# Antonius de butrio super quinto libro decretalium.

Reuerendissimo Patri et Dño. D. Petro Barotio Episcopo Patauino.

¶ Scripsi iam per singulos huius castigati et sancti voluminis libros: singulas ad clementiam tuam epistolas Reuerendissime presul: et fm locorum et materiei exigentiam: ita tuis virtutibus et excellentissimis moribus accómodatas: vt nihil melius: nihil dignius: nihil honestius a me vnquam excogitatum fuisse arbitrer. Sapientie enim et prudentie tue primus liber. Justicie vero et animi integritati secundus. Honestis autem moribus et probate vite tertius allusit. Quartum vero seueritas tibi a natura insita: et consilij castitas: austerüqz viuendi institutum: auctoritate et viribus roborarunt. Quintus autem iste liber cum zelo: qui in te ardétissimus est: ad exequenda que continet et statuit: et in vindictam malefactorum indigeat: nullo modo absqz tuo ductu et auspicijs in publicum prodire debuit: nihil enim sacre leges constitutionesqz et magistratus: nihil iudicium: forusqz testium dictare sententie proficerent: nihil sanctimonia vite et morum honestas rei publice decoris afferret: matrimonialis etiam castitas et legittima filiorum obseruantia vrbibus et populis adiumento non esset: nisi zelus et ira fm rationem excitata criminosos insequeretur: scelera passim et delicta puniret. Id autem cum in te licet clementissimo maxime eluceat dignum putaui: hunc vltimum librum tanqz aliorum finem et complementum tue Reuerendissime dominationi sicut et alios dedicare: Mansuetudinem enim quá a natura tibi insitam omnes admirantur et colunt: ita cum zelo et ira temperasti: vt non in vitium: put in multis alijs conuertit: sed in maximam et excellentissimam virtutem: difficillimum enim et rarissimum id opus est: vt qui mitis mansuetudinis modos obseruare nititur: Christi Jesu vestigijs inherens: zelum et malefactorum vindictam adimplere possit. Cum igitur tu solus in hac fere hominum id muneris iam diu et fere toto tempore assecutus fueris: non immerito hunc librum qui omnes sceleratos insequitur et punit: tibi sacro iusto honesto et seuero homini et omnis boni zeli et ire pleno: dedicádum censui. Vale pater clementissime. Tuosqz Joannem et Gregorium de gregorijs: qui se et omnia sua laude digna tuo nomini et glorie dedicarunt: ea liberalitate prosequere qua alios soles.

¶ De accusationibus inquisitionibus & denunciationibus Rica.

¶ Hoc. ptinuant hac Ricas ad pcedentes duob⁹ modis. Primo sic dictum est. S. de accusatõe in fimonii specialiter & de diuortijs: que fiunt cõiter rõne delicti vñ restabat gñaliter videf de accusatiõe alioꝝ delictoꝝ: & qꝛ in delictis pcedi tur qñq3 p viam accusationis: qñ q3 p viaz inqsitionis: aliquãdo p viam denunciatiõis: vt in. c. qualiter. J. e. & c. licz de ly. de symo. Ideo posuit hunc ti. de accusatiõe: inquisitõe: & denũciatione. Secundo sic compilator seu legislator in hoc vltimo lib. intẽdebat tractare de delictis: & eoꝝ penis ad q̃s non deuenif nisi suo ordĩe: qui ordo est accusatio: inquisitio & denunciatio: vt in. c. qualiter. J. e. Jõ restabat videre de mõ & ordine: vñ qꝛ inter alios modos & ordines est via & ordo accusatiõis: inqsitionis: & denunciatiõis: ideo ponit de illo qui est accusat⁹: inqsitus: vel denunciatus: vt hic. De materia Rice habef. ij. q. vij. & q. viij. p totum. iij. q. iij. & iiij. q. i. vj. q. i. De secũda pte Rice hi. ii. q. i. pmo sp. & c. deus omnipotens. lxxxvi. di. c. si qd inqt. De tertia pte. ij. q. i. si peccauerit. & c. quapp. hoc. sup rubrica. nil aliud scribũt nisi velle mus recitare sũmas: qõ nõ credo pro nũc necesse &c.

# I legittimus

Ad petitionez nõ legittimi accusatoris reus non est in iudicio trahendus. h. dicit. Quidam eps ꝯsuluit papã de hac qõne: beatissime pr ꝯtingit q̃ coraz me qñq3 comparent accusatores qui sunt criminosi: & hoc est mihi notoriũ: vel forte pars hoc opponit: quero an ad petitionẽ talis debeam pcedere ꝯtra reuz. Papa respondit q̃ nõnimo talis est repellendus. ¶ No. q̃ ante omnia q̃rẽdus est de legittimitate personarũ in iudicio cõtendere volentiuz. ad hoc. ff. de testi. l. queramus. ¶ Secũdo no. p hoc v̄bo fatigef q̃ h̃ exceptio inhabilitatis est dilatoria & sic ante li. ꝯtest. pponenda q̃ tenet Bar. in. l. hos accusare. in prin. & in. §. i. ff. de accusa. & in. l. i. ff. ad turpil. gl. est nõbil in. l. reũ. C. de pen. Et ex hoc sumif argumentũ q̃ si in statuto vel synodali ꝯstõne apponaf significat dilatoriaz exceptiõez. ¶ No. q̃ hec exceptio tu nõ es legittimus accusator tanq̃ piudicialis ante oĩa est discutienda. de iudi. exhibita. ad h̃ quod no. glo. de elec. cupientes. §. si vero. li. vj. in v̄. ꝯpareat. vbi dĩ q̃ si de illegittimitate accusatorꝭ opponaf & replicef contra reũ prius discutiẽda est illegittimitas accusatorꝭ tanq̃ preiudicialis. C. de adul. l. qm̃. de ordi. cogni. c. tuaz. nã prius de habilitate psonarũ discutiend⁹ est. xxviij. di. illud. & hic. ¶ Oppo. q̃ fatigef saltem ad veniendũ allegaturus exceptiõez. ff. de iudi. l. si quis. ex aliena. ad hoc no. J. e. ti. veniens. in gl. fi. Sol. dic q̃ non fatigef in psecutiõe iudicij: venire tñ debet ad opponendũ & sic vbi nõ excipit re⁹ d̃ ĩhabilitate valebit pcessus cũ inhabili: & hoc tenet Bar. in. l. i. §. accusatores. ff. ad turpil. adde vltra alios q̃ etiã nõ fatigabif reus i veniendo si notoriũ est accusatorez fore illtimũ: qꝛ iudex ex officio eũ repellere dz: vt no. ij. q. vij. q̃rendũ. & c. alienum. & quod no. gl. in. c. nulli. J. e. si tñ nõ repellat ualebit pcessus nõ opposita exceptiõe p no. p Jo. an. de excep. pia. li. vi. Adde vltra alios fatigabif in veniendo licz sup p̃ncipali nõ velit se defendere: vnde dicit Inn. q̃ non fatigabif in pbando ĩnocentiã suaz: & si citatus dz venire de longinquo ad illegitimandũ personam accusatorꝭ accusator prius se dz inscribere añq̃ aduersari⁹ accusat⁹ citef. C. de exhi. re. l. ij. s3 vin. papa tñ gr̃am fecit. J. e. l3. s3 Jo. an. In hoc attẽdendus est stilus curie. ¶ Gl. i. est clara. naz querit q̃ censeanf illegittimi accusatores: & dicit q̃ criminosi: & infames: & inimici: nõ psequentes eam qꝛ clara est. Nunqd etiã hoc pcedat in infamia facti: canoniste cõiter tenere videtf q̃ sic: vt no. gl. ij. q. vij. ipsi apostoli. & Jo. an. J. e. oipotens. super gl. & spe. ti. de accu. §. i. v̄. licz qs est sufficiens. Bar. tenent ꝯtrariũ in. l. q̃ accusare. ff. de accu. dicens q̃ hoc nõ repif pbibituz: huic cõcor. spe. in loco p̃alle. v̄. qd de his. similiter Host. i summa. e. ti. §. ij. in pn. vbi dicit hoc eadẽ esse pmissoriũ hac eadez rõne: vbi loqtur de infamibus ĩfamia iuris: qꝛ loqtur in cõdemnatis. posset tñ dici pbibitoriuz de iure canonico vt pbaf in. c. cuz ĩ tua. q̃ ma. accusa. pos. ij. q. vij. q̃renduz. Dic q̃ aliud est q̃rere: nunqd indistincte ĩfamis ĩfamia facti sit repellendus: & dicenduz q̃ nõ. Aliud nũqd idistincte sit admittẽdus: & dicendũ est q̃ nõ: sed remanet ĩ arbitrio iudicis & sic ꝯcorda dctõs opi. p quo bñ fa. c. cũ in tua. ¶ Querit gl. de practica suiandi qñ accusator est illegittimus. dicit gl. q̃ absolui dz reus ab obseruatiõe iudicij. no. gl. que docet practicã capli. ¶ Op. q̃ aliqñ reus fatigef: nã si accusator est illegittimus: & reũ citat ĩfamato reo idicif purgatio. ij. q. v. psby. & J. e. licet. & c. cũ. p. So. non fatigaf ad instantiã illegittimi accusatoris: s3 bñ fatigaf ad instantiaz offi. iudi. qñ remanet ĩfamat⁹ vt se purget. J. e. veniens. & c. qualiter. poterit etiã iudex ex officio inqrere: vt. J. e. qualiter. de collusi. c. i.

# I quis episcopus.

Qui nõ premonuit repellitur a denunciando. h. d. Casus fm veruz intellectum btissime pater ꝯtingit aliquãdo q̃ corã me ꝯparet aliqs qui aliuz denũciat de crimine: denunciatus citatus cõparet & opponit ipm admitti nõ debere: qꝛ nõ seruauerat pambula denũciatiõis: qꝛ non premõuit charitatiue criosuz vt desisteret: hic denũciãs parat⁹ est pmonere. An talis oppõ postea supueniens sit ĩ ãte potẽtie q̃ validet iudiciuz vt sic sufficit h̃ preambulũ supuenire lite pendente ad iudiciuz validandũ. Papa rñdet vt seqf. ¶ Quero primo que illegittimitas repellit a denũciãdo: dic q̃ executio. De ĩfamibus an admittanf: dic vt de testi. in nr̃a. de iudi. c. nouit. ij. q. i. si peccauerit. ¶ No. i. vnũ preambulũ necessariuz in denũciatiõe cãonica: qꝛ non põt pcedi ad eã: nisi pcedat monitio: vt se emendet: & sic denũciatio hz locuz in criminibus in quib⁹ qs pseuerat q̃ purgare se põt. ¶ No. secũduz aliũ intellectuz q̃ nõ admittif qs ad accusanduz epm: & iõ est spãle nisi prius eũ denũciauerit qñ euz accusat de crimine in quo pseuerat. ¶ No. q̃lis debeat esse monitio: qꝛ dz esse charitatiua. ¶ No. q̃ denũciatiõe porrecta supueniens monitio non validat iudiciũ vt retro: sed vt ex tpe denunciatiõis supueniens & icorrigibilitatis. & sic q̃ pcedat est de suba. ¶ No. ar. q̃ pmates pñt cognoscere de cribus epi. ¶ No. i. discutiendas psonas denũciantiũ. ¶ Secũdo discutiẽda est solẽnitas denũciatiõis: nam in dñũciatõe q̃rendũ ẽ an sint excõicati ĩfames q̃ nõ admittunf. de quo de testi. ex pte. A. s3 Vin. ¶ Quero q̃ sint hi pmates: dic q̃ supiores fm gof. & ltimi iudices fm Inn. siue sint primates siue archiepi. de fo. ꝯpe. c. sane. de of. ordi. dilec. siue ꝯsiliũ: siue synodus. de iudi. c. i. s3 Hosti. Ab. dic q̃ loquif de synodo vbi pmates ꝯueniũt & psunt. ¶ Op. q̃ i accusatiõe nõ exigif monitio. J. e. cũ oporteat. & c. q̃liter. el. ii. Gl. dat duos itellect⁹. prim⁹ ẽ: vt decr. itelligant. de accusatõe late sumpto vocabulo q̃ sumif p denũciatõe in qua reqrif monitio. Cõtraria pcedũt i accusatiõe & sic exponit gl. l. sam p quo ꝯcludit q̃ cũ agif in modũ denũciatiõis ad pniaz exigif monitio. Alio⁹ intelligif pprie vt sonat: & est sensus q̃ spãle sit in epo: vt añq̃ accusetur exigatur mõitio alleg. xii. q. ii. indigne. h̃ tz Joan. in accusatõe pprii primatis. ii. q. vii. si quis. ergo. Hic i denũciatiõe siue sit euãgelica ad pniaz: siue cãonica ad correctiõez exigif monitio: vt hic & de iudi. c. nouit. & c. cũ oporteat. & c. q̃liter. Ad ꝯcludendaz facultatez accusandi exigif in crie icorrigibilitas: exigif denũciatio vel aliqñ in papa exigif. xl. di. si papa. & qd ibi no. gl. & aliqñ in iferiore fm q̃ intendit pcedere. de iudi. cũ non



AAA ij

ab bole.non enī apparet īcorrigibilitas antē̄ denūcief: alias l3 sit vrbanū nō fiat in supiore sine plato nō est admonitio necessaria: nec in accusatiōe: nec in inq̄sitiōe.ff.de fur.vi.pre di.l.q̄da3 yber⁹.e qd no.gl.de symo.l3 bely.in v̄.īscriptio. e spe.in ti.de snia e re iudi.§.i.v̄.porro. e sic d3 itelligi.ii.q. vij.accusatio.e.c.se.denunciatio ergo exigif qn̄ pcedif per viā denūciatiōis sui superioris: vt hic:sine parte.v̄ ɔsti.ex lit teris.siue de correctione inferiorū.de vi.e ho.cle.c.fi. siue de negli.supioris.l.c.i.de sup.negli.pla.ēc.

i **Illa prepositorum.** Criminatio prelati deb3 tractari cū his quoꝝ interest. h̄ dicit. Casus. Quidā dux cāpanie romano pōtifici denūciauit quēdam abbatē de diuersis criminibus: e valde enormib⁹: pp̄ter qd papa nō modicū fuit turbat⁹ e irat⁹ cōtra abbatē3. Attendens tamē q̄ illa d3 eē prepositorū sollicitudo: vt illis illa ē cautela laudabilis in qua totū rō agit. e furor nil sibi vendicat: e qd restrigenda est sub rōe ptās: nec q̄cq̄ est agendū pri⁹ q̄ ɔmota ad q̄ete3 mens redeat: e q̄ cō motiōis tpe iustū putat esse q̄ fecit: volens igif papa ī furore pcedere: rn̄det p̄dcō deferenti q̄ si ali⁹ cui⁹ intersit venerit ad accusandū predcm̄ abbate3 tractabif cā cū his quorū interest. In tex.ibi.e.I.decidif qd hī.xi.q.iij.illa ppositorū.e tuli⁹.in lib.p̄mo.de officiis.nūq̄ d iratus q ad puniendum accedit ille mediocritate3 tenebit. Et Jeronymus ad saluianū: dicit q̄ hac de cā laurenti⁹ pepcit villico: plato castigatiōe3 serui dimisit amico. ℂ No.q̄ illi de ecclesia spāliter admittunf ad accusandū e denūciandū p̄latū suū tāq̄ quoꝝ spāliter interest. ℂ No.reatū ɔcludere delictū cum dolo vt differat ab eo q̄ p̄cedit. ℂ No.finem iudicij eē cōdēnare vel absoluere: vn̄ dicim⁹ q̄ illa est snia que ɔtinet in se cōdēnatiōem vel absolutione3 vel eq̄pollens.de v̄b.sig.ī his. ℂ No.q̄ vbi agif de destitutiōe p̄lati: vocādi sunt illi quoꝝ īterest: e leoꝝ p̄ntia est tractāda cā etiā si ī modū inq̄sitiōis agerefi vt hic.e.I.e.q̄st.el.ii.xxxvi.dist.si qd.de sta.mo.c.ii.de of.or.archi.ad h̄.in fi.cū si. ℂ Glo.q̄rit ad qd dicendū isti vocabanf.e dicit q̄ ad accusandū vel denunciandū ad quod q̄l3 admittif etiā si intrasset etiā nō denunciare. Colligit insup gl.q̄ ad denūciandū nō admittunf nisi hi q̄ru3 interest vt mōachi: p̄sbyteri vel etiā prochiani.alf.iura. ℂ Glo.colligit sniā3 diffinitiuā debere ɔtinere absolutione3 vel ɔdēnatiōe3: vel eq̄pollens: alias snia nō t3: p q̄ dic q̄ snia que nō ɔtinet certā q̄ītate3 nō t3 nisi ī aliq̄ pte actorū reperiaf certitudo.C.de sen.q̄ sine certa q̄ti.l.penul.e vlt.dic h̄ veꝝ etiā si snia certificef p relatiōe3 ad aliud.l.p relatiōe3 ad acta: q3 d3 illud aliud exacte appere e ɔstare: vt ī spec.de sen.pla.§.q̄st.v̄.qd si iudex.e ibi ī addi.bn̄ gl. dicit glo.q̄ in aliqua parte actoris ēc.

o **Omnipotens.** Accusatus vel denūciat⁹ accusatiōe vel denūciatiōe pendente nō pōt ad dignitates pmoueri.h.d. ℂ No.accusatiōe vl̄ denūciatione quē3 īfamari tali īfamia q̄ repellit ab honorib⁹. ℂ No tallia v̄ba iq̄ri e discuti: q̄ diuersa sunt in sensu: e aliud est inquirere e aliud est discutere. ℂ Quero an accusat⁹ pendente accusatiōe possit eligi: sūt due opi.vna q̄ eligi posset e tenebit electio: sed nō ɔfirmaf nisi se purget vel absoluaf.ad hoc q3 si eligi nō posset pareref via ad īpediendū quēlib3 si speraret eligi porrigendo ɔ eū accusatiōe3.de symo.sicut. de dinor.quāto. Alij dicūt q̄ eligi nō pōt p hāc decr.ad qd de symo.accusatu3.e q̄ ibi nō. Et si dicaf q̄ p h̄ pabif via figmentis: dicūt isti q̄ puidebif p statuitōe3.l.triū mensiū accusatori.i.I.que3 debeat expediuisse accusatōem.in auc.de san.epi.§.si q̄s aūt.ibi tn̄ nō loq̄tur de eligendo: s3 de electo e ɔfirmato in ep̄m cui tres menses danf ad accusandu3 alias est ɔsecrand⁹.lxxv.di.c.i. In alijs electio dabif annus: vt dicit gl.e si plus differaf p accusatu3 nō iputabif accusatori: vt ibi.e.C.de temp.ap.re.l inte.pe.l.si.e iste dilatiōes sūt arbitrarie: ad quod fac.xciii.di.nostrae.s3 ibi loq̄f de excōicato.s̄m Inn. Hostien.dicit q̄ p̄ma opi.v̄ior est. Ultimate distinguit an accusatus sit occulte delinquens e nō phibetur eligi: vt dicit prima opi.cū aūt est accusat⁹ infamatus ꝑ quā denuncief pcedit secūda opi.vt nō possit eligi sicut nec in ɔ quem sit inq̄sitio que nō fit nisi ɔ infamatū: vt no.I.e.cu3 oporteat.e.c.accedens.vn̄ merito differt inq̄sitio: ab accusatiōe: denūciatione: e exceptiōe.ad h̄ quod no.I.de symo.p tuas.in vlt̄ gl. ℂ Glo.q̄rit de cā pp̄ter quā accusat⁹ nō pt pmoueri dicit: q3 cū quis accusaf denūciaf vl̄ inq̄ritur ex h̄ solo grauata est ei⁹ opio e īfamatus est de facto vt īterim pmoueri non debeat. Et ex h̄ habes vnū effectum īfamie facti. Aliū dat gof.in q̄rela iofficiosi testi siue in herede dato q3 si institutus est infamis de facto frater rūpit testm̄.C.de inof.testa.l.fratres.idem dicit q̄ repellit ab accusando testificādo: e denūciando.de hoc dixi plene.s.de testi.c.testimoniū.dic vt ibi. Et quod di de accusatiōe pendente idē est si pendet a pp̄so a quol3 crie infamante: vt no.l.i.qui latronibus.ff.de testa. Nūquid aūt talis infamis deijciat promotū vel suspendat: vide io.an.de accusa.c.i.li.vi. e dicit q̄ non deijcit: vt no.de testi.c.cū in l̄ris.nec suspendi pōt immediate: sed suato ordie: vt no.de purg.cano.c.ij.e.c.inter.excepto casu dilapidationis.de off.dele.venerabili.vide.c.p̄sbyter.e.c.si mala fama.ij.q.v. ℂ Quid de pmoto īfamia facti vel accusatione pendente postea reperif inocens: nunquid deponef glo.lxxxi.di.tantis.tenet eū nihilomin⁹ deponendū ex quo lite pendente se fecit pmoueri.all'at.ff.de lib.cā.l.qui de libertate.idem gof.e Uin.q dicit talem admonendū licet sit inoxius.ff.de re mili.l.qui stat⁹.e.l.qui cum vno.§.reus nisi appareat s̄m gof.per calūniam accusatū.ff.de lib.cā.l.qui de libertate. Bar.brix.in.d.c.tantis.e cū archi tenent eū deponendū: q3 ɔtempsit legis phibitione3. ℂ Quid de accusatore an pendente accusatione possit pmoueri e si pmoueaf an deijciaf: dic Bar.brix.in.q.lxxv.q̄ incipit esto e.in.x.q.que icipit: q̄rif vtrū accusator.vbi dic illū non esse deponendū nisi calūniosam accusationem institueri: all'at q3 de accusatione nō est expresse phibitum: e q3 pene sunt molliende. Et no.q3 si hec v̄a in accusatiōe: fortius in pmotore inq̄sitionis: vl̄ in denūciatione: vt dixerunt Uin.e Abb.I.de symo.per tuas.idem spe.in ti.de inq̄sitione.§.pe.v̄.sed nūquid.idem in excipiente ɔ ɔfirmatū ne ɔsecref.I.e.super his. ℂ Non ob.v̄ calū.c.ij.e q3 loquif de denūciatione finita: non de pendente: e loquif qn̄ ɔstat de calūnia denunciantis s̄m Jo.an.

n **Nulli.** Quē ep̄us tolerat ī familiarē pretextu delicti: vel vicij quod ī eo tolerat a sua accusatiōe repellere nō pōt.h.d.e si di uidif. Casus. Ep̄us ɔsuluit papā. beatissime pi contingit aliq̄n̄ q̄ aliqui familiares accusant eorū ep̄os de cribus aliquib⁹: e ep̄i citati opponūt tales ad accusandū nō admittendos: q3 criosi sunt: nūquid pp̄ter talē exceptionem debeant tales familiares ab accusatiōe repelli: papa cōsultus rn̄det q̄ nō.e assignat rōnem: vide l̄ram. ℂ No.p̄mo q̄ toleratus in officio familiaritatis e sic ɔseq̄nter approbatus vl̄ approbatus quo ad offm̄ accusandi: vide inno.de excep.cū venerabilis. ℂ No.q̄ ep̄s tolerans criminosum ī sua familiaritate illum pretextu crīs nō pōt a sua accusatiōe repellere. ℂ Opp.q̄ familiares nedū delinq̄ntes: sed co q̄ familiares ab accusando repellanf.iij.q.ult.in fi. Sol. repellunf certi familiares nutricij e hoc quo ad priuatos vt ibi: familiares aūt ep̄i nō repelluntur vt hic. ℂ Quero an negligēs corrigere subditos repellaf a ptāte illos accusandi: e dicit hic Inn.q̄ nō.nisi sint familiares: q3 nō semp pōt putari prelato negligētia correctionis: sepe enim bon⁹ prelatus pp̄ter scandalū malos sustinet vel q3 pbatiōe destituitur.ii.q.vii.plerisq̄.e.l.dist.numer⁹.licet ergo illos tolleret ad ordines nō pmouebit e ab accusatiōe sua repellet. Nec ob.xlvii.di.§.necesse.q3 ibi loquif qn̄ culpa p̄lati subditus

malus est. Aliud ḡ est offiñ dare q̄re vt ē cubiculariū facere
in quo eodē mō approbare spōte vt cū ad illos fumēdos n̄
cogat. Aliud ē corrige seu correctiōez subditoꝝ negligere i
quo etiā ē i culpa mō tñ approbat: sm Jnn. ¶ Quero an in
habiles ad accusandū quos nō pōt accusat' repellere q̄ eos
tolerauit possit iudex ex offō repellere. gl. dic̄ q̄ sic. arg. ii.
q. vii. alieni. qd no. vtile est ergo sm host. i talib' arbitrario
hēe iudicē gratiosuz. ff. de of. dele. ↄsuluit. Caueat tñ iudex
a pena decr. cū eterni. de re. iu. li. vi. s3 host. i glo. mi. ↄfirmat
dcā iter. ¶ Op. de. l. iniquū. C. q accu. n̄ pos. cū fi. gl. fi sol.
dic sp̄alr̄ in epō vt suos familiares repellere nō possit: q̄
pp s recepti sūt ⁊ recipe tenet vt possint pādere vitā ⁊ mo
res suos. Eadē gl. i. op. q̄ criosi repellant ab accusando.
ff. e. c. i. ⁊ ẜ. c. pe. So. regulr̄ repellūt: s3 gl. fallit pmo qñ ac-
cusat de crie excepto ⁊ ifamatū. ii. q. i. i pmis. Vel dic sp̄alr̄
fuit s statutū l odiū epoꝝ: q̄ debēt hīe secū honestas p̄so
nas que phibeāt testimoniū de vita sua. ii. q. vii. cū pastoris
s ia qñ tātū opponit crimē. S3 si opponat excōicatio ma
ior sub repellit: sm Tan. ⁊ Vin. al'. ḋ excep. a nobis. ⁊ idez
dicit Jnn. l3 dicat q̄ decre. a nob. i alio cāu loquat. s. cū ali-
quē excōicauit. s vo cū i familiarē admisit. Aliqd aūt ico-
nomi phibeāt testimoniū ↄ epz de admistratiōe. dic q̄ sic.
lxxxix. di. q in quibusdam ⁊c̄.

b **E his.** Accusat' ⁊ absolut' de eodē cri
mie ab alio accusari nō pt. h. d.
Nō diuidit q̄ breue est. Casus. Aliqs ē accu
satus ḋ crie aliquo: ⁊ fuit absolut'. Scdo accu
satur de eodē q̄rit: an posset ⁊ papa r̄ndit q̄ nō. ¶ Oppo.
q̄ accusat' posset iterum accusari. C. reos iter alios acta. l. ii.
So. accusat' absolut' nō accusat iterū. vt h. Accusat' q con
fugit ad eccl'iaz p̄stito iuramēto ḋ ipūitate adhuc n̄ accusat.
xvii. q. iiii. id ↄstituim' accusat' p trāsactōez relaxat' iterato
accusari pōt: q̄ alteri non ob. transactio C. reos iter alios ac
ta. l. ii. Si vo p abolitōez. dic distiguēdo: vt. ii. q. i. phibent
⁊. ab alio. ¶ Op. q̄ accusat' absolut' posset accusari. ff. de
puari. l. iii. C. ḋ accu. l. si qs homicidiū. So. accusat' ⁊ abso
lut': vt q̄ cū eo ē dispēsatū est vlteri' accusari nō p̄t q̄ ḋ de-
licto eiusdē nō est sepi' q̄rendū. Si ē absolut' q̄ delictū nō
ē pbatū. idē fallit i duob' casib'. Prim' qñ accusator scdo
vult ostēdere de puaricatiōe pmi: vt. d. l. iii. Secūdo ⁊ si suū
dolorē ⁊ iniuriā p̄sequat: ⁊ ignorās fuit de pma accusatiōe.
ff. de accu. l. si cui. ẜ. hisdez. Addit Jnno. Tertiū qñ iudicē
vl testes corrupit: vt i. c. si. ẜ. de collu. Si aūt nō est accusat'
in foro ↄtētioso: sed pnialr̄ ⁊ pniaz egit ex hoc nō ipedit qn
in ↄtentioso accuset. xxxiii. q. ii. admonere. de hoc dic vt ibi
⁊. xlix. di. ẜ. i. Hic h vera de ↄmissis post baptismū. s3 de cō
missis añ si penituit p' baptismū accusari non pōt. Idē no.
xxxii. q. i. ẜ. q̄ aūt. Inquātū dixi absolutū i foro ↄtētioso nō
posse reaccusari ē verū: qñ ē absolut' diffinitiue. Sec' si ab
obseruatiōe iudicii: q̄ accusator ē ihabilis. aut idign'. ṡ. e. c.
i. ẜ. c. veniēs. v. q. vlt. ex ipbanitū. In mā ista si q̄rit an pmo ac
cusat' ↄ quē ē pcessū possit accusari. Prosequor aliq̄s ca
sus. ¶ Prim' qñ ē accusat' ⁊ trāsactū est. de h dixi. ṡ. ⁊ in
feri' dicam'. de collu. dte. c. i. ⁊ p Bar. i. l. si marit' ẜ. fine-
gauerit. ff. de trāsac. ⁊. C. ḋ trāsac. l. trāsigere. ¶ Scdo qñ ē
accusatus ⁊ ad eccl'iaz ↄfugit. ⁊ relaxat' est de h cū cautiōe
vt dcm est. ṡ. ¶ Tertius casus est qñ est accusat' ⁊ absolu
tus: ⁊ tūc si pma actio fuit ciuilis nō istituit crialis. ⁊ si ē ab
solut' q̄ delictū nō pbauit iterato pōt accusari crialr̄: vt. l. i.
C. qñ ciui. acti. nō p̄iudi. cri. ff. de iureiu. l. si duo patroni. ẜ.
ult. ⁊ not. l. d. l. ii. ẜ. ptor. ff. vi bono. rapto. vbi pbatur. ad
hoc l. pfeces. C. de plag. ⁊ q̄ qñcūq3 aliqd plene examiat i
vno iudicio ⁊ venit examiandū i alio. nō obstat exceptio rei
iudicate. ff. de excep. rei iu. l. si qs eū totū. ẜ. plane. ⁊ ẜ. cū an
cillas. ⁊ h t3 By. i. c. null' plurib'. de re. iur. li. vi. ⁊ no. i. d. l. ii.
ẜ. ptor. Inq̄tuz dixi sniam i ciuili nō p̄iudicare i criali: est
verū qñ ciuilis ↄpetit ad rē familiarē: crialis ad vindictaz:
sec' si vtraq3 ad vidictā: q̄ vna tollit p aliā: vt. l. ptor edixit.
ẜ. i. ff. de iniur. de quo de capel. mo. c. dilect'. Si dubitat an
sit sniatuz sup iur. q̄ nō pbat: an declaratorie: q̄ nō ↄuictit
d'lictū: ⁊ vl' iudicatū p̄uia facie sup facto. l. si. de iureiur. ⁊. l.
i. ẜ. si fideiussor. ff. q̄ arū rerū ac. nō dat. bar. dicit q̄ i dubio
vl' absolut': q̄ nō pbatū p. l. iur. ⁊ qd ibi no. ff. ḋ ↄdi. ide. ⁊ ē
casus in. l. pcurator. ad exhibēdū. ẜ. fi. ff. rē ra. ha. ⁊. l. si iter
me ⁊ te. ff. de excep. rei iudi. Nō ob. iura pdcā q̄ loquūt i de
legatiōe iuramēti qd h3 vim absolutiōis: qd nō ē in snia. tē
q̄ q iurat de scō suo iurat q̄ pōt scire scīn ee vl nō ee: sed iu
dicans iudicat sup fcō alieno qd pōt ignorare. vñ nō pt pu
re dicere scīn vel nō scīn. l. cū heres. ff. ḋ acq. he. Hec. n. snia
sup facto i ciuili obstat agēti crialiter qñ vn' ⁊ idē est actor
⁊ accusator: s3 si vn' prio egit ciuilr̄: alter de eodē fcō accu-
sat crialr̄. dicit Bar. q̄ l3 i pmo lata sit snia: sup scdo nō ob
stat exceptio. C. de accu. l. q de crie. cū gl. sua vbi pmittit ac-
cusatiōe lentata sup vno crie de vno ab alio accusari super
alio crie descēdente ex eodē fcō. ¶ Quart' casus est qñ ḋ
crie est exceptū: ⁊ ē absolut' ⁊ postea accusat: s3 si tale ē cri
men exceptū qd ordinarie punit: ⁊ nō pōt accusari. de quo
dic vt de or. cogni. c. i. de ↄfes. c. i. ⁊ de excep. c. i. s3 si sic est ex
ceptuz: ⁊ tale crimē qd ordinarie nō punit. Hic vt dcm ē. ṡ.
qñ pmo actū ē ciuilr̄ ⁊ postea crialr̄: q̄ eadē ē rō. ¶ Quin
tus ē casus qñ q̄s pmo ē inq̄sit'. scdo qñ accusat' ⁊ pmo
fuit absolut' de iure ciuili nō est ius: q̄ cūr pūit inq̄sit' sicut
accusat': nisi quo ad infamiaz: tenēdo q̄ iquisit' nō ifamet.
de quo de pub. iudi. l. ifamie. S3 de iure canonico dic idez
vt in casib' in qb' de iure cāonico eque pūit inq̄sit' sicut ac-
cusat'. de qb'. ẜ. e. inq̄sitiōis. Dic idē q̄ in accusato q accusa
tur i casib' in qb' nō iponit eadez pena: qd est regulare. Hic p
oia idez q̄ dixi i ciuili. ⁊ h q̄ i inq̄sitiōe nō iponit pena nā-
lis delicti: s3 extraordiaria: vt no. i. d. c. inq̄sitiōis. ⁊ no. ḋ pur.
ca. cū dilect'. tñ vt de h dicendū ↄnō: ⁊ i h casu. p no. p ino.
in. d. c. cū dilect'. ẜ. de pur. ca. secūduz sam opi. ibi positā: s3
sm pmā hñ pcedit h dcm. ¶ Sext' casus qñ q̄s est abso-
lut': q̄ purgat' est: ⁊ an iterato poterit accusari. hic de pur. ca
no. c. ii. ⁊. c. ex tuaꝝ. ⁊ dic vt ibi. ⁊ de eo q est absolut' i q̄ iu-
rauit. ⁊. ii. q. ii. h h3 ppriū. vbi p gl. ⁊ archi. ¶ Septim' ca
sus qñ q̄s est absolut' ab obseruatiōe iudicii: ⁊ h iterato pote
rit accusari. de iudi. exāminata. ṡ. e. c. i. ¶ Octauus casus qñ
accusat' est crialr̄ vt dcm ē. ṡ. ⁊ absolut'. ⁊ ro accusat: ⁊ tūc
si est absolutus: q̄ delictū nō est pbatuz vl q̄ pbauit se ino-
centez: ⁊ nō pōt accusari nisi in casib' de quib' dic. Inquātū
excipit casus vt audiat p̄seq̄ns suā iniuriā qñ ignorauit q̄li
ter pbet ignorātia. dic spe. in. de aboli. ẜ. i. ⁊. s3 q̄liter. Naz
pbabit p absētiaz vl etatez. q ma. accu. pos. c. cū i tua: vl p iu
ramentū: vt no. glo. i. l. si cui. ẜ. qd si. ff. de accusa. scia pbabit
eo q̄ vicin'. ṡ. de p̄sum. c. ii. ⁊ eo q̄ i loco est i publica fama.
C. de pictu. tu. l. v. de postu. pla. c. i. hos casus pōt Jo. ii. q.
v. h3 h ppriū. ¶ Nonus casus est qñ q̄s est accusatus ⁊ dā
natus: vel punitus: an possit accusari. Dic si est punitus pe-
nitentialr̄ pt ↄtentiose accusari ⁊ ↄdēnari. xxxiii. q. ii. admo
nere. ⁊ h gl. p glo. ⁊ archi. vii. q. i. cū pcutio. xxv. di. primuz.
lvi. di. nūq̄. de diuor. gaudem'. h ia nisi pnia sit publica: q̄
illa subrogat loco ↄtētiose: sic pōt intelligi dcm hosti. ṡ. de
pcu. c. tue. xi. q. i. aliud. si est dānatus ↄtentiose i foro vno ⁊
accusat i alio. hosti. dic̄ de pcur. tue. q̄ pōt puniri. h puto ve-
rū qñ vna pena est naturalis delicti. ⁊ alia est accidentalis
in alio foro: sec' si sūt naturales āhe. ad h qd no. Innoc. de
purg. ca. cū dilect'. ⁊ ḋ pe. felic. l. i. ⁊. eāderūt. li. vi. Si est dā
natus i vno foro ⁊ agit ad aliā penā ex eodez dlicto i eodez
⁊ est longa mā. de qua i. l. senatus. de accusa. ff. de publi. iu-
di. l. nūq̄ plura. p Inno. de relig. do. cū dilect'. ḋ pur. ca. cū
dilect'. Si est accusat': s3 nec absolut' nec punitus: tūc nihil
repugnat q̄n possit accusari. Et ex h soluit qd de bānito in
vno loco: an possit i alio accusari: q̄ bānū nō est pena ordia
ria delicti: s3 pena ↄtumacie: q̄ p hoc delictū nō est punituz:
⁊ sic nō pōt dici ↄdemnat': nec absolut'. Itez delictuz pos-
set remanere ipunitū si nūq̄ venit ad locū: vñ est bānitus: ⁊

sic determinat Jac. de bel. sz eu. Nũqd aũt bãnit⁹ q hr p cõ fesso ex forma statuti ex alia ꝯfessiõe posset in alio loco cõ dẽnari. Dixi de so. ꝯpc. postulasti. dic vt ibi. Materiaz gl. vide de purg. cano. c. pe. in glo. forsan.

r **Epellantur.** Cohabitantes ini mici accusati repel lunt ab accusando. h. d. Casus. Congregato ꝯcilio fuit ppositũ qualr multotiẽs in dubiũ re uocabat an cohabitantes inimici repellant ab accusando: ergo bonũ eẽt circa h pndere. Papa statuit q repellunt ab accusando: eo q affectio amicitie inimicorũ solet: qñqz blasphemias repellere. ¶ No. i. q ab accusando repellit nõ solũ inimic⁹: sz etiã amic⁹ inimici. ad h vt lit. nõ ꝯte. acce dẽs. ¶ Scdo no. vnũ modũ pbandi amicitiã qñ. s. inuicem cohitãt. Naz iter cohitãtes psumit amicitia. ¶ No. q ex amicitia aliqñ ꝯsurgit detractio alterius inimico aicantis. ¶ Quero an qlibz cohitãs repellat: dic q itelligi dz d co hitante ꝯtinuo. e nõ aliquo tpe. Nã dicit lex si hospes repẽ tin⁹ tibi det dãnũ nõ teneas. sec⁹ si is q mecũ hitat. ff. na. cau po. stab. l. i. s. §. i sactura. sz vin. ¶ Quero an qlz inimicitia repellat ab accusando: gl. dic q nõ: sz capital. i auc. de testi. §. si vo. de excu. tu. §. inimicitia. e no. inimicitias trahi i ter tiã psonã. ¶ Op. q amici inimicoꝝ si sũt inimici: sicut nec sociorũ socij sunt socij. So. dic q societas ꝯhit ex ꝯsensu e ꝯtractu q mecũ nõ adest cũ socio socij mei: h ex affectu ori tur inimicitia q adest ex aicitia aici mei: pp id q dic lra. ad . l. alr. dic q iura illa inituñt vitati: hec psumptioni.

a **Ccusasti.** Põit pniaz accusantis ali quẽ dolose ex quo mortu⁹ sit vel debilitat⁹. Casus. Quidaz i foro pniali accessit ad papã narrãs qualr accusauerat quẽ daz iniuste e pp suã accusatiõẽ ill e extiterat mortu⁹ vel de bilitat⁹: h ad sedẽ aplicã accedẽs voluit de tãto pctõ ager pniaz: a sede aplica petijt pniaz iniũgi: e salubre remediũ e aie salutiferũ. Rñdet papa vt in lra pz. ¶ Quero qd vult dicere ibi nisi p pace e si nõ calũniose: sz ab. vl dic si accusat odio vindicte. e nõ p pace vel zelo iusticie. vel fm Uin. pt respicere sequẽtia qsi dicat q talis pnia dz iponi: nisi p scã dalo vitãdo obmittat. ¶ Quero qlis ẽ hec pnia: vt. xl. an nis vel dieb⁹ i pane e aq ꝛc. dic q p certas ferias hz hec ieiu nia facere. xi. q. iij. c. penul. e sunt legitime ferie. ij. iiij. e. v. ¶ Quero an si possit accusar frez: dic q si. imo eẽt ex alio plectẽdus. C. q accu. si pos. l. si magnũ: nec pr filiũ nisi suas vel suoꝝ iniurias psequat. c. ti. l. ppter. ¶ Quero aliqs in terfecit frez meũ vel tutorẽ: sz penituit an debeo accusare. Nã si nõ accuso puor hrditate. C. d his q. vt idig. l. i. Si ac cuso videor ex odio facer: dic vin. q poti⁹ dbeo hrditatez dimittere vl lz accusez nõ videor accusare: sz cũ ex odio: sed pinũ pl⁹ plz sibi. Jo. an. dic q vltimũ sibi plz p no. i. c. d his i si. gl. d. c. dic in h vez nisi ꝯscia repugnet quẽ sequat. alleg. no. d pscrip. c. si. d cẽsi. significãt sup. i. gl. e vide istã gl. in spe. de accu. §. i. v. itẽ q ẽ fr. ¶ Op. q accusans nõ puniat. xxiij. q. iiij. illõ. So. itellige qñ accusaret p suã accusatõez calũniosaz. Nã criosuz accusans e iudex iterficiẽs imunis ẽ: vt i iurib⁹ alr. dicit tñ Jo. an. q si ẽ imunis ab irreglarita te. ¶ Op. q nõ liceat aliquẽ accusare iniuste ẽt p pace: qa absit vt faciam⁹ mala vt nobis eueniãt bõa. dic gl. q dictio nisi stat iproprie: q male excipit a reglã cũ exceptio dẽat eẽ d reglã. Nã p pace nõ lz calũniose accusar: e ẽ qsi sile. ij. q. i. notum: sz p pace suãda licitũ est accusare vt bõi iter boies grte viuãt: alr accusare ẽ pctm mortale. s. calũniose. dic ac cusare calũniose ẽt p pace ẽ pctm. Accusare si calũniose ex aliq̃ sintilla odij ẽ pctm: sz Jnn. accusare iuste sine aliq̃ sin tilla odij: sz zelo pacis ẽ iustũ: e sic dz intelli exceptio: vt p p⁹ loqr ẽt de accusatiõe iusta: sz malo zelo porrecta sequẽs gl. declarat qd sit dicere carnia: dic vt i ca. e idẽ no.

e d spon. duorum. c. ij. Jo. an. ꝛc.

**Uidentia.** Jn notorijs ad sniaz p cedit absqz accusatiõe h. d. Casus. Quesitũ fuit a romão põtifice qd ã iudex vult pcedere ad ꝯdẽnatõez cuiuidã q notorie deliqt: nõ iteruc niẽte aliq̃ accusatõe: an possz. Rndz q sic: e ad pbãdũ idu cit auctez supficialẽ. Jnducit Augu. hãc auctẽ tractat. n. de morte abel: cui⁹ factũ si erat notoriũ: dic Jo. an. q supfici lr iducit h auctas: tractat. n. de morte abel cui⁹ scelus nõ erat notoriũ: q nesciebat nisi ab vno: sz dicũt qdã q fuit notori uz: q ipe ꝯfessus fuit. Uin. dic q lz p ꝯfessionez efficiat re⁹ digne⁹ depositiõe: nõ tñ est res notoria: q fm id illõ eẽt noto riũ qd nũqz fuit: vt si ꝯ uie falsa ꝯfiteor. Jsta opi. dãnat cõi ter qua plene examiau. i. c. via. de coha. cle. e mu. ¶ Que ro de itellectu lre: dicũt Pe. e Abb. q intẽtio est lre qd si i pñtia iudicis e multoꝝ alrãrũ sit ppetratũ scel⁹ scente iu dex illud puniet sine accusatore: sec⁹ si i pñtia iudicis solo⁹. de q remittit de coha. cle. e mu. c. via. Jo. an. e ibi plene dix. Nũqd notoria possint denũciari. Dic q i denunciatore hi admittũt. C. d accu. l. ea qdẽ. d cẽsi. romana. §. sane. e. §. no toria. lib. vj. ¶ Op. q illa euidentia nõ sit illa q nõ idiget accusatiõe: q nõ accusat euidẽtia: sz scel⁹ glo. fatet exponit lram. i. scel⁹ ipz q euidens est. ¶ Quero qre nõ idigeat ac cusatiõe: dic q deficit finis. Jpse. n. venit ad accusandũ ad finẽ detegẽdi crimẽ: sz ex q notorietate detectũ est: finis aut vacuus est. vñ dic gl. q i ꝯfessiz nulle sũt ptes iudicio nisi q ad sniaz tñ. Dicit Jo. an. e citatõez: vt no. d iureiu. ad nrez. de purg. ca. c. pe. latius seqr in gl. q oia q i iudicio publicat notoria sũt: nec exigũt accusatorez aut pbatiõem. l. ij. §. si q publico. ff. de adulte. e. C. d testi. l. nullũ. ¶ No. gl. q nedũ ꝯfessio e pbatio i iudicio notoria sũt: sz qd fit i iudicio: e vi de Jnn. de app. ex insinuatiõe. vide tex. cũ gl. i. de v. sig. c. su per qbusdã. e tex. de ꝯsue. cũ dilect⁹. e. c. venerabilibus. Et Jo. an. de v. sig. cũ olz. e hosti. de testi. p tuas. ꝛc.

c **Um. p.** Layci: vl etiã inimici clericos accusare nõ psũt. h. d. Prio re pellit pinũ accusatorez: q layc⁹. Scdo sz q inimicus. Tertio purgationez iducit. secunda ibi cũ qz. tertia ibi: sz vtriqz. Casus. Quidã Jo. coti. layc⁹ ac cessit ad se. apo. e corã ca qndaz psbyterũ. p. mãconellã ac cusauit. Porrecto libello accusatorio: ad pbãdũ cria pda xit frez suũ psbrũ bonũ: citat⁹. p. mãco. opposuit ꝯ Jo. q admitti nõ debeat ad accusandũ eo q layc⁹: e eo repulso p papã ꝯparuit psbr bon⁹ e accusauit: icõtinenti ꝯ istũ fuerũt opposita plura. Prio q testis fuerat pduct⁹ i hac cã iõ pre sumebat ex testificatõe in criali oblata e accusatõe repetita h facere ex inimicitia e odio. Scdo opponebat q inimic⁹ videbat ex alia cã: q dict⁹ psbr bon⁹ de ꝯsilio cã fuerat corã ordinario accusat⁹ a fre illi⁹ psbri mãconelle: vñ e ei⁹ inimi cus videbat moueri ex odio ad accusandũ: sicut fecit. P. mãco. Tertio eo q fr dicti psbyteri boni prio accusauerat e iste icõtinenti fre repulso accusauerat qsi videbat h face re ex qdã odio carnali: pp has cãs papa repellit dcm. P. e q ãbo erãt ifamati mãdauit purgatõez indici: e mãdat or dinario ipaz exeq. ¶ No. i. laicũ nõ admitti ad accusandũ clericũ. ¶ Scdo no. testez i cã criali adductũ ꝯ aliquez ve lut inimicũ repelli ab accusando: e sic ex actu testificãdi i cri miali saltez i illa cã erat ihabilis ad accusandũ. ¶ No. q ex vicissitudiaria accusatõe alic⁹ a duob⁹ frib⁹ cãt suspitio inimicitie: e vterqz repellit ab accusãdo. ¶ No. q ex accu satõe scã p frez cãtur inimicitia adeo q si fr accusati frez ac cusantis accuset repellit ab accusando. ¶ No. q si ex accu satiõe illegitimi accusatoris remãeat ingens suspitio vl in famia indicit purga⁹. ¶ Opp. si in testimoniũ illi⁹ cãe fuit adduct⁹. e sic alr fuit accusat⁹ qd nõ dz posse scdo accusari. ff. e. de his. e sic ex capite inimicitie iste nõ fuit repellẽdus. So. dic q si fuit pcessũ ad sniam: vl dic q adductus fuerat ad testificãdũ i cã: q venerat vt ferret testimoniũ i cã vl spõ te se obtulerat ad testimoniũ. Jste due solutiões nõ sũt ne cessarie ad ꝯtrũ: sz volũt tolere aliõ ꝯtrũ: vz q iste non fuit repellẽdus: eo q tulerat testimoniũ i cã criali. adductus th h fecerit d mãdato iudicis: e sibi nõ est iputãduz cũ iste cõ

pellebatur testificari de mādato iudicis iust ano.in.c.dilecto.E. de testi. Ergo sibi non est imputādū bonū ciuez obic.ab omni suspitiōe: et culpa excusare debz. vt pz.xxiii.q.i.q̄d culpatur.e de tēpo.ordi.c.ad aures. Ad hoc no.per doc.Leo.menimus vel fuit testimoniū extraiudiciale p ipositōez falsi crīs vel veritas sitate sine causa exprobādo et detractiōes ab accusatiōe et testimōio repelluntur. vi.q.i.iii.q.iiii.detractores:fm Jnn. ¶ Op. q laici admittātur ad accusādū et testificādū ꝯ clericus.iiii.q. vi.oib9. So.gl.ponit regulaz q regulr laici cōtra clericos repellunt ab istis duob9 officiis.ab officio testificādi.e ab officio accusandi. Fallit primo quādo suā vel suoꝝ iniuriā psequntur:qꝛ admittunt ad accusandū:et h fallentia respicit accusationē:qꝛ ad testificandū tūc nō admittunt cuz in cā ppria non psit eē testes. Fallit secūdo in crib9 exceptis.i.lese maiestatis.e in istis exceptis facit reglam q regulr admittunt. Que sint crīa excepta.gl.ponit h: vt crimen lese maiestatis.glo.ii.q.vii. dicit i sūma. Dicit q est crimē hrsis.e.q.sacerdotes.c.i. Scdz symonia.de symo.tanta. Crimen sacrilegii fm quosdaz. xvii. q.iiii.§.q aūt. Crimen dilapidatiōis.xii.q.ii. nō liceat.xvi.q.i. ꝯstitutuz est. Fallit primo si nō accusant bono zelo:sz ex odio: qꝛ si malo zelo vel ex odio repellunt:et ab accusando: et a testificando. Fallit secūdo si ipsi laici accusantes i exceptis sint male fame et viles persone quo casu nō admittunt ad accusandū vel testificādūz etiaz in exceptis:nisi illi quos accusant sint eqz viles et ifames:vt hicqꝛ tūc vilib9 testib9 nō credit absqz tormētis.ii.q.i.i primis. Licz accusator vilis nō torqueat.iiii.q.iii.§. si ea. Jnquātuz dixi i exceptis infamatos nō admitti: h veruz. dicit Jnno.qn accusat clericus. Nā si laicus accusat de symonia qlibz etiaz ifamatus ꝯ nō infamatuz admittit ad accusandūz et testificādūz. Sz est dubiū an i nō exceptis admittant clerici crīosi ad accusandū/dic q nō.ii.q.vii.§.sumūt.e.c.cleric9 .c.maiorū.e.c.criminatōes. Jdem de irregularib9 q nō psūt ascendere ad ordinē quē hz accusatus.ii.q.vii.ipsi apostoli.nec ad testimoniū etiā si pcedat irregularitas vitio corpis. Jdez de ignotis vel de fide suspectis:qd dic vt.ii.q.vii.si q.e.c.querēdūz.fm Jnn. Nūquid aūt ordinat9 symoniace ordiatorē suū accusat possit. vid Jo.vi.q.i.§.porro. Et ibi tz q nō. ¶ Querit gl.qd de inimicis et ꝯspiratorib9/dicit q oēs repellunt a testificando et ab accusando idistincte etiā in exceptis. ¶ Opp. fm h nō debebat repelli laicus hic cū accusaret de crie excepto vim symonie.e infamat9 erat:vt pz qꝛ indicit purgatio. dic q inimicitia erat pncipalis cā repellēdi ppter mutuas accusationes. Vel fm Vin.primo erat bone fame ipse accusat9:sz ex his que acta fuerūt i iudicio pcessit infamia.de hac mā plene.ii.q. vii.in sūma.e.c.clericos.xviii.di.illud. An de gñe testificantiū in crie aliqs admittat ad accusandū:vide in spe.de teste.super rubrica. ¶ Nūquid aūt laici admittant ad denūciandūz clericos denūciatiōe euangelica. Quidaz dicunt q oēs admittūtur.xxiiii.q.i.quisquis. Remittit glo.ii.q.i. si peccauerit. e ibi dicit q omnes admittunt. Et an papa posset denunciari.vide xl.dist.si papa. An admittantur laici qn de crie ciuiliter agitur. vide gl.que dicit q sic.xxiii.di.illud. De hoc dic vt plene not. in glo.e super eo.in.c.ex pte.el.i.de testi. An admittant ad excipiendū de crie.vide aliqd.J.eo.sup his.e de symo.licet heli. e de elec.vt circa.li.vi. ¶ Querit glo.an determlato numero purgādorū a papa episcop9 possit diminuere/ dicit gl.q nō: ex q papa statuit.ve of.del.in causis.ad hoc qd no.J.de sorti.c.ii.i glo.ii.ad hoc de iudi.cū venissent. ¶ Querit glo.qd si nō pōt hre ꝯpurgatores. glo.dic q si hoc ꝯtigit ex eo:qꝛ est ifamatus debet puniri tāqꝫ ꝯuictus.J. de symo.isinuatū.si vero non potest habere:qꝛ est aduena:potest credi suo iuramto. ar.ff.de iureiu. .c.ii.e dicit glo. q in subsidiū si nō pōt habere clericos sint recipiēdi laici bone fame.alleg.ii.q.i.i pmis.dicit io.an .q illud nihil aut parū facit:sz hn facit.ii.q.v.oib9. i fi.lxxxi.di.clici. pl9 dic q si nō potest hre laicos bonos viros pōt se purgare cū mulierib9 bonis: vt no.glo.viii.J.de purga.canonica.c.cū iuuētute. xviii.q.ii.in decima.

# X parte.

Monachi possunt accusare abbatez ppriuum alios nō: et a monasterio necessarias expēsas habebūt.h.d.scda ibi:lz.tertia ibi:quib9. Casus. Episcop9 ꝯsulens papaz ab abbate p mōachū accusato si oponat q est mōachus e subditus abbati repellit ec. Vel sic mōachi accusant abbatez de crimie:oppōit q nō sūt audiēdi: qꝛ sūt de ipsius obediētia: e q nō possūt accusare aliquē:querit an his obstātib9 sūt audiendi. Rndet: vt in lrā. e hoc pmo. Scdo quesitū fuit qūo poterunt mōachi dcāz accusationez psequi cū nō hēant qd ppriū. Et respondet vt in lrā. ¶ No. pmo q iugū obediētie nō repellit quē ab accusatiōe abbatis. No.ii.regulr monachos repelli a facultate accusandi. ¶ No.iii.q mōacho accusante abbatē de bonis monasterii mistrāde sunt expēse. ¶ Op. q monachus nō accusat:al's faceret ꝯ pfessionē:qꝛ dz esse ei fidelis xxv.q.i.de forma. So.lz accusat abbatez ne pereat ipm pmittat:nō min9 est ppter h fidelis.xxiii.q.iiii. ipsa pietas.v.q.vi.c. ii.e.iii.e euz remouet ab errore tūc viuificat.e.q.c.i.fm Vinc. ¶ Quero pmo an idistincte admittat monach9 volens accusare abbatez/dic q nō:sz pmissa aliq sūmaria cognitōe: que vi fieri p iudicē absqz ptiū pñtia.ar.de renū.sup h. Nā si alii non accusant sine aliqli cognitiōe pmissa.ii.q.vii.si q.e.c.qrendum. min9 monachi. Alii dicūt et sup accusatiōe inqsitiōez fieri añ q admittat ad illaz: sz in hndo expēsas ē dñā:qꝛ cū accusat e scribit semp hēbit expēsas.e nō est necessaria iqsitio: e papa vel ordinari9 per se hoc diligēter inqret. Delegat9 aūt ex quo cā sibi ꝯmittit reputabit illum pro admisso:nec ampli9 d aliq cā dz ingrere. Nō ob.de rescrip.sup lris.vbi dr q cā que mouet delegatū ec.qꝛ iā cōstat delegantē ad hoc motū ex q cāz ꝯmisit. ¶ Quero qd si monach9 psequit suā cām agēdo possessorio vel petitorio:an hēbit expēsas a mōasterio/ Jnn.dicit q nō:de hoc i spe.de actiōe.§.i.v.itez excipit:qꝛ est mōach9: ppriā autez cāz psequi pōt si dux ipat.de electiōe.de quo.post Jnn.e hosti. .S.de elec.c.bone.el.i.in pma gl.i v.nec acta. ¶ Quero qd de clerico paupe qui denūciādo agit vtilitatē ecclie:nunqd hēbit expēsas/dicit Ab.q sic.de peura.cuz p cā.sec9 si accusat:qꝛ accusatoris illaudabilis est itentio.ii.q.vii.si qs eps. Jnn.e host. sic dicūt.ad h qd not.vii.q.i.§.ex his oib9.el.ii.e Bar. brix.iii. tit.q incipit cāonicus qdaz.h tz spe.in ti.de inqsi.§.vlti.vbi dicit q si regularis hz loculos nō sunt sibi mistrāde expense.de offi. ordi.qro.ne cle.vel mona.c.ii. ¶ Querit qd in vxore idigēte si ꝯtingat mrimoniū accusari. Hosti.dicit idē.e remittit ad sūmaz.de accu.§.quis possit.v.qd si ꝯtigat mrimoniū/e dicit ibi q hēbit expēsas extimatiōe hita:fm facultates e dignitatē viri ff.de le.iii.l.filie.de ali.e ciba.leg.l.cū alimēta.d iure do.l.quo e.l.cū post.§.gener. Tenet hoc spe.in ti.de inqsi.§.vlt. e no.per totū.vbi tractat an monach9 ꝯ quē inquirit abbas:deat hre expēsas p aduocatis e sistibus.p gof.de sta.mo.v.sz illud.q ibi recitatis opionibus: dicit q nō dz hre si inqratur cōtra eū de planorsz regulā:qꝛ ibi nō sūt necessarie expēse.de iureiu.ad nram. J.e.qliter.in fi. Si pcedit i formā iuris e dabit expensas: vt hic. Nā si indirecte priuaret defensiōe sua q excōicato etiā dyabolo si in iudicio eēt nō denegaret.de excep.cū iter.xi.q.iii.cor.e iputat sibi qui poterat eligere viā regularē:e ascēdit viā iuris e venire ad viā conectiōis:qꝛ nō pōt sibi legez iponere.d le.iii.l.si qs.in prin. ¶ Glo.qrit que posset eē legitima cā repellēdi monachū/dic si sit inimicus vel ꝯspirator:sz p eo q obediētiaz prestat nō tenet. Nā in eo q malus ē nō ē obediētia astrictus:e qa vtilitatez ecclie pcuret sunt expense mistrāde. Repellunt etiaz monachi:fm Jo.an.si sunt ifames vel irregulares.xxvi.q.i.legi.de cor.vi.c.exposuisti.fm Vin. ¶ Quero an abbas q accusat debz hre expēsas.glo.dicit q sic:qd dicit Jo.an. vez etiā si sit ab admistratiōe remot9.ff.de inof.testa.l.si instituto. ¶ Oppo.glo.ii.q possint accusare ad vtilitatē mōasterii.xvi.q.i. monachi. Glo.fatet hoc.lz host.i sūma.d accu.§.quis possit.v. qd si ꝯtingat. Si tñ intercedat abbatis ipeiū e licentia: vt i.c. ex pte.de postu.al's non posset de sola hnia sine vtilitate monasterii.

¶ Quero an denūciare possit monach⁹ ꝛ gl. dicit ꝙ sic: qꝛ cuili bet dictū vł si peccauerit. ꝛc. In ꝯtra3. xvi. q. i. placuit. vbi dr ꝙ mōasteriū exire nō dꝫ ꝛ mortu⁹ reputat̃. Inno. dicit ꝙ pōt ꝛ dꝫ denūciare ēt abbate ꝯdicēte. Vin. dicit ꝙ nō admittit mōachū denūciantē i forma iudicij alios ꝙ̄ f̃res suos. Fateturvł ꝙ ad pe nitētiā pōt nō obstāte ꝙ exire nō dꝫ: qꝛ h̄ vez ē ꝓ lucro terrenoꝝ s3 ꝓ lucro aiaꝝ sic. ꝛ h̄ t3 host. i sūma l loco palleg. ēt abbate ꝯ triū imp ante. qꝛ magis est obediēdū deo ꝙ̄ hoībus. xi. q. iij. iuł. de iudi. nouit. ¶ Querit gl. nūgd mōach⁹ q est i scholis d licē tia abbatis possit agere vel accusare. gl. rn̄det ꝙ si ei⁹ ē iteresse pt: qꝛ ex q̄ ē i scholis de lnia abbatis p ꝯñs oīa itelligūt̃ ꝯcessa sine gb⁹ nō pōt eē ꝯmode: ꝓ h̄ dicit Inn. s. c. ꝑ e. ꝙ mōach⁹ epī cui⁹ est cubiculari⁹ poterit accusare ēt sine abbatis lnia. ij. q. vij. cum pastoris. ꝛ c. sc. alias nō exeq̄retur laudabiliter offiꝫ suū: ꝛ de nūciare tenet̃ saltē crimē cōmitēdū: ꝛ h̄ magis ꝯsulnit i mona chis. ¶ No. aūt Jo. an. i. d. c. cū pastoris. ꝙ si h3 expēsas a mo nasterio ꝯferēdo aliū ꝙ̄ abbatē. h̄ deiñ puto verū qñ nō ꝓ regł vtilitatē mōasterij: qꝛ h̄ casu hēbit expēsas. ar. hui⁹ c. ꝛ c. vt pte rite. d elec. li. vi. ꝛ eoꝝ q̄ no. hic Inn. ¶ Querit gl. an tūc cū cēt i scholis possꝫ ꝓ aliq̄ itercedere ꝛ gl. t3 ꝙ nō: vt ꝑ h̄ obliget̃ mōa steriū: xcū h̄ nō itellexit abbas: nisi q̄ ad ꝓpriā necessitatē attinet: ꝛ h̄ si abbas ꝯcedit. Dicit host. ꝙ h̄ cauda fuit additio: ꝛ dic ēt ꝙ ꝓpter suas expēsas nisi aliā hēret ptātē3 spālē3 nō possꝫ obli gare mōasteriū. alł at. Jura pall. ꝛ. x. q. ii. h̄ ius. De mā est glo. ii. q. vii. cū pastoris. xii. q. i. nō dicatis. vbi ēt notat̃ an vestis q̄ vti tur mōach⁹ sit sua: ꝛ an possederat eā: ꝛ dꝫ ibi ꝙ nō: ꝛ i spe. de ac ti. §. i. v. ite3 excipit̃ ꝯ actore3 q ē mōach⁹. ꝛ d. sc. ¶ Querit gl. q̄ expēse ꝛ q̄les dbeāt mistrari huic mōacho. Glo. dicit ꝙ erūt expēse necessarie sine gbus nō pōt cā terminari. ad h̄. alł at. ii. q. i. i pmis. Dic Jo. an. ꝙ ꝑ h̄ pꝫ ꝙ loq̄t̃ etiā de expensis litis: fm̄ Tan. ꝛ Vin. ad h̄. s. de offi. dele. c. ꝓterea. el. ij.

f **Si constiterit.** Ebriosus q nō ꝓmis sa digestiōe missā3 ce lebrauit: bñficio suo priuat̃. h. d. Et pmo instruit qñ ꝯ accusatū ꝓnūciādū est. Scdo qñ ꝓ eo. ibi. ceterū. Casus. Sacerdos qdā noie. d. ꝓtendēs se spoliatū bñficio a iu dice suo absq3 rōnabili cā: agebat possessorio ꝯ substitutū i bñ ficio possidēte3: fm̄ gl. ¶ Opponebat̃ ꝙ rōnabilr̃ fuerat spo liat⁹ ꝛ de iure: ꝛ sic nō erat spoliat⁹ d scō: s3 priuatus d iure: qꝛ cū alꝰ eēt ꝯuictus ꝙ bñficiū hēbit i pał r: ꝛ ꝓnoctauerat i taberna ꝛ celebrauerat nō ꝓmissa digestiōe seu dormitiōe. Replicatum erat ꝑ ipm̄. d. ꝙ nō erāt va excepta: imo ip̄a3 i ꝑpetuū ꝛ cāonice hēbat ꝛ nūquā fuerat ꝯfessus de aliq̄ crīe vł ꝯuictus: merito nō dēbat spoliari: qnimo ip̄e fuerat spoliatus post appellōnē. pa pa mādat d h̄ inqri vt pꝫ. s. ¶ No. i. duas cās hīles ad ꝓuādū quē bñficio qñ. s. bñficiū ē ad tp̄s cōmēdatū ꝛ lapsū3 ē tp̄s. Se cūdo qñ ꝓnoctauit i taberna ꝛ celebrauit nō ꝓmissa dormitiōe. ¶ Ex h̄ no. ꝙ bñficiū pōt ad tp̄s cūmēdari. ¶ Scdo no. ꝙ q nō dormit iter pastū ꝛ potū ꝛ celebratiōe3: ꝓsumit̃ añ digestiōe3 ꝛ sic nō ieiunus celebrare. In h̄ tñ ē ꝯsiderāda distātia tpis iter celebratiōe3 ꝛ pastū: fm̄ doc. h̄ no. ꝙ exceptio notoria defectus tituli obstat agēti possessorio recupāde. Et no. h̄ vez siue sit no toriū ꝯfessiōis: siue ꝓbatōis: siue notoriū snie. de q̄ d resti. spo. in lris. ¶ No. ꝙ coacta ꝯfessio nō ꝓiudicat ꝯfitenti. ¶ Not. hic vnū nouū modū ꝓcedēdi qñ q̄ ꝓpōit̃ ad rōnes: vt qꝛ supior hñs suspectū tenēte3 bñficiū: vocat eū ad iudiciū ꝛ petit rōes: quo te neat bñficiū: ꝙ in tali iudicio ꝛ ꝓcedendi mō trāsit ꝯfessio i no toriū. Et dic h̄ host. ꝙ cū h̄ duo d potu. s. ꝛ celebratiōe fuerunt notoria: ꝛ vt notoria epō nūciata potuit ꝛ debuit epūs ꝓsbrm ad rōe3 ponere: ēt si i sua vł mōitio nō ꝓcessit. Remittit ad sniam spāle de crīe sine ordīe ꝓniendo. ¶ No. ꝙ ꝓuatus ex triā cā si p⁹ appłōnē łtie iterpositā spoliet̃: pōt vt spoliat⁹ restitui. ¶ No. fm̄ host. ꝙ ꝯcessio fcā de bñficio ꝓsumit̃ ꝑpetua nisi ꝓbet̃ tp̄s de q̄ de ꝯsti. cū venissent. d dona. c. pastoralł. ꝛ ꝑ h̄ arguit abbas ꝙ etiā posset ꝑ pło ꝯmendari de prochijs: tene ꝙ habes de ele. nemo deicepo. lib. vi. vbi ponūt igl. multa no. ꝑ Inn. ¶ Que ro an h̄ ꝓsbr potuit ꝯstrigi ad iurādū d ṽitate circa cria q̄ oppo

nūt: ꝛ vł ꝙ nō: qꝛ excludit̃ oīs coactio: vt i lra host. dicit ꝙ ꝑ h̄ nō itendit excludere exactōe3 iuramēti ꝓ ṽitate dicenda ꝓstādi. de ele. significasti. de iureiu. ꝛ si xp̄s. nec i tortura ꝓ ṽitate hac iu q̄renda ꝓcedentibus ꝓbabilibus idicijs. ff. d q̄stio. l. i. d q̄ d vi po. c. i. de re. iur. cū i ꝯtemplatiōe. li. vi. l3 a iudice possit ab eo ꝯ quē inqrit̃ exigi tale iuramentū: nō tñ ab accusato. An aūt i cri minalibus possit deferri iuramētū reo vł actori. gl. ꝙ nō: ēt si agi tur de crīe ciuilr̃. s. d testi. c. tā i fie. de q̄ plene ꝑ bar. i. l. maritus. l fi. ff. de q̄ōibus. Pōt esse rō: qꝛ inqsitio nō fit sup occultis: sup gbus tñ admittit̃ accusatio: fm̄ host. dicit tñ ꝙ nō pōt ꝓpe dici occultū: ex q̄ q̄s accusat̃ cū ex h̄ ꝓcedat ifamia. s. c. cū. ꝑ. vñ ꝛ in crialibus iurat̃ de calūnia. de iura. calū. c. i. ꝛ vide ꝙ dicā. i. c. q̄li ter. el. ij. in. §. dꝫ. ¶ Gl. i. pōit casū: s3 fm̄ casū gl. ob. qꝛ ꝯ agen te3 possessorio nō admittit̃ exceptio ꝓprietatis. d resti. spo. i lra. ꝛ c. sollicite. Dic Inn. supplendo ad gl. ꝛ Jo. an. qꝛ h̄ agebatur petitorio ꝛ possessorio: huic adaptant̃ duo ṽba ibi ꝑpetuū silen tiū iponi: ꝛ ibi i pace dimitti. Vł sustinēdo gl. dic ꝙ opponebā tur duo delicta notoria ꝛ cōia: qꝛ de hoc opponebat̃ disceptare ꝛ corā iudice ꝯfessū vł ꝯuictū i iudicio retro agitato. Jō tales exceptōes pñt admitti. de fi. ꝓsby. ꝯstitutus. d adul. significasti. ꝛ no. de resti. spo. i lra. alł. qd no. de rest. spo. ad decias. li. vi. nō ob. ꝙ snia dirigat̃ ad ꝓprietatem in perpetuum: qꝛ h̄ potuit iu dex ex officio: ex quo sibi notorie constat de effectu ꝓprietatis. ¶ Oppo. ꝙ si erat commendata non potuerit etiam reuoca re: quia ꝙ ab initio est voluntatis ꝛc. l. i commendato. §. sicut. ff. cōmo. s. d ꝯmo. c. i. Sol. gl. dicit ꝙ cōmēdare idē est ꝙ de ponere: ꝛ deponēs possessiōe3 retinet. vñ pōt tale ꝯmēdatū re uocare: ꝛ talis reuocatio: xū iste nō peniteat nō causat sibi posses sorium. ¶ No. gl. s3 plen⁹ dic de isto iure cōmende: vt plene hꝫ d elec. nemo deicepo. ꝛ ibi no. ꝙ vbi est cōmenda ad tp̄s nō pt aū tp̄s reuocari sine iusta cā. Glo. ergo nr̄a dꝫ itelligi qñ simplr̄ ꝛ nō ad certū tp̄s fuit ꝯmēdata. ꝛ vide de ele. dudū. el. ii. ¶ Gl. i ṽbo ꝓnoctare est clara. i fi. dic idē no. lxxvi. di. nosce. ¶ Que ro q̄re ꝓnoctare ꝛ celebrare de mane absq3 dormitiōe ascribit̃ ad delictū ꝛ gl. dicit qꝛ vł celebrasse nō ieiunus: s3 pransus ꝑ in digestionē. Host. dic ꝙ nō dormitio nō fuit cā hui⁹ ꝓuatōis: s3 ꝑtm̄ ebrietatis i q̄ ꝓsumebat̃ esse cū celebrauit. nā sine dormi tiōe posset cib⁹ digeri. vñ refert se habuisse socium q ꝑ octo di es nō dormiebat: ad hoc ꝙ no. de ꝯse. di. i. sacra. ꝛ qd no. de ce le. mis. ex pte. dic tñ host. ꝙ itrare tabnā3 ꝛ semel iebriari nō est iusta cā ꝓuatōis. Remittit ad no. de vi. ꝛ ho. cle. a crapula. Ad h̄. xxv. di. crīs. s3 celebratio añ digestionē hñ ē iusta cā. ad h̄. vii. q. i. nihil. Dic si assuet⁹ ē iebriari ꝛ tota nocte stetit ꝛ ꝯtinuauerit delictū ebrietatis. h̄ ē łtia cā de sc. Idē si nō ē iebriat⁹ ꝛ celebra uerat añ digestionē: si h̄ cōstat: i dubio ꝓsumit̃ ꝙ digestionē nō fecerit: qñ tota nocte ꝯtinuauit potatōe3 ꝛ nō dormiuit vt hic: ꝛ sicut modicū fuit iternallū iter potatiōe3 vel ꝯmessatiōe3: posset aūt esse tantū iternallū ꝙ ēt sine dormitiōe ꝓsumeret̃ digestio. ¶ Op. ꝙ nō ꝓiudicet ꝯfessio: qꝛ dꝫ fieri pñte pte: vt. l. certū. §. ij. ff. d confes. gl. fatetur ꝙ debuit fieri pte presente: h̄ itelligen privatis causis non in publicis ad commodū ꝓuatum: quo ad publicum sufficit pñtia iudicis.

m **Teminimus.** Inimicus etiā a volū taria exceptōe repel lit̃. h. d. ꝓmo ponit mādatū nō executū: ꝛ eius cā3. scdo cām iprobat ꝛ illud exeq mādat. Casus. Ab batissa quedā ꝯq̄sita fuit dn̄o pape q̄r epūs cui ip̄e mandauerat ꝙ ipsam debēt bñdicere: xū3 esset ꝯfirmata ꝑ suam scitatem ta le mādatū3 distulit adiplere: eo qꝛ q̄da3. b. iterposita appellatio ne ad sedē aplicā dixit corā dcō epō ꝙ volebat ipam de symo nia accusare: ꝛ ꝙ reuera dictus. b. erat eius inimic⁹. ꝛ testimoni um tulit i alia cā ꝯsiti: petijt ꝛ supplicauit scitati sue vt dignaret̃ dcō epō mādare vt nō obstāte applōne dicti. b. bñdiceret ipsā: papa scripsit dcō epō: vt i lra pꝫ. ¶ No. arg. ꝙ crīs excep⁹ ad mittit̃ ꝯ ꝯfirmatū mīn⁹ bñdictiōis petētē: ac si ip̄a petat qd iuris ꝛ nō possessorē meri sci. ¶ No. ij. ꝙ abbatissa bñdicit̃ ꝛ q h̄ act⁹ ē a ꝯfirmatōe differēs: ꝛ iteruēit p⁹ ꝯfirmatōē. d ele. venerabilē.

¶ No. inimicū repelli a facultate accusandi ⁊ de accusatōe ꝓponēda excipiēdu: ⁊ ꝙ repellit ab exceptōe volūtaria crīosic te pellit ab accusatiōe. ¶ Tertio no. ꝙ act⁹ testificādi i criali cōstituit quē inimicū ei⁹ ꝯ quē testificat. Et sic ꝗꝗ inimicicia surgit ex cā iusta: nihilominus ꝓ hoc repellit a facultate accusandi. ad hoc qd no. ꝺ re iudi. cū. J. ⁊ A. Et fac ꝙ iudex posset recusari vt suspect⁹: lz dederit cāz inimicicie recusāti. ꝺ q̄ ꝺ ap. iterposita. vbi dixi notoriū inimicū posse repelli p iudicē ex offō. ¶ No. Jo. an. ar. ꝯfirmatū p papā ꝯsecrari vel būdici nō posse sine pa pe licētia. ad qd de elec. c. siue. li. vi. vbi ꝺ hoc i vlti. gl. ꝺ tēp. ord. cū in distribuēdis: vt lu. pen. eccl'ia. el. ij. qd verū puto nisi aliud hēat ꝯsuetudo illius eccl'ie. de elec. nihil. ¶ Op. ꝙ būdici et repu leritur quo accusatio pēdebat: vl' delatio ꝯ eum. ꝺ. c. oīpotēs. So. pōt dici ꝙ hic decebat se accusaturū qd poterat i dieb⁹ illis: nec aliud porrexerat: ⁊ pp futurā accusationē nō debebat ipe diri. de ap. ꝯstitutis. el. ij. Nā ꝯparēs nō admitteret vt sequr. Alij dicūt: ꝙ būdictio distulit. Host. dic ꝙ imo male ⁊ asr rūdet ad c. oīpotēs: qd loqr qñ apud bonos ⁊ g̃ues erat ifamia ex accusatiōe vl' denūciatōe iā fcā. Hic vō si erat fcā nec poterat ꝓ tūc fieri: q: erat motu⁹ inimic⁹: ⁊ ꝙ nō debuerit differri būdictio satis pꝫ ex se. ¶ Op. ꝙ si detulit appellatōi nō posset amplius cognoscere. de ap. c. cū appellatōib⁹. li. vi. So. lr̃a nō sonat hic ꝙ detulit: sz de fcō nō būdicēdo ꝺferre videbat: ⁊ hoc pꝫ: q: supi or lr̃a dic nō decet: nō dic nō decuit. Et dato ꝙ velles dicere illū detulisse ⁊ aplos delatorios dedisse: nō tñ ꝓbaret q: ꝺferēs pe nitere possꝫ: q: hoc p iudicē ad quē fuerat appellatū fiebat remissio: ⁊ sic nō ob. his q̄ no. de ap. ꝯstitutis. el. ij. sup verbo ꝯfirma uit. ¶ Quero an būdictio abbatisse hēat illū effectuꝫ quē hꝫ būdictio abbatis: dic lz abbatissa būdicat sic abbas. de elec. indēnitatib⁹. li. vi. Nō tñ ē idē effect⁹: q: abbas mōachos būdic nō tñ abbatissa. de sup. neg. pla. c. i. ⁊ minores ordies ꝯfert. de eta. ⁊ q̃lita. cū ꝯtigat. Que nō fac abbatissa cū sint act⁹ viriles. ad hoc de ma. ⁊ obe. dilci. de arbi. dilci. ꝺ pe. ⁊ remis. noua. Et ibi no. ꝙ min⁹ hui⁹ būdictiōis quocūqꝫ tpe fieri possit cū p ipsum nulla del ptā ordinādi: ꝙ secus ē i būdictōe abbatis p quē da tur ptās ordinādi: vt dicti ē. ꝺ. ꝗ solū dꝫ fieri his dieb⁹ qb⁹ ordines ꝯferunt: ⁊ hoc ibi tꝫ pau. de elec. a ꝯa. Et an teneat ꝓsonalr ire ad ꝓsequēdā appellatōeꝫ rōne ꝯfirmatōis tūc imediate subiecte. dic vt de elec. idēnitatib⁹. ꝯ. lz cū eas. li. vi. Et si nō petit ꝯfirmatiōnē vel būdictōeꝫ i. tpe debitū. dic ꝙ cadit a iure suo ipso iure: vt in cle. attēdētes. ꝯ. statuim⁹ de sta. mona. ⁊ quod ibi no. ¶ Quero an ꝯ petētē būdictōeꝫ post ꝯfirmatiōeꝫ admittat exceptio. dic ꝙ sic: dūmō opponēs sit idone⁹: sz Jnn. q: locus ē examinatio: dū būdicit: vt no. de elec. venerabilē. sup vbo examinatio. ꝺ. sz nūqd. pp quē dic abbas ꝙ et ille cui būdictōeꝫ ꝯmittit pap a: exceptōes tenet admittere: q: nō ē merus executor: cū hēat examinare. xxiii. di. laici. ¶ Quero an si ꝯ appellatiōeꝫ ilimā fit būdictio: an teneat dubiū qōis pēdet: an sit iterabilis. de q̄ vide qd no. glo. de sta. mo. cle. attēdētes. i ꝺ. būdicti. de cōsecratōe epali nō ē dubiū: q: illa iprimit caracterē et si iniuste fiat. de q̄ de elec. puida. i gl. electio. li. vj. ¶ Op. ꝙ si foret necessaria hoc accusatio cū excipe posset: ex q̄ petebat būdictōeꝫ. Gl. dic ꝙ hēbat locū accusatio: q: hoc deiciebat ab obiēpto: dic vt dixi. ꝺ. ¶ Op. ꝙ poterat excipi hoc crimē ꝯ abbatissaꝫ. Nā hoc ē de exceptio: poterat g̃ oppōi p laicū. Gl. fatet ⁊ nō repellit: q: laic⁹: sz repellit q: inimic⁹. ¶ Quero an eo ꝙ qs sit testis in cā criali ꝯ aliquē posset pp hoc tāqꝫ inimic⁹ repelli ab accusando. Gl. dic ꝙ sic: qñ i eadē cā vl' ꝯsili testificat⁹ ē eo ab alio accusat⁹. Pōderā istā gl. q: multū restrigit tex. inq̃tū vult eādē fore cāz vel ꝯsilēz. Hic āt ipat hoc vā vt testis i criali repellat tāqꝫ inimic⁹ qñ ad testimoniū se obtulit: vl' saltē testicat⁹ est absqꝫ ꝯpulsiōe: vt sic loqt. c. cū. P. ꝺ. c. Secus si p iudicē coact⁹: tc enī pp bonūꝫ obediētie oēꝫ suspitōeꝫ ⁊ calūniā euitaret. xxiii. q. i. qd culpat. de tempo. ordi. ad aures. de quo de testi. c. fraternitatis. ⁊c.

**Jcet.** Ante iscriptionē accusator desistere pt sine pena: ⁊ si n̄ venit ad terminū ipōet ei silentiū. h. d. Pria po narrat fcm̄. fa. ibi. nos igit. Duffinit duo ⁊ tertiū ꝯmittit fcꝫ. ibi. q̄ do. tertiū.

ibi. veniāt. Jte ꝓ pria pōit. v. s. archiepi dilatōeꝫ: ipi⁹ citationē ⁊ ꝯparatōeꝫ ꝺferētiū inqsitōeꝫ: ⁊ ipoꝝ rn̄sionē. fcḿ. ibi. celestino. tertiū. ibi. cū āt. q̃rtū. ibi. ne aliqd. q̃ntū. ibi. ipi aūt. Casus. Quidā canōici ⁊ dcan⁹ eccl'ie bisuntinēs. nūciū lr̃atorie ad sedē aplicā destinauerūt: lr̃is suis iumātes archiepm bisuntinēn. varia cria ꝯmisisse: vꝫ. symonie piuriū ⁊ icestus. de qb⁹ dicebat icorrigibilis nūci⁹ ad sedē aplicā accedēs forte vltra mādatū narrās dcōs decanuꝫ ⁊ canonicos accusare dcm̄ archiepm: ⁊ lr̃as pape tūc viuētis. s. celestino pn̄tauit ꝯtinētes delicta dci archiepi ⁊ delictoꝝ dci archiepi intimationē ꝯtinēt: ꝙ papa celestin⁹ circa pdcā adūtaris idagationē itēdere volēs dcm̄ archiepꝫ ad sedē aplicā vocauit vt se ꝯspectui dicte sedis pn̄taret certo statuto termino: ⁊ fcā dcā citatione: mortuo celestino ⁊ surrogato innocētio corā eo i termino citatōis ꝯpuit archieps ꝓlibat⁹ pa ratus oib⁹ argumētis rn̄dere. Aliq̄ āt nō ꝯparētē Jnno. quēdā J. e. O. ad quoꝝ instātiā fuerat fcā inqsitio vocando ⁊ ipis in pn̄tia rōani pōtificis ꝯstitut⁹ fecē ab eis iterrogari an vellēt pro se vl' alijs ꝓponē aduersus archiepꝫ ꝓlibatū: ⁊ qd scripserāt lime demōstrare. Qui rn̄derūt ꝙ nō ꝓposito accusandi dcā cria sedi aplice iumauerāt: sz poti⁹: q: archieps videbat icorrigibilis ipi i duxerūt aliq̄ iumāda de ipō sedi aplice: lz tñ nūci⁹ sic dixit formā mādati egrediēs. Papa vidēs ꝙ pdci nō agebant eis silētiū iposuit ne ꝺ cetero eū accusare: vl' sup pdcis ifatare licerete: ⁊ de fama archiepi mādauit inqri: ⁊ dcōs canōicos simpliciter dimisit: ꝙ audiēs dctūs archieps nō erat būꝯtēt⁹: ⁊ scripsit dn̄o pape qualr mirabat ꝙ ita simplr ⁊ ipune illos dimiserat canōicos cū de iure ꝺsistētes ab accusatōe veniant puniēdi. Itē ꝙ ꝺ fama sua volebat inqri cū scitas sua ꝺbeat laborare in ꝯseruāda bōa fama epoꝝ suoꝝ. Papa reassūptis scis ⁊ gestis tāqꝫ p decessorē suū. s. celestinū q̃ et p se ad sui accusatōeꝫ rn̄det dcis duob⁹: vt i lr̃a ptiet. ¶ No. ꝓ. ar. pape posse nūciare quē criosū p lr̃as: nā accusabat hoc p lr̃as: sz significabat dn̄o pape delictū sup qb⁹ petebat citari qd fieri pt: ⁊ sic nō est ꝯ. iii. q. viii. p scripta. ¶ No. modū citatōis sup crie vt dicat rn̄surus sup obiectis. ¶ No. ꝙ dlatōe fcā sup crie nō porrecto libello aliq̄ pt qs citari. ¶ No. practicā ꝓcedēdi ꝯ deferētē vt iterroget citato reo si velit aliqd ꝓponē ꝓ se vl' alijs. ¶ No. ar. ꝙ i cā criali ex pte dnūciātis pōt itercedere ꝓcurator: ⁊ sic nō ob. J. c. px. ꝺ q̄ tñ dic vt ibi: ⁊ hoc p Jnn. ¶ No. pticā excludēdi quē a facltate accusādi vt eo ꝺferēte: si accusat posset ad petitōeꝫ iterrogari si velit accusare: ⁊ si rn̄det ꝙ si ipōet sibi silētiū ꝑpetuū. ¶ No. ꝺferētē cria posse ab accusatōe ipūe desistē ante iscriptōeꝫ. ¶ No. supiorē poti⁹ delectari debere i odoꝛ bōe fame q̄ʒ in ale. ¶ No. hoc ꝯmitti aliq̄ inqsitōeꝫ nō solū ꝺ sup delictis: sz et ꝺ ifamia ꝺlicti: ⁊ sic vbi ē ab vno dlatū: ⁊ est suspitio de ifamia: inqri pōt de ifamia: ⁊ ad hoc dꝫ laborare supior. ¶ No. iudicē cū grauitate iudiciaria debere ꝓcedē ibi seruata iudiciaria ⁊c. ⁊ est sil'e de ꝓba. lz. ⁊ fuit grauitas i nō ꝓcedēdo ꝯ absētez vl' in declarādo an eēt citādus vl' i termino q̃rt⁹ esset dādus: sz Bar. ¶ No. citatōeꝫ ꝓdecessoris trāsire ad successorē: de quo i cle. ne romani. ad fi. de elec. ¶ Op. ꝙ citatio nō trāsiuerat ad successorē: immo videbat ei trāsumptū edictū. ff. iudi. sol. l. cū apō semproniū. ⁊ C. de m. l. ꝓpandū. ꝯ. finaūt. vn̄ dato ꝙ iudex surrogatus succedat i cā nō tñ i edcō. ff. de iudi. l. mortuo: imo reqrit noua citatio. ff. de iudi. l. edictū. ⁊ l. post edictū. ff. de reg. iu. l. nerati⁹. vn̄ iudex surrogat⁹ nō hꝫ minus anno: vt dcō. ꝯ. finaūt. ad hoc ꝙ no. i. l. ꝯsentaneū. C. qūo ⁊ qñ iudex. Dic Jo. an. distiguēduꝫ de forma vboꝝ citatōis. de rescrip. si gratiose. li. vi. ⁊ remittit ad cle. ne rōani. in ꝯ. ꝺ elec. ⁊ ibi plene dixi. de hoc in spe. de cita. ꝯ. seqtur. ꝺ. itez no. ⁊ ꝺ. itez q̃rit. ⁊ tene in dcā cle. ꝙ ibi dr̃ restringit ad papā. dic si factis alijs citatiōibus nō ꝯpleto edicto successor seu surrogatus dꝫ citatiōes ꝯplere: ⁊ sufficit: vt in. d. l. edictū. ⁊ no. in. l. ꝯsentaneū. C. qūo ⁊ qñ iudex. Si iudex ꝓmus ꝯpleuerit tenet saltem vnā citatōeꝫ facere: vt no. in iuribus pdictis. ⁊. l. mortuo. ff. de iudi. ⁊ tenet archi. xxiiii. q. iii. de illicita. ⁊ Spe. in spe. de cita. ꝯ. sequitur. ꝺ. sed nunquid notorie. ad hoc quod no. archi. iiii. q. ix. caueāt. Et hoc maxime quādo locus est mutatus vel tribunal propter incertitudinem: vt. l.

si pponis C.qño e qñ iudex. Et h in iferiorib⁹. In citatiōibus
pap: seruacle.ne romā.ī.ꝑ alle. e h iō:qꝛ nō de facili de tā lōgin
quo loco pōt iterari citatioe h ꝯa ēt l delegato p⁹ cāmceptā:ꝫ
qꝛ oꝫ ꝯpretere citatio ī:vt dic̄ archi.in.d.c.canedā.e.c.de illici
ta.nisi delegans citauerit p se vel eū cui ꝯmiserat:vt l Spe.in.ꝰ
cita.§.dcō.ꝰ. Itē qrif. Citatio aūt passiua ꝑ decessora: vt ptio
vt artet successorez in liti.vide in.d.l.edictū.e.l.oꝛone.§.fi.ff.ꝰ
fer.vbi dꝫ:ꝙ dꝫ iterari. ℭ Op.ꝫ tex.ibi vel alia:qꝛ ex h infert
ꝙ in criminalibus posset iteruenire ꝑcurator.ꝫ.c.sequēs. So.
dic ꝙ hic loquif in denūciatiōe in q̄ pōt interuenire ꝑcurator.
ꝫtium in accusatiōe in q̄ nō pōt. Hec solutio nō est bona pp id
qȯ dī in tex.de inscriptiōe p.c.sup his lfio.l.c. Ideo Inn.aliter
soluit ꝙ ꝫtium loquif in nō socio. Tex.aūt vī in socio.ad hāc.
q.vii.hoc qdā.de do.e ꝯtu.cū dilecti. ℭ No.vnā limitationez
ad ea q̄ no.in ꝫrio vt hic isti fuerūt interrogati:an vellēt allega
re aliq̄ ca̅s absentie ꝑ absentibus:qꝛ h lꝫ in reo:vt.l.ti.i.e.v.q.
iii.reos. Hec so.diuinat:dic ꝙ ista iterrogatio fuit simplex ꝫ re
stricta ad accusatōez:vī ꝭm rīsionē fuisset deliberandū:an de
buisset admitti vel repelli:ꝙ̄ꝙ̄ Inn.hic videaf voluisse enūerā
do certos casus ꝙ potuerat ꝑcurator iteruenire. ℭ Op.ꝙ ex
pli̅b⁹ vnus ē eligēdus q fuit idoneus q sit idoneoꝛ.ꝰ.l.si plēs.
ff.de accu. So.dic ꝙ iudex ꝰ plibus hn̄ pōt eligere vnū si vult:
tn̄ si nō eligit ꝑpterea non viciaf ꝓcessus:vt ibi no. Uel dic ꝙ
qñqꝫ plēs ptēdūt iteresse ꝑncipalr tūc oēs admittūf:vt.l.iii.§.
si plēs.ff.de sepul.vio. Qñqꝫ plēs nō ptēdūt iteresse ꝑncipalr:
e tūc vn⁹ ē eligēdus:vt.d.l.si plēs. Ita h oēs erāt admittēdi:qꝛ
ꝑncipalr ipoꝫ iterat. ℭ Op.qꝛ lfa dic̄ ꝙ videbaf icoꝛrigibi
lis:ꝫ ꝫ:qꝛ ꝭm h inferioꝛ coꝛrigit supioꝛē.ꝫ.c.cū iferioꝛ.de ma.
e obe. So.dic̄ Io.an.ꝙ q̄ ad monitionē euāgelicā q̄ oēs ligat
iferioꝛ coꝛrigit supioꝛē:e h mō potuerūt isti coꝛrigere supioris
incoꝛrigibilitatē.ii.q.i.si peccauerit. In h iferioꝛ pt dici supioꝛ
q̄cūqꝫ dcōꝛe papa excepto.de q̄ Io.an.remittit ad.c.magno.
de vo.post pn̄.in gl.h pꝫ.tene ꝙ de oib⁹ de qb⁹ pōt accusari pt
denūciari e icoꝛrigibilis fieri:vt no.glo.xl.di.si papa. Et sentit
Io.an.in.d.c.magne.post Hosti.vbi vī velle eū subiacere denū
ciatōi euāgelice:q̄ ad pctm̄ moꝛtale:excepto papa q nō pōt hāc
offm̄ ꝯdēnatiōis nisi i heresi vł pctō tali de q̄ posset dānari:vt i
dcō.c.si papa.vbi gl.xl.di.multi.ad h qꝛ iferioꝛ monet supioꝛē
ad ei⁹ negligētiā iducēdā vel duritiā ꝯuicēdā.ꝰ.c.pꝛ.in fi.ad h
.c.ii.de sen.excō.lib.vi. ℭ Op.ꝙ ēt post iscriptionē liceat pe-
nitere e desistere.ii.q.iii.paulū.C.de aboli.l.ij. So.fine cā e nō
īmpata abolitiōe post iscriptionē discedere nō lꝫ vt ibi:tn̄ re ite
gra.i.si re⁹ aliquā carceris iniuriā vel vinculoꝝ nō fit passus.C.
de aboli.l.fallaciter. ℭ Op.ꝙ nō dēat ad inqsitōez aliquā ꝑ
cedi nō ꝓcedēte ifamia.l.c.cū opoꝛteat.e.c.qualr e qñ. So.dic̄
Io.an.e Inn.ꝙ q̄dā ē inqsitio nō imediate crīa:ꝫ ifamie:e hāc
aliq̄lis ifamia ꝓcedere dꝫ vel denūciatio ꝓbe psone. Quedaꝫ
est inqsitio imediate sup crie:e i hac exigif maioꝛ ifamia. Inq
sitio eni de q̄ h ē illi⁹ ꝑparatoria:ꝭm Inno.q hic dic̄.e ēt Io.an.
ꝙ hec infamia ꝓbabif p testes ēt de plano. Puta p cōeꝫ audi
tū.de spō.cū in iua. Ioan.an.ꝑ fiīj remittit.ꝰ.de elec.bone.el.i.
ℭ In gl.e ita.e erit foꝛma purgatiōis:ꝑ ini ba.de purga.ca.c.
fi.ꝭm Ioan.an. ℭ In glo.sup ꝰbo iterrogari op.glo.ꝙ nō de
buerūt iterrogari an vellēt accusare:qꝛ p lapsuꝫ terminū l cita
tiōe erāt ꝯuicti:e sic post plus nō debebāt audiri.iiii.q.v.q̄sq̄s.
.C.de accu.l.si ea. Dic̄ gl.ꝙ monēdi erāt:qꝛ poterāt hīe ltimaꝫ
cām e iustā ipedimēti p p quā nō accusabāt e ltimacā excusat
eoꝝ e h ne notaren̄f de nimia festināntia.l.iiii.§.si foꝛte.ff.de dā.
infec.e i.c.cū bertold⁹.de re iudi. Nā si fuerūt ipediti deberēt
restitui ad accusandū.ff.ex q.cau.ma.l.si q̄.lꝫ ad accusandū nō
restituaf minoꝛ rōne minoꝛis etatis ff.de mi.l.auxiliū. Ideo re
quisiti fuerūt:qꝛ si reqsiti nō accusant ammō nō audiunf. Uel
dic ꝙ.l.si ea.e.c.q̄sq̄s.loquunf qñ specifice est statut⁹ terminus
accusatoꝛi ad accusandū:hic qñ nō erat statut⁹ terminus:lꝫ eēt
statut⁹ terminus ad ꝯparēdū ad petitionē eoꝝ deferentiū deli-
cta. Ex q̄ no.nouū modū ꝑcedendi ꝫ intimātes delicto supio
ribus:e ꝯtū in se ē infamātes:qꝛ eis pōt monitio fieri si sunt p-
sentes vt accusent:e si nō accusant ipōif eis silētiū sup ptāte ac-
cusandi vel aliter infamādi:pōt ēt statui terminus ad accusan-
dū:vt in iuribus ꝑdictis:e qȯ ibi opaf termini lapsus hic ope
tur monitio:qȯ no.de h dic vt in.d.c.q̄sq̄s.vn̄ dic̄ Hosti.ꝙ iter
rogant qꝛ nōdū inscripserāt:qꝛ libellū accusatiōis poꝛrexerāt.
ℭ Op.ꝙ isti debebāt ꝯdēnari in expēsis:qꝛ ipsi calūniose vo
cauerunt ad iudiciū.ff.de iudi.l.eū q timere. So.dic ꝙ hic fue
runt excusati pp nūciū q excessit foꝛmā mādati:qꝛ nō voluerāt
accusare:sed simplr delicta denūciare:nec ponif talis si nō accu
sauit:qꝛ nō fuit intētio accusandi:ꝫ tn̄ ꝑponēdi e intimādi de
licta:nec fuit inutilis talis intimatio saltē pp indictionē purga
tionis vel inqsitiōis sup infamia. Quid si decrie agif ciuilr
nunqd citari faciēs ꝯdēnef in expēsis: Gl.ꝙ sic.ff.de iure fis.l.
ij.§.senatus.e siłr pōt statui terminus.ad qȯ de despō.ipub.ad
dissoluendū.de ꝯuer.ꝯiuga.ex publico. In negociis aūt ciuili
bus alr ꝑcedif ꝫ accusatoꝛē absētē.C.de iudi.l.ꝑperādū.de q̄
de dolo.c.pui. ℭ Quero an isti pñt accusare istū si iterato de
linquat:gl.ꝙ sic:qꝛ ꝙ iponif silētiū ne de cetero valeāt accusare:
hoc referf ad cās existētes:ꝫ tpe snīe nō ad noviter oꝛtas.C.de
excep.rei iudi.l.si rē.e pꝫ de excep.aduersario. ℭ Op.q ꝯpel
laf agere ex q̄ iā cepit.C.qño e qñ iudex.auc̄.q sef. So.in crīali
post inscriptōez desistere nō pōt fine cā vt h añ inscriptōez libel
lo nō poꝛrecto adhuc pt ꝰsistere:ꝫ si ex libello ē infamat⁹ re⁹ te
nef iniuriaꝝ poꝛrigēti libellū.ff.ꝰ iniur.l.itē apud.§.si qs libel
lo. In ciuilib⁹ ꝯpellif p⁹ libelli oblationē ꝓseq si re⁹ istet:vt i q̄
dic̄ Io.an.ꝙ h faciāt ꝙ qs nō icidat in turpil. desistēs:nisi p⁹
lit.ꝯt.ꝰ q̄.ff.ad turp.l.q̄sitū.e.l.senat⁹.§.q p⁹.e ꝰ h l.ꝰ l.q̄situ.e
ibi dicūt legiste ꝙ q̄dā ē tps p⁹ lit.ꝯt.e nullo mō lꝫ ꝰsistere:vt.l.
j.C.ad turpil.e no.l.l.j.C.vt.l.certū tps.q̄dā ē tps añ lit.ꝯt.e p⁹
datū libellū:e tūc aūt re⁹ ē citat⁹:e nullo mō lꝫ ꝰsistere sic dicim⁹
in ciuili:vt auc̄.q sef.C.qño e qñ iudex.ar.l.absētē.ff.ꝰ pe. Quo
dā ē tps añ lit.ꝯt.e libellū poꝛrectū seu datū:e tē lꝫ desistere ēt si
fuerit minat⁹ se velle accusare:e citat⁹ fuerit:vt h e.l.miles.§.lo
cer.ff.ꝰ adul. Ex his māifeste appet:ꝙ gl.q̄ fac̄ dīaꝫ iter cāꝫ ci
uilē e criale:nō hn̄ dic̄.no.ii.q.iii.si quē pēituerit.ꝰ q̄ i spe.ꝰ ac-
cu.§.ꝯsto p totū. Inqꝯtū gl.dic̄ quē si ꝯpelli p⁹ poꝛrectū libellū
ꝓseq vł accusare:hē vez nisi ex accusatōe sit oꝛta ifamia ꝫ eꝫ
qꝛ tē ꝯpellif ꝑcedē.v.q.i.qdā.e.c.q.vlt.epiphaniū:e no.gl.iiii.q.
v.q̄sq̄s.eē. Adde ꝭm doc.ꝙ hoc ꝑcedit in manifesto delatoꝛe.
Secus aūt in occulto q ꝯpellif agere:vt no.in.d.c.quidam.

Veniens. Qui iurauit aliquē si accusaf ab ei⁹ accusatōe repellif.h.d. Pilla
ponit scm̄. Scđo purgatōez citatōez e ꝑnūciatōez.
ibi.cū igif. In prīa sa v.pōit accusatōez epi sup tri
bus.ꝰo ipi⁹ citatōez.ibi.vñ.tertio ipi⁹ nō veniētis excusatiōem.
ibi.idē.q̄rto ipaꝝ excusationū repulsionē.ibi.lꝫ.qnto ꝑcurato
ris admissionē e recep.ibi.nec ꝑcuratores. Casus. Quidā pa
geñ.cāonic⁹ accessit ad sedē aplicā e coꝛā ea ꝓposuit ꝙ ꝑgel.
eps eēt fili⁹ cuiusdā psbri.eē.vt i lra. No.ꝑ ꝙ itrusus dī illitime
e idebite istitut⁹.e vide hos.qs ꝓpe dicaf itrus⁹.ꝰ re.spo.i lfa.
e vide ibi i gl.magna.ꝰ.qd ꝫ.e vide gl.magna i.c.nisi cū ꝑdē.
.§.pp ꝯsciaꝫ.ꝰ renū.e ꝰ excel.ꝑla.ad aures.e.c.tāta.ꝰ ꝓbē.cū
iā dudū. ℭ No.ij.ꝙ pp subiectōez ecclie alicui⁹ seruit⁹ homa
gij laico scāꝫ pōt qs ab epatu depōi. Et no.ꝙ homagiū hꝫ i se
spēm seruitutis. ℭ No.valere citatōez ad diē feriatā.vide qȯ
no.ꝰ.ꝰ fer.c.fi. Et no.ꝙ vbi fit citatio ꝰ lōginquo pōt ꝑcedi ad
pemptoꝛiū i pria citatōe:vt dixi.ꝰ of.dele.ꝯsuluit. ℭ No.cita
tū i cā criali excusatōes nō ꝯpendi ꝑpōere posse p nūciū e lrās.
ℭ No.ꝙ i cā criali ēt vbi agif ad finē depositiōis in dignitate
quē nō posse rñdere p ꝑcuratoꝛē. Admittif tn̄ qs tanq̄ excusa-
toꝛ ad ꝑponēdas excusatōes:lꝫ nō admittaf ad allegādū cās
eē si n̄ pt illas ꝓponē:pt assumē offm̄ excusatoꝛis e dīꝫ absētē
excusaf. No.excusatoꝛē posse opponē dilatoꝛias exceptōes ꝫ
accusatoꝛē ad repellēdū eū a limie iudicij e p secutōe vt sic excu
set reū a ꝯpendo. No.sef calūniatū in eodē crie ꝫ eūdē ab ac-
cusatōe repelli. No.ꝙ q iurauit tn̄ accusaf repellif a ptāte accu
sandi ēt q̄ ad finē publice vtilitatis ꝓsequēde in q̄tū iurauit re
spectu ꝰlicti ꝰ ptēto ꝯmissi.vide ꝰ iurein.quēadmodū.maxie
qñ iuramētū insequf iustā cāꝫ alos cū ab accusando repellentē.

¶ No. q̄ iuramentū ꝛ pactū factū coraꝫ iudice ēt delegato pōt exeq̄ p delegatū qñ illō ordinaꝛ i finē cau̾ qō alꝛ ēt sine pacto poterat ꝛ debebat exeq̄ delegatꝰ. de quo ð offi. dele. si qñ. ¶ No. citatuꝫ ad istātiā illegitimū accusatoris teneri cōparere: qñ nō ē notoria ībabilitas: ꝛ si nō cōparet ꝯtumax ē: ꝛ ēt si postea detegatur ībabilitas de contumacia potest puniri. ¶ No. vnam penam ꝯtumacie vt quis puniatur in veniēdo cū ā manifeste: vbi primo voluit comparere. ¶ No. infamato iudici purgationem dare. no. Hostiē. ex eo q̄ hic tenetur ex priuilegio q̄ ꝑnceps fundat itētiū i tpalib̄ꝰ. de iure cōi. viij. di. q̄ iure. ð q̄ ð offi. archi. c. si. ð iureiurā. nimis. ꝛ c. petitio. ¶ No. q̄ oīs exceptio pēptoria maxie ꝯpetēs ꝯ accusatorē pt oppōi i vī dilatorie ad excusandā ꝯtūaciā: q̄ ꝛ si pñs fuisset rñdeꝛ nō tenebaꝛ sic ꝛ pēptoria qñqꝫ oppōiꝛ i vī dilatorie. de re iudi. cū. J. ꝛ. A. ð testi. veniēs. el. ij. ¶ Op. q̄ excusatio ð iminēti ꝯsecratiōe eēt lītima cū ꝯsecratō l adesse oēat. So. papa erat certꝰ de tpe. s. q̄ l'oīē añ festū resurrectōis ꝯficiēdū ē crisma ēt si locꝰ eēt iterdictꝰ. ð sen. ex. qñ. li. vj. Et talia pñt p aliū expediri. ð ꝯse. eccle. vl' alta. c. aq̄. ð of. or. q̄ sedē. ꝛ sic nō ob. ð cele. miss. referēte. ¶ Op. q̄ debuit īpōi silētiū accusatori absēte ꝯtūaciꝛ accusato: q̄ sicē nō ꝯtta nec pro ē i absēte ferenda sñia. dic Joā. an. q̄ h̄ exuberauit offm̄ iudicis. s. pape: certe papa iuste fec: q̄ aliq̄ exñte ꝯtūace pñtia ipsiꝰ locū supplet. ꝛ cū ꝓponeꝛ tales exceptiones ad excusandā absētiā: q̄ si pñs fuisset nō tenebaꝛ rñdere potuit iudex ꝛ debuit declaraꝛ eū nō teneri rñdere: ꝛ isti ultimo accusatori silētiū īpōere. l. ꝓperādū. §. si aūt reꝰ. ð iudi. ¶ Op. q̄ nō debuit admittere exceptiōes seu excusatiōes sup ꝑncipali p ꝓcuratorē: q̄ h̄ ē rñdeꝛ ad cāꝫ cīe. So. dic q̄ adhuc exuberauit offm̄ iudicis. Tu dic q̄ qñ ꝓpositio seu exceptio sup ꝑncipali ꝯnexa ē excusatiōi ꝯtūacie: lꝫ p ꝓcuratorē opponere p modū excusatiōis ꝯtūacie: ꝛ ea ꝓbata iudex poterit ipōere silētiū actori: ex q̄ liq̄t de ībabilitate accusatoris vt h̄. ¶ Op. q̄ ex ꝯfessiōe fcā corā auditoribus datis sup excusationis articulo tm̄ nō debuerit īponi silētiū accusatoribꝰ ꝛ dicit Inn. q̄ i h̄ hic adhuc exuberauit offm̄ iudicis. s. pape vel dic q̄ h̄ ꝯfessio fuit repetita corā papa: sꝫ io. an. certe ista cōfessio fuit fcā corā auditorib̄ꝰ sup articulo excusatiōis ꝯtūacie ꝛ ꝯnexū ex ea sequebaꝛ: ꝛ iō nō tenebaꝛ ꝯpere: q̄ accusator erat ībabil'. vñ sup h̄ vt ꝯnexo pt ꝓnūciari corā quocūqꝫ iudice q̄ ipe accusator erat ībabil'. ꝛ p h̄ excusabaꝛ reꝰ a cōparēdo. Dic q̄ q̄d dicat h̄. d. anto. q̄ opi. Jo. an. ē vior: quo ad. c. nr̄ꝫ: q̄ si verꝫ eēt q̄ h̄ papa admisitꝰ ꝯt ꝓcuratoresꝫ: quo ad istas exceptiōes: vt excusarēt ꝯtūaciā nō ꝓnūciasset sup foꝛa pēptoria. s. ipm̄ nō audiēdū de cetero silētiū īponēdo: sꝫ ipꝫ appellādū tāq̄ ībabilē. Jtē nō ðclarasset ipꝫ epꝫ ꝯtūacē cū ex ipsis exceptōibꝰ denotareꝛ ipꝫ ñ fuisse ꝯtūacē: si appe ret de ībabilitate. Jtē nōne ista ꝯfessio pt dici fcā pte absēte cū isti ꝓcuratores ad h̄ nō hērēt mādatū nec hēꝛe poterāt acceptanā exceptiōis obiecte. ḡ nō ð buit ꝑindicare: vt. l. certuꝫ. §. si q̄s absēte. ff. ð ꝯfes. ḡ ꝛc. Jtē quoad ꝑmū q̄ potuit supplere ex offō ꝓ absēte ꝓcedit qñ ꝯ absētē pt icā ꝓcedi. Sꝫ i casu. c. nō poterat ꝓcedi. ḡ nō potuit suppleꝛ. ¶ Op. q̄ ex calūniosa accusatiōe nō ð buerit h̄ ḡuari i purgatōe: q̄ actꝰ calūniosus nō debēt pareꝛ ꝑiudiciū reo. ff. ð ꝑuari. l. iii. ff. de calū. p totū. So. calūniosa accusatio nō fuit imediata cā īdicēde purgatiōis: sꝫ ifamia fci q̄ iduciꝛ ex ḡuamie opaꝛ purgatiōis nectate: ꝛ opaꝛ ēt alia. ð qbꝰ. s. c. oīpotēs: sꝫ Hos. ꝛ vide qō no. Jo. ij. q. v. oībꝰ. i gl. añ pe. idē si pp accusatiōem remaneat suspectꝰ: vt no. gl. i. d. c. oībꝰ. qō intellige: vt no. de offi. or. ex pte. s. qō nō solū ē iudici suspectꝰ: sꝫ ēt aliis: ꝛ ē ingens suspicio. Et i q̄tū dic ifamiā ortā ex calūniosa accusatiōe hēꝛe hūc effectū. intellige qñ h̄ ifamia trāsiuit ad bonos ꝛ ḡues: lꝫ hūerit ortū a leuib̄ꝰ vl' a calūniatorib̄ꝰ: vt no. gl. de purga. ca. cū dilcūs. i gl. penul. Et sic vi q̄ nō bn̄ dic. gl. i. d. c. oībꝰ q̄ dic purgationē indici ex calūniosa accusatiōe nisi itelligaꝛ put ē dcm̄. Et iter cetera no. gl. i. d. c. oībꝰ. q̄ docet cogicere qñ psōa ē leuis. ibi. i glo. vlt. s. qñ ē psona q̄ ð facili moueꝛ ad credēdū oē qō di absq̄ aliq̄ bōa ðliberatōe. alꝛ.

xi. q. iij. ꝯ̄tio. ꝛ ð pur. ca. cū i iuuētute. ¶ Op. q̄ admittaꝛ ꝓcurator i cā criali. s. c. lꝫ. ff. an p aliū cā appel. l. j. ad h̄. ff. de ꝓcu. l. fuiūqꝫ. §. publice. vbi di ad lñaꝫ publice vtile ē absētē a quocūqꝫ ðfendi. Nā ꝛ i capitalib̄ꝰ defensio daꝛ vbicūqꝫ q̄s absēs dānari pōt. Jtē ꝗ̄uis vba p eo faciētē ꝛ inocētiā in excusantē audiri equū ē ꝛ ordiariū admittere. ad h̄. l. reos. C. de accu. reos capitaliū criminū absētes etiā p ꝓcuratores ðfendi leges publicoꝝ iudicioꝝ pmittūt. ¶ Glo. sol. p modū regule ꝛ casuū exceptoꝝ: pōt gl. reduci ad hāc doctrinā vt decidat tres casus. Primꝰ casus qñ ꝓcurator vēit ad excusatōeꝫ absētie alleganda: ꝛ sic ad excusādū ꝯtūaciā: ꝛ sic admittiꝛ: vt hic sic pt itelligi de ūs. §. publice. ꝛ. l. reos. Secūdus casus qñ ꝯstituiꝛ i cā criali ad excipiēdūꝫ: ꝛ adhuc h̄ admittiꝛ: vt h̄. xxiij. q. v. reos. ð do. cū dilectꝰ. Tertiꝰ casus est qñ vēit ad totalē ðfensionē ðlicti: ꝛ sic ad ꝓponēdūꝫ cām ꝛ cāꝫ: ꝛ tūc dic gl. q̄ i ciuili ð crīe admittiꝛ: q̄ ē mixta. ð ꝓcur. tue. ꝛ i actiōe ppl'ari: sꝫ distictionē eiꝰ: alꝛ pōit p regl'a: q̄ regulariꝛ nō admittiꝛ ꝛ excipit aliq̄s casus. J. examinabo: ꝛ isti tres casus hꝫ opi. q̄ gl. pōit regulā q̄ nō admittaꝛ Martinus: tñ ꝛ sꝫ aliquos Melēdꝰ fuit i opione quo ad allegandas cās cīe admittereꝛ post lit. ꝯt. ꝯstitutꝰ āt añ lit. ꝯt. ñ: ꝛ sic distiguebat hūc casū: qō nō plꝫ gl. Et ad ura p que moueꝛ Melēdꝰ. ꝛ Mar. rñdit q̄ i q̄tū dicūt ꝓcuratores admitti debēt itelligi ad allegādas cās absētie. Motiua mar. nō ponūꝛ h̄. ꝑ motꝰ ē: q̄ sꝫ opi. suā pt reꝰ absēs pꝰ lit. ꝯt. dānari in quocūqꝫ crīe: vt no. i. l. absētē. ff. ð pe. ḡ cū tūc frustratoriū nō sit iudiciū poterit ꝓcurator iteruēire. ad h̄ de ūs. §. publice. ꝛ rōne sui. Scđa rō sua q̄ ꝓcurator añ lit. ꝯt. iteruenies dꝫ dānari i sñiā: q̄ vba sñie debēt i eū dirigi. secꝰ sꝫ opi. suaꝫ si iteruēiat pꝰ lit. ꝯt. vt no. ipe i. l. j. C. de sen. de quo dixi. s. de elec. q̄relā. Absurdū enī eēt ꝓcuratorē ex alieō ðlicto dānari cū pēa suos dēat ꝛc. C. ð pe. l. sanciuꝰ. nō iteruēit āt añ: q̄ dānareꝛ: sꝫ iteruēit postea qñ ipe: sꝫ dñs dānaꝛ. adducit. l. reos pōderādo vbū reos: q̄ di qñ nem̄ ē receptū iter reos: ꝛ sic qñ ē lis ꝯt. l. si maritꝰ. §. ꝑscriptōe. ff. ð adul. ff. de publi. indi. l. is q. ꝛ no. C. q accu. nō pos. l. negādo. Rōnes hmōi fundāꝛ cōiter sup opiniōib̄ꝰ dānatis. Quo ad ꝑmā rōneꝫ de fundamēto q̄d tenēdū hēꝛ i. d. l. absētē: ꝛ dixi ð do. ꝛ ꝯtu. ðitatis. iij. q. ix. i sūma. Quo ad scđaꝫ rōnē recurrēdū ē p fundamēto ad illa q̄ hēnꝛ. ð ꝓcu. q̄relā. ꝛ. l. reos. pōt intelligi ēt añ lit. ꝯt. q̄ reꝰ di accusatꝰ ēt añ lit. ꝯt. vl' is ꝯ queꝫ agiꝛ vt. l. ꝓperādū. §. si aūt reꝰ. C. ð iudi. Tertia fuit opi. quā ēt pōit gl. ponendo vnū casū ex quo colligiꝛ q̄ i crib̄ꝰ a relegatiōe. J. nō itercedat ꝓcurator. In crib̄ꝰ a relegatōe. s. nō itercedat ꝓcurator. In crib̄ꝰ i qb̄ꝰ ipōiꝛ relegatio ēt itercedat. Nā erigiꝛ ad h̄ vt nō possit q̄ crimen excedat penā relegatōis. Cā hꝰ ē: q̄ i crib̄ꝰ vsqꝫ ad relegationē dānaꝛ absēs: vt. l. si. C. ð inui. l. j. an p aliū cāe. Et no. i. d. l. absētē. Judiciū ḡ nō erit frustratoriū. In aliis āt u relegatōe. s. minie dānatur absēs: ꝛ sic iudiciū nō erit frustratoriū. Sꝫ h̄ opi. ē ꝯ. §. ad crimen ꝑ alle. ꝛ eiꝰ rōeꝫ: q̄ ꝯcludiꝛ ibi ēt qñ ad sñiaꝫ ꝓcedi pōt i absētē ꝓcuratorē itercedeꝛ nō posse. ad h̄. l. iter accusatorē. C. e. ti. Nā ibi differꝛ sñia si iusta cā absētie allegeꝛ: ea ḡ si allegata iusta ꝓmulgaꝛ: ꝛ sic loqꝛ i crib̄ꝰ i qb̄ꝰ ad sñiaꝫ ꝓcediꝛ i absētē: ꝛ tñ negat ꝓcuratoreꝫ itercedere. Jteꝫ pēa ðpositōis est ordiaria ēt accusatōis q̄ īpōi pt i absētē: saltē lit. ꝯt. vt no. ð do. c. vitatis: ꝛ sic h̄ posset ꝓcedi i absētē ad sñiaꝫ ꝛ nō itercedat ꝓcurator. Examiabimꝰ tria. ꝑ cūꝫ varie iponūꝛ pene ꝓ crib̄ꝰ: an ad q̄scūqꝫ penā agaꝛ itercedat ꝓcurator: q̄ ꝓcurator est dānādꝰ: nō dñs: vt. l. j. C. ð sen. q̄ nō pt i crib̄ꝰ fieri. Jta no. gl. i. l. j. §. ad crimē. ff. ð pub. iudi. Hāc rōneꝫ approbāt doc. q̄ illō qō di qñ sñia ē tacibil' i ꝓcuratoreꝫ: alꝛ secꝰ: vt. l. vlti. C. ð iniur. ꝛ. l. ij. C. ð ꝓcu. Alia rō assignaꝛ p gl. i. l. seruū. §. publice. ff. ð ꝓcu. quā pōit bar. i dcā. l. pe. §. ad crim̄.

Scđo cū noui deñꝛ mōi agēdi vel opponēdi de crie: an in oī mō intercedat. Tertio cū plꝫes sint actus i literan admittanꝛ ad oēs: an excludaꝛ ab oīb̄ꝰ ꝓcurator: an in aliq̄bꝰ admittaꝛ: ꝛ i aliq̄bꝰ nō. Ad ꝑmū oꝫ videre rōnē q̄re p absētē in criminali nō itercedat ꝓcurator. ¶ Gl. assignat rōeꝫ: q̄ in

dictū eēt frustratoriū:qr ꝯ absentē regulr nō pcedit ad sniaʒ
p quā volūt qdā ꝙ i oīb' crib' in qb' ꝯ absentē pōt pcedi ad
sniaʒ i oīb' illis itercedere pt pcurator. ꝛ i oībus illis i qbus
nō pt pcedi ad sniaʒ nō pōt itercedere pcurator. Fūdamen
tū est dcīa.§.publice.in tertia pte ibi. vbicunqʒ.opi.ista ab
vltramōtāis iprobat.ꝛ rō.pmo p.l.ij.C.d pcu.vbi pmittit
in crialb qn pecuniarit agit i pbibet ḡ in nō pecūiaria ḡcūqʒ.
Scdo qr tex.q repellūt pcuratorem:vt i dcō.§.ad crimē.ꝛ
sic eo idistincte loquūt:ḡ siue i absentē posset sniari siue non idē
est. Itē p casuʒ.l.fi.C.de iniur.vbi spāle ē in illustrib' vt rñde
ant p pcuratorē i casib' vbi snia ferri pt ꝯ absentē. In aliis ḡ
secus.itē p.l.j.C.an p aliū cāe ec.vbi i pecuniaria pmittit p
curatorē itercedere:ḡ pbibʒ i capitali:ꝛ capital ꝯpbēdit oēʒ
penā vsqʒ ad relegationē. Postea dic ꝙ si sit talis i q posset
imponi pena vsqʒ ad relegationē nō agit cā p pcuratorē.
Cū ḡ in q̄stiō dixit de capitalib'.intelligāt pene vsqʒ ad rele
gationē exclusiue ne sequēs ps i qua dic.idē vsqʒ ad relega
tionē supfluat necīo relegatio icludit:ꝛ ad penā relegatōis
pcedit ēt ꝯ absentē:vt.l.absentē.ff.d pe. Relinqtur ḡ ꝙ ēt i cri
mine vbi pōt pcedi i absentē nō pōt itercedere pcurator.ad
§.publice.rñdet ꝙ loqt de allegāte cām absentie:ꝛ banc opi.
sequit Cy.ꝛ Mar.fil.ꝛ Ja.de ra.vt dic hic Jo.an.q tñ di
cit ꝙ opi.glo.seruat ꝯ Bar.brix.Ray.Dy.ꝛ alij moder
di tenētes opi.glo. Rñdēt ad.l.ij.§.als.ꝙ nō dʒ sumi argu
mentū a ꝯrio.ad.l.j.an p aliū rñdet ꝙ illud vsqʒ nō icludit
relegationē:sʒ excludit. Nā qdā sunt capitales stricte.ꝛ iste
sunt i qb' iponit pena mortis.C.d trāsac.l.trāsigere.in istis
excludit tex.itervētū in pma pte. Quidā sūt capitales magis
late in qb' venit iponēda pena nō mortis:sʒ seruitutis vl amis
sionis ciuitatis:ꝛ iste icludunt in scda pte.vbi di ꝙ si ea sint
in qb' veniat iponēda pena vsqʒ ad relegationē:ꝛ sic relega
tiōis pena excludit.ad l.fi.C.d iniur.nō rñdētis sʒ forte itelli
gūt qn maior pena relegatiōe venit ex iniuria imponēda:ꝛ
hāc opi.sequit cōmūs.ꝛ tenēt Host.d pcu.tue.ꝛ Fre.d sen.
suo ꝯsilio.ccxcix. Et vī mihi ꝯ dcm.§.ad crimē.vbi tex.dic
ꝙ i capitalib' nō admittit nec i publicis iudiciis:si bene ad
mittit excusator ad allegādas cās absentie:ꝛ si litima allegat
differt snia.loqt ḡ qn ad sniam pōt pcedi. Ad h.l.iter accu
satorē.ꝛ.t.ti.§.iter accusatorē ꝛ reū excusatio allegata admit
tit ne citatus absens dānet.admittunt ḡ excusatiōes tñ ēt i
casu in q absēs dānari posset.ad h tex.h.ꝛ.l.c.sup his.vbi in
distincte dī i cā i q pōt pcedi i absentē ad diffinitiuā i absentē:vt
ad penā depōnis nō pōt pcurator itercedere nisi restringat
oēs qn pcurator itervenit ante lit.ꝯte.p no.de do.veritatis.
Scdaʒ rōnē pōit Gui.d suza.i dcō.§.publice:ꝙ iō si iterue
nit pcurator:qr frustratoriū eēt iudiciū aut i snia aut i execu
tione ex q absēs ē re'. Per q ꝯcludit ꝙ si sint tales pene i q
bus snia posset pmulgari i absentē:ꝛ executio fieri poterit p
curator itercedet:si talis sint i qb' nō posset snia ferri i absen
tē vel si possit nō eēt exeqbilis i absentē:tūc nō poterit interce
dere pcurator:sʒ excusator.p q dic ꝙ si agit ad penā priua
tiōis dignitatis vel remotiōis ab ordie:qr pēa ē pmulgabi
lis.ꝛ exeqbilis i absentē poterit pcurator itercedere.d pcu.si
solū.§.fi.ꝛ.C.d pcu.l.exigēdi.ꝛ si venit aliq pēa ꝗtūcunqʒ
leuis q sit psone afflictiua:qr hec si ē exeqbil i absentē pcura
tor nō admittit:vt si veniret iponēda pena fustigatiōis.p h
dic:qr pena relegatiōis a loco:qr hec ē i absentē pmlgabilis
ꝛ exeqbilis pōt itercedere pcurator.secus si sit relegationis
ad certū locū:qr hec nō ē exeqbilis i absentē:ꝛ sic frustratoriū
eēt iudiciū.ad.l.fi.C.d iniur. Rñdet ꝙ pena ē arbitraria:ꝛ
sic maior relegatiōe potuit ibi iponi. ¶ Op.hec rō nō plʒ p
hāc decre.ꝛ.c.sup his.l.c.itē dato ꝙ snia nō sit exeqbilis de
pñti:poterit tñ forsan iste vēire itertū:ꝛ sic aliq spes ē exeqndi
sic i dānato q cessit bonis:vt no.d solu. Odoardus.de resti.
spo.oli.ꝛ obligat ad dic:vt no. Inn.i.c.j.d mu.peti.ꝛ ē tex.
in.l.j.an p aliū cāe.assignāt alij rōnē ꝙ iō nō itercedāt:qr re
us dʒ eē pñs:ꝛ cāʒ dicere:ꝛ qr cām dʒ dicere i vinculis.l.fi.C.
de accu.l.diuus.d custo.reo. Iste due cāe sūt gñales nisi alr
declarent. Aliam pōit Bar.q sumit ex.c.tue.d pcu.qr non

expedit reipu. vt admittat pcurator:ne pp alīatā ei' crim
maneāt ipunita.l.ita vulnerat'.ff.ad.l.acq.ꝛ i.c.vt fame.
sen.ex. Itē qr sic posset de facili dānari inocēs qd nō ꝯtinge
ret eo pñte:ꝙ cām ppriā qs meli' agit p se ꝙ p pcurator
.l.j.i fi.ff.ad carbo.ꝛ ad h.l.nō solū.§.fi.ff.d pcu.h rō nō ꝯ
cludit qn absēs pōt dānari:qr tūc meli' est ꝙ defendat p
quē ꝙ p nullū. Iō rō ꝯcluderet si pp h itervētū pcurator
euitarēt iudiciū.pōt dici ꝙ illa ē rō q̄re nō admittat:qr non
pōt suā psonā itimare i iudicio:qr dic lex ꝙ ex pte rei nullus
dʒ admitti vt pcurator:nisi caueat de iudicato soluēdo.ist.
de satisda.§.si vo aliqs.C.de satisda.l.j.ff.iudi.sol.l.si ad de
fendēdū.l.recte.ff.de iudi.ꝛ.ff.de pcu.l.q pprio.§.aliū cum
sy.fragilis aūt ē cautio de iudicato soluēdo i crialib' qr nō
pōt soluere iudicatū si vēit iponēda pēa afflictiua psone cū
ad illā nō possit se obligare p aliū. Nā cū pene suos debēt
tenere actores.C.de pe.l.sancim'.ꝛ nēo ē dñs mēbroꝝ suo
rum.l.vt liber hō.ff.ad.l.acq.hāc assignat spe.iti.de accu.§.
seqt.§.porro.si sit ꝯtumax.si vēit iponenda pena dignitatis
abdicatis.idē qr nō pōt dare cautionē seu talionē cuʒ ipe h
bēat talē dignitatē alr si hēt si hēt resp.iteresse suū videte
in delinquēte si alter ꙗ ille q deliqt puaret nec dignitas cle
lis vel spūalis hñ ē mēsurabilis ꝗtitati cū illa nō sit mēsura
bilis:maxie si sit dignitas spūalis:p q relinqt ꙗ vbi venit pe
na pecuniaria iponēda itercedere pōt pcurator:qr tunc pōt
addi cautio ꝛ nō vbi alia vēit iponēda:ꝛ sic d iure opi. vltia
remanet va.ad h tex.i dcā.l.ij.C.d pcu.vbi dic ꝙ pōt iterce
dere pcurator.i pecunia solēnitatib' ipletis q̄si dicat.i.pstita
cautiōe de iudicato soluēdo:q̄si i aliis nō:qr nō pōt solēnia
implere.ꝛ ad h.l.j.an p aliū cāe.tenet illa iclusiue vsqʒ ad re
legationē:ꝛ excludit pecuniarias cās practicat tñ cōis opi.
de q dixi.s.quā tenēdo oʒ ꙗ isti tex.restrigāt qn pcurator i
tercedit añ lit.ꝯt.secus si p':qr tc pōt snia ferri i absentē.p no.
de do.vitatis.h vī psuppōi ꙗ i causis crialib'.ad h vt possʒ
pcedi ꝯ absentē reqrit litis ꝯt.quā opi.cōiter reprobant legi
ste:vt hēt i.l.absentē.ff.de iu.iij.q.ix.in sūma. Ex his decidit
an p existēte i carcerib' itercedat pcurator.dic Bar.hic
ꝛ Odo.ꙗ sic:qr tūc snia nō pt eē dlusoria.alle.ff.d app.l.ab
tñ.vbi p eo q ducit ad patibulū q si vult appellare pt q app
pellaret:tñ ob.multū rō pdcā:qr adhuc dʒ cautio pcurato
ris itervenit.ad h.l.j.an p aliū cāe. Nā ibi ex q lata erat snia
necīo erat i vinculis:qr nō dʒ pcedi ꝯ aliquē i talib' crib' nisi
eāʒ dicāt i vinculis.ff.d custo.reo.l.diu'.ad.l.fi tñ.rñdeo ꙗ
ibi nō venit ad totā cāʒ:sʒ ad articulū appellatōis vl ibi iter
venit rōe ppriī iteresse.s.cuiusdā cognatōis q ē iter bolem
ꝛ h pp piculū late snie qn notū ē illā fore iniustā ꝛ snialis
pperat volūtarie mori:sec' vbi ē dubiū d iure suo ꝛ nō ꝯstat
illū iniuste dānatū:vt dcā.l.j.C.an p aliū cāe:si ē dño rōe sui
interesse audit volēs dfendere suū suū.l.suos.ff.d accu.ꝛ dic
h gl. Practicat tñ opi. Bar.ꝛ eā tenēt doc.s.dñi d rota in
sua ꝯclu.cxcvj.ꝛ Fre.d sen.i suo ꝯsi.ccxcix. Ex h isert an vbi
venit iponēda pēa pecūiaria ex forma statuti ꝑerie capitali.
intercedat pcurator ꝛ tenē ꙗ sic:sʒ Dy.ꝛ Bar.qr i hac mā
nō dʒ ꝯsiderari q̄litas pene.ff.d publi.iu l.publicoꝝ.ff.d pe.
l.q statu.ff.d bo.li.l.q cū maior.§.penul.cū.l.se.hec vera ex
pte rei ꝛ ex pte actoris:qr dlictū ē publicū:lʒ alteret pena:vt
no.i.l.i.ff.d pub.iudi.nō itercederet nisi sʒ formā.l.lʒ.ff.d p
cur.ꝛ h seqt Fre.i dcō suo ꝯsi.ccxcix. Ex his decidit si p dli
cto spōit pēa i.x.ꝛ si nō soluerit amputabit man':an iterce
dat pcurator.dic ꙗ nō:qr āputatio man' ē i obligatiōe.ꝛ.i
facultate soluēdi. Nā vbi aliqd debet sub noie pene nō ē i
obligatiōe.ff.de pe.lega.l.ij.ꝛ.l.i.§.si scribit.ff.ad.l.fal. Nō
ob.ff.de i lite iurā.l.j.vbi nō attēdim' ꙗ obligatio possit s
pe excrescere:qr ibi de augmēto qd venit extrisec' nō ex nā
obligatiōis:sʒ iudicis offō.ad h.l.certū.ff.d eo qd cer.loco.
ꝛ h sufficiāt de pmo. ¶ Nūc 2' pncipalr q̄ro an i oī spē cri
minū q̄cūqʒ agat spectat pcurator:dic si agit ciuilr itercedat
pcurator qn agit ad ꝯmodū puatū dcā.l.ij..C.de pcu.l.n
cogēdū.§.fi.ꝛ.ti.idē si agat ciuiliter ꝛ ad ꝯmodū public
vt i actiōe pplari:quo casu dicendū est.idē ꝛ ex pte rei.

parte actoris:vt hētur in.l.ij.ff.de pcura. ¶ Sed p3 tñ q si ta lis sit actus q infamet q pcurator hēat spāle mādatū.ff.de pcura.l.nō cogendū.§.si vero.z in.c.sup his.J.c.p Inno. in cle.nō pōt.de pcura. Si p viā accusationis.dic vt in pri mo mēbro. Si sup crimine pcedit per viā inqsitionis legi tie non admittūt pcuratorē:qz ipsi nō alterāt penā ex nō p cedendo:vnde nō interueniūt sicut nō interueniret:si ageret p modū accusationis.ad hoc no.p Bar.in.l.si cui.§.i.ff.d ac cusa.z.l.ij.§.si publico.ff.de adul.de iure autē canonico vbi eadē est pena accusatiōis z inqsitionis:vt in criminibus ex/ ceptis.de quibus in.c.inqsitiōis.J.c.z Jo.an.in.c.qliter.§.d3 sit per verbonū.J dē vt nō intercedat:vt no.gl.in dcō.c.inqui sitionis.z dni de Rota sua cōclusione.ccccxij.z no.de do.c. veritatis. In aliis criminibus nō exceptis.in dcō.c.inqsitio nis tūc canoniste cōiter pcuratorē itercedere.vt no.Hosti. in duobus locis.in dcō.c.inqsitiōis.z idē no.de accu.quali/ ter z qñ.z de do.veritatis.z sic loqui tila gl.ptē q est sic itel ligendaz sic debēt intelligi dni d Rota in dcā sua cōclusio. ccccxij.allegat.de re iudi.cū. J z.A.z de accusa.qliter z qñ §.d3 sup d.illi.z dcīt Inno.qui.h.sint legit.cām.z ad hoc dcīt Spec.in ti.de pe.§.i.in fi.ad h gl.de do.c.veritatis.z ē rōq: ista inqsitio vocat cā ciuilis:cū solū tendat nō ad vindi ctam:sed interesse publicū ne criminosus male teneat eccle siā.hic tenēt idē in defensore cōparente tanq cōiuncta per sonarē dicūt q pstabit cautionem.ſm ea q no.Inno.qui h. sint legit.cām:fatent q talia si agat ad depositionē benefi/ cii nō poterit sustinere ante litis côte.z allegāt pro z ꝯ.no.p Spec.in ti.de pcu.§.i.v.s3 nūqd:si aūt crimen deducit in iu dicio per viā exceptionis:si opponit ad finē repellendi:hic finis ciuilis est:z admittit pcurator.J.c.sup his.vbi tñ exce ptio infamat:qd p3 ex hijs q no.de ordi.cogni.cū dilectus. exigit spālē mādatū p no.in dcō.c.sup his.z in cle.non pōt. de pcur.dic vt ibi hētur. Jdez si opponat ad finez decidēdi ab obitēptor:vt ibi:q: hic non est pena d:licti:s3 potius in abi litas psone:z sic cā est ciuilis:z tūc satisdabit pcurator:ſm formā.de qua.de offi.dele.corā.in.l.glo.z sup ea. Si autez opponat ad fines puniendi q est aliqñ:s3 ſm no.in dcō.c.ij. de ordi.cogni.z in.c.j.de excep.z.l.ij.§.si publice.de adul. tunc idem per oia qd dixi.s.de accusatiōe. Si do deducitur per viā denūciationis euāgelice ex pte denunciātis.cū quis posset denūciare:z sic actio quodāmō ppfaris:vt ad distin guendā qd ſm.l.licet.ff.de pcu.ex pte denūciati pōt pcurator intercedere:q nō itēdit finis pene:s3 pnie:si denūciatio ē ca nonica dic idē q in inqsitione:q:is oz ciuilis.ad qd.s.c.ij.z h3 Spec.i ti.d nup.§.i.aſt oz psup.cū inuētus.de testi.ex pte ade. ¶ Venio ad tertiū:z q:o an in oi actu excludatur pcurator i criali. Et h decido aliqs casus. Primo qñ venit ad pponēdū excusatiōe:z sic nō veit ad allegādū cāe cāet h:cāo absēne. Inn.t3 h q pñt p pcuratorē opponi in erialē vt h z casu:z h vez siue sint in iure siue in fcō:ex quo h3 mā datū:vt q: dic talis nō pparet corā vobis:q: e excōicatus:vl q: actor est excōicatus:vel filius. In fcō nō t3 pparere:vt q: ē infirmus vel i carcerib'detētus vel filiat:z hic pte tenēt oēs. ad h oc.§.ad crimē.z.§.publice pals.s3 aliū itellectū:per excusatorē at nō hñtē mādatū:dic q pñt ppōi excusatiōes facti:q: h nō h3 satisfdare.ad h no.i Spe.de defen.sup rubri ca.Sed non mir si tales exceptiōes iuris q nō pōt ppone re nisi hēat mādatū:cū ius alterius nō pōt q in iudiciū dedu cere nisi hēat mādatū bois vel iuris:vt eft ille q satisdat:q: excusatōe nō satisfdat:vt no.gl.ff.de re.in.l.in eo.§.i.d p ca su alt.§.publice:z iō ibi admittit vt excusator:q: nō satisdat q dicit Inno.de excusatiōib' iuris t3 Bar.in excusatiōib' fcī.in dcō.c.ad crimē.z dic dcīt Inno.vez inqrū dicit eas pponi posse sine mādato qñ excusatiōes sūt necīe:vt q: ifir mus vel in carceratus:vel q: nō pt trāsice p iter:q: nō egent ista oppositiōe s3 simplici declaratiōe:z q: tūc nō pēdet a vo lūtate sua aſt facere:vbi aūt sūt pbabiles:vt q: in loco b3 in inimiciciias:posset tñ si vellet venire.z in h expectat volūtas

q: ipossibile ē q volet z nō volet. Jō appet ptare de mādato:d multo forti' si excusatiōes oio sūt voluntarie:vt sūt tales tu nō eas me' iudex z filius. ¶ Scdo casus est qñ pponit di latorias exceptiōes:z si pponant in modū excusatiōis abs tie:z pōtvt h est tex.z dixi.s. Si p modū exceptiōis.z t3 gl. q pōt.z Jo.an.hic.z Bar.i dcō.§.ad crimen:q: nūra q re/ pellūt pcuratorē loqnit:qñ venit assumendo defensionē cāe.t3 h Vin.Pe.z Inno.z c.pri.Hosti.h.z Gui.in spe. de pcur.§.i.v.s3 pcedēs.z se.alle.Host.dcīt.§.ad crimen.z hoc maxie s3 Ho.qñ pcessus alr esset ꝯ absētez. ¶ Terti' casus est qñ vult venire ad pponēdas exceptiōes pēptorias z ꝯcernentes merita negocii pncipal:z tūc si venit vt pcura tore tāq hñs mādatū. Bar.dicit q nō pōt:q: de nā huius est piudicare dñoz sic stat rō sua:s3 si venit vt excusator nō hñs mādatū dicit q admittit:q: si ipse iudex d3 supplere d pñtin locū absētis:q:o fortius d3 admittere iuuātes z decla rātes innocentiā reix:erte multo fortius.z h volūt tex.de l.§. publice.dicit Inno.q inqrū venit vt allegator iuris ad cāz: etiā si nō h3 mādatū:nec satisdat:nec sit psona cōiuncta ad mitti d3 etiā si esset alias inabilis pcurator:vt isirmus minor z filius.ff.de pcu.l.seruū.§.publice.C.eo.ti.l.exigendi.z ad cās allegādas dicit nō oēs:s3 eas demū q ex actis colliguntur nā nō putat q possit pducere istā testes vel alias defensiōes cū pcurator nō sit:puto nō referre an hēat mādatū vel non q: etiā.§.publice.h3 locū in nō hñte mādatū cus sit sub ti.de pcura. S3 puto referre:an cū mādato vel sine mādato assu mat viā accusatoris z admittit ostēdendo iudici q nō d3 dā nari:nā assumendo in se telā iudicijz poterit ppponere exce ptiōes maxie notorias:s3 ē nō notorias z iuris z fcī:p q: ex cuset absētē:q: ex quo nō assumit in se telā nō pōt piudicare absenti:z pōt tñ pdesse.z hoc inuit gl.in.l.in eo.§.i.ff.de re. iur.allegat.§.publice:nā ex q p absenti iudex d3 supplet de fcō.C.de tēp.ap.l.fi.z no.i.l.i.§.hoc āt iudicio.ff.de dā.lfec. z dixi de postu.pla.bone:multo fortius d3 admittere volen tez informare eū de iusticia accusati ne inocens dānet:nā alī qñ ad mittit instigāo z iuuāo iudiciū nō assumendo in se iu diciū:vt p3 in pmotore inqsitiōis ppōite p iudice:vt p3 in assistente in indicio ne colludat:vt.s.de re.iur.cū super.z q ibi no.z p3 de testi.veniens.el.ij.ff.de ioffi.testa.l.si suspecta cū sy.ad qd.ff.de ap.l.nō tñ.ad hoc optie.ff.de pcu.l.nō so lū.§.si.si tñ in allegatōe:tūc p pñte admitteret iudex nō pec care.ad qd.ff.de ap.l.nō tñ:hoc ē tenent dni de Rota i sua pclu.cxcvj.vbi tenēt pcuratorē admitti:z quēlibet sine mā dato p.§.publice.z.v.q.iij.reos.z clarius tenēt sua pclusiōe cccxlix.vbi dicūt hentes mādatū ad defendēdū posse ppo nere excusatiōes:z assumere locū excusatoris a p illū tex.z p c.exposuit.de dilo.vt dicit h Inno.talis allator nō admitti/ tur:s3 solū maior:s3 ē minor infamis.z q:cūq alius alias in habilis ad pcurādū.l.exigēdi.z qd ibi no.C.de pcur.hoc puto:ēt si venerit ad allegandū dubiū iuris:vt sim plex alle gatō:tñ:vt q non sit rite hānitus. S3 est dubiū an si vene/ rit pemptoria examinanda :secus a negocio pricipali:an ad mittat pcurator.ad hoc discutiendū tāq simplex excusator vel allegator ad merita.Credo q potest admitti tanq assu mens in se defensionem z iudiciū.Butriga.tenuit q admit tatur q:iez quo illud venit sepate tractandū a negocio prin cipali vt esse cā sepata a iudicio criminis:vnde pōt p pcura torē tractari.l.i.z.l.ij.pseo.C.ad.l.fa.de plagi.naz de crimine plagij nō tenet adducens ancillā ppriā:s3 alienaz ponat q ancilla est ppria dicit tex.q hoc ante est discutiēdū.ergo po test intercedere pcurator:q: si discutit ante crimē alia cā est a crimine:als z si cūteret cū crine.Ja.bal.ꝯ q: totū tendit ad decisionē crinis:an sit vel nō sit.z sic vt qō crinalis:nā itercede ꝯ pcurator.ad hoc.ff.q.fa.da.co.l.ab arbitro.z qui.ap. nō t3.l.fi.z.C.d iudi.auē.ad hec.z hoc t3 Bar. ¶ Quart' casus qñ vult ppponere pēptorias q hñt mixtā nāz dilatoria rū z pēptoriaz nūqd possit. Ja.bal.disputauit hanc.q.z po nit Jo.an.in addi.Spe.in ti.de accu.§.leqt v.ad huius de-

claratiōem z finaliter tenet q̄ si exceptio est notoria admit
titur: si non est notoria non admittit. ad hoc. l. fulcinius. §. si
quis. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. eo tpe. §. i. de bo. li. z hoc tenet
Cy. in. l. reos. C. de accu. z dicit Bar. de facto idē consuluis
se: q: vbi est notoriū dz se absoluere etiā nemie petente. C. de
transac. l. vbi pactū. z ibi glo. Jo. an. hic videt velle: q̄ si op
ponat: vt dilatoria z in vi dilatorie admittit: si in vi pempto
rie repellit: p quod dicit q̄ aduocati ciuitatis fori cōsederant
an pemptorias tales trahere possunt ad dilatorias: z admit
tunt in quātū possunt: alias in quātū non possunt non admit
tunt: vnde si statutū dicat q̄ bānitus pōt ipune occidi oppo
nens exceptionē bāni repellit: q: in vim perēptorie. si statu
tum dicit q̄rele bannitorū non audiant exceptio bāni bene
admittet opposita etiā per pcuratorem: q: dilatoria: puta in
quantū opponit in vi dilatorie bene dicunt: siue sit notoria: si
ue non. vt dixi. s. si in vim pemptorie non distincto: an sit no
toria vel non: nō admittitur. Aduertendum tñ an pponat
eam: vt simplex allegator nō assumens in se iudiciū: an vt p
curator. q: primo casu admittit. secūdo repellit: vt pz ex pre
dictis: nā dato q̄ sit perēptoria notoria si venit: vt pcurator
non excusat a mō pponendi: vt no. vt lit. non cōte. accedens
el. i. z in cle. appellāti. de ap. ¶ Quintus casus est qd i aliis
actibus ordinariis iudicii: an admittat pcurator in aliquo
ex illis. de hac. q. vide. in Spe. de pcu. §. sed nunqd media.
z ibi in addi. z glo. in. l. si cuiusdā. de accusa. lz q̄ ad oēs ac
tus admittant pterq̄ ad sniam. hoc sequit Butrig. in. l. q̄
uis. C. de adul. q: solū remouet defensio z nō alius actus: vn
de dicit q̄ pcedente defensione nō remouet ab actu snie: nec
a pductione testium. Gui. de suza. super dicto. §. publice tz
q̄ ad nullū actum admittat: q: a quo remouet genus: z que
libet eius spēs. p hoc. l. fi. C. de min. per locū a spāli. ad hoc
. l. vnica. in fi. C. vt omnes iū̄ci. q̄ mu. Ray. tz in dicto. §. ad
crimen: q̄ ad omnem actū pōt intercedere pterq̄ ad sniam
si ille est in carceribus: q: nec aliter pōt fieri cum cōiter dicat
cām in vinculis. Si aūt reus est absens tz opi. gui. q̄ non ad
mittat ad aliquem certū articulū: puta q̄ in concernentibus
merita cāe non admittat: nec i decisoriis: nec ad actū snie in
q̄tū assumit in se iudiciū: vel aliq̄ partem iudicii: q: vt dixi
non pōt psonam suā legittimare in iudicio. Si vero non tan
q̄ assumens cām in se velit facere aliquē actū: vt actū aliquē
facti: vt puta pducendo testes vel hñdo spāle mandatū ad
iurādū. de calūnia puto q̄ bene possit: q: per hoc nō assumit
in se defensiōem. ad hoc quod no. de iur. calū. c. i. de testi. ex
parte adc. z idez si velit in cā appellatiōis tanq̄ allegator iu
ris oñdere sniam iniustā ex actis innitendo legi vel statutis
dūmō nō assumat cām: z sic itelligo Fre. de senis in suo ɔsi.
ccxcviiij. ad hoc dictū Inno. hic. Et i oībus casibus in qbus
dixi pcuratorem si itercedere est dubiū an si intercedat vale
bit iudiciū. Jo. an. dicit q̄ iudiciū vz: ut no. in. c. i. de iudi. li.
vi. Idez spe. in ti. de pcur. §. i. v. sz pone. Idez gl. z Cy. C. de
adul. l. q̄uis Frā. accur. ɔ. z idez gui. de suza. in dicto. §. pu
blice: q: iudiciū eēt frustratoriū cū non posset dānari pcur.
p. l. fi. C. de iniur. nō etiam dñs: q: absens. Butriga. in. d. l.
q̄uis. dicit hoc vez ex pte rei: sed ex pte accusatoris bñ pōt
itercedere eū quo ad cū iudiciū non sit frustratoriū poterit
enim seq absolutio rei. Idē dicit bar. se tenuisse olim: q: ex
pte accusatoris nulla rōe repellit nisi pp̄ter calūniā. Judex
āt z pc remittere pst calūniam qō facere vt sic admittendo
pcuratorem. dicit tñ q̄ hodie sibi vt q̄ non valz pcessus: q:
melius psequeret pncipalis q̄ pcur. vt i dcō. §. ad crimē ibi
frustra. nā si nō opponente pcenam tunc pcurator non inter
cessisset frustra pōt dici q̄ in casib9 in qb9 vz pcedi in absētē
si intercedat pcurator nō vz pcessus: q: tūc frustra itercessit
nec supplet hic defectus ex ɔtestatione litis cum hec sit exce
ptio rei non potes esse pcurator: nec ex hoc habilitat p litis
ɔte. cū non cesset cā. ad hoc qō no. C. de pcur. l. q stipendia.
z de pcur. c. in nr̄a. In talibus aūt in qbus vz pcedi in absē
tem valeat iudiciū: q: hic non est defectus nisi solēnitatis cāe

nō pstite quā pst ptes remittere. vt. l. pōponius. §. rate. ff. de
pcura. Nec ob. q̄ melius defendēt p se q̄ p aliū: q: ipute
bi q ɔstituit pcuratorē: z nō venit ad se ðfendēdū: z meliu
est q̄ p aliquē defendat q̄ per nullū ex quo deliberat abse
esse. Sed est dubiū: an in cā vniuersitatis possit sindicus in
tercedere. Dy. dicit q̄ sic in dicto. §. publice. Idez Inno. de
symo. dilectus p p ipossibilitatē que est: vt tota vniuersitas li
tigare cogat. ad h̄ de iur. calū. c. i. Itē q: non artat ad cau
tionē pstandā. de iudicato soluēdo. vt no. s. de pcur. māda
to. ad hoc. l. vlti. §. defensionē. C. de admi. tu. Idez no. gl. de
fideius. c. i. ad h̄. ff. qō cuiuscūq; vniuer. l. itē eoz. §. ɔdictio.
cū glo. C. de epi. z cle. l. orphanotrophos. in auē. de eccle. ti.
§. fi. colla. i. restat vltimo examinare casus quos excipit hic
glo. Dicit glo. primo q̄ spāle est qñ de crimine nō agit cri
minaliter. de pcur. tue. Scdo in leuibus criminibus. ff. de
accu. l. leuia. de hoc dic: vt dixi. s. Tertius si crimē nō exce
dit penā relegationis: sed dic vt dixi. s. Quartus est h̄ gl.
in crimine suspecti tutoz. idē dicit Inno. si platus est suspe
ctus. z hoc qñ agit ad finē deponēdi seu remouendi: z sic ci
est ciuilis. Quintus casus qñ accusatur libertus de ingra
titudine. l. ij. ff. de publi. iudi. h̄ dic h̄ Bar. q̄ illud ideo q̄
licet iponat seruitutis pena qō est ciuilis: q: ad ɔmodū pa
tum dñi: z ad vindictā dñi non publicā redigit in seruitutē.
Sextus casus in actiōe pplari: h̄ dic q̄ illa ē ciuilis nō cri
minalis. Ideo intercedit pcurator lz agat ad ɔmodum pu
blicū: z ius agēdi ɔpetat cuilibet de pplo: vt no. in. c. qliter z
eo. Septimū casuz ponit gl. qñ seruus defendit a dño alle
gat. l. dist. q̄ ibi nō venit tāq̄ pcurator: h̄ pro suo itereffe q
que dicit Bar. q̄ pr̄ pōt cōparere p filio: z Abb. p mona
cho: epūs p clerico: dñs p vasallo: ciuitas p ciue. ad h̄. ff. de
li. ho. exhi. l. i. ad h̄ qō no. de ap. dilectus. de pūile. auctori
tate. li. vi. qō dicit Bar. notēdū p p q̄dā statuta q̄ hñt: vt oīs
subditus nō possit declinare iurisdictionē: z si declinet iuris
dictionē sclaris posset ipune offendi: si clericus ingrat vt ac
cuset de delicto corā sclari nō declinabit ipse h̄ epūs: vel supi
or ɔparebit rōe sui itereffe z clericū sibi vēdicabit: q bus aūt
legibus seruus possit accusari z qb9 nō. vide Spe. de accu.
in pn. per h̄ dicūt dñi de Rota sua cōclusione. cxcvi. q̄ vxor
p marito detēto pōt ɔpere z pcuratorē ɔstituere: q: z suā p
seqtur iniuriā. allat ō rescri. nōnulli. z qō ibi no. z. c. ti. ex pte
decani. de testi. de cetero. s. e. c. cū. p. z no. ij. q. vij. in summa: pōt
addi casus de muliere religiosa q̄ nō dz adire iudicē: q̄ pōt
rñdere p pcuratorē. de iudi. c. ij. li. vi. hēc glo. hēs. ij. q. vij.
si qñ. ¶ Querit gl. an iurās non accusare repellat ab accu
sando. Glo. dicit q̄ sic maxie pcedēte calūnia: vt hic fuit. ad
hoc. iij. q. ix. placuit. de h̄ dic plent9. vt ō iureiurā. quēadmo
dū: plus dicit glo. q̄ dato q̄ nō pcessit calūnia repellit: imo
eo ipso q̄ dicit se nolle accusare. ff. ō adul. l. si maritus. §. fin
gauerit. Nūqd aūt exceptio calūnie possit oppōi post litis
cōte. no. in dcō. c. placuit. alle. in gl. ¶ Querit glo. an hic sic
iurās possit denūciare. glo. arguit q̄ sic. ō iureiurā. c. quēad
modū. ɔuū tñ dicit in casu nr̄o: ex quo prio calūniatus ē: q
calūniose denuncians nō audit. p h̄ dicit Jo. an. q̄ si calūnia
nō ipediret: iuramētū nō ipediret: q: nō posset a pcepto eū
gelico liberare. xxiiij. q. iij. tñ sacerdos: imo z si p denūciatio
nē imunitas seruari nō posset: ēt accusaret de iureiur. pueñ.
¶ Querit glo. an alius possit istū accusare: vt q̄ nō: ex quo
absolutus ē. de quo remittit ad. c. de his. s. e. c. dicit. Jo. an. q̄
immo poterit accusari: q: non fuit absolutus: sed accusator
repulsus. de quo remittit ad dcm. c. de his. ¶ O p. hñc cita
tū nō posse dici ɔtumacē: ex quo si pñs fuisset rñdere nō tene
bat. de ap. si duobus. z. c. cū pati. Glo. dicit q̄ si ē dubiū: an
iuste vocet: vel iniuste ɔparere tenet. Si euidens est citatio
nem non tenere ɔparere non tenet: deinde gl. ponit multos
casus: in quibus citatio ē iniusta. Primus qñ q̄s citat in
feriato. de hoc dic: vt de fer. c. fi. xv. q. iii. placuit. in vlti. gl.
Fallit qñ res esset peritura: vel rōne criminis. vel vbi pietas
aliud suadeat. vt dcō. c. fi. Scdo ē rōne psone: vt q: ciuitas

libertus responsurus nõ petita venia.iiij.q.iij.liberti:vel qñ libertus vocaf ad testimoniũ ꝯ p̃ronũ.⁊ h̃ constet ex tenore citatiõis. Tertius qñ citatio fit ad locũ inhonestũ. Idẽ dic Jo.an.qñ locus est notorie piculosus:vt in cle.pastoralis.§. pisana.de re iudi. Quart⁹ qñ locus eẽt nimis remotus:vt q2 cõtulat ꝙ trahit vltra duas dietas hodie p viã. Quintus casus vbi euidẽs est citantẽ nõ eẽ iudicẽ:vel si est iudex citet illũ qui nõ est d̃ sua iurisdictiõe euidẽter.d̃ offi.dele.ex lr̃is. de foro ꝯpe.c.fi. Idẽ dicit Jo.an.si qs citat subditũ suũ extra suũ territoriũ.de ꝯsti.c.ij.li.vj.de offi.ordi.cũ ep̃s.e.lib. saluo qd̃ dr̃.in cle.q̃uis.d̃ fo.ꝯpe.de hac mã.iij.q.iij.si ep̃s. xj.q.j.nullus.ꝯtrariũ de rescri.sup gl.ante penul.ff.si qs in ius vo.non ie.l.ij.hãc mãm butius gl.penul.examinat Inno.e plene dixi.s.d̃ dila.p̃terea.dic vt ibi. Addit h̃ Jo.an.alios casus p̃mus est qñ rescriptũ delegati nõ ponit in lr̃is citatorijs:⁊ de h̃ dic:vt in deõ.c.p̃terea.de offi.dele.prudẽtiã.⁊.c. cũ in iure. Idẽ si euidẽs est iudicẽ eẽ inimicũ. Idẽ si eundẽ est citatũ spoliatũ. Aliquos ex his: ⁊ quosdam alios ponit Hostiẽ.de elec.bone.el.ij.in glo.fi.⁊ vide de his plenius in Spe.de cita.§.i.vbi examinat Gui.bo.tres casus: sed dic vt dixi in dicto.c.preterea.⁊c̃. Antonius de Butrio.

S Uper his. Denũciator criminis nõ inscribit:accusator inscribit:excipiẽs ẽt iscribit ad penã extraordinariã si p exceptionẽ dicit ab obiecto.alr̃ nõ. Scd̃o q̃ ad excipiendũ de crimine admittit p̃curator.h.d. Dicit hostiẽ.ꝙ duo reqrunt ad h̃:vt excipiẽs teneat se inscribere:⁊ in hoc distinguit:an talis cã posset p p̃curatorẽ agi.⁊ ad h̃ rñdet in fi.⁊ sic sm eũ sunt due ptes p̃ncipales.scd̃a.ibi.licet. Prima subdiuidit in duas.p̃o ponit tres modos opponendi. Scd̃a.illos p̃sequit.ibi.qñ crimen.⁊ in hac scd̃a tria facit. Primo p̃sequit p̃mũ. Scd̃o tertiũ.ibi.s3 cũ rõnem diuersitatis submittẽs.ibi.qñ. Tertio scd̃m.ibi.cũ añ. Circa qd̃ distinguit de qua re ⁊ qñ:p̃mũ p̃sequit.ibi.si autem. Scd̃o p̃seqt.ibi.sed cũ oppõit. Casus. Prior sci fedriani ⁊ magr̃.b.canonic⁹:quorũ vnus erat magr̃ decretoꝝ alter nõ minus intelligẽs ꝙ magr̃ forte erãt in ꝯtẽtiõe sup h̃:an i qlibet via agendi de crimine:de qua interueniret ꝑs esset inscriptio necessaria ad penã talionis. Scd̃o an in qlibet via agendi nisi ꝑs interuenerit qs posset p p̃curatorez ꝯparere: papã sup hoc ꝯsuluerũt ⁊ rñdit ꝙ d̃ crimine põt agi cũ parte altera de tribus vijs vel accusatiõis via denũciatiõis vl̃ exceptiõis:si p̃cedit p viã accusatiõis bñ est iscriptio necia:q2 accusans itẽdit finẽ pene iponẽde.s.depõnis si p̃cedit ad d̃nũciationẽ:tũc nõ ẽ necia iscriptio:q2 iscriptio sit d̃ supportãda pẽa quã supportaret re⁹: s3 d̃nũciatio si itẽdat i finẽ pene: s3 i finẽ correctiõis idẽtitatis: ꝙ pẽa nõ p̃portiõat in p̃sonã denũciãtis vel silitudo cũ d̃ficiat pẽa ad quã fieret ꝯpatio.

Tertio si oppõit crimẽ p viã exceptiõis:⁊ i h̃ ꝯsiderãdus ẽ finis p p̃ quẽ p̃ponit. Itẽ t̃pa ꝯsiderant qb⁹ p̃põit:qñ eñi opponit ad finẽ p̃priũ exceptiõis q ẽ repellere:vt qñ oppõit testi vel accusatori:vt ab actu testificãdi repellat:⁊ nõ ẽ iscriptio necia:⁊ rõ q2 iscriptio fit ad silitudinẽ supplicij ⁊ pene:s3 hec repulsio nõ est p̃portiõabilis nec agit tũc ad penã.ꝙ deficit respect⁹:ad quẽ fit ꝯpatio:⁊ p ꝯñs ꝯpatũ:qñ q3 oppõit ad finẽ:vt qs bñficio repellat vl̃ offõ:⁊ tũc dic ꝙ ẽ ꝯsiderandũ qñ opponit:⁊ sic t̃pa:qñ eñi opponit tali t̃pe ꝙ h3 finẽ pene.s.p̃dẽdi q̃situ:vt qñ post electionẽ ⁊ ꝯfirmatiõez oppõit: ⁊ tũc q2 ifert pena ex tali oppõne:⁊ talis oppõ instar h3 accusatiõis ⁊ sñie:ꝙ in ipa ẽt reqrũt formalia accusatiõis.s.iscriptio:s3 q2 tũc pena depõnis nõ ẽ p̃portiõalis opponẽti:q2 oi no eãdẽ silitudinẽ nõ põt hr̃e in bñficio:q2 forte tũc iscribit iudicis arbitrio ad extraordinariã penã:⁊ p h̃ tñ nõ tollũtur bñficia ante acq̃sita:si d̃o opponit tali t̃pe ꝙ exceptio h3 finẽ repellẽdi:vt q2 adhuc nõ h3 ius i re:tũc si iscribit:q2 nõ h3 tũc exceptio finẽ pene:s3 finẽ repulsiõis ⁊ iscriptio fit ad silitudinẽ pene:d̃ficit ꝙ ꝯpatũ:ꝙ ⁊ ꝯpatio:⁊ exẽplũ ꝙ exẽplatũ.

¶ No.p̃mo triplicẽ modũ opponẽdi de crimine:qñ q3 eñi p̃põit accusando:qñ q3 excipiẽdo:qñ q3 denũciãdo. ¶ Secũdo no.an in qlibet mõ opponẽdi d̃ crie sit necia iscriptio: q2 necia ẽ qñ p̃cedit in modũ accusatiõis nõ qñ in modũ denũciatiõis. ¶ No.finẽ accusatiõis ⁊ denũciatiõis:q2 finis accusatiõis ẽ d̃positio ⁊ ad hũc finẽ istruit:vt ab offõ ⁊ bñficio depõat finis denũciatiõis ẽ correctio:q2 ad finẽ corrigẽdi istituit ẽt denũciatio canõica:⁊ si nõ põt corrigi retẽto bñficio indirecte illud dimittere tenet:⁊ sic non est finis eius s3 correctio. ¶ No.criminis exceptiõez oppõi dupl̃r. Uno⁹ ad finẽ repellendi tñ. Scd̃o mõ ad finẽ deiciẽdi. Primo casu nõ est necia iscriptio siue repellat ab actu testificãdi siue a bñficio vel dignitate obtinẽda repellat. Scd̃o casu inscriptio est necia:s3 iscribit ad penã extraordinariã:q2 pena talionis ꝯgruere nõ põt.s.de p̃cura.tue. Hec rõ non vr̃ bona q2 ex hac seqret ꝙ nõ h̃ns silem dignitatẽ nõ posset accusare cũ in eum nõ posset cadere silis pena qd̃ non est ꝯgruum: q2 ꝯtrariũ non est.s.c.p̃xi.⁊.c.ex pte.vbi admittunt canonici ꝯ ep̃m ⁊ monachus ꝯ abbatem:⁊ tñ cũ pena taliõis fit se obligare ad silem penã:vt no.hic in.ij.glo.⁊ p doc.h̃ ꝙ nõ h̃ntes silem dignitatẽ nõ p̃nt accusare:cuius ꝯtrariũ p̃supponũt iura p̃alle.⁊ sic in bñficialib⁹ dcã rõ non vr̃ bona. Dic ꝙ in accusante qñ q3 nõ cadit silis pena nec re nec spe:⁊ tũc talis nõ est idoneus accusator:cum pena taliõis i ipm cadere nõ posset:quoquo⁹ qñ q3 in accusante3 posset cadere silis pena spe:ꝯ̃uis nõ re:⁊ tũc idone⁹ ẽ accusator:sic itelligo.c.ex pte. ⁊.c. p̃xi.p̃alle.p quo bñ fac.c.i.§.d̃ calũ.⁊ faciũt.no.ij.q.vij. ipsi ap̃li:ꝯtriũ tenẽt Pe.⁊ Inn.tñ q̃tũ ad.c.n̄r̃m.qñ agitur p viã exceptiõis. Idõ nõ fit inscriptio ad sile3 penã:s3 extraordinarie se obligat reo:q2 cõsideraf ꝙ ipsa oppositio solum deicit ab obtento ab illo ꝯ quẽ oppõit: ⁊ nõ ab alio q̃ pena in opponẽte nullo mõ cadere põt:q2 tale bñficiũ nõ obtinet cũ in eodẽ bñficio duo nõ valeãt intitulari:iuxta no.in.c.j.d̃ cõces.p̃bẽ. Ino volui ip3 opponẽtẽ obligari ad extraordinariã penã cũ ordinaria in ip3 cadere nõ possit:s3 sec⁹ ẽ in accusante:q2 q̃ꝯ iure nõ põt cadere pẽa:tñ bñ i spe cadet põt. Alteraf ꝙ pẽa in accusatore ẽt vbi silis cadere nõ põt:vt no.i c.i.§.d̃ calũ. vel dic ꝙ idõ i accusatiõe reqrit iscriptio:q2 i ipsa p̃ncipal̃r itẽdit ad vidictã q̃ꝙ in q̃dã ꝯñtiã veniat bonum publicũ.secus i exceptiõe i casu n̄r̃o:q2 p̃ncipal̃r nõ tẽdit ad vindictã q̃tũ ad bonũ publicũ:vt de se p3:vñ dicendũ ẽ ꝙ si p̃ncipal̃r tẽderet ad vidictã. Idẽ eẽt ꝙ i accusatiõe vbi pẽa eadẽ eẽt iponẽda:⁊ sm no.s.c.p̃xi.al̃s p̃cedit rõ precedens. ¶ No.ꝙ exceptio crimis admittit vbicũq3 circa bñficium aliqd petit q̃ꝙ ꝯsecutiuũ iuris:⁊ sic ordinat exceptio ad repellẽdũ obiectũ iuris. ¶ No.exceptiõez hr̃e effectũ impugnãdi ⁊ deiciẽdi:qñ opponit ad aliqd ꝯsecutiuũ necessariũ iuris ad ꝯsecutũ bñficiũ de p̃terito illi iuri qd̃ petit: ⁊ nõ ab oĩno sepato. ¶ No.ꝙ dr̃ deici a beneficio qñ totale ius est consecutum in beneficio:⁊ sic consecutum est ius in re quod dicitur consequi in beneficijs electis quando intercessit confirmatio:ante confirmationem non dicitur deici:sed repelli ab obtinendo:⁊ dicitur tunc habere ius ad rem ⁊ non in re. ¶ No.ꝙ contra petitionez ꝯsecrationis vel ordinationis respectu certi beneficij admittit criminis exceptio: tanquã contra petitionem iuris:⁊ talis exceptio habet duplicem finem scilicet repellendi ab eo quod petit scilicet consecrationem vel ordinationem:non autem deicit ab alio beneficio: cuius respectu nõ petebat ordinatio vel ꝯsecratio. ¶ No. ꝙ in causa exceptionis de crimine:siue opponat ad repellẽdum tñ:siue ad repellendum ⁊ deiciendum tãquam in causa ciuili admittitur procurator:⁊ hoc quia repulsio ab obtẽto vel obtinendo pius fit ex mediata causa inhabilitatis q̃ꝙ pro pena criminis quod est proprium actionis ciuilis: quia hic non intenditur vindicta publica:sed interesse beneficij ⁊ eorũ que sunt subiecti beneficio. ¶ Legaz per partes hic. In prima parte ponitur triplex modus opponẽdi de crimine. Sed op.cum glo.ꝙ fit dare quartũ modum.s.inquisitionis.J.e.inq̃sitionis. So.glo.fatet ꝙ est dare quartũ modũ ⁊

dat simile de quattuor gn̄ibus causarum: dic sm̄ pe. q̄ papa suffi-
cienter dixit q̄ h̄ quattuor nō ꝯgruūt qn̄ querit̄ quot modis cri
men opponit̄: s; bn̄ ꝯgruūt qn̄ querit̄ quot modis de crimi-
ne agat̄: s; de h̄ nō vr̄ hic qn̄ velit q̄ v̄b. opponit̄: solū cōpre
hendit ptem opponentē: s; hoc nō pōt fieri nisi his modis q̄
ponunt̄ in tex. s; v̄bū agit̄ cōprehēdit ptem et iudicē: et h̄ pōt
fieri quattuor modis: et sic pcedit glo. Est etiā alius modus
agēdi sup bn̄ficio. s. p modū actiōis ciuilis p quam poterit
ga peti ab ecclia remoueri: vt no. de elec. q̄relā. i pn. ¶ Ue-
nio ad v̄si. qn̄ crimē. vsq; ad v̄si. cū āt h; duos mōs oppone-
di de crimie: et in altero est necessaria inscriptio: in altero nō.
¶ Quero an sit necesse q̄ accusans se iscribat: dicit h̄ Jo.
an. q̄ Jo. iiij. q. iiij. §. inscriptio s; q̄ necesse ē q̄ se obliget ad
talionē. C. de fi. inst. l. ij. et fi. Et idē no. lti. s. c. ij. ad pmā ptez
facit. ij. q. viij. q̄lqs. C. qui. accu. nō pos. l. q crimē. et de accu.
. l. vlti. et sic pcor. opi. sup̄dictas. q̄ aliud est q̄rere nūq̄d tene
at inscribere: et dōm est q̄ sic: dicit Jo. an q̄ cōis opi. est q̄ in
scriptio est de esse libelli accusationis: et tn̄ l; se non inscribat
accusans ad talionē locus est talioni si nō pbat: nec pp hoc
minus tenet̄ inscribere: nā et iudex a quo appellat̄: etiā nō pe
tenti aplos tenet̄ tradere: et tn̄ si non petit deficit applo: pri-
mum pz in. l. eos. C. de ap. et in cle. q̄uis. de ap. vn̄ dic̄ Guil.
in spe. in ti. de accu. v̄si. Item qd̄ nō recte. ad fi. n. q̄ hodie de
ꝯsuetudie multaꝝ regionū nō fiunt inscriptiōes q̄ tollunt̄. ff.
de pub. iudi. l. ordo. ff. de pe. l. hodie. sm̄ Jo. an. et est inscri
ptio libellus accusatiōis sollēniter formatus: s; p̄eticā. ij. q.
viij. libelloꝝ. et subscriptus p accusatorē: de quo repit̄ multi
plex forma. Prima vt quis se subscribat ita sicut scriptum
est. ff. de accu. l. libellorum. v̄si. itez subscribere. Alia est q̄
scribat se pseueraturꝫ vsq; ad fi. vt. l. si cui. ff. de accu. Tertio
ꝯfiteat̄ se velle sustinere silem penā si in pbatione defecerit
. l. ij. C. de fi. instru. l. vlti. C. eo. Dicit tn̄ glo. q̄ h̄ intelligit̄ l;
nō sit dcm̄: vn̄ nō vr̄ hoc neiuum: et tex. ꝯ pen. tue. tāgit duas
formas. vna vt ꝯfiteat̄ se pseueraturꝫ vsq; ad sniam: et se vel
le pati similē penā: ad hoc istud caplm̄ et hāc formā sequitur
spe. in ti. de accu. et hoc seq̄t Bar. in. d. l. si cui. dicit tn̄ q̄ ista
subscriptio nō ē in vsu: s; forte curia rōana h̄ suat. ¶ Quero
circa denūciationē: an hēat locū ꝯ bn̄ficiū petētez vel petere
volentez: vel aliqd ꝯsecutiuū bn̄ficij. Inn. de despō. ipu. ad
dissoluendū: dicit q̄ sic: nā sic pōt denūciari supiori mrimo
niū carnale: et impedimentū circa illō ne ꝯbat̄: vt in. d. c. ad
dissoluendū: ita et in mrimonio spūali h; locū denūciatio: et
electio nō petente ꝯfirmatiōez: et pōt sic denūciare: ꝙ̄ talis
est in peccato: vn̄ nō pōt nec d; ꝯfirmari. xxij. q. v. h̄ vr̄. Caue
at tn̄ denūcians q̄ nō pōt denūciare petm̄ qd̄ fit in facto ele
ctionis: s; eius executionez nō impedit: nec de crimie de quo
egit pniam: nisi sit tale q̄ post pniam ipediat ordis executio
nez. de renūc. nisi cum p̄dez. §. j. et no. ij. q. j. si hoc. Nec ob. l.
di. ex penitentib⁹: q̄ loq̄t in crimibus idnecentib⁹ irregulari
tatez: et vbi dispēsatio est necīaria: de h̄ tene q̄ cria prit oppōi
illud qd̄ no. de elec. dudū. el. ij. vbi plene dixi: et tāti est effūs
tal̄ denun⁹ q̄ si ꝯ cōfirmādū: vel ꝯsecrādū fiat q̄ si maxie añ
ꝯfirmatiōem vel ꝯsecrationē appellet̄ ne fiat ꝯfirmatio: q̄
criosus: et offerat̄ pba⁹ q̄ statiz iustificata est appella⁹: adeo
q̄ in eā appellatiōis nō est nece docere de v̄itate criminis: et h̄
q̄ iste est act⁹ iudicial̄: et pcedit̄ i forma iudicij. ¶ Scdo q̄
ro q̄ ad h̄: an tal̄ denūciatio si fiat electorib⁹ ne eligāt: opet̄ vt
reuocent̄ electores ab electiōe: adeo q̄ si eligūt possit appel
lari. dic̄ Inn. in. d. c. ad dissoluendū. q̄ l; denūciatio ipediat
ꝯfirmādū et ꝯsecrādum: nō tn̄ opat̄ vt electores reuocet ab
electiōe: nisi credat veꝝ esse q̄ dicit̄: nec pp h̄ est ipedienda:
vel pbibenda a supiori celebra⁹ electiōis: nisi fiat incōtinenti:
et haberet forte paratas pbatiōes. de his q̄ fi. a ma. pte. c. c.
cū in cūctis. Alij dicūt idez q̄ in electiōe: q̄ diligentes debēt
esse electores: vt inq̄rāt de psona eligenda: sicut ꝯfirmator et
ꝯsecrator d; esse diligens i inq̄rendo de psōa ꝯfirmādi et cō
secrādi. xxiiij. di. qn̄. lxi. di. iure. viij. q. ij. dilectissimi. et denun
ciātes audire debent si credūt q̄ bona fide denūciet: et verū



sit q̄ denūciāt. Si āt nō credāt possūt pcedere ad electio
et tenebit quod fcm̄ est. Est tn̄ dr̄ia sm̄ aliquos iter electō
ordinatiōez et ꝯfirmatiōez ex alia: q̄ i primis dato q̄ denū
ciator appellet et dicat et offerat paratas pbatiōes tn̄ ex h̄ no
iustificat̄ appellatio nec retractat̄ qd̄ p⁹ est fcm̄ donec co
supiore pbet̄ v̄itas cāe ex q̄ appellauit quo cāu h̄ pbato c
fabi: q̄cq̄d est fcm̄ quo ad executiōez ad min⁹. s. de ele. cū i
ter cāonicos. et de ap. ꝯstitutus. et posset āt supior iponet̄ pe
nā ordinatori et ꝯsecratori et eligentib⁹: et h̄ q̄ talis electio cō
secratio et ordinatio nō fiūt in forma iudicij: s; officia sūt mi
steria: sec⁹ aūt si appellet̄ a ꝯfirmatiōe vt dixi. s. hec pcedunt
vbi nō est admissa denūciatio vel tn̄ q̄ si admissa sit nec ipe
q̄ in denūciatiōe pcedit nec ali⁹ ordiationez vel ꝯsecrationez
pcedit. de despō. impu. ad dissoluendū. de quo remittit. j. de
symo. accusant. vbi d; q̄ pendente denūciatiōe nō pmouebi
tur sup eo sup quo est denūciat⁹ et quo ad illud bn̄ficium seu
electiōez illā q⁹ ad alia aūt sic vel q⁹ ad aliā electiōez. ¶ Gl.
v̄bo opz. op. q̄ āt i via accusatōis q̄s se nō iscribat. ff. de cri.
abig. l. vna. gl. ponit h̄ reglaz et aliquos casus exceptos in q̄
bus q̄s nō iscribit: vide eā q̄ clara est iq̄ātū dicit de abige
tu dic q̄ crimen abigeat⁹ ꝯmittit qui gregez abigit pāno ru
beo vel alio mō et postea cū socijs ad h̄ patis furat̄. inq̄tū
dicit q̄ leuis excipiūtur: q̄ sunt ista leuia dicūt̄ p gui. i spe. de
libel. ꝯcep. §. nūc dicendum. v̄. xlij. et ibi dicit q̄ sunt crimen
abigeatus furta domestica et furta modica: sm̄ aliquos etiā
leues iniurie v̄bo illate. de h̄ dic vt p Bar. in. l. leuia. ff. de ac
cusa. cui non placet exceptio de crimine abigeat⁹ per. l. ij. ff.
de cri. abiges. inquātum excipit casum. l. ea quidem. dic q̄
cāonista. est. iiij. q. iij. §. aliqn̄. nō videt̄ ꝯgrua exceptio: q̄
non loqtur i accusatiōe: s; in denūciatiōe notorij crīs nec su
per alio eis crederet̄ saluis ꝯsuetudibus certoꝝ locoꝝ. de q̄
b⁹ i spe. de accu. §. i. i fi. de mā gl. habes plres casus. ij. q. vij.
i sūma. C. q accu. nō pos. l. q crimē. dicit hic host. q̄ inq̄tum
excipit̄ casus de adulterio h̄ nō pl; gof. p. c. tue. de pcu. sed
dic q̄ illō est itelligendū cū accusat iure mariti: vt. d. c. tue.
et ibi no. addit casuz cū accusat q̄s psequendo suā iniuriā vel
suorū. xv. q. iij. de crie. ff. ad turpil. l. i. §. accusatorez. l. mulie
itez in accusatiōe false monete. C. de fal. mo. l. i. itez vbi quis
accusat ex necessitate officij vt si tutor accusat de falso pdu-
centez instr̄z ꝯ pupillū nisi manifesta calūnia detegat̄. C. qui
accu. nō pos. l. ij. itez vbi accusat heres vidicādo necem de-
functi cui successit. ff. de his q. vt idig. l. tutor. de his. s. et ec.
bn̄fi. c. vno. ¶ Ulti. gl. q̄rit qd̄ sit inscribere: dic vt i ea. dic̄
Jo. an. hic tenendū qd̄ dic̄ glo. s. de pcu. tue. l; qd̄ ā dicūt si
bello reqri pseuerātiā vsq; ad sniaz: vt no. ff. de accu. l. si cui.
i gl. ij. dic vt dixi. s. Ucio ad v̄. cū āt. op. q̄ ꝯ petētē ꝯfirma
tiōez vel ꝯsecratiōez si admittat̄ excep⁹: q̄ excep⁹ ē exclusio ac
tiōis. l. i. ff. ꝯ exce. petens aūt ꝯsecratiōez vel ordiatiōez nul-
las actiōez pponit: ergo dicit Inn. q̄ h̄ exceptio pot⁹ est sū
data sup facto vel intentiōe q̄ sit pprie exceptio: q̄ petens or
dinari vel ꝯsecrari nullā actiōez pponit: s; ordiator supsede
re d; si verisile est q̄ oppōit̄ i auc. qn̄o oz epi. coll. ix. xxiij.
di. illud. si tn̄ opponens lōgo tpe tacuit quousq; vidit ordi
natiōez iminere suspect⁹ est. C. de ige. ma. l. diffamari. de fo
. c. i. et sic vt calūniosus repellit̄: vt i dictis auc. et. ff. de accu. l.
si cui. sm̄ Inn. ¶ Quero p⁹ q̄ admittant̄ ad excipiendū ꝯ
istos electos petentes ꝯfirmatiōez ꝯsecratiōez vel ordiatiōez
p̄mo dic̄ Inn. q̄ cū null⁹ pbibeat̄ a defendendo. ff. de pcur.
l. sui quoq;. §. publice. vr̄ q̄libz admittendū cū ecclia; de
fendat et maxie cū excipit̄ de crimie etiā ꝯ simplicez clicum.
¶ In alia gl. vbi ꝯfirmat dicens q̄ ad excipiēdū admitti
ꝯ ꝯfirmādū vel ordinādū nō solū cleric⁹: s; etiā layc⁹: q̄ cu
iuslibz catholici interest vt ecclie nō solū plātos: sed etiā bo
nos clicos et hōestos. i auc. de san. epi. §. si q̄s aūt. ad h̄. viij.
q. i. l;. de test. cū. et. c. ex pte. lxij. dist. marian⁹. et. xiij. di. cū
eps. i fi. et. c. illud. s. de obli. ad ratio. c. i. ius. n. publicū est q̄
in sanctis cōsistit: vt sacerdotib⁹. i. di. ius publicū. hāc opi.
quitur Bonagui. et dixit clemētem dixisse nō tn̄ determi-
nande

nendo cōtra electū in p̄latum: sȝ etiā ad simplices clericatū vt quilibȝ possit se opponere cū expediat ecclie habere bonos pastores ⁊ iniuriā ecclie quibȝ pōt p̄iudicari: ergo ⁊ opponere. ¶ Recitat secūdo Inno. alios dicere q̄ refert an se opponāt habentib⁹ curā: ⁊ tunc pōt quilibet se opponere: dȝ enī p̄pa sibi p̄uidere ne an          c̄trum do ad alios p̄firmandos nō admittit quis: nisi specialiter intersit rōne p̄uati interesse. ar. de testi. veniens. ⁊ de oblig. ad ratio. c. i. ¶ Recitat alios dicere q̄ nec rōne p̄uati interesse admittat quis excipiēs: nisi hoc specialiter in iure sit exp̄ssuȝ: vt l. d. c. i. ⁊ de oblig. ad ratio. ⁊ est ratio: q̄ si talis p̄moueat actio nihilominus manet salua de p̄cel. p̄ben. post electionē. ad fi. Sed rn̄deri pōt s̄m Hosti. q̄ q̄uis non perimat actio: tamen fit deterior petentis p̄ditio. ar. de ali. mi. iudi. cā fac. c. i. finaliter in alia gl. residere vr̄ Inn. q̄ ad opponendū crimen nō admittitur nisi is cui⁹ interest. ff. de ob. de nō. §. publice. q̄ ibi loquit q̄si defensor agit noīe alterius vt satisdet: sed q excipit suo noīe: agit hoc s̄m Inno. sȝ Io. an. dicat q̄ hec allegādo in formā aūt se opponet dicit Inn. nō possūt nisi quorū interest sicut nec quo ad p̄sequēdam. de elec. qd sicut. de p̄ben. cum in ecclesiis. li. vi. ⁊ videt interesse tm̄ eligentiuȝ ⁊ cōfirmatorū. ff. de elec. nihil. Inno. tn̄ in decre. i. de cler. lib. vi. dicit q̄ in forma obiicere p̄nt nō solū vocem h̄ntes i electiōe: sȝ etiam oēs qui p̄nt contra electū excipe de q̄b⁹ hic remittit ⁊ admittat hoc dictū p illud gn̄ale illius decre. i. ⁊ de ere. vt circa. c. si. ⁊ lib. i. ⁊. c. is qui. ⁊. c. p̄curator. ⁊ facit etiaȝ q̄ cum defectus in forma viciet electionem. de elec. q̄ propter. cuiuslibet interest talem vitiose nō perfici vn̄ vocabat hic Inno. hoc publicuȝ interesse vt dixi. ff. ista fuit ad lram opi. archi. in. d. c. i. de elec. in v. formā ⁊ ibi declarat: q̄ se p̄nt opponere: q̄ dici q̄ oēs subditi. alr̄. de elec. cum inter. R. Gar. vt recitat gl. de elec. vt circa. li. vi. dicit q̄ iura romana quelibet clericū de ciuitate vel dioce. admittunt ꝯ ep̄ȝ electum siue sit bn̄ficiatus siue non oriūdus in q̄stū opponit cōtra personam inq̄stum opponunt in formā admittunt soluȝ canonicos. de ecclesia vel vocē h̄ntes: vt dicit Io. an. super illa glo. tn̄ ibi in nouella adherere videt precedenti opi. Inno. vt admittaf in formā quecunq: pōt se opponere ꝯ electuȝ aliter opponendo. ⁊ hoc seq vr̄ glo. de ele. cupientes. §. si vero. in v. vnicus. Io. an. hic recitat gl. s̄m Inn. in qua fit opi. de qua. ff. dicit q̄ in hoc tenendū est: qd bz in gl. in ver. tu dicas q̄ ibi dicit tu dicas s̄m Hosti. ex diuersis coniecturis h esse arbitrandum an quilibet etiaȝ layc⁹ admittat. ¶ Quid si incontinenti offert probationes paratas. ar. q̄ audiat. de testi. spo. litteras. Item qd si infamatus fit. J. e. accedēs. ff. e. omnipotens. erit ergo hoc sūmarie examinādū sicut alias no. de fo. ꝯpe. si clericus. sed ex quo crimen ad aures prelati peruenit: ⁊ si denunciās desistat: nihilominus tamen ex officio superior p̄cedit ingrendo de collu. detegē. c. crīa. ff. e. oīpotens ⁊ qd ibi no. tene ergo quelibet subiectuȝ admitti ad opponenduȝ cōtra electionez ep̄i cōtra electionem rectoris curati quelibet de parrochia cōtra p̄latum post ep̄m i ecclesia etiā quelibet de dioce. q̄ aliquo mō subiectus est contra canonicuȝ vel p̄ticulare hn̄s beneficium admittitur cuius īterest ⁊ quilibet de ecclesia: q̄ illoȝ interest ⁊ h siue in formā siue in personam opponat sp saluo iure curie romane. ¶ Quero an criminosus admittat ad opponenduȝ cōtra electū: dicit Inn. q̄ non. allegat. xxiij. di. illud. sicut nec ad accusationē: vt no. ff. e. c. i. assignat cāȝ: q̄ hec exceptio vibȝ accusationis: vt hic. ⁊ in auē. de san. epis. §. i. hec vera quādo criminosus venit ad opponēduȝ rōne publici interesse ⁊ sic non stimulatus: q̄ tunc dicitur reus voluntarius secus si veniat stimulatus rōne p̄uati interesse: puta q̄ est parrochianus vel patronus: q̄ nemini suuȝ ius p̄sequenti obstat criminis exceptio. iiij. q. vi. oībus. xvi. q. i. cōstitutū. ij. q. vij. filiis ac nepotibus: nisi in aliqua cā sit suspectus: q̄ talis in criminalibus causis vel ecclesiasticis non est admittendus. lij. q. x. c. si. ad hoc. ff. de excep. do. l. apud. §. marcellus. §. si

l arbitrū. obuiat q̄ vr̄ q̄ indistincte excipiēs admitteref: q̄ contra exceptionez delicti nō obstat replicatio crīs vt ibi: sȝ dicit q̄ illud p̄cedit q̄n cōtra agentem excipif: q̄ cōtra excipientem nō bȝ locum replicatio criminis ex quo contra excipientem agif hic petens confirmationem vel cōsecrationem non agit contra aliquem: sed implorat iudicis officiuȝ dicit q̄ alii dicunt ⁊ melius q̄ agit: vn̄ si aduersarium bȝ libelluȝ dare dȝ in quo cām exp̄mat q̄ño a toto caplo vel maiori parte vel ab illo ad quē fuerat deuolutum ius fuit electus. de conces. preben. ex parte. ⁊ fiet litis ꝯtestatio: nisi speciale dicatur q̄ est cā mere sp̄ualis: vt sine scripto p̄cedatur xi. q. i. si quis cum clerico. ⁊. ff. de dona. c. i. si tn̄ opponēs. det libellum: admittendus est. ff. de elec. dudum. cl. ii. ⁊ si nō habet aduersarium sine contestatione p̄cedit: sed dic hodie in cle. dispendiosam. de iudi. ⁊ de v̄bo. sig. c. sepe. p̄pter que concludit Inno. criminosos indifferenter admitti ad excipiendum: licet nō admittantur ad testificandum. ad. c. illō. xxiij. di. rn̄det q̄ inquantum dicit discutiendum ante oīa p socios contradicentium: q̄ discutiendi sunt s̄m aliquos an habeant p̄bationes in promptu: q̄ cum sit periculuȝ in mora alias non differef confirmatio vel ꝯsecratio. arg. ij. q. vi. plerīq. de app. oblate. Uel ideo querendū qua intentiōe procedant an zelo ecclesie: an p vana gloria: vel odio. ij. q. vii. querendum. ⁊. c. si qui sunt. per que remanet Inn. criminosum admitti siue rōne priuati: siue rōne publici iteresse qd tene menti. Sȝ certe plus placet mihi distinctio precedens an veniat ratione publici: an ratione p̄uati interesse: q̄ primo est reus voluntarius ⁊ non p̄prie actor: secūdo casu necessarius: vt in. d. c. dilecti. de excep. ⁊ h tene de iuf. vt etiā dixi in. d. c. dilecti. c. cū inter. ⁊. c. significauerunt. ⁊ dixi de iudi. exhibita. ⁊ quod talis voluntarius reus dicatur accusator: ⁊ repellatur si est criminosus vel cōspirator latissime disputat archi. xxiij. di. illud. ⁊ hoc ibi tenet: idem dicit q̄ p̄curator nomine capli quādo singulares de capitulo conspirātur vel sunt criminosi: vel excōicati repellantur ipsi ⁊ eorum p̄curatores q̄. c. si. de p̄cur. ⁊ hoc ibi plenissime p̄sequitur. ¶ Quero an princeps loci admittaf ad excipiendum contra electum. de crimine vt periurij: symonie: ⁊ adulterij: ⁊ similis an sit audiendus: dicit Inno. q̄ non: q̄ timendū est q̄ opponat cā extorquendi pecuniam. qui ma. accu. pos. significauit. vl̄ regalia diutius retinendi: sed si non esset suspect⁹ esset p̄realis admittendus. xvi. q. i. cōstitutio. ij. q. vii. filius. dicit Host. hoc ex diuersis ꝯiecturis arbitrandū. ¶ Quid enim si offerat incontinenti p̄batiōes paratas satis videtur audiendus. de testi. spo. litteras. idem si infamatus sit cōtra quem excipitur: vn̄ dicit hoc sūmarie examinādū ⁊ ex quo crimen deuenit ad aures prelati ⁊ si denuncians desistat nō debet deficere iudicis officiuȝ in q̄rentis. de collu. detegen. crimina. ⁊. ff. e. omnipotens. ¶ Quero si princeps est suspectus ⁊ habet suspectuȝ confirmandum de proditione ⁊ rebellione: ⁊ reuelatione consiliorū vel tractatu exheredationis sue ⁊ hanc suspitionem concipit vel ratione patrie: de q̄ est oriundus vel parentele seu parentum a quibus originez duxit qui semper p̄ncipis existentis vel predecessoris fuerunt inimici capitales: dicit Inno. eum semp admittenduȝ alr̄. de iureiu. petitio. ⁊ quod no. per eundem. de iurep̄a. nobis. ⁊ de elec. sacrosancta. ¶ Quero an plures admittantur ad excipiendum contra eundem electum petentem confirmationez: Inno. dicit plures admittēdos si diuersos defectus vel crimina obiiciant. de testi. veniens. qui ma. accu. pos. c. si. C. si vt se ab heredi. absti. auē. omnes autem. ⁊ auē. si omnes. sed si de eodem defectu vl̄ crimine obiicerent iudex eliget magis idoneum. ff. de popu. actio. l. actio. de quo J. e. olim. in glo. plures autez vbi vnus excipit ⁊ omnes qui volunt excipere debent excipere eodem tp̄e: ⁊ si tunc nō exciperent non sunt postea audiendi. ff. de lib. cā. l. si poterit. nisi ex iusta causa. qui ma. accu. pos. c. si. s̄m Inno. Nō ob. qd no. J. de purga. cano. c. penul. in gl. forsan: q̄ ibi tractatur de

accusatione vel inquisitione facienda de illo crimine de quo fuit exceptum et iudicatum hic de exceptione post exceptionem admittenda: secundum Jo.an. ¶ Quero an si non opponatur in confirmatione postea volunt opponere in consecratione an possint: dicunt quidam quod si in confirmatione non excipitur quando consecratio postea petitur excipi non posse nisi in casibus illius decre. qui ma. accu. non pos. c. si. Sed alij contra quod Inn. putat verius: quia nunc noviter aliud petitur quam primo. idem tenet Jo.an. post ppo. de ele. quod sicut i gl. magna. post glo. ¶. sed nunquid admittetur. allegat tex. hic et in aut. quo opor. epi. §. si quis autem. Si autem crimen quod opponitur in consecratione fuit oppositum in consecratione et plene discussum non poterit ulterius de illo excipere. de elec. cum dilecti. xxxv. q. ix. mena. ff. de popu. acti. l. iij. et qui de facto vnius et c. de offi. leg. licet. xxvi. di. c. de his. nam tales exceptiones habent vim accusationis. in aut. quomodo opor. epi. §. siquidem. per que dicit glo. satis habere locum quod dicitur in c. de his. §. c. ut non possint alij se opponere cum distinctione de qua ibi. cum autem intenditur vindicta vel saltem similis popularis actionis qui consumitur vnius actione nisi quis veniat ratione proprij interesse et doceat se ignorasse: sic de claret compo. de illo autem qui fuit in causa: dicit eum non audiendum si habuerit facultatem excipiendi et maxime si excipiens habuit terminum ad articulandum et excipiendum et opponendum quicquid vellet. de proba. c. licet. C. de inge. et ma. l. diffamari. maxime: quia ius quesitum per confirmationem leditur ex oppositione contra consecrationem: unde licet ad aliud opponatur secundo quam primo: tamen in effectu ad secundum opponitur ad tollendum id contra quod fuit primo oppositum. ff. de excep. rei iudi. l. legi. ff. de ser. rus. pdi. l. harum. hec vera nisi iudex ex iusta causa admittit et ex nouo excipientem contra consecrationem vel ordinationem. de offi. dele. insinuante. ff. de interrog. actio. l. de etate. §. ex causa hic agere. de exceptione quando possit opponi contra formam an admittatur post confirmationem: vide compo. de ele. quod sicut et Joan.an. ibi post glo. in ver. que res. et ibi plene. ¶ Quero an contra confirmandum vel consecrandum admittatur exceptio criminis occulti: dicit Inn. quod sic: et idem contra electum dummodo crimen probari posset. de elec. super eo. et c. cum inter canonicos. et c. congregato. et de app. constitutus. et admittitur contra electum ne confirmetur et contra confirmatum ne consecretur et contra consecratum ne possessionem adipiscatur si opponitur cum infamia. Leo. accedens. sic debet intelligi. lxxxij. di. si quis episcopus. de elec. cum in cunctis. cum si. In nullo tamen casuum premissorum calumniose excipiens transibit sine pena et intellige calumniosum qui non probat. C. de aduo. di. iudi. l. i. ij. q. iij. qui non probarunt: nam si propter aliquod predictorum excipiens appellet damnabitur in expensis si succumbat. de app. debitus. idem si non fuit appellatum: sed alias fuit prosecutus in iudicio exceptionem oppositam et succumbebat. Le. accedens. nam hoc est regulare ut male impante et c. de rescrip. ceterum. in male excipiente de do. finem. in temere ad iudicium vocante. de pe. calumniam. ff. de iudi. l. eum quem temere. ¶ Quero quia ad opponendum de crimine per viam exceptionis non admittitur quis nisi sua intersit secundum vnam opi. quando hec exceptio debet opponi an sufficit quod opponatur post lit. contesta. an debeat opponi ante: dicit Jan. quod potest post lit. conte. secundum aliquos quia opponenti se nihil nocet cum nullum lucrum sit consecuturus ex quo sua non interest. item quia nullam habet actionem nullam prosequi potest: fatetur tamen quod si non exciperetur de non interesse usque ad sententiam: et sententia promulgaretur contra petentem confirmationem et cassaretur electio quod valeret sententia et preiudicaret sibi quo ad omnes alios. ff. de inoffi. testa. l. posthumus. fa. her. l. cum putarem licet si eius electio confirmaretur non fieret preiudicium alijs qui non fuerunt presentes in iudicio. ar. ff. de minori. l. etiam. in fi. simile no. de pcu. in nostra. Non obstat si dicatur hec exceptio potest opponi etiam post sententiam: ut dicitur de exceptione falsi procuratoris. de procura. in nostra. C. de procur. l. licet. quia ibi sententia non facit ius inter partes: quia ibi procurator non erat pars quia agebat nomine suo nec dominus erat in iudicio: nec per se: nec per procuratorem cui non dederat mandatum: sed hic excipiens licet non intersit tamen ex quo suo nomine litem est contestatus pars est et dominus litis: ut dicta l. cum putarem. Non ob. quod post litis contest. non admittatur exceptio inhabilitatis et tamen admittitur hic de non interesse. C. de procura. l. ita demum. quia miles bene habet actionem alterius: sed contra eum bene potest excipi de inhabilitate: quia venit nomine alieno: quod non potest: sed hic non habet ius excipiendi contra electum: ex quo non interest: nec habet supplere post litem contesta. quod secus est in milite: quia cum efficitur dominus litis dicitur venire nomine suo. ad hoc quod no. de procuratio. nostra. et l. qui stipendia. C. de procura. finaliter. tenet Inn. quod post lit. contesta. non posset opponi exceptio tua non interest cum hec sit personalis et declinatoria: que debet opponi ante lit. contest. C. de excep. l. si. puto quod si ius excipiendi vel agendi fundatur super priuato interesse: quia deficiente interesse deficit actio et exceptio hec posset opponi ut peremptoria: ut quandocunque ante sententiam et procedit prima opi. Si autem ius excipiendi vel agendi fundatur super alio tamen ex interesse habilitatur persona ad excipiendum procedit secunda opi. ¶ Quero si opponatur replicatio non interest quis probet an replicans quod non intersit an excipiens quod intersit: dicit Inno. quod si proponitur ante lit. contesta. probet qui excipit sua interesse. de testi. veniens. el. ij. Si proponitur post lit. contesta. releuatur opponens et habet probare is qui petit confirmari post confessionem vel aliter quod non intersit alias perseuerabit usque ad sententiam. ff. de pcu. l. pomponius §. rari. post sententiam autem non dicetur sententia nulla ea ratione: quia non intersit propter vires rei iudicate: que tenet etiam inter illos quorum non interest: ut dicta. l. posthumus. l. cum putarem. ¶ Quero si opponitur exceptio criminis vel defectus forme quis probet: dicit Inno. quod si crimen opponitur opponenti probet quia quilibet presumitur bonus et c. de scru. c. vno. si opponitur contra formam compost. de elec. quod si cut facit differentiam an opponatur ante confirmationem et probet electus non excipiens qui negat. §. de elec. bone. el. ij. et facit quod no. de do. et contu. cum olim. super verbo canonice. et J. e. in genesi. super verbo collatio post confirmationem autem probat excipiens. Inn. dicit hic et hoc sequitur compo. ultimate in dicto. c. quod sicut. quod qui negat formam seruatam adhuc potest probare ea ratione: quia excipienti incumbit onus probandi: et quia secundum Compo. de ele. quod sicut. ex quo est confirmatus non cogitur dicere titulum sue possessionis ex quo a confirmatione non est appellatum: alias seruandum est quod no. de renun. in presentia: et qui ex quo constat de facto presumitur interuenisse solennitas. C. de contra. ben. stipu. l. i. ff. de proba. l. ab ea parte. dummodo scrutinium vel vota fratrum ostendantur in scriptis redacta. de elec. quia propter. et decretum in quo appareat consensus capituli. li. di. episcopus. de quo dic ut no. per eum. §. de do. et contu. cum olim. secus dicit compo. si non fuerunt facta instrumenta vel scripture: quia regulariter qui solennitatem allegat illam probet. ff. de publi. l. quecunque. et ei qui dicitur et c. ff. de proba. l. ij. item quia in iudicio nihil creditur nisi quatenus constet per acta. de proba. quoniam. idem extra iudicium ubi scriptura requiritur. de sente. excom. cum medicinalis. x. q. ij. hoc ius vel ubi ius dicit solennitatem probandam. de sen. excom. sacro. secundum compo. Sed si opponitur defectus: ut quia opponitur electum non esse subdyaconum vel non habere commendatitias cum sit alienigena: dicit Inno. tunc electum probare debere se ordinatum et se dimissum cum iura dicant in his casibus litteras necessarias. ii. q. i. legum. lxxi. distin. per totum. cum tanta posset esse presumptio pro ordinato quod trans

ferret in alium onus probãdi:vt si multo tempore subdya-
conali ordine fuiſſ3.de quo de eo qui fur.or.suſce.c.si.vl' ꝙ
certum eſſet eum a suo episcopo dimiſſum licet tamen nul-
lus appareat excipiens vel accuſans ſemper ille inquiret ꝗ̃
contingat dubitare.ⱥ.de elec.cum nobis.de poſtu.c.i.in au
ten.de ſan.epi.§.si quis autem.circa prin.ſm Jnn. ¶ Qʒ ve
ro quid si proponatur periurium contra electum an ſuffici
at ad concludendum illud probare ꝙ iurauit ſoluere.J.mẽ
ſem ꝛ ꝙ lapſus ſit menſis an vltra hoc oportet ꝙ probet ꝙ
ſoluerit. Jnn.dicit ꝙ debet probare ipſum non ſoluiſſe:q2
per hoc ꝙ probauit iuramentum de non ſoluendo ad ter-
minum ꝛ lapſu3 eſſe terminum per hoc non probatur ipſu3
non ſoluiſſe ꝛ excipiens deb3 vt actor in exceptione quo ad
onus pbandi clare probare ſuam exceptionem.ff. de pro-
ba.l.in probationibus:exceptionibus.C.ꝺ pba.l.i.dato ꝙ
ſit negatiua.de pba.tertio.de his que fi.a prela.cã noſcitur.
ad hoc quia si ſolus lapſus termini concluderet ꝙ periurũ
multi concluderentur periuri qui non multum ſunt curioſi
de ſolutione coram teſtibus facienda:ideo cum de bona fi-
de agitur non conuenit de apicibus iuris diſputare.ff.man-
da.l.ſi fideiuſſor.§.quedam.ꝛ multitudini parcendum eſt.ꝺ
tempo.ordi.c.ii.ꝛ quia non preſumitur iurans immemor ſue
ſalutis.i.q.vij.ſancimus.ꝛ quia criminis exceptio eſt odio-
ſa.ii.q.vij.ſi quis epiſcopus. Jdeo eius probatio non eſt di
latanda.per no.de teſti.dilectorum.idem dicit in excõmu-
nicato ſi non ſoluerit.J.menſem:q2 dato ꝙ lapſus ſit menſis
non concluditur excommunicatus.de app.preterea.de quo
remittit.ⱥ.de cleri.excõ.mi.c.propoſuit. Non ob.ꝙ negati-
ua ad probandu3 ſit impoſſibilis quia poterit probari per
confeſſionem illius qui iurauit vel iuramẽto vel alio modo
ꝛ imputet ſibi is qui excipit.arg.C.de pba.l.ſi.q.vi.epipha
nie. Nec ob.ꝙ proponens negatiuam probat eo ipſo ꝙ cõ
trarium non probatur.C.de non nume.pecu.l.ſi ex cautiõe.
ꝛ de preſump.quia veriſimile.q2 illa habent locu3 ſm Jnn.
in caſibus a iure expreſſis. Jn alijs probat excipiens affir-
matiue vel illud quando non agitur de crimine etiam ciui-
liter probet excipiens ꝛ negans:tu3 quia odioſus.ii.q.vij.ſi
quis epiſcopus.ꝛ quia quilibet preſumitur bonus. de ſcru.
c.vno. hec vera dicit Jnnoc.quando hec exceptio oppo-
nitur a tertio.ſed ſi opponitur a negatiua:quia non ſolu3 ei
cui quis eſt obligatus ad ſoluendũ:vt quia iurauit ticio ſol
uere centum in menſe:tunc non artatur creditor ad proban
du3 non ſolutione3:quia hec non eſt ſua intentio:ſed ſufficit
ꝙ probet pmiſſionem factam:idem quando ſententia eſt la
ta de ſoluendo.J.certum menſem contra aliquem:q2 is pro
quo lata eſt ſentẽtia poſt menſem agens ad centum non co-
gitur pbare non ſolutum non quia in ſuperiori caſu cu3 de
facto alterius agatur non poteſt obijciens proponere tu
non ſoluiſti tali ſicut iuraſti ſine metu periurij.ff.re. amo.l.
Marcellus.ſecus in creditore qui certus eſt de factis ſuis.
de reſcrip.ab excõmunicato.cum concor. Jtem in ſuperio-
ri caſu obijcitur crimen quod nõ probatur in hoc primo ca
ſu pretenditur obligatio que probatur ꝛ ad ſolutionem fa-
ciendam aſtringit.inſti.de oblig.in prin.niſi forſan obſtet
exceptio non numerate pecunie.C.de non nume.pecu.l.ſi ex
cautione.vel alia iniuria ſcripta.de quo vide no.de fi. inſtr.
ſi cautio.ſm Jnno.ꝛ Hoſti. Tu dic clarius opponens per-
iuriu3 fundat intentionem ſuam ſuper non ſolutione ex qua
cauſatur periurium imediate. Jdeo illam probet:ſed agẽs
ex iuramento obligatione vel pmiſſione alias ſoluendo ſũ
dat intentione3 ſuper obligatione:ſufficit ꝙ probet iuramẽ
tum vel id ex quo ſurgit obligatio non ſuper non ſolutione
licet illa veniat ad confligendam exceptionem ꝛ ad eruen-
dum ius agẽdi ſi aliquid opponatur ꝛ probetur merito ob
tinet niſi probetur ſolutum. Bar.in.l.hoc iure.ff.de verbo.
ob.approbat hec dicta concludens ꝙ ſi negatiua imediate
eſt cauſa alicuius intentionis debet probari:ſiue negatiua ẽ
cauſa actionis:vt.l.hoc iure.preallég.ꝛ.ff.de verbo. obli.l.



ita ſtipulatus. ver.quid ſi ab initio ſiue poſt ſit cauſa exerci
tio actionis.C.de pigno.actio.l.ſi debitor. ꝛ auc.hoc iu-
re.C.de fideiuſ.idem ſi negatiua eſt cauſa officij iudicis.ff.
de re.eorum.l.ꝛ magis.§.paſſim.C. de fabri.l.ſi quis con
ſortium.qui tex.mirabiliter probat ſm Bar. hec vera di
cit niſi conuentus ſit obligatus ei qui negat ſiue negatio ve
niat ad reſoluendam exceptionem que poſſet opponi ꝛ cõ-
firmandum ius agendi ſiue veniat ad committendam ſecũ
dariam obligationem:vt ſi pmiſiſti mihi ſiſtere tali die ho
minem in iudicio ꝛ ſi non ſtetiſſet pmiſiſti dare penam ſi pe
to penam:quia promiſiſti: ꝛ probo lapſum diem obtineo
niſi probes te ſtetiſſe illa die vel iuſta cauſa impeditum.l.ij.
ff.ſi quis cautio.de re.iu.l.iij.§.ſi ad diem.ꝛ.l. qui cõmea-
tus.cum enim mihi hoc debeatur velut priuato vel vt offi-
ciali eſt probata intentio mea eo ipſo ꝙ nego niſi per aduer
ſarium probetur:ſm Bar.quod facit ad multa.ad hoc.C.
de proba.l.i.ꝛ nota.in.l.ij.C.de iure emphy.ꝛ tenet ibi hoc
Cy.per hoc ſoluitur queſtio oppono tibi exceptionem ꝙ
non debes audiri:quia non ſoluiſti collectas ex forma ſta-
tuti:nam cum ſoluere collectas ſit debitu3 cõmuni ꝛ nõ mi
hi ꝛ oppono ad mei vtilitatem debeo probare:ſed ſi peterẽ
te puniri:quia collectam non ſoluiſti:tũc quia te accuſo ad
vtilitatem cõmunis cui es obligatus tu debes pbare te ſol
uiſſe:vt dicta.l.iij.§.ſi ad diem.ꝛ.l.qui commeatus.idẽ di
cit ſi accuſo te tutorem de crimine ſuſpecti:quia non feciſti i
nentarium:tunc quia iſta accuſatio ſit ad modum ipſius pu
pilli cui eſt debitum:tutor hoc debet probare.ar.ff.ꝺ ſuſpe.
tuto.l.iij.§.tutores.ꝛ de admini.tu.l.tutor.qui repertoriu3.
ſed ſi ad vtilitatem meam oppono tutori contra me agenti
ꝙ audiri non debet:quia non fecit inuentarium. Sed dicit
ꝙ aliud eſt quia videtur tutor fundare intentionem ſup cõ
fectione inuentarij:ſed dicit ꝙ poteſt eſſe ꝙ excuſetur ab i
nentarij confectione:vt.l.tutor.ff.ꝺ admi.tu.ideo dicit ꝙ tu
tius eſt ꝙ exceptio proponatur in hunc modum dico te nõ
feciſſe ꝛ inquantum feciſti peto copiam:ꝛ tunc copia erit dã
da indubitanter: ꝛ ideo quia copiam non dat: ſed an repel
latur:quia non fecerit eſt ſibi dubiu3:puto ꝙ repelli poteſt
tanꝗ̃ qui non confecit per regulam predictam ꝛ quia con-
fectio inuentarij requiritur ad legittimandum perſonã ei⁹
eo ꝙ tutor eſt ꝛ vt tutor venerit:ꝛ eſt ſua intentio: ide3 dicit
de eo qui agit contra hoc.idem q2 priuatus tanquã non im
plens voluntatem defuncti.per auc. hoc amplius.C. de fi-
deicõmiſ.quia ſi agit. vt legatarius probat ipſe heres con-
uentus cum ipſius legatarij ſit fundata intentio de iure:ali
as probet is qui agit. Jnquantum dixi negatiuam proban
dam per negantem.dicit Bar.hoc verum niſi preſumptio
ſit per negantem vt ſi dico me non deliquiſſe vel cauſam in
gratitudinis non cõmiſiſſe.C.de inoffi.teſta.l.omnino.de-
le.ii.l.cum pater.§.rogo.ꝛ ſic remanent predicta vbi non ẽ
preſumptio pro affirmante vel negante. Et hoc vera ſiue ſint
negationes facti ſiue qualitatis ꝛc̃.ꝛ ad hoc reducũtur om
nia que dicit Jac.de are.C.de proba.l.actor. ꝛ quod no.ꝺ.
de elec.bone.ꝺ.i.ꝛ ibi per Cy.hanc concluſionem tenet ar-
chi.de confeſ.c.i.lib.vj.ꝛ ibi Jo.an.qui dicit propter hoc in
uentam practicam illius tex.ad hoc quod concludit Jo.
an.de regu.iur.in regula ſine poſſeſſione.li.vj.per que La.
de Caſtil. ſua allegatione.cxxxij.ꝙ ſi quis opponat aliquẽ
religioſum excommunicatum quia miniſtrauit ſacramen-
ta in parrochia aliena per cle.i.de priuileg.ꝙ nõ.ſufficit p-
bare ꝙ miniſtrauerit:ꝛ quod ſit religioſus niſi probet ꝙ ſi
ne licentia hoc fecit quia hec eſt ſua intentio:quia illicentia
tus fecerit:vt dicta.l.i. Sed preſuppoſito ꝙ habeat proba-
ri quomodo probabitur hec negatiua ꝙ non ſoluerit ꝛ ſi-
miles cum non ſint loco vel tempore coartate ꝛ ſic videtur
probari impoſſibile. Dicit Bar.ꝙ poſſum implorare of
ficium iudicis vt fiat per nuncios inueſtigatio ꝛ exploratio
an talis ſoluerit vel non:vel an talis venerit in italia3 vl' nõ
ſicut quando ſit diſcuſſio bonorum principalis.ad hoc tex.

expresse.J.c.l.ita stipulatus.§.q si ab initio.et putat sufficere
si nuncij referant se diligēter perquisisse ab omnibus: qui B
verisimiliter debebant scire se reperisse q talis non venit in
italiam vel q tali non soluit vel q aliter iudex hoc exquirat
vt.d.l.et magis.§.ne passim. et si nuncius referat se diligen
ter inquisiuisse et se non posse reddere certum presumitur p
negante.l.ex facto.§.penul.ff.ad trebel.in predicto cāu vbi
non potest se informare sufficit q ex vehemēti opposi.se in-
formet.ff.de re.iur.l.non omnis.§.ab arbitrio.fm Barto.
¶ Quero an contra repetentem beneficium qui agit pos-
sessorio vel petitorio obstet criminis exceptio.de ista mate
ria remittit Joan.an.J.de exces.prela.inter dilectos.circa pn
ci.et vide quod dixi.de resti.spo.Item cum quis. ¶ Que-
ro an ex quo is qui se opponit electo ne confirmetur non in
scribit se vt hic an non probet puniatur pena.c.i.de elec. lib.
vi.dicit Joan.an.post Hosti.q sic. Hoc dictum non est ve
rum per ea que no.per docto.in dicto.c.i. vbi dicunt q loq
tur in appellatione interposita ad papam:tamen melius fa
cit.c.vt circa.e.ti.et li.quia fm Joan.an.loquitur in appella-
tionibus interpositis.extra ad inferiorem:sed tamen tale.c.
loquitur quando contingit exceptionem et appellationem in
terponi:secus autem vbi sola exceptio oppōitur et a popu-
lo non interponitur quia illa iura non habēt locum iuxta no.
in dictis iuribus.et in.c.is qui.e.ti.et li. ¶ Quid si oppona-
tur contra confirmatum ne ordinetur vel cōsecretur putat
Hosti.q non habet locum illa pena:sed astringit se ad cer-
tam penam que erit grauior:vt hic quia plus deliquit.ad B
de vi.et hone.cleri.c.vt clericorum.puta ad priuationem bn-
ficij.de elec.cum dilecti.§.penul.fortius hoc haberet locum
quando ad impediendam possessionem iam consecutā ob
iicitur vel quando iam consecratus et possessionem adept⁹
denunciatur ad quod.J.tim.i.c.i.inquantum.in hac parte di
cit opponentem se confirmando non debere se obligare ad
aliquam penam est verum nisi contra eum sit presumptio ca
lumnie.C.qui accusa.non pos.l.i.de do. et contuma.finem.
¶ Venio ad glo.huius partis vsq ad ver.post confirma
tionē.due sunt gl.vna in §.　Alia in ver.testificatione
que sunt clare et sequentes vsq ad glo. in ver.accusatore.
¶ Querit glo.an criminis exceptio repellit opponentem
crimen.dicit glo.q non ab excipiendo licet repellat ab ac-
cusando fm distinctionem.l.is qui.ff.de accusa. et hoc quia
cuilibet reseruatur legittima defensio. Inquantum dicit gl.
crimen repellere ab accusando dicit verum nisi accusans su
am vel suorum iniuriam prosequatur.iij.q.vij. omnibus.
vel de crimine excepto.S.eo.cum.p. vel in casu.c.S.e. nulli.
Inquantum dicit crimen non repellere ab excipiēdo dic de
hoc vt dixi super littera. ¶ Querit gl.de effectu huius ex
ceptionis contra confirmandum:dicit glo.pmo repellit ab
obtinendo.secundo sigillat personam:vt in alio etiam bene
ficio non possit promoueri nec eligi.de elec.super eo. quod
dicit glo.sequens vex si ex hac oppositione et electione gra
uata sit eius opinio:primum est verum in eadem ecclesia:se
cundum in diuersa ecclesia:nam si in diuersa poterit pmo-
ueri vbi sit eius opinio grauata nisi se purget fm glo. Non
obstat q purgatio non habeat locum vbi probatum est cri-
men quia crimen non erat probatum plene: sed in iudicio ex
ceptionis vel hic ponitur purgatio pro probatione innocē
tie.S.de foro compe.c.si diligenti.vel loquitur in probatio-
ne directa ex qua potest fieri snia vt ibi patet:vide quod no.
de purga.cano.c.inter.super glo.ij. ¶ Venio ad ver. post
confirmationem. ¶ Quero quid si contra petentem palli
um oppōatur exceptio criminis an opponēs iscribat. Jo.
an.dicit q sic:sed si tunc repellitur remanet episcopus licet
nullius ecclesie.de transla.prela.c.ij.fm Innocen. Idem si
sit in possessione mittendus.J.eo.accedens. quod dic vt ibi
no.S.de causa posses.cum olim. idem si sit benedicēdus.S.
eo.meminimus.de quo.in.c.venerabilem.de elec.super ver-
bo examinatio.et idem tenet Compo.de electio. q sicut.

¶ Oppo.q nō debeat exceptio impugnare et deiicere ab
obtento cum finis exceptionis sit repellere ab acquirendo:
non a tollendo quesito.S.de ordi.cogni.cum dilectus.Sol.
si obtentum nullam habet connexitatem cum eo quod pe-
titur exceptio repellit petitum:et nō deiicit a separato in quo
nulla datur petitio:secus si id quod petit habet connexita-
tem cum obtento:quia tunc propter connexitatem repelli-
tur petitum et deiicit ab obtento quod nō potest esse absq
petito si enim electus non possit consecrari vel ordinari:nec
actu administrare adhuc etiam censeretur viduata.ad hoc
de transla.prela.c.ij.Est igitur expediens necessarium et vti-
le ecclesie vt sponsus eius repellatur ab optinendo et deiici-
endo ab obtento:vnde si repellatur a confirmatione conse
quenter a iure quesito per confirmationem: idem de ordina
tione et administratione licet quo ad inscriptionem sit ius di
uersum ratione iuris per confirmationem quesiti. ¶ Que
ro episcopus translatus est ad secundam ecclesiam anteq
esset corporaliter possessionem ingressus est repulsus exce-
ptione criminis:an tunc deiiciatur ab obtēta prima dignita
te:quidam dicunt q non:et sic reiicitur ab obtento solum ra-
tione huius electiōis vel prouisionis:de qua agitur.de trāl-
latio.prelato.c.ij.ad hoc.quia non dicitur cum effectu trā
latus ad secundam.S.de elec.cum in cunctis.§.cum vero.ni-
si forte ratione talis criminis et infamie simul iuncte dicatur
aliquid speciale cum illa duo hoc casu necessaria sint.de quo
J.eo.accedens.fm Hostiē. Nunquid in formam obiiciens
obliget se ad penam extraordinariam:dicit Joā.an.q sic.
.S.de elec.cum dilecti. In inquisitione autem impetrans vl
denuncians se non inscribit:quia alterum ex iudicis officio
procedit:alterum ad penitentiam. Per hanc decr.assignat
rō quare electi ad episcopatū nō pferant bn̄ficia an̄ pfecra
tionē:q2 pōt an̄ pfecrationem reiici exceptione:vn̄ adhuc vacil
lat ius eorum vt si repellantur ab obtentu saltim possint re-
diri ad sua prima beneficia.de elec.cum in cunctis. ¶ Que
ro an procurator simplex possit pponere crimina vel defe-
ctus:dic q non.nisi habeat speciale mandatum ad excipien-
dum de crimine:quia per talem exceptionem minuitur sta-
tus excipientis:quia beneficijs priuatur per trienniū.de ele.
.c.statuimus.lib.vi.ff.de mino.l.aliud.ff.de procura.l.nō so
lum.§.si.ff.de va.et extraordi.cri.§.penul.de procura.ad ap
pellandum.planum si specificata sunt crimina sicut esse de-
bent.de elec.procurator.lib.vi. Non obstat.l.actiōes.ff.p
socio.q2 agens iniuriarū:si succūbit icurrit diminutionē sui
status et est tn̄ diminutio sui stat⁹ lz ad tempus suspēdatur:et
quia relegatio et damnatio in opus publicum temporales
sunt.ff.de pe.l.hoc quidam.hoc tenet Gui.in spe.de procu
ra.§.i.ver.sed nunquid.qui ꝟ.cum se.tractat questiones cir-
ca hoc facientes.et ad decre.statuimus.de elec.lib.vi.et ē ho
die expressum.in cle.non potest.ꝺ procura. et vide quod ibi
no. ¶ Querit glo.quare post confirmationem si oppona-
tur debeat inscribi:dicit glo.q tunc exceptio deiicit ab ob
tento cum post confirmationem dicatur matrimonium cō
tractum:sed dic vt no.glo.de transla.prela.c.ii. et de elec.si
electio.lib.vi.per glo. ¶ Querit glo.alia si pena impona-
tur arbitraria vbi ad arbitrium admittitur an si modus ex-
cedatur posset appellari.dicit glo.q si pena est a iure deter
minata et illa imponitur ex quo tunc non grauatur non po
test appellari:sed si non est a iure determinata:sed arbitra-
ria:et tunc quia in arbitrando iudex potest excedere modū
tunc potest appellari.sequens glo.dicit q si modum excedit
potest eius arbitrium reduci ad arbitriū boni viri. ¶ No
ta bene has glo.quia in commissis ad arbitrium si iniq ar
bitretur vbi iudex est potest arbitrium reduci vel appella-
tionis via vel etiam via petitionis vt reducatur ad arbitri-
um boni viri quod est notabile:i isto posset fundari quod ser-
uatur in arbitratoribus non iudicibus.de quo de fureis.gl
ta nat. Hic quedam sunt commissa ad liberum iudicis ar-
bitrium omnino:vt in dilationibus dandis:fm Innocen.de

consti.c.i.& Joan.an.de iudi.qualiter.sed hic non omnino
est arbitrarium:vt de dila.c.preterea.vel in ferijs denunciã
dis messium:vt dicit Inno.in.c.fi.de ferijs.in glo.magna.
ad fi.vel in eo in quo est arbitrarium supplere de facto.õ ex
cep.exceptionem.vel in determinandis causis suspitionum
que non sunt expresse in iure:vt no.Innocen.de appel.cum
speciali.& no.de appel.romana.lib.vi.in ver.minus.legiti
ma vel sm Joan.an.in addi.sp.allegãda in eo ꝙ pôt differ
re peremptorium ad alteram diem.de offi.dele.consuluit.
& generaliter in omnibus:que ponuntur in potestate iudi-
cis:que non supponuntur iuris necessitati in talib⁹ potest fa
cere iudex quod vult nec potest reclamare vel appellare.
¶ Quedaꝫ cõmittuntur arbitrio iudicis velut boni viri:&
sic submittuntur eius iudicio cum temperie rationis & non
potestati vel facultati & in talibus põt appellari sic dicit Jo
an.an.in addi.spe.anti.de citã.§.sequitur.õ.sed nũquid cre
deretur.in addi.magna.ad fi.ver.sꝫ ad de hic.quia sicut ab
arbitro iuris appellatur.de offi.dele.ab arbitris.lib.vi ff q
satisda.cogun.l.ab arbitris.ita & ab isto.& vide Bart.qui
idem tenet.ff.de appella.reci.l.eius. Unde inquantum ista
glo.dicit appellari posse dicit bene:sed inquantum dicit:ꝙ
potest reduci ad arbitrium:hoc non placet mihi inquantuꝫ
arbitrabitur aliquid iudicialiter:quia illud vt vox iudican
tis transit in rem iudicatam:vnde nisi appellatiõe rescinda
tur procedit autem vbi aliud cõmitteretur ad arbitrium iudi
cis non procedentis:vt in dispensatiõibus penitẽtijs & alijs.
¶ Unum tamen aduerte ꝙ licet in talibus commissis ad
arbitrium iudex non possit non in modicum ledere parteꝫ
circa concernentia decisoria:potest tamen leuiter ledere in
dilatorijs & ordinatorijs:vt no.glo.in cle.fi.de verbo.signi.
in õ.defensiones.ad hoc quod no.de consti.que in ecclesia-
rum.& C.de preci.impera.offe.l.quoniam.¶ Quedaꝫ cõ
mittuntur eius conscientie & de his dicit glo.de rescrip.sta
tutum.§.accessorem.lib.vi.& in clemen.i.de iurepa.quia po
test agere quicquid velit:nec opus est reclamatione:vel ap
pellatione:tamen deuoluitur in cognitionem superioris:
sicut dicimus quãdo est equiuoca appellatio.de appella.c.
pastoralis §.penul.& de appel.romana.§.i.lib.vi.¶ Que vba
dant liberum velle & tendunt ad arbitrium:dic vt in clemẽ.
si.in dicto.õ.defensiones.& in.l.i.&.l.si filius.ff.de testa.mi
li.per Bar.in.l.si sit.ff.de leg.i.& in.l.si fideicommissaria.
§.ꝑ ꝑ ff.de leg.iii.& in extrauagan.ad reprimendum.in.õ.
videtur & in.l.si filius.ff.de do.& vide Lap.sua allegatione
xxv.& sua allegatione.lxiii.¶ Oppo.glo.ꝙ talis cãexce
ptionis criminis dicatur criminalis:quia in ea exigunt tot
episcopi sicut in criminali.xxvi.di.illud.l.q.vi.hoc quippe.
So.dicit glo.ꝙ per hoc non sequitur ꝙ sit criminalis & lea
possunt cogi testes ad testificanduꝫ:vt no.de testi.cogẽ.c.
penul.in glo.fi.Gof.Tan.Jo.Phi.Hosti.Pe.& Abb.
dicunt ꝙ contra episcopuꝫ non potest hec causa per metro
politanum diffiniri.de transla.prela.c.ij.Jo.an.ad primuꝫ
remittit ad no.in dicto.c.hoc quippe.& de ele.ꝙ sicut in gl.
eis instantibus.& de preben.graue.in glo.ad quod episco-
pi.ver.item inquantum glo.dicit testes compellendos vni-
cus in hoc dicit contrarium:& Tanc.de quo remittit ad spe
cu.in titu.de crimi.in modum exceptionis oppo.ante fi.vbi
recitat opi.vin.qui dicit vt dixi testes non cogendos:& alle
gat ꝙ hec exceptio infamat & odiosa est. Nec obstat.de te
sti.cogen.super his.quia loquitur in causa inquisitionis in
qua multa sunt specialia.de reg.iur.l.ij.vt li.non conte.quo
niam §.sunt & alij.Nec ob.de elec.cuꝫ dilecti.quia ibi testes
non compelluntur probare crimen:sed ad probandum for
mam electionis traditam.de quo dic vt in.d.c.dilecti.& qd
quando contra testes opponitur exceptio falsi an compellã
tur dicit Inno.de testi.cogen.cum contra.¶ Ultimo qꝛ õ
in fi.dicitur ꝙ quando opponitur exceptio criminis etiam
vt deijciat ab obtento questio est ciuilis & non criminalis:&
dubium si accusatur aliquis ad finem deponendi a benefi-
cio an hec causa sit ciuilis an criminalis. Frede.de senis i suo
consilio.xxii.dicit ꝙ est ciuilis quia pena criminalis actiõis
est depositio vel degradatio inquantum intenditur finis de
positionis a beneficio est ciuilis sicut in denunciatione:inq
sitione & exceptione:vt hic & de oo.veritatis.hinc est ꝙ talẽ
causam audit episcopus solus sine alijs episcopis.xviij.q.
ij.si quis alios.xvi.q.vij.in summa.& in spe.de accu.§.quan
to.p archi.v.q.v.c. nam hec non intenditur vindicta deli
cti:sed agitur concludi inhabilitas tenendi beneficiuꝫ vt ab
illo vt inhabilis remoueatur sicut si ageretur vt prelatus re
moueatur ab ecclesia tanq̃ non habens titulum ratione pre
cedentis criminis quod quando possit no.de cler.ꝙ sicut.
& c.oudum.el.ii.lxxx.distin.qui sue.& .xv.q.vii.c.i.& tenet õ
Hosti.& Compost.de elec.querelam.& Archi.ii.q.ij.si qs.
inquit Hosti.in c.qualiter.el.ii.J.c.§.viii.in ver.tribus.hoc
puto verum inquantum agit ad remotionem ratione defe-
ctus tituli vel inquantum etiam simpliciter accusat & nõ ap
paret ꝙ ius specifice penam hanc imponit pro delicto & vĩ
dicta delicti.sed si ius specialiter imponeret pro pena delicti
non pro defectu:vt quia dicit statutum ad azardum ludens
vel tenens etiam occulte concubinã beneficio priuetur:tũc
fateor putarem hanc esse criminaleꝫ quia intenditur finis vĩ
dicte publice:per hoc dicit ibi Frede.ꝙ potest intercedere in
tali causa.de qua.õ.de procura.& laycus potest accusare qꝛ
hoc est agere ciuiliter & etiam potest testificari. Idem not.
Frede.suo cõsilio.xcviii.ꝙ layc⁹ parrochianus potest age
re vt remoueatur rector suus parrochianus:quia non intitu
latus:vel quia irretitatus:vel qꝛ intrusus. Cõtra predicta facit
c.precedens.vnde de hoc cogita.

## Qualiter & quando.

q Inquisitores generales si non seruauerunt debitum inq̃-
sitionis ordineꝫ prudenter & caute corrigere de
bent. Secũdo ponitur forma iuramenti quam exigunt:pri
ma pars facit duo:qꝛ in principio commendat in fine infor-
mat inquisitores cum bene processerant;in medio ver.si vero
vsqꝫ ad aliud si vero si male processerant. Casus. Dum ec-
clesia nouariẽ.& episcopus essent de quibusdam grauib⁹
delictis infamati. Papa commisit inquisitionem genera-
lem quibusdam super statu ecclesie:tam in capite q̃ in mem-
bris:tandem relatum fuit pape ꝙ in processu dicti nõ serua
uerunt iuris ordinem:papa eis rescripsit vt sequit̃. ¶ No
ta primo inquisitionem habere suum ordineꝫ sicut notatur su
um.de iureiur.ad nostram. ¶ Secundo no.ad grauanteꝫ
ex pretermissione ordinis fieri remissioneꝫ:vt illum emen-
det.de rescrip.ab excommunicato. ¶ Nota illud ꝙ inde
non debet nasci &c.ad hoc.de rescrip.c.nonnulli. ¶ Nota
ordinatum modum procedendi:vt primo quis se corrigat.
secundo alios corrigat ab errore. ¶ Nota ꝙ iudex inquĩ
tum potest caute debet corrigere errorem suum ne vilescat
sua auctoritas. ¶ Nota ꝙ ex inordinato principio non po-
test sequi finis ordinatus. ¶ Nota qualis debet esse iudex
in ordinando:qꝛ deum pre oculis debet habere & procede-
re via regia. ¶ Nota ꝙ testes habent respondere de certa
scientia & credulitate. ¶ Nota practicam iuramenti testi-
um quando formatur inquisitio tam in capite q̃ in membris.
¶ No.testem in causa inquisitionis non artari ad deponẽ
dum super occultis:hoc est super his super quibus non vi-
get fama:si tamen testificentur an valet testimonium:vide
t.si.c.i.lib.vi. ¶ No.testem artari ad dicendum meraꝫ &
plenam veritatem:artatur ergo non solum ad non dicendũ
falsitatẽ:sed etiã ad dicendũ plenaꝫ veritatẽ. Qd est intelli
gẽduꝫ inquantum interrogatur.de quo.J.eo.c.cum dilecti.&
vide qualiter.hoc casu sit examinandus testis in spec.de te-
sti.§.nunc tractandum.in vlti.colũ. ¶ Oppo.ꝙ papa non
debuit remittere ad istos qui semel grauarunt.arg.de app.
ad h.& c.peruenit.& c.interposita. Sol.dic ꝙ hic pretermi
serunt ordinem ex causa forte propter nimiaꝫ infamiã epi-

scopi:vel ex zelo iusticie:secus si ex odio quia papa nō cōmi
fisset ad eos.iii.q.v.quia suspecti.fm Inno.nisi volente illo
contra quem est processum fm Hosti. ❡ Opp.q eria sint
specificāda in inqsitiōe e sup illis testes examinādi.J.e.q̄sr.
§.ds. So.illō pcedit in inqsitiōe spāli de crie spāli:hic pce
dit i inqsitiōe gnāli. ❡ Quero ō exēplo i termis crimis qñ
d: ordo puertit:dicit hic Host. q qñ queritur de veritate cri
minis prius q̄ constet de ifamia:quia abs deficit accusator
sine quo nullus dānatur:vt eccle.benefi.c.vno.e ex tali iudi
cio vt inordinabiliter agitato rē.vt dicit littera:vnde dicit
q supersedebitur processui e de nouo fiet inqsitio infamie:
e sic loquitur h.c.e dicit q postea reperta infamia non va
lebunt dc̄a testium super veritate criminum receptorum:q
contra inquisitionis ordinem sunt recepti:quia dato q ex/
presse huic ordini possit renunciare pars.C.de fideicom.l.
fi.e.l.i.§.post operis.ff.ō noui ope.nū.e hoc quia in eius fa
uorem est inductus.de regu.statuimus.non tamē in dubio
est presumendum q illi renunciet:per que dicit q tacite illi
renunciare non posset vt si illo non excipiente inquireret iu
dex de veritate obmissa infamia:fm Hostien. h dicit falsū
fm Jo.an.per.c.i.e.ti.li.vi.q2 tacite potest renūciari e licet
non precedente infamia recipiantur testes e probet.valet re
ceptio vt ibi:ad quod.J.e.c.qualiter.vbi i ordinario non oz
q probetur infamiam precessisse:vel secundo forte inordi
nate processit:quia nō fuerūt reo exposita capitula:nec no
mina testium declarata aut nominata. ❡ Quero commis
sa inquisitione contra aliquem:e per inquisitiones forma/
to processu e relatione facta ad superiorem:opponit inqui
situs contra processum superiore dicente quer ro fugam sub
lectus offert se paratum subire inquisitionem obmisso illo
processu an coram inquisitoribus secundo datis sub dicta
forma quā obtulit si inquisitores assignant diem ad inqui
sitionem si inquisitus comparens neget se infamatum e dicat
prius inquirendum de infamia:sit audiendus e videtur q
non:quia in hoc venit contra oblationem:quia hoc non est
subire inquisitionem:sed potius declinare. Itez quid si ve
disset eo casu superiori qui poterat sine sua oblatione e ver
ba oblationis debent aliquid importare:vt de verbo.signi.
abbate.de priuileg.ex ore.e c.si papa.li.vi. Contrariuz cre
dit Hostien.quia ius saluum manet quod expresse non re/
uocatur.nam si se offerat paratum subire accusationez per
hoc non excluderetur a facultate opponendi de defectu ac
cusationis quātuz ad inscriptionez:e idem in denunciatio/
ne si postea diceret monitionem nō precessisse absq dubio
admitteretur.S.e.super his.ad hoc.J.e.qualiter. Et fortior
ratio concludit in inquisitione:que nemine prosequente ex
iudicio officio expeditur:vnde quia exceptio non precedentis
tis infamie sit peremptoria:semper enim post litis contesta.
seu receptionem testium poterit excipere super dicta illorū
non condēnandum nisi expresse sit exceptioni renunciatuz:
quod est falsum:vt in dicto.c.ii.e.titu.lib.vi. e quod ibi no.
ad illud quod dicitur oblationem aliquid debere operari.
Rñdn q e si nihil operentur non est absurdum cum etiam
quandoq tota vna littera vel clausula apostolica:parū aut
nihil operetur.de pctu a.quia in causis.de iureiur.e si xpus.
Item aliquid operabitur:quia per illud dilatabitur fuga
quam faciebat dilatando processum:quia abbreuiabuntur
dies administrationis. Item quia conseruabitur conscien
tia superioris qui forte peccabat contra inquisitum in men/
te sua reputando illum miserum peccatorem. Item quia si
consenserit incertos inquisitores illos deinceps non poterit
negare nec sic negocium prorogare. de offi.deleg.c.super
questionum §.verum. Item si aliqui forte prosequebantur
inquisitionem quos dicebat maliuolos hoc non posset de
cetero opponere cuz se paratum obtulerit inquisitionē sub
ire:sub quo licet alias audiretur.J.e.cum oporteat.cuz ergo
predicta operetur.nihilominus de fama quasi preambulo
substantiali inquireretur ne peruertatur ordo iuris.C.de iu

risdi.om.iudi.l.iuris ordinez. Nec obstat q dixit super di
ctis criminibus:quia per hoc non renunciauit ordini iuris:
nec consensit q de occultis inquiratur.Contra id de symo.
nobis.e c.tua. Item ista oblatio potest habere triplicē sen
sum vel q obtulerit se subire inquisitionem super infamia
tantum criminum:aut veritatis ipsorum criminum tantū.
❡ Primus intellectus est ridiculosus. ❡ Secundus in
iuriosus subuertens iura e inquisitionis ordinem vel intel/
lexit de vtroq.s.de inquisitione veritatis e infamie.e h est
rōnabilis e sufficiens:e iuri fauens.ergo in dubio huic ter
tio adherendum vt res valeat rē.de verbo.signi.abbate.e
vt indefinitatem verbum generaliter intelligatur.de priui
leg.quia.Circa plus dicit Hostiē.q si papa precise scribat
in inquisitione testes recipiendos nisi expresse dicat prela
tum apud se infamatum semper erit inquirendū de fama.
Leo.cum oporteat.quia quandocunq verba rescripti pos
sunt hoc importare etiam propter reuolutionem clausule q
de fama prius inquiratur cum huic iura concordant sicut in
dubio interpretabimur.de rescrip.causam.de consue.cum
dilectus.ff.de confir.tuto.l.si in confirmando. Et si expres
se mandaretur contra non infamatuz recipi testes super ve
ritate in inquisitione super infamia non premissa prima fa
cie rescriptum presumeretur surrepticium.de offi.deleg.ex
parte.vnde consulendus esset papa anteq̄ procedatur.e se
cunda iussio expectanda.in auē.de manda.princi.§.deinde
colla.iii.e in auē.vt nulli iudi.§.hic vero iubemus.col.ix.
❡ Quero quomodo poterit cautte corrigere errorez suū.
Dicit glo.Jo.an.q grauatum vocabit scriptores e asseso
res.e inquiret de solēnitatibus obmissis.e cum fuerit ne/
gatiue responsum:dicit erratum est:quoniam h facere de/
buistis nescio si propter nimiam occupationem vos excuse
minis e precipiet illud emendari vel omnino supersederi vel
ad magis velanduz poterit aliqualiter differri e postea de
nouo procedi quasi perdita sint acta antiqua.de proba.c.fi.
e ideo dixi forte.s.de tempore oportūo.e est simile de vsu
pal.c.ii.fz Inn. ❡ Quero an testes possint interrogari sup
omnibus circunstantiis criminuz. Dicit Jo.an.q sic.dum
modo non sint occulta si super eis precesserit infamia:et si
ab eo audiunt scriptum vel his similia.S.de testi.preterea.de
presump.litteras.e c.tertio.fm Inno.e Hostien. Dicunt
etiam q si is contra quez fit inquisitio infamatus est de for
nicatione in genere non tamen cum certa non debent reue
lare testes occultam fornicationez:sed vbi mulier est certa
debet eam reuelare etiam si iurauit eam non reuelare:quia
sicut iurauit.intellexit etiam non reuelare vt testis iuratus
temere iurauit.de crimi.fal.c.i.de testi.cōstitutus. Si intel
lexit q non reuelaret nisi ex iusta causa vel de hoc non cogi
tauit non obstante iuramento quod conditionem habere
uelare tenetur.de iureiur.ad nostram.el.ii.e c.quemadmo
dum. Si tamen illud sciret in foro penitentiali:non tenetur il
lud dicere.de excel.prela.dilectus.de offi.ordi.si sacerdos.
de quo deposito.prela.c.i.in ver.requisitus. Ultimo Joan.
an.hic post Goffre.ponit multa specialia in inquisitione.
Primo quia in ea recipiuntur testes lit.non contesta.vt lit.
non contesta.quoniam.§.sunt e alij. Item quia infamia ha
betur loco accusationis.J.e.qualiter. In aliis exigitur legi
timus accusator.S.e.c.i.e vt eccle.benefi.c.i. Item in causa
status ecclesie admittuntur testes idonei quales in ecclesia i
ueniuntur.de re iudica.cuz.J.e.A.de quo ibi in vltima gl.
non sic in aliis.de testi.ex parte.iiii.q.iii.§.in testibus. Item
non fit inquisitio de occultis:sed de famosis.alia iudicia de
occultis statuuntur.dummodo probari possint.ii.q.vij.pie
ciqz. Item inquisitor quandoq incipit a suspensione.ii.q.
v.presbyter.si a plebe.de purga.cano.inter. vel a remotio/
ne.iii.q.ii.q2 ea. Quod dic vt ibi.e no.Hoc. de symo. lic3
hely.in glo.quo cum in aliis:secus.viii.q.iiii. nonne.xvi.q.
iiii. volumus. Item quia diuersus est penarum effectus.J.e.
inquisitionis. Primo respondeo:e h vide ad litteram.de

inquisitio.§.i.ad fi. ¶ Oppo.quod non possit iudex corrigere errorē suū:quia siue bene siue male functus est officio.ff.de arbi.l.qui arbitri.ff.de re iudi.l.iudex. Glo.dicit quod specialis delegatus non pōt corrigere errorem legati sic qui sunt generales.& sic delegati ad vniuersitatem causarum qui obtinent vmbram ordinarij causarum:quod no.domini de rota sua conclusiōe.cccxxxv. Dicit quod ideo possunt reuocare:quia sunt ordinarij. Uel secundo dicit glo.quod delegatus nō potest mutare sententiam diffinitiuam vel errorem iuris quando in diffinitiua errauit:sed quando ante sententiam errauit in processu bene potest mutare & corrigere errorem:vt hic. Ho stien.dicit quod arbiter non potest corrigere diffinitiuam. Idē in delegato.C.quomodo & quando iudex.l.si vt proponis. C.quando prouo.non est necesse.l.cum non ex die:& hoc quando etiam sententia est nulla:ordinarius vero sententiam nullam corrigere potest:sed non annullandam.ff.de re iudi.l.cum querebatur.& .l.post rem ad primum.J.de frigi.fraternitatis.de purga.vul.c.ij.i.q.iii.epis̄copus.C.quomodo & quādo iu.l.si praeses.C.de accu.l.si accusatoribus.de quo.ē.de re iudi.c.i.& c.cum inter.super v.postquā.& eo.ti.cum Bertoldus.in gl.sed qualiter.de hoc in spe.in.ij.parte.de testi.in inte.§.videamus.v.& no.de sen.pla.§.qualiter.v.hoc quā quā.& de arbi.§.fi.v.licet autem possit.per Dy.de regu.iur.quod semel in prima op. Dic de hoc:vt.ē.de offi.dele.in litteris. Dicunt tamen Domini de rota vnum in sua cōclusione.cccxxxvi.al.cccxxxv.ad fi.quod delegatus pōt corrigere errorem suum factum in sententia quando non transiuit in rem iudi.vt in carnali matrimonio:& in causa beneficiali vbi est euidens error.& alleg.no.per Inn.de re iudi.cum Bertoldus. Sed hoc non placet mihi:quia si non possunt corrigere errorem sententie nulle:multo minus iniquam.dato quod nō transeat in rem iudicatam. ¶ Glo.penul.querit an si testes dicant aliquid super occultis valeat quod dicunt vt ex illis possit dānari. ¶ Glo.dicit quod non valet dictum testium quādo sic iurauerunt exceptis occultis:quia tunc deponerent super eo & non iurauerunt.& sic non valeret:quod dicunt idem Joā. Goffre.& Uincen. Ad hoc.ē.de testi.c.de testibus

c **Um dilecti.** Si is contra quem inquirit iurauit ad interrogata respondere post confessionem auditur volens excusationem proponere & probare quod confessionem non perimat:sed exponat:secus si iurauit plenam & meram dicere veritatem.h.d. Primo ponitur legatorum inquisitio. Secunda ibi:quia vero.dubium propter quod sit commissio. Tertia ibi:mādamus.commissionis forma bimembris. Casus. Dum quidam agathen. episcopus coram sede apostolica esset infamatus quod quedam bona ecclesie dilapidauerat. Item quod quedam bona de naufragio furto subtraxerat:dum quedam nauis esset naufragio submersa.& de symonia eo quod quādam pecunie quātitatem pro beneficijs conferendis receperat. Papa commisit inquisitionem cuidam abbati cisterciensi.de. P.& R.monachis fontis frigidi.vt de ipsis delictis tam in capite quā in membris que erāt infamata veritatem inquirerent & statuerent que secundum deum & iustitiam esset statuenda dicti delegati.audita infamia dicte ecclesie:vt officium sibi commissum exercerent.accesserunt ad ecclesiam agathen. vt de clamore suis auribus intimato inquirerent veritatem & volentes procedere ad inquisitionem seruata forma generali in suis articulis prout est iur. vocatis canonicis & episcopo detulerunt iuramentū de dicenda veritate circa inquisita vel forte vt plenam dicerent veritatem. Tandem interrogauerunt episcopum de dilapidatione. Ipse respondit se quedam bona ecclesie alienasse super naufragio. Respondit se quedā bona de naufragio recepisse. Super symonia respondit quod verum erat quod a quibusdam ordinatis certam receperat pecunie quantitatem. Tandem dicti delegati dū essent in calculo sententie ferende comparuit episcopus prelibatus quod virtute dicte confessionis non deberet condēnari proponens se velle dictas confessiones excusare:quia bona que vendiderant de bonis monasterij vendiderat ex causa & cum debita solēnitate:& sic pro hoc non erat dilapidator:& que receperat de naufragio receperat animo conseruandi:vt illis conseruaret dn̄is rerum vel inter pauperes distribueret:& sic non erat naufragiator:& quod pecuniam quam receperat a clericis receperat non propter beneficia conferenda:sed loco pensiōis debite ecclesie episcopali:& sic non erat symoniacus. Replicauerūt inquisitores eum non audiendum ad has excusationes eo quia iurauit plenam dicere veritatem:vel ipse dixerat & non debebat admitti ad excusationem:vel non dixerat & est periurus:& sic etiam non debebat audiri ad excusationem.& e conuerso sed inquisitus dicebat se tantum iurasse ad interrogata respondere:quare inquisitores negociū pape retulerunt. Episcopus autē coram papa petijt vt sue admitterentur excusationes nō obstante quod dicti delegati eas admittere noluerunt. Papa commisit causam iudicibus in superscriptione contentis quibus mādat vt sequitur. ¶ No.quod ad hoc vt posset procedi ad inquisitionem maxime contra prelatum oporteret quod fama precedat & quod sit frequens & clamosa. ¶ No.monachum posse dari delegatum & generalem inquisitorē in capite & in membris monasterij & cathedralis ecclesie. ¶ No.duplicem practicam iuramenti eorum contra quos inquiratur super statu eccl'ie:quia debent iurare plenā & meram dicere veritatem.& possunt aliquando iurare solam dicere veritatem ad ea de quibus fuerint inquisiti. ¶ No.iudices delegatos si sunt plures posse attestari de his que coram se gesta sunt ab alijs quando circa ea que attestantur nec laus nec vituperium ascribi potest.de quo dixi de testi.a nobis.& vide ioan.an.in addi.specu.§.i.v.item quod administrator. ¶ No.quod dicens formam seruatam que seruari non consueuit in iuramento vel alio actu exercito artatur onere probandi. Nam dicentes iuramentum prestitum vt ad inquisita veraciter responderent probent cum cōmunis sit forma de dicendo plenam & meram veritatem.ē.c.primo. ¶ No.quod testes qui in eā deposuerunt possūt attestari de modo & forma iuramenti eis prestiti in actu testificandi. Et ex hoc habes quod acta & modus actorum & forma potest probari per testes.de quo de proba.quoniam contra falsam. ¶ No.duo excludentia facultatem probādi per testes.s.publicatio attestationum & renūciatio. ¶ No.quod confessio iurata pōt excusari quādo iuramentum dirigitur ad respondēdum tm̄ ad interrogata. ¶ No.quod excusatio nō admittitur que perimit ex toto confessionem:quia ibi proprie nō est excusatio. ¶ Nota quod confessio facti dubij potest excusari facti autem omnino certi & notorij nō recipit excusationem. ¶ No.facta iudicari secundum eos mouentes vt si cā mouens est bona non iudicetur delictum:si mala sic. ¶ No.quod aliquādo pudor surrogatur loco pene & absoluit & extinguit culpā vt sufficiēter ex pudore punitā quādo delictū est leue. ¶ No.quod confessio iurata quādo fuit facta cum iuramento de dicenda veritate non potest excusari:& sic non admittitur ad excusandum confessionem allegans circunstantias quas tacuit. ¶ No.quod statur actis & dicens contrarium debet probare nec contra acta statur solo verbo partis:& si pars dicat se aliter vel vltra dixisse quā acta cōprehendant non creditur ei:vide.ē.de prescrip.ad audientiam. ¶ Oppo.quod propter infamiam epi nō posset inquiri super statu ecclesie:quia particulares de ecclesia per hoc non sunt infamati:& sic non potest contra eos inquiri infamia nō precedente.J.e.cum oporteat.& c.qualiter. So.expone statū ecclesie.i.epi.vij.q.i.scire.vel secundum Hosti.canonici erant generaliter vel specialiter infamati. Hosti.& Inno.videtur velle h.& de symo.licet quod ex infamia prelati sit presumptio cōtra subditos:vt sic de tota ecclesia posset inquiri.de re iudi.cum.J.& A. Rō quia cum caput est infirmum & cetera mēbra languēt quod nō placet Hosti.de his que fi.a ma.par.ca.c.quesiuit.cum nō fiat inqsitio sup occultis.ē.c.px.i fi.fatetur tamen

quod contra episcopum procedit inquisitio tam in capite quam in membris ut inquiratur qualiter se habeant in ciuitate in castris siue in ecclesiis. Qualiter ergo canonicus suos et alios clericos et laycos ciuitatis. et sic potest hic intelligi: sed cum cum non expresse legatur inquisitionem contra alios precessisse: secundum Hosti. ¶ Oppo. quod non debeat iuramentum prestari super his formis: quia vna tantum forma datur. ff. c. px. So. dicit Hosti. quod quidam miscent has duas formas et dulcis est mixtura bonorum. xii. di. nouit. ad fi. Est tamen in prima forma periculum periurii. de coha. cle. et mulie. clericos. Inn. de symo. licet hely. Dicit quod cum inquiritur de certis criminibus satis potest dici iuratum de dicenda plena veritate: sed si de statu ecclesie propter anceps periurium: sufficit quod iuret respondere ad interrogata: sed contra dicit. ff. c. pxi. in fi. propter quod dixi quod qualitercunque agatur: sufficit quod iuret altero dictorum modorum. ¶ Oppo. quod quis possit reuocare confessionem suam quandocunque ante sententiam. ff. de confes. c. fi. C. de iuris et fac. igno. l. error. ff. de confes. l. non fatetur. de resti. in integ. c. ii. lib. vi. Quidam dicunt illa iura limitari per hanc decre. an confessio sit iurata vel non. et si est iurata distinguendum est de forma iuramenti: sed non placet Hosti. quia aliud est confessionem ex errore reuocare et ibi: aliud excusare: vt hic. Nam si vellet errorem probare oportet probare quod nihil abstulit de naufragio. et quod ecclesie non tenentur date symoniace. et quod delicta non contraxisset seu alienasset quod admittitur saltem indirecte cum negatiua directe probari non posset. ff. de elec. bone. Si vult ipsas excusare illas non reuocat nec contrarium hic probatur. vt pz. ff. de rei vendi. l. ex diuerso. §. i. Item negatiua non pretendit: sed affirmatiuas excusationes: et hoc casu procedit quod dicitur hic. Quod nunquid autem positionem vel confessionem iuratam quis possit reuocare. vide de iureiur. cum in positionibus. li. vi. Et quod ibi no. et vide ibi remissiones. ad spe. et quod plene dixi. de confes. c. fi. ¶ Oppo. quia dato quod in actis nulla allegetur excusatio posset probari per testes. de proba. quoniam. de testi. a nobis. Fatetur quod nisi obuiet iuramentum auditur ad supplenda acta per testes: sed hic ideo non auditur: quia obuiat iuramentum. ¶ Quero an iurans de calūnia possit excusare suam confessionem. Dicit Inno. quod sic: quia iurat tantum ad interrogata respondere: sed dicit quod in teste secus remittit ad no. de testi. cogen. preterea. de testi. cum clamor. c. per tuas. sed certe testis non excluditur per iuramentum: quia et de circunstantiis respondere non artatur nisi interrogetur: vt no. de testi. cāuī: sed excluditur propter suspitionem ne ad instantiam partis reuocet: quod bene dixit. ¶ Quero qui sunt illi a quibus examinabantur. Dicit hic Jo. an. quod examinabantur a iudicibus assedentibus vel notariis. C. de appel. l. qui iudices. de proba tio. c. quoniam contra. est tamen arg. quod inquisitores per se debent audire testes C. de fi. instru. l. apud eloquentissimū. de offi. dele. quoniam. §. is autem. ¶ Ultimo dicit Joan. an. hic colligi episcopum deponi quod raro accidit. concordat de excel. prela. ex litteris. de do. veritatis. Refert Guil. in spec. de accu. §. i. quod clemens quatuor simul deposuit. xi. episcopos qui adheserant Manfredo in occupatione cicilie. ¶ Opp. cum glo. v. quod non debeat credi iudicibus. de proba. quoniam. Dicit glo. quod iudicibus creditur quando per alios non potest haberi probatio: sed vbi potest non creditur nisi inquantum per legitima documenta constat. Fatetur quod hec presumptio admittit probationem in contrarium no. glo. Idem dicit gl. in. c. a nobis. de testi. et de elec. cum dilecti. Inn. dicit hic quod iudicibus non creditur ad plenam probationem: nec admittuntur vt testes: sed creditur eis ad presumptionem tanquam interrogati de facto proprio: qui alias non sunt testes: nec ad testificandum admittuntur: vnde de facto proprio consuli possunt. alleg. de arbi. c. ii. et ibi. de hoc. ff. de appel. l. sciendum. C. de feri. l. prouinciarum. C. de questi. l. interrogati. ff. de custo. reorū. l. diuus. et infra et ante creditur quando queritur de etate. ff. de proba. l. et infra et suis. quando queritur de sua fuga. ff. de edil. edi. l. quero. §. si. per quem dicit quod tales possunt requiri etiam post apertura attestationum. et post publicatas attestationes. xx. q. iii. presens. Sed dicit hosti. quod quicquid dicat Inno. quandoque requiruntur et plenam fidem faciunt: vt hic. et de excel. prela. ex dilectos. et. c. cum dilecti. de testi. cum a nobis. loquitur: de iudice coram quo pendet iudicium porro deposito officio testificari potest: quod dic vt de testi. dilecto. Et aduerte quicquid dicat glo. tex. hic loquitur quando poterat probari per alios quam per iudices quod patet: quia mandat admitti alios: sed hoc ideo: quia in hoc facto non potest ascribi iudicibus laus vel vituperium. de quo dixi in notabilibus: et vide quod plene dixi. in dicto. c. cum a nobis. ¶ Gl. in verbo retorqueri dicit quod hec confessio debet interpretari in meliorem partem: et allegat iura contra de transla. pla. c. fi. So. dicit host. quod factum non est in se malum et dubitatur qua intentione fit: debet in bonum interpretari: sed quod factum est in se malum: de malo non potest presumi nisi malum donec aliud appareat. de presump. c. i. et quod ibi no. ¶ Ad declarationem eius quod dicit gl. in v. ex causa. host. dicit quod causa sumitur multipliciter in iure. ¶ Primo pro iudiciali conflictu certarum personarum: vt i. c. forus. de v. sig. ¶ Secundo pro vtilitate. ff. de peti. he. l. sed et si lege. §. cum ventum. in prin. ¶ Tertio pro spe. ff. de transac. l. cum his. §. ei quod non. ¶ Quarto pro titulo. ff. de pe. he. l. nec vllam. in princi. ¶ Quinto pro onere. C. de distrac. pig. l. si debitor. ¶ Sexto pro fructu. C. de insti. et substi. l. si me. ¶ Septimo pro contractu. insti. quibus mo. tol. ob. §. si est. de li. obla. c. ii. de plus pe. c. i. ¶ Octauo pro actione. ff. qui satisd. co. l. fi. ¶ Nono pro intentione vt hic. et. ff. de re iu. sicut. Et omnis talis causa et finis consideranda est: sed causa. Jo. mo. i. c. fi. de iura. calū. li. vi. dicit quod causa est impulsio aliqua ad agendum: et sic sumitur. ff. de postula. l. i. §. ratio. Sed ratio est gerendorum ordo ex causa vehementium: vnde causa potest esse sine ratione: sed ratio non potest esse sine causa. de primo patet exemplum. ff. de spon. c. i. sed artistas causa est ad cuius esse sequitur aliud. et iste sunt quatuor due essendi et due fiendi: vt no. ff. in prin. libri. super glo. i. Dicitur etiam causa propter quam fit quodcunque debitum. et dicitur a chaos quod fuit omnium rerum principium. iuxta illud Ouidii. Rudis vidi gesta moles quam dixere chaos. Est etiam causa modus vel forma: vt cum dico lego vxori que eius causa parauit. ff. de aur. et arg. leg. l. quintus. Dicitur etiam facti explicatio. ff. ad. l. fal. l. si ex plagiis. §. interclinio. et ibi iuris. l. iuris resso. positum est causa agendi: sed Jo. an. ¶ Glo. in verbo. causas querit quo poterit has causas excusare. Respondit et bene: et est clara. Inquantum dicit propter debita posse alienari res ecclesie: dicendum si propter alias rationes. de peruus. de quibus. no. xii. q. ii. in summa. et. c. q. his omnibus. et. c. se. vel quia per papam fuerat requisitus pro pecuniario subsidio. ¶ Glo. vltima est clara per ea. et dicta in tex. dicit abbas quod de confessione accipitur quod obest. et non quod prodest. de condi. ap. per tuas. de conces. preben. cum super. et facit ad no. de confes. c. i. in. v. confessionem. ad hoc dic vt in. Laurelius. §. idem quesitum. ff. de do. prele. vbi per Bar. et in. l. i. C. de dona. ante nup. vbi Ray. Et in. l. ii. C. que sit long. consue. vbi per Cy. et in. l. siquidem. C. de excep. vbi per eundem et dixi. ff. de rescrip. c. ex parte decani. et hec de his breuiter sufficiant et cetera.

c

# Cum oporteat.

De veritate criminum non inquiritur nisi primo constet de infamia. et tunc non inimici vel periuri: sed viri idonei ad prosequendam inquisitionem. et ad testimonium admittuntur: et non probato crimine indicitur purgatio infamato. h. d. In prima denunciatio episcopi et inquisitionis datio. In secunda ibi: verum comparitio et allegatio episcopi contra determinationem et testes. in tertia ibi: discretioni. inquisitorum triplex instructio. secunda ibi: quod si. tertia ibi: et si nihil. ¶ No. primo quod sola denunciatione criminum per eos qui sunt inhabiles ad denunciandum: non oritur sufficiens infamia ob quam posset indici purgatio. ¶ No. valere que geruntur aperte: licet adhuc non instet terminus citationis. ad hoc vt contumax non sit. ad quod no. de elec. c. fi. lib. vi. ad hoc. l. in cause. §. causa cognita. ff. de mino. dixi in. d. c. primo. de iudi. ¶ No. inimicum repelli

a denunciando inquisitionem prosequendo et testificādo in causa criminali. ad quod. ē. e. cū. P. et q ibi no. ¶ Et no. q eo q quis conuersatur cum inimico meo presumitur ini/ micus meus: et sic non solum cohabitantes. vt. ē. e. repellantur: sed etiam aliter conuersantes. ¶ No. consanguineum inimici et consanguineum denunciatoris vel persequentis inquisitionem aut etiam accusationem non admitti ad testificandum contra me in causa criminali. ¶ No. periuros vel alios criminosos repelli a testificando maxime in causa criminali. ¶ No. q ad inquisitionem non procedendum infamia nō precedente ad denuntionē aliquorū. ¶ Quero p mo qui dicantur complices. Dicit Jo. an. q abbas dicit q sunt socii coniūcti ad malum: et non bonum. ¶ Quero secū do papa commisit inquisitionem an possit absq preceden ti inquisitione infamie pcedere delegatus. Dicit si simpliciter committitur aliud non narrando de infamia oportet q precedat inquisitio super infamia quia intelligitur commissa sub conditiōe si precessit infamia. Secus sm aliquos si papa scriberet multorum clamore peruenisse ad illum: tunc dicit Jo. an. q credendum: sm litteras pape et poterit delegatus inquirere non precedente inquisitione infamie: sm Jo. an. Tan. dicit q hoc secūdo casu scribit per tales litteras nō fiet inquisitio nisi infamia precedat: quia sepe falsum significatur domino pape: et potest esse q denunciantes vel deferentes erant sui inimici. Jo. an. dicit q si papa loquitur narratiue vera est opi. Tan. Si assertiue verum est q dicit Hostien. per decre. si papa. de priuileg. lib. vi. ad id quod no. in cle. j. de proba. de hoc in Spe. de inquisi. §. nunc tractemus. v. hic autem notandum est. Narratiua aūt possunt dici si dicat talium vel multorum relatione audiuimus talem fore infamatum de talibus rē. Sed si dicat cum cōstet nobis talem de talibus criminibus infamatum fore: tunc sunt assertiua. facit quod no. Jo. an. super verbo hoc autem: vbi idem quod hic concludit q sufficeret si diceret multorum fide dignorum percepimus relatione qualiter talis est infamatus: quia ista sunt satis assertiua: et non potest dici q audiuit ab emulis. Non puto q sufficeret si diceret multorum relatiōe fide dignorum percepimus talez talia commisse delicta: q propter hoc non concluditur infamatus cum poterunt tres hoc dixisse: et ex hoc non concluderetur infamia: et tamen verum esset eum audiuisse a multis. ¶ Quero tertio qualis debet esse infamia vt procedatur ad inquisitionem. Jo. an. dicit q debet precedere insinuatio clamosa que reddat cri/ men quasi manifestum. ī. e. qualiter. debet etiam esse frequēs ē. e. proximo. et due vices frequentiam inducunt. de vi. et ho. cleri. monasteria. et de elec. venerabilem. in fi. cū concor. Jo. an. dicit sm aliquos. ī. de symo. licet. Et debet esse trina. de causa pos. cum ecclesia. de vsu. cū ti. i. ff. de in rem ver. l. bina. de testa. q. xv. q. ij. ita nos. C. de episco. audi. l. nemo. Inn. et Hosti. dicunt hoc arbitrio iudicis relinquēdū. ar. in auten. de testa. §. i. colla. vij. et ff. de verbo. obliga. continuus. §. i. colla. vij. et ff. de verbo. obliga. l. continuus. §. i. Item vbi agitur de inquisitione contra prelatum debet esse tāta infamia q sine scandalo preteriri non possit vel sine periculo tollerari. ī. eo. qualiter. Et ponit Joan. and. in. §. peruenit. v. sic etiā hoc quandoq: et ibi dicit q vbi procedit contra prelatum secularem debet esse tanta q sit frequens: et hoc tn̄ non suffi/ cit: sed oportet q sit tanta q generet scandalum vel q non posset sine periculo tollerari. Contra regularem autem prelatum sufficit fama frequens et clamosa etiam si non gene/ ret scandalum. idem si contra priuatum. Inquantū dixi grauem exigi infamiam vt contra prelatum inquiratur: hoc verum nisi periculum est in mora: vt quia dilapidatio est vicina: hoc inducit periculum. idem in heresi in qua est pericu/ lum infectionis: quo casu dicit Inno. ī. e. c. qualiter. ad fi. q vbicunq timetur periculum potest procedi sine magna in/ famia. vij. q. j. vlti. c. fi. xlij. disti. quiescamus. xij. q. i. si quis. de symo. insinuatum: propter scandalum autem tantū nisi sub sit periculum: Dicit Inno. q non debet ad inquisitionez procedi: quia posset esse q propter inquisitionem induceretur scandalum: vnde ponderanda est qualitas personarum que scandalizantur propter infamiam: an tales sint q ex eorum scandalo: licet duorum vel trium potentum possit perturbari ecclesia: et tunc ad inquisitionem est procedendum. xxiij. q. iiij. cum quis. l. di. vt constitueretur. Nam si vt remoueatur scandalum. inducitur purgatio: ergo pro scādalo potest fieri inquisitio. Nunquid autem pro sola suspitiōe prelati posset formari inquisitio: dic vt in dilapidatione: vt no. de symo. licet heli. In aliis criminibus Inno. ī. e. c. qualiter. per pre/ dicta contra suspectum prelato suo vel principi alias bonis viris etiam non precedente infamia posse procedi ad inquisitionem: quia si indicitur purgatio: ergo potest fieri inquisitio. Dicit q aliqui negant inquisitionē posse fieri in his duobus casibus: siue pter scandalum tm̄: siue pter suspitionem: licet posset indici purgatio. Nā vt dicunt non semper inquisitionez sequi purgatio: sed quādoq absolutio: quādoq remotio. ī. e. c. inquisitionis. Inno. dicit idem hic propter suspitionem potentum vel magnatum laicorum potius est indicenda purgatio ad deferendū honori ipsorum et scandalum euitandū q inquisitio facienda: quādo et ipsa fiat si episcopo videatur. ij. q. v. mēnam. et c. hoc autez. Et breuiter dicit q in hoc mā officiū iudicis latissime patz. ff. de iurisdic. om. iudi. l. j. Nā quādoq ponit hoiem ad rōnē. ē. e. si cōstiterit: quādoq inquirit ex officio sola fama deferente: alia non precedente infamie pbatiōe per testes. ī. de purga. cano. c. inter sollicitudines. et quod innuit ī. e. qualiter. el. ij. hoc autem ad hoc vt a plato euitetur. Consilium est tamen q adhereat doctrinis et rationibus hic positis. Archi. recitat Inno tenuisse. ī. eo. qualiter. et hic ex sola suspitione inquiri posse per prelatū contra subditus. et dicit q idē dicit de purg. ca. cū dilectus Dicit q Jo. an. tenet Zenn. ij. q. v. oibus. et no. j. q. iij. in summa. et hoc tenent Tan. Vin. Goff. et Ber. de offi. ordi. ex parte. sed ibi loquit de purgatiōe. Ibi cōcludit q sufficit suspitio ingēs apud ipsum et alios graues: vbi autem non est apud alios: dicit secus: oportet etiā q suspitio sit verisimilis. ē quo. ij. q. v. presbyter. et de purga. ca. inter. in glo. j. de quo de consue. c. ij. lib. vi. puto q pter solam suspitionem posset in crimine heresis: vt in dicto c. inter. et in. c. vt officium. de here. eo. ti. lib. vi. In aliis arbitrabitur iudex qualitatem suspitiōis vt dicit hic Inno. et hoc tenendū. Nunquid autem non p/ cedente inquisitione infamie valeat pcessus super inquisitione et Inn. sentit hic q sufficit relatio infamie: lz de hoc non inquisiuerit nec sibi sit per testes pbata. alle. dictum. c. inter. de purga. ca. i. rñso. et ī. e. qualiter. Joā. an. dicit q moderni de hoc varie locuti sunt: et hoc ponitur ī. e. qualiter. sup gl. mag. Nam Pe. et Abb. dicunt q lz inquisitio infamiā negantem non procedat iudex in inquisitione veritatis quā fecit altero promouēte inquisitionem: nisi primo probetur infamia per eum qui promouit inquisitionem: vbi tn̄ procedit ex puro officio postq̄ sibi constat de infamia: de veritate inquiret: licet inquisitus neget se infamatū: nec tenetur de hoc facere fidē: quia non est coram quo fidem facere debeat cum non sit aliquis alius iudex nisi ipse. Si tamen pter hoc appellaretur sufficit q prelatus corā superiore faciat fidem de infamia: qd placet Spe. in ti. de inquisi. §. nunc tractemus. v. hoc autez scias: et hoc ne illudat correctio. et placet abbati. ī. e. inquisitionis. hoc dictā sequitur hic Hosti. in ordinario. secus in delegato dicit quod no. Zan. ii. q. hec vera. vbi procedit ex officio ad penā criminis vt sufficiat subesse infamia: lz non sit probata corā ordinario. Si autem proceditur ex officio debito et vigente proceditur absq infamia: vt in matrimo/ nio carnali contrahendo. de clandestina despon. c. iij. vel spirituali. de elec. cum nobis. Item vbicunq ex mero et puro officio procedit in his maxime in quibus vertitur periculuz animarum. de iureiuran. ad nostrā. el. ij. de offi. ordi. c. j. Et remittit ad no. in summa. e. ti. sub rubrica de inquisitione. et

sub rubrica de criminibus sine ordine puniēdis.hoc no. Jo.
an.j.e.qualiter. ¶ Quero quarto qualiter index se īforma
bit sup infamia? Dicit hic Inno.ꝙ poterit se informare du
pliciter. Primo recipiendo testes qui probent infamiā vel
etiam poterit index de plano per rumorem vicinie apud bo
nos et graues certificari.de spon.cum in tua.sm Inno.hic.
¶ Quero quinto an si probata sit infamia admittatur pro
bare volens bonā famam ad finem excludēdi inquisitionē.
Recitat io.an.hic quod sic.et poterit sm quosdā eam ꝓba
re per cubicularios et familiares suos de innocētia sua.ij.q.
vij.cum pastoris.xij.q.j.sint manifeste.xviij.q.ij.in decima.
ij.q.v.omnibus.in si.lxxxj.di.clerici.in auten.de monachis.
§.cogi.et s.e.licet.in si.j.e.qualiter.per gl.vltra medium . in
ɔ̃trarium est ꝙ si testes dicerēt eū bone fame:et essent mille in
numero:et centum alij dicerent eum male fame preualent di
cta paucorum:quo ad inducendū purgationem:vel facien
dam inquisitionē:sed ꝓpter dicta paucorum non inducitur
infamia.j.e.inquisitionis. Idem io.et phy.ad hoc quod no.
de renun.super hoc.super.j.glo. Tan.et Vin.dicunt dictum
plurium preferendū.dummodo ꝓbarent bonā famam:sicut
alij malam. Quid de hoc velit Inno.in.c.inquisitionis.j.e.
non apparet vt ibi no. Jo.an.super glo.fi. Hosti.sequit̃ hic
Tan.cui cōcordat. Spe.in ti.de inqsitio §.nūc tractemus.
v.quid si plures. Dicit enim Hosti.iudicem debere attēde
re vtrum vox cōis exterior cum fama concordet:vel cum in
famia et qualitatem testium quibus et aliis circunstantiis pē
satis:hoc eius arbitrio relinquitur:vt no.de testi.presentiū.
et.c.in nostra. Jo.an.dicit ꝙ vbi testes primi et secundi depo
nunt de fama vicinie.verum est dictum Tan.ad hoc: vt no.
de spon.cum in tua.in vlti.glo.sed si primi licet pauci depo
nant de vicinia secundi:licet multi sint de vicinia:procedit ꝙ
dicit io.an. Dic si dicant quem infamatū et cōis vox habe
at eum non infamatum preualet cōis vox:sm inno.j.e.inqui
sitiōis.vnde dato ꝙ infamia vel fama posset probari per te
stes:maxime si de longinquo loco sit probanda. Dicit inno.
tutius est propriis criminibus auribus iudicem habere cer
titudinem de fama in loco vbi dicitur infamatus:ꝙ per te
stes.ar.de purga.ca.cum dilectus.de elec.scriptum.de pre
sump.quia verisimiliter. Per hoc sequit̃ ꝙ si index dicto
modo est informatus de fama bona dicitur ꝙ non admittū
tur testes volentes ꝓbare infamiam: vt si admittantur duo
vel tres:non tamen essint multi dicentes de mala fama pro
pter istos non est formanda inquisitio quasi in hoc velit pre
ualere informatiōem iudicis:et hoc satis placet. Sed vbi nō
est sic in locis vicinia informatus index:tunc si duo probant
malam famam:et alij volunt probare bonam. hic licet inno.
loquatur alternatiue. Dico ꝙ si ambo ɔcludūt diffamatio
nem ad cōem auditum vicinie procedit opinio Hosti.vt at
tendatur qualitas testiū:et in dubio statur maiori parti:vt in
dicto.c.in nostra.addita tamen limitatione io.an. Si quili
bet ipsorum concludit infamiam in respectu ad se:quia hūt
ipsos ꝓ īfamatis q̄ ad se:et alij ꝙ nō hūt eos ꝓ īfamatis quo
ad viciniā:vel quo ad se:tūc quo ad purgationē indicēdā sa
tis puto ꝙ modicum releuabit ꝓbatio bone fame:qꝛ sufficit
delinqntē penes aliquē infamatū:ex quo generet̃ suspitio.ij.
q.v.oibus.et licet nō sit īfamatus quo ad totā viciniā:et quo ad
testes deponētes de bona fama:pōt eē diffamatus apud ali
quos qd sufficit ad indicendā purgationem:licet non sufficiat
quo ad inquisitionem. Sic intellige inno.in.c.inquisitionis.
j.e.in sua glo.in v.infamant ad fi. Hec vera:sm Gof.vt reci
tat io.an.j.e.qualiter.super.j.glo.in duobus locis qñ index
procedit ad inquisitionem altero instigante inquisitionē:qꝛ
tunc probata infamia admittitur volens probare bonam fa
mam:non tamen sic quando superior ex officio testem reci
pit ad sui instructionem:tamen summatim constat nec presu
mitur contra iudicem:sicut contra promouentem. Joā.an.
ibi remittit ad h̄ no. ¶ Quero sexto an simul et semel pos
sit inquisitor ingrere de īfamia et de veritate criminis. Dicit

Hosti.ꝙ non debet sic procedere:et si procedat sic non ser
uatur ordo iuris:quia inquisitio fame debet precedere inq
sitionem veritatis:et probatum est:quia tales articuli et pro
cessus non sunt miscendi et inordinabiliter confundendi: vt
no.s.e.qualiter.de rescrip.cum dilectu.§.penul.de iudi.ex
hibita.§.j.idem modus seruandus est si in modum exceptio
nis crimen opponatur. Consilium tamen est ordinarium vt
appellationes euitet ꝙ inquirat et testes post recipiat sup in
famia:et sic communiter obseruatur:pro qua obseruātia fa
cit in cle.appellanti.de ap.idem tenet Hosti.j.e.qualiter.et ibi
etiam no. Jo.an.in suppletione super verbo infamatus. ij.
et vt no. ¶ Quero septimo qualiter deponant testes super
infamia. Dicit inno. hic ꝙ dicent eum infamatum apud p
uidos et discretos:quos nominabunt:etiam si non nominen
tur : vt per hoc appareat iudici cuius arbitrio cōmittitur et
non ipsius testis.s.vtrū sint prouidi et discreti:quod dicit In
no.j.e.qualiter.et ibi io.an.in v.honestis:sed ibi dicere vide
tur ꝙ debet reddere causam apud quos sit infamatus quā
do de hoc interrogatur:et si non respondeat:tūc apud quos
non reddit bonam causam dicti sui. Jo.an.remittit ibi:et p
sistit ꝙ etiam non interrogatus debet respondere.vide sim
le de testi.cū cām. vbi dixi. Nam non potest aliter sciri an
sint graues vel malivoli nisi nominentur. Recitat inno.j.eo.
qualiter alios dicere non improbabiliter ꝙ etiam nulla per
sonis expressis:si tamen testis dicat rumor et fama est per vi
ciniam:sufficit quia aduerse parti incūbit probatio:ꝙ apud
viles est hec infamia:vel quia a vilib9 orta est:quo facto non
procedit inquisitio.ar.xj.q.iij.c.iij. Nec dicitur in.c.quali
ter.j.e.ꝙ hoc debeat:sed dicit ꝙ superior nō debet procede
re ad inquisitionem nisi per bonos et graues ad eum perue
nerit.non vt testis alias in forma iudicij productos:sed tan
quam volentes prouidere statui ecclesie.sm Inno. Primū
seruatur et tutius est.et etiam sequitur Bar.in.l.de minor.
.§.tormenta.ff.de questio. Et si vlterius interrogetur quo
modo sit ꝙ penes eos est īfamatus vel suspensus.ij.q.v.om
nibus.debet respondere quia vitabant familiaritatem eius
vel quia ab eis aduenerit vel per plurales.in dicto.c.qualiter.
sufficit ꝙ audiuerit saltim a duobus.ff.de testi.l.vbi nume
rus. Aduerte tamen ꝙ non sufficit dicere ꝙ apud duos illi
sit suspectus:sed oportet ꝙ in testimonio suo dicat ꝙ hoc ip
sum.s.ꝙ ille crimen commisit aliqua pars vicinie clamat: et
puto ꝙ oportet ꝙ dicat de maiori parte.ad hoc in dicto.c.
qualiter.vbi etiā hoc placet Inno.vbi dicit ꝙ innuit.ad hoc
de eo qui cogno.consan.vxo.sue.super eo.de purga.ca.c.ij.
Nec sufficit ꝙ tm̄ semel dicat se audiuisse ab illis proui
dis.sed etiam sepe audiuisse oportet.de quo in Specu.de in
quisi.§.nunc tractemus.v.quid si ille.et v.seq. Dicit tamen
Inno.hoc sufficere ꝙ dicant simpliciter infamatum : dūmo
do sinistra in publico audiantur.ad quod no.j.e.inquisitio
nis. ¶ Quero octauo penes quos debent esse infamati: vt
posset inquiri. Dicit Inno.ꝙ apud bonos et graues vt est di
ctum si sit ortum a maliuolis vel inhabilibus accusatoribus
non potest procedi ad inquisitionem. Quantum autem ad
finem vt procedatur ad inquisitionem infamie:sufficit qua
lis infamia ortum habens ab illegitimis accusatoribus.s.
eo.cum. P. Quomodo ad finem etiam indicende purga
tiōis:sufficit dummodo infamia trāsiuerit ad bonos et gra
ues.de quo.s.e.cum. P.et.c.veniens.ad hoc quod no.glo.
de accusa.qualiter.in glo.ante penul.ad hoc.c.inquisitiōis.
in fi.j.e.dicit phy.ꝙ si a maliuolis est orta et non multū spar
sa nec scandalum imminet:non est indicenda purgatio.de
purga.cano.cum in iuuente.tenet hic licet Inno.dicat ꝙ si
ab vno tantum vel a maliuolis sit orta infamia vel ponat
scandalum potest procedi ad inquisitionem.ij.q.v.manda
sti.ad hoc quia si solo episcopo est suspectus potest indici
purgatio.ij.q.v.ab omnibus.de quo dic vt in.c.ex parte.de
offi.or.ergo ab vno et semel pōt ꝓcedi īfamatio.de quo de
aboli.et purga.c.fi.in fi. ¶ Quero.ix.an sit necesse ꝙ testes

deponentes aliquos esse infamatos apud bonos ꝛ graues ꝛ probe [illegible] necesse ꝙ in [illegible] ab [illegible] ꝛ in eodem loco ꝛ eod [illegible] pe. [illegible] c. [illegible] aliter. ꝙ sufficit ꝙ cócordent ꝙ sit infamatus C. de peti. heredi [illegible] §. quoties. Et pro ha l. si arbiter ff. de edi. edic [illegible] §. [illegible] C. de iure ꝛ fac. igno l. cú falsa. Nec arctátur in causis sic eád. ꝯcordare: ꝙ non producuntur ad probandas causas: sed ad probandum dictum per grauas. Uerbi gratia quomodo scis ꝙ est infamatus apud tales. R. ꝙ audiui eos sic loqui ꝛc. Nam cum non sit qóo de hoc a quo audiuerit: nó est necesse ꝙ de hoc concordent: similiter nec discordia temporis viciabit dictú: quia tunc habent probare de tpe quando tempus est de substantia pbádi. sic intelligit. iii. q. ix. nihilominus qñ vult potest probare eum de quo dicitur in contractu vel instro vel testamento tunc alibi fuisse. C. de contrahen. ꝛ cómit. stipu. l. optimam. ext. de testi. ex tenore. ꝛ c. sicut ꝛ in eo ꝙ debet probare se tépore deiectionis possedisse. ff. de vi ꝛ vi ar. l. i. §. interdum. Idem dicit Inno. fm istos si quis vult probare iurisdictionem ꝛ per aliquos probet se exercuisse iurisdictióem in loco de quo agitur: sed in causis discrepent ꝛ in loco ꝛ tempore ꝛ psonis nó viciatur probatio. Uerbi gratia. Inquiritur a teste quó scis ꝙ iurisdictionem exercuit. Unus dicit quia vidi petrum excóicari die martis: ꝛ alius quia vidit eú suspendere ioannem die mercurii. Alius dicit ꝙ cognouit de causa decimarum. Idem dicunt qñ petitur decime. Unus dicit se vidisse ꝙ granum collegit. Alius ꝙ collegit ordeú. Idé dicunt in prescriptione: ꝛ similibus recitat Inno. alios dicere ꝙ vbi testes debent aliquid probare nisi testes de loco tempore ꝛ persona ꝛ criminibus ꝛ aliis cócordent ꝙ nó probant: nec habent pro pluribus. iii. q. ix. nihilominus vbi de hoc alias oés sunt in suo testimonio singulares. de elec. cum dilecti. Unde dicunt testes hos debere concordari cú dicant tali die audiuimus talem rumorem: vel infamiam in tali loco ꝛ a talibus: sed licet debeant ꝯcordare: non tamen artantur super talibus certum quid respondere: dum tamen non concludant contradictionem vel veritatem. Si enim in presenti casu queritur quó audiuisti si habeat in memoria respondeat: ꝛ si non hz dicat non recordor: ꝛ tamé valet testimonium. Nunqȝ enim inuenitur ꝙ diem vel horam dicere debeant: immo ar. contra. ii. q. viii. libellorum. nisi dies esset de substantia probationis: vt quando quis agit interdicto vnde vi: opoꝛtet ꝙ probet eodem die se possedisse quo spoliatus fuit. ff. de vi ꝛ vi ar. l. i. §. si interdictum. Idem dicimus de loco. de testi. ex tenore. ꝛ de personis ꝛ numero: vbi necesse est personas graues esse. de testi. licet. Idem de aliis circunstantiis. Dicunt tamen isti ꝙ expressius ꝛ melius debet recordari de loco ꝛ persona ꝙ de tépore: quia melius memorie commendatur ꝙ ipsum quod de facili recedit a memoria hominis. vii. q. i. c. fi. Item in presenti casu ꝛ etiam in aliis si plura audiuit ꝛ in pluribus locis ꝛ a pluribus personis ꝛ de quibusdam recordatur: ꝛ de quibusdam non: debet testis dicere ego audiui hoc in tali loco a qbusdá aliis ꝛ a tali psona ꝛ a qbusdá aliis ꝛ tali tpe ꝛ ét aliis tpib⁹: ꝛ sic p adiectionem gñalé psumet iudex eá cú aliis testib⁹ ꝯcordare. ff. de testi. l. cú ita. Residere videtur Inn. ꝙ si ea in qbus discrepát sint talia que non sunt de substantia pbationis: nó minus tá ꝙ plurium valebit eoꝝ testimoniú cum id ꝙ quod pbatur ꝛ in quo cócordát: sufficiat vt ad victoriá esse: fm Inn. Has opi. tangit Spe. in ti. de testi. §. vt ó interrogatoriis. v. item de tépore. ꝛ de inquisi. §. i. v. item si inducatur. ꝛ §. nunc tractemus. v. ité sufficit. Jo. ꝛ Lau. iii. q. ix. nihilominus puto dicendú si querit an de loco ꝛ de tpe debeant cócordare: si locus vel tépus sit de substantia pbationis: opoꝛtet ꝙ concordent vt dem est: si non est de substátia pbatióis: si tépus vel locus arguit facti pncipaliter pbandi difficultaté aut diuersitaté non pbant: vt si deducit vnus actus ꝛ momentaneus vt adulterium vnú a tali cómissum: vt in daniele ꝛ susanna. Si vó diuersitas loci vel tpis nó arguit diuersitaté substantie pbandi: tunc si deponant de diuersis locis vel tpibus in principali facto pbando: sunt singulares ꝛ non pbát. de proba. l. z. de elec. bone. Si non deponunt diuersa: quia vnus dicit de vno loco vel tpe: ꝛ alter dicit se non recordari: vel dicit fuisse in dicto loco ꝛ aliis: ꝛ pbant. et hic no. Inno. multum tñ est aduertendú ꝙ si omnes dicunt se non recordari de tempore vel loco vel de psonis: suspectú est eoꝝ testimonium: ꝛ fortius de loco ꝙ de aliis: quia de eo debeát magis recordari vt dicit hic Inno. ꝛ no. Hosti. de testi. ex tenore. de quo per Inno. de sanstra. cum ioannes. Quedam est diuersitas in causa sciendi vel respectu tpis. Jo. in dicto. c. nihilominus dicit ꝙ non probant: vnde si volo pbare quem homicidam non cócludit pbatio: si vnus dicit ꝙ hodie interfecit martinum: ꝛ alius dicit heri interfecit gaium: quia lz arguant multiplicatú homicidiú: non arguunt idé homicidium substátie. Idem tenuit Hn. de testi. venerab. li. ꝛ recitat archi. xxvi. q. v. nec mirum. Unde dicit ꝙ testes non pbant si dicant talem sciúm. ꝛ vnus dicit ꝙ liberauit talem de arido pede: ꝛ alter ꝙ alterum de oculo. Ad hoc glo. de elec. bone. in verbo singulares: que dicit ꝙ si illi de capitulo dicát capitulum non citatum non pbant: lz dicant scio: quia nó fuit citatus quilibet singulariter: quia non sunt singulares. ad hoc qd no. pe. in l. de qbus ff. de legi. ꝛ ponit Cy. in l. ii. C. que sit lon. consue. vbi dicit ꝙ non pbatur consuetudo que requirit frequentiá actus si vnus deponat de vno actu: alter de diuerso. ꝛ dicit ꝙ non pbatur consuetudo que requirit frequétiá actus: si vnus deponat de vno actu: alter de diuerso: ꝛ dicit ꝙ non pbat debitú: si vnus dicat scio: quia cófessus é tali die. Alter dicit scio: quia cófessus est altera die. Hec má est satis periculosa ꝛ subtilis. Mihi aút ad presens vt dicendum ꝙ si datur diuersitas penes immediatum sensum percipiendi testes pbát: alias nullus testis pbaret cum quilibet hz sensum separatú ab alio: ꝛ idem non est idem. vt dicit Bar. in l. i. in si. ff. quemadmodum testa. api. Ideo si per foramen ego vidi ꝛ tu vnus post alterum: ꝛ tunc pbamus: vt no. glo. in dicto. c. nihilominus. Idé si detur diuersitas in organis representantibus sensatú ad sensum: quia vnus per visum alter per auditú. vt no. Jo. iii. q. ix. testes. Ja. de are. ꝛ Cy. in l. testium. C. de testi. ꝛ no. in l. in summa. §. item labeo. ff. de aqua plu. arcé. Si detur diuersitas in causis dictoꝝ si cause se habent ad principaliter probandú vt ptes totius diuidui non pbant: vnde si dicat vnus testis scio ꝙ prescripsit: quia vidi qñ emit: alter dicit scio: quia possidet: isti testes non pbant saluo nisi duo testes deponerent de possessióe: quia tunc bene iungerent simul ad pbádum vt in gl. in c. lz. ex quadá. de testi. in glo. fi. ꝛ no. in c. series. de testi. p Jnn. Ná si testes deponát ad pbádam parentelam: ꝛ aliqui deponunt ab vno latere computando. Alii ab alio latere vel duo de vno gradu: alii de alio concordando in stipite: bene probant. Quandoqȝ cause se habent vt partes indiuidue eiusdé totius indiuidui: ꝛ pbát: vt scio ꝙ dixit missam. Dicit vnus quia in apparatu presbyterali audiuit euangelium ad altare: alter dicit ꝙ audiuit pfationem. Idé si partes sunt indiuidue: quelibet tñ infert ad totum: vt in exemplo decimarum: ꝛ in exemplo iurisdictionis. sú. posito. Si autem cause se habent ad totú: quia non inferunt vt partes: sed vt cause multiplicantes. idem totum in spé: tunc non probát: vt in exemplo de miraculis: quia quodlibet de per se isert vnum miraculum totum. Similiter si dicat vnus titium excommunicatum: quia percussit gaium clericum: alius ꝙ percussit clericum. Exemplum etiam in homicidio. Nam quelibet causa multiplicat vnum homicidium: ꝛ sic concludunt diuersa subiecta probationum. idem in adulterio si dicatur ab vno ꝙ noritus habuit agere cum berta: ꝛ alter dicat de martino. idem si dicat quem hereticum: ꝛ vnus dicit: quia dixit ꝙ ebristus non venit in virginem. Alius dicat quia dixit personas tres inequales. idem si vnus deponat titium vsurarium: quia mutuauit martino: alter quia mutuauit gaio. Secus si velint probare eum famosum vsurarium: ꝛ vnus dicit quia hoc

audiuit a tolsificum hic in probanda fama. Ro.tex.q: tunc cum se non multiplicant diuersum: sed idem totũ. Ex hoc infertur quid ue testibus deponentibus de confessione: q: cũ illi veniant ad ꝓbandam ꝯfessionem: l3 inducantur ad ꝓbandum debitũ principaliter ꝓbatũ per testes est ꝯfessio cuȝ super principali probando non sint cõtestes non probant: ꝛ hec sufficiãt. Hec vã credo non adhibita dĩa: an ꝓbationi subijciatur genus delicti: an aliud indiuiduum: licet Bu. dicat ꝯ̃nũ in. l. arrianũ. C. de here. ꝑ illã legẽ ꝛ. l. gcũq̃. c. ii. ꝛ in. l. si ff. de testi. vbi dicit q̃ si aliq̃s vult ꝓbare aliquẽ hereticum: sufficit q̃ testes dicant scio: q: audiui eũ dicentẽ: xp̃m non eẽ deũ. Secus uicit si ingrereẽ de aliquo ſpãli articulo heresis. Ista doctrina est ꝯ̃ dcm̃ Jo. in dicto. c. nihilominus. vbi etiã si homicidiũ deducaẽ in gñe nõ ꝓbaẽ homicidiũ. si vnus dicat q: occidit martinũ: alter q: occidit ticiũ. ꝛ ẽ cã: q: testes non hñt deponere sup homicidio in gñe ꝓut consideraẽ in extracto: sed sup homicidio i ſpẽ ꝓut ẽ palpabile: sed ipsi ꝯcludũt diuersa homicidia ꝛ diuersas hereses i ſpẽ: l3 ꝯcindant homicidiũ nõ ẽ eadeȝ ſpẽ: igiẽ sunt singulares. ¶ Quero decimo penes quos d3 inquiri de ifamia ep̃i vt posset ꝓcedi ad inquisitionẽ. Dicit Inno. inquirendũ de fama p̃lati a capitulo ꝛ canonicis: ꝛ si apud eos non reperitur infamatus nõ est vlterius ꝓcedendũ. ar. de ꝑsum. c. quosdã. ꝛ. c. quãto. ꝛ. J. e. quaẽr. ꝛ. ii. so. §. o3. lxxvi. di. si quid de quocũq̃. de elec. post q̃. ꝛ in. c. scriptus nisi alibi ꝛ inter alios eẽt cõuersatus: nã ꝛ ab illis esset q̃rendũ: vt ibi no. nisi ꝓpter tyrannidẽ ꝛ potentiã prelati timeaẽ ab occultatiõe veritatis ꝛ ꝯtra ip̃m verisimr ꝑsumaẽ. de excess. ꝑla. tãta: vel de collusiõe. J. de collu. in tm̃. ꝛ ſpãliter cũ dixi hoc inquirendũ est a diuinis: ꝛ si ꝯcaus vicini nunq̃ habuimus hũc pro infamato vel ipsũ suspectũ: ꝛ si habuimus ex animus cassabiẽ inquisitio ꝛ vltio eoꝝ dicto standã pluſq̃ testibus paucis: vt ff. de pi. ꝛ cõmo. rei ven. l. aliud. in fi. J. e. inquisitiõis. ¶ Quero vndecimo quare exigaẽ ꝓbatio infamie. Dicit hic Inno. q: nõ est mirandũ si exacte ꝓbationes exiganẽ: ꝛ hoc nõ est sine cã: q: extraordinarius modus est inq̃sitio ꝛ graue eẽt ꝓpter infamiã a dignitate vel hr̃ditate repellere vnunquẽq̃. Unde dicit lex q̃ famosi. i. qui frequenti ꝛ clamosa laborãt ifamia sunt a dignitate repellendi C. de dignita. l. ꝓuinciẽs. li. xii. q̃ dã ꝓsequiẽ hic Inno. de infamia iuris q̃ non ꝓsequor: q: h̃ nõ loquitur de ifamia facti. ¶ Quero qd̃ hẽat facere iudex ꝓbata infamia. Dicit hic Jo. an. q̃ inquiret de veritate criminis ꝛ si ꝓbabit ubit sniaȝ condemnationã. J. e. c. qualiter. §. iiȝ. ꝛ §. seq. sed etiã faciet satisfieri lesis: si criminis qualitas hoc requirat: vt in auten. vt iudi. sine quoq̃ suffra. §. sig̃s autem. ꝛ. §. necessitatẽ. coll. ij. q̃ si probari non posset purgatio indicetur. J. e. c. in fi. ꝛ no. ẽ. e. veniens. ¶ No. hoc dictuȝ q̃ iudex cause criminalis incidenter potest iudicare de ciuili. vide l. interdũ. de publi. iudi. vbi per Bar. an probet fama. dic q̃ quo ad obtinendum inquisitionem fama obtinet locum probationis: quo aũt ad probandum veritatem criminis non licet adminiculetur. iiii. q. iii. ẽ. Idem sepe: uic vt dixi. ẽ. de testi. veniens. el. i. ꝛ per Bar. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de q̃ó. ¶ Ultimo dicũt doc. per decre. q̃ etiã vbi agitur per viam inquisitionis non est precipitandus processus: q̃ fieret si non seruareẽ ordo iuris. ẽ. e. qualiter. ꝛ. J. e. qualiter: ẽm ordinem non auditur petens inquisitioneȝ nisi sit honestus ꝛ prouidus ꝛ non leuis. ad hoc. xxxv. q. v. ep̃s in synodo. de testi. co. preterea. J. e. qualiter. ¶ Oppo. glo. i. q̃ non sint repellendi ꝯuersantes inimicis: q: sicut socius socij mei nõ meus socius ẽ: sic amicus inimici mei nõ ẽ me⁹ inimicus. Dic vt dixi. ẽ. e. repellãtur. ibi in societate que ꝯtrahitur ex cõsensu ꝓprio qui nõ adest hic ex inimicicia que surgit ex affectione ad aiam. ¶ Glo. ij. colligit q̃ consanguinei meoꝝ3 consanguineorum in criminali non admittũtur vt testes. allegat. iii. q. v. c. i. Dicit hic Ab. q̃. verum est q̃ non admittũtur in causa criminaliter mota: vnde in talibus admittiẽ etiam pro fratre frater: ẽm Gui. naso cum edictus de testibus

sit probibitorium ff. de testi. l. j. de psump. c. literas. hic repelluntur non quia consanguinei: sed quia inimici ꝛ inimicis cohabitantes. ẽ. e. repellãtur. vt lu. non conte. accedens. d. ij. ẽm Ab. dic si fratres sunt in eiusdem potestate etiam in ciuili repelluntur. insti. de testa. §. testes. no. glo. C. de testi. l. parentes. Idem si habent bona communia: vt uicit Spe. de testa. §. i. ẽ. sed nunquid de teste vt simul cohabitent. iij. q. v. ꝛ consanguinei: vbi autem non sunt in eiusdeȝ potestate nec habent bona cõia possunt admitti: sed quãta fides adhibebitur relinquitur iudicis arbitrio: sic intelligo gl. in dicto. c. cõsanguinei. ꝛ dicit glo. q̃ detrahitur ꝓpter fraternitateȝ ipsius probationi: vt no. ipse. ff. de testa. l. qui testamento. Fallit in crimine iniuriarum: q: iniuria illata vni videtur illata omnibus. de consan. l. lex cornelia. ꝛ quod ibi no. ff. de iniur. Non ob. q̃ tales sunt domestici: ꝛ sic indistincte repellendi. l. omnibus. C. de testi. q: ibi sumitur domestici pro subiectis: vt dicta. l. etiam. ꝛ no. per Cy. iij. q. v. in sũma. ¶ Nõ ob. q̃ sunt amici q: nec amici indistincte repellunt: sed distinguenda ẽ qualitas amicicie: an sit ordinata vel nõ: sicut dicitur in iudice: vt lit. non conte. accedens. ꝛ no. Jo. iij. q. v. in summa. Ideȝ de inimicis ꝯsanguinei vel amicis: nisi ꝑ quãto magis sunt ꝓximi tãto plus detrahiẽ fidei i arbitrãdo: tãto plus daẽ dẽ: de q̃sto plus sũt remoti. In cã aũt criminali repellũẽ ꝯsanguinei: vt hic. ꝛ. iii. q. v. ꝯsanguinei. Dicunt tñ aliq̃ q̃ si sunt tales ꝛ taliter probati q̃ veritateȝ gratie verisimr proponerent admittuntur: sicut dicit glo. ẽm quosdeȝ. iii. q. v. in summa ꝛ sunt dictum L. an. allegant. iiii. q. iij. eos. quod satis puto incautũ. In criminali arbitrabitur iudex: vt dixi. ẽ. vbi dixi consanguineos repellendos sic etiam repelluntur affines ij. q. v. similiter. ꝛ. l. lex cornelia ff. de iniur. iii. q. ix. absens de viro. ꝛ habetur insti. de testa. §. testes. ꝛ. C. de testi. l. parẽtes. ¶ Querit glo. in ẽ. ad denunciationem an admittãtur criminosi ꝛ infames. allegat pro ꝛ cõtra. Glo. dicit q̃ credit solum honestos admitti: recitat Joã. dixisse infamẽ admittendum tamen non sit infamis ꝛ irregularis admittitur quod credit glo. de infami Joan. an. dicit opi. Jo. veram in denunciatione euangelica: opinionem Bar. veram in denunciatione canonica vel iudiciali. quod placet Spec. de denu. §. ij. ẽ. vbi autem vbi materia denunciationis plene tractaẽ glo. de hoc remittit: dic vt dixi. de iudi. nouit. ꝛ de testi. in ol. ¶ Querit glo. que inimicicie repellant ab accusando inquisitionem prosequendo ꝛ denunciando ꝛ testificando videẽ q̃ conspiratores tñ: ꝛ capitales inimici. J. de symo. per tuas. cum symo. nam quilibet inimicus non repellitur: sed ille tñ qui est familiaritate coniunctus. ff. de verbo. signifi. l. late. §. amicos. Item propter leues inimicicias non extinguitur legatum. ff. de adi. le. l. iii. in fi. In cõtrariũ arguit q̃ leues repellant: quia propter ciuilem controuersiam repellitur quis ab accusatore. de resti. ſpo. iteȝ cum quis. Glo. concludit q̃ hoc relinquitur arbitrio iudicantis: vt propter graues repellat que sunt de statu hominis vel bonis omnibus eius sub/ eudi vel maiori parte. ff. de excu. tuto. l. propter litem. de resti. ſpo. frequens. lib. vi. Propter alias autẽ leues an repellatur vel admittatur: ꝛ quanta sit fides adhibenda vbi admittitur relinquitur arbitrio iudicantis. Secũdo dicit gl. hic ꝛ fuerunt verba Jo. iij. q. v. accusatores. ꝛ. iii. q. v. in summa. Glo. tenuit Hostien. Lan. Innocẽ. ꝛ quasi omnes: quia omnis capitalis inimicus repelliẽ a testimonio in omni causa. ẽ. eo. titu. licet. ꝛ. c. frequen. de re iudi. cum. J. ꝛ. A. alie inimicicie non ex toto repellunt sed fidem minuunt. C. de testi. auten. si dicatur. ꝛ qualiter ꝛ quãtum iudicis arbitrio referetur: concordat cum conclusione glo. recitatur: vt. ẽ. bin. leues tamen inimicicie repellunt iudicem qui facilius repellitur. ad hoc no. vt lit. non contesta. c. ij. Alios autem officiales vel testes non licet in testibus fidem minuant in Spe. de testi. §. i. in principio. vide quod de iudice. no. in Spe. de recusa §. superest in. iij. coll. vbi dixi testes non admitti propter inimiciciam: veruȝ est etiam si fecerint fidem ꝛ pecu

et si inimicicia sit recens. vt est casus. iii. q. v. accusationes. i. ma si capitales inimici deponũt non conualidatur testimoniũ per reconciliationẽ. auc. de testi. §. si vero dicatur. in. iiii. glo. §. opponitur. in prin. ¶ Nunquid aũt carcerati per epm possunt produci in testes pro eo vel cõtra eũ? Dicit Joã. an. q sic si diminuitur fides. in auc. de testi. §. si vero odiosus. Dicit Jo. an. super. i. rubrica. in Spe. de testi. de familiaribus epi repulsis ꝓpter delictũ a familiaritate: an possint testificari cõtra epm. Uide Jo. an. q possunt ꝓduci: nisi crimen repellat in loco preallegato. alle. ii. q. vii. cum pastoris. de accu. nulli. de his qui aliquã contentionẽ habebant vel habuerant cũ epo: an repellantur a testificando cõtra eũ: dicit eos non repellẽdos in ti. de excu. tu. §. ꝓpter. in auten. de testi. §. si vero. An illi qui sunt de genere accusantiũ epm repellantur? dicit q non. C. de testi. l. parentes. non tñ sunt tante fidei sicut extranei: qr sola amicicia in aliquo detrahit de fide testis. l. iii. ff. de testi. §. i. ff. de iniur. l. lex cornelia. fm Joã. an. super rubrica. in ti. de testi. ¶ Glo. penul. per decre. dicit q vbi ꝓmotor inquisitionis nõ est idoneus: põt remoueri et alius loco eius surrogari qui inquisitionem prosequatur. allegat. ff. de inoffi. testa. l. posthumus. §. i. Cõcludit glo. opi. Aliqui dicũt q remoto impetratore illegitimo: Judex ex officio ꝓcedere põt. Jo. tenuit q non possit delagatus procedere: qr si papa sciuisset non dedisset tali litteras ad postulationẽ ipsius: ideo non valẽt littere: vt ad instantiã ipsius posset procedi nec ad finẽ: vt iudex ex officio procedat: et hanc opi. ꝓsequitur glo. quã sequitur Inno. Gof. et hos. de rescrip. c. i. lib. vi. in glo. quid si sit. de dona. inter vi. et vxo. c. iii. de iudi. qr gu. Dicit Inno. aduertendũ: an impetrantes sint inhabiles: qr ministeria tñ ꝓbuerunt qđ perpendit eo q noĩantur in litteris: et qr dicitur ad audientiã nr̃am peruenit: vel quorundam relatione percepimus: et tunc valent littere vt iudex ꝓcedat ex officio vel alium ponat instigatorem: etiã si primus impetrans fuit excõicatus. Idem dicit et fortius si nõ fuit impetrator: sed sibi impositum fuit silentiũ per iudicem: qr eo repulso potest ex officio procedere cum alio: vt ibi. Ad hoc no. de iudi. exhibita. in glo. et male. si aũt nudum ministeriũ non prebuerũt: quia noĩa eorum sunt expressa in impetratione: et tunc nõ procederet ex officio: nisi papa mandasset inquiri de fama et de infamia constaret per idoneos: et non inimicos: nã licet inimici repellantur: iudex possit ex officio procedere. ad primum de procu. c. fi. Ideo Pe. dicit q si aliquis nõ exprimitur persona non idonea repulsa admittitur alius per hanc litteram. ad hoc de rescrip. super litteris. et de offi. deleg. c. P. et G. vbi aliquis exprimitur persona repulsa: alius non admittitur. Non ob. pñs c. vbi aliqui fuerunt expressi: qr hic proceditur ex vi scđi mandati: vt dicit glo. Non ob. l. c. olim. vt ibi dicũt vbi admittuntur ẽt alii aliquibus expressis et ꝓceditur ex vi primi mandati: dic vt ibi dicetur. de hoc in Spe. de inquisi. §. i. vsi. quid si impetrator et ibi in effectu recitat opi. Inno. et idem dicit in eodẽ. §. v. quid si in littera. et in precedenti. §. v. porro. dicit quid iuris si interpetrator dicat ad nos fama referente noueris peruenisse: qr rescriptum probat famã peruenisse: quia verba rescripti debent intelligi de sufficiẽti fama. Idẽ si dixit per frequentem clamorẽ ad eum ꝓuenisse. vide qđ dixi sup. i. glo. melius. iii. q. ii. super excusetur. et c.

c ¶Um dilectus. A denũciatione repellitur publicus concubinarius: conspirator excõicatus et is qui non premonuit. h. d. Instruit iudices super declinatorijs: et eis deficientibus super principali. Scđo ibi. bitionem fieri mandat. ibi. eidem. ¶ No. primo notorie delinquentem a denunciatione repelli. ¶ No. q appellatiõe pendente nihil est innouandum. ¶ No. hic ar. q non valet littera impetrata ab excõicato super promouẽda inquisitione. ad hoc. s. c. pri. ¶ No. ar. q vilis nõ excõicatus admittitur ad denunciandum. de hoc de cogna. spiri. tua. vbi de h. de testi. in omni. sed posset dici q alterum sufficeret. ¶ No. q non debet grauare indebite iudex clericos appellãtes appellatione pendente q dicitur grauare indebite eo q procedit appellatione pendente. ¶ Opp. q concubinarii debeant admitti ad denunciandum sicut admittũtur ad accusandum. iiii. q. vi. omnibus. Dicit glo. q hic nõ prosequatur iniuriam suam: ideo non admittuntur peccata aliena denunciare: licet suspecti alias admittantur. xxxii. distin. §. nemini. de quo de coha. cle. et muli. vestra. Uel potest dici q non admittuntur: quia denunciatio non intendit in finem vindicte iniurie: sed in finem correctionis tñ: qr ex prosecutione denunciationis non optineat ex vindicta publica suam iniuriã vindicari. Alie glo. sunt litterales et clare. et c.

i Nquisitionis. Si crimen per inquisitionem ꝓbatum impedit etiã post penitentiã ordinis executionem et beneficii detentionẽ punitur sicut in accusationis iudicio vel arbitraria pena. h. d. primo. Scđo. Contra infamatum super veritate criminis non debet etiam si libellus infamatorius in occulto porrigatur: nec super principali creditur testi qui iuratus se deponit illius contra quẽ inquiritur inimicum: nec punitur quis de crimine. de quo nõ constat nisi per famam et testium credulitate: indicitur tamẽ illi purgatio: nec dicta paucorum infamant. h. d. scđa. ibi. tertio. tertiu. ibi. quesiuisti. Subdiuisiones patent: qr primo soluit vnam questionem: scđo tres: tertio duas. legam decre. per partes. ¶ Nota primo q quedam sunt delicta depositione digna et quedam non. de quibus dixi de iudicijs. at si clerici. et c. cum non ab homine. ¶ Secundo no. q quedam sunt delicta depositione digna que post peractam penitentiam ordinis executionem impediunt: et quedam que nõ impediunt ordinis executionem post peractam penitentiam. et de his in c. nisi cum pridem. §. propter conscientiã. de renũ. et in c. fi. de tempo. ordi. Et no. q sunt aliqua delicta que nõ impediunt ordinis executionẽ post peractã penitentiã: et tamen sunt digna depositione. ¶ No. q crimina depositiõe digna non habent regulariter penam depositionis: sed alia extraordinaria pena puniuntur. Fallit in criminibus impediẽtibus executionem post peractã penitentiam que sunt hic: ponitur et symonia ẽt in beneficio. Dic vt de tẽp. ordi. ex tenore. et c. fi. ¶ No. qđ debeat ꝯsyderare iudex in arbitraria pena moderãda: qr ꝑsone qualitatem et excessus quantitatem. ¶ No. q ex alienatiõe modi ꝓcedendi dispensatur in pena: et qui in vno grauatur in alio releuatur. ¶ Oppo. q sint alia delicta īpedientia beneficii retentionẽ post peractã penitentiam. xiii. q. vi. si res. s. de elec. dudũ. el. ii. So. dicit gof. q ẽ dare certos casus vltra istos. s. qñ per violentiã et furtũ habetur beneficium vt in ꝯtrario: vel ꝑ dolũ et fraudẽ. iii. q. v. reitegrãda. vel alias viciose: vt in decã decre. dudũ: nã his indirecte cogitur ad deponendũ beneficiũ: etiã si per viã denunciatiõis agatur: qr aliter penitere nõ põt: fm Gof. Uide gl. q etiã ad ꝓcessum actionis ciuilis sequitur depositio: qñ aliter penitere nõ põt. liiii. di. frequens. ¶ Op. q ex ꝓcessu inqsitiõis remoueatur ab administratione: et sic nõ est pena arbitraria. s. c. qualiter. So. illud loquitur in ꝑlato hñte administrationẽ fm Gof. de quo i Spe. de inquisi. §. penul. in. j. colla. vel ꝯtrarium loquitur in grauibus. hic in leuibus et grauis sunt aliqua etiã que non īpediunt ordinis executionẽ: vt dilapidatio. iii. q. vi. quia ea. Uel ꝯtrarium loquitur in inquisitiõe que fit ex officio: hic ꝓcedit in inquisitione que fit aliquo denunciante: quia tunc est imponẽda pena iuxta petitionẽ denunciatiõis. alr hoc in prelatis. In simplicibus vero clericis pẽa erit arbitraria: nisi vbi apparet determinata. de offi. dele. de causis. de elec. per inqsitionem: hec ibi ponit Spe. vel dic. Et quarto q aliud est querere nũqđ poterit aliquã aliam imponere ex iusta causa: et dicendum est q sic: et iste tex. intelligitur ita: nam illam iusta cã nõ subsistẽte põtie sic in ipsius arbitrio residet: et sic nõ obstat: et hãc solutionẽ sensit ibi Spe. in pñ. §. quã etiã sensit Host. hic: vt posuit Jo. an. hic super glo. iii. ¶ Op. q his casibus aliter pu

niatur accusator q inquisitus.J.e.qualiter.So.sm Inno.si/
militudo est in accusato et inquisito in istis criminibus q im
pediunt ordinis executionem vsq3 ad priuationem benefi/
cij:vt vtroq3 priuet officio et bnficio: sed est dissimilitudo:
q2 accusatus deponitur et degradatur. Inquisitus non:vt in
dicto.c.qualiter.Hosti.dicit q ibi generaliter loquitur:hic
casualiter:vbi spale est degradari accusatum sicut inquisitu
ad hoc inducit decre.veritatis.de do.et contu. Scdo dicit
q satis equiparatur degradatio et depositio:q2 proprie de/
positus satis est degradatus:nisi imponatur lex verbo tn 3
id.C.cõia.de lega.l.ij.in fi.per decre. Dicit Jo.an.q homi-
cida non potest retinere beneficium post peractam pniam:
vt hic saltem:si illi est annexum beneficium ordinis.l.di.mi/
ror:q2 q non potest exercere officium: non potest beneficiu
retinere.de cleri.pugna.quod ate.et.c.diuersis fallatijs. Jo.
remittit.ad no.per Inno.de conces.preben.cum nstis.in gl.
ergo vacabit:vbi dicit q homicida:et quicunq3 irregularis
non est priuatus ipso iure:sed priuari potest et non potest il/
lud cum bona conscientia:ex quo non potest officiu exerce
re pro quo debet beneficium.et idem qd dicit hic Inn.dicit
procedere in prebenda cum dicat de simplicibus canonicis
contra quos pcessit inquisitio:vt in princi. Ideo ad illo re-
ferenda est qd et responsio.C.de transac.l.responsum.de spõ.
de muliere. Dicit hosti.q inter canonicos sunt personatus
et prepositus et archidiaconus et sices.ad quos hoc erit refe
rendum.de elec.cum in cunctis. An aut suspesus ab officio
intelligat suspensus a beneficio:vide glo.mag.in cle.cupie
tes.de penis. ¶ Quero an ppter vitiu symonie quis sit de/
ponendus a beneficio indistincte: Dicit hic hosti.hec h3 lo-
cum qn beneficio est certus ordo annexus:alias non depone
retur l3 beneficiu sine dispensatione tenere no posset.de elec.
c.penul.de quo dic:vt ibi no.vel pot intelligi:vt no.d symo.
c.ij.qn per symoniam igressus est locu alterius no vacatis.
¶ Quero que sunt illa delicta que post peractã pniam etc.
qnda dicunt q solum homicidiu et symonia:vt dicit gl.ad
quod.de tempo.ordi.c.fi.vnde dicunt hic Hosti.et Jo.q li
cet hic ponant duo exepla non per hoc excludunt alii casus
similes sm Hosti. Nec miru sm Jo.an.si duo exepla suffi
ciant:q2 Ulpianus fuit vno cõtentus:vt.l.ita vulneratus.ff.
ad.l.aequi.et marcellus.ff.ad.l.fal.si qs horreu erit.et Inn.
de sen.excõ.in audientia. ¶ Quero cum glo.ij.an denunci
ans in casibus istis debeat se inscribere ad penam talionis:
Dicit glo.q videt q sic:vt sicut inquisitio habet in hoc in/
star accusatiõis:ita et in isto vt inscribat denucians: hec non
placet glo.sed dicit q inscribat extraordinariã penam.d.c.
super his:hoc no placuit hosti.in denuciante et inqsitionem
prosequente:sed dicit q obligabit se ad penã talionis. Inn.
dicit q no inscribet:etiã ad extraordinariã penã: nã quaqz
sit similitudo respectu pene:quo ad officium et bnficiu:sic in
accusato et inquisito cu vterq3 veniat puandus bnficio:tn est
dissimilitudo:q2 accusatus deponit.i.dgradatur:et inqsitus
non:vt p3.J.eo.qualr.Hosti.l3 primum et rndet ad.c.qualr.
quod loquit gnaliter:hic aut casualiter.s.in casibus istis: q2
in eis eadem pena imponit inquisito:que imponeret accusa
to.ad hoc alle.c.veritatis.de do.et contu. Jte3 dicit ipse de-
positus ab officio et bnficio:satis intelligit degradatus: vt
.l.ij.in fi.C.cõia de leg.et.c.cõmissa.de elec.lib.vj.hec rõ col
ligit per.c.ex tue.de cleri.no resi. Jtẽ q2 denuncians calum/
niose regulariter est puniendus.J.ij.q.c.ij.ad qd.d.eo. super
his.alr daret materia calumniandi et daretur mã eligendi
viam denunciationis:per predicta dicit Hosti. q vr q in ca
sibus quibus per viã inquisitionis imponit eadẽ pena: que
in via accusationis no debet interuenire pcurator:de quo re
mittit Jo.an.de do.veritatis.super glo.penult. et idem q di
cit hic:tenet hosti.J.e.qualiter.§.debet:vt ibi no. ¶ Quero
an in denunciatione in casibus in quibus post peractam pe-
nitentia3 impeditur ordinis executio:sit necessaria monitio.
Glo.dicit q no q2 cessat finis monitiõis cu no possit se cor

rigere retẽto bnficio:s3 dicit Jo.an.q imo h3 locu monitio:
quia posset spõte dimittere monitus extra iudicium.ad hoc
.c.licet.de symo. Et hoc credit Jo.veritus.vt etiam videtur
in dicto.c.licet.de hoc.ij.q.ij.accusatio.in glo.ante penul.j.
q.iij.ex multis.xij.q.ij.idigne. ¶ Quero an symonia in be
neficio impediat ordinis executionem post peractam peni
tentiam. Dicit hic glo.q sic per tex.qui hec duo equiperat.
sed dicit Joan.an.q quo ad penam equiperantur:quia de-
ponitur symõiacus a beneficio: sicut symoniacus in ordine
ab ordine. ¶ Oppo.q alia sit pena processus inquisitiõis
in symoniaco vel alia accusatiõis.de symonia.dilectus.vbi
symoniacus per viam accusationis deponitur: sed si proce-
datur per viam inquisitionis remouetur ab illis beneficijs et
in arto monasterio ponitur ad penitentiam peragendam.
de symonia.de regularibus.dic q processus accusationis
et inquisitionis equiperantur:quo ad hoc vt imponatur pe-
na depositionis ab officio et beneficio:non tamen in quanti
depositionem:quia depositio non sequitur ad inquisitione3:
sed priuatio administrationis vel beneficium.J.e.qualiter.
de symo.per tuas.et in hoc sicut non denotat omnimodam
similitudinem:quia nullus debet puniri certa pena: nisi ad
hoc actum sit.de ordi.cogni.cum dilectus.et sm formam
dicti formanda est sententia.de symo.c.licet hely. So.fuit
Joan.Uincen.et Goffre.Sed aduerte.quia glo.ponit pro
differentibus:quem deponi simpliciter vel deponi ab offi-
cio et administratione non videtur esse differentia: quia de-
positus ab officio est depositus ab ordine q est pmune qd
esse depositum simpliciter ab ordine. Dicunt docto.q pro-
ut glo.dicit deponendum ab officio et administratione non
ab officio ordinis:vel 2°.dicit glo.contrarium procedit in p
cessu cõtra regulares:quoc asu seruatur quod habetur ibi.
et in.c.quoniam.hic loquitur in processu contra prelatos se
culares:et hic deponatur etiam simpliciter in processu inqui
sitionis.et hoc plus placet mihi et Hostien.vt patet per dicta
.d.dicam plenius.J.e.qualiter. ¶ Querit gl.qualiter iudex
arbitrabitur penam in processu inquisitionis. Dicit glo.q
in delictis non impedientibus ordinis executione3 post per
actam penitentiam imponetur pena ad arbitrium iudicis
prout sibi videbitur:dummodo in pena imponenda non ex
cedat penam extraordinariam priuationis officij vel bene-
ficij:cum in alijs duobus casibus no priuant plus. ¶ No.
bene q vbi loco ordinarie pene relinquitur pena ad arbitri
um iudicantis. Judex potest arbitrari vsq3 ad quantitatem
pene ordinarie:cuius loco arbitraria est surrogata: sed non
potest vltra illam imponere.no.ad hoc vsi.moderari quod
diminutione3 continet non augmentum.de verbo.signifi.c.
fi.sm Hostien.dicit q iudex in his casibus impedientibus
ordinis executionem poterit moderari et remouere ab ad/
ministratione:quia hec est pena inquisitiõis.J.e.qualiter.po-
terit tamen cum eo dispensare.de iudi.at si clerici.et hoc ma
gis placet. ¶ Uenio ad d.tertie. ¶ No.primo testem de
bere reddere causam dicti sui per aliquam ex sensibus ap/
propriatis ad actum:de quo testificatur vt in actu percepti-
bili per sensum visus.de quo de testi.cãm. ¶ No.hic aper
tum q ex dicto testium testificantium super delicto: de quo
non laborat infamia quis non est puniendus in causa inqui-
sitionis vt q testes non sunt admittendi in causa inquisitio
nis contra non infamatum. ¶ Oppo.q valeat testimoniu
et preiudicet inquisito; vt posset condemnari dato q non p
cesserit infamia: vt patet in.c..ij.J.e.li.vj. So.q hic dicitur p
cedit qn testes sunt decepti ignorante vel reclamante inqui
sito. Contrarium procedit qn sunt recepti eo sciẽte et facien
te sm Jo.an. ¶ No.hanc so.per quam limitatur dictu3.c.
ij.non tn p eam limitat dispõ.c.ij.e.ti.li.vj.vel ibi no aderat
infamia l3 sup ea no pcesserit inqsitio. Jd v3 pcessus et rece
ptio testiu3.ad hoc qd dr de notorio.de coha.cleri.et muli.
vra.et.c.tua.hic non erat infamia:nec pcessit inqsitio. id no
v3 receptio:si pcedit infamia:s3 no inqsitio:si po e pñs et op-

porat non valet receptio non est ignorans vel absens. idem est si episcopus z non cōtradicit valet: vt in dicto.c.ij.hec vera in inquisitione spāli. In generali autem dicam cum glo. ¶ Glo. querit de ratiōe: quare super his super quibus nō pcedit infamia non valent dicta testium. Dicit glo. qr iurant demū super his super quibus precedit infamia z non super aliis. Ideo tanq̄ deponentes nō iurati nō valent eoz dicta: hoc fatetur Inn. qñ fit inquisitio generalis sup criminibus vel statu ecclesie: si vero de spāli crimine fiat inqsitio post cōmissam vel receptam inquisitionem non est querendum de fama: sed an testis illud sciat etiā si sit occultum: nam a principio etiam querendū fit z fuit: nō ex post facto. S.e.c. cū oporteat sm Inno. qr puto quo ad hoc vt repellantur testes tanq̄ non iurati: sed alio respectu possunt repelli qñ testificantur non precedente infamia: quasi tela nō sit rite inchoata: z tūc si esset contradictū non valeret dcm etiā in inquisitiōe spāli: vt dixi super tex. vel sm Inno. loquit hic qñ iurauit sine mādato iudicis ex improuiso aliquem criminosum: tunc enim ipsoz nihil valet. J.e.c. qualr. ¶ Venio ad v̄si. neq3. No. qr ad instigationem eorum qui infamando ips3 occulte tradicunt cedulas continentes delicta z diffamationes non est pcedendum ad inquisitionem: tū qr dicta paucoz non infamantium: qr non credit ipsis asserentibus ipm fore infamatum nisi aliter probet. ¶ No. ar. qr testificari debent viua voce z per scripta. vide Bar. in. l. hieropōpus. ff. de do. prele. viij. q. i. per scripta. in qrtū lsa dicit non pcedendū verū ad instātiā eoz q libas infamatorias porrexerūt: sed ad instātiā eius: qui p eas diffamatus est: sic si vult suā dclinare innocētiā. v. q. i. c. j. c. ij. C. de inge. z ma. l. diffamari. z etiā3 ad finē vt isamantes puniant. de calū. per totū sm Gof. ¶ Glo. in verbo in occulto est clara. ibi. i. qui dic: vt eo. q. an summa. z illud in psalmo misericordiam z iudiciū. ¶ Venio ad v̄. si autē no. in dicto v̄. practicam probandi quem inimicu3 eo qr tale quid concludit: per quod cōcludatur eum nō diligere. de quo qrit. ¶ No. testē non artari ad dicendū cā3 cāe dicti sui. ad hoc de re iudica. sicut. z dixi de renun. super hoc. ¶ No. qr dcm testis contra se sumitur pro confessione. Jō valet ꝫ se absq3 iuramento. vide Inno. de testi. veniēs. el. ij. ¶ No. qr crimen cōmissum: vel peccatū fraude pmulgandi testimonij non repellitur a testificādo: ne hoc mō concludatur omnis testificandi: z ne reportet cōmodum de peccato sic limita. c. testimonium. de testi. ¶ Nota qr tacitum z expressum equiparātur. ¶ Op. qr non debeat repelli a testificando: etiam si hoc dicat post iuramentum: z si inimicus in fraudem ad excludendum testimonium: qr eade3 est ratio. dic qr hoc ideo dicit: qr non sic de facili presumit contra talē dicentem post ante sic: vel dic qr dña est: an dicat hoc ante iuramentū non est nisi mendax: z pter mendaciū in fraudem non repellitur: sed si dicat postea aut dicit verū z repellit: qr inimicus: qd maxime presumit ex quo iurauit: aut dicit falsum z est periurus: ideo repellitur plus q̄ mendax: licet hoc dicat in fraudē. quod no. ¶ Scdo per hāc decre. dicit Jo. an. querendū a teste de inhabilitatibus suis. de quo hic per Inno. S. de elec. dudū. el. ij. de confes. c. ij. dixi de testi. cām. z hoc dicit etiam glo. que ibi remittit. In q̄ntum dicit eos interrogari dicere: ex qua causa si interrogent: qr non ois causa repellit. ij. q. v. c. iij. ¶ No. bene qr si dictu3 testis non est certum absq3 cāe non valet dictū nisi assignet etia3 cām dicti vltra cām scientie: maxime qñ est de facto pprie. vide dictū c. cām. Et hic ponderant plures conseque querūt an testis simpliciter in causa inquisitionis. Primo an iu ꝫ quem inqrit sit infamatus: an sciat vel credit illu3 cōmisisse crimen debet inquiri a quo audiuit. Item d3 inquiri a quibus audiuit. ¶ Querit glo. an si testis post iuramentū dicat se criminosu3: nunqd credetur ei in principali: dicit glo. qr non: imo remouebitur sicut ordinandus qui crimen confitet in scrutinio. de eta. z quali. queris. sic intellige gl. na3 bene ei credit in eo qui dicit se criminosum. de quo in Spe. de teste. §. j. v̄.

quid si testes. ¶ Venio ad v̄. qsiniisti. no. famā in incerto testimonio de credulitate non facere plenam pbationem in criminibus: vt possit ad ordinariam penā procedi: licet posset procedi ad indictionem purgatiōis. ¶ No. qr dicto testiū deponentiū quē infamatū penes se de quo nihil sinistri in publico sicut hic audiat: non pbatur infamia: z sic non pbat qr tres testes concludant infamiam vel probent: quia imo probant dūmodo concludant maiorem partem hominum ipsum habere pro infami. secus si deponant infamiam ad se inferendo. ¶ No. qualis exigitur infamia: qr exigit qr sit infamatus apud bonos z graues: per hanc literam dicit Jo. an. interrogandum fore testem: an sciat vel credat qr dicit singulariter tolerandū esse: sed in interrogatoriis generalibus non fiet hec interrogatio: sepe enim decipiuntur testes imperiti dicentes se credere: z sic a priori dicto quo dixerunt se scire videntur recedere. de quo in Spe. de teste. §. iam de interrogatoriis. in fi. z fortius dicit reseruandum interrogatoriu3: an sciat ex auditu: an ex credulitate in quo facilius decipiuntur. de hoc dixi. S. de testi. quotiens. ¶ Op. glo. qr etiā si sit plene probatum non procedatur tamen ad depositionis penā. S. in princi. dicit glo. exponendo depositionis. i. reuocationis ab officio z administrationis intelligēda est de criminibus ipedientibus ordinis executione3 post peractam pniam. In illis enim proceditur ad degradationē sz Host. i. ad depositionē ordis vel beneficij. ¶ Gl. colligit qr dicta paucoz non infamant: z querit quot requirantur ad probandum famam. Dicit glo. qr exigitur maior pars vicinie. Dic prosequendo aliquos casus. Primus qñ duo vel tres testes deponunt de fama vel infamia alicuius referendo hanc fore per totam viciniam: neq3 aliqui in oppositum producuntur: nec fama vicinie per quesita habet oppositum: vel non est per quesita: z absq3 dubio vel duo vel tres testes probant infamiā alicuius vel famam. de testi. cum litteris. sicut z per duos probatur septem testiu3 descriptio. c. de bo. pos. sm ta. l. ij. q. i. §. penul. in. j. glo. Scdo casus qñ duo vel tres testes deponūt de ifamia iter se otra: z de ppria credulitate: z hoc non sufficit ad penā infligendam: nec ad inquisitionem faciendā: qr quo ad primum oportet probari per veritatem. J.e. qualiter. sm Gof. z sic sm eum potest esse duplex questio de littera vna de pena imponenda: alia de inquisitione facienda: z ad vtranq3 respondet negatiue qr nō quia talis probatio non sufficit ad plenam probationē: nec ad fama3 cum debeat eē infamatus apud bonos z graues. Non obstat qr duo impetrant inquisitione3: quia vltra hoc oportet qr constet de infamia. S.e. cum oporteat. Tertius casus quando duo vel tres dicunt quem infamatu3: z qr cōmunis vox vicinie perquesita non habet ipsum infamatum preferetur pluribus testibus ipsa cōis vox. Nec ob. de spon. cum in tua: quia licet probetur infamia per testes: verum est nisi contrarie probationes inducantur de loco vbi est cōtraria fama: nam super informatione infamie tutius z melius est propriis auribus habere certitudine3 de illa in loco quo dicitur infamatus. ar. S.e. de elec. post q̄. z c. scriptū. de purga. ca. cum dilecti. hoc enim casu quando per inquisitione3 circa viciniā constat de bona fama inquisiti: licet duo testes vel plures dummodo non multi dicant eum infamatum nō fiet inquisitio: sed cum constat de mala fama per duos vel tres testes: licet de bona fama admittatur probatio vicinie per inquisitionem apud viciniam: non tamen admittit probatio per duos vel tres testes de bona fama cum non releuet illa probatio etiam per multos: quia licet apud certos sit bone fame est indicenda purgatio propter illos: apud quos est male fame: cum omnibus bene facit: tamen si illos recipiat z eis gerat morem. ff. de probationibus. l. iij. ij. q. vij. cum pastores. ij. q. v. omnibus. ij. q. i. sunt manifeste. xviij. q. ij. moderamine. in auc. de monaste. §. cogitandum. cum credimus. Contradicit Joan. andr. qr male apparet quid velit contradicere primo principali dicto: z illud

esset durum. & primum contrarium non habetur cōiter: licet archi. dicat quod habetur in originali. quid sensit Inn. & qd dixit: puto q̄ cōtra probationem infamie admittatur probatio vicinie: vt dixi in primo dicto. & hoc placet: nec q̄ reprobet: sed probata infamia per duos testes deponentes: vt debent de cōi voce vicinie: adhuc puto q̄ admittat probatio cōtraria per duos probantes bonam famā apud viciniā non puto admitti tres vel quattuor volentes ꝓbare de bona fama apud se: similiter si duo dicunt aliquos infamatos penes se & hoc sufficiat ad indictionē purgationis ꝓpter suspitionem que colligit ex no. de offi. ordi. c. ex parte. admittitur probatio in cōtrarium per duos testes: etiā deponentes de vicinia: quo ad finem purgationis impediende: sed ꝓpter primū solum potest indici purgatio: & sic potest intelligi Inno. & ſm hoc illud refert ad vltimū dictum. in quo dicit hoc vltimo casu testes recipiendos & morem gerendum: alios casus qñ duo vel tres non iurati nihil dicūt de infamia apud bonos & graues: vel qui dicunt: & non suspicantur qui sint: & tunc isti non probāt infamiā: vt hic in tex. qui sic potest itelligi ſm eū. de quo Hosti. remittit. ꝟ. eo. cum oporteat. In q̄ntum dicit glo. oportere in quem vt dicatur īfamis esse infamatū penes maiorem partem parrochie: & non sufficit q̄ sit īfamatus apud duos vel tres. Dicit Jo. an. q̄ quidam dicūt: q̄ si parrochia non habet nisi duos vel tres parrochianos non posset quis infamari: sed dicit Jo. an. q̄ Abb. dicit contrarium cum inspiciatur etiam fama vicinarum prouinciarum. de censi. c. j. de cogna. spi. super eo. &c.

## Ad petitionem.

a Si qua inquisitio p papaʒ spāliter delegetur legatus de illa se intromittere non potest. h. d. In prima facti narratio. In secunda responsionis diffinitio. ibi. cum igitur. ¶ No. ar. q̄ processus habitus coram inferiore ordinario in causa delegata per papam est ipso iure nullus: sed q̄ hic fuit appellatuʒ. Ideo notabile non cōcludit necessario hic. ¶ No. ar. q̄ valet appellatio expressa vna causa formiter: & alia informiter. ¶ No. deponentem quē a dignitate debere dare licentiam electoribus vt eligant. ¶ No. q̄ contra agentem possessorio obstat exceptio notorie cause: ꝓpter quam non est priuatus: sed priuādus titulo beneficii: ad quod restitui debet. & no. q̄ notorium sufficit sola probatiōe. ¶ No. priuatum auctoritate iudicis petente carente vel procedente ordine iuris non seruato restituenduʒ: & posse intentare possessorium. de quo. ꝟ. de resti. spo. conquerente. ¶ No. illegitime factum quandocunq̄ ex noua cā legitime confirmari. ¶ No. q̄ snia lata pro illegitime ammoto & probationes preiudicant subsecuta ratione connexitatis. de quo dic: vt dixi in. c. penul. de re iudi. vbi declaro hoc. c. ¶ No. circuituʒ q̄nq̄ fieri: vt iuri satisfiat. ¶ No. priuatū non vicio persone sed ꝓpter defectum solennitatis non inhabilitari: vt in eadē vocatione prefici non posset in eadē dignitate. secus si vicio persone. vide de elec. super eo. Et no. cām in snia exprimendam qñ vltra intentū pōt p̄iudicari tertio. ¶ Op. q̄ nō poterint contradicere: ex quo non consenserunt ꝓcessui legati: q̄ videntur ꝓrogasse iurisdictionem. de offi. dele. de causis. So. fatet Host. q̄ sibi preiudicauit q̄ tādiu tacuit. de frigi. c. i. de spon. ad id qō ſm Hostiē. quasi velit q̄ reuocatio q̄ fit: l. fiat ꝓpter aliam cām: & ꝓpter ordinem non seruatum. Glo. sensit q̄ imo fiat reuocatio ex defectu ptātis. in ꝟ. non seruatum. in fi. & in ꝟ. inordinate: & ſm hoc respondet q̄ delegatus ipso iure deficiebat in iurisdictione. Ideo opus nō erat prorogatione. ¶ Oppo. scdo q̄ non esset inquisitio finita: q̄ non erat snia: vt. l. pʒ. So. dic q̄ erat finita: q̄ ad indagationem & testiū examinationē ſm Pe. & Abb. ¶ Op. 3°. q̄ iusta foret hec exceptio q̄ cā erat alteri delegata: vt pʒ q̄ eximitur a iurisdictiōe inferioris iudicis. de offi. dele. pastoralis. §. i. de rescri. ceterum. de resti. spo. audita. So. exceptio fuit legitima: sed tarde fuit opposita: q̄ debebat deponi inter ipsa litis auspicia. ꝯ re. iur. inter monasteriū ſʒ Inn. vnde locus ē regule Virgiliū tarde venere bubulci: & locus est regule. de qua. ff. de iudi. l. de qua re. Dicebat gof. q̄ q̄ in inquisitione non fit litis conte. semper ante correctionem videtur esse initium. Tu dic. vt no. de consti. cū. M. de elec. c. i. lib. vi. in glo. ꝟ. absentia: vel dato q̄ valuit inquisitio legati: amotio tamen non valuit & surrogatio: q̄ licet valeāt illa que fiant ante insinuationem rescripti apostolici: nō tamen valent que fiunt post. de resti. spo. audita. de fi. ῤsu. ¶ No. q̄ sicut valet ꝓcessus delegati: cuius iurisdictio ē reuocata ante notitiā delegationis. ita valet processus ordinarii: vt hic. Item ſm gof. hic erat allegatuʒ. Ideo delegatus non debebat procedere: cum nec ante appellationē q̄ de appellari pōt non dʒ fieri executio: vt in. c. non soluʒ. de ap. lib. vi. & vide qō no. sup gl. i. Sed si teneas q̄ tenuit glo. l. q̄ reuocentur ex defectu potestatis cessat ꝯtrariuʒ. ¶ Op. q̄ legitima fuit exceptio recusatōis: vt pʒ. de ap. cū spāli. So. legitima est: si proposuisset in forma debita: vel dic scdo q̄ non de facili admittitur recusatio contra cardinaleʒ. de ap. nouit. ¶ Oppo. q̄ publicatis attestationibus papa nō debuit alios testes recipere: vt in. c. fraternitatis. ꝟ. de testi. So. licet regulariter inferior iudex non potest testes recipere publicatis attestationibus: vt ibi. Fallit quādo specialiter agitur de beneficiis: & maxime curat: & ꝑcipue episcopatu: quo casu q̄libet iudex & maxime papa. ix. q. iii. cūcta per mūdū. & c. per principalem etiam vbi esset cōclusum in causa testes recipere potest inuitis & expresse contradicentibus partibus ex officio procedere: & negocium & sniam examinare ꝓpter periculum aiarū: ne quis per surreptionem obtineat. de elec. cum nobis olim. & c. cum dilecti. de ap. oblate. Si enī hoc licet cum de vnius aie periculo agit fortius vbi de plurium animarum preiudicio agitur: licere dʒ: vt litis nō ꝯte. qū. §. porro. vnde supplet in his de facto. de quo de postu. prela. bone. el. i. & c. cum inter. in vltima glo. cum remiss. ¶ No. hoc dictum q̄ examinauit. de rescrip. ad audientiā. non enim transeunt tales snie in rem iudicatam per rescriptum ad iudicem. de quo. de cōcess. preben. c. i. ¶ Venio ad questiones. Primo circa declarationē vnius glo. Inno. q̄ro nunquid recedens appellans sit ad sniam vocandus. Dicit Inno. q̄ non. de quo. de do. & contu. cuʒ qui. li. vi. & in cle. si ante. c. ii. Scdo queritur in quibus actibus requirat citatio perēptoria vel trina. Dicit Inno. hic q̄ in actibus grauis preiudicii exigitur: vt in diffinitiua in missiōe in possessionem: per quam datur vera possessio in absolutione ab instantia iudicii in annotatiōe bonoꝝ. In causa criminali vel ciuili vel in causa inquisitionis: & non debet ꝓcedi: non datis ad minus tribus diebus vel vna pro oibus: dilationes tamen a iure datas in citatione potest iudex moderare ex causa: & vbi cā moderationis est: iniusta potest appellari. de quo dic: vt in. c. preterea in tm̄ exigit citatio peremptoria: q̄ non sufficit q̄ citet ad sniam ſm Inno. lʒ aliqui ꝯdicant. C. quo & quādo iudex. aut. qui semel. ff. de iudi. l. ad peremptoriū. C. vbi in rem ac. l. ii. ff. de requi. re. l. i. C. e. t. l. i. xxiiii. q. iii. de illicita. dicit tñ q̄ solennitas citationum non habet in citationibus que fiunt a principio anteq̄̄ compareant: nec in dilationibus testium: nec in aliis iudicibus que dātur presentibus. ff. de iur. de l. i. l. j. & quādo dilatiōes censeant dilatoriē: neq̄ in dilationibus aliis q̄ dant ad iudiciū in citationibus. in principio & in fine iudicii exigitur peremptoria: vt no. ꝟ. in dicto c. cōsuluit. In citato ad me°. idem si sint grauis preiudicii. alias non: sed de citatione ad sniam q̄ non sufficiat vna sine solennitatibus: hoc cōiter tenetur. Est tñ aduertendū q̄ non sufficit etiā cum solennitatibus: nisi exprimat q̄ ad sniaʒ: vt no. glo. de hereti. cum cōtumacia. lib. vi. in glo. penul. Ideo dicunt dñi de Rota conclusione. cccxxxvi. in quocunq̄ actu non sufficere citationem ad audiendū voluntatem: nisi actus exprimat: q̄ citatio esset generalis. ff. de verb. ob. l. q̄s insulā. & Bar. in. c. fi. de rescrip. sup verbo determinā allegat

allegat.l.ad peremptoriũ.§.olt.e per Jo.xxiiij.q.iij. de il-
licita.per Gui.de monte lau.cle.i.super verbo privilegium
de do.e contu. In quantũ dixi nõ sufficere citationẽ sine p
emptoriã ad sniaz hoc itellige: exceptis casibus i quib⁹ po
test pcedi sm formã cle.sepe.de ver.sig.de qbus in clemẽ.
dispendiosaz.de iudi.in quibus nõ exigitur peremptoriũ
vt in dicta cle.sepe.i.d.alr.e pcedit in causa beneficiali in cu-
ria existente. Item hoc intellige.nisi per modum cõmina
tionis dixit iudex se processurum ad sententiam. vt dicit
Barto.in.l.si finita.§.ult.ff.de dam.infe.e ponunt domini
de rota in sua conclusione.ccxxxix.de quo in spe.de cita.§.
viso.pe.v.alias autem.e.v.quid si lata e ibi spe.tenet idem
in olbus e tractat.ibi in.v.sed quero in cẽu e ponit opi.egi.
de qua in dicta decre.consuluit.de offi.dele.e an continua
tio pcedat ad vlteriora quantũ de iure potero vi perempto
rij:de quo dixi in.c.causaz de rescrip.e tenet q nõ:e idez
habet per dños de rota sua ɔclone.ccxxxix.qui tenent opi.
hor.qui dixit q nõ poterit citari sine nova citatiõe:qz p ver
bum quantũ de iure poterit adiuncto videlicz vsqz ad sniaz
vi pfestari:qz sz iuo pcedre velit:sz de iure ẽ quẽlibz debere
citari ad quẽlibz actũ iudicialẽ.§ tẽ.tractat etiã an qs pos
sit vna citatiõe citari ad totã cãz e ɔcludit ibi Jo.an. q nõ
ubi citatio sit de proximo:secus si fieret a papa vel õ lõgin
quo quod dictũ posui in.d.c.consuluit.tres aũt citationes
bene sufficiunt licet non apponat peremptoriũ: ut dicit h
Inno.C.quõ e qñ.in.l.tres vel una peremptoria:nisi citat⁹
in prima citatione dixit se non velle venire:vel non veniam
ad causã:quia tunc nõ est iterato citandus: e illa habet p
peremptoria cũ censeatur ex hoc vere cõtumax: e hoc qñ
dixit nuncio:sed si dixit hoc in iudicio manifestũ est:sic de
bet intelligi glo.iuncto tex.in.c.venerabilibus:de sentẽ.ex
cõ.li.vi.de quo plenius dixi in cle.si ante:de dona.e contu.
Jo.an.remittit ad no.per se in addi.in spe.in titu.de contu-
.§.i.ver.e no.hoc dictum glo.xxiiij.q.iiij.de illicita.e glo.
in sũma de contu.§.ii.v.item ter debet.e Gui.de suzo in.l.
dyvus ff.de in inte.resti.e ibi Jo.an.post pe.tenz iterato cũ
citandum ad eundem e aliũ actũ de eodez actu:vel pro eo
dem allegat:quia licet dixerit se non venturuz in primo per
hoc non se negat venturuz in alia secunda vel tertia:e quia
citatus quẽ apprehẽdit citatio qui de facto dicit se nolle ve
nire q ẽ plus q vbo exprimere de appel.dilecti.e.ff.õ edil.
edic.l.si tamen.§.ei qui.sed ille iterato debet citari:ergo e
hic qui citatus non venit.ad hoc.c.licet.de procura.li.vi.ff.
ad turpi.l.filij mater in fine.ff.de re iudi.l.q iussit ad aliuz
actũ ad hunc oportet citari:vt de hereti.vt contumax e.c.cuz
quidedo.e contu.lib.vi.idem dicit Inno. vt vna citatio
habeatur peremptoria qñ citatus est personalr:e non vadit
vt lit.non conte.c.qm.§.i.concludens citationes cũ soliẽni-
tate faciendas:qñ citatio sit ad domũ absentis non quan-
do citatur presens:e qñ citatio posset fieri ad domũ.e quã-
do nõ remittit de do.e contu.c.si.hoc non placet Jo.an.in
addi.preal.vt.§.patet:nisi qñ citaretur presens iudicio: vt
no.glo.de offi.del.consuluit:e in.l.ii.C.quõ e qñ iu.idẽ di-
cit vt sufficiat vna absqz peremptoria qñ malitiose procu-
rat ne ad eũ citatio perveniat:qz tunc dicit q sine vlla alia ci
tatione poterit procedi ad examiationẽ cause e sniaz e ad
premissa allegat:qz dicte citationes non fiunt nisi ad proba
tionez contumacie.ideo non est necesse illa fieri:qz in incer
tis tẽ.ff.de vbo.obli.l.continuus.§.cũ ita.C.quõ e quando
iudex.l.ii.ff.õ iudi.l.ɔtinuatio.e tex.in dicta.l.ɔtinuus.per
quez ɔcludit in vna pte q dictuz.c.qm.§.i.potest induci ꝫ
referendo illa verba sine peremptoria citatiõe ad omnia se
quentia e h putat hosti.tutius:qz lz occultet se in prima:po-
terit se non occultare in scda citatione salvo nisi monitio fi-
at per iudicem: qz illa habet p peremptoria: vt no.glo.in.c.
cõsuluit.de offi.del.e.l.ij.C.quomodo e quãdo iudex per
qd cõcludit Inno.in vna parte citationem nõ exigi cũ solẽ
nitatib⁹ nisi qñ citat absens qui nõ invenit sz vt patz ex pre-
dictis hoc dictũ nõ est verũ.e per ola e obstat:qz etiã si non
invenit posset detineri morbo vl alio impedimento: e non
esset absurduz q vna citatio haberet p perẽptoria respon
det ipse q in casu impedimenti debz cõparere per pcuratorẽ
vl mittere sufficientem excusatorẽ vel alias pvidet ei.iij.
q.v.c.i.in quib⁹ aũt casib⁹ exigat citatio ad psonã:vl suffi
ciat ad domuz dictũ est.§.de.do.e cõtu.c.si. ¶ Quero an
cõtra absentem impedimẽtũ sic solemnit citatum possit p
cedi ad sniaz:e productionẽ testium: e examinationez cau
se.e ad alia que sunt grãdis preiudicij:vt circa possessionez
dandam:e dicit Inno.q sic:quia licet non sit tunc verus con
tumax sed fictus ex quo sic solemniter est citat⁹ poterit ad
alia procedi.etiã ad absolutionem ab instantia iudicij.C.õ
iudi.l.i.§.i.C.quomodo.e qñ iudex.l.ea q.ff.de iudi.l.ad
peremptoriuz:sed subvenit ei per restitutionem pter pro
babilem absentiam:vt nota de procura.c.querellã.e.l.si.ff.
de i ite.resti.adverte ne faciat te errare q nõ sufficit solem
nitas ad hoc: vt possz procedi ad tales actus nisi appereat
vera ɔtumacia adesset q̃ adest eo q cessãte ipedimento ta
li non esset citatus:e talia iter venissent. q̃ alias ɔcluderet ve
rã ɔtumaciam:vt dixi de do.e ɔtu.c.si.dicit vt ibi per bar.in
.l.iiij.§.pter.ff.de dam.isec.qd no.e no.de eo q mit.i pos.c.
si. ¶ Quero an ea citatio exigat õ necessitate. Dicit Inn.
q nõ:qz illa tm ex vrbanitate fit õ off.del.ɔsuluit.ff.de iudi
.l.e post. ¶ Quero an citatiões õ qb⁹i auc.q semel.possit
iudex moderare.dic Inno.hic q sic ex cã e nisi cũ modera
tionis sit iusta põt appellari.adverte:qz legittima cã adest
eo q hoc habet ɔsuetudo:vt possz moderare etiam sine cã
vt notat Bar.in.l.ij.ff.de re.iudi.e sentit spe.in loco palr.
in ti.de cita.§.viso.dicit q prudẽter faciet iudex si in mode
ratione talium dilationum inferat iustam causam imode-
rationis: e q plus est sup hec interloquat.s. q iusta est cau
sa imoderatiõis vt sic:vlterius ex illa causa nõ possit quid
q̃ ꝫ sententiam dici etiam si sit cõtrarius litigatoris.§.e re
iudi.q ad ɔsultationẽ. Neqz mireris q dixi interlocuti-
onem posse fieri parte absẽte: qz etiaz alius processus fit eo
absẽte. ¶ No.bñ q aliqñ valet interlocutoria parte non
citata qñ cũ ipsam citationem aliquid interloquit qz neces
sario sit õ absẽte:e si non inferat causa: alias nulla erit snia
sz quosdam vl ad min⁹ iuste appellabil.si in veritate nulla
causa moderationis subest Itẽ i casib⁹ istis oportebit par
tem pñtem pbare iustam causam moderationis nisi pbet
cõtrariũ. ¶ No.bñ q p pcessu arbitrario. ¶ Quero q̃
inducie litis sint arbitrarie: Dicit Inno.vl Hosti. q indu-
cie ad concludendũ in cã.de quibus.C.de iudi.auc. Iube-
mus:e oẽs in qbus exp̃sse non dr q non sint arbitrarie:e no
ta exp̃sse istã regulã:e vide qd dixi de dila.c.i. ¶ Quero an
delegatus qlibet e ordinarius possint facere citationez tunc
perẽptorie:dicit q delegat⁹ e ordiarius põt.de re iu.cũ ber
toldus:de offi.dele.ex litteris.sm leges: q̃daz dñt ꝫnũ i au
ctẽ.de litigi.§.oẽs. ¶ Op.cũ glo.i.q ẽt vigore pcessus le
gati debuit papa hunc deponere:e remanere destitutũ:quia
ex quo nihil opposuerat corã legato tacite videtur in eũ cõ
sensisse:e eius iurisdictionẽ prorogasse:de offi.dele.gratum
e.c.sollicitudinẽ:de ap.So.dicit glo.q quidã dicũt videre
recessisse a beneficio litterãz ex tacito consensu in legatum
sed non placet hoc glo.qz is non cõsentit i iudicem qui pe
tit inducias vel qui causaz absẽtie allegat corã ipso: vt li.nõ
ɔte.c.i.vel qui postulabit sibi edi genus accusationis ɔsen-
tire nõ vr. Itẽ qz legat⁹ gneralis nõ vr se posse itromittere õ
causa alteri specialiter cõmissa:per que dicit q nõ valuit q
fecit legatus:e cõm gl.allegat p e ꝫ:e illud gnerale qui tacz
ɔsẽtit de quo in regl'a.qui tacet de re.iuris li.vi.e õ pscrip.c.
nõne.vel sm Inno.p actũ gestũ corã iudice in figura iudi
cij ordinarij recedit a delegato:e progat iurisdictio ordina
rij:secus si agatur in figura iudicij alterius nõ ordinarij: vt
hic hosti.nec dat rationez: vt illud in mere civilib⁹ vbi iu-
dices non procedunt invitis partibus:vel quo casu proro-

gatur iurisdictio hic in criminalib⁹. vbi iudices procedunt preter voluntatẽ partiũ: hoc non placet: quia et in criminalibus ꝓrogatur iurisdictio ad iudices: qui non habẽt potestatẽ cognoscẽdi i cã mere criminali. C. de iuris. om. iud. l. i. et no ta. ĩ. de foro compe. si diligenter dixi de offi. dele. c. p. et g. per Inno. de offi. dele. de causis. Uel tertio ꝯtraria procedunt qñ is cõtra quẽ agit aliquid positiue fecit corã iudice quo casu vĩ recessisse a litteris ĩpetratis: hic cũ solũ passus est. hec ẽ bona ꝑ dictũ Inno. in c. olim. de resti. spo. sed ĩ mnãdũ ẽ hoc dictũ procedit qñ ad talẽ actũ nõ est processum eo cõparente per qđ inducat ꝓrogatio iurisdictionis qꝛ licꝫ patiẽtia nõ renũciet litteras pt prorogari iurisdictio vel põt dici ꝙ iste errauit credẽs se iurisdictionẽ delegati nõ posse declinare qui error ẽt si consistit in iure ĩpedit ꝓrogationeꝫ iurisdictiõis: vt. l. si per errorẽ: et ibi no. ff. de iuris. om. iudi. hoc non placet Inno. qui dicit ꝙ iste legatus bene erat cõpetens iudex ipsius abbatis: quasi velit dicere ꝙ hic agebat de iurisdictione prorogandi qđ no. ad limitationẽ illius. l. si per errorẽ: qꝛ debet itelligi qñ agit de iurisdictiõe prorogandã: et sic ꝙ. I. dicit de ꝓrogatione iurisdictiõis nõ est bene dictum. Uel quarto ꝑm Io. an. non erat in potestate illius iurisdictionẽ delegatã reuocare cũ iaꝫ esset alteri cõmissa ꝑ papã: et sic videbat ipsaꝫ ad se reuocasse: ar. c. pastoralis. §. quia vero. de offi. del. tñ nõ ẽ tutũ propter. c. audita de resti. spo. dic ergo ꝯclusiue ꝙ hoc nõ non valuit pcessus qꝛ iste fecit actũ per quẽ videt renũciare litteris: et sic põt intelligi tex. iste ꝙ papa hinc amouit vigore probationũ factarũ corã legato cũ fuerit valide: sed certe licet nõ esset hoc in eius potestate poterat accumulare sibi ius per viã ꝓrogatiõis: vñ oportꝫ intelligi ꝙ licet aliquid fit actũ ꝯ eũ ipse in eũ nõ consensit: vel ad talem actum non est deuentum ꝙ sit iurisdictio prorogata. Nec obstat ꝙ quo ad istam nullam habeat ex quo alteri est delegata: quia sufficit ex quo ad alios habeat cuꝫ sit ordinarius legatus. Nũquid aũt delegatus possit cogere delegatos ad procedendũ Io. an. hic ꝙ nõ: licet gui. na. contra: de quo in spe. de inquisi. §. i. v. sꝫ pone ꝙ per inquisitores: de hoc qđ no. ĩ. de rescri. significauit. de offi. ordi. ¶ Oppo. ꝙ ex ꝓbationibus factis coram legato non debuerit papa sñiare: qꝛ ille facte erant coram icompetẽn. ĩ. de iudi. at si clerici. So. quidã dicunt probationes facte coram incompetẽti facere fideꝫ coram cõpetenti: vt hic. et alit. alia iura: sꝫ ꝑ hoc nõ tollitur contrariũ. Ideo alii dicunt ꝙ papa hoc fecit hoc nõ ꝑm ius. sed ex plenitudine potestatis alias tales probationes erãt nulle hic non ẽ verisimilis. ĩ. de re iud. c. in causis. ¶ Ultio glo. dicit ꝙ fuit tracta de dictis Inno. ꝙ hic papa non iudicat ex probatiõib⁹ factis cotrazse: et hoc teneq: verũ est vel dic intelligẽdo hũc tex. ꝙ hoc propter appellationẽ reuocet processus factus corã legato ꝙ iste ꝓbationes fuerãt facte ante appellatioeꝫ. et sic valide vñ ꝑtextu illarũ papa potuit sñiaꝫ ferre. ¶ Oppo. hũc debere hic restitui ex quo fuerat ꝑuatus ꝓpter ordineꝫ iuris non ꝑuatũ. de resti. spo. cõquerente. So. glo. fatet eũ restituendũ de iure. sꝫ papa hoc fecit ex plenitudine potestatis. et forte hoc fecit ꝓpter scandalũ: aliquãdo scandalũ ĩpedit iurisdictionẽ vel forte vt factũ palliaret ob reuerẽtiã cardinalis et dicit gof. quẽ non turbari debet ꝓpter illa que subiungit sequẽs glo. Tu dic ꝙ notorie cõstabat iã istũ deponẽdum ꝓpterea nõ erat restituẽdus: qꝛ notori⁹ defectus iuris ĩpedit iurisdictiõeꝫ etiã qñ nõ ꝯcludit ipso iure resolutũ ius: sed resoluẽdũ: vt hic ꝓbatur et notabiliter dixi de resti. spo. Iteꝫ eũ quis. et c. i lĩis. ¶ Oppo. ꝙ ex omissione ordis nõ debeat cassari processus legati: vt pꝫ: qꝛ in eorũ processib⁹ nõ est semꝑ ordo seruandus. I. e. qualiter in fi. Sol. quidã itelligunt hec i. e. ꝙ legat⁹ omisit ordinem iuris. Alii ꝙ hic pcessit. et affuit vitiũ deffect⁹ potestatis. et i hoc residet glo. hosti itellexit ꝙ repulsi exceptiones legitimas. nã sꝫ Inno. et hosti. cuꝫ sit legatus generalis inquisitor sup statu mona. cũ ratiõe cuius ꝓsone de qua inquirit censeatur inquisitio specialis. Se-

cus in his tñ cõmuniter tangũt ꝯuentũ: qꝛ in his non admittur exceptio nisi ꝓponat a toto ꝯuẽtu vel a maiori parte: ar. eorũ que no. de elec. in gẽn. xii. q. i. qui in ãdmittuntur nisi cã rationabilis aliud iduceret quo casu vox vni⁹ ꝑfert toti cõuentui de his que si. a ꝑla. c. i. sꝫ hosti. Sꝫ Io. an. nõ placet ꝙ hic fuerit talis ordo omissus exceptionũ nõ admissarũ per. c. i. et. ii. e. ti. li. vi. ¶ Glo. sup ṽbo ꝓuidimus ꝯsequitur intellectũ ꝙ hic actũ sic fuerit factũ õ plenitudine potestatis ex speciali ꝓmissione pape dicit hosti. ꝑ hãc viaꝫ ꝓuisiõis permulta ĩ curia expediri qđ sibi placet qñ perniciosa iuris subtilitas obuiat veritati. de iudi. dilecti. secus si per eaꝫ subuertit sine cã ius alterius vel veritas obstruit. õ re iudi. ĩ causis. q̃uis in hoc modo nõ sit loc⁹ querelle. ix. q. iii. aliorum. ¶ Glo. op. ꝙ sñia lata cõtra vnũ non ꝑiudicet alteri. ĩ. de ꝑben. dilecti gl. nõ soluit. Ioan. an. ĩmittit õ ꝑben. dilectus in vltĩa glo. qꝛ hic dabat olo iuriũ ꝯnexitas. declara hoc vt plene dixi õ re iudi. c. placet. vide. I. de symo. dilectus. vel dic ꝙ hoc fuit cognitũ õ iure vtriusq;: iõ õ vtroq; ꝑ otuerit ꝓnũciari secun vbi non fuisset cognitum. ¶ Glo. vltima est clara in fi. dicit Uin. vna manu occidit altera viuificat: vna tollit altera dat. etc. Antonius de Butrio.

a Accedẽs. Exceptio criminis possessionem ꝑlature non retardat nisi de his fuerit publice informatus. h. o. sunt due partes. In prima decise factuꝫ narrat. Scđa sub certa forma diffiniendi ꝯmittit: scđa ibi mandãtis. Scđa tria facit. prima excipiẽteꝫ repellit nisi i casu scđa ibi deinde accusatoreꝫ admittit. Tertia ibi si vero circa ista miã ꝓuidet. ¶ No. nepoteꝫ posse substitui i eccĩa patrui et sic nõ extẽdit se titulus de fi. ꝑsby. ad trãsuersales. Secũdo no. ꝙ exceptio crimis sine ifamia nõ obstat petẽti possessionẽ bñficii: ẽt qñ ei ꝓuisũ fuit ꝑ viã colatiõis. et sic qñ electio et cõfirmatio simul et vnico actu fuit expedita. ¶ No. duo crimina ihabilitantia quẽ ad beneficiũ prosequẽdum. ¶ No. exceptionẽ criminis cũ infamia admitti cõtra petẽtem possessionẽ beneficii ad ĩpediẽduꝫ colationis effectũ. ¶ No. repulsũ ab excipiẽdo admitti ꝑ viã agẽdi qñ exceptio nõ adaptat ad petituꝫ. et idiscussa repellit. ad hoc. ĩ. de ap. cõstitutus. et vide Bar. i. l. i. §. i. ff. qđ vi aut clã. ¶ Nota proponentem plura crimina non artari ad omnia probanda: sed sufficere: vt alterũ ꝓbet ꝙ licet ꝯcludente singulariter et distributiue ad memoriã rei de quo de rescrip. c. ii. ¶ No. practicaꝫ ꝓcedẽdi qñ oponit exceptio criminis cum infamia: qꝛ statim nõ repellit petens nec admittit ad possessionem: sed purgatio indicit. et suspẽdit effectus petionis ad aduẽtũ purgatiõis: i qua si defecerit repellitur si obtineatur admittit: et quo aliquãdo nõ accusatur: et aduersarius in expẽsis ꝯdemnat. et hodie iponit pena de qua in. c. i. e. ti. li. vi. ¶ No. ꝙ deficienti i purgatione imponit pena sꝫ modum agendi sup cuius tela est idicta purgatio ꝑm gofre. qđ dicit Ab. alibi tã clare nõ reperiri. ¶ Op. ꝙ littera habet ꝯdictionẽ naꝫ in principio scđe partis sensit exceptionẽ non admitti si obiiciat crimẽ sine ifamia: postea sentit eam debet admitti: qꝛ dicit huic silentium iponi qui petebat bñficiũ ꝓbans crimibus: ꝓnunciat ergo ꝯ eũ: vt actorẽ et sic sup exceptione. So. vnus est intellect⁹: qꝛ exceptio criminis sine infamia admittat cõtra petenteꝫ possessioneꝫ bñficii nõ: vt ipediat executiõeꝫ collatiõis quo ad possessiõem sed: vt ea data postea discutiat exceptio: et sꝫ illius ṽitatem ꝓnunciet huic sup beneficio silentiũ iponẽdo. huic obuiat ṽbũ ibi si legitimis accusator etc. vbi pꝫ ꝙ nõ admittit per viam exceptionis: sed ꝑ uiã accusationis: sed exponunt illi accusator idest exceptor: nam accusatio et exceptio hoc casu ꝑ eodem ponunt. In auc. de sancti. epi. §. si quis autem et. §. si autem. Scđa est opi. Inn. ꝙ nõ audiatur per modũ exceptiõis: sꝫ accusatiõis tñ et qđ di. i. silentiũ iponatis. dicit Hosti. s. dictaꝫ ꝑbendaꝫ sibi adiudicando. ĩ. de rescrip. inter ceteros. Uel scđo põt dici ꝙ admittat per viã exceptio

nis.et aliqd petebat iuris forte ordinẽ ãnexũ pbẽde.e.de prebẽ.significatũ.vel qñ sine ãnexione cogit ordinari: de eta.et qua.quert fm Jo.an.Sz vltimũ nõ placz mihi: qz et istud impediret possessionẽ.ẽ.c.sup his. ¶ Oppo.cum glo.qz petenti ius pro iure electionis admittat exceptio criminis etiaz sine infamia.ẽ.c.omnipotens.lxxxi.di.tantis.C.de procura.l.reum.So.si opponit crimẽ electo añ ꝯfirmationem et sic anteq̃ plenuz ius sit ꝯsecutus.et sic petit aliqd iuris qđ li bet legitima exceptio admittit etiã sine isamia: qz tunc exceptio repit obiectuz sibi propositionabile.s.actionez iuris. Si autẽ iã scã collatiõe talis iuris sola petit possessio facti nulla deberet exceptio admitti: respiciẽs ius tertij cũ illa nõ obstet:executiõi tamen si opponatur crimen cũz isamia: admittitur exceptio discutienda: vt h dicitur: qz iam fuisset in possessione pꝑter tantã isamiaz suspẽderet vsqz ad purgatiõez.ij.q.v.psbyter.et.c.si mala fama.fortius g possessio impeditur:de hoc habebit in.c.ꝯstitutus.de ap.materiã hanc an exceptio admittatur ꝯ petẽtem bñficiũ vl aliqđ ius vel possessionis factũ.Examinat Inno.h hosti.et ꝯpo.in.c.qz sicut.e.de elec.de ca.pos.cũ oli.de dolo.cũ oli.de ꝯces.pbẽ.pꝰ electionẽ.pcedã hoc ordie ponẽdo aliqs regulas. Prĩa est qñ beneficiatus petit aliqd iuris quod sibi deest i bñficio vl qđ ẽ ꝯsecutiuũ ad bñficiũ.Exẽplũ de pmo: qz est tñ electus et petit ꝯfirmationẽ vl ẽ ꝯfirmatꝰ.et petit ordinẽ ãnexũ beneficio vl qz ratione beneficij artatur ꝯsequi vl petit cõsecrationez regularit exceptio obstat: vt ẽ casus.h.c.super his.et i pluribꝰ iuribꝰ allegatis p ꝯtra i auc.quõ opoz.epi.§.si quis autẽ.e.c.meminimꝰ.hec ha dicit Inno.de dolo.cum olim.nisi crimẽ qđ mõ obicijtur fuerit primo obiectũ.et plene discussũ añ confirmationẽ allegat:qz de illo vlteriꝰ excipi non potest:de elec.cum dilecti.xxxv.q.ix.mennam.ff.de popu.acti.l.iij.et qz de facto eiusdẽ hominis nõ debz sepe q̃ri ff.nau.ca.sta.l.licet.de offi.le.lz.et qđ no.h.c.de his:et no.fuit in.c.sup his Idẽ dicit Inno.si pꝰ fuisset exceptuz.et nõ obstante exceptione fuisset ꝯfirmatꝰ:arg.C.de fi.instru.l.fi.ad fi.et qđ no.de re.iudi.ster mosi.et.C.de fal.l.et pena h ponit etiã ꝯpo.i dicto.c.qz sicut.adducit: qz iste exceptiões habent instar actionis. In auc.d sancti.epi.§.si qdẽ.et i auctẽ.quomõ opoz.epi.§.si quis autẽ.vñ ponet vt p ꝯstãti tertiũ postea opponẽtez nõ audiẽdũ.hoc latius examinat Inno.i dicto.c.olĩz.de dolo.Et pꝰ limitat h non pcedere qñ fuisset facta ꝯfirmatio sine cause cognitione: qz tũc poterit oppõi i quãtũ petitur aliqd iuris.sz vbi est facta ꝯfirmatio cũ cause cognitione fatetur ẽt tertiũ nõ admitti per viã exceptiõis admittitur tñ fm aliquos per viã accusationis nõ ad electionem vl cõsecrationez cassãdz: sz ad hoc vt deponatur vel suspendatur vl alia pena iponatur qđ vltimũ placz Inno.q dic.et secũ plures alios dixisse qz nõ audit nec p viã exceptiõis nec p viã accusatiõis:nec ad ifrigẽdũ electionẽ nec ad deponẽdum:qz sũma trãsit in rẽ iudicatã: et dz eẽ aliqs litium finis.C.de fi.instru.l.fi. Idẽ dicit si nõ ad instãtiã excipientis vl agentis:sz iudice ex officio plene inquirente fit discussũ de iure cõfirmati tã sup forma q̃ super moribꝰ electi vbi pcedere debet:qz et in hoc cãu sñia confirmatiõis transit in rez iudicatã:nisi forte obreptione obiceret.quo casu potꝰ ex promissiõe:et d gratia q̃ de iure audiret excipiẽs nõ tñ multo tempore post cõfirmationẽ.h.de elec.cũ dilectis fm Inno. Alibi dicit ptẽ nõ audiri nisi p viã denũtiatiõis d rescrip.ad aures.et dicit Jo.an.post ꝯpo.i.c.ad audiẽtiã e.ti.nõ nego qñ audiat Iudex supior pcedẽs ex officio:qz i bñficialibꝰ sũma nõ trãsit i rẽ iudi.ad eiꝰ piudiciũ:vt dixi plene in dicto.c.ad audiẽtiã.sed ipse ꝯ quẽ est lata nõ auditur mero iur ex quo nõ est appellatũ: et hoc etiã tenet hosti.in deõ.c.cũ oli.de do.et ꝯtra.qz h oppositio et actio obtinet i star actiõis popularis q̃ vno agẽte ꝯsumitur.ff.de popu.acti.l.iij.nisi forsã: vt ipeditur is q scẽo agit doceat pmũ puaricatũ vl corruptũ fuisse.ff.de puarica.l.iii.d collu.d te.c.i.et.c.si.vel suã vel suorũ iniuriã ꝯsequat et ignorauerit quãdo primus egerit:vt ff.de accu.l.si cui.§.i.fz opi.in dicto.c.cũ oli sac.gl.in deõ.c.cũ dilectis: et dixi de rescrip.ad audiẽtiã.de illo autẽ qui specialiter fuit i causa:et excepit ꝯ confirmationẽ:an admittatur idẽ excipiẽs ꝯ ꝯsecratũ vl ordinẽ: examinat ꝯpo.in dicto.c.qz sicut. Et primo vi qz sic:qz aliud est cõfirmatio:et aliud est cõsecratio.vñ cuz nouit aliqđ petitur nõ obstat exceptio.ad hoc.e.eo.sup his.dicit qz non admittitur ex quo fuit in causa cõfirmatiõis:et habuit facultatẽ opponendi:et maxime si vel excepit vl habuit terminũ ad excipiẽdũ:et opponẽdũ:et articulãdã quicquid velit d p ba.c.lz.d ige.ma.l.disamari: nisi doceat se ignorasse:vt i.c.cuz in tua.qui ma.accu.pos.et ff.de accu.l.si cui:et h ideo: qz ratione nouerit peti si admitteretur exceptio non solũ lederetur nouiter petitũ sed etiã lederet antiquitus obtentum super quo est sententiatũ.nã tolleretur: et cessaret ius iã q̃situ p ꝯfirmatiõnez.ff.de excep.rei.iudi.l.egi.et ff.si fin re.l.hac qđ est verũ:nisi iudex ex noua causa hunc excipientem cõtra cõsecrationẽ admitteret:vt d of.dele.insinuante.ff.de i terro.ac.l.d etate.§.ex causa: fz ꝯpo.i dicto.c.qđ sicut qđ satis mihi placz. Aduertẽdũ tñ qđ si petatur cõfirmatio prouisiõis vl declaratio qđ beneficiũ spectet ad agẽtẽ vbi alsa est ꝯstitutꝰ ius totale nõ di hec petitio iuris nisi fuerit opinio:qz nõ differt an petatur possessio an puisionis ꝯfirmatio.vel declaratio.naz licet verba sint diuersa per nullam tñ harũ formaz agitur: vt ius ꝯstituatur in re cũ igit eadez sit ratio et c.de ꝯsti.translato.ff.ad.l.acqui.l.illud.lz eni p ꝯfirmationẽ electiõis petatur ius cõstitui: nõ tamen p ꝯfirmationez colationis vl totalis puisiõis:sz tñ declarari. Scđa regl'a est qz vbi nihil petitur iuris ad bñficiũ vl ꝯsecutiuũ ad illud: sed sola possessio facti petitur regulariter non admittitur excipiens:et maxime procedit hec regula si posset peteret quã alias habuisset: et ageret possesorio recuperãde:qz cõtra talem nõ admittitur exceptio defectus pꝑrietatis vl criminis.dicit Inno.de ca.pos.cũ oli.ad qđ de resti.spo.in lris:et.c.itẽ cũ quis. Si autẽ agitur petitorio vel possesorio adipiscende sit pro regl'a qz etiã regularit nõ admittit exceptio:qz ordiat ad repellẽdũ obiectũ iuris nõ obiectũ petitionis facte:et qz possessio venit ꝯsecutiue: et executiue ad cõfirmationem precedentem.vñ si non fuit opposita añ non impedit executionẽ cõfirmationis sicut in sñia regulr exceptiones concernẽtes merita non admittuntur in executione de offi.del.pastoral.§.qz vero:et qđ ibi no.de re.iudi.de cetero.h regula recipit falleñtias. Prĩus casus qñ ꝯtẽdit nullitas cõfirmationis vel electionis:et cõfirmatiõis simul vel eius qz p confirmatione habet:et impedit effectꝰ quo ad possessionez de ca.pos.cũ oli:et de dolo.cũ oliz. Idem no.Inno.in.c.post electiõez de cõces.prebẽ.et Jo.an.ibi in verbo instituo. Idẽ si negat cõfirmatio: et aliter de ea non apparet de q non di ꝯstare.eo qz consecrauerit superior:qz diuersus est actꝰ cõfirmationis a cõsecratiõe:vt dicto.c.cũ oliz.de dolo:et cõtra.dixi cõfirmationis p tanto:qz nõ sufficeret pretendere nullitatẽ electiõis tantũ: vt no.i.d.c.cum olim.de ca.pos. Scđus quando non ꝯtenditur nullitas cõfirmationis vl qz pro confirmatiõe habeatur:sed aliquo respectu ẽ supplãtatꝰ is q nũc vult se oppõere qz se nõ oppo fuerit tempore electionis. Et dicit Inno.eum impeditum vel supplantatum altero ex casibus.s.scriptis. Primus qñ inter electionẽ:et cõfirmationẽ non fuit dare mediũ.s.quod se posset opponere: vt qz fuit pꝑuisũ per viã collatiõis. Sed huic obuiat huic.c.qz promissũ fuit per viã collatiõis:et tñ nõ admittitur exceptio criminis nisi cuz isamia:dupliciter respondetur. Primo fz Jo.an.in dicto.c.cũ oli.qz inquãtuz Inno.dicit admitti sic supplãtatũ.procedit cũ distinctiõe huius.c.an sit disamatus vel non super ista collatione:vel an sit infamatus vel non de crimine: quod opponitur per hoc.c.et hoc sequitur Compo.s.et sic debet intelligi dictuz aliud Inno.ꝯtrariũ huic cũ hac distinctione quod ponit de conces.preben.post electionẽ:et ibi Jo.an.in verbo isti

tutio. vbi dicit q̄ q̄cq̄d docetur id q̄ agit diocesanus quando ad eum spectat totalis prouisio cōferendo intelligitur ɔfirmasse. Igitur qui hꝫ causā ab eo dꝫ gaudere possessione pacifica priusq̄ aliqs contra eum admittaꝛ per modum exceptionis criminis: vt .d.c. post electionem. z de elec. ɔstitutus. z allc. ad hoc Host. hoc capl'in: vt pꝫ C. de edic. di. adri. tol l. ij C. de fal. z C. de ordi. cog. l fi. §. fi. Uel fm Inno. pcedit qd̄ est dictū qn̄ opponiꝛ defectus collationis: z sic defectus intrinsecus: secus si opponiꝛ crimen extrinsecus: quo casu standum est huic decre. an opponaꝛ crimen cū infamia an nō: z q̄ exceptio criminis velut plata odiose minꝰ operaꝛ. Nō huius: q̄ ex quo non habuit ɔgruum tps ad opponendum nulla negligētia vel culpa pōt imputari si ante non opposuit: ergo sibi dꝫ subueniri. ff. de accu. l. si cui. de re. iudi. c. pe. de ele. ex cō. mini. c. ad apl'icē. z pcedit hic casus etiā hodie tenendo q̄ .c. fi. de elec. lib. vj. non hēat locū in collationibus. ¶ Scd̄s casus qn̄ cōfirmatio fuit facta clandestine z sic nō potuit quia opponere qd̄ hodie haberet locū si pōt probari fraus que fuatur aliqn̄ q̄ ordināt ponentes edictū q̄ statim remoueanꝛ per alium vt nō transeat ad notitiā se opponere volentiū. ad hoc. J. vt eccle. bñfi. c. j. ¶ Tertius casus qn̄ ipsa ɔfirmatio est facta z acceleratio bñficio pcurante vel alio: vt nō possit qs se opponere. de dolo. c. oliꝫ. §. j. qd̄ hodie pcederet si sic acceleraretꝛ statutis breuissimis terminis. ¶ Quartus casus qn̄ ɔfirmatio est facta in absentia illorum qui nūc se volunt opponere: sed tunc nō ɔtradixerunt ppter absentiam. qui ma. accu. nō pos. c. fi. non enim pōt imputari absenti z ignoranti si s: nō opposuit: hꝫ non placet Inno. q̄ licet possit hic abñs postea venire per viā denunciationis vel accusationis: vt. d. c. fi. nō admittiꝛ per viā exceptionis. Nō ob. hoc. c. q̄ hic non admittunꝛ ppter abñtiam se opponentiū: sꝫ ppter infamiā eius ɔtra quē opponiꝛ saluari posse istetex. qn̄ tertius opponeret rōne sui interesse i quo casu tertio ignorāti nō p̄iudicaꝛ: vt p̄dixi. z de rescrip. ad audientiam. z no. de elec. cū dilecti. alꝰ dicit q̄ facta ɔfirmatione ɔtra petentem nō admittiꝛ exceptio: nisi ɔfirmatio sit suspensa: vt no. in. d. c. ɔstitutus. de appel. z dicit Inno. in. d. c. cum oliꝫ. de cā pos. fateꝛ q̄ appellatio vel restitutio in integrū illud impediret si ee fal. instru. l. fi. z idē dicit de do. z cōtu. cū olim. Nō ob. si dicaꝛ opponentē nō audienduꝫ: q̄ pōt sibi imputari si nō appellauit. ij. q. vi. biduū. vl'ti. aduersus. q̄ ibi loquiꝛ in actu iudiciali: hic in extraiudiciali: nā in his que extra iudiciū fiunt nō est necessaria appellatio: q̄ nō transeunt in rē iudicatā: vt no. de tempo. ordi. ad aures. ꝺ his que fi. a ma. par. ca. c. i. z no. Compo. de ɔsti. cū oēs. Non ob. si dicaꝛ q̄ hodie ɔfirmatio est actus iudicialis per. c. fi. ꝺ elec. lib. vi. Iunctis no. per Inn. de appel. ɔstitutus. q̄ pōt esse extraiudicialis nemine cōparente z iudice cause cognitionem aliter nō assumente: vel q̄ etiam ibi exigiꝛ cāe cognitio: hodie oēs isti casus cessant: saluo qd̄ dꝛ de electiōe: z qd̄ dꝛ qn̄ cōtendiꝛ de nullitate z ꝺ abñtia: z opponiꝛ de pprio iteresse: vel forte pcedit fm oēs casus: q̄ supplantante: opponēte nō diciꝛ causa cognitū: vt debeat. Non ob. si dicaꝛ opponentē non admitti ad impediendā possessionē: nisi incōtinenti offerat se paratū ec. vt. l. iij. §. ibidē. ff. de exhibē. q̄ ɔtraria pcedunt in rebus pphanis: hic in bñficialibus in qbus exceptio nō canonice institutionis plus possessionē iustificat: ideo facilius admitteꝛ. de reg. iur. c. i. lib. vi. Sentit tñ host. q̄ debꝫ habere pbatam pbationē: nam dicit hic exceptionē criminis cum infamia repellere: ita tñ q̄ sit pbare paratus repulsꝰ tamen a facultate excipiendi: admittiꝛ per viam accusationis: vel denunciationis qn̄ exceptio nō fuit admissa: z q̄ non obstat tunc exceptio rei iudicate: ex quo nō fuit examiata. Itē z per viam institutionis: vt no. in. c. pastoralis. §. q̄ vero. de offi. dele. z vide quod no. Barto. in. l. j. §. l. ff. q̄ vi aut clam. ¶ Tertius casus pncipalis qn̄ opponiꝛ crimē cū infamia quo casu si agat pro possessione quā olim habuit: adhuc nō impediꝛ: vt. d. c. item cū q̄. de cā pos. cū sup: vt pꝫ. C. de do. inter vi. z vxo. l. si maritus. Nec ob. huic decre. q̄ loquiꝛ qn̄ quia nunq̄ habuit possessionē qd̄ procedit nisi opponeretur exceptio per quam ɔcluderetꝛ ipso iure priuatꝰ: vt heresis depositio z similia. viij. di. quo iure. de restꝰ. spo. accepta. vel aliud quod de criminibus que dixi obstare agenti possessorio recuperandē. in. d. c. accepta. alꝰ si crimina nō inducant priuationem ipso iure: vel nō sunt de illis de qbus in. d. c. itē cum q̄. licet sint grauia: vt homicidiū: periurium: z adulteriū nō auditur excipiens C. de pba. l. ad pbationē. z vide pro eo qd̄ de homicidio est dictū. Inno. de ɔce. p̄ben. cum nostis. p que dicit Compo. in. d. c. qd̄ sicut. vbi ponit p̄dicta quod videatur audiri excipientē q̄ agens m̄rimonium ɔxit: cum per illud videatur bñficio renunciasse. de cleri. ɔiuga. c. i. z. ij. z. c. cū decorē. per p̄ alle. c. accepta. z licet cōtra. de quo de excel. p̄la. inter dilectos. vl'ti. pterea. in glo. no. non soluꝫ. vbi dꝛ agiꝛ de bñficio cuius nōdum habuit possessionē: exceptio criminis sine infamia nō obstat: nec impedit effectū prouisionis vel ɔfirmatiōis per que plenū ius hꝫ: ex quo de iure nihil faciendū restat. s. nec ɔsecratio vl' ordinatio: sed sola facti possessio: vt in. d. decre. ɔstitutus: de app. z hic tunc enim necessaria ē denūciatio vel accusatio. ff. ꝺ mu. z hono. l. rescripto. §. si accusatorem. sed si opponiꝛ criminis exceptio cū infamia tunc dicit q̄ excipiens ante ɔfirmationē vel puisionem habuit facultatē opponendi: vt q̄ sciente ipso denūciauit prouisor se velle pruidere tali: tunc nō impeditur ɔfirmatiōis effectus: etiam si crimen obiciens accusaret vel denunciaret ad quod dicta decre. cū in tua. audiretur tñ p̄dicto modo post possessionē adeptam: vt in. c. constitutus. Si aūt nō habuit facultatē excipiēdi: vt q̄ ignorauit ɔfirmationē vel puisionem vel fuit alr̄ legitime impeditus. tūc ppter infamiā suspenderetur: vt in iuribus allegatis in glo. fortiꝰ ergo impediretur: vt de iureiuran. quemadmoduꝫ. Alij dicūt z forte bene fm Compo. in. d. c. q̄ sicut. q̄ etiam hoc casu repelletur exceptio: z dabiꝛ actio per iura p̄dicta: sed differꝛ tunc possessio infamati: donec se purget. ij. q. v. p̄sbyter. ꝺ purga. ca. inter. z sic dꝫ intelligi hic. Sed certe tex. ibi. nisi ec. videꝛ velle eum admitti per viam exceptionis: qd̄ plus placet: sed exceptio nō habebit repellere: sed admittere: z suspendetur executio puisionis in euentū purgationis: z hoc dicit Compo. in. d. c. q̄ sicut. de facto suari: per que dicit hic hosti. q̄ infamia obiecti criminis hꝫ duos effectus. Primus est vt executio suspendatur. Secundus vt ipsa suspensa probatio obiecti criminis admittatur. de quo. J. de symo. c. accusatum. Tertius potest addi vt purgatio inducaꝛ: z dicit hanc decre. hactenus. sic intellectā: ergo ec. ff. ꝺ legi. l. minime. Et dicit clementē quartū in translatione cuiusdā episcopi hoc approbasse. Sed si contra publice infamatū concurrant accusator z contractor. Dicit hosti. accusatorē qui incedit via ordinaria preferenduꝫ ff. de mino. l. in cause. z allc. no. in summa de accusa. i Rica de inquisi. §. si quis effectus. vbi est ordo. Instruit aūt Compo. vbi. s̄. iudicē ne simul recipiat probationes criminis z infamie: alꝰ facile esset excipienti vt admitteretꝛ ad probationē criminis confingere infamiā: sꝫ primꝰ recipiat probationes: z de qua si constiterit per rei euidentiam vel probationes testes: vel iniam: tunc admittitur probatio criminis: q̄ si non probetur indicitur purgatio: vt hic. Si vero probetur ammouebitur confirmatus vel prouisus: vel iuxta formā libelli sui sibi silentium imponeꝛ fm Compos. Ex his pꝫ q̄ si contra puisum agitur vt cassetur prouisio vl' collatio rōne criminis: si non fuit appellatū repellitur agens: q̄ ex quo plenum ius habet: apparet accusantem: vel denūciantē: vel inquirentem non admitti ad finem impediende possessionis: vt est dictum: per hoc dicit q̄ exceptiones que afficiunt litteras beneficiales: vt pluralitatis z surreptionis z similis admitti debere contra litteras ad finem impediende possessionis: q̄ cum titulū habeant ex rescripto quod ē vitiosum: non aget ex cōmuni effectu. de rescrip. constitutus de deci. ex multiplici. ff. p emp. l. ij. §. q̄ a pupillo. obiciens

vero criminis:vel defectus non afficientis litteram vel p̃ſonã
non admittiſ:niſi infamia opponatur:vt eſt dictũ. Sed ſi vi/
deat iudex maliciã excipiẽtis:põt et dʒ facere ꝙ excipiẽs aſtri/
gat ſe ad certam penã ſoluendam aduerſario ſi deficit in p̃
bando:alr̃ non admittat eũ:vt.ĩ.eo.ſuper his.de elec.cũ di
lecti.de reſti.ſpo.l.ras. Poſſunt tñ tam violente eſſe p̃ſum/
ptiones ꝯtra excipientẽ ꝙ illũ repellat.C.de fal.l.ij.de in ite.
reſti.c.ſciſcitata.de ꝯceſ.p̃ben.poſt electionẽ.vbi iuxta ſanũ
intellectũ exceptio renũciationis:alr̃ legittima ꝓpter mali/
tiam nõ admittiſ.Et hoc maxie in exceptiõibus odioſis cri
minũ vel defectuũ.de reg.iur.lib.vj.in regula odia. ſʒ ꝯpo.
in.d.c.ꝙ ſicut.vbi glo.hanc decre.et de quo ibi nihil dixi:q̃a
magis ꝯgrue ponit hic:hec oia ꝓcedunt qñ petiſ poſſeſſio
nuda:ſecus ſi ipſa in ſe hẽret aliq̃d iuris:vt eſt traditio ſigil/
li que in ſe ꝯcludit officiũ cãcellarie:vt eſt tex.ſm vnũ intelle
ctum.in.c.vt noſtis.de app.et per hoc remanet ſupflua que/
dam glo.quã potuit hic Hoſti.q̃ in p̃dictis includiſ.

# Qualiter et qñ.el.ij.

q Superiorem ꝯtra ſubiectum:maxie p̃latum ſuper his tñ ſuper q̃bus eſt infamatus dʒ inquirere:et tunc enim vocabit:ar
ticulos ſibi tradet demũ noia et dicta teſtiũ:et exceptiões et de
fenſiones illius admittet:et ab admiſtratione remouebit illũ
ſi appareat grauiter deliq̃ſſe:et h̃ ordo non eſt ad vnguẽ ob
ſeruandus.h.d. Hic ponunſ auctoritates veteri et noui teſta
menti. Ex q̃bus eliciſ qñ et qualr̃:ꝯ quẽʒ et a quo ſit inq̃ſitio
facienda:et quis ſit eius effectus.ſm pe.et ab. Sũt quattuor
partes. In p̃ma dicit qñ. Scḋa qualr̃. Tertia ad qd. Quar
ta pʒ:ſcḋa ibi.debʒ:tertia ibi.ad corrigẽdos:quarta ibi. hũc
tñ. ¶ No.p̃mo in iure licitũ ꝓcedere et arguere ab auctori
tatibus veteris et noui teſtamenti:et ſic lex canonica nõ oĩno
excludiſ a lege diuina:ſm hoſti.qui remittit de eta et qua.cũ
ſit. ¶ No.vnũ modũ ꝓcedendi:q2 põt infamatus poni ad
rõnem:vt reddat rõnem geſtoꝝ.ad h̃.ĩ.c.ſi ꝯſtitit. ¶ No.
requiſita vt poſſit ad inq̃ſitionem ꝓcedi:tam ꝯ ſubditum q̃
ꝯ prelatum. Primo ꝙ fama et clamor deuenerit ad aures p̃
lati. Scḋo ꝙ fama nõ habuit ortũ a maliuolis et maledicis:
ſed a ꝓuidis et honeſtis. Tertio ꝙ nõ ſemel:ſed pluries hec
fama inualuerit. ¶ No.ꝙ in inquiſitiõe ex officio fama ob
tinet locũ accuſatoris:vel ſaltẽ denũciatoris vel relatoris:h̃
ſunt notabilia vſq3 ad v̾ſi.liceat aũt.per hanc decre.dicit ho
ſti.ꝙ in iq̃uiſitione dʒ p̃mo veritas inquiri ab eo ꝯ quẽ iq̃ui
ritur q̃ a teſtibus:et ſi ꝯfiteaſ nunciꝰ dʒ cum eo agi.de elec.
innotuit.et etiã debẽt excuſationes illius audiri:vt eius qui
rõnem reddit.ĩ.de obli.ad rati.c.j.ff.de tute.et ra.diſtra.l.i.et
per totũ.ad hoc q2 dʒ queri veritas ab eo qui creditur meliꝰ
ſcire.qui ma.ac.nõ poſ.videſ ergo ab illo ꝯ quẽ inq̃riſ.de re
ſcrip.ab excõicato.ff.de teſta.l.domitius.et p iuramẽtũ pri
us q̃ recipianſ teſtes.de ꝓba.c.ſicut.de iureiurã.ex litteris.
ad hoc qḋ no.ĩ.eo.ſi ꝯſtiterit.de rele.miſ.c.ſi.et eo.ti.c.i.lib.
vi.hoc veꝝ ſi ex officio inquirit:alr̃ nõ:ſm goſ.vt dicã ſuper
glo.j.in p̃n. ¶ Quero q̃ñ intelligiſ illud deſcendã;inquit
et videbo:dic.ſ.inquirẽdo:q2 non eſt diſſimulandũ:ex quo tã
ta viget infamia:vel videbo ſubijciendo rem oculis.ff.fini.re
gun.l.ſi in ruptiõe.ff.de mi.l.minor.xxv.an.de pba.c.pe.qḋ
dr̃ notoriũ facti euidẽtiã.ĩ.c.audiẽtiã ¶ Quero qd ꝯp̃hẽ
ditur hic appellatione clamoris:dic ꝙ clamor põt ſumi pro
voce querulosa et publica aliquoꝝ:lʒ paucoꝝ tam potentũ
vt ſcandalũ perueniit:vl̾ eſt clamor paucoꝝ:et qñ ſciſ auctor
fama eſt multoꝝ:et qñ neſcitur:ſm Hoſti.de quo.ĩ.ḋ eo qui
cogno.ꝯſan.vx.ſue.c.ſuper eo.et dixi in.c.veſtra.de coha.cle
rico.et muli. ¶ Quero an ſufficiat infamia que ad alios tñ
deuenit et nõ ad ſuperiorẽ. Dicit Jo.an.ꝙ nõ:per l̃ram ibi.
qui ad me ꝑuenerit. Et ſic habes per quẽ inquiſitio eſt faciẽ
da:q2 per ſupiorem. ¶ Quero an in qualibet inquiſitione
debeat ſeruari ꝙ hic hẽtur.dicit ꝙ q̃dam eſt inquiſitio gña/
liſſima:et e mero iudicis officio:vt cũ in gñali vl̾ prouinciali
ꝯcilio inquiritur de ſtatu ꝓuincie:vt.j.c.proxi.Quedã gña/
lis que ſit de ſtatu eccl̃ie ciuitatis:caſtri:vel loci in capite et
membris:et dum p̃latus ex puro officio viſitat.de of.or.c.j.
et.c.irrefragabili.x.q.j.placuit.de here.excõicamus.§.adici
mus. In his caſibus nõ hʒ locũ forma huius ꝯcilij:ſicut enĩ
ſit gñaliſſima:et gñalis inquiſitio ex puro et mero iudicis of
ficio:ſic et ex eodẽ ꝯpendioſe et gñaliter ꝓcediſ ꝯ omnes:vñ
dicebat Ab.ſ.ſ.dʒ.capitulis tradi non debere qñ inquiriſ ſu
per ſtatu eccl̃ie:non ꝯ certam perſonaʒ. Ad hoc de elec. qui
contra certã.et.ĩ.eo.qualiter.ad ſi.ſit etiã gñalis aliquo im
petrante:vel ex officio deferente fama:quo caſu etiã dicit nõ
habere locũ ꝯcilium.ĩ.qḋ tradiſ de re.iudi.cũ. J.et.A.et.ſ.c.
ſi.q̃uis.et illa de ſingulari inquiſitione intelligi poſſint:vt ibi
no. Eſt et alia ſp̃alis inquiſitio vel ſingularis:et hec qñq3 ſit
ad denunciationẽ illius ad quẽ ſpectat ad eius offm̃ denun/
ciare:quo caſu dicit trinã monitionẽ nõ neceſſariã:ſed facta
denunciatione ſit inquiſitio.C.e.l.ea quidẽ.de offi.cuſto.c.
j.de cẽſi.romana.§.ſane.lib.vj.Et de hoc plene dixi de iudi.
nouit.ſit qñq3 nullo denunciante:ſed fama deferente:et tũc
ſi ꝓcediſ ꝯ ſecularem p̃latũ nõ ſufficit ſimplex fama vel cla
mor:niſi ſit frequẽs et tanta ꝙ generet ſcandalũ:vel nõ poſ/
ſet tollerari ſine ſcãdalo:vt pʒ hic. Si ꝯ ſecularem p̃uatum:
ſufficit fama frequens et ſamoſa:etiã ſi non generet ſcanda
dalum:vt hic:et vtroq3 caſu ſeruabiſ forma.§.debet:ſed et re
quiritur ꝓbatio fame.de qua.ĩ.eo.cũ oporteat.qḋ tñ totuʒ
eſt arbitrio iudicis ꝯmittẽdum:dũtamen leues ꝓbationes
ſufficiant ꝯ priuatos q̃ ꝯ prelatos.J.ti.ij.licet.de offi.del.pa
ſtoralis.in prin.de ſen.excõ.cũ illoꝝ.§.ſi vero. Si aũt ꝯ reli/
gioſum vt ad correctionẽ:ſm regulã:tunc ſm eam dʒ de pla
no ꝓcedi:hac forma nõ ſeruata.de appel.reprehẽſibilis.de
ſta.mo.cauſis.de regu.c.ſi.quo caſu ſi agiſ vt remoueaſ ab
admiſtratione et ꝯ abbatẽ vel priorem ꝯuentualem vel cu/
ram hñtem:et auctoritate epi inſtitutũ:et ſi nõ ad vnguem:tñ
quo ad q̃dam ſeruãda eſt hec forma:vt notetur et ſe defẽdat
.ĩ.c.ij.de ſymo.p tuas.ſed ex leuiori cã remoueri põt:vt ibi.
.ĩ.de app.q2 nos. Qñ vero agitur de ſimplici priore officia
li:vel obediẽtiario talis pro libito abbatis:ſine cã d̃ſtituitur
de ſta.mo.cum ad moñ.§.tales.de p̃uile.c.j.in fi.li.vi. Qñ
q3 ſit inquiſitio ex debiti officio vrgenti:et ꝓceditur etiam ſi
nulla fama p̃cedit:vt ſi agitur de matrimonio ꝯhendo corpa
li.de clã.deſpon.c.ij.vel ſp̃uali.de elec.cum nõ nobis.et vbi/
cunq3 ex puro et mero officio ꝓcedit iudex. In his maxie i
quibus vertitur periculũ aie.de iureiuran.ad nr̃am.ij.de of
fi.or.c.i. Et remittit ad ſũmam de inquiſitionibꝰ.ſub R̃ica
de criminibus ſine ordine puniendis. Totã glo. Inno.hic po
nit de mõ probandi infamiã:et qualr̃ teſtes debeant reſpon
dere:et in cauſis et in aliis hic obmitto:q2 illũ poſui in.c.cum
oporteat:vbi etiam tangitur de materia:et etiam q2 hoc.c.ſa
tis eſt grauatũ alia mã. ¶ Quero quos cõprehẽdat hic ap
pellatione ſenioꝝ:dic ꝙ ſunt hi de capl̃o ſine quibus ad ta/
lia nõ procedit prelatus:niſi aliud hẽat ꝯſuetudo.de cõſue.
c.iij.lib.vj. Et dicit goſ.qñ prelatus inferior epo a canonicꝭ
eccleſie cathedralis eſſet infamatus:adiungit canonicis ali
os prelatos.xviij.q.ij.ſi quis abbas. ¶ Venio ad glo.ſatis
inepte ꝯpoſitã:que primo agit qñ procedatur ad inquiſitio
nem vſq3 ad vſ.et tunc.ſcḋo qualiter ꝓcedatur:tam in inqui
ſitione q̃ in denunciatione:et hoc proſequitur in v̾ſi.et tũc.vſ
q3 ad v̾ſi.crimie vero probato.et in v̾ſi.ſi vero crimen ꝓba
tum fuerit.vſq3 ad v̾ſi.ſi vero crimen.et in v̾ſi.et tñ ꝓceditur
ad denunciationẽ:vſq3 ad v̾ſi.nunquid reus.et in v̾ſi.iteʒ et il
lud:vſq3 ad v̾ſi.ꝙ ſi aliquis.tertio tractat de effectu pene:et p
ceſſu inquiſitionis.in v̾ſi.crimie nõ ſic ꝓbato.vſq3 ad.v̾.ſi ve
ro crimen non probetur.et in vſi.ſi vero crimen probetur.vſ
q3 ad v̾ſi.et cum proceditur.quarto remouet tria dubia circa
predicta. Primum an in cauſa inquiſitionis habeat locum
recõuentio.in v̾ſi.item nunquid reus.vſq3 a ver.item teſtes.
ibi tangit. Secũdum an poſſint teſtes compelli.vſq3 ad v̾ſi.
et illud. Poſtea in ſi.tãgit tertiũ.in ver.quid ſi aliquis.ſ.qui
ad.mittantur ad ꝓmouendam inquiſitionẽ. ¶ Quero pri

mo cū glo.qn debeat platus pcedere ad inqsitionem: dicit
glo.cum per famā z frequentē clamorē intelligit de excessi-
bus alicuius: seu aliquoꝝ: z pꝫ ex tenore huius ꝯstitutionis:
ita q̄ sit infamat⁹: nō a maliuolis z inimicis: sꝫ a bonis z di/
scretis: vt hic. z .j. de purga.ca.cū in iuuentute.cū si. An tunc
debeat de necessitate pcedere infamia: ita q̄ alias non vale-
at pcessus. Multa alia q̄ ponit hic Jo.an.circa hāc famaꝫ
expediui.ff.eo.cū oporteat. ¶ Quero scdo qualr iudex p/
cedet ad inqsitionem.glo.hic prosequit tria membra. Pri
mum qn iudex pcedit ex officio. Scdm qn ad instigationē
alterius Tertium qn ad denūciationē. Si psequitur ex offi
cio.glo.dat duplicē practicā. Prima q̄ platus cum canoni
cis suis dꝫ descendere ad locū: qꝛ ibi melius pōt inquiri veri
tas. Scdo recipere iuramēta plati z canonicoꝝ super statu
ecclesie: cū eccl'ia est infamata: vel cum platus est infamatus
Tertio dꝫ esse pñs is ꝯ quem fit inquisitio: z oēs ꝯtra quos
pcedit: nisi per ꝯtumaciā se absentarent: z oia que obijciun
tur: z noia testiū sūt illi exponēda: vt in.§.debet.z.v.q.ij si p
matos.dꝫ etiam audire exceptiones legitimas quas ppo/
nere intendit is ꝯ quē inquirit: z maxie exceptionē suspitio
nis. Non pōt inqsitus illū recusare suspectū: vel q̄ iudex sit
criminosus.iij.q.vij.iudicet. Itē noia testiū z dcā debent ex
primi z publicari: vt inqsitus possit se defendere: vt i.§.debꝫ.
z si testes dicāt super his super qbus nō pcesserit infamia: nō
valet testimoniū eoꝝ. Inq̄tum glo.dicit sufficere platū esse
infamatū: pōt intelligi quo ad processuꝫ ꝯ platum tm̄: q̄tuꝫ
etiā ad pcessuꝫ ꝯ ꝯuentuꝫ tm̄: vel capl'm infamatū. Contra
nō infamatuꝫ q̄st an ex infamia capitis possit pcedi ꝯ mem
bra.dixi.s̄.eo.cū oporteat.z.s̄.de re iudi.cum.J.c.A. Inq̄
tum glo.dicit inqrentē ex officio posse recusari: bn̄ dic̄. Nec
ob.q̄ a correctione nō appellat: ergo nec iste vt suspect⁹ re
cusatur cū hec a pari pcedāt.de app.super eo.qꝛ rn̄dendūꝫ:
vt no.in spe.de inquisitionib⁹.§.i.v̄si.item.q̄ est sibi rōne q̄
nō appellat a correctione iusta cā nō assignata: nec recusatur
iusta cā nō assignata. Nā pcedit eqparatio quo ad iustitiā
z formā: vt no.in.d.c.super eo. Inq̄tum glo.dicit crimiosuꝫ
a potestate inquirendi. Idē ioā.vin.gof.ioan.an. dicit q̄ si
est ordinarius q̄diu tolerat: subditi nō possunt ipsius iudi
cium declinare.viij.q.iiij.nōne.de cle.excō.mi.c.si. Ideꝫ tꝫ
guil.in spe.de inqsi.ad si.prime col.de hoc z q̄ crimina re
pellāt a iudicādo.dixi in.d.c.scifcitatus.de Rp.vbi plenere
missi.z vide in spe.de lega.§.excipi.v̄si.itē qd est criminosus.
Scdaꝫ practicā pcedendi ex officio ponit glo.iuxta finē.v̄.
Itē z illud q̄ platus audita fama: pōt pfigere tps volenti
bus accusare: z si aliquis apparuerit accusator: audiat illum
z pcedat legitime in accusatione.s̄.c.pxio.xv.q.v.c.j.z de
purga.ca.ex tuaꝝ. Et si nō apparuerit pōt pcedere ad iqui
rendū vel indicere etiā purgationeꝫ in q̄ si defecerit puniat:
vt.c.pximo.sꝫ melius est q̄ inquirat: qꝛ piculosum est accu-
sare.qꝛ de facili nullus accusaret. In q̄tū glo.dicit iudicem
posse inquirere vel purgationeꝫ indicere. Jo.z Gof.in hoc
tenent iudiceꝫ inqrere posse etiam si petat reus pfigere ter
minū accusare volentibus offerens se purgare: si nullus ap/
pareat. Et in q̄tū glo.dicit q̄ melius est q̄ inqrat q̄ꝫ expe/
ctat inquisitiōeꝫ.hoc idē tꝫ Gui.in spe.de inquisi.§.nūc tra-
ctemus.v̄.porro.iii si. Et dicit io.an.notādū q̄ ibi dixit. Ibi
dicit q̄ glo.de purga.ca.c.inter suadet: q̄ potius statuat ter
minū.z hoc ponit ibi glo.i.z inter rōnes que assignātur pro
dcō glo.hic glo.ponit vnā.aliā ponit spe.ibi: qꝛ illaudabile
est genus intentiōis accusandi.ii.q.vij.si qs eps. Tertiam
assignat ibi Jo.an.quā dicit melioreꝫ: qꝛ posset submitti ac
cusator amicis accusati cū quo colluderet: sed timor talio/
nis tollit illud: sed in locis vbi nō imponit pullulabit fraus.
Illa p que dicit ibi Mar.de fano disputasse q̄ supuenien
tem accusationem nō tollat inqsitio maxime si pbata est nō
pbata accusatiōe. Ad qd pncipaliter inducit.l.ambiguis.
§.i.s̄.de reg.iur. Ad hoc qꝛ lꝫ per pcedentē accusationē im
pediret inqsitio non p sequenteꝫ.ad hoc cle.ꝯstitutioneꝫ.de.

elec.inducit etiā timorem collusionis.ar.l.si suspecta.ff.de i
offi.testa.c.ij.de pcura.lib.vj.z.l.eum qui.§.in pplaribus.
.ff.de iureiuran. Item qꝛ per primā accusationeꝫ nō tollitur
secunda vbi doctū est de collusiōe: vt.C.de accusa.l.si qs ho
micidij. Inducit etiā illam regulā: multā īpediunt fienda q̄
nō dirimunt iam fcā.fac.no.in.c.vno.de voto.lib.vj. Non
ob.q̄ remediū ordinariū tollat extraordinariū.ff.de mino,
l.in causequis illud quando extraordinarium est ꝯ ius cō
mune. Si aūt est sꝫ ius vnū pper aliud nō tollit.ff.de pub.
.l.j.§.vnde qrit. Accusatio aūt z inquisitio sunt sm ius z ad
eundeꝫ finem tendūt.s.ad tollenda maleficia: z sic cōcurrere
possunt.ff.de adul.l.ij. Et ideꝫ tꝫ Cy.in.l.ea quidē.C.de ac-
cusa. Nico.de mate.tenuit iudicem pcedere debere super
vtroqꝫ articulo.ff.de ioffi.testa.l.si suspecta.z per.l.ij.C.de
aboli. Cū enim intersit vt pcedat oī via qua potest hre veri
tatem.C.de eden.l.is apud quem.z ad.l.in cāe.respondit:vt
.s̄. Et hoc dicit pcedere etiā si non sit psumptio de preuari
catione accusantis: z fortius si est psumptio tn̄ vbi haberet
certitudo de psumptione iudex eū repelleret.ff.de libo.et
hi.l.iij.§.hoc interdictuꝫ.z.ff.de suspec.tu.l.tutor.§.tutor.z
super vnā tn̄ via fiet cōdemnatio.ff.sup qua melius est pba
tum.l.j.§.qui aūt.quoꝝ lega.ff.de li.agno.l.fine.§.q̄ si hoc
ipsum.ff.nau.ca.sta.l.iꝫ.ex vtraqꝫ tn̄ via poterit absolui.ff
de li.z po.l.gallus.§.ille casus. Recitat ibi Jo.an. Gui.de
suza.in.l.si quis in hoc.de epi.z cle.tenuisse q̄ supueniēte ac
cusatione cessat inqsitio.z ideꝫ dixit in regula factuꝫ legiti-
me.de reg.iur.z de pe.certucio.z ponit etiā Dy. sup.l.ante
pe.ff.de fideius. Jo.an.placet primū dictū maxie in foro secu
lari.vbi inqsiti z accusati est i eadeꝫ pena. idem in foro eccle
siastico cuꝫ determiatiōe supposita: qꝛ si p accusationeꝫ z in-
quisitionē pbet imponat pena maior includens i se minorē.
Si vero per solaꝫ inqsitioneꝫ est pbatum crimen: tūc ipona-
tur pena illi pcessui congrua: z si pnūcietur super accusatio
ne nō absoluitur simplr a crimine: sed a pena debita p viam
accusatiōis: z a litis instantia.z dicit q̄ sic deberet declarari
p principes: z ecclesiasticum z secularē. Bar.i.l.si maritus.
.§.i.ff.de adulte. z hoc pcedere de iure canonico: sm q̄ hr re
mediū inqsitiōis permittit regulr a iure.z sic vt ordinariuꝫ.
Ideꝫ si p statuta pmittat de crimie indifferēter inqri: qꝛ ad-
huc censet ordinariū: alias dicit supueniēte accusatore cessa
re inqsitioneꝫ: z maxie si accusator psequat suā vel suorum
iniuriā. Ideꝫ si nō veniat rōne sue iniurie: qꝛ remediū ordina
riū tollit extraordinariū: vt.l.in cāe.ff.d mio. hec dic̄ verani
si ꝯstet q̄ accusator veniat aio trāsgrediēdi vl' colludēdi: qꝛ
tunc pōt ipm repellere.l.ij.§.si.ff.de adul. Nō ob.q̄ reme/
diuꝫ ordinariū tollat extraordinariū: qn extraordinariū co
adiuuat ordinariuꝫ: vt.l.i.§.p hāc.ff.de rei ven.qꝛ nō tollit q̄
ad origineꝫ: vt ibi tollit: tamen quo ad executioneꝫ seu exerci
tiuꝫ: vt no.in.l.cū in secūdo.ff.de iniusf.rup.z irri.testa. Non
ob.q̄ qn auxilia tendūt ad eundem finē ordinariū nō tollit
extraordinariū.l.gallus.§.si eius.ff.de li.z postb.qꝛ non ten-
dunt ad eūdem effectuꝫ: sm opi.multoꝝ q̄ dicūt dānatum i
inqsitione non infamari: de quo in.l.infamē. de publi.iudi.
Non ob.q̄ lex magis considerat de iudice q̄ꝫ de accusatore
quia per hoc q̄ pcedat in accusatiōe nō excluditur iudex si
per accusatōe: z vltra hoc additur accusat. Et p hoc etiā tol
litur ratio precedens: qꝛ hic plus habemus.s.accusatoreꝫ: nō
est ergo oino ideꝫ finis: opi. Jo.an.plus plꝫ: qꝛ si pcedit sup
vtraqꝫ omnia cessant: sed si excluderet accusator pungerent
rationes. Bar.z negari nō pōt qn idem sit finis vt puniatur
delictuꝫ eo mō quo pbabit. Nō ob.q̄ hic accumulatio nō
debeat admitti ne sup eodem fatiget in diuersis instantijs:
qꝛ pōt sequi effectus diuersus: z qꝛ iudex habebit maiorem
aduertentiā z sollicitudineꝫ in pcessu p se inchoato q̄ in habe
beat sup accusatōis processu in quo nō tm̄ leditur honor su-
us. Hinc est q̄ vbi ex officio iquirit dꝫ vocari vt pars ad de
fendenduꝫ pcessum suuꝫ coram alio iudice.de sen.ex. vene-
rabilibus.li.vj.z dixi de re iudi.c.pe.z de appel.cuꝫ speciali.

Nō ob. ꝙ sententia lata in vna pariat exceptionem rei iudi-
cate in alia vt. l. fundi. ⁊ l. fundū ff. de excep. ⁊ sic nō debeat
admitti hmōi accumulatio: vt ibi: qꝛ illa iura loquūtur qñ idem
accumulat: hmōi accumulatio fit a diuersis: ⁊ hmōi nō speratur nisi
vna snia: vt. s. dixi: qꝛ ideꝫ iudex sniabit sup illa sup qua me
lius ꝓbabit: ⁊ nō ꝓbato in vna: nō dꝫ alteri ꝑiudicare: ⁊ sic
cessat quod dem est ff. de diuersis effectib⁹. hmōi vera qñ coraꝫ
eodeꝫ iudice: sꝫ si corā diuersis ꝑimo esset incboata iquisitio
⁊ postea corā alio iudice accusaretur: satis puto ꝙ accusator
⁊ accusatus ⁊ iudex accusatōis possent opponere ꝯ primū iu
dicē vt suspenderet ꝓcessuꝫ ne cōtingat eodeꝫ istāti corā di
uersis iudicib⁹ trahi. ⁊ ꝙ hoc casu poti⁹ deberet supsederi su
per iquisitiōe: donec accusatio sopiref: vbi etiā maioris pe/
ne esset accusatio: qꝛ tūc esset preiudicial ad illā: alˢ vbi veni
ret eodeꝫ mō puniend⁹ vtrobiqꝫ. Satis puto ꝙ tūc loc⁹ fo/
ret preuentiōi: ⁊ vbi iudiciū est icboatū: ibi finiri dꝫ. ff. de iu.
l. vbi. Sꝫ certetuti⁹ puto ꝙ ⁊ tūc via ordiaria faceret silere
viā extraordiariā icboatā: nisi huic timeref collusio. Sic tē
pore bar. qui hoc iāgit i. d. l. si marit⁹. §. i. ꝓcedūt ꝑdcā. vbi
in vtraqꝫ pōt ꝓcedi ad pareꝫ sniaꝫ etiā in absētē: ⁊ ad execu-
tionem: vbi aūt nō posset pariter ꝓcedi ad sniam ⁊ executio
nem in absētē: tūc si incboata iquisitione corā vno: ⁊ accusa-
tione coraꝫ alio: coraꝫ vtroqꝫ cōpareret: nec essꝫ cōtumax: di
co ideꝫ: si aūt essꝫ cōtumax i cōparendo coraꝫ ꝑmo: nō possꝫ
opponere de pendentia prime litꝭ in q̄ est cōtumax: qꝛ cōtu/
max ꝑdit bñficiū illi⁹ legꝭ vbi ē acceptū: ⁊ qꝛ nō pt se iuuare
ex eo: qꝛ cōtumatia ipugnat. C. de iudi. l. sancim⁹. ⁊ in regl'a
ex eo. de reg. iur. lib. vi. ⁊ qꝛ sic posset eludere penaꝫ: si posset
excludere hm ꝓcessuꝫ nunꝙ̄ cōparendo in pr̄io: ex q̄ pena si
est exequibilis in absētē: iudex tñ secūdus posset opponere
ꝯ processuꝫ primi: qꝛ via est ordiaria coraꝫ eo incboata: ma
xime vbi maior pena venit iponenda. Et ideꝫ si nō maior: qꝛ
posset eludi pene executio illo coraꝫ pr̄io nō cōparente. Sꝫ
si nō facta oppositiōe sniaref i iquisitiōe: an illa snia obstaret
in accusatiōe: siquideꝫ essꝫ cōdemnatoria: nō obstaret ex quo
nō est executa. l. euidenter. ff. de excep. rei iudi. ⁊ qꝛ snia lata i
cōtumaceꝫ nō preiudicat tertio: vt. l. qui repudiantꝭ. ff. de iof
fi. test. absolutoria hñ obstaret: ⁊ iputet sibi qui nō opposuit:
vt no. in. l. ij. §. pretor. ff. vi bo. rap. ⁊ tꝫ Inn. de elec. cū dilecti
⁊ de purga. ca. cū dilectus. ⁊ no. Jo. an. i addi. spe. in ti. de in
quisitiōe. §. nūc videnduꝫ. ver. vtrū autē. tñ ibi tꝫ ꝙ si idē ac-
cuset repellitur: secus si extrane⁹: vt no. ibi de purg. ca. cū di
lect⁹. in ꝟ. forsan alteri⁹. cū hoc temꝑio itelligo Bar. ⁊ ei⁹
dcā in. l. q sepulchri. §. i. ff. de sepul. vio. Nūquid auteꝫ iudi
ce nolēte inq̄rere possit re⁹ offerendo purgationē illā exclu-
dere: dic ꝙ nō: qꝛ vtrū qꝫ est extraordinariū ⁊ inq̄sitio ordi-
nariū accusatore nō ꝯparente. s. e. sup his: ⁊ hoc tꝫ Vin. de
iureiur. ad nfam. ad hoc de purg. cano. c. iter. ij. q. v. hꝫ hoc
ꝓpriū. ad hoc tex. de ꝓba. ad nfaꝫ. ⁊ tꝫ spe. i ti. de iquisiti. §.
i. ꝟ. sed qd. pōt tñ iudex eligere si vult viaꝫ purgatiōis: vt in
ꝟ. se. ⁊ tenuit hmōi verū ad hoc. xxiiii. q. iii. ecce. scdm casum qñ
iudex ꝓcedit ad petitionē alteri⁹ ꝓmouētis istantiaꝫ ꝓsequit
glo. in ꝟ. si vero ꝓcedat iudex ad petitioneꝫ alteri⁹: vsqꝫ ad
ver. si vero crimē. ⁊ dicit gl. ꝙ tūc siue sit ordinari⁹ siue dele
gat⁹ accedere dꝫ ad locū si pōt: ⁊ vocet illū ꝯ queꝫ ꝓcedere
dꝫ ⁊ tūc recipiet testes quos ille ꝓduceti qꝛ ipetrauit inq̄si/
tiōꝫ: tñ si ille negaret isamiā pcessisse iqret prio iudex an sit
infamatus ⁊ ꝓcedet postea super his q̄ denūciata sunt ⁊ ali
ter nō ꝓcedet nisi primo ꝯstet de infamia. Inq̄ꝫtum gl. dicit
ꝙ nō est procedendū nisi primo de isamia ꝯstet. dicit Joā.
an. ꝙ doc. varia ⁊ interdū cōtraria de hoc locuti sunt. Nam
Pe. ⁊ Ab. dixerūt ꝙ si iudex inquirat altero ꝓmouente i-
quisitionē ⁊ inquisitus neget infamiam precedere ꝙ tūc nō
debet ꝓcedere ad inquirendū de veritate criminis: nisi pri⁹
constet de infamia inquirere: pōt etiaꝫ inquisito negante isa
miam precedere nec teneꝭ de hoc fidē facere cum ipse sit iu
dex: fatetur tñ ꝙ si inquisitus ꝓpter hoc appellaret teneꝭ
ipse inquirens coram superiore de infamia fidem facere: hmōi



sequitur spec. in ti. de inq̄si. §. nunc tractemus. ꝟ. hoc autē sci
as. vbi refert Hoc. plus dixisse ꝙ q̄ꝙ̄ admittaꝭ ꝓbatio bo
ne fame cōtra ꝓbationem infamie factam ꝑ ꝓsecutoreꝫ in-
q̄sitionis: tamen hoc nō admittitur vbi iudex ex officio te/
stes recipit: tamē hoc faciat ad sui instructionē nec sic presu
mitur ꝯ iudicem sicut cōtra ꝓmouenteꝫ. Ideꝫ tenet Joi. ⁊
Host. in ordinario: secus autem in delegato: ad hmōi no. s. eo.
cum oporteat. ⁊ in. c. ij. e. ti. lib. vj. Alia hic per ipsum posita
non fuerunt. s. eo. cum oporteat. Consulit tamen ordina/
rio ꝙ certos testes recipiat: vt appellationem euitet ⁊c. ⁊ si
actor ꝓbet illuꝫ isamatum poterit re⁹ ꝓbare se nō infama-
tū cū poti⁹ sit ꝓuilegij bone fame q̄ꝫ infamie hm gl. ¶ Jo.
an. hic assignat multas differētias inter ꝓcessum ex officio
vel alio instigāte. Pria qꝛ vbi ꝓcedit ex officio facit prio
reum iurare ⁊ respondere: vt dixi. s. ad hoc. s. e. cuꝫ dilecti.
secus alio ꝓmouēte: ⁊ hoc ne ꝑ id aduersari⁹ instruaꝭ: sꝫ io.
⁊ hoc forsan voluit gl. Scda dr̄ia qꝛ vbi ꝓcedif eo officio
publicatis attestationib⁹ iteꝫ recipiat testes: etiā sup eisdeꝫ
capl'is. de testi. cū clamor: secus tñ ꝓductio fit a ꝓmouente:
vt ibi no. Tertia qꝛ qñ ꝓcedif cum instigatione fit q̄dā ve
ra litis ꝯtestatio: sicut cū denūciatione: ⁊ legitime exceptio
nes admittunꭍ: qd secus est qñ ꝓcedif ex officio: qꝛ nō fit ve
ra litis ꝯtestatio: sꝫ q̄dā q̄si ꝯtestatio q̄ fiet cum infamia: naꝫ
vocato subdito dicet supior: intendo ꝯ te inq̄rere super tali
crimine de quo es infamatus: ⁊ si subdit⁹ ꝯsiteꝭ vtrunqꝫ. s. cri-
men ⁊ infamiā: ꝓcedat supior ad penā criminis: si negat vtrū
qꝫ. s. crimē ⁊ infamiā: vel solā infamiā: si infamia est notoria
pōt ꝓcedere ad inq̄sitionē veritatis nō laborādo circa iqui
sitionē fame. de accu. euidentiā. sꝫ tutius sit aliquos testes ad
cautelā reciperet: vt est dictum: tū qꝛ dictuꝫ facile sequif mul
titudo. de purga. cano. cum in iuuentute. §. i. tum qꝛ requirif
ꝙ sit infamat⁹ apud bonos ⁊ graues: nec ortum hēat a ma/
liuolis: tum qꝛ multa dicunꭍ notoria que nō sunt. Recipiat
ergo ad cautelā testes. de elec. bone. alˢ si appellareꭍ piculū
esset in processu: atqꝫ sit necesse coram supiore ꝓbari infami
am negatā: si subditus ꝯsitetur infamiā: vel sufficienter pro
batur: secure ꝓcedit: dūmodo in actis secure redigaꭍ qbus
creditur. de ꝓba. qñ. ⁊ hoc modo ꝓcedit Host. ꝙ sit cū in
famia quasi cōtestatio: alle. no. de dolo. ꝓout. ⁊ no. de testi.
cum olim. Dicit tamen hanc quasi contestationem non ne-
cessariam: sed de ipsa per similitudinem ⁊ comparitioneꝫ sic
loquitur: nec enim infamia visibiliter ⁊ localiter apparet in
iudicio: nec iure aliquo hec quasi cōtestatio est expressa: nec
porrigitur petitio sine quibus nō est contestatio. de lit. conte.
c. vno. ⁊ hoc considerato dicitur in causa inq̄sitionis proce
di lit. non conte. de quo. s. vt lit. nō contesta. quoniam. §. sunt
⁊ alij. Subdito autem non debet dari: hm quosdaꝫ dies ad
deliberandum: qꝛ certus debet esse de facto suo. de rescrip.
ab excōicatu. Hostien. cōtra cum de fama dubitari possit: ⁊
ex expeditos peritos consulere. C. de ige. ma. l. si auia. vt lite
non conta. c. j. Quarta differentia: qꝛ iudice procedente ex
officio nō admittitur probatio bone fame: licet secus sit ali/
quo ꝓsequente: vt dicit glo. qꝛ non sic presumitur contra iu-
dicem: sicut contra aduersariuꝫ. de quo plene dixi. s. eo. cum
oporteat. ¶ Ponit ēt hmōi Jo. an. aliq̄s differētias iter iq̄sitio
nē gnalē ⁊ iq̄sitionē super statu ecclesie: ⁊ spālem contra cer
tam personā. Prima est de qua. s. §. debet. Alia est qꝛ in ge
nerali recipiuntur testes quales inueniuntur. de testi. veniēs.
ij. C. de repu. l. ex consensu. contra singularem personaꝫ nō
admittuntur: nec recipiunꭍ nisi idonei. s. de re. iudi. cum. J. ⁊
A. de quo. s. eo. qualiter. in verbo occultis. Ex hoc sequitur
ꝙ primo casu non excipitur contra testes: scdo sic. Dicit ta-
men gos. s. de symo. licet. quod contra denūciatores qui col
legiuꝫ infamarent excipi poterat: ⁊ ꝙ poterit inquisitor vt su
spectus recusari. Subdebat: vel dic ꝙ collegio ista nō com
petit: eo ꝙ inquisitio super statu de plano: ⁊ sine strepitu ista
fieri debet. s. eo. titu. olij. Redeundo ad glo. huc usqꝫ visuꝫ
est qualiter ꝓcedatur ad inquisitionem alterius: ⁊ sic expe/

dita sunt duo mebra. Nuc ad tertiu qualiter procedatur in
denunciatione: dicit q quandoq denunciatio fit ad fine pnie:
qz hic est proprius finis denunciationis et exigitur monitio: vt
j.§.debet. Si autem aliquis denunciat vt prosequat inquisi/
tionem: tunc no exigitur monitio: sicut nec exigitur quado p
ceditur per inquisitione aliquo prosequente: qz tunc no agit
ad pniam: quo casu no est necessaria monitio. et aliter forma
tur petitio denunciationis cum agit ad pena: aliter cu quis de
nunciat ad pniam: et sic dicit glo. debere intelligi finez glo.
que incipit j.de symo.licet hely. Jo.an. dicit hic q si denun-
ciatio fiat euagelica: planum est q exigit monitio. Si sit ca
nonica ide et fortius. qz tuc exigitur trina: vt plene no.de iudi.
nouit. et hic qn fit denunciatio: et procedit per viam denuncia/
tionis. Sed si procedit per viam inquisitionis contrariu habz
locum: qd hic dicit. Inqstum dicit glo. in pcessu denunciatio
nis no sequi penam: est veru in euagelica. In canonica aute
quid iuris: dica cum glo. in vbo formam. cam precedenti di/
stinctione: pot intelligi et limitari dem spe.in ti.de inquisi.§.
j.vsi.sed nuquid. Nuquid aut in hac denunciatione instigata
a denunciatore exigat q infamia precedat. Ponit spe.in tit.
de inquisi.§.ij.vsi.ceterum membru.nd fi.§. Ibi dicit q in de
nunciatione que fit ad pniam tantum comodu ad fine instigandi
inquisitione. extra de vsuris.tuas dudu. et fit inquisitio nulla
fama precedente: dumodo precedat charitatiua monitio: vt
cum agitur contra aliquem super obseruatione iuramenti. de iudi.
nouit. de iureiuran. ad nostram.ij.in fi. Si aut denunciat ro-
ne publici vt ad pniam: adhuc si qua interest no admittit si-
ne infamia: vt qz est subditus qui ad denunciaduz tenet.ij.q.
vij.quapropter vel patronus.xvi.q.vij.filijs ac nepotib9.vel
parrochianus.xxxiij.di.illud.de eo.illi ppositoz. Si no in /
terest no admittitur: nisi pcedat infamia: et hec sufficiant de s
principali et scdo membro qualiter.s.procedatur. ¶ Que/
co tertio de effectu et fine pene impositionis vel denunciationis.
glo. hic dicit q in pcessu inquisitionis si est platus dz remo-
ueri ab administratione: sicut villicus remouet a villicatione.
Alij regulariter ponutur ad arbitrium iudicis: sm pene me
ritum et qualitate excessus. fallit in criminibus impedientib9 or
dinis executione post peracta pniam: in quibus eade e pena
inquisitionis et accusationis. de eo. inquisitionis. hec dicit vera
quo ad seculares prelatos. In regularibus dicit seruandu qd
habet j.de symo. dilectus. et c. qm. et hoc probato crimie eo
no probato: si fama mala duret indicet purgatio: i qua si de
fecerit punitur: vt in inquisitione puniret. de eo accedens. et si sit
cotumax procedetur aliter sm eum: etia lite no cote. c. qm.§.
alius. et hoc hz locum: vt dicit glo. j. in. vsi. crimen etia: si ad in
famia alterius inquisitio formet: et sic punit impetrans inq-
sitorem si no pbat. Item dicitur quo ad penam qn procedi
tur per viam denunciationis: sicut si pcederetur per viam inq
sitionis. Alio mo dicut doc. hic q si hz administratione vbi no
habet administrationem extra ordinem ad arbitriu punit: ni-
si in casibus exceptis: hic in seculari. Dicit glo. sz Jo.an. In
qstum dixi processuz inquisitionis dispensare in pena: vt no
imponatur pena ordinaria: hoc limitat Inno. vt j. dicaz post
glo. qn de eo aliter pstat qz cofessione: vbi aut constat cofes
sione imponetur pena arbitraria no attento modo procede
di ff.ad lege acq.l.pinde. ff.de confes.c.ij.et.ij.q.i.et.ij. Idez
dicit si no cofiteatur notoria tn sit iuria: vt si accusauerit do
minum suum coraz iudice. C. qui accu.no pos.l.si quis. imo
dixit hic Inno. notanter q si qn cofiteat crime simplr: in iu-
dicio statim pot codemnari: et quecuq pena grauior impoi.
Et no. hoc dictum ex quo hetur q qz pcessus factus su
per crimine sit inualidus: tn cofessio emanans in ipso iudicio
pncipalr super crimie est valida et sufficiens ad codemnatio
nem: et ita dicit bar. in.l.si reus ff. de custo. reorum: ob ideo
dem est pncipalr: qz si incidenter quis cofiteret delictu: etiaz
talis cofessio no esset sufficiens ad codemnationem: vt.l.si fi
lium C. de libe.ca. nisi forte in casu.c.i. de excep. Nuqd aut
per viam inquisitionis pcedatur snia infamet: vbi alias infa



maret si procederet per viam accusationis. glo. q no infamat
.l.iij. ff.de suspec.tu. et in.l.vitia. C. de suspec.tu. et in.l.ij. C. de
mo. mulc. Et tz Cy. et By. hac opi. q ex aggrauatione mo/
di pcedendi dispensat cum infamia. l.qd ergo.§.pena gra-
uior. ff.de his qui no.infa. ad hoc. de eo. inqsitionis. Oldra.
et Ange. de pe. tenent cotra. qz cum hodie per statuta cotter p
ceditur ex inqsitione: nullus hodie infamaret. Dicit bar.i.l.
infame. ff.de puli.iudi. q si no pcedit ex inqsitione et cum co
demnatione sequatur pena ga infamatus.l.ictus fustiu. ff.de
his qui no.infa. et sic qui mittant ex inqsitione sunt ifames p
pter pena falsi. Si aut iste codemnat incidenter ex officio: qz
costat de hoc coram iudice: et ex officio iudex punit: qz ures
offendit iudicis et no infamat. l.nullum. C. de testi. et ibi no.l.
vlti. glo. ff.de his qui no.infa. l.lutius. et. de ordi.cog.c.fi. si
vero inqsitio fiat pncipaliter quasi surrogata loco accusatio
nis: tuc codemnatus efficit infamis. l.athletas.§.si calunia-
tor. ff.de his qui no.infa. nam grauamen in ordine pceden-
di no dispensat cum infamia: vt.l.ordo. ff.de publi.iudi. sm
bar. ¶ Quero cum glo. in vsi. ite nunquid reus. an habeat
locum reconuenti9 inqsitio: vt si impetrator inqsitionis pro
sequatur inquisitionem coram delegato. glo. dicit q no: qz
inquisitio iudicis officio expeditur no iure actionis: ad hc q
ne recusatio vel denunciatio locu habent: qz presumitur q ex
odio fiant. de eo. cam. Po. et qz no relatione criminu rc. ff.de
publi.iudi.l.is qui. Idem gof. et ioa. et spe. in ti. de inquisi.§.
j.vsi.sed nunqd. et vsi.seq. Ego no inuenio istum. v. ¶ Que
rit glo. in. v. item testis. an in causa inqsitionis testes copellan
tur: dicit glo. q sic: lz in iudicijs ordinarijs no compellant.
de testi.coge. super his. et eo. ti. dilectoz. de quo dic vt ibi
no. ¶ Querit glo. an qn de alia dioce. vel parrochia possit
impetrare iudice contra platuz alterius dioc. vel parrochie
vel denunciare: dicit glo. q no: cum ipsius no intersit: et qz no
presumitur bono zelo promouere inqsitione nat denunciare
vn dicit eum repellendam: vt no. in.c. ex parte. adde de testi.
in vbo tacito q mulco fuerit. Idem gof. et gui. in spe. de inq-
sitione.§.i.vsi.sed nuqd extraneus. Idem tz in.§.nunc trac/
temus. vsi. cetez ad fi.§.nisi de crimie habeat perseuerantia.
qz tuc quilibet admittit. xiij. di. nerui. de cogna. spi. tua. xxiij
di. diaconi. ¶ Quero an prelatus debeat reddere rationez
sue administrationis: gl. dicit q sic tanqz tutor: et si alter red
dere no possit staretur suo sacramento. C. de dona. l.pe. C. vn
vi.l.si qn. cum si. Nam dicit glo. q comparatur prelatus tu
tori: qz tutor no potest constitere procuratorem ante lit. con-
testa. C. de procura. l.neq sicut prelatus. vt no. in.c.i. de pro-
cu. Item tutor est temporalis prelatus perpetuus: qz benefi
cium non potest dari ad titulum tempus per aliuz qz per pa
pam: vt dicit glo. no. in.c. veniens. de fi. presby. Item tutor
non vtitur bonis pupilli: sicut prelatus bonis eccle. Item tu
tela est onus: prelatura est honor: et prelatus hz libera et gene
ralem administrationez in bonis ecclesie: et potest dare aliqua
bona: si hoc habeat cosuetudo: tutor non. de dona. cetez. Vide
glo. v.q.iij.c.si. in glo.i. in fi. Inquantum glo. dicit stari iu/
ramento vbi aliter reddere non potest. Idem dicit Hostie.
sub dubio forte directoribus hospitalium et similium loco-
rum: quia tenentur singulis annis illis quibus loca subsunt
reddere rationem. in cle. quia contingit. de relig. domi.§. il-
li etiam. ¶ Oppo. tertia glo. q fama aliquando probet. de
presum. illud. de consangui. et affi.c.ij. iiij.q.iij.§. sepe. Joan.
and. remittit ad ibi no. et. de testi. veniens. ibi plene dixi. et
eo. titu. preterea. et dic per Barto. in.l.de minore.§. tormen
to. ff.de questi. dic q vbi fama differt non probat ne sit actor
et testis contra id. de verbo. sig. forme. iiij.q.iiij.c.j. ¶ Que
ro an vbi est fama orta a maliuolis fiat inquisitio: glo. dicit
q non si hoc potest costare: sed quia fama communiter pro
cedit ab incerto auctore: difficile est hoc probare. Dicit ta/
men glo. q vnumcunqz procedat infamia etiam a maliuolis
si inde surgat scandalum: lz non possit inqri: potest indici pur
gatio. ad hoc alle. Jo. an. j. de adul. significasti. glo. dicit q

si infamia habeat ortum a leuibus suspectis: vel emulis non fiet inq̄sitio: nec indicet̄ purgatio: alle. de purga. ca. cū in iu uentute. qd̄ dicit verum: vt dixit hic glo. nisi ex cā propter scā dalum. Hosti. dicit ꝙ si nō cōstat ꝙ a maliuolis h̄z ortum: et nō esset multum sparsa: nec scandalū immineret: nō esset indi cēda purgatio: vt dicto. c. cū in iuuentute. Inno. vult ꝙ si ēt ab vno vel maliuolis est orta infamia ita ꝙ inducat scanda lum: potest etiam fieri inq̄sitio: alle. ij. q. vij. mandasti. Ad h̄ ꝙ si solo ep̄o est suspectus: pōt indici purgatio. ij. q. v. oib⁹. in fi. ergo ab vno et semel tm̄ potest procedere infamatio. de hoc vltio tene qd̄ no. in. c. ex parte. de of. ordi. et in spe. ē abo li. et purga. §. fi. v̄si. illud etiam. vbi tz ꝙ ꝑpter ingentez suspi tionē apud ep̄z: potest ep̄s indicere purgationē. ❡ Venio ad v̄si. lz aūt. no. diligētius seruari iuris ordinē quādo ꝓce ditur ꝯ superiorez: ꝙ qn̄ proceditur ꝯ inferiorē. ❡ No. si/ nem accusatiōis: q2 eius pena est degradatio: intellige s̄m q̄ lita ē criminis: si crimen est degradatione dignū intelligit̄ de verbali: aliter de actuali. ❡ No. sollēnitatez accusatiōis: in quisitionis et denūciationis: q2 in accusatiōe ꝓcedit infamia in denūciatione admonitio. ❡ No. qualis dz esse infamia ad procedendū ꝯ prelatū: q2 debet esse clamorosa ita ꝙ ascē derit ad prelatum: et talis ꝙ nō possit scandalo: vel periculo dissimulari. Et no. inq̄rentem ex odio repellendū. ❡ Nō finem pene inquisitionis in prelato: q2 dz remoueri ab admi nistratione: et hoc qn̄ grauis est excessus: nō tamen talis qui impediat ordinis executionē: vt. ī. eo. inq̄sitionis: s̄m hosti. ❡ Venio ad glo. sed in gl. nihil est: sicut nec in tex. ❡ Ve nio ad §. debet. ❡ No. inq̄sitionem habere formaz suaz a iure que seruanda est. ❡ No. ꝙ ad inquisitionem et sn̄iaz su per inq̄sitione potest procedi in absētem contumaciter. ē iu re canonico. ❡ No. formā inq̄sitionis: q2 citari debz inqui situs et debet sibi dari copia caplōrum de quibus est inq̄ren dum vt habeat facultatem se defendendi: debent etiam da ri dicta testium: et noīa eorum debent admitti eius exceptio nes et replicatiōes: et hoc vt tollat̄ facultas infamādi: vel fal sum testificandi. ❡ Oppo. ꝙ male stet dictio igitur que no tat continuationem: dic ꝙ sī continuat̄: q2 supra dixi villicum contra quem est inquisitum debere reddere rōnem: demon/ strat villicū fuisse p̄sitez: dūz dixit imperatiue reddere rōnez vel cōtinuatur ꝑimo dicto ꝙ dī remouendum villicuz qui non potest. et c. ergo dz esse p̄sitez: alss nō posset reddere rōnez: et sic defensiones admittende sunt: s̄m Hosti. Scdō an con tra absētem ex probabili causa inq̄ratur. Dicit Jo. an. ꝙ nō q2 exigitur ꝙ sit contumax. de quo in spe. de inquisi. §. j. ver. sed queritur. imo dicit etiam ꝙ req̄ritur citatio: q2 alss nō po test dici cōtumax. ❡ Quero an habeat locuz hec forma in qualibet inq̄sitione? dicit Jo. an. ꝙ Jo. gof. et Inno. dicunt hanc formā seruandaz in speciali inquisitione ꝯ certaz perso nam qui de certo crimie inquirit. Secus si fiat in genere vel de statu ecclesie. de quo in glo. iij. vnde dicit gof. ī. de symo. lz hec ꝙ qn̄ fit inq̄sitio super statu. Cōtra hoc dem̄ facit. c. pe nul. in v̄si. si vero. ī. eo. vbi loquit̄ in inq̄sitione gn̄ali: et tamen debent dari capl̄a: dic ꝙ vbi est generalis inquisitio i gn̄alit̄ non debent dari capl̄a: vbi particularis debent dari parti/ culariter. ad hoc ao. de purgati. canoni. per Inno. et ideo dic ꝙ quo ad quedaz h̄z locum forma. §. ecclesie nō dantur capitula: sed generaliter inquiritur. de vi. et hone. cle. et de of ficio. et de statu possessionuz et reruz ecclesie. ❡ Quero qua liter sint exponēda capl̄a? dicit host. ꝙ qn̄qz in genere: qn̄qz in specie. et remittit de purga. ca. c. pe. Talis tamen traditio nō fit testi cōtra quez opponit̄. de quo de purg. ca. c. inter. su per glo. ij. ❡ Quero cui debent tradi hec capitula? dic inq̄ sito vel eius procuratori qui potest interuenire: q2 cā non est criminalis. ī. eo. super his. nisi personaliter fuisset citatus. de do. et contu. dilecti. Vel nisi sit tale crimen ꝙ inquisitionem impediat. ī. eo. inquisitionis. ij. j. Ro. Testi aūt contra quez opponitur crimen: nō sit hec traditio: iuxta no. in. c. inter. in glo. ij. de purga. ca. ❡ Quid si non datis articulis crimen

confiteatur? dic ꝙ puniri poterit: nec poterit per hoc cōfes/ sionem impugnare: q2 capl̄a nō fuerint tradita: vel ꝙ nō fue rit infamatus: vt in. c. j. eo. ti. lib. vj. qui tex. optime ꝓbat opi nionē. Inn. tenēdo ꝙ processus fuerit inualidus. Quid si p̄ mo fiat inquisitio et postea tradantur capitula? dic ꝙ nō agi tur: q2 peruertit̄ ordo. ī. de elec. cum post petitionī: s̄m Hos. ❡ Quero an grauatus in processu inquisitiōis possit appel lare? dic ꝙ sic: vt no. de purg. ca. c. inter gn̄aliter. aut si fieret īq̄sitio: vl̄ si cogeretur rn̄dere super occultis: in hoc differt inquisitus ab accusato qui super occultis rn̄dere tenetur: q2 iurat de calumnia. de iura. calū. c. j. Non ob. de pe. di. j. non tibi dico ꝙ potest intelligi s̄m Hosti. de nō infamato vl̄ nō accusato: cū alss lex permittat mētiri. ff. de ho. eo. q̄ sibi mor. cō. l. j. Canon etiā nil aliud: alss vult vt pz ꝙ me. cā. sacris. itez illud caplm intelligendū in foro p̄niali vbi nō artatur ad cō fitenduz. de pe. et remis. ois. quanqꝫ aliq̄n ad illud sit inuitan dus: vt eo. ti. officii. In iudiciali vero nō soluz est dicendum ꝙ nō occultet crimē qn̄ est infamat⁹: vt pz de cri. fal. c. j. xxij. q. ij. p̄mūz. et c. seq. Naz dicendo veritatez non se prodit: sed per famā iam perditaz manifestat: et animaz suam liberat: et iudicem de misericordia precatur. de elec. innotuit. §. multa. s̄z Hosti. qui remittit ad no. per Inno. de confes. c. ij. et ē de cri. dudūz. et de testi. cū cām. et ī. c. inquisitionis. ❡ Que/ ro qualiter debet dare nomina testium? dic ꝙ nomina et di cta dare debet simul: non sufficit ergo segregatum dare: q2 tunc nesciret quid et a quo dem̄ esset: sed dāda sunt nomi na cum dictis. Inquantum dicit danda nomina fallit in cau sa heresis. de here. c. fi. libro sexto. Dicit tamen hostien. noīa non debere dari per inquisitionem: alss inquisitionem ante receptionem ad hoc vt vitetur corruptio. ad hoc. ī. eo. olim. et quod no. de testi. fraternitatis. et s̄m hoc non esset necesse citare inquisitum vt veniat videre iurare testes: quod tamen cōmuniter seruatur: et de iure hoc fieri debet: argu. eorum q̄ habentur in. c. presentium. ī. de testi. et. c. tuis. eo. ti. quemo/ do daretur occasio infamandi vel falsum dicendi. So. dic ꝙ testes qui scirent nomen suuz subticeri audacius infama rent: et audacius falsum dicerent qui scirent excipi non posse de falso. glo. sunt litterales. ❡ Venio ad v̄. ad corrigēdos. no. super notorijs non procedi s̄m cōmunes vias proce/ dendi super crimine: sed habet diuersum modum procedē di ab ordinarijs suis vijs. de quo de iureiuran. ad nostram ī. eo. si constiterit. ❡ Secundo no. tres modos proceden/ di super crimine et sollennitates eorum in textu expressas. ❡ Tertio nota ꝙ secūduz modum procedendi dictanda est sententia: debet tamen sententia in dubio intelligi vt ad/ aptetur iuri deducto in libello: etiam impropriatis verbis. in spe. de resti. spolia. §. spoliatus. v̄si. et not. ꝙ quedam dixi de resti. spo. cum ad sedem. ❡ No. ordinem iuris non vsque/ quaqꝫ seruandum in ꝓcessibus contra regulares: et assigna tur causa: quia facilius ab administrationibus remouetur: tanquam non habeant sic fixos titulos: vtpote proprij mentis paces. ❡ Quero quot modis agatur de crimine. Hostiē. dicit ꝙ in curia romana agitur dupliciter. Vno modo per viam iustitie. Aliomō per viam gratie. Per modū iustitie sex modos. Primo per modum punitionis ex officio: vt in notorijs. Secundo modo per modū accusationis. Tertio denunciationis. Quarto inquisitionis: et de his hic. Quin to per modum exceptionis. ī. eo. super his. Sexto per mo/ dum accusationis. de rescrip. ex parte. de iureiuran. querelā. per modum vero gratie proceditur his modis. Primo mō per viā ꝓuisionis. ī. c. ad petitionē. Scdō p modū cōpo sitionis et diuisiōis: cōposita vera diuisa falsa: nā qn̄qꝫ diuer si ꝓcessus diuerso mō et diuersis istātijs facti sunt ꝯ aliquē: et nō sufficit ad cōdēnationē. Ex his tn̄ oib⁹ recolligūt ꝙ col lectū ad condēnationē sufficit: et sic puniunt criminosum: et quādoqꝫ sic affectāt procedere. insti. de re. di. §. ꝙ si partim. et q2 publice interest et c. de sen. excō. vt fame. Nō ob. ꝙ ꝓba tio minus modi agēdi nō facit fidē in alio mō: vl̄ alio articu

extrauagan.ad repmēdā. ¶ No.de qbus hīt inqrere in/ lo:vt de testi.veniēs.ij.& qres inter alios acta rē.de re indi. c.pe.q2 ꝓsunt in eque plano & q2 siqdē opponat totū delet ex plenitudine potestatis. ¶ Quero qualis dz eē monitio: dic ꝙ triplex.vt ꝺ indi.nouit. ¶ Quero ꝺ exēplo quomō dz ꝓportionari snia mō agēdi.dic Jo.an.ꝙ si agit ciuiliter ꝯseqt suū interesse & q̄tiq3 extimationē iniurie.ꝺ iureiur.olī Si in modū accusationis si inuenit certa pena siue sit corpa lis:siue dignitatis remotio:vel fame lesio illa imponit.C.qui accu.nō pos.l.nō ignorat.& .l.de crimie.& .l.penul.nō durior nec leuior:alr erit arbitraria.de offi.dele.ex causis.de trās ac.vel infamia:siue ex snia:siue ex pena operet vt aliꝯ eligi possit ex quo nō est priuat⁹ ipso iure a inf.q2 suspensio etiam ꝑpetua est alia a depositione:lz Jnn.hic senserit ꝯtriuz: & ma le:& in.c.clericos.& .c.sicut.de coha.cle.& mu.de pena āt ex cōicationis dicit hic Jnno.ꝙ illa est maior oibus: & nō solū est pena:sed medicina.ij.q.i.multi.& statim habēt hunc effe ctum:vt sibi bñficia eccliastica vbiq3 denegem⁹.de app.pa storalis.in fi. & hūc effectū dicūt qdam habere q̄libet snias de crimie latā:fm Jnn.h intellige vt no.in.d.c.pastoral.§.s.

f **Sicut oliz.** Metropolitani ad cor rectionē excessuū & refor mationē moꝝ singulis annis faciāt ꝓuinciale cō siliū:in quo per singlas dyoceses statuāt psonas idoneas que sollicite inuestigēt:& sequēti ꝯsilio referāt corri genda:hoc negligētes ab executione officij suspendet.h.d. Prima ꝓuidet de ꝓuinciali ꝯcilio:& de agendis i illo. Se cundo de testib⁹ synodalib⁹ & ipsoꝝ officijs. Tertio de pe na hoc nō suantiū:scda ibi.vt aūt:tertia ibi.quisquis autem. ¶ No.p̄ ꝙ singulis annis celebrādū est ꝓuinciale ꝯciliū de suffraganeis. ¶ Scdo no.ꝙ in illo agit de corrigendis excessib⁹:maxie clericoꝝ:& ꝯsir ēt laicoꝝ. ¶ Tertio no.ꝙ i singulis diocesib⁹ dz statuere psonas idoneas q̄ inuestigent referenda ꝯcilio. Et no.ꝙ agunt sine vlla iurisdictiōe sim pliciter & de plano inuestigādo. Et no.ꝙ hec ꝟba simplicit & de plano notāt informatōez extraiudicialē. ¶ No.ꝙ cō ciliū fit nō solum de suffraganeis:sed etiā de alijs platis:ce/ tera sunt clara. Multas ꝯstitutiōes enumerat hic hos.& pe. & Jo.an.huius ꝯcilij & ordinē eaꝝ. Jtē numerat quasdā ali as quas putat legendas in ꝯcilio:hoc supstuū puto:dic vt h per eum. ¶ Quero que requirant in istis testib⁹ synodali bus: dic ꝙ requirit ꝙ sint ꝓuidi vt ꝓuidi:vt ꝓcul videant: & qō de notorijs & manifestis inuestigent de plano interro/ gādo seniores honestiores. Requirit etiā ꝙ sint honesti ne corrupti aliquez infament falso:vel deferāt.de symo.nemo. ¶ Quero per q̄s isti viri ꝓuidi erūt eligendi. Aliqui dicūt ꝙ p presidentez ꝯcilio:vt de sta.mo.in singulis.§.ordinent. Alij dicūt ꝙ epi singuli.xxxv.q.vi.eps.dic ꝙ fm hosti.ꝙ p primi & scdi sunt statuendi:& meli⁹ illos esse de illa dioce.q̄ de extranea:arg.de elec.q2 ꝓpt.ibi eos de collegio:& q2 alie ni regni archana scrutari nō ꝯuēit.C.ꝺ ꝯmer.& mer.l.iij.p⁹ prin.& q2 p̄sumit ꝙ citius cognoscet veritatez:de p̄sum.quo dā.& .c.quāto.de testi.veniens.ij.ad fi.ergo alijs p̄ferantur. qui ma.accu.nō pos.c.videt. Jnducit decre.ꝯ metropolita nos qui dicūt ignorasse vacationē bñficioꝝ longo tpe: quia cū debeant ibi habere testes synodales p̄sumunt scire:aut si nō faciāt sunt in affectata ignorātia.de quo vide no.de cō ces.p̄ben.ex pte.& ibi dī ꝙ iudex habebit arbitrari:an igno rantia sit affectata vel nō:p hanc decre.dicit pe. quod ad cō cilium ꝓuinciale nō sunt cogendi venire nisi epi. Si eni alij venire tenerent ad quid requireret hec publicatio.dixi de h de his q̄ fi.a prela.c.fi.de preben.graue.p Jnno.sed ꝟbū ali os quod p̄cedit ꝓbāt ꝯtriuz:sz pōt dici alios.s.ꝓcuratores capꝉoꝝ eccliaꝝ cathedraliū qui debent vocari:vt.d.c.fi.dic hic pe.ꝙ subditi suffraganei:de quo deponit q̄rela i ꝯcilio: archiep̄s citare pōt p lr̄am in fi. Dicit ioā.an.ꝙ canon est fe rende snie nō late respectu pene suspensiōis:q2 dic suspēdat. glo.remittit quid de abbatib⁹:an debeāt facere sua cōcilia.

¶ Gl.in ꝟbo statuāt est satis clara. ¶ Querit p q̄s procu rent itacitat opi.& remanet ꝙ procurent per prochias visita tas.dicit vin.ꝙ si sunt de loco vbi inquirent viuent de ꝓprio quasi vocati in ptem sollicitudis.iij.q.vij.qui se. Si mittant delegati:mittens ꝓcurabit illos.in auc.de man.pri.§.illō q̄ q3.in auc.vt iusiuran.qd p̄sta.ab his.§.i.coll.ij.dicit ēt ꝙ nō sūt dāde expense platori nisi vbi inuenit exp̄sse: vt in visitatio ne & ꝯsecratione eccle.j.de symo.cū sit.de quo dic vt ibi: vbi aūt dz ꝓcurari:q2 aliunde est:si denegent expense nō poterit cohercere aliquez:q2 nō hz iurisdictionez:sed referre habe/ bit epo:& ipse cohercebat fm hosti.de of.archip̄s.c.fi.de cu ptio.& ven.c.j. ¶ Quero an tales testes sint iurati.dic glo. ꝙ nō.xxxv.q.vi.eps in synodo.dicit hosti.ꝙ nō esset iprobā dū dum ꝯstituuntur sic iurent: vt.d.c.eps.de testi.co.c.pre terea. ¶ Op.ꝙ nō debeat hoc nūciari metropolitano:sed prius epo.xxv.di.plectis.& negligēte epo archiepo.ix.q.iij. cum scim⁹:& q2 p hoc ecclasticus ordo:rē.xi.q.i.puenit.dic glo.ꝙ isti inquisitores hñt solā famā referre: & inquirūt sine aliqua iurisdictione:& hoc faciūt vt archiep̄s possit visitare ꝓinciā apparente negligētia epi:tñ si eps nollet ipsos corri gere:nō pderet iurisdictionez suā:nisi tunc demū negligens appereret: & eo ipso ꝙ referūtur diocesano ꝓbat ꝙ multa sit apud dioces.correctione digna. Et dicit ꝙ per hoc pot⁹ ē diminuta archiepoꝝ ptās:q2 olim poterāt descendere & in/ quirere:an epi essent negligentes nō vt statiz inquireret: nisi q̄n ꝯstaret de eoꝝ negligentia:hodie nō p̄nt nisi per eos defe ratur ꝙ hic statuit. Tu dic vt.j.de censi.c.i.& vltimo.lib.vi. Sed dicit ꝙ hec glo.nō bene dicit.primo ꝙ non loquit hic de episcopo visitante:sed de concilio. Jtem hic non negat quin archiepiscopus possit inquirere:etiam si nō fiat relatio ¶ Querit glo.an istis referentibus credatur: & dicit ꝙ nō:li cet alijs officialibus credatur. Tū quia non sunt iurati. Tū quia habent referre solam famam:& dicit ꝙ propter inquisi tionem episcoporum non propterea factum eorum impedi tur. Hosti.dicit ꝙ q̄ꝙ̄ dicat glo.in notorijs creditur istis & illis in quibus assistere debent iudici.ff.ad turp.l.ab accu satione.§.nunciatores.& in quibus sine inscriptiōe admitta tur.iiij.q.iiij.aliquando.C.de accusa.l.ea quidem. Si vero nō sint notoria non creditur officiali vni: vt.C.e.ti.l.singuli. si vero sunt plures & iurati eis creditur nisi contrarium pro betur.de testi.cog.preterea. si est dubiuz quid si archidiaco nus vult in aliqua villa inquirere & visitatores hi ibidem ve nientes etiam volunt inquirere:an audientur.dicit Joā.an. ꝙ in iudicibus volentibus inquirere planum: quia in eodez negocio coram diuersis quis trahi non debet.de rescrip.ex tenore:sed hic aliud videtur: quia vna non preiudicat alteri: dicit tamen ꝙ isti non poterunt inquirere sine licentia archi diaconi.lxxx.di.non debere.quia plena inquisitio preiudi cat semiplene:& idem Vincen.hoc mihi non placet ex quo hic habet diuersis referre &c.

o **Attin.** Sententie excommunicationum vel suspensionum late per abbatē denunciatum:vel alios post denunciationez ipsi us in monachos denunciantes vel eis adheren/ tes relaxantur:spoliati restituuntur. Relaxantur etiam iura menta de veritate tacenda dicta testium denunciato tradun/ tur: & monachis prosequentibus de bonis monasterij mini strantur expense vt lite pendente:sine ipsius tamen preiudi/ cio obediunt abbati.h.d.partes patent. ¶ No.ꝙ lite pen/ dente inter subditos & prelatos nisi propter aliam causam ipse in eos promulget sententias ex quibus impediatur ex peditio litis: sentētie tales sunt relaxāde: & hec est causa qua re relaxantur:quia alias non possent prosequi denunciatio nem vel etiam testificari. ¶ No.ꝙ paria sunt que fiunt per se vel per alium. ¶ No.secundo ꝙ monachus spoliat⁹ po test agere possessorio. Et nota ꝙ p spoliatione iudicis mini stra datur possessorium. ¶ No.illa ꝟba de plano & sine stre pitu quid importent.de quo in cle.sepe.de ꝟ.sig.& p Bar.

quisitores religionū. qr principaliter de obseruantiis regula
ribus. ¶ No. q nō valent iuramēta de tacēda veritate: po
test allegari in contrarium. ¶ No. q lite pendente cum ab
bate pro ipsius remotione non soluuntur monachi ab obe
dientia sua: sed vt prius obedire tenentur. ¶ No. q in pro
cessu inquisitionis ꝯ abbatē dz dari copia testiū. ¶ No. q
de bonis ecclie mīstrāde sunt expense monachis platū denun
ciātib. dixi. s. e. ex pte. ¶ No. inqsitorē posse deputare pse
cutores inqsitōis. ¶ No. ar. q ppa auctoritate psit mona
chi accipe de bonis monasterij ad faciēdas expēsas p denū
ciādo plato. No. ar. de ordie mētionē faciēdā. ad qd ó Rp.
cū ordinē. No. p ꝯsuetudie appellātiū q dicūt appello pro
me et meis adherētib: vel adherere volētib: q adherētes
p appellōnez defendant: si. a. B est in pena. de of. dele. c. i. for
tius i puilegiis vt b: et de reg. iur. odia. li. vi. ¶ Op. q mo
nachi vtpote nō hñtes ppū nō possint restitui. xii. q. i. si dica
tis. So. dicit h Inn. q restituunt poti ex offō pape et puisione: q ex vi petitiōis. Hosti. dicit q B fit ex vi iur: salte de
nunciatiōis: vt hic pz. et ex no. de Rp. cū dilecta. §. fi. ff. de of.
psec. vr. l. i. §. q aūt. salua tñ ordis disciplina. ó regu. c. fi. et B
intellige de restitutiōe claustri. s. q restituant ad claustrū et
obediētiā: B petere nō psit fm Inn. ar. ó sta. mo. cū ad mo
nasteriū. §. tales. et est rō qr nihil pōt suo noie possidere: vnde
suo noie agere nō pōt possessorio: qd nō dat nisi possidēti. ó
resti. spo. olī z. i. et ij. monasteriū āt nō est spoliatū: cū illā obe
dientiā p abbatē vel monachū possideat: et sic nec noie mo
nasterii possidere vel petere B pōt. Hosti. et ab. tenēt ꝯ. si p
negotiū ceptū hoc fuerit attēptatū. Et qd dicit ꝯ iustitiā dic
assertiue nō ꝯditionalr: qr nō pōt esse nisi ꝯ iustitiā: ex q pen
dēte negotio fuit attēptatū: ad qd no. s. eo. cū dilect. et facit
de ꝯsti. cū. M. ad fi. de hoc. s. de resti. spo. itē cū qs. de quo
dic vt in. c. cū dilecta. s. de Rp. vbi posita sunt vba hosti. i. d.
c. itē cū qs. ¶ Op. q talia iuramēta hodie sunt nulla: nec
sunt relaxāda. de offi. or. qr plerique. li. vi. dicit h Jo. an. stan
dū ꝯrio hodie. et dicit gof. q nihilomin pcedet ꝯ eū q vo
luit cludere iurisdictionē iudicis: et pbatiōis copiā subtra
here. de testi. ꝯstitut. iii. q. vij §. tria. vsi. fi vo. ¶ Quero an
relaxatio excōicationū possit fieri p delegatū inqsitorē abs
qz spāli mādato: dicit Jo. an. q sic: qr cui cōmittit principa
le: cōmittit et accessoriū. de of. dele. prudētiā. §. penul. et vlti.
suat tñ forma que ibi habet: fm hosti. Scdo p hāc decr. di
cit hic Jo. an. suspensū repelli a testimonio: sicut excōicatū.
qd intelligit hosti. de suspēso ab hoie: fm no. de ꝯsue. cū dile
ctus. de cle. ex. mi. si celebrat. et sic intelligit. c. veniens. ó quo
spe. de teste. §. i. vsi. qd de suspenso. ibi spe. Idē ibi Jo. an. di
cit q nō logt decre. apsice. de testimonio. et glo. ibi posita fa
cit in ꝯriū. in fi. dicit tñ q ad hāc decre. possit rñderi q B de
iure debuerūt relaxari snie: ppter litis pendētiā: et nō ppter
testimoniū: fm Jo. an. So. hoc mihi nō placet: ppter illa q
dicā cū glo. vlti. dicit q ppter excōicationē fuit alternatiue:
hic de suspēsione subiunctū: finalr ꝯcludit q multe sint spēs
suspensionū. de qbus in cle. cupientes. ó penis. ex illaz. et cui
parū varietate iudicabit: fm Jo. an. ¶ Quero tertio qñ di
cat negotiū ceptū: quo ad retractationē snlaz: dicit q p ci
tationē. de of. dele. c. gratū. et c. licz. imo ex quo sciuit abbas
inqsitionē cōmissaz. de app. meminimus. et c. suggestū. imo
ex quo ꝯ abbatē appellauerūt: vel iter arripuerūt ꝯ eum p
pter inqsitionē impetrādā a papa. de app. c. de priore. et c. di
lecti. p hoc dicit hic hosti. bñ dcm: qr lrā nō dicit litē motaz:
quo casu expectat litis ꝯtestatio. de vb. sig. ex pte. sz dicit ce
ptā et pendētē: que dr cepta et pendens p modos pdcōs: hic
enim nō poterat lis ꝯtestari: nec erat cū quo: cū per inqsitio
nem ageret: vt lit. nō ꝯtē. c. qm. §. sunt et alij. et tñ dicit ceptū
negotiū: quo pendēte nihil est inouandū: puto qd retracta
tio hic nō fiat p titulū vt lit. pen. qr quo ad potentiā excōicā
di nō obstat lit. pendētia: cū abbas esset in possessione: sed p
pter turbationē iurisdictōis et iudicij: vt dicā cū gl. ¶ Que
ro qd importēt hec verba sine strepitu et figura. rē. Jo. an. re

mittit ad cle. si. de verbo. sig. et ad glo. in. c. fi. de here. dic ple
nius vt in extrauagā. ad reprimēdā. per bar. In pcessu aūt
ꝯ regulares remittit rigorosa et clamorosa subtilitas aduo
catorū: et iuris: et fm obseruantiā salutaris regule est pceden
dū. de app. repbensibilis. de reg. c. fi. et maxime i monachis:
de qbus hic nil dicet: qr ipsi corrigunt: fm regulares obser
uantias: vñ quo ad illos pcedit de plano: sed quo ad abba
tē: qui ab administratione quā tz remoueri pōt: ordo seruat: et
seruari mādat: q ꝯsistit nō in subtilitate: sed in veritate: vt pz
ex pdictis: nō tñ vsquequaqz in talib est seruandus. s. eo. qua
liter. ad si. vñ et sine infamia pcedit ad inqsitionē contra ta
les regulares. de sta. mo. cū in singulis. et. c. s. ordo tñ qui cō
sistit circa veritatē: et legitimā defensionē: seruandus est in ta
libus: vt hic et de sta. mo. c. ij. §. fi. nā et ob hoc excōicato ser
uatur ois defensio. de excep. cū inter. Et p hoc approbatur
qd no. post hosti. s. eo. qualr. super verbo puenit: per lram.
in fi. dicit hic Jo. an. qr remoto vel repulso psequēte inqsi
tionē: alius cuius interfit veniens admittit: imo ipse iudex ex
officio pcedit: de quo. s. e. cū oporteat. et c. lz. ad fi. ¶ Que
ro si is ꝯ quē pcessum est ex inqsitione: in eā appellationes
vel alio modo dicat nullū pcessuz ꝯ se habitū: vel alias re
uocandū: an est necesse vocari illū qui inquisitionē impetra
uit. Inno. dicit q nō. s. de pcur. c. in nrā. quasi sua nō inter
sit: qui si interesset mutuari nō posset: et tñ mutat: vt hic patet.
Cōsilium tñ est q iudices eū vocent: vel mittāt ad eum: vt p
eum instruant: pōt tñ talis appellare: et tz appellatio quā ipse
vel alius de collegio psequi pōt: arg. de elec. c. i. lib. vi. sic et p
curator pōt appellare: sed nō tenet psequi: de pcur. nō iniuste
fm Inno. hosti. in hoc remittit de ap. cū spāli. ad fi. ibi coraz
superiore. Jo. an. dicit videndū quod no. de testi. cū clamor.
in glo. c. fi. Si per inqsitionez et crimen est graue ab admini
stratione cōuictus remouet nisi misericorditer agat: sz si ta
le sit q post penitētiam executionē impediat: qd iuris. s. eo.
inqsitionis. i. Ro. In denunciatione vero fm q diuersa est:
snie diuerse formabunt: in euangelica iniungit pnia: si iudi
cialis ad satisfactionē cōdemnabit. Si canonica pena debi
ta imponet: vel peccatū fieri phibet: vel aliter vt reqrit nun
ciationis moduz snīabit: si in modū exceptiōis impediat il
le actus. s. eo. super his. Si aūt inepta sit petitio: absoluit re
us ab instantia iudicij. de iudi. ex parte. ¶ Quero i quo ob
mittet ordo iuris: dic quo ad subtilitatē: et qr leuiores pba
tiones sufficiunt: nec tot exceptiones recipiunt: nec cogit sic
ad vnguē seruare formā: dūmodo veritas nō omittat: vt in
cle. sepe. de verbo. sig. fm hosti. ¶ Glo. penul. sint supra ex
pedita inqstuz dicit penā depositionis imponi: illud verum
qñ crimen ad hanc penā sufficit: de iudi. at si clerici. Inquā
tum dicit denunciationē fieri ad pniam: illud est verū inquā
tum agit de denūciatione euangelica: sec si de canonica agi
tur: qr in illa aliqñ agit ad penam. de quo plene per Guil. in
spe. de denunci. §. ij. versi. vt aūt. hic Inno. et Jo. an. ponunt
glo. mag. in qua primo tractāt quis sit effectus actionis ciui
lis: et accusationis: vel psecutionis crimialis. Scdo quot sūt
genera penaz: tam de iure ciuili: q canonico. Tertio vbi p
delicto reperit a iure certa pena imposita: an in quolibet agē
di mō talis pena imponat. Quarto an penas a iure imposi
tas iudex possit moderari: et quādo: et si nō reperit determi
nata quā imponat. Quinto an in crimialibus snie trahāt se
cum executionē: et qñ. ¶ Ad primū qñ qrit quis sit effect
crimialis accusationis vel prosecutionis crimialis: vel etiaz
ciuilis: dic q finis actionis ciuilis diriget ad finem conse
quendi priuatum interesse: quod pz: qr actio est ius psequē
di in iudicio quod sibi debet. insti. de actio. §. i. et hoc est ve
rum siue agatur ex delicto ciuiliter: puta furti: vel consimili:
siue ex pecuniaria causa: vel contractu: puta actione exem
pto vel depositi vel consimilibus: nisi in popularibus actio
nibus cōsequit spāle interesse vniuersitatis: cui noie agit: fz
Inno. ¶ No. B vlti. qr vr velle Inn. agēte pplari actione
debere cōcludere noie vniuersitatis: sz de B dic vt no. p glo.

ff.de ꝓcur.l.licet.ꝛ quod ibi etiā no.doc. Nā ſi plurimū le dor poſſum etiā noie meo ꝯcludere:dꝫ ſi agere tanq̄ quili bet de ppl'o.l.mutuo.§.in pplaribus.ff.de ꝓcur.qñ aūt agiẜ criminalr ſi meo agētie nō eſt ꝯſequi intereſſe.ſꝫ agere ad pe/ nā ꝛ ſinē vindicte publice:vel vindōis.C.qui accu.non poſ.l. nō ignorat.ꝛ.l.ſi quis.vel adeptiōe bonoꝝ.ff.de vi bo.rap. .l.i.Idē ſi pena pecuniaria iponaẜ:dūmō pro vindicta fiſco veniat applicāda.ff.de pu̇a.l.iii.§.vlti.quod no.qꝛ hic ponit verā opi.ꝛ glo.ꝯtie.de qb' dixi ſup R.ica.de iudi. Nūqd aūt ſi agiẜ ꝓ intereſſe fiſci dicatur actio ciuilis.dixi in dicta R.ica. Nā vt dicit hic Inno.ita eſt vindicta in pecunia:ſicut in corpe vel fama. Inq̄tum dixi finē criminalis actionis eſſe vindicte publice:ꝛ nō intereſſe ꝑuati:hoc eſt veꝝ ꝑncipaliter In criminali aūt inſtātia iudex qñqꝫ incidenter facit intereſſe partis reſtitui ꝛ iponit etiā penam fiſci ꝛ vindicte:vt in auc.vt nulli iudi.§.ſup hoc aūt.ꝛ in auc.vt iudi.ſine quoquo ſuffra. §.neceſſitatē.quod quidā ſm Inno.reſtringunt qñ iudex ꝓ cedit ex officio per viā inquiſitionis:vel pōt dici ſm Inno. qd ad ambo ꝑdcā nō fiet ꝯdemnatio in inſtātia inquiſitōis: ſed poterit ꝯ leges agi vtroqꝫ mō ꝛ criminalr:ꝛ poſtea ciuilr .C.qñ ciui.acti.ꝑ iudi.cri.l.ii. Et ſic pōt reſpōderi ad multas leges q̄ in cā criminali dicūt pecuniā dādā leſo.C.ad.l.iulia. repe.l.ſi.ff.de ſepul.vio.l.ii.§.quod de ſe.ꝛ.§.ſe.ſm Inn.te net ꝑmū q etiā tꝫ Bar.in.l.interdū.§.qui furē.ff.de fur.ad .l.iiii.§.ſi dicatur.ff.ſi.regū.l.medic'.ꝺ va.ꝛ extraor.cogni. .l.penul.de calū.l.qꝺ eūtādi.ꝛ de ꝯdi.ob tur.ca.ꝑ quod di cit q ꝓcedit libellus:peto eum puniri ꝛ ꝯdēnari:ꝛ reꝫ mihi reſtitui:ſeu dānuꝫ emendari. Nec ob.l.interdū.de publi.iu di.qꝛ ciuilis ꝛ criminalis nō accumulātur eodē libello ſꝫ cri/ minalis ꝑncipalr ꝛ incidenẜ offm̄ iudicis iploratur vt faciāt reꝫ reſtitui:ꝛ dānuꝫ emendari:ꝟ veꝝ inq̄tum veniat reſtitu/ tio faciēda a ꝑncipalr accuſato:ſecus ſi a tertio:vt.l.defun/ cto §.i.ff.ꝺ publi.iudi.ꝑ quod vꝫ velle ꝟ hꝛe locū:etiā ſi aga tur accuſatōis via:qc quid ſenſerit Inno. Et eſt caſus i quo iudex criminalis cāe cognoſcit de ciuili:ſꝫ regłr ꝯ.l.ſolemus §.latrūculator.ff.de iudi. ¶ Quero ſecūdo q̄t ſunt gnā pe naꝝ tam de iure ciuili:q̄ȝ canonico. Dicit hic Inno. q ſm le ges ſunt ſeptē genera penaꝝ.de quibus hoſti.remittit ad ſen tentiā de penis.§.quot ſunt.ꝛ.§.in qb'.ꝛ.§.quādo.ꝛ q̄daꝫ ſunt capitales:ꝛ q̄dā nō capitales. Capitales ſunt he. Pri/ ma eſt mors corpis:que mors multis modis infertur.ff de pe.l.aut dāna.§.vita.ꝛ.l.ſupplicii.ꝛ.l.capitaliū.§.ideꝫ.ꝛ.§. famoſus. Secūda pena eſt morti ꝓxia:pena.ſ.metalli. Ad/ uerte tñ q q̄dā dānantur in metallū.ꝛ hi grauioribus pe nis ꝛ vinculis puniuntur:quidā in opus metalli:ꝛ hi leuiori bus:ꝛ in hoc inter iſtos eſt drīa:ꝛ ambo hi libertatē ꝛ ciuita tē amittunt. Alii dānātur in miſteriū metalloꝝ:ꝟ eſt vt ſui ant dānatis in metalluꝫ:ꝛ hi nō libertatē:ſꝫ ciuitateꝫ tñ amit tunt.ff.de penis.l.aut dāna.§.eſt pena.ꝛ.§.ſe. Tertia pena ca pitalis eſt deportatio:ꝛ in op' publicum dānatio:ſed non in metalluꝫ:ꝛ iſti nō libertateꝫ:ſꝫ ciuitateꝫ amittunt.ff.de penis .l.quidā. Nō capitales āt ſunt q̄tuor. Pria eſt relegatio ad tpꝰ:ꝛ in ꝑpetuuꝫ tales bona nō amittunt. Secunda eſt infa mia. Tertia eſt dignitatiſ amiſſio:vel ad dignitateꝫ ſeu offi/ ciuꝫ vel fouma interdicta aſpiratio. Quarta ꝟboꝝ expimen tuꝫ.ff.de penis.l.ſi qa forte.§.ſi.ꝛ.l.aut damna.de interdic.ꝛ releg.l.relegatoꝝ.§.ad tpꝰ.ꝟ ſꝫ leges.dicit Inn.q ſꝫ cano nes nō ꝑ oīa tales pene iponunẜ:ſꝫ aliq̄ ꝑnt illis ꝓportiōari. Nā pena mortis ꝑ canones nō iponuni.ne c ſe.vl' mo.ſniaꝫ. b.d.c.i.ꝛ.ii. ¶ No.ꝯ illos qui iponunt penā carceris:ꝛ ex tenuāt vitā ad morteꝫ:qꝛ hoc nō eſt licituꝫ.ꝛ ideꝫ de illis qui ponunt in carceris:hic q̄dā eſt ſiſis qñ ꝓpter delictuꝫ vel in corrigibilitateꝫ reliquiẜ curie ſeculari.de cri.fal.ad falſario rum.de here.ad abolendā.de iudi.cum nō ab hoie.xi.q.iii. illuꝫ.de ꝟbo.ſig.nouim'. Pena dānationis in metalluꝫ nō inueniẜ impoſita ꝑ canones:ſed ſi iponereẜ non retractareẜ. de calū.c.i.ei qui eqparaẜ pena carceris:quā ꝓ grauiſſimis criminibus iſligit canon.de here.c.penul.ꝛ q quis in pena re

digaẜ i ſuitutē.habeẜ.xxxii.di.eos.ioqẜ i mlierib' ꝯhētib' ſcienẜ cū ꝯſtitutiſ i ſacriſ:vel tradiẜ curie ſuituti.xii.q.i.ſtatui m'.vel vēdāẜ.lxxx.di.clerici.qꝺ ē dcm̄ ꝺ ſcōa diē ꝛ de tertia ꝛ ꝟ de capitalib' ſꝫ canones:ꝺ nō capitalib'. Prima.ſ.rele gatio nō ē in vſu:ſꝫ ei ſuccedit detruſio i mōaſteriū.ꝺ q.l.di. eps aūt.lxxii.di.roman'.pōt etiā loco illi' dari pena exilii:vt in.c.i.de calū.ꝛ in.c.cū nō ab hoie.de iudi. Secūda pena in famie bene eſt de iure canonico. Tertia eſt dignitatiſ amiſ/ ſio. Nā degradat' q̄ndoqꝫ deponitur.xi.q.iii.eps aūt.ꝛ iter dicit q ad nullā dignitatem aſſumaẜ:ſed ibidem remaneat. de ſi.ꝑſoꝛ.c.ſi.de elec.ſup eo.vel q in certa eccła ordinaẜ ii.q.i.in primis.ꝛ q ad ſupiores nō aſcendāt.de temp.or.ex tenore. Iteꝫ eſt ſuſpenſio ad tpꝰ vel in ꝑpetuū. Iteꝫ ab offi cio ꝛ beneficio. Item ab ingreſſu ꝛ multe alie pene cōſiſte ſm eccłiaꝫ.de qb' ſuſpenſiōibus variis.in cle.cupientes.ꝺ penis.ꝛ de aliis penis.per glo.de offi.or.ad reprimendaꝫ.ꝺ pena aūt infamie ſatiſ ꝑꝫ q ab eccła iponiẜ.de teſti.teſtimo nium. Nā quicūqꝫ eſt infamis ſm leges eſt infamis ſm ca nones.ii.q.iii.§.hinc colligiẜ.vi.q.i.infames.ꝛ vltra ꝟ eſt infa mia canonica:vt i.d.c.teſtimoniuꝫ.ꝛ no.i.c.cuꝫ te.de re.iudi. ¶ Tertio q̄ro an ordiāria pena a iure ſtatuta iponaẜ pro q̄ libet mō agendi ꝛ ꝓcedendi de crimie. Dicit Inno.q tres prime pene capitales ꝛ nō capitales:vt degradatio nunq̄ i/ ponunẜ:niſi directe quis accuſeẜ:ꝛ cōicaẜ.de ſymo.dilect'. ii.hoc dicit veruꝫ:niſi de crimie cōſtaret cōfeſſionē l iudicio qꝛ ſine directo mō ꝓcedendi accuſatiōis:ſtatim q̄ȝtuncunqꝫ grauior pena poſſet iponi.ff.ad.l.acqui.l.ꝓinde.ꝟ.de cōfeſ. .c.ii.ii.q.i.c.i.ꝛ.ii. Ideꝫ dicit ꝛ ſi nō cōfiteaẜ:ſꝫ alr notoriu̇ ſit iurie.quod no.ut ſi accuſauit dominum ſuum corā iudice .C.qui accu.nō poſ.l.ſi quis. Item ad predictas penas ꝑter quā ad depoſitionem ꝓcediẜ ꝯ abſentem:alr cōtumaceꝫ:ſꝫ ad depoſitioneꝫ ꝛ ad alias penas que ſunt uſqꝫ ad relegatio nem nō ꝓcediẜ in abſētem.ff.de penis.l.abſēteꝫ.iii.q.ix.decre nim'.ſꝫ Inn.no.qꝛ limitat ꝟ.no.in.q.ix.l ſūma.ꝛ q̄ no.ꝟ.de dolo.ueritatis. Alie aūt pene iponunẜ etiā ſi agaẜ inquiſitio nis via.de ſymo.dilect'.ii. In auc.ut nulli iudi.§.ſup ꝟ. In famia aūt q̄ꝫqꝫ in ciuilib' actiōib' irrogaẜ.ff.de his qui no. inſa.l.furti.§.ſi.ꝛ pe.ꝛ.l.i. Et aliq̄ etiā ex ꝑdictis penis impo nunẜ in foro ꝑniali.l.di.ſi ille.ꝛ aliq̄ ante lit.cōte.ad puniēdi cōtumatiā.de offi.dele.ſane.vt lit.nō conte.me. ¶ Quero q̄rto an liꝫ iudici penā a iure ipoſitā moderari:dicit hic Inn. q ſi in ſnia apponit penā:vt depono i monaſteriuꝫ:detrudo vel in exiliū mitto:illa itelligiẜ eſſe ipoſita ſi penā nō expmit: ſed cōdēnat de delicto:puta cōdemno te de adulterio:ꝛ tūc nō eſt iudiciſ moderari penā:ſed pena ipoſita iſligeẜ.ii.q.ii. .§.ſed notandū.liꝫ etiā ante moderari potuiſſet.xlv.di.oīaꝫ. Et ſi nō eſt ꝓ crimie certa pena ipoſita determiata:de ſilib' ad ſimilia ꝓcedet:vel minima iponeẜ:vel ꝯſueta:vt no.glo. in.l.qd ergo.§.pena grauior.ff.de publi.iudi. De hac mat ria dic plenius in.l.ꝛ ſi ſeuerior.ꝛ in.l.quid ergo.§.pena gra uior.ff.de his q no.infa.ꝛ.C.de his qui no.infa.ꝛ vide in.l.i. in.ſi.ff.ad turpi.ꝛ plene dixi poſt Inn.ꝟ.de ꝯſti.ne ſinitaris.ꝛ in.c.i. ¶ Scdo quero an ſnie i criminalibus trahant ſecū ex cutionē. Dicit hic Inno.q reglr nō. Sunt tñ aliqui caſus in quibus trahunt executionē:quo ad aliquos effectus. Nam ſi talis ſit pena ipoſita que libertatē aufert:vlteri' eius teſta/ mentū nō valet:nec aliquid ex teſtō capiet.ff.de le.i.§.a pfe/ cto.ff.de pen.l.qui.vltimo.ꝛ.l.beſtias. Et hoc verum niſi ali quid ageret rōne publici iudicii:ꝛ vbi tolerari aliquid ope/ rareẜ. Nā ſi ſit prelatus ꝛ ſniam ferat:valebit ſnia q̄ȝdiu tole ratur in officio.viii.q.iiii.nōne.alias ſequereẜ q condemna tio furti vel depoſiti:vel mādati qui eſt infamis.ff.de his qui no.infa.l.furti.§.penulti.ſi ſententiaret eius ſententie non va lerent. Ad hoc.iii.q.vii.c.primo.xix.diſtin.ſecundum.de of ficio preto.l.barbarius.niſi in eū lata eſſet ſnia depoſitiōis vel ſpoliat' eēt inſignib' dignitatis:tūc eni ſnia lata a tali nō teneret.ff.de his qui no.infa.l.i.§.igiẜ.ff.de iudi.l.cū pretor. Nec pōt dici q toleretẜ:ſꝫ itruſus dẜ. ¶ Not.bene quia qꝺ

dicimus gesta toleraritenere:procedit qñ est toleratus ī officio:sȝ sit sñia lata super crimie quo venit dignitate priuandus:vel inhabilis sit ad iudicandū ad actū agendū:ex quo tamen cā super qua lata est sñia:⁊ habilis ad priuandū officio:sȝ per sñiam super delicto non sit priuatus:poterit tamen per suū iudicez priuari:siue crimialiter:siue ciuiliter sit actū. ij.q.i.multi.dȝ tamen sñia ferri priuationis:⁊ dȝ vocari absens:⁊ si nō venit ↄdēnabitur:qꝛ notoriū est crimē per sententiam:vt no.de cle.coniu.c.tua. Non ob.ē.eo.super. quia iudex qui cognoscit super crimie in modū exceptionis:non pōt super alio iudicare.de symo.licet.sed hic iudex de quo ē dictū procedit per modū inquisitionis vel accusationis: vbi hñ sequif pena ablationis bñficii:⁊ sñia nō inducif ad priuādum vel probandū ꝙ sit priuatus:sed inducitur ad probationes crimis ꝙ sit crimen notoriū:sic per eandez sñiam super crimine latā:probaref infamis:⁊ repelleretur a testimonio vel ordinibus.de testi.testimoniū. ¶ No. bene ꝙ licet sñia in ciuili:vel super exceptione non ꝓsit:vt in illa instantia possit sequi cōdemnatio in crimiali:prodest tñ vt possit contra eum ꝓcedi ex illa sententia ⁊ noua instituta tela delictuȝ probari notoriū:⁊ pena ordiaria imponi:⁊ sic sñia faciet notoriū etiaȝ ad illos effectus ad quos nō est promulgata sententia. Inquantū aūt dicit ꝙ proficiet etiam ad infamiā:intellige qñ causa infamat notoria absqȝ sñia. Nec ob.ff.d his qui no.infa.l.lucius.⁊ de ordi.cogni.cū dilectus.in fi. Nunquid aūt hi ad quos spectat electio possint eligere post talē sñiam latā super crimie. Dicit hic Inno. ꝙ nō:anteqȝ sit data eis licentia:vel per sñiam sit amotus:ex quo expectaf sñia hoc ia ē:depono talem prelatū vel clericū: vel perpetuo euȝ a sua ecclesia remoueo vel suspēdo.ē.de cle.nō resi. ex parte ⁊.c.qualiter.⁊ vide qꝺ no.de concel.pben.cuȝ nostris.in gl. multū ergo.per totū.⁊ maxie ad fi.vȝ fi.sed qd.⁊ de exces.pla.inter dilectos.dicit tñ ꝙ si imponif alia pena ex qua infametur:vt qꝛ suspendif perpetuo propter furtū vel aliud crimen de quo damnatus est:satis vȝ ꝙ alius in locū eius possit eligi.ff.de decu.l.ij.⁊.l.ad ipsa.secus si ex alia cā suspenditur:puta qꝛ tumultū fecit.v.q.iij.in loco. Idez dicunt aliqui si sola pena infamie infligaf sine sñia.ff. qui. ex ca.infa.irro.l.ij.⁊.l.fascibus.alā ictus.qꝛ maior ⁊ euidentior est īfamia que ex pena procedit qȝ que ex sñia. Non placet mihi ꝙ perpetua suspensio apud iudicē.⁊.ē.eo.cū oporteat. super glo. ex hoc.per hāc decre.dicit hic Io.an.ꝙ possunt plures prosequi inquisitionem:vt hic.⁊.ꝫ.c.j.in prin.sicut ⁊ accusationē. ē.eo.licet ⁊ exceptionē.⁊ de excep.dilecti.de illis tamē magis idoneus eligi pōt.ff.de popu.ac.l.iij.⁊ alij poterunt assistere ⁊ iuuare.de testi.insuper.ꝭm Inno. Idē videtur de ꝓcuratore a pluribus cōstituto vt noie oium admittaf:nec cogatur eligere:cuius noie prosequatur cā sit eadem rō ff. de exercito.⁊ ne in plures:ꝭm Inno.ad quod.l.nec qꝺ tamen. §.in hac.ff.iudi.solui.ꝭm Hosti.hoc verum nisi ex eadem causa vel rōne eiusdē crimis:plures ꝓsequanf inquisitionem:accusationeȝ:vel exceptioneȝ: Nā si sunt diuersa crimina ex eodē:vel diuersis factis descendentia: plures possunt admitti.C.eo.l.q decrimine.de quo dic vt ibi.⁊ vide.ē.eo.titu.c.super his.per lraȝ.in fi.dicit ab.duo. Primo ꝙ abbas non hȝ exceptionē cōtra monachū occupantē res monasterij pro expen.denunciationis cā factis:vt non tenef respōdere super qōnibus:super quibus denunciaf donec fuerit institutus. Scōo ꝙ sit licitū occupare monacho res monasterij si abbas nolit sibi ministrare expen.maxie cum vtilitateȝ mon.ꝓcuret. Vin.contra.tñ dic de ma.⁊ obe.dilect⁹.dic ꝙ priuus dȝ sua exponere:ꝭm Io.an. Istud dictū vin.vȝ nō posse stare cū monachus nihil proprii hēat: vt.xij.q.j.nolo.⁊.c. non dicatis:ergo qꝺ non hȝ expendere non pōt. ¶ Querit glo.quare hec relaxenf sñie.dicit glo.vt si velint ꝓferre testimonū pñt:⁊ ex hoc non repellunf nisi subsit alia cā. ¶ Oppo.ꝙ lite pen.ↄtra prelatū inter subditos nō sit suspensa iurisdictio prelati.viij.q.iiij.nōne. So. qdam dicūt ꝙ ꝓpter litis huius pendentiam sit suspensa iurisdictio prelati:quo ad subditos:⁊ ex hoc cā hic retractarenf sñie:per que dicunt locum iurisdictionē esse in ptāte superioris:⁊ sic facit iniuriam iudici sub quo pendet iurisdictio exercendo iurisdictioneȝ: fatef tñ ꝙ interiȝ sunt sub obedientia sui superioris: ↄtra quē pendet lis:sed non pōt exercere iurisdictionē:⁊ si nō obediant vt debēt:cōpellant per superiorē:⁊ si superior esset negligens ipsemet psonalr posset iudicare.ē.de offi.ordi.significauit. Alia est opi.ꝙ duret iurisdictio ⁊ sint sub eius obediētia:⁊ nō priuef exercitio lite pen.dūmodo iuste faciat:⁊ hoc voluit glo.p tex.ibi ↄtra iustitiā spoliauit:⁊ hoc ꝫ glo. licet dicat fore honestū ꝙ hoc fiat per superiores iudices:⁊ inqȝtū dicit hic relaxandas sñias:hoc nō fit qꝛ sint late pendēte lite sȝ qꝛ executio impedit lit.exercitiū:vt pȝ ex.i.glo.cū essent necessarij ad testificandū vel denūciandum.ē.de testi.venientes.ij.ad hoc de excep.apsice.ff.d rēpu.l.ex ↄsensu:sȝ gos.⁊ hosti.vel hic dic ꝙ eos excōicauit iniuste:ex eo ꝙ denunciabāt. Hosti.dicit hic ꝙ iudex inferior pendente iudicio coraȝ superiore:vel articulo pendente vel depēdente ab eo vel ei⁹ occasione:vel ad impedimentū ipsius nihil debet inouare:vt ꝭ dicit:⁊ ꝓbatū est.ē. Super alijs vero indistincte ꝓcederet: nisi forsan occasione sit pēdētis negotij: alā fuerit legittime recusatus.ē.eo.cū dilectus.de app.ad hoc.ꝭm host.glo.alie sunt lf alen.excepta penul.que inducit lfam ↄtra quos q̄ nō faciunt dictoꝝ testiū copiā:⁊ sumūt testiū noia contra quos iuste posset appellare. Hosti.dicit ꝙ lfa dicit de testib⁹ ⁊ nō de noibus:qꝛ tradere noia in simplicitate ↄsistit:dicit tñ circa tales hoc totū arbitrariū:nā cōsiderandum dicit an tales sint suspecti:an nō.⁊ vide qꝺ no.de testi.preterea.ad fi.⁊.c.in litteris.ad fi. Anto.de Butrio.

## Prelatorum.

Contra infamatū de dilapidatione:inquirif de veritate:⁊ interim īterdicif ei oē genus alienationis. In pmo epi denunciatio. In scōa ipsius cōmissio.ibi discretioni:q̄ duo facit. Primo mādat inquisitionē fieri ⁊ remitti. Scōo inqsito criminū assignari ⁊ alienationē interdici. ¶ No.ꝙ canonici pñt denūciare epȝ maxime de crimie dilapidationis. ¶ No.ꝙ in inqsitione cōif qs attēdere dȝ ad locū. ¶ No.ar.p ⁊ ꝯ.ꝙ iudex relatiōis possit statuere terminū ad cōparendū corā iudice ad quē relatio est faciēda. ¶ No.ꝙ ifeudatio sapit nāȝ alienatiōis.

Et no.casum ī quo lite pen.ↄ platū interdicif plato administrādo:⁊ tollif exercitiū sue admistratiōis ⁊ possessiōis:qꝛ ex exercitio piculū timef. ¶ No.ꝙ plures admittunf ad ꝓsequēdā inqsitionē.de q.ē.c.pxi. ¶ Quero de exēplo quo posset dici inius canonice ꝓmotus:dic ꝙ forte p vim ⁊ ptātē laicoꝝ intrusus.de elec.qsqs.vȝ alā cū mortali.de elec.c.pe. secus si esset defectus forme:qꝛ oia cōplenf in ↄfirmatione: sicut defect⁹ etatis p interlocutoriā.de elec.cū dilecti. qꝛ sñia ēt ↄtra ius litigatoꝝ lata:trāsit in rē iudicatā si nō appellaf. de re.iudi.cū iter.de ꝭ de elec.ꝙ sicut.vbi plen⁹. ¶ Queritur in q̄ sollicite hȝ inqrere:dic sȝ aliquos pmo d fama.scōo de veritate.ē.c.cū oporteat:sȝ p lraȝ ↄseqf vitatē ⁊c.vȝ cōmisisse inqsitionē vitatis:sȝ Io.an. ¶ Quero q̄re exigunf sigilla:dic qꝛ posset negare scripturā tabellionis ⁊c.d elec.scriptū. Et si dicas negari possent sigilla: sȝ nō sic frequenter id fieri cōsueuit.ff.de legi.l.nā ad ea.sȝ ⁊ sigilla p ↄpatriotas q sunt ī curia facili⁹ ꝓbanf:pauci aūt eēnt q̄ dicerēt ibi talē tabellionē creari:sȝ multi inueniunf hñtes notū sigillū: sȝ ⁊ frequenter fit fides de his in curia p cōpationē ꝓcuratoriorū sigillis sigillatoꝝ:voluit etiā papa poni sigilla:qꝛ nō posset ita cōmode includi sine sigillo:sicut cū sigillo:fit ēt inclusio ne qd falsitatis ↄmittaf: ⁊ si frāgerenf de facili falsitas appareret.de offi.dele.cū olī.⁊ sic argue plus credi sigillo qȝ instrō:qꝺ dic vt de ꝓba qm̄.de testi.cū a nobis:ꝭm Hostiē. ¶ Quero qualis erit iste terminus:qdam dicūt assignādū peremptorie:alā esset iterato citandus.de iudi.l.ad peremptorium.⁊.l.se.vsqȝ ad.l.de qua ⁊c.de offi.dle.cōsuluit.Sȝ

dicit Gui. hūc terminū itelligi peremptoriū:in ti.de remis.
§.vidē.dū:in pn.ꝛ.§.ij. Ad qd no.de of.dele.consuluit ꝛ.l.
ii.C.quō ꝛ qñ iudex.de ap.sepe ꝛ de renun.veniēs:ꝛ tenꝫ In
no.de ap. super eo posse distingui an presentibus partibus
eēt terminus statut⁹: an absentibus. Primo casu ꝓcedet se
cundū opi.per dictā.l.ii. Secūdo casu prima. ¶ Quero an
posset iudex remissiōis statuere talē terminū:si hoc nō ha/
beat in mandatis.dicit Inno.ꝙ pōt statuere talē terminuꝫ
iudex qui cām instruxit:vł qui recepit testes:vel aliud fecit
de mandato superioris ēt si in litteris nō dicaꝛ ꝙ talē termi
nū.ꝛc.quia eo ipso vꝛ cōmissuꝫ:vt ptes ad superiorē iudicē
remittit:ne cā remāeat sine termio. Nā ꝛ iudex a q̄ appella
tur ꝑfigit talē terminū.de ap. personas. forti⁹ a quo nō ap
pellaꝛ:ꝛ hoc tenet gui.in spe.de remis.§.vidēdū post prin.
ṽ.hoc quoq̄. ¶ Querit Inno.qd si cōmisso certo articu/
lo delegato.puta receptionis testiū:vel alteri⁹ si appelleꝛ a
delegato anteꝗ̄ icipiat ꝓcedere ꝛ post appellationē ꝓcedit
ꝛ contingat eū remittere negocium ad supioreꝫ.an possit sta
tuere terminū appellāti:si appellatiōi nō deferat.dicit ꝙ si
ꝓcedat ꝛ appelleꝛ ex iusta cā hic expressa de q̄ tñ est dubiuꝫ
an sit vera:vt ibi no.causa:lꝫ nō offeraꝛ incontinēti ꝓbatio
parata nō potuerit statuere terminū:nā ad ꝓsequendaꝫ ap/
pellationeꝫ nō pōt cum ei non detulerit: Jo.an.ibi dicit ꝙ
hec nō videꝛ sufficiens rō per.c.oblate:de ap.ꝛ.c.cū appel
lationibus.e.ti.lib.vi. In eā aūt ꝑncipali sup articulo:super
quo non ꝓcessit melius constaret.procedere non potuit:fru
stra eni assignaꝛ cū in illa ꝓcedi nō debeat:nisi expedito ar-
ticulo appellatiōis:de ap.vt debitus:ꝛ.c.īterposita. de quo
in spe.de remis.§.videndū.ṽ.veꝫ si ꝑmus. Si vero appella
tus nullā cām appellandi assignet ꝗ̄ ante sniaꝫ emisit cū cō
stat talē sniaꝫ esse nullā:tunc bene posset assignare terminū
vt in cā principali ꝓcedat:nec sufficit si tūc tm̄ pti pñti ter/
minū assignet ꝛ lꝫ ea pte tm̄ pñte tenuerit receptio testiū.qꝛ
receptio testiū plus fit rōe iudicꝭ ad quē appellatū ē quā iu
dicis a quo appellaꝛ. ¶ Querit Inno.qd si appellatum ē
a dlegato respectu certi articuli:ꝛ h̄ si obstāte ꝑe ꝓcessit:ꝛ
retulit cū termio ad iudiceꝫ ad quē nō facta mentiōe de ap
pellatiōe a se.an si delegās processerit valeat processus:ꝛ dicit
hic Inno.ꝑmo ꝙ si delegās procedit ignorās appellatio/
nē quia delegatus nō significauit de appellatiōe a se facta
nō valebit ꝓcessus eius qꝛ aduersarius dolose tacuit appel
lationē quā si dixisset nunꝗ̄ iudex ꝓcessisset vel ꝓcedere d
buisset ꝯ nō legitime citatū ꝛ ordine ꝑuerso cuꝫ cā appella
tionis procedere debuisset cāꝫ principalē.ii.q.vi.§. diffiniti
ua.ṽ.ꝑlatā.de appel.vt debitus:ꝛ.c. interposita.ff.de iudi.l.
si pretor:hec dicit vera qñ dolose tacuit aduersarius.ff.de iu
di.l.si ꝑtor.§.i.vel si iudex sciuit:vt dicto.c.si duobus:vbi āt
iudex ignorauit:ꝛ aduersarius dolose nō tacuit de appella-
tiōe:tenet processus habitus sup principali:ex quo aduersa
rius nihil dolose egit:ꝛ ignorauit iudex:ꝛ his casibus nō est
necesse excusatoreꝫ mittere:recitat alios dicere ꝙ processus
tenet eo ꝙ tacitus nō misit excusatoreꝫ ēt non facta mentio
ne:de appella.qꝛ sic citatus debet cōparere: vt suas ꝓponat
excusationes:ꝛ exceptiones:ꝛ vt ꝓponat hāc exceptionē
appellatū esse:ꝛ vt alleget suū priuilegiuꝫ vt.ff.de iudi.l. siqs
ex aliena:ꝛ nisi cōpareat valeat ꝓcessus habitus ꝯ eū:ꝛ in h̄
residet Inno.ꝛ dicit Jo.an.ꝙ per h̄ dictū Inno. recedit a ꝑ
mo dicto:ꝛ sequentibus:vt non sufficiat ēt mittere excusato
reꝫ.primū credo tenēdo opi.ꝙ nō expedito articulo appel
lationis nō habeat iurisdictionē super principali:vel hꝫ ipo
iure suspensā qd videꝛ ex quo est appellatū:lꝫ ad eundē de
uoluaꝛ:si tenetur ꝙ iurisdictio sit exceptiōe edibilis ꝓcedit
scdꝫ. In casu nostro puto ꝙ ipo iure sit suspensa:qꝛ in articu
lo surrogaꝛ loco iudicis a quo:cuius potestas est suspensa:
ꝛ ipsius dubiuꝫ autem iurisdictiōis non facit processum va
lidū in pricipali:vt no.p Inno.ṡ.de vita.preterea. ad h̄ vid
.c.i.d ap.li.vi.ꝛ qd ibi no.ꝛ h̄ dem̄ sine dubio ꝓcederet i eo
qui nō potest adiri p viā querelle:sed solū per modū appel



latiōis:vt in archiepo vel delegato delegante. In eo aūt qui
pōt adiri p viam querelle videreꝛ maius dubiū cū possit ꝓ
cedi de cōsensu partiū obmisso articulo appellatiōis in prin
cipali.imo plus dicit Inno.ꝙ per obmissiōeꝫ articuli super
quo appellatū est:nō fit ꝓrogatio iurisdictiōis:sꝫ obmissio
exceptionis:ergo vꝫ ex isto dicto cōcludi ꝙ quo ad h̄: vt nō
valeat ꝓcessus requiratur oppositio exceptiōis:que proponi
dꝫ p procuratorē:vt dictū ē.ṡ.p Inno.sꝫ tex.ali⁹.c.i. de ap.
li.vi.multū facit ꝓ opi.dñi anto.qꝛ reqrit ꝯsensuꝫ partiū:sꝫ il
le q̄ non est pñs nō dꝛ cōsentire:ꝛ ꝛc.p h̄ dicit aliqui ꝙ si supe
rior ad queꝫ remissa est cā citat appellanteꝫ sufficit appellā
ti mittere excusatorē q dicat dñe nō tꝫ citatio vra sup cā prin
cipali vel nō potestis i causa ꝓcedere:qꝛ appellatuꝫ ē ꝛ inten
dit cām appellationis ꝓsequi tpe suo: ꝛ h̄ qñ non transiuit
tempus appellationis ꝓsequēde:alias bene teneret citatio
facta sup principali cā tm̄ a delegante ꝗ̄ a delegato: huic tñ
excusatiōi sufficeret dicere appellatū est:sed dꝫ ostēdere ap
pellationeꝫ taleꝫ qualem a ꝑncipio emissaꝫ:vt.de testi. ven
ens:qꝛ alias sequereꝛ ꝙ facile pōt eludi iudicium:sed nō teneꝛ
ꝓbare veritatē cause appellationis: quia tunc non prosequ
appellationē: qꝛ nec ad eā citat⁹: ꝛ sine citatiōe faceret mē
tioeꝫ de appellatione:ꝛ citaret i ꝑncipali cā non teneret cita
tio:nec ēt teneret mitteꝛ excusatorē:qꝛ exꝑssit errorē i citatio
ne.s.ꝙ vellet cāꝫ pricipalē obmissa cā appellatiōis expedi/
re. ¶ Quero an pēdēte iqsitiōe sup dilapidatiōe sit ꝓhibi
ta alienatio ꝑlato. Jo.an.h̄ dicit ꝙ non vꝫ:sꝫ iudex hñ ꝓhi
bere alienationē vel ꝯtractū:vt illū non liceat ecclesiaꝫ obligādo
ꝛ īhibitiōe facta ꝑlat⁹ cōtra quē inqriꝛ non pōt alienari:ꝛ lꝫ
ꝛ eo que seruādo seruari nō pñt quas alienare nō poterit ēt
adhuc administret.ṡ.c.ꝑrio.ṽ.ꝑuiso:de offi. dele. venera
bili sꝫ Inno.ad hoc.C.de admi.tu.l.lex que.ꝛ vide qd no.d
ele.egro.c.vno.i vlti.gl. hosti.dicit hūc non posse alienare
ēt mobilia p lram que sic latē.ꝑ.loqtur dū dic bona:ꝛ dic pe
nitus iterdicta quo eni ad īmobilia cuilibꝫ ꝑlato est īhibita
alienatio:de re.eccle.nō alie.nulli:ꝛ.c.si qs presbyteroꝝ: de
feu.c.ii.de dōa.p tuas. Puta tñ ꝙ possit vēdere quatenus si
bi ꝓ tēpatio expēsis ē necessariū.ṡ.c. ꝑxi.i.si.de pecu.cleri.
clici.ꝛ.c.si. lꝫ pēdeat iqsitio:nisi sibi fuerit iterdictū.facta ꝑ
hac īhibitiōe p iudicē irritū est vel irritandū ꝙ cōtra factū
fuit.de dolo.veritatis:qꝛ sm̄ Inno.p eodē hērī dꝫ qñ lex vi
ua ꝓhibet:sicut si ꝓhiberet lex mortua:sec⁹ aūt ē i illo q ꝑ pa
cto est obligat⁹ ad nō alienandū:qꝛ tūc hñ valeret alienatio
sm̄ Inn.remittit ēt Inn.ad no.d testa.raynald⁹. Et no.i.l.
si C.d re.alie.vł nō ali.ꝛ i.l.volūtas.C.d fideius.ꝛ.l.filiusfa.
.§.diui.dle.i.gl.sūt clare. Gl.i ṽbo ꝑsōalē i si.dic hꝫ verū nisi
i.casu.c.statutum⁹.ii.ꝛ sꝫ so li.vi.ꝛ.ti.i gl.vlti.i si.dic imo suspe
ct⁹ nō est.dicūt qdā iqsitiōe pēdente nihil ei inhibendū.dic
vt.ṡ.de offi.dele. venerabili:ꝛ de hoc.ꝑ.de symo.lꝫ qꝛ.§.ꝛo.

## ¶ De calūniatoribus Rica.

¶ Quia accusatores ꝛ delatores criminū pleruꝗ̄ calūni
tur:iō post tractatū de accusatiōibus ponit istā rubricā sm
Gof. mā hꝫ.ii.q.iij.ꝛ.q.viij.ꝛ.v.q.vi.p totū. ¶ Quero qs
dicaꝛ calūniator:dic ꝙ est ille q falsa crimia ꝓponit:seu in
tentat.ij.q.iij.§.notandū:ꝛ h̄ per totū:ꝛ sic succūbat i cā re/
gulariter puniꝛ eadē pena q̄ veniebat puniēdus accusat⁹:vt
ij.q.iij.c.ij.qd est verū:vbi ipe capax eiusdē pene:alias alterius
i aliā:vt h̄ i.c.i.ꝑuaricatorē q cū aduersario colludit suas ꝓ
batiōes veras dissimulādo:ꝛ falsas excusatiōes aduersarij
suscipiēdo:ꝛ de h̄ pt itelligi.c.i.ꝛ.ij.ꝑ.de collus.ibi tñ di ꝑua
ricator.i.qsi varicator:qꝛ diuersā ptē adiuuat ꝓ predicta cā
ij.q.iij.§.notādū.ṽ.ꝑuaricator. Iste puniꝛ pena extraordina
ria.i.arbitrio iudicis:vt.ꝑ.c.i. Tergiuersator q ꝓpria aucto-
ritate i totū desistit ab accusatiōe:vt.l.i.in. prin.ad turpil.ꝛ
iste puniꝛ pena.v.librarū auri:vt l.iij.in si.ff.de preuarica.ꝛ
similiter potest intelligi.c.i.ꝛ quod ibi nota.ꝑ.de collus.ꝛ di
citur quasi terga vertens accusato ꝛc.

c **Um fortius.** Subdiaconus calumniose accusans diaconum subdiaconatu priuatur verberibus castigatur et in exiliu mittitur. h.d. Primo ponit et aggrauat culpam iudicum. Secundo ponit calumniatoris penam ibi: eaque g. ¶ No. primo quod plus puniendus est iniquus agens contra clericos quam contra laicos: et ex persona augetur delictum. ¶ Secundo no. quod homo existens in ordinibus sacris dicitur homo sacratus. ¶ Tertio no. quod calumniator in eadem sententia est condemnandus qua reus absoluendus. ¶ Quarto no. quod quatenus pena accusati congruit accusatori eatenus est imponenda: et quatenus non proportionatur alia corporalis loco eius surrogatur. ¶ Quinto no. quod ecclesia habet penam verberum quod intelligitur sine sanguine. de rap. i. archiepatu. ¶ No. sexto quod ecclesia habet penam exilii et deportationis in exilium. ¶ Op. principium presupponit quod inferens crimina nocentibus venat puniendus propter comparatiuum fortius: sed hoc est falsum. vt. d. ii. pri. pro toru. Sol. hic fortius non stat comparatiue sed electiue: vel dic quod non debet hic referri ad illud verbum insonti bus: sed ad id quod dicit de sacratis hoibus. prima melior propter dictionem maxie. ¶ Secundo opo. quod isti accusatori veniebat imponenda eadem pena: vt. l. i. in fi. ff. ad turpil. et. l. i. C. e. ti. So. contrarium procedit quando ipse est capax eiusdem pene: hic autem non erat capax. vnde alia fuit imponenda. ¶ Oppo. tertio quod pena verberum non sit imponenda: de. c. in archiepatu. de rapto. So. ibi procedit de pena verberum que fit cum graui sanguinis effusione. Jste autem tex. loquitur in pena que non fit cum sanguinis effusione graui. ¶ Oppo quarto quod non debuerit causa remitti ad iudices qui non condemnauerunt. de ap. interposita So. hoc fuit de voluntate partium: vt ibi vel hic non fuit appellatum et fit remissio ad eos vt factum proprium corrigant: de rescrip. ab excommunicato: vel dic quod hic non remittitur negocium cognoscendum: nec decidendum istis et iudicibus: sed vt meris executoribus: cum hic papa declarat penam imponendam. ¶ Oo gl. sunt literales excepta glo. penul. sup verbo officio. illa op. et vult quod non possit calumniatus condemnari: nisi in eadem sententia condemnetur C. de calu. l. ii. in fi. ff. ad turpil. Confirma: quia hec condemnatio fit in dictis officio deseruienti instantie et instantia finita finitur ff. de po. iii. Sol. hoc fuit sem speciale prouidus quod non debuit trahi ad consequentiam. isti. de iur. na. §. olane: vel 2 post sententiam iudicis non condemnant sed penam depositionis: alias damnationis bene potuit imponere quando condemnationem fecerant in sententia ad hoc. l. i. §. accusatus ff. ad turpil. Hic concludendo omnes istas solutiones: quod quandoque index in sua sententiam absolutoriam condemnauit accusatorem: de calumnia nulla pena expressa in condemnatione ipsa et potest post sententiam penam imponere: quia condemnatione simpliciter facta de crimine incontinenti succedit pena iuris: vt. l. i. §. accusationem ff. ad turpil. quandoque in ipsa sententia absolutoria non condemnauit accusatorem et tunc aut vult ipsum condemnare vigore processus antiqui: et non potest vt. l. i. C. de calu. et ratio quia ipsius officium quod erat mercenarium extinctum est: vt. l. iiii. C. depo. Aut voluit condemnare eum vigore noui processus: et potest siue hoc faciat vigore accusationis proposite siue hoc faciat ex eius officio. nobilius: quia potest cum iam constet satis de delicto. iuxta no. i. d. l. i. §. accusatus ff. ad turppil etc. Vel 3 hoc fuit causa exempli. Jtem negligentia iudicum non debet ei prodesse: vt remaneat calumnia non punita: vel secundum doc. hoc crimen erat notorium secundum vin. vel forte diaconus appellauit: quia forte non fuit punitus.

c **Um dilectus.** Denuntiator criminis in probatione deficiens ab officio et beneficio suspenditur: donec innocentiam suam purget. h.d. Jn prima denunciatio et cause commissio. Jn secunda processus examinatio et absolutio nunciatus. Jn tertia pena calumniose nunciantis: et expressio cause. secunda ibi cum autem. tertia ibi nobis. ¶ No. primo quod creditur processui plurium delegatorum: qui sunt dati ad crimina indaganda et referenda. ¶ No. quod commissa examinatione cause non videtur commissa diffinitio nisi exprimatur: sed causa examinata tunc est superiori referenda. de hoc i. e. l. §. de sequestra. pos. ¶ No. quod denuncians non probans absoluendus est denunciatus. ¶ No. quod eo quod denunciator non probat presumitur calumniari et ei incumbit probatio quod non animo calumniandi fecerit. ¶ No. penam calumniose prelatum proprium deponentis: quia suspenditur ab officio et beneficio. ¶ No. quod pene imponuntur non solum ad criminis penam sed etiam ad multorum exemplum. ¶ No. quod 2 sola prescriptione coram iudice omnium habitis iudicitur purgatio. ¶ No. vltimo quod fundans intentionem suam ex negatiua illa tenetur probare vbi contra eum est presumptio solum quia negatiua transfert onus probandi in aduersarium. ¶ Quero primo que forma fuit hoc actum de crimine: et dic quod per modum denunciationis: et sentit glo. sed verba hic posita possunt trahi ad accusationem. inquisitionem exceptionem et actionem cum vtrobique sui obiectorum examinatio: vt. d. ii. i. sup his. ¶ Quero 2. an probans per vnum testem presumatur calumniator. Vin. quod non per hanc dec. ad hoc quod no. d. de elec. cum dilecti. circa fi. et in spe. de accu. in fi. et no. de his q no. infa. l. athletas §. calumniator. Et an deceptus per missionem testium qui promiserant testificari: et postea non sunt testificati. vide Jo. ii. q. iii. paulum: et sic quod euitat. Jdem hoc doc. Jdem sire probentur testes per quos probauit: de quo in spe. h. e. ti. in fi. non sic si probauit infamiam: sed quia defecit in purgatione reus sit penitus de quo ff. de accusa l. si cui: et in spe. tertia pte de purga. v. sed pone. ¶ Quero 3. an accusator dicatur plene probasse quo ad hoc vt non presumatur calumniari: dic quandoque reus est confessus delictum vel ipse accusator probauit delictum per duos testes ad minus. et his casibus non presumitur calumniari: nec est vere calumniator cum predicta sit probatio plena ar. §. in oi negocio. d. de testi. quam Cy. in. l. fi C. de proba. cuius opinio communiter reprobatur dixit quod in causa criminali non sufficiunt duo testes quando accusator non plene probauit: sed semiplene: vt puta per vnum testem: et tunc aliqua coniectura calumnie cadit in ipsum accusatorem aliunde causata quam ex defectu probationis vt quia erat consuetus calumniari: et isto casu presumitur calumniasse ar. l. filios. C. ad l. iul. de vi. pub. ad hoc c. illo nos. d. de pigno. quandoque non cadit aliqua coniectura: et tunc non presumitur calumniasse: et sic intelligatur no. in spe. de accu. i fi. et per Jo. an. c. cum dilecti. d. de elec. quandoque actor nihil probat: et tunc aut nihil probat: quia nullas probationes producit: et isto casu regulariter presumitur calumniari. Fallit in casibus notatis i. l. athletas. §. sed si preuaricator. ff. de his. qui no. in fa. Prima est quando ratione officii accusat tutor: vt. l. ii. C quando accu. non pos. et. l. tutor. ff. de his q vt idig. Secundo quando ratione pietatis: vt in matre accusante mortem filii vel eius: vt i. l. iure. C. de calu. Tertius est ratione necessitatis: sicut in herede accusante mortem defuncti: vt i. l. tutor. ff. de his q vt idig. Quartus ratione iniusti doloris: vt in marito accusante vxorem de adulterio. l. i. §. fi. ff. ad turp. Jtem ratione immensitatis criminis: vt. l. i. C. de fal. mo. Fallit secundo nisi probauerit se calumniose accusasse: quia probat famam precessisse et ortam a bonis et idoneis ac honestis personis: vt. l. mileo. §. penul. ff. de adul. et fa. l. q eum maior. §. fi. ff. de bo. libe. et no. in. l. athletas. ff. de fal. alias si fi. esset contra dicendum secus. et sic intelligatur dictum Vi. hic positum et determinatio Bar. hoc. l. q. vem. de quo i spe. de aboli. et pur. §. fi. v. sed pone. Simile si probauerit se deceptum fuisse a testibus. ii. q. iii. paulum quia ipse non probat: quia eius probationes sunt reiecte. et reiciuntur et tunc aut reiciuntur ex eo capite quia false: vel quia testes deposuerunt corrupti. et tunc isto casu presumitur calumniasse: et sic punitur vt calumniator aut reiciuntur ex alio capite: puta quia testes sunt infames tunc aut talis infamia erat nota accusanti: et isto casu presumatur calumniari aut non erat nota: et tunc non presumatur calumniari. ad hoc. l. athletas. ff. de fal. et sic intelligatur quod no. in spe. e. ti. in fi. ad hoc vide no. in dicta. l. athleta. §. pe. ff. de his q no. ifa. ¶ Venio ad glo. gl. i. querit vbi ad denunciationem alicuius committitur inquisitio debeat probari monitio. dicit quod sic et legitima declarant doc. s. trina. et hoc dicit verum Jo. an. quando in modum denunciationis committitur. d. ti. i. cum oporteat et c. fi. vel accusationis. d. ti. i. sic et c. veniens. vnde consideranda est forma rescripti de vsupal. c. fi. Glo. ii. colligit notabile quod probans calumniari presumitur de quo C. de calu. l. ii. ff. de his q no. ifa. l. athletas §. calumniator: nisi in casibus in gl. positis. Glo in verbo sed qualiter probabitur ipsum fecisse non animo calumniari. dicit glo. quod poterit probari per sacramentum ar. d. de testi. praeterea de excep. pastoralis: vel secundum doc. purgabit probando quod promissione testium presumerit adac-

cusandus. ¶ No. glo. ꝙ in his que a sola depēdēt intentio ne partis cum aliter probari nō possunt statur dicto partis cum iuramento. Et dicit glo. ꝙ improprie calūniator dicitur hic: quia puniretur pena similitudinis supplicii. ii. q. viii. quisqꝫ. et sic grauior ē pena calūniantis in accusatione ꝙ in denunciatione: et sic calūnians denuncians punitur extraordinaria pena. vñ pena illi⁹ q denūciat erit suspēsio ab officio et beneficio: vt hic patet: donec se purgauerit: et huiusmodi purgatio prestabitur ad arbitrium iudicis: ex quo hic non determinatur: de offi. ordi. de causis et cuꝫ purgationes hodie sint arbitrarie: vt. ꝫ. titu. proximo. c. inquisitionis in fi. no. ii. q. iii. paulum in fi. vel ſꝫ doc. purgabit se solo iuramēto: quia hic nihil dicitur de purgationibus: ꝙ et si plene non probauit: quoquo modo tamē probauit: alias non reciperetur purgatio: sed omnino condemnaretur. in autentica. de iudi. §. oportet. colla. vj. ec. ¶ Inn. op. ꝙ iste de tergiuersatione debeat puniri non obstante purgatione: ut. ij. q. iij. §. notandū ad fi. Sol. primo ſm Inno. est fatendum contrarium vel dic ꝙ in accusatione quia dicitur tergiuersari non autem in denunciatione: vel dic ꝙ hic nō fuit tergiuersatio cum iste vsqꝫ ad finem ad accusationem produxit quāquaꝫ succubuit: secus vbi ad finem nō perduxisset: ut in ꝫrio. ec.

¶ De Symonia Rica.

¶ Premisso de accusationibus: et calūnia de criminib⁹ est videndum: et qi inter alia crimina symonia primum locum obtinet. i. q. vii. is patet. Ideo de illa primo: et quia visitatur tantum malum ideo exagerandum. ff. de penis. l. aut facta. §. vltio ſm Gof. Materia habetur in prima causa p omnes questiones. i. q. i. dorro. vii. q. i. presentium. et. c. sanctitatis. xv. q. iii. sane: et vnde dicatur: et quibus modis contrahatur que sit eius pena: et que dispensatio nota in principio prime cause. i. i. glo. et quot modis aliud dicatur spirituale: et quando minus interuenire possit ibi no. in. ij. glo.

# A ordinādo.

Sunt duo dicta secundum ibi pro ordinatiōe. ¶ No. primo tres personas que requiruntur in ordinatione. s. epūs minister: et notarius. ¶ Secundo no. ꝙ sicut principalis ordinatio debet esse gratuita: ita omne accedēs ad ordinationē debet eē gratuitum. ¶ Tertio no. ꝙ pro adiacentibus: et circumferentibus in ordinatione non solum est prohibita in vita extorsio: sed etiam voluntaria. ¶ Op. ꝙ immo licitum sit aliud recipere: et exigere: ut hic: ſꝫ vbi sponte offertur ex quadam liberalitate bene licitum est: vt in cōtrario: vel dic ꝙ pro spiritualibus non est licitum aliud exigere nec aliquid etiam sponte offerre per istum tex. qui nō solum prohibet exactis: sed etiam oblatis: tamen vbi nō datur pro spiritualibus bene licitum est aliud gratuitum recipere dummodo non fiat ex pacto expresso vel tacito: vt in dicto. c. et si questiones. ¶ Secundo op. ꝙ licitum sit aliquid accipere notario quod probatur: gesta domini pape aliis h̄bent in exemplum transire. in. c. in causis: de re iudi. sed notarii domini pape accipiunt pecuniam: ergo et aliis hoc licere debꝫ So. dic ꝙ non habens salarium a papa recipere potest: vel non habet locum symonia in curia sicut nec lex iulia ambit⁹. ff. ad. l. iul. de ambitu. l. vna. ad hoc quod no. xxxij. di. presbyter. i. q. vi. c. fi. ſm Gof. dicit Hosti. hoc verum in symoniacis: quia prohibita: nam talis constitutio non ligat promulgantes: tamen dicit ꝙ infamia non deletur. C. de genera. aboli. l. iij. quia ab omni specie mali est abstinendum: de vi. et ho. cle. cum ab omni: vide glo. de pac. cum pridem: de offi. ordi. ex parte. J. Non ob. ꝙ ex quo cōstitutio promulgata est: ꝙ illa sit spiritualis: quia non ligat promulgantem. ¶ Quero an procedat tex. siue episcopus impo-



nat manū epo sine alteri inferiori. Jo. an. ꝙ sic: allegat de sacra. vnc. c. vno. in prin. de sacra. non iteran. c. i. et fi. ¶ Quero an episcopus possit facere notariū dicit hosti. ꝙ sic qi h̄ arguit tex. ꝯ quo ne cleri. vł mo. sicut te. ¶ Uenio ad gl. h̄ sunt quattuor gl. Prima est litteralis. Secunda q̄rit quis ē minister in ordinatione dicit glo. ꝙ est archidiaconus: qui habet examinare promouendos. ꝫ. de offi. archi. ad hec: vł loquitur de ministro qui vocat promouendos ſm docto. vel de illo qui respondet i scrutinio ordinandi ſm formaꝫ. c. ij. de scruti. vel loquitur ꝯ ministro qui legit euangeliū ſꝫ gosfre. Tertia gl. querit quare est prohibita venditio ministerii in ordinatione dicit glo. quia non est gratuita. ff. de contrahen. emp. l. ii. §. sane. alias sine precio. ¶ Oppo. glo. in ver. sed quare: quia notarius possit vendere operas suas vł chartā: quia nemo compellitur de suo facere beneficiū. xii. q. i. precarie. So. h̄ obtinū: vbi notarius obtinet salarium de publico ſꝫ aliquos. Lau. dicit ꝙ dato ꝙ nihil percipiat de publico: nihil tamen debet de tali scriptura recipere: quia symoniaꝫ cōmittit: et est speciale in odium symonie: ne fraus posset procurari vel ex pacto nihil accipere debet. Si tamen non hac intentione ab initio accedere: credit gl. ꝙ non peccaret laicus accipiendo pecuniam: ar. J. e. cum sit romana. i. q. ij. sicut epm. Inno. hic dicit ꝙ notarius potest aliqd recipere pro suo salario dū tamen sit iustū quod percipit vł aliud plus ppter facti magnitudinē: vel hic loquitur de ministris: ad quos in tantū spectat officiuꝫ ꝙ si alius hoc faceret non esset rite ordinatus: vł non valeret instrumentum si alius scriberet chartam: extraneus vero bene percipere posset: nec peccaret: imo et talis sic habens ex officio: dum tamē sponte et ex post facto offeratur sine pacto precedēte: et ideo male faciunt ministri rōne curie qui etiam violēter exigunt dic ergo si salarium recipit de publico si officiuꝫ non est de substantia ordinationis: licet recipere pro labore etiam ab inuito. Si est de substantia collationis ordinis vel iurisnō est licitum exigere: sed a volente licet suscipere non pro spirituali nec ex pacto tacito vel expresso: sed pro labore et modicum. J. e. et si questiones. Si tñ aliqd recipiat notarius: vbi nō licet est symoniacum. quia prohibitum non naturaliter ſm pe. hyspanum lau. et gof. Tu dic clarius ꝙ quādoqꝫ aliqd spōte offertur: non concurrente aliquo pcō constitutione: vel consuetudine: et tale licitum est recipere: vt in. c. dilectus. l. ii. in fi. J. e. facit. c. sicut epm. i. q. ii. Quādoqꝫ aliqd accipit vigore pacti constitutionis: vel consuetudinis: et tunc aut recipiens est salariatus de publico: et dic ꝙ aut officiū ē de substantia ordinari ois: et non licet recipere. aut non est de substantia: et tūc si salariū solutū conuenit scribenti considerato labore et negocii qualitate licita est receptio. Ratio quia nō debet cogi militare suis stipendiis: vt in. c. cum ex officiis de prescrip. Si autem salariū quod soluitur non conuenit considerato labore et qualitate negocii: et tūc nō est lata receptio imo recipiens cōmittit symoniā: vt hic: ſm docto. tamen p notariis facit stilus curie ſm queꝫ sunt taxata oia beneficia ſm qualitatē ipsarum in solutione que fit prothonotariis. ¶ Ultia gl. querit quare ministris est prohibitū pecuniaꝫ recipere cum ipsi de ordine nihil conferant. dicit glo. ne in fraudem aliquem cōmittatur. i. q. i. emendari. ec.

# Ui alium.

¶ No. ꝙ procurans pecunia priuationē clerici priuandus est si ecclesiā acquirat. ¶ No. non licere dare pecuniā non solū imediate p beneficio cōsequendo ſꝫ ēt pro danda vacatiōe beneficii: vt postea conferat: et sic sicut pro imediate consequendo non licet dare pecuniam: sic nec licet pro preambulo ad apperiendā viā ad collationeꝫ. ¶ Nota ſm aliū modū presentandi expellenteꝫ iniuste tenentem beneneficiū propria auctoritate priuari facultate illud in illa vacatione consequendi. ¶ Op. ꝙ quia possit expellere iniuste tenentē beneficium imo vltimate possit haberi recursus ad iudicem secularē ꝯ offi. or. c. i. So.

c.i.Solu.fatenduz ꝙ si iniuste tenet:hic vero iuste tenebat. ¶ Oppo.ꝙ non deponatur sine accusatione.de accu.cum oporteat.Solu.intellige si accuset.ij.q.i.sicut.ꝛ c.nihil.fm Gof.sed Hosti.dicit eum deponenduz etiaz per inquisitionem si hoc ꝯstiterit.de accu.inquisitionis. ¶ Op.ꝙ alia pena sit puniendus.de.c.cum qui.de preben.li.vi.Sol.Primum ꝓcedit quādo hoc facit aucte ꝓpria:quia tunc etiā si hoc facit sine pecunia ꝓuatur iure:qđ hz in beneficio. Iste autem tex.ꝓcedit quando hoc fecit per iudicez fieri interueniente pctō:vñ punitur vt symoniacus.ꝛ per hoc exponitur expulerit.i.expelli fecerit. ¶ Querit glo.de rōne.Dicit ꝙ dupliciter peccat.alium iniuste expellēdo:ꝛ locuz vinentis ꝑ pecuniam ꝓcurando.J.e.nemo.Gof.dicit ꝙ hic committit symoniā:auaritiā:ꝛ inuasiōem.S.de elec.dudum.ij.

f **Si dominus.** Per argumentū a minori,ꝓbat omnem catholicum contra symoniacum admittēdum.secūda ibi non igitur. ¶ No.primo ar. a minori validuz in iure ꝛ similiter accusare maiorez fortius minorem. ¶ Secundo no.ꝙ iferior accusat superiorem. ¶ Tertio no.ꝙ quilibet catholicus legittimus est accusator in symonia. ¶ Quarto no.ꝙ nō catholicus nō admittitur ad accusandū de symo.nec excōmunicatus:fm doc.in fi.glo.i.op.pro intellectu gl.ꝙ iste tex.non possit intelligi.de illa auc.quā allegat glo.quia illa loquitur de teste:non autē de accusatore.Sed tex.videtur loqui de accusatore:vt probat tex.ibi accusandi legittimaz.ꝛc.So.ꝓpter hoc Gof.dixit hunc tex.non intelligenduz.de predicta auctoritate:sed de auctoritate que habet.Jo.viij.c.Quis ex vobis arguet me de pctō.ꝛ hoc placet Hostien.Sed contra hoc dein facit.Nā ex ista auctoritate videtur innui ꝙ nullus illoruz poterat accusare vel arguere eo ꝙ nullus eorum erat dignus:ꝛ sic faceret contra determinationem tex.s.ꝙ non omnis catholicus esset admittendus.Item prima auctoritas non videtur posse stare:qa ille cui christus dixit vere erat ipsius inimicus ꝛ emulus.ex quo dederat sibi alapaz:alias sequeretur ꝙ etiam inimicus in isto casu admitteret:quod tamen est falsum:vt in.c.per tuas.J.e.ꝛ notatuz fuit.S.de accu.cum.p.Sol.dic ꝙ quo ad predictas auctoritates papa cōsiderauit potius dicta simpliciter ꝙ ea que possent iferri ex illis auctoritatibus.ꝛ dic ꝙ vtraqz auctoritas potest stare ꝛ conuenire textui auctoritas glo.per tex.ibi vt veritatez afferat.Auctoritas aliorū per tex.ibi accusandi.Quid in testimonio. ¶ Gl.idē ꝙ quilibet catholicus possit.Gof.contra.nisi interueniāt alia adminicula.de quibus.J.e.licet.ꝛ c.per tuas.ꝛ loquitur tex.de accusatore.ꝛ quando symoniacus est infamis.de accusatio.cum.p. ¶ Ultima glo.colligit arg.ꝙ testis nō compellit in criminali.Dicit Jo.an.ꝙ cessat argumentuz si dicat exorandus primo.secūdo cogendus:alias exorādus ꝓpter eum.secundo cogendus ꝑ iudicez.fm Hostien.

a **Accusatum.** Pro palea habetur ij.q.vj.accusatum.ꝛ idem dicit cum se.Symoniacus pendente accusatione a diuinis ꝓhibetur.h.d. ¶ No.primo casum in quo lite pendente qs priuatur effectu possessiōis. ¶ Oppo.de.c.ꝓposuit.ꝛ quod ibi no.de concess.preben. Sol.expone necesse.i.respectu ordinate nō absolute potestatis. ¶ Opp.ꝙ non debeat suspēdi accusatus antequā cōuincatur.ij.q.i.presbyter.Solu.itellige ꝙ erat infamatus. ¶ Opp.ꝙ non suspenditur:quia est suspensus ipso iure.J.c.tanta.ꝛ carcerem hz vitiosuz:vbi est symoniacus i ordie. Sol.dic ꝙ suspenditur de facto:quia in veritate est suspensus ipso iure.vel non.Dicit tex.ꝙ suspendatur:quia erat suspensus:sed prohibet vel erat suspensus a iure.Nō suspēditur ab homine:sicut excōmunicatus excōmunicatur.de inde.Ita quorūdam:ꝛ infamatus suspenditur per iura alleg.in gl.ꝛ ꝓpter suspitionez prelatus ab administratione remouetur.iij.q.ij.quia ea.Uel dicit glo.ꝙ cum essent infamati potuerunt suspendi:sed si esset occultus eēt suspensus sicut quilibet in mortali existens:ꝛ hoc quo ad se.S.de coha.cle.ꝛ mu.c.vl.idē dicit Gof.de notorio fornicatore:qa ipse ipso iure est suspensus.Si querit quare in his sic dicit goff. quia symonia est morbus cancrosus in quo opus est ferro ignito.so.i.q.i.reperiuntur.Fornicatio cōmune vitiū.L.dist. qz tuam.Ideo exagerandum de penis.aucten.sancta.§.vl. ꝛ si.Symoniacus vero a beneficio licz suspensus:quo ad se non quo ad alios.i.q.i.reperiuntur.ꝛ ꝙ ibi no.dic ꝙ symoniacus in ordine siue occultus siue manifestus est suspensus:ꝛ quo ad se:ꝛ quo ad alios.Symoniacus vero in bñficio occultus est suspensus quo ad se ꝛ non quo ad alios.Manifestus ꝛ quo ad se ꝛ quo ad alios:ita no.i.q.i.reperiūtur.ꝛ.q. v.ꝑsitium.ꝛ J.per Inno.in citanda.ꝛ c.per tuas.el.ij.ꝛ S.de coha.cleri.ꝛ mu.c.vl.ꝛ.ꝛc.

q **Quotiens.** Idez ꝙ precedens nisi qz illud loquitur in accusatione:hic in iquisitione:ꝛ quod ibi fuit obscure dictuz de symoniaco declaratur in ordie.Notabilia sunt clara.in.c.precedenti. ¶ Oppo.ꝙ non debeat statim prohiberi.ij.q.i.presbyter.Sol.hic erat infamatus:fm glo.quod patet:quia processit ex inquisitōe:quod alias non licet.ij.q.vj.deus omnipotens. ¶ Quero an ois symoniacus sit hereticus/videt ꝙ sic:vt hic.Tu dic ꝙ non:nisi ille qui credit ꝙ spūs sancti grā sit venalis:ꝙ precio acquiratur ꝛ descendat in aliquem:fm Inno.ꝛ alias posset dici heresia crimen ꝓpter magnitudinem criminis.J.c.i.ꝛ c.per tuas. ¶ Oppo.de superfluitate cris.p.c.precedens.Sol.dic ꝙ non supfluit.imo omnino differunt:quia illud loquitur i accusatione:hoc in inqsitione.Itē illud ꝙ hic dr de symoniaco simpliciter.hic declaratur in ordine.

f **Sicut.** Symoniacus est deponendus.hoc dicit. ¶ Nota ꝙ symonia excedit omnia alia delicta. ¶ Secundo no.ꝙ symoniacus de ecclesia est deponendus. ¶ Oppo. ꝙ grauius sit delictum adulterij.xxxij.q.vij.qd inter.Sol. dic ꝙ adulterium est grauius.i.cōmunius.Dicit Hosti.ꝙ homicidium sit grauius:quia in eo nūqz dispensatur.In symoniaco sic.i.di.miror.So.delictuz homicidij est horribilius:sed non grauius symōia.vel dic ꝙ est grauius quo ad reddēduz characterem vitiosum delictum symonie:ꝛ sic cessat cōtrarium Hosti. ¶ Oppo.ꝙ non ois persona admittatur ad accusanduz.S.c.px.quia nō nisi catholici.So. intellige quando persona est habilis. ¶ Oppo.extra ꝙ in criminibus non sufficient signa:sed debeāt ꝓbationes esse luce clariores:vt ꝓbatur in.l.fi.C.de ꝓba.Sol.speciale est i hoc crimine:vt ꝓbetur per signa:dumtamen sint ꝓbabilia:sic ꝛ in heresi sufficit leue argumentum.C.de hereti.l.ij.tamen illud oportet plene ꝓbari:vt.S.de presump.litteras.Dicit Inno.ꝙ dato ꝙ nulla signa appareant si infamia laborat contra eum:dz remoueri.Hosti.remittit.S.de presump. litteras.Gof.requirit signa euidentia:ꝛ cōuincentia reum. xj.q.iij.comm. Anto.de Butrio.

t **Tanta.** Symoniacum accusare ꝑt seruus criminosus:ꝛ meretrix.hoc dicit.Duas rationes reddit.Secunda ibi.ois. ¶ No.casum in quo serui cōtra dñm admittantur ad testificādum:ꝛ sic regulr criosus non admittitur ad testificanduz.de testi.testimoniū. ¶ Tertio no.ꝙ peccatuz ipso iure non suspendit clericū a celebratiōe diuinoꝝ: quo ad alios:excepto crimie symonie. ¶ Quarto no.ꝙ symoniacus ipso iure non est depositus:sed deponendus ab ordine etiā si sit symoniacus in ordine. ¶ Quinto no.ꝙ ꝑmissione accusatiōis cuilibet de populo ꝑmissa nō vr meretrici nisi hoc exprimat:ꝛ qđ meretrix in hoc possit eē testis: licet in alijs cribus secus. ¶ Oppo.ꝙ peccator alius a symoniaco non possit celebrare diuina.Nā notorius fornicator non pōt celebrare.xxxij.di.nullus.Item qlibet ꝓhibet

a celebratione diuinoꝝ eo ꝙ in pctō mortali: qꝛ suspensus ē quo ad se. de cleri. ex. mi. si celebrat. de coha. cle. ⁊ mu. c. fi. i. q. i. sacerdotes. Sol. gl. dat in effectu quattuor so. Prima q̄daʒ sunt peccatores pcisi ab ecclesia p sniam hoīs vel canonis ⁊ non penitentes: ⁊ tūc est regula ꝙ tales peccatores indistincte non pñt celebrare: ⁊ sic quo ad istos nulla spālitas in crimīe symonie ⁊ heresis vt sunt excōicati suspēsi notorie delinquentes ⁊ qlibet constituti in pctō mortali: añ penitentiā. Quidā sunt qui non sunt suspensi ab hoīe vel canone: ⁊ sunt penitentes: ⁊ tales possūt celebrare diuina. Fallit ī crimine symonie: vt hic pʒ: qꝛ id post pactam pniaʒ tollit ordinis executionē. de tempo. ordi. c. fi. ⁊ c. ex tenore. Secūda so. est ꝙ si cōsideretur ptās celebrādi iure cōi multa peccata equiparanẜ symonie: qꝛ in ipso nō est specialē sic cōtra. Si consideretur facultas dispensandi ⁊ potentia celebrādi attento iure spāli dispensationis. ⁊ in isto est spāle in crīe symonie: qꝛ crimen symonie est indispensabile: qꝺ secus est in alijs: preterq̄ȝ in homicida. Tertia so. est ꝙ hoc dem̄ est in detestatiōe criminis hoc nihil est dicere. Quarta so. ꝙ qñqȝ ponderaẜ inhabilitas celebrādi per respectū ad ipm initium dati ordinis: ⁊ inspecta radice solus symoniacus est inhabilis ad celebrāduȝ: qꝛ ab ipso initio hʒ caractereȝ vitiosuȝ: qꝺ nō est in alijs criminib⁹. Si ponderas inhabilitateȝ celebrādi non habito respectu ad initiuȝ ordinis: ſʒ ex accidenti ⁊ fatendū est ꝙ q̄dam sunt crimina inhabilitantia ad celebrādū vltra symoniā: tamē talis inhabilitatio tolliẜ per pniaȝ: qꝺ non est in crimine symonie: nisi cuȝ eo dispensetur: ẜm glo. Inn. aliter soluit ⁊ hoc si pondereẜ potētia celebrādi per respectū ad alios passiue vt ei liceat audire diuina: ⁊ spāle est in crīe symonie: qꝛ a symoniaco ēt tolerato nō est licituȝ audire diuina: qꝛ eqparanẜ notorio fornicatori. xxxij. di. §. verū. ⁊ tamen homicide ⁊ excōicati occulti si tolerātur in diuinis officijs nō debent vitari. vj. q. ij. si tm̄. xxvi. q. iiij. nō phibeat. nisi vt erubescentes agant pniam. de coha. cle. ⁊ mu. vīa. Si ponderaẜ potētia celebrādi actiue p respectū ad celebrāteȝ q̄libet peccator est inhabilis ⁊ caret ptāte. vñ notorij fornicatores ⁊ symoniaci. ſ. in ordie sunt indistincte vitandi: qꝛ precisi. Alij peccatores si nō sunt precisi p sniam hoīs vel iuris nō sunt vitandi. Si sunt precisi: qꝛ suspensi vl̄ excōicati publice: ⁊ sic nō tolerati sunt vitandi. Si sūt tolerati ⁊ occulti a scientib⁹ sunt vitādi ī occulto vt erubescāt: ſʒ nō publice ne ppalentur. de sen. ex. cum nō ab hoīe. spālitas ergo crīs symonie in ordie pʒ quo ad nos pcisos: ⁊ quo ad precisos toleratos. ℭ Op. ꝙ symoniac⁹ in ordine celebrādo ꝯficiat. i. q. i. si quis. ⁊ c. se. So. iȝ facto ꝯficiat celebrādo sicut qlibet alius: tamē de iure celebrare nō pōt etiā post penitentiā sicut nec homicida. s̄. ti. i. Inquisitiōis. i. R⁹. iȝ secus in alijs criosis. habes ergo gl. vſqȝ ad v̄. ⁊ ita aduerte quia ibi mutat v̄suȝ. ℭ Op. ꝙ nō possit celebrare de. c. post trāslationeȝ. s̄. de renun. So. dicit gl. ꝙ nō pōt nisi cū eo dispensetur. no. ī dcō. c. post translationē. ⁊ no. J. c. symoniace. ⁊ dicē gl. ꝙ nō pōt agere pniam nisi restituat ⁊ renūciet bñficio: ⁊ accusationib⁹ inquisitiōis: postq̄ȝ vero egerit pniam poterit etiam dispensari: vt recuperet officiuȝ suuȝ. ar. ff. de pcari. l. certe. § iulian⁹. qꝛ iā possidet ex noua ꝯcessione. qꝺ Inn. putat verū in symoniaco in bñficio quē fateẜ post pactā pniaȝ nō impediri qui tamen añ pactaȝ pniam est suspensus ipso iure: quo ad oēs si sit manifestus. xxxij. di. §. verū. ⁊ hoc vbi est sciens. Sʒ si eo ignorāte p beneficio data est pecunia: iȝ sit manifestuȝ: nō est suspensus ab ordine. i. q. v. pñtium. ⁊ h̄ loquunẜ in recipientib⁹ per symoniaȝ. In dātibus vero qd iuris habeẜ J. e. dilectus. ij. ⁊ c. penul. sic ergo qlibet symoniacus in ordine est ipso iure suspensus siue sit occultus siue non. ⁊ nō soluȝ a symoniace receptis: ſʒ ab oībus alijs. i. q. i. qbusdam. Symoniacus vero in ordīe est suspensus ipso iure: ⁊ tamen nō dispensatur. ſ. per aliū quā per papā. Symoniacus occultus in beneficio nō est suspensus quo ad alios: sed sic quo ad se: ſʒ symoniacus manifestus sic. xxxij. dist. §.

verū. sed cuȝ eo dispensaẜ. Item symoniaci in beneficio occulti post pniam pactam licite celebrāt beneficia: tñ sic recepta retinere vel recipere nō possūt sine dispensatione: vt ī gl. de quo. J. c. de regularibus. de his symoniacis diceẜ plen⁹ ī. c. per tuas. el. ij. J. e. ⁊ no. i. q. v. pñtium. ⁊ dicit gl. ꝙ nō est symonia altero dante pecuniā si alꝰ sine datione pecunie alteri q̄ȝ ordinatori esset bñficium recepturus: secus si non esset alias bñficium recepturus: ſʒ si spe dationis esset. alias non recepturus: est symonia. ℭ No. bene de hoc. J. eo. a nobis. ℭ Opp. gl. ꝙ meretrix nō admittatur ad accusanduȝ vel testificanduȝ. ff. de testi. l. iij. §. i. So. fatendum est in meretrice. In alijs delictis spāle est in crimine symonie: ẜm gl. ⁊ bene dic vt in ea.

n

# Non satis.

Symoniacū est recipere preciuȝ p igressu religionis prioratib⁹ vel capellis concedendis vel prelatis instituēdis: sepultura: crismate vl̄ oleo sancto: bñdictionibus nubentiū vel alijs sacramentis nec excusat ꝯsuetudo. h. d. istud. c. ⁊ se. ponit conciliū triplicē phibitionē diuisim cui⁹ ingressores dicit symoniacos. Secundo ꝯiunctim ponit aliā triplicē dānans ꝯsuetudinē ⁊ cām reddit secunda ibi p sepultura. ℭ No. i. ꝙ religionis ingressus est quid spūale in quo pōt cōmitti symonia. Iteȝ instō beneficij ⁊ etiā porat⁹ māualis. Itē instō sup curā. ℭ Tertio no. ꝙ agētes ⁊ patientes ⁊ ꝯsentientes pari pena puniūtur. ℭ Quarto no. ꝙ sepultura ē qd spūale ⁊ crisma ⁊ olei vnctio. ℭ Quinto no. ꝙ ꝯsuetudo nō releuat pctm̄: ſʒ aggrauat. ℭ Oppo. ꝙ p prioratu possit dari pecunia qꝛ sic posset esse tpale nil spūalitatis ibi ꝯfertur: vt no. J. c. ꝯsulere. Sol. hoc intellige in prioratu ppetuo vel si ex h̄ ꝯsequitur alꝰ quod ius spūale qꝺ dic vt ibi. ⁊ J. ti. i. c. i. ℭ Quero qd si p talibus spūalibus dtur aliqꝺ tpale an sit icitū: dic ꝙ nō: qꝛ omne tpale est ad pecuniā reducibile ⁊ sic appellatione pecunie retineẜ. ff. d̄ ꝯsti. pe. l. ij. i. q. iij. totū. ẜm Hosti. ℭ Quero secūdo an fructus prioratus vel eccl̄ie vendi possint ppetuo etiā p monasteriuȝ ei q̄ instituiẜ ad pñtationem ipsius cui⁹ vsus concessi sunt fructus. in. c. cōsultationibus. de dona. ⁊ c. pastoralis. de priuile. dicit hic Inn. ⁊ Hosti. ꝙ sic. al̄ legat d̄ pben. ī lateraneñ. Nō ob. de censi. phibemus. ⁊ c. significauit. qꝛ aliud est censuȝ imponere vel augere qꝺ ibi phibetur aliud fruct⁹ vendere vel locare qꝺ pmittitur. s̄. de loca. vīa. J. ti. i. c. fi. Est tñ cauendū ne spūalis ⁊ tpalis ꝯtus misceanẜ. de re. p mu. ad q̄ones. ℭ Quero an dans vsuras peccet sicut recipiens ⁊ vī ꝙ sic sicut dās ⁊ recipiens icurrit symoniā. Alij ꝯ ⁊ ē rō diuersitatis qꝛ hic dās ⁊ offerēs nulla necessitate trahiẜ ⁊ est pncipalis corruptor qꝛ ꝯ spūȝ scm̄ ꝯcupiscit ⁊ mercaẜ qꝺ phibitū est: vt. s̄. de ꝯsti. nā ꝯcupiscētia. in scda. q. se obligat a primo debitū exigit cuȝ pceptuȝ sit dare mutuo nihil inde sperātes. J. de vsuris. ꝯsuluit: vñ nō est in culpa si fenerator nō vult debitū reddere nisi habeat pecuniā vel vsuraȝ ⁊ satis constat ꝙ se nō voluntarie obligat ad vsuraȝ: sed ipellit eū necessitas ⁊ sic excusaẜ etiā de furto: de furtis. c. ij. de quo de vsuris. c. consuluit. ⁊ c. super eo. i. q. i. si q̄s eps. Quid de mediatore: dic ꝙ est symoniac⁹ qꝛ cū qȝ consenserit: qꝛ facientes ⁊c̄. de offi. dele. c. i. ℭ Veniō ad glo. ⁊ opp. cū gl. i. ꝙ p ingressu monasterij possit recipi pecūia. J. e. tua nos. i. q. ij. si quis ppter h̄ si datio voluntaria pecunie nō est phibita vt hic. Item nec etiā exactio est phibita qñ monasteriuȝ est ita tenue ꝙ nō sufficit p supplemento qꝛ pōt dici apporta tecū vñ viuere possis qꝛ ī symonia ⁊ vsuris anim⁹ lucri est dānātus. xxiiij. q. iij. si quis obiit⁹. qꝺ no. qꝛ ex hac gl. colligi dʒ practica instri ꝯficiendi sup res que dantur monasterio qꝛ dicat ꝙ voluntarie vel ꝙ exactie necessitate monasterium sic etiā colligiẜ practica ībelliandi. Cōtra hanc glo. tȝ Inno. in. c. tua q̄ȝ q̄ȝ. Hosti. teneat gl. de hoc no. in dicto. c. tua nos. ⁊ i. c. qm̄ sup. i. gl. p Ioā. an. dic ꝙ qñqȝ ipsi recipientes volūt deducere ī formaȝ ꝯtr⁹ ⁊ sic vigore illius volūt pecuniaȝ exigere ⁊ nō pñt vt hic: ⁊ ita intelligi

dictuz Inn. Et si qs hoc nō deduxerit in Zctum: sed p viaz cō
fessiōis simplicis ꝑtestatione h dicūt̄ tūc licita est receptio
pecunie ita intelligas dcm̄ glo. nec aliquē sic pōt saluari ꝛc̄.
C Glo. vi. op. q ꝑscriptio excuset. xxxii. q. iiij. obijciunt.
So. in ꝑscriptibilib᷒ bñ excusat diuturnitas alias non.

c Um in ecclesie. Sūmatū est .ii. primo. c.
Primo ponit factū horribilez ꝛ excusationem
ꝯsuetudīs ꝓbat. Secūdo illud ꝓhibet: qꝛ sy-
mōiacuz: secūda ibi: ne igitur. C No. ꝑmo hic multa spūa
lia enumerata in tex. in qbus symonia cōmittitur si pecunia
detur. C No. q oīa hic posita vēnr ꝯprehendi appellatiōe
sacramētoruz qd̄ est verū in larga significatione. de quo de
sa. nō iterā. sup Rica. C Tertio no. q in pctō oīno ꝓhibi
to nō excusat ꝯsuetudo. C Op. d. c. dilect᷒. i fi. J. e. Sol. nō dz
exigi vt hic tñ si sponte offerat̄ seu gratis pōt recipi vt in ꝯ
rio. C Quero qd̄ si det̄ pecūia epō ne ordinet p symoniā.
Solu. dic q est symonia ex pte recipientis: sz nō dantis: sm̄
Lan. Bar. Brix. C Opp. gl. q talis ꝯsuetudo nō repro
betur vt p receptiōe canonici det̄ pecunia vel p introductio
ne. l auc. de san. epi. §. pro ꝯsuetudinib᷒. Sol. si nō dat̄ ex pa
cto licitū est: sz grate ꝛ sponte oblatiōes facte ex pacto vero
nō licent vt hic. Sz dic q etiā ꝑtextu ꝯsuetudis aliquē nō li
cet exigere cū sit iꝓbāda. J. e. c. Jacob᷒. C Ad ꝯriū rñde
tur q loqtur de iure ciuili ꝛ sic hodie correct᷒ est ille. §. de iu
re canōico. C Per h qrit gl. sup v̄. bñdictiōib᷒: qꝛ alie sūt
spales an sit licitū dare pecuniā p mrimonio: gl. dicit q sic:
qꝛ per eaz nō ꝯfertur gr̄a lz sit sacrz ꝛ sic pz q nō est oīno ea
dē rō accessorij ꝛ pncipalis. C Deīde gl. qrit an p exeqis
mortuoꝝ possit dari pecunia gl. remittit J. e. c. suā. Hoc. dicūt
in mrimonio gr̄a ꝯfert̄. de quo de sanc. vnc. sup Rica. ꝛ c.
vno. Itē nō ꝯcludit rō qꝛ nō sequit̄ nō ꝯfert̄ gr̄a ꝛ tñ adest
symonia: vt in electione in qua non interuenit gr̄a spūs sci.
Jeo. de hoc. ꝛ c. mattheus. ꝛ in sepultura: vt hic. C Quero
an in actu sacramēti matrimonialis adsit gratia: qdā q nō
per c. connubia. h alleg. sz dic q licz nō adsit gr̄a spūs san
cti: pōt tamē adesse gr̄a: qꝛ in illo qs pōt mereri. c. q. iiij. di
xit sacer. Nec sacramētis adest gratia quo ad qdam. d pe.
di. ij. querendū. ꝛ c. post discursus. In alijs autez sacramē
tis adest gr̄a spūs sci ꝛ presentia: sz hic adest gratia in sacra
mento matrimonij presentia non adest ꝑpter horrorē ꝛ stu
porem p coituz in quo homo totus bestialis efficitur. ad h
de cle. coniug. quod a te ꝛ q ibi no. An liceat dare pagano
vt baptizetur no. i. q. i. q̄ pio. An liceat dare episcopo ne ali
ter baptizet symoniace: vide hic Bar. Brix. l venereali. q.
lxxiij. Dic aut baptizandus est adultus ꝛ nō dz pecūia da
ri qꝛ sola fides sibi sufficit. de ꝯsecra. dis. iiij. baptismi. vel sz
quosdam seipsum baptizare dz l. si ꝯsul. ff. de adop. Cōtra
quos facit. c. debitum. ē. de bap. de quo dic vt ibi. Si vero sit
puer tunc cum offerens vel pater baptizet si pōt. Sz si ita sit
debilis vel ipse ignoret formā baptismi: ꝛ nullus sit alius q
possit. Dixerunt qdam poti᷒ debere ipsuz permitti mori si
ne baptismo q̄ debeat pecunia dari: vt symonia cōmittatur
per not i. q. i. de baptizandis. ꝛ c. placuit. Dicunt tñ Lau. ꝛ
Hug. q potius pecunia est danda q̄ permitti ipm̄ mori si
ne baptismo: q̄ qz hoc non deberet fieri: vt no. in pzalleg. c.
de baptizandis. An liceat dare pecuniā pagano: vt faciat se
baptizari q sic: per ea q̄ hītur in legenda sancti Syluestri:
q̄ alij ꝯ. de quo hī. i. q. ii. quāpio.

c Um sit. Pro consecratione ecclesia-
ruz nil dz exigi nisi ꝓcuratio.
h. d. Cōis diuisio. s. consultatio ꝛ rñsio. secun
da ibi: ꝯsultationi. C No. i. q ꝯsecratio est qd
spūale in qua nil percipi dz propter ꝯsecrationē. C Opp.
q consecratio nō sit sacramentum. de sac. nō ite. sup Rica.
So. est sacramētuz large. i. sacre rei signum. de quo. i. q. iij.
c. vlti. ꝛ quare p actu consecrationis ꝛ nō baptismi dat̄ pro
curatio. no. x. q. iij. relatuz. s. ne aliqui ꝑpter paupertatē vel
ꝑpter auaritiā se subtrahāt a baptismo. C Quero an p re
cōciliatione ecclesie det̄ ꝓcuratio. de hoc de ꝯse. ec. vel alt.
c. ꝓposuisti. ꝛ ibi dicit̄ q non. C Quero quare sit licitū re
cipere ꝓcurationez: dic qꝛ nō recipit̄ p sacramētis: sed p la
bore: imo nec p labore: sed qꝛ pmissa est a iure: sicut ꝛ alie ꝓ
curationes q̄ fiunt rōne visitatiōis: vnde nō est symonia: qa
nō peccat is q peccat legis auctē. xxiiij. q. iiij. qui peccat. Et
talis ꝓcuratio est ꝑstanda: sz facultates ecclesie: sicut ꝛ alie.
de censi. sopite. Immo si ecclesia ꝓcurare non posset episco
pus ipse suis sumptibus ecclesiaz ꝯsecrabit. xij. q. iij. cauen
dum. ꝛ i. q. ij. placuit. in auc. de man. ꝑin. §. sit tibi. in fi. Di
cit tñ Gof. q nō recipit̄ hec ꝓcuratio p labore ꝯsecrationis
sed p labore vie: qd̄ non placet Hosti. C Quid eni si nō la
boret ꝑpter vicinitatez ecclesie: dicit ergo q pp h ꝓcuratio
est annexa officio ꝯsecrationis: sicut ꝛ ꝓcuratōis. In his er
go ꝛ alijs a iure pmissis licita est pceptio ꝓcurationis: alias
non. Ex ꝑdictis dicūt doc. q si p labor ordinādi: vel bapti
zandi aliqd dat̄ etiā ꝓcuratio intelligit̄ p sacramēto accipi:
ꝛ est symonia: qꝛ q p labore accipit̄: p sacramento accipi i
telligit̄ cū vnū sine altero nō ꝓueniat. i. q. iij. si qs obiecerit.
Nec generalr̄ p officio spendendo recipiet epūs aliqd et rō
ne ꝓcurationis. i. q. iij. vendentes.

b E hoc. Conuictus de symonia est de-
ponendus. Idem in infamato
q se nō pōt purgare. h. d. Sūt due ptes. In pri
ma tractat de archidiacono ꝛ clerico: ꝛ loqt̄ dif
finiendo. In secūda de rege ꝛ pncipibus: ꝛ loquit̄ hortādo
Iteruz secūda distinguit inter notoriū ꝛ famosuz. secūda
ibi: si vero. C No. i. q dr̄ia est inter notoriū cōfessuz ꝛ ma
nifestuz: ꝛ aliud est quē esse ꝯuictū: ꝛ sic id nō dī notoriū. de q̄
quis testib᷒ ꝯuincit̄. C Scdo no. penā ꝯsentiētis pmissio
nis electionis ꝛ penā symoniaci: qꝛ est dponēdus: ꝛ sic nō ē
depositus ab altaris ministerio. C Tertio no. q id pōt di
ci manifestuz. de quo constat p famaz. C Quarto no. q de
ficiens in purgatiōe habet̄ pro dānato. C No. ex v̄. regez
q rex pōt hr̄e ius in electione episcopi. ꝛ si pecuniā recipiat:
vt ꝯsentiat dz ipsam restituere. C Not. q pecunia indebite
soluta p bñficio obtinēdo restituēda est ecclesie de cui᷒ ꝑiu
dicio agit̄. de quo dic vt in gl. C Op. q in famato nō sit pur
gatio indicēda: imo sit puniēdus de crie. de. c. pe. J. de purg.
ca. Sol. qñ qz cōstare pōt de crie p inqsitionez ꝛ nō est idicē
da purgatio qñ qz non: ꝛ tūc sic. C Quero scdo an rex ipse
pncipalis erat hñs ꝑbere ꝯsensum an et pnceps: qdā dicūt
q rex erat pncipalis. vigore muneris induxerūt regē ad cō
sentiendū: qd̄ plz Host. tanq̄ verior quā dicit adaptari pos
se regi Anglie: qui in suo regno est gñalis patron᷒ hētur: licz
nō in singulis ecclijs actu vel exercitio. all'. l. fi. C. de cura. fu
rio. dicit tñ q adapta caplo regi hyspanie cuz scribat archi
epo toletano: q est de ei᷒ regno. Alij intelligunt etiaz q prin
cipales in prestando ꝯsensuz electioni. C Quero tertio qꝛ
papa hic scribit exhortādo an poterūt ꝯpelli p iudicem cui
scribit̄: dicit Jo. an. q sic: ꝑpter piculum aie. de iudi. nouit.
Tamen dicit q forte suspēderet̄ ꝑpter scādaluz: vel qꝛ oc
cultum: vel qꝛ incertuz: sm̄ Hoc. C Op. cū gl. i. q non suf
ficiat qd esse manifestū: vt ex ea sequat̄ snia. xi. q. iij. corū.
So. dic manifestuz. i. notoriū: ꝛ dicit Inno. q intelligi dz d
notorio facti: qꝛ ibi subest de notorio iuris. C Oppo. gl. ii.
q etiā si non recipit ꝑioratum fit symonia sola pmissiōe. d
ꝯfes. c. ii. Glo. fatet̄ ꝛ ad tex. subaudit: marie dū dicit rece
pisse. C Op. gl. tertia: ꝛ vi q miti᷒ agi debeat cū spōte cō
fesso. l. vi. ꝑsbim. xi. q. i. non dicatis. So. cuz spōte ꝯfesso ti
more ꝓbationū nō miti᷒ agit̄: qꝛ volūtarie nō facit: cuz spō
te confesso non timore ꝓbationū bene miti᷒ agit̄: vt in ꝯrio.
Hosti. dicit q est arbitrariū: vt. c. fi. ē. de trāsac. an peat̄ spō
te ꝯfesso: vl cū eo miti᷒ agat̄: etiā dato q tiore ꝓbationū cō
uincat̄ añq̄ expectet ꝓbatiōes. de h. xiii. q. ii. q̄ preposterū
xxiiii. di. c. vlt. ꝛ. xv. q. viii. l sūma. C Quero cū glo. iii. An
ꝯfessio extraiudicialis ꝑiudicz: glo. q nō. h itellige quo ad

hoc vt pbz plene vel semiplene: ꝓiudicat tñ quo ad hoc vt faciat indiciū ꝓpter quod quis possit poni ad torturā: vt est glo.no.in.l.capite q̄nto.ff.de adul. Itē ꝓiudicat quo ad hoc vt ꝯfitens nō audiat volens ꝯtrium dicere nisi doceat se erronee dixisse. Iuxta no.p Inno.in.c.p inquisitionē.ē.de ele. Itē hoc ꝓcedit qñ ex ipsa ꝯfessione nulla est orta infamia: alias ꝓiudicaret: vt.c.q̄z sit.ē.de exces.pla. ¶ Quero cū glo.iiii. an pena iposita hic symoniaco hēat locū si agat p viā inquisitionis. gl.q sic: vt.ē.de accu.inquisitiōis. ¶ Gl. sup v̄bo manifestū.op.de p̄nci.q2 vbi ē manifestū etiā sine purgatiōis indictione deponit. So.ꝯtra loquit in māifesto qd sumit p notorio. hic i manifesto ita q nō notoriū. ¶ Opp.cū gl. sup v̄bo regez aūtiq rex e sic laycus non possit hre ius in electione.de ele.sacrosan.e.c.massana. So.nō pōt hre ius tan q̄ eligens: sed tanq̄ patronus cui ꝯsensus requirit i electiōe alias nō ꝯfirmaret: quo casu nō est licitū recipere pecūiam.ē.c.matthe⁹.cū si. Uel sm Inno.patroni alij erāt layci: sed rex recepit pecuniā vt illos induceret ad ꝯsentiendū: sed prior intellectus placet Hosti.l.q rex esset p̄ncipalis patronus: e iductus fuerit p suos p̄ncipes ad ꝯsentiendū: vt dcm̄ est.ē. ¶ Ulti.gl.opp.q etiā puniat talis pecuniā recipiēs in dupluz: in auc.de sanc.epi.§.si v̄o laycus. So.hec decr.est subaudiēda p ꝯtrium: q2 dz restituere pecūiā e vltra id duplū. Et dicit gl.notādū q pecūia est restituēda ecclesie ob cui⁹ iniuriaz pecunia est recepta: adeo q ipsaz possit vendicare ecclesia: vt.d.§.si v̄o laycus. ¶ Opp.gl.ii.in v̄.ar.ꝯ q pecunia sit restituēda ei q dedit.ē.c.veniēs. So.dicit Ala.loqui ꝯtrium de mā.hic ꝯtinet ius cōe.gl.dicit scdo q ista ꝯtinet ius cōe sicut e illa: e iō dicit q qñq3 repñtantes ecclīam sunt in culpa: vt monachi: vl clerici: aliquā pecuniā recipientes e sic cōiter delinquūt: e tūc cū eoꝝ delictuz noceat ecclesie: e ipsi nō debēt de dolo suo lucrū reportare: pecunia ē restituenda ipsi dāti. Nec ob.si dicatur delictuz psone rc. qa illud ꝓcedit quādo nō tractat de restituēdo alienū: vt i cā nr̄o. Dicit q hoc nō plz: q2 ex hoc sequeret q ēt si sol⁹ prelatus recipet: q eccl̄ia teneret ad restōnez: qd tñ non est vez vt 13 glo.p qua facit tex. e iō dicit q ꝯtriū ꝓcedit qñ oēs de ecclesia cōiter non delinquunt: sec⁹ vbi oēs cōiter delinquūt ad hoc no.ē.de oz.cogni.c.cū dilectus.i gl.ordi.vt in ꝯtrario. ¶ Qñq3 ipsi clerici nō sūt in culpa recipiētes: s3 solus prelatus recepit: vel alius tertius pecuniā: e tunc pecūia ē applicanda ecclesie: vt h sm gl. e h primo cāu qñ oēs mōachi vl clerici cōiter deliq̄runt: iō restituit pecunia monacho ne trāseundo ad aliud monasteriū sine pecunia sit onerosus secūdo mōasterio. Dicūt tñ Doc.q qñ nō intrat secundū vel aliud monasteriū. s3 adeo ē pauper q nō h3 vñ viuat: q pecunia est ei restituēda.de cle.ꝯiug.qd a te: maxie si errasset in iure: vel in fcō. Doc.vident velle ex fine gl.si ecclesia est i culpa: q2 mōachi hoc fecerūt: nec dās: nec eccl̄ia recupabit: sed tunc ꝯfiscabit: e fiscus erūt paupes.de vsu.cum tu.ar.h dona.iter vi.e vxo.e si necesse: nā turpia lucra sūt ab heredibus auferēda ff.de calū.l.in hr̄dez.nec ꝓdest eccl̄ie q hi q receperūt sint defuncti: vt.l.i.in fi.ff.de eo p quē fac.est.e.l.qd diximus.ff.q me.cā. ¶ No.q secūda so.vl hic obstare: sed dic q loquitur qñ expellūtur de ecclesia: q2 tūc apud ecclesiaz remanere dz: sec⁹ vbi nō repellunt: sed ibi morātes moriunt: e dic tu si q̄ritur cui sit restituenda pecunia p symoniā recepta: aut loquimur i ecclesia secl̄ari aut regulari: primo casu: aut oēs clerici deliquerūt cū p̄lato simul: aut nō: primo casu: aut ille q soluit nō h3 aliūde viuere: e tūc sibi restituēda est pecūia.ar.eoꝝ.que no.ē.de cle.ꝯiug.qd a te. Aut h3: e tūc: aut oēs clerici abiciunt ab ecclesia: e ipsi ecclesie restituenda est pecunia: aut nō: e tunc applicāda est fisco e camere lūmi p̄cipis: non aūt inferioris sm Hosti. secūdo casu qñ nō oēs deliquerūt: tūc restituēda est ecclesie: in cui⁹ obꝓbriū cōmissa est symonia: vt.ē.c.nr̄o.e i iurib⁹.all.i glo. multo fortius si nullus: vt hic. secūdo casu p̄cipali.s.i eccl̄ia regulari: aut oēs nō deliquerūt: e danda ē secūdo monasterio i quo trāsit: quo ad vsufructū durāte vita ipsi⁹ symoniace recepti: post mortē aūt restituenda erit monasterio priori scz in quo symoniace recept⁹ fuit: e sic itelligat q secūdo dicit gl. aut oēs deliquerūt: e tūc dāda est secūdo monasterio etiā quo ad ꝓprietatez: e sic intelligat quod dicit gl. i primo so. e p̄cedēs itelligitur qñ ingredit. Si aūt nō ingrederet: hic vt.ē.an hēat. vñ viuat: vñ intellige finez gl. sm p̄dcā rc.

c **Cum essent.** Symoniacū ē p tpali obsequio: ecclesiasticū bñficium ꝓmittere.h.d. Primo ponit p̄cise cōtrouersiā e ꝓcuratōis datōez. secūda ibi: cū q3. diffinitionē: e e⁹ cām. ¶ No.primo q ꝓmissio ecclesie a p̄iono ꝓ cōmodo tpali inducit symoniā. ¶ No.q ꝯfessio ptis aduerse ꝓiudicat ꝯfessionez acceptāti. ¶ Op. q hic nobilis nō debuerit licentiari: q2 nō sufficit venisse nisi steterit.de iudi.c.i. Sol. vnus intellectus q nobilis fuit in curia inuentus: e habuit ius reuocādi domū: vel fuit citat⁹ vt psonaliter ꝯpareret: e ex cā licentiat⁹ ex post fcō: vt ꝯpareret p ꝓcuratorez: vt.c.i.de iudi.lib.vi. cōmittit tamē h arbitrio iudicis: vt licētiet: vel nō: e nō dz iudex sine magna cā ꝯstringere quē ad redeūdū psonaliter: vel p̄cise ad ꝓcuratorē ꝯstituēdū: vt hic.e.ē.de ꝓcur.q̄relā.q2 nisi subsit cā: nō est suū: s3 ptis electio.l.i.§.vsus.ff.de ꝓcura. ¶ Op.q ille nō tenebat psonaliter ꝯparere: s3 p ꝓcuratorē: vt.l.i.§.vsus.ff.de ꝓcur.e.c.i.de iudi.li.vi. Sol.qñ q3 quis psonalr citatur: e tūc aut a papa, aut ab iferiore. Primo casu tenet psonaliter ꝯparere e postq̄ ꝯparuit pōt legittimū ꝯstituere ꝓcuratorē: q p̄sistat i negocio: vt hic: vbi hoc nō faceret: e illicentiatus recederet ꝓcederet ꝯ euz: tanq̄ ꝯ ꝯtumacez: vt.c.ꝯstitutus.de ꝓcu. Secūdo casu etiā si a delegato pape iussta cā subsistēte ꝓpter quā debeat ꝯparere psonalr: e idem. Aut nō subest iusta cā e nō tenet personalr: s3 sufficit q mittat ꝓcuratorez: vt in ꝯtrio. ¶ Opp. q laycus nō possit cōferre ecclesiā.de iure pa.p̄terea.c.illud.e.c.cū layci. So.intellige q ꝓmisit ei dare.i.ipm ad eccl̄iam p̄ntare. ¶ Op. q talis ꝓmissio de aliquo ꝓmouendo coraz sede ap̄lica sit illicita: e promouēs sit excōicat⁹: vt i extrauag.. Bonifa.excōicamus. So.fatendū est hoc eē hodie. ¶ Quid si ep̄us aliquē clericū recipiat ad suitiū camere: ꝓmittens sibi.x. marcas: donec sibi ꝓuiderit de ecclesiastico bñficio: an valeat h promissio: e an hoc sit symoniacū: dic q non: nisi ex tali pacto spūaliter se obligauerit ad spūale suitiū faciēdū: l3 n. sperare etiā dignitates.viii.q.i.ep̄s. ¶ Quero an sit symonia cū clericus recipiens bñficiū p̄dcās.x.marcas remittat qd vi de testi.veniēs.ē.c.q̄relā.dic q verū esset si debite eēt in posterū: e hoc pcō fuisset exp̄ssum: sec⁹ i hac.q. in q̄ vsq3 ad certū tps fuit pensio assignata sine pcō: quo adueniente euanuit obligatio pensionis.insti.de v̄.ob.§.ois stipulatio. e multa licēt tacite q nō expresse.ff.de he.isti.l.si qs sempronium.de ꝯdi.e de.l.nōnūq̄.de reli.do.ꝯstitut⁹. ¶ Ad gl.oppo.q licitū fuerit patrono remunerare p̄textu promotiōis quā facit cleric⁹ ad papā.lxii.di.q d ꝓderit. So. licitū ē p̄lono remunerādo ꝓmittet ecclesiā: nō p̄cedēte aliqua pactione: vt in ꝯtrio: s3 p̄cedente pactiōe nō: vt hic: vñ ꝯcludit gl.q licitū est suire e p̄o: p̄textu remuneratiōis in bñficio: nec est talis spes symonia: nō p̄cedēte ꝯditiōe: vel pactiōe: dūtamē hac intētiōe oio nō suiat: vt ep̄s ei directe ꝓuideat: q2 sic eēt min⁹ ab obseq.o.i.q.i.ordinatiōes.vii.q.i.nō furez: alr q̄re suiret nisi sparet remuneratiōez: e dicit gl. q dign⁹ licite desiderat ep̄atū e alios honores.lxix.di.si offensa.lxx.di.cōsuluit. ¶ Uel scdo r̄ndet q h nō fuit licitū pactū: q2 nō pōt eē cleric⁹ ꝓcurator layci: i auc.de san.epi.§.aliā.vbi de h qd dicit ab.vez i foro seculari: sec⁹ i ecclesiastico q si.sint le.p venerabilez.e i decre.i.de postulan.a ꝯtrio.de hoc no.p Io.i.c.sūt nōnulli.i.q.i.vbi ꝯcludit q si suiēs ē dignus: e dignus exhib3 suitiū: ēt cū itētiōe ꝯsequēdi bñficiū: nō est symoniacus: secus si sit idignus: vl idignū exhibet suitiuz: q2 tūc symoniacus est: e attēde q2 dicit Io.an. q hic dicit gl.q vbi

servit hac licentie: q symoniam committit: dic. s. mentalem: vt no. i. c. c. vlt. salua tamē opi. gl. nisi ex qua intentio suientis e offerē tis adaptatur ad certum bn̄ficiū: nā isto casu licite nō exhibe tur suitiū: nec sit pmotio sine vicio symonie: debz aūt Jo. pcedit qn̄ nō adaptaē ad certū bn̄ficiū: sz icertū: nā tūc lici te fit suitiū: e licita est pmotio: sine vitio symonie: quod te ne menti. Anto. de Butrio.

i Insinuatum. Notori⁹ symoniacus bn̄ficii ab eo deponiē. Idez de infamato qui se purgare non pōt. h. d. Primo ponit papa relationē sibi fcāz Cōtra quā secundo puideri mādat. ibi: vnde. ℭ No. i. q notorie symoniacus i beneficio aut ordie iudiciario nō ser uato est deponēdus. ℭ No. q oē publicū nō dicē noto riū. ℭ No. q pter simplicē ifamiā crimis pcediē ad indi ctionē purgationis. ℭ No. penam symoniaci in bn̄ficio. ℭ No. q deficiens in purgatiōe habeē p puicto. ℭ Op po. q nō sit cert⁹ numer⁹ ppurgandoꝝ: sed sit arbitrari⁹. de pur. cano. cū inter. So. regulr̄ olī purgabat epūs cū. xij. pre sbyteris. psbyter cū. v. Dyacon⁹. cū trib⁹. vn̄ gl. ponit ver sus: sz dicit q numer⁹ ppurgādoꝝ est arbitrarius. ℭ Op. gl. e vi. q deficiēs in purgatiōe nō sit dānandus. So. ex cri mine qd nō dānatur ex psūptiōe. vj. q. vlt. actoꝝ. de psump. lras. sed purgatio indiciē in dissimili psūptiōe. ergo ex pre sumptiōe dānareē deficiēs in pbatiōe: sz dic q pbabilis pre sumptio transit in violentā pter defectū purgatiōis: ex q pōt gncrialiter dānari. de psūp. c. auferte. cū pcoꝝ. ℭ Que ro post glo. an taliter puat⁹ possit restitui: dic q nō p epm: qz nec infamia durāte hoc fieri posset pter scādalū. ij. q. vi. oibus. e c. presbr̄. si e c. si mala fama. de purg. ca. c. ij. fm Hosti. ℭ Opp. q immo etiā si isti nō itrauerunt p symoniā nihilominus sunt remouendi. c. si. de cleri. peregri. So. aliq i trāt qn̄qz ecclesias sine auctoritate supioris. e tales sūt am mouēdi: etiā nō interueniēte symonia. Ibi loquiē 2rium nisi secū dispenseē. qn̄ qz cū auctē: e tūc nō sūt āmouendi: nisi in teruenieēte aliq delicti symonie: vt hic: vel alia ltima causa. ℭ Secūdo op. de. c. cū clerici. ꝟ. de pac. vbi veniūt vltra pri uationē puniendi alia pena. So. fatendū est 2riū: qz puniun tur alia pena. s. depositiōis: vt. i. q. i. erga symoniacos. ꝟ. eo. de hoc. e c. ij. de confes. Anto. de Butrio.

n Emo. Symoniacū est pcio vel fauoē peccātē celare vel reconciliare vel digne penitentē a recōciliatiōe reuocare. h. d. ptea patent. ℭ No. q symoniacū est pecu nia celare pctm̄ penitentia. ℭ Scdo no. q ministri epi pos sunt cognoscere de pctis subditoꝝ epi. ℭ Tertio no. q sy moniacū est pretextu ptemplatiōis psone vel amicitie: vel familiaritatis: celare pctā alteri⁹. ℭ Quarto no. q penitē tē pcio reducere ad recōciliationē ē symoniacū: e sic recō ciliatio e penitētia pcti est quid spūale tē. ℭ Quīto no. q pretextu liuoris e inuidie obmittēs aliqd spūale alteri est sy moniacū: e sic nō: nō solū pmittitur symonia: vt spūale deē: sz etiā vt nō deē: vbi est dbitū. ℭ No. q si datur spūale vt spūale debitū nō deē: est symoniacū. ℭ No. q celare ē ali ud facere. ℭ Op. pmo tex. dicit publice: ergo seqtur q re uelari nō dz eo occultū: 2riū de. c. si peccauerit. ij. q. i. e c. in omni. de testi. So. qn̄ qz occulte peccās est incorrigibilis: q puinci pōt: e pcedit 2rium qn̄ qz est icorrigibilis: e pcedit q hic di. Uel dic tex. hic pcedit qn̄ qs hz aliquē i foro pniali: 2rium aūt qn̄ nō hz in foro pniali: de quo dic vt. j. de pe. e re. oīa. ℭ Opp. q celans pctm̄ pretextu cōmodi tpalis nō sit symoniacus: qz ei nō cōgruit diffinitio symonie. ff. de re. iu. l. omnis diffinitio. Nā symonia est studiosa voluntas: siue cupiditas emēdi vel vendēdi spūalia. h nō est volūtas emē di. ergo tē. So. dicūt qdā q hec diffinitio nō est autētica. Alij q in his pprie nō cōmittiē symonia: de qb⁹ hic di. i pn. sz ad modū symonie puniunē. Hoy. dicit h symoniacū: qs phibitū. Alij dicūt q finis. c. nō respicit hūc casū. Alij q hoc large cōprehendiē appellatiōe symonie: dicit Host. q diffinitio symonie. s. posita est bona ad symoniā mētalē sz qz vt dicit Jo. an. hic symonia nō puniē: nisi ope subsecuto: iō dz addi ad dcā diffōnē: cū ope subsecuto: aliā sola e nu da volūtas nō induceret symoniā: vt. i. q. i. q studet. e c. repe riuntur. e c. eos. Ad 2ria rñdet q hic logē de 2uentionali: nō mentali: e dicit q 2uentionalis sic diffiniē. Symonia est spūaliū vel ānexorū spūalib⁹: pcedente pactiōe pmissiōis pditionis vel modi: pciū: aut cuiuslibet tpalitatis receptio. ad h. i. q. ij. quā pio. e q. i. si qs. de re. pmu. qsitū. de pac. c. si. de eta. e qua. tuā. dicit tn̄ hosti. q est dare qn̄ 2uentionalē: vt in. c. e si qōnes. s. c. ℭ Opp. q sit repugnātia tex. qz pmo dicit q penitē nō est fauore vel gr̄a recōciliandus. Dein de dicit q pter odiū nō est a recōciliatiōe remouēdus: e sic repugnat cōtra. c. sollicitudinē. d ap. e 2. l. vbi repugnan tia. ff. de re indi. So. qdā hn̄t in tex. ipenitētē. in pn̄. vl. ꝟ. e tunc nō esset aliqua repugnātia. Alii habent penitētē: e tūc dic q tex. primo nō negat ipm indistincte repelli a recōcilia tiōe: sed bn̄ dicit ipm nō admittendū gr̄a vel fauore: qn̄ p hibeat modū e formā mediātibus qb⁹ admittēdus est: nō aūt formā recōciliatiōis: nā etiā digne penitēs nō dz ante tps fauore vel gr̄a ad recōciliationem introduci: vt i tex.

ℭ Glo. op. q sit licitū recipe pecuniā ad celandū delictū. ff. d pscrip. vb. l. solēt. ff. de 2di. ob tur. ca. l. iiij. §. vlt. So. di cit gl. q hic logē de iudicio q fit ad pnia ad qd qlibz tene tur. vn̄ nō pōt qs accipere aliqd tpale: cū sp sit spūale. illud loquiē de iudicio qd fit ad furē capiendū vel fugitiuū suū indicādū: p q pōt accipi pecūia: tn̄ nō ē licitū recipe vt fur nō iudiceē: qz talis receptio esset cōtra vtilitatē publicā: sz quā delicta nō dbēt remanere ipunita: vt. c. vt fame. i. d sen. ex. e l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aquil. e h tz gl. i dcā. l. iiij. §. vlt. An aūt qs possit cōpelli ad iudicādū furē: dic vt ibidē: e dic q quo ad instantiā ptis nō pōt cogi p iudicē: sz ipse iu dex bene ex offō pōt 2pellere: cū ipsi⁹ intersit puinciā purga re malis hoibus: vt. l. 2gruit. ff. de offi. psi. ℭ Glo. ij. qrit d rōne qre symonia inducaē 2sanguinitas in intuitu: dicit gl. q nō refert: an iniustus cordis amor: an sordide preces iter ueniāt. i. q. i. si qs neqz. ℭ Op. gl. vl. q oia hic posita sūt sy moniaca: qz vtrobiqz repugnat rōnis idētitas: vel maiori tas. So. vn⁹ intellectus q vtrūqz respiciat primum casū: e aū primū: e sic symoniacū pnitētē e recōciliātē gr̄a remo uere dignū ad recōciliationē adducere gr̄a vel fauore. ali us q respiciat oēs casus in tex. e oia posita i ꝟ. nec qrqd: vi qz ad fi. ponanē p vno. Alia ab inde supra ponātur p reliq. ℭ Scdo obijciē si recōciliare p pciū est symoniacū: ergo nō recōciliare nō est symoniacū. xxxij. dist. hospitiolū. dicit q duo 2ria qn̄qz reincidūt in idē ius: vt recipe pecūiam ad accusandū: vel nō accusandū: denūciādū vel nō: testifican dū vel nō: eligendū vel nō. i. q. i. ad fi. i. q. i. phibeē. vl dic recōciliare precio e nō gratis sunt 2ria: vel dic q vbi 2rioꝝ eadē est rō. Idē est ius sec⁹ si rō 2ria. ad h vide no. in regla q sentit post Dy. de re. iur. lib. vi. Nō ob. i. q. i. sūt qdā. vbi hoc vl sacrilegiū supple e symoniacū fm gof. tē.

q Querelam. Ecclia emi vel redimi si pōt. h. d. Primo po nit qrelā monachoꝝ. secūda ibi: vn̄ qz cōmittit causam istruēdo iudices in pncipali ibi: scituri. ℭ No. i. q prior iconsulto caplo nō pōt remitteē bōa mo nasterij. ℭ No. ij. q redditione instrumenti remitti vi ius ad rē 2petens: qd instro pbaē: de qin. l. ij. ff. de pac. ℭ Ter tio no. q iudex dz pmo laborare: vt cā termineē 2cordia si pōt. si non pōt dz ipsam snia terminare. ℭ No. monachus posse agē ad reuocatiōē ei⁹ q por illicite aliēauit. ℭ Que ro an iste puor teneaē monasterio. Dicūt doc. q sic ad iter esse. ar. c. si qs. de clericis. xij. q. ii. Immo plus tanqz pditoꝝ pōt accusari pena legis coꝝ. de fal. vn̄ fm eos ex h possit de poni. xlvi. dist. c. cleric⁹. ℭ Quero an isti sint 2seruatores. Inno. dicit q sic p vba posita. in fi. textus. ℭ No. q ecclia

pecunia emi: nec redimi pôt. ¶ No. ꝙ ppter ɔtumaciã nõ veniendi ⁊ nõ parẽdi, pcedis ad sniam missiõis. ¶ No. ꝙ facta missione pp ɔtumaciã nõ audis ɔtumax nisi ordie iudiciario suato. ¶ Quero an isto poterũt ordie iudiciario molestari postq̃ fuerũt missi i possessionem. Dic ꝙ sic: q: ꝙ a iure fit nõ est molestia. de elec. cuz ecclesia. Dicũt hoc veruz nisi postea hoc ratificasset: vt in. c. j. e. ij. que fi. a pla. si ne ɔsen. ca. de quo dic vt ibi. ¶ No. ꝙ ius spũale nõ transit cuz vniuersitate: nisi specifice in vẽditiõe exprimat. ¶ Op po. de. c. fm institutã. s. ne cle. vel mo. So. dic ꝙ nõ est licituz laycis accipere eccl'ias sub ãnuo censu: sed clericis sic: lz laici curie possent fructus accipe. ¶ Opp. de. c. cũ pridez. s. de pac. vbi etiã gratis nõ licz dare ecclesiaz. So. fatendũ est ɔtriũz: ꝙ etiã nõ gratis pôt eccl'ia ɔcedi pillũ: qui non hz ptãtez ɔcedendi: vt ex ipso pacto gratuito cõstituat ius i beneficio. ¶ Opp. ꝙ nõ tenuerit concessio facta monachis. de accu. ab initio sicut symoniaca. s. e. nõ satis. dic ꝙ pmissa est venditio vel locatio fructuũ: sed non ecclesie: ⁊ hic emebantur fruct⁹ p mõachos: vel loco religioso pôt ɔcedi eccl'iaz retento ãnuo censu. de reli. do. ɔstitut⁹. sz singulari psone ad vitã nõ ppetue. de priuil'. pastoralis. Etiã si sit de mensa epi vel abbatie: vel alicuius religiosi ɔuent⁹: cui i vsus sit cõcessa: etiã quo ad fructus tm̃: q: p vicario est detrahenda legittima portio. s. de pben. extirpãde. Item nec rectoria vel vicaria pôt esse ɔcedi ad vitaz sub noua pẽsiõe vel antiq̃ augmentãda: vt pbat. s. e. censi. phibemus imo est necesse ꝙ psonis idoneis ɔferãtq in ppriis psonis desuiũt: al's superior post sex menses illã ɔferat: vt. s. de preben. ꝯ multa. subiungit Jo. an. ꝙ qñqz ex priuilegio ɔcedit locatio ad tempus: vt Jn. i. super specula. ⁊ no. e. ti. q̃relã. ⁊c. ¶ Quero an iste prior teneat monasterio dicũt doc. ꝙ sic ad interesse. ar. c. si quis. de clericis. xij. q. ij. imo plus tanq̃ pditor pôt accusari pena legis corne. de fal. vñ fm eos ex hoc posset dponi. xlvj. di. clericus. ¶ Quero an isti sint ɔseruatores Jnn. ꝙ sic p verba posita. in fi. tex. ¶ Quero an isti poterũt ordine iudiciario molestari: postq̃ fuerũt missi in possessionez: dic ꝙ sic: q: qꝺ a iure fit nõ est molestia. de elec. cũ ecclesia: dicũt hoc verũ nisi postea h ratificasset: vt i. c. i. e. ij. ꝯ his que fi. a prela. sine ɔsen. ca. de quo dic vt ibi. ¶ Opp. ꝙ debuerit imponi silentiũ monachis. ꝯ accu. agentibus: q: sicut nõ potuit ecclesia redimi: ita nec emi. ⁊ sic hec rõ facit ɔ monachos. So. dic h ab. ꝙ h nõ fuit all'. monachorũ: sz papa itendens instruere iudices dixit ꝙ respiceret ad initiuz cõtractus. Jtẽ ponit etiã ꝙ ipsi receperũt eccl'iaz sub ãnuo cẽsu prestando: qꝺ fuit licitũ: nõ aio emendi vel vẽdendi: ⁊ h verius: ⁊ tangit gl. ad qꝺ facit. c. ɔstitutus. de reli. do. ⁊ hoc dsit qdam verũ qñ plus pcipiũt ex fructibus quã retineãt p annuũ censũ. ¶ Op. ꝙ non fiat missio in possessionẽ vbi litigat de ecclesia. de dolo cũ q. So. ɔtriũ pcedit vbi litigatur de ecclesia vt beneficio: secus si de ecclesia: vt de ppricate vt hic. ¶ Glo. pe. q: alie sunt l'ales op. ꝙ possit: qd vendi vel redimi cũ vniuersitate. s. de iurepa. cũ ex litteris. sz h maneriũ fuit venditũ qꝺ est quid vl'e: ergo ⁊ eccl'ia vt accessoria ad illud debeat posse trãsire. So. spũale cũ vniuersitate trãsit qñ venit vt accessoriũ in vẽditione: q: de eo nõ fit specialis mentio: secus si veniat vt principale: q: de eo fit spãlis mentio: vt hic. vñ redemptio fuit nulla: quo ad ecclesiaz pp symoniã. ¶ Sz op. ꝙ saltim deberet valere vẽditio maneriũ seu redemptio: q: est qd tpale: cuius ɔriũ dic tex. So. dic ꝙ manerii venditio nõ tenuit ex eo qꝺ q̃d ad ipsum redimere fit symoniacũ: sz nõ tenuit: q: fuit scã alienatio p priorez sine ɔsensu capl'i. ad h. s. ꝯ emp. ⁊ vendi. cũ dilecti. ⁊ etiã hac cã nõ tenuit redẽptio ecclesie: vñ etiã dato ꝙ eccl'ia fuisset accessoria ad maneriũ. idez eẽt. ¶ Glo. vlt. oppo. ꝙ debuerit procedi ad diffinitiuã sniaz. de dolo ɔut. Sol. si lis nõ est ɔtesta. pcedit ad missionẽ: vt h ⁊ vt li. nõ ɔtesta. qñ. §. in aliis. Si nõ liquet de cã ⁊ lis est ɔtesta. adiudicat possessio in qua snia debera defendi p iudices. cũ adhuc remaneant iudices. ⁊ h veruz vsqz ad annuũ: fm Hoc. ⁊ sic non ob. de offi. dele. ɔquerenti: vt ibi nõ.

# A que.

Pro crismate ab ecclesiis exigere pcuz symoniacuz est: nec excusat ɔsuetudo. h. d. primo fm̃ rephensibile narrat: qꝺ secũdo fieri phibz. ibi: q: vñ ɔ facienti cõminãdo. ibi: presenti. ¶ No. i. ꝙ crisma est q̃d spũale e ei⁹ alienatio iducit symoniã. ¶ No. ij. ꝙ ɔsuetudo nõ excusat a symonia. ¶ Tertio no. ꝙ non solũ est phibitũ exigere pecuniã p crismate: sed etiaz p ipso liquore: qꝺ pbat i l'ra cuz hic nõ solũ a crismate: vel ɔfirmatore sz ab ecclesiis cui pcedebat liquore: q: forte baptismalis erat exigebat pcuz. ad h. i. q. i. placuit. ij. ¶ Quero nũ qd habeat locũ: sine capiat p ipso sacramento: sine p ipso liq̃re: dic ꝙ est phibituz non solũ p ipso sacro crismate: sz etiã p liquore: vt h. ꝯ in glo. sũt l'rales excepta vlt. que op. ꝙ ɔsuetudo ɔ ius nõ valeat ⁊ soluit ꝙ ɔsuetudo ɔ ius positiuũ val3: nõ ɔ ius vetus testi seu diuinũ. ¶ Op. cuz glo. ij. in fi. ꝙ licitũ sit noia mutare. de le. iij. ff. de leg. i. So. noia que de sui nã insunt nõ hz mutare: imo nec pprie possunt vt h: qñ qz noia nõ insũt ꝯ sui nã ⁊ tunc illa pñt mutari ⁊ poni ad beneplacitũ: dũmõ mutatio nõ fiat in fraudẽ: vt. l. vna. C. de mu. nomi. ¶ Jn glo. fi. dic ordinis ⁊ dignitatis ⁊c.

# Ex diligenti.

Pro habẽdis spiritualibus homagiũ facere symoniacũ est. h. d. Jn pma supplicãtis narratio petitio ⁊ oblatio. Jn secũda petitiõis exauditio cũ determinatiõe ⁊ l'arũ datione. scꝺa ibi q̃circa. ¶ No. i. aliud ẽ homagiũ: aliꝺ est fidelitas. ¶ Secundo no. ꝙ pmissio bñficij ẽt annuatiz prestãdi p homagio est symõiaca. ¶ No. iij. ꝙ iuste ⁊ honeste depcãti nõ est denegandus assensus. ¶ No. ꝙ i absolutiõe q̃rẽdus ẽ pniarius discretus: ⁊ h notabile colligit glo. qꝺ tene mẽti. ¶ No. ꝙ phibitũ est clericis se alicui homagio obligare. ¶ No. ꝙ absolutio p l'ras penĩtẽtes sedis aplice abolet oẽz l'famiã ex crimie surgẽtez: ex q̃ no. ꝙ crimi ẽ symonie isfamat. ¶ No. ꝙ l'famantes ɔpantur canibus latrãtibus. ¶ Oppo. ꝙ clericus nõ solũ possit offerre homagiũ: imo ad illꝺ teneat p. c. graue. j. de exces. prela. So. ɔriũ logt in fidelitate: quã prestat clericus suo sn priori ratione eccl'ie quã retinet ab eo: q: ad illã hñ tenet: vt in. c. cũ clerici. j. de ṽb. sig. h aũt logt in homagio qꝺ nõ lz clerico facet: vt. c. nullus. s. ꝯ iureiur. ¶ Secũdo op. ꝙ imo erat licitũ pstare h homagiũ rõne ãnue pceptiõis: vt in li. feu. i ti. q. mo. feu. amit. pceptis. §. si qs feuduz. So. qñ qz ista ãnua pceptio assignat tñ quã aliq̃d tpale: ⁊ tunc pcedit ɔriũ: ⁊ tale appellat feudũ ꝯ camera: vigore cuius pôt pstari homagiũ: qñ qz ista ãnua pceptio assignatur p bñficio eccl'iastico: ⁊ tũc nõ lz pstat ptali ɔseqnendo homagiũ: vel secũdũ alios h nõ assignabat annua pceptio p bñficio: sz assignabat bñficiũ ecclesiasticum ex q̃ pcipiebat ãnua pensio. ¶ Tertio op. ꝙ iuramentum etiaz a clerico possit exigi: p clericũ nõ solũ: sz etiã laicũ. s. c. petitio. s. de iureiur. Sol. dic ꝙ nõ est licitũ: fallit i casu illo qñ priceps hz suspectũ clericũ erga statũ suum. ¶ Quero qd sit homagium: ⁊ qd fidelitas: dic ꝙ homagiũ est q̃ efficit qs hõ alterius flexis genibus ⁊ manibus intra man⁹ dñi positis. de quo in spe. de feu. §. ij. ⁊ i cle. pastoralis. §. rursus ⁊ ibi no. i. i. gl. de re iudi. ⁊ de sta. mo. c. recolentes. sup verbo hoib⁹. fidelitas dr cũ qs psonaliter alteri fidelitatez pmittit iurando. que aũt ɔtineant sub fidelitate no. xxij. q. v. de forma. ⁊ aliqui ponũt in. c. i. s. de feu. ⁊ sex ɔtinet videlicet incolumen: tutũ: honestũ: vtile: facile: ⁊ possibile. Jncolumne ne fit in damnũ dño de corpe suo. Tutũ ne fit in dãnũ de secreto suo vel de monitionib⁹ ppter quas pôt esse tut⁹. Honestũ ne fit in dãnũ de sua iniusticia vel de aliis causis q̃ ad sui honestatez ptinẽt. Vtile ne fit in dãnũ de suis possessionib⁹. Facile ne id bonũ qꝺ dñs su⁹ facere pôt faciat ei difficile. Possibile ne id qꝺ est possibile faciat ipossibile. Pre

mū non pstal p spiritualibus. Sed sn̄dū sic. J. de priui. antiq. Hanc fidelitatez nō pstat cleric⁹ laico nisi in casu. de iureiu. c. nimis. e exigit eps q̄sq̄ a clericis sub sua iurisdictiōe po sito sibi suspectis iuramentū ne sint ꝯ ip sū. de iureiur. peti tio. de accu. cū dilecti. ℭ Ad uero tex. dicit huius. vbi habe tur h̄ hūana lex: dicit ab. nō recolo me legisse cū glo. alleḡt iura ciuilia. ℭ Querit gl. an h̄ obligatio sup homagio li gauerit ip̄m. dicit gl. q̄ nō nec de iure nec de facto: q̄z nulla est talis obliga⁹. d reg. iur. c. si. e fuit h̄ symōia: q̄z sint h̄ mu nus p spūali idebite ipensū. i. q. i. sunt nōnulli. ℭ Tertio q̄ rit tertia gl. qd si nō esset: nō vellet renūciare bñficio: dic gl. q̄ nō esset absoluendus: q̄z nō esset correctus: e venia nō da tur nisi correcto. xxiiij. q. ii. legal. s3 penitere nō pōt nisi renū ciet illud bñficiū. ℭ Querit. iiij. gl. q̄ iure diuino sit p̄hibi tū facere homagiū. dicit glo. q̄ est p̄hibitū facere d iure ca nonico. iij. q. v. q̄z suspecti. e ēt diuino: vt veteris e noui testa menti. i. q. i. q̄ studet. s3. Ber. dicit tñ Hosti. q̄ iō dixit diui nis: vt theologicas et canonicas vno v̄bo ꝯp̄hēderet. addu cit sic. de iureiuran. c. i. e remittit. d eta. e qua. c. pe. ℭ Op. v. gl. q̄z alia ī falsi: e q̄ nō soluat p̄prie ab homagio ꝯstat em̄ q̄ obligatio homagij ē nulla: absolutio alias obligatio p̄ supp̄oit vinculū. de desp̄o. ipu. ad dissoluēdū. hic nō est vincu lū. igit vt no. ē. e. glo. i. Sol. dicit glo. q̄ hic p̄prie nō absol uit: s3 absolutas ostēdit vl ip̄a absolutio referē ad scīn nō ad ip̄z ius qd̄ n̄ subest. ℭ Glo. sup v̄bo infamia q̄rit ga sit effectus īfamie surgētis ex crīe symonie: dicit glo. q̄ effect⁹ est magnus: q̄z nō pōt alter īfamat⁹ recipeē ecclīasticū bñ ficiū: nisi p p̄ncipez dispenset. quo vero ad penitētiaz. e ad deū eo ip̄so q̄ penitētiā egit est absolut⁹. ii. q. iii. §. huic aūt tollit. dicit Hosti. q̄ etiā ex dispensatiōe soli⁹ ep̄i pōt p̄mo ueri ad simplex bñficiū. ē. de elec. c. pe. s3 dicit Jo. an. q̄ ille tex. loq̄t ī nō symōiaco i. ī eo q nō ꝯmisit symoniā: q̄ūq̄ ip̄so ignorāte fuerit ꝯmissa. ℭ Quis aūt dispēsare possit sup in famia remittat ad no. i. c. cū te. ē. de re iu. dicit tñ Gof. q̄ in famia cāonica an pniaz p pniaz tollit: postea vero nō est īfa mia: s3 īfamatio. ℭ Querit gl. q̄rere q̄rūtur l̄re ad tollēdā īfamiaz: dic gl. q̄ nō credit papā dispēsasse: nisi ondat idul gētiā. J. de scisma. c. ij. ℭ Op. q̄ licitū fuerit pactū de certis fructib⁹ recipiēdis annuatī: nec p h̄ eēt symoniacū: cū tñ eēt qd tpale: e symonia nō cōmittit nisi i spūalib⁹: vt p3 l. h̄ titu lo p totū. So. dic Hostiē. q̄ erat bñficiū de q̄ pcipiebāt an nuatī certā pēsionē vl portionē vl forte noie bñficij ecclīasti ci pcipiebat. x. libras: vl aliū censuz: al's si eēt tm̄ bñficiū tpa le h̄ liceret: e reuocaret feudū d camera: vt i li. feu. ti. q̄. mo. feu. amit. i. rū. e. §. si quis.

e **Et si qōnes.** Cardinalis p pala freno a nobili viro re cepto nō p̄sumit cōmittē symoniā. h. d. fm ab. vl in arbitrādis e munerib⁹ an iducāt symoniā attendi d3 p̄sonaꝝ dātiū q̄litas: muneris q̄titas e donatōis tēpus: e vel sic ꝯsecratio vel ordina⁹ nō est symōiaca: l3 ēt pri us ꝯsecratori vel ordiatori aliq̄d donatū fuerit: nō ex pacto h. d. e pōt diuidi i tres ptes. Jn pria q̄rentī ꝯsciaz a puritate ꝯmendat e scrupulositate curiosā rep̄hēdit. Jn h̄ itaq̄ fcm̄ narrat distiguēdo soluit: e soluēdo ꝯcludit. secūdū ibi: cū i accipiētis. tertiū ibi: si ḡ. e tertia ibi: si aūt. rñdz auēti: ex qua dubita⁹ insurgebat. ℭ No. i. q̄ pallei traditio ē qd spūale: vñ recep⁹ ꝯmodi tpalis p tali iducit symoniā. ℭ No. q̄ nō expedit quē esse nim⁹ scrupulosū i ꝯscia. ℭ No. tria pōde rāda i symonia p̄sumēda: vl nō. q̄ exponūi i tex. ℭ No. q̄ datio eq a potenti i cāu necessitatj n̄ iduc̄ symoniā. ℭ No. q̄ nō ois datio iducit symoniā: s3 illa tm̄ q̄ ai est iductiua p̄ sūptiue ad spūale ꝯcedendū. ℭ Op. q̄ ꝯscia scrupulosa sit tenenda: nisi pri⁹ error scrupuli dimittat. d re. p. p tuas. So. ꝯscia scrupulosa de facili nō d3 āplecti: tñ si āplectat. dic q̄ talis d3 d̄clarari: vt error tollat: e sic ꝯscia pura e clara p̄ma neat: s3 Host. vt h̄: vl dic q̄ ꝯscia scrupulosa nllo dubio cor roborata nō est āplectenda: tñ si l3 dubiū aliqd e āplectat nō est relaxāda nisi clarificet. ℭ Op. ij. ꝯ tex. dic ignorāte

q̄ fec⁹ est l scienter: s3 h̄ ē fīm: q̄z vtrobiz est eadez rō ḡ ec. ar. c. trāslato. ē. d ꝯsti. So. dic q̄ idez ess3 si sciuisset. ℭ Opp. iij. q̄ iudex nec ali⁹ q̄cq̄ recipe d̄beat etiā modicū. C. ad. l. iul. repe. l. i. C. d assel. l. iij. e. l. null⁹. cū si. ē. de censi. cū apl's §. iu bem⁹. Hoc fortificat: nā iudex durāte admistratōe n̄ d3 do natōez recipe p se vl iterpositā p̄sonā: nec aliq̄s de suis hoc pt: e si recepit totū cogit restitue p⁹ depositā admistratōez. C. de ꝯc. iudi. l. i. q̄nimo. nec subditos grauare d3 i faciēdo terras suas laborari: nec aliq̄ mō vt l lōbar. ne li. h̄. l. i. e. ij. i mo plus tales tenent ad restōnez q̄drupli: e idignatōez p̄n cipis icurrūt: e cīgulo dignitatj d̄nudāt: e substituentes ali quez officialez pena. x. librarū auri puniūt: e bona ipsoꝝ ꝯfi scāt. Jn auc. vt iudi. sine q̄q̄ suffra. §. si quis aūt. e l. §. necessita tez coll. ij. e d collatorj. §. p̄hibem⁹. al's iubem⁹. auc. iudices e. §. si gs aūt. coll. ix. So. exiget ab initio p se vl aliū est ihi bitū: vt i ꝯtio: grat) collatū recipe nō est ihibitū: vt h̄. vl nō hñs salariū de publico pt recipe vt h̄: alias nō: vt i ꝯtio: hec tñ decr. inuit i q̄ntitate esse arbitrariū: qd itellige saluo eo qd vi d rescrip. statutū. §. isup. li. vi. ℭ Capio gl. sup v̄. mu nerib⁹: q̄z alic sūt l'ale e q̄ro q̄ est dña iter mun⁹ e donū. di cit gl. q̄ donū est gen⁹. Mun⁹ est spēs. ff. de v̄. sig. l. iter do nū: e dic Jo. an. q̄ donū ē sine cā. Mun⁹ cū cā: vl donū exi guū: mun⁹ p̄ciosū. e dic gl. q̄ i munerib⁹ dādis attendūt q̄t tuor qs dā: quis ve petenore q̄ re: e q̄ cā petendit: s3 quale e quo. iij. q. vij. i ꝯmibus q̄tuz. xvij. q. i. ananias. q̄litas e p̄ sona dantis e recipientj: vt h̄. e alleḡt dcm̄ Senece qd vide p te. ℭ Op. gl. v. q̄ modica pecūia iducit symoniā. J. e. ex tue So. dicit gl. q̄ q̄sq̄ iducit vt ibi: s3 dic q̄ ibi pactū iteruenit h̄ nō: e h̄ vera fm hosti. ℭ Gl. sup v̄. donaret. q̄rit an licitū sit dare ioculatoꝛ: dic gl. q̄ n̄. alleḡt. xxxvj. di. dōare. ℭ Gl. sup v̄. itentōe op. q̄ sit possibile iudicare d itentōe alterius xxij. q. ij. Btūs. vt ec. bñfi. c. vno. So. vere iudicare de iten tiōe alteri⁹ est ipossibile: s3 p̄sūptiue iudicare p exteriora bñ ē possibile: vt h̄: vñ p exteriora p̄sumūt iteriora. ℭ Quid si hac itentōe dedissz fruct⁹ vt facili⁹ negociū ꝯsecratōis su perioris expediret. gl. dic q̄ essz symonia. p tex. a ꝯtio: nisi fo te essz datū i ei⁹ odiū. J. e. nobis. vl nisi eo p̄hibente fecissz. J. e. sic. Recurrendū. n. est i talibus ad itentōez: ex itentōe. n. ista iudicat. i icertj. n. nō certus loc⁹ est ꝯiecturj. ff. d v̄. ob. l. ꝯti nuus. §. cū ita. ℭ Quero q̄ dicāt dona modici p̄cij: dic gl. illa q̄ ad q̄titatē muneꝝ nō redigūt. ff. d of. pcō. l. soleni. ff. d offi. p̄si. l. plebiscito. nā i his symonia nō iterp̄tat: q̄z talia modica dona nō sūt p̄sumptiue ai iductiua. ad h̄ no. i. c. sta tutū. §. insuper de rescrip. lib. vi. ec.

**Veniens.** Abbas e maiores de ꝯuen tu q p receptiōe mōachi pe cuniā recipiūt ex pacto a bñficio suspendunt: e recept⁹ restituta sibi pecūia ad aliō mōasterium trāsfert. h. d. p̄ma ps ponit q̄relā p̄sbri. secūda ibi: q̄m. dat iudicez: cui tria mādat. ℭ No. q̄ mōasterij igressus ē q̄d spūale: p cui⁹ receptiōe datio pecunie symoniaz itroducit. ℭ Scdo no. q̄ symōiaca p̄uitas p ꝯsuetudinē nō excusat. ℭ Tertio no. q̄ pecūia data rep̄sentantib⁹ ecclīā p mona chatu recipiēdo: nō applicat ecclie: s3 est restituēda mona cho. ℭ Quarto no. q̄ delictū abbatj e maiorꝫ d collegio vel ꝯuentu p̄iudicat ecclie. ℭ Quito no. penaz symoniace recipientiuz aliquez i monachū: q̄z suspenduntur a bñficio. ℭ Sexto no. q̄ symoniace igressus moñ. d̄trudi d3 i aliō moñ. ℭ Quero an datiōe pecunie sine ꝯuentōe ꝯmittatur symonia. dic host. hic q̄ nō: nisi mentalr: q̄ p pecūiaz abolet e suffic sola ꝯuentio ad iducendaz symoniā: dato q̄ nō fue tur p̄missū: vt h̄. ℭ Gl. ij. op. ē. e. c. d h̄. remittit ad. ibi no. ibi dixi. ℭ Querit gl. an hic essz monach⁹ q̄ recept⁹ est p sy moniā: e gl. vl dicere q̄ sic: p istū tex. in ꝯtrū facit q̄z pecūiaz retinē est ꝯ subaz mōachat⁹. ar. ē. d ꝯdi. ap. c. vlt. Tu dic q̄ h̄ n̄ est ꝯ subaz q̄ mōasteriū habeat pecuniaz: s3 e q̄ ipse teneret bene esset contra subaz ec.

**Ex tue.** Si ordinandus p̄statori suo ali qd dedit ex pacto symoniacus ē

nō tñ ĩponit̃:ſi h̄ ē occultū.h.d.Cōſultatio ẽ rñſio.ſcḃa ibi vñ. ¶ No.ꝙ datio pecūie ꝑ pñtatōe archidiacōi ad ordi nes aſſumēdos ſymoniā iducit. ¶ No.ii.ꝙ ſup occultis ñ iudicat eccl'ia i foro ꝯtētioſo ſꝫ ſic i pñiali. ¶ No.iii.ꝙ p iſta v̄ba mouens ẽ iducēs qa nō ꝓciſe ꝯpellit̃ ad id qđ mā dat̃ exercēdū. ¶ No.iiii.ꝙ i crīe ſymōie pena pñialis cō cordat pene q̄ i foro ꝯtētioſo iponit̃. ¶ No.v.ꝙ ſꝫ metas fori pñialis etiā pacta pnīa nō retinet̃ in crīe ſymōie officij executiō. ¶ No.vi.ꝙ foro pñiali ſi ꝯpellit neceſſario quē ad pnīaꝫ:ſꝫ ſolū reſtringt ſue ꝯſcie. ¶ No.ꝙ irreglaritas ex delicto ꝓueniēs nō tollit̃ religiōis igreſſu.ḋ q̄.ḃ apoſta.c. ij. ¶ No.ꝙ ꝯfeſſiōe fcā i foro pñiali q̄s nō dānat̃. ¶ Ultimo no.ꝙ pnīe ſūt arbitrarie. ¶ Op.q: tex.dicit ipi.ꝙ ñ ſolū ex relatōe imo etiā ex ꝯfeſſiōe.de h̄ ꝯſtabat: ẽ tñ papa nō mādat ipſuꝫ dānari ẽ puniri.ḃ crīe.ꝯ.c.ḃ h̄.ẽ.So.ꝯriū loq̃r i ꝯfeſſiōe facta i foro pñiali:nā h̄ iſta ꝯfeſſio fuit fa cta i foro pnīe:ẽ iō dicūt aliq̄ h̄ p illḋ qđ dr̄ in tex.nō eſt ſub audiendū imo ē piculoſum.ad h̄.de pe.ẽ re.oīs. ¶ Glo.i. no.ꝙ quātitas munerū diuerſitatē iuris nō iducit.al'.ꝯcor. ¶ Op.ḋ.c.ẽ ſi qōnes:vbi modicitas dati nō iducit ſymo/ niaꝫ.So.dic̄ gl.ꝙ ꝯſiderāda ē intentio:ſic̄ i vſurie:ẽ i furto: dicit tñ Hoſt.hic qđ ſola itentio nō iducit ſymoniā ꝯuētio nalē:ſꝫ bñ mentalē:q̄ p pnīaꝫ abolet̃:vt.ī.e.c.vlt.dic ꝙ mo dicū ex pacto ẽ itentiōe hic recipiendi p ſpūali iducit ſymo niā:ſi h̄ ꝯſtat i dubio ē dr̄a iter modicū ẽ magnū:q: modi cū p̄ſūptiue ñ ꝓſūit̃ datū p ꝓuētiōe bñdi ſpūal:ꝫ:mſtrā ſic:vt i.c.ẽ ſi qōeſ.ḋ.e.t. ¶ Gl.ſup v̄.ſecretū.i ꝓn.Italie.op.i.v.ar. ꝯ.ꝙ ſecreto ḃliquēs ñ ꝓmoueat̃:ſine ꝯſeñ ꝑlati ſui:ẽ ſic pa ri rōe abſtiet̃ dēat ab ordie iā ſuſcepto.ḃ téꝑo.or.ad aures. So.dic̄ gl.ꝙ ſ'ʒ ſ'ar] i obedictia ſui ꝑlati:ẽ ñ bñs titulū:p p quē poſſit petē ꝓmotōeꝫ:ipaꝫ ñ petit:vt i ꝯrio:ſꝫ ſeclar] bñs titulū:q: iā ꝓmot⁹ executōe ordis iā ſuſcepti vtit̃:q: eo ꝙ or diat̃ cāꝫ bꝫ vtēdi executōe:nec ꝓhiberi ꝑt occult⁹ vt h̄.ẽ aſſi gnāt Doc.rōeꝫ:q: mlta ipediūt ꝓmouēdū:q̄ ñ ḋiciūt iā ꝓ motū. ¶ Gl.ſup v̄bo cohercere colligit ꝙ ſymoniac⁹ ipſo iure eſt ſuſpēſus:ſed ſi occult⁹ eſt nō pōt ꝯpelli vt gerat ſe p ſuſpēſo i foro ꝯtētioſo:q: eccl'ia put eſt foꝝ ꝯtētioſi nō iu/ dicat ḋ occultis h̄ dicit hic vex Jo.an.q: occult⁹ ſuſpēſus ē q̄ ad ſe:ſꝫ nō q̄ ad alios:p⁹ pactā pnīaꝫ.al'ar.ḋ.e. Inq̄ſitōis. Credo ēt q̄ ad alios:ſꝫ dꝫ occulte vitari. Cōtra qđ oppono de.c.tāta.ḋ.e.ẽ.c.repitūtur.i.q.i.So.ſꝫ doc.ꝯriū loq̃r i iſa mato:hic aūt loq̃r i occulto. ¶ Cōtra qđ op.de.c.iq̄ſitōis. .ḋ.de accuſa.vbi ēt p⁹ pactā pnīam:ipedit̃ executio ordis:ẽ ſic ē ſuſpēſus. Sol.ſꝫ Jo.an.ē ſuſpēſus q̄ ad ſe vt i ꝯrio: nō aūt q̄ ad alios:vt h̄. Dic ꝙ h̄ dcm̄ Jo.an.ꝓcedit i ſymōia co i bñficio nō i ſymōiaco i ordie.iuxta ea q̄ fuerunt no.i.c. accuſat⁹:ẽ.c.tāta.ḋ.e. Tñ iſte tex ſtrigit p ſuo dcō ꝙ dēat in telligi de ſymoniaco i ordie:cū h̄ ſymōia fuerit ꝯmiſſa i or die:qđ ēt tenuit gl.ḋ.e.accuſat].ẽ hoſt.h̄ ſeq̃t̃:dicit g̃ ꝙ tex. nr̄ nō negat q̄n ſit ſuſpēſus:ſꝫ bñ nō vult ꝓcedi i foro ꝯtētio ſo:q: oio ē occultū:ẽ iō poſſꝫ euitari ēt publice ꝓterq̄ i caſu .c.nr̄i.vbi euitatio eēt piculoſa:cū ipſi⁹ noticia fuerit bita in foro pñiali:cui⁹ reuelatio ꝓhibet̃:vt i.c.oīs vtriuſqꝫ.ḋ pe.ẽ re. ¶ Gl.vlt.op.ꝙ pnīa nō dat̃ niſi penitēti.xxiiij.q.ii.lega tur.cxxiii.q.vij.quēadmodū.So.pnīa q̄ſtū ad vitā eternā ſibi dari nō ꝑt niſi recedat a pctō:vt dicūt iura ꝓdcā: tñ dan da eſt ei ne idureſcat in pctō.ḋ pe.ẽ re.ꝙ q̄dā: forſitā cū ti more pnīe citi⁹ deſiſtet a pctō ſm gl.ẽ dicit hoſt.ꝙ hec pnīa eſt monitoria ꝯſiſtoria ẽ pene releuatoria:nō aūt ē v̄a pnīa: ex quo nō abſtinet:ẽ valꝫ ad id qđ dicit gloſa ẽc.

a **D nostrā.** No.i.ꝙ pecuniaꝫ exigēs p quocū q̄ꝫ miniſterio ec cleſiaſtico eſt ſymoniacū. ¶ Notabilia appa rēt ex textu. ¶ Quero qd dicat̃ miſteriū eccle ſiaſticū:dic dare pecuniā p acolitatu ſubdiaconatu ẽ diaco natu ẽ ſilia.ḋ.ḃ ele.cū i cūct].§.iferiora. ¶ Quero an ꝯmit tat̃ ſīmōia ſiue det̃ pecūia p criſmate ꝯcedēdo:ſiue ꝓ criſ mate vēdēdo:gl.dic̄ ꝙ vtrobiqꝫ: vt no.ḋ.e.ea q̄.

b **E symoniace.** Cū ſymoniace ordiato q̄ ſymo niacus non eſt diſpēſari poteſt.h.d. ¶ No.ꝙ queſtioni in genere formate nō poteſt dari certum rñſum. Item ꝙ vbi ſub gñe q̄ſito ſūt aliq̄ ſpecifice i deciſiōe a gñe duenēta:ſuf ficit rñdere ſpecificie:vbi qđ i gñe ē formata rñſio:ꝫ i vno in diuiduo vł negatū i gñe. ¶ Ultio no.ꝙ cū ſymoniace ꝓ/ moto ſeu ordiato co igrāte ꝑt diſpēſari:ẽ ꝙ ſymoniace or diat⁹ igrant̃:nō ꝑt dici ſymoniac⁹. Idē ſi ſciēs a ꝯdicit.ſm doc.ī.e.ſic.ſec⁹ ſi ſciat ẽ nō ꝯdicat:vł pecūiā ſoluat:q: eſt ſy moniac⁹:ẽ ſymōiace ordiat⁹. ¶ Op.cū gl.ꝙ ñ poſſit ep̄s i diſtīcte diſpenſat̃ cū ſymōiaco.i.q.i.pñtiū.ī.e.a nob.So.q dā ſūt ſymōiace ordiati vł ꝓmoti ignorāter:ẽ tales ḃ iure ñ pñt i ſuis ordib⁹ remanē.ḃ iur̃ tñ diſpēſari ꝑt cū eis:ẽ i ordi ne ẽ i eccl'iis p⁹ liberā ꝯſignatōeꝫ. Quidā ſūt ſymōiaci ſcien tes vł ꝯſentiētes:ẽ cū talib⁹ ſol⁹ ꝑꝑ diſpēſat.ḃ q̄.ḋ.ḃ trāſla.ꝑla.p⁹ trāſlatōeꝫ.ẽ ibi oīo vid. Cal.tñ ꝯ iſtā diſtictōeꝫ:q̄ ibi pōit̃. ¶ Op.ꝙ imo ep̄s ñ poſſit diſpēſare cū ſymōiaco ſci ent̃ i bñfi⁹:vt poſſit ꝓmoueri ad ideꝫ vł ad aliḋ bñfi⁹:qđ ꝓ bat̃.ſymōiac⁹ ēt i bñficio eſt iſamie:vt eſt tex.i.q.iii.c.vlt.ſꝫ ſup iſaia ep̄s ñ ꝑt diſpenſare:vt i.c.cū te.ẽ ibi no.ḋ.de re iu. ẽ h̄ tꝫ gl.pe.ḋ.e.ex diligenti.q̄ nec ſup dignitate vł bñfi⁹:ꝗꝫ iſames ñ ſint ꝓmouendi:vt.c.oīpotens.ḋ.ḃ accu.ẽ.ixxx.di. tāt] dātel.So.forte p p h̄ gl.cōit̃ tenuerūt ꝙ cū ſcient̃ ſymo niaco i bñficio ep̄s ñ poſſꝫ diſpenſat̃.doc.dñt ꝙ ēt i ſymōia igrant̃ ab alio ꝯmiſſa:ſi eſt i ordie ſol⁹ ꝑꝑ diſpenſat:ſi ē ma niſeſta:alr̃ ſol⁹ ep̄s.ḋ.e.ex me.ſꝫ hoſt. Ala.ẽ cōit̃ doc.ẽ h̄ ē vt reqrat̃ diſpenſa⁹ i ordib⁹ ẽ bñficiis ſymōiace ꝗceptꝫ:q̄ ē igrant̃ ordiat⁹. In aliis āt ordib⁹ ñ ſymōiace receptꝫ:ẽ bñfi ciis ſine diſpēſatōe ignorās remāebit:ẽ noua bñficia alias nōice recipe poterit:nouos aūt ordies ñ recipiet: niſi pri⁹ ſe diē ipo q̄ſito ſymōiace diſpēſet̃:ſic ẽ ſi p ſaltū ꝓmot⁹ eēt.lii di.c.i.ẽ dic̄ ino.ꝙ i ſimplicib⁹ bñficiis diſpēſabit ep̄s.i digni tate ſol⁹ ꝑꝑ:ēt cū igrante.i.q.i.q̄o.ḃ h̄ ḃ ele.c.ſi.niſo tñ caſ is cū q̄ ſymōia ꝯmiſſa ē diſpēſabit ſꝫ Inn. Pro dclaratōe gl.ẽ eoꝝ q̄ ponūt h̄ doc.cū q̄rit̃ qs poſſit diſpenſat̃ cū ſymo niaco:ſic ē diſtiguēdū:q: aut loqmur i adepto ordieꝫ ſymo niace:aut i adepto bñficiū.ꝓ cāu:aut ordiat⁹ fuit ſciēs aut ig rās:ſi ſciens:qđ itell'e:ſiue ab initio:ſiue ex poſt fcō ratū hñit vt i.c.ſic.ī.e.ẽ cū tali ſol⁹ ꝑꝑ diſpēſat:vt i.c.nob.ſꝫ vnū itell'ꝫ. e.c.pe.ẽ h̄ v: tenē h̄ gl.ẽ i.c.miſi cū ꝓdeꝫ.§.poſt trāſlatōeꝫ.ḋ ḃ renū.ẽ tꝫ gl.i.q.v.pñtiū.aut igrās:ẽ aut eſt māifeſt⁹ ſymo niac⁹:ẽ ſol⁹ ꝑꝑ diſpēſat:vt i.c.pñtiū.i.q.v.Si occult⁹ tē ep̄s ꝑt diſpēſat̃:vt h̄.tñ aliq iter q̄s eſt hoſt.hāc diſtictōeꝫ admi ſerūt etiā i ordiato ſcient̃.p.e.ex me.ḋ.eo.ad qđ rñdere:vt ibi no.ẽ iſto cāu ñ reqrit̃ diſpenſa⁹ niſi q̄ ad ordies ſymōiace re ceptos:q̄ āt ad ātea ꝗceptos ñ reqrit̃ diſpēſa⁹:imo i illis ſid te ſine aliq̄ diſpenſatōe miſtrabit:ẽ noua bñficia dūmō cāo nice ꝗcipe poterit.nouos āt ordies ñ recipiet:niſi pri⁹ ſit diſpē ſatū i ordie ſymōiace ꝗcepto:ne videat̃ p ſaltū ꝓmot⁹ vt.lii. di.c.i.ẽ cāu ꝓncipali i adepto bñficiū ſymōiace:dic ꝙ aut lo qmur i adepto dignitatē ſeu bñficiū curatū:q̄ i h̄ eq̄parat̃ vt c.ḃ iſta.ḃ ꝓb.ẽ.c.cū null'.e.ti.li.vi.aut i adepto bñficiū ſim plex.ꝓ cāu aut i ſciēte:aut i igrāte.ſi i ſciēte dic ꝙ ñ ſpōte re nūciat ꝑt ep̄s diſpēſat̃ cū eo:vt i alia ecc'a hēat bñficiū:ẽ ēt vt miſtret i ordib⁹ ſuſceptꝫ.i eadē eccl'ia ñ ꝑt reſpcū eiuſdeꝫ dignitat]:reſpcū āt alteri⁹ bñficii ꝑt:ſꝫ i ordib⁹ minorib⁹ mi niſtrabit ad ſupiores āt ñ aſcēdꝫ.i.q.v.c.i.ẽ ſic iſto cāu pl⁹ ꝓūit̃ remanēs i eadē eccl'ia q̄ꝫ trāſiens ad aliā. Si in igrāte: tūc aut ꝯmiſſa fuit ab emēte:ẽ ñ nocꝫ:vt.ī.c.nob.aut ab ami cis:ẽ tē ñ expectat ſniaꝫ i tota illa vacatōe eccl'iaſticā digni tatē hēre ñ poterit:vt.ḋ.ḃ ele.ſi alicui⁹:exponēdo illa vice i to ta illa vacatōe:put ibi expōit ino.ẽ h̄ vex niſi neceſſitas vł vti litas aliqd ſuadeꝫ:vt.i.q.vii.§.niſi rigor.in alia āt vacatōe bñ diſpēſat̃ poterit.ar.ḋ.c.ſi alicui⁹.a ꝯrio ibi:ea vice.aut ſpō te renūciat ẽ tē gl.i.c.p⁹ trāſlatōeꝫ.vł velle ꝙ ep̄s ñ poſſꝫ diſ pēſat̃ cū adepto dignitatē ſymōiace:cū ibi dic̄ ꝙ ꝑt diſpēſa re cū adepto bñficiū q̄ſi ſec⁹ ſit i adepto dignitateꝫ.hoſt.tñ dic̄ ꝙ ex euidēti vtilitate poterit diſpēſat̃:alr̃ op⁹ ē ꝑſona me dia.i.q.vij.ẽ ſi illa qđ ibi piꝫ.io.ḃ cal. Si loqmur i adepto beneficium ſimplex per ſymoniam:tunc ſi renunciat ſpon/ te poterit etiam quo ad illud diſpenſari: ẽ hoc ſi ignorāter:

Si aūt sciēter tūc poterit ex euidēti vtilitate alias nō. Siaūt nō renūciet sz expectet sniaz: tūc nō fit dispēsa° respcū eiusdē vacationis: nisi vtilitate vel neccie suadēte. ar. d. c. pe. ̄. de elec. Et pdcā olat itelligēda: vbi non est ꝯmissa symonia cū episcopo dispensante: vbi aūt esset cū eo ꝯmissa: in nullo casu dispēsaret: vt ita tenet glo. i. q. vii. presentium. ſm Jo. de calderi.

m **Mattheus.** Si ꝯdicēs electiōi pp pecuniā sibi ꝯ volūtate elcī traditā a ꝯdictiōe dsistit: elcūs postea ꝯfirmat° symōiac° ē: ꝗ renūciat tenet. h. d. Cōīa diſſo. fa. ibi. qꝛ igr. ¶ No. i. ꝙ datio pecūie ēt p° electōez ltime fcāz: electōi ꝯdicat: symōiā iducē: ꝗ sic datio pecūie p bñda voce: vel nō ꝯdictōe: ēt vbi vox nō ē ad electōez validādā necīa: symonia iducat. ¶ Scdo no. ꝙ symōiac° i bñficio nō pt nisi ipē bñficiū male acqsitū dimittat. ¶ Tertio no. ꝙ vz elcō fcā maiori pte. ¶ Quarto no. ꝙ turbata volūtas i dlicti volūtas ē ꝗ iducē dlictū. ¶ Op. ꝙ matthe° nō debuerit penitus pniale ꝯmōstrat ꝗ pā. lē. ꝯ pe. oia. So. dic ꝙ h mōstrauit ꝯ volūtate ipsi° q peccauerat: sic° i inito. ¶ Quero ꝯ exēplo q̄ lr dicat fecisse turbata volūtate: dic forte amico ꝯsulēti rñdit maledicat ipē: da sibi pecūiā: q̄ fit secū i pditōe: vel filius vel forte itēdebat ius suū redimē. J. c. dilcūs: sz bo. qꝛ itētio ex q̄ pactū iteruēit si excusat sz eū. J. c. p tuas. vel forte fuit volūtas turbata qꝛ rñdit amico qd a me qris ꝯsiliū: fac qd tibi vr: ꝗ id dixit amico turbato. ¶ Quero an possit dimittē bñficiū symōiac° sin supioris auctē: siue licētia: dic h Jo. an. ꝙ si. ꝯ q̄ J. c. ii. ꝗ dic vt. ̄. ꝯ renū. c. nisi. §. pp ꝯscias. ¶ Gl. ij. ꝙ pria ē lr alio op. ꝙ ex datiōe pecunie alicui ex canōicis non iducat symonia: eo electo a maiori pte: qꝛ ex q̄ ē elcūs a maiori pte bz solidā electōez: datio g̃ pecūie ne qs ꝯdicat poti° ē redimē vexatōez: qd ē licitū: q̄ dat pecūiā p spūali: ꝗ sic si ē symōia. So. d. gl. itellr ꝙ ille q̄b° dabat pecūiā: hēbāt ius aliqd ꝯdicēdi electōi sce: puta qꝛ erāt ꝯtēpti: ꝗ sic poterāt ꝯdicē electōi iā sce: vel aliā exēptōez poterāt ꝓpōet electo: ꝗ ita ius hēbāt: vn nihil eis dari debuit: eo qꝛ sciēte: ꝗ si ꝯdicēte pecūia data ē: sy° ē: vt h: ꝗ sic p iure q̄rēdo nō ē licitū redimē vexatōez: p iure aūt q̄sito sic: vt J. c. dilcūs. Jnn. dic ꝙ iusta vel iniusta cēt ꝯdictio: aū ꝯfirmatōez licita si fuit datio pecūie. ꝯ elec. significasti. ¶ Scdo op. eadē gl. ꝗ vr ꝙ datio pecūie i volūtate turbata non inducat symōiā: qꝛ illa nō ē volūtas. xij. q. ii. merito. So. dic gl. h logr q̄n erat mēte turbat°: ꝗ si totalr aliēatus. p̄ eni casu in malis ifirmitas ai si excusat: si tñ ꝓhibuisset ei iputaret: ꝗ dic gl. ꝙ turbata volūtas ē sic coacta ¶ Op. glo. sup vbo ꝯsul. ꝙ sit ꝯpellēdus ad dimittēdū bñficiū. ̄. c. isinuatū. So. d. gl. hic i foro pnie ꝯsulebat: vn nisi expsse ꝓhibēdū: ꝯsulēdo. ̄. de tempo. ordi. ad aures. ̄. c. ex tue. ꝗ tale ꝯsiliū necessitatez importat si vult saluari consilium ec̄.

a **D aures.** Pro absoluēdo excōicatū qꝛ satisfec̄ pecū exigi si dz. h. d. Pila pōit q̄relā. fa dat iudicel. ibi. qm̄. ¶ No. p̄ ꝙ pp ꝯtūaciā si soluēdo ad istāciā p̄ uati qs excōicat. ¶ Scdo no. ꝙ purgata ꝯtūacia cessat dz pena p ꝯtūacia iposita. ¶ Tertio no. ꝙ absolutio ab excōicatōe ē q̄d spūale ꝗ p ea pecūia recipi nō dz. ¶ No. ꝙ vbi qs ē excōicat° dōec satisfecerit nō suffic̄ sola satisfactio sine absolutiōe. ad h vt dicat ab excōicatōe absolut°: ad qd vide no. i cle. j. ꝯ ſetē. i gl. dōec. ¶ Querit an isti i excōicatores reqsiti possint absoluē. So. dic ꝙ sic si st ordiarij. Si aūt st delegati ꝗ nōdū diffinitie pnūciaft idē. Si aūt diffinitie pnūciauerūt nō pñt absoluē: nisi fint. J. ānū: vt. c. q̄rēti ꝯ of. dle. h vltimū mihi ē dubiū. cū isto casu si agat ꝯ executōe snie: sz reuocatiōe act°. ad qd vide no. i. c. quafr. ̄. ꝯ accu. ¶ Querit an absolut° dāc dēat facē fieri p ꝑsbīm i casu q̄ ipsi nō st ꝑsbīi. dic bo. ꝙ sic: ꝗ sic seqr opi. suā q̄ cōiter nō tenet: de q̄ in. c. cū ꝯsideres J. de sen. ex. ¶ Quero an si i statuto caueat vel ꝯsuetudie: ꝙ excōicatus añq̄z absoluat p q̄libet mense q̄ i steterit excōicat° soluat certā q̄ntitatē: puta. x. libras: an poterit h pena exigi sisi vicio symōie: dic bo. ꝙ sic. alle. ̄. ꝯ of. or. dilcūs. ꝯ ꝯ. si gñi. ex pte. de iudi. c. i. ꝗ h rō qꝛ h nō petit p absolutōe: h vt satisfiat ꝯ dlicto ꝯtūacie. Absolui tñ dz sz q̄sdā petens absolōez ꝯiꝯ ꝗ ōmū ꝯpelli ad satisfactōez sz ꝯsuetudinē vel statutū. J. c. ad aplica: ꝗ ad pdcā fa. q̄dā extrauagās q̄ oli hēbat lri. ꝯ sen. excō. sub itermiatiōe. ¶ Quero an p vexatōe sit licitū: vel nō dare pecūiā. dic ꝙ licitū ē vbi laicus vel plat° vexat clicū tpaliter ꝗ non spūaliter. Jtez lz aliqd laico dat vt bñ soluat dciat: i qb° nō bz ius seudimec se hēe ꝯtēdit. vide de deci. ꝓhibem°. ꝗ. c. si. spoliat° vō dat nō dz pecūiā sz aliq̄s: vt recupet ecclīā: q̄ spoliat° ē: x ꝯ si videat icē redimē vexatōez: sz possessiōes recupat ꝑcū dat si ꝯpellat: vel sisi cāe cognitōe violētiā patiat: sz Jnn. ꝯ bm i. c. dilcūs. ¶ Gl. i. q̄rit ꝯ rōe q̄re p absolōne si fit dāda pecūia: dic gl. ꝙ absolo ē ministeriū ecclastī. ꝗ qd spūale: p q̄ pecūia si ē exigēda. ̄. c. ad nrāz. ꝗ. c. nēo. vn recipiēs p h pciū ē symoniac°. i. q. iij. nō solū. Quid si aliqd ꝯ differt p absoloe an dās symōiā ꝯmittit: pt dici sz gl. ꝙ si: qꝛ ex q̄ iuste ꝯnegat absolo: vel dat pecūiā ad vexatōez redimēdā: qd si ē symōiacū. J. c. dilcūs. vbi de h: vn ab eo possz ltime appellari: x cū gue immineat piculū aīe. ar. ̄. ꝯ ap. vt ꝯbit°: vn nihil p absolone dirce dādū ē. Jnn. dic ꝙ ē symoniac°: qꝛ hēbat ad supiorē recurrē. ̄. ꝯ iu. pa. nlr̄. vn nō ē necīa redēptio: vbi adūsari° ius bz: vel vbi a supiorē ꝯseq possz ius. Jo. an. crdit gl. vaz: q̄n imminz gue piculū vel dānū ex dilatōe solonis: vt qꝛ seq̄nti die dz fieri elcō p eū vel ꝯ eo: vel nisi agat ꝑscribē ꝯ eū: vel parit actio: vel his silē: aliās ꝓcedit opi. ꝯtra. Quid si pp cōtūaciā ꝯbitōis adūsari° fecerit expēsas: an possit ipedire absolutōez nisi r̄sarciāt. Gl. dic ꝙ sic. vt lit. si ꝯt. qm̄. §. i aliis. Jdē dic gl. si iudex fecisset sumpt° p p excōicati ꝯtūaciaz: ꝙ posit nō absoluere nisi illi restituant: qꝛ nō dant iuitu absolonis. J. c. sacro. puta q̄n iudex ꝓcedit ex offō suo. ̄. de ap. cum spāli i hoc verum q̄n iuste excōicauit: aliās sine difficultate illum absolure dz. J. de sen. excō. sacro.

b **E regularibus.** Mōachi p symōiā recepti: si st symōiaci ad artiora mōasteria trāsferūt: iaks p° renūciatōez i eodē loco vel alio eiusdē ordis potest tolerari. h. d. Cōsulta° ꝗ rñsio. ibi. vn ꝗ aptior. Jnstruc°. ibi. si aūt. No. ꝙ monach° symōiac° ꝗ symo° recept° dz remoueri a loco quē symōiace recepit: ꝗ dz detrudi ad arti° moñ. ¶ Scdo no. ꝙ moñ. solitariū cēset magis strictum q̄ moñ. si solitariū. ¶ Tertio no. ꝙ mōch° symo° recept° si symōiac° ē cogēd° renūciat: ꝗ postea pt ibi reduci: dū tñ sisi scādalo possit morari vel i alio eiusdē ordinis. Querit glo. in. an symōiace recept° possit renūciat alibi q̄z i māib° plati: vel ꝙ si. ꝯ renū. nisi cū pdē. §. i. ꝗ. c. p° trāslatōez. §. rursu°. Gl. ꝯcludit ꝙ i reg°arib° ē tenēdū qd hēt. J. c. qm̄. Jn sclarib° si st epi cedē si pñt sisi licētia pp̄. Alii iferiores cedē si pñt sisi licētia suoꝝ platoꝝ. ꝯ renū. admonz. Si tñ si pñt hēe licētiā debēt oio renūciat: qꝛ si pñt petitē nisi male ablatū restituāt: ꝗ sp st i mora: sic fu res. xiiij. q. vi. si res. i. q. i. ordiatos. ff. ꝯ ꝯdi. fur. l. i re. furtia. §. i. ꝗ. l. si. Dñt doc. ꝙ imo recurrit h casu ad supiorē. ̄. ꝯ regl. a. lz. §. si vō. ꝯ iu. pa. c. nlr̄. Jnterim tñ abstineāt a bōis ecclie sz Jnn. ꝗ host. dñt doc. ꝙ etiā inferiores plati exēpti renūciāt nō i māibus pape: sz differūt ab epis in hoc: qꝛ epi non renunciant in manibus legati: sed sic abbates exempti. de elec. si abbatē. lib. vj. ꝗ de ꝯsue. cum venerabilis ec̄.

c **X insinuatiōe.** Si qs cānonicatū renūciās quē p symōiā fuit ignarāt adept°: ꝯ nouo assumat ad illū ex pria receptiōe sibi nil poterit vēdicare. h. d. Cōis diſſo. fa. ibi. rsidem°. ¶ No. p̄ ꝙ symōiace bñficiū q̄situ: lz si sit symōiac° retinē si pt: nec penitē nisi renūciet. ¶ Scdo no. ꝙ receptio crucis nō ꝓficit nisi penitētī: ꝗ idebite detētū restituēti. ¶ Tertio no. ꝙ q symōiace hūit bñficiū: eo igrāte si ꝓhibet i eadē ecclia eligi. ¶ Quarto no. ꝙ scā renūciatōe iure bñficij: nisi nouit ē igat ius āntiquū renūciatōe totalr extictū si snscitat. ¶ No. ꝙ capl'z dispēsat cū symōiaco. ¶ No. ꝙ renūciatio bñficij pt fieri i māib° alteri° epi. ¶ No. ꝙ clpa tertij nocet tertio q ex culpa lucrat. ¶ Op. vi ꝙ debēt sisi itermissiōe. ec̄. ꝯ no. ̄. de fri. ꝗ ma. c. si. ꝯ ꝯse. di. v. nūqd. ꝯ aut. ꝗ vsupal. c. pe. So. dic ꝙ h dz itelligi cōgruis horis vt i ꝯtrijs. ¶ Quero an ꝓcedat h. c. qualrcūqz cōsenserint: dic ꝙ sic sz doc. qꝛ siue expsse ꝯsenserit siue tacuerint siue turbate ꝯsenserit iudicāt symōiaci. ad h. c. matthe°. ̄. c. ii. ¶ Op. ꝙ i manib° iferioris epo qs si renūciet. xix. q. iij. statuim°. So. Q̄nidā fatet ꝙ renūciari nō possit i māib° iferioris. meli° dic Ho. necessariū ꝯsensuz epi ꝗ canōicoꝝ: q eligunt: vel spāle in symoniaco pp delictū. vide. ̄. c. p ri. ꝗ de renū. qd i dubiis: qꝛ forte hij hēbāt platē istituēdi ꝗ destituēdi. Dic sic ꝯclusiue qꝛ q̄n z istitutio ꝗ destitutio spectat ad iferiorē platū: siue ad capl'z: ꝗ in manibus illius dz fieri renūciatio. Jta h q̄nq̄z non spectat ad inferiorē sed ad epm: ꝗ tūc aut renūciatio fit d:

magna dignitate: vel est psona p quā grāf magnū pīudiciū eccl'ie: e tūc renūciatio est faciēda i manib⁹ epi: interueniente ɔsensu capli eccl'ie cathedralis: e capli bñtis eligere: vt i.c. statuimus. xix. q. iij. Quādoqz est aliud bñficiū vel est alia psōa: p quā nō grāf magnū pīudiciū: e tūc sufficit solus cōsensus capli: vel alteri⁹: de cuius pīudicio agif: vt i.c. fi. ff. de renun. e p̄dicta ,pcedūt nisi aliud ɔpetat epo. de ɔsuetudine vt i.c. fi. de ɔsue. lib. vi. ad h vide no. in.c. qd i dubiis. ff. de renū. sup. i. gl. ¶ O p. q nō valeat renūciatio in manib⁹ alteri⁹ q̄ epi. de renū. admonet. e. c. qd in dubiis. So. spāle ē in bñficio symōiace adepto. Uel scdo dic necessariū ɔsensū epi qui ɔfirmat: e canonicoz q eligūt. xix. q. iij. statuimus. e. C. de ac. e ob. l. fi. Uel tertio h loquif qñ canonici ab alio q̄ ab epo recipiunt ɔfirmationē: quo casu e sine eo resignant. ¶ Uenio ad gl. e op. cū gl. ii. q nō possit capl'z vel epo dispensare: vt. J. e. nobis. So. cū illo q scienter ē adeptus bñficium symoniace nō dispēsaf: vt i ɔtrario: sz cū eo q ē ignoranter adeptus sic: vt h. ¶ Glo. iii. op. q scō tertii: e patris pecuniam dātis eo ignorāte nō pīudicef: q2 nō est in culpa. de ɔsti. c. i. So. dic q est spāle i crīe symōie: e h pp eius frequētiā. Uel dic q scīm alteri⁹ alteri nō nocet nisi fuerit cā q̄re nocef deberet. Dicūt doc. q h ēt statutū fuit ad occurrendū fraudibus iterponēdaz psonaz. xlvi. di. sic. e marie q2 de facili scia nō ,pbaf: vt. ff. de pbs. l. veri⁹. ¶ Glo. iiii. sup vbo electionē op. q capl'z nō possit dispēsare cū symōiaco: q2 h spectat ad epm de ɔsilio capli. i. q. v. ɔsiliū. So. dic glo. caplm dispēsare nō pōt vt in ɔtrio: sz nouiter eligere dispēsatiōe epi interueniēte sic: ex quo nō supponif inhabilitas: vt h. Host. tñ dicit q. c. intelligi posset in monacho exēpto p cuius ded fa. qd ha. in cle. i. de re. ec. nō alie. ¶ O p. q nec epus dispenset. de iudi. at si clerici. i. q. vlt. c. vlti. e. i. q. i. q2. So. ibi loqf i eo q scienter ɔmisit symoniā: vel q ɔsensit: h in eo q nō ɔsensit: sz p quo ignorāter fuit symōia ɔmissa: vñ cū alieno vicio laborauit dignus fuit misericordia. C. de na. lib. l. legē. dicebat Ala. q vbi nec dās nec recipiēs bñficiū vel ordinē symoniā ɔmittit: poterit iferior plat⁹ dispēsare: qd credit h interuenisse. ¶ Ultia gl. colligit q actio sel' extincta rē. allegat iura i fi. ¶ O p. de. c. cū cessante. ff. d ap. So. ius agēdi creatū bñi pōt extingui cā cessante: vt ibi: sz actio sel' extīcta nō surgit noua cā ad antiquā se nō referente: vt h. Uel ibi iurisdictio nō erat oīo extīcta sz erat ipēdita. Jō resurgit. Jus agēdi erat oīo extinctum. Joan. an. tamen remittit ad no. in fi. glo. in dicto. c. cum cessante. ff. de appellatio.

n **Obis fuit.** Electio symōiaca ē cassanda si electorib⁹ pp h ɔmissa ē pecūia: lz elect⁹ igñet nisi h fuerit scīm i fraudē electi. h. d. Sūt due ptes. scda. ibi. ad vltimū. scda subdiuidif. scda. ibi. q2 igif. ¶ No. p̄ q electio p symoniā lz cū igñāte ɔmissā ē cassanda. ¶ No. ii. q culpa alteri⁹ cōmodū auferēs qs punif ēt ignorās. ¶ No. iij. q datio pecunie vt eligēdus eligaf in fraudē ne valeat electio inducit symoniā. ¶ No. iiii. q cū symoniace electo ad platurā nō dispēsat epus vel iferiora papa. ¶ Quero quāf cōstabit q p fraudē sit data pecunia. dic q cōstabit si ,pbef q pecūia sit data ab illis q ɔdicebāt ne eligeref. ¶ O p. q imo pp delictū vni⁹ nō dēr et viciari electio: q2 sufficit ad validitatē electiōis ipaz fuisse factā a maiori e saniori pte: vt. c. ecclesia. el. ii. de elec. So. dic q fatēdū ē ɔtrariū nisi tale sit delictū: mediāte q act⁹ iste i totū vicief: sic i casu nro: sic e i admissiōe excōicati: vbi viciaf electio: vt i. c. illa. de ele. e sic h inductū ē in odiū crīs symonie: vñ q̄q̄ pīudicet delictū vni⁹ quo ad inualiditatē actus: nō tñ pp h alii puniunf: cum ex delicto vnius alius nō dēat aggrauari: vt i. c. q̄sit. de his q fi. a ma. p. ca. ¶ Querif an dās pecuniā i odiū electi teneaf in aliq̄ ipi electo: dic sz doc. q teneaf ad dāmū e iteresse ipi⁹. ar. coz q no. lxxiiii. di. honorat⁹. ¶ Quero tex. dic q si nō in fraudē: qd si i fraudē. an electio erit reprobāda tāq̄ symōiaca: vi q nō: p istū tex. In ɔtrariū fa. q2 nō pt negari qn symōia sit ɔmissa ex pte ipsoz electoz: qd sufficit: i ad qd bñ fa. gl. sup vbo reprobanda. in ɔ. idē ē. e qd ibi no. rē. Cogitatu. ¶ Querit gl. ii. an datio pecūie: alis eligere volētib⁹ illū p q daf pecunia: ita q datio pecunie nō sit cā iductiua ad eligēdū: iducat symoniā: vi q nō: vt h: q2 si def i fraudē nihilomin⁹ valeret electio. Gl. determinat ɔtriū q2 nulla pactio vel ,pmissio dz interuenire. ar. C. di. nouit. i. q. i. placuit. Dic si pecūia nō ē data electori vel ordinatori: nō ē symōia: si erat alis ordinatur⁹ vel eligēdus. Jo. an. tz idistīcte q sit symōia: marie q2 h intētio q alis eēt electur⁹ ,pbari nō pōt nisi p suscipiētem: cui nō crederet i scō suo: e si diceref ɔtriū: facile eēt cuiqz q p symoniā elegit: qd diceret se alis fuisse electuz. Et si dicaf h poterit ,pbare p alios cū qb⁹ dixerat pus se velle illū eligere: q2 forte tūc falsū diceret: vel si vez potuisset aīum mutasse si pecunia data nō fuisset. fa. qd no. de spō. ius. ¶ Glo. sup vbo reprobanda ,pseqf notabilia: e h declarat tex. ad ɔ. e q̄uis iuxta si. gl. ibi op. q epus possit dispēsare cū illo: p q ɔmissa est symonia ignorāter. ff. de ele. c. pe. So. cū electo symoniaco ad platurā nō dispēsat epus vt h: sz cū electo ad bñficiū sic in ɔtrio: p⁹ liberā resignationē: e h sequēdo itellectū q vltimus casus referaf ad pmū: quē itellectū seqf gl. vl. i fi. Alius itellect⁹ q pria po loqf i symōiaco ignorāte. Scda i eo q est elect⁹ p symoniā eo sciēte: e tūc ad ɔtrium rñdef q i ɔtio erat ignar⁹: h sciēs sz gl. q̄libet ē bōa cū sciēte dispensat solus papa: cū ignorāte in simplici beneficio dispēsat epus. In platura vel dignitate dispensat solus papa: qd dicunt quidā doc. verum nisi velit dispensare instante necessitate. i. q. i. presentium. de quo dic vt de elec. c. pe.

b **Jlectus.** Qui dedit pecuniaz plato ne ipm i iure suo de scō molestet illā repetit si plat⁹ ,pmissa nō fuat. h. d. Et sūt due ptes. In pma ponit ptis q̄relā. In scda dat iudicem. ibi. iō q3. ¶ No. p̄ q datio pecūie ad redimendā vexationē i spūalib⁹ alis bñficialib⁹ nō iducit symoniā: e q ,pmissio alis licita ē obfuāda: e ,pmittens pp pecūiā nō ɔdicere restituere teneſ pecūiā si ɔdicat. ¶ O p. gl. p̄ q dās pecūiā vt nō vexef i iure spūali symoniā ɔmittit. ff. e. matthe⁹. e. c. ad aures. So. dic gl. qñ q2 vexāti ius bñti vexādi daf pecūia ne vexef i iure spūali e iducif symōia: vt i ɔtrio. Ast vexāti tñ d scō vt nullū ius bñti daf pecūia ad redimendaz vexatiōez scil: e h nō ē symōia: vt h e a ɔtrio e ad h dem apli redimentes tps qm dies mali sunt. hec glo. vsqz ad ɔ. ar. ɔ. ¶ O p. gl. q nō sit licita redēptio ēt a nō bñtib⁹ ius. xvi. q. vii. decias. vbi dic q epus non dz redimere decias a rusticis. So. illo nō ,phibef q sit symōia: sz ne rustici sibi vsurpēt ius in decimis: vult q epus eos ɔpellat sine redēptōe ad reddēdas itegras decias debitas. ¶ Gl. sz Host. vbi daf pecūia ad redimēdā vexatōez i iure iā q̄sito. sec⁹ si nō dū sit q̄situz sed futuz q̄rēdū. J. e. sic. e. ff. e. matthe⁹: e sp dubi⁹ ē euēt⁹ litis sed pecu. t. qd debef. Et vt sciaf an iuste vel iniuste teneat: recurrendū ē ad ɔsciaz. ff. ti. ii. q̄liter. e. J. e. p tuas. ii. sz Host. Credo q saltē sūmarie debebit facē ɔstare q ius hēat. Per p̄dicta dic gl. q si aliqs sit iterdict⁹ ab offō vel bñficio vel iniuste excōicat⁹ vt si def pecūia ,p absolutōe nō sit ibi symonia. Jlle tñ q recipit q̄ ad se symoniā ɔmittit: q2 q dat nullū ius acgrit: sz acq̄situ ɔseruat. sec⁹ si eēt iuste excōicat⁹ vel suspēsus q2 tūc ē symōia. ff. e. nēo. cū si. Credo h vez si snia est nulla. Sec⁹ si aliq̄ lz iniusta: q2 ibi negari nō pt: q2 tūc redimef ius spūale vt i eccl'ia reitegref. ¶ O p. ii. gl. q dato q fuauerit fidē archidiacon⁹ teneaf restituere pecūiā cui⁹ ɔtriū vult tex. a ɔtrio: q2 turpiter recepit recipēdo ,p vexatiōe calūniosa. C. de ɔdi. ob tur. cāz. l. i. Jtē q ɔmisit crimen ɔcussiōis iuādo vt ita faceret. xxiii. q. i. militare. Jtē q2 nō dimittif pctm nisi restituaf male ablatū. xiiii. q. vi. fures. So. glo. fatef e supplet marie. Dic sz doc. si fuit amicabil' ɔpositio scā iterueniente supioris auctate. de pb. nisi. stat plena ifare nihil ɔdicit nec ē supplēdū marie q2 fidē fuat nō ē pecūia restituenda: si daf pecunia nō auctate supioris ex ɔpositiōe: sz ad vexationē redimendā ,pcedit gl. vide gl. colligit q fides eē. e il. hic vt in. c. puenit. alle. i gl. Nō habef hic aliud rē.

Uam nobis. Pro benedictio
nibus nubentium
vel exequiis mortuoꝝ nihil recipi potest.h.d.
diuiditur vt proxima.secunda.ibi. discretioni.
¶ No.primo ꝙ exequie mortuoꝝ ⁊ benedictiones nuben
tium est qd spūale pro quibus datio pecunie symoniā indu
cit. ¶ Op.glo.i.ꝙ lꝫ p̄sbytero aliquid recipet pro exeqiis
i.q.i.iudicin.So.si non hēat alias vnde viuat pōt pecuniaꝫ
recipere vt in ꝯtrio:secus si alā hꝫ vnde viuat:qꝛ hꝫ beneficiū
cuius pretextu tenet ad administranda spiritualia.Dat sile
in teste qui recipit sumptus.iiii.q.v.venturus:⁊ i epo qui re
cipit pecuniā pro consecratione.ē.c.cū sit romana.⁊ in iudi-
ce qui gratis iudicare dꝫ:⁊ tamē recipit sumptus.ff.de offi.p
si.l.plebiscito.⁊ de vi.⁊ ho.cleri.cū ab oi.Nec est inconueni
ens si clericus locet operas si non hꝫ vnde viuat.xci.di.c.ii.
⁊.iii.Dicit tñ glo.ꝙ de cōsuetudine pōt recipere aliquid p
exequiis mortuoꝝ:sꝫ non det actio sacerdoti ad petendaꝫ
pecuniā:cōpellitur tñ officio iudicis ad seruandā consuetu
dinem honestā;qꝛ cōsuetudo attendit in recipiendis mune-
ribus.i.q.iii.ꝗsitū.cū si.Hosti.dicit ꝙ etiā actio ꝯpetit hoc
videtur mihi ꝯ casum.c.cū in ecclesie.ē.e.ti.nisi dicas ꝙ pro
labore licitum sit recipere pecuniam nō pro ipsis exequiis.
¶ Querit vltima glo.quare nō lꝫ recipere pecuniā pro be
nedictionibus nubentium/dicit glo.ꝙ sunt sacramenta qꝺ
patet:quia non iterantur.de secun.nup.c.ii.⁊.iii.quod est ve
rum late sumendo sacramentum non stricte: vt patet in ru/
brica.ē.de sacra.non iteran.vel iteran.⁊c.

b Ilectus. Si per accusationē constat
monachū symoniace rece/
ptum:receptus ⁊ recipiens deponent:si per inq-
sitionē recipientib⁹ ⁊ maioribus imponit pnia:
⁊ interim ab executione sacroꝝ ordinū suspendunt.h.d. In
p̄da ꝯsultatio. In scda distinguens rñsio.ibi.nos igit.scdm
mēbrū.ibi.ꝙ si. In tertia mādat.ibi.iniungens. In q̄rta in/
struit.ibi.illud tñ. ¶ No.ꝙ l pcessu ꝯ regulares. Idē nō ē
finis q̄ ad pene q̄titatē accusatiōis ⁊ inq̄sitionis: sꝫ imponit
pena ordinaria in accusatiōe ⁊ inq̄sitiōe pena remotiōis ab
administratiōe ⁊ otrusiōis i artius monasteriū ēt i d'lictis or
dinis executionē impediētibus post pactā pniam. ¶ Scdo
no.ꝙ ex modo agēdi granatus q̄si ꝙ releuat i pene q̄titate
¶ No.iii.ꝙ pēa iponit recipiētib⁹ regl'es p symoniā vbi p
cedit p viā iq̄sitiōis:vt qꝛ iponit pēa suspēsiōis ab executiōe
sacroꝝ ordinū. ¶ No.ꝙ datū a regulari gratant in assum
ptione monachatus nō inducit symoniā. ¶ No.ꝙ nō lꝫ ac
cipere pecuniā vbi qs dꝫ inuitari. ¶ Op.ꝙ dātes ⁊ recipiē
tes debēt eadē pena puniri.de.c.nō satis.ē.c.So.p modūꝫ
accusatiōis ⁊ eadē est pena. Aut p modū inq̄sitiōis:⁊ tūc di
uersa est pena inter dantē ⁊ recipientes. ¶ Op.ꝙ suspensio
ab executione ordinū nō possit cadere.de.c.dilecte.ē.ō ma.
⁊ obe.So.dicit Hosti.hāc penā cadere in mulieres cū non
sint capaces taliū ordinū:tñ possunt suspendi a pnunciatio
ne euangelii.de hoc recurre ad no.in.c.dilecte.ō ma.⁊ obe.
¶ Tertio op.di hic ꝙ symonia illa est pbata coraꝫ archi-
epo vel p modū accusatiōis vel inq̄sitionis punire pōt:ꝗ vꝫ
ꝙ de delictis ꝯmissis p subditos suffraganeoꝝ cognoscere
possit archiepo.ꝯ.c.pastoralis.in pn.ē.de offi.or.⁊ ꝯ.c.ro/
mana.de fo.ꝯpe.lib.vi.So.dicit Inno.ꝙ iste nō solū hꝫ di
gnitatē archiepalem:sed ēt fungit officio legati:⁊ sic coḡ -
scere poterat illius vigore. ¶ Op.ꝙ gl.i.ꝙ liceat dare pe
cuniam vbi qs est vitādus.xxiii.q.iiii.c.pe.vbi pōt dari pe
cuniā vt qs ad fideꝫ conuertat. Item pōt pmitti pecuniam
sub conditione si acceperit in vxoreꝫ:vel accipere in vxorem
sub conditione si dederit pecuniā.xxviii.q.i.caue. Item du
riori pēsione pōt quis grauari vt ad fidē cōuertant.xxii.q.
vii.iam vo.Glo.non soluit.Sol.dic ꝙ ab inuitādo non est
licitū recipere pecuniā:sed ab inuitāte bene est licitum dare
pecuniā:⁊ hoc verū in sacramentis necessitatis:sꝫ in sacramē
tis voluntatis sine qbus pōt esse saluꝰ:licitum nō est dare pe-
cuniam etiā ab euitante. Unde non est licitum abbati dare
pecuniā alicui vt religionē intret:qꝛ sine religione pōt eē sa-
lus.xxii.q.iiii.§.si. Predicta dicit vera phi.ab inuitante in
sacramentis necessitatis:ex pacto qꝛ tunc non est licitū dare
pecuniā pagano ex pacto vt baptizet.per.d.c.ꝗ pio.⁊ hoc
ibi.no. ¶ Glo.super verbo dantes querit an snia lata con-
tra recipientē sacros ordies symoniace:hēat obstare ⁊ p̄iu-
dicare dāti.Glo.dicit ar.hui⁹ tex.ꝙ vi ꝙ sic. Jo.dicit ꝙ ab
senti dāti non p̄iudicat p̄nti bene:sic alle.de re iudi.q̄uis.⁊
in.c.cū sup. Un.dicit.⁊ hꝫ glo.ꝙ snia lata ꝯ recipiētē etiā
ppter cōnexitatē nō p̄iudicat danti:quo ad plenū p̄iudiciū
sed quo ad q̄lem p̄sumptionē etiā ex alia pōt indici purga/
tio:hñ p̄iudicat:vt.ff.de adul.l.denūciasse.§.quaꝝ.Jō adul.
significasti.cū si. ¶ Glo.sup ũbo seueritatis q̄rit q̄ pena i-
ponet dāti ⁊ recipiēti vbi pcedit p viā accusatiōis. Dic gl.
ꝙ iponet pena depositiōis.de quo.ē.c.insinuatū.⁊.c.de h.⁊ di
cit Inn.⁊ Host.⁊ ꝺpositio ꝯpabit in monacho:qꝛ nō hēbit
vocē in caplo:nec vocabit ad cōes ꝯctus:nec recipiet p̄ben
dā in cōis:sꝫ in ergastulo ei puidebit. ¶ Glo.sup ũbo amo
tos op.ꝙ in crie symonie dꝫ eē eadē pena depositionis siue
agat p viā inq̄sitiōis siue p viā accusatiōis:vt in.c.inq̄sitiōis
ē.de accu.So.dic gl.ꝙ ꝯtriū pcedit in clericis sclarib⁹:hic
i regularib⁹.⁊ qꝺ hētur.ꝯ.e.c.qñ. h vꝫ tenere hic doc.⁊ assi
gnāt rōnē diuersitatis:qꝛ regulares ꝯuant in ordine inq̄sitio
nis:qꝛ talis ordo nō ad vnguē seruat ꝯ reglares.ē.de accu.
qualr.ii.Jō releuant in pene q̄titate vbi p viā inq̄sitiōis p-
cedit.de paroch.c.i.Scdo qꝛ regulr cum regularibus mi/
tius agit.de do.⁊ contu.c.ii.Tertio regulares p̄sumuntur
h facere cā elemosyne ⁊ aīo saluādi: vt pꝫ de his q̄ vi me.cā
fiūt.c.pe.ō ꝯuer.ꝯiu.dudū.⁊ iō mitius cū eis agit. Uel h p
cedit qñ iudex ex offo ḡnalr pcedit tā in capita q̄ in mem-
bris:⁊ ꝯ illū q nō est infamatus:plus placet Hosti. Cōiunge
oēs ⁊ hēbis veritatem. Si pceditur ꝯ regulares nō est ideꝫ
finis quo ad pene q̄titatem accusationis ⁊ inq̄sitiōis:⁊ vt hic.
Si pcedit ꝯ sclarem clericum:tūc si est p̄latus in crib⁹ gra
uibus:nō est idem finis accusationis ⁊ inq̄sitionis. Sꝫ ipse
p̄latus deponit in via accusatiōis ⁊ in via inq̄sitionis remo
uetur ab administratiōe:⁊ hꝫ est casus.in.c.qualr ⁊ qñ.ii.ē.de
accu. Si est prelatus ⁊ crimē est leue:dic vt statim dicam in
non p̄lato. Si ũo non est p̄latus:sed alius subiectus:tunc p
cedit per viā accusatiōis ⁊ per viā inq̄sitiōis q̄ñ alis sup sta
tum:qꝛ in illo oino forma non seruat. Imponit pro accusa
tione pena ordinaria:p inq̄sitiōe pena remotiōis ab admi-
stratione vt hic. Si accusatio ⁊ inq̄sitio est sp̄ūalis seruandū
est:qꝺ habet.in.c.inq̄sitiōis.vt i crībus ordinis executiōem
impedientibus post peractā pniam idem sit finis accusatio
nis ⁊ inq̄sitionis quo ad pene q̄titatē. In aliis q̄uib⁹ crimi
nibus seruet decre.qualr ⁊ qñ.ē.de accu.vt pro accusatiōe
imponat pena depositionis:p inq̄sitiōe pena remotiōis. In
aliis ũo leuibus pcedit decre.inq̄sitiōis:vt iponat pena ordi
naria pro accusatiōe:p inq̄sitione extraordinaria.⁊ hoc sen
tit Inno.in.d.c.qualr. Predicta sunt ũa nisi de crie ꝯstat p
ꝯfessionē vel alr notorie:qꝛ nō distīcte mō agēdi sp pēa or-
dinaria iponit. Ita notabilr dic Inn.in.c.qualr.ē.de accu.⁊
ibi plene dixi. Est alia dūa hic an agit per viā accusatiōis:
an p viam inq̄sitionis:qꝛ cū agit per viā accusationis puni/
untur recipientes:⁊ recepti pariter. In modū inq̄sitiōis pu-
niunt dispariter. Et hoc ideo qꝛ inq̄sitio instituit ad hoc vt
quis corrigat. Ideo tūc receptus dꝫ remoueri:qꝛ aliter nō
posset corrigi cum hēat viciosum ingressum:sꝫ recipiens be
ne pōt penitere:sꝫ nō remoueat:ꝯ nō remouet nisi vbi agit
in modū accusatiōis. ¶ Glo.in ũbo officialibus.op.⁊ vꝫ
ꝙ non tantū officiales:sed etiā oēs de cōuentu sint punien/
di:qꝛ oēs facere censent;qꝺ facit eoꝝ maior pars.ff.ad muni.
.l.maior.So.dicit glo.ꝙ ideo maiores puniunt:qꝛ eoꝝ cō
silio oia fiunt.x.q.ii.epo.C.de ap.iudicibus.⁊.l.qñ.vbi offi
ciales puniunt qui non resistunt iudicibus pperā proceden
tibus.ar.ii.q.vii.qꝛ papa.Hosti.soluit aliter dicens ꝙ lꝫ p

formant scire e fingant:tn in veritate nesciunt nec puniütur nisi psensisse pbent.ẽ.e.veniens.e.c.de hoc.e de elec.si compromissarius.lib.vi. In delictis vero requirit verus dolus nec lus fingit dolū vbi verisimiliter nō est.hētis glo.vsqz ad §.sed nunquid. ℭ Querit ibi glo.nunqd collegium possit accusari vel ꝯ eū inquiri de crimine:vr q sic.xij.q.ij.q manumittunt:pz qz vniuersitas conuenit rōne metus.ff.q me.cā.l.metū. In ꝯrium q vniuersitas non pōt excōicari.xxiij.q.iij.si hēs.hodie.de sen.excō.si romana.§.in vniuersitatē. Item qz dolū cōmittere non pōt.ff.de dolo.l.sed ex dolo. Itē qz vniuersitas nō dz aliquid possidere.ff.de acqui.pos.l.i.§.ve.Item vniuersitas se dz defendere per sindicū vel pcuratorem:sed pcurator non pōt cōstitui in crimine.v.q.iij.in criminib⁹.ẽ.de accu.veniens.igit ec.sunt opiniões. Jo. dicit q vniuersitas non pōt accusari:sed ꝯ eam bene pōt inquiri de excessibus:e pōt canonice puniri:sed plus puniunt quos ꝯstiterit cām delicti magis dedisse.j.de cleri.ex.mi.c.latores.e hic e.ẽ.e.veniens.cum si. Tu dic ꝯcludendo dicta doc.hic q inquisitio generalis admittitur contra vniuersitatem hac intentione vt ad singulorum delicta deueniat:vt dicit Gm.vt pz in inqsitionibus que formant super statu ecclesie:e si constet de delictis singulorū tēporaliter e spūaliter e corporaliter puniri poterūt:prout exigit qualitas delicti. Accusatio vero vel inquisitio spālis ꝯ vniuersitatez an fieri possit. Sunt opi.quidā q si in ea sunt infantes non pcedit accusatio nec inquisitio cū infantes delinquere nō possint:e hoc tz Bar. Hosti.dicit e hoc tenendū q si maior pars vniuersitatis reperiat culpabilis poterit accusari ad effectū pene imponende ipsi vniuersitati vt vniuersitati proportionabilem:vnde poterit puniri snia interdicti:qz per hanc singulares nō ligant poterit puniri alia pena pecuniaria vl' temporali. Unde ponet collecta inter eos per solidū e librā. Itez poterit pati aratrū loco vniuersitatis.ff.de vsur.l.vsufruct⁹.e punientur singulares sine culpa:sed hoc non erit sine cā:e hoc pter difficultatem pbationis ne delicta remaneāt impunita.de sen.excō.vt fame.Capitaliter aūt corporaliter vl' spiritualiter.i.p sniam excōicatiōis non poterunt puniri:cū corpus aīatum non habeat ad hoc aptū. Per hoc nō ob. q vniuersitas non possit excōicari:qz hoc fatendū non ob. q dolum cōmittere non possint:qz verum faciliter:vt no.accur.in dicta l.metum.Cōmittere tn pōt:lz aliqui dicāt q delictum operationis non ꝯmittit magna vniuersitas:sed delictum negligentie.C.de sacr.san.eccle.l.iubemus. In auc.de sanc.epi.§.i.colla.ix. Non ob.q agi non potest cā per sindicum criminalis:qz illud est verum vbi cōmode pōt agitari per se:sed vniuersitas cām criminalē non pōt agitare per se: necessario ergo agitat per procuratorē. Per predicta decidit dubiū:an vniuersitas possit accusare de publico crimine:tic q non:sed accusabit sindicus noie pprio:sed nō vniuersitatis:tn ad vniuersitatis ꝯmodum sicut tutor suo noie ad ꝯmodum pupilli accusat.C.qui accu.non pos.l.ij.e hoc qz in crimine publico non interuenit pcurator.de qōd.ẽ.e.veniens. Item qz deficitationis pena in accusante:qz sindicus suo noie nō accusauit:e pene nō ē capax vniuersitatis nec singuli:qz eorū delictū non est singulorū:sed vniuersitatis.xij.q.ij.qui manumittit. Ad.l.ꝗuis.C.de re.mili.responde q sindicus bene admittit noie vniuersitatis ad defendendum cum vniuersitati:aliter non possit cōsuli:secus in accusando vbi cunsulitur ne accuset noie proprio:vt est dictū:e sic nō remanebit crimen impunitū. Pro declaratione eorū que no.hic doc.est videndū q principaliter de duobus. Primum an vniuersitas possit delinquere. Secundum an vniuersitas accusari e puniri possit de delicto:e qua pena:dic q aut delictū est in obmittendo e delinquere pōt:vt.l.iubemus nullam.C.de sac.san.eccle.coniuncta.l.si pcurator.§.si tutores.ff.man. Aut est delictū in cōmittendo seu faciendo:e tunc qdem sunt in qbus cōmittitur delictū qui non possent nisi per vniuersitatē expediri:sicut est facere statuta ꝯ libertatem ecclesiasticā vel dare iurisdictionez e imponere collectas:e in his vniuersitas pōt delinquere:vt in autē.nulla cōitas.C.de epi.e cleri.j.de sen.excō.nouerint.e.c.graue. Non enim pōt dici q isto casu priuatus faciat cū talis potestatis sit incapax:sed dz dici q ipsa vniuersitas hoc faciat cum talis potestatis sit capax:vt.l.oēs populi.ff.de insti.e iur.facit.c.que in ecclesiarum:e que ibi no.ẽ.de cōsti. Quedā vero sunt in quibus cōmittitur delictū non residentia penes vniuersitatē:vt est cōmittere homicidiū facere violentiā e similia:tunc vniuersitas hoc non pōt facere pprie cum talia requirant merā personā:vt.l.si ex dolo.§.i.ff.de dolo. Impropie tn pōt delinquere videlicet per regentes ipsam vniuersitatem vel per eos quibus ipsa vniuersitas cōnuisit:vt.l.i.in fi.cum.l.se.ff.de acqui.pos. Do.dicunt intelligi no.in.l.metū.§.animaduertendum.ff.q me.cau.e in.l.aliud.§.i.ff.de re.iur. Quo ad scōm dic q aut pueniř vniuersitas de eo q ad ipsam peruenit e ad id pōt ꝯdemnari:vt dicta.l.metū.§.animaduertendum.e dicta.l.sed si ex dolo.§.alle. Si de eo:qō ad ipsam peruenit:tūc dicendū est q qdam sunt delicta quorū pena etiā nō pecuniaria est cadibilis in vniuersitatem:vt est qz dissoluit ipsa vniuersitas:e tunc aut sumus in criminibus in qbus nocēs venit puniendus p nocēte:vt est qn ex ꝯstitutione superioris cauet q vniuersitas ꝯmittens tale delictū destruat vel puilegia vniuersitatis amittat:e ibi pōt vniuersitas accusari e puniri:vt.l.si vsofruct⁹.ff.q.mo.vsufruc.amit.ad h no.p Inno.in.c.grauē.j.de sen.excō.qdā sunt delicta in quibus nō venit puniēdus pro nocēte:e tūc aut pena iponenda pōt cadere in vniuersitatē:sicut est q bona delinquētis pro tali delicto cōfiscent:e in his pōt vniuersitas accusari e puniri:qz bona vniuersitatis ꝯfiscabunt:vt.l.iubemus.nullā nauim.C.de sa.san.ec.facit no.p Inn.in.c.grauē.j.de sen.ex.hec dicit Bar.pcedere qn pena est cadibilis i vniuersitatē e in singulos de vniuersitate:qz pena iponēda pro delicto ē pecuniaria:e tunc si collegiū est paucorū sicut est collegium priorū qui sunt qn qz numero.ix.vel.xij.e isto casu debent accusari e puniri solū illi qui cōsenserunt delicto:vt.l.i.circa pri.ff.de mag.q pro h facit iste tex.qui sic pōt itelligi. Aut qz collegiū est magnū e diffusum:ita q difficile esset discernere nocētes ab inocentibus:e isto casu pōt vniuersitas accusari e ꝯdēnari:tn executio pene nō est fiēda ꝯ innocētes:qz nō est ꝯueniēs q vnus p delicto alterius puniat.ar.c.qm.j.de sen.excō.e h si pōt ꝯstare de inocētibus. Sic itelligit qō no.Inno.in palle.de re.grauē. Et p h dico q ibi sunt infantes nō fiet executio pene ꝯ eos:put no.hic Bar.hoc. Si aūt de h nō possit ꝯstare tunc oēs puniren:e h ne delicta remaneant ipunita.j.de sen.ex.vt fame.e.l.ita vulneratus.ff.ad.l.acq.sic intelligant no.h p Hosti. Quedā sunt delicta quorum pena nō est cadibilis i vniuersitatē:sicut est pena homicidij e sy. Nā in talibus vniuersitas nō pōt accusari nec etiam ꝯdēnari quo ad effectū iponēdi penā ordinariā.s.decapitatiōis:qz vniuersitas nō hz caput:q decapitari nō pōt cū sit quoddā ius inoiatū:pōt tn bene accusari quo ad effectū vt alteret hec pena in aliā:vt dicit glo.in.l.aut facta.§.fi.ff.de penis.e no.Inn.in palle.c.grauē. Dicit tn Bar.q isto casu non imponeret pena etiam ficte decapitationis:e hoc ea rōne:de qua.ẽ.videlicet ne puniat delinquēs p delinquente cuius ꝯrium sentit Inn.put dictū est.ẽ.s.q illud pcedit qn constitutio expsse disponit vel qn est delictū in quo ius punit innocentem pro nocente:sicut in.c.felicis.de pe.li.vi.idē dicendū est de pena spūali nō cadibili in vniuersitatem:sicut est snia excōicationis:vt.c.romana.§.in vniuersitatē.de sen.excō.lib.vi. Nā non poterit agi contra vniuersitatez ad effectum huius pene imponende. Si autē esset cadibilis in vniuersitatē sicut est pena interdicti:tūc bene potest agi contra vniuersitatem vt talis pena imponatur. Iuxta no.per Hostien.e per Innocen.in dicto.c.grauem. Et predicta procedūt qn agit p viā accusatiōis:p viā aūt inqsitiōis gnalis bene poterit pcedi ꝯ vniuersitatē ad hūc finē vt puniāt culpa-

biles q poterũt pũiri ꝛ corporaliter ꝛ spũaliter: nec nõ pecu niariter. vt hic in vlti. opi. gl. ꝛ hoc tenẽt cõiter doc. ¶ Que ritur ad declaratiõnẽ predictoꝝ an accusati in vniuersitate possũt põst singuli de vniuersitate accusari. Jo. an. remittit ad no. in c. fi. super glo. penul. de penis. lib. vi. ꝛ ibi determi nat: sm Joã. mo. ipsos denouo posse accusari: ꝛ rõ q2 illud qđ ds vniuersitas non debent singuli: vt. l. sic. §. i. ff. q cuiusq vniuer. ꝛ. l. aliud §. i. ff. de reg. iur. fa. xii. q. ii. qui manumittũ tur. Jtẽ q2 possibile ẽ nõ teneri vniuersitatẽ: ꝛ tñ tenenť singu li de vniuersitate. Jtẽ alia ẽ pẽa q̃ iponiť vniuersitati ꝛ alia q̃ singulis de vniuersitate: ꝛ p h̃ sũ rñsuꝫ. ad. c. de his. ẽ. õ accu. Jdem tenet Bar. in. l. abstẽm. §. fi. ff. de penis.

1 Licet hely. Monachi de symonia periurio dilapidatiõe ꝛ insufficiẽtia suũ denũciare pñt abbateꝫ. h. d. ſm abba. vel dic Abbas ꝫ testes q sup symonia de posuerũt contra ipm in iudicio: ex qnisitionis excipere põt: q sunt inimici vel ꝯspiratores. aľs aũt criminum exceptio nes pponere nõ põt. h. d. Põt diuidi in tres. Jn prima po nit exordiũ vsq. ibi. cum ꝗ. ibi. narrat factũ ꝛ ordinẽ pces/ sus ꝛ allegatiões pro ꝛ ꝫ vsq. ibi. ne vero. ibi. interloquitur. Casus. Quidam monachi abbatẽ põposiianũ õ criẽ symo nie dilapidatõis piurii ꝛ insufficientia pape denunciauerũt: oppositũ fuit p parte abbatis dictã denũciationẽ nõ admit tend ãꝫeo q2 nõ pcessit monitio charitatiua: ex aduerso fuit replicatuꝫ q immo pcesserat: sup h̃ testibus receptis mona chis ꝛ abbate ꝯtẽdentibus: dcõ abbate penes papã de illis delictis ex frequẽti relatiõe ꝛ clamore ĩfamato: obmissa in stantia denũciationis assumpsit pcedere per viã inqsitionis ex offõ: ꝛ ad hãc viã iustificandã ꝛ pcessuꝫ intẽdit tria. Pri mo prelatũ esse vigilẽ ꝛ attentũ in corrigẽdis excessibus sub ditoꝝ: qđ ondit exemplo hely: q2 ipse ꝛ filii eius dei iudicio mortui sunt pp negligẽtiã correctiõis subditoꝝ. Scđo ondit triplicẽ viã datã ad crimen idagandum ibi accusatio/ nem: ꝛ huius forma inscriptio denũciationẽ: ꝛ huius forma admonitio inqsitionẽ: ꝛ hãc precedere dꝫ clamorosa insinua tio quã dicit esse clamorosam cuꝫ p publicã famã ꝛ frequen tem insinuationẽ subditoꝝ ad supiorẽ referť. Tertio q pre cedente infamia ondit iudicẽ statim nõ debere ad penã pro cedere: sꝫ inqrere ṽitatẽ delicti: qđ pbat dcõ dei: descendaꝫ inqt ꝛ videbo ꝛc. ꝛ inuento delicto dꝫ dãnare: ꝛ detentũ pu/ nire eos semp moderamine seruato vt iuxta formam agẽdi snia dicteť. Ad suuꝫ ꝗ pcessum iustificandũ ꝯcludens dicit se posse ꝛ debere clamorosa infamia pcedente: pcedere ad criminis indagationẽ abbatis pdicti: nõ obstãte q rõne vi/ deatur iudex ꝛ actor: q2 fama loco accusatoris ꝛ denũciato ris existit: ꝛ in hoc pcessu facit plura. Primo iuramẽto mo nachos de dicenda plena ṽitate sup inqsitione recepit. Se/ cundo illas attestatiões publicauit sup qbus extitit duplica tis. Tertio q2 ei ꝯstitit eum suspectũ de dilapidatiõe: ex con sumptiõe quorundã pecuniaꝝ: ꝛ obligatiõe monasterii eum ab administratione suspendit. Quarto exceptiões ꝫ testes fuerunt admisse p quos deponebať in criẽ symonie: ꝛ super eis disputať an testes infames debeant admitti in criẽ symo nie. allegat q sic: q2 eqparať crimini lese maiestatis: in quo i differenter testes admittunť aliis ꝫ asserẽtibus: q2 sũt diuer se: vt ps ex ꝗtitate pene. Jtem q2 lꝫ pariter in vtroq accusa tores debeãt admitti: nõ sic in testib9: q2 alia est testis psona ꝛ magis piudicialis: ꝗ accusatoris. ꝗ papa interloqť testes eõs admittendos exceptis his: qui malo zelo ꝛ sint inimici ad testificandũ veniũt. ¶ No. pmo nõ sufficere platuꝫ in se bonũ nisi ꝛ aliis q̃bus pest bonus existat: ꝛ eos corrigat. Jn hoc ꝗ est diuã pfidẽtis ab alio: q2 pfidens sibi ꝛ aliis pdesse dꝫ. Aliis aũt sufficit q sibi tm̃ bonus sit. Scđo no. q deus ꝗꝗ peccata patrum vindicat in filios: ꝛ q peccatum quã doq ꝛ multotiens gñat ꝛ parit mortẽ. Tertio no. q tribus modis pcedif ad crimẽ indagandũ. s. accusationis ꝛ huius forma pambula inscriptio denũciatiõis ꝛ huius forma mo nitio ꝛ inqsitiõis: ꝛ huius forma pambula clamorosa insinua tio. ¶ Quarto no. q i notoriis ordo iuris nõ est seruãdus. ¶ Quinto no. q platus faciliter non dꝫ credere subditoꝝ excessus: ꝛ stati ad vindictã pcedere: sed pmo dꝫ de verita te indagari. ¶ Sexto no. q epũs põt cũ caplo de excessibus clericoꝝ etiã in sacris ꝯstitutoꝝ cognoscere sine pñtia epoꝝ: vt pꝫ ex verbo de quocũq clerico: ꝛ hoc no. Spe. in ti. de ac/ cusa. iiii. loco. Jo. ideꝫ. xv. q. vii. in sũma. Jo. de deo ꝫ ꝯtiũ: q2 talis snia est lata a nõ suo iudice. Credo primũ vbi hoc di ctat ꝯsuetudo: sꝫ vbi hoc nõ hꝫ. dic õ hoc vt ibi p spe. ¶ Se ptimo nota q fama loco accusatoris est vel denunciatoris. ¶ Octauo no. id ad qđ allegať decre. q snia dꝫ esse ppor tionabilis forme ꝛ mõ agendi: ꝛ sic finis dꝫ pportionari vie p quã ad finẽ deuenif: ꝛ snia dꝫ esse ꝯformis libello. Eundẽ tex. hẽs. ẽ. de accu. qliter. ii. ¶ Ex ṽ. cũ igiť: no. p q mona/ chi possunt ppriũ abbatem denũciare. ¶ Scđo no. q su/ perior ex offõ infamia pcedente: obmissa tela iudicii denun ciationis: põt ad aliã instantiã pcedere ꝛ inquirere. ¶ Ter tio no. q monachi ꝫ propriũ abbateꝫ in cã criali possunt esse testes. Et no. q illi qui venerũt ad denũciandũ admittunť in testes. ¶ Quarto no. formã iuramenti qñ inqriť ꝫ certum ꝛ de certo crimine: q2 dꝫ iurare plenã diceť veritatẽ quã scit. ¶ Quinto no. q in cã inqsitiõis dcã testiũ sunt publicãda: ꝛ danda facultas inqsito ne opponat: ꝛ se ꝫ testes dẽfendat. ¶ Sexto no. q iudicio pendẽte in cã dilapidatiõis statim non suspendiť platus: sed demũ cũ testiũ depositione appa ret ipm de dilapidatiõe suspectũ. cõcor. de offi. dele. venera bili. ¶ Septimo no. q crimen symonie equiparať crimini lese maiestatis. ¶ Octauo nota q in crimine lese maie/ statis ad accusandum admittuntur criminosi ꝛ infames: in aliis secus. de q̃ndistis. ẽ. de accu. cũ. p. ¶ Nono no. q ad dissimilitudinẽ tollendã sufficit pbatio actus cõparatos in vno nõ pportionari. ¶ Decimo no. q facilius repelliť te/ stis a testificando q̃ accusator ab accusando. ¶ Undecio no. q iudex credere dꝫ equa lance inter duos in criẽ vt non puniat innocentẽ: vel q innocẽs penã nõ euadat. ¶ Duo decimo no. q testes criosi ꝛ infames ad testificandũ admit tuntur ꝫ infamatũ de criẽ symonie. ¶ No. vltimo q etiam in crimine symonie nõ admittunť testes ꝛ inimici q malo ze lo ad testificandũ pducunť. ¶ Expeditis notabilibus ex pediã primo dcã doc. ꝛ glo. vsq ad ṽ. cũ igiť. ¶ O pp. p q quis debeat credere de facili: vt. c. innocens. xxii. q. iiii. So. aliqd de facili credere vbi alteri fit piudiciũ hoc lꝫ: nec per hoc vitupatur qs: de quo dic vt ibi. ¶ Quero q2 in denũcia tione reqriť charitatiua monitio: vt dicit tex. an in dubio p2 sumiť charitatiua: dic q sic. de re. iur. estote. Et an talis mo nitio possit fieri p nũciũ ad abñtem. i. q. vii. conuenientibus. Jo. dicit q sic. Jdẽ guil. in spe. denũci. §. ii. ṽsi. qd si moneõs. ¶ Quero scđo reqriť h̃ frequens relatio infamie: que dica tur frequẽs. dic q trina. de ca. po. ꝛ ppriẽ. cũ ecclia. ff. õ vsur. l. cũ de i rezõso. vel bina. ẽ. de testa. q2 nos. C. de epi. au. l. ne mo. dic q hoc est arbitrariũ: ex quo iure nõ est dterminatũ: de quo dic vt. ẽ. ti. ii. ꝛ. c. cũ oporteat. ¶ Tertio qro an pos sit ordinarius ex offõ inqrendo dicens clericũ iniuste tenere bñficiũ ꝯpellẽ ad titulũ ondẽdũ. Host. dic q sic: nec ipꝫ pt recusari: eo q2 dicat deuolutũ esse beneficiuꝫ ad ipm: ꝛ sic hꝫ ipm suspectũ: q2 nec a tali correctiõe posset appellari. ꝗ nec occasiõe correctiõis põt recusari. de ap. sup eo. ꝛ dicit q nisi titulũ ondat remoueбiť a bñficio: etiã nullo oblato per eps libello. de insti. c. iii. de cleri. peregri. c. fi. ꝛ hoc q2 in talibus periculũ est in mora: cũ ꝫ ꝯsciam teneat. ad hoc. ẽ. c. matthe us. cũ si. Casus est hodie. in. c. ordinarii. de offi. ordi. lib. vi. illud capľꝫ loqť in dispensatiõe ondenda q2 detinens est plu ralis: hec ṽa in scõ recenti: ꝛ iõ dicit archi. in. c. ordinarius. ta cite vel expresse cõsenserit nõ potest compelli subditus ad ostendendum tituluꝫ: poterit tñ pbare ipsum non canonice institutum. secus in antiquo: quia imputet sibi platus q tãto tpe tacuit. de si igi. c. i. tum quia tacendo videtur cõsensisse.

de his que fi. a.ma.par.ca.ex ore tuum quia difficulter forte
propter antiquitatem possessionis posset probari: vñ dicit q̄ for
te hoc casu sup titulo staref iuramento possidentis: q̄ de fa
cili talia pdunf. C.q testa.fa.pos.l. hac consultissima.§.hac
cum humana.cū si. dic vt p Inno.in.c.ex insinuatione. de p
cu. ꝛ no. in regula.j.de reg.iur.lib.vi.in glo.nō ob.ſ.ō resti.
spo.conquerente: q̄ ibi spoliauit nullo iuris ordine obser/
uato: sed tñ mō de facto. ¶ Venio ad glo. huius partis.
Glo. sup verbo inscriptio. q̄ alie sunt palee: qrit an in iudi
cio accusatiōis reqratur monitio: dicit glo. q̄ in accusatiōe
non requirif monitio: cum ēt dato q̄ a pctō desisteret: nō to
leretur facultas accusandi. xxij.q.ij. admonere. hoc verū ſ3
doc. nisi doceaf de dispensatiōe: vt. j. de scisma.c.ij. In denun
ciatione vo siue agaf ciuiliter ad pniā3 requirif monitio. ij.
q.vij. accusatio. vbi agif ad penā excōicatiōis requiraf mo
nitio. de sen. exc. sacro. hoc vep q̄ reqritur monitio iudicis:
sed nō partis: ſ3 doc. in aliis ciuilibus causis ꝛ pecuniariis ō
necessitate nō requiritur monitio: sed sic de vrbanitate. ij.q.
vij. accusatio. si agif in modū inquisitiōis nō requiritur mo
nitio: sed reqritur fama pcedere: vt hic. idē ad lr̃a3. Spe. in
ti. de ppa. iudi. §. j. ṽ. item circa partes. ꝛ ṽ. sed porro. prima
charta. ¶ Glo. sup verbo iudex. op. q̄ q3 possit in eadem
cā esse iudex ꝛ testis. xi.q.iij. precipue. xxxv.q.vi. epūs in sy
nodo. So. dicit glo. q̄ regulr q3 non pōt esse iudex ꝛ accu
sator: vel accusator ꝛ testis. Fallit in cā denūciationis: ꝛ in cā
matrimoniali. Dic q̄ quis nō pōt esse accusator ꝛ testis vbi
psequitur cām tanq̄ actor: si tñ ab initio sit actor: q̄ denun
ciet: sed desinit esse q̄ non psequif: tūc talis pōt esse testis. p
hoc facit iste tex. dicit q̄ respectu eiusdē cause ꝛ articuli q̄s
non pōt esse iudex ꝛ testis: sed respectu diuersi sic: vt in dicto
.c. cū spāli. nā ibi talis est iudex respectu negocij pricipalis:
sed pa respectu cāe suspitionis nō sufficit tñ in cā matrimo
niali nisi alios testes pducat. Addunt doc. casum in quo lis
cum solo iudice agitaf: vt pz. de ap. cū spāli prim. ¶ Glo.
super ṽbo forma. qrit de exēplo qualr iudex debeat sniam
formare ſm formā agēdi: dicit glo. q̄ v3 formare sniam in
pene quātitatē pportionabilē agēdi forme: vt si agaf accu
tionis via imponatur pena depositiōis: si agatur per via3 in
quisitionis: iponaf pena remotionis ab administratiōe. Si
agatur p viā denūciationis: ɔpellaf ad pniam. de or. cogni.
cu3 dilectus. ſ. de excep.c.i. alle. glo. ɔcor. ¶ Gl. in ṽ. si. ar.
ɔ. op. ſ. de cōces. pben. c. ex parte. vbi aliter pnunciaf q̄ alle
gatur. glo. remittit. ad ibi no. ꝛ etia3 ibi p doc. ſ. q̄ ibi papa
suppleuit ex offō. Alii q̄ bene fuerat sic petitū: q̄uis hoc nō
appareat ex tex. ¶ Op. gl. vlti. ff. de edili. edic. l. bouē. §. ali
quādo. vbi si agif quāto minoris empturus esset: fit ɔdēna
tio vt in totū redibeaf res. So. agēdo q̄to minoris eēt em
pturus: si iudex inueniat q̄ in nihilū eēt empturus: cōdēnaf
vt res restituaf: nō discrepat a petitione: q̄ id minus est qō
est nihil. ff. de re. dub. l. illud. §. minus. ff. ō re. iur. l. minus. ſ3
gof. ꝛ Jo. an. Vn. tñ no. q̄ iudex sniando pōt excercere mo
dum petitionis: si sit papa. in ti. de accusa. ꝛ peti. per Spe. §.
superest. ṽ. sed nunqd. ꝛ in. iij. collūna. Idem in arbitratore
no. doc. de reli. do. ɔstitutus. ꝛ est casus de pben. nisi: ꝛ ponit
Bar. ff. de transac. l. cū aquiliana. ¶ Venio ad ṽ. cu3 igif.
Et op. q̄ exceptio repellat iudicem que nō repellit testes. de
offi. dele. cum. p. iuncto. c. fi. de off. archi. So. in criminibus
testimoniū est odiosum ꝛ multū lederetur accusatus: si non
admitteref exceptio contra testē. Item multū lederef iusti
cia si sic de facili repelleretur: vł recusaretur testis: vt iudex:
cum non sint pbationes angustande sed dilatande. ſ. vt lit.
non conte. q̄m. de facili vero remoueretur iudex vt suspect⁹:
q̄ coram ipso periculosum est litigare. iij.q.i.c. suspecti: ꝛ
ita de facili non remoueretur accusator: q̄ nō condēnat: sed
iudex q̄ testis: q̄ de facili testes non reperiunf: ꝛ sic iudices:
sed facili⁹ nō repellunf testes q̄3 accusatores: q̄ accusatores
minoris sūt piudicii: ꝛ facili⁹ remouenf iudices q̄ accusa
tores eadem ratione. ¶ Op. secundo q̄ isti denunciatores



desistentes debeant puniri. ſ. ti. j. c. ij. So. hic sua volunt
non destiterunt: sed pape mandato: ꝛ ideo no. Inno. q̄ q̄
ceptus sit aliquis pcessus: per viā denunciatiōis: tamē si
gereretur aliqua difficultas poterit transferri ad modū inqui
tionis. ¶ Op. tertio. q̄ non sit licitu3 desistere ab instan
incboata ɔ. C. quomodo ꝛ quando iudex. auē. vt qui semel
So. dicit Inno. q̄ vbi instantia incboaf in cōmodu3 publi
cum: ꝛ vbi difficultas ingeritur licitū est ad alia transferre il
obmissa. Hosti. dicit hic spāle ꝛ ṽ primo. Scdo q̄ papa ad
misit eos qui venerant ɔ abbatem: cum alias psequens nō
admittatur in teste. Tertio q̄ papa istos eosde3 admisit ad
prosequendā denunciationem. Quartu3 colligif ex verb.
ad petitionem. ſ. q̄ hic papa noluit stare pcessui primo: cu
contrariū vr̃: non tamen pōt dici q̄ ibi ſm vnum intellectu
papa stetit pcessui facto corā se: vel suis: ſm aliū dic q̄ illud
fecit ex plenitudine potestatis: ꝛ sic non est trahendū ad con
sequentiam. ¶ Op. q̄ vbi agitur de crimine symonie p
am denunciationis: nō requiraf q̄ precedat monitio den.
in. c. inquisitionis. ſ. de accusa. So. dicit Jo. tenendū contra
rium eius qō ibi no. per hunc tex. vel dicit ipse. Si vis tene/
re opi. ɔriam pōt responderi q̄ hic non erat cōmissa talis sy
monia: que impediret ordinis executione3: vel dignitatis re
tentionem: post peractā pniam: q̄ forte contulerat prioratu
per symoniā: non aūt acquisiuerat abbatiam per symonia
vt. ſ. e. c. dilectus. el. ij. vel forte fuit necesse probari pp̄ter p
iurium dilapidationem non propter crimen symonie. ꝛc.
¶ Quero an sola pēdentia accusatiōis de dilapidatiōe h
spēdaf plat⁹ ab administratiōe. dic q̄ nō: sed reqrif alia s
spicio: l3 leuis. ff. ō solu. l. q̄ si forte. ff. ō suspec. tuto. l. iij. sol
vero infamia dilapidatiōis: l3 sufficiat ad ingrendū: nō suf
cit ad suspēdendū ab administratiōe: nisi def alia suspitio
maior reqrif suspitio ad suspēdendū q̄3 ad ingrendū. Ar
ob. insti. de suspec. tu. §. si qs aūt: q̄ aliud in tutore q̄ nō hz
nisi solā administrationē: sicut pcurator: vñ facili⁹ remouef.
de pcu. l. q̄ ois. Aliud i plato: q̄ ius hz i reb⁹ ad dignitatē p
tinentib⁹. Jō difficili⁹ sibi tollif administratio: ſm Inn. ita
dicit Hosti. cū ab administratiōe suspēdi: qñ eo administrā
inquisitio ipedif: ꝛ alius administrās surrogādus est. iij. q.
ea. C. de suspec. tu. l. cū quē. ꝛ. c. olim. de accu. ꝛ dicit Hosti.
formā esse ingrēdi: qñ agif de dilapidatōe: q̄ formenf due
inqsitiōes: vna de suspitiōe: scda de veritate: ꝛ in pria pced
sūmarie: q̄ timef ne is ɔ quē est de ṽitate ingrendū: officia
les corrūpat: ꝛ inqsitionē ṽitatis ipediat: si in administratione
pseueraret: ꝛ si appeat suspect⁹ ab inqsitiōe remouef: vt hic.
q. ij. q̄ ea: ſ3 gof. ꝛ dic pbari suspitionē si eccl'ia hz magna
reddit⁹: nihilomin⁹ plat⁹ magnis debitis obligat⁹: vt hic: ne
pōt se excusare obtētu nobilitatis: q̄ q̄tūcū q3 nobilis sit re
stringere se hz: ꝛ tēpare expēsas ſm eccl'ie facultates. de
ꝛ ho. cle. qm̄. ꝛ qō ibi no. ꝛ erit effect⁹ suspēsiōis: q̄ solu3 p
det ptātē administrādi in tpalibus: nihilomin⁹ tñ plat⁹ rema
neat administratori spūalib⁹. xii.q.ii. nob. nisi forte corrip
canonice ante ṽitatē dicāt: tūc eni ꝛ in spūalib⁹ suspendi pote
rit. ſ. de exces. pla. tāta. q̄ adhuc psit timere subditi cū ei⁹ iu/
dicio possint opprimi p libito voluntatis. xvi.q.ii.c.i. pbat
suspitiōe: ꝛ suspecto ingret de ṽitate dilapidatiōis: ꝛ ibi p
cedit plenarie: ꝛ inueta ṽitate deponef ab administratiōe i p
petuū: ꝛ dabif nō coadiutor ſ3 administrator. C. de sa. san. ec.
l. iubem⁹. xii.q.ii. nobis. ꝛ effect⁹ huius snie ē vt quo ad acti
ꝛ quo ad ius remoueaf ab administratiōe spūaliū ꝛ tpaliū. ſ.
de accu. q̄liter. ii. l fi. ꝛ l3 remot⁹ in ordie suo remaneat: exe/
cutionē tñ ordis nō hz: cū p pseuerātiā ɔtemnēat infamat⁹. C.
de suspec. tu. l. fi. ꝛ q̄ eius delictū est factum notorium. ſ. de
tempo. ordi. c. fi. Si vero. conuinci non potest poterit se pur
gare. ſ. de accu. veniens. Et subiungit ipse Hosti. in hoc cri
mine dilapidationis tria esse spālia. Primū q̄ absens ɔ
tumax cōdemnaf etiā lite non ɔte. ɔ ti. ſ. vt lit. non ɔt. Scd
dum q̄ pp̄ter solā suspectionē per ɔiecturas pbata3 susp
dif is ɔ quem sit inqsitio ab administratione: vt hic ɔ vt. ſ.

vt i.it.pon. Tertiũ est q̃ qlibet audit accusans: nõ enim dʒ p̃uilegio gaudere q̃ suos cõtubernales affligit. C. vbi de cri. agi.opor. l.ii. tñ prius admittendi sunt: quoꝝ interest. xvi. q. vnde filius. e. ii. q. vii. quia pp̄ter. rc. ¶ Queritur an admittat exceptio excõicationis ꝯ testem: dicit q̃ sic: etiã in crimine symonie: e sic hic non excludit exceptio excõicationis ꝯ testẽ: q̃ semper est admittenda. de excep. exceptionem. de sen. exc. decernimus. lib. vi. sed in crĩbus tñ h̄ tractat s̃m egi. ¶ Ueniio ad glo. huius p̃tis. e op. cũ glo. que est sup verbo nr̃o. q̃ admitti ad testificandũ nõ debeãt denũciatores sicut nec accusatores. ẽ. de accu. cuʒ. P. e de elec. innotuit. So. hic non erant al's inimici. Ideo non repellunt: sʒ certe sicut ibi accusatores sunt inimici ita vr̃ q̃ hic denũciatores dicant inimici: nisi dicas q̃ glo. velit q̃ aliud sit in denũciatione: vt p hoc q̃s non efficiat inimicus: aliud in accusatiõe: vt p hoc efficiatur inimicus: ad hoc q̃ denũciatio ad correctionẽ: accusatio ad vindictã. Dicunt doc. ad decre. Innotuit. q̃ ibi non admittit noie mittentis: hic admittit q̃n q̃s noie proprio: dic sic q̃ cã repulsionis q̃ suberat in primo actu subest in secundo: e tunc repulsus a primo dʒ repelli a scdo: q̃n q̃s cã nõ subest i actu scdo q̃ suberat in primo: e tũc repulsus a primo non repellit a scdo. e ita intelligit. c. innotuit. ẽ. de elec. rc. ¶ Op. glo. sup verbo dilapidatiõe q̃ etiã si det coadiutor sine ei' consilio facit q̃ agere dʒ: ex quo de dilapidatione est suspectus. de offi. dele. c. venerabili. So. glo. fatet q̃ ex qualitate suspitiõis põt ei etiã dari coadiutor: vt dcõ. c. venerabili. ad qd̃ remittit glo. de mẽ doc. remittunt ad no. p Jo. iii. q. ii. q̃ ea. ¶ Quero qd si talis remouet: dic q̃ si ꝯuenitur ob dolum est infamis: si ob culpã nõ. C. de suspec. tu. l. fm Bart. ¶ Querit glo. an pbata dilapidatione si epũs in ecclesia velit remanere: seruãdo ecclesiam indẽnẽ an audiat: vr̃ q̃ sic. ẽ. de re. eccle. non alie. si quis. de elec. q̃ sicut: de quo dic vt ibi. Uin. dicit q̃ remanebit p̃stita cautione de in futuꝝ non dilapidando: e indẽni ecclesia seruata: allegat. xxviii. di. de syracusana qd̃ nõ placet Jo. an. e. c. qd̃ sicut. nõ ob. q̃ ibi fuit gratia. c. de syracusana. nõ loquitur de dilapidatiõe: sed de eo in quo pp̄ter filios timebat dilapidatio: e satisdatio non iuuat rc. Insti. de suspec. tu. §. vlti. e hoc tʒ Jo. an. tum etiam pp̄ter periuriũ cũ sacro teneat non alienare de re. eccle. non alie. vt sup. e de furtis. c. ij. ¶ Glo. sup verbo vidẽdũ est littera licet tota legenda est vt iacet. ¶ Glo. sup verbo pene q̃rit in quo sit dr̃ia in pene quãtitate inter delictũ lese maiestatis: e symonie: dicit gl. q̃ in crie lese maiestatis q̃s capite punitur. vi. q. i. §. verꝫ. Itẽ iura p̃tnoꝝ sepulchrorum pdit. ff. de suis e le. l. i. §. interdũ. itẽ q̃ tales sunt lugendi. ff. de religi. l. minime. sʒ symoniaco iponit pena depositiõis: cũ infamie voto. i. q. i. requiritur. c. vlti. cuʒ si. ¶ Querit glo. vlt. quare sit dr̃ia inter accusatores e testes. dicit glo. q̃ crimen p testes pbat: sʒ nõ p accusatores. e ideo facilius testes repellunt a testificãdo: q̃ accusatores ab accusando. d. testi. d. cetero. Alie gl. sunt ĩ'ales. e vide quod no. q̃ ma. accu. pos. c. cũ in tua rc.

## Ex tuas.

Glo. est p̃cedentis decre. e intẽdit quod ibi dictũ est. e põebat abbas versus quos dicebat fuisse Roderii hyspani epi palatini. Qualiter in qualẽ p suos si culpa pbet adde modũ gẽli: sic distinguens lʒ hely. Sũt oẽs ptes. In prima ꝯsultatio. In secũda rñsio. ibi. noueris: q̃ primo distingunt circa do. secundo. illos coartat ꝑposito repetẽtes factũ e declarans interlocutoria. ẽ. p̃xima decre. tertia. ibi. tales reassumendo ꝯcludit. q̃rta. ibi. vñ recitant cessionẽ. ¶ No. p̃io q̃ illũ spectat declarare decre. qui ipsum edidit. ¶ No. multa hic ꝯsideranda in testibus criminosis tam circa q̃litatẽ crĩs e q̃ntitatem: q̃ circa qualitatem criminosi: q̃ etiã circa psonas testiũ: q̃ hic exprimunt: declarabunt cũ gl. ¶ Tertio no. q̃ ꝯspiratores e inimici e sic qui zelo iusticie testificant: repellunt a testimonio: i criminibus exceptis: e ꝯ infamatos ꝯ quod h̄etur. de accusa. cũ. P. ¶ Quarto no. q̃lis regrit inimicicia vt q̃s repellat a testificando in cã criminali: q̃ requiritur q̃ sit capitalis tex. in. c. inq̃sitionis. ẽ. de accu. dicit q̃ sufficit q̃ sint tales: ex quibus ꝯcludit testes non diligere illũ ꝯ quẽ pducit. ¶ Quinto no. q̃ symonia dr̃ heresis. ¶ Sexto no. q̃ crimen heresis est de grauissimis e alia ei ad nihilũ sunt cõparãda. ¶ Septimo no. q̃ lʒ in crie heresis ꝯ infamatum admittant testes criminosi: ad q̃alẽ pbationem: nõ tñ ad plenã: nisi aliis adminiculis inueniat. ¶ Octauo no. q̃ testes de crie nõ emendati admittunt in crie symonie ꝯ isamatũ. ¶ Nono no. q̃ vbi agit crialiter de crie symonie: etiã ꝯ infamatũ nõ admittuntur testes criminosi. ¶ Decimo no. q̃ regulares ex leuioribus causis remouent ab accusatione q̃ seculares. con cor. ẽ. de accu. qualiter. ii. ad si. ¶ Undecimo no. ꝯsiliũ vbi quis videt se succũbere ne ex s̃nia plus sua ledat fama: consiliũ est q̃ cedat liti: e ideo ꝯsiliuʒ est Bar. q̃ vbi officialis vl' aliq̃s ꝯdẽnat ex cã: pp̄ter quã venit isamatus: q̃ ante soluat id ad qd̃ est obligatus: e postea absoluat: q̃ q̃ expectet s̃niam: q̃ ex ea infamaret: ponit ipse in. l. si reus patus. ff. de pen. ¶ Gl. i. ponit casum e in casu. in v̄. si ergo tãgit intellectũ decre. Pro decre. igit declaratiõe op. q̃ emẽdati de crimine indistincte i ciuili: e nõ in criminali admittant. de testi. testimoniũ. p declariõe huius decre. que est obscura multa mẽbra distinguit. Reuoco in dubiũ an e q̃les testes admittant in crimine symonie. Glo. dicit q̃ intent' est lr̃e q̃ q̃n q̃s de crie agit criminaliter: e in crĩbus etiã exceptis nõ admittunt testes criosi. Si agit ciuiliter: tũc dicit q̃ sunt opi. Quidã dicũt q̃ testes criosi admittãt ꝯ p̃latũ pluribus occurrẽtibus. Primũ q̃ accuset ciuiliter de crie symonie. Scdm q̃ s̃m eq̃tatem pcedat. Tertiũ q̃ psona ꝯ quã agit sit reg'laris e inferioris gradus. Quartũ q̃ psona sit grauiter ifamata. Quintũ q̃ de facili possit puniri. Sextũ q̃ alia subsint adminicula: quo casu testes de crie emendati admittunt s̃m Lau. e s̃m istã opi. dictio p̃sertim. i. posita exponit pro tñ. e s̃m h nõ ob. de testi. c. testimoniũ. Secũda est opinio q̃ illis ꝯcurrentibus admittunt testes etiã de crie nõ emendati cũ aliis adminiculis: dũ tñ attestẽt ex zelo iusticie. e sic nõ sint inimici vel ꝯspiratores: e s̃m istã opi. dictio p̃sertim stat p maxime: e p hoc expedita est gl. sup v̄bo p̃sertim. Ad. c. testimoniũ dic q̃ prout dĩc hic admitti emendatos ꝯcordat. put includit ẽt nõ emendatos: spẽale in crĩbus exceptis: vel illa trahit ad istã: vel illa corrigit p istã q̃ noua est. primuʒ verius. ¶ Glo. sup v̄bo distiguenda aliter declarat dicens q̃ vbi agit crialiter indistincte criosi testes nõ admittũt. etiã i crie symonie: vbi agit ciuiliter e de eq̃tate ꝯ s'clares: testes nõ admittunt nisi sint de crie emendati: e tũc nõ admittuntur nisi aliis admiculis ꝯcurrẽtibus: e nõ admittũtur de rigore: sed de eq̃tate. Cõtra regulares v̄o etiã nõ emendati admittuntur: etiã si crialiter agit: e de eq̃tate: sʒ nõ de rigore: e cũ aliis adminiculis. Tertia opi. tãgitur in gl. sup v̄. taliter vt distinguat s'claris a reglari. In s'clari admittunt testes criosi emẽdati: si agit etiã s̃m eq̃tatem: si ꝯ regularẽ: vbi agit crialiter: nõ admittant: siue agat de eq̃tate: siue de rigore in ciuili. Si de rigore idẽ: si de eq̃tate admittunt: si sunt emẽdati: e si nõ sunt emendati nõ admittunt: e cũ aliis admiculis. huic non ob. ii. q. i. in p̃mis: q̃ loq̃tur q̃n agit p viã accusatiõis. Non ob. de testi. testimoniũ: vbi pʒ q̃ in ciuili nõ admittunt emẽdati: e sine aliis adminiculis: vt pʒ de testi. testimoniũ: multo fortius i exceptis: dic qd̃ ibi dr̃ pcedit de eq̃tate: vt dicit hec decre. vel illa reducit ad istã: vel poti' ista ad illã: e sic hodie tollunt iste distinctiones: vl' spẽale in crimine excepto: vbi de eq̃tate admittunt: hec falsa: q̃ facili' in exceptis debẽt viles testes admitti. Tu tene q̃ p̃serti stat pp̄rie e q̃ten' emẽdati admittunt ẽ de iur cõi. In ciuili tñ ẽ arbitrariũ: e admittũt vbi nõ remanẽt ifames lʒ vbi remãerẽt ifames sit spẽale: nec i crie symonie. Itẽ quatenus admittunt in criali ẽ spẽale adhuc in exceptis: lʒ Inn. nõ videat h fateri. ¶ Ultimo adheret Host. q̃ h mã sit arbitraria: ex q̃ papa rescribẽs si declarauit alr: e h ẽt p̃ tenebat Inno. i arbitrario ifomãte debet

considerare circumstantias. de quibus hic. Primo modus
agendi: qr si agitur in modū denunciationis: sicut ad denun
ciandū: ita ad testificandum admitti debent infames et cri-
minosi: non sm rigorem iuris: sed sm temperantiam equita
tis: cuius temperātia arbitrio discreti iudicis moderat: qr mul
tas considerationes habebit leuius procedendo si agitur
in modum denunciationis vel inquisitionis q̄ si in modū ac/
cusationis. Item leuius considerata equitate q̄ rigore con
siderato: q̄ iuris rigor vbi criminaliter agitur non possit faci
le temperari. ii. q. vii. si quis epūs. et q. viii. ¶ Secunda cōsi
deratio circa personas contra quam vt facilius admittanf testes
et procedatur contra religiosum q̄ contra seculares. et facilius si est in
ferioris gradus q̄ maioris. et facilius contra infamatū q̄ contra illū
qui est bone fame: et forte contra illum nullo mō: et facilius contra illū
cōtra quē ortū est scandalum: et facilius si possit puniri de fa
cili. ¶ Tertia ꝯsideratio erit circa testes vt facilius admit
tat honestum q̄ criminosum: facilius emendatum q̄ in cri/
mine perseuerantem: et facilius testificantem zelo iusticie: q̄
odio: qr sic consideratio versatur circa opposita facilius ad-
mittet testes quibus minora: q̄ quibus eadem opponūtur.
Item facilius cū criminoso testes habent adminicula. Item
considerabit an crimen sit exceptū: qr facilius conuincit. Di
cit tū hic Gof. ꝯ clericū secularem etiā in crimine symonie i
fames ad testimoniū non admittunf etiam interuenientibus
oībus adminiculis. de quibus hic habetur q̄ coadiuuantur
solū ꝯtra regularem et de equitate nō de rigore. Fatetur tū
clericum secularem in hoc crimine si infamatus est accusari
per infamem: et nō pz ex littera. ¶ Glo. in verbo excellētio
ris. in principio declarat tex. ¶ Oppo. in §. sed queritur q̄
non debeat attendi an sint excellentiores vel inferiores: qr in
iudicio nō dz haberi persona℞ exceptio. iii. q. ix. c. fi. et quia
equalitas seruanda est. So. hoc dicit ꝑpter maius scanda/
lum et reuerentiam ordinis excellentioris: et absurdū si remo
uerel ita epūs sicut abbas: et non ita de facili ꝑceditur contra ma-
iorem rc. et vbi maius scandalū rc. et aliter puniuntur maio-
res. Alias glo. vide per te vsq3 ad glo. §. capitales. que que
rit quales debent esse inimicicie vt quis repellatur. dic q̄ ca/
pitales: et3 non determinentur clare que dicatur inimicicia ca
pitalis: dicit q̄ leues licet extenuent ꝓbationem testiū: nō ex
toto tollunt. dic de hoc vt de accu. cum oporteat. et c. inquisi
tionis. vbi bonus casus. Quid si inimicus reducitur ad ami
ciciam: dicit glo. q̄ si recens tempus ē idem ꝑpter reliquias.
iii. q. v. accusatores. si longo tempore sint reconciliati admit
tentur. als quod dicif de legato q̄ ꝑpter inimiciciam extin
guitur, et reconciliationē suscitatur. ff. de adi. le. l. iii. in fi. glo.
super verbo furti querit: an periurus in exceptis admittaf
ad testificandum: dicit q̄ non: q̄ sit emendatus: qr semel
periurus ad iuramentū amplius non admittif. xxii. q. v. par
uuli: qr presumitur q̄ iterum deieraret. ff. de accu. l. si cui. et ē
expressum. de testi. testimonium. ¶ Glo. super verbo debi
litarent querit: an admittantur criminosi ad plenā probatio
nem dato q̄ sint emendati. Glo. q̄ non. sed cum aliis admi
niculis sic assignat cām: qr dato q̄ sint emēdati remanet ta
men quedam irregularitas: hoc vero q̄ irregularitas cadit
etiam circa officiū testificandi eo q̄ in testificando quia non
sequitur regulā alia℞ inhabilitatū: alias vide per te vsq3 ad
glo. super verbo leuioribus. que primo allegat concor. dein
de querit de rōne quare seculares difficilius remouetur q̄
regulares: assignat duas: qr secularis non hz ita pingue ius
sicut regularis. Secunda qr maius est scandalum in remo/
tione secularis q̄ regularis. ¶ Quero an sit infamis: dic si
remouef propter fraudem sic: alias si propter culpaz non. ff.
de suspec. tu. l. iii. C. e. l. fi. Fallit in patrono. insti. de suspec.
tu. in prin. In dubio presumitur ꝑpter culpā. ff. e. l. hoc enim.
dic vt ibi. s. de offi. dele. super eo. de reg. iur. in penis. lib. vi.
¶ Et no. q̄ ad vitandā hanc infamiā consilium est q̄ cre/
dat: vt pz hic. et s. de elec. dudū. Consiliū per Bar. in. l. si re
us paratus. ff. de ꝓcura. hoc temperare vt hic glo. qn cessit



liberaliter: secus si timore ꝓbationis: qr per hoc non habet
aliquod priuilegium. ¶ Quero an iudex debeat desistere
ab inquisitione ꝑpter ipsius cessionem. argu. glo. q̄ non. ff.
de iudi. l. si quis postea. In contrarium. ff. de suspec. tu. l. post fini
tam: qr nec dolum facit qui rem deserit vt lite3 effugiat. ff. de
alie. iudi. mu. cā fac. l. item si. §. i. et q̄ diffidit vt iure suo vi.
de postula. prela. bone. Nam finem inquisitionis sunt conse
cuti: ergo ad vltimū procedere nō debent. hoc tz Hosti. qn
paratus est priuz agere. alle. ii. q. i. si peccauerit: et dūmodo
non intersit alicuius ratione expensa℞ vel fructuū vel vt fu
turi: et de quo sit ecclesie ꝓuidendum in quibus casibus etiā
post mortem litigatoris procedif. s. de arbi. ex parte: et in
pen. c. i. et ii. lib. vi. Post glo. op. dicit tex. inter cetera consi
derandum: an crimina que testi obiciunf sint paria vel ma/
iora quod hic non possit esse: qr nullū grauius crimen symo
nia. de symo. tanta. i. q. vlti. dic q̄ non restingit se ad hunc ca
sum: sed dat generalem doctrinā ad hoc dictū: qr i symonia
sunt gradus: alter maior altero et si inquisitus de symonia
prohibita excipit de prohibito quia symoniaco. de quo de
offi. dele. ex pte. ¶ Quero an non precedente infamia pos
sit prelatus visitare dioce. dic q̄ sic: qr illud facit non solum
propter crimina corrigenda: sed etiam propter populum in
struendū. x. q. i. decernimus. et c. epm. et c. placuit. Aliā vero
inquisitionem inducit sola infamia: secundum Pe. et Abb.
¶ Quero an si pendente inquisitione contra abbatem ipse
promoueatur in epm. An poterunt inquisitores proce/
dere: videtur q̄ non. iii. q. ii. c. fi. Pe. et ab. tenēt contra: qr in
aduertere possunt vt pniam imponant non vt ab episco/
patu remoueant. Adducunt. ff. de transac. l. iii. Item ne
ille debz promoueri. lxxxi. di. tantis. s. de accu. omnipotens.
¶ Quid si pendente inquisitione in ecclesia promouetur
subditus in prelatum. dicit q̄ procedit inquisitio: vt in mem-
bro non vt in capite. Contra illam ratione principii. de elec.
dudum. ii. de proba. post cessionem et non tenet promotio per
prealle. c. tanto. Quid si impetrata est inquisitio in capite et
in membris: dic q̄ canonici mortuo capite possūt eligere q̄
diu sunt canonici. i. q. i. dedit. Si autē mortui sunt illi in quo
debet fieri inqsitio vr q̄ fiat in successores. de offi. dele. qn.
de immu. eccle. aduersus. sed nō est ita: qr crimina morte ex
tinguunf. C. si reus vel accu. mor. fue. l. i. qđ intellige qn con
tra nominatas personas facienda est inquisitio. Secus si nō
noīatas personas contra capitulum sit facienda: qr capitulum semper est
idem. ff. de iudi. l. cum proponebatur. vii. q. i. denique. xvi. ri.
habeo: sm abba. de hoc in spe. de inquisi. §. nūc videndū. et
quid si pendente. et se. vsq3 ad fi. et vide quod no. de elec. per
inquisitionem: super vltima glo. rc.

## Sicut nobis.

Non irritatur confirmatio cuz dato probibente pro ipsius confirmatione data pecunia. h. d. In prima abbatis consultatio. In secunda. ibi. cuius pape responsio. Prima. i. narrat. primo querentis electionem. secundo ipsius administrationē. ibi. et qm. tertio confirmationis denegationem. ibi. ceterum. quar to electi inhibitionem. ibi. verum. quinto inhibitionis trans gressionē. ibi. sed quidā. sexto electi cōfirmationem. ibi. et sic.

Secunda pricipalis facit quattuor. primo soluit obstacu/
lum. secundo respondet. ibi. taliter. tertio responsum fortifi
cat. ibi. alioquin. quarto contrafacientes protestatur. ibi. il
los autem. ¶ No. primo q̄ monachus vnius ecclesie potest
ad prelaturā alterius ecclesie eligi. et q̄ prelatus vnius eccle
sie ad alterius prelaturam potest eligi. de quo dic vt in c. i.
de elec. ¶ No. q̄ monachus quo ad abbatem sustinet filii
vicem: et abbatem quo ad monachum vicem patris. ¶ Ter
tio no. q̄ electus potest petere cōfirmationē. de quo de elec.
publicato. ¶ Quarto no. q̄ vacante ecclesia cathedrali ar
chiepūs succedit in ptāte administrationis concedende in
feriori prelato electo vt administret non in potestate confir/
mandi. ¶ Quinto no. q̄ symonia a patre cōmissa filio eius
ignorante

gnoscête vel ab alio attinête nocet filio: vel attinêti: vt ecclesiā dimittere teneat. ¶ No. q per hec verba phibeo sub anathematis intimatione vel fieri excōicationis snia. ¶ No. q abbas ɔfirmatus pōt excōicare. ¶ Not. q symonia inuito pmoto cōmissa: nō nocet pmoto. ¶ Not. q inter ɔsentire ɔ ɔdicere est dare mediū: ɔ taciturnitas: ɔ consensus pmoti nocet in symonia cōmittēda: nō aūt nocet si ɔdicat. ¶ No. q gestum noie meo etiā me ɔdicente: possuz habere ratum etiā in delictis. ¶ No. q factū alterius: maxie inimici non ds nocere: ɔ q quis se defraude ɔc. ¶ No. q ecclia nō iudicat de occultis. ¶ No. q abbas nōdū ɔfirmatus cui administratio est ɔcessa pōt ɔfirmare. ¶ Oppo. q eligi non possit monachus: sed debeat postulari: qz nō potest trāsire sine licētia abbatis. de trāsla. pla. c. ii. Sol. dic q fuit postulatus vel prior ecclie huic suberat mediate. dic q postulari ds postulatione nō sollēni: sed bñ potest eligi: vt in. c. si religiosus ɔ in. c. nullus. de elec. lib. vi. qd tamen intellige: vt not. in cle. i. de elec. ¶ Uenio ad glo. capio glo. ii. ɔ vr q nō debuerit attēdere ad archiepm pro ɔcessione licētie administrandi: qz caplm vacāte sede pōt confirmare: vt pz de maio. ɔ obe. cū olim. ɔ. c. is que. So. de iure pōt caplm ɔfirmare: sed forte habebit ecclia ɔsuetudinē q vacāte sede debeat attēdere ad metropolitanū. Uel fm Jnno. ecclesia colloceñ. ɔtulit auctoritatē administrandi: qz ius pronatus hēbat in monasterio. Et sic pz q si electus nō ɔfirmatus: non bñdictus auctoritate sui iudicis administrat: ei nō est imputādū: vt hic: ɔ quo dic hodie vt in cle. auaricie. lib. vi. ¶ Glo. colligit q abbas cōfirmatus nō benedictus pōt excōicare. de maio. ɔ obe. cū in ecclesiis: arg. hic no. qz hic nō erat cōfirmatus: nisi dicas q habebatur pro ɔfirmato: ex quo hēbat ptātem administrandi. de elec. is cui. lib. vi. Tñ vt dicit glo. hic fuit snia excōicationis ɔ nō excōicatio: ɔ sic est argumētum q per talia vba sub pena excōicationis: vel sub intimatione anathematis feratur excōicatio. Cōtra qd op. de eo qui fur. ordi. rece. c. i. dic q excōmunicatio nō fuit facta sub hmōi forma vborum: sed expresse excōicauit qui ɔfaceret sub hac forma: quicūqz soluit illum excōico: ɔ sic sub ɔditione fuit lata snia: ɔ qui ɔfacit ē excōicatus. de app. pterea. ɔ h reperit factuz: vñ ɔcludit gl. q per illa verba sub pena excōicationis ɔc. nō est excōicatus: ɔ sic excōicatio tñ. ff. de iure pa. relatum. de quo dic vt de sagitta. c. vno. de hoc vide glo. in. c. saloniceñ. in. c. i. de loca. de festa. relatū. de iure pa. relatū. de eo qui fur. or. re. c. ii. de sagitta. c. i. ɔ ponit veritas ibi dicāz. ¶ Glo. super verbo prohibere colligit notabilia. vide eam in fi. de reg. iur. is qui tacet. ¶ Glo. super verbo imputari op. q electus per pecuniā etiā eo phibito sit symoniace electus. ff. eo. nobis. So. si iam aliquo electo detur pecunia eo inuito: hoc nō inducit symoniā: secus si detur pecunia eo nō electo: qz nō est electio: qz tunc est electio symoniaca: nisi dantes hoc facerēt in odiū vt hic. ff. eo. nobis. Uult ergo glo. q ɔfirmatio sit valida: ex quo nō est data ab inimico: ɔtrauz tz gof. Jmmo. ɔ host. videnē velle q lz si valeat electio data pecūia aliq inuito: valeat tñ ɔfirmatio. Pro pma opi. facit qz adhuc electus tractat ɔ iur acqrēdo. de quo. ff. eo. dilectus. c. i. Pro scda facit quia tex. hic ponderare intēdit aliquē ɔdictionis effectū. Jo. an. tz opi. gof. in ignorāte ɔ nō ɔdicente: scdaz mihi expresse cōtradicēte vt valeat. Credo opi. gof. verā. nec ob. tex. qz fateor q per hoc nō est vis in reatu vel culpa: ɔ hoc dicit tex. sed ex quo est pmotus instāte hac pecunia ɔdicēte eo qūtūcūqz nō video quin symoniace sit cōfirmatus. Et per hoc pōt dici q siue pecunia sit data ab amicis vel emulis: semp electio siue ɔfirmatio sit nulla cū semper symonia ɔmittat. Nec obstat. c. nobis. ff. eo. qz intelligo illud fm istud. s. q vbi data ē ab emulis nō preiudicat quātū ad penā vel culpaz promoti: preiudicat tñ quo ad electionis ɔ ɔfirmationis validitatez. Uel dic q nō piudicat qñ est data ab emulis quo ad facultatē dispensandi: qz vbi est data ab emulis poterit eps ɔ illa vice dispensare. Secus vbi nō sit data ab emulis: qz tūc non poterit dispēsare illa vice. Sic intelligo. c. nobis. ff. eo. ɔ idē forte qñ ɔdicēte ipso electo vel ɔfirmato vt hic. ɔc. ¶ Querit glo. super verbo ɔsentire quid si pecunia datur eo inuito: dicit glo. q sic: qz sufficit quādocūqz ɔsentiat: siue ante: siue post: sicut accipere est qñcūqz ɔ ante: ɔ post. i. q. i. eos. Jtem qz in maleficiis ratihabitio retro trahit. de resti. spo. cuz ad sedē. ɔ sic fm canones possuz habere ratū nō m eo nomie gestum: dicit q lz ratificādo peccet: nō tamen per hoc est symoniacus per solaz ratihabitionē: pro hoc facit. c. quisquis. de sen. excōicationis. lib. vi. quod etiā facit in ɔtriū.

t **Ua nos.** Si clericus eo pacto bona sua conferat ecclesie vt recipiatur in canonicum: ɔ illa bona teneat p prebenda: symoniacus est: secus si hoc fieret sine pacto. h. d. Et sunt due partes. Jn pma cōsultatio. Jn secunda rñsio. ibi. deuotioni. que distinguēdo ponit duo mēbra: secundū ibi. si vero. cuius determinationē subdit. ibi. licet aūt. ¶ No. pmo q receptione in canonicū trāsfert qd spirituale ppter qd datio pecunia symoniā inducit. ¶ Scdo no. q omnis pactio ɔ ɔuentio in iure spūali qrendo inducit symoniā. ¶ Tertio no. q libera datio tpaliū nō relatiue ad causandā dationē spiritualis iuris introducta: nō inducit symoniā: ɔ sic datio mutua spūalis ɔ tpalis iuris: ex quo vna relatiue non causat ab alia: nō inducit symoniā. ¶ Quarto nota q datio tpalis relatiue ad causandā dationē iuris spūalis quo ad verba vero hic nō introducta expresse causant symoniā mentalē: de quo deus iudicat: nō eccia: ɔ sic opatur pactū expressuz quo ad ecclesiā: sola ɔ simplex mens etiā vbis non expressa: quo ad deū operat. ¶ No. q simplex rogatio sine pmissione tpalis: ɔ sic simplices pces symoniā nō inducunt. de quo de eta. ɔ quali. tuā. No. q illa dispositio est pura que nō recipit modū pacti vel cōditionis. ¶ No. vltimo q ecclesia iudicat de occultis. ¶ Quero quid si detur pecunia testi vt testificetur: vel iudici cum corrūpendo: an datio inducat symoniā: dicit hosti. q lz vbi agitur de tpalibus: corruptio taliū symoniā nō inducit: vbi tñ agit de spūalibus: erit symonia vel quasi. ff. de testi. sicut. ff. c. i. ɔ est expressuz. ff. eo. nemo. ɔ hoc ppter cōnexitatē: arg. de iure pa. de iur. ɔ. c. cum essent. ff. de rei vē. l. que religiosis. ¶ Uenio ad glo. ɔ op. q nō solū pactio ɔuentio ɔ ɔditio reprobet in spūalibus: sed etiā modus: vt eccle. bene. c. i. So. glo. fatet q etiā modus symoniā inducit: ɔ modus satis cōprehendit sub cōditione ¶ Glo. tertia qz scda lr alia in princi. tex. expositiua. ¶ Oppo. q etiā sine pactione nō est licitū dare pecuniaz vel aliud tpale. i. q. i. emēdari. ad hoc. i. q. ii. qprio. So. tpe ingressus licitū est quid pure dari: dūtamen nō detur correlatiue ad inducēdam dationē iuris spūalis: vt hic. ɔ de pba. in presentia: qz per hoc nō minus dr datio gratuita: sz dare correlatiue ɔ respectiue ad recōpensationem vel inductionē dationis iuris spūalis: siue cū pacto: siue sine pacto: siue ante: siue post bene symoniaz inducit: vt hic: ɔ in ɔtrio. ¶ Querit glo. vlti. an sine pactione datio correlatiua ad inducendam dationē iuris spūalis inducat symoniā: quidā q non: lz peccet ɔ ad parē penā teneantur cuz symoniaco ppter intētionez cuz opere subsecuto. de biga. nuper. Alii q sola intentio inducit symoniā: etiā sine pactione. i. q. i. qui studet. ɔ. c. reperiuntur. cū si. sicut sola spes inducit crimē vsurariuz. xiiii. q. iii. c. i. de vsur. ɔsuluit. Tan. dicit q vt inducatur symonia requiritur pactio: allē. c. vt nrm. vt eccle. bene. Jnno. dicit q quidam dicūt q sola intentio inducit symoniā in prohibitis: q symoniaca in symoniacis: qz phibita requirit pactio. io. an. dicit tenendū q in oibus sola intentio non inducit nisi symoniam mentalem. ɔc. Anto. de Bu.

p **Er tuas.** Nō debet recipere quis ordines ab eo quē credit symoniacū ministrare: tñ potest in his quos pua ab ipso recepit. h. d. Cōis diuisio: fa ibi. nos itaqz. ¶ No. pmo q symoniacus licite alteri ordinē cōferendo

caracterē ꝛ executionē imprimit. ¶ Scḋo no. ꝙ ordinat⁹ a
symoniaco: dūtamen specifice in illa ordinatione symonia
nō sit cōmissa in ordie suscepto pōt mīstrare: ꝛ ad ordines
superiores ꝓmoueri: dūmodo ꝯsciam nō hēat scrupulosam.
¶ Tertio no. ꝙ peccat agens ꝯ̄ ꝯsciam etiā erroneitate iu
ris vel facti cāuatā: nisi errorē deponat: ꝛ sic nō expedit quem
nimis esse in ꝯscia scrupulosū. ¶ No. fm hosti. ꝙ ex vanis
dictis alioꝝ l alteri⁹ ꝑiudiciū nō est ꝯscia informāda. Scḋo
nō qn̄ sit talr est informata: est ad ꝯsiliū ꝑlati deponēda. Ter
tio ꝙ si deponi nō pōt in oibus est seqnēda. Quarto ꝙ ani
mi virtus ꝛ ꝯscia scrupulosa bona pōt facere: ꝛ vtilitas aīme
eꝯ̄. Quinto ꝙ in differentib⁹ pōt qs: qz ꝓut sibi lꝫ ꝯsciam
informare. ¶ Uenio ad glo. ꝛ q̄ro cū ꝑina. An credere de
buerit relationi q̄rundā: ꝛ gl. arguit ꝙ nō. lxxxvi. di. si qd vo.
In ꝯ̄riū determiat glo. qz id scire dicimur ꝙ ab aliis audiui
mus. xxii. q. v. hoc vr̄. Dic ꝙ in ꝑiudiciaꝫ vel īfamiā alteri⁹
credere nō dꝫ: vt in ꝑn. sed ad lui ꝯmodū bn̄ credere debuit
ꝛ dato ꝙ credere nō debuit: sufficit ꝙ credat quo ad ꝯsciaꝫ:
lꝫ de facto vt peccatū incurrat: tn̄ dicūt doc. ꝙ isti nō fuerant
tales qbus merito fides fuerit adhibēda: etiā si fuerint fa-
miliares vel collaterales seu secretarii epi tn̄ priuati. Si aūt
ipsam talē denūciaret superior ꝛ ad vitāduꝫ mandaret: tūc ꝑ
ma facie esset ei credendū ꝛ parendū. de ꝓba. post cessionē.
ꝛ. xi. q. iii. cure. So. gl. nō rn̄det formalr ad ꝯ̄riū: sed pōit
opi. dicens fm Jo. an. ꝙ symonia cui⁹ nō ꝑdit executionē:
nisi sit symoniacus in ordie. Deide ponit opi. ꝯ̄riā: qz siue sit
symoniacus in ordie: siue in bn̄ficio semꝑ ꝑdit ordinis exe-
cutionē: etiā post peractā pniam. ꝭ. de accu. inqsitiōis. Et sic
habent due sol. ex glo. Una ꝙ hic loquat in symoniaco: in
bn̄ficio a quo qs recipit etiā executionem: secus in symonia-
co in ordie ti. quo qs nō recipit executionē. Alia ē sol. ꝙ aut
qs recipit sciens ordinē a symoniaco: siue in ordie: siue in be
neficio: ꝛ tūc nō recipit executionem: secus si ignoranter. ⁊c̄.
¶ Glo. sup ꝟbo mīstret op. ꝛ vr̄ ꝙ recipiens a symoniaco
ordines: nō debeat mīstrare in ordine suscepto: nec nouos su
scipe cum eadē videat rō in vtroqꝫ. Cōstat. n. ꝙ symoniac⁹
est suspensus ab executione: ergo executionē quā nō hꝫ tra
dere non pōt. i. q. vii. daybertuꝫ. de iure pa. qḋ aūt. ꝙ sit ab
executione suspensus pꝫ. ꝭ. eo. tāta. i. q. i. reperiunt. Scḋo in
alio dicit male decre. qz velle vr̄ ꝙ in suscepto nō debeat se-
qui ꝯsciam: alr ⁊c̄. de iudi. nouit. Uidete ḡ districte an sy-
moniacus sit suspensus ab executione: sup quo sunt opi. Jo.
tenet ꝙ symoniacus in ordie sit suspensus ab executiōe: ꝛ nō
symoniacus in bn̄ficio: hoc tenendo pōt dici ꝙ hic erat sy-
moniacus in bn̄ficio: vn̄ retinuit executionē ꝛ ipsaꝫ trāstulit:
ꝛ non ob. ꝯ̄rium So. glo. non rn̄det formalr ad ꝯ̄rium: sed
ponit opi. dicens fm Jo. ꝙ symoniacus nō ꝑdit executionē
nisi sit symoniacus in ordine: siue in bn̄ficio semꝑ perdit exe
cutionē: etiā post pactam pniam. ꝭ. de accu. inqsitionē. Se
cūda opi. ꝙ ois symoniacus est suspensus: siue sit symoniac⁹
in bn̄ficio: siue in ordie: ꝛ nō hꝫ executionē etiā post pactam
pniam. de tēpo. or. c. si. ꝛ pꝫ. ꝭ. de accu. inqsitionis: hoc suppo
sito ad ꝯ̄riam rn̄detur ꝙ vbi ꝯstat vere ꝯferentē esse symo
niacum. Jā ipse non dꝫ in ordinib⁹ susceptis mīstrare: qz in
eo nō trāsfert executio: vt in ꝯ̄rio: sed hic nō ꝯstabat sibi con
ferentē esse symoniacū: vn̄ nō debebat solo alterius relatu
hoc credere: vn̄ ꝯcludit glo. ꝙ siue ignorāter: siue scienter qs
ordies recipiat a symoniaco: de quo mō ꝯstat nō recipit exe
cutionē. Nec ab eo recipe dꝫ: ꝛ potius pati executionem. de
sen. excō. inqsitioni. Et sic hn̄tur due solutiones ex glo. vna
ꝙ hic loquit in symoniaco in bn̄ficio a quo qs recipit etiam
excōicationē. Secus in symoniaco in ordie a quo qs nō reci
pit executionē. Scḋa est so. ꝙ aut qs recipit sciens ordinē
a symoniaco: siue in ordie: siue in bn̄ficio: ꝛ tūc non recipiat
executionē: secus si ignorāter. Sꝫ tūc ꝯ̄ si iste sciebat ipsum
ꝓ certo symoniacum nō dēbeat pari ratione ꝓhiberi ne ordi
nes susciperet. So. dicit glo. ꝙ hoc fecit papa ꝓpter ꝯsciam
lesam quā deponere nō poterat: ꝛ papa nō poterat facere ꝙ

ipsaꝫ deponeret si ipsaꝫ habebat lesaꝫ. Sꝫ tūc vltra si ꝑpc
scientiā lesaꝫ nō debebat ordies recipe: ita si habebat ꝯsci
lesaꝫ illū fuisse symoniacū habebat ꝯsciam ꝙ nō hēret exe
cutionē: ergo etiā ꝯ̄ ꝯsciaꝫ nō debebat in antiquo mīstrar
Tenendo hāc opi. ꝙ nō recipiat executionem: ad hoc rn̄de
hosti. ꝙ facilius ꝑmittit ei frāgere ꝯsciam in iam suscepte
ꝙ̄ in suscipiendo: qz nemo ꝑcise ꝯpellit ordinē suscipe: se
bn̄ ꝯpellit in susceptis mīstrare. de cle. ꝛ qua. q̄rin. de celeb
mis. c. i. sed certe nō video ꝙ ꝯ̄ ꝯsciaꝫ venire debeat: siue in su
scepto: siue in suscipiendo: qz semper edificaret ad gehennā
Duo hic tangunt. Primū an alterius relatiōi sit credēdū
super symonia. Scḋm an ois symoniac⁹ in aliquo sit suspen
sus: ita ꝙ ordinis executionē nō trāsferat. ¶ Ad primum
dic ꝑmitius nō est credendū: si tn̄ pure credat ꝛ inducat ꝯsci
entia scrupulosa ꝓcedit ꝙ ħ di. Si hoc hꝫ a sapiore denun
ciante vt vitet credēdū est: ꝛ ei parendū. de ꝓba. post cessio
nem. de treug. ꝛ pa. c. i. xi. q. iii. cure. Ad scḋꝫ ꝯcludendo di
cta doc. dic qdā sunt symoniaci in bn̄ficio: ꝛ vītas est ꝙ tales
non ꝑdūt ordis executionē: lꝫ ꝑdāt bn̄ficiū retentionē: ħ ve
rum in occultis: sec⁹ si sint notorie symoniaci: qz ab oib⁹ or
dinibus ipso iur̄ sunt suspensi: ꝛ per ꝯn̄s ab admistratione
spūali ꝛ etiā tpali: ū: hoc soluꝫ a bn̄ficio symoniace recepto
sunt suspensi: non ab aliis non symoniace receptis: tn̄ dic In
no. ꝙ vigore talis bn̄ficii sic symoniace q̄siti nō poterit: nec
tpaliter: nec spūalr mīstrare: vn̄ dic ꝙ si ꝑlat⁹ sciuisset digni
tatem tpalē ꝙ̄ q̄ nō ordinē ꝙ nō posset ꝯferret ordies: ꝛ
ꝯferret non haberent executionē. i. q. iii. qs ea. Et ratio qu
lis fur censet. ꝭ. de elec. dudū. el. ii. ꝛ sic reꝫ alienā non est lici
tum ꝯtractare: vt pꝫ. i. q. i. ordinationes. q̄si velit Inn. ꝙ vbi
collatio sit ordinū: non solū rōne ordis: ꝫ etiā rōe bn̄ficii: ꝙ
symoniacus in bn̄ficio nō ꝯfert executionē ordinū. ad hoc
ꝭ. de ordi. ab epi. q epi. renū. c. prim⁹ modus ⁊c̄. Item nec
suspensus quo ad ptātem ꝯferendi: nisi quo ad se: sed non q
ad alios sicut q̄libet alius peccator: ꝛ hoc vltimū dicit Jo.
an. in addi. ad glo. fm gof. ꝛ Jo. an. remittit. ꝭ. eo. c. pe. Qui
dā sunt symoniaci in ordine ꝯferēdo aliis ꝑ symoniā: ħ In
no. est vari⁹. Prio dicit ꝙ tales lꝫ quo ad se sunt suspensi
quo ad alios. Jō ordines ꝯferendo pōt trāsferre executiōeꝫ
alle. i. q. i. reperiunt. ꝛ. ꝭ. eo. c. pe. Et his duob⁹ casib⁹ hꝫ loci
decre. si hꝫ ꝯsciam lesaꝫ: qz symoniac⁹ fuerit: ista cōscia nō re
ducit ipsam ad putādū se suspensū: ꝫ bn̄ inducit ipsum ad
putandū se suspensum ꝙ recipe nō debeat: ꝛ ꝙ recipiendo
peccaret. Scḋo dicit ꝙ est suspensus vsqꝫ ad trienniū. ꝭ. e. ꝑ
mo. ꝛ post trienniū cōfert executionē: an nō: ꝛ fm ħ hic mo
nachus ꝓbabilē habebat ꝑsumptionē credendi ꝙ nō ad
suspensus: ꝛ ꝙ contulisset symoniace ordie: ꝫ nō erat certu
Cōsulit ḡ id ꝙ si alr deberet si cert⁹ esset. ꝭ. triennium oino ab
stinere a susceptione: postea non: ꝫ poti⁹ pati excōicatione
de hoc dicet. ꝭ. eo. c. pe. Et ꝑ ħ dicit ꝙ iste monach⁹ fuerat a
opi. ꝙ etiā symoniacus in bn̄ficio occult⁹: ꝛ q recipit pecu
am ꝓ ordie conferendo ꝑdet executionē oino. ꝛ hoc per c.
repiunt. i. q. i. vn̄ seqndu hāc opi. tanq̄ erroneā nolebat ordi
nari: ꝫ errabat: vt pꝫ in. d. c. pe. ꝛ ꝑ. c. i. i. q. i. Tn̄ dicit ipse In
no. ꝙ plus sibi placet dicere ꝙ iste non errabat in iure ꝙ ta
lis conferens esset suspensus ad tpē. s. ꝑ triennium: vt dicto c.
pe. Errabat tn̄ in facto: qz nesciebat ꝓ certo vtrū symoniace
ordines contulisset: vn̄ consuluit papa ꝙ nisi prius hāc credu
litatem deponat non ascendat ad superiores: quā credulitatē ꝛ
presumptionē sic artā ad ꝯsiliū vel mādatū prelati depone
re dꝫ: ꝛ si hoc haberet ꝓ certo nullo modo ab eo ordies reci
pere deberet. ꝭ. triennium: imo poti⁹ deberet excōicationē pa
ti: vt in. c. inqsitionis: de sen. exco. imo plus dicit Inno. quod
si iste errasset in iure grauiter esset puniendus si postq̄ fuiss
informat⁹ obedire ꝛ credere ꝯtemneret. xix. dist. nulli. Si tn̄
an̄ informationē errasset in iure positiuo: qz male itellexisse
canonē: non tn̄ ꝯmisisset peccatū mortale. ¶ No. ħ dictū
ex quo habes ꝙ error in iure excusat quēꝫ a peccato mortali
q̄n taliser error non est ꝯ̄ iuris dispositionem: a pena aūt tem

porali error iuris nō excusat: vt.j.eo. p tuas. e sic Inno. in eo
q dicit istū monachū sciētez j.triēniū nō debere recipe ordi
nes ab ipso epo symoniaco recedit a prius dictis.s. q symo
niacus in ordie pferēdo q̄diu est suspensus nō hēat ptātem
pferēdi ordies quo ad executionē. Quidā sūt symoniaci in
ordie suscipiēdo: e tales dnr sunt ipso iure suspēsi: e de his lo
quunt̄ pdicta: e h vez siue coacte siue volūtarie recepit ordies
a symōiaco. Nec ob.i.q.i.pstat: qr ibi fuit dispēsatū. Et si di
cat̄ etiā p psciam agi in suspecto putādo q sit suspēsus: lz er
ret in iure: e sic etiā in suspecto nō dz mistrare: qr in suspectis
pellit̄ psciam cū iure sformare: qr ex quo suscepit necessita
tur ad celebrādū: sz in suscipiēdis nō pellit̄: qr ad h nō ne-
cessitat̄ vt suscipiat vel in susceptis nō hēbat oīno psciam re-
luctātem: sicut in suscipiēdis. Vel dic fm Inn. q h papa di
spēsat in suspecto cū isto monacho pp ipsi' pbabilem igno-
rantiā pp quā merito erat cū tali dispēsandū: vt i.c.i. e.ij.s.
de epi. q epi. renūc. sz in suscipiēdo noluit dispensare ne forte
in h casu q ptingeret istū fore symoniacū videret̄ iniustū mā
dare.s. qr ipse a symoniaco ordinaret̄: vn̄ in dubio voluit viā
tutiorē eligere: qd de iure fieri debuit. Vel fm host. facilius
est fraudare psciam in suscepto q̄ in suscipiendo: qr multa
tc. de iure iuran. c. quēadmodū. Et pdit symoniac' in ordie
executionē nō solū illi' ordis suscepti: sz etiā aliorū: e pdit et
administrationē in tpalib' p pns. lxxxi. di. eos. qr dato q re-
cepint executionē nō symoniace receptorū: e dato q ex pfir
matione recepit administrationē: nihilomin' ex quo symonia
cus est: lz occulte suspensus est a canone vt est dem̄: e iō suspē
sus est ab oīb': qr lz plures sint ordies: vnū tn̄ est sacr̄m. Nō
ob. qd notaui.s. ō symoniaco ordiato nō symoniaco. Per
hoc infert q si qs emat epatū: e sit notorius symoniac' solū
quo ad dignitatē nō q ad ordinē pferēdo ordies nō trāsfert
executionē: qr fur est. j. q. iij. c.i. et qr fur censet̄. de elec. qr du
dū. Secus ergo si nō notori': e sic tolerat̄ vt epūs florētinus:
dns bonofri' q dr̄ emisse epatū florentinū a pstāti. Et sic sol
uit̄ qd dni prioris sancti laurētii. s. dni antonij de ellene quez
sūme pp ei' v̄tutes diligo. ¶ Quero an supēsi excōicati vl̄
depositi notorie pdant ordis executionē e administrationē tē
poraliū. Dicit Innocē. q sic fm quosdā: sed an recipiētes
ordinē a talib' recipiāt executionē. Dicit hosti. q ab excōi-
cato heretico vel suspenso epo: si qs recipit sciēt̄ ordis exe
cutōez nō recipit nec secū est dispēsādū: vbi ignorāter q̄diu
durat ignorātia haberi dz: si sit pbabilis excusat': sz audito
alicui' eius remorsa est pscia statī abstinere dz ab executio
ne: arg. h e de secun. nup. c.ij. quousqz fuerit secū p pprium
epm dispensatū. de ordi. ab epi. c.j. e.ij. ¶ Quero an liceat
recedere ab obediētia delinqntis notories dic q nō: sz quos
dā nisi in duob' casib': si sit notori' fornicator vel symonia-
cus in ordie. xxxii. di. §. verū. al's obediendū est i aliis crimi-
nib' q̄diu ab eccl'ia tolerat̄. xv. q. s. c. s. e dcō. §. verū. Inn.
tz pāium q idez in aliis delictis ordis executionez impedien
tib'. de quo. s. de renūc. c. nisi. §. pter psciam. de accu. inqsi-
tionis. xxiij. q. iiij. tres psonas. de app. qr nos. e qr eadez est
rō q̄tūcuqz sine peccato sit: al's ei nō est obediendū p psci
entiā: vt no. s. de tempo. ordi. ad aures. Attende qr h dictum
Inno. vr̄ restringendū q̄tuz ad receptionez ordinū: vt q̄tū
ad illā possit recedi ab obediētia supiori: e rō qr q qs nō hz
per se alteri dare nō pōt: vt. i. q. vii. debitū. e. s. ō iur. pa. q āt.
sed tales nō hnt ordis executionez: ergo illā dare nō possūt:
hoc dico pter ea q no. ipse idez Inno. in. c. i. j. de scisma. e h
sentit ipse hic in fi. glo. sue vel intellige hoc dem̄ de negociis
criminosis tn̄ ab eccl'ia toleratis. Et h vr̄ meli' pter illa que
ipse no. in. d. c. i. vbi de hoc plene. ¶ Quero an a deposito
suspenso vel excōicato recipi debeāt ecclesiastica sacra: dic
pnō q̄tūncūqz sit occultus: fallit in baptismo e corpe xpi:
de bere. c. iii. Ipsis tn̄ in publico penitentib' tenemur dare.
e sec. di. ii. nō phibeat. i. q. i. xps. qr in publico sunt vitādi
e sen. ex. cum nō ab hoie. de of. or. si sacerdos. An occulto
sceratori q̄tūcūqz excōicato tenemur dare officia: dic q sic
sicut e aliis ne si prelat' eos taliter segreget. de of. or. c. si sa-
cerdos. de pe. e remis. oia. e taliū administratio in tpalib' valz
q̄diu ab eccl'ia tolerant̄. s. de elec. nihil. de coha. cle. e mu. ve
stra. occultorū etiā sacra nō sunt vitādi: lz quo ad se sint su-
spensi vt ibi. e eo. ti. c. si. Alii p: de q remittit Inn. de scisma.
c.i. ¶ Quero qd si papa faciat canonez q qlibet ordies re
cipere possit ab occulto symoniaco: dic q h facere posset: e
h negans esset hereticus vel grauit̄ peccaret. xix. di. nulli. fecus
vbi papa hoc diceret gloriādo vel nō intēdēdo aliorū opi.
derogare. s. de resti. spo. l. fre. §. nos aūt: sz Inn. e Hosti.

1 Ad tātū. Pro crismate vel eccl'iarum inuestitura nihil exigi dz: e cō suetudo vel nois variatio nō excusat. h.d. Et p duo pnidet: scda ibi. prauā. primā subdiuidit.

Primo narrat: scda ibi. cū nō narratū corrigit ꝑcipit e pu-
nire. ¶ No. q vnū peccatū est cā origio alterius: e oē pecca
tum radicat̄ a deprauatione cordis e aie. ¶ Scdo no. q tē
poris mutatio in soluenda pecūia pro spūali nō tollit praui
tatem symoniacā. ¶ Tertio no. q distincta e separata so-
lutio pecunie in tpe pnexa fini spūalitatis hnde non excusat
symoniā. ¶ Quarto no. q diuersitas tpis in soluendo pre
cio ab ipsa rei traditione nō diuersificat pctū vel initiū pct'.
¶ Quinto no. q eodez fine actus supposito: diuersitas no-
minis diuersitatez nō inducit in effectu: e sic de mō nō curan
dum e de extrinseca nois q̄litate habito finali effectu ad de
lictum pcludente. ¶ Sexto no. q ad nois alterationez vl̄ q̄
litatez extrinsece nō sequt̄ alteratio subiecti in substātia non
mutati. ¶ Septio no. q clarius arguit̄ pctus venditionis:
vbi ꝑncipiat a precii traditiōe: q̄ vbi ꝑncipiat a traditione
rei: e magis arguit̄ species sepata in futurū q pcipiat a pn
cipio pprio: e sic nāe tn̄ pportionabili: q̄ que principiatur
a principio alteri' speciei commutabili. Precium. n. ppriū
est nāe pctus venditiōis: ita q non aliis cōmutabile: sz tradi
tio rei pticipat de natura cuiuscqz pctus: vn̄ necessario nō ita
arguit̄ traditio rei preambula pctum venditiōis: sicut precii
preambula traditio. ¶ Octauo no. q gratis est gra pferē
da: e ideo cū oia spūalia habeāt in se grām nō gratis nō cō-
ferunt̄. ¶ Nono no. q detractio sbalis i actu cōfundit ac-
tum detracta gratia: de gratia nō ē gratia. ¶ Decimo no.
q subditorū culpa ad penā platorū redūdat. ¶ Undecio
no. q ad archidiaconū spectat inuestitura ecclesie. ¶ Duo
decimo no. q eccl'ia p sola facti inuestitura pecunie traditio
symoniā iducit. ¶ Decimotertio no. q nō solū pecunie da
tio p spūali inducit symoniā: sed e traditio alteri' iuris tpa
lis. ¶ Ultimo no. q exactio tpalis vitiat e symoniaz indu
cit nō volūtaria solutio. ¶ Glo. sup v̄bo q crismate. in pn.
litteratis in fine. qrit que est pena canonica recipientis pecu-
niā p crismate: glo. dicit q est pena depositionis cū nota in
famie. i. q. iii. c. vlti. ¶ Glo. sup v̄bo prius. querit q̄re tradi
tio precii magis arguat venditionez q̄ e p. dicit glo. qr ante
tradere dz quis precium q̄ rem recipiat. ff. de acti. emp. l. iu-
lia. §. offerri. sed si neuter hz fidem alteri: preciū est deponen
dum apud sequestrum. ff. de solu. l. si soluturus. Alie glose
sunt litterales. tc. Anto. de Bu.

p Er tuas. Ordinat' in subdiaconuz qui prius presentare pmi- sit q ab eo nil peteret in suscepto mistrare vel ad superiores ascendere sine dispensatione nō pōt: etiam si petatur ut tradidit. h.d. Cōmunis diuisio: scda ibi. nec. ¶ No. q ad subdiaconatus ordinez qs non est pmo-
uendus sine titulo: e sic est arg. q dicit̄ epm cōpelli necessa-
ria ordinato mistrare: intelligatur de ordinato ad sacros.
¶ Scdo no. q p̄ntatio psoni ad ecclesiā est qd spirituale.
¶ Tertio no. q sicut ex datione pecunie vel tpalis pro spi
rituali inducitur symonia: ita e retentione tpalis: al' debiti vl̄
obendi p spūali iducit symoniā: e sic paria sūt aliqd dari: vl̄
aliqd debitū retinere. ¶ Quarto no. q iuris ignorantia in
delictis a pena tpali non excusat. ¶ Quinto no. q symonia
supergnto libro decre.

cōmissa circa aliqd̄ cōnexum ordini in ipsa ordis pmotiōe
nō solū opaꝛ quo ad ↄnexū: sꝫ etiā opaꝛ quo ad vitiū ordis
q̄ ad executionē eandē. ¶ No. vi. ꝙ cū symoniaco in ordi-
ne potest dispensari: ꝛ ille dicitur symoniacus in ordine qui
in annexo ordini in suscipiendo ordinem est symoniacus.
¶ No. quē posse p̄ntari p aliū p̄latū ad titulum eccl'ie sue.
¶ Op. ꝙ qs nō possit p̄ntari ad titulū eccl'ie. de. c. si. ꝫ. de iur
pa. So. intellige sine p̄iudicio p̄ronoꝝ: vt. c. pe. ꝫ. de iur pa.
¶ Op. ꝙ hic nō fuit symonia: qꝛ hic nō iteruenit mun⁹ a ma-
nu. s. pecunia: qꝛ hic non dedit pecuniā vel aliud tpale: nec ab
obsequio: qꝛ nō interuenit aliqd̄ suitium: nec a lingua. s. fauoꝛ
human⁹. ex qbus inducit symonia. i. q. i. sunt nonnulli. ꝛ. c. si
qs neqꝫ. So. hic nō interuenit pactio de retinēda portione
bn̄ficij ꝙ de iure peti poterat: q̄ portio ↄsideratis fructib⁹ tē
poralis erat vn̄ ꝛ laico posset assignari. o insti. c. ii. vn̄ remisit
tpale p spūali bn̄ficio ↄsequēdo: ꝛ sic dedisse vi. ꝫ. eo. q̄relā
sm gof. ꝛ host. ¶ Quero an inferiores p̄lati abbatib⁹ pos
sint in sibi ↄmissis eccl'ijs titulū assignare: dic ꝙ sic sine p̄iu-
dicio p̄ronoꝝ de iure pa. c. pe. ꝛ si facultates nō sufficerent: vl'
talis nō resideret: posset ille titulo priuari. de cle. nō resi. con
querēte. q̄ casu ↄpellit per rectorē ꝛ p̄sentatorē ad titulū assi
gnādū de suo si hꝫ vn̄ possit: als ↄuidebit ipse ep̄s. de p̄ben.
c. ij. ꝛ. iij. ꝛ. c. cū secūdum. ꝛ talis intitulat⁹ nō hꝫ p̄prie specifi
ce bn̄ficiū in illa eccl'ia: sed ibi dꝫ sustentari. Ad hoc de fi. p̄
sby. ꝑposuisti. dꝫ tn̄ talis esse sustētatio ꝙ non videaꝛ scindi
bn̄ficiū: arg. de p̄bē. maioribus. ꝛ. c. me. qꝛ vna eccl'ia nō pōt
esse duoꝝ absqꝫ dispēsatiōe pape. de p̄bē. cū nō ignores: sꝫ
Inno. ¶ Querit glo. i. an excuseꝛ per hoc ꝙ nō credebat se
illicitū egisse: dicit gl. ꝙ nō: qꝛ error iuris nō excusat cū po-
tuerit peritiores ↄsulere. xxxii. q. vi. §. vlti. ff. de iur. ꝛ fac. ign. l.
regula. ¶ Glo. ii. in prin. l'ralis est: ꝛ cū notabilib⁹ expedi
ta. ¶ Op. an ꝫ. arg. ꝫ ꝙ cū symoniaco nō dispēseꝛ. i. q. i. sy
moniacos. ꝛ. c. si qs. q̄ dicūt ꝙ nulla misericordia est h̄nda cū
symoniacis. So. cū symoniaco in dignitate nō dispensatur:
vt ibi: sed cum symoniaco in simplici beneficio dispensatur
vt hic. Uel dic ꝙ est h̄nda misericordia qn̄ eos oporteat renū
ciare: qn̄ pniam in ordine vel bn̄ficio retēto agere nō possūt
i. q. vii. requiris. ꝛ. ꝫ. de accu. inqsitionis. Sꝫ hn̄ misericordia
pōt haberi bn̄ficio renūciato vt dispenseꝛ. glo. remittit. ꝫ. e.
ꝫ symoniace: ꝛ de renū. c. post trāslationē. Ic. pe. vbi hētur ꝙ
qs cū talibus possit dispensare ꝛ de pena istoꝝ: vide gl. fi. tn̄
in casu isto nō dispensabit alius q̄ȝ papa. sm Inno.

c **Onsulere.** Non eget summario.
¶ No. ꝙ datio pecūie
pro bn̄ficiō ecclesiastico obtinēdo q̄cūqꝫ noie
sonet: ꝛ etiam pro vicariatu inducit symoniam.
¶ No. ꝙ symoniac⁹ tam dans q̄ȝ recipies excludiꝛ a bene
ficio eccl'iastico. ¶ Tertio no. ꝙ pecunie datio etiam pro
simplici administratione rerū ecclesiasticaꝝ inducit symoniaꝫ.
¶ Quero cū glo. i. quid ꝫ p̄bendaꝛ hic appellatione ad-
ministrationis: sm glo. dic ꝙ ↄprebendiꝛ p̄positura iconomi
officium vicedn̄at⁹. aduocatia castaldionat⁹ siue iudicatu-
ra: aut q̄libet alia administratio. ii. q. iii. salnator. ꝛ. c. si qs ep̄s.
Nō ob. sm doc. ꝙ hec p̄prie ꝛ stricte nō sunt spūalia ꝛ incor
poralia vt sunt grā: dona ꝛ virtutes: ꝛ talia nullo modo ca-
dunt sub precio. i. q. i. c. i. ꝛ. c. iudices. ii. q. iii. saluator. Que
dam sunt spiritualia de sui esse: tamen sunt corporalia: vt re
liquie sanctorum talia de facto vendi possunt: sed non sine vi
tio symonie. ꝫ. de religio. ꝛ vene. sac. c. ii. no. i. q. i. qui studet.
Quedam sunt spūalia non sm esse: sed qꝛ sunt cāe gratie: vt
ordines ꝛ talia inq̄tum sunt tpalia vendi possunt de facto: sꝫ
nō de iure sine vitio symonie: vt. i. q. i. dictum. ꝛ in. c. se. Que
dam sunt spūalia sm statum: vt religio ꝛ similia. ꝛ idē vt de
p̄mo est dcm̄ in. c. qm̄. Quedam sunt spūalia a spūali po-
testate descendētia. Item qd̄ de p̄rio. Ic. audiuimus. Que-
dam sunt spūalia ex officio: vt ecclesie. ꝛ de his hic. Naꝫ of-
ficia que ↄpetunt ex ordie clericat⁹: vt pulsare cāpanas: clau
dere ostia ecclesie: vel administrationes rerum ecclesiasticarū

ꝛ talia nō venduntur sine spē symonie vt hic: ꝛ in iurib⁹ alle. in
glo. Quedam non sunt p̄prie spūalia: sed spūalib⁹ ānexa:
vel ab eis dependentia: vt prebende ꝛ bn̄ficium: decime ꝛ si
milia: ꝛ talia etiam nō venduntur sine vitio symonie. Quedā
sunt ordinata ad spūalia vt vasa sacra ad vsum sacroꝝ ꝛ
vestes: ꝛ talia etiam vendi nō possunt: nec debēt. de p̄e. di. i.
lingua. ꝛ. c. vestimēta. Patronatus vero ius lꝫ sit annexum
spūali pōt vendi cū vniuersitate: sed nō particulariter: o iu-
re pa. de iure. ꝛ. c. ex l'ris. ¶ Oppo. glo. vlti. ꝙ sola volūtas
emendi spūalia nō faciat quem symoniacū. ꝫ. eo. c. vlt. Sol.
si voluntas ↄcepta est suis terminis nō est symonia: sed alias
peccatum. Si nō est ↄcepta suis terminis ꝛ p̄cessit ad actū vl'
ditionis: perfecta est symonia: si nō p̄cessit ad actum p̄fectū
sed ad principiū actus: ꝛ per eum nō stetit est symonia inter
pretatiue. i. q. i. qui student. Predicta vera si pactuꝫ interue
nit quo casu est detestabilis: sed si pactū nō interuenit est mē
talis: sm doc. ꝫ. eo. ti. c. nemo. sup glo. ii. ꝛc.

r **Icut.** Symoniacum est aliqd̄ exigere p
cōsecratiōibus ep̄oꝝ benedic-
tionibus abbatum vel ordinationē clericorum
nec excusat ↄsuetudo. h. d. Primo narrat exces
sum ꝛ ipsius excusationē. Scd̄o reprobat excusationem: p
hibet excessum: ꝛ penam addit: scd̄a ibi: tn̄ igitur. ¶ Nota
ꝙ nō est licitum recipere pecuniā pro traditionib⁹. ¶ Nō
scd̄o ꝙ sicut pecunia inducit symoniam ante ius spūale col-
latum: ita ꝛ post ius spūale collatuꝫ si p̄pter hoc detur. glo.
sunt l'rales. ¶ Opp. de elec. vt preterite. vbi possunt petere ex
pense ab ep̄o facte pro electione ↄsequēda. So. ibi de expē
sis que fiunt ab electo vel ordinato ad q̄s ↄtribuere debent
quos res tangit: hic. de eo qd̄ exigitur pro collatione ordinis
vel sacramēti a ↄsecratione vel eius ministris: sm host. ¶ Se
cundo oppo. de. c. significatis. ꝫ. de p̄bē. ꝛ. c. significasti. de
elec. So. ille tex. intelligiꝛ ꝙ non lꝫ aliquem recipere. s. tpa-
le vel quasi: ↄtrarium aūt loquiꝛ de spirituali vel onere illi anne
xo: de quo dic vt ibi. ¶ Quero quid si esset ↄsuetudo ꝙ cē
sus alias debitus ep̄o portareꝛ tempore crismatis: dic ꝙ nō
esset symoniacus: ex quo nō datur pro crismate: prelati eniꝫ
dant crisma subditis: ꝛ subditi ex vsu censuꝫ. de censi. omnis
anima. Dicit tn̄ host. ꝙ si esset de laudabili ↄsuetudie ꝙ or
dinādus aliquid ↄferret ecclesie fabrice: vel ad aliud diuinū
cultum respiciens: vel ad sustentationē pauperuꝫ sacerdotū:
ꝛ si ordo liberal'r sit ↄferendus: cōpelleꝛ tn̄ laudabileꝫ cō-
suetudinē obseruare. ad hoc. Ic. eo. ti. ad ap̄licā audiētiaꝫ. ꝛc.

q **Uoniam.** Religiosi precio recepti
vna cū recipientibus de
monasterio expelluntur: ꝛ in artioribus monaste-
rijs detruduntur. Ante cōcilium sic recepti puniū-
tur in alijs locis eiusdem ordinis: nisi multitudo sit in causa.
h. d. Sunt q̄tuor partes. In p̄ma p̄uidet circa futura: s'a ibi
de his circa p̄terita. Tertio p̄rogat ibi. etiam. Quarto pu-
blicationem fieri p̄cipit. ibi veruꝫ. ¶ No. primo ꝙ sub ali
quo colore nō est symonia cōmittenda: ꝛ pōt hic dici fraudē
fieri de causa ad cām. ¶ Secundo no. penam monialis re
cepte: ꝛ recipientis alquā per symoniā prauitatem: qꝛ de mo-
nasterio expelluntur: ꝛ in locum arctioris regule detrudūtur
ad perpetuā pniam. ¶ Tertio no. ꝙ cōstitutio noua, etiam
antiqui iuris damnati declaratoria nouam penā imponens
nō extenditur ad p̄terita. ¶ Quarto no. ꝙ ex causa potest
cum moniali symoniaca dispensari: vt in loco maneat in q̄ ē
symoniace recepta mutato loco stalli: ꝛ alijs vestibus assi-
gnatis qn̄ multitudo est in causa. ¶ No. ꝙ sub pallio in
ste ꝛ honeste cāe symonia nō est committenda: nam sub pre
textu paupertatis delictuꝫ symonie nō cōmittendū. ¶ Nō
ꝙ appellatione monialis cōprehenditur abbatissa. ad hoc
Ic. si. ¶ Quinto no. ꝙ dispositio loquens de femia non ex
tendiꝛ ad masculum: nisi expresse hoc dicat. Quid ↄtrario
de quo dic vt in. c. gn̄ali. ꝛ ibi loquiꝛ glo. de elec. lib. vi. ꝛ no.
in. l. i. ff. de vbo. signi. ꝛ per archi. xvii. q. iiii. si quis suadente.

¶ Sexto.no. q mulieres e monachi ab ignorātia iuris nō excusanſ: vbi iuris omni anno fit publicatio in loco vbi sūt. alias excusanſ: vt.l.cūȝ de indebito.§. finaūt.ff. de pba.e.l. repetita.C.de epi.e cle.e.ē.de postula.c.j.e.c.vno.de sindi/co.qđ bñ no.qđ dicit verū Hosti.in monasterijs de qb⁹ mo nachi nunq̄ exeūt:ſȝ cū hodie pauca sūt monasteria de qb⁹ aliq nō exeant ad iura audiēda: de facili iuris ignorātia nō poterit allegari. ¶ Op.de.c.iij.de furtis. So. aliud est q̄rere vtrumq̄ paupes in totū pauptas excusat a delicto: e dic. q nō. Aliud nūq̄d subleuet a pena delicti: e dicēdū est q sic. ita loquiſ ɔtrium. Uel dic q qñq; pauptas hȝ necessitatem annexā: e tūc excusat vt hic. ¶ Gl.j.in pn.ſ alias.q̄rit an pos sint recipe aliquā in monialē cū pecunia ptextu pauptatis: di cit gl. q sicsi sunt oīno paupes nec in fraudē faciunt: nec ex pacto: e poterūt in receptiōe pdicere vt apportarēt vñ viuāt: e forma talis receptiōis erit vt dicāt nō hēmus vñ te possi/mus sustētare: ideo si vis intrare apporta tecū vñ viuē pos sis:ſm Jo.dicit tñ glo. q tuti⁹ est q nulla sic recipiaſ. Jdeȝ no.ē.co.nō satis.in.j.glo.de qbus.j.q.ij.in sūma.e gl.iȝ hos. Jnn.dicit q indistincte etiā ptextu pauptatis nō valet rece/ptio: qr nō excusat pauptas a symonia per hāc decr. Jteȝ q̄a pactū q nō petaſ q de iure cōi ɔpetit inducit symoniā.ē.co. per tuas.e.ſ.c.pe.e de iure cōi est q canonic⁹ vel monachus viuat de cōi.de ɔsti.cū oēs.de pben.relatū.hic q si recipitur allegata pauptate e nō in fraudē:ſȝ pacto pcedēte est symo nia.Si pacto nō pcedēte:ſȝ ptestatione pmissa tpe receptio nis:si ɔditionāt receptionē ad dationē bonorū est symonia: vt.ē.co.tua nos.Si receptio est simplex:ſȝ de pecunia soluē da vt viuat ptestenſ:receptio nō est symoniaca. Jdē e mul to forti⁹ si nihil vſ in receptiōe e pecunia ḡtis offerſ. ¶ Gl. ij.op.e vi q symoniace recept⁹ nō solū de monasterio expel leſ: sed etiā si ɔuincaſ per viā accusationis deponaſ.ē.c.dile ctus. So.glo.intelligit decre.qñ agiſ per viā inq̄sitiōis.Si per viā accusatiōis pcedit ɔtrium: vñ ista per illā distinguen da est. ¶ Opp.ij.glo. q debeat deponi etiam si agaſ p vi am inq̄sitionis.de accu.inq̄sitionis. vbi in crimib⁹ ordis exe cutionē post pactā pniaȝ impedientib⁹ nō est dr̄ia: an via ac cusationis:an inq̄sitionis agaſ. So.ɔria loquunſ ſȝ ius an tiquū: hodie stādū est huic ɔstitutiōi circa regulares symo/niacos vt pena ista tm̄mō īponaſ qlitercūq; ɔstet de crimie: vt in monasterio detrudaſ ad agendā pniam sine ordis sui executione:cū alr̄ pniam agere nō possint.i.q.vij.regratis. e sanis ītelligunſ oppositi. Nā extra claustrū monasterij mo rari si psit ne dānabiliſ euagenſ:vt.ſ.ō reg.c.fi. Primā rñsio nē tenēt Jnno.e hosti.e dicūt q est dr̄ia: an sit deposit⁹:an sit suspens⁹: qr deposit⁹ sic de facili restituiſ sicut suspensus. de cle.nō resi.ex tue. Tñ ħ decr.hodie hȝ locū i mōialib⁹ cū ipse nō possint deponi ab ordie cū illius sint icapaces: vt in.c.no ua q̄dā.ſ.de pe.e re.e.c.dilecta.de ma.e obe. ¶ Querit gl. an pecunia restituaſ danti eam.glo.remittit.ē.co.veniens. ¶ Querit glo.qd si nō inueniunſ artiora monasteria: dicit glo. q nihilomin⁹ debēt mutare illa.lxxxi.di.valet.vel si visū fuerit renūciabūt locis suis e restituenſ in illis dispensatiue: put sequiſ.ſ.de alijs q ante hoc statutū recepti sunt vt ppetu am pniam agāt. Uel ſm host.infrascripta mōasteria detru/danſ in ergastulo vbi artiorē vitā ducēt q̄ alij.l.di.studeat. e sic pene meis ſuabiſ. Nā sicut heretici carceranſ.de here. c.pe.sic e isti. e hoc vult glo.sequens. eč.

# Udinimus.

Epi nihil ōbent exi gere vt in ecclijs sibi subiectis pmittāt rectores istitui: monachos pñ teri: vel mortuos sepeliri: alr̄ exacta restituāt du plicata.h.d. Sūt tres ptes. Jn pma narrat. Jn scđa phibet. Jn tertia penā imponit. ſa ibi.cum igiſ: tertia ibi . q si quis. ¶ No.ħ q institutio est spūale p cuius datione datio pecu nie iducit symōiā. ¶ No.tex.ibi nō solū a malo.eč. ¶ Ul timo no.penā ɔpellentis pecuniā dare p institutione ingres religionis e sepultura. Jtē q ecclesia qñq; imponit pecu niarii. ¶ Querit glo.an dans pecuniā pro sua institutione: qr aliter nō pōt habeſ institutionē ɔmittat symoniā: vſ q sic qr redimit ius suū.ē.co.dilectus.vbi de hoc dic q imo ɔmit tit symoniā: vt ibi no.qr nō ē licitū dare pecuniā pro redimē da vexatione in iure q̄rendo:ſȝ bñ in iure q̄sito: vt ibidē not. ¶ Quero qñ difficultates ingerūt ne qs sepeliaſ: dic ex cōicando: interdicendo: vel alr̄ vexādo: vel ipsis ɔquerē tibus iustitiā denegādo.ē.co.dilectus.cū simi.

# Ad apostolicam.

Sacra sunt libere cōfe rendaer: cogit tñ ordinarius laicos laudabiles cō suetudines obſuare.h.d. Prio ponit clericorū e laicorū excessuȝ. Scđo ɔ vtrūq; puidet: ſa ibi. q̄propter. ¶ No.primo q receptio pecunie pro exequijs mortuorum symoniam inducit: e sic exequie mortuorum est quid spiri/tuale. Jdē in bñdictionibus nubentiū. ¶ No.q ɔsuetudo laudabilis eccl̄ie est per laicos obſuāda. ¶ Not. q ɔ lai/cos nō obſuātes ɔsuetudines ecclesiarū: clerici hñt iurisdi ctionē. Op. ēa glo.sunt ſ ales excepta vlt.in pn.cū tex.expedi ta.vsq; ad.ṽ.vſ. ¶ Quero de exemplo q̄ sit laudabilis cō suetudo quā debent isti laici ſuare: dicit glo.forte q est ali qua laudabilis ɔsuetudo introducta vt aliqd ad opus pnūȝ ɔferaſ p sacris ɔferēdis: talis ɔsuetudo vt pia est obſuāda e ad ħ ɔpellunſ officio iudicis: lȝ iure actionis petere nō pos sint. Uel forte loquiſ de ɔsuetudie ɔcernente vtilitateȝ pña torū qua ipsi abutunſ: q̄ lȝ vt laici ex pietate possunt clericū pñtare: qr nō solū volūt pñtare:ſȝ etiā instituere: vel etiā reg runſ vt ɔsentiāt e nolūt eligere.ē.de iure pa.pterea.dicit gl. q pnus decī placet. Uel ſm doc.pmittiſ pro no pauperi pa sci de bonis eccl̄ie ipse vult rapere. Uel ſm Jnn. laici nolūt pdicare ɔ. Jdeȝ de here.cū ex iniuncto. Uel pñt eccl̄ias de fendere: e ipsi iurisdictioneȝ vsurpāt vel fingunt se purgare terrā malis hoīb⁹: e clericos añ degradationeȝ puniūt: vſ se pulturā vendūt vt aliā emāt vel vt pascāt paupes tenenſ. Uel tertio pōt exemplificari in ɔsuetudie de soluendo ali/qd: nō tpe collatiōis sacrorūȝ:ſȝ alio: sicut venetijs soluiſ in morte decima mobiliū. Et ħ ſm Jnn.pe.e ab.Host.nō pla cet hoc decī cū ɔsuetudo ecclesie sit dānosa q̄ q̄ aliqñ possit esse lucrosa:ſm occurrentia mortis: qr qñq; possent plures mori successiue qui tenenſ ad solutioneȝ decimarum: e qñq; vnus posset viuere centū annis: e sic nunq̄ decimarenſ nisi se mel: qr initio decī est solū: qr veneti nō soluūt decimas in vi ta. Nā ſm Tan.bona imobilia nunq̄ decimanſ nec in vita: nec in morte. Mobilia solū post morteȝ: e nō in vita: ḡ talis ɔsuetudo tanq̄ irrōnabiſ nō ē tolerāda: ar.c.a nob.de deci. c.i.e.ti.li.vi.nisi eēt approbata p papā: vt.d.c.a nob.e.c.tua eo.ti. Jn britania tertia dispensanda in opus eccl̄ie vel pau peres sunt cogendi ad obſuandā cōsuetudinē.xj.di. in his. cū si.qr ex quo tāto tpe soluerūt presumiſ ab initio se ad id volūtarie obligasse. Uel q̄rto pōt exēplificari in epo q̄ pe tit expensas ex cōsuetudie p cōsecratione eccl̄ie pro se e co mitibus suis: qr nō cogiſ suis expensis militare.x.q.vlti.rela tum.xij.q.ij.charitateȝ.ħ intellige vt no.fuit.ē.co.cū sit. Jdē in expensis vbi pueri sunt baptizādi: crismādi: uel alia sacra cōferendi: e si ɔsuetudo est q nulla ħ faciat poterit petere si sunt soluende: alr̄ epus dȝ facere de ppo.x.q.iij.cauēdū. nec ob.ea.q.e ca.nec numerus. qr verū est q nō est licitū exigeſ aliquid vltra expensas: vbi ḡ baptizādi accedūt ad domum baptizātis: e nō pōt baptizās aliquid exigere cū nullas expen sas faciat. Ponūt exemplū doc. vt si in exequijs solet dari cereus in bñdictione nubentiū panis vel vinuȝ. Jn cōsecra/tione manutergiū vel similia: lȝ per ħ non sint eccl̄iastica sacra denegāda vel differenda:tñ post ipsorūȝ collationeȝ ppsus ɔpelleſ ad ipsa pstāda:ſm gof. Et dicit hosti. q etiā clerici agere pñt per viā denunciatiōis vt dicta ɔsuetudo obſuetur: e pcedeſ siue ex officio: siue per viā denunciationis agaſ de plano e sine libello:ſm hosti. Jnno.hic vī velle q si ɔsuetu do hȝ vt aliquid detur p sacramentis liberaliter: si laici vel super.v.libro decre.

lent destruere ɔsuetudinem nõ possent: ad ipsam tñ servan/dum nõ psit clerici ɔpellere laicos vt tpe collatiõis aliqd cõferãt: qr psumptio est q fiat p sacris: ex quo fit tpe collationis sacrorũ. sed si fiãt alio tpe bñ ɔpellunt. Dico q aut id q dictat ɔsuetudo pstãdum hz aliquã iustã cãm: vel loco decimarum: loco censuu: loco cathedratici vel alterius iuris: et licitum est: vt no. ĩ. eo. c. sicut. Aut ɔsuetudo hz aliqd pstari: applicãdum ad cultũ diuinũ vel religiosã: vt cereus et cãdele in mortuis: et hoc est licitũ et posset ad hoc cogi vt ɔsuetudo fuit. Et no. hic et. j. eo. Jacobus. Aut hz ɔsuetudo q aliquid detur tpe collationis sacrorũ applicãdũ burse puate. Tũc dico q hoc nõ põt esse nisi licitũ: ex quo nõ apparet aliqua cã pstãdi: nisi forte esset qd leue qd nõ mouet aluz. etc. Si tñ ɔsuetudo est et laici vellẽt destruere ɔsuetudinẽ liberalis oblationis nõ psit destruere: qr liberalis oblatio nõ est illicita. Si aũt aliquo tpe ista dant: si in fraudẽ: planũ q nõ vz: si nõ in fraudẽ et hz causam valet: Idẽ si nõ hz causam: qr cã psumit ex lõgitudine tpis. Quid de ecclesiis que hñt cimiterium qd appellãt paradisum: et nõ dant illũ locum nisi p pecunia: et qd si maior crux nõ portat nisi tot dentur. Et an pro psalterio ad corpus defuncti sit licitũ dare pcium. Host. eo. ti. qualiter. §. quid de his. et se. determiat q hoc est symoniacũ: vt. ĩ. eo. audiuimus. Jo. an. remittit ad summã. eo. ti. §. qliter. vñ. qd si clericus pcio. Et ibi dicit q aut sit pactũ de dãda pecunia vt legeret psalteriũ et est symoniacus. Aut vt vigilet mortuo: et nõ est symoniac⁹. ℂ Sz qro an seruetur ɔsuetudo vt p pnis detur mun⁹ vel aliud simile. dicit Inn. q nõ: qr vel dedit coactus: et sic fuit symoniacũ et ɔ ius: et sic nõ prescribit: vel dedit volũtarius: et sic nõ cogit ſm hostiẽ. alle. de censi. ex pte: qquã host. placet forte dcm: tñ nõ placẽt rõnes alleg. per iura: alle. de eccli. ex parte. Itẽ qr hoc esset verũ: certe. Inno. vt ɔ in hoc q dicit de ɔsuetudie venetorũ: scdm an ɔpelli possint ad soluẽdum vel dãdaz certũ qd tẽpore collationis sacrorũ ex ɔsuetudie spãli. ad hoc. ĩ. eo. sicut p certo. Itẽ dicit q p nullo tpali differẽdã sacrorũ collationem: nec sponte datã esset spnẽdũ. i. q. vi. qpro. Quid de ɔsuetudie qñ in ɔsecratiõe de oblatiõibus hẽat aliquã partẽ ɔsecratoris: oliam clerici qui obsequunt ɔsecrationi: dicit illã seruandam: et ad illã agi posse petitorio et possessorio. i. q. iij. nec moris. xvij. q. ii. eleutherius. et c. fautum. Naz lz nõ liceat petere ab his quorum ecclesia ɔsecrat: etiã si sit gñalis ɔsuetudo. ĩ. eo. tantum. licitã est tñ de oblationibus que nõdũ puenerũt in speciale dñiuz alterius vel vsũz: vel possessiõez diuisionẽ petere: q lz ɔsecrationis tpe ecclesie vel collationis sacrorũ. dicit tñ q si clerici dicãt nõ intramus nisi simus securi q dabit] partem oblationũ vel obseruabitis ɔsuetudinẽ antiquã q percarent. ĩ. eo. cũ in ecclesie. possunt tñ dicere ſm qosdã ɔsecrationẽ: qr epo nõ dedistis portionẽ debitã nobis oblationuz nõ intrabitis de cetero: ar. xcv. di. esto. et si eps petat eos cõ/pelli ad interessendã: et ipsi petãt q ecclesie ɔsuetudo obseruetur: placet Inno. q lz eps nõ participet oblatões q per hoc clerici nõ psit denegare seruitiũ ecclie debitũ: vñ contra eos agi posset et petitorio et possessorio: sed ipsi agere psit ɔ epz vt obseruet illa ɔsuetudo. Itẽ dicũt qdam q clerici agere poterunt ɔ epm vt absoluant a pdcã ɔsuetudie interessendi: si eis expedit ex quo eps eis nõ seruat ɔsuetudinẽ in participãdo vbi talis ɔsuetudo nõ interessent esset in fauorẽ epi tãtuz: qr puilegiã. etc. xi. q. iii. puilegiũ: qd nõ placet Inno. qr facilius pdit puilegiũ et grã q pereat ius cõe vel ɔsuetudinariũ sed psit agere vt qñdiu nõ soluit eps qd ɔsueuit: vt nõ teneat obseruare ɔsuetudinẽ: et sic loqt. xcv. di. esto. xi. di. cũ beat⁹. etc.

n **E dei.** Primo pħibet abbates cistercien. sollẽniter installari. Scdo ponit formã obediẽtie quã pmittit epis. ℂ No. p q sollẽnitas installationis nõ est seruãda in abbatibus cistercien. ℂ No. formã sbiectõis qã pstãt abbates cistercien. hic expssam. ℂ No. ex isto tex. q cistercien. non sunt exẽpti: tñ sua puilegia sunt eis seruãda: vt de puil. cã pslone. lib. vi. ℂ No. q credit pape lz originale nõ edat: alls secus. C. de eden. auc. si qs. in aliquo. ℂ No. q cistercien. nõ sunt exẽpti de iure: nisi pbẽt puilegia. ℂ Glo. i. opp. q decre. nõ faciat ad titulũ. Quid. n. ad hũc titulũ de installatiõe abbatũ cistercien. vel de pmissione subiectionis. glo. dicit q olim abbates cistercien. ɔsueuerũt dare archidiacono certã quãtitatẽ pecunie p installationib⁹: qd hic pħibet: et etiã pħibet installatiões: sed sufficit q pmittãt obediẽtiaz: forma hic descripta. ℂ Quero qui hñt installare: glo. ij. dicit q archidiaconus installat abbates et abbatissas. de offi. arch. vt nrm. et talis installationis sollẽnitas nõ requirit in abbatib⁹ ordis cistercien. vt hic pꝫ: per hoc repħẽdit hic gof. vni. qdicit q lz seculares installẽtur regulares: nõ qr non pħibeatur installatio: sed sollẽnitas installationis et exactio. Hosti. dic q installari poterũt p monachos exigẽtes. Jo. an. dicit standum interptationi ɔsuetudis inter eos seruate per tempora. ℂ Quero an pstans obediẽtiã pdecessoribus debeat ipsã pstare successoribus: dicit q nõ. de iureiuran. veritatis. Idẽ dicit in vasallis. Glo. alle sunt ĩsolea. ℂ Querit pone papa mãdat aliqd monacho qd erit ɔ substãtiã regule: an debeat sibi obedire: aliq dicũt q nõ: per. c. cum ad monasteriũ. ĩ. de sta. mo. de quo dic vt ibi no. ℂ Quero pone q papa mãdat vnũ: et eps aliud cui erit pus obediẽdũ: dic q pape. xi. q. iij. qui resistit. et. v. q. iij. cũcta p modũ. et c. pncipalẽ. etc.

i **Jacobus.** Pretextu ɔsuetudis non põt exigi prãdium a canonico de nouo recepto. h. d. Primo ponit qrelã. Scdo dat iudicẽ. ibi. quo circa. Dicit Jo. an. q La. ab. de florẽtia qui fuit scolaris suus cõmentauit hãc decre. in affectione nois sui: qr ſm eos Lapus idẽ est qd iacobus: et sic sãmabat recepto in canonicũ puẽtas et pbẽda debent qñuis nõ sola erit prãdiũ: qd sibi ex ɔsuetudie deberi ptendãt. h. d. In pma facti narratio: q tria cõtinet. Jacobi receptionẽ: recipiẽtiuz denegationẽ: et ɔsuetudinis allegatõez: scda ibi. quo circa. In qua tria ponunt: papalis cõmissio: ɔsuetudis reprobatio: et canonicorũ cõpulsio. ℂ Not. q vn⁹ põt esse canonicus in pluribus ecclijs. de quo. lxx. di. sanctorum. de pbẽ. de multa. ℂ No. ij. q canonicus recept⁹ ex receptione qrit ius agẽdi ad pbẽdam. ℂ No. iij. q nõ valet cõsuetudo de prãdio dãdo canonicis p receptiõe. ℂ Quero qre nõ valet hec cõsuetudo: dicit hosti. qr nõ valet cõsuetudo qua clerici aliqd a clericis exigũt spectãs ad repletiõez ventris vel ppriã vtilitatẽ. ĩ. eo. sicut. Per h dicit q si petatur paramẽtuz: vel aliqd spectãs ad diuinũ cultũ: vel fabricã ecclesie bñ recipi posset. fm Hosti. qd placet La. alle. de testa. c. officij. et dicit q hoc casu ante receptionez posset exigi cautio. de elec. significasti. et no. de cõsue. qñto. A laicis vero psit clerici aliqd petere qd spectet ad repletionẽ ventris vl puatam vtilitatem. ĩ. eo. ad apticam. qr qd iudicat priuate vtilitatis qd petũt clerici a laicis iudicat publice cũ petũt clerici a laicis. ff. de iusti. et iur. l. vlti. Scda qr laici sunt infesti clericis. et ɔsequit rõnes generales. Item qr nõ refert que cõmode ecclesia habeat: dũmodo laicus nõ habeat: alle. ĩ his que fi. a pla. cum aptica. ℂ Querit glo. an excuset cõsuetudo vt det p receptiõe: dicit glo. q nõ: alle. ĩ. eo. c. i. et ĩ. eo. in pluribus capitlis. hoc satet lapus qñ exigit: secus si recepta pbenda daret aliquid libere. Nec ob. q si dare est qñcunque dare. i. q. i. eos. qr id verum coactione pcedente. Dicit Vin. q si hoc onus prãdij esset annexũ pbende: bene debet. C. de dona. que sub modo. l. i. de pben. significare. cum simi. Qd credit Jo. an. cum onus posset etiaz toti prebende imponi. de rescrip. si propter. lib. vj. salua moderatione decre. cum iam suscepto. etc. Anto. de Bu.

o **Si quis.** Se sumat. ℂ No. pmo q retentio tpalia debiti pro ordie ɔferẽdo induc it symoniaz: vel remissio. ℂ No. scdo penam ordinantis et ordinati per symoniã. ℂ No. tertio q cũ symoniaco in ordine dispensat solus pa

pa. ¶ No. q̄rto ꝙ symoniac⁹ in ordie vr̄ symoniac⁹ solum in ordie symoniace suscepto. ¶ Glo. i. q̄rit q̄re nō valeat pactum sine iure: dicit glo. qꝛ turpe. de pac. c. vlt. e qꝛ ꝫ iꝰ bn̄o ppetuā cām ꝓhibitionis. ff. de vb. sig. l. si stipulor. deinde colligit ꝙ si nō valet ꝑncipale etc. ¶ Opp. de c. debitores. ī iu renran. dic vt ibi. ¶ Ultimo colligit ꝙ lꝫ ordinatio nō te neat: nihilomin⁹ punit ordinās: alleg. iure. ¶ Op. ꝙ symo niacus in ordie ꝯferendo vel etiā suscipiēdo deponat. ē. eo. in tantū. e. c. de hoc. nō solū triēnio suspendēdi. Solu. dicit glo. ꝙ hic nihil fuit datū pro ordie suscipiendo. In ꝯrio sic. Sed ꝫ qꝛ in his idem est remittere qḋ dare. ē. de testi. venientes. ē. eo. per tuas. So. qñ qꝫ remittit iꝰ de p̄siti debitus: e tunc inducit vera symonia vt hic. Añ qꝫ remittit debendꝫ in futurū: e tūc lꝫ sit symonia: nō tñ in tm̄ puniēda: qꝛ nō sic expresse symonia. Uel scd̄o hic in occulto quo casu ipso iure est suspēsus: ꝯ͛rium in expsso e manifesto qui ñ accusat pōt ꝑponi. Jnn. lꝫ hic hāc vltimā e hos. e eā similr̄ lꝫ archi. xxxij. di. §. vez. Finaliter vr̄ dicere Inno. ꝙ hic directe nō ꝑmittit symonia in ordie: sed in bn̄ficio vel ꝯsecutiuo ordis pp supe riorem rōnez ꝙ ordinās vult ordinare: e ordinatus ordinari nullo dato: ideo nō dr̄ symonia. Ideo spālis pena datur hoc casu: ꝯ͛ria ꝓcedūt in directa symonia: quo casu dans ordinē ppetuo est suspēsus: e nō solū symoniace suscepto: lꝫ etiā alijs: lꝫ hic in directa solum sit suspēsus ab ordine suscepto. de quo. ē. eo. per tuas. etc.

m

Mandato. Se sūmat. Prima ps narrat fcm̄ ex quo duo indecisa querebantur. Secundo consultationi respondet ad primum: secundo ad scd̄m ibi. e ad resignationem: e infra forte narrabatur multitudinem monachoꝝ esse in cāita ꝙ cōmode alibi collocari nō poterant: e papa mādauit dispēsari: ꝑm tenorē ꝯcilij. Dubitabat hic an abbates includerent in tali mādato. Itē dubitabat an tenerent ad resignationē spūalium seu tpalium q̄ nullo pacto: sꝫ cōi affectione q̄rit e huic rn̄det. ¶ No. p̄mo ꝙ in mā odiose renti appellatiōe monachoꝝ ꝯprehēdunt abbates. ¶ No. scd̄o ꝙ mādatum iuris executiuū recipit interpͣtationē iur]: ad qḋ mādatum refert ad executionē iuris. ē. eo. qm̄. qḋ loquit e de p̄lato: e subdito. Igit ꝯprehēdit abbatē e monachos: e sic mādatū iur] executiuū r͛cipit iterpͣtationē iur]: ad cui⁹ executionē emanat iterpͣtationē ē͛ extēsiuā: ē͛ in mā stricta: vt est dispēsatio. ¶ No. tertio ꝙ symoniac⁹ mentalis ī foro ꝯtētioso ad satisfactionē symonie nō ꝯpellit: sed tm̄ in foro pnīe. ¶ No. q̄rto ꝙ de intētione intrinseca nō iudicat ecclesia de qua formalr̄ extrinsece ecclesie nō ꝯstat. ¶ Op. ꝙ appellatione monachoꝝ nō ꝯprehēdat abbas. ī. de p̄ben. c. si. arg. ē. de rescrip. sedes. So. ꝯ͛ria loquunt in mā odiosa e alijs p̄iudiciali: hic in fauorabili: e alijs non preiudiciali argu. ē. de regu. iur. libro vi. in regula odia. Hostien. dicit ꝙ in vtroqꝫ ponderanda est intētio. de vbo. sign. intelligētia. hic fuit intētionis ꝙ abbas e monachi saluarent. p̄mam lꝫ Inn. e ideo hic fit extēsio: qꝛ alijs nō parat p̄iudiciū. In ꝯ͛rio fit restitutio vt alijs fiat p̄iudiciū. Sꝫ he solutiones non placēt: qꝛ hic sumus in materia stricta e odiosa: vt in dispensationib⁹ ꝯ͛ ius: ergo semp stricte dꝫ fieri interpͣtatio. Iō scd̄o soluit Jo. an. ꝙ hic ponderet dispēsatio ꝓut tendit ad commodū dispēsati est odiosa: e tūc restringēda. Si ponderet ipsa ptās dispēsandi ꝓut alteri cōcedit vt dispēsare possit: e hoc nō est ꝯ͛ ius: e ħ ampliāda: sed hic nō fiebat mentio de p sonis cū q̄bus debebat fieri dispēsatio. ad ħ de p̄ben. si eui. li bro. vi. Uidete puto ꝙ alia sit solutio e vera: dic ꝙ in dispē sationib⁹ fit interpͣtatio e appellatiōe monachoꝝ nō cōpͤhēdunt abbates: sed hm̄ materia stricta recipit declarationē e extēsionē iuris: hic ergo fit extēsio ad abbatē: qꝛ ħ mādatuꝫ erat executiuū iuris: vt. ē. c. qm̄. vn̄ mādatū ad executionem iuris recipit interpͣtationē iur] interpͣtati: e ad cui⁹ executionem emanat: sed. c. qm̄. loquit de abbate: e in fine extēdit in definite ad monachos: igit ħ mandatū vt illius iuris executiuum cōprehēdit abbatē: sicut illud ius. Mādatū enim alterius ptātis vel iuris executiuū limitat: restringit e ampliat: ꝑm limites antiq iuris ad cuius executionē emanat. de offi. dele. licet. e. c. irrefragabili. qḋ puto: ius enim interpͣtatum limitat p interpͣtatū. l auc. vt si. an̄ do. instru. no. §. i. ¶ Quero dupl̄r. Prio an cū abbate pōt dispensari: qꝛ symoniace fuit receptus in monachū. Scd̄o qꝛ symoniace fuit receptus in p̄latū: an poterit dispensari cū abbate recepto in p̄latū: dicit hic hosti. ꝙ ꝓcedit decre. in vtrisqꝫ. Et dicit ꝙ abbas symoniace receptus ad p̄laturā habebit ex dispensatiōe infimiorez locū vero p̄orez monachus: qꝛ in receptiōe monachalis nō fuit symoniacus. Si vero aliquē symoniace recepit nō cogit abbatie renūciare. Si dispēsatiue secū agat q̄ tus debeāt pniam agere: e q̄uis illā egerint a sacroꝝ ordinum executione suspēdi. ē. eo. dilecto. e. c. veniens. e male accepta resignare: vt ibi no. Si vero de rigore cū eis agat sine spe restitutiōis expellent de monasterijs: e detrudent in artius ad pnīam pagendā. ē. eo. qm̄. ꝑm hosti. Alij intelligūt decre. ꝙ hic dispēsari possit cū p̄lato ꝓut in monachū symoniace est recept⁹: ꝙ est falsuꝫ: qꝛ decre. qm̄. ad cuius executionem emanat loquit taꝫ de p̄lata q̄ nō de p̄lata sine subiecta. ¶ Quero an ꝓcedat finis vt sit symonia mētalis: siue datio tpalis ꝑcesserit collationē iuris spūalis: siue secuta sit. hosti. dicit ꝙ idē est ꝙ ꝓbat vbū acquirunt. e. ē. eo. tua nos. quo casu cū nō ꝑcesserit pactū: lꝫ intētio fuerit corrupta symonia est mētalis: e hec vera in symonia mētali. In dolo aūt adhibito in cōsequēdo bn̄ficio sit vel nō sit exterius ad vba ꝓductū: sufficit penitere vt possit bn̄ficiū retinere: vbi bn̄ficiū cōsecutus est per dolū vt cogit credere. ¶ No. Inno. e Joā. an. post Cōpo. de elec. qḋ sicut. post glo. mag. in tertia colū. ē. de dolo ē. ¶ Glo. i. in ꝑncipio lfalis. Et p̄mo colligit glo. ꝙ bn̄ficiū ꝑncipis large est interpͣtandū: e alleg. cōcor. ¶ No. ꝙ ille dr̄ locū obtinere in monasterijs qui est ꝑncipalis: e facit ꝙ vbi mandat alicui ꝓuideri possit de principali dignitate. de quo in cle. si dignitatē. de p̄ben. Scd̄o colligit ꝙ cui cōcedit ꝙ est min⁹: nō concedit ꝙ est mai⁹: nisi minus extēdat ad maius p dispositionē iuris e interpͣtationem ad cuius executionem p̄icipalr̄ mādatū emanauit. ¶ Gl. super vbo affectu op. ꝙ sola mens inducat symoniā: lꝫ inducat vsurā. xxiiii. q. iii. c. i. So. dicit glo. ꝙ sola mens nō inducat symoniā: licet inducat vsuram. Doc. dicūt ꝙ vtrobiqꝫ introducit e vsura e symonia mentalis. In ħn̄ est dr̄ia: qꝛ ad vsurā mentalez restituendā quia cōpellit: e nō ad symoniaꝫ mentalem: e cōpellit in foro pniali ad vsurā restituendā non in symonia mentali. Rō diuersitatis: qꝛ vsura vtroqꝫ testō ꝓhibet: nec dispensatiōeꝫ pape recipit. de vsur. super eo. Symonia est ꝓhibita a iure positiuo: e in eo est symoniacuꝫ: qꝛ ꝓhibitum sicut est acq̄rere bn̄ficiū vbi papa dispensat: vn̄ dicunt doc. ꝙ in ꝓhibitis: qꝛ symoniaca. Idez dōm qḋ de vsura. Uel dic ꝙ hic dicit de restitutiōe nō facienda restringit ad monachos qui nō hn̄t vt eis fiat restitutio pecunie acceptę p symoniā mentalem: qꝛ e hoc monasterio q̄reret: secus in vsura: qꝛ soluens vsurā capax est restitutiōis vsure. Abbas assignat aliam rōnem dicens vsurariū mentalez teneri ad restitutionem eius qḋ dedit: qꝛ sibi soli ex restitutiōe fit p̄iudiciū: sed in symonia posset fieri p̄iudiciū ecclesie: de cuius bonis restitueret si nō haberet aliūde: qḋ nō placet Jo. an. qꝛ lꝫ id etiam symonia actualis non obligaret ad restitutionem. Uel ꝑm ab. principalr̄ vsurā cōmittere dependet ex aīo vt illud mutuū dantes nihil inde sperātes: sed symonia respicit factuꝫ ꝓprie: vt. s. spūale emat vel vendat: ideo aius plus obligat in vsura q̄ in mutuo. Sꝫ adhuc remanet dubium quare aius plus in vsura ponderat q̄ ponderat in symonia. dicit Jo. an. ꝙ plus obligat: qꝛ plus vsura est ꝯ͛ bonum charitatis sperare lucrū ex mutuo q̄ ꝙ de eo ꝙ est tuū spare beneficium. Scd̄a rō: qꝛ plus afficit donans cum ex hoc nō habeat obligatū donatariū ciuiliter: ideo sibi magis est licituꝫ sperare q̄ efficiatur mutuans qui per hoc hꝫ obligatum eū

cui mutuat ad tantundem: ideo nō sic est licitū sperare. Itē bonum charitatis post deum incipit a dilectione sui ipsius. Scdo primi plus astrigit me ad mutuū q̄ȝ ad donū: qr mi nus ledor ex pmo q̄ȝ ex scdo: equū est ḡ q̄ minus liceat spare vbi plus astringit q̄ minus astrigit. Itē in vsura duritas inter ptamur vbi ledit vnus tm̄.s. recipiēs: hic duo.s. dans e reci piens. Itē hic spes pōt esse ex pte vtriusq̄ȝ: ibi ex pte alteri tm̄. J. de vsuris. c. si. Predcā pcedūt tenēdo opi. q̄ vsurari mentalis teneat ad restitutionē vbi pncipalr ponit spē i lu cro. Sȝ tenēdo q̄ nō teneat quā reprobat Inn. de vsur. cōsu luit. nō esset difficultas: ponens aūt spem symonie: lȝ peccet nō est dubiū q̄ ipse nō tenet si peniteat ad restitutionē: e sic i telligendū est goff. in sūma de vsuris. in pn. lȝ q̄dā male re ferāt. Dic q̄ q̄dam illicite tenent: sm ius diuinū e humanū: e in his si nō ɔstat obligat ad restitutionē in foro pnialisi cō stat obligat in foro ecctiastico: sic loquit de tenētib vsuraȝ: qr ibi tenere alienū est omni iure iprobatū. Quedā sunt q̄ te nent iuste sm ius diuinū: e iniuste sm ius humanū: e tūc cōsi derādus est modus pħibēdi iuris: qr si ius pħibeat mentē ɔstito de mēte: illa punit e nō menea: sicut est in symonia pħi bita a iure positiuo: qr nō solū venditio actualis est pħibita: sed etiā mētalis: vñ qr h agere est vetitū: lȝ restituere nō ɔpel lat obligat est ad satisfactionē peccati: e hoc est q̄ vult dice re tex. Et si dicat vlterius q̄re vsura plus pħibet iure diuino q̄ȝ symonia in bñficio: qr in vsura alienum rapit: in symonia alienū emit. Et p hoc appet q̄re magis mens punit in vsura q̄ȝ in symonia: qr vsura habuit ortū a iure diuino: ideo ei for ma attendit. ¶ Glo. subsequenter psequit gnalia q̄ per se patent. vide ipsam per te. ec. An. de Bu.

¶ De prelati vices suas Rica.

¶ Viso de symonia in gnē submittit de q̄dā ipsius spē. i. cū prelati vices suas: sȝ gof. materia hētur. i. q. iij p totū. lxxxix di. decenter. xxj. q. ij. c. si. ec.

p Reterea. Dans pecuniaȝ vt epalem vel aliā iu risdictōeȝ spūalē exerceat offō puat: e sic ɔferēs illā ɔferre nō poterit: e canonice pu niet. h. d. cū se. Ponit p̄ excessuȝ: quem se cūdo punit. ibi. pħi. ¶ No. pmo q̄ exer cere iurisdictionē epalē est q̄d spūale: pro q̄ pecunie datio ē q̄d spūale e inducit symoniā. ¶ No. ij. penā pecunia medi ante ɔferentiȝ iurisdictionē epalē e suscipiētis. ¶ No. iij. q̄ ɔstitutio nouā penā iponens etiā in pħibito antiq iuris de claratoria respicit tm̄ futura. ¶ Op. q̄ maior pena iponat de. c. si. So. sm gl. iste tex. loquit in obuētionib pueniētib ex iurisdictiōe: nō aūt ex ipsa iurisdictiōe. Hec solutio nō est bona p tex. c. si. J. e. sili nec sequens est bona: p tex. q dicit puē tur e amittat: e iō tene tertiā solutionē hosti. e sili solue sȝ cū subaudiēdo ad tex. duȝ dicit amittat e canonica districtione pcellat: vt. J. c. seq. Vel aliter hic loquit de pena q̄ imponitur spo iure: ɔtrium de ea q̄ venit imponēda. Vel aliter sm host. iste tex. intelligit sm illū: videlicet. Dū dicit offō suo priuet subaudi e a clero remoueat. ¶ Querit an h pena sit tpalis an ppetua. Dic sm doc. q̄ ppetua: vt in lib. feu. ō vasal. q ɔ. Hosti. loquit rem feu. alie. c. si cleric: veluti epa. de h. J. c. ex lris. ff. de ɔsti. ¶ Querit glo. i. q sunt isti decani: dicit q̄ sūt archipsbri rurales: q spūalē hñt iurisdictionē. l. di. in capite e sic appellant. ff. de censi. cū aplos. ff. de offi. archidi. ad hec. ¶ Glo. ij. op. q̄ p pecunie q̄ȝtitate ɔmittat offm̄ iurisdic tionis epalis. xij. q. ij. charitatē. e. c. qcūq̄ȝ. So. vt offm̄ cō mittat datione pecunie ex pte suscipiētis e dantis: offm̄ est illi citū vt h: sȝ offō ɔmisso datio pecunie ex pte ɔmittētis loco salarij: ipsi cui cōmittit est licita: e nō ē symonia: qr h dat ad remuneratione laboris: nō ad redēptionē spūalis. ¶ Que ro an archipsbr hēat iurisdictionē de iure: dicit gl. q̄ h pba tur q̄ nō: nisi hēat h ɔsuetudo. J. de excel. pla. ad hec. qd h pȝ

sm doc. qr si iurisdictio ɔmittit vt h: q̄ nō hēbant: sȝ tenēdo ɔ trium diceret q̄ epalē nō hñt: e h ɔmittit: sȝ suā hñt: e in h nō est necessaria ɔmissio. Glo remittit ad. c. cū ab eccliaȝ. ff. de offi. or. ¶ Querit gl. ad declaratione pme ptis Rice quid vult dicere vices suas: dic gl. i. iurisdictionē: vñ solet dici cō mitto tibi vices meas. i. iurisdictionē. ad h. c. iudex. cū duo bus capl'is seq. de offi. dele. li. vi. ¶ Op. vlteri de. c. h. J. eo. vbi iurisdictio vr posse vēdi. So. vēdi pōt iurisdictōis fru ct q est q̄d tpale: sȝ nō ipsa iurisdictio q̄ est aliq̄d spūale: h in telligit Inn. vez q̄n vēdunt obuētiōes nō exercēti iurisdic tionē: vel exercēti sm host. dūtamē ɔct nō pmisceant. de re. pmu. ad q̄nes. e h dicit q̄ fruct puenictes ex iurisdictione q̄b vendiȝ nō eēt iurisdictio inepta vēdi nō pñt alteri q̄ȝ ha bēti iurisdictionē. i. q. iij. si q̄s obiecerit. vt eēt lp̄m exercere iurisdictionē: q̄ est fruct iurisdictōis: sic intellige h. Et dicit Inn. e hosti. q̄ vēditio iurisdictōis pħibet ne subditi grauē tur ēt si mere tpalis sit iurisdictio. In auc. vt iudi. sine quoq̄ suffra. p totū. de māda. prin. ɔ. illud. Et multo minus plato vel alia iurisdictio spūalis. Idē de mistralnis baiulina vel castaldionia: vel alia spūalib annexa: dic tm̄ Inn. e host. q̄ si ipsa iurisdictio tpalis vel puent ei vendant spē mali esse turpe lucrū: e ɔ legē nō tm̄ cōmittit symonia cū nō vendant spūalia: nec spūalib annexa: quod fateor: nisi sit iurisdictio causarum spiritualium. ec.

q Uoniam. Sūmatū est. ff. c. primo. Prio pōit excessuȝ queȝ expssa cā finalr pħibȝ. Scdo penā addit. ibi. q si q̄s. ¶ No. p̄ q̄ archidiacon vr hre iurisdic tionē: e hāc iurisdictionē ɔmittere pt: dūtamē licite ɔmittat ¶ No. ij. q̄ vēditio e locatio iurisdictiōis tendit ad pnici em subditoȝ: qui etiȝ emit pro fas e nefas aliq̄d vltra vult extorq̄re: e de minima culpa facit q̄siq̄ȝ maximā. ¶ No. iij. penā illoȝ q vendūt iurisdictionē vel locāt: e epoȝ q patiū tur. ¶ No. q̄ supior nō dȝ tollerare seu dissimulare vt iudi cia puertant p sibi sbditos. ad h. lxxxvi. di. c. i. e. iij. lxxxj. di. error. ¶ Querit. i. gl. q̄re epa nō possit locare iurisdictionē dicit gl. q̄ h est eis pħibitū ne subditi grauent: e qr h dȝ fa cere gratiȝ: ḡ faciēdo pecunia recepta maxie i spūalib ɔmit tit symoniā. i. q. vj. ex multis. de hoc dic vt. ff. c. pri. h dic de Inn. ēt q̄n plat dic p centū vendo tibi iurisdictionez ad me spectātē: e totū lucrū tuū sit. Secus si dicat p salario ɔstituo tibi centū libras: e tu iurisdictionē exerce: e obuētiōes mihi ɔputa e redde: h eni licitū est sm Inn. e hosti. Et dicit host. q̄ h casu oīa sunt scribēda: vt sciat q̄s a q̄ q̄re q̄n q̄ȝtuȝ e q̄lit receptū sit pensiȝ. ec. in auc. de man. prin. ɔ. coges. colt. iij. e de colla. ɔ. iubem. colt. ix. e ō obli. ad ratio. c. vnico. ¶ Ad istā gl. q̄ vult q̄ plat nō solū iurisdictionē spūalē: imo e tpa lē tm̄ vendēs symoniā cōmittat qd denotat dictio maxie: qd facit ɔ no. ff. c. pri. sup gl. si. vbi notatū fuit: sm Inn. e hosti. q̄ si vendat iurisdictio tpalis q̄ȝq̄ȝ illicita ɔmittat: nō tm̄ cō mittit symonia. Sȝ dic q̄ gl. nr̄a pcedit in iurisdictiōe quā q̄s hȝ ab ecclia q̄ iudicat q̄d spūale: arg. coȝ q̄ no. in. c. si. vñ respectu ei a q̄ ipsa iurisdictio tpalis hȝ depēdentiā: pōt iu dicari spūalis vr annexa iuri spūali. vñ nimirū si ipsaȝ vēdēs ɔmittit symoniā: qd aūt nō. est. ff. c. pri. dȝ intelligi in iurisdic tiōe quā q̄s hȝ a ptāte seculari: vñ nimirū si ibi eā vendēs nō ɔmittit symoniā: cū talis nec respectu sue essentie pricipalis nec accessorij: nec dependētie possit iudicari spūalis. Et p h dico q̄ si plat hēret iurisdictionez in feudū a principe seu a dño tpali. iuxta no. in. c. romana. ɔ. debȝ. ō ap. li. vj. q̄ ipsam vendens nō ɔmitteret symoniā q̄ȝq̄ȝ grauit peccaret: vel illi citū ɔmitteret: qd no. ¶ Querit gl. an epa possit dare ordi nariū iudicez: dicit gl. q̄ nō: sȝ tm̄ pricepa vel lex. ij. q. vj. ɔ. q̄ de arbitris. ff. de iur. om. iudi. l. e qr. Itez vniuersitas eligen do: qr tūc ei lex dat iurisdictionē ordinatā. lxij. di. in plebib In auc. de defen. ci. ɔ. nos igit. si tm̄ pcedente ɔsuetudie est q̄ epa det ordinariā admittenda est. Ita tm̄ vt ppetuo institua tur: e nō sub certo cēsu: ar. l. j. C. ō emā. lib. e de h. xj. j. expie

tie. dic host. q in duob⁹ casib⁹ eps dat ordinariā iurisdictōez Primo creādo officialē cui gnālr vices suas pmittit: et h pt facere ppetue: et ad annū put placz: nec est curādū q noie nū cupet: an vicari⁹ vel vicedns: vel alio noie: ar. c. petitio. de p cura. Scdo ppetuū ordinariū ꝯfirmādo vel īstituēdo cōfirmatū in bnficio cui ānexa sit iurisdictio. de of. or. cū ab eccle siaꝝ. Vel de ꝯsuetudie. de elec. dudū. et i hoc casu lz pcedi nō debeat sub cēsu nouo vel veteri augumētato: tn̄ sub antiq̄ nō dimittō pcedi. s. de cēn. phibem⁹. ¶ Querit vltia gl. q est pena canonica: dic. s. c. pri. qnq3 deponit. lxxxi. di. dictū. qnq3 ad tps suspēdit. i. q. i. dcqd. xxiii. q. i. pcipim⁹. doc. dicūt dispositiōes cū nota īfamie. i. q. iii. c. fi. et perdit ptātem conferendi officium: vt. s. c. primo.

Q **Uoniam.** Regimē eccl'ie sub ānuo censu pmitti nō deb3. h. d. Primo narrat ꝯsuetudinē: quaz scdo phibz. tertio cāz reddit: s3 ibi. ne idē: tertia ibi. qz. ¶ Nō primo q ꝯmissio regimis eccl'ie vel īstitutio fieri dz sub annuo censu. ¶ No. ii. vnā cām pp quā phibet penalitas spūalitatis: qz dz fieri collatio spūalitatis expectata eterna retributione: cuius loco tūc cōcedit pciū: et mens nō hētur ad eternā retributionez. ¶ Querit gl. an eps possit delegare curā aiaꝝ: dic q sic: si est ītima cā abhñs. Per h dicūt doc. q restitutio talis vicarij spectat ad epm. de q de elec. cū ex eo. li. vi. An aūt sacerdos possit locare opas suas ad diuina. not. hic Inn. et host. de quo p doc. i. c. significatū. s. de pbē. ¶ Gl. ii. op. q decr. nō sufficiat ad titulū: soluit q imo facit: qz ad scdaz ptem Rice. ne pla. vices vel eccl'ias. i. platōes eccl'iaꝝ que p pcio dari nō debēt: s3 dicit gl. q eccl'ie ab initio possent cōstitui cēsuales. s. de censi. c. phibemus. tc.

Q **Uerelam.** Eccl'ie ad affictū vl' annuū censū cōcedi pht. h. d. Primo ponit cōditionis q̄relā. Scdo dat ius dicē. ibi. ideoq3. ¶ Not. p q eccl'ia pōt cōcedi ad annuū cēsū et locari. ¶ No. ii. q locator nōdū finito tēpore locatōis nō pōt recedere a locatiōe. ¶ No. iii. q molestare vel grauare dr cōductorē locator reuocās locatiōem īfra tps determiatū. ¶ No. iiii. q pactū et forma locatōis valide est seruanda. ¶ No. q qs pcise cōpellit ad scm̄ de iure canonico vbi iurans. ¶ Quero an veniēs ꝯ iuramētū locationis possz eccl'ia priuari: dicit gl. q sic. alle. de iureiur. q̄relā. dūtamē veniat nulla necessitate cogēte. ¶ Quero cū glo. ii. pone q rector eccl'iaz locauit postea est mortu⁹: succedit alter rector: an cogat stare locatiōi pdecessoris: dic glo. q si noie eccl'ie locauit et pecunia cōuersa est in vtilitatē ecclesie cogit stare colono. s. de solu. c. i. xii. q. ii. h hui⁹ placiti. cū sim. Si vo nō p vtilitate eccl'ie: s3 vt ipse plat⁹ pciperet reddit⁹ a firmario q tenebat ad firmā: successor stare nō tenet: alle. s. de pcs. c. ii. Ad h. s. de offi. or. cū nos. qz vltra tps suū eccl'iaz locare nō potuit: et si soluit aliqd vltra: sibi iputet cōductor q puidere debuit. ff. loca. l. si qs domū. §. i. ¶ Gl. 13 Inn. i plato noie eccl'ie locāte vt distinguat: an vtilit' vel inutilit': si inutilr an suate sint sollēnitates eccl'ie vl' nō: vt pmis casib⁹ stare teneat: al's nō. Si vo plat⁹ locat noie pprio eccle sia nō tenet: nec ēt ei⁹ heres: sicut nec heres vsufructuarij. ff. lo cati. l. si qs domū. §. i. nisi qtenus ad eū puenit. In pbēdario vo dic q locare nō pt pbēdā vltra tps sue vite: lz de illa possit agere et cōuenire sicut legitim⁹ administrator. de pba. c. iii. Glo. et tz hosti. s3 dic q reqrit epi ꝯsensus vt teneat ꝯct⁹ quē ꝯsensū et auctoritatē pstare pōt eps. s. de censi. pterea. et c. significauit: s3 cū tex. sm q inter se ꝯuenit et nil dicatur de epo: vl' q nō reqrat ꝯsensus epi: dic q qsi fit sine epi licentia putat epm reuocare posse. i. de excel. pla. sicut. s. de of. vica. c. le ricos. Ites reqrit q auctas epi nō sufficit nisi subsit cā rōnabilis. Cōsensu3 vo epi nō requirit: nisi i alienatōib⁹ ppetuis: vel vbi eps aliqd sibi retineret. de his q fi. a pla. tua. et in cle. si vna. de re. ec. nō alie. Per pdcā dicit q si canonic⁹ obligauit reddit⁹ sue pbende ad qnquēniū p audienda theologia: et tn⁹ mouit q nō nocet successori: et si ille toti⁹ tpis recepit pecuniā. ad h de re. ec. nō alie. c. fi. h vez nisi ꝯct⁹ defendat de spāli cōcessiōe pricipis vl' epi: q ex cā possz: vt ē decri. Jo. an. ex pmissis distiguit: si ꝯct⁹ est fact⁹ noie pprio: successor nō tenet stare colono. Si ꝯct⁹ est fact⁹ noie eccl'ie et ad vtilitatē ecclesie: successor tenet stare colono. Si ꝯct⁹ ē fact⁹ noie ecclesie: s3 nō ad vtilitatē eccl'ie: tūc si nō est suata sollēnitas: successor nō tenet stare colono. Si est suata sollēnitas: tūc sem p successor tenet stare colono: s3 eccl'ia pōt petē restōnez si ē lesa. de re. ec. nō alie. c. ii. et ad h de pcs. c. ii. nō ob. C. loca. si qs emptorē. qz illa logt in singlari successore: s3 plat⁹ ē vl's successor: et dz fauorabilit' p seq qs nouit suo pdecessore fidelr suiuisse: vt i casu statz alle. h mā sp mihi visa ē difficil' et intricata que h p doc. hētur p arch. xii. q. ii. alienatōib⁹. ad cui⁹ mãe itellectū pmitto: q qnq3 ꝯct⁹ est aliq defectu inalidus: vel vz alit' retractari: et planū q successor nō tenet stare locationi. qz nec aliccessor. Scdo q vt ꝯct⁹ artet successorē: oz q ꝯct⁹ sit real': vt pz de trāsac. de cetero. Tertio q vt possit qs facere ꝯctū realē exigit ꝯsensus epi: vt. d. c. de cetero. et in. c. ve niens. de pbē. et de censi. pterea. cū si. Itē qdā sunt locationes ad nō modicū tpe: et iste exigūt sollēnitates de qb⁹ i alijs qz est alienatio: quedā est ad modicū tps i secl'arib⁹ non exigit oino sollēnitas: vt in. c. dudū. igi. ppetui. qdā est i regl'arib⁹ et nō exigit sollēnitas nec auctas epi: vt i cle. i. de re. ec. nō ali. ¶ Ad ppositū sunt vidēda duo. primo an successor teneatur stare locatiōi supponēdo q pciū nō recipit vltra tps pcedētis. scdo qd si p toto tpe pciū recepit pdecessor: an successor teneat stare locationi. ¶ Ad pmuz qnq3 locatio ē scā noie pprio et nō noie dignitatis: et planū q nō tenet stare locationi successor: vt pz ex forma ꝯct⁹. ad h de of. dele. qm̄ abbas. de institu. cū venisset. et q ibi no. qnq3 locatio est scā sub noie dignitatj vel ecclesie: et tūc qdā est locatio q trāsit in nā emphitheosis: et sic est ppetua: vt īstu. loca. §. adeo. et in hac vt i alienatione ppetua suāda est sollēnitas ab eccl'ia reqsita. In alijs alienatōib⁹ vt pz. xii. q. ii. alienatōes. x. q. ii. h ius. i aut. de nō alie. aut pmut. coll'. ii. vñ si dficiat ꝯsensus epi vel capl'i: vl' alia sollēnitas: qz nō ad vtilitatē eccl'ie: qz nō valet alienatio: nō tenet successor stare locationi: et sic ītelligo hosti. h. Si q nō est suata dbita sollēnitas nō vz alienatio: et successor non tenet stare locatiōi. Si ē suata sollēnitas: et ex fine et re alienatio scā ē ad vtilitatē eccl'ie: qz vl'a ē ad vtilitatē eccl'ie: et i ni bilū est dcepta: successor tenet stare locatiōi. Si ex eā finali ad vtilitatē eccl'ie scā ē alienatio: s3 eccl'ia ē i pcij q̄titate decepta: vz et tenet stare successor locatiōi de iur' cōi: nihilomin⁹ dat restitu⁹: et de iur' spūali nō tenet stare locatiōi: vt not. glo. et ibi casus de resti. i ite. c. i. de his q fi. a pla. cū aplica. cū si. qnq3 fit locatio ad nō modicū tps: vt qz ad dcēniū: vt no. gl. in cle. i. de re. ec. nō alie. et no. i. l. i. §. q āt. ff. de supfi. et ibi p bar. et pz ex his q hntur i. l. si. ff. si ager vec. vl' emphiteota. et tūc dico q p oia idē: qz h cōligit alienatio vtilis dn̄ij: vt i pdcis iurib⁹. ad h scripta doc. i. c. nlli. et i. c. ad audiētiā. de re. ecc. non alie. vbi i locatiōe ad nō modicū tps exigit dbita sollēnitas. qnq3 fit cōcessio tpal' ad modicū tpe: et si fit noie pprio: idē q sup. Si sub noie dignitatj si fiat cū oi sollēnitate ad ppetuas reqsita: et real' fuerit vtilitas eccl'ie: qz nō fuerit dcepta i pcio. Idē dico p oia qd. s. si sit lesa i pcio: idē q. s. si aūt nō sit sollēnitas p eccl'iaz reqsita obsuata: aut deficit sollēnitas cāe: qz nō ad vtilitatē ecclesie: et planum q nō valet ad piudiciu3 successoris: de preca. c. ii. Si deficit sollennitas episcopi consensus. h videt hostien. tenere q nō valet cōcessio i tēporali ad piudiciū successoris: qd credo: qz vt ꝯcessio sit realis semper exigit ꝯsensus epi. de arbi. puenit. et pz de trāsac. de cetero. Si deficit ꝯsensus capl'i plati pcedētis recidit in dubiu3: aut in alienatione tpali: hic exigat ꝯsensus: vl' q nō: i in cle. i. de re. eccle. nō ali. et firmare hoc vl' Jo. an i. c. dudū. de re. ec. nō alie. lib. vi. in glo. super vbo ppetuis. vbi dicit sollēnitatē nō exigi in alienationib⁹ tpalib⁹ ad earu3 validitatē. Idem tenēt scribētes in. d. cle. Idē hic hosti. q dicit q ꝯsensus capituli nō exigit nisi ppetuis alienationibus: et vbi aliqs eps retinet sibi. de his q fi. a pla. tua. de re. ec. nō. alie. si vna. Mi

bi vt q̄ q̄uis q̄uã ad validitatẽ talis ɔcessiõis nõ exigat ɔsen/sus capli tenẽdo illã epi. quã tñ sic indistincte nõ puto veraȝ: tñ vt ɔctus sit realr exigit q̄ intercedat ɔsensus capli ad realitatẽ eius inducẽdã per iura p̄dcã: ideo vbi deficit successor nõ tenet stare colono. etiã si sit facta ad vtilitatem eccl'ie nisi forte realis versio in vtilitatẽ pbaret: quo cãu satis possȝ tollerari q̄ successor teneret stare: lȝ d̄ficeret sollẽnitas: nisi ipe esset paratus de p̄cio satisfacere. Nã petenti obstaret exceptio doli: nõ puto tñ q̄ sollẽnitas tractatus in h̄ tractatu exigeret ad eius validitatẽ vel ad faciendũ ip̄m realẽ: hec oia que vltimo dixi puto p̄cedere etiã si nõ reis sed fructuũ fieret ɔcessio ad tp̄s. ¶ Scdo casu qñ p̄ toto tp̄e p̄decessor p̄ciũ suscepit: an teneat successor stare locationi: dico in casibus in qb' supra nõ stari: multo min' tenebit nunc stare: vbi dixi q̄ dȝ stare: dico q̄ ponderãda est cã p̄pter quã suscepit: aut cã vtilitatis est momẽtanea ɔ apparet cause p̄uisuȝ: ɔ tenetur stare: aut nõ est momẽtanea: sȝ successiua: q2 accipit pecuniã p̄ studẽdo vel p̄ se alimentando: ɔ tũc si verisil'r pecunia in illã cãm est ɔsumpta tp̄e quo vixit p̄decessor tenet stare locationi. Si aũt nõ tenet stare nisi pro rata tp̄is pro quo ille verisil'r in illã cãm illã pecuniã cõsumpsit ɔ imputat sibi soluens: hec vera nisi aliud disponat priuilegiũ pape vel epi cum cã. Sic intelligo qd̄ no. hic ioã. an. ɔ in decre. ad deliberandã. vt hic. Nunqd aũt in hoc locationis ɔtractu artet ad p̄bandaȝ versiõeȝ: dic q̄ qd scripseriȝ. de d. p̄o. c. i. qd̄ nõ: sȝ sufficit q̄ ad hoc fuerit locatio facta: q2 de versione nõ dȝ eẽ sollicitus: nisi in duobus casibus. primus in mutuo. scd̄s quãdo res vendit ad hoc vt debitus satisfiat ɔ idẽ credo si ad h̄ locat: per auc. hoc ius. v. q. i. ɔ hoc no. Inn. de d. p̄o. c. i. Aduerte q2 hanc materiaȝ puto p̄cedere qñ locatio fit per prelatum principal'r: q2 cũ tũc quo ad ip̄m alteret p̄sona de p̄decessore ad successoreȝ ɔctus vt p̄sonalis nõ trãsit ad successorem: sȝ si principal'r ɔctus fundaret in p̄sonam cõuentus vel eque principal'r: q2 nõ variat p̄sona ɔhens supposita validitate ɔctus: dico q̄ mortuo p̄lato successor teneretur stare ei qd̄ fecit caplm: q2 hic ɔhens nõ variatur: facit qd̄ no. gl. i cle. si. de p̄cu. Nunqd aũt heres locatoris p̄lati debeat stare colono: dic q̄ nõ: nisi in quantũ ad eum peruenit: ecclesie tamen tenentur heredes administratoris ex mala administratione: sicut heres tutoris pupillo. C. de here. tu. l. fi. Goff. dicit heredem teneri successori pro rata tp̄is. Si non est soluendo tenetur conductor: inducit eandeȝ. l. si qs. in glo. alle. ¶ Glo. vlt. op. q̄ decre. ɔdicit Ric. ɔ caplis p̄rimis in qbus prohibetur locatio ecclesie sub annuo censu: ɔ hic permittit. dic gl. q̄ eccl'ia multis modis sumit. Quãqȝ p̄ eccl'ia malignantiũ: vñ ps. Odiui eccl'iã malignãtiũ ɔ cuȝ ipsis nõ introibo. Scdo d' ecclesia. i. collectio fidelis. de ɔse. di. i. eccl'ia. Dicit ecclesia muroruȝ ambitus. de conse. distin. i. fabrica. Dicitur ẽt corpus xp̄i. i. q. i. in ecclesia. Dicitur eccl'ia prelatura ipsi' ecclesie: vt. ɔ. c. proxi. Dicitur ecclesia ipse obuentiões ecclesiastice: vt hic: ɔ in hac significatione ecclesia conceditur ad firmum sub annuo censu tenendo q̄ licet: quia nullum spiritualem locat: ɔ sic non contradicit. ɔ. c. p̄rimis. nec Ric. Dicunt doc. q̄ quandoqȝ designat viros ecclesiasticos. lxiii. di. c. i. vii. q. i. scire. quãdoqȝ dicitur ecclesia mater. quandoqȝ filia. quandoqȝ vxor: qd̄ dic vt not. lxviii. di. quorum vices. ¶ Scdo glo op. q̄ hec decre. non competenter ponat sub isto tit. q2 titulus prohibet ɔ capitulum permittit locationeȝ immo competentius staret sub titulo de iureiuran. vl' de locato. Solu. dicit q̄ permittitur hoc ne videatur per tituluȝ prohibita: q̄ ecclesia sub annuo censu prohibeatur: ɔ iõ dic host. q̄ prima ɔ scda decre. facit ad primã partẽ Ric: tertia ad scdaȝ: ɔ a regl'a p̄hibitiua excipit mã capli nr̄i. Subiũgit tñ q̄ religiosus noie suo nõ p̄t tales formas recipe: nec possunt laicis cõcedi: vt ut. c. i. ɔ. ii. sm instituta. ɔ. ne cle. vel mo. ɔ remittit ad sũmã hui' ti. ɔ ibi in ɔ. põt igit. Cõcludit q̄ fructus eccl'ie p̄nt vẽdi laico: sȝ aũa est ibi puniẽdus ne contingat ip̄m aliqd ad spũalitatis attigere: dic vt ibi. ¶ Querit gl. q̄re pot' p̄hibet cõcessio iurisdictiõis sub annuo cẽsu q̄ locatio fructuum: dicit q̄ illi q iudicant nihil accipere debent. in auc. vt iudi. sine q̄quo suffra. coll. ii. cũ ex offõ suo ad hoc teneat: ɔ ex administratiõe cũ ep̄at' reddit' ad h̄ sunt d̄putati: sȝ hic locant ipsi fruct' q etiã p̄nt vendi. ¶ Et p̄rio q̄ro qd si iurauit qs nõ expellere cõductorẽ añ tp̄s: an nõ obstãte iuramẽto possit ip̄m expellere si nõ soluat: dic q̄ sic: q2 iuramẽtuȝ hȝ tacitã ɔditionẽ si soluat. ff. loca. l. q̄ro. ɔ. inter. ideȝ si cõductor ante tempus sine iusta cã desinit tenet ad pensionem totius tp̄is. ff. loca. l. domus horreorũ. ɔ. fi. sm Vinc. ɔc.

## ¶ De magistris Rica.

¶ Viso quõ spũalia p̄hibent pecunia ɔcedi vel recipi: est videndũ de his q instar hñt spũaliũ. s. de magr̄o ɔ licẽtia docendi. De prima p̄te Ric e hẽtur. xxxvii. di. maxime. ɔ c. quibusdã. lxxxvi. di. duduȝ. lxi. di. missuȝ. ɔ c. statuim'. viii. q. i. oportet. De scda parte Ric e hẽtur. i. q. iii. vendẽtes. cuȝ capitulis seq. ɔ repetit in. vi. ɔ in clemẽtinis. ɔc.

q Voniam. Io. an. sũmat totũ ti. ɔ magis longã ẽ sũma q̄ sit titulus: dic h̄ capl'ȝ dicit. Cathedralis eccl'ia p̄uidere dȝ de b̄nficio magistro paupes: ɔ eiusdẽ ecclesie clericos docere debẽti. ɔ licẽtiaȝ docẽdi vendens: vel habilẽ ad docẽduȝ impediẽs est b̄nficio p̄uãdus. h. d. Nõ diuidit: sm Ioã. an. Tñ põt dici q̄ in p̄rio magr̄o ɔ scolaribus p̄uidet. In scda scdm rep̄hensibile inhibȝ. In tertia ɔsciẽtẽ punit: fa ibi. pro licẽtia: tertia ibi. qui aũt. ¶ No. primo q̄ ecclesia tenet p̄uidere de magr̄o paupibus ɔ discere volẽtibus q opibus parẽtuȝ nõ iuuant. ¶ Not. ii. q̄ q̄libet eccl'ia cathedralis dȝ tenere magr̄m qui clericos eiusdem ɔ paupes scolares gratis doceat: s alios nõ paupes nõ tenet gratis docere: vt. s. eo. q2. de quo dic vt ibi. ¶ No. iii. q̄ pro licẽtia docẽdi nõ dȝ aliqd̄ p̄ciũ exigi: ad hoc nõ iuuat ɔsuetudo: hodie aũt per clemẽ. est p̄uisuȝ respectu expẽsaȝ fiendarũ i assũptõe magisterii: vt i cle. cũ sit nimis eo. ti. ¶ Nõ iiii. q̄ inhiberi nõ debeat q sit idoneus in docẽdo. ¶ No. v. penã vendẽtis licẽtia docẽdi vel inhibẽtis habili in docendo ne doceat: q2 p̄uat b̄nficio. ¶ No. q̄ quis nõ dȝ docet nisi prius petita licẽtia ɔ obtẽta: ɔ ideo vt qs vt doctor legere nõ dȝ: nisi prius licẽtia obtẽta ab eo qui põt: qd̄ dicit Ab. faciũt ɔ seculares mittẽtes repetitiones nõ petita prius licentia a doctore siue magr̄o suo. ¶ Querit. i. gl. vñ dicat magr̄: dicit q̄ a docẽdo siue ministrãdo. ff. de v̄b. sig. l. qbus. ¶ Colligit glo. ii. q̄ magr̄ dȝ hr̄e fructuȝ sui laboris: ɔ dat similem tutore. ¶ Querit q̄le b̄nficiuȝ sit ei deputãduȝ: dicit q̄ sm dignitatẽ suã ɔ sciam: sicut aduocatus. ff. de vari. l. i. ɔ. in honorariis. arg. ɔ. de p̄bẽ. de multa. ¶ Querit. iii. glo. q̄ si exigat p̄cium dicit q̄ est restituẽdũ: q2 gratis est dãda licentia docẽdi cũ donuȝ dicat: sicut. ɔ. c. p̄xi. ¶ Querit glo. alia q̄re nõ valet ɔsuetudo vt pro licẽtia docendi aliqd exigat. dicit q2 quasi symonia cũ reputat exigere pecuniã: sicut in fachis alleg. de symo. cũ in eccl'ie. ¶ Querit an iusta cã subsistẽte possit interdici alicui etiã idoneo facultas seu ptãs legendi. Inn. tȝ q̄ sic. Et per h̄ dico q̄ statutũ boñ. quo cauet q̄ ali' q̄ boñ. nõ possit legere de mane est validũ: q2 scdm ex iusta cã valet: vt boñ. magis incitent ad studẽdũ: ɔ sic ipa ciuitas semp reperiat fulcita doctoribus p̄priis valẽtibus: nec hẽat sre p mẽdicata suffragia alioȝ forẽsium: ɔ per h̄ ipsius res pub. augmẽtata fuit: nõ solũ quo ad cõmodũ bursale: sed ẽt quo ad honorẽ inextimabilẽ. ¶ Querit glo. q̄re scienti nõ est denegãda licẽtia docẽdi: dicit q2 per ɔsis denegat doctrina ignorãtib' vt in fine q̄ dispẽsare aliis teneat. xvi. q. i. reuertimini. Si vero nõ est idoneus dicit glo. q̄ iuste põt licentia denegari: q2 maloȝ doctorũ doctrina mala est. i. q. vii. ɔuenientib'. ɔ imperitus mathesios risui patebit. xxxvii. dist.

qui de mensa: q: qui alios docet ab aliis tñc doceri nõ dz. in auc. de sanc. epi. §. deinũ. e pena impedictis habetur in tex. ¶ Querit quõ ecclesiasticus pfectus impeditur p vẽditiõez licentie docẽdi vel denegãtes: dic q: expedit ecclie q boni clerici inueniãtur qui possint pfici cure aiarum: vt p3 l.c. §. ne clc. vel mo. ĩ eta. e qua. c. de. S3 tales nõ psit haberi vbi magistri repellũt: q: vbi nõ ẽ dare magrm: ibi nec discipuli dari psũt: sicut als dr: vbi nõ ẽ dare auditorez: ibi nec doctorez: q: nemo inuito auditore. cc. vt. vi. q. i. ex merito. de quo per beatũ hieronymũ ad rusticũ. glo. sequens est ifalis. quare eam per te vide. cc. An. de Bu.

p **Nobitas.** Pro licẽtia docẽdi nihil exigi dz vel pmitti: e exactũ restitui: e pmissuz reddi dz: e negligẽte inferiore plato ad magrz pstituẽdũ vbi pgrue psti tui dz: supior supplere dz. h. d. ¶ No. p q p licẽtia docẽdi nihil est exigẽdũ vel pmittẽdũ. ¶ Scdo no. q exactũ dz restitui. ¶ Tertio no. q gratis acceptũ: gratis est pcedẽduz e soluẽdũ. ¶ Quarto no. q supior supplet negligẽtiã iferioris i magro pstituẽdo. ¶ Quero an obligãs se ad penã audire certũ magrm obligef: dic q nõ obligaf. ff. de vari. e extraor. cog. l. fi. e. l. i. §. pinde. ff. de li. ho. exhi. l. ij. ¶ Quero an si platus dat licẽtiã eundi ad scolas: nisi prius recepto pcio sit symoniacus. qdam q sic: q: ipsa licẽtia spũalis est: e p spũali pcetit potestati: g est symonia. ẽ. de symo. c. tua nos. Inno. dicit q nõ erat symonia: nisi turpe lucrũ: non adducit suus q: forte nõ hebat. Dicit Jo. an. q 3dicit ei: qd no. s. c. pe. eo. ti. ¶ Quero an si reuocef in dubiũ: an sit negligẽs inferior e superiore sup hoc litigef possit appellari: dic q sic. ẽ. de in inte. resti. c. ij. h3 ergo locũ tex. qñ deuolutio ptãtis non reuocaf in dubiũ: nec cã rõnabilis opponif. ad h de sup. ne. pla. c. fi. ¶ Glo. sup ṽbo pmittaf. op. dare licẽtiam p licentia docẽdi est q̃si symonie crimẽ: ergo turpitudo ẽ ex parte dantis e suscipiẽtis: ergo datũ repeti nõ põt: q: in pari cã turpitudis potior ẽ pditio possidẽtis. ff. de pdi. ob tur. ca. l. iii. So. dicit vin. q hic restituif nõ in fauorẽ dãtis s3 in odiũ suscipiẽtis. Uel dic q l3 ex parte dãtis nil dari debeat: tñ cum plus peccaret exigẽs q̃ dans igif. Tan. dicit q ex pte plati fuit crimẽ pcussionis: vñ crimẽ pcussiõis est qñ aliqs ex aliqua rõne officij aliqd extorquef: sed nõ symonie crimẽ: qa exigit in officio nõ spũali. Uin. s. c. pxi. dicit q est symonia si vendaf licẽtia docẽdi: l3 nõ habeat curã alaz ãnexaz: sicut si daf pecunia pro iudicato. i. q. iii. saluator. ¶ Colligit gl. ii. q dicit hñ notãdũ q auctoritate hui9 canonis: nõ solũ gõ p3 exceptionẽ: sed etiã liberatiõis pditionẽ. ff. de libe. lega. l. ei cui fundũ. Põt etiã intelligi q remittif pmisio quasi nulla: q: turpis. ẽ. de pac. c. vlti. cũ simi. ¶ Glo. vlti. colligit q negligẽtiã subditoz in hoc supplet eps: alle. de pces. pben. nulla. Dicit Jo. an. q per hãc allegationẽ forte voluit gl. q isto casu e illo denf sex mẽses illi q prio loco h3 magros istituere. Alij dicũt q ad supioris arbitriũ hoc referf: e dicit Jo. an. q cum h pmisio nõ sit ppetua: sed tpalis: satis eque min9 tps dabif: maxie cum scola iam ordinata deficerẽt magistri morte vel aliter. Putat tñ monitionẽ illo casu necessariam. ad hoc de re. iudi. c. ad apfice. lib. vi. in glo. fi.

q **Uanto.** Pro licẽtia docẽdi pecunia exigi nõ dz etiã psuetudie interueniẽte. h. d. ¶ No. p q qlibet magr e doctor dr in dignitate pstitutus. ¶ No. ij. q ceteris paribus magro turpius est peccare q̃ aliis. ¶ Nota iij. q psuetudo fundata sup radice peccati est irrõnabilis e nõ valet. ¶ No. iiij. q licẽtia docẽdi ecclasticis iuris dz eẽ libera e gratuita: e sine aliqua molestia cõcedi. ¶ Gl. i verbo idonei. dic in fi. e debẽt studere vt sint subtiles: e in interptãdo copiosi: vt p3 C. de pfes. l. i. lib. xij. Itez coaptare se debẽt ingenio discẽtiũ. viii. q. i. oportet. nec debẽt arrogãter docere. xlvi. di. de hoc. ¶ Glo. super verbo pmittanf. qrit qd si velit qs regere scolas in psonam ppriã e nõ liceat aliũ: cu debeat pcelli qui nõ sunt clerici illius ecclie: arguit q nõ: pciuij. di. aliud. Dicit q credit q nihilomin9 tenef dare licẽtiam. lxiij. di. valẽtinianus. Idem hosti. q: si cupiditas ipsum mouet: hoc est repaehẽsibile munus aut inuidia: e tũc male. viij. di. qui cõtempta. Aut odiũ vel alia corruptela: e adhuc malefacit. xj. q. iij. quattuor. Nam e si ipse sit valde idoneus expedit vt collegam hẽat. de offi. archip sby. c. fi. Et est potissima rõ: q: talis cum alio pficeret q cum ipso nõ pficeret: cum in hoc multũ valeat amor magistri e acceptus modus legẽdi. Iste ergo pfectus nõ impediaf.

q **Uia nonnullis.** In qualibz cathedrali ecclia vel alia que sufficiens sit in facultatib9 dz a caplo vel maiori parte cũ plato vn9 magister eligi cui redditus vnius pbẽde debẽt assignari. In metropolitana vo ecclesia vnus theologus: e si ad grãmaticum e theologũ nõ sufficiat: dz grãmaticus in aliqua ecclarũ dioc. pui dere. h. d. Primo ponit pciliũ q innouat: e supplet. ibi nos. ¶ No. duas cãs pp̃ter quas qs retrahif a discendo. s. pp̃ter doctoris inopiã vel facultatẽ. ¶ No. scdo q in qualibet ecclesia sufficiẽti dz esse vnus magister in grãmaticalibus: e talis dz eligi per caplm e platum. ¶ No. tertio q ecclesia metropolitana dz habere theologũ si est sufficiẽs ¶ No. quarto q de redditibus pbẽde prouidef canonico nõ existẽti. Et no. istũ casum in quo qs redditus pbẽde tpaliter recipit. ¶ Quero an monachus possit eligi in magrm Dicit hosti. q si ingerit repellif: q: eius officiũ est plangere. xvi. q. i. monachus. Si a suo supiore mittif: e ab illo ad quẽ spectat licẽtiaf: admittẽdus est. xvi. q. i. moderamie. cuz ca. seq. e h pseqnf allegãdo pro e pigñalia nihil specifice concludẽtia. ¶ In ṽ. sane. quero qd si collatio pbẽde nõ spectat ad caplm: sed ad epm solum. dic q epo assignabit. Si ad vtrũq3 assignabit: idem dicimus in assignatiõe prebẽde facienda a metropolitano theologo. Magrm vero eliget vterq3: vt. ẽ. in tex. ibi. platus cum caplo: e est arg. q collatio pbẽdaz de iure spectat ad caplm e epm: põt etiaz induci cõtrarium. de quo. ẽ. de elec. cum in ecclesia. Quid si nec ecclesia metropolitana nec inferior sufficiet: dic q oẽs simul sint colligẽde: e est facienda ptributio: arg. de censi. procuratio nes. de sta. mona. in singulis. ¶ Querit glo. an magistri a diuitibus scolaribus possint pecuniã exigere: videtur q nõ: quia si vult dici philosophus debet spernere pecuniam. Ex emplo socratis. xij. q. ij. socrates. Item quia scientia donum dei est: ergo vendi non potest. i. q. iij. non solum. Item professores iuris licite recipiunt pecuniam: sed non exigunt. ff. õ va. e extraor. cog. l. i. §. est quidem. Dicit gl. q ille cui competens beneficiuz est assignatum a diuitibus potest exigere pecuniam: e hoc non prohibetur ex hac littera: sed a clericis eiusdem ecclesie: vel a pauperibus: quia propter illos constituitur beneficium: e non propter diuites: sed si ex honestate potest omnibus seruire bene facit: e laudandus est: alias diuitibus gratis suum laborem impendere non tenetur. Si vero nullum beneficium constituitur doctoribus: sicut hoñ. licite exigunt pecuniã: quia suis sumptibus facere nõ cogũtur. ẽ. de prescrip. cum ex officij. cum simi. Si est iuris consult9 consilium iustum licite vendere potest. xiiij. q. v. non sine. nõ ob. q scientia est donum dei: quia non recipit precium scientie: quia illa est inextimabilis margarita: sed recipit precium laboris: sicut testis qui gratis debet testificari: e tamen potest recipere sumptus. iiij. q. iij. ventris. e iudex petit sumpt9 qui gratis debet iudicare. ẽ. de vi. e hone. cle. cum ab omni. licite ergo potest petere collectam cui beneficium constitutum non est. Dicit goff. q putat q magistri e nõ nouitij qui docent ut discant debent recipere collectas: non tamen a pauperibus scolaribus: sm goff. Hostien. dicit q magister qui non eget collecta: non potest collectam facere: licet recipere possit gratis oblatum. argumen. prima. q. tertia. in templo. Si eget a diuitibus est ipsius inopia releuanda:

per iura. ē. alle. Et dicit hosti. q̄ aūnq̄ etiā p̄ sui sustentatio
ne fecit collectam: e qui non pro se sed pro aliis ista scripsit.
Hic ꝯcludēdo nouitij facere nō debet. Antiq̄ si hn̄t bn̄ficiū
non pn̄t collectā recipere in loco vbi est bn̄ficiati nec seu ab il
lis de loco: e ideo salariati hic nō debēt collectā exigere a bo
noniensib⁹: ab aliis sic: si sunt paupes a diuitib⁹: si nō est sala
riatus pōt exigere: si est salariatus e egeat: idē si non egeat
gratis recipe pōt: sed nō exigere. ℭ Querit vltio glo. qd si
non vacet p̄benda: dicit glo. q̄ expectandū est donec vacet
vel de cōi ꝓuidebit illi donec vacet: s̄m Uin. e hosti. e dabit
quilibet de ecclia tm̄ de suo q̄ faciat vnā p̄bēdā. de his q̄ fi.
a ma. parte ca. c. i. Nō ob. de p̄ben. c. pe. q̄ ibi loquit̄ qn̄ fit
defalcatio ppetua: e ex p̄uata vtilitate: h̄ ad tp̄s. s. donec ma
gister reuerit: vel p̄bēda vacauerit e publica vtilitas ex q̄ sic
est p̄ferēda p̄uate. ē. de postu. prela. bone. s. Nā e secūo pre
bende fit ex cā. de p̄ben. vacāte. e postea vacāte p̄bēda recu
perabit q̄sq̄ qd dedit: e res reuertat̄ ad suā nāā. ff. de pac. l.
si vnde. §. pactus. ℭ Querit glo. ij. an canonici obeant̄ vna
p̄benda vacāte que magr̄o ꝯfertur aliū eligere cū magr̄ nō
sit canonicus: vi. q̄ sic: si numerus sit plenus: patet: q̄ canoni
ci lʒ iusta cā retinēt fruct⁹: nihilominus debēt eligere: alš eis
currit tp̄s: vt eccle. bene. c. vt afin. maxie si numerus cert⁹ est
e iuratus. In ꝯtrium vr̄: q̄ ipse electus nihil pciperet: e spūa
lia sine tpalib⁹ diu esse nō pn̄t: sicut nec aia sine corpe. l. q. iij.
si q̄s obiecerit. Dicit glo. q̄ canonici aliū eligere non debēt
auctoritate huius ꝯsilij: nec dn̄r facere ꝯ numeꝝ vel iuramē
tum: nec currit eis tp̄s eligēdi bn̄ficio huius ꝯstitutiōis: q̄
diu ibi fuerit magister docens: e hēat redditus bn̄ficij: e il
lud bn̄ficiū nō dicit̄ vacare: nisi a tpe q̄ ibi nō sit magr̄: secus
dicit qn̄ ex cā reddit⁹ retinent̄ ad modicū temp⁹: q̄ tunc ele
ctus modicū temp⁹ hʒ expectare. ℭ Glo. q̄rit an possit qs
eligi in canonicū sub ꝯditione si doceat: dicit glo. q̄ non: q̄ a
cessare dʒ ois ꝯditio: sʒ si vacāte aliqua p̄benda statuerūt q̄
idoneus esset p̄bende: nō credit glo. q̄ tūc esset symonia. ē.
de p̄ben. significāte. Dicit hosti. q̄ cū doctrina e bn̄ficiū sint
spūalia admitti posset talis pactio: sicut admittit̄ pmutatio
de spūali ad spūale. ē. de reꝝ pmu. c. ad qōnes: s̄m hosti.

Uper specula. Prelati e capi
tula ad studia
theologie scolares transmittere tenētur qui i ab
sentia per quinq̄ annos redditus integralr̄ per
cipere pn̄t bn̄ficioꝝ: q̄bus nō sufficientibus ad studij susten
tationē p̄latus de necessarijs ꝓuidere dʒ. Magistri v̄o q̄
diu docēt integre bn̄ficij reddit⁹ pcipiūt. h. d. Primo cor
roborat ꝯciliū. Scdo ꝓuidet super magr̄oꝝ paritate. Ter
tio magistris e scolaribus ꝓuidet de redditib⁹ in absētia p
cipiendis. ℭ No. p̄ q̄ in singulis ꝓuincijs tenēdus est vn⁹
theologus. ℭ No. ij. q̄ capl̄m e p̄latus tenent̄ mittere sco
lares ad studiū theologie e debēt mitti dociles de q̄bus sit
spes q̄ addiscant. ℭ No. iij. q̄ docti splendent sicut fulgor
firmamēti: qd no. pro s̄monib⁹ doctorū. ℭ No. iiij. q̄ trās
missis scolaribus per capl̄m vel p̄latū nō sufficiāt sui reddi
tus ecclesiastici debēt ꝓuideri de necessarijs per capl̄m e p̄
latum. ℭ No. v. casus duos in q̄bus quis redditus recipit
integraliter q̄diu docet: e iste est p̄mus. Scd̄s qn̄ abest vt
scolaris quo casu pcipit per. v. annos. ex quo no. q̄ in. v. an
nis pōt q̄s esse doctor theologie. ℭ Ultimo no. illud q̄ de
vario tc̄. ℭ Quero qui censeantur studētes vt gaudeāt p̄
uilegio: dic existentes in studio generali. de cle. nō resi. tue. e
in scolis censent̄ esse: lʒ aliqn̄ diuertāt ad ecclesiā romanā: vl̄
alij statim reuersuri. de peni. di. i. diuortiū. e nō tm̄ in studio
morantes: sed etiā sciētie operā dantes: vt hi soluʒ hēant hoc
p̄uilegiū. xvi. q. i. gn̄aliter. C. de epi. e cle. l. gn̄aliter. C. de re
mili. l. vlti. Itē hoc p̄uilegiū hn̄t studentes in theologia: e in
scolis e in domo. Si enim post reditū scolariuʒ bacalarium
haberet in domo q̄ ei legeret leges vel canones: fraus fieret
huic ꝯstitutioni: e sic potest fieri fraus ꝯstitutioni. c. sup spe
cula. ē. ne cle. vel mona. hoc intellige qn̄ principalr̄ ipse vaca
ret erga studiū aliud q̄ theologie. Si aūt teneret sociū in do
mo q̄ ipʒ declararet in iure ciuili vel canonico: qn̄ q̄s necessa
ria ad ipsius eruditionē: e tunc sic in ipso vacaret: dicendū ē
ipsuʒ gaudere p̄uilegio: cum isto casu hoc veniat accessorie
ad declarationē ipsius iuris theologie. ℭ Querit̄ an ist̄ li
citū sit vendere fruct⁹ bn̄ficiorū suorū quos habēt recipere
per q̄nquēnium per istum tex. dic q̄ nō: s̄m doc. An autē si
vendat successor teneat̄ stare: dic vt notatū fuit. ē. titu. i. c. fu.
ℭ Similr̄ q̄ro an excuset̄ ab ignorantia nō habens ex quo
discat: dicit glo. ij. q̄ sic. xxxvij. di. §. si. ff. de iur. e fac. igno. l.
regula. §. i. de ide glo. est falsa. ℭ Querit gl. sup v̄bo doci
les. qui sint dociles: dicit glo. illi qui sunt habiles ad docen
dum. Credo q̄ stet ꝓprie. i. qui sunt habiles doceri: q̄ hic lo
quit̄ de scolaribus nō de doctorib⁹: e scolares hn̄t doceri. di
cit glo. q̄ si redditus bn̄ficioꝝ eis nō sufficiāt debēt supplet̄
ꝓut sequit̄: hoc fatent̄ doc. in missis a capl̄is. Alij vero qui
missi nō sunt solum hn̄t redditus bn̄ficioꝝ: s̄m Jaco. e phi.
dicit glo. q̄ hec decre. e alie nō s̄uantur: frustra occupāt mē
branas. e dicit glo. q̄ docibiles pn̄t petere vt suppleat̄ quod
eis deest. Per hāc decre. quo casu ꝓcederet: qd dicit Inn.
de ꝯsti. cū oēs. q̄ statur maiori parti. ℭ Querit glo. an stu
dentes in theologia pcipiant quottidianas distributiones
dicit glo. q̄ nō. de preben. licet. vbi de hoc. ℭ Glo. sup ver
bo per annos. q̄rit an transmissi a capl̄is pcipiāt reddit⁹ so
lum per. v. annos. dicit glo. hic aut hec determinatio tpis. v.
annorum respiciat oēs precedentes. An vero solū ꝓximos
qui nō transmittunt̄. Si teneamus q̄ solū respiciat vel refe
ratur ad ꝓximos: qd satis videt̄ cuʒ in hoc capl̄o nō fiat mē
tio de illis: tunc dicit glo. q̄ transmissi donec absētes erūt ipi
voluntarie euntes solum per. v. annos habēt. Si teneat̄ q̄ re
spiciāt oēs: tunc oēs pcipient solum per. v. annos: qd vr̄ per
tex. c. inq̄sitionis. de app. e sic residet gl. Dic q̄ docētib⁹ do
nec absint debent̄ redditus: nisi ex causa a capl̄is reuocētur:
absentibus vero vt doceant̄. Hoc. nō eligūt: q̄ tex. loquitur
indistincte de studentibus: intelligo de trāsmissis e alijs: nec
refert̄ determinatio hec ad doc. q̄ illa hʒ suam determiatio
nem donec erunt in scolis: forte nō esset maledictū q̄ intelli
gatur soluʒ de transmissis cum nulli clerico liceat abesse ex
iusta cā etiā studij sine licētia prelati: vt. c. relatū. de cle. nō re
sidē. Sʒ dic vt ꝓcedat glo. q̄ debet intelligi de q̄litercūq̄
transmissis siue per prelatū e capl̄m: vt in tex. siue per prela
tum tm̄: dic q̄ ꝓcedit etiā in non trāsmissis. dūmodo licētiā
habeat a suo prelato: vt in. d. c. relatū. pro hoc faciunt not. in
seq. glo. s̄m host. Unum etiā forte posset dici q̄ illū q̄ dciū
est de trāsmissis hēat locū: nisi tale tēpus fuerit ꝓrogatū per
prelatum e capl̄m: q̄ tunc etiā vltra tempus hic taxatū esset
loc⁹ dispositioni: e vt fruct⁹ etiā deberent̄ e necessaria: ar. hu
ius tex. in scd̄o Ro. Itē q̄ ꝓrogatio intelligit̄ facta cū om
nibus q̄litatibus suis: vt in. l. sed si manente. ff. de precario.
ℭ Glo. super v̄bo de licētia. q̄rit an necessitent̄ scolares in
theologia petere licentiā pcipiendi reddit⁹ in absentia. dic
q̄ non: sed auctoritate ꝯstitutionis habent licentiaʒ gn̄alem.
lxxx. distin. non debere. cum simi. Executio tamen est impe
tranda si capitula hoc non faciant: quia parum prodesset iu
ra esse in ciuitate: nisi essent qui eaʒ exequerentur. ff. de origi.
iuris. l. ij. §. post originem. hoc dicit hosti. nisi referatur que
stio q̄ non sint dociles q̄ fieri potest: e si prelatus e capitu
lum super hoc contendant est expectanda licentia superio
ris: alias ire posset inhabilis ad discendum: contra mentem
e verba istorum iurium e obstaret etiam s̄m euʒ nimia mul
titudo. ad idem. ē. de cleri. non resi. c. penul. Glo vltima est
litteralis. tc̄. Anto. de Bu.

ℭ De iudeis e saracenis Rica.

ℭ Uiso de his qui spūʒ sctūʒ vēdēdo p symoniā blasphe
māt. videam⁹ d̄ his q̄ d̄honorāt deū male colēdo: e ex q̄ tūc
tractatur⁹ de his male colētib⁹. s̄bmisit d̄ eoꝝ s̄uis ꝓpētē

sunt in domo e dño. Et distinguunt a libertis. de quibus. J.e.i. e.ii. e vlti. e de famulis q seruiut: sz serui nō sunt: sz liberi. de quibus Leo. iudei. e.c. ad h. e c. e si iudeos. De pria e scda pte Ricc. xvii. q. viii. v. e vi. per totū. xxviii. q. i. iudei. e q̄tuor. c. seq. e c. si qs. xlv. di. q sincera. de saracenis hētur. xi. q. iii. ad mēsaz. d suis hētur. liii. di. mācipia. cuz duob⁹ cap. seq.

p **Resenti.** Si suus empt⁹ a iudeo cū mercimonijs factus est: vel fieri desiderat xpian⁹ p. xij. solidis r̄ dimit. h. d. Prio ponit ꝯstitutio bimēbris. s. de baptizato e baptizare volēte. Scdo eius cā ibi. qz. ℂ No. i. ꝙ nō est licitū iudeo hēre mācipiū. ℂ No. ii. ꝙ redimit suus xpian⁹ effect⁹: vl effici volēs a quocūqz. xij. solidis. e sic tex. nō dic scipm redimat cū ipse nihil hēat: vt. l. ii. C. de seruis expo. ℂ No. iij. illud qz nephas ec. ℂ Op. ꝙ qs redimi nō pōt ad igenuitatē: qz ille ppe dr ingenu⁹ q liber nascit. insti. de inge. in pn. So. redimit ad igenuitatē vt q̄ti ad cōmodū ingenui suire nō teneat: nec ius pronat⁹ in eo retineat ab illo qui ipz redimit. ℂ Gl. q̄rit an xpian⁹ possit cū iudeo hitare: dicit gl. ꝙ nō: sz in agro vbicūqz iude⁹ nō morat: hñ illi pōt seruire: vt in c. seq. ℂ Op. gl. u. ꝙ nullo dato pcio capiat in libertatē mācipiū xpianū. Leo. c. vlti. So. h hz locū in suo empto cā mercimonij: vl intellige qñ venal. Jtres mēses fuit exposit⁹. de q in. d. c. si. Hic p declaratiōe gl. e c. ꝙ aut su⁹ est ꝟnaculus. i. nat⁹ ex ancilla iudei e statz declarata volūtate efficit liber: vt. l. deo nob. §. his aūt. C. de epi. e cle. Aut ē emptiti⁹: e tūc si tpe quo iude⁹ cū emit erat iā xpian⁹: emptio fuit nulla: e nullo dato pcio liber efficit: ar. l. vnice. C. ne iudei xpi. mā. e liiii. di. mācipia. Aut tpe emptiōis nō erat xpian⁹: sz post fact⁹ est vl fieri desiderat: e subdistigue ꝙ aut empt⁹ ē cā suitij: e efficit liber nullo dato pcio: e in libertate est capiendus statim declarata volūtate: vt c. frmraiē. liiij. di. Aut est empt⁹ cā mercimonij: e tūc si exposuit ipsuz venalē. J. tres mēses debēt solui iudeo. xij. solidi: alr si nō exposuit ipm venalē fit liber nullo dato pcio: vt h. e i. c. fi. J. e. e qd dcm̄ est de iudeis. Jdē de paganis e saracenis: ꝙ Hugo. ꝫ. vt habet liiii. di. §. h aūt. vbi de h plene in glo. ℂ Quero an mācipiū redēptū a iudeo sit suus redimētis: dicit gl. ꝙ nō: si restituet pciū redimēti: e oino est liberat⁹. Insti. de noxa. acti. §. dño. vel si nō pōt hēre pcium ei suiet tm̄ qd suitiū cōpenset cū pcio: e postea erit liber. C. d capti. e postli. reuer. l. fi. ℂ Querit scdo ea. glo. q d si plures emptores codē tpe ꝯcurrāt: dic gl. ꝙ loc⁹ erit gratificātiōi. ff. de iure pa. cū aūt. cū fi. Dicunt doc. ꝙ idoneor p epm erit eligēd⁹. ff. de acti. l. si plures. fm gof. ad h. J. de pcu. c. si duo. lib. vj. Dicit Jo. an. ꝙ si vn⁹ ad libertatē: alter ad suitiū redimat: ille erit peligēdus q ad libertatē redimit. Quid si nullus emptor apperet: dicit glo. ꝙ nihilomin⁹ erit liber: e ostiatim q̄rat pciū. ff. de manumis. l. iiii. §. si qs aūt. Aut p pecunia opas pstet: vt di in. l. pcalē. ff. de capti. l. fi. ec. Anto. de Bu.

m **Ultorum.** Judeus xpianū in suitiū hēre nō pōt. hoc p. Jn asscriptitiū do hēe pōt. h scdo dicit: s ibi. hi do. ℂ Nota primo ꝙ iudei non psit habere mancipia xpiana. ℂ No. ii. ꝙ iudei nō psit hēe asscriptitios: dū tamē sibi nō iponant suitia vltra iuris debitū. ℂ No. iij. ꝙ in asscriptitiis iudei hñt illa iura q hñt alij i alijs asscriptitiis ℂ No. iiij. ꝙ iudeus asscriptitiū trāsferre nō pt de loco ad locū: e si trāsferat pdit ius qd hēbat in suo. ℂ No. ꝙ asscriptitij sunt liberi. gl. alle. ꝯcor. ℂ Quero an asscriptitij repellant ab actib⁹ legittimis: dicit gl. ꝙ nō: qz sunt liberi: ar. ff. d testi. l. i. e hoc est vez ad ordies. tñ nō admittunt nisi de licētia dñoz. liiii. di. si qs obligat⁹. Per pdcā dicūt doc. ꝙ testari psit. de quo in spe. de instru. edi. §. ꝯpendiose post pnci. ℂ Opp. in glo. fi. ꝙ imo psit ad ordies pmoueri asscriptitij. liiii. di. si suus. So. sunt ad ordines pmoti: sz nihilominus suire teneat dñoz: vel nō tz qd ibi no. per. c. c. di. e c. qcūq̄ ꝙ fm docto. ℂ Glo. super verbo adheserunt: colligit argu. ꝙ ex tempore seruitus acquiritur sicut h: quia ꝯsueta seruitia pstari debēt. xvi. q. ii. suitiū. cum fi. ℂ Op. gl. ꝙ i pe nō q̄rit suitus. i. q. i. nullus. glo. remittit de ꝯsi. c. fi. e decens si. pueni. deide gl. colligit ꝙ ex tpe aliquis efficit ordinarius liiii. di. ghalis. ꝫ qd op. C. de pscrip. q p lib. l. fi. dic ꝙ ibi in suitute: h in asscriptitio. Tñ dicit host. ꝙ ꝫ: ꝯi pcedere pōt in eo de quo pōt fieri fides. de a auc. ꝫ. in eo de quo nō pōt fieri fides. ℂ Gl. sup verbo iputet. q̄rit de intellectu lre seu. ꝟ. ꝙ si qs q̄ā. dicit glo. ꝙ intellectus illius littere est ꝙ si iude⁹ trāstulit colonū ad aliū locū vel ad aliud suitiū sibi hz iputare: qz hoc ipso amisit ius colonatus qd hēbat in illo loco: e colonus liber erit ab illo iure: sicut est in colono liberi hois. Nā si dña velit vendere suum e trāsferre ad aliū locuz: non pōt eo inuito. C. de agri. e censi. l. si qs p diuz. Uel si velit diuidere aliquā agnationē colonoz vl affinitatez trāsferendo vel aliū locū reintegrādi sunt. C. cōia vtriusqz iudi. l. possessoriū. cū fi. Inducit decre. in arg. ꝙ si qs trāsferat pedagiū ad aliū locū: amittat ius pedagij. de quo in sūma de cēsi. §. ex qbus causis: fm Hostie. An. de Bu.

i **Udei.** No. ꝙ lex inhibēs noua pmittit antiq̄: e sic cū ius vetat in futurū: pmittat in pteritū. ℂ No. ꝙ iudei nouas nō psit facere synagogas: antiq̄s tñ retinere psit. ℂ Querit glo. q d si antique corruūt: an psit illas nouit edificare: dicit glo. ꝙ sic: non tñ possunt ampliores facere. ff. de no. ope. nū. l. i. §. opus nouuz. Facit gl. ꝙ si de instro solui debeat gabella ꝙ si instrm reficiat solui nō debeat gabella: secus si aliqd nouiter addet. ℂ Quero an iudei nouas synagogas in noua ciuitate erigere possint de licentia epi: dicit Egy. ꝙ nō. Quare aūt synagoga dicat ꝯgregatio e eccla ꝯuocatio: dic ꝙ primū pcōib⁹ ꝯuenit q rōne carent e greges dicunt qui ꝯgregant. Scdm ꝯuenit hoibus q rōne vtūtur de quo per archi. de ꝯse. di. i. ecclesia.

q **Uia.** Breue est. ℂ Quero quid est dictum parasceue: dic ꝙ est sexta feria que sic appellatur: quia iudei ea die que sabbato erūt necessaria preparabant: e dicitur quasi preparatio e paratus escarum: fm papiam. ec.

i **Udei.** Excommunicari debent christiani qui in domo seruiunt iudeis vel saracenis: hoc pmo. Et etiam seculares principes qui iudeos baptizare bonis suis spoliare pmittūt. h scdo. dicit: s a ibi si qui. ℂ No. p ꝙ saraceni vl iudei nō possunt habere mācipia xpiana. ℂ No. ii. ꝙ sunt excōicandi hītantes cū iudeis: e sic sola hitatio cōtinua cū iudeis phibita est xpianis. ℂ No. tertio ꝙ iudei bona ante q̄sita tpe quo erant iudei possunt retinere eis factis christianis. ℂ Not. q̄rto ꝙ melioris dz esse conditionis ad fidē ꝯuersus q̄ iudeus. ℂ No. q̄nto penā illorum qui nō pmittunt iudeis ꝯuersis ad fidē sua bona vel hereditatē retinere: vel ab eis ablata nō faciūt restituere. ℂ Op. glo. i. ꝙ licituz est cuz iudeo vel saraceno morari. J. eo. q̄ sit. Sol. est verū vt ipsum cōuertat: e vt ei pdicet: sed aliter non vt suiat: vt hic. Nō ob. pmo ad thymo. vi. c. si qui sui sunt sub iugo etiam infideliū dños dignos arbitrent. ii. petri. ii. Subditi estote dñis etiā discolis: qz ad intelligendū fm antiqua tpa qñ pagani suos ad suos nō trahebāt ritus: hodie qz id faciunt: soluit ius suitutis: cū etiaz dissoluat ius pmonij. xxviii. q. ii. si infidelis. vel trahit illa auctoritas ad illos. de quibus ꝫ. c. ii. qui suiūt in agro. Jterptat. n. papa dcā apli e euāgelia. xxiiii. q. i. iaz nūc. ℂ Quero in quo sunt melioris conditionis ad fidem ꝯuersi: dic ꝙ bona sua possunt recuperare ab illis qui steterūt in iudaismo. Itē qz ꝯuersi ad religionē trāseuntes nō excludunt vt ingrati ab hēditate: vt in auc. de sanc. epi. §. si pe. in fi. exceptis feudis: vt in lib. feudoz. de illo q ar. belli. deposuit. c. i. Et an surdus vel mutus feu. petere potest. c. i. e si de feu. fuerit ꝯtrouersia. c. si clericus. e d be

nesciõ femie.c.ex hoc. Quid si ꝑtãtem auferũt dolo: dic ꝙ
eodẽ mõ coarceant.de na.ex li.ven.c.i. ¶ Quero de q̃ here-
ditate loquit: de h'ditate sibi delata ab auo vel alio attinen
te ex testõ: vel ab intestato: sic igit vt ꝙ ad fidẽ ꝯuersus reti
neat pri mã agnationẽ: nisi hoc intelligat de h'ditate ante de
lata q̃ꝫ fuerit cõuersus. ¶ Glo. sup v̈bo pmittant op. ꝙ nõ
possit ecclia ꝓhibere iudeos habere mãcipia xp̄iana: q: nil
ad ipsam: de his q̃ foris sunt nõ iudicat ecclia puiam infligẽ
do. Judicat tñ infligẽdo: xp̄ianos ab eoꝝ cõione repellen-
do.xxvij.q.i.sepe. Nec ab eis corrũpant: vt ibi. Itẽ repellit
eos a legittimis actib⁹.ij.q.vij.alieni. ꝛ sic a testimoniis: fm
hoc.ß.de testi.iudei. ꝛ ab officiis publicis.liiij.di.nulli. ꝛ ne
possint emere xp̄iana mãcipia. Et enumerat quosdã casus
quos vide per te ibi.in archidi͛atu. Dicit itẽ cõpellit ecclesia
vt vsuras nobis reddãt.de vsu.post miserabilẽ. ꝛ c.q̄to. aut
alia debita soluãt.C.de iudeis.l.romana. vt p hitũ ꝛ signũ
a nobis distinguant.ß.eo.in nõnullis: vt in cõcilio vienñ. de
testi.cũ iudei. Itẽ nõ lꝫ nobis ab ipsis: lꝫ sint boni medici re
cipere medicamĩa: vel cũ ipsis balneare.xxviij.q.i.null⁹. ꝛ c.
omnis.fm Hosti.qui remittit in sũma eo.ti.§. ꝛ in qb⁹ gra-
uent. ¶ Opp.tertio glo. ꝙ nõ possint possessiones retine-
re.ß.de vsur.cuꝫ tu. So.hoc intellige in possessiõib⁹ iuste ac
q̄sitis. In possessionib⁹ nõ iuste acq̄sitis secus: vt.d.c.cuꝫ tu.
Idẽ si essent furtiue vel violẽte.xiiij.q.v.si res. Nec ob. ꝙ p
baptismũ oĩa peccata delent: q: illud ꝓcedit ꝓter q̃ ad actio
nes alias cõpetentes: vt no.xxvi.di.de iudeis.ß.de diuoꝛ.gau
dem⁹.in glo.fi.ꝛc. ¶ Oppo.glo.iiij. ꝙ se nõ intromittat ec
clesia vt cõpellat seculare facere iustitiã.de iudi.nouit. q filij
sint leg.cãm. So.hic se itromittit fauore fidei: de q̃ ad ipm
spectat iudicare: ꝛ de eoꝝ accessoriis: ꝛ q: tales ad fidẽ ꝯuer
si cẽsent miserabiles ꝑsone: fm Alo. ꝛ de v̈b.si.sup q̇busdã.
vel põt in defectũ iudicis secularis negligẽtis supplet: vt cõ
pellat ipm ad faciendã iustitiã.xxv.q.v.administratiões.cum
simi. ¶ Opp. ꝙ oĩa bona nõ sint restituẽda cõuersis ad fi-
dem.de epi. ꝛ cle.l.deo nobis. So.oĩa hñt preter seruos q̃
eos in fide ꝑuenerũt: vt in ꝯ̃rio. Uxorẽ vero ꝑ nũc cõuersaꝫ re
cuperat: nisi iam sit alteri nupta.de diuoꝛ.gaudem⁹.

1 Ita quorundaz. Christiani d
ferẽtes sara
cenis merces ꝓhibitas: vel in ipsoꝝ manib⁹ mini
strãtes excõicati sunt: ꝛ rebus suis priuãdi: ꝛ ca-
ptiuũ fiũt.h.d. Primo ponit duplicẽ xp̄ianoꝝ excessum: quẽ
scdo dupl'r punit: ibi tales. ¶ Not. ꝙ gloria ẽ quẽ nũ-
cupari xp̄iano noĩe. ¶ Scdo no. ꝙ delinquentes ꝛ auxiliũ
dantes pari delicto illaqueant. ¶ Not. penã deferentiũ ar-
ma vel ligamia galeaꝝ saracenis: ꝛ in galeisirataꝝ vel sara
cenorũ nauibus gubernationeꝫ gerentiũ: q: sunt excõicati: ꝛ
debent excõicari ꝛ bonis priuari: ꝛ etiã efficiunt serui capie-
tium: ꝛ tales gubernatores adequant pugnãtib⁹ in duello:
vi.ß.de penis.c.qd in dubiis. ¶ Quarto no. ꝙ ecclesia põt di
sponere ꝯ̃ laicũ ꝛ cognoscere de delicto ꝯ̃ xp̄ianuꝫ. Juuãdo
infideles cõmisso: ꝛ sic ad ecclesiam spectat defendere xp̄ia-
nos ꝯ̃ infideles vel eis auxiliũ dantes. ¶ Quinto no. ꝙ ec-
clesia põt pretextu delicti ecclesiastici iponere penã publica-
tionis bonoꝝ ꝛ etiã seruitutis. ¶ Sexto no. ꝙ vbi iponit pe
na publicatiõis per ecclesiam ꝯ̃ laicũ: fiscus nõ est camera ec-
clesie: sꝫ camera principis secularis q̃ꝫ q̃ꝫ sit delictum ecclesia
sticum. ¶ Ultimo no. id ad qd allegat ꝙ excõicat⁹ potest
excõicari: ꝛ sic in eadem ꝑsona duplex vinculum excõicatio
nis cõcurrere põt. ¶ Quero qd si ferrũ sit portãdum non
intentione vt pugnent xp̄iani: dic ꝙ sufficit vt possent. lꝫ nõ
hac intentione vt impugnent xp̄iani: sed sufficit ꝙ impugna
ri possint: lꝫ q̇dam cõtra. Sꝫ cõtra eos ẽ.ß.eo significauit. ꝛ in
ra alle.in gl.ij. ¶ Quero an isti serui effecti poterũt manu-
mitti: dic ꝙ nõ: vt.C.qui ad li.ꝓcla.nõ li.l.i. ꝛ.ij.d quo l spe.
eo.ti.v̈.sed nunq̇d. ¶ Querit gl.ii. q: prima litteralis qua
pena puniant arma ad hostes deferentes: dicit glo. ꝙ capi
te debent puniri: vt.l.ij.C.q̃ res expoꝛ.nõ debent. ꝛ C.de co-
mer.l.mercatores. Ideꝫ doc.in his qui docent eos naues fa
cere: cum prius illius rei peritiã nõ haberent.C.de pen.l.fin.
¶ Secũdo q̃rit in quo dicant delinquere portãtes arma ad
saracenos: dicit glo. ꝙ ipsi sunt cã delicti cõtra xp̄ianos. Si
eniꝫ non essent ferentes: nõ essent arma: ꝛ sic ꝑempta cã peri
mitur cãtum. ¶ Querit qd contineat appellatione armo-
rum: dicit glo. ꝙ fustes ꝛ lapides.de v̈b.sig.l.armoꝝ ap
pellatione.l.ij.ꝑ alle.exprimit loricas: scuta: arcus: sagittas:
spatas: gladios: ferrũ scẽ vel ifectũ: ꝛ gñalr cuiuscũq̃ gñis
arma.l.cotem. loquit de lapidibus necessariis ad acuendũ
ferrum: ꝛ de frumento ꝛ sale ꝛc. ¶ Glo. super verbo admi
nistrãt.inducit tex.in arg.ad.q. vt pro homicida habeat qui
pugnãtibus arma ministrat si fiat homicidiũ.l.di.si q̇s viduã
xxiij.q.vlt.de homici.sicut dignũ.§.illi etiã. Dicit host.hoc
verum etiã si credat petere ad defensionẽ corpis: ꝛ dicit dili
genter cõsiderandũ cãm petitionis ꝛ armoꝝ ẽ ꝑsonaruꝫ q̃
litatem: ꝛ his cõsideratis: ꝛ an iq̄uificrit de cã petendi: iudex
vel priuatus arbitrabit negligentiã cãtam: vel diligentiaꝫ ꝛ
ꝓbabileꝫ ignorãtiã excusatã.xxvii.di.§.fi.de cle.ex.mi.apo
stolice.ne cle.vel mo.clerici. ꝛ qd ibi no.p Jo.an.in glo.di-
cunt quidã ꝛ no.ß.de homici.ad audientiam. ꝛ c.Joãnem.
¶ Glo.sup v̈bo.priuatiõe op. ꝙ nõ possit iudex ecclesiasti-
cus se intromittere de iurisdictione tpali: ꝯ̃ id de iudic.no-
uit. ꝛ qui fi.sint leg.c.cãm. ꝛ sic nõ põt priuare laicum bonis.
So.dicit glo. ꝙ hic põt rõne delicti cõmissi: dic ꝙ delictum
est de iurisdictiõe ecclesiastica qñ ab ifideli delinquit ꝯ̃ xp̄ia
num: vel ifideleꝫ coadiuuãdo.ad h.C.de epi. ꝛ cle.auc.cleri
cus. Uel fm gof.qñ dñs papa qd facere debeat: fm eum ꝑ
cepo secularis. ¶ Op.glo. ꝙ seruitus sit de iure gentiũ. So.
est de iure gentiũ: vt ibi de iure nãli.xxxv.di.sexto. Iteꝫ de iu
re canonico.xv.q.vlt.c.cũ multe. ꝛ hic. Iteꝫ de iure ciuili.in-
sti.de iur.ꝑso.§.pe. ¶ Glo.fi.colligit notabile in tex.colle-
ctũ: alle.ꝯ̃oꝛ. ꝛ op.in.v̈.arg. ꝙ excõicatus nõ possit excõica
ri: excõicare est extra ecclesiaꝫ ponere: sꝫ excõicatus est extra ec
clesiã: ꝫ amplius poni nõ põt. ꝛ de his q̃ foris sũt nõ spectat
ad ecclesiã iudicare.ij.q.i.multi.cũ si.vi.q.iij.oĩs. Iteꝫ ar. ꝯ̃ ff.
de v̈b.ob.l.q̃ v̈bis. vbi si ꝓmitto tibi centũ: ꝛ iterato scdo ꝓ
mitto tibi cẽtũ: nõ valeret scda ꝓmissio. Sol.sunt opi. Una
fm in clendiꝫ. sꝫ hñ excõicat⁹ denũciari. Hy.sic intelligit. di
cit gl. ꝙ excõicatus põt excõicari. Et si dicat q̃ est effectus
scde excõicationis. dic gl. põderãdũ in excõicatione dupliceꝫ
effcm. s.ꝑ põendi extra ecclesiã: scdo detinẽdi extra. Si põderas
excõicationẽ q̃ ad scdm effectũ opat: nõ q̃ ad primũ: vñ sicut
ligatus vno peccato: põt altero ligari: ita excõicatus põt ex
cõicari: ꝛ scda excõicatio hꝫ suũ effcm eo absoluto a pma: ꝛ sic
pma absolutio nõ hẽbit effcm pp scdaꝫ: ꝛ sic nõ ꝓdest pma
absolutio donec fuerit absolut⁹ a scda: de q̃.ß.de of.oꝛ.ex ꝑte.
Hosti.dicit ꝙ excõicationis iuste ꝛ ꝑme triplex est effcũs. ꝑ
mus ꝙ declarat excõicatũ a deo separatũ qui separat⁹ fuit ꝓpter
pctm. scds vt a cõione ecclesie separet: ꝛ quo ad hos duos effe-
ct⁹ excõicat⁹ ampli⁹ nõ excõicat. terti⁹ vt ab oĩb⁹ catholicis sit
exclusus reputet ꝛ teneat donec fuerit absolut⁹. Effect⁹ v°
scde est etiã declarare illũ vt ex nouo delicto a deo ꝑiectum:
ꝛ idẽ de tertia ꝛ q̃rta ꝛ q̃nta: vñ dicit tenẽdũ firmit ꝙ excõica
tus difficili⁹ resurgit: ꝛ graꝫ dei recipiat q̃ꝫ alius peccator nõ
excõicat⁹: ꝛ ꝙ oꝛones sue ꝛ alia opa q̃ facit de gñe bonoꝝ
debiliora sũt q̃ꝫ i alio: ꝛ ꝙ angelus bon⁹ sibi dat⁹ ad custodiã
minus laborat i illo: ꝛ angelus malus plus potestatis habet
in illo. Nam fꝫ sanctos vtit illo hoie sicut asino vel iumen-
to suo rustic⁹. Itẽ v̈t⁹ ꝑtãtis ecclesie etiã quo ad triũphãtẽ ali-
qd opat in ligãdo. Per ꝑdcã nõ ob. ꝙ extra ecclesiaꝫ posit⁹
nõ possit extra ecclesiã poni: q: põt ꝯ̃firmari extra. Nõ ob.ij. ꝙ
nihil ad nos de his q̃ foris sunt: q: id verũ d his que sunt fo-
ris oĩno: sed excõmunicat⁹ omnino non est foris: vnde quo
ad fidem potest confirmari. Non obstat.l.qui his.ff.de ver
bo.oblig. vnde cum prima habeat hunc effectum i secunda

nisi potest operari:secus in excōmunicatione que potest ipsius ꝯfirmare extra:quo ad difficultatē dissoluendi. ec.

c **Onsuluit.** Judei veteres synagogas in pristinū statū recuperare pñt:nouas aūt ꝯstruere non pñt.h.d. Et sunt due partes vt sa ibi veri. ¶ No.primo ꝙ iudei nō pñt nouas synagogas edificare. ¶ Scdo no.ꝙ antiquas pñt reficere ꝛ reedificare:dūtamen in pristinū statū ꝛ formam reducāt. ¶ Tertio no.ꝙ id dr̄ nouum qd̄ addendo vel detrahēdo immutat pristinā formā. ¶ Quero a quo habeāt potestatem hn̄di synagogas iudei:dicit glo.i.ꝙ ꝯstātinus dedit libertatē eccl̄ie:ꝛ iudeos fuisse subiectos:postea iulianus imꝑator ꝛ apostata dedit licentiam iudeis construendi synagogas:vt legit̄ in cronicis:ꝛ de ꝯstantino habet̄.xcvi.di.imꝑialis.ꝛ de iuliano.xi.q.iii.iulian⁹. doc. dicūt ꝙ mors xp̄i subiecit iudeos fructu:ꝛ ꝯstantin⁹ vt executor de facto. ad hoc.Jeo.ꝛ si iudeos.per tex.alle.in.ii.glo. Sequit̄ ꝙ ep̄s posset restituere ꝑsbr̄z a se depositū inuito patrono. de quo vide de rescrip.q̄mis lib.vi.ad hoc debis que sūt a ple.cum aplica.de feu.c.ii. ¶ Quero secūdo q̄re tolerant̄ iudei i antiquis: dicit Jo.an.ꝙ ideo q: ecclesia sperat conuersionem eorū vt ad fidē facilius trahant̄.xlv.di.qui sincera.ꝛ q: ipsi vbiqꝫ parati sunt seruire s̄m Hosti.

a **D hec.** In familiari seruitio iudeorū xp̄iani esse non debēt. Et ponit eādem ibi.q̄n. ¶ No.primo ꝙ mādatum iurisdictionis excitatiuū extendit̄ tm̄ ad iurisdictioni suppositos. ¶ Scdo no.ꝙ habitatio sub his vel cā nutriendi cū iudeis xp̄ianis ē ꝓhibita a q̄ nutrire iudeos xp̄is nis. ¶ Tertio not.ꝙ ritus iudeorum non cōcordat cū ritu xp̄ianoꝝ. ¶ Quarto no.q̄re ꝓmiscua habitatio xp̄ianoꝝ cū iudeis xp̄ianis est ꝓhibita:ne.s.ad iudeorū trahant̄ rit⁹. ¶ Querit glo.i.an iudei xp̄iani interpolatim fuire iudeis vi.ꝙ sic a ꝯtrario:qd̄ intellige prout di.ā.c.multorū.§.i.l.extra domū. In domib⁹ vero nullo mō ꝑmit.J.sequit̄. Dicit hosti. ꝙ in.c.mltorū.nō reprobat̄ mora assidua:vt dicūt gl.ꝙ si vo luerit nutrire pueros.dic gl.ꝙ est licitum: vt pꝫ ex tex.a ꝯtrio dicit gl.ꝙ eadē prohibitio vꝫ ēt extra domū.J.e.c.si iudeos.

s **Icut iudei.** Judei voluntarii baptizandi sunt inuiti cogendi non sunt: nec sine iudicio puniendi:nec spoliandi:nec in suis festiuitatibus turbandi:nec ipsorum cimiteria violanda: nec ipsorum corpora exhumāda.h.d. partes patent. ¶ No.primo ꝙ non debent iudei compelli inuiti ad baptizandū; ꝛ sic bn̄ficium etiā xp̄ianitatis nō ꝯfertur in inuitū aliud q̄ͥ volēter. ¶ Scdo no. ꝙ fides dꝫ creari in libera voluntate:ꝛ non in coacta. ¶ Tertio nota ꝙ occidere vel vulnerare: vel alias in persona vel bonis molestari nō dꝫ iude⁹. ¶ Quarto no.ꝙ iudeus suppositus est iudici seculari:ꝛ ꝙ iudei nō sunt turbādi in suis festiuitatibus:ꝛ aliis licitis:ꝛ aliis nō nociuis. ¶ Quinto no. ꝙ seruitia inuite ꝛ iniuste nō sunt a iudeis exigēda. ¶ No. in v̄si.ad hec ꝙ nō dꝫ xp̄ianus cimiteriū iudei inuadere vel violare:nec corpa ob ꝺcēa pecunie effodere. ¶ No. penā ꝯ facientiū in tex.exp̄ssaꝫ. Et attēde q: si corpa sint exhumata armis ꝛ agit̄ crimialiter est pena capitis:si sine armis est pena metalli nec relegatū:tn̄ hoc s̄m q̄litatē ꝑsonaꝝ itellige:vt.l.vlti.ff.de sepul.vio. Si v̄o aliter sepulchra violent̄: alia pena imponit̄.vꝫ.decē pondus auri:vt.l.qui sepulchra.C.d̄ sepul.vio.de quo dic vt ibi no. Si aūt ciuiliter agat̄ est pena cētum aur. vt.l.iii.§.si quis.ff.de sepul.viola. ¶ Quero an filii iudeoꝝ possint baptizari inuitis parentib⁹: dic ꝙ si sunt adulti nisi elegerint baptizari:nō debēt baptizari. De paruulis tenet Jo. xxviii.q.i.iudeoꝝ filios. ꝙ inuitis parentib⁹ non baptizabant̄. Alii dicūt ꝙ cū iudei in filios nō hēant ꝑtātem q: sunt s̄ui xp̄ianoꝝ.xxiiii.q.i.sed q.xxiii.q.viii.dispar. poterunt dn̄i sui xp̄iani eos reducere ad xp̄ianitatē:forti⁹ q̄ͥ vēdere vel donare qd̄ possunt ꝛ merent̄:dūmodo nō ꝓpter parētes ad fidē cogēdos:sed ꝓpter pueros saluādos id faciēt:ꝛ sic pōt ille canon intelligi.de quo per archi.xlv.di.q sincera. in ꝓn.ꝛ ibi firmat hāc vltimā partē. ¶ Querit̄ an auferentes pecuniā iudeis si cōuincant̄ cū aliquo puniant̄:dic ꝙ sic:q: tenent̄ restituere duplum:vt.l.xp̄ianis.C. de sara.ꝛ paga. ¶ Glo.i.op.ꝙ inuit⁹ baptizet̄.de baptis.maiores. So.cōpelli nō dꝫ:si ꝯpellat̄ absolute caracterē nō recipit. Si ꝯpellatur ꝯditionaliter caracterē recipit baptismi: ꝛ ꝯpellēdi sunt vt fidē sic susceptā obseruēt:vt ibi. ¶ Glo.due sequētes sūt false. Alia q̄rit qd̄ si hn̄t malas ꝯsuetudines:ꝛ dicit ꝙ sec⁹:vt videbit̄ J.eo.nōnullis.ꝛ eo.c.iudeos. Alios vero suas festiuitates xp̄ianoꝝ ritui nō detrahētes: vel fidē vituperātes facere pñt. ¶ Oppo.ꝙ infideles nō habeāt cimiteriū.ff.de sepul.vio.l.sepulchꝝ. So. sepultura hostiū religiosa non sunt:nec illud infringens incidit in edictū. Judei vero nō reputant̄ hostes.xxiii.q.viii. dispar. ¶ Querit glo. antepe. an pecunia sit ponēda in sepulchris: dicit glo.ꝙ nō.ff.de reli.l.ꝛ si qs impediat.§.funeris causa.cum si. ¶ Quero qua actione teneat̄ effodiēs sepulchra: dic ꝙ tenet̄ sepulchri violati.ff.de sepul.vio.l.iii.§.si qs. Et s̄m quosdā hec actio infamat.ff.de sepul.vio.l.i. Alii ꝙ nō infamat cū sit actio in factū ꝛ in l.illa.improprie ponit̄ actio. Tene ꝑmā partē p ea que habent̄ in.l.infamē.ff.de publi.iudi. ¶ Querit vlti.gl.quā penā imponet:an excōicationis vel priuatiōis officii: dic gl. ꝙ erit in optione iudicis quā istaꝝ imponat si nō satisfecerit:ꝛ si iuste satisfecerit nō punit̄;alle.iura:ꝛ dicit glo.ꝙ est arg. ꝙ nō pro quolibet peccato dꝫ ep̄s sniam excōicationis vel suspensionis fulminare:excōicare vel deponere:ad idē d̄ elec. ꝙ sicut.§.vlti.s̄m Doctores.

q **Uam sit.** Ponit duas indulgētias illorū qui paganis ꝑdicāt. scđa ibi.insuper. ¶ No. ꝑ ꝙ ad ꝑdicādum etiā gentilibus qs ire nō tenet̄:nisi de licentia pape. ¶ Scdo no ꝙ existētes cū paganis ꝑdicationis cā possūt recipere ab eis cibos:qd̄ alā nō lꝫ. ¶ No.ꝙ religiosi ꝛ alii clerici nō pñt vti offō ꝑdicatiōis:etiā circa paganos:nisi requisita suorū ꝑlatoꝝ licētia:ꝛ etiā ea reqsita h̄ sufficere nō videtur:nisi ipsa a papa obtineat̄. ¶ Quero an hodie sit cōcessum a iure offm̄ ꝑdicādi.qdā dicūt ꝙ sic:per hāc decre.exponēdo ꝯcedimus.i.cōcessum:ꝛ nō ostēdimus. Hosti.dicit ꝙ hec concessio est de iure spāli. Dicebat enim Jnn.oliꝫ licuisse cōicare paganis:oliꝫ nō licere:hodie sine licētia ꝑp rōnes quā ponit glo. ¶ Quero quā qualitatē hn̄t tpe fuare vt abstineāt a cibis:dicit glo.i.ꝙ abstinere debēt his dieb⁹ ꝛ temꝑibus ab esu carniū:qbus s̄m canonica est abstinēdū.de quo de ꝯse.di.iii.de esu.ꝛ c.sabbato.cū simi. ¶ Quero q̄re liceat cū talibus cōmedere:dicit glo.q: alā nō posset eos lucrari:nisi secū loqui ꝛ comedere liceret.exēplo dn̄i.xxiiii.q.iii. infideles. ¶ Op.ꝙ secū nō liceat cōedere.xxviii.q.i. null⁹ ꝛ c.oēs. So.cū iudeis nō est licitū vt ibi:cū paganis sic:vt hic:ꝛ rō q: illi discernūt cibos nr̄os a suis:vn̄ eorum cibis vti nō debem⁹ ne videamur ꝯsimiles illis. Pagani v̄o nō discernūt cibos:sed dicit glo.ꝙ hodie isti ꝛ illi discernunt: vn̄ nō debem⁹ comedere apud eos:nec ipsi apud nos:lꝫ hoc nō ꝯtineat̄ in v̄bis edicti:vt h̄ pꝫ.ꝛ c.ad mensaꝫ:lꝫ q̄stū ad sniaꝫ eos imitari debem⁹.ff.d̄ peti.her.l.sic venīūt.§. ait senatus. ¶ Querit gl.q̄re poti⁹ vitam⁹ ꝯuiuiū q̄ͥ colloquīū. Rō q: loquēdo trahunt̄ ad fidē:lꝫ nō ꝯuiuādo secū. Alia rō no.in dicto.c.oēs.lꝫ doc.q: maior familiaritas in ꝯuiuio q̄ͥ in colloquio habet̄:ꝛ q: facili⁹ qs decipit̄ iter epulas.xxii.q.iiii.vn̄ q̄sqs. ¶ Glo.penul.opp.ꝙ non liceat comedere oia q̄ apponunt̄ ab infidelib⁹.i.q.iiii.§.vltio. So.dicit gl. ꝙ oia debent comedere:nisi fuerint idolis imolata: q̄ casu dꝫ potius mori fame q̄ͥ illa cōedere.xxxii.q.iiii.sicut sancti⁹. ¶ Quero vlti.q̄re expectet̄ licētia ꝑlatorū. Dicit gl.ꝙ nullus pōt sibi assumere offm̄ ꝑdicādi:nisi ex offō sibi ꝯmisso:vel nisi hēat auctātē ꝑlati sui.de here.cū ex iniūcto.ꝛ c.excōicam⁹.§.q v̄o.ꝛ nō sufficit licētiā petere nisi obtineat̄ vt h̄. ad h̄ de con-

se di.f.nō oportet.cū si. ¶ Oppo.glo.de regu.licet.dic gl. q religio et officiū pīudicādi bz se vt excedēns et excessū:q vt in pmo sufficit petere licētiā:in scdo nō: et tñ scdz aduocat a primo:vt de sta.mo.qd ad dei timorē.et hoc ideo qz in predicante subest periculū ne corrūpat vel inficiat pximū: vt in pximis iuribus:qui timor cessat in psitente. ¶ Glo.oppo. de arbi.cū olim.dic illud ppter formā arbitrij qd obligabat ad psiliū:nō ad psensum etc.

o **Significauit.** Tria sūt dicta que patent p redimendo captiuādos:licet ire alexandriā iurantib' q nil deferēt subsidij extra redēptionis articulum portans vel mittēs merces phibitas:etiā post treugā factā excōicatus est:tertio dicit q pacis appellatiōe nō venit treuga.h.d. ¶ No.q licitū est fidelib' adire terrā infidelium pro recuperādis ciuib' captis:dūtamē non deferāt merces vetitas. ¶ Scdo no.q aliqd cōmodi nō debēt deferre christiani infidelibus:excepto articulo redēptionis. ¶ Tertio no.q anteq̄ det licentia merces deferēdi: et hic debēt primo iurare. ¶ No.ex scda parte penā deferentiū merces vetitas saracenis etiā tpe treuge. ¶ No.q eadē pena inuoluit nō trāsferentes in ppria psona: sed per nunciū transmittētes: et sic paria sunt per se vel per alios facere. ¶ Not.ex vltia parte q etiā tpe pacis vel treuge nō est licitū ifidelib' merces portare:nec per hoc euadit penā. ¶ Glo.i.in pn.l'alis.in fi.q̄rit an sit licitū infidelib' portare ferrū vel arma ad redimendos captiuos: vl q sic:vt hic ex pzio. Dicit glo. nō credit q possit nisi reqsita pape auctoritate ne aliqd fiat in fraudē. Primū tz Inno.et hosti.alle.ad hoc de sacrosanc.eccle.l.sancimus.de pigno.c.i.ad hoc.l.c.pri.ibi cā liberādi.ad hoc qz alie merces portari psit:dūmodo nō sit guerra:hoc dic verum nisi vendāt in articulo qn̄ exercet pra xpianos:quo casu incidēt canonē:als cū directe nō dentur p xpianos:sz propter redimēdo captiuos vr hoc esse licitū. Gof.tz glo. Joā.an.dicit q ante factū psulendū est cū glo.maxime qz infideles vidētes hac cā merces posse portari aliā redēptionē nō vellent. Item hērent portātes velamen paratū post factū:tenecū Inno. et Host.qñ necessitas illos excuset a pena.d sen. excō.inter.de iureiuran.ver. ¶ Opp.glo.q nō debeat exigi iuramentū:qz sufficere vr pena excōicationis. Dicit glo. q exigit a suscepto.xxvij.di.de syracusane.qñ eoz ruine obent occurrere plati.xxiij.di.diaconi. et ad maiorē cautelā exigitur iuramentū etiā a qnocūq;. ¶ Oppo.q euadāt vinculū excōicationis ex quo treuga est fcā. Sol.dicit glo. q nō euadant:qz licet treuga sit fcā:per h nō est facta pax:vñ phibitio ppterea nō intelligit relaxata de mercib' phibitis:sm her. ¶ Glo.super vbo psonis l'alis.in fi.dicit hic Ala. q etiā scm̄ hñdo incidēt canonē:q dic vt.l.de sen.excō.cum qs.lib.vi. ¶ Glo.vltima q̄rit de rōne et qd est treuga:dic q est securitas psonis et reb' ad tps pcessa.X.de treu.et pace. c.i.et qui facit treugā nō facit pacē:nec desistit a guerra nisi ad tps:et qz qui distulit nō in totū desistit.ii.q.iij.§ sed notādū ff.de iudi.l.destitisse. Et sic duo sunt intellectus. Unus q q iurauit nō ire cū mercibus nisi pax fieret:si vadit tpe treuge cum mercibus phibitis est excōmunicatus et periurus. Secundus q qui iurauit nō ire nisi fiat pax vel treuga:si tpore treuge vadit excōicatus est:sed nō periurus.etc.

q **Uod olim.** Excōicati sunt qui cū sarracenis tpe guerre hñt cōmertiū:vel aliqd eis pbēt subsidiū.h.d. Primo excōicat. Scdo hortatur illos qb' scribit. ¶ No.pmo q oēs sunt excōicati qui hñt mercimoniū cum sarracenis:vel qui aliqua eis tribuūt subsidia durante guerra. ¶ No.q qui per aliū facit: per seipsum facere videtur. ¶ Tertio no.q id q fit a papa dr fieri a deo viuente. ¶ Quarto no.q ab ecclesia p sarracenos licite guerra indicitur. ¶ Quero an intelligat tex.de oībus mercimonijs an de vetitis tñ. Quidā de vetitis tñ:et hoc pbat qz dicit q incurrat excōicationē illā:nō dicit istā. Alij indistincte intelligūt q piculosuz est:et esset necessaria declaratio:sz host.Inno.vl velle q tpe guerre oia mercimonia sint phibita:cessante guerra duret phibitio in mercib' vetitis que faciūt subsidium ad pugnādum:vel prīm ad dispendiū terre sancte. X.eo.ita quorundam.et.c.proxi.l.eo.ad deliberādum. Idē gof.et hoc tene. ¶ Oppo.glo.q hec decre.superflue imponat penā excōicationis:qz hic erat imposita p cōciliū lateranēn. Dicit glo.q nō est superfluū:qz talis erat ligat' dupliçi excōicatione. ¶ No.glo.q vbi noua lex eandē penā imponit et reiterat:nō videt antiqua tollere. ¶ Querit gl.qs absoluet tales: dicit q epi eoz:qz ex quo papa sibi non retinuit alijs indulsisse vr.de sen.excō.c.nuper.qz sibi reseruasset si hoc nō intēdebat.de pben.grane.de cri.fal.dura.in fi. Idē hosti.quo ad sniam canonis:sed si ob hoc excōicati eēnt ab hoīe vel ab alio:vel eius supiore absoluēdi eēnt.de offi.or. ad reprimendā.hodie papa tpe quo facit gnales pcessus saltem ter in anno eos excōicat:et sic snia hoīs ligati nō absoluunt hodie ab alio q̄ a papa:imo difficult eos absoluit vt de no.p io an.l.ti.i.excōicam'.§.sane.sup.i.gl.vbi h idē no.

e **Et si iudeos.** Iudei nutrices vl sruientes xpianas habere nō debent: p facientibus xpianoz interdicitur cōmertiū.h.d. Primo ponit exordiū. Secundo facti narrationē. Tertio puidet. Quarto penā iubet imponi:scda ibi.accepimus:tertia ibi inhibemus:quarta ibi si vero. ¶ No.totū phemium pro allegatione et prohemio p vitiū igratitudis. ¶ Scdo not.q q̄ue reputatur:inde detrimentū suscipere:vñ auxiliū deberet puenire. ¶ Tertio no.q licitū est argui a puerbiis. ¶ Quarto no.q quedā sunt delicta in tm̄ detestabilia que horribilia sunt: nō solum dicere:sed etiā cogitare. ¶ Quinto no.q in die resurrectionis recipiendū est corpus xpi. ¶ Sexto no.q nō soluz peccata agētes:sed etiā patientes cū obuiare possint indignationē dei incurrunt. ¶ Septimo no.q xpiani hodie nō debēt nutrire iudeos:nec eis emulari. ¶ Octauo no.q iudei serui sunt.et hoīes liberi:et mors xpi nos liberos ipsos suos effecit. ¶ Nono no.q qui excōicari nō potest directe:debz excōicari indirecte. Oēs glo.sunt l'ales:excepta glo.q̄ ē super vbo effundere. ¶ Quero quid inducebat iudeos ad faciendū effundere lac in latrinā: dicit glo.forte credebāt corpus xpi descendere in stomachū:et incorporari:qd est falsuz.de psc.di.ii.tribus gradibus.naz iste panis est cibus aie.c.vt credere.nec ob.sm doc.c.di.c.sacrm.qz ibi sumēdo se incorporat.i.seipsum de corpore ecclesie facit:sm Uin.

p **Postulasti.** Iudeus qui percussit clericum tpaliter punit vel interdicit ei xpianoz cōmertiū:donec satisfaciat. h.d Cōmunis diuisio:fa ibi.ad quod.in qua respondet distinguēdo. ¶ No.primo q ecclesia potest imponere penam pecuniariā et temporalem. ¶ Secūdo no. q iudeus temporalr est subiectus ecclesie:prout contra clericum deliqt. ¶ Tertio no.q iudeo non satisfaciēte de iniuria clerico illata ad petitionem ecclesie adeundus est superior temporalis:quo negligēte imponenda est pena excōicationis indirecte. ¶ Quarto no.q ante absolutionē est satisfaciendū:et hoc regulare.ad hoc glo.alle.cōcor. ¶ Quero q̄ erit sufficiēs pena: dic pena fustigatōis.de rap.i.archiepm.que regulariter loco pecunie surrogatur. Alia pena est.l.eo.ad liberandā. ¶ Quero qualiter cōstabit de negligentia domini tēporalis: dic per assignationes termini iam elapsi.de offi.del.c.irrefragabili.§.i. Immo sm docto. isto casu poterit excōicari. ¶ Querit gl.i.que erit hec pena: dicit q pecuniaria ad arbitriū iudicis.de of.dele.de causis.qz spirituali pena ipsum punire nō posset:ex quo extra ecclesiā est:quia nihil ad nos.etc.ii.q.i.multi. Et per hoc patet istos fenerantes excōmunicatos nō esse:sm doc.ideo nō mandat illos absolui.ad hoc.X.de iureiuran.sicut.

In nō multis.

i **A nonnullis.** Iudei ⁊ sarraceni vtriusq; sexus in terris xpianoꝝ debẽt ferre habitũ p quez exterius cognoscantur. h. d. Primo in die pas/sionis non exeant in publicum nec in contumelias creatoris prosiliant. secunda ibi. in melius. tertia. ibi. illud autem. ¶ No. primo q ex diuersitate habitus distinguuntur homines in fide. ¶ Secundo no. q iudeus delinquit in commiscendo se cum christiana: ⁊ christianus cũ iudea. ¶ Tertio no. q error fictus ⁊ captat⁹ nõ excusat a delicto. ¶ No. q iudei in habitu distingui debeãt a christianis. ¶ No. ex ṽ. in diebus sunt clara: ⁊ no. q in die lamentationis dñi homo non dz ire splendide indutus: sic etiam in diebus orationum. ¶ No. q per extrinseca cognoscuntur intrinseca: ⁊ vestis exterior demonstrat mentem interiorez. Ex vltima parte notabilia sunt clara. ¶ No. q iudeus subditus est principi seculari. ¶ Glo. j. tota litteralis. vide eam in fi. vic ⁊ clericis laicis. de vi. ⁊ ho. cle. clericus. ¶ Glo. ii. querit an mf possit esse cũ iudeis ⁊ christiana. Dicit gl. q non. alle. xxvij. q. j. caue. ¶ Quid si ignoranter cõmiscentur christiani cũ iudeis: an sint excusati. Gl. q sic. dũmodo non sit affectata ⁊ crassa siue supina ignorantia in eo q iudea. allegat cõcor. ¶ Glo. super verbo aladuersionis querit que pena debet imponi: dicit gl. q imponet pena pecuniaria vel alia tpalis. dicunt doc. q ẽm leges pena est capitalis. in auc. vt non luxu. contra na. j. responso. §. j. colla. vj.

c **Cum sit.** Proponens iudeum vel paganum publicis officijs per concilium prouinciale punit a proposito ⁊ vetatur a christianoꝝ cõmertio donec dimittat officium: ⁊ inde suscepta restituat. Prima pars constitutionez innouans olim prohibitam prohibet: ⁊ cãs reddit. scd̃a. ibi. punit proponentem. Tertia punit propositum. Quarta prorogat. secũda ibi. si qs. tertia. ibi. officiali. q̃rta. ibi. hoc idẽ. ¶ Primo no. q iudeus non potest habere potestatez vel officiuz super christianũ. ¶ Secundo no. q ꝓpter abusuz lex qñq; innouatur. ¶ Tertio no. penam qñq; dantis officium iudeis super christianis: ⁊ penam iudeoꝝ assumenti/um: hic sunt in tex. expresse. ¶ Quarto no. q concilium ꝓuinciale singulis annis celebrandũ est. ¶ Quinto no. q iudeus indirecte ab ecclesia excõicatur: ⁊ sic quod non potest fieri directe fit indirecte: qñ id quod fieri non põt ex incapacitate patientis. secus si fieri non posset iuris prohibitione. de ptni. nimis iniqua. ¶ Sexto no. q statutũ in iudeo nõ extendit ad paganũ: nisi expresse ad ius extendat. ¶ Que ro an talis dispensatio inter pauperes christianos possit fieri per p̃sbyterum. dic q non: sed per epz tm̃: qz hic est vnus casus de reseruatis epo. s. subtractoꝝ vel male acquisitoꝝ. Ad idem. C. de epi. ⁊ cle. l. nulli licere. ⁊ s. de testa. tua nos. ⁊ ẽm Hosti. q h no. s. de vsur. cũ tu. Rõ est ne talia p simplices sacerdotes imbursent vel appropriẽtur: ⁊ qz in maiori bus ⁊ dubijs est prouidentia diocesani adhibenda. de offi. archi. ad hec. Et qz generaliter hz epus dispositionem ecclesiarum sue dioce. x. q. j. regenda. ⁊ c. decernimus. ⁊ tota diocesis si sua parrochia. s. de rapt. c. j. fatetur tñ q aliqui occupant hoc hodie in aiaꝝ suarum periculũ: vnde concluditur q vbi tractatur de dispensatione subtractoꝝ vel male acquisitorum q epus ⁊ non alius hz potestatẽ dispensandi. Cuius contrariũ tz archi. s. de testa. c. ij. li. vi. vt ibi refert Jo. an. vbi de hoc plene per eũz in nouella. Nã dicit archi. q talis dispẽsatio poterit fieri etiam per executorez deputatuz ab ipso testatore epo irrequisito. Ad hoc dicendum mouetur primo per tex. illius. c. ij. ⁊ poterit etiã fieri per ipsum met habentẽ ⁊ obligatum ad restitutionem: vt. C. cũz tu. s. de vsur. ad hoc allegat. xiiij. q. v. c. penul. ⁊ §. se. ⁊ c. vlti. ⁊ alle. alia iura. Ad istum tex. respondet q loquitur in eo qui merito est suspectus de erogatione. s. in iudicio. ad. c. non putanda. j. q. j. rñdet. q dicit q elemosyna non est facienda de illicite acquisito: vt ibi no. hug. Dicit Jo. an. q vtraq; opi. hz equitatem. Nã dicit ipse ex quo debens obligatus est ad illa incerta restituenda: si ergo illa restituit prout disponit decre. cum tu. de vsur. s. erogando pauperibus: non apparet rõ quare non debeat esse absolutus saltem ab onere satisfationis. ⁊ dicit Jo. an. q hoc pure ⁊ vere facientez hz pro absoluto in his in quibus trãsit dominiũ. ⁊ sic per hoc videt equa ⁊ bona opi. archi. Tñ dicit q in ꝯtrium facit: qz per hoc erit facile vnicuiq; vitare onus restitutionis dicendo se soluisse. Nec ob. si dicatur ei non credetur nisi faciat fidem: qz ex quo sequeretur absurdum q pro quolibet denario dispẽsando haberet necesse secum habere testes vel notarium: qui de hoc publicũz conficeret instr̃m. Item experientia docet q pauper recipiẽs. xx. sol. confitetur se recepisse. x. libras. ⁊ ideo dicit ꝓpter hoc opi. Hosti. fore equã: ⁊ dicit equã fore constitutionem epoꝝ qui reseruant per illam eis absolutionem incertorum: non tm̃ respectu peccati: sed etiaz respectu satisfactionis. Tñ potest dici relinquendũ hoc arbitrio superioris qui considerata qualitate persone dispensantis: ⁊ ꝯsiderata quãtitate dispensandoꝝ habebit arbitrari vtruz debeat stari dicto vel iuramẽto asserentis se dispẽsasse. ¶ Querit an epus talia incerta dispẽsanda inter paupes xpi possit ꝯuertere in reparationẽ ecc̃ie parrochialis. Jo. an. i p̃dicto. c. ij. de testa. li. vj. refert duos doc. disputasse hãc q̃õem. ⁊ positis allegatiõibus p ⁊ ꝯ. Refert determinatũ fuisse q si etiaz indiget reparatione nec facultates ecclesie ad hoc sunt sufficientes: ⁊ põt fieri sine graui pauperũ p̃iudicio: tunc põt epus hãc cõuersionez facere: aliõ aũt. ar. c. pasce. lxxxvj. de quo dic: vt ibi plene per eũ. Jtẽ hic posset q̃ri inter quos paupes hec dispẽsatio sit fiẽda. de q̃ plene p aliquos. in. c. cũ tu. s. de vsur. ⁊ i. l. nulli. ⁊ i. l. si q̃s ad declinãdã. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ p Fre. d̃senis i suo ꝯsi. xxxiij. ⁊ i p̃alle. c. cũ tu. d̃ vsur. Inducit h decre. ad. v. q. q q̃s teneat plus ꝓuidere in necessarijs extraneo catholico q̃ patri hẽtico. de q̃. xxx. di. c. j. xlij. di. q̃escam⁹. lxxxvj. di. nõ satis. Jn spe. q si. sint le. v̈. q̃d si pater. ⁊ p Hosti. in sũma de tpl. ordi. §. i. v̈. q̃d si p̃z. ⁊ determinat q potius pñs cũ hoc sit de iure nãli. de quo dic vt ibi. ¶ Oẽs gl. sunt l̃rales excepta vltima super verbo paupeꝝ. ¶ Op. q iniuste ablatum non det pauperibus: sed restitui dz illis quibus est ablatum. de homici. sicut. de vsur. cũ tu. So. si psona est certa a qua iniuste est ablatũ: siue ex officio iniusto ei dz restitui: vt i cõtrario: alr̃ dz dari pauperibus: vbi psona est incerta vt h. Tu dic ẽz Jo. an. q hic loquit de iniuste excõicato: quo ad exigentez ⁊ soluentẽ: qz hic loquit de salario debito tali existenti in officio: qd non soluit indebite: quo ad solutionẽ: qz si isti nõ soluerent solueret alteri xpiano: puta si deberent forte cẽtũ filio i annos. Dicit tñ gl. fi. q plus punit portãs merces inhibitas: vt in. c. se. si non est dubiũ: qz plus delinquit.

a **Ad deliberandã.** Hoc cõcilium generale repetit cõsilium lateranẽ. s. e. ⁊ addit penam iponendã tpe absolutionis. ibi. ⁊ talibus. ¶ No. h penas ferentiũ arma vetita infidelibus vel ligamina ad galeas vel in naues piratis curam exercentium: qz sunt excõicati ipso iure: ⁊ priuant bonis: ⁊ efficiunt serui capientium. Jtẽ qz non absoluunt nisi perceptũ ⁊ tantundẽ dederint in subsidiũ terre scẽ: hoc dicit. ¶ Secũdo no. q excõicatus põt iterato excõicari. ¶ Tertio no. q pari pẽa puniuntur facientes ⁊ auxiliũ comparatiuũ dantes. ¶ Quarto no. q icapax pene pecũiarie luit aliter supioris arbitrio: vnde dicimus q qui non põt in ere luat in corpore. ¶ Op. q in duplum non puniat ⁊ quod in subsidium terre scẽ hoc non expendat. s. c. pxi. So. hoc differt a. c. pxi. qz hic grauius delictũ: ergo grauior pena. Jbi leuius ⁊ ideo leuior pena per iura q̃ alle. glo. ¶ Opp. q tantundẽ de suo soluere non possit: qz bona sua confiscant vt hic. So. hoc ꝓcedit qñ bona nondũ sunt confiscata: vel in ipsa cõfiscatione hoc fieri dz vel loquit de bonis postmoduz acquisitis. ar. s. de peñ.

felicis.§.verum.lib.vi. Vel penam hanc imponit ecclesia: precedente vero imponit secularis curia etiam sm Inn. ¶ Quero an habeat locum pena in piratis contra christianos tm piraturam exercentibus. dic fz aliquos q sic: secus si contra alios. Alij dicunt idem si contra alios cum non debeant in piratis contra christianos instrui cum hoc non placet Inno. per verbum sequens in dispendium terre sancte: sed pot dici q illud verbum in dispendium respicit clausulam aut quibuslibet. ¶ Glo. sup verbo commertio in tota litera non tangit nisi vnum recitandum: que sit ro que tenet portans arma vetita ad infideles et tantundem de suo magis q vsurarius cui sufficit restituere qd accepit. Glo dicit q hic gravius delinqt: qr fidem xpianam impugnat: ideo gravius puniendus. in auc. vt fratrum filij. in fi. coll. viij. ¶ Querit glo. penul. q erit sufficiens pena loco pene pecuniarie? Dicit gl. q poterit subici verberib. xxiij. q. vj. si res. cum si. Alie glo. omnes sunt litterales etc.

e **X speciali.** Iudei vel pagani publicis officijs preficiendi no sunt: et si eis regalia iura vendunt xpianis non suspectus: ad illa iura colligenda preficit. h.d. In prima regis culpa et excusatio. In fa contra vtrumqz providet. ibi. mandamus. ¶ No. q iudeus non est preponendus officio supra xpianum. ¶ Secundo no. q iudeus in colligendis redditibus etiam si a superiore venditis non debet habere potestatem supra christianum: et sic secundum responsum secunde partis hz locum etiam in laicis: qd tenent hic doc.

n **Vlli iudeo.** Se summat: et tria facit. primo dcm ponit. secundo mercatori providet. tertio provisionem determinat. ¶ No. p q iudeus no pot emere baptizatum vel baptizare volentem. ¶ Secundo no. q pari privilegio vtitur existens in proposito et in actu perfecto. ¶ Tertio no. q licet emere servum causa mercimonij iudeo. Et no. contra pro quanto emi si velit fieri vel factus sit xpianus. ¶ Quarto no. q servum xpianum a iudeo emptum etiam mercimonij causa iudeus vendere tenet. i. tres menses si ille sit effectus vel fieri desiderat xpianus. ¶ Quinto no. q servum emptum non mercimonij causa: sed ad serviendum vel mercimonij causa et venalem non expositum. i. tres menses compellitur iudeus ad libertatem perducere etiam nullo precio dato. Item no. q prohibita emptione vr prohibita venditio vel econtra. ¶ No. mercatoribus in mercimonijs favorem deberi: immo dicit Inn. de offi. dele. c. significantibus: q tales sunt persone miserabiles quandiu sunt in mercimonijs sicut peregrini. ¶ Op. q iste iudeus no debeat privari suo servo. de. c. iudas. xvij. q. iiij. So. contrarium loquit in eo qui mentiendo dicebat se xpianum vt dnm privaret dnio ipsius qd non lz vt ibi. Iste autem tex. loquit in eo qui no mentiendo hoc dicebat. ¶ Quero quare non vendens. i. tres menses compellit pro nihilo perducere ad libertatem. dicit qr psumitur q no mercimonij causa emit: sed ad serviendum: et qr hec psumptio iuris et de iure est non admittit probatio in contrarium. ¶ Quero a quo tpe computabunt tres menses: dic q a die servi empti et traditi. insti. de re. di. §. per traditionem: sm Host. Io. an. dicit q credit istos menses computandos a tpe a quo petijt xpianitate. Quid si alius ipm compararet per tres menses. dicit gl. q non valeret emptio et erit liber nullo dato precio. Si scienter emit illum: si ignoranter agat ad precium sive ad interesse contra iudeum. ff. de contrahen. emp. l. liberi hois. ¶ Quero qd si iudeus emat mancipium xpianum. dic q non valet emptio quo ad hoc vt emptor efficiat dnus: sed quo ad hoc vt primus venditor perdat dominium sic. C. ne xpia. mancipia. l. vna. ¶ Quero de qua moneta erat hic solidis. dic de moneta q est in vsu in loco. ff. de le. iij. l. minimis. dic hoc verum q solidum hic pro aureo accipitur. allegat. ff. de manu. testa. l. cum ex falsi. ff. de inoffi. testa. l. papi. §. vltimo. Et ad iura. in glo. alle. respondet sm abba. q loquitur de precio ab homine posito. et. lxxij. faciunt libram. C. de susce. et archa. l. quotienus. lib. xij. Colligit glo. q favor fidei privat quem servo suo. Quandoqz filio. de conversi. in fide. c. fi. quandoqz vxore de divor. c. gaudemus. etc.

¶ De hereticis Rica.

¶ Viso de his qui non baptizati contemnunt xpm et male colendo blasphemant. Submittit de his qui post fidem vel baptismum incidunt in heresim. Materia habet. xxiiij. q. i. per totum. ii. q. iii. qr vo. vsqz ad fi. et. i. q. vij. xxiii. q. vii. per totum. Repetitur in. vj. et in clemen. etc.

d **Dubius.** Nota primo q fides no recipit in se dubitationem: lz no supponat omnino certitudinem: et sic inter dubium et certum est dare medium. ¶ Secundo no. q dubius in fide est hereticus. ¶ Tertio no. q ille infidelis est q fide veritatis ignorat: et que ei non est credendum qui est infidelis. ¶ No. q incapax veritatis divinorum vr incapax veritatis gestorum hoium. Ex quo colligit glo. q infidelis non pot esse testis: qd no. ¶ Nota q ignorantia in his q sunt in fide no excusat: de quo dic vt p Io. an. in sum. tri. sup Rica. ¶ Op. q si hec vera. pcedit quilibet ho est hereticus: qr nullus est quin qn qz ex carnis stimulo revocet in dubium: an sit verum: q sit alia vita. So. dic q quedam est dubietas que hz pertinaciam animi et deliberationem et placentiam. et hoc inducit heresim contra articulos fidei. Quedam est dubitatio que pcedit a scrupulo conscie: et hoc potius est pena q culpa nec hz heresim cum frequenter contra voluntatem accidat: imo ille qui se bene firmat in fide: et talibus motibus resistit meret: sicut qui resistit carnis stimulis. vi. di. sed pensandum. et c. testim. ad h. xviii. di. qd dicitis. ¶ Quero qo dicat veritatis fidem errare. Ita q ei no sic credat. Dic q ille q ignorat fidei veritatem: qr non est baptizatus vel qr errat in articulis: vel etiam catholicus qui ignorat veritatem negocij. de quo querit. s. q ma. ac. pos. vr. de iure calum. in ptractandis. ¶ Querit glo. qn dicat hereticus ex dubio: dicit glo. qn dubitat in articulis fidei: et h est: qr salvus esse non pot qui contradicit alicui articulo in simbolo. Credo in deum: quibus per fidem sola adhibenda est credulitas: qr fides est de re no visa. de pe. di. iiii. in bono. C. de sum. tri. l. vlti. et per fidem veritas est colenda. glo. alle. iura que est clara. vide ergo eam per te.

q **Vi alios.** No. q qlibet xpianus tenetur ex debito fidei aliu christianum ab errore revocare. ¶ Secundo no. q non revocans alterius errorem cum potest assentire vr eius errori et infidelis esse. ¶ Quero de quo errore loquitur: dic q de errore fidei vt faciat ad titulum. Quid de dependente: dic q idem et fortius q in no dependente. ¶ Quero an quilibet teneat alterius errorem revocare. Glo. dicit q si peccatum est commissum solus platus et superior tenet ad errorem revocandum. xxiii. q. iiii. duo ista. Si peccatum est in fieri tunc quilibet ad hoc tenet occulte tamen. i. e. cum ex inimico. vbi de hoc doc. dicunt q in crimine heresis est spale: vt etiam eo commisso possit quilibet revocare ipsum: qr saltim semper respectu pseverantie est in fieri. Dicit tamen Host. q in iudiciaria correctio ad solum prelatum pertinet. Evangelica vo ad omes: et sic dicit intelligenda iura alle. in glo. etc.

f **Firmissime.** Hereticus pseverans eternaliter dnabit: nec pdest baptismus elemosyna vel martyrium. h.d. Secunda. ibi. oi. ¶ No. p q id vr firmissime teneri i quo nullus habet scrupulus dubitationis. ¶ Secundo no. q hereticus et scismaticus in fide non integratus sue ecclesie non incorporatus est dnatus. ¶ Tertio no. q quo ad penam eternam admittitur pnia etiam delicto consummato. ¶ Quarto no. q heretico no prosunt sacramenta nec bo

ne operationes nec etiam martyrium ad salutem videtur a deo q aliquid proficiat: et sic bene operari non proficit nisi virtuoso existenti. ¶ Quero an scismaticus sit hereticus: dic q sic: qr diuidit ecclesie vnitatem. ¶ Quero gl. i. quotuplex est hereticus. Glo. declarat in fi. dic et di heresis ab electione erroris: vel ab erro erras: vel hereo heres: qr nimium adheret sue opinioni: vel ab heristo: qd idem est q diuido sicut dicim⁹ familie herciscũ de. i. diuidende. Item heretici possit dici large gentiles: qr non tenẽt articulos fidei: sm q oẽs heretici. de quo. xxiii. q. iii. qr vero. Et proprie di hereticus qui non tz quatuor concilia. C. e. l. quicunq3. C. de sum. tri. l. fi. item di hereticus qui detrahit priuilegium ecclesie: quo preest oibus. xxij. di. oia. et qui precepta sedis aplice pertinaciter trãsgredit. xix. disti. nulli. qui decretalibus epistis contradicit: vel eas non recipit. xx. di. de libellis: qui cõsonez catholice ecclesie non recipit. in auc. de priuile. dotis. post pn. coll. viii. de quo per Hosti. in sum. e. ti. §. j. ¶ Op. glo. viii. q proficiat heretico bene operari. xxii. q. ii. si quelibet. So. non proficit ad salutem: sed valet ad bona tpalia: et ad minus supplicium subeundũ. de pe. di. iii. ad finem. et mortificata malis interdum bona reuiuiscunt: vt de pe. di. iii. pnum. de quo per Hosti. in summa. de peni. et remis. §. et an. j. rñso. rc.

# f Raternitatis.

Ubi auctor est damnat⁹ oia ab eo gesta in eo in quo est dãnatus sunt reprobata. h. d. ¶ No. q synodus potest cognoscere de heresi pape: et sic papa subiacet inferioribus in delicto heresis. ad hoc glo. singularis in. c. si papa. xl. di. et itellige inferiorem. s. conciliũ. Juxta no. p archi. in. c. in fidei fauorem. de hereti. lib. vi. et facit qd no. glo. singularis in. c. si duo. lxx. di. et. xvii. di. §. hinc ẽt. ¶ No. q dãnato auctore oia ab eius auctoritate dependẽtia censent reprobata: et dãnato legẽ cõdente: oẽs leges ab eo condite vident reprobate. ¶ Tertio no. q virtus iuris cõsurgit ex auctoritate cõdẽtis: qua reprobata ius suã perdit virtutẽ. ¶ Op. q dcã istor non debẽt recipi: et sic psupponit illa nõ valuisse cõ gesta p quẽcũq3 quãdiu tolerat tenent: vt. viii. q. iiii. nonne. et. ñ. de coha. cle. et muli. via. sed isti fuerũt dãnati post mortẽ: sz aliquos: ergo gesta p ipsos tpe sui officii debuerũt valuisse. So. sm Inn. qñq3 loqmur in his q non gerunt ratione officii publici: sz alia rõne: sicut in expositiõe scripturar vt hic. et. xiiii. di. si ad sacras. et. xvi. di. c. i. et. xxvii. di. si qdem. et tunc damnatio sequens de heresi annullat illas expositiões etiã precedentes. Aliqñq3 loquimur in his q gerunt rõne publici officii: sicut ẽ in sententiis et aliis actibus iudicialibus: et tunc snia sequens nõ annullat acta precedentia ꝙ̃q3 sequentia: sic ita pcedũt cõtra. Hic est vnica glo. q ponit casum. in pn. in effectu gl. multa psequens gñalia facit vnũ cõtũ. de. c. dñs. s. q. i. xxxvii. di. si quid verius. vbi scripta origenis fuerũt approbata. ad hoc. xvi. q. vii. et hoc dicimus. So. reprobato auctore dcã vident reprobata: et postea non approbant expresse: et stãt reprobata: et si postea approbant vt bona: et eis stat: non vi auctoritatis cõdentis: sed approbantis. Uel sm doc. tanꝙ̃ auctorizabilia nõ recipiunt scripta dãnati auctoris: sed tanꝙ̃ rõnabilia sic. Quid in scriptura notarii: an reprobata vna scriptura vt falsa a notario: alie censent reprobate. dic q si scripture sunt oino diuerse et separate: reprobata vna vt falsa aliene nõ reprobat: ꝙ̃diu in officio tolerant. viii. q. iiii. nõne. de coha. cle. et muli. via. ff. de offi. pto. l. iii. et. ff. ad macedo. l. iii. cũ si. Si non tolerat preterita instrumenta nõ viciantur: sed futura sic. In auc. de tabel. §. fi. coll. iiii. vbi glo. Dicit tñ Butri. q pma reddunt suspecta qñ directe est dãnatus o fal. ar. l. si cui. §. isdẽ. ff. de accu. Hec vã qñ sententia directe est lata cõ tabellionẽ. alle. l. si quis. C. de suspec. et ar contra. si est lata cõ producentem prima nõ ledunt: sed sequentibus fides minuit. vt. d. §. isdem. Ad hoc vide no. p Bar. in. l. barbarius. in sua repetitiõe. ff. de offi. psec. preto. vbi idẽ tz q hic no. Inno. si in eadem scriptura in vno dcõ reprobetur falsa: in hoc sunt opi. Nã aliqui tenent q non solũ vicietur in illo articulo: imo in totũ viciet instrm. ar. c. pura. iii. q. ix. ff. de edil. edi. l. cũ eiusdẽ. de cõse. di. iii. c. non liceat. et melius. ix. di. si ad sacras. vbi habet de hoc. Alii dicunt si articuli sunt cõnexi tota scriptura viciat. iii. q. i. et. pura. ix. di. si ad sacras. Si inseparati sunt articuli scriptura est viciosa solum in articulo in quo apparet scriptura. ar. ff. de mino. l. etiam. ff. de nego. ge. l. cum alicui. et. l. actio. Nã Inno. indistincte tz pmum: q in tota sit viciosa. Joã. an. remittit. de fide instru. ex litis. Cõiter tenet dcm̃ Inno. qr ex quo eadẽ est scriptura in vno falsa in toto reddit falsa: qr iam in toto instro ex isto falso viciat fides instri. Et hoc qñ ex falsitate notarii arguit. Secus si in altero vicio: vt qr apparet rasum: tũc enim pcedit distinctio. An in non cõnexis vel non per illam. l. si ex fals. vide in spe. de teste. §. j. v. item q aliqd. Predicta vã qñ falsitas reperit in aliquo articulo subali instri vel eius circũstãtia: vt cum ageret inter cõtrahentes de boue: ipse scripsit de equo: vel de pecũia aurea et ipse scripsit de argentea: vel agebatur inter. P. et M. et ipse scripsit inter. R. et S. Ad hoc de rescrip. significasti: qr non dz ponere in instro nisi qd de veritate vidit nec põt in hoc ptendere ignorantiã. iii. q. ix. testes. et. c. hortamur. et. c. pura. Ad hoc de offi. dele. cũ in iure. Secus si mentitus est circa accessoria vel circunstantias negocii: de quo agitur non substãtiales: nihilominus valet instrumentũ: quo ad substantialia: vt si dicat cõtrahentes esse de alia terra: ꝙ̃ sint vel cõsanguineos vel affines aliorum ꝙ̃ sint. Et est rõ: qr in his non cõsistit offm̃ tabellionis vel testis: nihil enim facit ad cõtractum vel testimoniũ: vndecũq3 sint cõtrahentes. ar. ñ. de iudi. cũ deputati. Secus si faceret ad cõtractum. de rescrip. significante. et hoc vbi persona non est dãnata: sed si fuerit dãnata: et tunc eius instra carebunt effectu rõne persone: vt hic. ñ. o testi. testimoniũ. vide per archi. ix. di. si ad scripturas. et p Jo. xxxiii. q. v. qd ergo. et idem q h tz Inno. de offi. dele. cum in iure. Hec vera qñ falsitas pz facto notarii. Secus si alio vicio vt qr rasa: vt dcã. l. si ex fals. de his oib⁹ vide plene in spe. de fi. instru. §. instrm. v. qd si aliqd instrm viciosum. Et per legistas in. l. si ex falsis. C. de transac. et habetur aliqd in spe. de testi. §. i. v. item. q aliqd vbi ponit etiã de dicto testis. ¶ Querit an notarius pendente iudicio de falso possit instra conficere: et vt q non per. l. reũ. C. de pe. et per no. in. c. deus oipotens. ñ. de accu. Item qr idem vt opari pendentia pcessus idem q snia. ff. o excep. l. fundi. et. l. fundum. Bar. in. l. barbarius. determinat cõtrã: qr ex quo est in possessione officii pendente pcessu illud dz posse exequi: nisi expresse interdicat: vt. l. cyrographis. §. fi. ff. o admi. tu. et. l. moris. ff. de pe. et. c. i. et ecclesia. ñ. vt lit. pen. et sa. no. ñ. o symonia. lz hely. sm Inno. et hosti. Nec ob. q di de tutore: videlicet q cũ accusatus est de suspecto statim administratio ipsi⁹ suspendit: vt. l. cũ qui. C. de suspec. tu. Ad qd rñdendum est q offm̃ tutoris gr̃a alteri⁹ est introductũ: vñ ci⁹ nõ interest: vnde de facili fit ipsius officii suspẽsio: sed in notorio nõ est sic: qr ipsius interest vt offm̃ suum exequat: vnde ita de facili ipsius offm̃ impediri non dz cũ sit auctoritate et vtilitate publicũ: sed offm̃ tutoris est sola auctoritate publicũ: et vtilitate priuatũ. Item qr in dubio quis dz vti possessione sua: vt i precalle. c. i. et. c. ecclesia. et. l. si priuс. in pn. de no. ope. nunci. ff. item qr infamia de iure ciuili ex solo pcessu non irrogat: sz ex snia: vt. l. nullam. C. de his qui no. infa. ¶ Querit an notari⁹ instra inchoata ante dãnationem post dãnationem perficere possit. Bar. in dcã. l. barbarius. determinat q sic: et rõ qr snia in illis non dz notare seu infamare notariũ: vt. l. luci⁹. ff. de his qui no. infa. qr snia solũmodo suũ sortit effectum. quo ad hoc: vt noua instrumenta inchoare non possit: nõ vt non valeat preterita pficere cũ sumant robur retro. ar. l. vnice. C. vt tute. post puber. ad f. minor. Ad hoc no. per glo. in. c. vt offm̃. que incipit per hanc lram. e. ti. lib. vi. et in Spe. de sta. monach. v. xxvii. Hic ponit in no. quedã que spectãt ad mãm. c. i. de ordi. ab epi. ¶ Quero an ordinatus ab here-

ticoꝝ an recipiat sacꝭm vel gratiam: dic ꝙ valet quo ad efficatiã. xxxii. di. §. verũ. ⁊ etiam quo ad gratiã si ignoranter illa assumunt. Nã iudas fuit hereticus. i. q. i. eos qui. ⁊ tamẽ baptizatus ab eo recipit grãm: alioq̃ misisset eũ peccasset: ⁊ sic baptizati ab eo decepti fuissent. i. q. i. xp̃s. ⁊ c. dedit. Ad idem ꝙ dĩ ne in sanitibus. i. q. iiii. c. n. ⁊. iii. idem si coacte reciperet ab heretico: vt. i. q. i. declarauit dñs. ⁊ c. dedit. coactõe absoluta interueniente. Secus si ꝯditionali: q2 grãm nõ reciperet cũ peccaret. l. di. p̃sbitos. Eo tñ habente voluntatez sacꝭm recipiendi: lʒ non ab heretico. de bapti. maiores. §. pe nul. q2 solus deus dat gratiã non minister: nõ attendit ergo qualis sit minister in eo ꝙ ꝑ constitutionẽ eccl̃ie recipit. Nõ ob. ꝙ no. i. q. i. ẽt cum tribus. c. se. vbi dĩ ꝙ gratia3 non ꝯfertur in recipientibus ab hereticis coacte vel ignoranter: q2 id hʒ locum postq̃ sciunt ⁊ facultatẽ hñt per manus iposition ne recõciliari ⁊ reconciliant. vii. q. iiij. c. ii. ⁊. iij. ⁊ nisi hoc faciant peccant: ⁊ sic carẽt grã. Uel si sacerdos est bonus ꝑ meritum gratia confert: si est fictus: lʒ fides ecclesie ⁊ virtus sacramenti ꝓsit: tã meritum eius quo caret non prodest: sm Inno. alle. i. q. i. per esaiam. secus si sciẽter: q2 hic peccat nec recipit gratiã. i. q. i. etiam. ⁊. c. se. ⁊ hoc ex sola ꝯstitutione ecclesie hoc ꝓhibẽte ex eo ꝙ ipsa ꝯstitutio excipit solũ baptismum in casu necessitatis. xxxii. di. §. verũ. Predicta etiã va in recipiente ab excõicatis vel interdictis vel suspensis vl̃ depositis. de quo de ordi. ab epi. c. i. ⁊. ii. Secus in notorio fornicatore ⁊ symoniaco: q2 lʒ suspensi sint a cõione sacꝛoꝝ: tñ in articulo necessitatis corpus xp̃i ⁊ baptismũ ꝯferũt. xxxii. di. §. verũ. vñ in tali articulo in quo lʒ ab eis sacꝭa recipere licitũ est eis tãgere nõ iñꝯficet nec h̃ extẽdit ad alia sacꝭa: q2 de his spãliter ꝯcedit: q̃ alia negant. §. de ꝑsump. c. nonne.

f **Si quis.** Episcopus instituens heredẽ hereticũ vel excõicatuz vel extraneũ: seu paganũ post mortẽ de heresi dãnat. h. d. ℂ No. p̃ ꝙ epũs nõ debeat extraneos instituere cum ꝯsanguineis. ℂ No. ii. penam epi instituẽtis hereticos vel paganos. ℂ No. ꝙ excõicatus est delendus de libro sacerdotũ. ℂ Op. ⁊ vĩ ꝙ dato ꝙ instituat nõ concludat hereticus: q2 põt suam heresim ignorare. de cleri. excõ. mi. ap̃lice. c. ĩ. ⁊. c. ii. lib. vi. So. fatendũ est ꝯtrium in ꝓbabiliter ignorante. ℂ Op. glo. i. ꝙ epũs possit instituere extraneos. de testa. requisiti. cũ si. dicit glo. ꝯsanguineos hereticos vel paganos vel ẽt extraneos hereticos instituere nõ poterit nisi pẽituerint: sʒ extraneos ⁊ ꝯsanguineos nõ hereticos sic ⁊ dʒ lr̃a sic intelligi ⁊ adaptari glo. tenent doc. ℂ Querit glo. ii. quid de aliis nõ catholicis. dicit ꝙ idẽ. ℂ Glo. vltia op. ꝙ crĩa morte extinguant: ⁊ sic non possit anathematizari post mortẽ. xxiii. di. quorundã. So. spãle est in crĩe heresis ⁊ in eius detestationẽ vt post mortẽ possit accusari: ⁊ ne ecclia pro eo oret: dato ꝙ non fuerit in vita accusatus: sed nõne ꝑsumi dʒ istuz potuisse penitere in vltio mortis articulo. So. dic ꝙ q̃q̃ hoc posset ꝑsumi: tamẽ ecclesia non admittit presumptionem nisi appareant aliqua signa: ⁊ hoc facit in detestationem criminis. de quo. lxxxviii. di. neq̃.

i **Nec eos.** No. p̃ ꝙ epi ⁊ p̃resbři nihil debent relinquere cõsanguineis non catholicis. ℂ Scdo no. ꝙ statutũ in epis ⁊ p̃sbřis extenditur ad alios clericos. ℂ Querit glo. an possit hereticus aliqd dari in vita: dicit ꝙ nõ: q2 tex. loquit indistincte: vñ ex testõ ⁊ inter viuos non dʒ aliqd dari heretico. Dicit tñ glo. ꝙ põt ei dari elemosyna in necessitate ne pereant: q2 possibile est ꝙ reuertantur ad fidez: q2 de nemine desperandum est. de pe. di. vii. nemo.

c **Cum christus.** No. xp̃s deus ẽ ⁊ hõ. ℂ No. ꝙ dicẽs xp̃m nõ esse hoiem est hereticus. ℂ Tertio no. ꝙ hõ est ꝯpositus ex aĩa rationali ⁊ humana carne. ℂ Quero an ante hanc constitutionẽ tenentes deum xp̃m non hoiem sint excõicati. dic ꝙ sic: q2 hec cõstitutio tanq̃ disponẽs sup iure nõli ⁊ diuino trahitur ad preterita. de vsur. cum tu. Ala. dixit per hanc lr̃am: q2 papa poterat facere nouos articulos fidei: ⁊ hic erat nouus: ⁊ sic non trahebatur ad p̃terita: qꝺ videt verum sm vnã acceptionẽ articuli. i. tali ꝙ credi oporteat cum prius sic non oporteret: sed articulus stricte dĩ qui credi dʒ ⁊ debuerit: vnde nõ facit nouum articulũ stricte: q2 ꝙ mõ est articulus semp fuit ⁊ erit articulus stricte sumptus expresse in symbolo: quos scire tenentur fideles explicite largius sumitur: q̃ cõprehendit diffinitiones factas p romanos pontifices vel cõcilia quale est tres personas eẽ coequales: ⁊ alia multa. de quibus. xv. di. c. i. ⁊. ii. ⁊ ista credunt explicite: nisi sit prelatus qui legẽ scriabiliter scire tenetur. xxxviii. di. omnia. cum si. Largissime sumitur articulus sm ꝙ respicit omnem veram sententiam circa fidem etiam nondum diffinitam: ⁊ in hoc licet dubitare de articulo fidei nondum diffinito: sicut de iam diffinitis licuit ante diffinitionem. xxiiii. q. i. dixit apostolus. ⁊ spe. talis vocat articularia fidei. in Spe. de lega. §. nunc breuiter. ℂ Quero quid mouebat dicentes christum non hominẽ. Quidam dicunt mouebantur per id quod dicitur ad philipen. scdo ⁊ in similitudinem hominum factus: ⁊ in habitu inuentus vt homo. Unde dicebant ꝙ assumpserat humanã formam vt habitum ⁊ potius continebatur sub predicamẽto habere q̃ sub esse. Sed male dicunt vt hic. Nec ob. illa auctoritas: quia ⁊ humana essentia ⁊ forma habet habitũ hominis: quare habitus hominis non negat essentiam nisi poneretur negatiue: vt si diceretur habitum soluz vel tñ qꝺ negatiuam sapit. de causa pos. ⁊ proprie cũ eccl̃ia. ℂ Querit glo. quare sit excommunicatus tenens christum non hominem: dicit glo. ꝙ talis est hereticus: ⁊ in articulis fidei tenetur christum hominem. de summa tri. ⁊ fi. ca. c. i. Et quilibet christianus tenetur scire articulos fidei. de consecra. di. iiij. ante. xx. dies. vnde ad articulos traditos in prima cõstitutione omnes tenentur. xxxvii. di. omnes. Sufficit tamẽ ꝙ credat: ꝙ credit sancta mater ecclesia: dũmodo nihil in contrarium sentiat: vt. ĩ. c. ad abolendam.

f **Sicut.** Heretici receptores ⁊ fautores ipsorum sunt excommunicati: ⁊ decedentes in hoc peccato in cimiterio ecclesie sepeliri non debent: nec pro illis est orandum. h. d. ℂ No. ꝙ receptatores ⁊ defensores hereticorum pari pena puniuntur. ℂ Secundo no. ꝙ excommunicatis non prosunt orationes vel indulgentie neq̃ oblationes. ℂ Tertio no. ꝙ delicto perdit priuilegium. Glo. alle. iura. ℂ No. ꝙ generali mentione non tolluntur oĩa priuilegia cuiuscunq̃ sint tenoris. de quo de exces. prela. c. vno. lib. vi. ℂ Quero an habeat locum hec constitutio in aliis q̃ tholosaĩ. dic ꝙ sic: quia est iuris declaratoria: sm Inno. ℂ Quero an licitum sit negociari cum excommunicato. Doc. dicũt ꝙ non sicut hic in hr̃tico. vi. q. iii. sicut de paganis. dicvt. §. ti. i. ꝙ sic.

a **Ad abolendam.** Hereticꝰ male sentiens vl̃ dicens de sacramẽtis ecclesie excommunicatus est: nisi se corrigat ⁊ errorem abiuret: si clericus est: degradatur: ⁊ traditur curie seculari: per quam laici legittime puniuntur eadem pena imponenda est suspectis: q se non purgant relapsis vero audiẽtia denegatur: seculares principes qui iurare nolunt de ecclesia contra hereticos defendenda dignitate priuantur: excommunicantur ⁊ eorum terre interdicto supponuntur. Ciuitates vero non resistentes aliorum commertio: ⁊ episcopali dignitate priuantur: ⁊ excommunicantur: ⁊ exempti in his subsunt episcopis. h. d. Partes patent. Ex prima parte no. quattuor sacramẽta ecclesie. Primum corporis ⁊ sanguinis christi. Secundum baptisma. Tertium peccatorum confessio. Quartum matrimonium: quia alia sunt sacramẽta ab istis. ℂ No. ꝙ sentientes ⁊ predicantes aliter de sacramentis q̃ sentiat sancta mater ecclesia sunt heretici: ⁊ sic circa sacramenta standum

est iudicio ecclesie. ¶ Tertio no. q ille est hereticus iudi/candus qui per epm vel loco eius succedentem est declaratus hereticus. ¶ Quarto no. q epus sine consensu capituli non cognoscit de eis heresis. ¶ Quinto no. q capitulum sede vacante succedit in potestate iurisdictionali episcopi etiam iudicandi hereticos. ¶ Sexto no. q in causis arduis capitulum sede vacante: vbi non est sufficiens ad cognoscendum de causa requirit aliorum consilium. ¶ Ultimo no. q oes heretici sunt excommunicati. ¶ Ex v. presenti. No. primo q clericus hereticus est degradandus: et curie seculari tradendus. An autem in tali degradatione requiratur numerus episcoporum: dic q no. vt habetur. j. eo. ti. c. i. lib. vi. vbi de hoc. ¶ Secundo no. q hereticus ad fidem catholicam revertens est admittendus si incontinenti post erroris deprehensionem ad fidem convertantur: et paratus sit heresim sponte abiurare a contrario: q si hoc faciat ex intervallo vel timore pene non spontanea voluntate non est audiendus. ¶ Ex v. si. laicus. No. q de crimine heresis cognoscit ecclesia contra laicum: sed non punit. ¶ Ex v. quia vero. No. primo q ex simplici suspitione heresis indicitur purgatio in qua si defecerit punitur: ac si esset convictus. ¶ Secundo no. q purgatio indicitur ad arbitrium superioris: et sic est arbitraria. In tali tamen arbitrio consideratur quantitas suspitionis et quali/tas persone. ¶ Ex v. illos. No. primo q hereticus relapsus non auditur volens iterum heresim abiurare. Ad hoc vide .c. accusatus. e. ti. lib. vj. q procedit etiam si crimen heresis tempore abiurationis non fuerat plene probatum. ¶ Secundo no. q quandoque propter delicti recidivitatem denegat delinquenti audientia. ¶ Ex v. statuimus. No. q principes terrarum tenentur iurare de iuvanda ecclesia contra hereticos. ¶ No. penam si non iuvant vel si non iurant iuvare. ¶ No. casum in quo requiritur iuramentum prestari corporaliter. ¶ No. q propter delictum ecclesiasticum potest etiam privare quem laicum dignitate seculari: et totaliter inhabilitare. ¶ Ex v. civitas. No. primo penam civitatis non iuvantis ecclesiam contra hereticos: et q propter delictum civitas quandoque privatur dignitate epali vel ecclesiastica. Alibi privantur ipso iure: vt in. c. vbi periculum. §. civitas. et de pe/nis felicis. lib. vi. ¶ Ex v. si qui vero. No. q exempti a lege diocesane iurisdictionis censentur exempti a potestate iurisdictionali. ¶ No. q in his que sunt contra hereticos statuta exemptio non operatur: quo ad effectum tollende iurisdictionis inferioris. ¶ Tertio no. q vbi datur iurisdictio per viam legis illa iurisdictio non est ordinaria si hoc exprimat ius vt sint delegate. concor. de offi. or. irrefragabili. §. ceterum. ¶ Venio ad extrinseca. Et op. q de dubijs fidei non detinent episcopi: sed solus papa. xxiiij. q. i. quotiens. So. de causis fidei etiam articulis iam determinatis cognoscit epus vt hic. de dubijs fidei nondum determinatis solus papa cognoscit et determinat: vt in contrario. Et ideo dicunt doc. q in crimine heresis episcopi sunt ordinarij: et tenentur ex officio inquire/re: immo si essent negligentes deponerentur a dignitate: vt .c. excommunicamus. §. si. j. e. ti. ¶ Quero an hac constitu/tione ligentur iudei ad penam excommunicationis. So. dic q non: quia quo ad canonicas sanctiones nihil ad nos de his que foris sunt. i. q. i. multi. de divor. gaudemus. ¶ Quero quare epus teneatur hoc facere cum capituli consilio. dic q in arduis factis tenetur inquirere consilium capituli: quamquam non teneatur expectare consensum. de quo in. c. novit. et. c. cano/nicum. de his que fi. a prela. et. c. iii. de consue. lib. vj. ¶ Quero ad quem devolvatur potestas alicuius eo mortuo antequam successor surrogetur? Dicit Inn. q ea que solus faciebat devolvuntur ad illum a quo habebat potestatem illam faciendi si utile vel necesse est q hec fiant: si qua a se faciebat que non ab alio sunt collata: sed suo iure faciebat hec non devolvuntur ad alium: sed ad successorem si qua faciebat coniunctim cum alio hoc devolvitur ad illum cum quo coniunctim agebat. Per predicta infertur q si moriatur archidiaconus iurisdictionem habens ab episcopo: cuius vicem gerit. j. de offi. ordi. c. i. episcopus. eo mortuo iurisdictionem exercebit. ad hoc de maio. et obe. in q. de insti. cum venissent. Per predicta infertur q alienationes non poterunt fieri vacante sede cathedrali vel episcopali per capitulum vel epm: et ideo alienationes non possunt fieri sede vacante. ad hoc. xii. q. ii. hoc ius placiti. et. c. si qua. de rebus eccle. non alie. sed servabitur successori: nisi imminebat necessitas. ff. de iudi. l. mor/tuo. maxime si in proximo est successor futurus. ff. de va. et excu. mu. l. pe. §. fi. secundum Inno. In iudicio autem non procedit vacante sede ne se. va. c. fi. nisi instante necessitate: quo depu/tabitur auctor auctoritate superioris ad repetenda alienata. xii. q. ii. c. a nobis. et. c. vulterane. de insti. cum venissent. Per predicta infertur q si ad capitulum et archidiaconum spectaret electio canonicorum eo mortuo: devolvetur potestas ad capitulum. Ex hoc infertur q si archidiaconus aliquid fecit per se suo iure que non ab alio sunt collata: vt si fundavit ecclesiam de bonis archidiaconatus non capituli: tunc non devolvitur potestas ad capitulum: sed ad successorem vt. ne se. va. c. illa. de testa. c. relatum. ii. §. nomine. vbi de hoc de exces. prela. c. ii. de offi. delega. quoniam abbas. Per predicta infertur q si archidiaconus aliqua habeat ab episco/po: aliqua a capitulo: quia illa que habet a capitulo ad capitulum. Illa que habet ab episcopo ad episcopum devolvuntur: sicut in clerico habente bona hereditaria et ecclesiastica. de testa. relatum. xii. q. iii. c. iiii. per totum. Per predicta infertur q cum capitulum et episcopus sint unum corpus: et episcopus caput: et capitulum membra. j. de verbo. signi. cum clerici. Illa que pertinent ad episcopum suo iure: sicut iurisdictio confirmatio quam habet q est episcopus: devolvetur ad capitulum. de maio. et obedi. cum olim. Sed si cum alio exerceat predicta non ad capitulum: sed ad socios predicta potestas devolvitur. lxvi. distin. c. vlti. predicta dicit Inno. procedere in absente sive iusta sive iniusta causa absit. In negligente autem remittit ad dictum. c. cum olim. de conces. preben. nulla. de supplen. negligen. prela. per totum. Hosti. dicit q iura per ipsum Innocen. inducta parum faciunt: et de hac materia dicendum: vt no. de maio. et obedien. in q. et .c. cum olim. ne se. va. illa. et. c. si. et. c. vno. lib. vj. de elec. cum in cunctis. in si. ¶ Circa v. presenti. Quero que erit pena heretici debita. dic ignis concrematio. Ioan. xvj. Si quis in me non manserit mittetur foras sicut palmes et arescit et colligent eum: et in ignem mittent et ardet. Lex humana imponit vltimum supplicium: vt. l. arriani. C. eo. ti. q alia lex interpretatur penam capitis vltimum supplicium. ff. de penis. l. capitalium. Et hanc penam interpretata est consuetudo generalis. ad hoc. j. eo. firmissime. ii. responso: et sic huic pene consonat lex divina humana consuetudinaria et canonica: secundum Hosti. ¶ Circa v. statuimus. op. q papa non statuat de laicis. j. de iudi. novit. So. speciale in crimine heresis: quia quo ad id omnes laici sunt ecclesie suppositi: vel dic q princeps consensit vt statueret: secundum Hostien. et Innocen. qui remittit. de homici. pro humani. v. si. sacris. ¶ Queritur an templarii sint exempti: dic q sic. Ioan. an. contra. de quo. j. de privi. .c. recepimus. ¶ Queritur an q dicitur hic ad fi. de episcopis habeat locum in inquisitoribus. dic q sic: vt. e. ti. per hoc lib. vi. ¶ Venio ad glo. In prima parte habes duas gl. litterales. Secunda pars habet tres gl. ¶ Capio primam: et quero quando dicantur deprehensi in heresi vt habeat locum pena tex. Dicit glo. q hoc constat facti evidentia testibus vel confessione facti evidentia: quando hoc publice predi/catur. ff. de ri. nup. l. palam. §. vltimo. ¶ Gl. secunda super verbo prerogamus. et glo. sequens. idem sequuntur. Et op. q clericus depositus adhuc gaudet privilegio clericali: et sic non tradetur curie seculari. lxxxi. di. dictum. So. dic si clericus est degradatus actualiter non habet dubium: vt in. c. ii. de penis. lib. vi. Quia omne privilegium perdit. Si clericus est depositus et incorrigibilis perdit privilegium clericale et

tradi potest curie seculari. de iudi. cum non ab hoie. Si clericus non est incorrigibilis: tūc regulr̄ fit depositus et viuat regulariter vt dz nō pdit priuilegiū clericale. Fallit in tribus casibus. Primus ē in crīe heresis: vt hic. et .j. eo. excōicam'. Secundus in crimine falsi. .j. de fals. ad falsariorum. Tertius quando propter iniuriam vel contumeliam quando episcopo intulit: est depositus. xj. q. i. si quis sacerdotum. Hūc vltimum fatetur Joan. quando depositus adhuc est contumax: vt no. Bartho. brien. ij. q. vij. si qui sum. Hostien. dicit hoc benignius: sēm glo. est verior. Qualiter autez tradatur curie seculari: habetur .j. de verbo. signi. nouimus. et qualiter puniatur. habetur .j. eo. excommunicamus. eo. tit. ¶ Glo. super ver. recurrere op. q compellendus sit seruare fidem: hereticus non autem admittatur solūmodo sponte. xlv. dis. de iudeis. So. dicit q est compellendus ante condemnationem: sed postq̄ est condemnatus non cōpellitur: sed si vult sponte redire admittitur cum abiuratione. xxiiij. q. iij. dixit apostolus. et in perpetuam carcerem ad agendam penitentiam intrudi .j. eo. c. pe. ¶ Oppo. glo. super verbo episcopi: q non recipiatur nisi in consilio hereticus qui vult heresim abiurare. i. q. vij. si quis episcopus. So. id fm ius antiquum hodie seruandum est q hic dicitur. ¶ Capio glo. in ver. laicus. Illa op. q laicus puniatur per ecclesiam: sicut dānatus. So. dic q damnatur per ecclesiam: sed non punitur: quia ecclesia non punit corporaliter. In clerico ergo requiritur damnatio et traditio curie secularis. In laico sola damnatio: nec requiritur traditio: quia talis traditio non est necessaria: cum alias sit subiectus seculari: et qualiter puniantur. habetur .j. eo. excommunicamus. ¶ Capio glo. in fi. illos. super verbo audientia. oppo. glo. q etiam postq̄ abiurauerint sint audiendi relapsi. C. de summa trini. et fi. catho. .l. inter claras. quia ecclesia non claudit gremiuz: et deus nō vult mortez pctōris. et c. xxvj. q. vi. cognouim'. So. dic q audientia denegaт quo ad bona vel ad defensionem: sed non quo ad penitentiam peccati: vt in cōtrario. Dicit glo. q hodie seruandum quod habetur .j. c. penul. §. si qui. immo dicit tenendum q hodie habetur in c. super eo. eo. titu. lib. vi. vbi solum audiantur quo ad ecclesiastica sacramenta percipienda. ¶ Super ista glo. ponit Jo. an. casus in quibus iuris audientia denegatur: quos posuit hic Hostien. et vltra quattuor positos .j. de tempo. ordi. dilectus. Primus quādo quis est sibi contrarius. de prescrip. litteras. Secundus quando appellat quis contra prohibitionem canonis. de iure patro. c. vltimo. vbi no. in .j. glo. vel pape. vt de appel. pastoralis. in princi. Item cum quis decedit a suo proposito: vt. xxvij. q. i. si custos. et c. si homo. Item cum allegat turpitudinem suam. de dona. inter dilectos. item cum quis est cōtumax et petit sibi contra alios iusticiam ministrari: vt. ff. ex qui. cau. maio. l. sed si per pretorem. §. sed si. item et illi penes quem ludus exercetur. ff. de alea. l. j. §. item excommunicatio. xxiij. q. v. cum nos. et c. excommunicamus .j. e. item ei qui est in manifesta calumnia: vt. ff. de peti. heredita. l. postquaz. in fi. alias regulariter prosequenti ius suum non denegatur audientia: vt. ij. q. i. prohibentur. ¶ Venio ad glo. vlti. que rit an delicto perdatur priuilegium. dicit glo. q tex. hic potest induci q sic: sed nō facit: quia licet exemptus delinquat. per hoc priuilegium non perditur: quia non punitur a diocesano: nec in hoc casu isti cognoscunt auctoritate ordinaria: sed delegata: vnde perinde ē ac si papa cognosceret: vel delegaret: sed bene perditur priuilegium per abusum .j. de priuile. accedentibus. et c. si de terra. de quo etiaz in c. ex tuarum .j. de priuile. ¶ Circa hanc glo. doc. tangunt tria. Primum an iurisdictio hec in exemptis sit ordinaria vel delegata. Secundo an in hac iurisdictione succedat capitulum sede vacāte. Tertio an in talibus casibus quibus proceditur potestate a iure delegata necessario sit appellandum ad papā. ¶ Ad primū dic q est delegata vt hic: licet quidam. s. Jo. et Ber. contra in c. irrefragabili. §. ceterum. in glo. pe. .j. de offi. ordi. Nec ob. q hec iurisdictio morte non expirat committentis vel eius cui est facta commissio: quod est propriū delegati. de offi. dele. gratum. et c. licet. et c. quoniaz abbas. Et hec cōmissio fit per viam iuris: quod nūquam moritur: et fit dignitati que nunquaz moritur. de rescrip. si gratiose. de offi. delega. quoniam abbas. Non ob. secundo q potestas sublata et postea restituta sapere debeat naturam prime: quia ius de facili redit ad suam naturam. de rescrip. quamuis. ff. de pac. l. si vnus. §. pactus. et facit quod habetur in cle. litteras. de rescrip. de beneficio renouato: et iurisdictio in exemptum prius erat ordinaria ante exēptionem: quia id procederet si per viam restitutionis reintegraretur. Secus si nouiter datur: quia attenditur forma dationis. Non ob. tertio q iurisdictio in dubio censetur ordinaria: vbi datur per viaz legis vt patet de offi. ordi. cum ab ecclesiarum: et in c. suspitiōis. et de offi. dele. in glo. in c. pe. et glo. de offi. delega. quia illud verum. nisi ius exprimat ipsuz delegatis. ¶ Ad secūduz tenet Jo. an. q non succedat capitulum in hac iurisdictione: sz successor sicut in aliis delegationibus specialib': vt in herre. quoniam. licet Jo. mo. teneat contrarium. s. q in his iurisdictionibus vniuersalibus delegatus succedat. de ma. et obe. c. i. lib. vi. Nec ob. c. i. in fi. de prebē. quod allegatur: qz aliud est dare episcopo delegatum super exemptos. Aliud iubere episcopum aliquid non facere ad petitionem exemptoꝝ: quia tunc nil delegatur: sed officium excitatur. de offi. ordi. licet. ¶ Per predicta infertur responsio ad tertium q sic delegatus appellabitur ad papam et non ad episcopum: alias si posset appellari ad proximum exemptioni detraheretur plus q̄ sit expressum: sicut cum episcopo ad archiepiscopum appellatur: sicut de archiepiscopo ad papam: et sic habebit tres iudices exemptos cōtra quē papa dedit vnum solum. Item habebit iurisdictionem in exemptos in cui concessa nō est: cum tamē alias suas species nō extēdat. de sen. mo. c. vno. lib. vi. Non ob. de ap. romana. li. vi. §. debet. vbi appellatur ad archiepiscopum etiam de his que de iure cōmuni non spectant ad ipsum: quia ibi non derogatur priuilegio exemptiōis et ibi cognoscit vt ordinarius. ad hoc de clerico egro. c. vno. §. fi. vbi si in eo q fit apostolica auctoritate occurit dubium aditur papaz. et non itur ad proximū. ad hoc de supplen. negli. prela. c. vno. in glo. auc. lib. vi. Per predicta dicit Joan. an. q si archiepiscopus turbat in talibus iurisdictionem episcopi: episcopus vt pape delegatus poterit ipsum coherceré: sicut quo ad illam speciez maior est eo. de offi. delega. sane. ij. et illo respectu est minor.

# Ergentis.

v Ergentis. Bona hereticoꝝ cōfiscantur etiaz si catholicos habeāt filios. h. d. Premittit decisuz casus dium. Secundo ponit statutum de publicatione: qd probat argumēto a minori. Tertio soluit obstaculū. secunda. ibi. in terris. tertia. ibi. nec huiusmodi. ¶ No. primo q in terris iurisdictioni temporali subiectis papa gerit principis temporalis potestatem: et in illis camera pape est fiscus: et per papam fit publica bonum bonorum incorporatio: et hoc non colligitur si habeatur in tex. nostre. tamen dicit Hostien. q aliqui habent vestre: et dicendum est tunc q loquatur prelatus ecclesiarum. ¶ Secundo no. q ecclesia in criminibus ecclesiasticis: quo ad bona exequendo nō habet iurisdictionez iudex ecclesiasticus: sed statuendo et mādando sic. Ex quo no. q etiam in delictis ecclesiasticis fit incorporatio in fiscum bonorum delinquentium. ¶ Tertio no. q delinquente priuato bonis non reintegrātur bona solius delicti penitentia: nisi ex gratia reintegrētur. ¶ Quarto no. vnam causam impulsiuam hominis ad amplexuz virtuose operationis timor pene: et quandoqz timor pene corporalis magis artat malum q̄ timor pene spūalis. ¶ Quinto no. differentiam inter disciplinam et penam: quia disciplina est spiritus: pena est carnis et temporalitatis. ¶ Sexto no. q delictum patris nocet filijs in crimine lese maiestatis

respectu bonorum a patre transmittendorum in filios. ¶ Se ptimo no. q plus est offendere principem spiritualem q̄ tẽporalem: et q argumento a minori affirmando in iure valet. ¶ No. q casualiter a iure dei et canonico filius punitur p patre. ¶ Quero an laicus possit bona heretici apprehende re antẽq̄ sit dãnatus per iudicem ecclesiasticum: dic q non: vt .c. cum sm̃. c. ti. li. vi. ¶ Quero an feudũ confiscet: dic vt no. in spe. de feu. §. i. v. xl. vbi Spe. ponit tres opi. quas ibi ple ne ponit: et aliquid tangit per Jo. an. J. de pe. c. in quibusdam. in fi. ¶ Quero an ppter cõmissum crimen a patre filius p ueetur beneficio ecclesiastico: dic q non: vt no. lvj. di. fatis p uersum. ¶ Glo. i. op. q non habeat iurisdictionẽ in laicos papa: et sic ẽ eos statuere non possit. de iudi. c. nouit. So. di cit glo. q ratione peccati habet eos subiectos ppter quod põt eos ab administratione remouere et a dignitate et im perium de loco ad locũ transferre. de elec. venerabilem. Ex cõmunicare secularẽ iudicem negligentem iusticiam facere. xxiii. q. v. administratores. vt hic dicit. ¶ Op. q bona he reticorum non ɔfiscentur si habeant filios. C. de here. l. ma nicheos. et l. cognouimus. et auc. de nestorian. So. hic illam corrigit ratione hic in tex. assignata. Habes similẽ casum J. de pe. in quibusdã. vnde preualet decre. illis legibus. Host. in summa eo. ti. §. qua pena. dicit q lex pcedit qñ hereticus est mortuus ante ɔdẽnationem: hic qñ post vel lex loquit de misericordia: hic de rigore. Jo. an. dicit q credit hãc decre. preualere in terris q̃ subsunt tpali iurisdictiõi pape. In aliis preualẽt leges que maiori eqtate nitunt. C. õ iudi. l. placuit. et qr pene sunt moliende. dic q ista hz locum etiam in terris imperij: qr hec decre. de illis loquitur. Item hoc crimen est ecclesiasticũ cuius pretextu quilibet est ecclesie subiectus: et hoc tenet archi. xxiii. q. vij. in summa. pro qua facit auc. ga zaros. C. de hereticis. etc.

f

# J aduersus.

Aduocati vel nota rij hereticis vel eorum fautoribus fauẽtes vel sub eis litigantibus patro cinantes vel pro eis instra scribentes sunt infa mes: et ab illo offõ suspensi. h. d. Prio ponit decisũ exordi um. scdo prohibitionẽ. tertio penã. scda ibi. quia plus. tertia ibi. q si. ¶ No. q plus timetur spãliter prohibitum q̃ ge neraliter. ¶ Scdo no. q in cã heresis: et sic in criminibus ec clesiasticis oẽs sunt etiam laici ecclesie subiecti: etiã quo ad statuẽda circa pdicta crimina. ¶ Tertio no. q ecclesia po test priuare quem officio et dignitate seculari propter deli ctum cõmissum vel contumaciã circa crimen ecclesiasticum. ¶ No. summarium. ¶ Quinto no. q aliud est auxiliari. Aliud consulere. Aliud fauere. ¶ Sexto no. q hereticus videtur retinere iurisdictionem. ¶ Septimo no. q ecclesia rõne delicti ecclesiastici etiã laico imponere põt statuendo penam infamie. ¶ No. q tabellio appellatur scriniarius. ¶ Quero in quo generalis erat prohibitio: dic oĩbus ẽ ge neraliter prohibitum ne faueant hereticis: vt. S. e. sicut. et J. e. excõmunicamus. §. credentes. ¶ Quero an isti de quibus in tex. sint excõmunicati sicut et alij fautores hereticorum: et vi dendum q sic. per preallc. iura. In contrariũ facit: qr ẽ istos specialiter est puisum de pena. Item qr est spãlis prouisio: vt pz ex prin. tex. ergo generalis non se extendit ad hanc. ad hoc. c. studuisti. S. de offi. le. et faciunt. no. in. c. i. de rescrip. Quapropter forte posset dici q iura. c. sicut. et c. excommu nicamus. §. credentes. loquunt de fauentibus hereticis in ip so crimine heresis. Iste autem tex. loquit: et in fauẽtibus he reticis: non tñ in crimine: et hoc posset procedere tenendo q prin. non se referret ad prohibitionem dictorum iurium: et aliis tenendo q se referret esset tenendum q tales essent excõmu nicati. ¶ Quero an omnis exceptio competat excommu nicato. Dicit Uin. q fauorabilis vt velleyanum non datur excommunicato: odiosa sic vt macedoni. alle. ff. de condi. et de. l. qui exceptionem. So. dicit Joan. an. q male cantauit: quia omnis exceptio datur et fauorabilis et odiosa: quia nõ excommunicati fauor: sed iudicantis eqtas attẽditur. de ex cep. cum inter. Idem tenuit postea ipse Uin. et Jo. ¶ Que ro an tales suspensi si tale officium exerceãt sint irregulares. dicit q non: vt no. de sen. excom. is qui. lib. vj. et no. de cleri. ex. mi. c. fi. de excel. prela. c. fi. idem Gui. in spec. ti. ii. §. iniu. versi. sed quid dices. ¶ Quero quis erit effectus suspen sionis. Doc. dicunt q ea durante non valebunt instrumenta confecta a notario: vt J. e. ti. c. di. iudas. in patrociniis dicunt quidam sententias irritandas. Alij contra. Hostien. dicit q̃ a papa declarandum. allegat qui fi. sint legiti. per venera bilem. cum fi. quia nullum expressum super hoc ius habet: nisi q aduocatus poterit per exceptionem remoueri in di cto. §. credentes: vel lucrum aduocati erit pauperibus ero gandum. ad hoc quod no. S. ti. proximo. cum sit. et c. seque. Item posset talis tanq̃ transgressor puniri. ¶ Glo. super verbo auxilium op. et videtur q non debeat tolli facultas ha bendi aduocatum vel notarium heretico: qui nulli quantũ cumq̃ criminoso neganda est defensio vel iusta sententia. de exceptiõ. inter. et in pluribus capitulis ibidẽ. So. heretico. J. an nũm non denegabitur iusta defensio: sed lapso anno ex quo est iam receptus inter hereticos non auditur ad aliquam de fensionem. J. e. excommunicamus. §. credentes. vnde vt here ticus est statim puniendus: et eius bona debent confiscari: si cut aliorum hereticorũ: imo dicit glo. q ppria aucte licite eis auferũtur. viij. di. quo iure. Dicit tñ gl. q melius est auctori tate iudicis hoc fieri. xxiii. q. iii. sex sunt idem gl. xxiii. q. vii. in summa. ¶ Glo. tangit duo. primum an hereticus se pos sit defendere. secundum an bona eius confiscẽtur. ¶ Glo. tenet Hostien. vt non admittatur eius dẽfensio in crimine he resis. Nec ob. iura per te alle. que loquuntur in excommuni cato. In aliis criminibus bene poterit se defendere si sit accu satus vel inquisitus: et ei non denegabit iusta sententia. Nec ob. in auc. de priuile. dotis. circa medium. colla. vj. vbi priui legia iuris talibus denegantur: quia denegantur sibi priui legia iuris impugnando: accusando: vel inquirendo: vel se in heresi defendendo: quia licet vetetur aduocatus patroci nium: non tamen iusticia iudicibus. Nec ob. si dicas hereti cum statim puniendum: quia si sponte redeat recipi debeat: et in monasterium detrudi. J. e. excommunicamus. Alius ta men q̃ iudex in factis ipsorum non potest illis participare: nisi in que spectant ad salutem anime quicquid. õ. dixit Ho stien. Non putat Jo. an. hanc prohibitionem locum habe re: nisi in his que fuerunt hic expressi. ad quod no. e. ti. statu tum. ij. responso. lib. vj. ¶ Circa fin tenent doc. et dicunt q doctores heretici agent contra fiscum: vt heredẽ. C. de iudi. J. i. ff. solu. matri. l. si marito. ¶ Glo. super verbo infamie. colligit notabile. et in fi. op. ij. q. iii. §. huic colligit. So. dic q id loquitur de infamia facti. de materia dic vt habetur. S. de secunda nup. c. pe. et vlti. et S. de re iudi. c. cum te.

c

# Uz ex iniuncto.

Laici oc culta con uenticula non faciant nec predicent nec sacerdo tes reprehendant. h. d. Primo ponit triplicem laicorum reprehensionem. quã secundo prosequitur. primo primam. ibi. deus. secundo secundam. ibi. sic enim. tertio ter tiam. ibi. licet autem. ¶ No. primo commendandum imi tantem intellectum diuinarum scripturarum modo licito et permissore ad finẽ boni non detractatiõis alterius. ¶ Se cundo no. q contra occulta sapientie maxime in diuinis pre sumitur. ¶ No. ar. q doctores debent publice et non oc culte legere. ¶ Quarto no. q ordo clericorũ ad instar mẽ brorum corporis est institutus: et illa dicuntur corporis mẽ bra que ab aliis habent actum separatum. ¶ No. q doctor a seipsum officium doctoratus et predicatiõis assumere nõ debet: nec etiam predicator nisi ad hoc per episcopum insti tuatur. ¶ No. ar. q magister debet sedere in aluo. i. in ter

ra. Ad idem. ij. q. vij. §. his. ¶ No. ꝙ potestas a deo homi
ni non censetur data predicandi: nisi aliquo miraculo demõ
straretur. ¶ Nota ꝙ scientia est necessaria sacerdotibus.
¶ No. ꝙ sacerdotes simplices non sunt a scolasticis et scië
tibus deridendi. ¶ No. ꝙ clericus debet a quocunqz secu
lari: vt deus honorari: hodie seruamus contrarium: immo
quilibet etiam laicus simplex precedit clericum: quod mihi
valde videtur absurdum. ¶ No. ꝙ sacerdotes vt dij sunt
in terris: quod no. ↄtra ipsos suspẽdentes: quia suspendunt
deum: et alibi dicitur nolite tangere christos meos. ¶ No.
ꝙ sm regulam euangelicam quilibet etiam superiorem po
test arguere de peccato vel quando superior hoc permittit:
alias non. ¶ No. ꝙ reprehensio peccati permittitur occul
te ad prelatum a peccato retrahendum: non autem mani-
feste ad ipsum detrahendum. ¶ Nota quod ad illum spe
ctat depositio prelati propter defectum scientie ad quem
eiusdem spectat institutio. Omnes glo. sunt litterales. ex-
cepta glo. super verbo tenetur. et vltima. ¶ Capio glo. sup
verbo tenetur. Et oppo. ꝙ tex. contradicat. Naz dicit ꝙ po
test corrigere denunciando: et postea dicit ꝙ nõ spectat ad in
feriorem corrigere. So. quedam est occulta correctio ad fi
nem peccatum corrigendi: et ad penitentiã vt illa q̃ fit per vi
am denũciationis: et ad hanc quilibet tenetur: et ipsam potest
facere etiam superiori: et a filio patri. Quedam est correctio
manifesta que fit ad peccati penam vel detractionem peccã
tis: et hoc fieri non potest nisi per superiorem vel habentem
potestatem: vnde nec in hac filius reprehendat patrem nec
subditus prelatum. xxij. di. nolite. Erubescit enim lex filios
effici castigatores parentum. Nunquid autem ad denun
ciationem admittantur infames? Dicit gl. ꝙ non: quod est
verum in iudiciali: secus in penitentiali: vt de accu. sup his.
¶ Glo. vltima. in prin. est litteralis que colligit ꝙ ad queȝ
spectat istitutio spectat et destitutio. In fi. querit ad quẽ spe
ctat institutio de iure communi. dicit ꝙ ad episcopuȝ: quod
dicunt doc. veruȝ de iure ordinario et communi: quia ex spe
ciali iure vel commissione bene posset alijs competere desti
tutio: et alteri institutio: quod patet in prescriptione. Nam si
prescripsi institutionem non per hoc intelligor prescripsisse
destitutionem vel renunciationis receptionem: alias dicere
tur prescriptum: ꝙ non fuerat possessum contra regulã sine
possessione. de reg. iur. lib. vi. Nec ob. connexio. per ea que
no. de reg. iur. odia. lib. vj. ¶ Post gl. op. ꝙ exemplis nõ
credatur: quia non exemplis: sed legibus est iudicandum.
. C. de sen. l. nemo. So. contrarium intelligitur de exemplis
iudicum: sed de exemplis sacre scripture bene iudicatur: vt
hic. et. s. de elec. venerabilem. ¶ Quero an quilibet possit
se supponere inferiori vt eum iudicet: dic ꝙ non: quia non
posset fieri a clerico quo ad violentiam inferendam corpo
ri: quin inferens sit excommunicatus. s. de senten. excom. con
tingit. i. & iureiurã. ex rescripto. Sed nec quo ad iurisdictio
nem hoc licet sine superioris licentia. de foro compe. signifi
casti. nec quo ad forum penitentiale. de pe. omnis. vnde in-
telligenda est littera: sm Hostien. de extraiudiciali suppõe.
de iureiuran. veniens. Potest etiaȝ intelligi de iudiciali cũ
superioris licentia vel etiam sine licentia quo ad papam: q2
papa non ligatur iure positiuo. de quo de concel. preben.
proposuit et c.

Antonius de Butrio.

e

## Xcõmunicamus.

Pro
sum-
ma primo ponit penas hereticorum. in secun-
da. ibi. qui autem. Ponit penam suspectorum.
tertia. ibi. moneant. Ponit penas et iuramenta dominoruȝ
temporalium hereticos non extirpantiuȝ. quarta. ibi. catho
lici. Ponit premia crucem assumentium contra hereticos.
ibi. credentes. Postea ponit penas credentium receptoruȝ
et defendentium hereticos. Et primo laicorum. secundo cle
ricorum. ibi. si vero. tertio regularium. ibi. similiter. quarto.
ibi. quia vero. penes sibi propria auctoritate assumentium
auctoritatem predicandi. quinto. ibi. addicimus. instruit or
dinarios qualiter debeant se habere ad hereticos inquiren
dos. sexto. ibi. nolumus. Punit ordinarios negligentes in
insequenda heretica prauitate. Casus. Congregatio con-
cilio de certis fidei articulis determinatis et declaratis per
sedem apostolicam: surrexit vnus in ↄcilio proponens: quo
modo frustratorie esset dictos articulos determinasse: nisi
seruentur: et cum multi reperirentur predictos articulos nõ
seruantes: et alios etiam qualiter bonum esset eos saltem ti-
more penaꝝ artari ad dctõs articulos obseruãdos. ¶ Pa
pa primo ipsis hereticis imponit duplicem penam. Excom
municationis maioris. Secundo eis de heresi damnatis si
sunt clerici prius eis degradatis vult eos derelinqui iudici
seculari debita animaduersione puniendos: ita ꝙ bona ip-
sorum si sunt laici confiscentur. Si vero clerici applicentur
ecclesiis a quibus stipendia receperunt: et hec procedũt qñ
do constat de crimine heresis contra hereticos. Si vero nõ
constat de crimine heresis: sed de hoc sunt aliqui infamati:
indicenda est eis purgatio ad superioris arbitrium consi-
derata qualitate suspitiõis et persone qualitate: et hoc de pri
ma parte. ¶ Scdo principaliter mandat ordinarios mone
re et compellere seculares potestates de prestando iuramen
to pro extirpandis hereticis: et negligentes dominos: seu cõ
tumaces non extirpantes mandat puniri pena excommu-
nicationis: et non satisfacientes mandat sedi apostolici nun-
ciari a quibus per sedem apostolicam imponetur pena ab
solutionis vasallorum et terra talium supponetur ab alijs
occupanda saluo iure domini principalis: dummodo do-
minus culpabilis nõ existat. ¶ Tertio papa principalr pre
miat crucem assumentes contra hereticos vt gaudeant pri-
uilegio quo gaudent crucem assumentes in terre sancte sub
sidiũ. ¶ Quarto. xij. penas in tex. expressas per ordinẽ im
ponit receptatoribus defensoribus et fautoribus hereticorũ
et credentibus. Et primo eas imponit laicis. secundo cleri-
cis. tertio extendit ad seculares. quarto penas imponit pu-
blice vel priuatim assumentes officium predicãdi preter au
ctoritateȝ diocesani vel sedis apostolice cum sint ab aposto
lo prohibiti. Et primo penam excommunicationis. secun-
do pro contumacia penam arbitrariam. Quinto instruit iu
dicem vt ad inquirendos hereticos archidiaconum inqui-
rere faciat vel aliaȝ personam qui a vicinis vel aliquibus re
piant iuramenta: de hereticis et de fama eorũ: de vicinis: quo
ad prauitatem heresis manifestandaȝ: quibus manifestatis
instruunt ad penaȝ imponendaȝ et non iurantes puniri man
dat vt hereticos. Vltimo excitat officium ordinarioruȝ ad
inquirendos hereticos et culpabiles negligentes punit pena
priuationis dignitatis episcopalis: et alijs idoneis in locuȝ eo
ruȝ substituendos. ¶ No. primo ꝙ omnis hereticus est ip
so iure excommunicatus: et sic habes vnum casuȝ in quo sen
tentia excõmunicationis quis ipso iure ligatur. ¶ Secun-
do no. ꝙ executio pene corporalis hereticoruȝ spectat ad iu
dicem secularem etiam pro delicto ecclesiastico: et bene dici
tur executio: quia statiȝ facta condemnatione de delicto he
resis: bona sunt ipso iure confiscata: vt. C. cuȝ sm. co. tit. l. iij.
¶ Tertio no. ꝙ sententia lata ab ecclesia in crimine eccle
siastico exequi compellitur laicus. ¶ Quarto no. ꝙ here-
ticus clericus non perdit priuilegium clericale antequam
degradetur: dic scilicet actualiter. ad quod vide no. de pe.
. c. ij. libro sexto. in glo. final. et in. c. cum non ab homine. s.
de iudi. nisi diceretur hoc esse speciale in crimine heresis: et
etiam nulla facta degradatione actuali ipso iure esset priua
tus priuilegio clericali: iuxta not. s. eodem ad abolendaȝ.
¶ Quinto no. penam triplicem excommunicati. primam

spiritus vt excommunicatio. secundam corporis vt concrematio per secularem. tertiã bonorum vt publicatio. ¶ Sexto no. ꝙ etiam vbi ex delicto ecclesiastico infertur per ecclesiam publicatio bonorum: quo ad clericum camera ecclesie est fiscus: quo ad laicis camera fisci laici est fiscus. Et quod dicit de bonis confiscandis: quo ad clericũ intellige de bonis propriis ipsius clerici: non autem ecclesie. iuxta clemen. nolentes. eodem titu. ¶ Nota ex ver. qui autem. ꝙ in crimine heresis ad solam suspitionẽ inducitur purgatio que debet esse arbitraria in quo arbitrio informãdo põderatur quantitas suspitionis: et qualitas persone. ¶ Nota modum probandi heresiz: quia eo ꝙ quis est excommunicatus: vt de heresi suspectus: et ꝑ anno durat in excommunicatione: presumitur hereticus: vt hereticus eo ipso damnatur. ad hoc. c. cũ contumacia. eodem titu. libro. vi. ¶ Nota ꝙ contumax in prestanda purgatione nõ presumitur tãquaz conuictus: nisi propter hoc sit excommunicatus: et per annum in excommunicatione perseueret: et sic aliud est purgationem indictam assumere et non posse purgare: et tunc presumitur vt conuictus: hec sunt notabilia vsq; ad. §. monicantur. In hac parte sunt octo gl. i. et. ii. litteralis. ¶ Tertia super verbo degradatus. in principio. est litteralis. Deinde oppo. ꝙ statim non tradantur curie seculari propter heresim degradati. infra eodem excommunicamus. Solu. hoc verum nisi redire voluerint: vt ibi. ¶ Glo. super verbo stipendia querit quid si habet stipendia in diuersis ecclesiis. Dicit glo. ꝙ inter ecclesiasticas diuidentur. ff. de testa. relatum. ¶ Oppo. glo. super verbo suspitione ꝙ sola suspitione non indicatur purgatio. ii. q. i. primo semper. Sol. intellige de suspitione probabili: alias nõ indicetur purgatio: immo dicit glo. ꝙ infamia hic inspicitur. ¶ Oppo. gl. super verbo condẽnetur ꝙ non dãnetur dato ꝙ anno steterit in excommunicatione: quia de crimine heresis vt graui etiam propter ꝓbabilem presumptionem quis non damnatur: vt patet de presump. litteras. Solu. vt quis damnetur de crimine sufficit violenta presumptio: sed hic non solum erat violenta: sed violentissima: eo ipso enĩ ꝙ voluit se purgare est suspitio contra eum de heresi: et eo ꝙ stetit per annum in excommunicatione presumptio est violentissima ꝓpter quam potest damnari. ¶ Habes glo. vsq; ad ver. sectus ibi. glo. ¶ Oppo. ꝙ etiam post annum quis non habeatur pro crimine conuictus. ff. de rei vẽdica. l. annus. vbi licet bona absentis post annum debeantur annotari: audiatur tamen se principaliter defendens super crimine. Solu. Dicit glo. hoc procedit in crimine heresis: contraria procedunt in aliis criminibus. Item ibi procedebatur contra absentes: nec erat indicta purgatio: nec erat causa alia ex qua surgeret criminis presumptio: nisi sola contumacia et non purgatio. Item et perseueratio in excommunicatione ex quibus surgebat violenta criminis presumptio. et suspitio habes glo. vsq; ad ver. sed quid est. ¶ Glo. ibi oppo. ꝙ non habeatur statim pro conuicto. i. q. vii. conuenientibus. vbi sepius est monendus antequaz damnetur. xxiii. q. i. que domus. Dic ꝙ etiam antequam damnetur est admittendus: vt redeat. et sic sentit glo. ꝙ etiam post annum si redire vellet audiretur antequam esset damnatus. Et dicit gl. ꝙ post admonitionem est vitandus quo ad hoc vt secreta fidei sibi non pandantur et exponantur. xliiii. distinctione. in mandatis. ne per hoc nos impugnet. ¶ Habes glo. vsq; ad ver. nec intelligas. ¶ Querit glo. an in contumacia et excommunicatione existens pro alio crimine habeatur pro conuicto. de crimĩe heresis. Dicit glo. ꝙ non. Intelligendum est ergo quem haberi pro heretico quando ei indicta est purgatio: et quia se non purgauit de crimine heresis est excommunicatus si in tali excommunicatione anno perseuerauit.

¶ Uenio ad extrinseca prime partis et oppo. ꝙ damnati si reuerti voluerint non sunt puniendi. ff. c. ad abolendã. So. dic ꝙ sunt puniendi nisi reuertantur statim: vt in contrario. ¶ Nota hoc dictum ꝙ etiam post condemnationem factam per ecclesiam possunt reuerti damnati: vt sentiunt hic Docto. Tex. facit in contrarium: vt dicto. c. ad abolendaz. vbi vult eos admitti si continue cum constat de heresi reuertantur. hoc seruaremus: hoc tamen intellige: vt. J. c. excõmunicamus. ¶ Oppo. secundo ꝙ vbi propter suspitionem indicta est purgatio non excommunicetur deficiens in purgatione: sed damnetur tanquam de heresi conuictus: vt supra eo. ad abolendaz. §. qui autez. Solu. si quis purgationem indictaz negligit prestare habet locuz hec decre. quia nõ habetur pro conuincto: sed vt contumax excommunicatur in qua si per annuz steterit: damnatur vt hereticus. Si vero indicta est purgatio: et ipsam prestare voluit: sed non potuit: quia non inuenit compurgatores vel compurgationes: nõ bene deposuerunt: et sic in purgatione deficit statiz punitur vt hereticus: vt in contrario secundum Hostien. ¶ Quid si suspecto assignetur terminus ad purgationez: an si non venerit et propter hoc excommunicetur: procedat. §. videtur. ꝙ sic: quia si non venit per eum stat quominus indicatur et debet haberi perinde: acsi indicta esset. ff. de reg. iuris. l. ad ea. §. semper. et. l. iure ciuili. et. l. quibus diebus. ff. de conditio. inde. Hostien. contra aliud est statuere terminum ad purgationem indicendam: et hic non est contumax in non purgando: sed in non inueniendo ad purgandum: et non habet locum pena decre. quia non potest dici contumax in purgatione: que nondum est indicta: sed indicenda cum nondum sit in reruz natura: vt supra de consti. cum accessissent. et. ff. de iure codicillo. l. quidam referunt. Aliud est purgationem indictam esse: et non assignatum esse terminuz ad purgandum: et adhuc de facili non potest conuinci contumacia. argu. eius quod nota. ff. de offi. ordina. irrefragabili. §. excessus: nisi dicatur ꝙ intelligatur terminus vt se purget q̃ citius potest. ff. de verbo. oblig. l. cum qui litteras. quod durum esset hic sentire. Aliud est indicere purgationem: et statuere terminum ad purgationez faciendaz: quo casu si indicitur purgatio ad arbitrium et statuitur terminus ad purgãduz et non veniat ad se purgandum. Dicit Hostien. ꝙ habebit locum hic. §. nisi appelletur ex legittima causa. Si vero indicitur purgatio certa et determinata: vt tertia manu se purget et statuatur terminus. si non se purget infra terminuz habebit locuz hic. §. et non audietur post terminuz appellãs tanq̃ sit verus contumax. ii. q. vii. sunt quorum. Dicit Joã. an. hanc questionez vt proponitur non putat dubiaz. per. c. contumacia. eo. ti. lib. vi. ¶ Uenio ad questiones et quero primo an hec publicatio fiat ipso iure: an requiratur sententia. Dicit ꝙ ipso iure. Casus est hodie in. c. cuz secunduz. e. ti. lib. vi. requiritur tamen sententia declaratoria delicti nõ confiscationis. ¶ Secundo quero an post annum in existẽte in excommunicatione requiratur sententia vt sit damnatus hereticus: videtur ꝙ sic: propter verbum damnetur: qđ est futuri temporis per quod videtur ꝙ quis possit purgare vitiuz post annuz ante lataz sententiaz: sicut si legata esset optio infra tempus post illud eligere possum anteq̃ mancipia distrahantur. ff. de optio. lega. l. mancipiorum. de preben. si tibi absenti. libro. vi. In contrarium videtur: in auc. Gazareos. C. eo. titu. quia ibi dicitur ꝙ si per annum steterint eos: vt hereticos damnaremus: et sic sine aliqua sententia videtur eos vt hereticos damnatos. Non obstat si dicatur ꝙ crimen heresis sit de foro ecclesie: quia dicta constitutio fuit per romanam ecclesiam approbata: vt procuratã. infra eodem inquisitionis. in principio. libro. vi. ¶ Uenio ad secundã ptẽ. Et no. ꝓmo ꝙ q̃lz publico fũgens offõ põt

dici potestas. ¶ Nota secundo ꝙ quis potest in perpetuum et temporaliter esse potestas. ¶ Tertio no. formam iuramenti quã habent prestare potestates de hereticis extirpandis: et penam non extirpantium: et aggrauationem pene eis in contumacia perseuerantibus. ¶ Quarto not. ꝙ sol9 Romanus põtifex pretextu delicti ecclesiastici absoluit vasallos a fidelitate domini contumacis. et potest supponere terram occupandam a catholicis pretextu delicti domini. ¶ No. ꝙ propter delictum inferioris dñi non preiudicatur superiori hoc ignorãti: et sic alterius delictum et c. hic sunt quattuor glo. ¶ Oppo. ꝙ debeat etiam iurare ꝙ sit catholicus. in auc. vt iusiuran. quod presta. ab his qui admi. susci. coll. ii. So. hic prestat et illud. ¶ Alie glo. sunt litterales. ¶ Glo. vlt. opp. de. c. ṽgentis. dicit illud. c. speciale: vt ibi dicitur. ¶ Opp. extra et videtur ꝙ solus episcopus possit punire tales dominos non autem requiratur archiepiscopus et consilium coepiscoporum. ṡ. c. ad abolendam. So. cõtrarium loquitur in domino paruo qui potest puniri sine scãdalo hic in magno principe qui habet sub se archiepiscopũ qui non dꝫ puniri sine consilio: quando timetur scandalum: quia hec causa dicitur grauis que per concilium est tractanda. iii. q. v. cum liceat. et c. magne ꝙ. vel intellige illud plurale vt generet singularitates: vt archiepiscopus i episcopatu. et episcopi in suis episcopatibus: et hec sufficiant. ¶ Op. ꝙ potestas non possit dari in perpetuum. de. l. meminisse. ff. de offi. pcon. et de. l. si forte. ff. de offi. presi. So. dic ꝙ quedã sunt dignitates que de sui natura transeunt in filios: vt sunt ducatus comitatus. et si. Et tales possunt dari in perpetuum. ita potest intelligi iste tex. Quedam sunt que de sui natura non transeunt in filios sicut sunt officia que dantur regulariter de semestri ad semestre: et in perpetuum tales dari non possunt. Ita intelligitur contrarium. de quo plene in. c. si. ṡ. de iudi. ¶ Quero an elapso anno archiepiscopus cum cõcilio posset pcedere contra istum tanꝙ suspectum de heresis dicit ꝙ sic. sm doc. ar. §. precedentis. ¶ Uenio ad tertiam partem ad ṽ. catholici. ¶ No. ꝙ crucis assumptio contra hereticos habet illa priuilegia que habet crucis assumptio contra paganos et in subsidium terre sancte. ¶ Secundo no. ꝙ ecclesiã potest indicere bellum: quod dicit glo. verum: quo ad fidem: et quo ad bona ecclesie defendenda. allegat. lx iii. di. Adrianus. xv. q. vi. auctoritate. ¶ Quero primo extra que priuilegia habent isti cruce signati: dic ꝙ habent remissionem peccatorũ: et multa alia que habentur. ṡ. de iudeis ad liberandam. Dicit Jo. an. ꝙ interpretatur consuetudo per religiosos inquisitores et inducta ꝙ etiam tempore pacis ecclesie: et ꝙ non instant hereticorum perfidia vel potentia vel in castellatio datur signum crucis contra hereticos: et sic cruciati priuilegio. de quo hic dicitur nolãt vti. ¶ Quero an crux possit predicari contra aliquos sine licentia pape: dic ꝙ non: sicut nec votum redimi. de voto. c. quod sup. et c. sc. et ille indicat qui potest soluere. de re. iu. iur. c. i. Item quia principaliter ad papam spectat respondere de fide: et p consequens eius accessoria. xxiiii. q. i. quorum sic. et qualitas indulgentie. de qua hic datur per solum papam. ¶ Quero an occupata in bello efficiantur occupantis: dic ꝙ aut bona occupata sunt imobilia: et remanent prioris domini: vt. l. si captiuus. ff. de capti. et postli. reuer. Aut sunt mobilia et fiunt occupantis: vt. e. ti. l. antepenul. et. l. ab hostibus. C. e. ti. vel dic ꝙ si ex parte pugnantis bellum est iustum: tunc pugnans omnia occupata facit sua. vt. l. v. §. in pace. ff. d capti. Saluo nisi sint feudalia: quia tunc occupantur sine preiudicio domini pricipalis: vt. ṡ. §. proxi. Ex parte iniuste pugnãtis si capiuntur et redimantur reuertuntur ad antiquum dominum: vt dicta. l. si captiuus. ad hoc vide de homici. pro humani. lib. vj. hic non sunt glo. ¶ Uenio ad quartam partem in. §. preterea. ¶ No. primo ꝙ credẽtes receptatores et hereticorum defensores pari pena puniuntur. ¶ Secũdo nota. xi. penas eorum. Prima est excõmunicatio. Secunda in contumatia perseuerantis infamatio. Tertia priuatio publici officij. Quarta priuatio vocationis ad concilia. Quinta priuatio electionis et alia. Sexta priuatio potestatis testificandi. Septima priuatio potestatis testandi actiue et passiue: quia non instituitur nec institui potest. Octaua priuatio potestatis agendi. Nona priuatio iurisdictionis. Decima priuatio aduocationis. Undecima priuatio officij notariatus. ¶ Tertio no. generaliter ꝙ pretextu delicti ecclesiastici ecclesia priuat iurisdictione et alijs facultatibus et dignitatibus ecclesiasticis laicum. ¶ Oppo. ꝙ credentes patiantur penam hereticorum. ṡ. e. c. pe. Sol. hodie dãnantur vt heretici: vt in contrario. et domini credentes qui insequũtur et auscultant dicta hereticorum. ¶ Opp. ꝙ alia pena imponatur. de consti. Frederici: que incipit patarenorũ: vbi tales adherentes relegantur et bona publicantur: et filij honore priuantur et detegentes paternum sic dãnati fame restituuntur. Sol. hec et illa est imponẽda. ff. de accusa. l. j. ¶ Quero in quo debeat satisfacere excommunicatus vt euitat illas penas: dic ꝙ abiurare debet heresim: vel se purgare si tantum est suspectus. ṡ. e. §. addicimus. et si alia causa notoria debꝫ restituere fructus perceptos: et qui percipi potuerunt. arg. de resti. spo. grauis. ¶ Quero an iste pene imponãtur simpliciter excommunicato: dic ꝙ sic. vt priuentur potestate habẽdi publica officia. de procura. c. si. Item vt non possint eligere. de consue. cum dilectus. Item pena priuationis testificandi. de testi. veniens. ii. §. si. An in excommunicato habeat locum pena priuationis facultatis testificandi. habetur de sen. excõ. decernimus. lib. vj. de excep. pia. c. li. Item vt priuetur facultate agendi. de iudi. intelleximus. Item vt priuetur potestate iudicandi si sit notorius. de re iudica. ad pbandum. Saluo quod habetur. ṡ. c. presidentes. lib. vj. Item pena priuationis tabellionatus congruit excommunicato: vt no. iij. q. iiij. nullus. de quo dic: vt in. c. decernimus. de sen. excom. lib. vi. ¶ Quero tertio an priuatus potestate habendi officium sit priuatus potestate ad illud eligẽdi: dic ꝙ nõ: quia he pene hic ponuntur separate: per quod videt ꝙ nepos damnati: licet non possit habere ecclesiasticum beneficium: possit tamen habere potestatem eligendi: vt in. c. ij. d heret. lib. vj. ¶ Quarto quero an excludantur ab hereditate siue deferatur ex testamẽto: siue ab intestato: dic ꝙ sic. licet aliter innuat tex. in auc. vt cum. de appel. cogno. §. generaliter. et. §. seq. que sunt correcte. per. c. vergẽtis. ṡ. e. ¶ Uenio ad glo. in verbo receptatores: et quero quare puniantur hereticorum defensores. Dic quia sine eis diu non possunt manere heretici. ff. de offi. presi. l. congruit. et ideo sunt puniendi: quia etiam grauius delinquunt: qui aliorum errores defendunt. xxiij. q. iij. qui aliorum. Ideo simili pena cum heretcis puniuntur. argu. xxvij. q. j. de filio. In ipsis temperetur pena extra istud crimen. ff. de recepta. l. i. sed nõ i isto. secundum Lauren. ¶ Oppo. glo. ij. ꝙ excludantur etiam a contractibus iurisgentium. C. eo. l. manicheos. Solu. gl. dicit ꝙ excluduntur ab omni actu legittimo: et etiam a potestate contrahendi: vt in contrario. ¶ Quero an instrumentum confectum ab excommunicato valet. Dicit gl. ꝙ hic probatur ꝙ sic. Nam si propter contemptum excommunicationis priuatur potestate conficiendi instrumẽta: ergo si contempserint: licet sint excommunicati non priuãtur ipso iure. contrarium nota. super tex. ¶ Glo. super verbo damnantur querit quid de sententia lata ab excommunicato. Dic ꝙ est nulla si est publice excommunicatus. de re iudica. ad probandum. Idem in rescripto. de rescrip. dilect9. Dicit tamen glo. ꝙ posset dici contrarium ꝙ non sit ipso iure nullum: vt nota. Ber. de excep. pia. in glo. sed mirum ꝙ est falsum hodie. de rescrip. c. i. lib. vi. Et hic dicit glo. ꝙ volunt dicere idẽ et in similibus: et sic sm Docto. denotat similiter ꝙ ad officia hñ pu habunt oib9 officijs publicis et actib9

legitimis quomodocunq[ue] nuncupentur: potest etiā fieri cō
parando quo ad personas sicut scismatici et notorij excōmu
nicati. ¶ Venio ad v. si vo clericus. ¶ No. i. ꝙ cleric[us] de
ponit ab offō et bñficio q[uod] ē credēs fautor vl' receptor hītici.
¶ Secundo no. ꝙ ceteris paribus in crimine heresis gra
uius punitur clericus q̄ laicus: quia grauius delinquit cle
ricus peccans in fide q̄ laicus. ¶ No. casum in quo com
municans excōmunicato incurrit maiorez excōmunicatio
nem. s. quando cōmunicat heretico vel fauenti heretico: qd
intellige per sententiam si intelligis de maiori. Alioqn ipso
iure intelligendo de minori. ¶ Quarto no. aliaz penā isto
rum receptantium hereticos: quia carent sepultura elemo
synis et alijs orationibus. ¶ No. casū in quo priuatus of
ficio a solo papa restituitur. ¶ Venio ad glo. huius ptis.
¶ Glo. super verbo exerceatur est litteralis. et sequitur ge
neralis. ¶ Secunda glosa est expedita in notabilibus.
¶ Querit tertia gl. super verbo speciali: an inferior a pa
pa clericos depositos possit restituere: dicit ꝙ non: quia ex
quo papa sibi reseruat: alijs prohibuisse videtur: sic et quan
do sibi non reseruat alijs concedere videtur. de sentē. ex. nu
per. et dato ꝙ eps non restitueret ad officium: tamen possz
ipsum ecclesie reconciliare. s. c. ad abolendam. §. i. vbi de h
hostien. dicit ꝙ a sententia canonis pōt absoluere inferior
vbi papa non reseruat: secus dicit in snia excommunicatio
nis quā fert papa pprio ore ter in anno a qua non vl' ꝙ infe
rior a papa possit absoluere. de ma. et obe. cum inferior. per
hoc infertur ꝙ nullus pōt ad plenum recōciliare hereticum
sine speciali pape licentia: qd est no. dignū: sm Hosti. nisi di
cas sententiam oris pape esse canonem generalem: ex quo
papa non reseruat. de sen. excom. nuper. sed verius ꝙ recon
ciliare potest episcopus: vt dicto. c. ad abolendam. ¶ Ve
nio ad v. sifr. ¶ No. primo ꝙ regulares fautores heretico
rum puniuntur per dyocesanos non obstantibus suis priui
legijs: et sic est casus in quo exemptus iudicatur a dyocesa
no. ¶ Opp. ꝙ propter delictuz vni[us] non perdant alij priui
legia. de his que fi. a ma. par. ca. pruenit. Sol. hoc intellige
quando omnia vel maior pars deliquit: alias secus: vt in cō
trario: vel hoc speciale ppter criminis enormitatez. Credo
ꝙ intentus sit textus exuere a priuilegijs tm̄modo delinquē
tes. et sic non ob. zriuz. Gl. est litteralis. ¶ Venio ad v. qa
vero nonnulli. Nullus debet sibi officium predicandi assu
mere nisi hoc sibi a iure seu a sede apost. vel dyocesano epi
scopo licentia zcedatur: alis excommunicatur et sibi non re
cipienti alia pena imponitur. h. d. ¶ Not. primo ꝙ solus
papa vel episcopus in dyoce. potest concedere auctoritatez
predicandi. ¶ Secundo no. ꝙ excommunicandus est of
ficiuz predicandi assumens propria auctoritate. ¶ Tertio
no. ꝙ crescente ztumatia crescere dz et pena. ¶ No. ꝙ q
dam sunt habentes officium predicandi non missi et predi
care possunt: nisi prohibeantur. Quidam sunt non haben
tes officium predicandi nisi mittantur: et tales non predicāt
nisi appareat eis concessum. ¶ Quero qui sunt habentes
potestatem predicandi etiaz nō missi: dic ꝙ episcopi: Mat
thei. vltimo. xxi. di. in nono. xvi. q. i. statuimus. cum si. et pos
sunt predicare in qualibz dioces. vi. q. iii. scriptuz. vl' id loqr
de sola iurisditionis non predicationis: qr missio epi aucto
ritate diuina est cōprobata: dūtamē caueat ab errore. xl. di.
si papa: quia verbum domini non est alligatum. secūdo ad
Thymo. secūdo. Tamen tenet ꝙ si prohibeatur non debz
predicare: sed indulgentiam concedere non potest: etiaz si
non prohibeatur: non habeat specialem pape licentiam vel
episcopi loci. de pe. et re. ꝙ autem. Ratio quia per predica
tionem alieni limites non multū vsurpantur: et sic melior cō
ditio dyocesani et animarum sibi commissarum. xcv. distic.
ecce. vnde eo inuito videtur hoc fieri posse. ff. de solu. l. solu
tionem: tamen eo inuito fieri non potest: vt dixi: quia ei[us] ter
mini videntur occupari. ¶ Quero qui possunt predicare
tanq̄ missi: dic vt in predicatoribus et minoribus: vt in decre
ta. dudum. de sepul. i clemen. ¶ Quero an abbates possint
dare hanc licentiam predicandi: dic ꝙ non: vt in tex. i. de ex
ces. pla. accedentibus: secus si missam vellet celebrare: quia
id zcedere potest quilibet curatus: dummodo constet cele
brare volentem esse presbyteruz. s. de cleri. peregri. c. i. et. ii.
et quia in primo maius imminet periculum: vt. s. c. prox. Di
cit tamen ꝙ si persona predicare volentis sit no. vt quia ma
gister in theologia: vel alius competens predicator per epi
scopum approbatus et deputatus ad curaz: vt sunt ecclesia
rum prelati vel alij quibus predicare generaliter sit conces
sum etiam quilibet curatus hanc potestatem alis auctorita
tem dare poterit. ad hoc. s. de offi. ordi. cum ab ecclesiaruz
sm Inno. quod intelligit Hosti. casualiter et in transitu: sed
episcopus generaliter hoc concedere poterit per totam su
am dyo. de offi. ordi. inter cetera: quod inferior non potest
vt hic. ¶ Quero quis censeatur vsurpator predicatōis offi
cij: dic ꝙ non emissus per papam vel episcopuz: nec probās
missionem per operationem miraculi: seu testimonium scri
pture. s. c. px. ¶ Venio ad gl. Ista gl. qrit que erit zpetēs
pena: dicit ꝙ superioris arbitrio ec. ¶ Venio ad §. adij
cimus. Archiepiscopi et episcopi ipsorum puincias et dyo
ceses suspectas de heresi saltem semel in anno per seipsos vl'
alios idoneos visitent: qui etiam debent si hoc expedierit iu
ramentum recipere et exigere ab illis de vniuersitate de re
uelandis ipsis hereticis seu occulta conuenticula celebrāti
bus: quos sic regulatos etiam relapsos canonice puniet: nō
se purgauerint et renuentes iurare vt heretici iudicātur. hoc
dicit. ¶ No. primo formam procedendi vbi fama est ali
quos hereticos esse in dyo. qr episcopus debet constituere
vnum qui hoc inquirat et qui exigat iuramentum vicinoruz
de eis iudicandis: et eos ad iudicandum compellendum.
¶ Secundo not. ꝙ eo ꝙ quis occultas facit cōuenticulas
suspectus est de heresi. et eo ꝙ non sequitur aliorum mores.
¶ Tertio no. ꝙ infamatis de heresi indicitur purgatio in
qua si deficiant puniuntur vt heretici. ¶ Oppo. ꝙ isti defi
cientes in purgatione non debeant incontinenti puniri: sed
seruanda sit forma. §. qui autem. s. e. So. vt ibi no. ¶ Que
ro an de crimine heresis quis conuincatur per duos testes:
quidam ꝙ non: sed reqrunt ad minus tres per istum tex. q
si sit absurdum ad dicta duoruz testium quē de tā graui cri
mine puniendo damnari: maxime cum truncetur facultas
defensionis contra testes cum nomine ipsorum in hoc cri
mine non dentur: vt. c. fina. i. eo. tit. sed communis opi. est ꝙ
per duos conuincitur testes et hic loquitur de inquisitorib[us] et
requiruntur tres vel tota vicinia vt facilius inueniantur nō
ꝙ omnes debeant denunciare nec tota vicinia: sed vnus de
vicinia. ¶ Quero de exemplo quando a communi cōuer
satione sint desidentes: dic ꝙ sunt laici non professi et portāt
habitum regularem: vel quia non visitant ecclesias nec au
diunt verbum dei: non colūt dominicam forte colentes sab
batū sine lumine etiam clarescente die non commedunt: pa
nis esum abhorrent die dominico nocte vigilant et similia.
¶ Glo. sunt litterales. ¶ Venio ad ver. si qui vero. No.
ꝙ nolens prestare iuramentum ad se purgandum de heresi
est hereticus. ¶ Quid de religiosis qui nolunt dare ex ho
nestate. Dic ꝙ hi non sunt heretici: vt in. c. nuper. de testi. et
c. et si christus. De iureiuran. secus si ex quadaz obstinatia:
qr asserit peccatum iurare etiam in casu licito. Nam tunc ta
lis est hereticus. Ita hic vt patet ibi obstinatione ec. quia ta
les non obstinatione resistūt. Et dicit hostien. ꝙ est leue ar
gumentum ad hereticos conuincendos: vt. l. ii. C. de here
ti. ¶ Capio glo. super verbo iurare est litteralis: et proseq
tur generalis. vide ipsam per te. ¶ Venio ad ver. nolum[us].
Episcopus negligens in heresi prosequēda a dignitate epi
scopali ē deponendus. et alius idone[us] i locum ei[us] surrogan
dus. hoc dicit. ¶ No. casum in quo episcopus negligens
deponitur. ¶ No. ꝙ per inditia pbatur crimen. ¶ Que
ro an debeant ad hoc inuigilare: cū sint dati inqsitores: dic

q sic.J.e.per hoc.lib.vj. ¶ Quero an deponantur episcopi ab inferioribus a papa: dic q non: vnde non procedunt in h inquisitores contra episcopos.J.e.ti.inquisitores.lib.vj. Et iõ solus papa posset eps eum etiã isto casu deponere: ad hoc.iij.q.vij.accusatus.e.c.sequenti.e ita vz intelligi iste textus.

f **Sicut.** Laici cuiuscumq professionis predicare non debent.h.d. ¶ No.primo q negatio preposita signo vniversali equipollet suo contradictorio. ¶ No.ij.q quãdoq vitia sub spẽ virtutis cõmittuntur. ¶ No.iij.q laici sunt interdicti ab officio predicandi.e edictum predicandi est promissorium certorum casuu3. vnde omnis repellitur qui nõ reperitur specifice admissus. ¶ Gl.sũt litterales. ¶ Quero a quibus spiritualibus repellatur laicus. dic a predicando vt hic a recipiendis decimis.xvj.q.vlt.decimas.a recipiendis oblationibus.x.q.i.quia.e.c.sanctorum.a recipienda resignatione bñficij clerici.de renun.qd in dubijs.a cognitione causarum ecclesiasticarum.de iudi.c.ij.e.iij. A recipiendo compromisso de re spirituali. de arbi. contigit.a potestate eligendi.de elec.sacrosancta.e.c. massana. a danda inuestitura.xvj.q.vlt.si quis deinceps. sustinetur tamen de gratia in iure patronatus.de iure pa.qm.e vt ptes suas interponat electioni tractande.eo.ti.nobis.e de his.vide in dicta decre.contingit.

e **Excommunicamus.** Se summat. Et sunt quattuor dicta. ¶ No.primo omnes hereticos ipso iure excõmunicatos. ¶ Secundo no.q diuersitas noiam eodez supposito esse eãrem in substantia non diuersificant. ¶ No.q ex diuersitate modi ad vnũ finez tendentis diuersa non iudicantur: e sic habito fine nõ curandum de mõ vel via qua ad finez peruenitur. ¶ Tertio no.q in crimine ecclesiastico e heresis snia fertur condemnationis p ecclesiaz: sed exequitur p laicum. ¶ Quarto no.q hereticus etiaz de heresi dãnat' puniri non potest per iudicem secularem anteq degradetur: e sic patet q ante degradationez adhuc retinet priuilegium ecclesiasticũ. ¶ Ex v.si quis vo. No.pmo q delicto heresis etiã 9summato potest penitere deprehensus post delicti deprehensionem si cui postq de delicto confiterit. Et sic a cõtrario videtur q post dãnationem nõ possit. ¶ No.penitentiam heretici reuersi ab heresi post deprehensionem: qa detrudi debet ad perpetuum carcerem. ¶ Not. q hodie credens erroribus hereticorũ dãnatur vt heretic'. ¶ Quero an iudex secularis possit quez dãnare de heresi: dicit Jo.an. q non: per hunc tex.ibi: per ecclesiam: quia crimen est ecclesiasticum.J.e.inquisitionis.§.prohibitionem.lib.vj.e condẽnabit eum dyocesanus vel inquisitores si sint in loco.de quo in cle.multorũ.e.ti. ¶ Quero an hec pẽa possit alterari carceris eis redeũtibus: dic q sic: vt eo.ti.cõmissi.e.c.illorum.li.vj. Ita q not querit fm iura ista e pcedit dispositio .c.vlt. Aut de iure hodierno.e talis pena potest in aliaz alterari per inquisitores: vt .c.cõmissi.e.ti.li.vj. ¶ Quero an accusator in heresi possit desinens ab accusatiõe euitare penaz talionis: sicut e ipse de heresi accusatus Jaco.de are.C. de accu.l.si.dicit q non. Nam speciale est in crimine heresis vt quis possit penitere: sed accusans non cõmittit crimen heresis: sed calũnie in quo crimine non est statutum per penitentiam vitari penam.ad hoc qd no.C.de questio.l.penul. ¶ Circa vltimam partem op.q credentes nõ puniatur pena hereticorũ.J.e.excõmunicamus.§.credentes. So.q daz sunt credẽtes hereticos esse bonos: e talibus imponitur pena de qua ibi: q2 isti ex quo sunt alias catholici non sunt heretici. Quidam sunt credentes erroribus erroz: e tales sunt heretici: fm Ab.ad hoc.J.e.accusatus.§.si vero.lib.vj.host.sentire vr q ista decre.corrigat illaz tene primum. ¶ Quer.gl.ij.q2 prima litteralis qua pena puniantur per iudicem laicum postq sunt 9dẽnati per iudicem ecclesiasticum. Dic q docentes vltimo supplicio.addiscentes pena.x.librarum: si nondum addiscerunt: sed in erũt cã addiscendi.C.e.l.quicunq. Si vo iam didicerũt pari pena puniunt.C.de mathema.l.culpe: quia in pari culpa sunt tam docentes q addiscentes: vt ibi. ¶ Querit glo.vlti.an deprehensi vel condẽnati possint redire: dicit gl.q sic: e ecclesia debeat eos recipere: q2 ecclesia nõ claudit gremium redire volentibus.C.de summa tri.e fi.ca.l.inter claras.e q2 delicti veniam petenti damus. Ita tamen vt in perpetuũ carcerẽ maneãt: vt hic ps.e symoniaci in monasterio detrudantur.i.q.j.reperiuntur.e ipsi etiam heretici censentur.i.q.i.eos qui.

a **Absolutos.** ¶ No.q hereticus pdit obligationem fidelitatis e homagij ipso iure eo q hẽticus. ¶ Secundo no.q laicum priuat ecclesiaz in crie ecclesiastico etiã debito temporali: e potest ei tollere obligationem psonalez quesitam. ¶ Quero quid de familiarib' seruis e libertis. An sint absoluti: dicit Hostiẽ.q sic.non ob.x.q.iij.qm.de sen.ex.iter.q2 loquitur in excõmunicato non heretico: vxor vo non recedit ab excõmunicato. Quid si occulte esset hereticus. dic q non esset absolutus a fidelitate heretici: vt.c.sicut tuis.de symo.e ar.ff.de spon.c.sicut nob. Hoby.dicit idem si occulte: dũmodo pbare possit e cum pbatum esset,pcederet eius dictum.de vb.sig.cum oll. Quid de filijs hereticoz an sint absoluti a patria potestate: dic q sic.J.e.c.ij.lib.vj. ¶ Querit gl.iij.an sint absoluti ipso iure: glo.dicit q sic.per hoc dicit Hostien. q licz recõciliẽtur nõ recuperant pristinaz obligationẽ.ar.ff.de diuor. de illa.sic .c.vrgentis.ff.e.secus si ad temp' lata eẽt snia.s.qãdiu stẽ.de penis.c.vlt.in fi.quia tunc per absolutionez excõmunicationis recupat hec iura.facit qd no.de vi.e ho.cle.c.fi. In 9riũ .ff.de elec.q2 dili: ẽtis.illud i ecclesia h in pelato. ¶ Querit glo.quid si aliquo iuramento quis tenebatur soluere heretico certa die: an si non soluit sit piurus: dicit q nõ: q2 inest 9ditio. Idẽ si sub pena inest conditio. Si in tali statu permanserit.ff.de iureiu.queadmodũ.e.J.e.excõmunicamus. §.credentes. Hic non sunt alia.

¶ De scismaticis Rica.

¶ Quia scisma itendit hẽsim p eo q oẽ scisma itendit sibi 9stituere ecclesiasticã vlẽm ecclĩam impugnare q vna ẽ.xxiiij.q.i.loquit. vnde peccãt in articulũ fidei: e in vnaz sanctã ecclesiã catholicã. Jõ ponit Rica de scismaticis fz gof. Materia hẽ.i.q.vij.quotiẽs.xij.q.i.factis.e duob' se.e.c.denicq.ix.q.i.ordiationes.xxiiij.q.iij.iter hẽsim.e.c.cleric'.ij.q.i.in plurib' capl'is.e repetitur in.vj. Et dicũtur scismatici stricte: q2 diuisi ab vnitate ecclesie conant sibi epos sacerdotes e 9stõnes facer.i.q.j.nouatianus. Large scismatici dñr eriosi: sed excõmunicati min' large ex qb' aliq non peccant.de resti.spo.l.fas.de sen.ex.inquisitioni. Insurgens cõtra epm suũ e tenens epatum e suos sacerdotes faciens dicitur scismatic'.e locũ hz decr.i.vij.q.i.scire.xxiiij.q.iij.inter scisma.e sunt excõmunicati velut heretici. Alij 9 fm Inn.g hoc no.J.c.i.e h tenet ibi host.dũmõ recognoscant romanaz ecclĩaz: q2 tũc nõ est ab vnitate diuisus. e qui nullum caput recognoscit: nõ tamẽ epatum tz nec epalia exercet: talis Azephalus reus e improbus dr: sz nõ scismatic'.xij.di.nulla.xxiiij.q.ij.abbatibus.dicuntur etiam scismatici qui 9iurant 9 platum: non tamẽ hz locũ in illis decre.i.q2 non sunt suspensi: sed suspendendi e deponẽdi: fm Inno.e Host.

p **Quod a predecessoribus.** Irrite sunt ordinatiões beneficiorum collationes ecclesiasticarum rerum: alienatiões facte a scismaticis: e a dignitate e ordine suspendit qui iurat scisma tenere.

b.d.§.facit quatuor dicta.secundum ibi:adiicientes.tertius ibi:alienationes.quartus ibi:illos vero. ¶ Oppo.quod guido non fuit scismaticus:quia cum reuerit ecclesia non est scismatic⁹ sed poti⁹ qui ab eo diuertit.So.dicit hosti.quod ipse se intru/sit tempore alexandri canonice electi:et sic incurrit penas.xxiii. di.in nomine dñi.de elec.licet.illa tñ nondum emanauerant. Ideo dicunt scismatici et etiã apostate.lxxix.di.si quis.i.et.c. si quis pecuniã.et tempore talium ecclesia quo ad ipsos vacare ce͂setur fm eũ. ¶ Op.quod immo nõ restituentes res ecclesiasticas et indebite alienatas non sunt excõicati ipso iure:sed excõicãdi veniant.de.c.conquestus.§.de fo.cpe.Sol.contrariũ loquitur in non scismaticis:et sic nõ ob.fm hosti.Quid autem si tales res non possint haberi nisi pecunia restituta/dic vt no.in.c.fi. §.de re.eccle.non alie.et in.c.ecclesia.el.ii.de re.ec.non alie. ¶ Uenio ad glo.Et oppo.cum secunda glo.quod immo nõ sunt omnino irrite ordinationes ipsorum.ix.q.i.ordinatio nes.et.§.c.proxi.Sol.dicit glo.quod quo ad characterem:dum/modo in formã eccle sic conferantur non sunt nulle quo ad executionem nisi dispensetur et dispensatur cũ recipiente ordines a scismatico ignoranter:secus si scienter.Or vt intelli gas tex.et glo.duo sunt consideranda.primum quod hic agitur de effectu et validitate gestorum a scismaticis:et per hoc pre-supponit Guidonem Octauianum fuisse scismaticos. Se cundo agitur de pena fouentium scisma.his visis hebimus totam materiam capituli. ¶ Circa primum videnda sunt aliqua.primum qui dicatur proprie scismaticus:et an scisma/ticus sit hereticus excommunicatus vel suspensus: et ex hoc apparebit an octauianus hic fuerit scismaticus. ¶ Secun do agetur quid de gestis talium prelatorum in scismate exi/stentium:aut aliter in potestate deficientium erga spiritua-lia. ¶ Tertio quid de gestis erga temporalia. ¶ Quar/to quid cum gestis inhabiliter erga spiritualia per taliter i habiles possit dispensari. ¶ Ad primum dicitur quod scisma tici quandoque sumuntur largissime:vt omnis in peccato mor tali constitutus.et hoc modo potest dici scismaticus iste oc-tauianus.xxiiii.q.iii.apostolice.i.q.i.sacerdotes.magis stri cte:tamen large. ¶ Secũdo dicũtur scismatici excommunica ti:ex quibus aliqui peccãt:aliq nõ:licet sine peccato non de-beat excommunicatio ferri.de resti.spo.litteras.de sen.ex. inquisitioni.Tamen hi sunt a deo et ab ecclesia:immo etiam a cetu fidelium diuisi et seperati primi a deo tantum:sed nõ ab ecclesia:sunt enim adhuc in peccato existentes in commu nione ecclesie. Item altero respectu possunt dici stricti⁹ di uisi:quia facilius reconciliantur peccatores quam reconcilien/tur excommunicati:vt patet de sen.excom.cum desideres.et .c.a nobis.et de pen.et remis.c.omnis. ¶ Tertio magis stri cte:vt qui conjurationes faciunt contra episcopum propri um:et in his non habet locum hec decre.non enim sunt suspẽ si:sed suspendendi:fm Innocẽ.et Hostien. ¶ Quarto ad huc magis stricte possunt dici scismatici qui contra propri um episcopum insurgunt et episcopatum tenent et suos con stituunt sacerdotes et constitutiones faciunt.vii.q.i.scire.xx iiii.q.iii.inter scisma.Quidam sunt scismatici strictissime,p ut hic sumũtur:vt qui sunt diuisi ab vnitate ecclesie: et qui co nantur sibi episcopos presbyteros et constitutiones facere. vii.q.i.Nouatianus. Nunquid autem proprie sint heretici vt sicut incurrant excommunicationis sententiam:et alias pe nas hereticorum:videtur quod sic:quasi male sentiant de illo ar ticulo vnam sanctam ecclesiam.Alii tenent contrarium: quod proprie non sunt heretici.Et hanc opi.tenet Host. dummo do recognoscant romanam ecclesiam:quia tunc nõ sunt ab vnitate diuisi:vnde licet duo se contendant pontifices roma nos:per hoc heretici non sunt:quia credunt vnam ecclesiam: nec credunt plures sponsos vnius ecclesie:licet quilibet se credat sponsum esse eiusdem vniuersalis ecclesie.Si tamẽ quis se papam contenderet eo spiritu quo crederet ecclesiã duos habere romanos pontifices esset hereticus: quia ne-cessario crederet duas ecclesias contra illud.et vnam sanctã ecclesiam catholicam.Et sic intellige Jo.vii.q.i.non autem. Unum tamen aduerte quod non recognoscentes caput nõ ta men episcopatum tenet nec episcopalia exercet talis dicitur acephalus et improbus:sed non scismaticus.xii.distin.nul/la.xxiii.q.ii.abbatibus. Non credo tamen quod hoc sit lõge ab heresi si non recognoscit superiorem saltim papam:immo et si non recognosceret episcopum vel proprium sacerdotẽ in recipiendo sacramenta:vt no.in.c.omnis vtriusque.de pe. et re.Ex his apparet an hic Guido fuerit scismaticus. Nam textus.Host.dicit quod scismaticus fuit:quia se intrusit tempore alexandri canonice electi:et sic incurrit penas.xxiii.disti.in nomine domini:et de elec.licet illa tamen nondum emanaue rat.et dicitur scismaticus talis etiam apostata.lxxi.di.si quis. et.c.si quis pecuniam:et tempore talium ecclesia vacare cense tur:fm Hosti.et per hoc est expedita vna pars primi tangẽ di. Nunquid autem quilibet scismaticus sit excommunica tus:videtur quod sic:vt hic nouerint se sententie excõmunica/tionis subiacere.ad hoc quia scismatici dicuntur heretici:vt .§.viii.Omnis autem hereticus est excommunicatus.§.de hereti.excõmunicamus. Alii dicunt tales non excõmunica tos:sed excommunicandos.xxiii.di.in nomine domini.in fi.vbi dicitur dãnetur.Non ob.hoc.c.quia illos dãnauit lo caliter et ad tempus.Dicit tamen quod isti hodie sunt excom/municati ipso iure.iuxta.c.licet.de elec. Et sic hodie stare/mus illi decisioni:non tamen sunt excommunicati ex eo ca-pite:quia sunt heretici. Item quia hic excõmunicat contra venientes illis qui hic statuuntur et precipiuntur contra scis/maticos.Dic quod scismatici respectu vnitatis ecclesie:qui di-uisi sunt ab eo quod ecclesia pro articulis determinauit fidei vt sunt greci excõmunicati sunt ipso iure.xxix.dist.nulli.vn de dicit Hosti.quod illi scismatici tñ sunt excomunicati qui se contra romanam ecclesiam extollunt: et ab ipsa se separant: quia tales sunt heretici:vt.s.c.excõmunicamus. Alii autem sunt excõmunicandi.s.scismatici large qui non sunt contra articulos fidei nec contra vniuersalem ecclesiam: ita quod sunt suspensi non excõmunicati:vt hic in fi.de quo remittit ad sũ mam huius ti.Dic vt ibi. ¶ Nunc venio ad secundum qd. de gestis a talibus an valeant erga spiritualia:dic quod quedã geruntur ab eis actiue:quedam passiue. Primo casu dic quod quedam geruntur ab eis sacramentaliter in quibus est exe cutio necessaria:vt in ordinibus:quedam in quibus execu-tio non est necessaria vt in aliis sacramentis. Nam quedam sunt sacramenta in quibus vltra gratiam sacramenti nihil est:quedam sunt vltra gratiam:quia consistunt in agere ex-pectãt executionem. Primo casu dic quod quidam sunt scis/matici largissime:vt quia peccantes mortaliter leuiter tamen: ita quod non sunt suspensi a iure vel ab homine nec irregulares et tales conferunt ordinando characterem ordinis executio-nem etiam non ligatam:nisi aliud subsit impedimentum: et hoc credo verũ et ignorantibus et scienter recipientibus a talib⁹ quod patet:quia in recuperatione executionis nõ egẽt ali/qua dispensatione:sed statim cum sunt absoluti a peccato in continenti recuperant executionis potestatem: licet quãdiu sunt in ipso peccato ligata sit ipsa executio:quo ad deum:vt ad sui commodum:sed ad detrimentum sic non possint exer-cere.ad hoc de cohabi.cleri.et mulie.c.fi. Idem per omnia si sit excommunicatus excõmunicatione minori que priuat tantum participio sacramentorum:qui tales non habent in-fectam nec ligatam executionem: hoc patet quia statim cum egerint penitentiam sine aliqua reconciliatione:licet eis suũ ordinem exequi:saluo quod habetur de tempo.ord.ex tenore. hoc confirmatur:quia gratia ordinis non confertur per mini-strum:sed transit immediate a christo in ordinatum. Infe-ctio ergo ministri non viciat.xxxi.di.§.verum. Item ex quo minister non habet infectam executionem:quo ad ecclesiam et alios: licet habeat quo ad se tantum in quãtum operatur in aliũ transfert executionẽ:quã nõ habet isto respectu ligatã. Quidã sũt scismatici magis stricti.i.large vt sũt peccãtes infames: nõ

tamē suspensi vel ab ecclesia precisi:nec grauiter peccantes:
et idem per omnia quod pz:qa symoniaci in bñficio sunt in
fames.C.de epi.et cleri.l.si qq̄.§.fi.et tamen conferūt ordi-
nes.de symo.per tuas.ii.hoc intellige fm no.de renū.c.nisi
cuz pridez.§.ppter ɔsciam:qr non pcederet in infamib⁹ tra-
ris:quia isti sūt suspensi quo ad alios. Quidaz sunt scismati
ci adhuc magis stricte:quia extra corpus ecclesie:vt sunt ex
cōmunicati.et idez p ola:quod dicaz in aliis suspensis. Qui
dam sunt scismatici:vt grauiter peccantes in tm q ab ordi-
ne aut officio ordinis sunt suspensi:et hoc potest contingere
multipliciter:vel quia excōmunicati:vt dixi proxi.vel qr cō
miserunt delicta ex quibus incurrūt irregularitatem rōne
qualitatis adiuncte:qr delicta sunt notoria: que causant ir-
regularitatem:fm illa que scribit Hosti.de renun.nisi cum
pridem.de tempo.ordi.ex tenore.et c.fi. Uel qr est tale de
lictum cui⁹ origine ordo suspendit:vt in symoniaco in ordi
ne:vel qr etiaz est ab homine suspensus:vel quia deposit⁹ ab
officio a quo ordines conferuntur.lxxxi.dist. Maximian⁹
et c.si quis clericus.et c.si quis presbyter:vel qr est episcop⁹
qui episcopatui renunciauit etiam quo ad ordinez.de ordi.
ab epi.c.i.et.ii. In his omnibus aut tales ordinati sunt scien
ter a talibus et non recipiūt executionem vel si recipiunt:re-
cipiunt ligatam:et q egent dispensatione:fm omnes.de or.
ab epi.c.i.et patet.ix.q.i.ordinationes.xxxii.di.§.veruz.aut
tales sunt occulte suspensi et tolerati:et conferunt ignoranti
bus. Et hic Inn.tangit opi.aliqui sentiunt q licet tales cō-
ferant characterez et habitum non conferunt executionem:
patet:quia ipsi non hñt:ergo aliis non pñt dare quod nō ha
bent.i.q.i.Daybertum.de iurepa.quod autez. Secūdo ha
bent de hoc casum.de ordi.ab epi.c.i. vbi ordinati a talib⁹
expectant dispensationem.ergo concluditur q non habent
executionem.inno.hic in prin.gl.variauit et iuxta finem sen
tit q tales suscipiant habitum et executionem et non ligatā.
ad hoc alleg.ix.q.i.ordinationes.i.q.i.xps.vi.q.v.c.ii.et.iii.
Nec ob.ix.q.i.c.i.et.iii.x.de ordi.ab epi.c.i.et.ii.quia loqtur
de nō tolerato ab ecclesia: sed per sñiaz vel denūciationem
erat interdicta executio.ideo eā aliis dare nō pōt. Scdo
qr ordinator nihil ɔfert in ordinatione:sz solus deus.xxxii.
di.§.verū. Tertio qr de⁹ cor interrogat et nō manū. xiiii.
q.v.si quid inuenisti.xv.q.vi.c.i. Quarto qr ordinatus
talis recipit ordiatōez:ḡ et executionē: alias frustra eēt talis
receptio:recipit ergo et executionez ex quo aliud non impe
dit. Est enī ordo sacrū signaculū:q ɔfert spūalis potestas
et officiū faciendi ea q ptinēt ad illū ordinez:ergo ordinat⁹
suscipit hanc potestatez nisi aliter ipediat. Quinto quia
hereticus excōicat⁹ et dpositus cōficiūt corp⁹ xpi de quo.x.de
cle.ex.mi.c.ii.ergo cōficit ordinādus. Sexto qr nō iue
nit q aliqua pena suscipientib⁹ a talib⁹ iponat nisi scienter
suscipientib⁹.i.q.i.perfectionez.et c.ventuz.xxxi.di.§.porro.
Una qr hec pena nō apperet iposita a iur naturali:sz pot⁹
cōtra qr cū solus deus in operatione ordis operat:seu col-
latione:quar vicarius xpi ignorātib⁹ penā infligeret:nō enī
subeēt causa propter quā ignorātib⁹ pena iponeret. Ul
timo si hoc esset verū si vnus suspensus ordinasz vnuz: ille
aliū i infinitū forent iste suspensiōes:et ex hoc seqret absur-
ditas itolerabilis:qr tot essent vicula q vix aut nūq habe
ret aliqs ordis executionem.ad hoc.c.i.et.ii.de ordi.ab epi.
Conatur respōdere q qn ignorātia est supina egent dispē-
satione:hec respōsio nō ē bona.ad.c.i. vbi pz q etiā vbi nō
est supina ignorātia exigit dispensatio:sz respondet q hoc
ideo qr nō potest ibi esse sine suspitione sci eqn renunciauit
epus sic manifeste.iō h illud inducit:sz si pbaret ignoran
tiaz nō exigeret dispensatio.allegat.ix.q.i.ordinatiōes:po
stea hoc correxit cōcludens q iusta cā fuit statuēdi ab eccle
sia:q tales a talib⁹ ordinati:licet recipiūt hituz et executiōez
ligatā.tn recipiant ita q egeāt dispēsatiōe saltē epi:qr cuz
cōferētes habēt ligatā:et ipsi etiā recipiūt ligatam:qr nemo
imprimit qd nō hz:et hoc firmat glo.i.d.c.i.et.ii.hosti.remit
tit ad no.i de cō.c.i.et.ii.et ad sūmā.e.ti.§.quid iuris. hec ē ve
ritas q recipit executionē sz ligatā: ita q eget dispēsatiōe
aut ergo recipit qn ignorāns et durat ignorantia. et dic q illa
durāte preferr opinio veritati:et ille attenta opinione hz
executionē:vt ɔficiat sicut et ali⁹ et ēt alteri ɔferat ignoranti:
superueniente autem scientia eget dispensatione: quia de ta
li ordinem suscepit.alleg.de eo qui or.fur.susce.c. veniens.
de secundis nup.c.ii.de presby.non bap.c.i.ii.et.iii. Ex hoc
infertur responsio ad secundum si vnus suspensus et ordinat
alium:et similiter ille alium:et sic deinceps:tan omnes care-
ant executione. Quidam tenent q sic. Inno.hz hoc p absur
do:vt dixi.vnde dicit ipse q nō est verum q potestas ordi-
nandi tollatur in infinitum:qr non extendit nisi ad ordina-
tore nominatim precisos:vt patet hic quasi diceret nō tran
sit hec pena ad tertiam personaz:sicut in excōmunicato. Di
cit tamen q lex contradicit q si per plures manus ambula-
uerit idem erit.ff.de minori.l.in causa.§.fi.et.l.fi.et vbi:et qd
dicit canon de radice infecta bonus fructus exire non pote
rit.i.q.i.fertur. Hosti.dicit q durante ignorantia sic ordina
toriz prefertur opinio veritati in omnib⁹:et omnia fide xpi
purgantur.de coha.cle.et mu.vestra.veritate autez compta
vt dictum est necessaria erit dispensatio:et dato q totus mū
dus esset inuolutus et multitudo foret in cāusa prehibit sal-
tem pape causam legitimam dispensandi:de ordi.ab epi.c.
i.et.ii.de tempo.ordi.c.ii.de cleri.excom.mi.c.latores. Ex
his apparet quid de notorio fornicatore et tenendo q sit sus
pensus:et q mihi verum videtur:vt dicaz.i.de cle. excō. mini.
si celebrat.et patet q si omne crimen notoriuz causat irregu
laritatem:ergo et hoc:vt no.x.de renuncia.c.nisi cuz pridez
saluo nisi diceres q hoc nō est graue:vt pz de iudi. At si cle
rici. Tunc tenendo quod dixi idem dicendū est de eo. et h
tenent hic doc.alleg.xxxii.di.§.ver. Et si queratur qua
re eodem modo non infert ecclesia characterem et habitum
ordinis. Dicunt Doc.hic q talia vt gratia non sunt in po-
testate pape:sed christi. Ideo in non peccantibus vt ignorā-
tibus nihil statuere potest.xxxii.di.§.verum. Executio aūt
est in potestate pape:hinc est q quotidie aliquos suspendit
alios ab executione deponit et priuat:vt patet in iurib⁹ ipo-
nentib⁹ penaz suspensiōis officii et depositionis ab officio.
Ex his pz quid dicenduz de his qui sunt ordinati ab illis q
sunt ab ecclesia vel administratione remoti: sed tales fz ve
ritatem non sunt suspensi ab ordibus vel officio. Ideo pos
sunt conferre executionez:licet peccēt conferendo: sicut pa
tet in renunciante episcopatui:quo ad locum et quo ad ordi
nem. Nam talis executionem retinet et de mandato alteri⁹
confert sine mandato imprimit executionem: sed ligatam.
et hoc ppter defectum potestatis in obiectuz: vt dicto.c.i.et
ii.de or.ab epi.q epi.renun. Ex his patet qd dicendū de
ordinatis ab intrusis. Inn.dicit q tales nō sunt suspēsi. Iō
conferunt executionē. Non ob.lxii.dist.i.c.i.et.ii. qr intrus
non confert executionem ex eo q sit suspensus:sed confert li
gatam ex eo:quia illi quibus confert non sunt eius subiecti:
et sic deficit obiectum in quo conferebatur. Dicebam se
cundo q quedam ab eis geruntur in quibus non est neces
saria executio:sed sola gratia est ibi pro executione: vt ba-
ptismus.corpus christi.penitētia. vnctio sacra.et tunc aut ta
lia sacramenta sumuntur a scismaticis largissime:quia pec-
catoribus:non tamen suspensis et indubitanter recte suscipi
untur:quia gratia non transit per ministrum:sed immedia-
te a deo in suscipientem sacramentum nec virtutem ei⁹.xxx
ii.distin.verum.et patet de cohabi.cleri.et mulie.vestra. Est
tamen verum q quoddam meritum sacramenti prouenit a
sacerdote:quod meritum tunc non habetur ab infecto mi-
nistro.et sic loquitur dictus.§.verum.et c.sc.i.q.i.etiaz.et tria
.c.sequētia. Nam quoddam est meritum quod in sacramē
to prouenit ad suscipientē ex sacerdote bono.i.q.i.p Esaiā
et tale nō dat ab infecto ministro:et h credo siue sciēter siue
ignorāter. et talia sacramenta suscepta sunt. Quidā sūt scis

matici magis stricte vt suspensi: heretici vel excõicati vel aliios ab ecclesia precisi habentes ligatam executionem: nõ tamen deficientes in habitu: et tunc si sacramenta hec in quib⁹ gratia sola est pro executione suscipiunt ab ignorãtib⁹: hñt omnem suum effectum: q: gr̃a immediate prouenit a deo: nõ per ministrũ: et sic non attenditur qualitas mistri. Meritũ tamen qd̃ puenit a sacerdote nõ prodest ex quo infect⁹ et in hoc differt a sacramento expectãtibus executiõem: q: ĩ illis executio descẽdit a ministro lz gr̃a a deo. Igit cũ gratia hic sit p executiõe non expectat alia executio. et sic infectio ministri: que nõ inficit gr̃am: nõ inficit sacramenti effectũz. Si autez sacramenta talia necessitatis sumãt scienter: et in necessitate. Idem vt decõ. §. verũ. ad h. i. q. i. superueniente. saluo q̃ in heretico et excõicato a quo corpus christi etiaz in necessitate et articulo mortis sũmi nõ dz: vt. d. c. superueniente. et no. Inno. de hereti. fr̃nitatis. Alia sunt sacramẽta necessitatis vt baptismus. et bene a talibus suscipiuntur et hñt suum effectũ. Si aũt a talibus sumant scienter et voluntarie gr̃a nõ confert in sumente: q: sumẽs assumẽdo peccat: ergo ibi gratia non adest. ¶ Que aũt sit differentia inter sacrm̃ baptismi et eucharistie: vt secũduz non recipiatur ab heretico etiã in necessitate primũ sic reddit gl. xxiiii. q. i. §. sed illud. ad fi. q. si maior necessitas et vtilitas sacramenti est in baptismo. Naz per baptismuz remittitur pena purgatorij si in fine recipiat: quod nõ fit per solã ɔtritionez: vt de pe. di. ii. nullus. Itez quia baptismus est ianua alioruz sacramentoruz. Itez q: in sacramento eucharistie ɔsueuerunt heretici errare: nõ aũt in sacro baptismi: vt in. c. scisma. xxiiij. q. i. et de ɔse. di. iiij. sine hereticus. Item q: qcunqz accipit baptismum: accipit corpus christi: sz nõ ɔuertit. de ɔse. distinc. iiij. nulli. est aliq̃tenus. õba vt plurimũ sunt Innoc. de hereti. fraternitatis.

¶ Uenio ad secũdum an gesta cũ talibus passiue valeant in spũalibus: et dic si sunt criminosi et scismatici late nõ tamen suspensi vel ab ecclesia precisi: et suscipiunt q̃ ad ecclesiaz habitum et executionem non ligataz: sed a deo suscipiunt ligatã quãdiu sũt in peccato: q: nõ possunt licite absqz peccato ordines exercere nisi fuerint excõmunicati solũ minori: vt. J. de cle. ex. mi. si celebrat. Si sunt scismatici secũdo modo: q: excõmunicati suspensi vel ab ecclesia precisi vel irregulares sp recipiunt habitum et caracterez et executionez ligatum: tñ et nõ possunt absqz peccato celebrare. de tẽpo. ordi. c. si. Sentit tamen Jon. q suspensus recipiens nõ egeat dispensatiõe nisi quãdo est irregularis: vt homicida vel in alijs criminibus impedientibus executiõem post peractaz penitentiaz: alis dicit q sublata suspensione: et peracta penitentia licite celebrabit: et ordinez exequitur: qd̃ non est verũ: q: suscipiendo ordinez eo existe suspenso incurrit irregularitatez: hec vera saluo q̃ in recipiẽtibus ordinez in apostasia: vt. J. de aposta. c. i. et. ii. et melius. c. si. de excõicatis õo vl sentire Inno. hic q adhuc ipsi in excõicatione ordinati egeant dispensatiõe: q eos equiparat ordinatis in irregularitate. Nunqd autez ordinãdi a talibus possim licite recedere et ppria auctoritate recusare. Aut subditi possint recipere ordines a talibus. dic in casibus in qbus dixi eos conferre ordinez et executionez nõ ligataz planũ q ab eis: licet sint in peccato lz recedere nec aliquo mõ vitare. Ad hoc de cohabi. cle. et mu. vĩa. xxxij. di. §. verũ. In casibus in qbus dixi eos conferre executionez: sed ligataz. Aut notorij inhabiles: et tunc ex quo sũt notorij: licet ab eis recedere. de cohabi. cle. et mu. vĩa. lz aliqui q̃s recitat Inno. hoc dicant spãle in symoniaco et notorio fornicatore. Tamen vt concludit in. d. c. vestra. et. c. p tuas. de simonia. Idez est in q̃cunqz delinquente notorio: q: ppter notorietatez a talibus licet recedere propria auctoritate. Aut de inhabilitate eorũ non constat notorie: sed et solus ordinãdus et tolerandus ab alijs. et tunc in vna pte Inn. dicit q a talibus non põt recedi. fallit in excõicato q̃tũcũqz occulto: q: põt dicere a te non recipiam ordines cum excõmunicatus sis: nec volo tecũ participare: et ex hac cã possit appellare: sed secus in infamibus et criminosis et alijs ĩ quibus nõ est admittenda talis exceptio. Sufficit enim q ab ecclesia tolerant. viii. q. iiii. nõne. Et est ratio q: excõmunicato participare non est sine periculo. In alijs secus. hoc confirmat Inn. q: si a talibus posset recedi nõ misisset xp̃s quidam ad predicandũ cũz alijs si tales possent vitari. i. q. i. christus. vij. q. ii. c. ij. In hac opi. fuit Hug. et Mar. hispanus: vt no. i. q. i. si qui a simoniacis. et. c. reperiuntur. Mihi vr̃ q ab eis nõ suscipere ordines auctoritate iuris. Si eniz vbi sciunt inhabilitatem ius imponit penã q̃ĩ ɔtẽnant recipiant: vt sic careant ordinis executione: nõ video quãdo ius det eis licentiaz vt recedant ab eis: imo precipit: vt patet de ordi. ab epi. c. i. et. ij. Alias ad pctm̃ et penã illaquearent: q: ex vna pte ius vellet eos nõ posse ɔdicere: ex altera ius imponeret penaz q̃re recesserunt. et. §. verũ. xxxij. di. et similia loquunt in officijs et sacramẽtis quibus nõ inficiuntur propter ministrum infectuz. hic in collatione ordinis ĩ qua propter sciam inficiuntur: vt dixi: q: aliquid expectãt ab ordinatore.

¶ Ad tertiũ qd de gestis a talibus erga temporalia ppter quod Glo. vltima querit quare nõ valeat contract⁹ a scismatico: dicit glo. q vacare censetur. de prescrip. c. i. vñ non valent que a tali fiunt in preiudicium ecclesie. xii. q. ii. si quis. de rebus. ¶ Eadem glo. querit secundo an possit prelatus scismaticus ecclesie acquirere. et an taliter quesita valeant: dicit glo. q vr̃ q non: q: cõmodũ cũz incõmodo ɔpensari debet. ff. de neg. gest. l. si negotia. dicit glo. q fauore ecclesie credit q teneat acquisitum: q: quod fauore alicui⁹ introductum est in eius lesionez non conuenit retorqueri. C. de legi. l. q fauore. Nec ob. q cõmoduz et c. s̃m host. quia id habet locuz quãdo cũz eadez persona essent facti duo contractus et ɔnexi. C. de re. pu. l. vna. sed si contractus separati: vel cum diuersis psonis initur: hz locũ gl. ad hoc. ff. de minori. l. et. Tamẽ dic q̃dam geruntur a scismaticis. i. peccatoribus largo mõ: et valent fortius q̃z spũalia. Quedaz geruntur a scismaticis. i. suspensis ab administratione spũaliuz tm̃. et adhuc valent gesta in temporalibus: ex quo non sunt a temporalibus suspensi. de symo. licet hely. de offi. deleg. venerabili. Quidam sunt suspensi et a talibus et a spiritualibus vel totaliter remoti vel ius administrandi nõ habentes mõ. Quedaz gerunt a talibus ad cõmodum ecclesie et talia valẽt. Quedaz gerunt ad incõmoduz et talia nõ valent vt alienando et dilapidando et si. vt hic. et not. de elec. c. nihil. et. ã. de dolo. veritatis. Quãdoqz a talibus sunt gesta aliqua ad cõmoduz: aliqua ad icõmodum: et tunc aut ɔtractus sunt cõnexi et cũ eadez psona et talia inuicez ɔpensant. ff. de neg. gest. l. si negotia. ff. ne mino. l. etiaz. Aut negotia sunt sepata vel cum diuersis personis et non admittit hic ĩ de ɔpensatio commodi et dãni: sed ecclesia potest complecti commodum et respuere incommodum erga diuersa: q: hoc in fauorem ecclesie introductum est: vt commoda possit amplecti: non ergo ad eius incõmodum debet reduci vt cõmodum cum incõmodo recompenset. Iste articulus plenius explicatur. in. c. nihil. ã. de elec. et plenius etiam dixi in. c. consultationibus. de iurepa. vbi hãc materiaz examino. Et per hoc infert hic Uin. q si res alienet per scismaticum quod poterit reuocari. Habebit tamen regressuz emptor contra scismaticum alienantem: sicut et ĩ simili emẽs a falso tutore. ff. quod cum fal. tu. auc. l. falsus. §. doli. s̃m Uincen.

¶ Ad vltimum quis dispensabit cum ordinatis vel spiritualia recipientibus a scismaticis: et dic in sacramẽtalibus dispensabit et reconciliabit solus sacerdos parrochianus ĩ illis sacramentis: que aliam non spectant excusationez. In sacramentis expectantibus executionez videtur q episcopus ex quo papa sibi non reseruat: vt in. c. fe. arg. de senten. excõ. nuper. Jo. dicit q episcopus dispensat. Glo. in. c. fe. tenet q aut est qs sciẽter ordinat⁹ a scismatico et solus papa dispẽsat: sicut i eo q in apostasia ordinẽ suscepit. J. ti. px. c. si. et h̃ tz Hhy. q: episcopus non dispensat nisi a iure specifice appa

vel expreſſuꝫ.de tempo.or.c.dilectus.de quo ꝟ iudi. at ſi cl
rici.dic ſm hoſti.ſi agit de epatu obtinendo ſolus papa diſ
penſat.de elec.qꝛ diligẽtia.Idẽ de abbatia exempta. de cõ
ſue.cũ venerabili.de renũ.c.ſi.⁊.c.pe.in aliis beneficiis ſi ſci
enter vel ſupina ignorantia receperint ordines ſolus papa
diſpenſat ſi ignorantia eſt pbabilis diſpenſat pprius epiſco/
pus nõ deliquẽs.de or.ab epi.c.i.⁊.ij.deliquẽs.ſi vt ipn.gl.

f **Raternitatem.** Ordinatus a ſciſmatico
ab officio eſt repellendus niſi probet ſecum di
ſpenſatum p habentẽ ptãtem.h.d. ¶ No.pri
mo ꝙ ſciſmaticus ordines ꝯferre nõ põt.de que.ꝟ.c.proxi.
¶ Secũdo no.ꝙ nõ ſufficit in legittie ordinato pbare ſe
cum fuiſſe diſpenſatũ niſi etiã pbet diſpenſantẽ hũiſſe ptãtẽ
diſpenſandi. ¶ Op.ꝙ ordinatus a ſciſmatico ſit repellen/
dus.de notarij.ꝟ.c.pri.cuius ꝯtrium preſupponit tex. dũ di/
cit poteris.So.expone poteris.i.debebiſ.vl dic ꝙ ideo ſic
dixit pter diſpenſandi facultatẽ: qꝛ forte fuit ignorãs.ad
hoc no.in gl.⁊ ſic hꝫ locũ etiã in ignorãte ſm gl. ¶ Querit
gl.i.qd ſi ſit ordiatus ab illo q ſciebat ipm idignũ an videa
tur cũ eo diſpenſatũ/ gl.ꝙ nõ:dato ꝙ nõ poſſet diſpenſare
de cleri.cõiug.diuerſ.xi.di.quũqꝫ:vbi deponitur ordina-
tus ab eo ꝙ poterat diſpẽſare qꝛ ꝯcubiariꝰ: expreſſa tñ cau
ſa preſumit diſpenſare.l.di.clerico iacẽte.cũ ſi.Dicit Ioã.
an.ꝙ diſpẽſare vr ſi premiſit ſup diſpẽſatiõe faciẽda vel nõ
cauere cognitionẽ ⁊ poſtea pmouit vel ordinauit lꝫ diſpen
ſatiõis verba nõ exp̃mat.ad h.ꝟ.de ap.ad audiẽtiaꝫ. ſi non
ꝓmiſſa cognitione pmouit nõ videreſ diſpẽſare.ad hoc qꝺ
no.de ꝯuerſi.coniuga.c.ſi.ꝺ h p Innocen.de ſi. preſby.ve/
niens.⁊ in ſpecu.ti.ii.§.antepenul.ꝟ.dicunt autẽ.⁊ ſe.⁊.liiii.
diſt.ſi ſeruus. ¶ Querit gl.qualiter pbabitur diſpẽſatio:
dicit gl.ꝙ p teſtes vel ſi occultum eſt peccatuꝫ confiteatur
epõ in ſecreto ⁊ petat diſpenſationeꝫ ⁊ obtineat litteras.ad
hoc de ſymo.ex diligenti:non eni ſolo epiſcopo crederetur
ſuper eo.de quo.lxxxi.di.ſi quis ſiue vbi. ¶ No.ꝙ ẽt epiſco
pus ſolus ſine conſenſu capituli non poteſt diſpenſationẽ fa
cere.Si vero publicum fuit crimen ⁊ publice diſpenſatuꝫ ẽ
poſtea accuſari non poterit.de accu.de his .cuꝫ ſi. ſi diſpen
ſetur in occulto adhuc poterit accuſari:quia etiã poſt pniaꝫ
poteſt quis accuſari.xxxiij.q.ij.admonere.hoc fatetur ho/
ſtien.ſi accuſat ad ſuuꝫ priuatum intereſſe.iiii.q.vi.omnibꝰ.
ij.q.i.phibentur.alr ſecus.de pe.di.iiii.diuina.de ꝯſe. diſt.
iiij.queris. ¶ Querit glo.vlt.an epiſcopus ſciſmaticus ad
vnitatem reuerſus poſſit cum a ſe ordinato diſpenſare:dicit
gl.ꝙ nõ:ſicut nec ſymoniacus.i.q.v.preſentium.ibi nõ epõ
quaſi diceret ſi data eſſet epiſcopo pecunia diſpẽſare nõ poſ
ſet. ¶ Glo.in ꝟ.⁊ quia.querit quis poterit diſpenſare. Ar-
guit ꝙ epiſcopus ex quo papa ſibi non reſeruauit.ꝟ.ti.pri.
excõmunicamus.§.ſane.de ſen.ex.nup. Sunt opi. Io.dicit
ꝙ epiſcopus diſpenſat. Glo.dicit ꝙ cum ſcienter ordinato
ſolus papa diſpenſat ſicut diſpenſat ſolus cum eo qui i apo
ſtaſia eſt ordiatus.ꝟ.ti.proxi.c.ſi.hoc tenet Phy. qꝛ epiſco
pus non diſpenſat niſi a iure permittitur.de tempo. ordi.di
lectus.de hoc de iudi.at ſi clerici.dicit Hoſti.ꝙ ſi agitur de
epiſcopatu adipiſcendo ſolus papa diſpenſat.de elec.qꝛ di
ligentia.Idem in monaſterio exempto.de conſue.cuꝫ vene
rabilis.de renun.c.pe.⁊ ſi. In aliis beneficiis ſi ſcienter vel
ſupina ignorantia recepit ordines nullus ſupra papam di
ſpenſat.Si ignoranter ⁊ ignorãtia fuit pbabilis diſpenſat
proprius epiſcopus non delinquẽs.de ordi.ab epi.c.i.⁊.ij.
delinquens non. vt in pn.gl.Qꝺ limitat qdam niſi ipſe epi-
ſcopus delinquens fuerit abſolutus: vt no.ꝟ.c.ſi.ꝟ.ꝺ ordi.ab
epi.qui epi.renun.⁊c. Anto.de Butrio.

¶ De apoſtatis ⁊ iterantibus baptiſma Rica.

¶ Quia heretici ⁊ ſciſmatici in apoſtaſi icidũt: ideo poſt
illos tractatus ⁊c.Quia vero baptiſma iterantes apoſtata
re videntur a ſacramento primo recepto.Ideo de his ſub/
mittit.de materia ptis.prime Rice.l.diſ.c.ſi.ii.q.vij.alicui.
iij.q.iiij.c.i.ij.⁊.iij. vi.q.i.infames.xx.q.iij. in tribus primis
capitulis.xxvi.q.vlt.non obſeruetur.de ſecũda parte Ric.
de conſe.di.iiii.non licet.vſqꝫ ad.c.pſbyteris.⁊c.

p **Reterea.** Clericus ſine habi
tu ⁊ tonſura in de/
lictis deprehenſus priuilegio non gaudet
clericali.h.d. ¶ No.primo ꝙ apoſtata
dicitur clericus habitum dimittens cleri-
calem ⁊ vtens habitu ſeculari. ¶ Secun
do no.ꝙ apoſtata non gaudet priuilegio clericali. ¶ Ter
tio no.ꝙ vt clericus perdat priuilegiũ clericale ex dimiſſio
ne habitus oportet ꝙ dimiſſio ſit longa ⁊ continua. ¶ Op
po.gl.i.ꝙ non ſit apoſtata clericus habituꝫ dimittens.ii.q.
vii.non poteſt.So.qdam eſt apoſtata fidei ⁊ talis cenſetur
qui a fide recedit.ii.q.vii.non poteſt qdam obedire vt tranſ
gredientes preceptum.de ma.⁊ obe.ſi quis venerit. quãdqꝫ
irregularitas:vt recedẽs ab ordine ſuo ſine ſumpte religio
nis.l.di.c.ſi.dicit Inno.ꝙ apoſtaſia cõmittitur etiam tonſu
ra dimittendo veſtem religioſam vel clericalem redeundo
ad ſeculum.xx.q.iij.c.i.ij.⁊.iij.xxvii.q.i.omnis. ¶ Quero
an omnis apoſtata in minoribus perdat priuilegium cleri
cale.Dicit Inno.ꝙ ſi agat omnino cõtrariũ priuilegio cle
ricali:vt quia ſecundaꝫ vel corruptam vxorẽ ducit vel miles
⁊ exercet ſcuta:tunc priuatus eſt omni priuilegio clericali.
lxxxiiii.di.q ſquis.Si vero non faciat totaliter contraria or
dini clericali:quia ducit virginem ⁊ facit militiam non exer
cendo ſcuta:poteſt clericaliter viuere ⁊ gaudere priuilegio
clericali.xxij.di.ſenatus.⁊.c.ſi quis. Sed ſi ſeculariter viuat
negociando tenendo tabernam vel tonſuram dimittendo
in nullo gaudet priuilegio clericali.de cleri.coniug. Ioãnes
⁊.c.ſe.Tenent tamen ante monitionẽ priuilegium canonis
ſi quis ſuadente.ad hoc vide no.in cle.i.de vi.⁊ ho.cle.poſt
monitioneꝫ vero erunt de foro ſeculari niſi conſuetudo re/
ſiſtat que iuriſdictionem tribuit.C.de eman.li.l.ii. Qꝺ in/
telligit hoſt.ſi conſuetudo faueat foro eccleſie. Puta ꝙ ſit
bigamus ⁊ gaudeat foro eccleſie:qꝺ eſt falſum: hodie.ꝺ bi
ga.c.ii.lib.vi.⁊ quod ibi no. ¶ Quero vnde dicaſ apoſta
ta.Gl.dicit ꝙ dicitur apoſtata quaſi retro ſtans.xxvii.q.vi.
non obſeruetis. ¶ Quero an apoſtata poſſit eſſe teſtis vel
accuſare.Dicit gl.ꝙ non.iij.q.iiij.ſi quis a ſuo.⁊.c. Btũs.
vnde dicũt Doc.ꝙ apoſtata quãdoqꝫ excõicatur:quãdo/
qꝫ deponitur:⁊ iudici ſeculari traditur.xi.q.iij.ſi autem. de
iudi.cum non ab homine.⁊ habent hec pene locũ etiaꝫ i vlti
mo genere apoſtaſie.xvi.q.i.legi.l.di.c.ſi.xxi.q.iiii.epiſco-
pi.⁊.c.ſe.⁊ ſi monitus ſe non emendauerit caret omni priui
legio clericali:ſed prima apoſtaſia grauius puniſ:qꝛ vt he-
reticus.ꝟ.de hereti.excõmunicamus.i.⁊.ij. ¶ Opp.glo.ꝙ
non incedens in habitu clericali non perdat priuilegiuꝫ cle
ricale.de ſen.ex.ſi vero. Sol.ſi clericus clericaliter viuit:lꝫ
tonſuram non portet gaudet priuilegio clericali:vt in cõtra
rio:ſi non portat tonſuraꝫ nec clericaliter viuit:tunc nõ gau
det priuilegio vt hic.Uel,ſecũdo clericus non deferens ton
ſuram non perdit priuilegium clericale qꝛ percutiens icur-
rat ſnſam excõmunicationis ante monitionẽ poſt monitio/
nem ſic.de ſen.ex.in audientia:ſed eo ꝙ ſeculariter viuit ec-
cleſia non liberat eos per cenſuram eccleſiaſticam:vt hic.ꝟ.
ne cle.vel mo.c.ii.dic vt de ſen.ex.perpẽdimꝰ.vnde ad h vt
clericus perdat priuilegium clericale hec requirũtur. Pri-
mum ꝙ non incidat in habitu ⁊ tonſura:ſꝫ vt laicus.Secũ-
dum ꝙ igerat ſe enormibus. Tertiuꝫ ꝙ in illis frequẽtam
Quartum ꝙ in illis deprehendaſ.Quintuꝫ ꝙ fuerit moni
tus.Sextum ꝙ poſt monitionem fuerit incorrigibilis.ad h
no.in.ꝺ.c.perpendimus. vnum tamen ſentit ibi Ioã.an.ꝙ
vbi etiaꝫ concurrunt omnia predicta:tamen clericus non di
citur priuatus quo ad forũ:qꝛ reſtituendus eſt foro eccleſie

ſꝫ ꝗ perdat

¶ perdet privilegium: quo ad inicientes manus in ipsum. Et predicta oia sex saltē requiruntur in cōstituto in sacris. In constituto autem in minoribus sufficerent forte ista quattuor tm̄. ad h̄ no. J.e. ex pte. el. iij. de verbo. sig. solutionem.

# Ex litterarum.

Si crimen acolitiqui rebaptizanti ministeriū prebuit: est occultū: promoveri pōt. Si publicū promoveri non pōt: nisi dispensetur cū eo religionē intrante. h.d. Cōis divisio. scda. ibi. discretioni. In qua distinguit scdm mēbrū. ibi. si vero. ¶ No. primo q iniuria infertur baptismo qñ baptismus iteratur. ¶ No. q in delictis qñq excusat minor etas et intentio fraterne salutis. ¶ No. q indicio istarum sortilegarum non est credendū. ad hoc. J. de sortile. c. i. et ii. ¶ Tertio no. penā acoliti assistentis in iteratione baptismi: q non pōt ad ordines superiores promoveri si est publicū. ¶ Quarto no. q in potestate promovendi et dispensandi facilius agitur cū volente ad religionē trāsire quā cū in seculo remanēte. ¶ Quinto no. q crimen occultum non impedit quē a potestate ad ordines promovendi. ¶ No. q ingressus religiōis nō tollit irregularitatem ex delicto provenientem: induat facilitatem dispensandi. ¶ Quero de pena iterantis baptisma: dic fm leges ultimo supplicio punit. C. ne. sa. bap. ite. l. i. et ii. fz canones. Clericus deponitur. Laicus excōmunicat: et nec de cetero ordinatur. per iura que alle. glo. i. Hoc est verum qñ cōstat quo fuisse baptizatū: als dicendū est secus. per no. in. c. ij. de bap. et eius effectu: fm Hostien. qui remittit ad summam. e. titu. §. fi. ¶ Quero scdo qualiter fit iniuria baptismo: dic q tribus modis per iterationem ut hic: qñ in alia forma traditur q̄ dz. Itē quando extra ecclesiā: fm Vin. ¶ Quero qualis erit ista pena: dic q occulta postq crimen est occultum: alias si crimen eēt publicū et pnia publica: ut. J. de pe. et re. quesitū. ¶ Querit scda glo. quare fit iniuria primo sacramēto. Dicit glo. q sacrm est quedā imago que insigit sine pictura. i. caracter: si alia imago supponat: illa prima pictura obscurabitur. et sic videt offuscari primū sacrm. dicit Gof. q per iterationem tñ non imprimit novus caracter: sed dī fieri iniuria primo ex aio iterantis: qd dic ut no. Jo. lxviij. di. §. quid ergo. ¶ Glo. iij. querit quid in hoc fecerit acolitus. Dicit glo. q ministeriū prebuit baptizanti. dicit gof. i. respondendo et cooperando psbro rebaptizāti: ut pz in antiqua: quod non debuit decidi: fm Hosti. cū aliqui errātes intelligebāt hunc acolitū rebaptizantē. Alij eum rebaptizatū fuisse: et de tali prebente ministeriū dicit Hostien. pōt loqui. l. i. C. ne sacrum bap. ut ibi no. ¶ Gl. iiii. in prin. Isalis est. In fi. opp. ff. de mino. l. ex cā. §. nunc videndū. So. dicit glo. q minor etas in totū non excusat: sed etatis miseratiōe minus punit. ff. eo. ti. l. auxilium. §. in delictis. de delic. pue. c. pueris. et ibi no. Unde dicit gof. q lz ignorantia iuris civilis excuset minores. ff. de iur. et fac. igno. l. regula. §. i. illud non hz locum in articulis fidei vel sacramentis vel iure nāli. C. de in ius vo. l. ij. In his enim par viciū est decipere et decipi. xvj. q. i. si cupis. ¶ Querit glo. super verbo valebit i quare dispensari non pōt in publico. dicit glo q delicti manifestatio impedit dispensationem: secus si esset occultū nisi crimen sit grave. de quo de tēp. ordi. c. fi. ¶ Ultima glo. opp. q ingressus religionis tollat irregularitatem. de fi. psby. c. i. cum si. So. dicit glo. nō tollit irregularitatem ex delicto pprio provenientem ut hic. Si vero non ex delicto proprio: sed alterius et ex defectu provenit: et tunc tollit per ingressum: ita q sine dispensatione pōt ad ordines promoveri: ut in cōtrariis: sed nō ad dignitatem sine dispensatione. J. de penis in qbusdā. de fi. psby. c. i. quinimo nec interdū ad beneficium. de quo in dicto. c. i. et fi. c. ti. et in. c. i. de fi. presby. lib. vi. Quidā dicunt q neutro casu tollitur: sed dat facultas dispensandi: tene primū. In glo. iiij. op. q imo minor etas iuvet quē. de. l. regula. §. i. ff. de re. iur. So. in concernentibus articulos fidei: seu sacra: seu ius nāle iuris ignorantia non iuvat minores: ut. l. ij. C. de in ius vo. sed in non cōcernentibus p̄dicta bene iuvat. Ita cōtrarium loquit. Et est ratio: q in predictis par est vicium decipere vel decipi. xvi. q. i. si cupis etc. Antonius de Bu.

# De fraternitati.

Infamatus de apostasia compellitur habitum ferre donec de illa se purget. h.d. ¶ No. primo q clericus habitum abiciens dī apostata. ¶ Secūdo no. q clerici habitū dimittentes cōpelluntur ecclesiastica censura ad habitū suscipiendum. ¶ Tertio no. q purgatio indicit in defectum probationis et pro infamia. ¶ Et no. q indicit pro infamia apostasie: sicut in natalitū. de purga. ca. accedēs. et de sen. excō. cū desideres. el. ij. Ad idem de offi. or. ex parte. ¶ Op. gl. ii. q non cōpellant ad habitū: q si sunt in minoribus psūt accipere uxorē et cū ea morari. de cleri. cōiu. c. i. cū si. So. intellige hoc de clericis in sacro ordine cōstitutis vel alicui religioni alligatis qui ad seculū redire nō possunt cōpellēdi: imo incarcerandi. J. c. pe. de alijs aūt inferioris ordinis non pōt intelligi: q possunt renunciare in totum ordini clericali. de vi. et ho. cleri. c. si. ¶ Glo. tz Inno. et hoc. i. q intelligat de constitutis in sacris. et moveant per tex. c. eos qui. xx. q. iij. dum dicit ibi taxati in clero. i. astricti i pro ipsis bene facit. c. cum ex eo. de elec. li. vi. Itē ex eo q ibi sequitur in monasterū deputati. Nā constitutus in sacris et religiosus eqparant. c. uno. de vo. et vo. redēp. li. vj. nō autem intelligat de constitutis in minoribus: q non dī in minoribus constitutus apostatare: seu clericatum dimittere: seu relinquere: qd fatent nisi habeant beneficia. ō quo. l. vi. c. si. ¶ No. gof. in summa huius ti. §. circa. et ray. in summa. §. quest. v. qd si aliquis. et Hosti. in summa. §. qualiter. v. qd si clericus. q clericus etiā qui primam tonsurā accepit cōpelli dz ad eam servandā. xxi. di. cleros. et. liiii. di. ex antiquis. et de vi. et ho. cleri. si qs ex clericis. quod etiā placuit Hugo. per preallc. c. eos. pro primo dicō Inn. facit cle. qm. v. si vero. de vi. et ho. cle. ubi utens veste seculari nisi tonsurā habeat administrās nō punitur. Bo. dicit q verbo renunciare non pōt clericus prima tonsura: sed facto sic: ut no. in. c. fraternitatis. S. de cleri. nō resi. sic residet Jo. an. ¶ Pro declaratiōe premissorum tria sunt videnda. Primo an clericus deferens habitū laicalē sit apostata. Secundū an possit cōpelli ad habitū clericalem reassumendū. Tertiū an possit renunciare verbo vel facto ordini clericali. ¶ Ad primū dic q si est cōstitutus in sacris vel professus: et tunc aut hoc facit cā necessitatis et non dī apostata: ut. c. i. S. de vi. et ho. cle. et cle. ii. e. ti. et. c. ii. ne cleri. vel mo. lib. vi. Aut non subest iusta cā: et tunc apostata est: ut. S. c. i. et hic. et. J. c. fi. Si est constitutus in minoribus nec est professus non dicit apostata hoc intellige nisi beneficiū habeat et illud detineat: iuxta no. in. c. fi. l. vi. fm aliquos hic. et per hoc limitantur iura preallc. q intelligant de constitutis in sacris et professus nec constitutus in minoribus propter delationem simplicem habitus secularis dī renūciare ordini clericali. ar. dicte cle. ii. de vi. et ho. cle. Nō secus est in religioso: q reassumendo habitū laicalem vī renunciare religioni: cum habitus laicalis oīno sit cōtrarius habitui religioso. ¶ Ad secūdū si est constitutus in sacris precise potest cōpelli ut hic. et. J. c. pe. et in iuribus alle. in glo. Si est in minoribus tunc non pōt precise cōpelli: ut no. hic glo. et hoc verū est si non vult retinere beneficia vel gaudere privilegio ecclesiastico: alias sic: iuxta no. l. di. c. ulti. facit. c. cleros. xxi. di. et. c. si aliquis. S. de vi. et ho. cleri. et sic procedat opi. dicentiū: q cōstituti in minoribus possunt cōpelli ad deferendū habitū et tonsuram clericalem. ¶ Ad tertiū dic si est constitutus in sacris regulariter: nec verbo nec facto renunciare pōt ordini clericali: ut. c. si diligenti. S. de foro cōpe. et. c. i. de cleri. cōiuga. Fallit ubi se ingerit enormitatibus. iuxta. c. ex parte. el. iii. J. de pu. et. c. ppēdimus. J. de sen. excō. de quo hic ut ibi. Si aūt est constitutus in minoribus: tunc verbo non pōt sine licentia epi: ut preallc. c. si diligenti. Facto aūt pōt: ut. c. ioānes. et. c. pe. et ulti. S. de cle

ri.coniuga. An autem ex quolibet facto dicatur renunciare dic ꝙ aut factum est penitus contrarium ordini clericali: et dicitur renunciare tali secus: iuxta no. per Inno. ṡ. c. i. ꝛc.

q **Quidam.** Iudei baptizati ritus iudaicos dimittere compelluntur. h.d. Ponit iudeoꝝ baptizatoꝝ excessum: contra quem scda pars prouidens. ibi. cū autez duas auctoritates premittit: et duas rōnes subdit. ¶ No. primo ꝙ baptismus confertur voluntarie. ¶ Secundo no. ꝙ per baptismū quis efficit nouus hō: et ritus antique legis cogitur dimittere. ¶ Tertio no. ꝙ hō non dꝫ diuerso iure censeri: et duabus viis vti: vt dubius. ¶ Quarto no. ꝙ quis compellitur ad obseruantiam religionis voluntarie assumpte. ¶ Quinto no. ꝙ minus malū est qd non assumere ꝙ̄ illo assumpto postea retroire. ¶ Op. ꝙ iudei non cōpellātur seruare religionem xpianā. de. c. sicut. ṡ. de iudeis. So. ꝯrium pcedit in iudeis nō conuersis ad religionem xpianam. Iste aūt tex. pcedit in cōuersis: sed postmoduꝫ relapsis vel peruersis. ¶ Op. scdo ꝙ minus malū sit agnoscere et retroire q̄ non agnoscere: vt no. in. c. pium. de pe. di. iii. So. certo respectu est minus malū agnoscere et retroire: vt pꝫ quo ad hoc vt bona facta reuiuiscant. Aut qꝛ bona facta per illuꝫ q non agnouit fidem non possunt reuiuisci tanq̄ careant fundamento baptismi: vt. i. q. i. cū paulus. Sed per agnoscentē et post retro euntez pñt bona opera facta reuiuisci per nouā conuersionem: vt dcō. c. pium. Alio aūt respectu minus malum est non cognoscere q̄ agnitū derelinquere vt in tex. nostro. ¶ Quero qua pena ꝯpescatur talis obseruantia. Dic pena ꝯtra hereticos instituta: vt in. c. ꝯtra christianos. e. ti. li. vi. ¶ Op. ꝙ sit impossibile ꝙ hō baptizatus sit nouus hō: qꝛ ex quo est ante creatus reliquias prioris retinet. So. intellige hoc dcm̄ ironice. ¶ Glo ii. op. ꝙ duabus viis q̄s possit vti. iii. q. vii. tria. So. dicit gl. ꝙ rōne diuersi officii: et hoc operante ignorantia q̄si qꝫ pōt. ¶ Glo. pe. op. ꝙ ꝯpellatur seruare fidem: licꝫ coacte assumpserit. xl. di. de iudeis. So. dic ꝙ voluntarie assumere dꝫ fidem sicut antiquus homo voluntarie se dedit peccato: tamen si coacte non est precise ꝯcompellitur ad fidem seruandam. ꝛc.

a **Nobis.** Apostate carcerari et affligi possunt vt habituꝫ reassumāt. h.d. Cōis diuisio. scda. ibi. ad qd. ¶ No. duas cās impulsiuas ad amplexuꝫ virtutis. s. timor pene et blāditia premii. ¶ Scdo no. qualiter quis ꝯpellatur ad habitum suscipiendū: et qua pena et hec pena: fm doc. est tēporalis et non perpetua. ¶ Tertio no. ꝙ ecclesia pōt ex delicto clericū mācipare et carcerari. ¶ Quarto no. ꝙ incarceratus dꝫ habere vitā miseram: et attende ꝙ hec vita misera erit forte solū in pane et aqua: vt. ṡ. de verbo. signifi. nouimus. ¶ Opp. ꝙ pena carceris a iure nō sit permissa. de. l. aut dānum. §. solent. ff. de penis. So. ꝯrium procedit de iure ciuili. Iste tex. de iure canonico: fm ꝙ pena carceris est permissa. ad hoc. c. q̄uis. et ꝙ ibi no. de pe. lib. vi. ¶ Quero quas penas hꝫ ecclesia. dic carcereꝫ: vt hodie deponitur grauis et tormenta. v. q. v. illi qui. v. q. vi. delatori. mucronem p quē capitat. xvi. q. ii. visis. qd intellige de separatione a xpo q est caput. ii. q. vi. §. qꝛ ergo. que mors est. q si. sint legit. p venerabilem. in fi. Et no. in cle. i. de hereti. de mucrone videas p Io. an. in. c. inter sollicitudines. de purga. ca. ¶ Glo. in verbo blanditiis clara. in fi. dic ꝙ si ista nō pficiant: qꝛ frangāt carceres peiora cōmittunt: pꝛuidetur ꝑꝫ qd habetur. de iudi. cū non ab hoie. Et pena fractiōis carceris est capitalis. ff. de effracto. l. i. de custo. reoꝝ. l. pe. fm Hosti. q remittit ad summam. de accusa. §. qualiter procedatur in accusatiōe. v. reo exhibito. hic non habentur alia. Antonius de Butrio.

c **Consultationi.** Monachus in apostasia ordinatus ad sacros ordines in illis sine dispensatiōe pape ministrare non pōt. h.d. ¶ Glo. ponit aliquos casus in q̄bus papa dispensat. vide casū ibi. ꝯueniēribus. Itē in eis q symoniace: et a symoniaco ordinant. i. q. ii. c. i. et ibi de hoc in summa ꝯ q̄onis. Item in eo q scienter se fecit ordinari ab excōicato vel suspenso. de ordi. ab epi. c. ii. in eo. glo. ibi. ex parte. dic vt ibi no. et i. c. intelleximus. de eta. et qua. vbi de hoc doc. ꝯcordant cū hac glo. ibi finaliter excludit Inno. ꝙ monachus transiens ad aliud monasteriū sine strictius: siue laxius nō dr̄ apostata: ex quo se nō subtrahat ad obedientia. ¶ Quero qd in nō sacro. dic ꝙ nō habebit ipsius executionem: fm doc. hic tn̄ cū tali ordinato dispēsabit epūs cum papa nō reseruauerit sibi dispensatiōez. ar. c. nup. ṡ. de sen. excō. ¶ Op. ꝙ imo solus papa debeat dispensare. ṡ. c. cum illoꝝ. ṡ. de sen. excō. cum hodie q̄libet religiosus apostata sit ipso iure excōicatus: vt. c. ii. ne cleri. vl' mo. li. vi. Dic quo ad religiosum: hodie standū. c. cum illorum. Pone q apostata post recōciliationez ordictur a proprio epō: an poterit in sic susceptis ministrare. dic ꝙ sic: fꝫ doc. Nec obstat tex. qꝛ intelligitur de ordinibus susceptis pendente apostasia. An iste de quo i tex. poterit ad superiores ascendere. Dicunt doc. ꝙ non: imo multo minus. ar. c. cum illoꝝ. ṡ. de sen. excō. hoc dcm̄ intelligo anteq̄ sit dispensatū per papā: sup ordine suscepto: postq̄ aūt est dispensatum: credo ꝙ poterit ascendere ad supiores etiā sine ulla dispensatione: et sic pōt intelligi opi. contentiū ꝯriuꝫ nisi diceremus: ꝙ cū actus dispensationis sit exorbitans a iure restringendus: vt in. c. non pōt. de preben. lib. vi. vt nō extenderet extra casum expressum. vl' tutū est ꝙ petens dispensatiōez faciat exprimi ꝙ non solū in sic susceptis possit ministrare: imo ēt ad supiores ascēdet. ꝛc.

## ¶ De his qui filios occidunt. Rica.

¶ Viso de his q peccāt in deū: in quattuor ꝑximis Ricis de his q peccāt in hoiem: et nihilominus. ṡ. de homicidio: et qꝛ inter oīa alia homicidioꝝ genera grauius est filii homicidium. ideo ꝛc. fm gof. Vel qꝛ post ꝑceptuꝫ de deo colendo et parentes honorādo. primū est negatiuū: ne occides. deutro. v. ideo. ꝛc. de mā habetur. ii. q. v. consuluisti. ꝛc.

v **Veniens.** Mulier occidēs filiū: perpetuo in monasterio dꝫ penitere: et si iuuenis est datur sibi licētia ꝯhēdi. h.d. scda. ibi. mādam⁹. ¶ No. ꝑ ꝙ ꝯfessio debet esse lachrymabilis: et maxie ꝯtritiōe lachrymaꝝ pendente. ¶ Scdo no. penā mr̄is filiuꝫ occidentis. ¶ Tertio no. ꝙ ecclesia faciliter incōtinentē ex aspectu nō inducit ꝯtinentiam: sed relaxat. ¶ Quarto no. suadenduꝫ mulieribus vt potius vni nubant honeste: q̄ inhoneste multos admittant. ¶ Op. glo. ii. ꝙ dcā mulier debeat puniri. C. de patri. q fi. occi. l. vna. So. hic loquit de pena a canonibus imponenda pnialis: et hoc nō est mortis: qꝛ deus nō delectatur in pditione morientiū: sed potius delectat vt viuat et ꝯuertat. Cōtrariū loquitur in pena fori ꝯtentiosi: qꝛ fm doc. sumit in sacco cū gallo gallinatio cane vipera et symia: et ꝑiicitur in mari: sic sibi supstiti desit celū: et terrā mortuo. Si aūt desit mare vl' flumen tūc deponat in silua a feris aialib⁹ deuorādus: et dicūt doc. ꝙ canis fugat symiā: symia gallū: gallus viperā: et cum vipera nō inuenit refugiū intrat corpus illius: fm abbatem.

i **Intelleximus.** Mulier occidens filiū: propter hoc a viro separi nō dꝫ. h.d. scda. ibi. qꝛ vo. ¶ No. ꝑ ꝙ ois furor ꝑcedit ab instigatiōe diaboli. ¶ Scdo no. ꝙ ꝑpter delictum graue mulier non priuatur cōiugio iam ꝯtracto. ¶ No. tertio ꝙ ecclesia absoluit a iuramento incaute exacto. ¶ Quarto no. ꝙ iuramentuꝫ iniuste exactū est obligatoriū. ¶ Quinto no. ꝙ ꝑpter filioꝝ gubernationez ecclesia facilius audit delinquentem matrem. ¶ Quero qualr̄ possit luere suā penā. dic per de-

diosynerorum largitiones si sit diues: vel deuotas orones si sit pau per. ¶ Quero quo psulitur saluti filiorum per pnie iniunctio nem. Dicas bviti. q si mulier est pgnans vel lactaret non est ei iniungenda pnia absentie vel alia p quam impediatur edu catio vt longa peregrinatio vel similis etc.

# Infantibus.

i De summa: ponens penam parentum penes quos filij inueniuntur oppressi. ¶ No. p q vbi est dubium de delicto dubitatur an delinquerint: non securi nec debent esse sine pnia. ¶ Scdo no. q pietas est habenda in pena et pnia iniungenda casualiter delinquenti. ¶ Ultimo no. pniam suffocantium filios in lecto etiam casus liter culpa precedente. ¶ Opp. q imo etiam vbi affuerat voluntas nulla pena sit iponenda: vt. iii. q. ix. iudicas. et c. sic tenet. de regula. So. quedam est volutas spotanea etiam ira cunda: et hunc pro tali voluntate ge venit puniendus. ad h. ff. c. i. Quedam est voluntas iracundia tam furiosa: q pcedit ab aliena mente: et talis nullo mo est punienda: solo eniz furore satis punit: vt in Zuisa. ¶ Op. q nulla pnia sit limitata ad certum tepus. de. c. deus q. de pe. et re. l. So. dicendum est q ho die oes pnie sunt arbitrarie. vt ibi no. ¶ Pro declaratioe glo. quero quare eis iponitur pnia si non constat pres fuisse inter fectores: dic pter dubium: quia ratius est q ascribant se deli quisse q non: quia bonorum mentium etc. alle. iura. vt colligit glo. tres casus. Quisque filius occidit a pre voluntarie: et dz grauit puniri: sm leges et canones quam pro homicidio. C. e. l. vna. Aliquis casu et graui culpa precedente: puta q in medio po/ suerit filium: et dz imponi pnia. vii. annorum. l. de. si quis. Si leuis culpa precessit: q in eodez lectorum longe posuerant: et pot l poni pena triu annorum: sm Jo. et Abba. Si nulla pcessit cul pa vel negligentia: de iure no sunt puniendi. de homi. ex litte. sed ad cautela dz iponi pter ambiguum duplicitatis pside ratis circustantijs. de pe. di. v. desideretur. etc.

¶ De infantibus et languidis expositis Rica.

¶ Quia exponere languidos et infantes est quasi ipsos ne care vel occidere. Ideo post tractatum premissum submit/ tit hanc rubricam. de materia habetur. lxxxvij. di. c. si.

# I a patre.

De summa: et diui sio pz. ¶ No. pri mo quod delicto et impietate pater priua tur patria potestate: et eius effectu in filium ¶ No. scdo q exponens pater filium lan guidum vel infantem: vel ei alimenta denegans priuatur omni iure qd hz in filium. ¶ No. scire actum fieri et nō ptradicere vel ratificare parificantur: et sic tacens etc. glo. alleg. ecce. Item q ratihabitio. etc. ¶ No. q de potestate seruili et libertina arguitur ad patriam ptatem. ¶ No. q su/ sceptio languidi vel alimentatione no acquiritur ius patrie po testatis dnice vt patronate. ¶ Oppo. q non perdat pf ius patrie ptatis: licz filius exponatur. C. eo. ti. l. i. So. si sciente pa tre vel ratificante exponitur filius: vel ipsemet exponat: procedit q hic dicitur: et etiam tanquam homicida damnatur: quia necare videtur. ff. de libe. agno. l. necare. Nam debet eum ad hospita le ponere si non pot ipsum alere. Si ignorante eo vel inuito: tunc repetit ipsum expensis restitutis preterque a fure. C. e. l. penulti. Et intelligitur de expensis factis in instruendo: non in alimentandum nisi fuerit ptestatus: vt. l. nec seruilius. ff. de nego. gest. Item tz glo. ordi. lxxvij. di. c. vlt. Item in alio casu quan do alimentatus recusat filiam alimentantis ducere in vxorem vt. l. pfem. C. de secu. nup. Item q dcm est de protestatione fallit nisi alimentatus ad hoc teneretur: quia iuuaret ptestatio: vt ibi no. per Jo. xii. q. ii. sacrorum. sm Jo. an. hic. Attende quia co tra glo. dictu. c. vltimi. lxxvij. di. est tex. in. l. i. C. eo. vbi dicit q non solum repetit expensas factas in instruendo: imo etiam in alimentando ideo dicit q quandoque alimentatur a persona que ad hoc tenetur: et tunc no est locus repetitioni expensis alimento rum: nec iuuat ptestatio: vt no. in. l. i. C. de nego. gest. et not. Jo. in psalle. c. sacrorum. quandoque alimentatur a persona que ad hoc non tenetur: tamen pter psumptionem coniunctionis psumi tur facere cum pietatis: et tunc non est locus repetitioni: vt. l. i. C. eo. fallit nisi fuerit facta ptestatio vel cadat alia psumptio p pter quam non psumatur facere cum pietatis: vt. l. nensennius. et qd ibi no. ff. de nego. ges. quandoque alimentatur ab extranea perso/ na: et tunc si constat q faciat cum pietatis no est locus repetitio ni expensarum: arg. dicte. l. i. C. de nego. ges. fallit in casu. l. pa trem. C. de secun. nup. Si hoc no constat locus est repetitioni expensarum: vt. d. l. i. C. eo. ti. et dcta. l. i. C. de nego. ges. in secu lo manente monasterium ab illis remanebat segregatum. Quarto credit gl. si monasterium ipsum expulit vel redire no luit salua disciplina et no voluit ipm admittere monasterium quia sic impie alimenta negauit: hoc fateretur abbas quasi mona sterium totum hoc fecit: secus si solus abbas: quia delictum pre lati no nocet ecclesie: vt. xvi. q. vi. si epm. et c. oliz. J. de priuile. et regula delictum. de reg. iur. lib. vi. Idem Gui. in spe. de sta. mo. v. xl. hoc fatetur Gof. quasi aliud ingreditur monasterium: sed si nullum ingrediatur adhuc querit p monasterio. ar. §. fan cimus: quez allegat glo. et idem dicit de licentiato vt aliud in grediatur querat p monasterio. ff. de mili. testa. l. ex eo tpe. de qui spe. de sta. mo. v. xlii. et de. xviii. q. ii. abbates. ¶ Gl. fi. que rit de effectu q isti sibi libertatem acqrant. dicit glo. q effe ctus est: quia sibi postea poterunt querere vbi prius dnis et pa tribus querebant. Quid in colono vel ascriptitio. dic idez. C. de epi. et cle. alia. de epi. audi. l. nemi. et in. l. fi. C. e. ti. ¶ Que ro an denegatione alimentorum pdatur seruus et efficiatur li ber vel patria ptas in eo locum non habeat. Quidam q non: vt Inno. et Hosti. sz bene habetur pro derelicto: ita q postea co ceditur occupanti. ff. p derelic. l. fi. quia iura sanguinis de facili non perduntur: vt pz. ff. de capi. di. l. eos. et sic illa de facili non perimit ius ciuile: vt insti. de legi. agno. succe. §. fi. item quia alius remedijs locus est ad patrem cogendum: vt. l. i. §. pena. ff. de libe. agno. et c. ii. de puersi infide. et sic dicit corrigen dum. qd no. in summa. e. ti. §. qd iuris. Cum hac vi pcordare glo. iuris ciuilis: sm vnam so. in. l. patrem. C. de nup. ide Azo. in summa. e. tit. egi. ptra: quia hic hec tria equiparantur negare alimenta exponere infantes vel languidum. Et h vi sequi h gl. in pn. et huic vi pcordare glo. in. l. i. §. pena. ff. de libe. agno. Decisio huius dubij dependet ad h: an iste v. vel alicui refe ratur ad oia precedentia: an ad pxima tm. Si tenemus q re feratur ad oia pcedentia vera est opi. Egi. et glo. quia ipsa est tex. hic: et tunc rndendum ad. l. fi. C. p derelicto: q loquitur in maio re infante: put ibi tz glo. rndendo ad. §. multo potius. i auc. de nup. coll. iiii. et sic pot saluari opi. Inn. et Hosti. h posita. Si teneremus q v. vel alicui refertur ad pxima tm: standuz esset forte opi. et Hosti. tm pro nunc credo tenenduz cum opi. Egi. et glo. rne. et h opatur imensitas tanti delicti: qd pmitti tur per prem in filium. et per dnm in seruum: quia pot dici q possunt equiparari languidis: cum etiam pter defectum etatis no vale ant neque possint aliquo mo sibi puidere in alimentis. Itez si bene psideretur pot dici: q ista denegatio alimentorum sit quedaz expositio vt de se pz etc. ¶ Quero an nutritores expositorum possint ab intestato petere hereditatem illorum quos nutriuerunt. dic q no. C. coia. de succe. l. nutritoribus: sicut nec hospitali hereditas pegrinorum: vt in auc. oes pegrini. ibi. posita. Re/ petit tm nutritor expensas fcas in erudiendo. C. e. ti. l. i. Ali/ menta vo non repetit nisi fuerit ptestatus. ff. de nego. ge. l. ne sennius. de quo hic. lxxxiii. di. c. fi. in glo. ii.

¶ De homicidio volutario vel casuali Rica.

¶ Uiso de spali homicidio: submittit rubricam gnalez. Et quia homicidium aliud voluntarium: aliud casuale: de vtroque hic exprimitur. Materia habetur. l. di. miror. et quattuor se. c. et. §. q vo. vsque ad. §. premissis. xxiii. q. v. per totum. de pe. di. i. peri

culosus.cū.v.c.se.e.c.si q̄s cū telo.cum duobus.c.se.xxiii.q.ii.interfectores.cū.vi.c.se.e.c.latroē.xv.q.i.nec in.vsq3 ad fi.q.xxxii.q.ii.qd nō formaf.e duobus.c.se. Repetif i.vi.e cle. ¶ Op.de male situatiōe rubricexū prius ptermittēdū erat de gn̄e q̄ de spē.vl ecōuerso:nō debuit intermediari:vt hic q: pponit spēz vnā e aliā postponit:vt pz.ē.e.c.i.qd est ꝯ.c.ii.de ordi.cogni. So.dic q̄ ista sunt de his de quibus certa ratio dari nō potest:cum dependeant a voluntate principis.ar.l.non oium.ff.de legi.e.ē.de rescrip.si qñ.vel dic q̄ .J. non loquif de spēbus homicidii:sed de certis actibus illicitis per quos deuenif qñq3 ad homicidia. ¶ Op.secūdo de superfluitate:q: sufficiebat dicere de homicidio. R̄fide:q̄ adiectio non fuit ex necessitate facta:sed ad instructionē3 nostram. Ideo potius locus est regratiari q̄ habeamus conqueri.ad.c.vnū.§.q: ergo.ē.vt eccle.benefi. ¶ Opp.tertio si ergo hoc est factū ad instructionem nr̄az:ergo clarius debuit distinguere:vt pz de necessario. Item q: homicidium aliud iustū:aliud iniustum. Ideo de vtroq3 debuit exprimere. R̄fide q̄ sufficit si cui vel in paucis rc̄.vt.l.tutori.C.de nego.ge. Uel dic q̄ oia predicta ꝯprehendunt̄ur sub homicidio voluntario vel casuali:e iudex e miles:ut3 iuste voluntarie tñ occidit. Item necessariū sub voluntario ꝯprehenditur:nā noluisti occidere vt vitā seruares. Interdū sub casuali:vt no.Jo.sicut dignum.in glo.magna.ad fi.

Si quis. Breue est nō summaf. ¶ No.p̄ q̄ homicida est irregularis q̄ pcedit ex lege dei. ¶ Secundo no.q̄ talis irregularitas causaf ex homicidio industrioso.i.malitioso e insidioso:e sic pz q̄ irregularitas homicidii casualis non est a deo. ¶ Tertio no.q̄ homicida voluntarius excludif a participatiōe altaris:e exclusus a participio di mortuus. ¶ No.de significato huius verbi industria:q: sumitur industria in mala parte.i.dolositas e malitia. Aliq̄ do etiā sumitur in bona parte. ¶ Op.q̄ homicida non sit puniendus de duobus.c.se.So.ꝯtrin3 pcedit in homicidio necessario. Iste aūt tex.in voluntario. ¶ Scd̄o op.q̄ canō non imponit penam mortis.de rap.in archiepatu:ne cleri.vel mo.sniam. So.vnus intellectus q̄ hic loquaf de morte spūali:vt sic sit sensus homicidā mori spiritualiter si nō peniteat. ¶ Scd̄s intellectus est q̄ moriaf quo ad vitā actiuam .i.vnia3 humilief.li.di.qd est. ¶ Tertius intellectus vt moriatur.i.deponaf a suo ordine:e sic loquaf de morte sue dignitatis.ii.q.vii.q:. Uel vt intellexit glo.moriatur.i.vt ab ecclesia non defendatur vel moriatur.i.tradatur curie seculari eo deposito.de indi.cū non ab hoie:ꝭm Hosti.vel hic nō est tex.canon.sed exodi:qua sepe imponebatur pena mortis e hic inserif vt sciaf non vt ecclesiastico foro seruef. ¶ Glo.i.op.q̄ occidens nō moriaf.xv.q.i.si quis.So.hic:qñ dolo:ꝯtrariū qñ casu. ¶ Querit glo.ii.de pena talis isidiatoris.dicit q̄ talis imunitatē nō hēt:e de tali loquif hic. Item nec publicus latro.de imn.eccle.inter alia.cū si. Ite3 qui propter illas spe3 in ecclesia vel cimiteriis delinquunt vt ibi nō defendanf.de imu.eccle.c.fi.e sic iste auellef ab altari si fiteo fugerit. ¶ In glo.ii.§.ex his.aūs habef de his sub.§.i.e neutru3 benefacit:ꝭm Jo.an.nisi quia vellet inducere copulā ibi positam:e dicit q̄ in antiqua reperit correctu3.c.vlti.ad hoc fa. q̄ ibi dī:hoc solum irreprehēsibile est rc̄.tñ dicit q̄ forte voluit allegare.§.ex his.xxiii.q.iiii. Dicunt pe.e ab.decre.intelligendā prout iacet e prout verba sonant:videlicet q̄ occidens aliu3 per insidias immunitate non gaudeat:q: qd non mutatur stare non ꝓhibetur:vt.l.sancimus.C.de testa.sed certum est q̄ tpe huius legis exodi:hec iura non emanaue-rant:ergo de illis nō vi posse intelligi hoc.c.vel pōt intelligi e.nostrū.de altaribus veteris testamenti que nō gaudebāt eodes priuilegio que nostra:vel ꝭm Hostiē.pōt intelligi de clerico qui euellitur ab altari:quia incorrigibilis est:vt patet

per depositionem ab officio e beneficio:e quia traditur curie seculari:vel dic:vt no.in tex. Antonius de Butrio.

Interfecisti. Ponit penā occidentis latronē3:cū se poterat aliter liberare:als penitere non tenetur:nisi ad cautelā:ꝭm ab.scd̄s.ibi.si aūt. ¶ No.primo q̄ alius est fur:alius est latro. ¶ Secundo no.q̄ ꝭm metas fori pnialis permissa est defensio:dū3 tñ cum moderamine inculpate tutele e dī quis seruare moderamen:qñ potest capere si non interficit. ¶ Tertio no.q̄ hō est creatus ad imaginem dei. ¶ Quarto no.penā occidentis fure3 in casu nō permisso. ¶ Quinto no.q̄ etiā:ꝭm metas fori pnialis permissa est defensio:e defendendo hois occisio in foro pniali:nisi iuste sit factus:dico q̄ mentitur:sed inspectis metis fori contentiosi si hoc faceret. ¶ Sexto no.duo quibus de’ placatur.s.ieiunium e elemosyna:e d3 esse larga e voluntaria. ¶ Ultimo no.q̄ pres bī interficiendo latronem se defendendo non est deponendus:sed perpetue est tradendus penitentie. ¶ Quero que sit differentia inter furem e latronē:dic q̄ fur dī nocturnus:e dī etiam a furno.i.nigro. Ideo q: clam e obscure vt plurimū de nocte furaf.insti.de oblig.q̄ ex malefi.§.i.latro dī diurnus. ¶ Glo.sunt ibi alea.vsq3 ad glo.super verbo gladio. Illa op.e vī q̄ gladio licitū sit vti q: militare non est peccatū.xxiii.q.i.militare. So.dic q̄ hec specifice ꝓhibetur penitentibus:non q: in se sit malū:sed ꝓpter ꝓnitatē peccandi ꝓhibenf penitentes. ¶ Op.glo.fi. q̄ presbyter occidens deponaf ab officio:q: irregularis efficitur.ē.de tempo.ordi.c.fi.e.J.e.suscepimus. So.dic q̄ nō deponif:q: directe homicidiū non fecit:sed bene est irregularis:q: potius dimittere debuit sua q̄ interficere.Jeo.suscepimus:sed bene dispensaf cu3 eo vt habeat beneficiū ex misericordia:sine ordinis executione3.xxviii.di.presbim. Ad dicit glo.hoc intelligendū:vt dī.J.e.sicut.in glo.que incipit.no.c.fi.s.qñ non potuit euitare:quo casu dicit Hosti.tale homicidium simile esse casuali:quo casu etiā ꝭm illos qui dicunt legem promotionis consistere in facto:nō impedif ꝓmouendus.J.e.lator.e dicit q̄ hoc tenebat clemens q̄rtus q̄ cum in hac mā multum erat durus. Et idē clemens.v.in sua constitutione.e.ti.si furiosus.in clemen.

Si perfodiens. Occiditur fur diurn’ sine culpa:nocturnus nō.h.d.scd̄a.ibi.inter. ¶ No.q̄ homicida non reputaf occidens se defendēdo:quo ad pctm̄:sed etiā respectu mete fori pnialis. ¶ Secundo no.q̄ dies dī ab ortu solis vsq3 ad occasum. ¶ Tertio no.q̄ non est licitum inspectis metis fori pnialis occidere. ¶ Quarto no.q̄ etiā ꝭm metas fori pnialis:licitū est occidere furem nocturnu3:sed non diurnum. ¶ Quinto no.q̄ ꝓpter defensionem rerū inspectis metis fori pnialis non est licitum occidere:e occidens homicida dī:e homicida non dī occidens ad persone defensionem. Idem si psone rerq̄. ¶ Sexto no.q̄ dubius an inuadens faciat ad offensam psone vel rerū potest se ipune defendere etia3 quo ad metas fori pnialis. ¶ Septimo no.q̄ presumif q̄s de die fure3 gestu hoium cognoscere q̄ de nocte. ¶ Octauo no.q̄ lex veteris testamenti antiquor est lege positiua. ¶ No.q̄ fur nocturnus potest ipune occidi:sed diurnus non:nisi se telo defendat. ¶ Op.q̄ lex canonica nō sit antiquor ciuili:patet q: fuit cōpilata per romanos pōtifices q fuerunt demum post xp̄m:sed lex ciuilis fuit ante:vt pz in ꝓhemio ff.ergo rc̄. So.dic q̄ non intelligif de lege canonica:sed de lege exodi que fuit ante illā.ad hoc vide no.ē.de sum.tri.e fi.ca.c.i. Jn ducitur decre.ad.q.pro statutis italie q̄ duplicāt penas malefactoꝝ de nocte ꝯmissoꝝ:q̄ dies dicatur ab ortu solis vsq3 ad occasum.ad hoc de treu.e pa.c.i. Jo.an.allegans p̄ pro e cōtra:dicit attendendū q̄ si aliqd signum cāpane designat hanc diuisionem:e illud est seruandu3:als est in arbitrio an tenebrositas faciat attribui noctē an potius aliqualis clari-

tas diei in dubio dic q tutiorē eligent ptez vt potius nox di cerek exite tenebrositate: q die clarescente: lz sol venerit in occasuz. ℭ Hic sunt .vi. gl. Due prie sūt lrales. Tertia sup vbo sclarib⁹ querit: pone q fur est aggressus ⁊ vult me iter ficere an ipsz possuz preuenire: q dam q sic. C. ad .l. cor. de fic ca .l. ii. ℭ Quero si me pcussit ⁊ recessit an possuz eū sequi vt pcutiā: dic q non: q si iniuriā vellet vlcisci ⁊ nō repelleret qd non lz .xlvi. di. seditionarios. Itez q incontinenti lz vim vi repellere ⁊ nō ex interuallo .J. de sen. excō. si vo .J.e. significa sti. vbi de hoc. ℭ Glo. sup verbo telo qrit qd ꝯprehendatꝰ appellatione armoꝝ: dic q fustes ⁊ lapides .ff. de fur. l. si pi gnoris. §. furem. ferrum ⁊ omne q actum in manu tenetur. in stitu. de publi. iudi. §. itez lex cornelia.

c **Um iuramentū.** Iuramē tum non obligat quē ad homicidium .h. d. non diuiditur. ℭ No. p q gnale iuramentū nō includit illici tuz. ℭ No. illud euāgelij qd tibi vel tuis non velles pco .i. di. hūanuz genus. ℭ Quero que differentia est inter polli ceri ⁊ pmittere: dic polliceri sponte fit, pmittere rogamine precedente. ℭ Querit glo. ij. de rōne q̄re iuramētū non ob ligauit: assignat rationes generales: quia in iuramento ge nerali non veniunt illicita: ⁊ que quis in spē non esset factu rus: ⁊ allegat concor. generales.

f **J aliquis.** Homicida ē qui dat ste rilitatez vel facit fortile gia vel venena libidinis .h. d. ℭ No. p paris eē quē occidere vel eius exitiaz inesse pducti impe dire. ℭ No. q aliud est generare: aliud ↄcipere: aliud na sci. ℭ Op. q non sunt paria hoiez occidere vel nasci impe dire .J.e. sicut. So. quo ad penā corporalē ⁊ spiritualē ē idē: quantū ad penā irregularitatis non: q non ꝯtrahitur irregula ritas nisi actu hō interficiatꝰ iaz natus .J.e. sicut. Nec vi homi cidiū fecisset vt ibi dī. Si tā pcussit mulierez que facit abor tuz: eo formato incurrit irregularitatē: alias non .xxxii. q. ii. moyses. ⁊ talis dī homicida occasionaliter. Joā. de pe. di. i. periculoso. dicit eū irregularez eo q impediat ortū. Gof. di cit irregularis non est irregularitate indispensabili. de qua .l. di. minor: sed bene irregularitate que contrahitur pro pec cato mortali: sicut .xxv. distin. §. crimen. ℭ Quero de eodē quando causa libidinis vel odij faciat vt pariat mulier abor tiuuz. dicit Jo. an. q libidinis causa: puta q erat mulier quā non decebat esse gramdā: ⁊ vt libiui liberius vacaret hoc fa ciebat odij fomite: nolebat illaz habere filios vt esset ingra ta coniugi: vel vt illi succederet ab intestato vel facilius ex te stamento vel his fisia. ℭ Quid si quis dedit mala medica menta mulieri amoris causa: nō vt iterficeret ⁊ mortua est: dic q similiter punitur ac si occidisset: q dabat operaz rei il licite .ff. de penis. l. si aliquis. §. qui abortiones.

f **Jcut dignum.** Propter mul ta dicta nō sum matur: sed hic pmittitur q eps oron. recepit per cōmissionez pape q absolueret occisores beati thome: ⁊ illos qui sua morte fuerunt culpabiles: ⁊ forte ex presserat pnias occisoris. Ipse vero qui inuenit diuersas cul pas super illis papaz consuluit: cui papa rescribit vt sequitꝰ. ℭ No. prio q pene sunt arbitrarie ⁊ in earū impositione ⁊ arbitratu. Primo ponderatur quantitas delicti. Secūdo qualitas. Tertio etas delinquentis. Quarto scientia. Quin to sexus. Sexto conditio. ℭ Itez attenduntur extrinsecus locus ⁊ tēpus. ℭ Secundo no. q circumstantie aliquando aggrauant delictū. ℭ Ex v. illi autez. no. q quo ad forū pe nitentiale affectus animi punitur pro delicto consumato: vn de pari pena punitur occidens vel animo veniens occiden di. ℭ Ex v. illi etiā. no. q in foro penitentiali dans opez nō punitur pari pena cuz faciente. ℭ Secūdo no. q paria sunt quē hoiez occiderꝰ vel potēs liberare si non liberat. ℭ Ter tio no. illud q presumitꝰ socius delicti non iuuans occisum

cuz potest. ℭ Ex v. qui vero se. No. q instāmētes homici daz non puniuntur pari pena cum occidentibus: nisi sugge stiones sint causa occisiōis. ⁊ sic illi culpe delicti assentiatꝰ q originalis sunt cuz delinquentibus. ℭ Not. q sarcinas cu stodiens delinquentis in foro pnali delinquit. ℭ Ex vsi. eo vero. No. q post mortez spoliantes non puniūtur veluti oc cidentes: sed tenentur ad restitutionez rerū ablataꝝ. ℭ Se cundo no. q quis non alleuiatur a peccato: nisi ablato resti tuto: si restitui potest: secus si restitui non potest: quia tunc re mittitur peccatum: dūz tamen penitentiam agat. ℭ Ter tio no. q sola restitutione male ablati peccatū non deletur. ℭ Quarto not. q est licituz elemosynam facere de alieno vbi persona certa est cui debet alienum restitui. ℭ Ex vsi. illi pterea. No. prio q participans excōmunicato peccat sz quantitatez tēporis participationis: ⁊ quantitas pene est in iungenda. ℭ Secundo no. q magis peccat timore delin quens q̄ affectione. ℭ Tertio no. q cōmunicans excōmu nicato etiam ignoranter peccare videtꝰ: ⁊ hoc quando igno rantia est crassa: sed non in tantuz sicut si scienter peccasset. ℭ Ex v. si clericos. No. prio qualis pena iponatur clerico danti auxiliū vt eps capiatur vel occidatur: que ibi exprimi tur. ℭ Secundo no. q priuatus altaris ministerio non vi detur priuatus alio officio. ℭ In prima parte oēs glo. sunt litterales: ⁊ tex. expositus est. in v. illi aūt sunt due glo. ⁊ am be lrales: ⁊ clare. ⁊ glo. v. illi etiā sunt litterales. ℭ Per v. qui vero. arguit Hosti. consulentez clericuz verberari excō municatū: q delicto cōsentit .xvii. q. iiii. olz. J. de sen. excom. quanto. vbi de hoc qd est veruz secuta percussione vel cū par ticipat crimini precedenti. de sen. excō. nup. due sunt gl. hui⁹ partis. Prima est litteralis. ℭ Gl. sup verbo pnocassent querit an teneatꝰ sine rex: alias esset facturus sine nō: dicit gl. q teneātur etiā si alias non esset facturus: sed grauius tenentꝰ vbi alias non esset facturus .ff. de dolo. l. elegāter. ℭ In v. hi vero. quero d exēplo quō poterat eos scire siccarios .i. ho micidas ⁊ machinatores ignaros. dic q eos armatos rece perunt: ⁊ vestes ⁊ sarcinas ⁊ aliquos ad illoꝝ custodiam: ⁊ bene sciebant q illi ibant ad occidendū: lz ignorarent quos vel sciebant q illū secretuz ibant occidere: lz illoꝝ consilio id non fuerit machinatū: ⁊ hoc placet Hosti. Sed Joā. an. plus placet pcedens dictum. Per hunc v. hij vero. arguit abbas ꝯ illos qui ad locū: vbi cōburi debet hereticus por tant vites vel aliud. de quo in spe. in ti. de dispensa. §. iuxta p positionis: ⁊ idez de illis qui portant scalas vt aliqui suspen dantur. ℭ Sunt due gl. hic vna super verbo siccarios que rit. vnde dicuntur siccarij. Glo. dicit q dicuntur a sicca q si gnificat ferrum: siue cultrum: ⁊ possunt dici qui armis vite alicuius insidiantur. de pe. di. i. §. si quis cuz telo. vnde tenen tur lege cornelia .ff. ad .l. corne. de sica .l. i. ℭ Ultima glo. illius v. est litteralis. In v. eos insuper quero an bona occu pantis cum alijs teneantur pro occupatione aliorum secuz concurrentium: ⁊ dicit Inno. q non nisi de illo quod ad eos peruenit: vt hic. Secus si aliorum occupatione: alias fuerūt culpabiles: quia consuluerunt vt raperent: quia tenentur in solidum: ⁊ de dolo ⁊ consilio illorum: vnde q̄q̄ non tenen tur vnde vi: vel vi bonorum raptorū: de dolo tamen actio ꝯpetit contra eos sicut: vbi alias competit interdictū vnde vi: vel vi bonorum raptorum: sed propter aliquam causam non potest agi illo interdicto: datur actio de dolo in subsi dium: que datur in defectum aliarum actionum: vt .l. i. ⁊ ij. ⁊ .l. eleganter. in prin. ff. de dolo. Sed an cōsiliarius rapine teneatur rei persecutoria .i. ad restitutionem rei rapinaz pas so regressum habentem contra principaliter rapientem: dic q sic: nisi sit facta remissio principali: quo casu liberaretur consiliarius: licet non sic ecōuerso: quia liberato principali: liberatur accessorium. de consti. translato: sed non econtra: ⁊ ratio: quia accessorium sequitur naturam principalis: ⁊ non econtra: vt in regula accessorium. de regu. iur. lib. vi. Et hoc est verum nisi ad consiliarium aliquid peruenerit: quia non

remittit nisi in consilium anime illud reddat: vel alias satisfaciat ipse vel alius pro ipso: quo casu satisfacienti pro eo satisfacere debet ipse consiliarius non damnum passo in consilio anime: licet secus esset in iudicio contentioso. de quo dic vt no. Bar. in. l. non solum. §. si mandato. et. l. si vn°. §. servus meus. ff. de iniur. Quid in dissuadente rapinam: sed associante personam ad rapinam ne persona ledatur. So. dic q si raptor inventus est in rapinam non tenetur consiliarius. Si aut talis auxilio functus res asportaverit: alias nō asportaturus tenetur associans: quia saltem dedit opem ad res asportandas. Si vero alias potuisset asportare sine associatione non tenetur associans: sed si res non asportavit: sed damnum dedit: tenetur associans: si alias non fuisset iturus: nisi fuisset associatus. Et ratio quia licet non dederit consilium tamen facto vel ope damnum dicitur datum: secus si alias esset iturus: si tamen dissuaserit damnum. ff. ad. l. acqui. l. itē mella. §. i. Per hoc infert q si pluribus associantibus malefactorem dissuadendo delictum si illi quibus damnum est datum non fuerint ausi iniuriam propulsare propter timorē omnium quos singulos non timuissent in iudicio contentioso: vnusquisque tenetur pro damno et insolidum. ff. ad. l. acq. l. item mella. §. si plures. In iudicio vero sic tenet proportionabiliter. Ita tamen q habeat extimatio eorum qui magis timebantur: quia illi plus tenentur: hoc verum dicit quando fuerunt animo defendendi ab iniuria: sed passi iniuriam nō erant certificati: et timore eorum suas res non defendant. Ideo debent hoc significare adversariis si volunt esse securi. J. eo. petitio. Quid si negligentia alicuius damnum est datum: puta quia non bene cohibuit ignē ad domos aliorū vagaretur: an tenetur. dic in foro contentioso sic: et tenet lege acquilia: vt. ff. ad. l. acqui. l. si servus servum. §. arbustum. cum se. et. l. qui occiderit. §. pe. ff. ad. l. acqui. de iniur. c. fi. cum ibi no. In foro anime solum est de negligentia puniendus. et ad emendationem dāni non tenetur. xv. q. i. inebriaverūt. quod est verū nisi etiā qui ignem imposuerit intenderet damnum dare vel esset in lata culpa: vt qui ignem proiceret in domum plenam stipula: et hoc est tenendum in foro aie: ex quo per quemcunque ad plenū est satisfactum leso: alias satisfacere non tenetur: et tū debet cōpensare q pro omnibus satisfecit: et nō sufficit leso satisfacere: imo et pro peccato qd cōmisit ei est spiritualis penitentia iniungenda. In foro iudiciali si pōt discerni cuius culpa dānum sit datum solus tenetur: alias oēs tenentur insolidum: nec solutio vnius alium liberat: qd intellige vbi agit lege acq. ad penam: secus si ageretur ad persecutoriam rei: quia tunc solutio vnius alium liberaret: vt. l. i. C. de cōdi. furti. et. ff. ad. l. acqui. l. itē mella. §. si plures. hoc verum si agitur lege acquilia: secus si depositi vel conditione furtiva: quia tunc tenentur proportionabiliter. Tamen contra hoc qd dicitur hic de cōditione furtiva. Tex. est in contrarium in. l. i. C. de cōdi. furti. vide. ff. depo. l. si duo. et per hec est expedita glo. Inno. sm quē aliqui dicunt predicta habere locum in foro anime tm̄. Tamen si vis videre quid iuris in foro contentioso. dic in prestante opē: vt plene no. Bar. i. l. is qui opem. et. l. in furti. §. ope. ff. de furtis. In mandāte dic vt no. in. l. non solum. §. si mandato. ff. de iniur. et ibi etiā not. de prestante consilium. et in. l. sed si vnus. §. servus. eo. titu. ¶ Glo. huius partis sunt quattuor. Prime due sunt litterales. Tertia super verbo si habeant. op. q non liberetur: licet non habeat vnde solvat. xii. q. ii. fraternitas. cum si. dicit glo. q non valens solvere in ere licet nō compellatur ad solvendum. per hoc non liberatur a pena cum solvere potest cū devenerit ad pinguiorem fortunam. de solu. c. odoardus. cū si. nisi forte iam penam corporalē pro pecuniaria substituisset: quia tunc duplici onere gravari non debet: et liberatur a pecuniaria. xii. q. ii. fraternitas. cum si. Hic si obligatus est in quantitate vel genere procedit obligatio: quia gravis obligatio non sequitur peremptionem spēi: vel qntitatis: sed secus est in obligationem ad certam spēm restricta. ff. de le. i. l.

cum res. ¶ Glo. super verbo non tamen aliena querit de ratione: quare non liberetur pauperibus erogando. Respondet glo. q delictum non remittitur: sed augetur si aliis solvatur q ex debito est solvendum. de vsuris. cum tu. et hoc intellige si possunt illos quorum fuerūt invenire: alias sufficeret: immo tenentur pauperibus erogare: et nihilominus est talibus penitentia imponenda propter peccata que ipsi contraxerunt attractando res alienas invitis dominis. ¶ In c. illi. sunt tres gl. Prima litteralis. Secunda super verbo timore. querit an timore participans puniatur. dic q sic: sed allevīatur pena propter timorem: licet non in totum excusetur: quia potius debebit omnia mala pati q malo consentire: hoc verum in coactione conditionali: secus in coactione absoluta: vt hic patet. et. §. de his que vi me. causa fi. c. sacris. ¶ Op. q participans affectione non puniatur: vt patet. de sen. excō. inter alia. So. dicit glo. super verbo affectione. quidam sunt excōmunicantes super verbo affectiōe. i. scia non domestica: et tales non excusantur. Secus est in participantibus affectione domestica: vt in personis enumeratis in dcō. c. inter alia. cum si. ¶ Glo. super verbo ignoranter op. q participans excōmunicato ignoranter nō incurrat excōmunicationem. de sen. excom. cum desideres. So. hoc intellige quando ignorantia fuit non legitima et crassa. Contrarium quando ignorantia fuit legitima et crassa. Contrarium quando ignorantia fuit legitima. gl. alle. iura. ¶ In v. clericos. planum q responsoria non possunt dicere separatim an possint cum aliis. dic q sic: post penitentiam: sm Tanc. et Inno. Item nec responsorium simul cum versu dicēt per se in tertia vel aliis horis canonicis: quod alias possent ex dispensatione episcopi. de quo. J. e. audientiam. dicit Joan. an. quicquid dicatur preter psalmos nihil videtur eis reservari. ¶ Quero de pena hōicidii carnalis: sm leges. dic q civiliter agitur acquilia. i. ad extimationem pecuniariam damni dati. ff. ad. l. acqui. l. ii. et. iii. non ad corporalem. ff. ad. l. cor. de sicca. l. i. et. l. eum. et prestans causam homicidio alterius per lasciviam per quinquennium relegatur. ff. ad. l. corne. de sicca. l. iii. §. i. sm canones quinquennis penitētia imponit. l. di. eos. homicidii vero voluntarii pena deportatio omnibus bonis ademptis: et hoc in similibus. In minoribus decapitatio. et. ti. l. iiii. §. legitur. et. l. penul. sm canōes. clericus depōitur: laicus excōmunicat. l. di. si quis viduam. et. c. si quis volūtarie. Vin. ¶ Due sūt glo. huius partis. Prima gl. que est super consilium. op. q nō sit irregularitas: alias nullus homicida: vt. J. eo. ex litteris. dicit q si voluntate homicidium committitur vel facto vel precepto vel consilio vel lingua: vel hortatiōe talis est irregularis: et perpetue deponendus: vt hic. et. l. distin. si quis viduam. Et hoc verum sive occidatur christianus: sive etiam paganus vel saracenus. l. di. si quis clericum. et. c. de his. cum si. Nec cum tali dispēsatur etiam si sit occultus vt possit in ordine suo ministrare. §. de tempo. ordi. c. fi. et iuxta illud non edificabis mihi templum: quia vir sanguinis es. l. q. vii. si quis omnem. Dicit tamen Hosti. q licet difficulter dispenset: potest tamē papa dispensare: quia lex divina hoc sibi permittit. alle. not. de conces. preben. proposuit. Non ob. §. c. i. et si. quia loquitur de rigore. alle. numeri. xxv. vbi duplici homicidio per nepotem et aaron commisso mādavit dominus. numeri. xxv. Ecce do ei pacem sederis mei et erit tam ipsi q̄ semini eius pactum sacerdotium sempiternum. Idē dicit in papa. de materia in spe. de lega. in tracta. dispen. §. iuxta propositionum. ad si. in. §. nunc breviter. v. v. ¶ Secundo dicit glo. q homicidium quandoque cōmittitur casu: et occidens dabat operam rei licite non tenetur. J. e. ex litteris: alias nullus nisi esset scandalum grave vel tanta laboraret infamia q purgatio esset indicenda. J. e. ex litteris. Et hoc verum quando adhibuit diligentiam quam potuit. Alias negligens censetur et propter culpam tenetur: ita q ad ordines superiores nō promovetur nec vtitur iam susceptis. J. c. proximo. nisi per papi

dispensetur.l.di.clerico.Leo.sua nos. Si vero dabat operam rei illicite: sive adhibuerit diligentiam suam: sive nõ semper tenetur.l.distin.clerico. ¶ Tertius articulus est quando committitur homicidium necessitate: et sic defensione: tunc si necessitas est evitabilis ei imputatur: ita ꝙ ad superiores ordines non potest promoveri: sed in susceptis de misericordia toleratur.l.distinc. de his hoc placet Hostien. dicit tamen aliquos dicere ꝙ hoc casu habet post penitentiã exercitium susceptorum: sed ad superiores non ascendit nisi dispensative: et hoc tenent Innocen. Goffr. Si fuit inevitabilis sine omni dispensatione potest in ordine habito ministrare.l.distin.ꝙ in te. Dat exemplum quando dicatur inevitabilis necessitas: puta si clericus habet gladium ad defensionem: paganus irruit in eum: et sic clericus nullo modo potuit evitare sic paganus mortuus est cum gladio quem clericus tenebat in manu propter propositum ipsius clerici. arg.Lc.latos.quo casu potest intelligi.S.c.ii. Ad superiores tamen non ascendet sine dispensatione: sm Joannes. Hug. dixit contrarium.Leo.latos.sed.c.lator de dispensatione loquitur. Hostien. tenet ꝙ in nullo imputetur tale homicidium: et dicit curiam sic tenere: et hoc tene: ut hodie habetur in cle.si furiosus.de homici. ¶ Ultima gl. querit qualis penitentia imponetur: an quinquennii: an septennii. dicit glos. ꝙ quinquennii: tanquam sit benignior etc. Antonius de Butrio.

p **Presbyterum.** A sacerdotio deponitur percutiens causa disciplinae: si modum excedat et mors inde sequatur.h.d. ¶ Nota primo ꝙ licita est castigatio magistri: dum tamen modum non excedat. ¶ Secundo no. penam presbyteri qui castigando modum excessit: ubi mors est secuta. ¶ Tertio not. ꝙ ubi mors est secuta post paucos dies post verbera: presumitur ꝙ ex percussione mortuus sit si alia non apparet causa. ¶ Quarto no. ꝙ alia est pena remotionis ab altari alia depositionis ab officio. ¶ Quinto no. ꝙ dãs causas mortis: sive de proximo: sive de remoto: tenetur de homicidio. Ex quo patet ꝙ omnis causa attribuitur causatori sive sit de proximo: sive de remoto. ¶ Quero quis homicida reputetur irregularis. dicit ꝙ voluntarius vel casualis culpa precedente: et est deponendus ut hic.&.c.j.et Leo.suscepimus. quod est verum de homicidio post baptismum commisso. Secus de commisso ante baptismum: sive ex officio: sive ex voluntate: quia in baptismo deletur peccatum: et omnia sequela peccati. xxvi.di.deinde.ubi de hoc. Aliqui tamen contra: sm Innocen. de quo dic ut de divor.gaudemus. et in spe.titu.ii. §.ulti.v.pe.et per Hostien.in summa.eo.titu.§.qua pena.v.si lingua.et v.si oportet.et se.et in dicto.§.et v. Hostien. sequitur opinio. hic positam: quanquam alii faciant differentiam an irregularitas sit sequela peccati: quia tunc tollatur scilicet quando iniuste homicidium est perpetratum: an non sit sequela peccati: sicut est quando iudex iuste aliquem mandat occidi: quia primo casu tollatur secundo casu non. ¶ Glo. prima op. ꝙ castigatio sit permissa magistro.ff.ad.l.acqui.l.preceptoris. So. levis est permissa non que modum excedat ut hic. ¶ Secundo oppo. ꝙ castigans non puniatur velut homicida.xx.q.i. qua non iratus. Sol. quo ad legem gratie et penitentie non punitur velut homicida dolosus: quia hoc dolose non fecit: sed quantum ad legem promotionis que non inspicit animum: sed factum sic: ut hic. ¶ Glo. fina. colligit ꝙ qui occasionem etc. et allegat iura. ¶ Oppo.ff.si quadru.pau.se.di.l.si. So. dic ꝙ ibi loquitur in animali quod contra naturam movetur. Quid si percussus a magistro readinvavit: an tenetur magister. Dicit gl. ꝙ sic: quia semper causa subfuit. de penis.distin.ii.si quis se melius hoc verum sm docto. in dubio: sed si readinvatio fuerit ex alia causa: puta ex corruptis humoribus in nullo teneretur magister. de quo.Lc.c.ad audientiam etc. Antonius de Butrio.

c **Continebatur.** Homicidium casuale imputatur ei qui dat operam rei illicite: si nõ adhibuit diligentiam quam debuit. hoc dicit. Communis divisio. secunda. ibi. ideoque. ¶ Nota primo ꝙ alleviatio est oneris ludus: et sic ludere relevat laborem. ¶ Secundo no. ꝙ homicidium casuale inducit irregularitatem si fiat culpa precedente. ¶ Tertio no. ꝙ in culpa est clericus faciens ludum laici. Ideo tenetur de homicidio subsecuto. ¶ Quarto no. ꝙ si omnino culpa non est ordinata a casu quo ad penam irregularitatis: quia tenetur de casu. ¶ Nota ꝙ irregularis non potest ad superiores ascendere nec in susceptis ministrare preter licentiam pape: et ꝙ papa super irregularitate ex homicidio causata potest dispẽsare. ¶ Oppo. glo. prima ꝙ ex casuali homicidio non oriatur irregularitas.Lc.proximo. So. hic precessit culpa in clericis ludum agendo eis non licitum.ff.ad.l.acqui.l.nam ludus. Hostien. dicit ꝙ ludus congruebat clericis eo modo quo utebantur ipsi clerici: sed ludi consuetudo fuit illa que fecit eos esse in culpa. Item dicit glo. sequens ꝙ etiam fuit in culpa ꝙ ludum miscuit cum laico.ii.q.vii.laicos.cum si. et quia ludus erat perniciosus. Ideo non debebat esse impunitus.ff.de fur.l.i furti.§.cum eo. ¶ Glo. finali opponi. de.c.J.proximo. ubi libere promoventur. Solvit glo. ꝙ hic dabant operam rei illicite ludendo cum laico vel non adhibuit diligentiam quam debuit: quia cum sciret ludi conditionem debuit a se saltem promovere: et ideo sine licentia pape non debuit ad ordines promoveri: quia fuit in culpa non reddendo se saltem ꝙ posset equitare sine periculo: videlicet in non ammovendo falcem. In contrario ludebat ludo licito et de cultello non sperabatur aliquod mortale: et ille potius se ingessit proiiciendo alium ad tergum: et sic non fuit in culpa. Joan. intelligit sequens.c.de dispensatione vel fuit in culpa cooperiendo falcem vel in non prohibendo: ut dictum est: ne aliquis equitaret: quod forte etiam non sufficeret: quia cogitare debebãt hoc evenire posse: et sic aliqualis culpa potest imputari huic diacono: et per hoc non obstat.c.nec in.xv.q.prima.quia.debz intelligi in eo qui dabat operam rei illicite: vel in eo qui non fuit in aliqua culpa etc.

Antonius de Butrio.

l **Lator.** Homicidium casuale non imputatur ei qui non fuit in culpa. hoc dicit. Primo narrat factum. Secundo providet. ibi. ideo ille clericus cum quo ludebat. Istum. P. clericum. In alterum.s.clericum proiicientem. Cuius scilicet. P. clerici occubuit: is clericus cum quo ludebat iusta causa. ¶ Nota ꝙ ad remotionem unius impedimenti non sequitur alterius remotio: et altera iusta causa causati. Libere. ¶ No. de significato verbi libere: quod excludit omnem contradictionem. ¶ Glo. prima colligit ꝙ ludus ad brachia etiam cum clerico licitus est: nec secundum Docto. huic clerico potest aliquid imputari si cultellum non amovit: quia deferre cultellum magis est consuetum quã deferre falcem. Vel etiam iste ludus non fiebat ex proposito. Item forte ludebant ad scacbos vel alium ludum similem. Item potest dici secundum Ab. ꝙ hic cultellus erat in vagina. ¶ Secundo querit quare hic non est irregularis. dicit glo. ꝙ nihil active egit: sed solum passus est: unde non po

test asscribi aliquid ipsi profecto. Et intelligunt doctores ꝙ hic ludus non fiebat ex deliberatione ⁊ alias potuisset imputari isti: quare cultellum a se non remouit: s͠m Hostien. vel s͠m Innocen. forte ad scacbos ludebat vel ludum similem ⁊ cultellus erat in vagina: s͠m Abbatem. ¶ Ultima glo. querit an hic possit de iure promoueri: an hic exigatur dispensatio. Ponit duas opiniones. Una ꝙ de iure communi possit. Alia ꝙ ex dispensatione ⁊ libere: idest cum dispensatione. alle. c. proximo. Primam tenet Hostien. per verbum libere: quia libere non potest dici fieri id in quo exigitur dispensatio. ad hoc de preben. licet. ii. lib. vi. vbi de hoc verbo libere: ⁊ propter id ꝙ dicit si est ita ⁊ alia iusta causa ⁊c̃. Non habentur hic alia ⁊c̃. Antonius de Butrio.

c **Uscepimus.** Is ex cuius illicita opera homicidium est subsecutum est irregularis. hoc dicit. Communis est diuisio. secūda. ibi. verum cognouimus. ¶ Nota ꝙ id dicitur cognosci quod cognoscitur oculorum inspectione. ibi vsq; ad notitiam. ¶ Nota ꝙ licitum est capere latronem de nocte intrantem ⁊ ligare donec hoc ad aliorum deducatur notitiam. ibi pallium. ¶ Nota argumentum ꝙ ad defensionem rerum non est licitum clerico committere homicidium: ⁊ si committat incurrit irregularitatem. Et nota ꝙ causa remota in dubio attendi debet non proxima ibi. Peccatum suum. ¶ Nota ergo ꝙ incurrit peccatum propter defensionem rerum alium interficiens. ibi ad arbitrium. ¶ Nota ꝙ penitentie hodie sunt arbitrarie. ibi opere. ¶ Nota ꝙ non solum interficiens: sed etiam ligans interfectum incurrit irregularitatem: ⁊ facit pro vulgari tanto val chi ten: quanto chi scortiga. Dic sic quandoque clericus facit aliquid ad defensionem persone ⁊ rerum: quandoque ad defensionem persone tantum: quandoque ad defensionem rerum tantum. ¶ Primo casu si defensio est necessaria ⁊ ineuitabilis non incurrit irregularitatem: si ex tali facto sequatur homicidium: iuxta nota. s. c. ii. ⁊ in clemen. si furiosus. eodem titulo. Si est necessaria tamen euitabilis incurrit irregularitatem: vt hic: ⁊ sentit hic. in princi. ad hoc supra eodem. c. sicut. multo fortius incurrit irregularitatem nulla subsistente necessitate: iuxta nota. in dicto. c. sicut dignū. ¶ Secundo casu dic idem quod. s. proximo membro. ¶ Tertio casu quando pro defensione rerum tantum. dic ꝙ si idem perpetrauit homicidium sine dubio incurrit irregularitatem: vt hic in principio. ad hoc. s. eodem. c. ii. Si autem alius tamen aliquo facto ipsius precedente. Dic ꝙ erat euitabilis etiam quo ad saluandas res incurrit irregularitatem vt hic: ⁊ hoc sentit glo. Si autem non erat euitabilis ⁊ tunc aut modum excessit vel diligentiam non adhibuit quam debuit ⁊ incurrit irregularitatem: vt hic: quia s͠m doctores hic modum excessit cum suas res aliter saluas habere posset. Item debitam diligentiam non adhibuit: quia dimisit latrones sub custodia vnius tantum: vel ipsos non ligauit bene vt debuit. Si vero adhibuit omnem diligentiam quam debuit vel modum non excessit: tunc homicidium superueniens nō imputatur ei nec redditur irregularis. Ad hec iura in glo. alle. Et predicta intellige nisi factum quod mandaret clericus esset tale: ex quo verisimiliter posset mors sequi: quia tunc indistincte incurreret irregularitatem: nō attenta aliqua ipsius protestatiōe. vt. c. is qui. de homici. libro sexto. ¶ Glo prima opponit ꝙ licitum fuerit vt se defenderet occidere: ⁊ sic occidens non incurrere irregularitatem. s. c. ii. Solutio hec decreta. multipliciter intelligitur. Uno modo ꝙ licitū est occidere se defendendo dummodo modus non excedatur. Hic autem excessit modum ligando ⁊ detinendo cum possent aliter res suas facere ⁊ ex hoc homicidium secutum est. Ideo sibi imputatur concludēs ꝙ licet sit licita captura ad recuperandas res: non tamen licitum est ligare ⁊ detinere. ¶ Uel secundo ad defensionem persone vel rerum ⁊ persone simul licita est occisio: nec per hoc quis incurrit irregularitatem. s. c. ij. sed ad defensionem rerum tantū non. xxiij. q. viij. c. j. ⁊ c. conuenior. xxxvi. dis. si quis vult. Hec vera in clerico: al laicus vero licite etiam propter defensionem rerum ⁊ patrie potest arma assumere ⁊ preuenire hostem. C. vnde vi. l. j. Clerico autem hoc non licet etiam contra saracenum: ⁊ multo minus contra spoliatorem. s. de voto. c. ex multa. Non obstat. j. eodem. c. dilecto. libro sexto: quia liceat clerico inuocare brachium seculare ad defensionem rerum: non tamen licet propria persona pugnare: vt ibi. j. eodem. c. postulasti. ad hoc quod no. j. eodem petitio. de voto. ex multa. ⁊ in dicta decre. dilecto: s͠m Hostien. ¶ Tertia solutio vbi se defendens aliter euadere potest non occidēdo sibi scribitur ad homicidium: ⁊ incurrit irregularitatem. Sic loquitur hic: quia hic poterat fugere ⁊ aliter euadere. Dat exemplum in christo qui fugit ab herode in egyptum ne traderetur: vbi autem aliter non potest euadere: secus est. ¶ Quarta solutio ꝙ hic hoc asscribitur: quia fuerunt in culpa nimis bene ligando. ¶ Quinta solutio ꝙ in culpa fuerit duos dimittendo ad custodiam vnius: quia debuerunt cogitare hoc euenire posse. j. eodem is qui. libro sexto. ¶ Oppo. ꝙ licitum sit occidere nocturnos latrones. j. c. si perfodiens. So. dicit glo. ꝙ non est verum. ff. ad. l. cor. ne. de sicca. l. furem. Alie glo. sunt litterales ⁊c̃.

d **E cetero.** Breue est: nō summa. ibi. noueris. ¶ Not. ꝙ per hec verba respōdetur de iure. ibi. causam. ¶ No. ꝙ non solum principaliter occidēs incurrit irregularitatem: sed etiam dans causam homicidio. ibi. non videtur. ¶ No. ꝙ per hec verba non videtur respondere de iure: ⁊ sic hec equipollent: non videtur vel non est. Quod no. pro teste qui dicit fuit. x. anni vt mihi videtur. vide quod no. in. l. quid tamen. §. j. ff. de arbi. ⁊ scripsi. de ap. c. preterea. Aliter tamen ponitur. de elec. cum nobis olim. in prin. de sen. excō. p tuas. Ibi pmouēdus. ⁊ sic est irregularis: p qd dicit hoc. ꝙ nec est in subdiaconatu nec ordine sustinēd°. s. e. c. presbiterum: s; abbas. ¶ Querit glo. qn̄ dicatur dedisse causam homicidio: ita ꝙ incurrat irregularitatem. Dicit glo. scilicet consilio facto opere vel precepto. l. di. si quis viduam. s. c. sicut. cum si. Idem si suggestione: vt in. c. sicut. §. si vero. ⁊ s. c. proximo. in fi. ¶ Querit an qui occisionem homini dat ⁊c̃. Respōdet si causa est proxima sic. Si remota: sed fecit animo nocendi vel fuit in aliquali culpa. idem. C. ad. l. iuliam. de sicca. l. si quis necandi. vel non fuit in culpa nō tenet. ff. loca. l. si qs domū. de hoc. s. de testi. c. sicut ⁊c̃.

e **D audientiam.** Homicidium casuale imputatur ei qui dabat operam rei licite: sed non adhibuit diligentiam quā debuit. hoc dicit. Communis diuisio. secunda. ibi. quia vero. ibi de familia. ¶ No. ꝙ licitum est corrigere quemlibet de familia etiam presbytero patrifamilias. ibi dubiū habebetur. Si ergo. ¶ Not. ꝙ licet qs conualescat ex vulnere: nihilominus mors de propinquo potest asscribi probabiliter vulneri. ibi tutiorem. ¶ No. litteram allegabilē ꝙ in dubio tutior via est eligenda. ibi concedere poterit dispēsatiue vt puto. Alia infirmitate. ¶ Nota ꝙ vbi ex alia causa post vulnus illatum mors sequitur: mors non asscribitur vulneranti: ⁊ sic causa superueniēs habilitas: se ad quid inducendū confundit vices prime: de quo est

dubium: an ad hoc potens existere. ¶ Oppo. q nō pos sit ministrare ex quo vulneraunt ⁊ secutū est homicidiū. ⁊.e.suscepim⁹. So.cōtrariū pcedit qn ɔstat q opere sa cto vel ɔsilio est homicidiū secutū: h aūt h non ɔstabat. ¶ Quero an nō ɔsulēs directe homicidiū: s3 idirecte vt q suasit iactū machine vel baliste: an sit irregularis: vi cit Jo.an. Inn. dicere q sic. Idē si suasit isultū ad castrū ⁊ inde aliqs moriat. Ratio q dedit cā3 ppinquā ⁊ ve risimilem homicidio. Jactus enim machine vel baliste vel castri expugnatio facile fieri non consueuit sine ho micidio: ex quo in homines iacitur: immo illud est val de huic affine. ad hoc. ⁊. eodem decetero. ⁊.c. continebatur. §. primo. secundum Innocen. idem Hostien. q hoc officium non est clerici vel sacerdotis vel volentis in pre sbyterum promoueri. ⁊. eodem suscepimus. §. finali. de postula. c. finali. in principio. saluo q dicetur. ¶ Secū do quero quid si consulat q castrum furetur vel furtiue subtrahatur vel conditionaliter capiatur. dic q licet oc casionaliter homicidium subsequatur per hoc non erit consulens irregularis nisi esset verisimile q hoc fieri nō posset sine morte hominis: secundum quosdam. Alij ⁊ melius secundum Innocen. dicunt q cum illicitum op⁹ consulat q erit irregularis etiam si casu sequatur mors vt in predictis iuribus. Idem si mandat aliquem verbe rari vel satis credibile est q verberatus se defendat. ⁊.c. secundo. ⁊ quia ex plagijs verberum posset mori. ⁊.c. pe truo expressum. ⁊. eodem titu. is qui. libro. vi. ¶ Tertio quero quid si consulatur q maleficus capiatur: vel alias det consilium operi licito. dic q non erit irregularis cō sulens si preter conscientiam suam maleficus etiam occi datur. argumen. ⁊. eodem. c. finali. Secus si directe i mor tem alicuius consilium det: tunc semper irregularis est morte inde secuta. supra ne cleri. vel mona. sententiam. Idem si de voluntate sua processit: puta parentes clerici verberati conueniant: ⁊ dicunt q volunt hoc vindicare nec clericus contradicit expresse: secundum Innocen. su pra de symo. Mathens. secus si expresse prohibeat. ⁊. de symo. sicut nobis. §. primo. ⁊ est expressum. ⁊. eodem petrus. dummodo ex corde hoc faciat. Alioquin in cō specta dei cadit cum tacite cōsentiat homicidio: ⁊ sic lex promotionis non semper in facto consistit: s3 facto ⁊ ani mo patet. xviij. questione. j. c. finali. ⁊ questiōe. vj. ante si. ¶ Quarto quero quid si alicui leso vel alicui cuius in teresi consulatur homicidium fieri. Ille non tamen sta tim: sed post longo tempore interposito perpetrat ho micidium. dic q consulens irregularis est nisi ante con silium datū reuocauerit: ⁊ nisi illi qui occidi debebat de nunciauerit q sibi caueat. Veruntamen ad hanc denun ciationem faciendam non tenetur si probabiliter credat consiliarius q is cui homicidium consulit: acquiescat reuocationi: secundum Innocen. Quod est verū si ho micida ex illo motus fuit. supra eodem sicut dignum. §. qui vero. ⁊ §. finali. ⁊.c. proximo. ⁊. eodem. Alias non erit consulens irregularis. ⁊. de re iudica. cum. J. ⁊ A. Et hec vera maxime si suasit. ⁊. certum tempus illum oc cidi debere ⁊ lapsum erat tempus. argumen. de sponsa. de illis. ⁊.c. sicut. §. primo. libro. vi. ¶ Quinto quero q d si mandaui alicui q inimicum meum interficiat: ⁊ po stea reuoco ipsum: tamen occidit: videtur q irregularis non sit mandans: quinimmo non solum sufficit expressa immo ⁊ tacita reuocatio: puta quia is cui mandaui scit q mihi reconciliatus est: quia parentelam mecum con traxit. ff. de adimen. lega. l. iu. §. finali. ⁊. l. sequen. Ratio diuersitatis inter hunc casum ⁊ superiorem est: quia ex quo mando causa mei verisimile est mandatarium ac quiescere reuocationi: secus si consulo causa alterius: q a magis consueuerunt homines se diligere q̄ alios: secun

dum Innocen. Hostien. dicit q si ex illo mandato q̄uis reuocato secutum est homicidium: tunc est irregularis: quia vere hec probatio difficilis est: talia non sine pericu lo suggeruntur. Nam ⁊ in dubio tutius est abstinere. ⁊. capitulo proximo. ¶ Sexto quero quid si homicida in carcerus ⁊ interrogatus dicat q i nullo motus fuit propter consilium vel preceptum: dic q hoc famosum sit vel in de subsit scandalum: non est ei soli credendum. infra. c. secundo. §. finali. Si occultum sit sequatur consulens cō scientiam suam. infra eodem exhibita. §. primo. infra eo dem petitio. §. finali. vt tamē in dubio abstineat tutius ē. ¶ Septimo quero quid si aliquis consulat alicui vt se proiiciat in aqua vel de monte se precipitet. dic q sugge rens est irregularis: vt patet ex premissis. ⁊. l. distinctio ne si quis viduam: secundum Innocen. in alijs iuribus allegatis in principio. ¶ Octauo quero quid si consu lat alicui vt alium occidat: ⁊ ille qui debebat occidi occi dat illum aggredientem. quidam dicunt q consulens ē irregularis: quia dedit consilium rei illicite. Ideo tene tur de omni secuto etiam si casu contingerit. ⁊.c. suscepi mus. ⁊ capitulo continebatur: maxime quia non plene examinauit consilium. debuit enim apud se considera re hoc euenire posse. l. distinctione qui arborem. ⁊ capi tulo sequenti. Alij contra: quia nec actu nec ope homici dium cōmisit. ⁊. eodē. in principio: nisi hoc fecisset in frau dem vt is occideretur cui consulebatur. argumē. dicti. c. qui arborem. ⁊.c. sepe. ⁊. ⁊. ca. significasti. Non obstat q malum fuit ⁊ magne negligentie: quia non fuit ad mor tem: ⁊ bene debuit sibi cauere cui hoc consulebatur q ca peret locum ⁊ tempus vbi sine periculo hoc facere pos set. Nam si incitaret aliquem ad occidēdum aliquē vbi esset periculum: bene esset consulens irregularis etiam si ille ab aduersario occideretur. Nec obstat si dicas q istud non fuit bonum consilium: vt ex euentu apparet: q a non debuit transgredi fines mandati. ff. mandati. l. dili genter. Et ideo si bene sibi nō cauit nō videtur hoc cō silio suo fecisse nec irregularis est: secundum Innocē. Jo an. an. in. c. is qui. eo. ti. lib. vi. contra quicquid hic dicunt Innocen. ⁊ Hostien. primo necdum in consulente homici dium: sed aggressionem si ex illa sequatur homicidium: vel truncatio mēbri: per dictum. c. is qui. ⁊ per rationes ibi positas: erit irregularis: euidentiores enim sunt rationes in isto tali consulente vel mandante q̄ in casu dicti. c. is qui. ¶ Nono quero quid si aliquis suadeat alicui vt p patria sua vel iure suo defendendo vel proximo sumat arma ⁊ se exponat periculo: ⁊ in illo cōflictu aliquis mo riatur: an consulēs sit irregularis. dic q non etiam si ibi moriatur ille cui hoc consulitur. argumē. xxiij. questio ne. iii. pro membris. ⁊.c. si quem. ⁊ questione. viij. horta re. ⁊ capitulo precedenti: secundum Innocen. ¶ De cimo quero quid si subito fiat insultus contra hospitium episcopi alicui⁹ in ciuitate. Idem episcopus qui interest ⁊ de morte sua ⁊ suorum timet ⁊ dicat. Assumatis balistas ⁊ arma ⁊ defendatis nos ⁊ vos. Familia hoc fecit. mul ta homicidia hinc inde cōmittuntur. dicit Hostien. si ti mebat de persona sua vel suorum licite fecit: vt in predi ctis iuribus: ⁊ infra de sen. excō. dilectus. §. ⁊ quidem. lib. vi. ⁊. eo. c. ii. §. finali. ⁊ hoc est insultantium duritie imputan dum. ⁊. eo. postulasti. Si vero de reb⁹ tantum timebat poti us debuit ipsas exponere. ⁊.c. suscepim⁹. §. fi. Tuti⁹ tn̄ est q ō balisti nō faciat mētionē expressam. p no. ō sagitta. c. vnico. q multa licent in genere ⁊c̄. infra eodem postu lasti. §. primo. de iure patrona. ca. ex litteris. adde quod nota. supra ne cleri. vel mona. c. sententiam. Caueat eti am quilibet clericus ne in propria persona ad confli ctum vadat: alioquin si hoc fecerit: ⁊ alios percusserit ⁊ appareat aliquos interfectos: de quibus ipsum remor

deat conscientia abstineat reuerenter. J. eodem petitio. ¶ Nota etiam q in omnibus consilium est q suadens vel consulens aperte exprimat q omnino abstineant ab homicidijs. argumen. J. eodem Petrus. e. c. significasti. ii. §. ad vltimum. e de hoc not. ne cleri. vel mona. c. sententiam. §. primo. vbi etiam de hoc. ¶ Undecimo quero quid si alicui consulatur q se indubitanter morti tradat seu exponat: pro honore christi: pro fide vel libertate ecclesie: an sit irregularis. dic q non: etiam si mors inde sequatur: cum christus pro nobis mortuus sit: e ei teneamur rependere vicem. vnde e sacramenti martyres pro christo sanguinem effunderunt: e alijs verbo e exemplo vt effunderent pro christo suggesserunt: secundum Innocen. ¶ Duodecimo quero quid si aliquis accusauit aliquem ad mortem vel in illa causa iudex vel aduocatus vel testis fuit e mors inde secuta fuit: an sit irregularis. dic q sic. lj. distinctione. qui in aliquo. l. distinctione. c. si quis. ne cleri. vel mona. sententiam. ā. eodem de cetero. secundum Innocē. ¶ Decimotertio quero quis si aliquis accusat ad mortem fratrem alicuius clerici iurisperiti: Ipse iurisperitus defendit fratrem e obtinet ipsum absolui: qui alias forsitan fuisset condemnatus ad mortem. Et ideo contingit accusatorem decapitari: quia obligauerat se ad penam talionis. Nunquid iurisperitus censetur irregularis. dic vt de postulan. c. i. ¶ Decimoquarto quero quid si aliquis tenet vrsum leonem vel ceruum. e hic occidit aliquem: nunquid tenens sit irregularis. Quidam q sic: quia ei imputetur: hoc ipso q tale animal tenet. l. distinctione. qui arborem. e. c. sepe. Alij contra dummodo malitiam non adhibeat vel in lata culpa non sit. e hoc putat verius ff. si quadru. pau. fecis. dicatur. l. ij. e. l. finali. Et circa hanc materiam dat duas regulas. Prima est q in dubio nec magister: nec iudex debet aliquem iudicare irregularem. argumen. de peni. distinctione prima. §. penul. ff. de penis. l. interpretatione. e. l. si preses. Secunda regula q in dubio debet quis se irregularem reputare. ā. c. proximo. quātis. ergo hoc ipsum regularem non indicendo crimine. Si tamen a me petat consilium in dubio consulam q debeam se irregularem reputare: vt patet. supra de symo. Mattheus. vel ad minus vbi non est infamatus est sue conscientie relinquendum: vt nota. J. c. ij. e. c. petitio. e vide hanc glo. in specu. de dispensa. §. iuxta propositionis. ver. sed quare quando quia occasione homicidij. e sequenti. ¶ Venio ad glo. e oppo. q hic non sit irregularis. C. de emen. propin. l. i. Solu. leuis est permissa: vt in contrario: sed si modum excedat vbi potest ascribi culpa imputetur: vt hic. ¶ Glo. vltima querit an in minoribus possit de iure ministrare. Dicit q non: sed dispēsatiue sic. supra eodem continebatur. Dicit hic Joan. an. q per illam decreta. probatur solum papam dispensare in sacris: e episcopum in minoribus suo iure dispēsare. Simile quod no. de biga. c. ij.

Antonius de Butrio.

d **Ilectus.** Homicidium casuale non imputatur ei qui dabat operam rei licite nec fuit i culpa. hoc dicit. Cōmunis diuisio. secunda ibi. Ideo q. Ascendit. ¶ Nota q equitare incitat appetitum commedendi. Ibi proprio arbitrio. ¶ Nota q id dicitur fieri proprio arbitrio quod fit ineffrenate e sine ratione naturali: quod nota. pro arbitro in quo compromittitur vt faciat suo arbitrio. Neq actu. ¶ Nota vt quis dicatur irregularis: oportet q causam homicidio voluntate vel actu licite hoc patet in summario. ¶ Oppo. cum glo. q hic sit irregularis infra eodem significasti. Solu. si frenum reputabatur: ita forte quod verisimiliter frangi non credebat: nec ipse equus sic lasciuie propter imperitiam procedit decre. Alias esset irregularis: vt in contrario. Tamen aliqui dicunt q hic forte nesciebat bene equitare vel forte erat nimis debilis. ne glo. ¶ Oppo. q actus solus non sufficiat ad constituendum quem irregularem. xv. questione prima. c. fina. Solu. dic q solus actus non sufficit nisi adsit culpa vel voluntas: nisi generet scandalum. Uel dic q quo ad promouendum solus actus sufficit etiam sine culpa: quod dicunt hic verum Doctores nisi necessitas excuset. supra eodē capitulo secundo vel casus fortuitus infra cap. iij. e. c. Joannes. e. c. finali. secundum Hostien. Dicit Joan. an. q non videt quo ad irregularitatem peruenientem ex actu quod differat promotus a promouendis etc. Anto. de Butrio.

e **Ex litteris.** Summatur vt prima. Primo cōsultatio. Secundo pape indagatio. Tertio responsio. secunda ibi: nos autem. tertia ibi: ad te. Ibi graue scandalum. ¶ Nota q solum scandalum e infamia delicti etiam non data culpa facit quem irregularem. Ibi quesiuimus. ¶ Nota q in talibus diligens debet esse iudex vel confessor: vt de circunstantijs inquirat etiam si nihil opponatur. de electione cum nobis. de peni. e remissio. c. omnis. ibi libere. ¶ Nota de verbo libere quod excludit omne impedimentum: nec exigitur dispensatio cum in culpa non fuerit. supra eodem. lator. e. J. eodem. Petrus. ¶ Omnes glo. sunt litterales excepta vltima: que colligit q aliud est infamia: aliud scandalum: e q purgatio indicitur nō propter scandalum. ¶ Oppo. de c. tua. supra de cohabitatio. clerico. e mulie. Solu. q propter scandalum e propter infamiam indicitur purgatio: e sic ad vtrunq refertur. ad hoc. J. de purga. canonica. inter. Hostien. cōtra q intelligit hanc litteram q solum scandalum sufficit vt si puer erat ex magno genere infamia deuiam tunc cum non purgatur: sed si propter antiquitatem temporis: vel quia pacificatum est e cesset scandalum cessabit effectus. facit quod nota. J. eodem. Petrus. in prima gl. dictum Hostien. procedit in scandalo: quod non potest cessare ex purgatione dictum gl. quando purgatio cessare potest. vide Joā. an. hic.

Antonius de Butrio

e **Ex litteris.** Summatur vt supra. Communis diuisio. secunda ibi: quo circa. Satis phylosophicum est temperamentum. Libere enim hoc potest ex quo non est in culpa nec dabat operam rei licite: secundum Hostien. ¶ Quid si credit ibi aliquem esse. Dicit glo. q idem si e clamauit vt aufugeret. e congruo tempore ff. ad. l. acquil. l. si putator. ¶ Oppo. q e extra religionem promoueri possit. glo. fatetur e maxime stat proprie. Nam e idem esset extra ex quo nihil potest sibi imputari. infra eodem. capitulo. finali. etc. Anto. de Butrio.

f **Significasti.** Summatur e diuiditur vt decreta. ex litteris. ¶ Quid si est dubium an sciuit vitium vel non. dic si equus erat suus presumptio est q sciret. Si equus non erat suus credere nō tenebatur eum vitiosum. ¶ Quid si equitans sciuisset equum durum bucca. dic q non fuisset absq culpa: secundum glo. ff. ad. l. acquil. l. idem iuris. §. i. e debuit intelligere infirmitatem suam alijs periculosam futuram. Insti. ad. l. acquil. §. ipetu quoq. Nam leuissima culpa facit hoiem irregularē: vt. ā. c. continebat. vñ dicebat gosf.

q si abbas instructus ꝛ per iter equitando potius:sed hoc
providere imputaretur ei.J.c.si. ¶ Quero qualiter constabit
de ignorantia. Dicit glo. q per iuramentum proprium:quod
solum deum habet ultorem:ut patet. C. de rebus credi. l. ij.
¶ No. glo. q ubi queritur de conscientia alicuius semper
statur eius iuramento. ꝛ ad hoc alleg. decre. q nõ dicit: sed gl.
ad hoc de sen. ex. si vero. Hoc tẽperat gl. principe verum qñ
is est bone fame ff. de re. mili. l. non omnes. §. a barbaris.
de senten. excom. sacro. ꝛ dicit q sup hoc potuerunt adiun-
gi compurgatores ppter excellentiam ordinis. alleg. de pur
ga. cano. c. ex tuarum. Non putat hoc Hostien. necessariũ:
nisi laboret infamia. S. c. ij. ꝛ J. e. c. ii. ¶ Quero q levis erit
pena. dic q levis ad arbitrium superioris. Venialiter enĩ
peccasse videtur:ex quo equi vitium ignorabat. sm Vin.

p Etrus. Non censetur homicida is q prohibente ꝛ causaʒ non dan
te homicidiuʒ factuʒ est h. d. In prima pte facti
narratio. In secũda pmissio. secunda ibi: quocir
ca. Abbas forsan secularis sic. S. de renuncia. transmissa.
Ex quo no. q qñq3 dignitas secularis appellatur abbatia:
beneficiũ. Vel forte hic abbas hẽbat illaʒ ecclesiam subie-
ctaʒ. Cognati ꝛ amici. ¶ No. ar. q spoliatione rerũ qbus
quis sustentari debet: verisimilr oritur inimicitia ꝛ commo
tio inter consanguineos ꝛ amicos spoliantis ꝛ spoliati ex/
expresse. ¶ No. cautelaʒ q ubi causa alicuius iniurie illa
te clerico clericus timet vindictam cautuʒ est protestari.
¶ Et no. practicam protestandi protestor ne quid fiat tali
ex quo possiʒ incurrere ordinis detrimentũ: vel aie piculũ:
ꝛ iuuat talis protestatio dies aliquos. ¶ No. q mors etiã
per aliquos dies post vuln9 secuta presumitur ex vulnere il-
lata. Ascendere. Et sic per hoc nullaʒ contrahit irregula-
ritatẽ. auctoritate aplica hoc ad cautelaʒ ꝛ qi id penerat ha
bens forte nimis scrupulosam conscientiaʒ vel de generali
loquit auctoritate. Causaʒ vel occasioneʒ. ¶ Nota argu-
mentuʒ a contrario q ubi quis est causa vel occasio mortis
alterius etiaʒ eo in contrariuʒ expresse protestante homici/
da reputatur etiam quo ad legem pmotionis sacrilegus.
¶ No. q percutiens clericum cõmittit delictuʒ sacrilegii.
consanguineus. ¶ Et sic no. q coniunctio consanguinita-
tis non extendit delicti culpaʒ penam aut defectuʒ in cõsan-
guineuʒ. ¶ Quero clericus icipit rixam inde percutit aut
male tractatur: ex hoc consanguinei idignati propter h ali
quem etiam preter conscientiaʒ suam occidant vel debili/
tant. Dic q irregularis est cum culpa sua precedat casum.
ad quod. S. c. prox. ff. si qua. pau. fecis. dica. l. ij. cum arietes.
C. ad l. iul. de vi. pub. l. qñ multa. S. e. decetero. ꝛ c. presbyte
rum. Caueat ergo clericus ne sit rixosus vel litigiosus. xl/
vj. distin. per totum. Alias autem si occasio esset remota vl
propinqua ꝛ iusta ac preter consciẽtiam suam ille occidere
tur non esset irregularis. xxiij. q. v. cum homo. ꝛ c. de occi/
dendis. ꝛ no. S. eo. decetero. ¶ Glo. i. querit qualiter de h
poterit cõstare q hic fuerit veritate submissa. dic prout di
citur. c. proximo. si ex hoc est infamatus debebit se purga/
re. ꝛ ideo ad litteram hic presertim exponit pro tãtum. Si
autem ex hoc esset in scandalum dicendum est: ut. S. c. ex lit-
teris. Hostien. dicit hoc probari per testes ꝛ in defectum eti
am per illos quibus prohibitio facta fuit. de testi. co. c. si. ꝛ
adde quod no. J. c. proxi. ¶ Quid si non prohibuisset expsse
tamen non consensisset. dicit glo. q videtur q idem esset
ij. q. i. quia presulatus. ubi idem casus: quia de voluntate nõ
habet se purgare. In contrarium facit dictum c. quia pre/
sulatus ꝛ alia iura ex quibus concluditur q ex quo est ta/
cens ꝛ presens ꝛ non contradicit. habetur pro consentiente
ꝛ hoc ei ascribitur quo ad legem promotiõis: ꝛ vide quod
nota. sm Docto. ij. q. v. auditum. Dicit Innocen. q ex quo
prohibuit non videtur in culpa si non fecit prescire tractatũ
de eius morte quod est verum si non credit ipsius obtentu
contra ipsius prohibitionem homicidium fieri: secus si cre
didit. Alij dicunt eum non irregularem cum non revela/
vit: cum possit dici cõmittere homicidium facto mandato.
consilio vel defensione. l. di. si quis. Inno. sic dicit etiã spec.
in ti. de dispensa. §. iuxta. propositionis. xiiij. colũna. ver. qd
si amici. Ad hoc quod no. S. c. ad audientiam. circa princi.
glo. magne. Posset distingui an dolose celaverit: an non:
ꝛ vide quod no. J. de sen. excom. quanto. ¶ Opp. q nõ om
nis dans causam vel occasiõem mortis alterius sit irregula
ris. xxiij. q. v. cum homo. ꝛ c. de occidendis. Sol. non intel
ligas de occasione remota: sed de propinqua: ut quando in
vitate propter eum fuit occisus. dic ut dictum fuit. S. eodem
de cetero. ꝛc. Anto. de Butrio.

s Ignificasti. Quo ad legem pmotionis habe/
tur percutiens ut homicida: de cuius vulnere
an fuerit letale iudicari vel sciri nõ potest si per
cussus ab eo vel ab alijs occisus fuerit. hoc dicit. Cõmunis
divisio. secunda ibi: nos que distingunt. ꝛ primum mẽbrum
prosequitur ibi: ꝛ quidẽ. secundũ ibi: q si percussit. ¶ No-
ta q non est licitum clerico quẽ occidere etiam ob defensio
nem rerum. ꝛ q etiam plus est eucharistie vl etiã rerum ec
clesie. ꝛ si occidat nihilominus irregularis est. Interesset.
¶ No. quem non esse irregularem propter occisionem al
terius si constat q eius vulnere occisus non est licet ad fue/
rit ad vulnerãdum: ꝛ quod plus est etiam dato q fuerit pri
mus. voluntatem. ¶ No. arg. q affectus solus etiam si fa
cto suo: sed alterius non sit secutus effectus mortis punitur
quo ad legem promotionis ꝛ causat irregularitatem. Ef/
fectu autem nõ secuto nihil operatur affectus: quo ad pmo
tionis legem. studio. consilio: vel mandato. ¶ No. tria ex
quibus causat irregularitas. Addunt Doc. quartum quã-
do consensu tacito vel expresso. S. c. proximo. Idem si ope
re. S. c. suscepimus. sm hostien. posset ascendi. ¶ Not. hic
practicam probandi vulnus non letale. ¶ Et no. duo prin
cipaliter subijci considerationi iudicis. primo quantitas p-
cussionis. secundo qualitas loci. Ex his enim duobus appa
ret ꝛ presumitur ex vulneris qualitate vel nõ. ¶ Item not.
q in talibus considerandis creditur medico ꝛ peritis in arte
Accusatur vel denunciatur. ¶ Et sic no. q accusato vel de
nunciato de his que sibi ascribunt non creditur: ꝛ sic nõ po-
test esse testis ꝛ reus in causa propria. ¶ Et nota q in foro
cõtentioso nõ statur proprie confessioni in facto: de quo ve
risimiliter non potest esse cõfitens informatus ꝛ creditur de
ceteris. s. de voluntate. consilio. aut mandato. ad cautelam.
¶ Not. quedam fieri ad cautelã. accidẽte favore. ¶ Et
sic no. q dato q irregularitas ex delicto non tollatur reli/
gionis ingressu. In dubijs tamen facilius transitur ꝛ facili9
in ea dispensatur. Scãdalo. ¶ No. q solum scandalũ deli
cti commissi etiã dato q in veritate delictum cõmissum nõ
sic causat irregularitatem: quia hoc est qd ponderat lex p-
motionis. ¶ Et no. de tempo. ordi. ex tenore. ꝛ c. que sitũ. i
hoc dubio. ¶ No. q etiam quo ad legem promotiõis ut
pluribus pcutientibus discerni non potest cuius ictu quis
decesserit quilibet homicida reputatur: ꝛ irregularis. Tu/
tius. ¶ No. q in dubio tutior pars est eligẽda. Nullum.
¶ Not. q dicit in dubijs alteram ptem eligendam: verũ
est quãdo altera pars potest secure eligi absq3 timore pec/
cati: altera non: vim vi. ¶ No. q omnes leges permittunt
defensionem naturalem: quatenus stat in simplicibus dfen
sionibus nõ quatenus assumit naturam impugnationis vel
vindicte accusari. ¶ Nota q repulsio in dubio non presu
mitur ex defensione: ex quo non constat alterum velle itera
to percutere: sed ad vindictam. Ideo si ex ea quãtũcunq3 in
continenti sequatur homicidium inducitur irregularitas.
Ratione instrumenti. ¶ No. hic practicam probandi in-
tentiõeʒ occidẽdi scilicet ex qualitate armoꝝ: ꝛ ex qualitate
loci. ¶ Et no. practicã cognoscẽdi ꝛ pbãdi vuln9 letale: qꝛ
põderat qlitas armoꝝ cũ qb9 ẽ pcuss9 ꝛ loci ubi ẽ pcussus.

Et id si capite bene percutiatur presumitur vulnus letale:
q facilius homo ex tali moritur. ¶ Quero qd si pcussus
est primo a clerico non letaliter: dic q si pp ictuz fugere nõ
potuit: vbi alias aufugisset: ita q a supervenientib⁹ non po/
tuisset occidi est irregularis: ex causa tamen ppinqua. ẽ. eo.
de cetero. e. c. suscepimus sm Hostien. ¶ Secũdo per lit
teram ibi non inflixit. dicit Jo. de deo: q clericus nõ est irre
gularis q habens ṽba cum layco illũ leuiter percussit: si ad
rumorez traxit inimicũ illi⁹ laici e illũ occidit. ¶ Nota q
contra hoc videt facere quod no. fuit. ẽ. c. proxi. dic q illd
loquitur quãdo amici clerici incipientis rixaz: ɔtemplatio-
ne ipsius clerici homicidiuz cõmiserunt. Hic autẽ in nõ ami
cis clerico e sic in eo q nõ ɔmisit homicidiuz ɔtẽplatiõe ip
sius. ¶ Quero quid si voluntatẽ habuit: hic nõ letaliter p
cutiens occidendi: sed est mortu⁹ aliorum percussionibus.
Doc. dicunt q est irregularis per lrãm a contrario: e p ca/
non. alleg. in glo. Et hoc itelligit Hostien. quãdo illuz po-
tuit liberare: e non liberauit. alleg. no. ẽ. c. pxi. e. c. sicut di/
gnuz. §. illi. ẽ. c. ¶ Quid si non percussit: sz latronem deti/
nuit vel illi acclamauit: qd si non fecisset latro fugisset. Dic
si hoc fecerit in mortem suaz est irregularis. Si ad hoc tan
tum vt capetur: non vt occideretur: tũc non est irregularis:
sm Jnno. Hostien. dicit q cuz lex pmotionis nõ consistat i
voluntate: sed in facto. xv. q. i. c. si. talis est irregularis: patet
in eo qd no. Hostien. ẽ. idem vltimate tenet Hostien. alias
Jnno. dicens: q si acclamauit ad latrones: vel capit latro/
nes: vel quocũq; alio modo dicere possit ṽbo vel facto vel
ex neglecto homicidiũ ppetratum: irregularis est. Naz ex
negligentia ɔmittentis homicidiũ hoc factũ est. l. dist. hi q
arborez. Nisi forte hoc faceret: ob piculũ corporis sui: qa si
tunc clamaret: succurrite: succurrite: si succurrẽtes illuz occi
derent nõ esset irregularis. Ratio: quia non intendit alteri
us mortez: sed sui liberationẽ. ad hoc qd no. ipse. ẽ. de resti.
spo. olim. de penis quod in dubiis: e q quisq; ob tutelam
corporis ec. ff. de insti. e iure. l. iij. ẽ. eo. c. ij. Et ex interpreta
tione ecclesie patet q talis non est irregularis: vt ibi not. ẽ. c.
postulasti. §. l. intentio enim non tantuz consideratur q̃ztum
factuz: vt pbatur. xv. q. i. c. si. Alii dicũt q est ratio: quia sic
clamãdo liberat cũ a peccato e morte anime: quod vtilius
est quã si ip suz a morte corporali liberaret. Quo nec nõ pla
cet: quia sm ipsam sequeret: q si quis clamaret post furem
cum rebus furtiuis: e alii ad clamorẽ suum insequerent ip
sum e caperent: q̃uis postea ex illa captione occideret: non
esset irregularis: quia sic clamando si capiatur saluabit ani
mam eius a morte. Nã redderet ablatuz e sic remitteretur
peccatum vt in regula peccatuz. de reg. iur. lib. vj. Quod ta
men falsuz est: vt no. ẽ. c. de cetero. ¶ Quero qd si agat ac
tione furti ad furtuz: e iudex conuictum suspendit: nunquid
agens est irregularis. Dic q nõ: vt no. ẽ. c. i. §. ad vltimũ. e. ẽ.
c. ij. lib. vj. premissa tamen protestatione: vt ibi no. ¶ Que-
ro quid si ita clamauerit intendens tantum res suas recupe
rare. Latro ad clamorez capitur e occiditur. Ex premissis
patet q est irregularis: q: hoc frequenter quod vitare de/
buit contingere consueuit. de ser. non ordi. c. i. cuz ɔcor. nec
excusat recuperatio reruz. iuxta no. ẽ. e. c. suscepimus. Nec
ob. ẽ. c. c. primo. §. ad vltimuz. Quia ibi nihil est q conque
renti possit imputari: sed iudex excessit in iustitia: vt ibi not.
sm Hosti. hoc etiaz quasi ad lrãm vide in spe. in tractatu d
dispensa. sub ti. de lega. §. iusta. xiij. coll. ṽsi. illud etiaz no.
¶ Quid si secunda percussio nec pria est letalis: sed sic am
bo simul. dic q ambo sunt irregulares. xxiij. q. vlt. c. si. vnde
procedit q hic dicitur quãdo constat q prima non est leta-
lis: e secunda sic. e quando non facit animo occidendi: nec
prestandi auxiliuz morti: quia tunc q̃ztuncunq; leuiter per-
cussisset teneret: quia auxilium prebuit morti: vt hic sm Jn
no. quod dicit de animo intelligit Hostien. quãdo potuit
liberare. ¶ Quid si aliquis habuit voluntatez occidendi
nihil tamen operatus est in mortez consulendo vel auxiliũ

do. Jnno. dicit hũc nõ irregularez: per decre. dicit hostien.
argumentuz notanduz q consilio peritoruz quis potest suam
conscientiaz fuare: e est locus ab auctoritate: sm quem cui
libet doctori creditur in arte sua: ad hoc de presump. qui/
dicante. ad hoc in spe. de proba. §. si. ṽ. hoc quoq;. ¶ Que
ro lapis proiectus ab vno de quattuor eiusdem domus ali-
quẽ occidit: e nescitur a quo. An debẽt omnia ab officio ces
sare: dic q sic. sm Gof. hic arguendo. Jo. arguit pro cõ/
tra. xliij. di. gescamus. xi. q. iij. nolite. Host. in summa hu⁹ ti.
§. que pena. ṽ. sed nunquid. p Guil. in spec. in ti. de legato.
Jn tractatu dispensationis. ṽ. quid si quis in rixa. xiiij. colũ.
e plenius hoc. e. ti. ṽ. pone quattuor homices. xiiij. colũ. her.
Brix. tenet tutius omnes repellendos q homicidaz pmo
uere. Hostien. dicit illos non repellendos: sed sue conscien
tie relinquendos. Dicit Jo. an. q si apparet de culpa omni
um: licet vnus occiderit: ex quo quis fuerit non constat: om
nes repellent. Si vero nec de aliqua culpa omnes admitte
rentur. facit qd no. de elec. cupiẽtes. §. ceteruz. in gl. sic hoc.
¶ Queritur dicit tex. q in dubio debet abstinere quid si e
certuz vulnus fuisse mortale. dic q multo fortius debet ab
stinere: per hoc dicunt doc. q decisio huius tertij satis est de
cisa per decisiõez secundi. ¶ Ad. §. vltimũ descẽdo. Que
ritur tex. dicit hoc procedere cuz non accusat: quid si accusa
tur: an erit locus dispositioni. c. doc. dicunt idem cuz nega
tur factum ec. vt. vj. q. vlti. actor. salua tamen semp purga/
tione que propter infamiaz est idicenda: vt de accu. cuz. p.
dicit hoc non hz locuz in foro contentioso in quo non esset
relinquenduz conscientie sue. Jtez in ea nulla pena venit im
ponenda: nisi probato crimine. Jtem h tex. vt ex eo manife
ste patet loquit de pena que pprie venit imponẽda i foro pe
nitentiali: ergo dicenduz est q papa non sine ministerio po
suerit hec verba: nisi saluando dicta doc. textus habet locuz
in pbato vulnere in foro ɔtentioso: an fuerit mortale vel nõ
bene statur iudicio medicoruz: tamẽ hosti. hic sup glo. dicit
indistincte: quod hz locuz in foro contentioso ec. ¶ Que-
ro quid si percussisset ad ppulsandaz iniuriaz. dic q esset ex
cusatus a pena: sm Hosti. e h dicit non soluz a pena ciuilis
sed etiã a canonica: que consistit in quattuor. Jn pnia. ẽ. c. in
e ecõicatione. vel censura que exercetur cõtra quẽlibz pecca
torez: vt li. non contest. qm. §. si. de iudi. nouit. xi. q. iij. nemo.
Jn depositione: e irregularitate. de accu. inqsitionis. spãli/
ter tñ de pena irregularitatis hic loqui vr sm Jnno. Hosti.
quo ad penaz irregularitatis tenet q etiaz si se defendendo
aliũ occidat q est irregularis: nisi cuz eo dispenset. Hostiẽ.
dicit q littera ibi excusari a parte ɔ dicit. alleg. de hoc. ẽ.
e. ij. de hoc dic vt no. ẽ. c. sicut dignũ. p decre. in si. dicũt do-
cto. q cũ eisdez armis quis debet defendere cuz qbus im/
pugnat: sed plerũq; omnia nõ possunt põderari. ff. de exer
cito. l. i. §. i. ff. so. ff. de dã. infec. l. i. Jdeo bonus iudex hoc ar-
bitrabit. ff. ad. l. acql. l. sed e si q̃cunq;. ff. de vi e vi ar. l. iij. §.
deiectũ: sm hosti. ¶ Quero de exemplo qñ locus dicatur
piculosus: dic qñ percussio est in capite que est nobilior ps
corporis. ff. d reli. e sump. fu. l. cũ in diuers. Locus eni quo
quis percutit facit iniuriã atrociorez. Jnsti. d iniur. §. atrox.
Gof. e maxime i capite est vulnus letale Hoñ. vbi raro li
berat qui pcutit in capite: sic q ex pcussione cadat vl alias
enormiter. ¶ Ultimo per hanc decre. dicit Gof. q ad cõ-
siderandũ moderamen inculpate tutele: consideranduz lo
cuz corporis: in quo e genus armoruz de quib⁹ sit percussio
e inequalitatez personaz. Exemplũ de primo. pcutio te in
spatula: tu me i capite. De secũdo ego pcutio te corrigia vl
ferula: tu me gladio. De tertio sum modicarz viriũ e te to-
ta virtute expugno. E cõtra tu fortis pugil me tota ṽtute re
pcutis: sm Gof. ¶ Uenio ad glo. ¶ Glo. secunda que/
rit an sola voluntas imputatur. Et si in eo facto non est se/
cutum homicidium. Dicit glo. q tex. arguit q sic: ad hoc
secunda questiõe prima. quia presulatus. dic vt dixi in tex.
scilicet quod sola voluntas sufficit vbi potuit liberare e nõ

liberauit. ¶ Glo. tertia quia alie litterales colligit ꝙ sit iu dicio anime credendam est: quia non est credendum: ꝙ sit immemor sue salutis. alleg. xxx. dicit Hosti. ꝙ et in foro ptē tioso creditur iu pbis que aliter probari non possunt. Ad hoc. S. e. significasti. e quod ibi no. e ꝙ no. S. e. primo. Nā probationibus est succurrendū vbi aliter pbatio haberi non potest. Item illi testi credi debet qui melius veritatē nouit: sed post deū nullus nouit melius suā conscientiā ꝙ is de cuius queritur consciētia. ergo etc. Faciat ergo homo quod pōt. xxij. q. ij. faciat. e impossibilium nulla est obligatio. S. de pac. c. fi. sm Hostien. ¶ Glo. super verbo ꝙ discernitur. opp. ꝙ non pariter puniantur dato animo occidendi vulnerans e occidens. ff. ad. l. aquil. l. huic scripture. e. l. itē mela. dic ꝙ quādo non habz animū occidendi e discerni potest quis vulnerauit: e quis occiderit: concordat ius ciuile e canonicum. Si potest discerni e quilibet habet animū occidendi. de iure ciuili vulnerans punitur pro vulnere occidens p occiso: vt h. xxiij. q. viij. c. fi. sic dicit gl. Tu dic ꝙ si agitur de pena pecuniaria. ex. l. aquilia. que considerat interesse e damnum: non animū: procedit illa. l. Si agitur de pena etiā temporali: vel penitentie vel irregularitate: vl de peccato quilibet pro occiso tenet: vt hic. Quo autem ad penam tempalem iponendā de iure ciuili. vide Bar. in. l. fi. ff. ad. l. cor. de sicca. Si autē nō potest pstare cuius actu vel ictu proijcitur: concordat lex e canones que dicunt esse puniendos. ff. ad. l. aquil. l. itē mela. §. si plures. Et h. e. de cō. c. fi. ¶ Glo. magna est aliqualiter intricata e op. ꝙ liceat sine pena irregularitatis repcutere incontinenti: quia licz vim vi repellere: vt dicit littera: e eo ꝙ incontinenti facit presumitur ꝙ ad defensionem: vt. l. iij. §. confestim. C. vnde vi. Glo. attingit duo dubia. Primū an ad defensionem persone liceat aliquē percutere. Secūdo an ad defensionem rerū. Concludendo glo. aliqd addito. ¶ Dic quādoqz ante illatam iniuriā quis se defendendo aliū percutit: timens occidi: e aliter euadere non pōt: nec quo ad penam: nec quo ad irregularitatem: hoc ascribitur. S. eo. c. ij. e ita procedit regula vim vi repellere etc. ¶ Quādoqz ante illatā iniuriam quis se defendendo alterum percutit: e aliter euadere potest: e hoc ascribit irregularitati e pene: quia iura illa que pmittunt defensionem semper adijciunt: dum tamen ad defensionē etc. Saluo ꝙ dicunt legiste ꝙ si non posset euadere saluo honore suo: vt ꝙ esset vnus homo fortis: cui ascriberetur ad verecundiam si fugeret: licitū est se actualiter defendere: e si percutiat non ascribitur sibi ad penam: quia si quo ad penā liceat defendere res fortius honorem suū. Scribit Gui. de cu. in. l. vt vim. ff. de iusti. e iu. e Cy. in. l. i. C. vnde vi. quod est notabile. Sed forte in foro conscientie e secundū canones hoc non admitteret: quandoqz in ipso actu defensionis: ante vim illatā quis se dfendendo modum excedit: e tunc si excedit ex pposito planū ꝙ hoc ascribitur e irregularitati e pene: quia iura permittunt defensionem semper cū moderamine. ad hoc qd not. S. de resti. spo. olim. ¶ Quandoqz quis excedit modū: sz non ex proposito: sed quia tempus non patitur deliberandi consiliū quod considerare relinquo arbitrio iudicantis: e tunc planum ꝙ hoc nō ascribit: nec pene nec irregularitati. ¶ Quandoqz quis repercutit alium non in actu defensionis: sed ex interuallo: e tunc hoc illicitū est: e talis incurrit irregularitatem: e ascribitur pene: e irregularitati: quia licitū est se defendere ex interuallo vt dictū est. ¶ Quādoqz quis post percussionem: repercutit incontinenti: e tūc aut timebat aliā pcussionem: e hoc non ascribit nec irregularitati: nec pene: quia presumitur ꝙ faciat ad defensionem. Aut non timebatur alia percussio: e tūc presumit ꝙ hoc cā vindicte: e per consequens hoc ascribitur e irregularitati e pene: e iste est pprius casus hic. Dicebatur secundo: ꝙ quādoqz ad defensionē rerū aliquis percutitur: e tunc si qrit. An hoc ascribatur pene. Aut facit in actu defensionis: e aliud facere nō potest: e res saluas habere non potest: nisi occidat. Aut hoc facit post priuationem rerum e incontinēti qd intelligit cū moderamento quousqz potuerit conuocare amicos ad recuperādū: e tunc licitū est ꝙ dicitur facere incontinenti: vt dicto. §. confestī. e in hoc differt vis illata rebus e persone: quia si reb9 licet priuetur naturali: retinet ciuilem donec habet animū ipsam recuperandi per amicos: quod non est in persona: quia nemo seipsū possidet. Ergo ꝙ illatam viz non licet repercutere: quia dicitur tunc inferre non defendere. ad hoc. ff. ad. l. aquil. l. liber homo. Nec hoc ascribit pene. Aut hoc facit ex interuallo. e tūc si est talis qui possit indicere bellum hoc licet: dūmodo alia fuerint que hic requirunt. de quo. de resti. spo. oliz. iij. Si autē est talis qui non possit indicere bellū hoc ascribit pene: quia debet suū reposcere per iudicem: e multo fortius. Idē si iste se defendendo: siue quomodocūqz alias potuerit aliter res suas saluas facere: absqz occisione vel modū excesserit. si queratur an ascribatur irregularitati: dicit hec occisio si fiat clerico inuocante brachiū seculare: e se defendere p aliū hoc licitū est sm distinctionem. S. positam: e non incurritur irregularitas. S. e. postulasti. J. e. ij. lib. vj. de sen. ex. dilecto. e hoc poterit. s. inuocare brachium seculare propria auctoritate ad rerum ecclesie recuperationem: si habet iurisdictionem temporalem excōicatione tamen premissa. Si autē clericus in propria persona etiam ad defensionem rerū assumpserit arma: qz hoc illicitum est: e per hoc incurrit irregularitatem: vt no. S. c. ij. ¶ Quandoqz eodem instanti timetur e de persona e de rebus e per oia serua distinctionem quā posui. S. quando timet de persona. ad hoc casus. c. ij. S. eo. ti. Hostien. remittit ad summā. de resti. spo. §. i. sub. §. intelligendum. e. ti. olim. ij. in fi. e vide de senten. excom. dilecto. J. libro. vj. etc. Anto. de Butrio.

Tua nos. Monach9 cirurgiā exercens: si ex ea mors sequitur irregularis est: etiam si sit peritus e diligēs: e hoc fecerit causa pietatis. h. d. Primo. Scdo dicit ꝙ clericus qui iudici seculari dedit intersigna furis a quo fuit vulneratus irregularis non est: licet postmodum occidatur. secunda ibi: ad vltimum: e sub dubio patet. secunda vtriusqz ibi. nos igitur. Ibi precepit. ¶ No. medicum precauere debere e instruere debere infirmum vt se caueat a repugnantibus infirmitati: alias si in hoc nō est vigil. dicit causa mortis infirmi. Congruebat. ¶ No. hic regulam iuris ꝙ non sine culpa se ingerere rei ad se non spectanti. ¶ Et no. ꝙ officium medici nō est permissum etiam causa pietatis regulari: e multo fortius monache femine ibi. e perit9. ¶ No. requisita vt non ascribatur homicidiū medico. primo ꝙ sit peritus: sic ergo a contrario si non est peritus nihilominus mors que sequit sibi ascribit. ¶ Et not. ꝙ oportet ꝙ vere sit peritus qd no. contra consulentes sapiētes: ꝙ asserunt se peritos e cōsulunt quandoqz in causis aliquem ledendo. Credo hos in foro cōscientie teneri ad restitutionem dāni: etiam si omnem adhibuerint diligentiam quam potuerunt e contra conscientiam non fecerunt: dummodo in hoc errauerint. ¶ Secundo ꝙ adhibuit omnem diligētiam quam potest. e scit secundum traditiones artis. quod no. contra consulentem vt si ex pigritia nō bene studeat dare consilium obligatus est in foro conscientie. Ibi cōtra cōsilium. ¶ No. ꝙ euentus ex facto contra consilium nō attribuitur consulenti. Misericorditer. videtur ergo ꝙ adhuc sit necessaria dispensatio executio. ¶ No. ꝙ homicida ex sola culpa est irregularis. ¶ Et no. ꝙ solum perdit executionem non habitum vel caracterem. Ad terram. ¶ No. ꝙ appellatione vulneris non comprehenditur prostratio ad terram: quod no. pro statutis punientibus vulnerantes quicūtrum. ¶ No. ꝙ hec sunt sufficientia signa e inditia ꝙ aliquis accesserit ad locum vbi inuente sunt forularco e inuentus est cultellus quod credo si habet va-

gius omnino conformē alias de scorpione de cultello non
verisimiliter infertur ipsum ibi fuisse virilia. ¶ No. nouā
penā occidentis ad furādū et letaliter vulnerātis. ¶ Op
po. ꝙ ex quo hic fuit ī culpa ante factum vsurpando offici/
um sibi non debitum: ꝙ sit irregularis. s. de eta. et qualita.
c. ad aures. Solu. dic ꝙ irregularis est vt hic: sed dispensa
tur quod et ibi non negatur. Uel dic ꝙ potest duplex culpa
notari. Prima ante factum cum vsurpat alienū officium:
et tunc si peritus est in arte et diligens: idest in nullo quo ad
mortem culpabilis: dispensatur cū eo: vt patet. s. Et est ra-
tio: quia hec culpa non ordinatur ad casū. Secunda in fa-
cto quia clericus et physicus est quod officium non est cle/
ricis inhibitum: sed si non est peritus: tunc si ex sua medi/
cina sequatur mors vel membri truncatio: tunc est irregu/
laris nec cum eo dispensatur: vt ibi: et hic a contrario. Sed
Inno. alternatiue tamen dixit istū irregularem non fuisse:
sed indignū dispensatione: quia officiū publicū sibi inhi-
bitū vsurpauerat: quod satis est idem quod primo dictum
sm Hosti. ¶ Quero an procedat decr. siue aperuerit mo
nachus gutturis siue aperienti consuluit: dic ꝙ sic: sm hosti.
¶ Quero an pietas in aliquo excusat irregularitatem: dic
ꝙ non: sed facit ad faciliorē dispensationem inducendam.
¶ Quero quādo dicatur omnē adhibere diligentiā: dic
eo ipso ꝙ sequitur traditiones artis. et ꝙ non solū in facto
sequendo: sed ex postfacto adhiberet sufficientē: sz eas di-
ligentias: et sufficit vt dicatur congruā adhibuisse diligen-
tiā: ꝙ infirmū visitet personaliter: ꝙ dietā suā ac regimē
dictet ei: nec tenetur ei ad custodiā continuā personalem.
de fri. c. s. ad fi. de ɔsecra. di. v. nūꝙ. de vsupa. l. c. fi. qd est no
tandū. sm Hosti. ¶ Quid si medicus dat medicinā noci
turā. Sol. dic ꝙ peccat. Idē si dubitat an debeat nocere
vel proficere: quia in dubijs tutior via e. s. e. ad audientiā.
§. ii. quia melius est eum relinquere in manu creatoris ꝙ ip
sum periculo exponere: supponendo eū dubitabili medici
ne. ¶ Quid si scienter obmittat medicinā debitā: dic ꝙ
delinquit sicut et si indebitā pponit: et quā si malitiose ppi/
nat infirmitatē aggrauādo: vt infirmū faciat recidiuare ex
traordinarie puniendus est. ff. de varijs et extraordi. cog. l.
medicus: sm Hosti. ¶ Quid si dicat se peritū et non sit et fa
ciat vel obmittat aliquid per qd infirmus periculū mortis
īcurrat: dic ꝙ sit irregularis. ff. de actio. emp. et ven. l. iulia/
nus. §. qd autē. et se. ad hoc de eta. et qua. ad aures. ¶ Que
ro qd si medicus bene peritus bonā medicinā ꝗtum ad ar/
tem ppinat: sed ꝗtum ad materiā mala fuit propter nimi-
am vetustatē specierum vel falsam similitudinem quā gene/
rat verarū specierū: vel aliā causā. Dic si omnē diligen
tiam adhibuit quā potuit in specbus eligendis iculpabilis ē
quia semper probabilis ignorantia excusabilis est: sm In
nocen. s. de cleri. ex. mi. apsicc. immo et sollicita diligentia eū
excusat: sed et si sm artem vtile est aliquē incidi secat: hoc fa
ciat dummodo paratum et discretū ac peritū inueniat inciso-
rem. ¶ Quid si incisor non ex imperitia vel dessuetudine:
sed quia infirmus nō habet membrorū vel venarū dispo
sitionē debitā et consuetam: siue quia subitus et insolitus ti
mor et tremor irruit super eū: videtur esse cirurgicus excu/
satus sm Inno. de fri. c. ex litteris. ¶ Quid si cirurgic9 du
bitat de incisione. dic ꝙ abstinere debet tā ipse ꝗ incisor ni
si sit talis. de quo cōmuniter non dubitetur: ꝙ bene sciat in-
cidere. ff. de fin. l. prima. in prin. ff. de fun. instruc. l. cum de la
nionis. §. asinā. quia in dubijs e. c. ¶ Quid si infirmus non
obediat medico: dic ꝙ non propter hoc committit pecca/
tū inobedientie: quia nec prelatus eius est. Incaute tamē
facit: quia non credit perito in arte sua: vt patet in eo quod
legit et no. s. c. px. §. i. ver. et quidē. ¶ Quid si infirmus ex
certa scientia seu affectata vel iprobabili ignorantia sumit
potum vel quicquā sibi nociuū. Respōdeo peccat: facit enī
contra charitatem: quia debet seipsum diligere et custodire
vt in eo seruiat deo: sm Innocen. Ideo non licet in ipsū se/
uire: vt patet ex not. de corpo. vici. significauit. et c. l. et parte/
den. nec debē ire post ɔcupiscētias suas. Ecclesiastici. xviij.
nec in carnium concupiscentijs ambulare. Ad Romanos.
xviij. Nec in se manus inicere. ff. de edi. edic. l. cum autem.
§. excipitur. ff. ad. l. aquil. l. liber homo. Item si medic9 pec
cat dando contradictiones artis: vt. s. est dictū fortius ipse
recipiendo: sicut et peccaret si scienter venenum reciperet: se
cus si non crederet mortiferū. licet crederet potu illo ex in
firmitate magna prorogari siue roborari: quia hic non pec
cat mortaliter: vel ad minus non ita grauiter sicut primus.
Nā et grauior potest esse afflictio sitis quā febris. ¶ Sz
nunquid sanus tenetur viuere medicinaliter: dic ꝙ non: quia
omnia sana sanis. si tamen scienter sine causa aliquid nociu/
uū reciperet. Unde mors vel infirmitas sequeretur que ip
sum a seruitio dei subtraheret peccaret: quia faceret contra
charitatem: vt. s. no. ¶ Quid de seruientibus infirmis mi
nistrantibus quicquid petunt. dic si faciunt ex certa scientia
vel ex probabili ignorantia vel affectata aliquod nociuum
infirmo propinauerit: quātumcunq: petenti peccant graui
ter: secundum Innocen. Idem si contra preceptū medici
hoc faciat: quia in talibus credendum est medico non infir
mo: vt patet. x. q. v. c. i. et ij. de his in spe. in tractatu de dispē
sa. §. iusta. v. Item exercens. et se. et versi. facto autē. et seque.
¶ Quero an hi tradentes hunc iusticiario peccauerint ita
ꝙ irregularitatem incurrant. Dicunt quidam ꝙ non: quia
nihil commiserat dignum morte. Hostien. dicit dicendū p
ut dictum est super glo. pe. ¶ Quero an de iure communi
possit promoueri: Dicūt Docto. ꝙ sic: nec eget dispensatio
ne: vt patet ex littera in fi. Non ob. s. e. suscepim9: quia loq
tur in perfectis. Item ibi nimis fuit processum in ligando
et procedendo: hic vero seipsum occidit. Sed nonne hic po
testas malefacit condemnare istum furem ad penā perso
nalem ex his solis intersignijs cum fuerit causa criminalis
in qua requiruntur probationes luce meridiana clariores.
vt. l. s. C. de furtis. Sol. dic secundum quosdā ꝙ in causa
criminali quis ex solis intersignijs non debet condemnari: et
vt in contrario. fallit in fure contra quem potest procedi ex
solis intersignijs. Et ratio quia ipse fur nunquā ducit secū
testes: sed quātum occultius potest vadit ad furandū: vn-
de est necesse ꝙ per inditia et probabilia argumenta conui-
catur. ad hoc. l. non omnis. §. a Barbaris. ff. de re mili. vel
dic et hoc est tutius ꝙ iste confessus fuit post intersignia da
ta. ¶ Glo. i. opp. ꝙ non sit necessaria dispensatio propter
hoc casuale homicidium cum non fuerit in culpa aliqua.
So. dic ꝙ immo fuit in culpa: sic imiscēdo officio ad se nō
spectanti. de reg. iu. culpa est. et per hoc tollitur contrarium
secunde glo. quia dato ꝙ hic fuit mortalitatis euentus nihi
lominus aliqualis culpa potest ascribi medico aperiētus eo
ꝙ se ingessit officio ad se non spectanti. ¶ Glo. penul. op.
ꝙ dictum huius scholaris fuerit causa mortis latronis: ꝙ
hic sit irregularis. i. q. v. unum. de excel. prelato. ex litteris.
Nam potius debuit tacere. xxij. q. ij. ne quis. Item quia p/
mouendus debet abstinere ab omni eo per quod possit ad
effusionem sanguinis peruenire. l. distin. clericum qui. Itē
quia hic quasi testis ꝙ productus fuit: quod non licet cleri
co. xi. q. i. testis. cum si. Dic ꝙ ad hoc non fuit inductus tan
quā testis: quia nec ad presentiam iudicis accessit: ꝙ sit i cri
minibus. in auten. de testi. §. queri. in fi. Cū ergo iste nec fa
cto: nec consilio: nec precepto: nec defensione: nec hortatio
ne homicidium fecerit: non debet ab ordinibus inhiberi: q
hus modis homicidium committitur iputatur. sicut dictū
est. s. eo. sicut dignum. Preterea iste seipsum occidit. Pe
rum facit hoc: quia ad irregularitatem sufficit mēbri trun/
catio. s. e. is qui. libro. vi. s. titu. i. c. i. in fi. Aliqui dicunt ꝙ licz
dictū illius fuerit causa mortis: fuit nimis remota: et ad ex-
cusationē sufficit interpretatio iuris canonici. Circa hoc s
Hostien. Ad idē s. c. ij. Alij dicūt hūc excusari p eo ꝙ a iure
ɔuict9 ō furtomō vz occidi nec mutilari. i auē. vt nulli. iudi.

§.quis vero.colla.ix.posita.C.de fur.auten.licet nouo iur. ā.de immu.eccle.c.inter. Si ergo iudex vel minister grauauerat non est imputandu; scholari.de emptio.e ven.c.fi. Hoc nō pl; Hostien. q: ex quo cū armis maxime de nocte hospitium intrauit fuit penis legitimis puniendus: vt dicta auc.ad hoc.ā.c.pxi.e est pena decapitatio.vel forte suspensio: seruato quod habetur.ff.de penis.l.capitaliu;.§.famosos. Et per.l.Frederici secundi qui quo; solidos vel amplius furatus fuerit laqueo suspendatur: vt in lib.de feu.e pa.tenendo.l.i.§.si duo homines.e.§.si quis quinq;. Item in omnibus fere locis fures furta suspendūtur etiam p furto modico. Et hanc generalem ↄsuetudinem scholari non licet ignorare: fm Hosti. Qui dicit finalis e veram esse rōnem: q scholaris in homicidio nō fuerit culpabilis: e q papa sic interpretatur. Alij dicunt q fur i q: iam quasdā res scholaris exportauerat: ad quarum recuperationē scholaris tradidit hec intersignia. Et sic legēdo tuta est lectura. Vel posses dicere q hic pter furtum: q nondu; fur fecerat: vl q fecerat: sed scholaris recuperauerat: intersignia dare nō potuit. Tamen propter vulnus sibi illatū potuit e accusare e probare: e intersignia dare: seruatur hodie decre.ij.c.tit.lib.vi. ¶ Nunquid autem clericus de crimine ciuiliter agere possit vel testificari. Dicunt Inno.e Hosti.q sic.ad penam pecuniariam e ad perpetuum carcerem. de quo.J.c.ij.

l **Icet.** Qui dat cām abortioni homicida est si conceptum erat viuificatum: alias non.h.d.secunda ibi.nos vero. Ibi niger monachus. ¶ Nota. q monachus niger potest transire ad regulam cartusien.tanq̄ sit altioris ordinis e strictionis: afferebat argumētum mulieri dicēti se ex alio pregnantē credendum: qui.ff.fint leg.transiuisse. ¶ Opp. q ex quo ludens fecit hoc sibi non debeat ascribi ad dlictū e sic non debet de homicidio teneri. Dic q ludus hic erat noxius.e sic fuit hic in culpa.ā.de prescrip.c.i.ā.c.continebatur.fm Hosti. Si poneres istū laicum vel mulieris maritum vel frem vel coniunctum. Sic q ludus licitus esset ex personis nec alias ludus esset noxius in se: s; gracilis e agilis: tale; euentum non crederem iputandum: ex quo nō precessit culpa: quid si dubitat: an conceptus tunc esset viuificatus.dic idem: q abstinere debet.J.c.pxi.ā.e.significasti.ij.e hoc placet Gui.in spe.de dispensa.§.iusta.in prin.vlti.colū. ¶ Glo.j.oppo.ā.e.cū aliquis.ij.q.v.consuluisti. Dicit gl. q quandoq; puer est viuificatus e habet animam: e tunc occidens contrahit irregularitatem: si adhuc non habet aiam tunc secus. ¶ Sed ob.ff.de penis.l.si aliquid.§.qui abortionis.ff.de sicca.l.si mulierem. Sol.licet quo ad legē promotionis impediens ortu; anteq̄ viuificetur non teneat: vt de homicidio: tenetur tamē quo ad legem penalem: e quo ad.l.aquil.ad interesse: vt in contrario: licet aliter puniatur quo ad pene q̄titatem: vt patet in illis iuribus ipediens ortum iam viuificatū e nō viuificatū: q: mittitur in exiliū vbi nō est viuificatum: si autem est viuificatū: tunc vltimo supplicio punit: vt.c.l.§.q abortionis.

p **Ostulasti.** Clerico ciuiliter iusticiā petenti de laico non imputatur si iudex in illum sanguinis vindictam exerceat.h.d. Secūda ibi.ad quod respondemus. Quid si non credit clericus peruenire ad debitum decimarum: nisi cum sanguinis effusione. Dic q potius debet post decimas dimittere primitias q̄ inuocare seculare brachiū vel coram illo agere: tene quod habes.J.eo.titu.c.ij.lib.vi. ¶ Quero an si agenti ciuiliter ad res suas contra fures postea placet q fur est suspensus sit ipse ex hoc irregularis. dicit Gui.in spe.de lega.in tractatu de dispen.§.iuxta.v.q si agenti. ¶ Quero an statim debeat petens decimas hoc reposcere a seculari: dic q non.sed prius monere e excōmunicare e expectare contemptum: e dicitur contēnere eo q.J. dian per hominem assignatum non satisfacit: de conuer.cō iuga.ex publico.de ho.e contu.cum dilecti.de proba.l;.q si per annū illam sustinuerit animo indurato reddit se suspectum de heresi.de hereti.excōmunicamus.§.i.de quo dic vt ibi. ¶ Oppo.glo.q cum h agendo fuerit cā homicidij q sit irregularis: vt per totu; hunc ti. So.dicit gl.q q̄ est causa homicidij bene est irregularis: sed hic non fuit causa homicidij agendo casualiter ad sibi debitu; ad fine; primarie pene: e etiam carceris: al'.iura: licet preter eius ppositu; ad hoc nec facto nec iure ordinatu; sequatur mors ex eius duritia. Causa enim mortis in casu nostro fuit eius duritia e contumacia in non parendo: que habuit absorbere causa; primam ad hoc non ordinatam. Dicū hic Hostié.q etiam posset clericus agere ad captionem de deposito grauis ad fustigationem.xiiij.q.vj.si res.xij.q.ij.fraternitatis.xxiij.q.v.circumcelliones.e ad seruitute; per decre.pcalleg.quondam.xv.q.vltima.cum multe.xxxvj.q.j.de raptoribus: fm Gos.qui hoc no.ā.c.tua.de hoc.ij.q.iij.laicos.e.c.se.xiiij.q.vj.c.i. In gl.fi.dic hodie: vt.c.fi.c.ij.J.lib.vj.

e **Xhibita.** Homicidium casuale non imputatur ei qui non occidit nec fuit in culpa: etiam si ad cautelam veniam postulauit.h.d. In prima petitio. In secunda exauditio ibi: quo circa. ¶ Quero quando dicatur in puerili etate.dic.J.annos.xiiij.de delic.pue.c.fi. ¶ Quid si iactus lapidis dedisset cām: vt hic comueret in aliu; lapidē e se lederet.dic si hoc faceret esset irregularis.fm Innocē. Vin.e Abb. ¶ Opp.q huic nō fuerit credendum: quia vox vni' ec.xxxiij.q.ij.admone. Sol.sibi creditur: quia dixit in morte: vnde nō creditur ipm mentiri.de presump.literas: sed ex quo hoc iurauit fuit etia; sibi credendum.i.q.vii.sancimus.ff.de leg.iij.l.cum quidam.decedens.§.codicillis.maxime cū querit de conscia.ad hoc.ā.e.significasti.ii.fm Hosti. Vinc. Dicit q iuramentum paru; releuat per contrarium. ¶ Querit glo.i.an etate puerili excusetur dicit gl.q sic.de conse.di.iiij.eos.de sen.ex.c.i.quia eorū etas q̄cquid videt ec.C.de fal.mone.l.i.in fi.ff.qui e a qui.l.pupillis.e maxime hoc verū ludendo: q: pueris licitus est ludus. ¶ Sed contra: quia videtur hic a cōtrario q si sciuisset e actu verberasset puerum q esset irregularis: vt patet a contrario. So.dic q hic erat doli capax: vt patet ex his q̄ sequuntur ibi animo ledendi: alias nihil esset: quia talis furioso compatur.xv.q.i.illud.ff.de acqui.pos.l.i.§.i.doli proximus.dicitur qui est proximus pubertati.ff.de regu.iur.l.pupillum. Ratio glo.quia furioso e doli non capaci etiam quo ad legem promotionis non imputatur homicidium. de furioso est casus in clemen.si furiosus.eo.titu. ¶ Oppo.quia hic erat doli capax videtur q debeat esse occidendo irregularis. Dic q ideo non est: quia nec voluntate nec actu homicidium facit.ā.eo.dilectus.e.c.significasti. volūtas enim in maleficijs spectatur e non exitus.ff.ad.l.cornel.de sicca.l.dyuus. Sed hec so.non videtur bona cum potius spectatur exitus quo ad legem promotionis.xv.q.pma si quis non iratus. Sed dic q hic nec voluntas nec actus interuenit: fm Doc. ¶ Cum quarta glo.opp.q cum icurrendo intulerit timorem: videtur in culpa fuisse: quia ludus noxius in culpa est.ff.ad.l.aquil.l.na; ludus.de presump.c.i.dic hoc verum inter maiores: sed inter pueros non debet talis ludus noxius iudicari: secundum Hosti. ¶ Oppo.cum glo.super verbo comuens: q hic debebat irregularis iudicari: incutiendo enim timorem dedit causam homicidio: ergo ec.ff.ad.l.aquil.l.qui occidit.§.penul.ā.eo.de cetero.e.c.presbyterum.dic q excusatur propter imperitiam mēdicantis: e culpam patris: e propter etatem: e quia causa fuit multum remota e dempta culpa: sic dicunt Docto. q si auditis subitis vocibus quis perteritus offenderet se ad lapidem non tenentur vociferantes si non essent in dolo ita tamen q voces essent temperate.ff.loca.l. Ite; queritur secundu; Vinc. Nec obstat.ā.c.continebatur.quia ibi fuit

in culpa e ludum aggrediendo e falcem nõ remouendo. ¶ Oppo. eo q veniaz postulant: videtur se culpabiles de morte: e sic sit irregularis. de elec. venerabilez. §. de accu. c. veniẽs. Dicit glo. q si petatur venia simplr pcedit contrariuz: sed si ex benignitate e humilitate per hoc nõ cõcluditur quis culpabilis. ¶ No. hanc gl. de petente se absolui: an fateat se ligatuz: habetur in dicto. c. venerabilez. Nõ ob. c. prealleg. venerabilez: qr ibi petebat absolutio solẽniter e in iudicio: secus si extra iudiciũ hoc fieret etiaz obseruatio nõ obesset: vt pz de resti. spo. olim. Nec etiaz in iudicio vbi talis absolutio peteret ad cautelaz. de sen. excõ. venerabili. hic autez petita fuit absolutio extra iudiciũ ad cautelam ex benignitate cõpassione e humili liberalitate: vt mitigaretur dolor rc. vt dicit tex. ideo non nocuit. sm Hosti. ¶ Ideo dicebat Vinc. q puer cõmittẽdo se pñi nõ videt iuri suo renunciasse. de renũ. veniẽs. de iureiurã. qñtualr. Si puer petiuisset veniã videret recognouisse. de accu. veniẽs. ¶ Quero an audiatur h de iure: an ex dispensatiõe. Dicit gl. q ex vbo misericordie vr q ex dispensatione. Cõtrariuz determinat gl. qr qd ecclesia facit de iure: facit et ex misericordia. xv. di. disciplina. Quod pz ex rñsione Inno. dicit q esset dispensatio vbi occasione lapidis proiecti fuisset lesus: alias ẽ ius commune. rc.

1 Joannes. Hanc decre. cõmentauit Jo. an. Casuale homicidium non imputat ei qui dabat opam rei licite nec fuit in culpa. h. d. Sunt due ptes. prima narrat factũ. secũda diffinit. ibi: nos igitur. prima tria facit rc. non est vos humili. ¶ No. humiliter pponenduz coraz superiore: maxime corã papa: ppter ea que no. §. c. px. i §. pulsaret: e spectat hoc ad custodẽ cãpanae. ¶ No. q ecclesia eadez põt habere plures cãpanas: nõ tamẽ in oratorio priuato: licitũ est cãpanas tenere: sz Jo. an. de priuil. patentibus vt signo dato. no. finez cãpane: quia naturaliter e de iure ordinata est ad ppl̃m congreganduz: ad diuina: accidentalr tamẽ ad alios actus ordinatur vt ad ɔgregãduz: ad electiones vel aliũ actuz decessit. ¶ No. q vbi post vulnus sequitur mors psumitur vulnus letale. ¶ Et no. q vulneris appellatõe ɔprehẽditur vulnus casuale rei licite. ¶ No. q duo sunt qbus homicidiũ casuale ascribit qbus cessantibus: nõ ascribitur: quo ad. l. pmotionis. quãdo datur opera rei illicite: e qñ aliqua potest culpa mortis cãz danti iputari. Omnis. ¶ No. nõ imputanduz alicui: sed nõ preuidit casuz fortuituz cũ qs preuidere similiter nõ potest. ¶ Opp. primo homicidiuz casuale iputari ei qui fecit quod ad suũ officiũ nõ spectat: sed minoꝝ clericoꝝ: e nõ sacerdotũ est offm̃ pulsandi cãpanas. xxv. di. plectis. §. ad primicerũ. de cele. mis. c. i. de ma. e obe. statuimus. e ad talia dz presbyter hie clericum. de vi. e ho. cleri. vt qsqz. ergo homicidii casus iputãdus fuit huic psbytero. Sol. sunt quedaz nõ spectantia ad alterius officiũ: quia phibita: de his loquitur ɔtriuz. Sunt qdaz non spectantia ad alterius offm̃: nõ qr phibita: sed quia ad illa nõ tenet vel cogitur rõne psone vel officii: quale est hoc: nõ. n. officia minoruz ordinũ perdit quis p assumptionez maioꝝ. lxxiiii. dist. geste. e c. honoratus. de quo. §. de renun. ad supplicationez. sup gl. fi. e de his hic loquit hec so. pbatur. xcv. di. illud preterea. nec certo ordini deputatuz est hoc offm̃. vnde etiaz laicus hoc exercerz: vt dixi de cle. coniug. Joãnes. e presbyter exercet viliora isto. §. e. ex litteris. ij. ¶ Oppo. secundo. hic dicit q nõ iputat ei: qui non preuidit qd euenire poterat. ɔ. J. e. c. vlt. lib. vi. de elec. lz. de ser. nõ ordi. c. i. vbi de hoc de pen. c. i. ff. loca. l. si quis domũ. §. i. cũ suis cõcor. So. sunt qdaz casus inopinati e icogitati quos diligentissimi hominis consiliuz preuidere non posset. C. de pigno. ac. l. q fortuitis. e illos nõ tenet quis puidere: qr id esset qd diuinare: e sic homini impossibile e ad talia non cogit. xxxii. q. ij. beatus. de reg. iur. nemo potest. nec nocet ignorantia artis magice cuz sit inhibita. J. de sortile. c. i. ¶ Sũt alij casus

inopinati quorz euentũ potuit diligens preuidere: e debuit sicut conducens a fructuario soluens preciũ futuri quinquenij: poterat eniz preuidere vsufructuz pñs posse finiri e pñ tius morte: vt in. l. si quis domũ. e idẽ de illo qui conducit a clerico. de quo. §. ne prela. vi. su. c. fi. e in illo qui mãdat verberari q preuidere poterat mortez aut mutilationez inde sequi posse. de his loquitur contrariuz. ¶ Opp. tertio h dicitur casuz fortuituz non iputari ei qui dedit cãm cõtra. §. e. continebatur. c. sicut. J. c. vltimo. e. ti. lib. vi. Sol. in cõtrario precessit culpa. ¶ Opp. quarto q iste tempestiue e ante pmouere debuit illuz cuius facto etiaz per casuz iminebat periculuz. J. c. vlt. e. ti. lib. vi. Sol. sunt casus fortuiti vt ictus fulminis: e his similes: e talis fuit iste. Alij qui possũt preuideri ante inchoationez piculi: vt cuz apparẽt signa ruine ruine vel fractionis pcedit ibi. ¶ Quero cum papa hic scribat si constiterit ita esse quomodo hoc poterat constare cuz forte presbyter cuz mortuus solus esset. So. vt no. §. e. significasti. ¶ Quero cui debeat hoc constare: dic illis qbus scribit: alr corã iudice competenti esset fides facienda: sm Jo. an. ¶ Quid si h presbyter custos nõ erat nec sonare spectabat ad illuz: sed ad aliũ videt q adhuc nõ sit irregularis ex quo bono zelo e iusta causa hoc faciebat. xxiij. q. v. de occidendis. Hic contra per regulaz non est sine culpa cum concor. de reg. iur. lib. vi. Ad idez. e. ti. ea que. e J. de clerico non ordinato mi. c. i. e. ij. §. de postu. c. ij. ff. de re mili. l. iij. §. ibidẽ lo. Quod est veꝝ nisi ille fecisset hoc ex cõmissione custodis ad quẽ spectabat vel superioris illius: puta episcopi vel archidiaconi: vel ex ɔsuetudine hoc licuisset: puta quando pulsatur ad plebem plebeniã vel ecclesiaz cathedralez habebat cõsuetudo q vnus de clericis qui primo occurrebat pulsabat in illa capella. ¶ Quero quid si pulsasset ad captionem furis vel alterius malefici: vt est moris: vel quid si pulsasset ad auxiliuz suum: quia obsidebatur in domibus ecclesie: e iminebat sibi periculum. Solutionez horum collige ex his que habent l. c. significasti. ij. e. §. e. e. §. ne cleri. vel mo. sententiaz. Certe q primo casu fit irregularis: si malefactor capiatur: quia hoc non licet clerico pro iustitia. Secundo casu sive faceret ad defensionẽ seruitabilem persone e rerum hoc ei licituz est: qr licitũ est alios conuocare ad sui defensionez: vt no. in. d. c. significasti. e sic nõ est irregularis. Si autez aliter res sue salue esse potuissent secus. §. e. suscepimus. e quod ibi no. quod est veruz si hoc fecit e talis erat ad quẽ spectabat potestas indicendi bellum: vt no. §. c. significasti. ij. ¶ Quid dum venirent homines armati ad depredandã villam e presbyter pulsauit campanas: vel iussit pulsari: hac intentione: vt illi aufugerent: nihilominus interfecerunt alios: e aliquos occiderũt. Hic si faciebat timore de se vel de bonis ecclesie e inevitabiliter sperabat pati dãnuz: nõ est irregularis. Si hoc fecit ad defensionẽ tm̃ bonoruz rusticoruz: qz daret opam rei licite. Clerico non credo hoc licituz: e sic credo ipsum irregularem: e sic de facto consului vel forte: ex quo eos incitabat ad defensionem reꝝ qd est pmissum videtur q non sit irregularis: vt no. in. d. c. ad audientiam. §. eo. ¶ Quid si aliquis pulsaret ad arengam vbi publice iudicatur malefactor ad mortem vel truncationem. Dic eum irregularem. ¶ Quid de clerico sonãte ad horas vel campanas communis: si decidit. dic q est irregularis si sequatur mors: quia hoc officiũ sibi licitũ non est. Nõ tamen est dubia de laico: sed dic q vr q nõ sit irregularis cũ officium sit sibi licitum. Tamen potest dici vt dcm̃ est. §. de clerico. q aut hoc spectabat ad offm̃ ipsius laici e irregularitatem non incurrit. Aut non spectabat ad eius offm̃ e tunc sic. ¶ Quid si ecclesia nõ hẽbat ppl̃m vel hẽbat: sed nõ solebat venire. Dic q non est irregularis: qr licet non solebat venire vel nõ veniat: tamen per hoc nõ debet silere cãpane pulsatio saltem ad conuincendã ppl̃i negligentiam: e qr forte licet ibi non veniat populus veniat alter trãsiens. Vel forte posset aliqs mutare volũtatem ex his de populo. Jo. an.

¶ Glo. sup

Glo.sunt falsa. ¶ In gl.j.in fi.e de elec.in causis. Si vis scire multa cam panaz signa:vide in.d.decre.j.de offi.custo. per Jo.an.super prima glo.

p **Etitio.** Clericus pugnãs etiam ꝯ sarracenos irregularis est si aliquez occidit.h.d. Et in dubio abstinebit. Cõla diuisiõis ibi.mandamus. Ac blasphemi forte iudei e saraceni .de iude.cum sit. Sz ꝙ etiam mors pagani irregularitatẽ inducat:pz.ĩ.eo.sicut.ij. Et sic not. ꝙ qualitas xpianitatis desistẽtis nil infert ad defectũ irregularitatis:per qḋ pz ꝙ non lz occidere infidelem.pcussisti. ¶ No. ex questione iuncta respõsione ꝙ sola pcussione etiã cum sanguine nõ incurrit clericus irregularitatẽ:nisi sequaꝛ mors:aut mẽbri debilitatio. ¶ Notabilia alia sunt clara. ¶ Oppo. ꝙ sola pcussione incurrat qs irregularitatem.de cleri.percus. c.j. Solu.vt ibi. ¶ Oppo.ꝙ etiam si in ppriã personam nõ vadat ad bellum:sed etiam si aliqualr cõsulat incurrit irregularitatem:vt pz ex no.ĩ.eo.ad audiẽtiam. So.hoc procedit in bello iusto.de quo.ĩ.de iureiuran.sicut . ne cleri. vel mona.faiem. Si ṽo bellum esset iniustum: qõcunqz ꝯsiliuz dedisset:vel auxiliũ in mortem:vel si mors obuenisset vel negligẽtia esset irregularis.l.vi.ꝙtum.dicit e.c.seq. Per qḋ vꝛ ꝙ si euntes ad bellum iustũ fauorem pstent suis:puta qs securius offendũt vel aduersarios terrẽt vt fugiant: vꝛ se defendere nõ audeãt:vel ꝙ amici qui in ipsoꝝ auxilium venerant ipsos deserãt:sunt irregulares si mors ex eis sequatur. Quid si cã pacificandi vel aliqua iusta cã venerũt;licz aliqd roboris illius accrescat:vel timor aduersarijs:dummõ absit dolus e lata negligẽtia:nõ est imputandũ: e hoc bene pbat falle.c.quantis a ꝯrio.e.ĩ.eo.pſbꝛm.ẽm Inno. An aũt talis teneanꝛ de damno ibi dato.dem est.ĩ.eo.c. sicut dignuz. e vide in spe.de lega.in tracta.de dispensa.§.iuxta.ṽ.si.e ṽsi. item clericis pugnãtibus.e se.Jo.an. Quid si nõ remordet inde ꝯsciã:dic ꝙ post pniam poterit celebrare : dũmodo nõ subit inde scandalũ vel infamia.ĩ.eo.ex litis. ¶ Ad gl.op. ꝙ possint clerici adesse in bello:nec per hoc ꝙ sequaꝛ homicidium sunt irregulares.xxiij.q.vlti.hortatu.cum si. Solu. hortatu adesse psit bellis hortãdo ad bellum iustum:sed nõ in ppria persona pugnãdo:qꝛ officium suuz eos ad hoc inhabiles reddit.ĩ.de vo.ex multiplici. Item ẽm doc . nõ psit gubernare naues ad pugnã.de pen.ꝙ in dubijs.vbi illicituz est bellum nõ debent interesse armati.ĩ.eo. sicut dignuz. ad fi.e lz qdam dicant clericum in minoribꝰ posse ferre arma. ad qḋ.xx.q.iij.eos.xxxij.di.c.j.dicẽdum est ꝯtrium nisi cã defensionis:vt clipeũ vel loricam:alia nõ nisi ad terrorem:vt in obsidione.l.di.de his. vel,in via e ex cã:vt si haberent inimicitias.Sz nunqd in bello possint lanceas dare pugnãtibus: dicit ioã.an.ꝙ sic:ante cõflictũ:vide qḋ no.ioã.an.ne cle. vel mo.sniam.in glo.Dicunt qdam de iude.e ita quondã . sic per glo.ij.alleg.de iniurijs.c.ij.eẽ.

q **Uidam.** Pone casum.e.ĩ.eo. Joãnes:s ibi.attendentes.Ad edificationẽ ecclesie opus licitum quia.n.accusabit istum ꝙ templum dei edificauerit.xij.q.ij.aurum.cum laqari:cum quo lapides detrahebanꝛ : qño fuerit hoc scim non pz hic:e sufficit ĩs certũ esse forte cuz edificio qḋ vocamus la veris trahebãt in altum lapides vel tigna: e dum pondus esset eleuatuz vt debeat ex opere ipsius leuãtis e leuatum tenentis cum sacerdos intenderet dissolutioni ipsius laquei:e depositioni ipsius ponderis cepit frangi : ita ꝙ inferioribus licet nõ superioribus iminebat periculum:e tunc pꝛbꝛ clamant ad inferiores vt sequiꝛ:hac occasiõe licite.e.ꝙ e intelligere. ¶ No.nõ sufficere quem protestari verbis nõ intelligibilibus: vꝛ sic submisse ꝙ protestari nõ intelligãt:e fugere. ¶ Nota ꝓtestationem periculi debere fieri ita tempestiue ꝙ casus possit ꝓuideri:qḋ no.cõtra istos ducentes asinos qui cum pcusserint: dicũt caue . Glo. j.e.ij. sunt falsa. ¶ Glo.vlti.opp.ꝙ de casu qs teneatur.ĩ. de cõmodato.c.vno. Hic casus fortuiti nõ imputanꝛ reguꝛr. Fallit in casibus qñ culpa precessit: scḋo quãdo ex pacto quis se obligat ad casum vel quãdo mora precessit: vt in contrario: deinde sequitur generalis.eẽ.

¶ De torneamentis Rica.

¶ Uiso in genere e in specie de homicidio: qꝛ sunt quidaz actus ex quibus interdum licet nõ semper prouenit homicidium: ideo hãc e sequentes duas Ricas annectit in extrauagan. Jo.pz renouatio occasionis quam fecerat clemens gn tus ꝯ torneamẽtantes e cooperantes.eẽ.

f **Elicis.** Torneamẽta fieri nõ debent e ibi vulnerato conceditꝛ pnia:sed si moriꝛ denegabiꝛ sepultura si venit aĩo pugnãdi:secus si ppter debita reqrenda.h.d.totum cũ se. Primo prohibet.Scḋo penam imponit.ibi.ꝙ si quis in herentes:ibz ergo successor imitari vestigia pdecessoris.nundinas. ¶ No.ꝙ ferie e nundine qñqz sumuntur pro torneamentis.vulgo. ¶ No.ꝙ attendiꝛ vulgaris locutio.ad hoc de iniur.c.vno.lib.vj.cum concor.sicut e vulgare ꝓuerbiuz. de iude.e si iudeos ex condito:qꝛ conueniũt inuicez certa die e ad certuz locum cõueniant.ĩ.eo.c.ex edicto.qꝛ e quãdoqz vnus princeps contra alium edicit:e mandat torneamẽtum vel ex edicto:qꝛ ibi cõueniant milites qñ cõductitij maiorũ principũ qui qñqz maiores de familia appellanꝛ: ẽm hosti. audacia.Sũt enim hec vitia qꝛ tendũt ad extrema sepultura hic habes vnum casum vbi etiã penitẽti denegaꝛ ecclesiastica sepultura. ¶ No.hñ.dicũt doc.ꝙ hãc penam qñqz qs incurrit ex facto alterius sine sua culpa post mortem ipius ob uenientem:vt hẽtur in quadam extrauagãti bonifacij dete/stande.in fi. ¶ Glo.oppo.ꝙ licitum sit ad ostentationẽ virium ludum facere.ff.de alea.l. solent.dicit glo. ꝙ licituz est ẽm leges aliqñ:sed nõ semper. Hic ꝙ nõ est licitũ vbi timeꝛ mortis periculum:sed alias sic:vñ dicit Hosti. ꝙ etiam ẽz leges torneamẽta videntur inhibita.in auẽ.vt omnes obe.iudi. prouincie.j.Ro.colla.v.ibi.nec armorum fortitudinẽ laudabimus que nõ est cum iustitia:sed hec nõ est cum iustitia. Ideo neces alaꝝ e corpoꝛꝫ ꝓueniũt vt hic dꝛ:nec per hoc corriguꝛ leges ꝓalle. Nam leges ꝓalle.loquunꝛ de ostentatione virium extra torneamenta: sicut luctari:salire:lapidem palum vel hastam proijcere : saluo quod legitur.ff. de postu.l.i.§.bestias.qḋ dicit hosti.cõtra ex mente ꝓdictoꝝ:qꝛ e ludus noxius est illicit dicit glo.seq. ¶ Quero an dãnificans quez in ludo ubi vires exprimiꝛ teneatur.l.acqui. dic ꝙ nõ.ff.ad.l.acq.l.qua actione.§.si quis. Intelligo hoc quãdo ludus est licitus:alr non. Alie.sunt falses:quas vide per te. ¶ Glo.super ṽbo nõ negetur.querit quid de viatico:dicit ꝙ non negaꝛ. xxvj.q.vj.si quis de corpe.l.di.penitẽtes:qꝛ e per penitentiam viaticum intelligiꝛ.de pe.e remiꝛ.qḋ in te. ¶ Glo.ultima prosequitur illud generale:an cui licet qḋ ẽ maius:liceat quod est minus:dic vt in ea.e uide de reg . iur. cui licet.lib.sexto. ¶ In ea.glo.ibi.abstineãt.dicunt doc.ꝙ etiam qñqz repꝛhenduntur etiam q nõ peccauerunt : vt no.xiij. q.ij.postquam. Anto.de Bu.

a **D audientiam.** Sũmatum est.ĩ.c.pri. scḋa ibi nos attẽdẽtes.aĩo id faciendi . ¶ No. ꝙ vbi prohibeꝛ accessus ad locum respectu certi finis:nõ puniꝛ accessus propter alium finem separatum : e sic non sufficit aliquid fieri : nisi factum ordineꝛ in finem prohibitum propter quem factum inhibetur. ¶ No.ꝙ cessante fine facti cessat facti effectus:e sic non sufficit factum ruditer impleri prout sonat lex l facto:nisi subsit causa facti : e sic paria sunt qd nõ fieri vel fieri:sed nõ ꝓpter finem quem lex ponderat.ad hoc.C.de sicca.l.i.canonizata.li.vi.§.contra. super.v.libro decre.

¶ Quero qualiter probatur hec negatiua q vere nō cā tornea dr: potest dici q probatur eo q oppositū nō pbaf. C. qui mili. nō pos. l. super fine. li. xij. simile qd no. de his q̄ fi. a pla. ea noscit. vel poterit pbari per iuramentum illius prestitū ante mortē. ẽ. ti. i. significasti. i. e. ii. vel p alia indicia: puta nō erat homo militaris sed mercator: nō venerat cū armis: sed fuit nunq̄ pugnare temptauit: nec superfit arma: sicut testant hi cum qbus conuersabat. de testi. pterea. ¶ Gio. i. tota psequit gnalia. Idem de scda. ¶ Uenio ad tertiā et op. q sine aliq̄ dispensatōe hic possit sepeliri: ex quo nō erat torneator.

So. dic q si q̄ritur an exigat spālis homis dispensatio vt possit sepeliri: dic q nō: si q̄ritur an hoc sepelire sit ex dispensatione iuris: et sm quā ecclesia disposuit q corpora xpianoz sepelirent in cimiterijs. dic q sic. Nam oliz in campis sepeliebant ff. de sepul. vio. l. iij. §. diu°. vide. xij. q. ij. gratia. et cā quare nō poterāt ab oliz sepeliri in cimiterio in ciuitate ē ne ciuitas corrūpet fetore. C. de reli. et sump. fune. l. mortuoz.

¶ De clericis pugnantibus in duello Rica.

¶ Supra dictum est de torneamentis: vbi plures pugnāt. Uidendū est de duellis vbi pugnāt tantū duo. de hoc. ij. q. v. monomachiam.

p Hoc. Deponēdus est clericus qui inijt duelluz: si tn̄ nec mors: nec mēbri truncatio sequat: pōt eps dispēsare. h. d. sa ibi. sed quātuncūqz. sponte. ¶ No. q coacte licitū est clerico inire duellum q̄n hoc facit ad defensionē ineuitabilem psone. ẽ. de homici. significasti. et e. ij. de homici. sicut dignū deponendus. ¶ No. vnū delictū depositione dignū: reputat ergo hoc graue delictū etiam si actu mors nō sequatur. enormis excessus. ¶ No. pro grauib° et enormib° excessibus imponi penā depositiōis tn̄: et nō degradatiōis: restringēdus est ergo tex. de accu. q̄liter. et de pe. tue. ad casus de qbus de here. ad abolendā. et de homici. c. i. qd no. euadere. ¶ No. dispēsationē q̄nqz fieri ad vitandā penā de futuro. eps suus. ¶ No. q etiā in enormib° adminit dispēsatio epi: hoc verū vbi appet iure expressuz: et sic q̄nqz in crimine depositiōe digno: an depositionē dispensat eps. diminutio. ¶ No. q irregularitas cōtbitur tam ex morte q̄ ex mēbroz debilitatiōe. ad hoc ne cle. vel mo. sniam. lv. di. si euāgelica. ẽ. de rap. in archiepatu: sm Inn. melius. ne cle. vel mo. clericus. l. di. aliquātos. et c. si quis post acceptū. et c. qui in aliq̄ lv. di. q abscidert. Idē no. in cle. si furiosus. de homi. in glo. ad ß no. de homi. c. i. lib. vi. Et no. hic vnā regulā q sup irregularitate homicidij vel mutilatiōis dispensat solus papa. Scdm q omne crimē inducens irregularitatē dignū est depositiōe: ideo vide qd scripsi. ẽ. de iudi. at si clerici. ¶ Nota de dictione ex. que q̄nqz denotat cām efficientē et primam. ¶ Quero an pbatio q̄ fit quādo qs vincit in duello sit sufficiens pbatio: dic q nō: qz talis nō sponte cōfitet: et qz hec pbatio est dānata. de pur. vul. per totū. et Jc. v. facit ad. q. de insultantib° aliquē quoz vn° est mortuus per insultatū q venientes cū occiso sint irregulares. Refert hosti. q aliq tenent ptra. Uide qd scripsi. ẽ. de homici. ad audientiā. et vide ō homici. is qui. lib. vi. et q Inn. soluit qōnē. ¶ Quero an papa dispensat cū irregulari ex homicidio: dic q sic: licz nō facile faciat: vide qd no. de homici. sicut dignū. ¶ Gl. i. querit an duelluz oblatū debeat suscipi: tenet q nō: alleg. gn̄alia. Ham pliant doc. vez etiam si periculū reruz vel psone aliter nō poterat euadere: sm ala. dicit tn̄ q laici cōtrarium facientes propter gn̄alem cōsuetudinez aliqualiter excusant. ẽ. de tempo. ordi. sane. xxxij. q. iiij. obiciunt. Alij distiguūt: an offerat: an suscipiat: et scdo casu aut spōte suscipit: aut coact°: et hoc vltimo casu: aut ppter res et peccat: aut ppter personam et ineuitabiliter et nō peccat: sicut nec minister. xxiij. q. vj. miles.

In alijs peccat sm Uin. etc. Anto. de Butrio.

b Henricus. Irregularis est clericus si pugil ab eo datus aduersariū suū occidit: nec excusat eum cōsuetudo: potest tn̄ cum eo circa habendū bn̄ficiuz dispensari. h. d. scda ibi. qz igit. placito. ¶ No. q ciuilr potest clericus in foro seculari laicū cōuenire de delicto: qd est verum sc̄da practica decre. ij. de homici. lib. vj. pugilem. ¶ Nota ergo q purgatio vulgaris est illicita: et etiā hoc cōsuetudie fauente: et sic in delictis nō excusat cōsuetudo. rn̄sione humana. ¶ No. q̄lis dz esse responsio: qz dz esse talis ex qua remoueat dubitatio q̄rentis: et sic certa. ad hoc. l. certū. ff. de cōfes. pro eo. ¶ No. de dictione pro: qz idē est pro te qd noie tuo. In sacris ordibus. ¶ No. irregularē esse mandantē homicidiuz: nec posse in sacris mistrare homicidiū. ¶ No. quot modis homicidium cōmittat dispensari. ¶ No. irregularem posse habere bn̄ficium ex dispēsatione: ois ergo irregularis est inhabilis ad bn̄ficia: nisi dispenset; non tn̄ priuatur ipso iure: vt no. Inno. in. c. cū nostris. de cōcel. pben. ¶ Oppo. q nec in minoribus ex quo est irregularis. l. di. si qs viduam. de homici. sicut dignū. dic q in minoribus etiā prohibet nisi secū dispenset; fatet q potest secum dispensari: vt ibi. ẽ. habiga. sm hosti. ¶ No. bene qz intelligit ibi de dispensatōe epi: et per hoc vr velle q etiā voluntari° homicida possit ab epo dispensari in minorib°. Idē doc. hoc vr falsum: qz hoc non tenet ibi doc. lz bene dicūt q vbi casuale est homicidiuz culpa pcedente: hn̄ dispensat eps in minorib°: tenet tn̄ archidiaconus. l. di. de his. q cum occulta homicidia dispensare potest eps etiam in sacris. de quo dic vt ibi. de homici. cōtinebatur. et in. c. ad audiētiaz. ¶ Oppo. q homicidiū nō committat ōfensione. de homi. significasti. eo. ti. c. ij. lib. vj. et qd ibi no. Sol. dic q̄n est euitabile: ibi q̄n ineuitabilis. de hoc in. c. sicut dignū. e. tit. ¶ Quero an hec dispensatio in beneficio cuz irregulari sit debita: dic q sic si corrigibilis est. l. di. sm. studeat. ne mendicet in cleri obprobriū. xciij. di. diacon. de renūc. ad supplicatiōez. de incorrigibili vero dic vt ẽ. de iudi. cum non ab hoie: sm hosti. melius ad ppositū. vide de ap. pastoralis. ad h. Sed an ex dispensatione poterit hoc bn̄ficiuz interim habere: dic q sic. Sed quis dispensabit: dic q eps in simplici: papa in curato: arg. de fi. psby. c. fi. sz hos. ¶ Uenio ad glo. q̄ro quare nō valeat hec pugna: et quare phibet. glo. dicit q deus temptat: scdo sm doc. ppter mortes corporum et periculū aiaruz. ẽ. ti. i. c. i. tertio qz verisimile est q fortior debiliorē conculcet potentib° enim. etc. quarto qz vix vel nunq̄ possunt haberi duo pugiles pares in omnibus: qz talis equalitas reprobat in iudicijs. de mutu. peti. c. ij. de excep. cuz inter. quinto q inuenta est fabricante diabolo. ij. q. v. monomachiaz. sexto q falsa est probatio: nec valet snia per euz lata: vt in glo. septimo qz nulla fortitudo sine iustitia laudanda est: vt dixi. ẽ. ti. i. c. i. sm Host. q̄ dicit has rōnes iungēdas in sūma. ō purg. vulg. §. q̄re. alie gl. sūt lfales.

¶ De sagittarijs Rica.

¶ Continuata est supra in Ricis proximis.

Artem. Excōmunicandus ē sagittari° et balistrator aduersus xpianos. h. d. artē. ¶ No. q delictū q̄nqz appellat ars: et sic ars dānata nihil ominus est ars. aduersus xpianos. Non habet ergo locum pena in sagittāte aduersus infideles: non tn̄ est licitum nisi in bello licito. ¶ Quero quare dicatur odibilis ars: dic ppter homicidia et aiarū pericula que inde pueniunt. de tornea. c. i. Optat Joā. an q his armis non esset vsus in bellis campestrib°. Uir enim vilis et vilissimi cordis occideret pbissimū: ad defensionē tn̄ muroz et nauiuz necessaria sunt hec arma. Quid de his qui

vendunt sagittas: balistas: gladios: quadrellos venenū: et similia qbus hoies occidunt. Itē subtilares aurifrigiū: et similia que solū sunt ad vanam gl'iam: an peccēt. per Ray. in sūma parte. ii. de negoc. secularib⁹. §. qd de illis. ℭ Ad gl. oppo. φ etiā aduersus saracenos nō licent: q̄ nec illos lz occidere. ē. de iude. c. iudei. So. intellige ɔtiiz in bello iusto. glo. alleḡ. ɔcor. Idem de hereticis vel scismaticis: vñ et assumentib⁹ arma ɔ̄ tales dat ecclesia indulgētiam. de hereti. ex cōmunicamus. §. si vero. et §. catholici. ℭ Quero an pugnes permittēte. s. in bello iusto sint irregulares: dic φ nō: ideo papa h̄ permittens nō est irregularis nec magl' hoc docens: q̄ papa canonicā irregularitatem nō potest incurrere: arg. no. de ɔces. pben. pposuit: q̄ et alijs super hoc vl': vt pz ex not. ō homici. sicut dignum. et c. postulasti. magl' nō: q̄ multa licēt in gñe que nō licent in specie: vt ibi. et facit. qđ no. de exces. plā. ex lr̄is. Vel dic φ aduersus infideles nō ɔcedit' vel phibetur talia pugna: ſm hosti. ad hoc de iureiur. mulieri. ⁊ ō regu. iur. is qui tacet. lib. vi. ℭ Glo. vlti. q̄rit an sit excōicatus per hec v̄ba sub anathemate: dicit glo. φ qdam dicūt referre an talia v̄ba pferant' ab hoie: et est late snie: alle. c. salomitane. lxiii. di. si a lege nō: vt hic: assignāt rōnem: q̄ durius agitur cum hoie q̄ cum lege. ℭ Glo. ɔcludit φ siue ab hoie: siue a lege talia v̄ba pferant': nō intelligūt': vt sint late snie: et h̄ verū est: q̄ pene in dubio mitius et̄c. Ad iura ɔ̄ria rñdent φ intelligēda sunt qñ snia lata est sub ɔditiōe si qđ fecerit. Primam opi. tenuit Tan. et gof. de magi. c. quāto. vbi de hoc vl distin. et de symo. sicut. Glo. de iure pa. relatū. tāgit de testa. relatū. de loca. c. i. Ad hoc in. d. c. salomitane. Host. dicit φ si ɔstat de intentu: φ talia v̄ba pferens intendit excōicare: inducitur excōicatio et nō intelligit' vt cōminatio: et poterit intentus pbari ex circūstantijs qbus hoc dicit: et corā quibus hanc intentionem expssit: sic pōt intelligi. c. salomitane. Iudici aūt in hoc nō vl' credendum. vi. q. ii. p totum. de proba. c. qm̄. Cōtra. de testi. cum a nobis. Nō ob. φ ex quo q̄ri' de eius ɔscia φ potius est ei credēdum q̄ alteri. ē. de homici. significasti. i. Ro. q̄ eius est interpretari. et̄c. de sen. excō. iter alia. maxie in snia. xi. q. iii. cure. de sen. ex. c. penulti. Solu. ſm hosti. credendum est iudici: vt in ɔ̄rijs: sed anteq̄ hoc declarauerit excusa': nō seruāns sniaz cū potuerit credere φ cōminatio tm̄ esset per iura hic alleg. nō pbabilis ignorantia excusat. de cle. ex. mi. apl'ice. vbi est dubium: pcedit glo. Credo satis eque posse dici φ in dubio: aut hec v̄ba pferunt' pcedente cause cognitione: et in forma excōicationis pijciendo candelas ad terram et similia: et tūc inducitur excōicatio. Aut sine cause cognitiōe et sine forma: et pcedat glo. per qđ pz φ cum illa forma nō possit saluari in pmulgatione legis nec pponere' φ d̄ria potest esse inter sniam hois et iuris: et sic saluatur prima opinio. et̄c.

ℭ De adulterijs Rica.

ℭ In decalogo d': nō occides: nō mechaberis. Viso ergo de homicidio. de mech. videndū est. Et q̄ per mechum intendebat phibere oēm illicitum cōcubitum. xxxii. q. iiii. meretrices. Ideo de stupro subiungit' de quolibet. xxxvi. q. i. §. cum ergo. xxxii. q. iiii. nemo. xxviii. q. i. idolatrie. de p°. xxiii. q. ii. xxxii. q. i. de secundo. de pe. di. i. cogitationes. v̄. q. p v̄o.

e **I seduxerit.** Hec due decre. prime ponunt penā stupratoris desponsatā. Secus ergo si fuerit desponsata. xxvii. q. ii. statui'. et habebit vxorē. ℭ No. penā stuprātis mulierē: q̄ dotare dz eam et eaz ducere in vxorem. iuxta modū dotis. ℭ No. φ in q̄titate dotis mēsurāda attendit' consuetudo regionis et q̄litatis psone dotande: et facit tex. p sp̄ali cōsuetudine attendēda. ff. de flu. l. i. in pn. ē. de sepul. certificari. An credat' viro dicenti eā virginē: dic φ nō: et si hz imputare φ violēter ea vsus est: et credit' iuramento mulieris. ē. de his q̄ vi me. cā fi. c. fi. ſm vin. ℭ Quid si aliqs rapuerit desponsatā: an sit locus dispositiōi. c. dic φ nō: sz dic vt no. in. c. statutū. xxvii. q. ii. qđ intellige de despōsata alteri: q̄ rapiēti. Nā si rapienti et per v̄ba de pn̄ti: tūc nō puniret': secus si per v̄ba de futuro. de quo dic vt in. d. c. statutum. et in. c. si qs desp̄ōsata. ea. q. et no. Ins. i. c. pe. et fi. ℭ Op. glo. i. φ vir nō dotet mulierē: sed det donationē pp̄ter nuptias: vt. ē. de dona. ante nup. c. et si necesse. So. dic dotabit. i. det donationē pp̄ter nuptias. Vel dic φ sp̄alit' ipsam dotabit. Nam dabit pecuniā mulieri: quā retinebit p dote: et postea ipsaz mulieri restituet in casum restitutionis dotis: quaz etiā tradere tenet': sz secū nō ɔ̄hat: vt segl' in lr̄a: et hec v̄a quādo hoc facit in penā. Si aūt vellet hoc facere donando: an h̄ facit ɔferēdo donationē in tpe nuptiaz: et nō valet: aut ali nuptias re et effectu: et valet donatio. C. de dona. inter vi. et vxo. l. φ spōte. cū fi. ℭ Opp. φ alia pena puniat': vt in. c. seq. dic φ eam hēbit in vxorē si pater sibi eam dare voluerit: vel si ipse secum contrahere voluerit: alias si nolit secum cōtrahere punietur: vt patet. I. c. ii. et est hic casus specialis: quo quis cogitur ad mr̄imoniuz ɔ̄hendū: vbi alias nō cogit'. xxx. q. ii. c. i. et. ii. et hoc pp̄ter delictū: sic. ē. de eo qui dux. in matri. c. i. sz Inno. Dicit hosti. φ si intellexerit istū pcise cogēdū. contradicit. I. c. pxi. ℭ Quero an alie circūstantie sint cōsiderāde et mensurande i dotis quātitate: dic φ sic: q̄ ɔsuetudo regionis q̄litas puelle. an sit virgo vel vidua: facultates et dignitatem eius. de epi. audi. l. penul. Cōsiderabit' etiā quātū esset datura plus alteri viro rōne defloratiōnis: ſm doc. ℭ Oppo. φ alia pena imponat': vt. I. c. pxi. So. hec pena ponebat' in exodo: hodie alia imponitur: vt ibi no.

p **Peruenit.** De lege. ℭ No. eccl'iam posse penā legis mitigare qđ credo in terris ecclesie. disponimus. ℭ No. φ per v̄bū respondet' de iure stuprauit. ℭ No. penā stupri: ſm eccl'iaz: q̄ est alternatiua retrudat'. i. dotē det. ē. c. pxi. sine pceptione. irreuocatiōe: q̄ hāc pniam ad tēpus agit: vel erit ppetue in monasteriū: et nō exibit sine plati sui licentia: pma plus placet host. ℭ Glo. i. querit q̄ est pena legalis in stupro. dicit glo. vt relegetur vel si vilis est psona v̄beretur: et si per vim fecerit capite plectat'. Insti. eo. §. fi. aūt. dicit Io. an. φ dn̄s suus dicebat quāta sit pena clerici qui in sacris est et stuprauit mulierē: dicebat eniz φ q̄ cum illa cōtrahere nō poterat debebat fustigari. ad h̄ de calū. c. i. ℭ Mouerit glo. ii. cuz q̄ cōmittit' stuprū: dicit glo. φ pprie in virginē. xxxvi. q. i. §. i lex dicit φ adulteriū in nupta: stupruz in vidua ɔmittit'. ff. de v̄b. sig. l. inter stupruz: vel in virginē. ff. de adul. l. liberas. §. lex iulia. et est stuprū quasi prauū studiū: sz hos.

a **Si vir.** In recōciliatione adultere distinguit secūdū membrū ibi. quod si. ℭ Quid si ignorans. hoc. dicunt φ excusatur a participio criminis: sed non bigamia. de quo de biga. c. ii. ℭ Quero an omnis vita cum illa sit inhibita: dic φ commiscendo ei tanquam vxori hoc est inhibitum: possz enim illi si vellet pietatis causa necessaria ministrare et tenere illam in vxorem: sicut legit' de frigi. cōsultationi. ℭ Quero quare non possit ipsam sepe recipere. Rñdeo q̄ vi incorrigibil'. xxxii. q. i. c. l. ii. et. iii. ℭ Querit gl. ii. q̄re idē vir peccet: respondet gl. q̄ auctor est turpitudinis: crimen celando vxoris. xxxii. q. i. si quis vxorem. Secundo q̄ crimen lenocinij committit: et non denunciando mortaliter peccat. ii. q. i. si peccauerit. de iureiuran. quemadmodū. ℭ Opp. cuz glo. seda φ non teneatur euz recipere etiaz post penitentiaz: cum etiam dato φ penituerit possit ipsaz accusare. xxxii. q. v. admonere. Solu. hoc verbuz debet. notat debituz honestatis quod no. ℭ No. de verbo debet. et vide de despon. impu. c. i. in fine. ℭ Glo. vltima oppo. φ non solum semel sed septuagesies septies debeat vxori indulgere. de pe. di. iii. adhuc instar. de iureiuran. quemadmodū. ad fi. Dic si ponde

reo facultatē et potestatē: potest etiā millesies indulgere: s͡ȝ nō intercedit ei ecclesia: ex quo aliquot vicibus ideo pepcit. Ideo dicit hic nisi sepe: ne ecclesia videa͡t ei dare licētiā peccandi: et ad terrorē etiā dicit hoc: et colligit delicta sepius cōmissa grauius puniri: et alleg. concor. etc.

m **Maritus.** Maritus pp suspitionē de adulterio vxorē accusare potest. h. d. An econuerso possit vxor accusare virū: dic vt no. C. eo. ti. l. i. xxxii. q. i. publice. ¶ Quero an marito accusante vxorē debeat libellus offerri: q̄dā q͡ nō. ad hoc. l. mileo. §. sexaginta. ff. de adulte. r̄ndet q͡ ibi petitio scribit͡ apud acta: pro his facit clemē. sepe. de v͡bo. sig. Alij dicūt libellū necessario offerendū: s͡ȝ hec opi. posset procedere: vbi agere͡t de federe mr̄imonij: secus vbi nō agere͡t de federe mr̄imonii. ad hoc no. in cle. dispēdiosa͡ȝ. de iudi. maritus nō tenea͡t inscribere. de q̄ per Rof. in spe. ꝺ accusa. §. i. v͡si. item q͡ nō recte. de inscriptione vide de pcur. tue. ¶ Quero in quo admitta͡t plus ceteris: dic q͡ admitti͡t ad separationē thori: vbi alius nō admitti͡t: q͡r nec eius interest. Ad aliā vero penā legalē s͡m leges et canones admitti͡t quilibet bone fame: sicut in aliis publicis accusatiōib͡ꝰ. de qbus .ꝫ. de accu. cum. P. et dic vt in. l. q̄uis. ii. C. eo. tit. Nec credit Inno. q hoc no. ꝫ. c. i. q͡ ppter vitiū sodomiticū vxor thorū viri dimittere possit: nec ppter aliud crimē: nisi vellet vxorem ad illud trahere. xxviij. q. i. idolatria. et sic intelligitur xxxij. q. vij. oēs canones. vt ibi not. in glo. v͡t q͡ Hug. et lau. teneāt ꝯ. p quib͡ꝰ ea. q. adulterij ac flagitia. et c. vlus. et c. nō solū. v͡. omnis. ij. q. iiij. c. in eo. pro Inno. facit ea. q. dūs. q. v. si vxorē. et c. pceptū. de diuor. c. ij. Itē͡ȝ q͡r pene molliē de sūt. de reg. iur. in penis. lib. vj. Jo. in palle. glo. ꝯtra. Inno. alle. xxxv. q. iij. extraordinaria. Archi. ꝫ ꝯtra͡ȝ ibi. et placet Ray. .s. q͡ ppter hmōi vitiū vxor virum: et ecōtra vir vxorē eius ad imparia indicen͡t: pōt dimittere: hoc no. in sūma q̄rta pte. de testi. in mr̄imonio. etc. §. seq͡t videre. qḋ placet: q͡r noie adulterij hoc casu intelligitur oīs illicit͡ꝰ ꝯcubitus. xxxij. q. vij. nō solū. facit eo. c. et q. iiij. meretrices. in fi. et c. se. ¶ Op. q͡ sola suspitione nō possit qs accusari. ij. q. i. in primis. Solu. ex violenta pōt. xxxij. q. i. dixit. Ex temeraria aūt nō ꝫ: vt in cōtrario. vide de hoc de p̄sum. lfas. de symo. insinuāte. ꝫ. de heteti. excōicamus. ¶ Quero in quo possit plus ceteris accusari: dicit glo. q͡ maritus pōt. j. le. dies accusare vxorem iure mariti sine metu calumnie: postea vero nō. C. de adulte. l. iure mariti. sed hoc hodie nō vi͡ȝ habere locū. de pcu. c. tue. etc.

o **Significasti.** Sacerdoti de adulterio infamato indici͡t purgatio: quā si ꝯstiterit in officio suo dimittitur: alioqn ab ipso suspēdi͡t. h. d. fa ibi. ideoq͡ȝ dormiuisse. i. vigilādo cognouisse. ꝫ. c. i. Nam di͡ȝ dormire q peccat mortali͡t: vt hic. Mathei. c. xxx. Dormitauerunt oēs publice: ppter hoc indiget eccl͡ia recōciliatione ppter infamiā: s͡m host. Sic ergo p͡ȝ q͡ copula in ecclesia nō polluit ecclesiā: nisi sit publica a prin. vel ex postfacto effecta publica. Celans. ¶ No. q͡ p̄sbi͡t peccatū ꝯfessum pōt publicare ad petitionē ꝯfessi: dūmodo taceat alterū cu͡ȝ quo dici͡t delictū cōmissu͡ȝ: ex quo id ipse nō petit. Fieri debeat: an ille presbyter sit puniēdus: q͡d de adultera: et an sit ecclesia aqua recōciliāda: b͡ndicte sollēniter cū sale vino et cinere: vt hic. et. l. di. ꝺ lapsis. xxiiij. q. iij. est iusta. Mala fama. ¶ No. q͡ fama que etiā habuit ortū a crimīs participe: sufficiens est ad purgationis indictionē. Et no. hic multiplicē cām purgatōis indicende. Cognoueris. ¶ No. quales debēt esse cōpurgatores: q͡r tales q͡ nō sit verisimile eos deierare velle arbitriu͡ȝ tuum. ¶ No. q͡ hodie purgationes sunt arbitrarie quo ad naturā cōpurgādo͡ȝ. ¶ Quero an mulieri creda͡t attestantiꝰ de delicto ꝯ presbim: dic q͡ nō: q͡r sola: et est delicti particeps. de testi. q̄m. et c. veniens. et est t͡ñ ppter infamiā indicēda purgatio vt hic: s͡m hosti. ¶ Opp. q͡ debuit durius puniri: vt p͡ȝ de coha. cleri. et mu. finaūt. et c. tua. ad fi. dic q͡ hic



molitur penam. Na͡ȝ grauius posset puniri: vt p͡ȝ ex his que no. de coha. cle. et muli. c. finaūt. et c. tua. ad fi. s͡m host. Dicit Jo. an. q͡ si ad aliquā penā ꝺ fuisset actum: illa debuisset imponi deficienti in purgatiōe: vt no. de accu. accedens. ad fi. s͡ȝ cum hic nulla forma iudicij instituta vel istructa esset: suspēdi d͡ȝ ppter infamiā: et sic fiat si se nō purgat. ¶ Glo. ij. colligit q͡ ꝫ aliqua duo sint cōnexa q̄uis ꝯstet de vno: non tamē de alio: alleg. multa iura. de quo de symo. dilect͡ꝰ. ij. ¶ Gl. iij. q̄rit quis debeat ipsa͡ȝ reconciliare. remittit de ꝯse. eccle. vel alta. aqua. et ibi no. q͡ per epm non per inferiores: et vide qḋ no. eo. ti. c. vno. lib. vj. s. q͡ d͡ȝ intelligi q̄n polluta est semine humano: nō bestiali: qḋ pcedit etiā si sit polluta ex semine viri et vxoris: ꝫ qdam ꝯtra: vt ibi no. ¶ Opp. q͡ nō debeat dici purgatio cū apud leues sit infamat͡ꝰ: qḋ pat͡ȝ sicut dicit quem infamē ex dicto mulieris. xi. q. iij. in cunctis. dic q͡ infamia transiuerat ad alios etc.

i **Intelleximus.** Mulier petēs restitutionē mariti repellitur per exceptionem adulterii manifesti: nisi vir etiam adulteratus esse pbet͡. h. d. In prima facti narratio tria ꝯtinens. mulieris petitionē. viri exceptione͡ȝ. mulieris replicationē. In scḋa iudicio instructo. ibi. quo circa: que duo facit. Primo instruit cum adulteriū non est notoriū: et tūc primo q̄n pbatum est adulteriu͡ȝ viri. scḋo q̄n non est pbatu͡ȝ ibi. alioqn. Astringit. ¶ No q͡ ad eccl͡iam spectat etiam punire imperātes adulteriū ppter iniuriam que fit vinculo maritali de foro ecclesie. Abiurans. ¶ No. q͡ nō absoluit excōicat͡ꝰ nisi satisfaciat: et si suspectus non admitti͡t: nisi caueat cum iuramēto. de quo de coha. cleri. et mulie. clericos. Absolutione recepta. Ea v͡o nō recepta vide͡t q͡ nō potuisset petere restitutiōe͡ȝ: et sic h͡ ē casus q͡ agēti etiam recupando obstat excōicationis exceptio. de quo in .c. fi. ꝫ. de ordi. cogni. Adulteriū. ¶ No. hic duas exceptiones que obstare vide͡t agenti possessorio: sed spōtanea voluntate. ¶ No. arg. q͡ mulieri voluntarie se spolianti quasi possessione mariti: non datur possessoriu͡ȝ recupande: quasi non sit spoliata ab illo contra que͡ȝ agi͡t. de hoc cum gl. ubi remittam restitutionem. Hic habes practicam libelli in possessorio recupande. de quo de resti. spo. in litteris. et habes etiā practica͡ȝ opponēde exceptionis. Fornicatus. ¶ No. q͡ cōtra excipiētem de fornicatione obstat fornicationis exceptio seu replicatio: et sic ꝯtra exceptionem doli obstat replicatio doli: per euidētiam rei uel ꝯfessionem. ¶ No. hic casu͡ȝ clarum q͡ agēti possessorio recupande non obstat exceptio ppietatis: nisi sit notoria facti uel iuris. q͡ exceptio sit notoria obstat. Item q͡ non solu͡ȝ exceptio notoria de sectus ppietatis: i͡ȝmo exceptio notoria concludens defectū solius exercitii iuris ppietarii obstat agenti recuperande: si constat. ¶ No. q͡ ius matrimoniale est qḋdam vinculum indiuiduum cōsistens in personam viri et vxoris. Et no. q͡ hinc inde ex eo causa͡t par ius tollātur. ¶ No. q͡ paria delicta mutua compensatione tolluntur: quādo circa idem sunt cōmissa. postponas. ¶ No. practicam absolutorie in possessorio recuperande. ¶ Oppo. q͡ nō debuerit mulierem astringere vinculo excōmunicatiōis: q͡r non cōstabit ei de delicto. So. astrinxit ppter contumacia͡ȝ: non propter delictu͡ȝ: s͡m Inn. Vel dato q͡ constaret de crimine fuit nihilominus necessaria monitio. de sen. excō. sacro. Vel recitat factu͡ȝ: nec queri͡t an iuste vel iniuste processit iudex. ¶ Per decr. ibi. probatione. Dicit ab. q͡ prius probatur replicatio q͡ exceptio. S͡ȝ dicit Joā. an. q͡ potius sumitur contrariū ex hac respōsione: ꝫ ex narratione decisa id colligi possit: et per littera͡ȝ sequente͡ȝ. de hoc de excep. a nobis. ¶ Ultimo per tex. in fi. dicunt doc. q͡ q̄n q͡ȝ quis cogi͡t incurrere bigamiā. ¶ Quero quid in culpa: dic ide͡ȝ quod diximus de dolo: q͡ḋ compēsatur cum dolo: sicut culpa compensatur cum culpa. ff. de compensa. l. si ambo. Si aūt ex vna parte sit lata culpa ex altera leuis culpa que dolo compara͡t: preponderat leui. ff.

mel.sal.mo.dix.l.i.§.lata.& multo fortius dolus culpe pponderat.ff.ad.l.acqui.l.si obstetrix.§.vlt.l.si pcurator.nimo si vero fuit in levi culpa: aliud in levissima potior e qui min' deliq.ff.de vb.sig.l.si fuum.§.sequit.Inno.idem.hosti.&c. pri. ¶ Quid si violēter fuit oppressa. dic q ei non ob.ff.de adul.l.vim passam.& hoc verum etiaz si oppssio venerit: qa mansit in domo: cum tñ vir mandasset vt fugeret: fm Bar. hiri.in.q.dñicali.q.xxxiii. ¶ Quero quid si ignorãter fu it cognita ab eo quez virum credebat: dic q idem: qr de hoc non pōt ei opponi.xxxiiii.q.ii.in lectum. Idem si crediderit virum absētem mortuum esse alteri nupserit.xxxiiii.q.ii.cuz per bellicaz. Idem si post adulterium recōciliauit eam sibi. &c de iureiuran.quemadmodū.ad fi. Idem si vir eaz cognouit post adulteriū: vt no.&c.primo.& vide qđ no.in spe.ti.de accusa.§.i.v.item contra agentez.Jo.an. ¶ Opp.cū glo.l.q licet mulier de domo recesserit: si tamen redire noluerit intelligatur spoliata: & sic agat possessorio.ff.de acq.pos.l.clā possidere.§.qui ad nundinas.cuz fi. ¶ Glo.fatetur Scium: & hoc erat allegatio mulieris. Idem no.de resti.spo.litteras in tertia glo.de diuor.significasti.in.i.glo. Ponebat autez Jo.an.hic multa spālia in causa adulterii. Primo q mulieris ex causa repellitur eius accusatio vl exceptio: quas vide hic in vltima glo.& super ea. Ex his sequit q non admittere tur qui iniuriam suaz psequitur: contra id.iii.q.vi.omnib'. ii.q.i.phibentur. Item est spāle q pper presumptionez aliquis de illo cōdemnatur.xxxii.q.i.dixit.hoc intellige fz no. in c.litteris.de psump. Item q in ea peremptoria dz opponi: nec admittitur post lit.contest.ff.de adul.l.si maritus.§.p scriptiones.de hoc dic vt ibi per Bar.&c.pri.& C.eo.ti.l.si. Item q condemnat' de crimie in modum exceptionis punitur.ff.de adul.l.i.§.si publico.de quo de ordi.cog.c.ii.in fi. Item q hic fuus admittit.xii.q.ii.qui manumittitur.cum duobus.c.seq. Item q admittit minor.xxv.annis.ff.eo.l.si maritus.§.lex iulia.de resti.spo.ex parte. Item non subuenitur hic minori.ff.de mino.l.auxilium. Item q hoc crimen non tollitur in baptismo.de diuor.gaudemus. Item adulterium vxoris nocet viro.xxxiiii.q.i.in cōiugio. Item de hoc crimine simul vir & mulier accusari nō possunt.C.eo.ti.l.reos.quod intelligas non ab eodem & ex eadem causa: vt ibi. ¶ Quero quando dicat euidēter de crimie constare/ dic glo.qr publice fornicata est: vel q habet filiuz inde: alleg.iura. ¶ Oppo.glo.penulti.q contra exceptionem doli non detur replicatio doli: vnde opp.de.c.dilecti.de excep.& de.l. apud.§.marcellus.ff.de excep.do. ¶ Glo.remittit ad.d.c. dilecti.vbi etiam dixi & aliqd per Inno.de re.eccle.nō ali.si quis psbyterorum. Dicit Inno.q quādoqz de eodē agitur & excipit: & procedit Scium: quandoqz de diuersis: licet circa idem & pcedit q hic dicitur. Naz hic agitur de diuersis adulteriis. Alii dicunt q illud ius est cōmune q communis materia plus nocet actori q reo: h speciale fauore matrimonii. Uel §.marcellus concordat ei q hic dicitur. Nam ibi dicitur q si cōtra aliquem agitur actione de dolo: vel que pper dolum detur: vel si agat interdicto de eo per quem factum est: si excipiatur contra euz de dolo circa id de quo agitur commisso: siue circa rem: siue circa contractuz: siue iudicium audiendus est excipiens: & agens non est audiend' replicans.& ad hoc facit ille.§.qui dicit q cōmunis vtilitas nō debet prodesse actori: & nocere ei cum quo agitur.& est ad h ff.de eo per quem factum est.l.penulti. Ad hoc qr in turpi causa potior est conditio possidentis.ff.de condi.ob tur.ca. l.penulti.& l.vbi.huic etiam concordat qđ dicitur dolus dolo compensatur.ff.de contrahen.emptio.l.domum.ff.de dolo.l.si duo.ff solu.matrimo.l.viro.ff.de compensa.l.si ambo. Et quod dicitur paria delicta.&c. vt dicta.l.viro.ff.de reg.iur.l.cum par. Fallit hoc in ordinato sine titu.qui petit beneficium ab ordinatore: & si ordinator excipiat tu deliquisti ordinez recipiendo: ordinatus replicabit: & tu similiter deliquisti: & per hanc replicationē exceptionez repellet: & tamē petitio incipit a dolo vel delicto. Petit enim sic cum me ordinaueris sine titulo: peto vt mihi prouideas: & est hoc vitiatur communis iniuria: que esset si clericus mendicaret.xciii di.diaconi. Uel dic q agens de peccato non faciet mentionem. Ad prouidendum eni3 ordinatis tenetur ordinator si etiam ordinasset cum titulo: si postea depauperetur sine culpa sua.vii.q.ii.pastoralis.& c.remoto. Naz licet facilius cōtra ordinatores sine titulo detur hec petitio: tamen hec non est causa quare datur: quia sine titulo ordinauit: & sic deliquit: sed hec est ratio quia ordinator ordinato prouidere tenetur de preben.cuz secundū. Uel dic q ordinatus sine titulo nullo modo peccat: sed potius meretur: & pena que ei imponitur in iniuriam ordinantis est hū.lxxii.di.c.i.& sic non excipiet de eo quod in sui odium est statutum. Idem hosti.&c.pri. & id quod dicimus q agens de dolo nō potest replicare de dolo contra excipientem de dolo. Intelligimus quando excipiens incipit de dolo proponere.verbi gratia.minor petit restitutionem in integrum: hic nihil de dolo proponitur. Reus excipit: tu dolose probasti te maiorem: ideo q̄uis sis minor: qr dolose fecisti obstat tibi exceptio doli: contra hunc excipientem datur replicatio doli. Ego fui circumuētus a te: h patet.C.si mi.se ma.dix.l.penulti.ff.de mino.l.minor.xxv.annis.in auē.de non alie.§.qr vero leonis.xii.q.ii.vulteranë.& h presens.c. Idem hosti.&c.proxi.vbi autem agitur vel excipitur de criminibus non circa eandem rem commissis. Sec' est in illis non obstat agenti de crimine: puta furti vel iniurie vel de homicidio: exceptio q non sit audiendus actor: vel q reus sit absoluendus si excipiat: & tu similiter es fur: vel iniuriatus es alii vel alium occidisti: nisi in casibus in quibus pura datur exceptio: sicut fm canones cuilibet accusato de crimine datur exceptio contra accusantem de quolibet crimine.iii.q.iiii.consanguineorum.& c.nulli.& etiam fz leges admittitur exceptio quorundam criminuz.ii.q.i.prohibet. Nec dabitur contra eum mihi replicatio.de excep.dilecti. Naz cum hee exceptiones non sint specialiter inducte in odium alicuius: sed generaliter cum omnes competant: & de iuris rigore in certis casibus sint introducte non euitabit eas actor pretextu consimilis criminis.ad hoc.ii.q.i.prohibentur: vbi habetur q contra accusatorem admittitur exceptio q pecuniam ob accusandum accepit: vel q est infamis. Nō enim contra excipientem possit replicari. Tu simili crimine vel infamia laboras: & in hac decre.& vltima vtrobiqz circa idem: maleficia commissa sunt.i.in eius preiudiciū. ¶ Nō tamen q sunt quedam que non sunt crimina si fiant: vel si petantur: tamen propter hoc alias consimile crimen petitioni sue commisisset: vel contra legem facit a qua petit a petitione remouetur: vt in eo qui repetit vsuras: legittima exceptio est contra eum: q repellitur a petitione vsurarum cuz sit vsurarius.J.de vsuris.quia frustra. Sed obiicitur: ergo si quis petit vsuras & obiiciat tu non potes petere: quia es vsurari': & ipse vsurarius potest replicare: frustra implorat legis auxilium.&c. Respondeo non est uerum: quia sua petitio a principio lacerari debet cum sit a principio contra ius: & errores continet: vt no.ff.de of.assesso.l.i.C.de inoffi.testa.l.in arena. Alii dicunt & forte non male q sic intelligitur hec regula sicut predicte.s.q tunc frustra inuocat legis auxiliuz: quādo circa idē in legē cōmisit. Si vo nō circa idē secus. Sicut enim dicitur non habere exceptionem macedoñ.quia in eā legem commisit filiusfamilias mutuando.& sic est inuenire exemplum in infinitis. Quando autem decre.loquitur i vsuris speciale est in odium vsurarum. Esset enim de iure q ipse posset repetere vsuras suas: non obstante q ab alio recepisset. Quod enim dicitur de arenario q non potest exheredare filium arenarium.vt.l.in arena.non ob. Aliud eni3 est de priuata persona qui officium quod approbauit damnare non potest: priua enim deberet retrahere seipsum ab illo officio: & postea filium.iii.q.vii.§.tria.in fi.& c.seq.& maxime cum causam illam oporteat eum exprimere.in auē.vt cum.

de ap.cog.§.aliud quoqz. Aliud in iudice qui non nisi fz iustitiam iudicare dz: et exceptiones admittere: que de iure admittuntur. Secus autem quando duo fm legem faciunt: puta, quia ambo sunt absentes causa reipublice: qz vterqz iuuatur restitutione in integrum contra alterum.ff.ex qui.ca.ma. l.vltima. Item eodem modo dicimus qp remoueatur ab exceptionibus si commisit in legem per quã datur ei exceptio. ff.de exceptio.cum ecclesiastice.sic loquit.C.de inoffi.testa. l.si arena.qñuis illa decr.alr possz itelligi: vt ibi no. Hic Inno.effectualiter attingit tria. Primum an contra exceptionem doli detur replicatio doli. Secundum an contra actionem detur exceptio delicti. Tertium an contra agentem vel excipientem obst et exceptio vel replicatio: tu commisisti in legem cuius impetras auxilium. ℭ Ad primum dicit qp quãdoqz ius agendi immediate incipit a dolo et contra excipientem doli: non obstat replicatio doli. Exẽpli gratia: ago ex promissiõe dolosa: tu agis de dolo commisso: excipis circa commissionẽ: replicare non potero de dolo cõmisso in remissione: et hic est casus in dicto.§.marcellus. et hoc qz communis malitia non dz prodesse actori: et nocere ei contra quẽ agitur. Et hoc procedit fm legistas quando vterqz est in pari causa: vel excipiens certat de damno vitando. Secus vbi excipiens certaret de lucro captando et agens de damno vitando: qz tũc admitteretur replicatio. Ita no.in dicto.§.marcellus. et in.l.si mulier. et facit ꝟ.ibi sequens contra senatum quoqz macedoñ.ff.solu.matri.vbi de hoc per Bar. et ibi vide. Quandoqz agens non incipit a dolo: et tunc contra exceptionem doli datur replicatio doli: vt hic. Naz mulier petendo virum restitui non causat ius agendi ex spoliatione si excipitur de adulterio: ipsa replicat de adulterio. Similiter si minor petat restitui opponitur qp dolose dixit se maiorez: replicabitur qp hoc dixit eo qz dolo inductus ab aduersario: vt diceret.C.si se ma.dixe.l.penl.ff.de mino.l.minor.xxv.annis.in auẽ.de non alienan.§.qz vero leonis.xij.q.ij. vulterane. Idem ad lram dicit Inno.de re.eccle.nõ alie.c.si qs presbyterorum. huic theorice obstat exemplũ. Agit ordinatus sine titulo contra ordinantez: excipit ordinãs 9 eũ qp dolose fecit ordinari sine beneficio: replicatur de dolosa ordinatione admittitur replicatio: et tamen actio incipit a dolo. Sol. dic qp speciale est in illo casu vel ius agendi non causatur immediate super dolo: sed super obligatiõe generali qua egẽti episcopus tenetur prouidere ne in obprobrium cleri mendicare cogatur: lz facilius detur contra ordinantez absentez ab initio sine titulo. ℭ Secũda solu. qp ordinatus nullomodo causat ius agendi super dolo: qz non deliquit: immo meretur faciendo se ordinari: sed solus episcopus est ille q deliquit et in eius odium imponitur pena.lxxi.di.c.i. Ideo 9tra exceptionem doli datur replicatio doli: fm Inn. Hec theorica licet posset saluari: tamen non omnino declarat. Ideo si vis scire an contra exceptionem doli datur replicatio doli. Considera an exceptioni doli detrahat replicatio et datur an non detrahatur nec coadiuuat intentionem: et non datur: rõnabile est qz exceptio ad actionez se hz sicut replicatio ad exceptionem. Replicatio ergo nõ tollit nisi detrahat: sicut nec exceptio actionem. Et si vis videre quando doli exceptioni 9trahat. Hic qñqz delicta 9mittunt circa idẽ et 9cernit ius agẽdi: et tũc isicit ius agẽdi: et replicatio illõ nõ coadiuuat: et h casu cessat replicatio. Exemplũ: si dolo vendidi tibi areã crustã: et tu dolo sciens emisti: tu emptor non poteris agere: et si agas excipiam de dolo tua replicatione de dolo non poterit resurgere ius agendi ex dolo cessans: vt.l.domuz.ff.de 9hen.emp. Qñqz delicta circa idez ab vtraqz parte cõmissa respiciunt ius agendi et excipiendi: qz vnus deliquit in iure agendi causando. Alius in iure excipiendi originãdo: et idẽ qz dato qp cesset ius excipiẽdi. Ius agendi in se deficiens repellitur propter dolum cõmissum in iure agendi originando: nec resurgit propter defectum iuris excipiendi: et sic replicatio non iuuat ius agendi: lz inficiat ius excipiendi: ergo vt in.§.marcellus. dolo induxit e ad promittendum: dolo induxisti me ad liberandũ: si ago ex promissiõe illa est infecta ex meo dolo: obstat mihi exceptio doli si replico de dolo cõmisso in liberatione: inficio ius excipiendi: sed nõ inficio ius agendi: quod alia ratione infectum remanet: et sic nõ obstat replicatio vt ibi. Quandoque dolus circa idez cõmittitur et 9cernit solũ ius excipiendi: et tunc dolus cũ dolo compensatur et ius excipiendi infectuz remanet: et remanet saluum ius agẽdi: quod non respicit dolus vt hic. Si agit mulier ad restitutionem non causat ius agendi ex dolo suo: sed qz spoliata excipit de adulterio: hic dolus causat ius excipiendi: replicat de adulterio: et sic delicta hec concernunt iniuriam eiusdem matrimonij et vinculi: et sic quo ad finez residet dolus: circa idem exceptio conquassatur: et remanet ius agendi saluum: vt hic. Quandoqz delicta non reflectuntur circa idem: sz circa diuersa: lz idem sit delictum in genere: et tunc dicẽdum qp regulariter contra exceptionẽ doli: non obstat replicatio doli: qz cõmuniter replicatio diuersi delicti non infert exceptionem cum delictuz non repellat ab excipiendo: hoc verũ nisi exceptio assumat naturaz exceptionis: qz tunc inficitur sicut actio. Quandoqz ex obiectione delicti. Exẽplum: ago contra te: tu opponis qz ego sum excõmunicatus: ego replico qp tu etiaz es excõmunicatus. Ista replicatio non repellit te.de excep.cũz inter. Ago contra te: tu opponis exceptionez spoliationis: et replico tu etiaz me spoliasti de alia re: hec replicatio non admittitur: vt no.de ordi.cogni.c.si.lz glo.ibi sentiat contrariũ ad si. Accuso te qp homicidiũ cõmisisti: excipis qp ego sũz criminosus: qz similiter homicida: replico qp et tu homicida: non admittitur exceptio: qz circa idẽ non sunt cõmissa delicta: et sic non recompensantur: et remanet saluum ius excipiendi. Fallit vt dixi quando exceptio assumit naturam actionis: ago et peto beneficiuz. opponitur qp sum pluralis: et replico qp opponentes sunt plurales: certe hec replicatio admittitur: vt est casus in.c.ecclesiastice.de excep. hec sufficiant de primo puncto. ℭ Ad secundũ nunquid cõtra ius agendi detur exceptio delicti: aut opponitur de delicto circa eandem rem: et iuri agendi cõnexo: et obstat vt patz in omnibus exceptionibus doli. Quandoqz opponitur de delicto erga diuersa commissio et non cõnexo iuri agendi: et tũc regulariter non obstat exceptio: nisi in casibus i quibus dat exceptionem expresse: vnde naturalr non inficitur ius agẽdi: nisi ex accidenti ius inducat qp inficit: Verbi gratia. Si ago de furto: tu excipis de homicidio: non obstat exceptio. Fallit vt dixi quando ius aliter disponit. Exemplum fm canones dispositum est crimiosũz repelli ab accusando.iij.q.iiij. consanguineorum. et c.nulli. Si accuso te: potes opponere me ĩhabilem: qz deliq: vel qz homicida: vel aliter sicut videre fm leges i quibusdam casibus in quibus exceptio criminum repellit quem ab accusando. Exemplũz: vsurarius agit ad repetendas vsuras: oppono qp agens est vsurarius et alteri vsuras non restituit: obstat exceptio: vt patet de vsuris. qz frustra. ℭ Ad tertium nunquid agenti obstat exceptio vel excipienti replicatio: tu commisisti in legem cuius impetras auxilium. dicit Inno. qp aut commisit quis in legem circa idem: et obstat exceptio et replicatio: prout dixi.ff. Aut circa diuersa: et tunc per viam exceptionis bene admittitur exceptio: tu cõmisisti i legem: sed contra exceptionem: tu cõmisisti in legem: nõ obstat replicatio et tu cõmisisti in legez. Si ago contra te repetens vsuras: tu excipis qp nõ solui vsuras: me repellis: non possum replicare cũz frustra excipis: qz et tu non soluisti: licet qdam contra: et male. Si ago contra te ex mutuo: tu excipis de macedoñ. qz es filiusfami. replico qp tu alteri mutuasti: non admittitur replicatio. &c.

t Ua. Adulteria coniugum compensatiõe tolluntur. Cõmunis diuisio: secunda ibi. super quo denegare. ℭ No. ob adulterium virum posse denegare copulam coniugi. ad hoc xxxij.q.i. dixit dominus. de diuor. porro. fm Hosti. Depe

bene. ¶ No. q de adulterio dicit constare eo q mulier in
adulterio est deprehensa re sic habes vnum modum pbandi
e hoc casu dicut doc. testes no esse necessarios nisi per quos
probet deprehesio: q nec inficiationi est locus. de cohabi cle.
e mulie. c. si. de accu. euidetia. Fm host. vide qd no. de iudi. at
si clerici. e in. l. capite quto. ff. de adul. ¶ Manifeste. ¶ Not.
secus ergo si occultum esset: e sic de adulterio manifesto ad
occultum no obiicit compensatio. Et dicut doc. q satis est
manifestum aut notoriu quantum ad ppositum si infra octo
dies de illo fieri possit plena fides. de excep. c. pia. de sen. ex.
solet. lib. vi. Vel infra duos menses fit compesatio debiti li/
quidi ad liqdum: e dicit liquidum q infra duos menses p/
bari potest. ff. depositi. l. bona fides. vel in eade instantia. ad
hoc. &c. pri. paris. ¶ No. vt delictoz admittat compensa
tio debent esse paria. Dicunt doc. e quo ad quatitates: e quo
ad qualitatem: vt pz. s. ¶ Oppo de. c. pri. s. eo. vbi excep/
tio adulterii no obstat agenti ad separatione thori. So. con
trarium pcedit quando agens no commisit postea adulte/
terium: hic quado commisit. Itez secus quado non agitur
ad separationem thori: sed agit ad finem pene directe. iij. q.
j. c. i. e. ij. Simile de ordi. cogni. c. si. ad quod vide no. in. l. ij.
§. si publico. ff. eo. ti. ¶ Quero qualis est hec exceptio ad/
ulterii que pponit contra agentez ad separatione thori. dic
q est peremptoria: e potest pponi ante lit. cote. e post: qd ex
hoc e superiori c. satis pz: videt etiam q sit declinatoria iudi
dicii: vt accusans ad thori separationem no sit audiendus eo q
e ipse adulterium commisit: arg. xxxij. q. vi. c. j. ad fi. vbi ve/
ro agit ad penam infligedam: tunc agenti de adulterio no
obstat exceptio adulterii alterius: sicut nec lenocinii: q pec/
catum vnius alterum a pena no releuat. ff. eo. ti. l. ij. §. si pu/
blico. e tuc nulla etiam exceptio proponit contra accusante
post lit. conte. ff. eo. ti. l. si maritus. §. prescriptiones. ¶ Que
ro an hec exceptio competat cotra agentem ad separationez
thori etiam post penitetiam: dic q sic: vt no. de diuor. gaude
mus. ad fi. Sed cotra denunciationem ad penitetiam no ad
mitteretur. s. de iureiuran. queadmodum. in fi. Fm host. qui
hoc no. &c. pri. ¶ Quero an si maritus reddat debitu vxo
ri adultere vel ob ea exigat: an sibi preiudicet. Dicit host. q
no nisi demum lata snia diuortii ad eius instatiam. de hoc re
mittam super glo. ¶ Venio ad glo. j. que in effectu tangit
duo. Primum in pnci. e in fi. in vsi. item vt dixi. Secundu
in membro: vsq ad illum vsi. circa primum. ¶ Pro in/
troitu glo. oppo. a diuisione. Aut decre. intelligit maritu de
bitum denegasse: ex eo q lata est sententia diuortii: e no pro
cedit decre. q sic sentetia lata diuortii non dz extingui pter/
ita sequetis delicti adulterii: nec eius effectus tolli: ex quo ab
ea no est appellatum Non. n. delictu est de modis retractan
di sententia que transiuit in rem iudicataz. Aut maritus hic
debitum negauit facto: nulla precedete snia e minus pcedit
q auctoritate propria no potest denegando debitum sibi ius
dicere. Non enim dz tolli effectus matrimonii: nec vxor a se
separari ppria auctoritate: sed auctoritate ecclesie: vt pz de di
uor. porro. ¶ Glo. ponit duplice intellectum. Vnus est q
intelligat decre. quado fuit lata snia diuortii ppter delictuz
mulieris: e postea vir commisit delictum adulterii. Secun
dus intellectus est q decre. intelligit quando fuit propria au
ctoritate tm denegata copula: e postea maritus adulterium
commisit. Ponedo primum intellectum obstat cotrarium
pter quod glo. reuocat in dubium. Ad verificationem in
tellectus an lata snia separationis thori ob adulterium con
iugis: e sic extincta seruitute mutui debiti; si postea vir com
mittat adulterium tollant vires sententie: e resurgat seruit'
mutui debiti. Et primo videtur q sic per hanc decr. ad hoc
s. de iureiuran. tua. de diuor. ex litteris. pbat q iniuria re/
nascat ex delicto. xv. q. vii. c. i. de pe. dist. i. §. ex psona.
probat q e alias snia a qua no est appellatuz reuocat. de fri
gi. fraternitatis. de purga. vulga. c. ii. e hec fuit opi. quorum
dam. Joa. fuit in opi. ctria q ob delictum subsequens viri
non retractaret snia diuortii lata: alleg. ff. de itine. actuq pri
ua. l. nec enim. Scdo q actio semel extincta. &c. de psc. di. iii
queris. ff. de solu. l. qui reo. §. arcam. Item nec pretextu noui
auxilii retractat. s. de re. iudi. inter monasterium. pbat quia
ex quo per sentetiam furtus est sublata: non videt fieri am/
plius iniuria thoro: e sic prima furtus ob hoc resurgere non
dz. xxii. q. vii. queadmodu. ¶ Ad iura opposita rndz. e ad
hanc decre. q hic no erat lata snia: ideo propter sequens de/
lictum bene resurgit ius petendi debitum. Ad alia iura re/
spondit. Si queris an resurgat ppter sequens delictum ius
priuatum extinctum ad petendu debitum: dic q no: q ex q
snia illud extinguit: nec snia aliquo remedio est retractata: sz
semper ista snia obstat debitum petenti. Si queris an iudex
ex officio eos debeat restituere non obstante sententia: dic
q sic: q hec sententia lz preiudicet partibus: no preiudicat iu
dici: quin possit eos restituere vbi no fuant ambo castitatez
vt debent. Primam opi. tz glo. dicens q sequens delictum
mariti tollit effectum snie: cum ex quo no seruat castitate pro
pter quam facta est separatio delictum committedo: videt
tacite renuciare snie cui renuciare potest: e remittit de diuor.
ex litis. Hanc vltimam opi. vident tenere doc. qd temperat
verum: quado modo opponitur de delicto post sniam comis/
so: de adulterio autem viri comisso ante sniaz no potest age
re. An autem de illo possit excipere cotra virum agentez ad
reconciliationem ipsius: dicunt forte q no. Credo ctrium: q
ob aliud agit q primo. ¶ No. hac opi. q licet renunciatio
ne expressa non possint partes a snia recedere: possunt tame
recedere delinquedo vbi ex delicto tacita resurgat renuncia
tio. Ad obiecta responsio est facilior: qd dicit actio semel
extincta. &c. verum est nisi superueniat noua causa habilis ad
resurgendum: vt hic. Vel hoc pcedit quado habitus iuris
est extinctus: secus si solum exercitium. Non enim tali sente
tia tollit fundamentum matrimonii a quo habitu surgit vin
culum reddedi debitu: sed solum exercitium tollit debiti red
dendi: illud ergo no surgit: sed solum tollit obiectum impe
diens exercitium. Non ob. q hoc delictum no sit habile ad
resurgendum primum ius quasi per hoc non fiat iniuria pri
mo thoro: ex quo separatum est: e sic non subest causa. Re/
spondet q subest vinculum: quod vinculu iniuriat ex adul/
terio. Itez subsunt reliquie precedentis thori: e hec sufficiat
de primo intellectu. ¶ Venio ad secudum q hic maritus
propria auctoritate denegauerit debitum: tuc surgit secuda
pars ctrii. Sunt opi. Vna opi. hug. q debitum non possit de
negari ppria auctoritate: sed exigat snia eccle: hec fulcitur
per decre. predicta. porro. Scdo lit. pen. ante sniaz qd priua/
ri non debet iure suo: vt lit. pen. laudabile. viii. q. iiii. nonne.
cum si. Tertio q pena no est nisi p iudicem inferenda. xxiii.
q. ii. §. in hoc. Scda opi. distinguens si crimen est occultum
procedit opi. hug. vt ppria auctoritate non possit denegare:
Si crimen est publicum e notorium si tuc vult tm denegare:
hoc potest ppria auctoritate: vt hic. Si vult eaz a se repelle
re: dic q non pot ppria auctoritate: vt in. d. c. porro. Tertia
opi. est qua sequit glo. q vbi crimen est occultu pcedit q est
dictum. Si publicum e notorium: non solum possit debitum
denegare: sed etiam possit a se repellere: e possit dote lucra
ri qua illa pdit ipso iure: alleg. iura. s. de diuor. significasti.
Hec opi. no videt vera per. c. pceden. e. c. significasti. vbi ctra
mulieré agentem ad restitutione dat exceptio adulterii ma
nifesti: e sic sequit q iuste pot ipsam spoliare: als non daret
exceptio: qd pcedit fm Inno. in notorio: tame host. cotra.
in. c. inquisitioni. s. de sen. exco. dic si potest per se appellatione
inuare: pcedit opi. host. als pcedit opi. Inn. Credo q vir
possit denegare debitum: q priuatio possessionis vbi snia
est lata vel habetur pro lata: vt in notorio ssistit in quid non da
re: e sic possit ppria auctoritate possessionem denegare ie p
quo lata est snia: vt pz ex his que habent de pcel. pben. cum
nostris. per Inno. Sed vbi priuatio ssistit non per quid de
negari: sed in priuando iam ad personam applicata: no pot

negari: sz in pūādo possessiōe iaz ad psonā applicadā: nō potest etiā is p quo lata est snia: sua auctoritate illū cui cōpetit pōt fuare: ꝛ sic nō credo ꝙ vxorē possit a se repellere: vt ē casus clarus in. d. c. porro. Ex his surgit dubiū: an si maritus reddat debitū post adulteriū per hoc pdat prātez accusandi ad separationez thori. Dicit glo. ꝙ si reddat ad mādatum ecclesie: qꝛ coacte facit non perdit. Si autem reddit non ad mādatū ecclesie: sed volūtarie: aut reddit post sniaz: ꝛ tūc sz gl. aut est publicū ꝛ notoriuz ꝛ sibi preiudicat: ꝛ hoc habz locum quandocunqz siue ante sniam: siue post: vt est occultuz: ꝛ tunc sibi non preiudicat: ꝛ sm omnes perdit ius petēdi debitum: vt no. glo. hic: ꝛ dixi super tex. post host. Si autē reddit debitum ante sententiā diuortii. Hosti. tenet ꝙ nō super tex. ꝛ remittit ad decre. ff. no. de resti. spo. vt lit. pen. venerabilem. ad summā. de biga. §. quare bigamus. sub. §. si. v. vitij. Dicit tamē Joā. an. ꝙ quidam dominus altigradus episcopus vicentinus in sua disputatione tenuit ꝙ licet reddere debitum nō preiudicet viro: preiudicat tamen illud exigere: ꝛ non solum ipsi agenti: sed etiam excipienti. de puer. conm. c. fi. de sen. excō. inquisitioni. Credo ꝙ si crimen est occultum non videtur ecclesia per hoc reconciliare: quia ad hoc nō est suspensum ius debiti: ideo non obuiat iuri petendi directo quod nondūz est in esse: secus si iam est publicum ꝛ notoriū: simile quod no. de re iudi. inter monasteriuz. c. ad consultationem: vbi infra tempus appellandi litigans non renunciat appellationi: cum adhuc litiget ex necessitate precedētis iudicis nondum suspensi: secus si sit appellatum: vt ibidez no. Uel forte idem quando occultum: quia lz nō sit suspensum ius petendi ꝛ soluēdi debitum: quo ad alios suspensum est: tamen quo ad coniugem: ꝛ quo ad se: vt vir non debeat reddere debitum: ꝛ pro tanto reddenda approbat: ꝛ sic postea non potest ipsam accusare: ꝛ hoc verius puto. Potest dici ꝙ quando adulterium est occultū ꝙ aut maritus est certus de adulterio vxoris: ꝛ nō debet exigere nec reddere: alias sibi preiudicat. Quandoqz nō est certus omnino: ꝛ tunc aut habiles hz presumptiōes ppter quas iuste mouet ad credēdum: ꝛ non exigere reddere tamē tenetur. Aut non habet pbabiles presumptiones: ꝛ tunc nec exigendo: nec reddendo sibi preiudicat: vt. J. pbantur hec in. c. inquisitioni. J. de sen. ex com. Tamē doc. videntur velle ꝙ vbi est occultum non sibi preiudicet vt hic: ꝛ in predicto. c. inqsitioni. Et dispositio. c. inqsitioni. pcedit quādo cōmiscēdo qs incurrit mortale. ꝛc.

## ¶ De raptoribus Rica.

¶ Continuatur hec Rica ad precedētem ista forma. Inter precepta diuina inter cetera scriptuz est: non occides: nō mechaberis: non furtum facies. in titu. pcedenti visuz est de mecha. ꝛ visum est de homicidio propter preceptum: non occides. Uidendum erat de alio precepto. s. nō furtuz facies: sed qꝛ rapina partim se habet ad mecham. s. quādo mulier rapitur ad stuprum. J. eo. in archiepiscopatu. ꝛ partiz ad furtum quando alie res rapiuntur. Ideo hec Rica ponitur inter Ricam ꝛ titulum de furtis. Uerum qꝛ incendia ꝛ violatores ecclesiarum cōmittuntur: alias conuincunē cōmuniter in talibus rapinis: ideo subiunxit de eis. Materia habetur xxxv. q. i. c. i. ꝛ. ii. ꝛ per totum. ꝛ. xxvij. q. i. si quis rapuerit. ij. q. ii. de sponsatas. ꝛ. c. seq. De incendiariis habetur. xxxiij. q. viij. a. si quis. ꝛ. c. pessimā. xij. q. ii. cuz deuotissimā. De violatoribus ecclsiaꝝ hētur. xj. q. iij. canonizata. xvij. q. iiij. p totū.

De illis. Punitur raptor ab illo episcopo in cuius diocesi rapinam commisit. h. d. Primo: ꝛ iudex domicilij illi suffragat. Hoc scdo. Et sunt duo dicta que per se patent. Uos debetis scire ꝙ Jo. calde. cōmentauit hoc capitulum ꝛ reducit hic materiam. c. si. J. de foro cpe. quaz ibi expediui. Reducit etiam alias materias alibi positas tractando cum cōmuni lectu. ¶ No. primo ꝙ ratione delicti quis subijcitur iurisdictioni iudicis in cuius loco deliquit. ad hoc de fo. compe. cum cōtingat. ꝛ. c. fi. ¶ Secūdo no. ꝙ de quolibet manifesto dlicto ex quo proximus diffamatur ratione peccati in quolibet etiam laicum: ecclesiam etiaz immediate iurisdictionez hz. ¶ Tertio no. ꝙ iudex delicti habet cognitionez ꝛ executionem pene in delinquētem: quātenus reperitur delinquens in limitibus seu territorii: extra territorium suum punire nō potest. ad hoc cle. pastoralis. cuz ibi ne. de re iudi. ꝛ quod no. de fo. compe. romana. §. cōtrahentes lib. vi. ꝛ ibi dixi. J. de fo. compe. c. fi. ¶ Quarto no. ꝙ quelibet sententia persone afflictiua extendit effectum suuz extra limites territorij sententiantis: dūmodo apprehēdens eum inter limites sententiantis. ¶ No. ꝙ delinquens a iudice domicilij remittendus est vt satisfaciat ad locum delicti: ꝛ quia iudex domicilij tenetur facere obseruari sententias latas per iudicem delicti. ¶ Uenio ad dicta docto. super tex. Doctores hic tangunt vnum dubiuz. Statuto ciuitatis alicuius cauetur ꝙ si rapina fuerit facta in confinibus duorum locorum debeat equaliter emēdari per loca proxima: ꝛ si sunt inequalia reducātur ad equalitatez. Modo si contingat fieri in cōfinibus delictuz. dubitant doc. qualiter fiat diuisio. Guil. eo. ti. §. i. v. sed pone. dicit ꝙ diuisio fiet pro modo facultatis: l. le. l. cum possessor. ff. de censi. C. de naufra. l. fi. lib. xj. ꝛ de incen. rui. ꝛ nau. l. pedius. ꝛ ita etiaz recitat Jo. an. ibidez Dy. tenuisse in. l. ne quid. ff. eo. ti. ꝛ in. l. i. ff. quando ex facto tuto. ꝛ dicit Dy. ꝙ isto casu non poterit probari damnuz vel interesse per iuramentuz: sicut fieret contra raptorez: probatur p. l. si quando. C. vnde vi. ꝛ. c. si. J. de his q̄ vi me. ca. fi. Idez sequitur Bar. in dicta. l. ne quid. Ponunt etiā ibi questionē de delicto cōmisso iuxta finez diuersaruz dioce. ꝛ dubitatur an sit cōmissuz in territorio vnius ciuitatis vel alterius: que tunc habeat potestatem puniendi: ꝛ ibi recitat ꝙ consuluit ꝛ disputauit Dy. qui tenuit idez in. l. fine. ff. de lib. agno. ꝛ per. l. iurisperitus. ff. de excu. tu. ꝙ vterqz poterit agere inquirere: ꝛ idem Guido de suza: vt no. in spe. de compe. iudi. adi. §. i. v. sed pone. vbi Jo. an. in addi. dicit ꝙ cum absurdum sit eos trahi ad diuersos iudices: ꝛ etiam ꝙ de eodem delicto. ꝛc. Cautum esset ꝙ iudices inter se cōuenirent. de rescrip. pastoralis. ꝛ vbi conuenire non possent recurrendum est ad iudiciuz fori. ꝛ si sic non cōcordarent superior esset adeundus: hoc dicit quando iudices sunt pares: sed quia dispares: vt quia vnus preses alter inferior: prefertur superior i cognoscendo. de preben. si a sede. lib. vj. Quid si quis furtum hic fecit ꝛ portat ad aliaz ciuitatem: ꝛ ibi contractat: an possit puniri ibi. Opiniones sunt inter legistas. Bar. tz ꝙ in vtroqz potest puniri: vt in. l. si dominium. ff. de fur. Ratio qꝛ in vtroqz loco contrahendo leditur res publica. Ideo est nouum ius agendi. Omnes moderni tenent contrarium ꝙ solum in primo loco debet puniri. Reperio ꝙ quidam Franciscus de aretio tenuit opi. Barto. ꝛ dicit ꝙ est casus in. l. inficiando. §. infans. ff. de furtis. hoc relinquendūz est legistis. ¶ Uenio ad glo. oppo. pro intellectu glo. ꝙ non possit damnari vbicunqz delinquunt: quia quis damnari non potest nisi a suo iudice. de iudi. at si clerici. C. si a non compe. iudi. per totum. Sol. iudex competens est iudex delicti: qui ratione delicti sortitur forum delinquens. de foro compe. c. fi. ꝛ in aut. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi. opor. Alij vt Inn. dicunt ꝙ hic erat vagabundus: vnde vbiqz potest puniri: quod est falsum: quia hic habebat domiciliuz: vt hic patet ex textu. Sed an sit competens iudex quo ad puniendum ꝛ exequendum. Quidam dicunt quod est competens iudex delicti quo ad hoc: vt ibi possit conueniri: ꝛ causa tamen est terminanda coram iudice domicilij. ff. de custo. reo. l. militibus. nisi velit retinere ad illum in cuius territorio deliquit. Alij ꝙ iudex delicti est iudex competens in potentia condēnandi: sed non exequendi. de foro compe. postulasti. Alij di

stinguunt si crimen est graue cognoscit tm iudex delicti: & re missio delinquētis est ad eum facienda. Si crimen est leue iudex est iudex delicti: & iudex domicilij: & quilibet potest cognoscere & punire: alleg. ff. de re mili. l. desertorem. Cleri cus ergo delinquens potest conueniri & puniri in loco delicti: si ibi inueniatur quodcunq; sit delictum. Item potest conueni ri & puniri corā iudice domicilij: eo tamen ab vno sufficien/ ter punito: ab altero non potest iterato puniri: tamen si deli ctum est leue iudex domicilij nō tenetur remittere delinquē tem ad locum delicti. Si est graue debet ipsum mittere ad locum delicti: non tamen compellitur. ad hoc quod nota. in c. pastoralis. de re iudi. in glo. sed nunquid. & no. Cy. in au thē. qua in prouincia. C. vbi de cri. agi opor. Si tamē a iudi ce delicti est aliqua pena ligatus vt absoluatur & satisfaciat: & est ad ipsum remittendus: vt hic est casus. Predicta vera sm doc. vbi agitur de pena temporali: sed vbi agitur de spi rituali: an debeat confiteri in loco delicti vel cuius cura ter/ ritorio: habetur. xvi. q. i. c. i. & ibi Jo. an. temperat hoc verū quo ad penam temporalem: quo ad penitentiam tamen spi ritualem non sit de iurisdictione iudicis delicti: quod tempe rat ibi Archi. nisi traxerit moram per. x. annos. Credo idem si habet ibi domicilium. Idem forte posset dici in casu quo pro delicto veniret damnandus ad mortem: quia tunc ratione ne cessitatis iudex delicti esset competens iudex: arg. eorum que no. in. c. pastoralis. & de offi. ordi. habes glo. vsq; ad vsi. ab hac tamen. ¶ Querit ibi glo. an superior delinquens in li/ mitibus territorij inferioris: puniatur ab inferiore. Dicit gl. si crimen est tale per quod inducitur pena depositionis su/ perior non punitur ab inferiore: licet in eius territorio delīq̄ rit. Si non inducit depositionem: tunc si est inferior & subie/ ctus: iudex delicti non iudicat superiorem suum: vnde episco pus non iudicat suum metropolitanum. Si vero est ei par vel inferior iudex delicti: non tamen est subiectus delinquen ti tunc eū iudicat: sm hug. Et dat simile in ambrosio qui ex communicauit imperatorem. Idem tenet Inno. in. c. cum in ferior. de ma. & obe. & ibi dicit plus q̄ episcop⁹ subiectus ar chiepiscopo non potest punire archiepiscopum delinquen tem in episcopatu ipsius quem habet ex dispensatione. Ita dicit ibi Inno: & vide Joā. xcii. di. si qui. Predicta fateri vi dentur doc. Sed an archiepiscopus vel episcopus proferēs canonem ligetur illo canone. Contra veniendo sunt opi. Ho sti. tenet q̄ non. Jo. an. disputauit in mercuria. que est de re. iur. l. q̄ cui licet. & ibi sequitur hosti. & tangitur hoc de con/ sti. c. ij. lib. vi. Et ibi tenet contrarium in vtroq; predictorum. Nam aliud est episcopum ligari suo canoni. & hoc non po/ test: aliud ligari sententia iuris quāquā causata a sua senten tia: & hoc potest. &c. Anto. de Bu.

Uper eo. Manifest⁹ raptor vel ec clesie violator si restituat vel restituē do caueat i vita vel i morte: ad priaz & sepulturā amittit. Si vo in vita cauere nō vult cum possit: & in morte non possit clerici illius sepulture inter esse non debent: & clericis transgressoribus penam imponit. h. d. Et sunt quattuor partes que patent in lra. Quia primo ponit dictum cum exceptione non cauente in raptore in vi/ ta & in morte. Secundo in contumace in cauendo in vita: sed nō cauente in morte. Tertio in ɔtumace in cauendo in vi ta: & cauere non volente in morte: secunda ibi. Si vero: tertia ibi si autem: quartu ibi. q̄ si. ¶ No. primo q̄ decedens in crimine rapture sine penitentia & satisfactione: vel securitate de satisfaciendo priuatur ecclesiastica sepultura. ¶ Secun do no. q̄ non satisfacienti de damno rapture: vel securitatem non prestandi in horrorem delicti: denegatur non solum illius peccati: sed & aliorum penitentia. ¶ Tertio no. circa crimen rapture tres casus: quia quandoq; raptor durat in contuma cia satisfaciēdi vsq; ad mortem: & penitentia sibi denegatur. Quandoq; in vita perseuerat in contumacia: in articulo au tem mortis paratus est satisfacere: sed non potest satisfacere vel cauere: & tunc non denegatur ei penitētia nec corpus chri sti: nec sepultura: penitentia tamen non est ex toto fructuosa: & quantum ad penam temporalem purgatorii clerici nō de bēt interesse sepulture: nec elemosynas ab eo recipere. Et ex isto no. intellectum regule. Non dimittitur peccatum nisi re stituatur ablatum: quia vel non restituit quia non vult: & tunc procedit regula: quia tunc nullo modo peccatum dimitti/ tur: vel non restituit quia non potest: & sic cum cessante culpa peccatum remittitur: vt hic a contrario. Si autem fuit in cul pa in non restituendo in vita & in morte: & tunc non potest: dū tamen conteratur remittitur peccatum quo ad penam eter nam: non quantum ad penam temporalem purgatorii. ¶ Nota penam clericorum interessentium sepulture: vel ele mosynas recipientium: vel participantium in crimine: pena autem est expressa in tex. ¶ Oppo. de. c. in litteris. J. eo. vbi sine cautione admittuntur ad sepulturam dum tamen peni teat. Solu. ibi. quando delictum est occultum. hic quando manifestum. ¶ Quero que sit pena q̄ irrecuperabiliter imponatur pena. Dicunt doc. q̄ effectus est talium verbo/ rum positorum in canone: vel in iure q̄ non poterunt reinte/ grari: nisi a solo papa ad beneficium vel ordines: vnde tunc requiritur dispensatio pape & inferioris videtur interdicta. ¶ Quero quis sit effectus q̄ irrecuperabiliter deponatur: dic q̄ effectus est: quia ordinarius qui illos deposuit eos nō restituet sine pape licentia. Ad hoc de hereti. excommunica mus. el. i. §. sane. ¶ Venio ad glo. Glo. prima est litteralis. ¶ Glo. ii. super verbo denegetur oppo. & videtur q̄ etiam non penitenti de peccato rapture: in alijs non sit pnia dene/ ganda. de pe. q̄ quedam. de pe. distin. iij. c. vlti. & penul. So. quidam dicunt q̄ hoc fuit statutum ad terrorem vt denege tur penitentia de omnibus: nisi de illo satisfaciat: quia talis penitentia non est fructuosa. Alij dicunt q̄ hoc amplectitur glo. q̄ hic totaliter non denegabitur penitentia: & sic audie tur super alijs criminibus: sed tamē denegabitur super illo crimine rapture de quo non satisfecit: & dato q̄ talis pnia nō sit fructuosa quo ad vitam eternam: valebit tamen quo ad minus supplicium subeundum. de pe. distin. iij. §. vltimo. c. vltimo. Quidam extra tenent primam: quia ex quo distulit satisfacere: presumitur impenitens. Ab. dicit q̄ si crimen est manifestum denegatur penitentia in alijs. Secus si crimina sunt occulta: tutius est tamen q̄ super alijs audiatur. Hosti. dicit melius q̄ speciale propter criminis enormitatem & de testationem: vt nec in morte nec in vita ad penitentiam audia tur sollennem: alias regulariter procedit quod est dictum: que autem dicatur penitentia sollennis. no. host. in summa. de pe. §. vtrum. v. his prelibatis. ¶ Opp. glo. iij. q̄ tex. cō tradicit in v. qui autem. q: dicit penitentiam denegari: & ta/ men dicit ei dari viaticum: quod non datur nisi penitenti. de pe. & remis. omnis. So. duplex est penitentia. Una sollēnis respectu pene temporalis que imponitur in purgatorio pro satisfactione peccati: & ad hanc non admittitur ex impeniten tia: ex quo satisfacere potuit in vita: & talis penitentia modi cum prodesset nisi satisfecerit. Quedam est penitentia re spectu pene eterne: & quilibet contritus non valens satisfa/ cere hac penitentia liberatur a pena eterna: & ad hanc admit titur: licet non satisfecerit ex quo non potest: non tamen libe ratur a pena tēporali purgatorii: & purgationis propter non satisfactionem: signa glo. ¶ Quero cum glo. an etiam eis qui penitent in morte & nō possunt satisfacere denegat ecce siastica sepultura: dic q̄ sic: & sic refert ad priam: sed an denegat eis cimiteriū. dicit gl. q̄ nō: sed nō solū clerici nō debēt interes se: & hoc potius ad terrorē aliorum: vt & alij cū possint satisfaciant ti more huius pene: sed eis nō noceatur. & de tornea. c. i. Et sic patet q̄ quandoq; denegat vni qd ē min⁹: & cedit alteri qd est plus. Hec opi. placet gof. quicquid dixerit quidā: q dicūt q̄ itelligit de pn de bis q possunt vel presumunt satisfacere posse: vt eis denegetur sepul tura: sed quod de ipsorum facultatib⁹ dubitat viaticū nō denegat: nec pnia. i. pctōrum remissio: sed denegat sollēnis recōciliatio ad be-

cedũ verecũdia:q cũ vider' int illuz sepeliri debere in cõpie: stud ebũt satisfacere rubore suffulti. Sz dubitas est vt dic Jo. an. q̃ huic si denegef tra cimiteriata:sz clicoꝝ pstita vt seqf.

# e Xcommunicationi.

Primo excommunicari iubet eos qui capi/unt vel spoliant fideles ex honesta causa navi/gantes. Scdo excommunicat naufragos spoliãtes nisi ab lata restituãt:fa pars ibi.illi etiam. ℭ No.pmo.q̃ merca/tores e naute videnf tanquam miserabiles psone esse ecclie subiecte:e sub ꝑtectione ecclesie. Ad idez de treu.e pa.c.ij. e vide Inn.qui hoc dicit.de os.dele.significantibus. ℭ Se cundo no.q̃ in quelibet laicum ecclesia hz iurisdictionez in quantũ delictum manifestum cõmittit:ex quo ꝑximus leda tur:e per satisfactionem talis peccati imediate potest eccle/sia adiri indistincte. ℭ Ultimo no.in tex.penas exꝑssas ca pientium vel derobantium nautas:vel rapiẽtiũ res de nau fragio. ℭ Quero ad declarationem lre:quid si nõ ex hone sta cã navigauit:sed sunt pirate:an gaudeãt privilegio dcre. Hoc.dicũt q̃ non:a contrario lre. ℭ Scdo quero an h de cre.locũ habeat:siue quis naviget per mare:siue per alia lo ca. Quidam vt hosti.voluit restringere soluz ad maritimos qr sepius ibi ꝯtingit:e ideo fuit exaggerãda pena:qr nimis frequẽtat:arg.l.aut facta.ff.de penis. Hoc.cõtra quo ad pri mam partez:vnde quo ad secũdam ptem procedit opi.hos. qr indistincte loquif decre.e sic est intelligẽda. Et dicit Jo. an.q̃ ter in anno ab ore pape excõmunicantur tales pirate. ℭ Quero an ista pena sit late snie:an ferende. Quidaz te/nent vnum. Quidaz aliud:tene cum Jo.an.q̃ in prima par te est canon ferẽde sententie. In secũda late sententie:ita ta/men q̃ ꝑcedat monitio:vt dicit glo. Et hic no.q̃ per h ver ba noveris te excõmunicationi subiacere:ferf excõmunica tionis sentẽtia:e hoc notabile obmissũ fuit in tex.e facit ad no.de ap.preterea. ℭ Veniamus ad glo.rc. Glo.penulti. qr alie lrales oppo.q̃ alia pena imponatur.s.vt infra annuz teneaf ad quadruplum ff.de incen.rui.e naufra.l.i.Sol.pu niuntur hac pena e illa. Itez fiscus in calamitate alterius nõ potest sibi vendicare aliqd de naufragio.C.de naufra.li.xi. Cõmuniter tamẽ damnũ navis resarcietur.C.de incen.rui. e nau.l.ratis. ℭ Ultima gl.querit an dbeat precedere mo nitio.glo.q̃ sic:vel saltez mora:qr hic loquitur in pena facti negativi. Secus si facti affirmativi:vt no.Inn.de ꝑbẽ.c.ex tirpande.e no.q̃ sufficit mora que datur eo q̃ potuerunt e non fecerunt.rc. Antonius de Bu.

# i N archiepiscopatu.

Ex de/legatione principis de raptu e aliis criminibus ꝑter penam sanguinis possunt episcopi iudica re.h.d. Cõmunis divisio:fa ibi.cõsultationi. que distinguit e secũdum membrũ prosequitur.ibi.si vero. ℭ No.pmo arg.q̃ ecclesia non hz iurisdictionem contra infideles delin quentes cõtra xpianos:nisi a iudice temporali delegef:e sic videf q̃ quo ad penas temporales infideles nõ sunt subiecti ecclesie:sed iudici temporali:dic tamẽ vt dicam.j. ℭ Nota secundo q̃ causa criminalis saltem fm ius canonicum dele gabilis est quãdo ex ea pena pecuniaria venit imponẽda:vl pena afflictiva persone que nõ transeat in vindictam sangui nis. ℭ No.q̃ ecclesia potest imponere penaz flagellatõis. ℭ No.q̃ ecclesia nõ habet penaz sanguinis nec penã mor tis:nec detruncationis membrorum. Et no.arg.q̃ irregu laritas pariter cõtrahitur siue quez quis occidat:siue mem bris debilitet.vide de homici.c.si.lib.vi. ℭ Not.q̃ de iure canonico cause meri imperij deleganf:e que dicantur cause meri imperij:e que mixti:e que simplicis iurisdictiõis:dic vt A.de offi.ordi.c.q̃ sedes.vbi ego post Hoc.de ancho.dixi ℭ Venio ad declarationem decre. Et oppo.q̃ sine regia commissione punire possit:qr hic dicit in iurisdictiõe tua exi stentes:ex quo ergo delinquãt sunt de eius iurisdictiõe:e ge



rit vices principis.qui si.sint legit.c.per venerabilem.e d ep. si duobus. Sol.dicit q̃ erãt sub iurisdictione spirituali:nõ temporali:alias hoc potuissent sine cõmissione:puto ad pu/niendũ tales:posset tunc episcopus compellere secularem potestatem ecclesiastica censura.de iudi.postulasti.fm hos. Vel sunt tempore delegationis iam facte:sed ante nõ. Vel delictum fuit commissuz in provincia:e iste erat archiepisco pus:vnde oportebat q̃ expectaret negligẽtiam principis se cularis vel episcopi:vnde requirif delegatio:licet enim ad ec clesiam spectet punitio delicti infidelis contra xpianum spe ctat ad iudicem secularem e ecclesiasticum:tamẽ hic erat ar chiepiscopus:e in sua propria dioce.non fuit crimẽ commis sum:vnde spectabat ad episcopum sue dioce.e q̃ dicit hic in tua dioce.dic.s.in archiepiscopali. ℭ Secũdo oppo.de c. lit.de cri.fal.e de cleri.percus.c.ij.vbi ecclesia habet penam sanguinis. So.non habet gravem vt hic:sed levem:vt ibi. ℭ Quero quãdo dicatur excessus gravis:dic q̃ quando generat scandalum vel delinquentes ad penam legalem ac cusantur.vel in abusu pueros occidunt. Nam predicta cri mina habent penam capitalem:vel dicitur gravis fm no.de sen.excom.c.cum illorũ.e quãtum ad delictum abusus pue rorum est pena mortis.in auc.vt non luxu.contra naturam. coll.vi. ℭ Venio ad glo. Omnes glo.sunt lrales:excepta glo.super verbo poteris e vltima. ℭ Oppo.glo.q̃ non sit pena pecuniaria:sed capitis talibus imponẽda.ff ad.l.cor. sicca.l.iii.§.penul.C.de rapto.virgi.l.i.In auc.vt non luxu. contra naturaz.colla.vj. So.dic pena ordinaria est capita/lis:nisi cõmittetur:ex quo colligit glo.q̃ iudex potest suam penam in aliaz cõmittere.ad hoc allegat.ff.de his qui no.in fa.l.quid ergo.§.pena gravior.C.de his qui no.infa.l.e si k nior. Host.dicit q̃ ex causa potest pena cõmutari.vbi ex cõ mutatione scandaluz non iminet:e vbi ex officio procedif:s eus si scandaluz iminead vel fiat sine causa:vel ab alio accusa tur:quia tunc ordinaria est infligẽda.C.ne sacruz bapt.ite.l. iii.in fi.C.ad.l.iuliaz.de vi.publi.l.sermon.licet plerunqz fiat de facto.cõtra de homici.c.ad audientiaz. ℭ Querit gl.vl tima quid si habet episcopus iurisdictionez temporalem in loco:e ibi sunt delinquẽtes quibus pena sanguinis venit im ponẽda:an possit aliis delegare:dicit glo.q̃ sic:imo tenetur e hoc fm canones:fm leges talia vt meri imperii delegari non possunt:nisi quãdo in longinquo proficiscũtur.ff.de off. eius cui mandata est iurisdictio.l.ii.hodie vero non possunt delegari preter vltimuz suppliciuz e membri abscissio. In auc.de colla.to.§.ad hec iubemus.etiaz fm leges. Vide de hoc in.c.illud.alleg.in glo.xxi.di.c.i.de offi.ordi.c.quod se dem.de hoc dic vt hodie habetur in.c.fi.ne cle.vel mona.li. sexto.per quod.c.declaratur.c.pessimaz.ad.fi.xxiii.q.vii. e no.h.ne cle.vel mo.c.clericis.

# i N litteris.

Incendiarius ecclesie in morte penitens per pre sbyteruz absolutus debet in cimiterio sepeliri:e ad satisfaciendũ compelluntur heredes.h.d. Cõmunis divisio:fa ibi.quapropter.scda secũde.ibi.e he redes. ℭ No.primo ex decre.q̃ penitẽti de delicto q̃tum cunqz enormi e satisfacere parato vel mãdanti:nõ est eccle/siastica sepultura deneganda. ℭ Secundo no.q̃ penitens in mortis articulo absolvitur anteq̃ satisfaciat:etiaz dato q̃ delictuz sit grave.e hoc qr morienti non est penitentia impo nenda:sed ignoscenda.xxvi.q.viii.c.i. ℭ Tertio no.q̃ incẽ diarius ecclesie est excõmunicatus ipso iure. ℭ Quarto no ta q̃ heredes in foro ecclesie compelluntur ad satisfaciẽdũ de peccato defuncti:etiaz vltra q̃ ad eos pervenerit ex deli cto. Inquantum autez patiuntur facultates hereditatis. ℭ Quinto nota q̃ satisfactiones que fiunt p heredes post mortẽ defuncti ꝓsunt ale defuncti:vt valeat a penã liberari q̃tũ ad penã tpalez. ℭ Sexto no.q̃ ecclesia imediate cõ de linquẽtez e cõ heredes adiri põt p satisfactõe peccati e illiti inquantũ lęserit proximum. Habetis notabilia expedita.

¶ Venio ad materiam decre. et oppo. q nō debeat absolui ante satisfactionē ab isto peccato vel excōicatione. ī ō verbo. sig. c. ex parte. So. ibi quādo absoluitur in vita: hic quādo absoluitur in morte: ideo necitus moriatur q̄ absoluatur penitentia est ignoscēda q̄ imponenda: vt dictū est: vt. xxvi. q. vii. quid si. i. Quid si apparuerint signa penitentie nō tñ fuit ɔfessus: dic q idem: q2 absoluitur post mortem et sepelietur. de sen. excō. c. a nobis. el. ii. ¶ Venio ad glo. glo. ij. oppo. q incendiarij sint ipso iure excōmunicati et publicati absolui non possunt ab alio q̄ a papa. de sen. excō. c. tua. So. in articulo mortis ab eis possunt absolui vt hic: non aliter: vt in contrario. ¶ Et colligit gl. q effractores ecclesiarum sunt ipso iure excōmunicati. de quo remittit ad no. in. c. cōquesti. ī de sen. excō. ¶ Glo. iii. opponit q nō sint sepeliendi ex quo in vita non satisfecerit. ī. eo. super eo. So. ibi nō poterant satisfacere et fuerant in culpa: hic poterant satisfacere heredes ideo compelluntur heredes vt satisfaciant: et sic iste sepelitur in cimiterio: vnde hic volebat satisfacere: ideo nō poterat: vel sm doc. hic de occulto: ibi de manifesto, vel dic vt ibi notatū fuit: q vbi etiam nō denegatur ecclesia cimiteriata: q̄q̄ denegatur sollennis. etc. ¶ Querit glo. penulti. sm quas facultates satisfacere tenentur: dicit glo. q sm facultates defuncti vltra facultates vero nō tenentur si fecerunt inuentariū. C. de iure deliberan. l. sancimus. §. sin autem. Immo etiam si nō fecerint inuentarium: quia ille leges non procedunt de iure canonico. de quo dic vt no. in. c. quia plerique. ī de immu. eccle. ¶ Glo. vltima opponit q in alia vita quis non liberetur a peccato. xxxv. di. qualis. Solu. a venialibus et a satisfactiōe temporali liberatur quis in alio mūdo per bonas operationes viuentium eorum amore. sed a pena eterna nunq̄: vt ibi Vel dic sm doc. q loquitur de peccato heredum vt ipsi viuentes possint liberari: et tunc non obstat contrariū. ¶ Oppo. q ante satisfactionem debuit absolui hic: cuius cōtrariū patet ex littera. de vb. sig. c. ex parte. Solu. dic q contraria procedunt in absoluto dum viuit: tunc enim non absoluitur antequā satisfaciat: hic in eo qui absoluitur in morte cui penitentia nō est iniungēda: sed ignoscenda: vt. xxvi. q. vii. c. i.

c **Cum causa.** Raptor cum rapta matrimonium contrahere potest post cōsumationem: cuius alter sine alterius licentia religionem ingredi nō potest. Et sūt due partes. h. d. In prima decisa consultatio. In secunda responsio. ibi. respondemus. que tria facit: quia primo respondet de raptu cum cōditione cause: secūda ibi preterea de ingressu: et causam reddit: tertia ibi. nō ergo de vtroque concludit. et ibi: et infra. Deciditur q vir mulierem repetebat: ipsa asserebat se raptam et ingressam religionem. Miles dicebat q eam rapuerat post contractum matrimoniū: et q preter eius voluntatem ingressa erat religionem: episcopus dubitabat an talis posset puniri de raptu: et an vir posset vxorem repetere religionem ingressam preter eius voluntatem. Ad quod papa respondet vt sequitur. ¶ No. primo q vir potest sine pena raptus vxorem rapere ꝓpria auctoritate. ¶ No. secūdo q crimen raptus causa libidinis committitur quando rapitur talis cum qua copula nō est licita: vel sub colore matrimonij. ¶ No. sm intellectum glo. q consensus mulieris matrimonio subsecuto excusat a pena raptus: nec impedit matrimoniū cum raptore ɔtractum. ¶ Ex ī. preterea no. primo q solo matrimonio sine copula cōiuges nō produnt potestatē sui corporis quo ad religionis ingressum: et sic possunt ingredi religionem: etiam eis inuicem dissentiētibus et ingressui contradicentibus. ¶ No. secundo q matrimonium nō soluitur religionis ingressu: quod est copula cōsumatum coniuge non cōsentiente. Secus si ɔsentiat. ¶ No. tertio q sicut coniunx non potest matrimonio copula consumato religionem ingredi sine consensu coniugis: sic etiā nō potest continentiam profiteri: vt patet in. c. fraternitatis. de frigi. licet ingressu religionis soluat matrimonium sine copula: non tamen soluit votum castitatis. ¶ No. quarto q etiā si vir consentiat ingressu religionis vxoris post copulam nō soluitur effectus matrimonij si non ingrediatur vir religionem. ¶ No. q sm canones crimen raptus non cōmittitur in desponsatam vel sponsam remittentibus parentibus: licet rapiatur. ¶ No. q matrimonium dicitur perfectum et consumatum solum intercedente carnis commixtione: vide glo. ī transla. prela. c. penulti. et de despon. duo. c. fi. ¶ No. q matrimonio carnali copula consummato alter cōiugum nō potest religionem ingredi: vel votum castitatis perpetuo emittere ad alterius preiudicium: vt vidistis in. c. fraternitatis. ī frigi. licet ingressus religionis soluat matrimonium sine copula: nō tamen soluit votum castitatis. ¶ Vltimo no. q cōfessioni coniugis pro matrimonio carnali contra spirituale statur. ¶ Examinemus materiam decre. et nil habemus in tex. ad gl. nō reducibile: ideo ad illas venio et glo. i. ponit casum vide eam. ¶ Secundo oppo. q crimen raptus cōmittitur non solum in nō consentientem: immo et in sponsam. C. de rapto. virgi. l. vna. Solu. dicit glo. cōtrarium procedit sm leges: istud sm canones: dūtamen detur consensus mulieris: ibi non est crimen raptus: et talis mulier potest cōtrahere cum raptore vt hic: dūtamen prior dissensus transeat in consensum: sm glo. et hoc est verum sm leges: etiam si puella consenserit: q2 semper a viro presumitur subducta: vt in contrario. ¶ Querit glo. iii. an reclamatio parentum impediat matrimonium. glo. dicit q non: quia solo cōsensu coniugum cōtrahitur. xxxii. q. ii. sufficiat. ad hoc. c. vnum. et quod ibi not. de desponsa. impu. lib. vi. ¶ Oppo. glo. super verbo cōfessione. et videtur q confessioni mulieris nō credatur ɔtra matrimoniū spirituale: sicut nec creditur in carnali. de eo qui cognouit cōsan. c. super eo. So. dicit glo. q confessioni coniugū contra matrimonium spirituale creditur vt hic: sed confessioni coniugum in matrimonio carnali contra matrimoniū nō creditur: vt in cōtrario. Ratio differētie: q2 si daretur hec facultas sepe in carnali coniuges colluderent: que ratio cessat in spirituali: in quo quis non presumitur immemor salutis proprie. i. q. vii. sancimus. et sic viro est reddenda. Predicta vera nisi fama consonaret. xxxv. q. vi. si duo. Ad dissoluēdum vero matrimonium respectu mutue seruitutis bene creditur cōiugi. ī. ti. proxi. c. pe. de diuor. ex litteris. Host. latius dicit: nam quando constat cōfitentē cōtra matrimoniū carnale vel spirituale habere intentum cōtra illud et ad dissolutionem illius: et tunc isti nō creditur in carnali nec in spirituali: vt in decr. super eo. Ratio q2 cōfitenti pro se non creditur. l. exemplo. C. de proba. Si autem constat cōfitentis intētū esse pro matrimonio: licet cōfiteatur contra matrimonium et statur confessioni. tex. est optimus. de presum. tertio. et ibi tetigi. et de despon. impu. attestationes. In spirituali habetur tex. hic. ad hoc. xviij. q. ii. §. i. ad hoc de conuer. cōiuga. ex parte. c. ij. Quando q2 sumus in dubio et suspitio est ne colludat: et tunc dicit q ɔ matrimonium carnale nō creditur ɔfitenti: nisi adsit fama vel alia adminicula cōfessionem iuuātia: vt in. d. c. tertio. et c. si duo. xxxv. q. vj deficientibus adminiculis. tūc cōfessioni cōiugum cōtra carnale nō statur: sed ɔtra spirituale pro carnali sic: vt hic: arg. dicte decre. ex parte. ij. Assignat multas rationes. Inter ceteras vna ponit que hz supra. Prima rō est q2 sic scriptum est. ad hoc de re iudi. c. fi. Scda rō est q2 quodā respectu ipsius vinculi est fortius. de quo de trāsla. pla. c. ij. Tertia rō est q2 melius est illos taliter expedire quā illos vel alterum ipsorum remanere impedit: vt de rest. spo. lras. ī suo sinē. Quarta rō est q2 in dubio tutior via ē eligēda. Quinta rō est vt videtis in pñti collumna. Et si dicit ipse hostie. alios ɔdicere ɔ quos apte facit hec lra. de quo in sūma. de ɔuer. ɔiu. §. et vtrum. ī. sed si marit⁹. et se. et de ɔsā. et affi. §. et qd iuris. ī. illud notandū. et se. Nam in matrimonio carnali vertitur publica vtilitas in qua includitur priuata: vt. l. i. ff. solu. matrimo. et sic tangitur piudiciū tertij. s. publice vtilitatis: ideo non creditur: sed vbi agitur de ingressu religionis

agitur de alterius preiudicio. Secus si ageretur de matrimonio spūali: per que dicit ꝙ si maritus esset effectus epūs ꝙ cōfessioni mariti non staret̄ ꝯ matrimonium spūale: ita ꝙ p actū epatus: q2 ibi esset pīudicium etiā alterius. s. subditoꝝ: non staretur ꝯfessioni contra spūale ꝓ carnali: tn̄ ita ꝙ si epūs petitur in maritum: in dubio iudicandū est ꝯ mulierē3: vt in dictis iuribus. Tu dic ꝙ est rō: q2 in spūali solū3 sibi pīudicat: sed in carnali pīudicat alteri qui ꝓpter fcm̄ suum stabit alligatus: ideo non statur ꝯfessioni coniugū3. Si vultis videre plenius de carnali: videatis in c. tertio. ꝛ c. sup eo. alle. in gl. Et finalis ꝯclusio est hosti. ꝛ Jo. an. in. d. c. attestationes. de despon. impu. ꝙ hec oīa ꝯmittunt̄ ad arbitrium iudicis: vicatis vt ibi. Unde in vinculo religionis habet̄ priuata vtilitas: tunc enim publica pferenda est priuate. de regula. c. licꝫ ¶ Glo. vltima alle. notabile ꝯ textū: dic vt in ea. ꝛc.

a **Ccedens.** Crimen raptus non impedit matrimoniū3 ꝯtractū inter raptam ꝛ raptorē. h. d. ¶ No. ꝙ dictū est in sūmario. ¶ No. vnum ꝯtrium posse transire in aliud: seu eius oppositum. ¶ No. ꝙ purgat̄ vitiū3 raptꝰ rapta postmodū adhibente ꝯsensu: sic metus purgat̄ p subsequentē ꝯsensum: vt. s. de his que vi me. cau. si. c. i. ¶ Not. ꝙ solus ꝯsensus nō pficit matrimonium personis ad ꝯhendū inhabilibus existētibus: hic non habetis alia. ¶ Uenio ad glo. glo. i. q̄rit an sufficiat tacitus consensus. doc. dicūt ꝙ sic dūtamē sint habiles etate ꝛ ꝯsensu. ¶ Oppo. ꝙ rapta non poterit ꝯtrahere cum raptore. xxxvi. q. ii. de puellis. C. de rapto. l. vna. So. raptor cum rapta olim fm̄ antiquos canones ꝛ leges contrahere nō poterant: hodie sic: vt hic. Non obꝫ doc. xxvii. q. ii. statuimꝰ. q2 loquit̄ de rapta prius alijs desponsata. Idem ibi Jo. ¶ Quero an sufficiat tacitus cōsensus. Dicunt doc. ꝙ sic. s. de spon. tue. dūtamen sit legitime etatꝭ vt hic: ꝛ nullum aliud subsit impedimētū3. de clā. despon. c. cum inhibitio. ꝛc. Anto. de Bu.

¶ De furtis — Rica.

¶ Dcm̄ est de raptoribus qui ꝛ furti tenent̄ ꝛ grauius delinquūt: q2 nullus improbior. istis vi bo. rap. in pn̄ci. Sequit̄ videre de furtis: vel dicas ꝙ cōtinuata est h̄ Rica. s. ti. i. De materia hētur. xiiii. q. v. ꝛ. vi. per totū. ꝛ. vi. q. iii. placuit. ꝛ de pe. di. i. vulgaris. ꝛ. l. aut facta. ff. de pen. vn̄ furtum est cōtrectio rei aliene fraudulosa inuito dn̄o lucri faciēdi grā: vel ipsius rei vel etiā vsus eius siue possessionis. ff. de fur. l. i.

q **Ui furatur.** Breue est. Nō penā furanti hominē ꝛ vendētis: q2 grauius punit̄ ꝙ̄ si aliam rem furatā esset furatus: pro alio enim furto nō imponit̄ pena mortis: vt in auc. vt nouo iure. C. de fur. ꝛ eadē est pena de iure ciuili. l. capitalis. ¶ Quero qd de emēte ꝛ donatore: dic ꝙ tenent̄ pena hic posita si fuerūt scientes: vt. l. i. ꝛ. l. fauiā. ff. ad. l. fauiā. de plagiarijs. Et dicit Bar. qd de istis dn̄is quotidie donantibꝰ istos nānos: seu homūcios ad vitā: an tales cōmittant hoc crimen. Determinat ꝙ nō: cum tales nō desināt liberi eē: ꝛ intellige hūc tex. de eo qui furat̄ hoīem liberꝫ. Si aūt seruū hꝫ locum pena furti: hoc intellige nisi hēat aīū3 celandi ꝛ occultādi dn̄o: q2 tunc cōmittit̄ etiā plagiū in fuo: vt. l. nō statim. ꝛ ibi no. ff. ad. l. fauiā. de plagiarijs. ꝛ. l. cū3 q. eo. ti. Sꝫ cū reuerentia glo. nr̄a nō dicit ꝙ cōmittat̄ plagiū3 in fuum: sed dicit ꝙ nō punit̄ eadē pena qua cōmittēs plagiū in liberū hoīem: ꝛ fm̄ quandā opi. de qua habet̄ in. l. fi. ff. de plagiarijs. ꝛ serui corrupti vt dicit glo. q̄litas ḡ rei in qua delinq̄t̄ aggrauat penā: vt pꝫ in titu. s. enumeratis in Rica. Et aduerte: q2 tex. ille dicit vendidit: qd ṽbum late intelligas: ꝛ ꝯphendit oēm contractū perquē transfert̄ dn̄iū3: vt not. in. l. ij. C. de vsuris. Anto. de Butrio.



f **Ures.** Breue est: nō sumat̄. ¶ No. ꝙ decedēs verisimil̄r in peccato mortali pīuatur ecclesiastica sepultura. ¶ No. ꝙ occisus in flagrāti crimine ab ecclesia mortuꝰ presumitur in peccato mortali. Itē ꝙ existens in peccato mortali cōmunione priuat̄ qn̄ peccatū est manifestū. ¶ Not. ꝙ ab ecclesia nō est orandū ꝓ verisimil̄r decedēte in peccato mortali. ¶ No. arg. ꝙ diaconus pōt quē recipe ad ꝯfessionē ꝛ absoluere. ¶ Quero an ꝓcedat tex. in prima pte siue de facto siue de iure occidant̄: qd qn̄ sit: habes. s. de homici. c. ij. doc. dicunt ꝙ sic. ¶ Glo. i. q̄rit quare ꝓ eis nō sit orandū: dic q2 pſumit̄ in pctō mortali ↄcessisse. xxxiij. q. v. placuit. ¶ Oppo. glo. ii. ꝙ nō possit cōfiteri nisi pſbr̄o. de pen. ꝛ remis. ois. So. dic ꝙ diacono ꝛ etiā laico in necessitate ꝯfiteri pōt: ꝯtra3 loq̄t̄ in eo q vult ex volūtate ꝯfiteri. de q̄ dic vt no. de of. or. c. pastoral. in gl. q̄ casu. in fi. ¶ Querit glo. an cōfessis furibus denegabit̄ sepultura. gl. dicit ꝙ nō: ex quo sūt pfessi. ꝛc.

b **J quis.** Breue est: nō sumat̄. ¶ No. arg. ꝙ necessitas nō excusat a furto in foro pn̄iali: qd itelligo vt. j. dicā. ¶ No. arg. ꝙ restituēti ablatā rem nō est iponenda alia pn̄ia. vide. s. de homici. sicut dignū. q2 saltē ꝓ eo ꝙ malefecit: imponenda est pn̄ia. ¶ No. casū3 in quo peccatum delet̄ur in foro pn̄iali sola restitutiōe rei. ¶ Quero q̄ūo penitere dꝫ iste: dic ieiunādo: sed dicit Jo. an. ꝙ qcq̄d dicant doc. h ꝛ alibi: hodie pn̄ie sunt arbitrarie. s. de pe. ꝛ remis. c. iij. ꝛ. c. deꝰ qui. ¶ Scd̄o q̄ro an restituenti rem ablatā sit imponenda aliq̄ pn̄ia. dicūt doc. ꝙ sic: q2 peccauit mortal̄r: sed nō tn̄ sicut ōn restituenti rem. ad h̄ de homici. sicut dignū. §. eos. ꝛ de iniur. c. tue. ꝛ vide no. in cle. i. de vsuris. in glo. sn̄pe. ¶ Quero an monachus possit dare elemosynā in casu necessitatis sine licētia abbatis. So. dic ꝙ sic. xij. q. ij. nolo. ꝛ ibi hētꝭ. Alij qui limitāt hoc vez abbate absēte ꝛ nō pn̄te. Si aūt sit pn̄s h dꝫ facere de ipsius licētia. de q̄ per archi. xij. q. ij. nō dicat. ꝛ hoc ꝓcedit in monacho claustrali. In hn̄te aūt administrationem potest: vt ibi no. ꝛ per hosti. in. §. alle. j. vbi dicit ēt ꝙ monachus existens in studio pōt elemosynas dare. ꝛ h̄ etiā pōt hosti. in sūma. de pe. §. qbꝰ. ṽ. qd de facietibꝰ elemosynam: ꝛ ibi ēt ponit: an vxor possit elemosynā dare de bonis viri. dic ꝙ si vxor hꝫ bona parafrenalia de illis elemosynā facere pōt. Si nō hꝫ nec marito oīno ꝓhibēte nō pōt facere elemosynā alās si nō ꝓhibeat dꝫ ꝯformare cōsciā3 suā: fꝫ viri volūtatē ꝛ fm̄ illā elemosynā facere. ¶ Querit̄ circa primū notabile qd in foro iudiciali: an q̄ ꝓpter necessitatē famis vel nuditatis furat̄ sit immunis a pena: vr̄ ꝙ nō: q2 ꝓpter necessitatē nō dꝫ eligere vitā turpē: vt. ff. de ri. nup. l. palā. §. nō est. ¶ Gl. sentit ꝯtrium ꝙ etiā furari liceat h̄ casu sicut ꝛ occidere cum aliter tueri se nō pōt: vt de homici. cle. i. h̄ eniꝫ casu necessitatis multa ꝓhibita cōceduntur. ꝛ pcipue vsus rez: tali eniꝫ tpe sunt cōmunia de iure nāli ꝛ ciuili: vt insti. de re. diui. §. i. ꝛ. ii. ꝛ no. xlvi. di. sicut hi. Dicit̄ ḡ dicto casu necessitatis vti re cōi ꝛ ad vsū3 destinauit cū deꝰ oia grā hoīu3 ꝯparauit: vt. ff. d vsuris. l. pecūum. ḡ nō vr̄ iste talis in dolo si vtit̄ re cōi: q2 poterat credere in tali necessitate dn̄iū3 pmissurū peccare mortal̄r: vbi negaret: vt. d. c. sicut hi. alle. xxviii. di. pasce. ꝛ h̄ casu monachꝰ potest dare elemosynā sine licētia abbatis. ¶ Uenio ad glo. opp. glo. ꝙ nō imponat̄ pn̄ia ex quo fecit causa necessitatis: q2 nō peccat. de cōse. di. vi. discipulos. So. hic erat modica necessitas: ibi magna: q̄ casu in necessitate oia sunt cōia. xlvi. di. §. i. cū si. Modica tn̄ pn̄ia iniūgit̄: q2 modicū peccauit ēt vbi magna nō suberat necessitas. Alij ꝙ h̄ nulla erat necessitas. Alij ꝙ h̄ iponit̄ pn̄ia ad cautellā: vel ideo q2 cū fur deuenisset ad pinguiorē fortunā noluit reddere. ff de neg. gest. l. nensenniꝰ. ¶ Op. gl. ii. in. ṽ. fꝫ q̄rit̄ ꝙ necessitas nō excusat a peccato. ff. de ritu nup. l. palā. §. non excuset. xii. q. ii. fraternitatis. So. aliud in adulterio: aliud in furto: q2 ꝓpter necessitatē res est fcā cōis: vn̄ ibi nō potest esse furtū: sed in fornicatione ꝓpter necessitatē femina non efficit̄ cōis: imo po-

tius dz pati omnia mala q̃ꝫ malo consentire. xxxii. q. v. ita ne. ¶ Querit gl. quare excusat quis ab homicidio si ex necessitate se defendit: ⁊ non ab adulterio. dicit glo. q: me defendendo non interficio: sed ipse se interfecit. ff. si quadru. pau pe. fecis. dicat. l. i. §. aries. Itẽ ibi datur culpa in euz in quẽ delictum cõmittit: ad delictũ hꝫ necessitatẽ: sꝫ non sic in adulterio. Item ibi illa necessitas est p̃cisa: hec voluntaria. ⁊c̃.

q **Uicunqꝫ.** Breue est ⁊ non sumit. ¶ No. q agentes ⁊ cõsentientes pari pena puniunt: ⁊ equalr peccant. vide. ẽ. de offi. dele. c. i. ¶ Scdo no. q de iure canonico qs tenetur ad indicanduz furtũ ⁊ furez. Et not. q sciens furtum ⁊ nõ indicans: illud peccat. Itez furtum committit qui scienter recipit rem alienã: vt. l. i. C. de furtis. Ex tualibus expeditis Inn. ⁊ doc. formant hic vnuz dubiũ. Uẽdidit fur rem furataz: postea vult illã recipere ⁊ tradere domino: an possit cum bona conscia. Inno. recitat multas opi. quas sic cõcludo ne diem in smone teneam. Si res subtracta aliquo casu puenerit ad furẽ postq̃ illaz vendidit: ⁊ tũc si ignorãti vendidit: non potest restituere dño: sed debet restituere emptori. Si vero scienti vendidit: tunc eam restituere tenetur dño: etiam dato q in restitutione scandalũ esset: quia ppter illud non dz dimittere bonuz cõscie: cum peccatũ aliis incurrat: arg. c. nisi cum pridẽ. §. pro graui. ẽ. de renunc. Si vero res est penes emptorẽ: nec venit ad furez: ⁊ tũc si pot auferre ⁊ subtrahere sine scandalo: licitũ est eã subtrahere emptori ⁊ tradere dño: q: vtiliter gessit negociuz emptoris: qui ex quo scienter negocium ad se pertinere scienter emit: tenet ad restitutionẽ rei sine recuperatione p̃cii: vt. l. ii. C. eo. ti. ad h ff. de nego. gest. l. sed an vltro. §. i. ⁊. l. at qui natura. §. cuz me absente. ⁊. ff. de depo. l. bona fides. Si aũt nõ potest sine scãdalo subtrahere: vel ignorãter emit: istis casibus non est licitum subtrahere vero dño. ¶ Quero scolaris amisit libꝫ credit q sit i domo alteri⁹: nũqd ad ei⁹ reqsitionẽ iudex faciet pscrutari i domo ta. ⁊ faciat apiri scrinia: vr q sic: q: p̃sidialis officii est reqrere fugitiuos: vt. l. requirẽdi. C. de ser. fugi. ⁊ eadẽ rõ est in reb⁹ subtractis: q in s̃uis fugitiuis qui et s̃m furtum faciunt: vt. l. i. C. de ser. fugi. ergo idem ius: vt. l. actio. de v̾b. ob. Ja. de ra. ⁊ pe. dicũt c̃triuum in aliis rebus: ⁊ est speciale in s̃uis ⁊ similibus qui ex certa scientia dolũ possunt committere: vt in vxore que iuit ad domuz scolaris: sed in aliis rebus que sui dolositate se non pdunt. Secus quis pompaz rei familiaris. ⁊c̃. vt. C. quando ⁊ qui. q̃rta pars debe. l. ii. lib. xi. vbi pbatur aperte s̃m eum: ⁊ hoc intellige verum nisi iusta p̃sumptio iudicẽ moueat. Nam p̃sumptio facit operari ea que alias nõ fierent. C. de questi. l. i. de quo dic vt in. d. l. requirendi. C. de ser. fugi. ¶ Quero vlterius fur rẽ ab alio furatã desinit possidere ⁊ puenit primo ad tertiũ: an fur ad aliqd teneatur. dicit Inno. q si hꝫ vnde restituat tenebit ad extimationẽ: in hoc bñ dicit: q: etiam si perijsset res ipsa teneret de casu fortuito ppter moram in qua semp fur dicitur esse: vt. l. in re furtiua. ff. de condi. furti. Utrum autẽ recepta extimatione a fure possit etiam agere dñs c̃ illuz: in quez alienatio facta. dic per Dy. in regula pro possessore. ẽ reg. iur. lib. vi. ¶ Queritur vlterius: pone q res est reuersa ad furẽ: q: forte ille in quez alienauit cõmodauit ipsam sibi: vel deposuit: an teneatur reddere: an vero dño a quo surripuit: vel huic deponẽti: seu cõmodãti dubiuz facit: q: vterqꝫ ad restitutionẽ huius rei tenetur dño: q: subtraxit isti aliqñ: cum cõtraxit deponẽdus: qñ ergo concurrit verus dominus ⁊ tertius qui super re contraxit cui debeat fieri restitutio dubitat. Rñdeo si in iudicio concurrũt verus dñs ⁊ deponens: tũc potius vero dño est restitutio faciẽda: vt est casus in. l. bona fides. ff. depo. Et aduerte q: lex illa loquit cũ qui dposuit erat fur. Si aũt esset possessor bonefidei: nõ dñm veniente ex transuerso q impediret restitutionẽ nẽc. sed iam tñ. C. depo. Si aũt extra iudicium concurrunt dñs cui subtracta est: ⁊ ille qui furi commodauit: cui dz fur restituere: distinguit Inno. q aut ille emit a fure: vel alias bona fide recepit: ⁊ tunc dz sibi restituere: vt dicta auc. sed iam tñ. aut mala fide recepit: ⁊ tũc sunt tres opi. dic vt. ẽ. oppositionibus seclusis. ¶ Uenio ad glo. querit glo. prima. quid si quis recepit rem furtiuam scienter: an peccet. gl. dicit q sic: insti. de ob. que quasi delic. nas. §. si v̾o. ¶ Oppo. glo. ii. q non solum possessori detur actio furti: sed etiaz alteri cuius interest. ff. de v̾bo. sig. l. interdum. So. dicit glo. q datur actio furti dño ⁊ ei cuius interest. Idem dicunt doc. si interest ex iusta causa rõne officii: vel quasi custodie vel possessionis q debet dño cuius voluntate detinebit. de q hosti. in summa eo. ti. §. cui datur actio. ¶ Glo. fi. colligit notabile. ⁊ alleg. concor. ¶ In fi. oppo. q non teneatur quis indicare furem ⁊ si accipiat pecuniaz vt non indicet nõ peccat: vt ff. de prescrip. v̾bis. l. non solent. ⁊. l. iiii. §. fi. ff. de condi. ob tur. cau. So. contrarium procedit de iure ciuili: hic de iure canonico. q: peccat pecuniã recipiendo vt indicet cũ ad hoc teneatur. Host. dicit q licet s̃m leges non compellatur indicare furez iudex: tñ ex officio pot ipsum compellere. ff. de offi. presi. l. iiii. in fi. Itez s̃z canones non indicare debet vbi adest mortis periculũ. xxiii. q. ii. nec quis. poterit tamẽ s̃z vtrũqꝫ ius facta indicatione recipere preciũ gratis oblatum. de symo. dilectus. ii. ¶ Tu dic clarius si queritur nunqd quis teneatur indicare furtum: dic q quis tenet ad indicandum furtum: ⁊ ita intelligitur. c. nostrum. qd debet sic intelligi ne cõtradicat iuri ciuili. ⁊ hoc tꝫ Bar. in. l. in ciuile. C. de furtis. ¶ Si querit an teneat ad indicanduz furẽ. dic q non: si est in periculo mortis aut detruncationis membri si indicet: ⁊ hoc maxime in clerico. vt pꝫ hic ad sensum: p hoc faciunt no. in. c. dilectorum. de testi. cogen. Si vero non est in periculo mortis nec abscisionis membri: tũc s̃z host. de iure ciuili nõ tenet indicare. Ideo licite recipit pecuniam. vt in iurib⁹ allega. in glo. si tamẽ iudex ex officio suo velit cogere ad indicanduz posset. alleg. l. iiii. ff. de offi. p̃si. ⁊ hoc tꝫ glo. in. l. iiii. §. fi. de condi. ob tur. cau. de equitate vero canonica si quis cõsecuturus est rem quam alias non consequeretur: nisi indicato fure. ⁊ tunc tenetur indicare. vt hic est casus: Indicatõe tamen facta gratis potest pecuniam oblatam sponte recipere. ẽ. de symo. dilectus. ii. s̃m doc. ⁊c̃.

e **Ex litteris.** Fur occultus post penitentiam ⁊ restitutionez promouetur ad sacros. h. d. Et est cõmunis diuisio. scda ibi. mandamus. que quinqꝫ requirit vt ordinationi sit locus. ¶ Not. hic multa que requiruntur in fure. ad hoc vt ad ordinationez possit promoueri delicto furti non obstãte. q: primo requiritur q sponte sit confessus. scdo q de delicto satisfecerit. tertio q non sit infamat⁹. quarto q egerit pniam vel ptem pnie. quinto q al's sit idoneus. ¶ No. hic vnã regulam q quodlibet delictum imprimẽs infamiam vel quodlibet delictum famosum: infamia iuris vel facti imprimit irregularitatem latam non tamen strictã q: potest quãdoqꝫ ab inferiori a papa dispensari s̃m qualitatem delicti. iuxta no. de indi. at si clerici. que. f. lata impedit quem respectu legis promotionis: sꝫ aliter dispensetur. Hanc regulam ponit glo. ⁊ doc. ẽ. de renunc. nisi cuz pridẽ. §. propter conscientiã. Tene menti quia hic habetis pro ea tex. ¶ No. scdo q regulariter delictum non famosum irregularitatem non imprimit. ⁊ sic non impedit quem promoueri de delicto peracta penitẽtia vel parte penitẽtie. ¶ De tertio no. q omne delictuz impedit quez pmoueri ante peractam pniam vel ptem pnie de delicto. ¶ Uenio ad declarationẽ h̃re. ⁊ videt q fur nõ possit promoueri. xxv. di. c. fi. ⁊. i. q. vii. si qs. So. s̃z doc. ibi. ẽ publice cõuicto: vel ibi de rigore: h de eqtate: vel illa iura intelligunt s̃z distictionẽ hui⁹ quia aut est infamatus de delicto ⁊c̃. ⁊ quia hic fit mẽtio de calice dimisso in ecclesia ⁊ subtracto. ¶ Queritur an iste custos tenebitur de incauta custodia: dic q sic: Ad hoc. ẽ. de offi. archi. ea que s̃m host. ¶ Querit qd de libro dimisso

per scolarē in scolis: an eo subtracto teneat bidellus: videt q̄ sic: q2 tenet de custodia: dic q̄ si q̄s scolaris assignat bidello librū specialr q̄si recedit de scolis: ⁊ tūc est vidēdū cui librū reddidit bidellus: an eius reddidit famulo vel ꝯfucto vel socio: ita q̄ sibi culpa nō potest imputari: ⁊ nō tenet. l. eu3 qui. §. fi. ⁊. l. argētū. ff. ꝯmodati. Itē si dedit librū portāti quodd am signū cui bidellus verisilr debuit credere: sed si libru3 non assignauit bidello: sed simplr dimisit in scolis: an tūc bidellus teneat. tex. vr̄ q̄ sic. in. l. i. ff. nau. caup. sta. sed certe ille ti. loquit in nau. cau. sta. spāliter ⁊ ꝯ ius cōe: vt. l. iij. in fi. eo. ti. vñ cum bidellus nō sit de illis: de iure cōi nō tenet: s3 Bart. in. l. si quis vxori. §. apud labeonē. ff. de fur. dicit q̄ in eū d3 dari actio fm̄ distinctionē. l. dn̄a horreoꝝ. ff. locati. ⁊. l. ex diui. C. locati. videlicet q̄ si accepisset custodiā tenet etiam leuissimam culpā cōmittendo: ꝑpter hoc hodie sunt constitute collecte bidellis vt custodiāt libros: ideo ipsi tenent qualiscunq3 culpa fuerit per eos ꝯmissa: ar. eoꝝ que no. in d. l. dominus horreoꝝ. ff. locati. ¶ Scd̄o quero d̄r hic q̄ d3 restitui calix ecclesie cuius est: pone ergo q̄ dn̄iu3 rei subtracte mutatur de vno in aliu3: vñ subtractus est mihi liber vel equus cuius iura rei ꝑsecutus alteri cessi: vel ipso iure alteri est q̄situm per adiectionē ꝯditionis: vt. l. fundo. ff. ad. l. falci. an illi nouo dn̄o vel antiquo dabit actio furti: dic q̄ licet assidua ꝯtractatione nō oriat noua actio furti: tn̄ orit in mutatione persone. l. si dn̄ium. ff. eo. ⁊ ibi per bar. ¶ Querit aliq̄s rem petit rem alicuius: tn̄ ignorat cuius est: q̄d d3 facere: dic q̄ d3 facere illa3 p̄conizari si vult excusari a furto: vt. ff. eo. ti. l. falsus. §. qui alienū. ⁊. §. pleriq3. Si tn̄ alias ꝯstaret q̄ talem re3 non abstulisset alo lucrādi vero dn̄o excusaret a furto: etia3 non p̄missa dcā p̄conizatione: vt ibi no. Cōsuetudo tn̄ h3 q̄ ille qui misit rem illā p̄conizari: vt sic illam habens nō possit p̄tendere ignorantiā. ⁊c. ¶ Quid iuris si rem subtracta3 in vno territorio fur ꝯtractat in alio: an rōne noue ꝯtractatiōis poterit ibi suspendi: l3 ibi nō subtraxerit: glo. q̄ sic: q̄d no. ⁊ ibi per eu3 latius. ¶ Uenio ad glo. glo. iij. q2 alie sunt expedite q̄ est super v̄bo infamia. querit q̄lis infamia eu3 impediat: dic q̄ infamia facti: alleg. iura. Na3 talis a ꝑmotione repellitur. ¶ Glo. vltima q̄rit an ipse possit ꝑmoueri sine dispēsatione. glo. q̄ sic: vt ex quo occultū est peccatu3 non reddit hoiem irregulare3 fm̄ alios qui dicūt ꝯtra3. Istud. c. loquit de dispensatiōe. doc. remittūt ad decre. si. de tēpo. or. Credo p̄mu3 q̄d t3 host. vez: q2 hoc peccatū nō inducit irregularitatem. Uel melius nō tenēdo vos in fmone q̄ntu3 ad casu3 decre. si dlictū furti ē famosu3: ifamia iuris vl facti ꝑmoueri nō potest tanq̄3 irregularis: nisi secū dispenset: ⁊ egerit pnia3 vl nō: sed si est occultū irregularit nō impedit quē a. l. ꝑmotionis: de q̄bus per doc. in. c. nisi. cū p̄idē. §. ꝑpter ꝯsciam. de renunc. ⁊ tactū fuit in. c. si. ⁊. c. ex tenore. s̄. de tempo. ordi.

¶ De vsuris　　　　Rica.

¶ Quia restitutiōi subiacet vsura: sicut furtū: vt. xiiij. q. iiij. si quis vsurā. Ideo post tractatū de furtis sequit de vsuris: q2 vsura spēs furti est. De mā h̄etur xlvi. di. c. sn̄pe. ⁊ vlti. xlviij di. p totū. xxiiij. q. iij. iiij. ⁊. v. ⁊. vj. ⁊ repetit in. vj. ⁊ in clemē. ¶ Querūt doc. sup. i. Rica q̄re vsura est ꝑhibita: dicūt ne hoies per vsure lucꝝ retrahant ab agricultura: ⁊ sic ne resultet inde caristia: insurgeret paupeꝝ excidiū: paupes. n. nō pn̄t attēdere agriculture: q2 nil habēt a se: nec ab aliis sine vsuris haberent. Scd̄a ratio est: q2 paupertas res piculosa est. vñ Salomon. ne dederis mihi paupertatē ⁊c. ⁊ p vsuras q̄s de facili deuenit ad paupertatē: q̄ nō est multū tuta: nisi ex spāli dono dei veniat. Itē q2 est spēs idolatrie ⁊ nō h̄n vitāt idolatriam diligendo pecuniā. Itē q2 impedit bonu3 charitatis: de quo plenius remittit Io. an. ad regulā peccatū. in scd̄o articulo: ⁊ p̄mo p̄me questiōis dic vt ibi. Quarta rō est: quia est contra pietatē ⁊ charitatē: qua charitate q̄libz ꝑximo obligat: cognitionē cū quādā nā inter eos ꝯstituit: vt. ff. de insti. ⁊ iur. l. vt vim. Ex his q̄ ꝯcludit Inno. q̄ nullo casu vsura ē p̄missa: q2 ꝯtent⁹ ero deinceps etiam sola declaratiōe Hosti. qui intelligūt p̄dcā eē vera de iure diuino: q̄ vsure sint ꝑhibite. ¶ S3 hic q̄rit nunq̄d iure hūano vsure sint ꝑmisse: vr̄ q̄ nō: q2 si lex dei ꝑhibz: Iustinian⁹ suus ciuis nō pōt ꝯcedere: q2 duru3 est ꝯ stimulū recalcitrare: ꝯ vr̄ q̄ ꝑmittat: q2 lex hūana q̄si q3 imitat legē diuinā: iuxta no. p Inn. in. c. q̄m ecclesiaꝝ. de ꝯsti. ⁊. c. cū oēs. ¶ Glo. in auc. C. eo. t3 q̄ nō sint ꝑmisse de iure hūano. Quidā dicūt q̄ aut vsure petunt ex alio ꝯctu q̄ mutuizant petunt ex ꝯctu mutui: p̄mo casu sunt ꝑmisse: vt. C. de rei vx. ac. l. i. §. electo. Scd̄o casu q̄ ex ꝯctu mutui nō sunt ꝑmisse: ⁊ ita intelligit lex diuina. mutuū dantes. ⁊c. nisi in mutuo peterent rōne dānoꝝ: q2 tūc possunt peti: vt. l. si socius. ff. ꝓ socio. Si autē peterent rōne lucri in mutuo: tūc aut lucrū fuisset honestū aut nō. Ita dicūt isti. Ja. de ra. t3 q̄ reglr iure hūano vsure sunt ꝑhibite: nisi d̄btor fuisset in mora: nec est verisile: q2 lex noluerit subuenire morosis ⁊ delinquētibus. Alij dicūt q̄ imperatores ꝯcedūt vsuras q̄dam respectu: vñ resultat equū. Nam iura vna ꝯsideratione sunt iniqua: alia sunt equa: vt. C. de ꝯcura. l. exigendū. Cu3 enim ius diuinū ꝑhibuit vsuras: ex quo fuit iure illo. S3 imperator qui h3 ꝑplm̄ ⁊ est gubernator mūdi: videt q̄ hoies nō sunt ita charitatiui vt debēt: vñ pauperes morirent fame. ideo reputauit equum eas posse debere peti. Et istā opi. sequunt plures moderni in iur ciuili. Nō ob. lex diuina: q2 distinguit p humanā: vt dixi: ⁊ cōceditur iniquū vt magis malū euitet: vt. l. ita vulnerat⁹. ff. ad. l. aq̄l. Itē nō ob. q̄ iustinianus approbauit q̄ttuor cōcilia que vsuras ꝑhibent: q2 illa approbauit q̄ntum ad fidē: nō q̄ntum ad vsuras: q̄d p3: q2 ipsas cōcedit in dcā auc. ad hec. Ex his infert Cy. q̄ lex humana cōcedit vsuras: ⁊ si in dicia lex diuina ꝑhibz: dicit ipse verū est clericus. Uel verū est q̄ ꝑhibz sicut etiam ius diuinum. Et hāc opi. t3 pe. de beluisio: dic q̄ nō est instandū istis opi. ⁊ maxie hodie per tex. Leo. si. §. si. vbi habet q̄ tenens q̄ dare ad vsuras nō sit peccatū: de heresi pōt iudicari. ⁊c.

# Plures.

Si creditor de fructib⁹ pignoꝝ recipit sortē deductis expensis tenet pign⁹ debitori restituere. vnū casu3 excipit. h. d. cu3 se. Et sunt tres ptes. p̄ma ꝑhibz clericis g̃nāliter vsura3 ⁊ nolatim certa3 spē3. secūda penā addit. tertia a p̄dcā spē vnū casu3 excipit. secūda ibi. q̄ si pos tertia ibi: nisi forte. ¶ No. q̄ ꝑnomen hoc est ad oculu3 demonstratiuū: q̄si refertur ad oculū mētis: licet nō du3 appareat q̄ demōstret. vide Bar. i. l. i. hoc edicto. ff. de no. ope. nūcia. ¶ No. q̄ fruct⁹ ex pignore recepti in sorte3 debent cōputari: alias esset vsura. ¶ No. practicā libelli seu conclusionis libelli in actiōe pignoratitia directa: q2 debet ꝯcludere possessionē restitui. ¶ No. vlti. penam clerici mutuātis ad vsuras. ¶ Et no. vnū casu3 i quo fruct⁹ licite ex cā pignoratitia p̄cipiūt nō ꝯputādo eos in sortē. ¶ Hoc. h q̄rūt an aliquo casu sit licitū vltra sortē recipe: ita q̄ vsura nō dicat. Et cōcludit ⁊ ē dictū hosti. q̄ si gratis aliq̄d dat a debitore creditori ⁊ a p̄ncipio creditor sine aliq̄ spe mutuauit licite recipit. J. c. ꝯsuluit. xiiij. q. iiij. vsura. ¶ Secūdus ē casus q̄si illud vltra p̄cipit vt iteresse nō vt lucꝝ. Exemplu3 si fideiussor recepit ad vsuras sortē solutā creditori: nō tantū ei abest q̄ntu3 petit: ⁊ sic nō est lucrū. facit ō fideius. pueuit. ¶ Terti⁹ est casus: q2 nō soluit debitor in termio oportuit q̄ ego recipere pecunias ad vsuras. Nā eas potero petere: q2 sūt vt interesse. facit ō fideius. ꝯstitut⁹. ⁊. c. pueuit. Jo. an. remittit ad regulā dānū. de re. iur. li. vj. vbi plene l mercuri. ¶ Quero an fruct⁹ p̄cipiēn. dēat ꝯputare creditor de p̄ceptis. cla3 est vt h: ⁊ de iureiur. ad n̄ra3. ⁊ de emp. ⁊ vēdi. ad n̄ra3. ⁊ ō ꝑg. cum nos. Hostien. dicit q̄ nō nisi in fraudem faceret: q2 erat consueta locari ⁊ locare voluit. Idem si non consueuit locare: sed paratus erat aliquid conducere data pecunia: ⁊ ille noluit. allegat. l. ij. ff. de procurato. In hoc sunt due leges

vna est que est. l. ij. C. de pigno. ac. ꝛ hec dicit ꝙ ꝯputat quos percipe debuit. Alij dicit quos pcipere potuit ꝛ hec est. l. ij. C. de partu pigno. Jo. cald. dicit ꝙ aut non est satisfactū de sorte ꝛ pceptione fructuū: ꝛ tūc solū3 hētur rō pceptoꝝ: aut est satisfactū: ꝛ tunc hētur etiā rō pcipiēdoꝝ. Et isto casu nō solum est male fidei possessor: imo etiā violētus vt ꝑ lras ꝙ dicit absolute: ꝛ post dicit libere: alleg. no. de deposi. c. gra/ uis. Quicqd dicat Joā. dic ꝙ si creditor est in dolo vel lata culpa: ꝛ sic sit malefidei possessor semp tenet de pcipiēdis: ꝑ .l. ij. C. de pigno. acti. Si vo non sit malefidei tenet solū3 ad pceptis. vt no. in. d. c. grauis. ꝛ quo plene in. l. ex diuerso. §. si. ff. de rei ven. ¶ Uenio ad glo. ꝛ pme tres sunt lrales. Cir ca sup verbo expensis. in vsi. ipso iure. qrit an ipso iure pign⁹ liberet per receptionē fructuū. glo. ꝙ sic. C. de pigno. actio. .l. i. ꝛ. ij. ꝛ de distrac. pigno. l. i. qꝛ fructus ipso iure in sorte3 ꝯputant. J. c. p xi. ꝛ. c. ꝯquestus. vide glo. ꝯtra. de iureiuran. ad nram. j. ¶ Quero quales expense ꝺducant de fructib⁹. dicit glo. ꝙ nō debēt esse supflue: ar. ff. de rei ven. l. in fundo ꝛ ille tm̄ sunt deducēde que in ipsa3 rem sunt necessarie: ꝛ ꝑ fructibus colligēdis. C. de pigno. l. ij. vn̄ dicit glo. ꝙ potest rem retinere donec deducet expensas. ¶ Querit glo. qd si restituat idem nōdum deductis expensis: dicit ꝙ illas repe tet per ꝯditione3 indebiti. ff. de impen. l. qō dicit. §. si dos. vl per ꝯiā pignoratitiā. ff. de pigno. acti. l. successores. ¶ Gl. super vbo huius op. ꝙ nō solum periculū patiant mutuan/ tes post hanc ꝓhibitionem: sed ante. J. eo. cum tu. qꝛ hec ꝯsti tutio est declaratoria. gl. fatet ꝛ ad tex. subaudit maxie. Tu dic ꝙ ad penam ligant solum mutuātes post ꝯstitutionem: qꝛ in hoc noui iuris editoris ad ꝓhibitionē ligant etiam an te mutuātes: vn̄ decre. habuit respectū ad penā: ꝛ sic nō ē sup plendū maxie. ¶ Querit glo. ꝑ intellectu tex. in fi. qualiter sit licitū pro re clerici recuperāda fructibus pceptis ex re pi gnoratitia retinere: dicit glo. ꝛ pone ꝙ res in bn̄ficium assi/ gnatur: datur pignori clerico cui fuerit assignata: ꝛ clericus p cepit redditus habiles ad sortem receptā: postea vult re3 sic pignoratam retinere vt ꝓpter bn̄ficii pōt: qꝛ hoc non est vsu/ ra: ex quo ipsam vt ꝓpriā3 retinet. Jdē dicit in laico: qꝛ ei lice ret possessionem iniuste ab alio ablatā: ꝛ detentam per tale3 viam recupare. Jdem si esset res feudalis ecclesie: qꝛ illo ca su fructus non ꝯputabat in sortē: sed interim vasallus nō pre stabit fustia. J. de desen. c. i. Aliam vero possessionem: vt di cit glo. qs sic retinere nō potest pignorata3 post fructuū q̄n/ titatem ad ascendētium receptionē: qꝛ id esset vsura. Et idē dicit glo. si vnus rem alterius ecclesie haberet pignoratā sic retinere possit debito extenuato: nisi de licentia ecclesie h fa ceret quasi percipiendo eos nomine ecclesie. Nec ob. ꝑdic tis ꝙ debitori luere volenti pignus. ¶ Non obstat excep ptio ꝓprietatis: ex quo creditor in pignore h3 causam a debi tore. C. de pigno. actio. l. nec creditores. qꝛ hic non refert q̄ stio de dominio: sed docet debitum nō solutum per fructus quos non tenet in sortem ꝯputare: dic ꝙ q̄n ꝙ exceptio ānul lat ius agēdi ꝯpetens debitori: ꝛ isto casu obstat. Exemplū qꝛ creditor opponit cōtra debitorem agentem ꝙ sibi nō ꝯpe tit pignoratitia: qꝛ non tenuit constitutio pignoris facta in re pignorata cu3 esset ipsius creditoris. ad hoc. l. si rem alienā. C. de pigno. actio. quando nō annullat ius ipsius debitoris. Exemplum qꝛ creditor opponit de iure tertij. ꝛ tunc nō ob. tenent ꝯstitutio pignoris: non tn̄ quo ad ꝑiudicium domi ni. l. si rem alienam. ff. de pigno. acti. sic intelligitur qō no. .at si creditores. ff. de pigno. actio. ꝛ ad hoc vide no. per ar. in. l. si aliquam rem. ff. de acqui. pos. ꝛ est speciale hic ꝛ ꝯquestus. ꝛ in. c. salubriter. sicut q̄n ꝙ ꝓpter iuramentu3 sic est pecuniam mutuare: nec est locus cōpensatiōi fru. de iureiuran. ad nostras.

**Uoniam.** Sūmatum est in. c. prece denti. ¶ No. ꝑ ꝙ vsura nō solum est ꝓhibita clericis: s3 ꝛ laicis. ¶ No. ꝙ in crimie vsurarum laicus est subditus eccle: qꝛ crimen est ecclesiasticu3. ¶ No. tertio ꝙ debito fructib⁹ pignori3 extenuato omne ꝙ vltra percipit est vsura. ¶ No. quarto ꝙ fructus dicuntur deductis expensis. Glo. omnes sunt litterales. ꝛc. Anto. de Bu.

q

**Uia in omnibus.** Manifesti vsu rarij ad cōione3 altaris xp̄ianam sepultura3 vel oblationem offerenda admitti non debent. h. d. In pma ponit damnabile factū pro ꝯstitutionis cā. In secū da duplr punit clericos transgressores: ꝛ sa ibi. ideoq3: tertia ibi. qui autē. Fratres male suant finem: qꝛ sepeliunt ante al/ tare nedum in ecclesia. ¶ No. ꝙ crimen vsurarum est ꝓhi bitum vtroq3 testō. ¶ No. vnam causam vsure ꝓhibende qꝛ retrahunt hoies ab exercitijs alioꝝ negotioꝝ. ¶ Tertio no. penas vsurario manifesto imponēdas. Et no. penas cle ricis impositas recipiētibus oblationē vel tradētibus sepul ture: vel recipiētibus ad cōionem altaris vsurarios. ¶ Ue nio ad dicta doc. qui dicant manifesti vsurarij: dicunt ꝙ no torij siue iuris: qꝛ sunt ꝯfessi vel conuicti: vel per euidētia3 fa cti: vt. c. si. de coha. cleri. ꝛ mulie. Jdē dicit Jo. an. ꝙ si consti tutus in periculo mortis confitetur coram sacerdote vel per sonis fide dignior per tex. c. ij. eo. ti. lib. vi. Uel contra quos est fama cum alijs indicijs ꝛ postea sunt publici. J. eo. cu3 in dioce. Fm Host. de hoc dic vt eo. ti. c. i. ꝛ. ij. lib. vi. ꝛ per Fre. de senis in suo ꝯsilio. viij. ꝛ ꝯsilio. xviij. vbi etiam notat an va leat ꝯstitutio epi ꝙ ꝑ famam ꝛ indicia possit probari vsura. ¶ Sed qro an elemosyna possit recipi de vsurario: hic ꝓhi bet solum de oblatiōibus. ¶ Jo. an. remittit in. c. voluntate de sen. excō. An aūt ab aliquo constituto in peccato mortali licitum sit recipere oblationes. Jo. hoc no. xvi. di. oblatio nes. ꝛ determinat ꝙ sic: nisi in casibus a iure ꝓhibitis exꝑsse hic tamē ibi ꝯtra. ¶ S3 qro an vsurarius incurrat illa3 pe nam ipso iure. Inn. ꝙ sic. gof. tn̄ ꝯ. pro quo facit tex. in. c. cu3 tu. in ꝑn. J. eo. ꝛ per hoc hec opi. vr placere host. ꝑ ea q̄ ponun tur in seq. qōne. Tn̄ opi. Inn. vr hodie approbata q̄ ad ma nifestos vsurarios. in. c. q̄ꝙq̄. eo. ti. li. vi. vbi mandat ipos nō admitti ad ecclīasticā sepulturā seu ꝯfessionē: nisi facta satis factione ꝛ ꝑstita cautione: fm formam ibi datam. ¶ Que runt doc. an in terminis decre. clerici sint suspēsi: an suspenden di: vr ꝙ suspensi vt sonat lra: nō tamē incurrunt hanc penam nisi ex quo ꝑdicte pene fuerunt per ecclīam imposite: vt. J. eo. cum tu. Doc. ꝯtra: qꝛ in ꝯsequētiam non satisfaciēti impon tur hec pena: vn̄ opz ꝙ ꝑcedat monitio vt suspēdantur. ad h no. de rapto. c. iij. in fi. Ite3 si publicus vsurarius hac penas ipso iure nō incurrit: vt dictum est. J. multominus ipse cleri cus: arg. c. translato. J. de ꝯsti. Tutu3 est equū hoc tenere: s3 hodie parum ꝓdest: qꝛ per cle. imponit pena excōmunicatio nis: littera tn̄ sonat ꝙ ipso iure sint suspensi: ꝯtra hoc facit qō no. ibi. in glo. vbi dicit ꝙ illa excōicatio annullat hic. Item illa disponit solum quo ad spoliantes: quo aūt ad alia rema net hec pena in sua dispositiōe. ꝛc. ¶ Querit an testamen tum vsurarij manifesti valeat: dic ꝙ nonnisi prestita cautio ne: tunc enim valet: vt. d. c. q̄ꝙq̄. eo. ti. lib. vi. ¶ Queritur an requiratur ꝙ cautio ante testamētu3 vel in testamēto ꝑstet: an sufficit illa3 ꝑstari per defunctū post testm̄. de h no. in di cto. c. q̄ꝙq̄. ꝛ ibi vt refert Jo. an. Gar. tenuit ꝙ non: per regu lam non firmatur. ꝛ quod ibi no. de reg. iuris. libro. vi. Ta men Jo. an. ibi contra. ꝛ in cle. eos. de vsuris. quia cōualide tur per cautionem superuenientem prestitam per defunctu3 nō autē per heredes q̄ꝙuam cautio ipsoru3 sufficiat quo ad sepulturam: dummodo defunctus mādauerit de vsuris satis fieri: aliud secus cum ꝑsumatur in peccato mortali decessis se: vt no. l. d. cle. eos. Pone ḡ ꝙ vsurari⁹ manifest⁹ cautionē ꝑstiterit ꝛ testm̄ fecit: ita ꝛ tale ꝙ testm̄ valuit: deinde ꝯtinua uit vitiū vsuraꝝ: s3 nō mānifeste: qrit nunqd tale testm̄ irritet cū nullā cautionē ꝺ nouo ꝑstiterit: vr ꝙ nō: qꝛ modi quibus testā infirmant sunt in iure exꝑssi: vt insti. q mo. testa. infir. per totū: sed iste nō est de illis: ergo stat: vt. l. sancim⁹. C. ꝺ testa.

e.l.obligationum ferе.de acti.e obli.pbatur q3 fortius impeditur faciẽdum q̃ tollit iam factuz:vt.C.de testa.l.furiosus.e de iureiurã.quẽadmodum:sed crimẽ vsurarũ nõ manifestum nõ reddit quem inhabilem ad testãdum de nouo:vt.d.c.q̃quã.ergo nec testm̃ iam factum d3 irritare: immo prestatio p̃me cautionis sustulit illam penã inhabilitatis testandi:e restituit vsurarium ad primũ statum:vt.d.c.q̃quã. Ergo nõ d3 illa qualitas mãifesti sic sublata reuiuiscere:nec alteri deferri.l.vi.ferrum.sed hoc subsequens delictuз per se nõ sufficit:q3 occultum:g̃ non d3 testm̃ irritari.ad hoc de re.iuris.actus legittimi.e hoc innuit Pau.de leaza.in cle.ij.d vsuris:vbi dicit q̃ testm̃ legittime fcm̃ irritatur.si is qui fecit postea efficit vsurarius manifestus. In 3riuм vr ex quo iste cõtinuauit crimẽ vsurarum:sufficit enim ab initio fuisse manifestum:vt.l.iij.§.illud.cum sua glo.q̃ vi aut clam. ex quo cum perseuerauerit op3 retro fuisse nõ purgatum:q3 p̃ns declarat e informat p̃teritum:vt.C.de adul.l.si qui adulteri.sicut e p̃teritum informat presens.ff.de p̃scrip.scribã.de pen.di.iij.in prin.vi enim hoc fecisse ex reliquis prioris erroris e vitij.de here.accusatus.§.ii.lib.vj.Cõtinuata enim adherentia ipsius nature censet.de rei ven.l.que religio. de sen.ex.si ciuitas.lib.vj.e qd no.in.l.cuз q.§.in populari.ff. de publicanis.hinc est q̃ possessio duoꝝ 3tinuata: l3 aliquo tempore itermedio vacauerit:censet vna possessio.xvi.q.iii.§.si ab eo.e.ff.ex qui.ca.ma.l.cũ miles.Actus enim 3tinuatio facit censeri duo.Unum vt.ff.de p̃ca.l.sed si manente.Et p̃dicta vera maxime qñ incõtinenti recidiuauit.ff.si cer.peta.l.lecta.e de elec.officij.De nã enim recidiui est oñdere e declarare primũ morbum curatum nõ fuisse:e mãз veteris erroris reconditum.de homici.ad audiẽtiaз.e canon dicit si qs semel notatus fuerit inuidia vel alio vitio:e rursus in hoc idẽ inciderit:sciat snĩam primam ex qua oriт vitium in interioribus medullis habere recõditam.de pen. di.ii.c.i.Hinc est q̃ absolutus a snĩa excõmunicationis:e nõ satisfaciens reincidit i eandeз snĩam ipso iure:vt.c.cos.de sen.excõ.lib.vi.e magis dãnatur ictus reiteratus q̃3 primus:vt.l.iii.C.de epi.audien. Cõtinuatio enim delicti nõ inducit diuersa delicta:sed censetur vnum:vt.l.inficiendo.§.infans.ff.de fur. licet videatur 3 eo.ti.l.vulgaris.vbi delictum 3tumacie põt censeri manifestum.S3 nõ ob.intellectus Jo.de pe.di.i.vulgaris.in glo.añpe.vbi dicit q̃ illa agit ex prima modificatione modificata ex deprehensione subsequẽti:ergo sic ibi actus subsequẽs informat p̃cedentem:sic in casu nr̃o actus precedens subsequenter interpositio qdem momẽti tempis inducit diuersitatem iuris.ff.de adult.l.q̃ ait.in fi. Et istam ptem t3 do.fre.de senis suo cõsilio.vii.de hac.q.vide in cle.i.eo.ti.ad fi. per Joã.de ligna.e fuit additio.¶ Uenio ad glo. querit glo.prima an accusant vsurarij pp̃ter multitudinẽ agentiũ. gl.q̃ nõ.ii.q.i.multi.q3 in veteri testõ e nouo pbibite sunt vsure vt hic. Idem dicit glo. q̃ pbibite sunt iure ciuili. in auẽ.de eccle.ti.in prin.coll.ix.vbi imperator dicit se fuatuꝝ quatuor cõcilia:e in vno ex cõcilijs vsure pbibentur:e sic fuare vult q̃ suo iure vsure sint pbibite.Hoc.dicũt q̃ legiste contra.satent ipsas illicitas:sed nõ pbibitas iure ciuili. Jo.an.remittit ad regulã peccatũ.de reg.iur.in.vi.articulo.ad hoc.r.q.i.e.c.se.¶ Quero an decedẽti in peccato mortali denegetur ecclesiastica sepultura.glo.dicit q̃ sic.xiii.q.ii.pbibetibus.cum si.¶ Oppo q̃ alia pena imponit.s.excõmunicationis.l.eo.p̃terea.§.ista e illa imponit.vñ supple hãc pro illam.¶ Querit glo.cui debeat restitui elemosyna recepta ab vsurario.qdam q̃ loci epo.Alij q̃ loci vsurario vt illi restituat a quo recipit.J.eo.cuз tu.Inno.e ab.tenẽt scdaз. e dic Inno.vsurarium in hoc sibi suspectũ:e dicit se fuisse expertum:q̃ vsurarius potius in anime sue detrimẽtum facit elemosynam q̃3 in anime sue salutẽ restituat. Plus dicit ala.q̃ q̃q̃ regulariter delictum persone nõ noceat ecclesie:in odium tñ recipientis aufert ab eccl̃ia.ad hoc.xx.q.iii. cõstituit. Jo.an.scdaм qñ vsurarius vsuras restituere inchoauit: vel paratus est illas restituere:als vera est opi.prime:vt dicetur.tñi p̃uidentia restituat soluenti vel heredi:vel pauprib' ad hoc.J.de iude.cum sit.xxi.q.iii.cõstituit.eт.

b **Uper eo.** Nõ licet vsuras exercere vt cum eis captiui redimantur.h.d. In prima decisa cõsultatio. In scda responsio.ibi rñdemus.e rñsionem p at per arg.a maiori.ibi:quia.¶ No.q̃ 3 pbibitum veteri e nouo testamẽto papa dispensare non põt.¶ Not.scdo q̃ pro vita alterius 3suanda nõ est licitum mẽtiri:vñ non licet alicui cõmittere minus malum in se vt maius malũ in alio euitet.xxii.di.per totũ.¶ No.summarium aliud colligi non potest. ¶ Uenio ad dicta doc.e vulgare sic facit dubiũ.s.an sit licitum recipere ad vsuras.e recitabo opi. Inno.q3 qdam q̃ sic alij q̃ nõ.Aliqui diuersimode distinguũt: vñ conclusio sua est q̃ si qs vult recipere ad vsuras vt inducat ad mutuãdum aliás nõ mutuaturum: e hoc nõ est licitum : q3 inducere ad peccatum.Si vero erat alias mutuaturus:e tunc si recipio ppter necessitatem:q3 nõ habeo amicos q mutuent:e tunc licitum est:als secus:fm ioã.an.q3 si esset illicitũ:tunc iuramentuз de soluẽdo vsuras esset illi illicitũ:e sic nõ esset obligatoriũ:qd ẽ 3.c.debitores.J.d iureiurã.Si ṽo nõ recipio ob necessitatẽ: s3 ob vtilitatẽ pp illicitos vsus:e tũc nõ ẽ licitũ vobis pp illicitos vs' pignorare ad vsuras libros q3 pctũ.Si ṽo in piã cãз volo expẽdere: e tũc possuз recipe e iducere e potius mutuet mihi q̃3 alteri cõsumpturo in illicitos vsus: intelligit fm aliquos:hic qñ ex tali erogatione in piam cãm magnũ bonuз sequitur:e ex dimissione mutui modicũ bonũ sequitur:vt est qñ alij esset mutuaturus.Secus aũt si ex tali erogatione esset inde secuturum bonũ modicuз vel quodãmodo nullũ qui p sustentando paupes qui als habent vnde viuere põt:q3 rõ predcã trahitur a maiori malo:qd est licitũ.xiii.di.c.i.e.ii.Et ad hoc reducũtur oĩa membra Inno. q pmo arguit q̃ sit peccatum recipere ad vsuram:vt in illo tex. vbi dicit.inuoluit ad intelligẽdum vna cum vsurario q peruniam dat:q3 si nõ esset qui reciperet:non esset q daret.Host.in summo.dicit 3 Inno.q̃ si ex amissione elemosyne pauperuз vel alterius pij operis magna pericula corpoꝝ e aiarum imminerent:tunc si inueniatur habens granuз vel aliud tali operi necessarium:e rogat' nolit dare vel mutuare:potest sibi suaderi q̃ illam spẽm mutuet sub vsuris:q3 minus in hoc peccaret quã faceret in tanta necessitate illaз abscõdendo:quia inter duo mala suadendum est q̃ videt minus. e dic Cald.q̃ hanc opi.tenet Thomas scda scde.q.lxxviii.articulo vltio. Quicqd dicat tho.tex.multum repugnat dcẽ opi.p̃terea q̃ vnus p̃bet alteri mãm delinquẽdi eadem pena vr puniri:vt est ille q receperat furem:vt.l.3gruit.de offi.p̃esi.Sed si nõ esset q reciperet:non esset q feneraret:vt l.c.cum satis.i glo.si nõ esset.de symo.per ioã.an. Item q occasionẽ damni dat e c̃.de iniur.c.fi. Item illa sunt correlatiua dare e accipere. sed natura correlatiuorum est statutum in vno ad aliud porrigi:vt.l.fi.ff.de acceptila.e hoc tenent qdã idistincte:qd hos.dic nimiũ rigorosum.Et l 3riuм facit.c.debitores.J.de iureiuran.vbi dic q̃ debitor si iurauit soluere vsuras non tenetur:e obligatus est: qd nõ esset si vsuras pbiberet siue puniret:vt.l.si non sortem.in p̃n.ff.de condi.i.de.solue vt.J.dictum est.Sed obijcies nunqd faciendum est peccatum propter bonum:sed malum est dare operaз vt qs feneret: ergo nunquã debeo recipere. So.dicit Inno.peccatum est dare ad vsuram:e hoc ego non suadeo:sed me precligere potius est bonum:l3 nõ meritoriũ;imo plus fm eũ qñ ille ẽ paratus alteri mutuare:nõ solum pro cã pia:sed quo idifferenti licitũ est recipe.p illicita aũt cã peccat. ¶ Uenio ad glo.glo.i.op.e remittit.Alie glo.oẽs sunt lr̃ales.eт.

c **Um tu.** Usurarij q sunt soluendo p penam lateranẽ.cõcilij cõpelluntur restituere vsuras quas ante concilium receperit.h.d. In prima consultatio tres articulos ponẽs

los ponens seu continens:quoꝝ duo sunt decisi. In secūda
ad illos ordinate respōdet.ibi.sup his. Casus. Quidam
eps papā consuluit stante cōcilio quo pmulgate sunt certe
pene ꝯtra vsurarios vsuras nō restituentes:vt.s.ecclesiastica
priuentur sepultura:neq; oblatiōes eoꝝ recipiant. Dubita
tur de pluribus. Primo ecce aliqui ante dicte ꝯstitutiōis
promulgationē iaz receperant vsuras:an isti per penā cōci
lij possint ꝯpelli:et cā dubitandi:q2 propriū ꝯstitutionis est
dare formā negocijs de futuro pēdentibus:ergo solū videt
obligare post cōciliū vsuras recipientes:e nō ante. Secūdo
contingit dubitari an tales vsurarij nō habentes vnde resti
tuant possint ꝯpelli ad penas cōcilij. Et cā dubitandi vt ꝙ
illa cōstitutio indistincte loquit. Tertio ecce ꝙ pecunia vsu
ra recepta:e sic fenebri sunt possessiōes comparate:e aliter
non est soluendo vsurarius:an iste vendi pōt vt satisfaciat:e
respōdet vt in lra. No.ꝓ ꝙ ꝯstitutio declaratoria iuris
antiqui vel iuri antiquo cōsonās trahit ad preterita.ad hoc
allegat.j.glo.ff.de ꝯsti.c.fi.e de elec.cū in cunctis. Et cōiter
sic allegat:fm hoc:ergo ꝯstitutio declaratoria iuris antiqui
detraheret ad pterita etiā respectu pene a iure nouiter ipo
site:qd est falsum:e pro tāto noto aliter:e hoc est de mēte lit
tere:e de mente Inno.in sua.j.gl.s.ꝙ ꝯstitutio dans formaz
executioni obligationis dat illi formā prout executionez re
perit de futuro:siue illa cōstitutio amplieť ad obligatiōes
futuras:siue ad obligationes iam de pterito cōtractas:siue
ad obligatiōes ex cōtractibus de pterito:e sic sufficit actuz:
eo respeťu pendere de futuro quo respectu illi dat formam.
ad hoc.l.eos.C.de vsuris. Multas glo.e multos tex.redu
xi in.c.ij.de cōsti.e habetis bonas glo.in.vi.e in cle.non insi
sto aliter pro mō:sed declaro tm̄ notabile. Nā intentio cō
cilij nō fuit imponere penā mutuanti:sed nō restituenti vsu
ras. Ideo si restitutio est facienda ex contractu de preterito
cōprehendiť sub constitutiōe ꝯcilij. No.ꝙ restitutio vsu
re est fienda illis ex qbus est exorta vel heredibus eius. Il
lis aūt non supstantibus dz dari pauperibus. No.intel
lectuz illius regule. Non dimittiť pctm̄ ec.q2 intelligitur:qn
habet vnde restituere:alr excusatus est a pena eterna:e a pe
na contentiosa. De pena aūt tpali purgatorij habuistis.ff.ti
tu.ij.c.super. No.ꝙ possessiōes empte a fenebri pecu
nia subrogant loco fenebris pecunie:vt ex eis de vsura satis
fiat:vñ volunt quidā dicere ꝙ tales possessiones sunt ꝓ vsu
ris obligate:qd tangit.l.eos glo. Venio ad dcā doc.que
expediā per tres.q. Prima per quem fieri dz erogatio isti
us pecunie inter pauperes. Doc.dicūt ꝙ per ꝓuisionē dio
cesani:nō aūt per vsurariū vel heredē eius. Aut executionez
an distributionē cōmisisset:cui casus iste reseruat.de iudeis.c.
cum sit. Et hoc ideo:q2 si pmitteret cuilibet sacerdoti mul
totiens cū ipsi non reperiant bene cōscientiati illas imbursa
rent:sed vtinā hoc hodie non facerent epi:sed dato ꝙ qñq;
reperiant epi peiores presbr̄is nō sic tamen cōiter cōtingit.
Ideo ec.ar.l.nā adeo.ff.de legi. De alijs incertis habetis.
de testa.si pater.lib.vj. Nec ob.ꝙ dicat ꝙ pōt reperiri sa
cerdos qui melius erogabit ꝙ̄ epi:q2 regulariter tales non
inueniuntur. Itē per hoc nō dz tolli generalis diocesani po
testas:e cōtrariū dicit.x.q.j.regenda. Item nō fiet talis ero
gatio per vsurarium: vel aliū cui ipse cōmiserit ꝓpter suspe
ctū collusionis. Quero inter quos pauperes dz fieri ero
gatio.dic ꝙ ꝯsonū est inter pauperes loci in quo est datum
dānum:vel cuius habitator est is cui restitutio est facienda:
tum q2 melius est vicinis cōmodum sentire.C.de serui.l.ij.e
.l.prefes:tū q2 verisimilius est inuenire inter illos illū cui dā
num est datū:vel eius heredes ꝙ̄ inter extraneos: e illis pri
mo faciēda est restitutio vt pmisit. Ita ꝙ in loco vbi mutua
uit ad vsuras vl in loco vbi habitauit. Quero an peccet
asserens vsurā non esse pctm̄. Dicunt doc.ꝙ sic:e est hereti
cus:vt in cle.ex grādi.de vsuris. Quero an satisfactione
heredū defunctus liberet:dic a pena tpali purgatorij:sic ab
eterna non:etiam si totus mundus pro eo daretur.ff.titu.ij.

in lris. In glo.fi.e.c.sup eo. Quero vsurarius nihil ha
bens i bonis:nisi ꝙ extorsit per vsurariā prauitatē tradidit
nuptui filiā suā tītio:pro qua filia dotē dedit genero suo mil
le. Deinde patre e marito defunctis dos fuit p heredes ma
riti eidē dñe restituta. Nunc queriť cum hereditas pris ad
plenā restitutionē vsurarum nō sufficiat:an dcā dña de suis
dotibus teneat facere satisfactionē predictā:siue in foro cō
scientie:siue in foro humano. Frede.de senis cōcludit pro fi
lia contra creditores suo cōsilio.lxiii.vbi tñ videt intellige
re ꝯsilium qñ ille qui dat dotē nō facit aio fraudandi credi
tores:e sic rñdet ad.l.fi.ff.de his q̄ in frau.cre. Sed contra
decisionem suam facit me forte dubitare:q2 dos est qd vni
uersale:vt no.Bar.in.l.j.ff.solu.ma.sz in vniuersalibus vna
res succedit loco alterius:vt dcā.l.imperator.§.fi.ff.de le.ij.
e maxime in vsuris:e lz illa data a socero genero suo:nō sit
illa quaz heres gener mulieri soluit:sed alia:quare illa alia
loco prime nō succedat:nō video:cū ad mulierez reuertat
occasione dotis:maxie cū titulus dotis sit lucratiuus ex par
te mulieris:vt dcā.l.fi.ff.ď his que fiūt in frau.cre. Ita ꝙ po
tius creditoribus ꝙ̄ sibi in eo ꝙ de bonis vsurarij reperit ē
subueniendū. Preterea si supponimus istā filiā in pote
state:ergo heres e dos e filia cōputant in quarta iure natu
re:que quarta lz sit quasi debita:nihilominus creditores ꝓ
feruntur sibi:vt.l.fi.§.in cōputatiōe.C.de iure deli. Quero
an vsurario sufficiat fcā remissio ab eis q debēt recipe vsu
ras ab eo sine reali restōne:vt ꝙ sic i nā sine reali restōne vo
lūtate dñi accedēte fur raptor e violētus licite retinet rē sub
tractā vel inuasaz.ff.ď vsuris.l.si fur.in pn.e no.ď renū.c.post
trāslationē.ꝗ multo magis dz sufficere ḃ vsurario qui minus
delinquit:qd pz ex qualitate pene:q2 maior pena iponiť furi
bus raptoribus e violentis ꝙ̄ vsurarijs:vt pz in suis ti.e ne
mo dubitat grauius esse cōmissum:qd est grauius vindica
tum.xxiiii.q.iii.nō affectamus. Item in crie vsurarū e alijs
maioribus sufficit cōdignam satisfactionē facere vt sit libe
ratus a restitutione:vt pz.j.c.quāto.e.c.ij.e.ti.li.vi.de rapto.
in lris.de furtis.c.vltimo:sed satisfactuz intelligiť qñcunq;
creditoris desideriū impleť.ff.de satisda.co.l.i.de pigno.ac.
.l.rem.§.ois.vnde si creditor remittat sibi actiones cōpeten
tes ex quo facit hoc:nō vi:nō dolo non metu sufficit vsura
rio ꝙ remittētibus iura sua ec.vij.q.i.ꝙ̄ piculosū. Pre
terea sunt qdam casus speciales vbi rei male ablate nō suffi
cit remissio.de rescrip.c.statutū.ad fi.lib.vj.de censi.c.ij.lib.
vj.e est in eis spāle:vt dcō.c.statutū. In contrariū:q2 a verbi
significatione nō est recedendū:vt no.de ṽb.sig. Preterea.
Sed augustinus dicit. Nō dimittiť peccatum nisi restituat
ablatū. Ecce ergo ꝙ requiriť restitutio qd verbū restitutio
nō verificať in remissione.ff.de ṽbo.sig.e.l.plus.e.l.restitue
re:q2 remittere nō est in pristinū statuz reponere:sicut in alia
restitutione.C.de repu.l.vna. Ad hoc q2 non valet pactū de
non petēdo vsuras iam solutas:vt.c.ad nram.de iureiuran.
sed nihil aliud est remittere ꝙ̄ pacisci vsuras non petere:er
go ec. Rñdetur ꝙ si ille a quo vsura est extorta e sponte oi
fraude cessante remittať:liberatus est vsurarius a restitutio
ne rei:sed dz agere pniam de peccato. Idez in raptore in fu
re e consilibus. Nō ob.verbū restituere:q2 iura vtunt ṽbo
reddere qd latius pz ꝙ̄ verbū restituere:vt.ff.de verbo.sig.
.l.ṽbum reddēdi. Itē iura canonica vtunt ṽbo satisfacere:
vt dcō.c.in lris.de rapto.vt.ff.itē vtunt ṽbo dare:vt in.c.ii.ď
rapto.e benefa.de sen.excō.cū desideres.§.ii.e ita cōcludit
Frede.de senis ꝯsilio suo.xxij.e ꝯsilio.xviij.vbi dicit ꝙ Jo.
an.in regula pctm̄ in mercurie.post ṽba dy.dicit sic: multū
esse vsurarij aium in hijs ponderandū:nec tutū puto vsura
rium illū qui ageret in mente non restituere: alias remissio
non est facta. No.bene ista:q2 sunt quottidiana. Ve
nio ad glo.e primo ad glo.sup ṽbo donec:q2 alie sunt litte
rales. Et quero cū ea an restitutio vsurarū debeat vsura
rium restituere ipso iure ad cōionem e sepeliri in ecclesia.di
cit glo.ꝙ sic.lxxxi.di.si qui sunt:tñ post satisfationē relaxan

dum est interdictuz. Glo. fatetur hoc. si snia est lata donec satisfecerit: et sic donec esset de verbis snie. Sed vt dicit Hostien. non erat vba snie sed mens eius vel effectus ipsius sententie: quasi dicat seruanda est snia vsqz ad condignam satisfactionem: et post etiam donec fuerit relaxata. ad qd de sen. ex. cuz desideres. quinimo plus fm cu est vltra hoc pna iponenda: vt .c. fi. ex ti. j. et .c. sicut dignu. §. cos. de homici. et hoc veru i snia interdicti: non aut excoicationis: vt no. in .c. fi. de ma. cotrac. ptra interdic. ecclesie. et vide no. in decre. bone. de eta. et qua. et in cle. j. de deci. in glo. ¶ Glo. sup vbo post interdictum. oppo. q restitutio non respiciat pterita. de psti. c. vlti. So. hoc in pstitutione iuris antiqui que declarat. Secus loquit no ui iuris editoria: hoc vez nisi restitutio hret aliquam obseruationem in futurum: qz tunc etia declaratoria retro non trahit: vt no. Jo. an. de postula. pla. c. i. lib. vj. Inno. dicebat: q illa costitutio no trahit retro: nec hoc p hoc pbat: qz hoc etiam no est phibitu quasi in illius pstitutione phibere t antique non bonus tm. Tu dic q costitutio que no dat formaz n si actui de futuro. Na dat forma et pena imponit no restituentibus vsuras: sufficit ergo no restitutione pendere o futuro: licet vsure sint recepte de pterito. et hoc voluit Inno. ¶ Glo. super vbo pena querit: qz in comissionibus que fiut semp mandat quis copelli per pena lata concilij: et non p penaz excoicationis que est iponenda. j. e. c. pterea. So. dicit gl. q in concilio iponunt pene leuiores: et a leuioribus est inchoandum postea ad maiores trasceundu si hoc exegerit pteruitas contumacie: vt lit. non pte. qsti. in fi. dicit tn Gui. q delegat' mandat et compellit p pena lateranen. concilij ¶ Secundo non pot excoicare: et si excoicaret non valeret excoicatio: quia forma mandati et c. Nec ob. decre. j. qz loquit in ordinario vel delegato qui non hz talem forma. Jo. de deo. ii. q. i. dicit hoc veru in snia: sed in pcessu dicit q excoicare pot et aliter punire q dictet cocilium. de quo in spe. de rap. virgi. §. psttata. et §. rone forme: post quarta forma v. itez si delegatus. ¶ Querit gl. sup vbo supstitibus qd si is cui vsura est restituenda sit valde longinquus: an dz ei mittere: dic si est longinquus et scit locus p restituere debente dz trasmitti: sed expensis illius cui fit restitutio: si no essent tot sumptus quot excederent qtitate debitam: quo casu dz pecunia paupib' erogari. alle. ii. q. vi. anterioris. ff. de ope. libe. l. ope. q quousqz pot pecunia restitui pauperibus no est erogada. Hosti. dicit q cu vsurari' sit male fidei possessor si alibi se trasfert qz in loco vbi vsuras extorsit pprijs sumptibus tenet mittere. Si vo is alibi se trastulit qui pecunia mutuo accepit: pcedit glo. ita distinguit in. l. cuz res. §. i. ff. de eden. l. pretor. §. ante. spoliator vo semp snis sumptibus restituet re l loco vbi spoliauit: sic no. iii. q. i. §. sed notandu: fm doc. Predicta vo vbi certus e ille cui vsure sunt restituende vel illicite ablatu est restituendu: als secus vt si magna pda fca e: vel ciuitas aliqua est vastata: et sic casu talia extimant et danda sunt epo: et sic potest absolui: fm Hostien. ¶ Querit gl. sup vbo facultatibus: an si vsure pmittant teneat ad restitutionez vsurarius. Glo. dicit q sic: qz semper est in mora et ex mora transfert casus piculum in morosum: vnde oia restituere dz. ff. de vi et vi ar. l. i. §. doctissime. de le. j. l. cu res legata. Si vo nihil habet liberat ex toto. Si tamen ad pinguiore deuenerit fortuna: tenet vt pri'. de solu. c. odoardus. nec habet ro ne egeat: lz in cedente bonis consideret: et hoc est tenendu: tn aliqui dicunt ner no admittendu in foro pniali. ¶ Glo. sup vbo euidenter qrit qd si non pstat an habeat bona vel non. dicit gl. q stadu est sacramento suo. Inanis est enim actio qua inopia excludit. ff. de restitu. spo. olim. ¶ Glo. op. et v. q res empta pro pecunia fenebri: no possit peti ab ipso debitore: qz lz res emat de pecunia mea p hoc non hro aliqd ius in re. C. de rei ven. l. si ea pecunia. C. de pba. l. ad pbatione. So. dicit gl. q spale est in re empta de pecunia fenebri: vt ius in ea habeat per debitorem. vnde dicit glo. q aut res de pecunia empta deuenit ad aliquem titulo lucratiuo: et pot ab ipso debitore repeti Si vero ex alia ca titulo onerosi puenit ad illos non pot illa forte repeti: si ignoranter. Secus si scienter. glo. alle. tres alios casus spales in quibus res empta de pecunia alterius efficit illius cuius erat pecunia. Primus in re empta de pecunia dotali. C. de rei ve. l. dote. Secundus in re empta de pecunia milicie. Tertius in re empta de pecunia pupilli. No declarat glo. qd ius habeat in re empta ex pecunia fenebri debitor. Quida doc. dicit q hic agit reali hypothecaria vel rei vedicatione: qd no credit Gof. sed dicit q agere pot debitor vel eius heres quasi creditore vel eius herede vt copellatur possessiones emptas vendere et satisfacere et agere officio iudicis. ide dicit si possessiones empte de pecunia fenebri vendant et ipsoz precio iteru emant alie. Idez erit in illis q succedut loco primaz: lit. pen. c. ecclesia. ff. de leg. ij. l. impator. et. l. se. Et dicit Gof. q si creditor vel eius heres no hz vnde soluat vsuras re empta de pecunia fenebri ex ca lucratiua puenientem ad debitorem liberat creditor vsurarius. ff. de actio. et oblig. l. oes debitores. videte sunt opi. an res empta de pecunia fenebri sit hypothecata: ita q det ptertiu possessore actio: et no e dubium: qz vt dicit Jo. an. in. c. pq. e. ti. lib. vi. Nullu ius phibet q det hypothecaria: sed hic tex. dic q dat actio vt possessiones vendant: et loquit necessario qn no est soluedo ipse vel eius heres: als pellet ad restituenduz: vt in precedenti rnso. vnde necessario agit ptertiu. Et ideo dicebam de facto qd credo: q officiu iudicis ne vsurarius maneat in peccato det ptertiu possessore. ad hoc. l. i. C. si vendi. pigno. aga. qd no. de pigno. cu nos: sed no potuit obtineri. Tn hoc credo vez qz ex quo lex vel decretu non puidet de forma agendi: et vt a peccato eruat dat officiu iudicis. ar. ff. de pdi. ex lege. l. i. q ibi no. et qz l talib' offim iudicis solet pperet. s. i peccatis. o u reiura. quead modu. cu si. o indi. nouit. t agit in. c. tua nos.

## 1 In ciuitate.

Qui vendit rem plus q valeat eo q differt solutione precij peccat nisi dubiuz sit an tpe solutionis plus vel minus valere debeat. h. d. Com diuisio. scda. ibi. lz autem. ¶ No. primo ex decre. q formalis vsura no comittit nisi ex contractu mutui. Ideo in venditione non pmittit vsura nisi quantu ad forma: sed quo ad interesse sic: fm doc. ¶ No. ij. q vendens re plus q valeat tempore venditionis: pp retardatione precij in soluedo peccat. ¶ No. iij. q dubius euetus validitatis rei tpe solutionis precij licite facit re plus posse extimari q valeret tpe contractus. ¶ No. q preciu rei psiderat: fm presens tps. contractus valeat plus vel minus. l. ij. C. de rescin. ven. ¶ No. q ex forma qnqz contractus no apparet vsurarius: sed apparet ex defectu. pcordat. ff. de pigno. ille nos. ¶ No. q in dubio abstinendu est a pctu. de quo pbabiliter pot dubitari an sit licitus vel illicitus: qz bonaz mentiu et c. v. dis. ad eius. Alia notabilia sunt clara. ¶ Venio ad declarationez materie decre. doc. nostri hic expediut duas. q. reliqua expediatur in gl. Aliqs emit certu fundu in ppetuum vel ad vitam sibi vel eius hdibus: dubitatur an tales cotract' sint illiciti: lz opi. sint. Inno. et Jo. an. remanet in opi. et pclusione q sint liciti: et ide putant si emat redditus domus vel psone libere vel rustici vel alterius serui: siue etia velit emere actione contra aliu copetente: dato etiaz q forte minori precio vendat q valeat. Et dicit hoc veru siue redditus sit certus: siue incertus: siue l pecuia: siue in alio: et lz aliqtulu minus qua valeat emant no iudicantur pctus illiciti: qz ptrahentes possunt in modico sine dolo se decipere realiter: vt in glo. videbitis. Et si dicat possibile q recipit plus de reddita in dupluz q valeat preciu: ergo est illicit' pctus. Rndetur q si etia contingit in domo vel possessione vedita: et sic si ad affictu vel in emphitheosim res pducit: possibile est q ex reddita vel pensionibus pcipiet plus q preciu infra trienniuz. et tn sunt contractus liciti. ergo et c. Non ob. c. istud. hic eni rephenditur qsi errans vendit materia pp qua dat plixum tminu emptori ad soluendu pecunia: hoc enim est licitu: qz solu-

modo vendit tpo pro illa pecunia que venit: ꝛ iustū preciū excedit: qꝛ ex eo apparet ꝙ si tunc vtraqꝫ parata eēnt: ꝛ res ꝛ preciū in pñti pro minori emeret: sed fm exēplū positum sunt oīa in pñti. s. preciū ꝛ annuus redditus: ꝛ actio de qbus icertum est pro futuro tpe qūtū valere debeat. Ita ꝙ ratiōe futuri dubij dꝫ censeri ꝯtus licitus: vt hic pꝫ: ꝛ pōt esse ꝙ in futurū nil perciperet: ꝛ debitor inops fieret vel in lite multū expenderet: vt. l. ab anastasio. C. mādati. ꝛ. l. i. in pn. ff. ꝺ iure do. Consulunt tñ Inno. xpi fidelibus vt ab hmōi contractibus abstineant. s. ꝙ de nouo ꝓpter hmōi cōstitutuꝫ redditū vel actioneꝫ emant. dicit tñ ꝙ hic est penitus illicitus ꝙ si aliqs accipit centū a titio: vel obligatione de centū ipse ꝯstituit se debitoreꝫ redditus annalis maioris qūtitatis ꝙ acceperat. Et pdicta faciunt ad illud ꝙ venetijs sepissime reuocat in dubiū. Ibi enim oēs qui hactenus ꝯtulerūt pecunias in cōi pro necessitatibus que occurrūt: distribuūt sigillatiꝫ: ꝛ deinde cōe rñdet illis quolibet anno tantū pro centenario: qñqꝫ. v. qñqꝫ minus: sed capitale nunꝙ restituit: ꝛ imprestita vocant. Ille ergo qui hꝫ in cōi mille vel tria millia vendidit alteri ius suū: ꝛ emolumentuꝫ oē qꝺ participare debet: querit an iste ꝯtractus sit licitus. Ex pdictis pꝫ ꝙ sic: qꝛ recipit redditum pciuꝫ in pecuniā iā constitutū. Itē redditus crescit ꝛ decrescit ꝛ posset cōe in totū abolere si vellet: ꝛ nihil rñdere. Itē nō est quasi maior redditus: ꝙ eēt vnius possessiōis imobilis. Et sic vꝫ ꝙ licitus sit ꝯtus talis p iura predicta ꝛ rōnes. idem dicit Inno. si minor redditus ꝯstituit in re vel i persona certo predio dato vel emat nomen ꝙ facit cōstitui creditor: vel emat oīa noīa que talis faciet vsqꝫ ad tpā tale. Naꝫ ꝯtus sit licite secutis nobis. Nā possibile ē ꝙ multis casibus eueniet ꝙ modicū aut nihil pcipient forte superueniente inopia debitoris vel alio simili casu. Ideo tales ꝯtus sunt liciti. ¶ Scḋo querit qualis ꝯtus est iste in terminis decre. nō censet vsurarius. dicit Inno. ꝙ est vēditio non mutuum. Usura aūt formalis committit in mutuo nō in aliis. xiiij. q. iij. c. i. ꝛ. ij. Ideo tales ꝯtus liciti sunt: dū tñ ꝓbabiliter sit dubiū ꝛ verisimile: an plus vel minus sit valitura res: alr si ꝓbabile ꝛ verisimiliter nō sit dubiū sunt ꝯtus illiciti qꝛ sic semper posset dici ꝯhens esse dubiū. Ideo inspicitur verisimilitudo. dicit tñ Inno. ꝙ si plus credidit valiturā rem ꝙ ex intentione est vsurarius. idē dicit si statim erat vēditurus pro cōi precio: ꝛ ꝓpter tpis ꝓrogationē vendidit carius vsurarius est ex mēte ꝛ ꝯtus illicitus cēset: vt ꝓbat. ꝫ. e. nauiganti. ¶ Uenio ad gl. i. ꝛ vꝫ ꝙ lꝫ res in plus emat ꝙ valet per hoc nō peccet vsurarius: qꝛ licitū est ꝯhentibus in precio se decipere ff. de mino. l. in cāe. §. precio: sed si res vēdit plus ꝙ valeat scienter ꝓpter tardationem precij est petm̄ vt hic. Si ignoranter vēdit plus altero alterū decipiente non est peccatū: vt in ꝯrio: dum tñ se nō ledāt vltra dimidiā iusti precij. ꝫ. de emp. ꝛ vendi. cum dilecti. Ibi ideꝫ no. Io. x. q. ij. hoc ius. dicit hoc non ꝓcedere in ecclesiasticis psonis. ideꝫ no. archi. ponens opi. ꝛ Io. tꝫ ꝙ hic glo. xvi. q. i. c. si cupis. Credo ꝙ i ecclesiasticis psonis hoc nō sit licitū. ad hoc de penis c. tuā. idē puto ꝙ ad laicos in foro aīe si ageret etiā ꝺ hoc in foro seculari vel cōtentiose ecclesie ꝯseruarentur iste glo. ¶ Op. ꝙ res vendita tm̄ valet qūtū est vendita: ꝛ sic nō posset hoc dicit petm̄ ꝙ plus sit vendita ꝙ valeat res. Res enim tm̄ valet quantuꝫ vendi pōt. ar. ff. ad trebel. l. i. §. si heres. ff. ad. l. falci. l. pcia. So. dicit glo. ꝙ res tantū valet qūtū vendi pōt: hoc habito respectu ad cōmuneꝫ extimationē: nō habito respectu ad singularē maxime: que sit per dilationē tēporū in soluendo. ¶ Glo. sup ꝟbo vsurarū op. de. c. consuluit: ꝛ remittit ibi. ꝛ ibi dicaꝫ. ¶ Glo. sup ꝟbo venditores. querit an tales venditores plus vendentes ꝓpter precij tarditateꝫ vbi est certum venditionis rem non plus valere tempore solutionis precij sint vsurarij. ¶ Glo. dicit ꝙ sic licet enim cōtractus nō hꝫ formā vsuraꝝ. Pōt tñ hoc fieri in fraudē vsurarum: qui ꝯtractus quo ad penā ꝯparat cōtractui vsuraꝝ: qꝛ qꝺcūqꝫ nomē iponat vsura est. xiiij. q. iij. c. i. ꝛ. ij.



p **Preterea.** Usurarius monitus si ē clericus nō desistens: ab officio ꝛ beneficio suspendit. si aūt laicus excōicatur. h. d. Et diuisio pꝫ. ¶ No. modū ꝓcedendi ꝛ penas cōtumacie ꝯ vsurarios non desistentes tam clericos ꝙ laicos. ¶ No. ꝙ in crīe vsuraꝝ laicus subiectus est ecclesie. ¶ Tertio no. ꝙ non solum ꝓhibet quis exigere: sed etiā recipere. de quo. xliiij. di. c. i. ¶ Uenio ad gl. Querit glo. an vsurarius clericus repellatur ab obtinendo. dicit glo. ꝙ sic: qꝛ si suspendit ab obtēto fortius repellit ab obtinendo. ¶ No. istā glo. Querit glo. an epūs possit cum tali suspenso dispēsare. dicit ꝙ sic post satisfactioneꝫ ꝛ pniam: qꝛ hic non ꝓhibet. de quo glo. remittit ad decre. at si clerici. ꝫ. de iudi. ¶ Glo. vltima op. ꝙ alia pena imponat. ꝫ. e. cum in omnibus. So. ista ꝛ alia imponitur vt ibi dicitur: ubi imponitur vsurarijs monitis vt desistant. ꝛc.

c **Onquestus.** Fructus rei pignorate ꝯputātur i sortem: ꝛ vnuꝫ casum excipit. h. d. Et sic pꝫ diuisio. ¶ No. ꝙ regulariter fructus rei pcepte ex pignore in sorte ꝯputant: alr saperet vsurā. ¶ No. vnū casuꝫ exceptū: i quo licitū est retinere fructus ex pignore pceptos ꝛ in sortē non ꝯputare: casus est in tex. expressus: ꝛ declarat per glo. ¶ No. ꝙ dñs rem suā alteri infeudatā pōt in pignus recipere: ꝙ aūt dicit in re ꝓpria nō consistit pignus: vt. l. furē. in pn. ff. de pigno. actio. intellige ꝙ in re ꝓpria omni iure: sed si vnus hꝫ dñium directū: vt dñs ad ius vtile in emphitheota vel feudatarius nihil ꝓhibet: ꝙ habens dñiuꝫ directū recipiens dictaꝫ rem in pignus ab hñte dñium vtile: vt hic. ꝛ. ꝫ. e. i. in fi. facit. qꝺ no. in. l. naturalr. §. nil cōe. de acqui. pos. ¶ No. ꝙ si habens dñium rei recipiat ipsum in pign⁹ ab eo qui hꝫ ius vtile in eadē re non ꝯputat sibi fructus i sortem. Dñium enim directū in pignus ad ipō vtilis dñij operatur istā fructuū acqsitionē: ꝛ hoc bene ꝓbat istꝺ. c. ꝛ. ꝫ. c. i. ¶ Ultimo no. ꝙ ecclesia creditrix pōt vti retentiōe rei proprie ꝯ illum a quo hꝫ cām: ꝛ sic pōt opponere exceptionem dñij. Per istā decre. dicunt doc. vnū: ꝙ cum hec decre. dirigitur vniuersitatū sicut nō est licitū particulari hoi mutuare ad vsurā: sic nō est licitū vniuersitati vsuras recipere: qꝺ fa. fm Io. an. ꝯ ciuitates italie que recipiunt vsuras: ꝛ remittit ad Ray. in summa. e. ti. in penul. col. ꝟ. qꝺ ꝺ cōitatibus: alia non scribūt doc. ¶ Uenio ad glo. Glo. i. op. ꝙ debeant expense deduci. ꝫ. c. primo. fatet cōtrariū qꝛ redditus nō dicūt nisi deductis expensis vt ibi. ¶ Querit glo. vltima an interdum eccl'ia tꝫ rem feudalē ꝛ redditus pcipit dꝫ hic seruitium a vasallo. dic ꝙ nō. de feu. c. i. qꝛ id esset vsura. de quo remittit. ꝫ. c. i. ꝛ dicit glo ꝙ alius casus. ꝛ sic secūd⁹ ꝛ tertius. ꝫ. eo. salubriter. de quo dic vt ibi. ¶ Dat glo. tertiū casuꝫ qñ vsura non petit vt vsura: sed vt interesse. Exēpli gr̄a vendo tibi fundū tu pcipis redditus ꝛ nō soluis preciū in termino: pondera in termino: qꝛ loquit qñ subest culpa: potero iterū petere vsuras tanꝙ interesse redditum pceptorū: ex quo nō soluisti in termino. C. de vsuris. l. ij. cū si. Nā dānum ꝛ expēse peti possunt fm canones. xij. q. ij. si qs. cum si. ꝛ maxime in cōtractibus bone fidei. Non ob. ꝙ dr: ꝙ qcquid sorti accedit est vsura: qꝛ id in mutuo vel vbi aliqd in fraudē vsurarū extorqueret. Uel dic ꝙ nō accedit sorti: ex quo alteri iteresse applicatur seu cum eo cōputat. Unde cōcludit gl. ꝙ duo debent esse ꝯtractus: q debent esse granati vt mutuū ꝛ si nō est gratuitū vsura est: iuxta illud. Mutuū dātes nihil inde sperātes. ꝫ. e. consuluit. Itē cōmodatū non est gratuitū recepta inde pecunia desinit esse cōmodatū ꝛ in locationem trāsire vꝫ: non tñ est vsura. dat glo. aliū casum: qñ vēdo tibi fundum hac lege: vt qñcūqꝫ tibi soluero fundus ad me reuertatur. C. de pac. inter emp. ꝛ vendi. l. iij. Isto casu licitum ē fructus lucrari: ꝛ sic aliqd vltra sortem recipere: ꝛ hoc nisi preciūm sit modicū: qꝛ tunc ꝓsumit vsurarius contractus. ꝫ. de emp. ꝛ vendi. ad nostrā. precipue si emptor cōsueuit vsuram

committere vel exercere. e. de pigno. illa nos. Itē cōmertiū vbi pecunia daf ad pōpam: q2 possunt inde merces recipi: q2 non est mutuū: sed potius locatio. ff. cōmoda. l. si merces. §. penul. cū. l. se. So. vbi aliqd apponit noie pene: dū tamē non in fraudē vsurarū: quo casu potius vr interesse q̄ vsura. Aliquos casus habuistis. e. ti. c. i. vbi vltra sortē licitū est aliqd recipere. Adde aliū casū. s. e. in ciuitate. in prin. q. s. qn emo fructus alicui castri ad tps. ¶ Octauus casus qn pecuniā mutuo illi cui vellez nocere: q2 est hostis. xiiii. q. iii. ab illo. Unde vr q ab hostibus fidei licite vsura recipiaf. Et per hoc dicunt iudei q a christianis licitū est vsuras recipere. ad hoc qd ha. deutro. xxiii. Nō feneraberis fratri tuo pecuniā vel aliā rem ad vsuram: sed contra eos est. xxviii. c. fenerabis gentibus multis: et a nullo fenus accipies et aduena fenerabit tibi: et tu nō fenerabis illi. ad qd. s. e. post miserabilem. §. penul. et ab illo negatiue intelligaf. i. sicut illi nocere desideras: et sic a nullo exigas vsurā: vel q̄ vsura licite exigaf ab hoste: nō ideo per iudeū a christiano possunt exigi: bona enim hostiū exponunf: sed nō christianoꝝ. Nec iudei sūt hostes: et qd fauore et. ff. de legi. l. q fauore. ¶ Nonus casus. s. eo. c. fi. ¶ Decimus casus vbi est creditor rōne mutui q fecit laborē sibi in cuius cōpensationē fecit fructus ex re sibi obligata pceptos facit suos. de quo in sūma. e. ti. §. in ali quo. ¶ Undecimus casus qn aliqd vltra sortē sponte oblatum recipit sine pacto. Caueat tn̄ ob intentione corrupta: iuxta no. in. c. cōsuluit. xii. in fideiussore. ad qd no. de fideius. c. peruenit. et in regula dānū. de reg. iur. lib. vi. vn̄ dat Host. versus. Feuda fideiussor p dote restituēda. Uēditio fruct⁹ cui velles iure nocere: Uēdes sub dubio tunc post tpa soluens. Pena nec in fraudē legis cōmissorie gratis. Dās socii pompā plus sorte modia dat istis: feuda vt hic et. s. de feu. c. i. fideiussor. de fideius. peruenit. pro dote. s. e. c. salubriter. stipendia clerici. s. e. c. i. venditio fructuū: iuxta no. s. e. in ciuitate. An velles iure nocere. xxiiii. q. iii. ab illo. vēdens sub dubio: vt. s. eo. c. fi. post tpa soluens: vt. l. ii. C. de vsuris. pena nec in fraudē: vt. s. de arbi. cū dilecti. lex cōmissoria: vt. l. le lis cōmissorie. C. de pac. inter emp. et vendi. gratis. hoc tn̄ intellige: vt. s. c. consuluit. dans socii pōpā: vt. l. si tu. §. non potest. et. l. se. ff. cōmodati. Antonius de Butrio.

t **Cum nos.** Heres vsurarij filius vel extraneus vsuras restituere cōpellif. h. d. Cōis diuisio. scda. ibi. tue. ¶ Nota dum dicit de extraneis nō dicit quo iure fuit deuoluta: an iure hēditario: an alio iure. Jō pōdera. ¶ Not. q de iure canonico heres tenef ex delicto defuncti inq̄tum vires hereditarie patianf. ¶ No. q heres vsurarioꝝ extranei vel sui cōpellunf ad restituendas vsuras defuncti: et possunt cōpelli p penas statutas cō vsurarios. Alia notabilia nō habetis hic. ¶ Attendatis ad duas. q. doc. Prima est an heres teneaf ad restituendas vsuras ex psona sua an ex persona defuncti. Hosti. dicit q ex psona sua tenef si decessit impenitens defunct⁹: et tenef in eo q ad ipsius puenit: iuxta no. s. de sepul. sup eo. alias si penitens est tenef ex psona defuncti: quomodocunq obligatio habuit ortum ex facto defuncti: et determinaf etiā in heredē. et s̄m hoc in crimine pōt exponi. i. inerie vel referri ad verbū defunctus. et dicit Innoc. q non solū ad vsuras tenebif: sed etiā ad oē dānum: qd rōne vsuraꝝ cōtingit debitori. ¶ Scdo quero an p rescriptū impetratū cō defunctum possit heres cōueniri: vr q sic: q2 possit cōstringi ea pena qua possit primus defunct⁹ vt hic sic per rescriptū. Gui. in spe. de lega. §. restat. vbi. item mortuo tenet q non pōt cōueniri heres ex dicto rescripto: nisi citatio defuncti pcesserit: ita q habes recurrere ad no. s. de rescrip. significauit. et que dixi. s. de iude. q2. Nec ob. ista decre. que vult q eadē actione cōueniaf heres qua defunctus: qd verū est qn conuenif coraz ordinario: sed secus si corā delegato: q2 rescriptum non fuit cōtra heredē nisi ppetuatū sit in dicto. c. significauit. ¶ Ueniamus ad glo. Gl. i. ibi oia obligata sunt. ¶ No. bene q oia bona vsurarii sunt obligata pro restitutione vsurarū: et sic pōt agi hypothecaria: qd no. et singula glo. et cū cōclusione glo. trāseunt doc. vt alter heredum alio nō existente soluēdo possit vsq ad res hereditarias cōueniri: sed ꝓsupponit glo. q oia bona vsurarii sunt obligata tacite pro restitutione vsuraꝝ: et hāc glo. tenuit. Gui. et phi. Et dicit Gof. q multi tenēt adeo q est opi. cōis: sed ita recitat Jo. an. in. c. q̄q̄. e. ti. lib. vi. Sed dicit Hostié. q sic vr q bona vsurarij non sunt tacite obligata. Ideo si transferat ad tertium non possent conueniri pro vsuris. Nec esset distinguendū s̄m eum. An ex titulo lucratiuo: an oneroso peruenīant. Saluo nisi forte in re empta ex pecunia fenebri: q2 tunc posset predicta distinctio pcedere: vt est dictum. s. e. cū tu. Sed alia bona que empta pbanf ex dicta pecunia nō sunt obligata nec reperif iuramentū. et istis verbis vtif: et est contentus Jo. an. in nouella. vbi dicit hoc non esse cautū in iure. Tn̄ in glo. ordinaria sup verbo paupertates lz procedere opi. s. q sint hypothece obligata: et ideo pp̄ter hoc in eadē glo. determinat q locutus est p̄teriti tpis: quo ad ipsos soluentes vsuras: hoc vide in. c. q̄q̄. e. ti. li. vi. Et vide no. etiam per Frede. de senis cōsilio suo. xxx. alr̄ dicit Hostié. q si cōtrariū diceref: q multe aie illaqueate essent et illaquearentur: q non est dicendū nec scribendū: et p hoc vr ista decre. q2 licet generalr̄ sit formata qd. Tn̄ se restringit in fine qn iure hereditario puenit. Ita q papa rn̄dit se restringendo ad heredem non aūt simpliciter ad extraneū: et sic non tenef ipse extraneus etiā si bona deueniant in ip̄m ex titulo lucratiuo: vt. l. eris alieni. et. l. si pater. C. de dona. et. l. fi. C. de acq. pos. Et sic vult q demū cōuenif ille ad quē bona deueniunt sub noie heredis: et sic res non sunt obligate. Et hoc est tandum. s. q non hz hypothecariaz: et sic concludif q non sunt obligata: alr̄ sequeref: etiā si in titulo singuli peruenirent possit peruenire: cuius cōtrariū innuit decre. et hanc opi. vidi seruare in practica: et ita teneaf: lz quidam allegant q cōtraria opi. esset cōis: sed q̄cunq dixerit dicat q dicta opi. iure non pbatur. In predicta. q. facit dubiū: an iter heredes obligatio que descendit ex cā hereditaria sit ipso iure diuisa: et vr q sic. in. l. pacto successoꝝ. C. de pac. et. l. si ob eo. C. de nego. g. si ita est: ergo si vnus efficif postea non soluendo: non vr accrescere onus suū: vt. l. legatoꝝ pacto. ff. de le. ij. Secus aūt qn non fit data diuisio ipso iure: sed aliquo iure beneficio: vt. l. inter eos. ff. de fideius. Et glo. illa que accrescit alij: q2 illud onus fundat se sup obligatione: vt hypotheca contracta in bonis defuncti vsurarij: vt. s. e. cū tu. que opi. si est vera bona est solutio huius glo. s. q alij teneanf et accrescat eis on⁹ istius defuncti. Si aūt bona non essent obligata put tenēt qdā: tūc solutio glo. est dubia. Nā si est obligatio ipso iure diuisa. per legez. xii. tabu. et no. in. l. si plures. C. de condi. in ser. quodammodo inopia supueniens in psonā vnius augeat personalē obligationem alterius non hz rationem. Nā ob. q heres repńtat personam defuncti: q2 intelligitur p parte pro qua est heres: vt. l. i. de pacto. stipu. pro partibus: ergo pro quibus non est heres est habendus vt extraneus q possideat bona vsurarij: contra quez non transit personalis obligatio: vt. l. i. §. si heres. ff. ad trebel. Cessante igif hypotheca in bonis alterius vr ex opi. vnius superueniente aliom non ignorare: nisi in fauorē aie vsurarij qui penitens decessit. Aliud vr dicendū nobis q scribere hic placet partem suaz: dicit tamen Jo. calde. q tenendo opi. glo. debet intelligi q tunc potest procedi contra alium. s. primo facta excussione: vt insti. de lega. §. si res aliena. vel nisi esset facta diuisio contra ipsos heredes per agentē: q2 vtrunq ab initio conuenisset vel partem extra iudiciū ab altero suscepisset. de quo dic vt no. in. l. si creditores. C. de pac. et in. l. inter eos. ff. de fideius. Hic incidenter queritur q2 in oneribus ipsius communis vnus non potest soluere partem suam: an ad hoc alii teneantur. dicit q aut est onus personale iniunctū: et tunc si non potest expediri per vnū expediatur per alium: vt. l. oneris. §. i.

ff.de mu.e oneri. Aut est onus qd consistit in pstatione pecunie vel silex: tūc si est onus qd imponit̄ vniuersitati simpliciter: lȝ aliqui non sint soluendo adhuc tenet̄ vniuersitas: q₂ censet̄ eadē: vt.l. pponebat̄ ff.de iudi. Aut iponit̄ onus vt quilibet de vniuersitate: tūc vnus p alio nō tenet̄: vt in auē. vt nulli iudi.§.j.colla.vi. Aut onus ipositū est onus reale: vt tributū qd soluit̄ pro rebus: ꝛ tūc vno nō soluente alij grauant̄: ꝛ eis assignat̄ portio nō soluentiū: vt.l.fi.C.de acti.tribu.ꝛ.l.i.C.de censi.ꝛ agri.de quo vide in spe.de censi.§.non dicendū.v.qd si vniuersitas.ꝛ v.se. ¶ Sed qro an heredes vsurarij teneant̄ ad restitutionem vsurarū vltra vires hereditarias. dic q̄ non: si fecit inuentariū: vt.l.fi.C.de iure deli.ꝛ no.ē.de rapto.ex lris. Si aūt nō facit inuentariū. Hostie. dicit q̄ non tenet̄ vltra vires hereditarias in foro ꝯscientie: sed Frede. dicit q̄ lex humana ꝯdita ab eo qui hȝ ptātē eā condendi: manifestā non ꝯtinens iniqtatem obliget in foro conscie. Sed in casu qōnis nr̄e dicit q̄ nō teneat̄: q₂.l. sancimus nō obligat in foro cōscie: sed q₂ realis obligatio q̄ descēdit e delicto: nō afficit heredē vltra id qd ex dlicto puenit: vt.l.vna.C.ne ex delic.defunc.ꝛ sic facere vel non facere inuentarium: nihil pertinet ad illa tradita: que alias non obligant heredē vbi est obmissio inuentarij: qd pdest creditoribus eo casu vbi creditores poterāt agere ꝯ heredem. Quod aūt heres nō teneat̄ ex delicto defuncti: etiā si nil ad eum peruenit ex delicto statuit̄ iure canonico: vt pȝ in eo qd legit̄.ꝛ no.de sepul.c.fi.cū sua mā. Canon qui in hac parte grauat heredē vltra ius ciuile voluit equitatē pferre ꝛ nō teneatur pro delicto defuncti vltra vires hereditarias: vt dedō .c.ex lris.ꝛ I.e.ti.c.ij.lib.vi. Et sic eqtas monet ꝯpilatorē iuris canonici ad statuendū q̄ heres qui hȝ oīa bona defuncti illicite quesita teneat̄ ad restitutionē illicite quesitorū: ēt si illicita non puenerint ad heredē: ꝛ etiā lis non fit ꝯtestata cum defuncto: ꝛ eadē equitate fuit statutū ꝛ vltra vires hereditarias nō teneant̄. Ista sunt verba dn̄i Frede.de senis suo consilio.xxij.que bene no.ꝛ vide Jo.an.e.ti.c.ij.lib.vj.in nouella super glo.iij.vbi facit mentionem de frederico.

c **Consuluit.** Mutuans ea mente vt plus forte pcipiat nō dās parabolam iuramentimisi q̄ inde recipiat vendens rē plus debito: q₂ solutionem precij differt seu retardat tenet̄ ex his in iudicio aiarū.h.d. In prima ponitur consultatio: tria dubia cōtinens: ad que simul respondet.ibi.verū. ¶ No.p̄ q̄ pceptū vltra sortem sine pacto ab initio ꝯtractus: ex mente tn̄ mutuātis tanq̄ vsura in foro penitentie est restituendū. ¶ Scdo no.q̄ pceptū vltra sortē ppter dilationē solutionis ꝛ ampliationē termini ad soluendum vsurā censet̄. Unde sicut pceptū vltra sortē ex cōuentione a principio cōtractus inita vsurā inducit. Ita q̄ perceptum ex ꝯuentione tacita vel expressa post ꝯctum dudū initum. ¶ No.q̄ vendens rē maiori precio ppter tardationem solutionis eius vt vsurarius satisfacere in aiarū iudicio compellitur.allegat auctoritates in tex.positas. ¶ No.ibi mutuum dātes ꝛc̄.ꝛ sic oīs spes in mutuo ꝛ oīs supabundantia est vsura. ¶ No.q̄ mala intētio obligat quē in foro cōscientie ad restitutionē eius: qd male accepit. Examinemus intellectū decre. ¶ Quero qd vult dicere parabolā iuramenti: Dicunt doc. forte creditor nō vult progare terminū ad soluendū in quo qs est obligatus p iuramentū: ita q̄ nō vult prograre terminū ad soluendū ex iuramento: ꝛ sic nō vult dare parabolā iuramēti.i.progationē: mō certe si ppter hoc aliquid recipit: vel forte iurauit se nō absentat̄ de certo loco: petit a creditore vt det parabolā recedendi ad certū locum: certe si aliquid recipit creditor ppter hoc illicite recipit: siue pacto recipiat: siue non: q₂ debitor sit consuetudinem creditoris: quia al's non relaxaret: quia consuetudo patrissa. consideranda est pro quo.l.vel vniuersorū.ff.de pigno.acti. Sed an dare mutuum sit in precepto. Doc. q̄ sic in casu necessitatis: quo casu oīa sunt cōia.xlviij.di.c.sicut.xii.q.i.c.fraternitatis.ꝛ.c.i. Sed an mutuans ciuitati cū pacto vt habeat remissionem collectarū an sit vsura. Dicunt aliqui vt spe.ꝛ Gui.in spe.e.ti.in fi.q̄ non: ꝛ ad lrām istā hic dicit q̄ nil debet sperare.s.lucri: sed remissionē collectarū pōt sperat̄. Jo.an.dicit posse hoc pcedere in collecta incerta: sed in certa secus q₂ remittere idem est q̄ dare.ꝛ sic esset vsura. ¶ Quero vlterius an aliquis mutuans sine pacto ex spe habendi maiorem qūtitatē: an teneat̄ ad restitutionē actualē: an vero hoc peccatū sola cōtritione tollat̄. Quidā q̄ sufficit sola contritio: q₂ non est formalis vsurarius nec actualis: sed mētalis. Ideo sufficit mentalis contritio: nisi creditor aliqd faciat per qd artat debitorē ad plus soluendū: ppter qd debitor necessario dare id cogat̄: puta negando progationē termini vel recipiendo cautionē maio᷑s summe. Alij vero tenentur sequi Inno.ꝛ hosti. velut tutius q̄ tenet̄ ad restitutionem actualem: ex quo principaliter ducunt̄ illa intentione ppter corruptum mentem a principio: secuta actuali datione: iō postea requirit̄ actualis restitutio. Et q₂ aliud ī symonia mentali: aliud in vsura mentali. Doc.ponunt.ō symo.c.fi.ꝛ q̄ dicitur vsurariū mentalem nō obligari ad restitutionem: verū est: qñ non inducit̄ principali intentione ad plus habēdū: ita qñ secūdario ꝛ non principaliter ponebat̄ spes in lucro: secus si habeat intentionē principaliter plus habēdi: q₂ tunc tenet̄ ad restitutionem: ꝛ hoc credo q̄ sit ipsa veritas. ¶ Uenio ad glo. Glo.j.l.falsa est. ¶ Glo.sup verbo sperantes op.q̄ danti mutuū licitū sit aliquod sperare in seruitium saltim secūdario.lxi.di.qd proderit.ꝛ.lx.di.si officia. So.principaliter spes lucri aliquid sperare vel recipere vltra sortem est vsura: sed sperare seruitium secundario nō in retributionē principaliter mutui: sed anteriora obligatiōis sic. Nam nāliter est obligatus ad anteriora.ff.de peti.here.l.sed ꝛ si.§.cōsuluit. Dicit tn̄ Oldra.q̄ ista nālis non pōt deduci in ciuilē vel in pactū: qd no.xiiii.q.iii.c.i.ꝛ hic p gof. Hosti.de hoc tractat in sūma.e.ti.§.fi.v.sed qd si. Q si q̄ quis obligat̄ ad id ad qd sine peccato tenebat̄.de elec.significasti.de preben.significatū.ꝛ dicit hosti.q̄ iudex principaliter ponēs spem in remuneratione vendit iusticiā.xi.q.iii.q recte. Idem in ordinante.i.q.i.ordinationes. ¶ Glo.vltia op.q̄ non sit vsurarius vendens carius.ē.e.in ciuitate. So. quo ad iudicium aīe iudicat̄ vsurarius: quo ad iudiciū contentiosum non: vt ibi. Unde dicit glo.q̄ inducendi sunt: sed non ꝯpellendi: nec tanq̄ vsurarij puniendi: ꝛ sic intentio facit quē vsurariū secuto effectu.xiiij.q.iij.c.i. Hostie. dicit q̄ etiam si cōfiteat̄ is ꝯtra quē agit̄ in iudicio cōtentioso suā intentionē prauā. Si petebant̄ vt vere vsurarius absoluetur ppter ineptam petitionē nisi propter periculum anime dicatur aliquid speciale.de iudi.dilecti.de cogna.spiri.sua.sȝ si petebantur vt quasi vsurarium iniuste ꝛ contra salutem receptum: fiet condemnatio s̄m eum.ꝛc̄.

q **Quā pernitiosum.** Breue est non summatur ꝛ nō diuiditur. ¶ Not.ex decre.q̄ manifestus vsurarius non auditur appellans.

¶ Pro intellectu decre.quero de veritate casus decre.dic hosti. intelligendū cum dicit se vsurariū non esse vel non corrigatur. Inno.vero dicit q̄ audiret̄ appellans a sn̄ia. Dicit tamen q̄ alij dicunt cōtrarium.qd durū est sentire: lȝ enī notorium sit aliquē esse vsurariū: non tamen est notoriū q̄ cū P.vel.M. dicit ergo q̄ istis agentibus cōdemnatis non valet appellare: non vt verū: q₂ prohibent appellare super eo quod est notoriū: q̄ hic non est respectu titij vel martini: sed in genere: ꝛ hoc sentit glo. Operabit̄ ergo notoriū q̄ dicit Hostien.ꝛ pcedit̄ in hoc crimine sine strepitu ꝛ figura iudicij: vt in cle.dispendiosam.de iudi. ¶ Op.q̄ hoc non debeat denegari vsurario: q₂ beneficium appellationis nō denegat̄ predoni.ē.de resti.spo.ex lris.nec excōicato: vt.ē.de excep.significauerūt. Item est iur.beneficij: vt.l.i.de ap.ergo nemini est negandū. Quidā dicūt q̄ ideo non audit̄ vsura

rius appellans:sz raptor sic:q2 vsurarij delinquunt 9tra no-
uum e vetus testm.ē.e.q2 in oibus.Et si dicas eodē modo
predo:respondet q magis delinquit vsurarius:quia sub co-
lore boni delinquit:q3 predo qui aperte delinquit. Sz Jo.
an.dicit q non videt hanc differentiam inter raptorez e vsu-
rarium. Unde dicit in vtroqz si sint notorij e manifesti non
admittit:alias sic.ē.de ap.cum sit romana.in fi. ¶ Ad glo.
op.q audiat appellans.de ap.vt debitus. Sol.intellige q
vsurarij erant manifesti sicut dicitur in aliis criminibus vel
quando nō appellat ex legitima causa vt in 9rio. ¶ Glo.
.j.ibi.iustam causam rc.cum cā iusta non appellandi est.rc.

p **Post miserabilē.** Per subtractionem cō-
munionis christianorz ecclesia iudeos cogit ad
vsuras restituendas.h.d.Et ponit duplicē pro-
uisionem 9 iudeos vsurarios.scda ibi.e donec. ¶ Not.ex
decre.aperte q laici se possunt intromittere de crimine vsu-
rarum e 9pellere vsurarios ad restitutionem.de quo in cle.
dispendiosam. ¶ Scdo no.q ex hoc q crimen vsurarum
vz in ixtim ptinens ad iurisdictionem tpalem. ¶ No.q in
crimine mixto ecclesia hz potestatem in iudeū inquantū de-
linquit 9 christianum. ¶ No.q directe negotū aliqd con-
cedit indirecte qn directa via deficit ex potestatis defectu e
non indirecte. ¶ Pro intellectu decre.op.e vi.q vsura vel
contractus vsurarius ptineat ad iudicē ecclesiasticū:vt not.
Pau.de leaza.in cle.dispendiosam.de iudi.e p Bar.in.l.
titia.ff.so.ma.e de iureiurā.ex lfis.Glo.dicit casūz vsurariū
esse quasi spūalem.ergo notabile primū non stat.So.cōtra-
rium pcedit quando agit de eis:vt de peccato vel dubitat
an sit vsura vel 9tractus vsurarius:q2 sic spectat cognitio ad
iudicem spūalem e ecclesiasticū:sed notabile pcedit quan-
do agit de vsuris tanqz solutis indebite:vt.j.e.quāto.q2 tūc
officio secularis iudicis repetuntur vsure:vt indebite.e vi-
de qd no.Jo.an.j.e.c.i.lib.vi. Alia non habetis extra glo.
¶ Ueniamus ergo ad illas. Glo.j.querit an iudei subiici-
antur legibus secularibus.dicit glo.q sic.viii.di.quo iur.C.
de iudeis.l.iudeis.Nā ad principes veniunt vt ptegant.de
iude.nullus.pari rōne alij defendendi sunt eos.ar.ē.de mu-
tu.peti.p totum. Maxime in his in quibus leges suā offen-
dunt.Leo.consuluit. Nam e vetus testm:sm doc.q ipsi ap-
probant:vsuras phibet.ad qd no.ē.e.conquestus. ¶ Glo.
vltima sup verbo denegari querit:an pēa corporali possint
per ecclesiā puniri.dicit q sic.xxviii.q.sepe.in fi. Ita tn ad vi-
dictam sanguinis non pcedit.de rapto.in archiepatu. Nō
ob.ii.q.j.multis:q2 nihil ad nos.de his que foris sunt rc.p
in deum offendunt:sed secus quantū:alias quando hoiem
offendunt. Uel secundo id de directa cohertione quā inter
eos non exercent:secus de vindicta vt hic.e.ē.d deci.deterio-
res:e etiā pter delictū efficiuntur.de foro ecclesie.de indi.
nouit.de foro compe.cum sit.de quo.ē.vide iudei.

t **Uas.** Usurarius qui fecit debitorē iura-
re de soluendis e non repetendis
vsuris:ecclesiastica censura 9pellit ab actione p-
sistere e pceptas restituere.h.d. Consultatio e
responsio.ibi nos igit.decre.leuis est.ibi nō repetant.s.solu-
tas.e ibi.solue.s.in futurum. ¶ Not.ex decre.p q non ob-
stante iuramento de vsuris non repetendis iudex ex officio
debet 9pellere vsurariū ad vsuras restituendas:e sic lz iura-
mentum de non repetendis vsuris excludit repetentē.ē.de
iureiuran.debitores.tn non excludit recipientem ex officio
iudicis:vsurario ad restituendū 9pulso. Et sic habes vnuz
in quo iudex ex officio supplere pōt.ad hoc.ē.de iureiuran.
ad nram. ¶ Scdo not.q iurans non mouere questionem
sup vsuris in futurū exsoluendis officio iudicis 9pellit vsu-
rariū ab actione desistere. Alia nō habetis in decre.nisi vnā
oppositionem quā faciunt doc.sup lfa. Naz vz p tex.in que-
stione q sit sup illuus:q2 vz his repetere idem e vr eadē que-
stio in primo qsito e in scdo:ergo rc. Doc.saluant vno mō e



hoc sequebatur ponendo casum.s.vt prima qd sit de vsuris so-
lutis.Secunda de soluendis in futurum:vt dixi in lfa apo-
stillando. ¶ Alius intellectus est e iste aliqualiter causat lit-
teram.s.q prima questio sit qn creditor exegerat iuramen-
tum de non petendo cautionē de repetendis vsuris.Secun-
da questio sit de vsuris solutis quas iurauit non repetere:e
sic expone lfam.ibi vsuras non repetunt.i.cautionē de exi-
gendis vsuris non petant tenearis qd vultis. Jo.an.in calde.
per hunc tex.indistincte tenuit q iudex secularis esset cōpe-
tens iudex qualitercunqz ageret de ipso crimine vsurarum
quanqz sm ipsum 9rium de consuetudine seruet:quitqd sit
tenete q hic no.p Jo.an.in cle.dispendiosam.de iudi.e per
Pau.in cle.j.e.ti.rc. ¶ Uenio ad glo.querit glo.j.in fi.an
hanc relaxationem possit petere:q2 iurauit. Dicit glo.q sic:
q2 illi non renunciauit cū adhuc sibi non 9peteret.de renun.
.c.penul.immo etiā si iurasset non petere relaxationez audi-
retur petens p viam denunciationis.e dato q hoc faciat ob
priuatum cōmodū vt vsuras rehabeat:tn in 9sequentiā hoc
prodest aduersario qui penitere nō potest nisi restituat.viii.
q.i.Et sic duo sunt remedia in repetēdis vsuris. Primo re-
petendo per officium iudicis.Secundo petendo relaxatio-
nem debiti iuramenti.de primo loquitur decre.nostra pro-
prie.de secunda de iureiuran.ad nostram rc.

q **Uia frustra.** Non audit vsurari-
us p rescriptū impe-
tratū sup recupandis vsuris:nisi prius restituat
quas extorsit.h.d. Ponit statutū cuius cām p-
mittit.ibi.statuimus. ¶ Not.primo prin.decre.q ex eo q
quia non potest iuuari qd impugnat. ¶ No.secūdo q vsu-
rarius sup restituendis vsuris quas alteri dedit satisfecerit.
Et sic no.casum quo quasi spoliationis exceptio facta etiā
de tertio obstat agenti. ¶ Tertio no.casūz in quo criminis
exceptio 9 tertium cōmissi admittit 9 agentem:e sic no.ca-
sum vbi de iure tertij licitū est opponere. ¶ Quarto no.q
p ista vba nullatenus audiat cā ptās opponendi dilatoriaz
vbi pscrunt a lege vel statuto. ¶ Uenio ad dicta doc.e q
ro. Usurarius agit ad repetendū vsuras:cōparet aduersa-
rius e 9 eū opponit q vsuras nō soluit ita q repellit ab agē-
do. An iste vsurarius aliqua via possit cogi ad restituen-
das vsuras agente vsurario repulso. Dicunt doc.e fuit di-
ctum Hosti.q lz vsurarius repellat ab agendo vt hic:nihi-
lominus officiū iudicis non quiescit:e iudex ex officio ha-
bebit 9pellere illum cōuentū vt satisfaciat de vsuris nō agē-
ti:sed illis quibus dz satisfacere agens:e a quibus agens ex-
torserat vsuras nihil allegāt pro hoc dicto:tene menti q di-
ctum est notabile. ¶ Op.vz hic q vsurario pter delictū
denegat executio iuris ppri. Cōtra.iiii.q.vi.oib9.e de resti.
spo.olim. Itē eū qs vbi dr q criminis obiectu ciuilis actio
non retardat. So.illud generale hoc spāle in odium crimi-
nis.vnde sm Uin.vsure repetunt pter crimen cum oīno
indebite sint.ē.e.c.iij. Aduerte tn q lz repellatur vsurarius
agens tn auctoritate superioris possit cogi restituere rē illis
quibus agens extorserat. ¶ Quero an cōmittens in legez
pdat priuilegiū alterius legis sup alio disponentis:an eius-
dem tm 9 quē delinquit. Glo.dicit q pdit priuilegiū illius
legis in spē tm 9 quam delinquit:vt si peccat 9 legē que di-
ctat vsuras restituendas nō iuuat legē:que dicit sibi vsuras
restituendas non alteri: aīs puniretur in quo non peccauit
qd est absurdū. ¶ Uenio ad glo. Glo.j.op.q non pdat p-
uilegium etiā eiusdem. Nā dictat ius q sit deferendum ap-
pellationi:aperte dicit.c.q decanus non detulit appellatōi:
e tunc non valet appellatio sua.ē.de ap.dilectis. So.ibi va-
luit appellatio nō ex psona appellantis:sed pter iudicis fa-
ctum:q2 appellationi detulit:vñ de iure carere debebat le-
gis auxilio:sed factū iudicis eum iuuauit. ¶ Scdo op.q
delinquens 9 vnā legē pdat beneficium alterius separatē.ff.d
ritu nup.l.filio patroni.vbi si patronus ducat libertaz igno-
miniosam pdit beneficiū alterius legis:que dicit q liberta

non potest nubere alteri inuito patrono. So. dic q ibi per dit legis priuilegiū non totaliter separatē; sed negatio conne xe de quo agebat vel id fuit statutū a lege in odiū patroni libertam ignominiosā ducentis. ¶ Oppo. tertio de. l. au xiliū. ff. de mino. xxv. an. vbi minor delinquēs pdit priuilegiū legis illius cuius vigore restitutionem petere poterat: q lex totaliter est sepata. So. dicit glo. q illa lex loquit in crimine in quo dat restitutio. Uin. dicit in. c. fi. de immu. eccle. q de linquens ꝯ legem gnālem pdit priuilegium legis gnāl aliē vt. l. auxilium preallē. sed non priuilegium legis spālis vel pri uate nisi tale priuilegium tollat p offensam iuris cōmunis. C. vbi & cri. agi. opor. auc. qua in prouincia. dic q si offensa contra legem priuat offendentem causis necessariis ad pri uilegium alterius legis: vt dicta. l. auxilium: q leso dat resti tutio ex sui facultate sed si delinquit non ex facultate: sed do lo est lesus: si non priuat cōis legis rē. tunc si pper odium lex priuat aliquo beneficio alterius legis illaꝫ seruā. Si non appareat lex non priuat cōmodo alterius legis. Hostien. dus ē. Opi. glo. tenet hostien. nisi esset offensio erga fidē ca tholicam: et in regula desiciat. ꝫ. de reg. iu. ¶ Querit glo. ii. quid si vsurarius sit paratus cauere et restituere. dic q possit agere ex rescripto ad vsuras repetendas. Dicit glo. q si est soluendo non sufficit cauere: allegat de re iudi. cū aliquib'. Si non est soluendo. dicit glo. q sufficit prestare cautionē de vsuris restituēdis: q possit ex rescripto petere: allegat de re iudi. q ad ꝯsultationem. cum si. Uel sufficit illum cui vsure debent contentari cautione. ¶ Querit glo. in ꝟ. Item qd si non appareat aliquis vsuras repetens ab vsurario qui im petrauit rescriptum sup restituendis vsuris. dicit Jo. an. q sufficit q mittant preconium vt quicunqꝫ debeat habere vsu ras ab impetrāte compareat: et nullo compente. dicit q po terit vti rescripto sicut purgat in se vitium furti quando inue nit rem misso preconio vt compat in cuius est res. ff. de fur. l. falsus. §. qui alienum. Glo. dicit q si manifestus est vsu rarius vel pbari potest p conuentū ipsum esse vsurarium non audit sup restituendis vsuris: q vel sunt psone certe q bus vsure debent: et non relevat a peccato pper quod re pellit: nisi vsuras illi restituat vel est incerti: et tunc non re leuat a peccato nisi vltimate ipsas restituat pauperibus. Cū ergo peccatum sit q ipsum repellat: patet q cū non sit a pec cato exutus p solum preconium q poterit adhuc repelli. di cunt doc. q dictum glo. procedit vbi est manifestus vel p bari posset: sed si tñ esset infamatus et aliter probari nō pos set vtilis esset prima practica vt mitteret preconium ad infa miam purgandā et publicatio sufficit in ecclesia non p mo dum preconij. ar. qui si. sint le. relatū: immo etiā sufficeret re quirere illum qui est certus: et si remitteret vel nollet recipe re admitteret hoc agens: fm doc. Jo. an. dicit q hoc dictū est verum in remissione: et si esset absens et speraret de eius reditu pecunia esset deponenda. C. de vsuris. l. acceptā. et de mum in petitis prouidet. Et dicunt doc. hanc exceptionē p poni debere añ litis cōte. de reg. iu. inter. et dicit Hosti. eam probandā ī. octo dies. ar. ꝫ. de excep. pia. lib. vj. de sen. exc. so let. e. lib. dicūt tñ doc. q ad hanc exceptionem probandam non admitteret nec ꝯ eum ꝯ quem rescriptum non esset im petratum cum ad eū non extendat ꝟtus rescripti. ad hoc de offi. dele. c. penul. Eadē gl. in ꝟ. itē quid est valde obscura: pone q pendente qōne de vsuris ꝯ vsurariū et appellatione sup vsuris ipse vsurarius impetrauit ꝯ illum sup aliis vsu ris restituendis vel ꝯ tertium: an debet prius expediri cau sa appellationis. Glo. dicit q sic: q non audit ad agendū vsurarius donec vsuras restituat. Oportet ergo q discutia tur prius an vsure sint restituende: nec ne anteq̄ audiat sup huiusmodi petitione vel rescripto. Et hoc limitat glo. verū quando ipse vsurarius appellauit in prima causa: hoc tenet Uin. q debet sibi agens imputare si litē protrahit: sed si p tractio litis non esset ex pte agentis: et exceptio haberet locū et obscurꝫ tractum non impediret petitio vsuraꝫ quaꝫ cau sa est liquida. C. de compensa. l. vlti. ad idem de ap. consti tutus. el. ij. et de accu. accedens. et dicit hoc seruandum in di rectam actionem et probationem quod p modum exceptio nis non probat: vt in preallē. iuribus. ad quod etiam de ne go. ge. ff. l. si autem. §. si quocunqꝫ mō. Ex his infert q si ap pellatio sit interposita ex pte aduersarij impetrantis: q non obstante appellatione impetrās debet audire ꝯ quod facit regula non solum. de ap. lib. vj. Dic fm Jo. calde. potest di ci q loquitur qñ est suspecta vel iniusta p ima facie appella tio q tunc audiat impetrans. vel dic q illa regula habet lo cum inter easdem: secus si inter diuersas. Intellige glo. q ꝟ litigium erat inter tertium et impetrantem et non inter eū ꝯ quem impetratum foret rescriptum: et sic intelligendo pos set tollerari dictum glo. Sed inde videret dicendū tam re spectu cause principalis q̄ꝫ etiam appellatiōis vt dicat: vt. ꝟ. ff. q procedit appellatio si est suspecta vel iniusta prima fa cie. ¶ Glo. in fi. colligit q lr̃e que ab initio non valent tra ctu tpis confirmant: sed dicimus q lr̃e non erant nulle: im mo aliquē licet posset exceptione repellivtute lraꝫ si vsuras non restituat. Dicunt tñ doc. q non credunt isto casu rescri ptū p lapsum qnquēnij finiri: ex quo ipetrans illo incipit vti et sibi possit imputari cum reus cōtra eū beneficio huius cō stitutionis vsus fuerit iniusta no. in. c. fi. nauté. ꝟ. de rescriptis. ¶ Quero qualis exceptio det ꝯ agentem ex beneficio hu ius legis. dicit glo. q est fori declinatoria. et dicūt doc. hic q hec exceptio est probāda infra tempus. vij. dieꝫ. per decre. pia. de excep. lib. vj. et c. Antonius de Butrio.

c Um i dioce. Manifesti vsura rij etiaꝫ nemine ac cusante p penā lateranē. scilꝫ ab ordinario co gnoscunt. h. d. Cōis diuisio. scdā. ibi. fraternita ti. ¶ No. casum in quo in cā priuata et ad vtilitatē priuataꝫ iudex pcedit ex officio. et hoc regulare vbicunqꝫ agitur ad correctionē et emendationem peccati. vide doc. ꝟ. de iureiu ran. c. ad nram. el. j. et c. debitores. ꝟ. & iudi. nouit. de offi. de lega. c. i. ¶ Secundo no. q est manifestū q id de quo mi nime dubitat. ¶ Tertio no. q manifestū non subrogat lo co pbationis plene: nisi aliis argumētis coadiuuet. vide. ij. q. i. manifesta. et. ꝟ. de coha. cleri. et mu. vt a. et c. tua. Ad de clarationem lr̃e. ibi si aliis argumentis querit glo. ¶ Que ro que sunt ista legitima. dicunt doc. fama iunctis aliis ad miniculis. ꝟ. de testi. preterea. vel forte q plus ad terminum vendidit q̄ꝫ in princi. valeat. ꝟ. eo. in ciuitate. et ꝫ. e. fi. vel forte emit rem sub conditione vt res vendat et maiori precio: vt i casu. c. ad nram. de emp. et vendi. vel si tenet mensam paratā ad fenus exercendū: vel si aliter constat q fenus exercuit. di cunt doc. q non sufficit rationeꝫ vsuraꝫ inuenirl in scrinio alicuius vt possit excōmunicari si non est manifestus. hoc di cit Jo. xxiiii. q. i. sane. el. ij. Dic hodie vt l ele. j. hoc. e. ti. Ho stien. aūt dicit q etiā ꝯ non manifestos pcedere poterit re cipiendo pbationes quibus receptis poterit procedere et ꝯ manifestos. i. ꝯ manifestandos vsurarios: et dicit q hec fuit mens lr̃e istius: et hoc magis placet. ¶ Uenio ad glo. Que rit glo. i. an remediū sit ꝯ potentes accusatores vsurarioꝝ impedientes. dicit glo. q sic: q possunt excōicari. de offi. de lega. c. i. ¶ Glo. ii. op. q argumenta non requirant ꝯ ma nifestum vsurarium: vt pꝫ de accu. euidentia. de iureiurā. ad nram. ii. q. i. de manifesta. So. quoddam est manifestuꝫ lar ge et stricte notorium: et tale non requirit argumentum vt in contrario: et potest esse notorius vsurarius iur. q condem natus vel confessus et facti manentis: q tenet altare paratuꝫ ad vsuras mutuādas et oib' se exhibet: vt no. gl. e. ti. c. j. li. vi. Quoddam est manifestum stricte vt species separata a noto rio: et requirit argumenta et iuris ordinem. xi. q. iii. eomm. Quoddam est manifestum large stricte notorium non ha bens facti perseuerantiam: q est notoriuꝫ facti transeuntis: et hic requiruntur aliqua argumenta: vt q mutuauit aliqui bus vsuras et non tenet altare paratum: et mutuauit in publi

cis locis multis presentibus. Quoddam manifestum.i. fa-
mosum: et sic large sumptum pro famosore in his requirun
tur argumenta: quia sola fama non plene probat. xxxv.q.vi.si
duo.cum si. vel soluere contrariu glo. quod hic id quod est ma
nifestum non indiget argumentis. et argumenta de quibus
hic dicitur requiruntur ad iudicandum crimen et manifestan-
dum: non autem eo manifesto requiruntur alia. ¶ No.ta-
men glo. et tene menti quod notorium facti transeuntis requirit
argumentari: et in eo seruari debet ordo iuris: licet non sit in
notorio facti manentis: quod est singulariter menti tenen-
dum. ¶ Circa tertium quero an valeat constitutio episco-
pi qua statuit quod per vnum testem de veritate: vel per tres de
fama: vel quattuor singulares: vel per confessionem extra iu
dicialiter factam: coram quocunque presbytero possit quis
conuinci de crimine vsurarum. ita quod ex tali probatione ha-
beatur pro manifesto vsurario: quo ad omnem effectum ma
nifestis videtur quod non valeat: et est contra ius commune: quo caue
tur quod talibus probationibus non sit plene credendum. de
testi. licet. Nec inferior potest tollere legem superioris. xxi.
di. inferior. ¶ Preterea qua ratione vnus episcopus pos-
set subuertere ius commune: eadem ratione et alius: et sic frustra fie
rent constitutiones pape: et hoc sentire modicum differt ab
heresi. xxii. di. c.i. dicendum est tamen secundum Inno. quod episcopus fa-
cere non potest. de hac. q. plene per Frede. de senis suo con
silio. xviii. et ibi concordat huic opi.

ſ **Salubriter.** Maritus fructus rei
sibi oblate pro dote non
computat in sortem. h.d. Ponit dictum et eius
casum. ibi. numerata.i. numeranda: et ibi non suffi
cit: et sic nil est superabundans cum consumptum sit interesse.
¶ No. casum in quo non artatur creditor ad fructus pigno
ris in sortem computandos quia eos consumit et compensat
in aliquo interesse. de damno contingente propter non solu
tionem pecunie. ¶ No. summarium. ¶ No. tertio quod vbi petit
vltra interesse vel retinetur vltra sortem ibi non est vsura nec
peccatum. ¶ Quarto no. quare detur dos et quare maritus
fructus dotis facit suos: quia propter onera matrimonii susti-
nenda que non sunt modica. ¶ Quero quis dicatur gener:
dic quod maritus filie mee: et ego illi socer. insti. de nup. §. affini
tatis. Jo. an. hic format. q. mam satis dubiam. Gener pro
dote soluenda certam recipit cautionem et promissionem de
illa quantitate pecunie soluenda in certo termino. Interim
autem est conuentum inter eos quod donec euenerit terminus
certa quantitas.i. certi denarii pro libra debeant solui pro one
ribus matrimonii supportandis: an talis contractus sit lici-
tus: ita quod non sapiat vsuram: videtur quod sic. per hanc decre. quia cum
istud in vsum pecunie recipiatur et computetur loco interesse
et cum eo compensetur: videtur licitum: et qui dicit oppositum osten
dat ius. So. ipse et Hosti. determinat contra quia regulariter
illicitum est recipere aliquid vltra sortem: nec est permissum
nisi in casibus. s. c. conquestus. sed iste casus non est de expres
sis ibi. Nam hic loquitur quia data est possessio non autem sic lo
quitur in casu proposito. Item possibile est quod ex possessione
cuius fructus submissi sunt dei iudicio nullos fructus habe
bit: ita quod non habet certum emolumentum: sicut in. q. pro-
sita. Ad rationem. s. formatam dicit ipse. responde per tex.
in. c. per nostras. de dona. inter vi. et vxo. quasi velit quod aliter
potest consuli oneribus matrimonii. s. ponendo pecuniam pe
nes mercatorem ad partem lucri et damni: et sic de parte ho
nesti lucri habebit subuenire: hec materia semper visa est mi
hi dubia: dicam quid iuris mihi videtur. Si queritur an sit
licitum aliquid vltra sortem recipere nomine interesse: dic si
implementum illius conditionis venit interesse applicandum
tertio non mutuanti: licitum est vltra sortem recipere: hoc est
dictum hoc. s. c. i. exemplum quia vsuras saluo alteri et has vt
interesse volo repere vt ibi fuit dictum. Aliquando venit applican
dum creditori. i. illi cui principalis sors est soluenda: et tunc
si debitor est in mora. et tunc applicare. i. capere istud ad ali-

quod interesse est licitum. Glo. s. c. conquestus. Et no. Jo.
an. in. c. nauiganti. Exemplum in venditore et emptore si em
ptor sit in soluendi precium: et hoc credo verum: siue interesse
sit in damno emergente: siue in lucro cessante: dum tamen illud
lucrum sit certum: et ego sum paratus vel aptus ad illud lu
crum: vt videbitis in. c. nauiganti. s. c. Et sic posset intelligi h
tex. quia nulla dilatio temporis erat data ipsi socero: et propter
hoc dabat pignus: et hoc casu puto idem si esset pecunia ex
soluenda si non est in mora: quia ex conuentione differtur solu
tio: quia tunc non credo quod possit pacisci de interesse soluendo:
quia tale interesse debetur propter moram que hic cessat pro-
pter temporis dilationem: non ergo peti potest. Idem sic vi
deretur assumere precium charitatis differende et dilationem
dandi: vel dic in isto membro per alia verba vt sequitur. Aliquando
volo ante moram aliquid exigere pro interesse: vt quia facio pa
ctum de soluenda sorte in pascha. Item quod interim tamen nomi-
ne interesse soluatur: hoc casu non potest dici esse in mora: quia
obstat exceptio ante terminum. Ideo non potest dici nisi vsu
ra et propter dilationem temporis dari vsuras. Et propter hoc di
co quod si gener fecisset pactum de recipienda dote ad certum ter
minum: et interim percipiet fructus quod computarentur in sor
tem. Idem dico in re pignorata: cuius fructus sunt certi: quia
forte illa res est locata ad affictum vel pensionem: vel talis res
est domus quam gener locat et recipit pensionem: quia omnes
istos fructus gener tenetur computare in sortem: et sic limi-
ta hanc decre. quia debet intelligi nisi dos fuisset simpliciter pro
missa postea cum non solueretur ad cautelam in eam sit data
possessio: tunc procedit decre. quia si dicit gener ego sustineo
onera matrimonii da mihi dotem: ille socer dicit: ego non pos
sum: si dicit gener ego saltem sustineo onera matrimonii: cer
te tunc datur aliquid loco interesse propter onera matrimo
nii: licite percipitur: dummodo illa onera sint certa: et sic intelli
go istam materiam. ¶ Secundo querit Jo. an. ex conuerso ad
tex. pone soluto matrimonio heredes mariti obligant mu-
lieri predium pro dote: nunquid computabit mulier fructus
in sortem. dicit Inno. quod sic. et idem Hostien. inducens. ff. de
solu. l. titia. et. ff. ex qui. cau. in pos. ea. l. fulcinius. §. i. et. ff. de ve.
insp. l. i. §. fin. et. ff. vt in pos. lega. l. is cui. §. si. Sit ergo mulier
cauta ne pro dote consistente in pecunia recipiat titulo pignoris
sed faciat ipsam distrahi vel in solutum sibi tradi. ff. de re. mili. l.
a diuo. alias fructus extenuarent sortem. s. e. c. i. ita dicit Jo. an.
¶ Venio ad glo. Glo. ii. querit an indistincte maritus lu
cretur dotis fructus. dicit quod sic vbi sustinet onera matrimonii
ff. de doli. excep. l. pl. in prin. Item requiritur quod res dotalis tra
dita sit. ff. so. ma. l. de diuisione. fructus vero ante percepti non
efficiuntur mariti: sed restituuntur vxori. ff. de vsuris. l. videamus.
§. ante. Similiter fructus et fetus pecudum dotalium lucratur maritus.
ff. de iure do. l. plerumque. §. si serui. Item cum fundo certifo
dio vel argenti fodio. ff. so. ma. l. diuortio. §. si. Secus in fe
tu ancillarum dotalium que non cedunt lucro mariti. ff. de iure do. l.
plerumque. §. serui. Ratio habetur in. l. in pecudum. ff. de vsuris.
quia absurdum est hominem esse in fructu cum omnes fructus rerum na
tura hominum gratia comparauit. Secus est in lapisodicinis vbi lapis
non renascitur: et in arboribus non cedendis. ff. so. ma. l. diuor-
tio. §. si fundum. et duobus se. ¶ Per predicta vi. quod quandoque he
redes mariti qui recipit rem pignoratam pro dote tenentur alere
vxorem: non tenentur ad dotis restitutionem: nec tenerentur fructus
computare in sortem: quia habuit priuilegium vsque ad annum post mor
tem mariti. C. de rei vxo. ac. l. vna. sed ipsi dicunt quod quia possunt
se statim expedire heredes dotem restituendo: et alere non te-
nebuntur. pro quo videtur quod non faciat fructus suos: quia non possit etiam
ipse maritus. dicit tamen ipse Inno. quod si etiam heres pro restituen-
da dote obligat fundum vxori: quod fructus percepti in sortem compu
tabuntur. alle. ff. de solu. l. titia. cum si. Aduerte tamen quod de iure
ciuili si mulieri soluto matrimonio non soluitur dos potest pete
re vsuras: vt. l. vnica. §. exactio. C. de rei vx. ac. Reuocat ergo
Cy. in dubium an ille. §. sit correctus. et refert ibi Py. sensisse
quod non petet hodie: vt di. in deo. §. sed petet quantum est verisimile

eam percepisse et exinde eum aluisse quasi ut interesse nõ ut
usuram. Non sic in alio creditore in diem: quia in eo vide-
tur potius usuras. Nam cum dos sit propriũ matrimonii
mulieris: ut. ff. de minori. l. iii. §. sed utrũ. videtur q magis
debeat deseruire oneribus matrimonii q aliud debitum ut si-
cut constante matrimonio dos deseruit oneribus utriusq
scilicet viri et mulieris. Ita soluto deseruiat oneribus tantũ
mulieris. Alii dicunt q debeatur hodie usura. et dicit ille. §.
cum iste usure veniant in penam mariti: et quodãmodo ra-
tione cuiusdam delicti debentur: sicut et alie pene legales q
pro delictis vel quasi a iure imponuntur: ut. C. de usuris. au
ten. ad hoc. ita dicit in dicto. §. exactis. in. ij. q. et ibi not. an
Tantum heredes viri tenentur dotem restituere: que con-
stat in pecunia vel rebus mobilibus: teneant uxorẽ alere si
nõ habet aliunde vnde se alat.

m **Ichael.** Dicit idem q decre. quia fru-
stra. de eo. primo ponit partis
querelam. Secundo adicit clausulam quaz sti-
lus curie apponit in litteris impetrantis pro usu-
ris restituendis. ❡ No. q in crimine usurarum contra lai-
cum impetrat laicus etiã ab ecclesia: et sic laicus in crimine
usurarum subiectus est foro ecclesie. ❡ No. q usurarius
non auditur ad repetendas usuras a se vel a patre extortas
quas ipse vel pater eius extorsit. ❡ Not. q ius agendi vel
excipiendi de delicto defuncti transit in heredem de iure ca-
nonico. ❡ Et sic not. q heres potest repetere usuras quas
soluerit defunctus et econuerso tenetur reddere quas defũ-
ctus extorsit. ❡ Hoc. formant questionem hic rector eccle-
sie pro restitutione usurarũ nomine ecclesie impetrat vel re
petit usuras ei nomine ecclesie. ❡ Contra eum opponitur
q usurarius est nec restituerit usuras: an dz ei nocere ad pre-
iudicium ecclesie. Dicunt q non: quia delictuz usurarũ p-
sonale non debet nocere ecclesie: ut in regula delictuz. de re-
gu. iur. li. vi. ad hoc optie. de resti. spo. c. frequens. in fi. li. vi.
❡ Quero quid si agat procuratorio nomine: an obstet ex-
ceptio q iste procurator nõ restituit usuras quas extorsit no-
mine proprio: dicunt q non: quia non agit ad cõmoduz p-
priũ: sed alienum: ut no. de offi. cogni. cũ dilectus. et de p-
cura. c. fi. ❡ Quero an dispositio decr. procedat si agatur
coram ordinario. Dicunt doc. q sic. licet hec decre. loqua-
tur quando agitur coram delegato. et hoc ideo quia semper
subest eadem ratio: dicunt tamen q hec exceptio velut dila-
toria non potest opponi post lit. contest. nec etiam potest fie-
ri reconuentio: quia regula non habet locum post lit. contest.
ut vidistis in. c. i. et. ij. de mutu. peti. de quo dic ut ibi. ❡ Ue-
nio ad glo. Glo. magna in prin. litteralis est et iustificat tex.
in ver. sz pone. ❡ Querit glo. an contra filium agentez no-
mine proprio ad usuras quas ipse ex cõtractu suo soluit ob-
stet exceptio q non restituit usuras a patre vel auo extortas.
❡ Gl. distinguit quandoq in litteris suis filius impetrat
pro usuris a se vel a patre extortis: et sic littere sunt forma-
te tam super usuris a se extortis q a patre: et tunc si petit usu-
ras a se filio tantũ extortas non est dubium: q potest excipi
de usuris per patrem extortis contra filiũ. Si petat usuras
a se filio tantuz extortas: adhuc poterit excipi contra filium
de usuris per patrem vel auum extortas et non restitutas.
Quandoq in rescripto impetrauit super utrisq: licz in li-
bello agat solum de propriis a se ablatis. et poterit opponi
de usuris a patre ablatis et nõ restitutis. ad hoc. ĩ. c. tua nos.
ad hoc quia filius conuenitur quando ex delicto defuncti li-
cet nil ad ipsum peruenerit: ergo fortius excipitur. pbatur
xvi. q. vi. c. si episcopum. cum si. xii. q. ii. episcopus. Item quia
filius ex quasi contractus põt conueniri propter factuz pa-
tris: et hic ex quasi cõmuni contractu conuenitur tanq sit pe-
cunia illa indebite patri soluta: et sic secum quasi est contra-
ctum ex illa receptione indebite pecunie. Insti. de oblig. q
ex quasi contra. §. is cui per errorez. et pro hoc ista decr. qñ-
q filius agit pro usuris a se tantum extortis. et sic tantuz no-
mine proprio impetratur in rescripto: nec facit mẽtionem
de patre. Et hic est una opi. q usura patris vel a patre abla-
ta excipi nõ posset: patet quia cum per tales lfas agi nõ pos-
sit ad usuras extortas p pĩem: ergo nec excipi potest de ex-
tortis p pĩem. Pro ista pte facit hic a cõtrario: quia ut patet
ex q̃rimonia et cõclusione: dicit solũ qñ littere sũt impetrate no-
mine utriusq: ergo ubi noie suo tñ: nõ pcedit decr. Tertio
facit stilus curie q ista clã nũq apponit nisi qñ sit impetra-
tio noie pñs. ❡ Alia opi. et hãc tz gl. q posset excipi lz im-
petrauerit et agat noie pprio tñ. Rõ. n. q̃re possit excipi: quia
hoc ius excipiendi fundatur super crie ipsi^9: quia usuras nõ re
stituit: et quia est in peccato: siue ergo agat ad usuras pñs: si
de alteri^9 ex quo vitiũ defũcti transit ad filiũ: obstabit ei ex-
ceptio: quia exceptio satis fit d male gesto nomie pprio. et hz
gl. Et hãc opi. tz Hosti. ubi ad heredez deuenerũt bona pa-
tris: vel res empta de pecunia senebri. ĩ. e. tua. et. c. cũ tu. Et
hoc casu puto eũ teneri: et cõtra euz excipi posse solum quo
ad mensuras hẽditatis: oz tñ q ipse pbet q nõ sit soluendo
a hãs posset pcedere qd est dictũ: et hoc rõne glo. Nõ ob. q
ex lfis agere nõ possit: ergo ex eis si põt excipi vel cõtra eas
quia ius excipiẽdi nõ causatur ex lfis: sed causat ex obliga
tiõe ad usuras restituendas: que transit ad eũ. ex pctõ: quia nõ
restituit et vult sibi restitui: que cã adest ipetrat nomie patris
vel pprio: igitur uniformiter obstet. Nõ ob. hic tex. qui sup-
plenduz est maxie attenta fũdamentali cã. ❡ Ultimo glo.
q̃rit an dispositio c. pcedat in eo q extorsit noie alieno. gl.
determinat q nõ. et gl. tenẽt doc. ipso pncipali existente sol-
uendo: alias in subsidiuz tenet ipse mutuãs nomie alieno: de
quo nõ. p Hosti. i sũma. e. ti. §. fi. et p goff. in. §. itez qd si qo.

q **Uanto.** Iudei a xpianis graues usu-
ras extorquent vel de suis bo-
nis decimas et oblationes nõ soluerint ecclesiis
priuant xpianorũ cõmertio. h. d. Et sunt duo
dicta. secũduz ibi: ac eadez. Primuz facit tria: quia põit pri-
mo cãm statuti. secũdo statutũ ibi. synodali. tertia ibi: prin-
cipibus puidet cõtra supplicatũ grauamen. ❡ No. unam
causam phibitiõis usurarũ: quia eõter exhauriunt facultates
aliorũ: et deducũt quẽ ad paupertatẽ. ❡ Secũdo no. ar. q li-
citũ sit iudeis usuras recipe a xpianis. dũ tamẽ nõ sint imo-
derate. ❡ Tertio no. ar. q iudices seculares pñt cognosce-
re de usurarũ restõne. ad h. ĩ. e. post miserabilẽ. et vide gl. i
cle. ii. de iudi. et Pau. de elea. i cle. i. de usuris. ❡ No. hic
ar. q oblatiões sũt debite prochiano ultra decias: et q quia
cpelli põt ad oblatiões exsoluẽdas. vid de pro. sup Rica.
❡ No. q iudei iter xpianos possũt acqrere bõa: dũ tamẽ
acqrant preter preiudiciuz prochiane ecclie. Alia nõ hẽtis
hic i tex. no. digna. Unũ tñ nõ obmitto q ista cstõ phibet
exigi usuras imoderatas. a cõrio sensu. ut pmittere modera
tas cui^9 cõrũ no. gl. quia ex lege siue cstõe cõri^9 sensus nõ sumit
ubi resultat abson^9 itellect^9: ut. l. cuenticulã. C. d epi. et cleri.
❡ Hoc. q̃rũt hic pmo que usura dicat imoderata: et q usu-
re exigant. dñt q de iure ciuili: qñq pñt exigi usure triẽtes
qñq bisses: qñq semisses: qñq cẽtesime. Triẽtes excedũt
in ãno ad tertiã ptez sortis q est puta. xxx. et exigant. x. et sic
d ceteris: ubi usus. Illustris triuã bessez mercator hẽbit. i. me
dietatẽ hẽbit. e. xv. de. xxx. Oẽs semissez cẽtesima fit tibi iũ
cta. de hoc p host. i sũma. e. ti. §. qualr. petant. et. l. eos. C. de
usuris. ❡ Scdo q̃rit nũqd pena cõcilii hẽat locũ in iudeis.
So. dicit q nõ: quia sũt extra eccliaz: sz idirecte psumit pena.
de qua h. e. ĩ. e. post misabilez. Sz an iudei teneant ad de-
cimas nedũ reales. sz ẽt psonales: quia ille iponunt psonis et p-
sonaz sequũt: et id cũ xpianis sint iposite eos sequũt nõ iu-
deos: quia nõ psunt psone de ecclia: et h tenuit gof. Tandem
hosti. mutauit opi. et tenuit q tenẽtur ẽt ad psonales. Mo-
uetur quia si xpiani habitarent ibi prochiales ecclie seque-
rent psonales. et sic lederent ex habitatione iudeorũ. Ideo
in hoc habent remedium contra iudeos. ad hoc quia tenentur
iudei ad oblatões: q ẽt sunt psonales: g et ad decimas pso

nales. Pone q iudei occuparent maiorem partem parrochie uel emerunt plures domos christianorum. et in eis habitant: certe de decimis personalis et oblationibus quas soluebant illi christiani debet haberi ratio: vt iudei in simili teneantur siue tantundem: certe alias iniquum esset ledere parrochiales ecclesias. arg. de deci. suggestum. ¶ Oppo. iste tex. videtur velle q oblationes et decimas personales teneantur iudei. contra. immo videtur q nō teneantur: nisi ad reales: vt. s. de deci. c. de terris. Sol. dicit primo Hostien. q iste text. debet intelligi cum domus vel possessio cuius redditus obligati sunt pro anniuersario vel his similibus peruenirent ad dominium iudeorum. et hoc etiam voluit Gof. dicens: de censi. pens. et realibus, prestationibus hoc intelligendum: vt. s. ¶ Ultimo dicunt, Doc. q vbi prestitus est incertus census. intelligitur census scientie et non ignorantie: et presumitur prestitus ex certa et discreta, causa. alleg. xviii. q. ii. c. si. ff. de vsuris. l. cum in rem verso. s. de censi. peruenit. et. l. si certis. ff. de pac. hoc enim eo ipso q apparet censum per iudeos prestitum presumitur ex causa: quia sunt in parrochia prestiti. ¶ Uenio ad glo. habetis hic tres glo. quarum due sunt litterales. ¶ Capio primam et quero an sit licitum iudeo a christiano exigere vsuras moderatas. videtur q sic vt hic a contrario sensu. xx v. distin qualis. quod non est verum: secundum glo. s. eo. post miserabilem. Unde cessat hic arg. a contrario sensu. C. de epi. et cleri. l. conuenticulam. Et graues vsure dicuntur: que excedunt modum legitimum lege statutum. C. de vsuris. l. eos. et cessat. argu. a contrario: quia ex contrario videtur permissum illicitum: et sic absurdus esset intellectus. et vide quod scripsi. de his que fi. a prela. c. cum apostolica. facit pro statutariis: vt non dicantur permittere vsuras inhibendo aliquos suscipere vsque ad certam quantitatem. et ad hoc glo. iii. in cle. i. in gl. super verbo facere. Uel secundum Hosti. fuit hoc dictum: quia quelibet vsura censetur immoderata et grauis.

n Nauiganti. Uos debetis scire q Jo. Cal. commentauit hoc. c. et posuit communia dicta: et sequutus est vt plurimum communes opi. repetendo que dicta sunt in ti. s. Non sequar pro modo commentum neque tangam que tangunt Doc. de materia ti. de nauti. fenore: quia esset potius declarare leges quam canones. Sequar declarando antiqua dicta docto. et dicit Jo. an. q decre. gregoriana est et se finiat et diuiditur ita q non eget summario vel diuisione: tamen in ea sunt tria dicta. Secundum ibi: ille quoque. Tertium ibi: ratione. Ratio primi dicti est: quia non est licitum aliquid ex mutuo sperare. Quod contingeret si ex assumptione particulari speraret. Ratio secundi dicti: quia in aliis contractibus licita est spes lucri: dumtamen non assumatur in peccatum retardantis temporis lucri: quod non contingit: si res plus potest valere vel minus tempore retardationis precii: et eadem est ratio tertii. Ratio quare alias venditori nō liceat extimare precium retardationis est: quia ex quo alias non erat se suppositurus dubio: patet q non potest extimari dubium valoris rei: quia hoc alias ipse non erat expectaturus: et sic necessario precium non succedit loco dubii valoris: sed loco retardationis traditionis precii. ¶ Nota primo q propter susceptionem periculi quantitatis mutuate non est licitum aliquid recipere vel pacisci de recipiendo vltra sortem: et sic susceptio periculi in sorte principali: nō excusat quem ab vsura si vltra sortem determinata quantitas permittatur. ¶ Secundo nota q dubium validitatis rei secundum tempus traditionis rei excusat emptorem ementem minori precio de presenti ab vsura vel illicito contractu. ¶ Tertio nota q dubium validitatis rei secundum tempus traditionis precii: excusat vendentem cariori precio propter presens ab illicito contractu. ¶ Ultimo not. q omnia predicta sunt vera vt liceat rem minus extimare propter tarditatem traditionis precii et dubium euentum valoris rei: quando contrahentes se essent supposituri: alias illi dubio euentui. decre. est expedita quantum ad notabilia. ¶ Nunc venio ad materiam. c. et primo expediam dicta Docto. ordine consueto: quia hic de nundinis dicitur. ¶ Quero que sunt priuilegia nundinarum. Uincen. dicit q inter cetera est vnum priuilegium: q dominus nundinarum: non potest aliquid de ibi concurrentibus conuenire: etiam ratione priuati debiti. Alii autem contrahentes siue venientes possunt conuenire illuc venientes si habent ibi pergulam vel stationem: alias ex solo nudo contractu non possunt conueniri. l. heres. §. i. ff. de iudi. et vidistis. s. de foro compe. c. fi. tale autem priuilegium perditur spatio. x. annorum. l. i. C. de nundi. et no. de consti. cum accessissent. ¶ Quid de contrahentibus societatem: quorum vnus ponit pecuniam: alter operam: an talis contractus sit licitus si ponens pecuniam vult habere partem lucri. Doc. q sic. si exponit pecuniam periculo: ita q velit habere partem damni et lucri. xiiii. q. ii. plerique. ¶ Quero tertio quid si quis recipit pecuniam vehendam seu portandam vltra mare: an sit velit habere aliquam pecunie quantitatem pro portatura contractus sit licitus. Docto. q sic: etiam si non suscipiat in se periculum: quia videtur contractus locationis operarum: dumtamen alia fraus non committatur: et hoc tenet hic Inn. allega. ff. locati. l. in nauem saufeii: secundum Inno. ¶ Quero quarto. Habeo pecuniam comptiam in certum vsum ex quo certitudinaliter sum percepturus certum lucrum: illam tibi mutuo: sed volo pacisci lucrum quod sperabam ex illa pecunia imediate: an iste contractus excusetur ab vsura. dicit Innoc. q vsurarius censetur nec scit se ab vsura excusare: quia accedit quantitas sorti ergo et c. Hostien. s. eo. salubriter: et vt Jo. hic refert tenet contrarium: quia hic venit ei computanda vel compensanda cum interesse quantitas que pascitur vltra sortem. Ideo licite pacisci potest: vt. s. e. salubriter. Secus si non veniret computanda. Ideo cum casu proposito veniat ei computanda cum interesse non est vsura. Jo. an. hic tenet opi. Inno. et dat regulam: q illud quod dicitur q licet vltra sortem pacisci aliquid computandum interesse: procedit quando ille debitor est in mora non tenetur ad interesse: ex quo non est in mora est verum: sed vbi non est in mora non tenetur ad interesse. Ideo contra charitatem est velle illud interesse ex quo non est in mora. ¶ Ultimo quero quantum ad hoc doct. Mercator habet res venales que hic modicum valent: quas vult portare ad locum certum: et certus est de lucro: quod ibi faciet. An si vnus vult hic emere: possit licite plus recipi quam hic valeant. Solu. Innocen. dicit q sic. et licitus erit contractus eo q ratione loci plus esset consecuturus: et mouet per. ar. de tempore ad locum. Nam sic quandoque ratione temporis licitum est plus extimare sicut et loci ex quo suppositurus erat se periculo portandi ad locum. Hostien. tenet contra: quia non est verisimile q aliquis ad talem veniat emptionem emendo rem hic plus quam valeat: nisi esset in magna necessitate: et sic daretur via figmentis contra. c. questo. de dino. Item saltem expense que contingerent deberent deduci. et sic ex toto non videtur licitus. ¶ Dicit Jo. an. concludendo opi. q si incontinenti datur res et incontinenti precium licitum est recipere per rationem momenti: quia statim iret ad alium locum. ¶ Si autem retardaretur solutio precii sentire videtur Joan. an. q contractus non esset licitus: et sic procederet opi. Hostien. Credo q si certum esset q venderet in plus non propter tarditatem: sed quia plus recepturus esset portando ad alium locum: tunc etiam contractus licitus esset: licet retardaretur solutio precii. Nec obstat si dicatur q in mutuo non potest pro interesse aliquid recipi nisi quis sit in mora: vt dictum est. s. quia dato q contractus mutui: et contractus emptionis non procedant a pari: quia in mutuo omnis spes lucri est prohibita: sed secus in aliis contractibus. et ideo licet in mutuo procederet quod dictum est. Tamen secus in casu proposito: quia licitum est sperare lucrum q

eo ꝙ plus esset consecuturus portando extra locum. Hec sufficiant de communiter dictis. ¶ Uenio ad gl. Hic sunt tres glo. et oppo. cum prima et videtur ꝙ non sit usura dare mutuo pecuniam: et in se suscipiendo periculum: ille enim est usurarius: qui omnino ultra sortem sperat lucrum. Ille vero non est usurarius: qui se supponit periculo: ut hec. in secunda et tertia parte. Sed possibile est quod tota sors peribit. et sic lucrum non habebit. ergo etc. Solutio dicit glo. ꝙ hec fuit causa dubitandi: quia videbatur ꝙ ex quo supponebat se periculo in recompensationem: licitum esset recipere aliquam quantitatem pecunie cum de natura mutui sit: ut de meo fiat tuum. et sic spectet periculum suscipiendo in me onus quod non debeo iure. unde in recompensationem licitum videbatur aliquid exigi posse. ¶ Sed dicit glo. ꝙ non est licitum: quia contra naturam mutui est ꝙ ultra sortem aliquid exigatur. S. e. conquestus. quia et si pecunia sors perempta fuit: et aliquid ultra suscipit illud fuit usura: quia nil ex mutuo sperare debet. vide glo. quia optime dicit. Quidam sunt contractus qui solum procedere debent ex charitate in quibus spes lucri indefinite est inhibita: ut mutuum. cum ista spes certa vel incerta ultra sortem excat usuram. Ideo licet ultra sortem habeat periculum sortis: quia tamen potest sperare periculum non evenire: et si habet spem lucri est usura. Quidam sunt contractus qui non ex charitate procedunt nec necessitantur: sed sola voluntate consistunt: et in quibus per consequens licita est spes lucri: ut venditio. locatio. et alii contractus: et in his ob lucrum dummodo non contingat vendere tempus. et ideo propter dubium valoris rei vel precii retardatione licitum est plus recipere quam alias non liceret: ut hic in. ii. R. Et per hoc patet ratio quare ex locatione rei licitum est pecuniam recipere. Ratio est: quia natura mutui est gratuita. et quod ultra recipitur est usura: sed locatio non est gratuita: ideo pecunie perceptio ultra rem non inducit usuram. Item res locata usu consumitur pecunia mutuata non: ergo precium consumptionis ultra rem licitum est recipere: sed non sic in mutuo. Et dicit beatus Thomas secunda secunde. ꝙ in mutuo semper requiritur res dupliciter vendita si ultra sortem aliquid detur: quia pecunia ut pecunia ad nihil aliud est: nisi ad usum: et non est pluris vel minoris extimabilis quam habetur in usu. Modo si percipiatur quantitas. ideo habes precium valoris et ultra id. Secundo usus extimatur ex usura: et sic dupliciter idem usus venditur: que ratio cessat in aliis contractibus: quia pluris vel minoris potest usus rei extimari. et ipsa res etiam est extimabilis altero respectu quam usus. unde id ꝙ ultra recipitur non est compensabile nisi cum tempore et sic venditur tempus. ¶ Querit. ii. glo. quid si certum esset ꝙ tempore solutionis plus valeat merces quam sit empta de presenti. dic ꝙ emptor est usurarius. S. eo. in civitate: sed ubi est dubium. dicit glo. ꝙ tunc non est usura: quia tam emptor quam venditor commodum ex dilatione expectet: ut hic. C. de solu. l. penul. idem dicit Hostien. si verisimiliter granum plus valeret habito respectu ad communem opi. hominum et cursum regionis: quod spectandum est. ff. de stu. l. ii. et quia esset certum ꝙ deberet minus valere tempore messium: sed in paschate plus: et secundum id tempus deberetur. Nam tunc quia secundum communem cursum verisimiliter valeret plus aut tantum in paschate est usura. Et si dicatur ꝙ quandoque contingit contrarium. Respondetur ꝙ ad raro accidentia ius non debet adaptari. ff. de legi. l. nam ad ea. Unde caveat contrahens ne huius ubi mentem offendat: et sic emat de tempore ad idem tempus in qualitate. ut de estate ad estatem. de vere ad ver: vel aliud tempus de quo non ledat conscientiam vel in animarum iudicio ad restitutionem inducatur. S. eo. consuluit. Clericis omnino tales contractus sunt inhibiti quibus non licet emere ut carius vendant. ne cleri. vel mona. c. i. lxxxviii. distin. per totum. Colligit glo. ꝙ in dubiis interpretatio est facienda in benigniorem partem. allegat iura. Dicit tamen glo. ꝙ in tali dubio potius est abstinendum: quia quandoque aliqui se fingunt dubitare: unde non dubitabant. Tamen dicit glo. ꝙ relinquendi sunt sue conscientie. vide de ubi ecclesia non est certa. sed in dubio in benigniorem partem interpretari: sed ipse contrahens qui est certus de sua conscientia ubi dubitatur: est melius ꝙ abstineat: et ita sibi est consulendum ab ecclesia. S. eo. in civitate etc. Anto. de Butrio.

¶ De crimine falsi Rica.

¶ In decalogo dicitur seu inter precepta dei: non furtum facies: non mechaberis: non falsum testimonium dices: de aliis preceptis est dictum. Restabit videre de precepto falsi testimonii. Ideo de hoc submittit. de ma. xix. di. i memoriam. iiii. q. iii. quod falso. et xi. q. iiii. quisquis.

# Falsidicus.

Notabilia sunt clara habetis ꝙ falsidicus testis tripliciter peccat: et triplici respectu aggravatur eius peccatum.

¶ Secundo not. ad quid allegatur decre. ꝙ tacere veritatem est peccatum mortale: quia peccat contra charitatem et contra preceptum dei: quia non diligit proximum ut debet. ¶ Nota ꝙ quandoque ex eodem delicto plures leduntur. et unusquisque tenetur: ut not. ff. de priva. delic. l. nunquid. ¶ No. ꝙ in crimine falsi obligatur falsus testis parti quam lesit ex falso testimonio ad interesse. l. qui nomine. ff. ad. l. cor. de sicca. etiam iudici. ut. l. nullum. C. de testi. et ideo quantumcunque satisfecerit iudici et parti debet agere penitentiam: quo ad deum. S. de rap. c. ii. et c. in litteris. ¶ Uenio ad declarationem decre. Et videtur ꝙ tacere veritatem non sit peccatum. xxii. q. ii. nequaquam. Goff. temperat hanc decre. dicere verum quando assumpsit officium testificandi et in testificando veritatem tacet. Nam si tunc tacet peccat: quia iuravit plenam dicere veritatem. Item peccat mortaliter qui veritas per alium sciri non potest et tacet eam. ¶ Secundo an sicut tripliciter delinquit. Ita triplex ei imponatur penitentia. Hoc. ꝙ sic: quia quatenus deum offendit: imponitur penitentia septennis. vii. q. i. infamis. Item punitur quantum ad iudicem: quia infamis. xxvii. q. i. si quis convictus. Item quia verberibus castigatur. v. q. v. illos. Item punitur quantum ad proximum: quia iuxta modum lesionis punitur: secundum consuetudinem regionis. iii. q. ix. nihilominus: sed ibi non loquitur de tali pena melius facit: secundum Ioan. an. xxxvi. q. v. hec imago. ubi punitur pena talionis. et ibi de hoc. ii. q. iii. in summa. xxiii. q. v. lex habet. a quo autem puniatur testis mutisi. quia coram mutisi. iudice deponit falsum ad requisitionem iudicis boni. ponit spec. in ti. de teste. §. i. ver. quid ergo. et ver. ꝙ si aliquis et ibi posui opi. Gui. de suza. quia in hoc sibi ipsi fuit contrarius: quia in. l. idonei. ff. de testi. tenuit talem posse puniri per iudicem loci. et in auc. apud eloquentissimum. tenuit ꝙ non primam partem: tenuit ibi Bal. in addi. spe. de quo dic ut ibi. unde si queritur per quem puniatur testis falsum deponens: dic ꝙ aut ille erat eius ordinarius et habebit merum et mixtum imperium: et punietur per eum sine dubio etiam quo ad penam ordinariam imponendam criminaliter: rursum autem erat eius ordinarius in civili: sed non in criminali: et tunc aut poterit punire testem qui deponit coram eo falsum et videtur ꝙ quilibet iudex possit: ut. l. nullum. C. de testi. In contrarium videtur tex. in. l. divus. ff. e. ti. ubi videtur ꝙ ille demum possit de tali falsitate punire: quia alias a iure habet potestatem puniendi: alias debet remittere ad maiorem iudicem: ut dicta. l. pe. et ita tenet Bar. in dicta. l. divus. quod dictum intelligitur quantum ad penam ordinariam imponendam: extraordinariam autem iudex etiam solum ad civilia deputatus imponere potest: ut. l. nullum. ad quod facit no. in spec. de teste. §. i. ver. sed nunquid. iudex ex officio: et sic intellige dictum Innocen. in. c. antepenul. X. de penis. quod videtur contra Bart. qui allegat aucten. de testi. in. secunda columna. et vide quod notat Innocen. de. c.

penul. z vlt. quãdoq3 ille nõ est ordinarius:sed forte delega
tus pape in causa illa vel examinat testes qui nõ sunt de sua
iurisdictione:tunc an possit puniri si falsum deposuit. In-
nocen. in preallega. c. penul. tenet q non possit puniri:sed fa
ciat illum puniri per ordinarium. per. §. si vero ignoti. In
auten. de testi. colla. vij. Specu. tenet contra in specu. de te
ste. §. quid. v. sed qd de delegato. Tu dic secũdum Jo. an. q
delegatus principis poterit punire:vt in auc. ab inferiore. de
exhiben. re. §. i. delegatus autẽ ab inferiore remittit ad de-
legantem:vt in auc. de testi. §. si vero ignoti. Si autẽ testis co
ram arbitro deponit falsum/dic q non puniet etiã extraordi
narie:vt no. in specu. in ti. de teste. §. i. v. quid de delegato.
¶ Quero tertio quãdo debet iudex infligere penã istam
falso testi:an durante eodem iudicio:an post/dic q si vult
sibi infligere penam extraordinariam statim debeat: vt dicta
l. nullum. C. de testi. Si autẽ sibi vult infligere penam ordia
riam:z tunc debet formare processum:videt tamẽ posse sine
processu accusationis puniri falsus testis offensam eius iudi
cum rogatam si fuerit notoria z illicita iudici in figura iudicij
ipse potest vlcisci:vt. l. i. z ibi p Cy. C. ne quis in sua cã. z J. e.
de ver. sig. c. ex parte. p Inno. Bal. tamen dicit q non põt
eum punire sine citatione. Sz hic incidenter querit an p im-
positionem pene extraordinarie tollatur pena ordinaria. cy.
tenet q non in dicta. l. q nullum. C. de testi. ¶ Quarto que
ro qua pena puniat falsus testis. dic q si cã erat pecuniaria
tenebitur ad interesse pti:vt. l. q nomine. ff. e. ti. z puniet etiã
criminaliter:vt. l. l. in fi. ff. de fal. que pena criminalis diuer-
simode iponit:sm qualitatem delinquentium:z etiam sm qua
litatem falsi:vt ibi no. Si autẽ in cã criminali cuius facta exe
cutio retractari non potest. dic q punietur pena talionis. vt
no. ii. q. iii. §. i. z est tex. in. l. j. ff. ad. l. cor. de sicca. ¶ Glo. in
verbo eum qui. quero cum glo. an falsus testis puniri pos/
sit per iudicem coram quo deponit. glo. dicit q sic extraor
dinarie:eadem durante instãtia. C. de testi. l. nullũ. Et dicit
Abbas q potest sibi dare alapam:finito vero iudicio si ali
as non erat suus iudex non potest ipsum punire nec extra
ordinarie. Ratio quia punitur officio iudicis instantie de-
seruienti:qua finita finitur eius potestas. C. xpo. l. iiij. z no.
Jac. Bu. in. l. nullum. z dicit glo. q tunc accusabitur corã
iudice ordinario pena falsi. dicit tamen Inno. de pe. dile/
ctus. q illa. l. non habet locum in delegato. Sed an punie-
tur ex dicto falso:dato q nõ sit lata snia pro eius dicto. gl.
q sic ff. ad. l. cor. de fal. l. l. §. i. Ratio quia in istis atrociori
bus punitur affectus z si nõ sequatur effectus. de peni. dist.
j. si quis nõ dicã. An autẽ puniatur simpliciter pena falsi cu
ius dictum non tenet. Dic vt plene no. in. l. si quis legatum
ff. de fal. per Bar. z in regula non est sine culpa. in mercu
ria. de reg. iu. lib. vi. ¶ Quero an sententia lata per falsos
testes vel instrumenta sit nulla vel debeat retractari. Dicit
glo. q retractat vsq3 ad. xx. annos. S. de excep. cum venera
bilis. dic vt ibi. z in. l. querelam. C. de fal. z dicit q non mã
dabitur executioni si obijciatur. J. e. prox. vbi de hoc. z ex ea
non datur exceptio. ff. de excep. l. qui agnitis. Azo. dicebat
q erat aliqua:sed ex ea non datur exceptio. ff. de reg. iu. l. di
uus. cum tamẽ interim habeat p snia quousq3 constet de ea
vt no. in. c. licet. S. de proba. z dicto. c. cum venerabilis. de ex
cep. ¶ Dic p declaratione gl. q de duobus est videndum.
Primo vsq3 ad quãtum tempus possit agi pro retracta/
tione sentẽtie late per falsos testes:seu instrumenta falsa.
Secundo an sententia lata pretextu falsorum testium vel in
strumentorum sit nulla. ¶ Quo ad primum est dicendum
q quandoq3 agens vult vti remedio ordinario: z tunc aut
vult agere criminaliter:z auditur vsq3 ad. xx. annos:vt. l. quere
la. C. de fal. Si ciuiliter z tunc auditur vsq3 ad. xxx. ãnos:
vt. l. q nomine. ff. de fal. Si autem vult agere remedio extra
ordinario sicut est quando vult petere retractari sniam re/
medio restitutionis in integrum. z tunc auditur solum vsq3
ad quadriẽnium:vt. d. l. diuus. ff. de re iudi. Per viam autẽ
exceptionis auditur perpetuo ipse excipiens:vt. l. pure. §. si.
ff. de excep. z hoc tenet Bar. in. d. l. diuus. ¶ Quo ad se
cundum dic q quãdoq3 est snia lata contra presentem:quã
doq3 contra absentem. ¶ Primo casu aut contra mino-
rem:z est ipso iure nulla:vt. C. si ex fal. alleg. p totum. z idẽ
forte esset dicendum in ecclesia quãdo equiparatur minori
in hoc:vt. c. i. z ibi no. S. de resti. in integ. Tamen hic est dubi
um ppter ea que no. in. c. licet in glo. ij. S. de pba. z in. c. cum
venerabilis. de excep. Si cõtra maiorem est aliqua venit re
tractanda:vt no. S. px. membro. z. l. j. z. iij. C. si ex fal. instru
men. ¶ Secũdo casu quãdo contra absentem z tunc aut do
lo aduersarij:z est nulla:vt. l. pretor. §. Marcellus. ff. de iu
di. z sine dolo est aliqua:sed retractatur:vt. S. ¶ Quid au
tem iuris de sententia lata pretextu falsarum litterarum im
petratarum. dic vt no. per doc. in. c. pastoralis. de rescrip. z per
Inno. z per Bar. in. l. prescriptione. C. si contra ius vel vti.
publicam. zc. Anto. de Butrio.

f **Uper eo.** Sentẽtia lata per falsas litteras non debet execu
tioni mãdari. hoc dicit. Primo cõmendat cui
scribit. Secundo eum instruit ibi: mandantes.
¶ No. q sententia lata iudice impetrato auctoritate falsa
rum litterarum est nulla. ¶ Secũdo no. q periurus z me-
rus executor admittere potest exceptionem nullitatis sen-
tentie ad finem differendi executionem maxie quãdo nul
litas surgit ab effectu potestatis. vel habet originem falsita
tis. ¶ Tertio no. q ille qui producit Rptum de falsitate
suspectum potest psonaliter detineri etiam per eum cui re
scriptum dirigit:licet enim in Rpto falso non nascat iuris
dictio:vt hic:tamen nascit potestas capiẽdi. facit quod no.
in. c. i. e. ti. ¶ Venio ad declarationem decre. z op. q pro
cessus habitus p falsas lras sit aliquis. De Rptis. sinautẽ.
z plerũq3. z. c. cetez. Solu. hic est habitus p lras falsas. ibi
p surrepticias z non fuit exceptum. de quo de Rp. ad au-
dientiam. ¶ Quero p quem iste poterit detineri. Dic si est
clericus non p laicum. J. de sen. excõ. vt fame. sed p delega/
tum clicum vel ordinarium ad petitionem delegantis: sm
Innocen. ¶ Veniamus ad gl. Quero cum glo. i. vsq3 ad
quod tempus retractet sentẽtia lata auctoritate falsarum lra
rum. dicit glo. q si est lata per falsas litteras iurisdictionem
tribuentes cum nullum subsit iurisdictionis fundamentum
retractantur vsq3 ad. xxx. annos. si est lata pretextu lrarum
falsarum ad probandum inductarum. ¶ Oppo. glo. q
executor non admittat exceptionem falsitatis. S. de offi. de
leg. pastoralis. in fi. glo. ibi remittit. z dixi. S. de re iudi. c. de
cetero. dic ut ibi. zc.

a **D audientiam.** Clericus de falsos sigillum principis deponitur z caracter ei ipri-
mitur:z in exilium mittitur. hoc dicit. Et est cõ
munis diuisio. secunda ibi: srnitati. ¶ No. hic tres penas i
ponendas falsanti sigillum regis vel alicuius principis.
¶ Secundo not. q iurisdictio ecclesiastica non habet pe-
nam detruncationis membrorum aut per quã mors infera
tur. Vos non habetis tex. qui permittit episcopo alicui vel
alteri penam mortis inferre. Et ideo est contra multos epi
scopos z prelatos. vt non sint immunes a pena irregularita
tis:qui in tãtum minuũt cibum z potum q verisimiliter ci-
tius moriuntur. Nam facere hoc vbi verisimiliter secuta ẽ
mors:licet alias posset minuere cibum z potum. ¶ Nota
q degradatus statim non est subiectus curie seculari: ante
q tradatur:super hoc recurrendum est ad no. S. de iudi. cũ
non ab homine. ¶ Nota vnum casum in quo pena degra
dationis imponitur:alios habes. S. de hereti. ad abolendã.
¶ Sed aduerte q licet in isto casu degradetur non tamẽ
traditur curie seculari:posses exponere degradationis. i. de
positionis verbalis:sm q colligitur a cortice lre. ¶ No
ta duas causas: quas habet ecclesia:scilicet impositione

caracteris e exilij: e ista impssio caracteris potest fieri i cri/
mine pter odiū crīs. s3 Jo.an. ¶ Hic sunt tres gl. prima
est lr alia. Secūda op. de c.i. ad falsarioꝝ. vbi tradit curie
seculari e puniendus est. So. illud spāle in falsitatis littera/
rū3 pape vt statim tradat curie seculari. ¶ Glo.ij. super ꝟ.
caracterem opp. de c. in archiepātu. ff. de rapto. vbi pena san
guinis nō punit ecclesia. Sol. dicit glo. ꝙ hic caracter nō de
bet tantum imprimi vt sanguinē eliciat: s3 cutis suplicies de
fedetur insignu3 maleficij. e hoc pter odiū criminis. Idē
Hostien. aliās facies hominis in signū celestis pulchritudi
nis facta defedari non debet. C. de penis. l. si metallum. sed
hec pena alr infligi non deb3 a iudice ecclesiastico: quia pe
riculu3 iminet in ipsa punienda e infligēda: e huiusmōi abu
sio clericis est prohibita. ff. ne cleri. vel mona. c. sententiam.

b **Vra.** Existens in curia lras apostolicas
non recipiat nisi de manu pape vel
officialium deputatoꝝ3 ab eo: persone tamē
solēnes per mediatū recipere poterunt. Contra
faciens si laicus est excōmunicationi subiacet: si clericus ab
offō e beneficio suspendatur. h. d. primo. secūdo in adijciē
tes per excōicationis pena3 puidet contra non resignantes
nec destruentes lras falsas ff. ex. dies. e absolutionem reser/
uat e contra factum viciat: vel breuius. pma pars punit non
recipientes litteras de manibus pape vel suoꝝ3 officialiu3.
secunda pars punit nō destruentes litteras falsas. ¶ No/
tabilia alia colligi non possunt nisi penas istoꝝ3 recipienti/
um lras de manu alioꝝum quam pape vel officialiū. Item
nota penas non destruentium lras falsas. ¶ Expediam⁹
dicta doc. e opp. circa primā parte3 ꝙ suspensio in excōica/
to sit superflua: q2 p excōmunicationem suspensus est. iij. q.
iiij. engeltrudā3. de excep. nobis. de cle. ex. mi. postulasti.
So. suspensio p excōicationis sequela3 iducta tollitur p ab
solutionem qd non erit si spāliter suspendat. pcor. de cle. nō
resi. ex tue. vel pena excōicationis respicit laicos suspensiōis
clericos per hoc ꝙ sequitur. e ad hoc. ff. ti. i. c. preterea. con
tra id de fi. instru. c. inter dilectos. Doc. dicunt ꝙ sicut excō
municatus excōmmunicari pōt. ff. de sen. ex. cu3 p cā. sic suspen
dus operat: q2 sublata excōicatione nō tollit suspensio nisi
expresse tollatur. ¶ Secundo quero an quis existens ex/
tra curiā necessitet ad recipiendu3 lras per se. dic ꝙ non si ē
extra curiā. Na3 hic loquitur solū de existēte in curia roma
na vbi est papa. sm Hoc. ¶ Querit Jo. an. qui sunt isti of
ficiales deputati ad dandū lras: dicit ꝙ sunt bullatores. vi
cecācellarius vel alius deputatus. e idem de officialib⁹ ca/
mere. ¶ Quero que dicantur persone magne auctoritatis
de quibus in lra. Dicūt doc. magn⁹ Abbas. prelatus. epi
scopus e similes. ¶ Venio ad glo. op. ꝙ per nunciū litter
non impetrentur: quia requiritur speciale mandatum. de re
scrip. nonnulli. glo. fatetur late nunciū. i. pcuratore3 cu3 spe
ciali mandato. vt in contrario. ¶ Querit gl. an valeant res
per excōicatum impetrate. dicit glo. ii. ꝙ non. arg. hui⁹ tex.
qui requirit psonas idonea3: q2 alr nō refert p quecūq3 p/
sona3 ēt p seruū impetrentur. C. de preci. impera. offe. cum
si. Sol. hoc locu3 habet quādo littere conceduntur ex certa
scientia principis. glo. remittit de excep. pia. dic melius. ar.
vt in c. i. de rescrip. lib. vi. e ibi dicitur ꝙ sunt nulle littere im
petrate ab excōmunicato. ¶ Capio glo. super ꝟbo subia/
ceat. Illa querit an nō recipiens litteras forma hic expressa
per manus pprias sit excōmunicatus ipso iure: an excōmu
nicandus. dicit gl. ꝙ putat ꝙ non sit excōmunicatus ipso iu
re. e dicit glo. ꝙ hoc non seruat quādo pars litteras non im
petrat per nuncium vel eos recipiat: sed indifferenter litte/
re impetrantur: per nuncios etiam a non ꝯstitutis in ꝑemi
nentia auctoritatis. Nā papa hoc scit ꝙ tolerat nec aliquē3
repellit: nisi sit excōmunicatus. dicit tamē glo. ꝙ omnes lit/
tere de manibus pape vel bullatoris sunt recipiende: alr fal
se sunt: e recipiens est excōmunicatus vt hic. vult ergo gl. ꝙ
impetrans per nunciū quia nō incurrit excōicationem: e sic
pena nō refertur ad id quod dicitur de impetratione per se
facienda: sed ad forma3 receptionis per respectu3 ad offi/
cialem vel papa3. Idē3 doc. hic super tex. Tamen aliqui te
nuerunt ꝙ non sit isto casu canon late snie: sed ferende. Ho
cto. cōmuniter contra per. c. sequens. iuncto. c. ad falsario/
rum. ¶ Glo. super verbo euadere. querit quid si snia nō est
lata per dyocesanos generaliter contra non resignantes lit
teras falsas an talis non resignans sit excōmunicatus. gl. ꝙ
sic. allegat. ff. c. ad falsarioꝝum. Placet Goffre. ꝙ per sentē
tia3 Hosti. dicit ꝙ non ē excōmunicatus. e remittit ad. c. ad
falsarioꝝū. ff. c. ¶ Querit glo. ij. qd si aliquis vtitur litteris
falsis ignoranter: dicit glo. ꝙ nō excusat: quia p alios deb3
inquirere. xxxij. distin. §. vltimo. hoc dicit glo. veru3. vbi fal
sitas est ita patens: ꝙ per se vel per alios ppendi nō potest:
ꝙ non credit ipsum teneri. allegat de homici. c. Joānes. e c.
vltimo. Alie glo. sunt litterales. Ideo videas eas per te si
placet ec.

Anto. de Butrio.

l **Icet.** Ponit. ix. modos falsandi litteras
apostolicas: e dicebat Abbas hic
littera3 legenda3: tamē littera bullata auditori
bus ad oculum demonstrāda3. ¶ No. primo
casum: sed lego lram e declaro ipsam: cum bulla in manu: e
bene facitis pulsare: quia docet falsare litteras. ¶ Not. ꝙ
ex modo dictandi cognoscit scriptura: e sic nō solu3 potest
fieri compatio scripture de forma ad forma3 extrinsecam
scribēdi: sed ēt de forma ad formā intrinsecā dictādi: vos
habetis hic vnu3 modum faciendi comparatione3 littera/
rum. ¶ No. primo ꝙ prima falsitas cū falsa bulla: cu3 fal
sis litteris dimittitur: e idem vbi vera bulla apponit litteris
falsis: e vbi falsa bulla apponit veris litteris: quod clare nō
exprimit ista decre. quia raro accidit: vt. l. na3 ad ea. ff. de le
gi. Secunda falsitas. dicit Jo. an. ꝙ est difficile de isto filo
extracto e de alio imisso: est enim mala insertio de bona. vi
de de vila. c. preterea. Et dicit Jo. an. ꝙ ista falsitas sit icīu
dendo bullam in aliquo loco calido. Ita ꝙ licet nō lique/
scat: tamē intenerescit. ita ꝙ filu3 potest trahi. In tractione
tamen est aliqualis timor propter quē post filum imissum
oportet bulla3 mallearie: e hoc intendit finis. Tertiā falsita
te3 ita exēplificat Hosti. ꝙ incidatur verū filu3 supplicatu/
ra vere littere: e abstrahatur ō lra. e mutant littere false ad
modum vere plicate: e supplicatura false littere resarcit fi/
lum e ei⁹ scissura cum filo similis canapi. Alios modos de
quibus in tex. vide per te ipsum. videntur enim talia que me
lius est nescire quā scire. xxviij. di. quis. Docto. super litte
ra ad nil aliud tendunt quā ad eius declarationem: littera
clara est e eam declarabo legendo. ¶ Venio ad glo. Gl.
magna super verbo falsitatis querit de modis falsitatis lit
terarum e de pena e legenda est vt iacet. in fi. multos mo/
dos quibus littera dicitur falsa. vide. ix. di. ad memoriam.
¶ Glo. ij. querit que pena imponatur iponenti falsas bul
las litteris falsis. dic aqua e igne: sm leges punietur. ff. ad. l.
cor. de fal. l. fi. ¶ Glo. iij. querit que est pena imunitatis re
scriptis domini pape. dicit glo. ꝙ excōmunicatus ē ipso iu
re. e in hoc non adhibetur distinctio. Nec obstat de fi. instru
men. ex litteris: quia ibi rasura fuit facta per scribēte3 litte
ras. ¶ Quid si littere sint clare an rasura inducat falsita/
tem. glo. ꝙ non: q2 modo non est suspitio contra impetran
tem in quocunq3 loco sit rasa. ¶ Quid de aliis instru/
mentis vel litteris. dic si rasura est in loco suspecto tunc ob/
stat: vt de reli. do. cum venerabilis. Si vero non est in loco
suspecto tunc non est suspitio falsitatis. argu. ff. de fi. de in/
strumen. ex litteris. sic intelligit hanc decre. glo. quando ra
sura est in loco non suspecto. ad hoc. ff. c. vltimo. vel quando
rasura est in loco non suspecto: e paruarum litterarum litte
ra non presumitur falsa. ¶ Querit glo. super verbo falsi/
tatis de modo cognoscēdi rasura3. dicit glo. ꝙ cognosci/
tur per eleuationem ad solem: e perpenditur etiam si sub/
tilissime sit abrasa. Interponendo inter solem e oculos.

# Uam graui.

False sunt littere pape in quibus epus vocatur filius vel inferior frater: vel vni scribitur in plurali h.d. Primo ponit admiratoem pape. scda ibi: cu scire. in talibus que sunt de stilo curie instruit. tertia ibi: ppter quod gnaliter istruendo pcludit. ¶ No. q circum ad validitatez lraz attedenda est consuetudo e stilus curie ¶ No. secudo q lre emanantes pter stilum curie i modo dictandi e personas in scriptis appellandi i dubio psumunt false: quasi de curia no emanauerut. ¶ Et no. vnu modus falsitatis lrarum depehendendi qn emanat preter stilu curie in dictandi modo a quo describunt. ¶ No. q de stilo curie epi e superiores fres appellant quasi no sit papa maior eis in ordine qz maior sit in administratione. Ceteros vero principes seculares appellat filios quasi inferiores. de ma. e obe. solite. ¶ Jte no. q si scribit vni no nolat eum in plurali: sz singulari. ¶ Et vltimo not. multa circa que pot falsitas in lris comittiri hic i fi. exprimit. de alijs vidistis i c. precedenti. ¶ Veniamus ad gl. ij. e videtur q qsqz papa nominat epos in plurali e se in singulari. de pscrip. c. nobil. xxij. di. c. ois filius. e. xcix. di. cuz si. Solu. id faciebat ibi gregorius ex humilitate e illa imutata sut hodie: vocat episcopos fres e in singulari. ¶ Sz an iudei appellant filij cu papa scribit eis: dicit Jo. an. q non. Reges autez vocat carissimos. Reliquos aut pricipes vocat dilectos. Cardinales aute pmixtim appellat fres filios e epos: vt. Jc. px. Reliquos do filios appellat. de pbe. l. z. e c. dilecto. i pncipio tc.

# D falsariorum.

Qui p se vel alios falsant lras excoicati sunt: cum ipsis fautoribus eorum e clerici officijs e bnficijs priuati sunt: e curie secolari tradendi: per qua laici lisme punient: q aute falsis litteris vtunt: si est cleric offo e bnficio puatur. si laicus excoicatur. h.d. Jn prima ponit illos qui per se vel alios lras pape falsant. Jn secunda ibi q vero. Punit eos qui falsis litteris vtuntur. e ibi q e de hic. l. q grauius malitia qz negligetia puniat. e ibi statuimus i pteritu. Lege e dic vt i. c. super litteris. de rescrip. ¶ No. q vtens falsis lris i dubio psumitur scire falsitatez: e sic in dubio vbi qs ad aliqd inuestigandum e sciendum obligatus est. Jn dubio psumit scire falsitatem: e sic vbi qs ad aliqd inuestigandum e sciendu obligatus est in dubio illud scire psumitur vl salte supine ignorare. ad hoc. S. de elec. innotuit. cu glo. ¶ Secudo no. penam gnalez oium falsantiu lras apostolicas: q sunt ipso iure excoicati. ¶ Et no. spaliter penaz clericoru falsantiu: q eis puictis de iure sunt depositi ab offo e bnficio: e vltra h sunt degradandi: e sic habes vnu casuz in quo cleric degradatur e curie tradit seculari no expectata incorrigibilitate: vide aliu. S. de hereti. ad abolendaz. e de iudi. c. cu no ab homine. de vb. sig. nouimus. ¶ No. q p degradatiois actum clericus no est subiectus ptati seculari anteqz tradat. vide docto. de iudi. cu no ab hoie. ad hoc. S. e. ad audietia. ¶ No. q laicus deliques in rem ecclesiastica submittit ptati iudicis ecclesiastici: quo ad pena ecclesiastica. ¶ No. pena vtetium falsis lris. ¶ Not. q in dubio plus punit malitia qz negligentia. declarado lram. ¶ Querit que sit dria inter falsantes lras pape e vtentes: dicut Hoc. quia falsans no potest penitere: sed vtens sic vsqz ad. xx. dies. ar. S. e. dura. No loquitur de vtete scienter: sed de eo q hz lras e nondum est eis vsus: vn non credo q si scieter semel sit vsus q possit penitere. Est tn veru q si ignorater vtit: e postea copta veritate destitit stat i ei pcul: e presumitur de ignorantia alia dria: q falsarij sunt ipso iure excoicati e puati officijs e bnficijs: sz sunt priuandi: nec sunt degradandi e curie seculari tradendi. ¶ Querit an in tali degradatoe requirat numerus eporu. de quo hetur. xv. q. vii. felix. dic q sic: sm Hoc. ¶ Querunt doc. nuquid hec pena locu heat in epis: et dicut q no: q nuqz epi: sed superiores copzehedunt: nisi spalis fiat mentio. Jtem q non sunt priuandi sine spali mandato pape: vt. iij. q. vi. dudu. e idez dicit glo. de exceptis. ar. de elec. si abbas lib. vi. ¶ Querut doc. an clerici vtentes falsis lris sint excomunicati: dicut doc. q sic vltra pena priuatois fiende: de qua hic. ar. S. e. dura. sz certe ibi: in. c. dura no est excoicatus ipso iure: sed excoicandus: sm veruz itellectuz pape ibi no loquitur in scienter vtente: vt. S. dixi. ¶ Quero d itellectu lre. i si. ibi: q de his duus est intellectus: q pena. S. posita extendat ad impetrantes lras surreptitie. Alius itellectus est e iste mihi plus plz q vbum statuimus sit preteriti temporis: e pbat per simile q dictu est. l. q malitia plus puniat qz negligentia: q sic in fili statuit in decr. sup lris. de rescrip. ¶ Quero quare magis punitur ille qui fabricat falsuz Rptuz: als instrumentum qz ille q vtitur: dicit Cy. q ille qui istrumentum falsum pficit delictuz suuz pfecit: sed ille qui vtitur potest si ab vsu abstinet: q delictuz no est psumatum: vt. l. q falsam. ff. e. ti. ¶ Venio ad glo. op. gl. i. q vtens falsis lris sine dolo non incurrat pena falsi: q delictu falsi no committitur sine dolo. ff. ad. l. cor. de fal. l. exeplum. So. no comittit sine dolo do vel presumpto: hic dolus est presumptus: q tales presumuntur affectatores ignorantie. S. d cla. dspo. vn talis ignorantia pot dici crassa e supina. de cle. ex. mi. c. apsice. ¶ Secudo op. q gl. no necessitet ad pbanduz ignorantiaz dicens ignorasse falsas lras: q ignorantia psumit. ff. d proba. l. quotiens. §. qui dolu. e ignorantia a delicto falsi. de excel. pla. inter dilectos. cu si. So. gl. dicit q qdaz sunt i qbus precedere dz diligens inqsitio: e tuc ignorantia no psumit nisi probet: si pbetur excusatur qs ab ignorantia: si no pbet no excusatur qs ex ignorantia: e dic gl. q pbat hec ignorantia eo q habuit illa diligetiaz qua potuit vel inueniret. e alia fora. ¶ Secudo no. q in his i qbus dbz precedes inqsitio preferri e diligetia illius presumit scia e dolus nisi pbet ignorantia: e sic ibi qd dr q in dubio dolus non presumit verz e nisi ex offo vel actus natura regrat precedens idagatio ad actus vl vicij ipsius certificatoem: e pbat hmoi ignorantia eo q probat ipsuz illa cautela adhibuisse qua potuit. sic is glo. hr de elec. inotuit. qd no. pp istos denuciatores q debet denunciare ex officio e scire maleficia. ¶ Et no. cautelaz ad pbandaz iuris ignorantiaz: si pbat qd habuit psiliuz a peritioribus e non potuit sciam iuris de hoc habere. vid. l. si adulterium cu incestu. ff. d adul. e scribit Bar. i. l. no fatetur. ff. d confes. ¶ Opp. gl. sup vbo depzehesi q simplex depzehesio i crie no sufficiat: pot eni depzehendi ciuilr: e tn hoc non sufficiet ad pdenatoem crialem. Sol. dic depzehesi. i. criliter puictus: q i crialibus acerrima fit idagatio. Jn ciuilibus non ita grauis. l. vlt. C. de fal. e. l. vbi. dicut tn aliq q spale est i falsario lraz dni pape ex mete huius vbi depzehensi e degradetur notorius facti euidetia. Quinimo idez videt dicedu si couincat i modu inqsitois. Juxta not. d accusa. iqsitoia. i. vii. ¶ Querit gl. sup vbo tradant qliter tradant curie seculari. dicit glo. q de hoc hr de v. sig. nouimus. e dicit. Hic etiam de tribus caibus i qbus degradatus tradit curie seculari. de hereti. ad abolendam. ¶ Querit gl. sup v. ltimas q sit pena falsi. dic i libero est deportatio e oium bonoz publicatio. Jn suo vltimuz suppliciu. ff. ad. l. cor. de fal. l. j. §. fi. h vez i falsantibus pricipia Rptum. Jn falsantibus lras alioz leuior pena imponit. S. e. ad audietiaz. e iponit talis pena his. q p se vel p alios falsant lras. Jde in vtentibus pena vtentiu. habetur in. l. j. §. q vo. ff. e. alie glo. sunt i alco.

# Ccedens.

No presumit qs falsare lras de simplici iustitia nec presumit si hs pperto dstitit illis vti. h. d. i pma psultatio dcisa. in scda pnuho. ibi: ffratati. ¶ No. q lre d simplici iustitia taqz modicu preiudiciales e q d facili obtinentur in dubio no presumut false. e dato q false appareant no presumutur a pducente falsate: nec presumuntur pducentem scienter vsum fuisse si statim ppta falsitate ab vsu desistat. ¶ Secundo not. q ille sincere psumatur d facili false q obtinent cuz difficultate i e sut multu pudiciales. ¶ No. iij. q sola falsificatio lraz sine als

nõ obligat quem ad penã falsi:maxime vbi sunt littere mo
dicum preiudiciales. ¶ Quarto no. q priuat⁹ bñficio ex il
legitia causa est restituendus. ¶ Oppo. q falsitas non ex
cusetur ex nõ visu nec sit hic loc⁹ p̄sumptioni:ex quo constat
.ff.c.proximo. Solu.dic q falsitas erat deprehensio litte
rarum: sz nõ ɔstabat q per se vel aliũz falsificantez commisis
set:vnde nõ p̄sumebatur in dubio ipsũz hãc falsitatẽ cõmi
sisse vl' fecisse. ¶ Venio ad gl. e glo.i.in prin.lr̃a falso est ex
pedita cũ notabilib⁹ vsq3 ad v̄.si gratũ. An si pbetur que do
lo lr̃as impetrasset:an aliter volens pbare ignorãtiã audia
tur e qualiter pbetur.glo.dicit q sic.e pbabiliter p solẽ iu
ramentuz.de iureiur.si vero.xxxiiij.q.vi.ille th̃. ¶ No.ex
glo.q vbi requiritur ab aliquo pbatio eoꝝ q̃ ab ipsius so
lius mentin arcbano dependet statur ei⁹ dicto cũ iuramento
cum aliter mẽtis arcbanũ pbari nõ possit:ad hoc de homi
ci.significasti. Sz pone dicit glo.q falsuz affirmat circa rez
ppriaz cui⁹ noticiã p̄sumitur habuisse.C.de rescin. vendi.l.
qsq̃.nn tanq̃ false impetrans iudicet.dic q nõ in dubio:qz
illa presumptio scie tollit per aliam p̄sumptionem ignoran
tie:quia non presumitur dolum cõmisisse circa litteras q̃ de
facili obtinent.e sic vna presumptio elidit aliam.ff.de i inte.
resti.l.diuus.de p̄sump.lr̃as. ¶ Glo.opp. de elec.cuz iter.
dic q ex varietate factorũ ex qbus p̄sumptiões surgunt de
cerni oz:an alter alteri p̄iudicet facias:qd no. qui fi. sint le.
transmisse.in fi. vltime gl. Per hoc dicũt doc. q i lr̃is. gra
tiosis attẽdenda est q̃titas grẽ e qualitas psone ipetrantis
e s̄m hoc cõtra ipm plus vel min⁹ est p̄sumendũz. ¶ Op.
glo.ij.de.c.px.vbi nõ excusat ille q non est vsus falsis lit
teris ignoranter. So.contrariũz loqtur de littera nõ simpli
ci iustitia que nõ pñt de facili hñri.vñ illa p̄sumptio illos cõ
dẽnat:hic excusatur a cõtraria p̄sumptione:quia in litteris
de simplici iustitia nõ est p̄sumendũ cõtra impetrãtez:vnde
p ignorãtiaz excusat si statiz destiterit cum eas sciuerat fal
sas. Sic ergo intelligendus est tex. qz hic cõstabat litteras
falsas:sed non constabat quis falsificasset. e constabat hunc
vsuz lr̃is e destitisse p̄sumitur in dubio falsificasse:nec p̄su
mitur ex desistẽtia:qz presumit nõ falsasse eo q destitit.e ex
cusatur p hoc ẽt ab eo q nõ inq̄siuit:qz nõ tz credere in tali
bus litteris sic modicũ p̄iudicialibus falsitatez cõmissaz eẽ
s̄m doc. hic vitiuz fuit latens. In cõtrario fuit patens: vl' cũ
.ff.xx.dies destitit. Si v̄o plus loquitur .c.de gr̃a:s̄m hostiẽ.
cũ excõicatus esset.e absolutione indigeret.

## Ex conscientia.

Propter pau
carum lr̃arũ ra
suram in loco nõ suspecto R ptuz nõ pbat fal
sum.h.d. Prima diffinit obiectionis dubiuz.
Secũda obicientẽ puniri mãdat.ibi:vnde. ¶ No.q rasu
ra paucarũ lr̃arum in loco nõ suspecto non arguit lr̃as fal
sas. ¶ Secũdo no.notabilẽ tex.ad cognoscendũ qñ pre
sumptio est pbabilis e non temeraria:qñ.s.talis est que cõ
cludit e impellit aium sapientis e ɔstantis ad sic credenduz
non motũz cuiuslibet incõstãtie. ¶ Itez no.q illa nõ du
bitabilis pbatio que mouere dz aiuz sapientis e nõ insipien
tis e ignari. Sic etiaz dicim⁹ in titl' in metu:qz dr̃ iustus eum
cadit in constantẽ virũ. Item dolus dr̃ iustus cũ cadit in p
sonaz sapientẽ nõ temerariã.ff.de his que me.cã fi.c. cũ dile
ctus. ¶ Hic host.tractat q̃dã q̃ renũ.appellatõis. An post
q̃ appellatio est iterposita possint ptes redire ad iudicez a
quo vt de ea cognoscat e pronũciet. Arguit primo q sic:qz
appellatio est introducta in fauorez ptiuz non iudicis.ergo
ẽt.vt in illo tex.est expressuz. Item appellans põt penitere:
e ab appellatione recedere.ij.q.vi.si quis libellos.de ap.di
recte.itez iura ad qetez pacem e concordiaz introducta sũt.
iti.di.facte nõ dz:hoc p iura vel iudices ipediri.ff.de ma.ex
li.ven.c.i. Itez interest apl'ice sedis:qz iagere quin inuitus nõ
compellit:vt.C.nemo inuitus in rubro e nigro. Itez p hoc
defertur iudicibus a quibus recessuz est vt peiit sumptib⁹ p
tiuz e res ad suam nãm reuertitur.e in his oibus est facien
dumi vt.c.vt debitores.de ap.ergo licitũ est redire. In cõ
trariuz:arguit q non:qz appellatio eximit cãz ipso iure a iu
risdictione iudicis a quo:hinc est q excõicatio postea ab eo
dem lata non tenet.de offi.dele.cum contingat.hinc est etiã
q processus factus per iudicem a quo est ipso iure nullus.
de ap.si duobus. Item appellatio ad papaz hz vim citatio
nis:vt in.c.i.de elec.lib.vi.sed contra citatum ab illo vel ad
illum venientez iferior procedere nequit.de cleri.peregri.c.
vno.ergo nec cõtra appellantem. Item per appellationem
differtur iurisdictio:sicut per querelaz e relatis remis.e re
uocatis.quibus pendentibus se non intromittit inferior.de
offi.lega.licet.de appel.vt nr̃m.e.c.intimasti. Item pacto pri
uatoꝝ iurisdictioni aliene nõ derogatur:mĩn⁹ ergo iurisdi
ctioni pape.primum patet.de foro ɔpe.significasti. Item in
simili aliquãdo vĩ cõtemni arbiter.ff.de arbi.l. litigatoris.
multo fortius papa. Quid dicendũ. So. dicit host. p solu
tione.q.premittendum ẽ q licet dicant esse quattuor gene
ra causaꝝ:vt no.ff.de accu.super his.th̃ ipse distinguit tria.s.
maiorum medioꝝ e minoꝝ. In maioribus quecumq3 erã
tur.ff.de offi.leg.qd translatiõem:dicit tria spãlia. Primũ
q illa naturalr̃ sunt de iurisdictõe pape.vnde e ois appella
tio frustratoria illis defert:qz nec valet ordinatio partiũ.de
renũ.c.pe.e fi. Ex quib⁹ appet q appellatio irreuocabilr̃
defert negocium ad papam:e idem dicit si appellat sup ele
ctione episcopali:vt in.c.quãuis.de elec.li.vi. Medias ve
ro causas ipse vocat oẽs spũales e ecclesiasticas exceptis ma
ioribus.e in his nõ valet appellatio nisi legitima.de ap.cum
ecclesia.e q̃uis eximat legitima appellatio a iurisdictiõe i
feriori:vt dictũ est.ff.nõ tamẽ impedit pcessus iudicis a q̃
vbi non detulit:sed ei⁹ efficacia dependet in futuro euentu:vt
.c.non solũ.de app.lib.vi. Et i ista anteq̃ appellatio sit rece
pta:licet penitere e ad aliũ iudicem recurrere:dũmodo par
tes cõsentiant altera aũt parte cõtradicente:hoc fieri nõ po
test.de appel.c.si duob⁹.de elec.c.i.lib.vi. Ex quo v̄o rece
pta est dicit q nõ licet partib⁹ ad aliũ iudicem recurrere:licz
tñ eis renunciare quo ad priuatum interesse: sed cõponere
non sine iudicis auctoritate:sup quo remittit ad no.de pac.
c.iam pridem.de trãsac.de cetero. ¶ Q̃uis aũt erit iste iu
dex dicit q ordinarius vel ille cui cõmisit:vel si est appella
tum:e appellatiõ recepta iudex appellatõis.de cẽsi. roma
na.§.ij.e.iij. Minores aũt cãs vocat Hostien.quãdo de tẽ
poralibus agit in quibus saluis feudalib⁹ dicit q ptes pñt
ad iudicem a quo appellatõis recurrere prius q̃ appellatio
sit recepta:e hoc etiã põt pñs appellans in vita appellata:dũ
tamen non intersit appellãtis e ei satisfiat de interesse. de ap.
cum cessante. Postq̃ vero recepta est appellatio sine licẽtia
iudicis appellãtis ad inferiorem redire nõ potest.ar.ff.de in
di.l. vbi.de fo.ɔpe.c.antepe. Per compositionem v̄o pos
sunt ab appellatione recedere e prius e post:e quãdo volũt
etiam inuito iudice p prima iura:vt dicit hic Hosti.cum ef
fectus dictorũ doc.de tali appellatione recitans.ff. de ap.in
terposita. ¶ Quero an vasallus perdat feudum faciens cõ
tra preceptum dñi sub pena perdendi feudum.dic q nõ per
dat:e aliud est se voluntarie obligare ad perdendum aliqd
iter. Aliud cũ iudex vel dñs precipit:quia tunc contrafaci
ens non incidit in penam.de iurepa.c.relatuz.dic q neutro
casu incidit in penam:sed est locus pene inferende.vnde ex
hoc fertur sententia. ¶ Venio ad glo. Glo.i.querit quan
do dicitur rasura facta esse in loco nõ suspecto. dicit gl.quã
do est facta in narratione facti.ff.de fi.instrumen.inter dile
ctos.de rasura vero que inducit suspitionem.habetur.ff.de.
relig.domi.venerabilis.de priuile. cum olim.ff.eo. licet.§.
quinta.vbi de hoc hostien.in.d.c.cum olim. dicit q rasura
multarum linearuz inducit suspitionem. Item rasura vni⁹
littere inducit falsitatem in litteris pape cum non fuerit de
manu illius cui commissum est:super quo remittit ad no.de
fi.instr.ex litteris. ¶ Querit gl.vi.an eo q ɔstat opponẽtẽ
falsitatẽ non pbare p se obligat ad bñficiũ:possit bñficium.

alteri assignare. ¶ Glo. dicit q non: q licet non constet de
non iure istius per hoc non cōstat de iure alteri⁹. allegat. ff.
de rescrip. olim. qd non placet Host. quia aduersarius pos
sidebat: et sic presumptiue constat de iure suo. vnde nō eget
assignatione: sed sufficit q ei silentium imponatur. C. de rei
vendi. l. fi. Item quia et si nō possideret ei esset assignanda:
quia se obligauerat: et ita continebatur in ipsa auctoritate si
hoc non esset verum. dicit Jo. an. q si ita esset ver⁹. dicit host.
alias bene dicit glosa etc.

¶ De sortilegijs Rica.

¶ Quia sortilegia in se habent falsitatem. Ideo etc. Ma-
teria habetur in cā. xxvi. in primis. v. questionibus. et q. vij.
non licet: vsq ad fi. tertie cōnis. etc.

**Ex tabulis.** Breue est. Pri-
mo ponit prohi-
i bitionem. Secundo penitentiam trangres
soribus ibi: qui autem. In tabulis. vnde fa
ciunt nigromantici per puncta que faciunt
in tabulis aut plurimum. Jo. an. Ibi furta
alias futura diuinationes. ¶ No. q diuinatio est inhibi-
ta: et hoc quia regulariter sonat in malum. xvj. q. i. predicator
peniteat. loquitur ergo hic de foro penitentiali: quod autem
dicit gl. pcedit in pena fori iudicialis. ¶ Glo. querit an ele
ctio debeat fieri p sortem. glo. dicit q non. i. e. c. fi. arg. ff. xx
vi. q. ij. sors. Sol. dic q sors sui natura non est mala: sed p-
pter malum quod inde sequi posset regulariter prohibetur.
Nam ppter nimiam assiduitatem posset trāsire in idolatriam
sicut dicimus in iuramento. de iureiur. et si christus. Quā
doq tamē permittitur ex cōparatiua permissione vt dicto
c. si quis. de quo. i. e. c. fi. ¶ Secunda glo. op. q alia pena
imponatur. xxvj. q. v. non oportet cū capitulo se. So. dic q hic
loquitur de pena fori contentiosi: quo casu laicus cōione pri
uatur: fm glo. et dicunt doc. q turpiter dehonestati de par
rochijs eijciunt. xxvi. q. v. episcopi. et ab ecclesia et testimo-
nio repelluntur: et sunt infames. ij. q. viij. quisq. iii. q. vj. con
stitutus. i. e. proxi. Si sunt clerici officio et beneficio priuant
xxvj. q. v. non oportet. ¶ Oppo. q nō puniantur tales. i. e.
fi. glo. nō soluit. Hostien. dicit q illud de gratia. dic q sor
tilegijs et diuinationib⁹ hic loquit. Ibi de sortibus que non
habent diuinationem: sed fortune iudicium: vt et ad taxillos
breuia et similia etc.

**Ex tuarum.** Presbyter qui per in-
c spectiōem astrolabij fu
tura inquirit: suspenditur ad tempus ab altaris
ministerio. h. d. In prima consultatio. In secun
da remissio ibi: verū. In qua primo aggrauat. secundo desinit.
ibi. Mādamus infamie. ¶ No. q diuinator est infamis: et
vt no. i. e. proxi. astrolabij. ¶ No. ar. q cognitio futurorū
etiam per astra videtur illicita recuperari. ¶ No. nō recu
sari opatum ppter finem boni si indebito modo operet: et sic
finis nō attrahit necessario ad naturā sui in finem ordinata.
¶ Et no. arg. q ista indicatio per astra videt sufficiens p
batio quod nō credo sicut dicim⁹ in purgatione vulgari: sed
hic hunc hēbit intentum qui tamē nō erat pbabilis bono ze-
lo. ¶ No. q simplicitas et zelum in bonum respectu finis nō
excusat a sui natura malis: et pena delicti: est enim talis supi-
na simplicitas que in delictis non excusat: alleuiat tamen ali
qualiter penā grauissimam. ¶ No. q p grauissimo delicto
quādoq iponitur solum pena suspitionis per annū: et tunc in
telligendo hec vba declaratiue. etc. ¶ No. q suspēsus ad
tempus ipso iure lapso tempore integratur etiam nulla alia
intercedente absolutione. vide glo. de matrimonio ptrac.
contra interdic. ecc. c. si. et doc. ibi. et vide glo. ff. de vsu. cum tu.
et in cle. i. de deci. ¶ Quero an scia astronomie sit p iure ca
nonicum vel ciuile reprobata: et an in talib⁹ sit aliqua pena im



posita: vel erit iponenda. Doc. hic allegat pro et contra ob
missis allegationibus quas hic tangunt disputantes. Con
clude si querit an scia sit in se reprobata. dic q nō: q̄ vna de
liberalibus. xxvj. q. ij. §. his ita. et ad hoc. xxxvij. distincti. si
quis grāmaticam. Si querit an eius indicia inquirere sit lici
tum et hanc penā incurrit ingrens. vt hic q sit licitū. dic si que
ris an exquirere indicia dando fidem quādo necessitantibus
sit licitum et dicendū q nō: quia oia dhs retinuit in sua ptāte;
nec est nrm scire tempora vel momēta etc. Si queris an sit li
citum indicia ingrere vniuersalia: vt inquirere siccitatem: vel
pluuiā: vel ecclipsim ex motu corporum supercelestium et hoc li
citum est. Nam et marinarij et etiam rustici hoc faciūt: et de
eis indicant. ad hoc. l. eorum. C. de male. et mathe. Si querit
an sit licitum exquirere indicia ad iudicandum euentus ptic
lares et fortuitos hoium vel futuras vel preteritas hominum
operationes: et tunc si agit hoc scire eis dando fidem quasi
necessario ponat veritatem: et hoc illicitū est. In talibus enī
se immiscere est occulta opatio demonis: et sic ex varia opi
nione procedit superstitiosa diuinatio. ff. de iniur. l. apud iu
lianum. §. si quis. astrologos. xxv. q. iiij. non liceat. C. de ma
le. et mathe. l. mfia. ad hoc hic. et. xxvi. q. ij. Et est ratio quia
corpora supercelestia non possunt esse per se causa necessa-
ria operationum liberi arbitrij. Si queritur an illis iudicijs
sit licitum vti non eis adhibendo fidem necessario quasi po-
nat ueritatem: sed ei adhibendo fidem quasi inducat psum
ptionem quādam: et dicendū q hoc respectu licita sunt: pos
sunt enim corpa supercelestia iclinare hominū dispositionē
et imprimere i vires hois sensitiuas ipulsionem qua istigent
ad quid faciēdum: qsi uires sensitiue sunt organa actu aiāe et
corporaliū opationū: et quia vt plurimum homines has opa
tiones aīe passiones corpales insequūtur. Jō de his vt plu-
rimum astrologi indicāt cum mot⁹ corporū supcelestium sti
mulent has uires i alterā: et alterā opationem. Certum tamē
est q contra inclinationem corporū supcelestiū hō pōt ope
rari per rationem cui obediunt uires sensitiue: vt pbat phy
losophus pmo ethycorū. et tertio de anima. ad hoc de sacra
vnc. c. vno. ij. et si lmittit. et sic quē motus corpis celestis cō
cludit ebriosum uel gulosum vl iniuriosum pōt submissus
rōni continēs esse: scdm Jo. an. alia sunt fabulosa q̄ nō
curo. ¶ Veniam⁹ ad glo. op. glo. i. si hic grauissime deli
quit debet puniri maiori pena. de psti. c. ij. Sol. simplicitas
et bonus zelus nō excusabant in pena alleuianda q̄uis ipam
ex toto nō tollat. allegat de re. pmuta. c. cum vniuersorum.
¶ Glo. ij. querit an possit episcopus leuiorem penitentiam
anno iponere: dicit gl. q nō: q̄ papa determinat arbitrium
episcopi solum in excessum āni: ergo tollit arbitriū in anno. et
est simile quod no. de accusa. cum. p. i penul. glo. de hoc. xxx
iij. q. ij. latorem. fm Doc. ¶ Op. q debuerit remanere pri-
uatus perpetuo. xxvi. q. v. oportet. Sol. dicit glo. hoc est ex
dispensatione et cā impellens dispensationem fuit bon⁹ zel⁹
et simplicitas: et hanc dispensationē mādauit papa quā etiam
posset episcopus facere solus si voluisset: q̄ nō est ei pbibi-
ta. de iudi. c. at si clerici. etc.

**Ecclesia vestra.** Sors in tm̄ in
e electionibus
reprobat q electio etiā ppromissariorū per sor
tem nō debet assumi. h. d. In prima electio. In
secunda electionis psecutio examinatio et reprehēsio ibi. p
curatorib⁹. In tertia gratiosa cōfirmatio et sortis phibitio
ibi: electionem i unum. ¶ No. q electio dz fieri a cōgre-
gatis i unum. et sic actus collegiales debent fieri: et collatio
in formā collegij ita i unum congregati. ad hoc de elec. i ge
nesi. quod scribit Inn. de postu. pla. bone. el. ij. tractaretis.
¶ No. electionem precedere debere tractatū. xxxiij. di. in
nomine domini. de postula. pcla. bone. sic et alienationem.
xii. q. ii. sine exceptione. de re. eccle. nō alienan. hudū. lib. vi.
¶ No. arg. melius que sunt agendi in actu electionis fieri
potest per unū de collegio: pōt etiam cōpromitti in psonā
extra collegium

extra collegium. de elec. c. 3. vice oium. ¶ No. q non debent cõpromissarii actũ electionis vel cõpromissionis facere noie proprio: sed noie cõpromittentiũ: et sic fa. q ipsi procuratores in notorio donatarij. de quo de elec. in causis prouideretur. ¶ No. q translata ptãte in aliũ inmutaſ modus puidendi in formaz tñ transfertur: q2 penes cõpromittentes primitus erat. de quo. ẽ de elec. cũ inter canõicos. et c. ne pro defectu elegerint. ¶ No. q facto cõpromisso in aliquez: et sibi data ptãte prouidendi: põt cõpromissarius eligere: et sic appellatione puisionis cõprehendiſ electio et appellatione finis cõprehendiſ modus in finẽ ordinatus. Et no. ar. q pnunciatio electionis hodie põt fieri per plures vbi pcediſ via cõpromissi. dic vt hodie. de reg. iur. cũ vno. lib. vi. et hoc maxime vbi qñ hoc ptineſ in forma cõpromissi vt possint oẽs eligere sm potestatẽ. ¶ No. ar. q vbi daſ simpliciter ptãs compromissarijs eligendi vnõ de se eligere non possunt. ibi. procuratoribus. ¶ No. q capſares possunt psequi electiões per procuratorem: nõ necesse bz electus venire psonaliter: et duo de electoribus p instruendo electionis negocio: quod dic vt de elec. cupientes. lib. vj. Examinato pcesso. ¶ No. confirmatorem ante oia examinare debere electionis pcessum anteq̃ pcedat ad cõfirmationẽ. Et sic no. q electio per sortez in spũalibus est improbata. Alia sunt clara. ¶ Querit glo. i. data est simpliciter ptãs cõpromissarijs vt vnũz eligant nec adiectũ est de se an possit eligeſ vnũ ex se si maior pars cõsentiat. ¶ Gl. arguit q sic. et hoc tenuit Joan. viij. q. j. per epatum. in princ. et fi. Primo vt casus decre. q sic. ẽ. de elec. cũ in iure. Scdo capſm cõpromittendo illã met ptãtem transfert quã bz: sed capſm põt vnũ ex se eligere: ergo et hoc poterunt cõpromissarij. ¶ Gl. determinat cõtrariũ in hac materia considerans aliquos casus pro solutione cõtrarij. Qñq3 daſ ptãs alicui per cõpromissum vt eligant de se vel de alijs prout voluerint: et tunc possunt de se eligere et valet electio: vt hic est casus. et in. c. cũ in iure. Qñq3 datur ptãs cõpromissarijs vt eligant vnũ simpſr non adiecto q de se: et tunc non possunt de se eligere: et sic cõcludit glo. ar. a cõtrario sensu hic: et in deã decre. cum in iure. Confirmat vbi daſ potestas eligendi oẽs indiuidue habent potestatẽ eligendi et solidã. Ita q nec vnus sine alio: ergo q si plures eligant oẽ pro vno non valet electio: q2 non adsunt oẽs ad electionẽ: aut ille se cum alijs eligit: et idez q2 nemo põt se eligere nec agentis et patientis potest vicẽ sustinere: vt insti. e. §. cũ ad nram. Alius enim debet esse electus et alij eligentes: sicut inter baptizatũ et baptizantẽ. de bapti. debitũ. de iure pa. per nostras. et q2 dupli ci officio etc. pbat per simile si deſ pluribus iudicibus ptãs iudicandi: duo tñ iudicant sine tertio: q2 hec virtus iudicandi indiuidua est penes oẽs: ita q non penes vnum. ẽ. de offi. dele. vno. delegatoris. et c. cãm. Non ob. c. cũ in iure. e. ti. q2 intellegi dz qñ data est potestas vt vnum de se eligant. Nec ob. collegio: q2 eligentes habent ptãtem a iure: et licet illam potestatẽ transferant quã habent non sub eadẽ forma. Attẽdi ergo debet forma cõpromissi tacita vel expressa. dic õ hoc vt in deã decre. cũ in iure. et conanſ doc. respondere ad hanc decre. ibi. dicimus anno sequenti: et ibi doc. sentiunt primaz opi. reprobata opi. glo. ad hoc vide no. in regula in toto. de reg. iur. lib. vi. ¶ Secũdo quero an in alijs actibus reprobetur visus sortis. dicit glo. q non. ar. a cõtrario. allegat iura: q2 in vno negatũ est etc. sufficit. de presomp. nonne. cuz concor. ¶ Cõcludit gl. q in electiõibus sors nõ est licita. Primo ex qualitate eius: q2 ex eo sequi malõ põt: et q2 debent persone deliberare eligi noiatim non per sortez: sic enim posset eligi malus: et q2 diabolus in talibus se posset immiscere. Itez per hoc alteraſ forma decre. q2 ppter: et sic nõ valet electio. Hoc dicunt doc. verũ etiaz si duo essent discorditer electi in quibus vtrobiq3 paritas: q2 non valet electio per sortẽ alterius et cassabitur vtrobiq3 electio: ex quo non est vtraq3 facta a maiori et saniori parte capſi. alle. ẽ. õ elec. ecclesia. in fi. et quod no. de eo qui mit. in pos. c. vlti. lib. vi. super vlti. glo.

¶ Secũdo concludit q in alijs actibus ab electione procedit electio per sortẽ: et in iudicijs ad vitandas contentiões. alle. ff. de indi. l. si ambo. C. famili. herc. l. si que sunt. cum si. Joan. an. dicit q legiste dicunt in hoc q qñq3 plures discordãtrant soper facto: aut super iure. ¶ P. in uno caso dicenti incumbit pbatio. ff. de proba. ei qui. ¶ Secundo casu refert aut cõtrarietas respicit alienũ iudicium tñ: et tunc iudex ad requisitionẽ partis cui preiudicat eos cogit ad concordiam. de le. j. l. huius. §. si. ff. de le. ii. l. cum filius. §. varijs. ff. de reg. iur. l. nemo. §. quotiens. sic intelligi potest. insti. de satisda. §. si autẽ. licet quidã ibi spãle si respicit tñ iudicium discordantiũ aut neuter illoz vult facere fortunã iudicẽ discordie: et se inuicẽ impediunt. ff. qui. mo. vsufruc. amit. l. ii. ff. de vsufruc. l. quotiens. Aut alter vult facere iudex ad alterius requisitionẽ rationẽ faciet sortẽ. l. si ex duobus. C. cõia. deſ. l. si cuz ambo. ff. de indi. hec vera si actus recipiat tale iudicium. alias secus vt hic. et. ẽ. dixi. Itez nisi alia ex iuris dispositione talis contentio possit dirimi: vt q2 vni plus relinquitur q̃ alteri. vt. l. sancitum. §. si autez ampliores. C. de dona. et C. vti possi. l. i. in gl. sed qualiter. in fi. dicit q quãdoq3 factuz est incertum: et non est locus iudicio sortis: et tunc qñ factum est certum: sed ius incertũ: sed etiaz in terminis de quibus loquitur. no. cõ. ẽ. de proba. c. licet cãm. in gl. bene tñ. v. item si cõstat: quõ placet Hosti. vt ibi dixi. per hoc dicũt doc. super tex. q electores cõfidentes se ſaribus põt fieri preiudicium sortis: et sic cõiter faciunt italici eligentes per talia eligẽdo ad fortunã et ad breuia taxillos ballotas: et similia: vt sic videant cui ex pluribus accidit forma: quod dicũt doc. admitti posse inter clericos vbi agitur de tpalibus. ar. xxi. di. clericos. ẽ. de preben. cuz sm: hoc in spiritualibus non procedit electionibus: q2 p illã posset indignus prefici: et ẽ quodãmõ deũ temptare. ad hoc. ẽ. de purga. vulga. c. fi. etc.

¶ De collusiõe detegenda. Rica.

¶ Viso generaliter de falsitate: sed q2 collusio seu colludere ẽ spẽs falsitatis in iudicio. Viso de gñe vt videaſ de spẽ. Ponit istã rubricã. Nã collusor vnũ simulat: et aliud agit. Et hec est spẽs falsi. de mã habetur. ii. q. iii. §. si. etc.

Scripta. Hec decre. est satis bene glosata: et est materia mixta: et cõtrum ad leges multũ dubia et fortius cõtrũ ad canones. Ideo legã eam insistẽdo magis q̃ feceri his dieb9: et in sũma hoc dicit. Si accusator ab accusatiõe desistit dz iudex inquirere: an p collusionẽ fecerit. h. d. In prima ponit fcm. In scda decidit qõnẽ circa fcm. ¶ No. p̃ q plures possunt interuenire ad vnũ accusandũ. de quo aliqd cũ glo. ¶ Scdo no. q accusatores criãliter in dubio efficiunſ inimici accosati. ad hoc õ accu. cũ. P. et eo q ab accusatiõe desistũt in amiciciã reuertunſ. ¶ No. sm vnũ sensuz q accusatore vel denũciatore desistẽte illegittime iudex ex officio bz ptãtẽ hoc nõ obstãte cõ accusantẽ pcedendi. Secundũ aliũ sensum iudex ex officio inquirere dz de mõ desistendi vt sit licitus vel nõ. ¶ No. q accusatiõe vel denũciatione porrecta licitũ est accusatori vel denunciãti desistere gratis vel ex charitate: sed nõ est licitũ desistere pro pecunia. ¶ Op. q papa non debuerit inquirere nisi precedente infamia. de. c. qualiter et qñ. el. ii. õ. de accusa. So. dic q iste epũs erat infamatus: alr papa inqsitionẽ non formasset: vt in cõtrario: vel q ideo papa mãdat inquiri de collusione: q2 non fuit licitum post litis conte. ab accusatione desistere. ii. q. iii. si quẽ. de quo in spe. de aboli. §. i. v. si. quid si accusatus: et tangũt. ẽ. ¶ Quero primo qñ dicaſ desistere ex charitate. So. dic qñ se conexit epũs: quo casu desistere cõmendabile est. õ pe. di. ii. charitas. Materia huius decre. satis examinaſ cũ glo. et additis ad eã. Et duo tñ sunt. Examinaui subijciẽ.

da. Primo qꝛ habetis hic ꝙ plures ad accusandū admittunt. Secundo ꝙ aliquo casu licitū est ab accusatione desistere: ⁊ in dubio suspecta psumit. ℭ Examinemus primū succincte. ⁊ op. cū glo. ⁊ vi ꝙ duꝰ tm̄ debent admitti. ij. q. i. in primis. ⁊ ff. de accu. l3. ⁊ dz eligi idonior ff. ꝺ accu. l. si plures. So. glo. dicit ꝙ ꝯrium de iure pcedit ꝙ pōt opponi ⁊ iudex ad petitionē partis dz eligere idoneorē: si tñ opponit pcedit iudiciū: vt no. in decā. l. si plures. Vel dic ſm doc. ꝙ plures accusatores nō admittunt vt ibi: sed plures denūciatores sic: vt hic. facit. ij. q. i. in pri mis. Vel tertio dicunt doc. ꝙ pncipalr non pñt eē plures accusatores: sed vnus principalis ⁊ alij assistētes sic: ⁊ incidūt in turpil. etiā assistentes si desistunt: ſm doc. alle. l. i. §. icidit. ff. ad turpil. ⁊. ij. q. iij. c. episcopū. ⁊ hoc de pmo puncto. ℭ Venio ad ſm ⁊ op. cum glo. n. ⁊ vi ꝙ l3 qs desistat ab accusatione: non tñ fit necessaria aliqua inuestigatio quare desisterit. Nā eo ipo ꝙ desistit decidit in turpil. qꝛ ꝯstat iā desistentē delinquere ⁊ sic puniendum. So. glo. ꝙ ipsam desistere in se non est bonū: sed desistere ex grā. i. charitate qñ se correxit accusatus: hoc est licitum. Potest ergo eē bonū ⁊ malū ipm amicari ⁊ desistere ꝑpter bonū nō displicuit pape: sed desistere ꝑpter malum sic. vt ex collusiōe. Ideo cū factū esset dubiū mādat papa inquiri: qꝛ oē ꝙ est factū nō est bonū: nisi sit bene factū. Unde dicit ꝙ quidā. Io. de fa. dicebat ꝙ deus non erit remunerator noium: sed aduerbioꝝ: hoc qꝛ nō remūerabat bonū: s3 bene bonū factū. vnde nō remunerauit iudeos q xp̄m crucifixerūt: l3 mors xp̄i bona fuerit: qꝛ nos a penis inferni redemit: ⁊ ideo nō remunerauit iudeos: qꝛ non bene fecerūt. Deus enim interrogat cor ⁊ non manū. xiiij. q. v. si qđ. sic nec cōsiderat que fiunt: sed qūo fiunt. xv. q. vi. c. i. vnde dicunt doc. ꝙ demereref q sustinet martyriū vel dat elemosynā ad pōpam. i. q. i. vide ꝙtū. dic vt ibi. ℭ Venio ad glo. vlti. q tractat mām. c. ⁊ op. ꝙ sit licitū ab accusatiōe desistere vel a lite cepta in crīe adulterij. l. trāsigere. C. de trāsac. l. postꝙ. C. de pac. cū si. cuius ꝯriū hic innuif: ergo ⁊c. Huius timore glo. h distinguit tres modos desistēdi: qꝛ aut per grām: aut p trāsactionē vel pactū: aut iudicis auctoritate. Itē glo. ꝯsiderat multos modos agēdi: qꝛ qñ qꝫ agif ꝺ delicto ciuiliter: qñ qꝫ crialiter de crīe publico: qñ qꝫ crialiter de priuato: qñ qꝫ spūaliter: qñ qꝫ mixtum. Et qñ qꝫ est delictū publicū: qñ qꝫ priuatum. Ita ꝙ quedā sunt cāe ciuiles de crīe priuato: quedā ciuiles de crīe publico. Delictū priuatū est qñ quis ꝑsequif priuatū delictū vt si furatur mihi librū orif etiā3 actio crialis p quā etiā possum facere puniri. de quo in. l. i. ff. de priua. delic. quedā sunt cāe criales de publico crīe. ff. de publi. iudi. p totum ibi oriunf ex. l. publicorū iudicioꝝ: quedā sunt cāe populares vbi intēdif interesse publicū. Quedā sūt cāe mixte. de pcu. tue. Quedā sūt spūales vt plenius videbitis infra. Modo dicit glo. ꝙ si agif ciuiliter pōt desistere actor omni mō. s. p grām trāsactionis: ⁊ p iudicis auctoritatē: ⁊ licentiā si actio non est famosa. Si vo esset famosa nō est licitum recedere p trāsactionē: qꝛ tunc infamaref. l. furti. ff. de pac. de his qui no. infa. l3 fit p grām ⁊ iudicis auctoritatē. Si vo crialiter agif: ⁊ tunc glo. facit dr̄iā3 inter leges ⁊ canones: qꝛ ſm leges licitū est desistere p grām vel iudicis auctoritate3: si lis nō est cepta nec fcā inscriptio: vt p3 de accu. l3. ⁊. c. veniens. Sed si lis est cepta ⁊ cū iudicis auctoritate in delictis in qbus pōt dispensare: l3 desistere: also secus. v. q. ij. si pmates. ⁊ pderit recessus vtrisqꝫ cū iudicis auctē: ⁊ de ꝯsensu rei si fuā īcrestiꝫ: qꝛ fuit suppositꝰ tormēto. C. de aboli. l. iij. vel si ex h remanet infamatꝰ. ar. v. q. i. qdā. Si alter desistat qꝛ sit crimen in quo nō pōt dispensare vel p grām sine iudicis auctoritate incidit in turpil. l. i. ad turpil. ⁊ fideiussores puniunf l quātitate ꝑmissa: ⁊ accusator notaf infamia: ⁊ extraordinaria pro motu iudicis punif: vt no. C. e. ti. l. ij. ⁊ ff. ꝺ custo. reo. l. iij. Si vo priuatū intendit extra ordinē punif. ff. eo. ti. l. si quis repetere. §. sed p motū iudicis ſm canones. Glo. dicit ꝙ oē crimē publicū censef. Ideo nec p grā3 nec p trāsactionem licitū est recedere qn iudex de crīe inquirit: vt hic iudicis auctoritatē: distinguit an cū crīe possit dispensare: ⁊ l3 iudicis auctoritate: also nō. alle. v. q. ij. si pmates. xci. di. c. i. ⁊. c. studendū. In cā spūali dicit ꝙ desistere l3 per grām ⁊ nō per trāsactionē aut cōpositionē. alle. de trāsac. c. fi. ⁊ sic si alíquā grām faciāt inter se in debito mō iudicio est inquirere vt hic. In cā mixta ⁊ separatiōis thori: l3 oīmō discedere. de diuor. ex litis. de sanciturā. quēadmodū: ſm la. Et dicit vltra predicta reqri ꝙ reus ꝯsentiat si dānū passus est vel saltim de dāno ei satisfiat: sed p trāsactionē vel pactū nō ē licitū desistere: imo desistens incidit in turpil. vt. l. ꝙfitū. ff. ad turpil. ⁊ punif extraordinarie. l. si qs repetere. ff. ad turpil. ⁊ hoc in cā criali: sed in cā spūali nō l3 desistere p trāsactionē: qꝛ illa est ꝓhibita in talibus. Itē3 nec per grām nisi mō debito fiat. ff. de pac. c. fi. ⁊ de trāsac. c. fi. In cā vo mixta vt in casu. c. tue. de pcu. oībus modis licitū est recedere. Vide istā glo. ⁊ singula ibi ſm canones oē crimen qñ publicū censef. ⁊ de hoc per Io. ij. q. iij. §. vlti. in glo. sciās. ⁊ in. c. pxi. p Inno. Materiā hanc difficilē examinabo p duos articulos. Primus cū sint multi modi a lite discedendi ⁊ multa cria ⁊ multi modi agendi. An ⁊ qñ ⁊ in qbus possit a lite recedere vel quis desistere actor vel reus: ⁊ in hoc ꝑseqmaf effectus desistēdi. Scdo spāliter tractabo de effectu desistendi p modū transactiōis de p se. ℭ Ad primū dic premittendo: ꝙ qdā sunt cāe ciuiles mere. Quedā cāe sunt ciuiles de crimine puato. Quedā sunt cāe criales de crīe publico. Quedā sunt populares. Quedā sunt cāe mixte. Quedā spūales. ℭ Scdo ꝑmitto: ꝙ ē triplex modꝰ desistēdi iudicio cepto. Qñ qꝫ p viā simplicis dsistētie. i. grē. Qñ qꝫ p viā pacti gratuiti. Qñ qꝫ p viā trāsactōis. Qñ qꝫ p viā abolitiōis ⁊ iudicis auctē. ℭ Tertio ꝑmitto ꝙ iste desistētie ab accusatiōe aliq ex pdictis modis: qñ qꝫ sunt licite: qñ qꝫ nō sunt licite desistētie. In cribus reperif pena ex parte actoris: qꝛ in simplici desistentia actor desistens repellif ab accusatiōe eiusde3: ex quo desistit. ff. de accu. veniens. ⁊ qñ qꝫ etiā ab accusatiōe alioꝝ repellif: vt qꝛ desistit in crīe publico ꝑpter qꝺ infamaf: ⁊ sic repellif ꝑpter infamiā. Qñ qꝫ incidit in turpil. qꝛ vltra illud reperif alia pena que dī turpil. que est pena. v. aureoꝝ. i. qnqꝫ libraꝝ auri ⁊ infamie ⁊ extraordinaria pena. l. iij. in fi. ff. ꝺ ꝑuari. Qñ qꝫ desistit ꝑpter verā calūniā: ⁊ tūc est pena similitudinis supplicij in publicis cribus. In priuatis pena ē ad arbitriū ⁊ extraordinaria sicut in accusato. l. si quis repetere. ff. ad turpil. Alia reperif pena. s. ꝙ trāsigens de calūnia hētur p ꝯfesso: ⁊ hoc restringif ad solā trāsactionē. Aut ergo desistit desistendo vl̄ p viā pacti: ⁊ ē pena q repellaf ab accusando hūc vel aliū ꝑut pōt ꝑportionari: ſm qualitatē delictoꝝ: hec pena nō h3 locū ꝙ habeaf p ꝯfesso: vt. l. furti. §. i. ff. de his qui no. infa. Si p viā abolitionis nulla pena nisi quo ad ipm perditur instātia ⁊ iterata nō audif quo ad illū. Si p viā transactionis hñt locū ⁊ pene quas dixi in desistētia: qꝛ desistit ꝯtra hoc pena ꝙ trāsigens hētur p ꝯfesso. Ex pte aūt rei ꝙ nō possit desisti effectus: vt qꝛ iterato pōt de hoc accusari. Secundo qꝛ tela eodē mō durat vt officio iudicis possit expediri: vt. l. ij. C. de aboli. vel ꝙ iudex ex officio possit iterato inquirere vt hic. Itē est effectus ꝙ vbi nō si per viā trāsactionis recedat trāsigens hētur p ꝯfesso: vbi pōt trāsigi oēs isti effectus cessant. ℭ Videamus ḡ pcedendo p quelibet spēm. Et primo in ciuilibus: dic ꝙ qñ qꝫ vult qs desistere p gratiā vel trāsactionem ⁊ licitū est ex parte vtriusqꝫ in oībus casibus in quibus trāsactio permissa est. Ubi aūt esset prohibita vt matrimonio monachatiōe ⁊ filibus planū ꝙ non: vnde nisi aliquo extrīseco accidenti in ciuili licitū est. Qñ qꝫ quis vult desistere non p grām: sed ꝑpria auctoritate: ⁊ tūc si ante litē motā vel actionē ponectā velit desistere ab agendo planū ꝙ pōt: qꝛ agere volūtariū est. C. vt nemo inuitus in rubro ⁊ nigro: nisi diffamaret: quo casu licet nō cōpellatur precise compellif causatiue: vt aut ab infamia desistat aut agat. C. de inge. ⁊ manu. l. diffamari. ⁊ p3 etiā. ff. e. cond.

rente. de offi. dele. cū his. que ibi scribit Inno. post litē motā. Aut vult desistere totaliter renūciādo liti. ¶ No. de renunci. veniens. si solū vult iudiciū suspendere nō lz qm̄ ꝯ eū vt ꝯ ptumacē ꝓcedet: vt l auc. qui semel. C. quō ⁊ qn̄ iudex. ⁊ de dolo. cām. saluo ꝓpter priuilegiū possessiōis: vt pz. ff. de cau. pos. pastoralis. ⁊ in cle. i. de cau. pos. ꝯ testi. significauit. Ex parte rei si vult desistere ante litē motā non pēdet ab eius arbitrio: qꝛ iudiciū reddit in inuitū. de ver. ob. l. inter stipulātem. §. i. Lite aūt etiā mota planū ꝙ nō posset: qn̄ remedijs debitis ꝯ eum ꝓcederet: hec vā in actiōe non famosa. In actione aūt famosa: glo. dicit ꝙ non. lz trāsigere ex parte actoris: ex pte aūt rei vt euitent effectū iudicij q̄tū ad infamiam non lz ꝙ transigētes hēantur ꝓ ꝯfesso: ⁊ īfamat ex hoc: vt decā. l. furti. §. i. ⁊ fi. ⁊ l. fe. ⁊ hoc nō hz locū in pctō: vt ibi no. De scda spē. s. qn̄ cāe sunt ciuiles ⁊ de crīe priuato vt est furtū. rapina. ⁊ oīa delicta. l. de qbus. ff. de priua. delic. In qbus ostēdit principaliter priuatus. ⁊ idē p oīa qd in ciuili: ⁊ hoc dicit gl. in decā. l. trāsigere. C. de trāsac. ⁊ in hoc ꝯcordāt oēs. ad hoc. l. iurisgentiū. §. si paciscar. ff. de pac. ⁊ ff. de fur. l. post decisionē. ff. de pac. l. si tibi. §. qdā. Uenio ad tertiā spēm. s. quid in priuatis delictis vbi agitur crīaliter. ¶ Glo. ix. iuris ciuilis in decā. l. transigere. de plano tz: ꝙ per viā trāsactiōis non lz a iudicio recedere: dic ante inchoatū iudiciū si accusator vult desistere ⁊ pacisci pōt ad ipediendū sc: sed nō altū. ff. ad. l. iuli. de vi pub. l. qui cetu. §. fi. ⁊ ff. ad. l. iul. de adulte. l. maritus. §. sed negauerit. Et si dicat si se impedit alius nō admittet cū ad accusandū: demū admittat cuius interest. Respondeo ꝙ admittet alius vbi accusatio cōpetit cuilibet de pplo: vt decā. l. vel admittet alius qn̄ accusatio nō ꝯpetit solū sibi iniuriato: qꝛ forte sunt alij ꝯsanguinei: ⁊ ex vnius iniuria orit actio. ff. de iniur. l. lege corne. Inchoato iudicio: dic aut accusator vult desistere ex gr̄a ⁊ nō pōt impune: nisi ꝓut decā in crīali. i. qꝛ in talibus lz non hz locū turpil. vt. l. in pnas. ff. ad turpil. punit tn̄ dsistēs extraordinarie: vt. l. qsq̄s repetere. ff. ad turpil. Aūt qz vult desistere accusator p viā trāsactionis. Et glo. vi sentire ꝙ nō possit: vt decā. l. trāsigere vel pacisci: qꝛ desistēdo saltē punit pena extraordinaria: vt decā. l. si qs repetere. Aut vult desistere cū licentia iudicis ⁊ pōt: vbi ⁊ qn̄. l. decā in crīali: ⁊ multo fortius ex parte rei. Nūqd possit actor desistere ita ꝙ ꝯ reū ꝓcedi nō possit: nec ab alio accusante: nec ab alio inqrente. Gl. ibi. ꝙ nō. Butri. tenuit ꝙ sic. p. l. transigere a ꝯrio. Secūdo qꝛ est in ptāte partis facere ꝙ crimen priuatū etiā quo ad publicā vindictā nō committat vt iniuriā ad aīam nō reuocādo. Ideo ⁊ publicā remittere pōt: pz in furto si nō repugnat eius volūtate: qꝛ furtū est ꝯtractio rei aliene ⁊c. vt. l. i. ff. de furtis. Tertio differt crimen publicū a priuato: qꝛ in publico iniuria ē publica: ⁊ executio. C. de hereti. l. manicheos. Cōmissio aūt crīs nullius ē ad alterius preiudiciū. l. iurisgentiū. §. si paciscar. ff. de pac. ⁊ l. si vnus. §. illud. In priuato iniuria est priuata: ⁊ soli priuato infert: quare soli priuato ius agendi q̄ritur lz ex statuto detur ptās reipublice agēdi: ꝙ iniuria mihi illata solū est vnicum ius qd mihi p accusationē ⁊ iudici p inqsitionē est ꝯcessum. Ius ergo cōcessum ⁊ fundatū in psona mea possum remittere: et quo ad crīalem accusationē ⁊ inqsitionē: qꝛ ex inqsitione iudex repsitat locū accusatoris: ⁊ ipse actionē que alteri ꝯpetebat in iudiciū deducit. ff. de euic. l. si ob cāz. Nō enim sunt due iniurie: quaꝝ vna priuate orit alteri ⁊ reipublice: lz secus iniuria: quaꝝ vna orit pr̄i: altera filio. ff. de iniur. l. i. §. vsq adeo. ⁊ l. in psonā. ff. de pac. Concludit ergo ꝙ hec accusatio crīalis hz subiectā iniuriaz priuatam. Remota ergo actione sup qua fundat iniuria publica: remota erit accusatio publica: qꝛ in his priuatis nō est nisi vna iniuria sublata: ergo iniuria q̄ tollit ex remissione cessat actionū substātia ⁊ accusationis: ⁊ sic cessat vtriusq ⁊ et ptās ingrendi si ex statuto iudici ꝯcedat. Cōis opi. hz ꝯriū. ⁊ est tenenda ꝙ accusatio de crīe priuato ꝯpetat cuilibet de pplo: vt in casibus in qbus ꝯpetit. de quo in. l. fi. de priua. delic. ff. ⁊ in rubrica. ff. o

popu. acti. l. i. ꝙ est qn̄ accusatio instituit ad penā pecuniariam: qꝛ fisco applicat. O cō rōnes butri. cessarent ⁊ planū ꝙ nec pacto nec trāsactiōe: lz ex parte rei desistere. Tenēdo ꝙ accusatio nō ꝯpetat nisi iniuriato ꝙ est qn̄ accusatio competit ad cohertionē psone: tūc est magis dubiū. Bar. tz idem ꝙ lz accusatio sit priuata negari non pōt: qn̄ accusatio vel cōdemnatio fiat ad extraordinariā penā ad commodū fisci: ⁊ tunc qꝛ aduersariū suum corrūpit data pecunia habet ꝓ cōuicto. ff. de iure fisci. l. eius q̄ dilatorē: hec rō ꝓcederet in trāsactione: sed non in pacto. Non ob. l. trāsigere: qꝛ vacat argumentū a ꝯrio cum alie leges ꝓhibeant. Nō ob. ꝙ sit in potestate ptis ne crimen sit verū ab initio: sed ex quo crimen est nō pēdet ab eius ptāte penā fisci tollere. ¶ Ad alias rōnes facilis est rn̄sio: ore dū dicit ꝙ crīa dicunt publica: qꝛ iniuria ē publica. C. de hereti. l. manicheos. C. de epi. ⁊ cleri. l. si quis. ⁊ hoc genus. insti. de publi. iudi. in pn̄. dicit Bar. ꝙ hoc nō est verū: imo publica dī: qꝛ aliqua lege expressum ꝙ sit publica: vt. l. preuaricatorē in fi. ff. de ꝓuarica. l. i. ff. de publi. iudi. qd pz. Nā de homicidio pōt agi priuato homicidio: vt l. pretor edixit. ff. de iniur. ⁊ pōt agi publico iudicio: vt. ff. ad l. cor. de sicca. l. pretor. ergo etiā pro iniuria priuata dat publicū iudiciū. Et sic ratio est falsa p qd cōcludit ꝙ in crīalibus ⁊ priuatis delictis ex parte rei nō est licitū desistere nec a trāsactiōe nec a gr̄a: ⁊ sic pacto iudicis auctoritate liceret si esset talis iudex q posset ⁊ vellet dispēsare. ad hoc. l. licitatio. §. ꝙ illicite. ff. de publica. ad hoc. l. nō distinguemus. §. iulianus. ff. de arbi. vbi non pōt ꝯpromitti de crīe etiā priuato quatenus agit crīaliter: ergo nec trāsigi: qꝛ cōpromissum quedā trāsactio est in auc. vt diffe. iudi. §. si ꝯtingerit. C. de iudi. auc. si vō cōtingerit. Et maxime hec vā: qꝛ lz delictū sit priuatū accusatio dī publica: ex quo pena venit fisco applicanda. ff. de iniur. l. pretor. hec ꝓcedūt: s̄m leges: s̄m canones hō glo. vera dicit: ꝙ oīs accusatio est publica pro crīe. dicit gl. ⁊ gl. iii. §. fi. ii. q. iii. forte dicere vult ꝙ in quolibet pctō ⁊ crimine quilibet de pplo audit. de iure canonico saltē p viaz denūciationis que ꝯpetit cuilibet de pplo. ii. q. i. si peccauerit. de testi. in oī. ꝯ. de iudi. nouit. vel forte vult dicere ꝙ cōiter pro priuatis delictis ciuiliter agit: qꝛ in foro canonico vltra penā priuatā punit. Aut suspēsiōis ad beneficiū que dr pena accidentalis: ⁊ hic finis pene publicus est: qꝛ tāgit vtilitas publica ne indigne obtineat beneficium hoc respectu possunt dici plus publica i foro canonico q̄ ciuili. dic ergo si agit ad priam ꝓcedit glo. qꝛ ab isto nō repellit transactio vel pactū: imo nec iuramentū: nisi forte id a quo surgit peccatū esset p partē remissibile: ⁊ debito modo remitteret. Si agit ad penā aliam priuatā: dicendū idem ꝙ in alijs priuatis: ⁊ dixi. s. s̄m archi. in decō. §. fi. Sic dicit ibi archi. qd credo prout pena applicaretur parti. Sed si ex delicto priuato surgeret crimen: quatenus vt hic priuatus deponeret ab officio ⁊ beneficio. Credo ꝙ s̄m canones hec accusatio publica esset. Ideo tunc nō liceret transigere sicut dixi in publico: habet ergo locū hec glo. qn̄ ex crīe priuato orit ius denunciandi ⁊ per partes irremissibile vt per pactū: ⁊ qn̄ orit ius agendi ad deponendum a beneficio: quo casu dico idem in publico: qꝛ hoc casu de iure canonico etiā ꝓ priuato potest dici accusatio publica vt hic: quo casu ex parte actoris si subest sola desistentia ex gratia in denunciatiōe esset ipunis a pena temporali: sed non a penitentiali. ⁊ no. ii. q. i. si peccauerit ⁊ dixi. s. de iudi. c. nouit. Ex parte actoris per viaz pacti vel transactiōis etiā esset imunis a pena: sed nō hēret effectū repulsionis eius vel alterius. Ex pte rei sibi nihil ꝓficeret qn̄ idem vel alius posset agere. Si ageret scdo modo per viaz actiōis publice ex pte actoris accusantis porrecta nō ē licitū desistētia ex gr̄a qn̄ saltez in extraordinariā penā incideret. de accu. super his. ⁊ qui priuat facultate accusandi ex parte rei non iuuaret qn̄ alius ⁊ iudex posset ꝓcedere: ⁊ qn̄ si trāsigeret haberet pro ꝯfesso: licet secus ⁊ hoc pacto idem crederem de iure ciuili q̄tenus ageret ad depositionē dignitatis

vel repulsionez vt qr tale esset crimen qd infamaret:vt.C.de
dignita.l.i.lib.x.e hec de tertio. Ueniamus ad quartam
spēm.s.ad criminales de crimine publico. Et dic q quedā
sunt crimina capitalia.s.ex quibus sequit aut mors:aut per
ditio libertatis:vt dānare in metallum:aut perditio ciuitatis
vt deportatio:e hoz qdā sunt ex qbus imponit pena sangui
nis:e an licitum sit decedere ab actione simpliciter desisten/
do:dico q non quo ad minus desistens incurrat turpil.ff.ad
turpi.per totū:e oēs penas desistentie de qbus dixi.s. Sed
an liceat discedere iudicis auctoritate:dico q sic interpreta
ta abolitione vt ex iusta cā cōcessa.C.d aboli.per totū. Sed
an liceat desistere actori e reo ex via pacti vel trāsactionis.di
cunt legiste q sic:vt.l.transfigere vel pacisci.C.de trāsac.an p
ma regula pmissiua:assignant cām in reo:qr cuilibet lz quo
potest sanguinē suuz redimere.l.i.ff.de bo.eo.qui mor.sibi
consci.e hec eadē ratio est ex parte actoris cum actor veniat
puniendus pena talionis:vt.l.fi.C.de accu. Aduerte q sup
effectu huius desistentie per viam transactionis vel ex parte
actoris e rei sunt dubitationes. Quidā q effect⁹ huius trās
actionis erit quo ad reū e reus actorē ipsum pprie repellat:
licet Butri.e Ja.de Are.tenuerunt ꝯ:quasi hoc ius vt pu
blicū non potuerit trāsactione aut pacto remitti.ff.de pac.l.
iurisgētiū.§.si paciscar:e si vbi nō igerit pena sanguinis ad
mittit iterato accusator e in igerētibus nō admitteret:esset
melioris conditionis reus plus delinquens q minus delin
quens:q non est dicendū.ff.de dona.inter vi.e vxo.l.iii.§.i.
Et si d cas qs erit effectus soluz ex parte rei vt hic:vel alias
trāsigens hētur pro ꝯfesso:mō non habet.ff.de preuari.l.ii.
.ff.de bo.eo.qui mor.sibi ꝯsci. Et sit rō qr in tanto delicto e
pena sicut est sanguinis lex non sic amare psumit q transi/
gens velit confiteri:e hoc qrcā diligentius examinanda est:
hoc recitat Cy.in dcā.l.trāsigere:sed tene q potuerit ad p/
iudiciū sui ex quo lex pmittit transactionē e pactum vt tene
bat Bar.in.l.si maritus.§.si negauerit.ff.de adul.sicut e ali
as multiplici cā potest repelli accusator:quo ad alios autez
non pderit transactio quo minus p aliū possit accusari:e eti
am de delicto inquiri ꝯ euz ex iudicis officio.hanc opi.tenz
Ja.e Butri.in dcā.l.trāsigere.e Ja.de are.p regulā reos in
ter alios acta.ad hoc.l.cū qui.§.in pplaribus.ff.de iureiur.
ad hoc.qr talis trāsactio vz restringi ad solū ius agendi per
sonale:e sic nō vz sumi vnius actione cū cuilibet cōpetat ius
accusandi:qr publicū.Bar.tz in dcā.l.si maritus.q tollat
ius accusandi quo ad oēs allegat:qr ex transactione ex quo
transigi lz cū vno de populo qd ius transactionez permittit
tollit e perimit e consumit substātia crīs ipso iure:e omnis
actio l.si tibi §.quedā.ff de pac.e sic oīs accusatio sicut dici
mus in absolutoria:hoc tz Bar.in dcā.l.si maritus.e Pe.
in dcā.l.transfigere:vt ibi recitat Cy.sed in.l.transfigere tenz
q solū pderit quo ad illam instantiam vt ipse vel alius hoc
non possit psequi.s.illam instantiā:sed si velit alius nouā in
stantiā incohare qd erit secus.alle.ff.ad.l.iuli.de vi.pub.l.q
cetu.§.fi. Et hoc plus placet qr cum in crībus istis tangatur
publica vtilitas:remissio refert ad ius accusandi nō ad sub
stantiam criminis.e sic nō ob.§.quidā. Operabit secundo
quo ad reum transigens nō habet pro cōfesso:ex quo licite
transigit qd secus esset.alle.ff.d his qui no.infa.l.furti.§ fur
ti.e.§.fi. Ex parte accusatoris e quo ad penam talionis erit
licitū desistere p viam trāsactionis vt etiā ab alio de illo acc
ex officio iudicis possit accusare vel inquiri:quo aūt ad pe/
nam turpil.nō erit licitū desistere etiaz per viā trāsactionis.
.l.ab accusatiōe.ff.ad turpil.qr quo ad penā aliam a sangui
ne non est licita transactio.e hoc tenendū sm Bar.in dcā.l.
transfigere. Si velit desistere post litis conte.ante trāsigēdo
planū q liceret citra aliquā penam:vt dicunt vltramontani
in dcā.l.transfigere.e ad hoc.d.de accusa.lz.e.c.veniens. Cō
cludit ergo q possit trāsigere in his crībus e proderit acto
ri:quo ad vitandam penam talionis:non quo ad vitandam
penam turpil.vbi desistit lite iam mota:forte iaz pderit quo



ad vitandā penā expensa p reo:qr ex hoc repellet actor ex vi
transac.e ex vi turpil.vbi desistit post litē motaz. Secundo
sequit repulsionem cuiusqz alterius accusatoris vel iudicis
eandē instantiā repetentis. Uenientes aūt incohādo diuer
sam instantiā non repelletur:e in hoc non pficiet. Itē pderit
qr ex transactione reus non hēbitur de delicto pro cōfesso.
Nunqd aūt lz transfigere vbi ex delicto venit iponenda pe
na mutilationis mēbri si illud est publicū:vel si sit priuatū.
e ex penis dicamus ipm publicū e capitale non est dubiuz
de hoc dic in.l.i.de publi.iudi.ff.e ibi Bart. Si tenes q sit
priuatū e non capitale.dicit Pe.q adhuc lz transfigere:qr
sanguinē ex quo sequit deformatio e tollit forma hois e an
nichilat:licitū est redimere:iura ꝯtra q possūt allegari erūt
correcta:qr olim illa pena nō iponebat. Naz leges antique
non volebant hoies inutiles esse ad comedendū:sed ad cō
modandū:e hec est vitas. Nunqd aūt si loco sanguinolen
te pene a iure interposite alteret ad pecuniariā penā delictū
p statuta:an liceat trāsigere. Gui.de suza.tenuit q trāsigere
liceret.ff.de dona.l.si id qd:e iura q dicūt initiuz spectandū:
e qr hic loco alterius subrogat:ergo illius nām sapit.de cō
sti.c.eccle.cū si. Alij ꝯ qr qualitas iudiciorūz a pena iudicat
.ff.de publi.iudi.l.ii.e qr cessat cā ppter quā transactio per
mittit.ad hoc.ff.de penis.l.quo ad statū.ff.de bo.lib.l.si qs
maior.§.fi.e.l.se.hoc sequit Cy.ad h qd no.Dy.ff.de pub.
.l.penul.§.ad crimen. Nō ob.l.si id qd e siliā:e dicūt initiū
spectari:qr id verū nisi cā superueniens alteret cām disponen
di e formaz:vt.l.iul.§.q̄p̄.ff.ad exhib.ff.de au.e ar.lega.l.
scia.§.fi. Nō ob.qr subrogatū ec.qsi p oia est subrogatum
e ex subrogatione nō alterat cā finalis rei:qr tunc alteratur
dispositio sup re dele.ii.l.codicillis.§.insula.C.de edic.diui
adri.tol.l.vlti.cū Cy. Ex his pz q cū cōter de iure canoni-
co alteret pena sanguis:qsi qz pena depositiōis accidētalis:
e qsi qz ad penā suspensionis q si aliud nō obuiaret licita
eēt desistētia e ex parte accusatoris:vt d accu.c.veniens.dū
modo ante iscriptionē:vt de accusa.lz.post inscriptionē non
esset licita desistentia p grāz:vt dictis iuribus desistentia aūt
non gratiosa:e sic p viā transactionis nō esset licita vt hic:qr
contineret spēm symonie velle redimere spūaliū depositionē
vel suspensionem ex parte rei etiā non est licita eadez rōne:e
hic est verus intellectus decre. ¶ Ex predictis pz an si fiat
pax vel occisio vel eius heredibus occisor possit accusari.dic
q sic:vt.l.iurisgentiuz.§.si paciscat.ff.de pac.l.si vnus.§.pe
na.e.l.ius publicū.ff.de publi.iudi.l.i. Non ob.l.transfigere.
q etiā dato q liceat transigi quo ad instantiā:nō quo ad iu
diciū publicū. Non ob.C.de aboli.l.ij.qr lz paciscat actor
vbi desistit impetrata abolitiōe cū reo.ad hoc.l.ii.ff.ad sil.
Predicta pcedunt quo ad illā regulā de iure ciuili.de iu/
re canonico nō pcedit hic:qr pena sanguinis nō venit impo
nenda p aliquo crimine.ne cle.vel mo.c.sniam.e scribit Jo.
an.p alle.§.fi.ii.q.iii. ¶ Sed posset dubitari qd in talibus
in qbus venit tradendus curie sclari:satis credo q hoc ca/
su liceat trāsigere:qr hec pena mortis venit inferenda:e sic ea
dem ratio que in cribus illis de iure ciuili. Nunqd autem
vbi pena ppetui carceris veniret iponenda esset idem credo
satis q non hēret locū:qr illa non est pena mortis. Nam vt
alias dixi non dz in tm vita extenuari q illa expectet mortē.
vt decre falsi.ad audiētiam.e hec est vitas vt puta.e p hoc
sit expedita prima regula legistaz cū limitatiōibus e decla
rationibus suis etiā put debet intelligi:sm ius canonicum.
¶ Nūc videamus casus exceptos ab illa regl:excipit ibi
tex.crimen adulterii:vnde de crie adulterij non lz trāsigere
an liceat desistere aūr. Idem dic q dicē.s.circa regulam ne
gatiuā:sed ibi dic q non lz transfigere. Rō huius exceptio/
nis est grauitas crīs:hoc non placet p scripta.d.de iudi.at si
clerici.xxiii.q.ii.si quid. Rñdeo sz Pe.ex frequentia de
linquentiū:qr multis cessantibus opus est exēplo.ff de pe.l.
aut facta.§.fi.xxiii.q.vii.qd in oibus.e qr sm Ja.de are.lex
in subditis pcteris pudicitiā in oibus exigit.vt in aut.de le

no.tol.in fi.hec rō non ꝯcludit ſm Bar.q2 idem deberet eē in iceſtu ⁊ ſtupro. Bar.dicit ꝙ ex pſona accuſatoris eſt rō: q2 recipiens pecuniā pro ſtupro coperto punitur lege iul.de adul.l.auxiliū.ff.de mi. Ex pte rei ſit frequētatio dlicti huic prime exceptioni nō obuiat in auć.vt li.matri.⁊ auie.§.pen. coll.ix.q2 illud ꝙ dr ibi de tranſactione nō referť ad.c.adulteriū.ſm Jo.⁊ Bar.ſed referť ad alia capitalia:⁊ hec eſt veritas. Non ob.ſcdo in auć.vt nulli iudi.§.adulterā:q2 ibi loqtur de quadā recōciliatione poſt penā illā illatā:q2 lz ſicut videmus de iure nřo ꝙ lz vxorē adulterā etiā poſt ſeparationem recōciliare:vt no.ī.de diuor.c.ii.⁊.ī.de adulte.c.ij. An autē quā aliter in adulterio nō liceat deſiſtere quo ad effect⁹ reſpicientes accuſatorē in adulterio:an liceat deſiſtere:dic ſi accuſator deſiſtit ante litis ꝯte.de repellendo eū ab accuſando pōt repelli ſi ab alio preuentus eſt:ſm aliquos:vt dcā.l. ſi maritus.§.ſi negauerit.⁊.l.iij.§.ſi ia.ff.de ſepul.viola. Idē dicit ibi Bar.etiā ſi non ꝑueniať etiā ſi deſiſtit ante litez motam:⁊ tūc eſt rō q2 deſiſtendo vř notari q̄ſi approbans adulteriū vxoris ⁊ quaſi leno.ff.de adul.l.ii.§.ſi publico.ad hoc .l.miles.§.vxorē.⁊.ti.ſed hec rō ꝓcederet in accuſante vxorem ſi poſt litē deſiſtat repelliť ex deſiſtentia:q2 incidit in turpil.ff.ad turpil.l.qui deſiſtit.C.q accu.nō poſ.l.accuſatorē:ſm Bar.in dcā.l.tranſigere. Quo ad effectus reſpicientes incōmodū rei:dic ꝙ ex tranſactiōe rei in tali crie reus hētur pro ꝯfeſſo:per hoc nō euitat penā qn ab alio non poſſit accuſari nec euitat:q2 p iudicē ex eadem inſtātia ꝓcedi poſſit:nec etiā euitat per hoc accuſari ex viribus ſolius trāſactionis:ſed ex ſuo delicto deſiſtentie aut negligētie aut preuaricationis repelliť accuſator:hec aūt ꝓcedunt de iure ciuili ⁊ de iure canonico etiā hodie maxime tenēdo ꝙ pena capitalis ſit alterata ad ingreſſum religionis.de quo.C.de adul.auć.ſz hodie.de adulte.c.j.⁊.c.tue.de procura.niſi agitur de adulterio ad ſeparationem thori.dicam ⁊ J.tangitur.de mixta excipiunt alij aliqua crīa vt hereſis ⁊ leſe maieſtatis ex rōnis idēptitate. Ideo in alijs etiā grauibus ⁊ grauioribus non erit licitū trāſigere:excipiť de crīe raptus.C.de rap.virgi.l.vna.⁊ hoc dicit glo.q2 ſi hēc eſt crimen raptus crimini in adulterij ex rōnis idēptitate.⁊ hanc opi.ſequiť Cy.q2 ſic liceret trāſigere:vt.l.j.C.de rap.virgi.non puniret parentes tranſigentes. Jo.fuit in opi.ꝙ lz trāſigeť in crīe raptus:⁊ ſic remaneret ſub regula. Primo q2 excipiať ſoluz adulterium:ḡ ⁊c. hoc ſequiť Bar.q2 ceſſante rōne in adulterio.ſ.poſita. Nā non reperiť ꝙ in raptu dans pecuniā incedat in.l.iul.de adulte. Itē raptus nō frequētať ſicut adulteriū:⁊ ſic ceſſat alia ratio. Ideo putat Bar.ꝙ tranſigi liceat ⁊ paciſci:vt.ff.ad.l.iul.de vi.l.tranſigere.que ſolū adulteriū excipit. Nō ob.ꝙ parentes tranſigētes puniantur pena turpil.i.infamie. Nā pena calūnie ⁊ talionis:⁊ ſic nō puniť pena talionis aut calumnie manifeſte ſi nulla reperirenť:ſed puniunť pena deſiſtentie ſicut ⁊ i alijs crīb⁹ deſiſtētes punirenť. Uenio ad ſecūdā regulā que eſt hec ꝙ in capitalibus vel in qbus pena ſanguinis nō venit imponēda non valet trāſigi:nec qs pōt deſiſtere per viā tranſactiōis. Rō huius regule eſt fauor reipublice ne maleficia remaneāt īpunita.ff.ad.l.acqui.l.ita vulneratus.ſ.de ſen.excō.vt fame. In his dic aut ex parte accuſatoris vult accuſator deſiſtere ante inſcriptionē:⁊ lz citra aliquā penā.de accu.veniens.⁊.c.lz.ff.ad turpil.l.qui deſiſtit:nō tñ ex ſola deſiſtentia poſtea repelliť a ptāte accuſandi:q2 ſpāle eſt in adulterio.per.l.ſi maritus.§.ſi negauerit.ff.de adulte. Aut vult deſiſtere poſt accuſationē porrectā impetrata abolitione ⁊ cum eā conceſſa ⁊ pōt.iij.q.viij.libellorū.ff.d accuſa.libellorū.C.de abo.per totū.⁊ an tūc repellatur a ptāte accuſandi.dic vt ibi. Aut vult deſiſtere non īpetrata abolitione ⁊ non lz:imo deſiſtens incidit in turpil.⁊ illa pena puniť. Item ⁊ pena talionis:⁊ tanq̄ infamis repelliť ab accuſandi ptāte. Aut deſiſtit p viam tranſactiōis:⁊ adhuc ei nō licet quo minus ⁊ patiať penas de q̄bus dictū eſt:q2 in tali crīe non lz trāſigi:⁊ tunc repelliť ab accuſando non ex vi tranſactionis:ſed ex vi turpil.⁊ infamie que ſequiť ex deſiſtentia.ff.ad turpil.l.qui deſiſtit. Ex parte rei ſi deſiſtat actor:an ꝓficiat reo:dic ꝙ non:quocunq3 deſiſtat:q2 ſi ante nō eodē poterit accuſari ſi poſt litē:ſiue per viā deſiſtentie ⁊ ꝯfeſ:ſiue per viā tranſactionis deſiſtat nō iuuabit eū deſiſtentia:niſi ꝙ ille non poterit eū amplius accuſare:non ex viribus iſtius tranſactionis:ſed ex pena turpil.ꝓpter deſiſtentiam. Item ⁊ tranſigens in alijs criminibus:q2 male trāſigit ⁊ nō eſt tranſactio a iure permiſſa hēbitur trāſigens pro ꝯfeſſo:vt in dictis.ll.ſ.alle. Itē operabiť ꝙ nō poteſt trāſigi:q2 inſtantiam incohatā poterit iudex ex officio finire:⁊ illum de delicto ꝯdēnare:vt hic ē caſus ⁊ ex officio etiā poterit punire deſiſtentē.ad hoc.l.ij.C.de aboli. In hoc tñ eſt dĩia inter pactū ⁊ tranſactionē:q2 trāſigens vbi non lz habeť pro ꝯfeſſo.ff.de his qui no.infa.l.furti.§.pactū.⁊ eſt rō illius:q2 turpius eſt p tranſactionē aliquo decepto deſiſtere:q2 liberať p viam pacti:ſz Bar.in dcā.l.tranſigeť.⁊ ſic ibi glo.intelligēda quo ad alios defectus nō eſt dĩia inter pactū ⁊ tranſactionē dať ab iſta regula vna exceptio vt paciſci ⁊ tranſigi poſſit in crimine falſi. Uideam⁹ rationem huius exceptionis que imponiť in dcā.l.trāſigere.

Primo rō aſſignať:q2 vt plurimuz accuſatio falſi reſpicit priuatū cōmodū ⁊ cuilibet ſue rei:lz ponere legē.C.manda.l.in re mandata. Ja.de are. dicit ꝙ hec exceptio non eſt generalis:ſed dz reſtrigi qn ex falſo imponiť pena pecuniaria:tunc bene lz tranſigere:alr̄ non.alle.l.ipſe ſignificans.C.de fal.vbi aūt alia pena ex falſo īponiť.Idez dicit in alio vt diſtinguať:an geraľ in pena ſanguinis ⁊ pōt tranſigi:alr̄ non. Quidā pe.de ſorli.intelligit in exceptione ſimplr̄:vt refert ibi Cy.⁊ dat rōnez ſicut in pena ſanguinis:lz tranſigi:q2 per eam hō annichilať ⁊ deformať. Ita in pena falſi:q2 inter homines hō falſus annichilať:q2 ab hoībus teneť ſine cōſcientia iuris aīa moriť que maior pars eſt q̄ ſit corporis inter homines vt pdere famā ſuam:⁊ eſt peior vita q̄ mors.arg.C.de apoſta.l.iii. Item q2 dř ſine fidere ſic in pctō ab hoībus habetur:q2 oē ꝙ eſt abſq3 fide pctm̄ eſt. de preſcrip.c.ſi.pctm̄ nūt annichilat cum pctm̄ ſit nihil vt in euangelio ioannis:⁊ ſine ipſo factū eſt nihil.i.pctm̄. Et hanc opi.ſequiť lz dicat ꝙ ſit opi.ſua. ¶ Ex his oībus ꝯcludiť effectus an de crimine poſſit tranſigi vel nō:q2 ꝙ poſſit tranſigi vel ex parte accuſatoris eſt effectus:q2 deſiſtens non infamať:⁊ ſic lz ipſum per tranſactionē non poſſit accuſare nec repelleť ab alio ab accuſando nec ab iſto de alio crīe vbi alr̄ expelleret. Secūdo q2 deſiſtens euitat penā talionis ⁊ calūnie:de qua aūt turpil.eſt facienda dĩa:an poſſit tranſigere ꝓpter redimendū ſanguinē:⁊ q2 pena ſanguinis non hz etiā vicinitatē ab eo ſi naliter.⁊ idem dico ſi lz tranſigi ꝓpter ſpālitatem criminis:vt q2 pdiť famā:q2 falſus habeť in crimine falſi. Tertio q2 non habeť pro confeſſo de delicto calumnie. Effectus ex parte rei q2 trāſigendo non habeť pro ꝯuicto de delicto vbi alias habereť. Secundo q2 tranſigendo accuſator repelliť ab eius accuſatione. Tertius effectus:q2 ab eadē inſtantia non poterit ad petitionē accuſatoris vel tertij vel etiā iudicis dānari:vbi alias poſſet. Altero autē accuſante vel nouaz inſtātiā incohante bene poterit damnari. Effectus aūt eſt ex parte accuſatoris:q2 tranſigi non poſſit eſt q2 trāſigēs actor cadit in oēs penas turpil.infamis efficiť niſi poſt litez deſiſtat:⁊ etiam puniri pōt pena calumnie quaſi confeſſus ſe calūniaſſe ⁊c. Item per hoc q2 īfamis repellitur a ptāte hūc vel illum accuſandi. Ex parte rei q2 ſi per viā tranſactionis:ſz actor repellať a deſiſtentia non repellitur ex tranſactione. Item ſcdo tranſigens habeť pro ꝯfeſſo. Tertio q2 ex eadē inſtantia poterit ipſe dānari ad inſtantiā iudicis.C.de abo.l.ii.⁊ hic eſt caſus. Et ideo in his beneficialibus que populares ſunt:vt no.de elec.c.cū dilecti non poſſit trāſigi ad preiudiciū alterius agere volentis qn̄ ageret ad remouendū ꝓpter intereſſe eccleſie. Dicebā ꝙ erat qnta ſpēs actionū.ſ.popularium:⁊ in his dicendū ꝙ deſiſtere pōt quis ꝓut dixi in cuilibus. Saluo q̄ per viā tranſactiōis ad ꝑiudiciū alteri⁹

ff. de iureiuran. l. cũ qui. §. in popularib⁹. Uenio ad sextã
spẽm. s. in causis mixtis an super his liceat transigere ꝛ rece
dere: ꝛ hec appellant̃ cãe matrimõiales: quo ad nos. de his
dico vt agit̃ ad separationem vinculi. Nam hec est partim
ciuilis ꝛ partim criminalis: ꝛ tunc dico si agitur de desisten/
tia gratiosa absq̃ pacto vel transactione. Idẽ ꝙ in ciuilib⁹
supra hoc excepto ꝙ illem iterato agere volẽti nihil obstat
.s. de re iudi. c. lator. ꝛ c. cõsanguinei. Item scdo ꝙ in his
etiã desistentibus partibus ꝑpter pactũ non tollit̃ facultas
iudici qn ex officio suo ꝓsequendo eandẽ instantiã vel aliã
ex officio ꝓcedere: licz partes desistant. de clã. despon. cuz in
hibitio. de fri. c. si. cum si. ꝛ hoc ꝑpter pactũ in quo potest de
facto suppleri. Si per viã transactionis credo ꝙ quo ad in
stantiã possent ibi partes preiudicare. s. de in inte. resti. c. ex
lris. sed ad substantiã. no. de transac. c. fi. de eo qui cognouit
consan. vxo. sue. c. super eo. Iudici aũt volenti eandẽ instan
tiam prosequi non possent partes sibi preiudicare: si agit̃ ad
separationem thori: tunc idẽ per oĩa dico ꝙ in ciuilibus vel
criminalibus: qꝛ possent sibi partes in talibus ꝑiudicare cõ
fitendo: vt de diuor. c. i. ꝛ transigendo. de iureiuran. quẽad/
modũ: quo ad finẽ tñ ꝛ potentia denunciandi pactũ trans
actio vel pactũ non excludet̃ a denunciando: vt pz de iureiu
ran. quẽadmodũ. In cã aũt matrimonii spũalis. Idẽ ꝙ di
cam. i. in spirituali. In qua dic ꝙ aut actor desistit aget̃ ex me
ra gratia: ꝛ tunc preiudicat sibi quatenus desistit: nõ puto tñ
ꝙ repellat̃ si velit instantiã reuiuiscere nisi instantie renuncia
uerit tacite vel expresse: vel aliquis terminus eum excludat.
de elec. c. fi. lib. vi. Quo ad preiudiciũ iudicis volentis inqui
rere vel illam instantiã prosequi ex officio cũ tangit̃ publi
ca vtilitas: non credo ꝙ suum desistere vel instantie renũcia
re aliquid operaret̃. ad hoc de elec. cum nobis. olim. de app.
constitutus. ꝛ c. oblate. de elec. dilecti. Aut pacto vel trans/
actione voluerit desistere actor ꝛ reus: ꝛ tunc hoc non est li/
citum. de transac. c. fi. ꝛ c. super eo. Aut amicabili cõpositio
ne superioris intercedẽte auctoritate: ita ꝙ totum relinqua
tur in dispositiõe superioris ꝛ trãsactio talis vel cõpositio illũ
effectũ operabit̃ quẽ dixi operari. s. in ciuilibus meritis. de elec.
cum inter. R. de preben. nisi cum pridez. cuz si. ¶ Quero ꝙꝛ
licz transigere vel pacisci non de adulterio in pena sanguinis
ꝛ de falso: licz cõtra naturã penaz non sanguinis. Quid de
mandantibus illa delicta. Bar. dicit idem: qꝛ ỽba. l. trãsige
re. sunt in rez scripta: ꝛ sic ꝯprehendunt mandantẽ fieri faci
entem ꝛ auxiliantem. l. hec verba ff. de adul. l. aut qui aliter.
§. fina. ff. ꝙ vi aut clam. Bartho. ponit in dicta. l. trãsigere
ꝛ hec de istis pro modo sufficiant. ꝛc̃.

c **Rimina.** Propter concordiam ac
cusatoris ꝛ accusati: nõ de
bet dimitti accusatio indiscussa. h. d. Non diui
ditur ꝑpter eius breuitatem. ¶ No. ꝙ ad ꝑiu
dicium iudicis inquirere volentis in criminibus de iure ca
nonico quibuscunq̃ non est licitũ. Et sic no. ꝙ dato ꝙ accu
sator per grãz desistat: nihilominus iudex ex eadẽ instantia
potest ad criminis discussionem ꝓcedere. ¶ Uenio ad de
clarationem decre. dicit Hosti. ꝙ põt esse duplex intellect⁹.
Primus qñ accusatione porrecta ꝛ delicto ꝓbato si accusa
tor desistat: Iudex non dz dimittere indiscussuz delictũ. i. im
punitũ ex quo est probatũ. Secundus est intellectus qui ma
gis est ꝯgruus ꝙ si delatum sit crimen iudici ꝛ deferens desi
stat ꝙ iudex nihilominus poterit ex officio inquirere de de
licto qḋ est verũ: qñ remanet infamia ꝛ crimen indiscussuz ꝑ
accusatorẽ qualitercunq̃ desisterit accusator per grãm vel
aliter: vt. s. de accusa. cum. P. ¶ Glo. sunt clare. Tamen
super glo. i. dixit Hosti. ꝙ põt intelligi de octauo qḋ repro
bat Io. an. que tñ debuisset ꝓcedere. Sequẽs q̃ fuit Alex.
iii. vt pz de vi. ꝛ ho. cle. qñ. ꝛ de proba. ꝓposuisti. Item sup
glo. ii. ibi dũ dicit punienda sunt: debet intelligi si ad hoc est
accusat. vt de codi. cogn. c. cum dilectus. ꝛc̃.
Antonius de Butrio.

a **Udiuimus.** Beneficio suo pri
uat̃ qui ꝑ collusio/
nem cõstituit illud censuale. h. d. Primo refert
collusionẽ. Secundo illã puniri mandat. ibi. va
de. ¶ No. ꝙ in causis beneficialibus non est licita transac
tio vt beneficium vni remaneat: ꝛ alteri certa pensio detur.
¶ Scdo not. q̃ pena puniant̃ clerici super suis beneficiis
colludentes: quia priuantur dictis beneficiis. Alia notabi/
lia sunt clara ꝛ generalia. ¶ Queritur an episcopus pote
rit hoc facere ex officio etiaz nullo ꝓsequente. dic ꝙ sic: sm
doc. vt c. accepimus. de pactis. Immo poterit tales ad ratio
nem ponere ꝛ sic eos cõuincere: vt c. si ꝯstiterit. s. de accusa.
ꝛ. ii. q. i. nos in ꝗꝗ. ¶ Gl. i. q̃rit qḋ sit collusio: ꝛ dicit qḋ
sit vide eam: ꝛ dicit ꝙ tale delictũ non dz remanere impuni
tum que satis clara est. ¶ Glo. ii. op. ꝙ dato ꝙ colludant
non valeat cõstitutio pensionis vt sit perpetua. de transac. c.
de cetero. glo. fatetur. ¶ Glo. iii. querit qualiter per talem
collusionem fiat preiudiciũ epo: dic ꝙ sit preiudicium: qꝛ ꝑ
cludit̃ via epo: quo minus possit suã ecclesiã ordinare: vt hic
dicit glo. Declarãt doc. tex. ꝛ glo. hac via forte recognosce
bat ꝙ petitor ius hẽbat in beneficio: vnde conueniebat pro
bono pacis: ꝙ remaneret ad vitã possidens ꝛ in signũ reco
gnitiõis iure petitorio aliq̃d solueret petitori: ꝛ sic post mor
tem ꝓpria auctoritate posset ingredi ꝛ occupare beneficiũ.
de resti. spo. cum venissent. ꝛ ex hoc excludebat̃ collatio que
debebat fieri per epm: ꝛ sic iste tex. loquit̃ de collusiõe com
misse: vt ꝯstituatur beneficiũ censuale. Idem qñ colludit̃ in
permutatione: vt c. ii. de renũ. lib. vi. Idem dicendum esset
si fieret collusio vt talis vendicaret ius presentandi vel instu/
tuendi: sm doc. ꝛc̃. Antonius de Butrio.

i **Atantum.** Iterum ꝯ eum inqui
ritur qui per collusio
nem fuerat absolutus. h. d. Ponit cõmissam in
quisitionẽ ꝛ eius exercitiũ ꝛ relatam ꝯclusionẽ.
scda. ibi. discretioni. Ponit commissionem bimembrem.
ibi. alioquin. ¶ Not. ꝙ absolutus potest interim ingri qñ
de collusione doceat̃: aliã secus: vt. s. de accu. c. de his. vnde
bene no. ꝙ de collusione nõ põt qs accusari nisi semel: vt. l.
si. ff. de collu. dete. ¶ Ad hoc op. de. c. in tua. ii. q. v. ꝛ C. de
pena iudi. qui male iudi. Rñdeo ꝙ reus nõ fuit absolutus: sz
prestitit purgationẽ que purgatio nõ ipedit quo minus pos
sit qs de crimine accusari: sup quo purgatio prestita est: hic
aũt loquitur in reo absoluto. Uel dic ꝙ loquit̃ i eo qui fuit
absolutus ꝑpter corruptionẽ vel tergiuersationem: secus in
eo q aliter fuisset absolutus. ¶ Cõtra so. op. de sui. sed no
uo iure. ꝛ de iureiuran. l. si duo patroni. §. vltimo. Sol. alle
gata loquunt̃ in absolutione per falsum iuramentũ: cui non
prodest talis absolutio: sz hic vero tex. loquit̃ in absolutiõe
per veras ꝓbationes. ¶ Scdo no. qualis infamia exigi[tur]
ad hoc vt inquiri possit ꝯ prelatum: qꝛ debet esse talis ꝙ no[n]
possit sine scandalo ꝛ periculo tolerari. ad hoc. s. de accu[sa].
qualiter ꝛ qñ. el. ii. Item no. vnũ casum in quo semel in[quisi]
tus ꝛ absolutus: ꝛ adhuc de eodẽ crimine non potest in[quiri]
qñ est absolutus per collusionez. concor. cum glo. no[.]
¶ Quarto no. ꝙ in cã inquisitionis etiã in criminal[ibus]
delegari examinatio testiũ: ꝓbat̃ in examinatorib⁹. [...]
to no. ꝙ sententia lata per collusionem: licet sit nul[la]
finit instantiã: pz ex verbo ex integro hic posito. I[...]
betis hic villa. ¶ Op. ꝛ vr hic ꝙ super antiqu[...]
testes recipi ꝛ de nouo inquiri quia publicat[...]
bus ꝛc̃. de testi. fraternitatis. Ita hic innuit ꝯ [...]
ꝙ in cã inquisitionis possunt super antiquis [...]
cum semper sunt nota dicta testiũ iudici. ¶ [...]
clamor. Item hic instantia est nulla ꝑpter [...]
possunt recipi testes. de testi. venieus. ii. [...]
non obstat sñia nec publicatio: vt no. in [...]
tentia non ob. nisi fiat collusio ꝛc̃. ¶ [...]
petant alicui plures actiones: an vna [...]

tari:distinguit q aut plures actiones cōpetunt de iure cōi et vna primo intentata pōt alia post intentari: vt patet in socio et furti.ff.pro socio.l.furti rei. Aliq̄ vna actio cōpetit de iure ciuili:alia beneficio pretoris:et tūc si vnam eligit:intelligitur alteri renunciare:vt.ff.nau.ca.stabu.l.ij.§.fi. Non ob.c.cōstitutus.ex. de resti.in inte. vbi dicitur q semel admittitur quis ad petendā restitutionem beneficio pretoris:et ad officiū iudicis:quo dicit sniam. Nā hic loquitur cum cōpetūt plures quo casu eligendo vnā vi alij renunciare:sed contrariū loquitur qn tm̄ altera cōpetebat:sed tm̄ vtranq̄ prosequit ꝑpter dubiū. Et sic potest responderi ad decre. auditis.de ꝑscrip. et hec vera qn vtraq̄ est ꝑsecutoria vel altera penalis. Si autem vtraq̄ est penalis et insurgunt ex diuersis factis vna nō impedit aliā.vt.l.nunq̄.ff.de priua.delic. Si aūt ex vno delicto oriunt quatenus concurrunt se īpediunt et non vltra: vt .l.i.vi.bo.rap. Si aūt actiones nō sunt penales:sed rei persecutorie facta exactione per alteram reliqua tollit.ff.loca.l.si merces.§.culpe. Si aūt vna sit ꝑsecutoria alia penalis natu raliter et ab initio.C.de actio.et ob.l.furti.et neutra per alteram tollit:vt.ff de pigno.acti.l.pignoris.§.cum furti. Si vero ab initio non sit penalis sicut est actio q metus cā que initio nullā imponit penā si velit restituere:tunc vna per alteram tollit:vt.ff.q me.cā.l.metū.§.ij. Ista est distinctio Inn.secundum glo.Accur.insti.si quadru.pau.fecis.dica.in fi. Ubi glo.clarius et plenius loquitur.et vide de hoc plenius p Jo.an.in.c.cum dilectus.de reli.do.et no.in.l.q in hēdē.§.dige re.ff.de tribu.et.l.ij.C.de fur. Glo.clare sunt.etc̄.

¶ De delictis puerorum Rica.

¶ Uiso de qbusdam delictis:qr dubitari posset an pueri his criminibus inuoluant etc̄.de hoc.xv.q.i.in.i.q.iij.in prin. xxij.q.v.paruuli.cū duobus.c.se. ¶ Quero qui ꝯprehēdā tur appellatione puerorum.dicit Jo.an.q qn̄q̄ sumit puer p seruiente.xi.q.vij.cum pastoris.et hoc modo non sumit hic. Quādoq̄ pro eo qui ē minor annis:et sic sumit hic.ad hoc lxxvij di.in veteri.et hoc quo ad etatem cuius respectu etiam multis modis di puer.ad qđ de eta.et qua.vl non est ꝯpos. et de spon.c.tue. Pueritia aūt regulariter finitur in muliere in.xij.anno.et in masculo in.xiiij.scḋm varietatē sexuum:vt in prohemio sexti. Fallit in casu.ff.de postulan.l.i.§.pueritiam:vbi pueritia finit ad finē.xvij.anni.et in casu.l.mela.ff.de ali.et ciba.lega.vbi si sunt pueris legata alimenta vsq̄ ad etatem:debent vsq̄ ad finē.xx. in puella.et.xviij.in puero.alle. etiam Jo.an.ad hoc quasdam auctoritates.etc̄.

p

# Ueris.

Impuberes ꝑpter vitiū carnis delinquere possūt puniunt tm̄ mitius q̄ adulti.h.d. Primo ponit dictum. qđ secundo ꝓbat.ibi.quod merito.et ibi.grādiculi.i.doli capacibus. et ibi.xiiij.i masculo.et.xij.in femina.et ibi. cū pubescere. ¶ No.q maior di pubes in.xiiij.anno.et ibi. crederem. ¶ Not.q per verbū credo respōdet de iure:sic et positioni.de confes.c.i.lib.vi. Et ibi admittunt no.q puer vsq̄ ad.xiiij.annum presumit inhabilis ad coitū:et ꝑpter h dicit lex q minor.xiiij.annis non pōt accusari de adulterio: vt.l.minor.ff.de adulte. Et ibi mēdatia et periuria. ¶ No. q diā est inter mendaciū et periuriū.ad hoc de ꝑsump.lris. de multiplici genere mendacij.vide.xxij.q.ij.ibi.et punienda. ¶ No.q minor etas alleuiat delictū et peccatū etiam in foro pñie:et sic non solū in foro contentioso:et ibi videantur. ¶ No.q per verbū videtur respondet de iure.ad hoc.ff.de arbi.l.qui iā.§.i. ¶ Quero cū glo.i.qui dicant grandiculi:qui possunt in huiusmodi cadere delictis. dic grandiculi dicunt doli capaces:vt pz maiores.vij.annorum:et septenes etales enim et mentiri et vera ꝯfiteri et negare possunt.alle.de cōsecra.di.i.proculi.et dicit Jo.an.q legit in dialogo de pue ro.v.annorum qui iurās et detestans et blasphemās a diabolo raptus fuit. ¶ Glo.ii.op.q delictū carnis cadit in impuberem cui ante pubertatē.de despō.impu.de illis.et.c.vlt. So. non presumit delictū carnis nisi malitia suppleat etatē:vt in contrario:hec tm̄ presumptio per factū contrariū tollit et legitur de puero.ix.annorum qui ingrauidauit matricē suam: vt no.xxij.q.iij.in summa.et vide de eo qui cogno.con san.vxo. sue.c.fi.super.i.glo.sed qr raro cōtingit hoc non curat.ff.de legi.l.nam ad ea:scḋm Host. ¶ Querit glo.vlti.quare deierare pōt puer.dicit glo.q potest se iuramento obligare:ergo pōt deierare.ff.de li.cā.l.fi. Item pōt furtū cōmittere cū est doli capax.de quo.xiiij.q.iij.c.fi.ff.de fur.l.impuberem. ¶ Eandē glo.op.q non pōt deierare.ff.de iureiuran.l.qui iurasse.dicit glo.q ibi non fuit doli capax.per qđ concludit glo.q tenent pueri ex delicto.C.si aduer.delic.l.i.et.C.de pe. .l.impunitas. ¶ Eadē glo.op.q imo nō possunt delinquere.de ꝯse.di.iiij.eos.C.de sal.mo.l.i.ff.de edili.edic.l.cū autem.§.excipit. Et sic ista glo.vl velle q minor doli capax ligetur iuramento:quā no.qr fa.ad no.in auē.sacra puberum .C.si aduer.ven.videlicet an dispositio illius auē.habeat locū in minore.xiiij.annis doli capace:qđ vl sibi placere.doc. iuris ciuilis per.l.impuberē.ff.de fal.et.ff.de fur.l.impuberē. So.hoc intellige qn sunt doli capaces. Contrarium qn nō: vel delinquere non censent:vt in ꝯtrario. Host.dicit q dato q non possit puer delinquere:pōt tn̄ delictum facere quo ad.l.irregularitatis:vt si ludendo ꝓiiciat lapidē vel cultellum et aliquē occidat:est enim ex hoc irregularis etiā si non habuerit voluntatē occidendi:qr quo ad.l.ꝓmotiones nō delictū:sed factū considerat.dicit tn̄ tale homicidiū dispensatione indignum cum sit quasi casuale vt distinguit an dederit opam rei licite vel adhibuerit diligentiā:ex quo notabiliter decernit.de doli capace.i.c.ꝑx.de infante determinatum est contrarium in cle.si furiosus.de homici.exhibita.

r

# Eferente.

Pater ex delicto pueri impuberis non tenet vel in puero multū relinquit quod in adulto grauiter puniret.h.d. Primo ponit partis vel appellantis querelā. Secundo dat iudicem.ibi.vñ. ¶ Opp. q delictū tale non remaneat inultū.ff.de m.l.auxiliū.et pz.ē.c.i. So.cōtraria ꝓcedunt in doli capace vel intellige q remanebit inultū non totaliter:sed quo ad pene quantitatē:qr non in tm̄ puniret vt in cōtrario. Uel dic si querit an tale delictū puniat in pūcto.dic q sic:ex quo est doli capax. ¶ Si querit an pater puniat pecuniariter ex delicto filij. dicendū q nō:ex quo filius nihil hz:non debz pater puniri ex delicto eius C.ne si.pro fre.l.i.maxime ratione etatis:et qr delictum non venit ex aio:sed hic est q etiā ipso filio aduersus tale delictum cōmissum culpa daret restitutio: et pōt etiam petere si pecuniaria pena esset imposita.ff.de mino.l.pater pro filio.§.responso.dicit tm̄ gl.q irregularis est effectus et in pena spirituali et canonica puniri possit:et eo q dicit tēporaliter etc̄. mitius tn̄ cum eo agi debet ꝑpter etatem:vt dcō.c.i.per qđ dicunt hic doc.q condēnato filio fit executio in bonis patris etiam quo ad legitimā.de quo in spe.de sen.exe.§.sequitur.v.quid si filius.et vide Bar.in.l.cum filii.ff.de vbo. obli. ¶ Op.dato q fuerit doli capax non potuerit alis illā penam exigere.de indi.nouit. So.dicit glo.abbas habebit iurisdictionē tpalem in loco.et dicit glo.q ex hoc sumit ar. q epō habente iurisdictionem seu regalia a principe:pro regalibus illis fit appellandū ad papam non principem:qđ est verū nisi aliud habeat consuetudo vel priuilegiū.de app.romana.§.debet.lib.vi.ad hoc de ap.si duobus.et.ē.de fo.cōpe.si contingat. Host.dicit statutū vel consuetudo per qđ furtū vel homicidiū punitur in pecunia:sunt irrationabilia: qr id nihil aliud est q̄ homines venales exponere et incitare ad peccata:talis enim non timet penam pecunie qui supplicium vel penam mortis timeret. Illa ergo non sunt seruanda.ad hoc.ff.de pac.l.si unus.§.pacta.in auē.de māda.pri.

§.oportet.colla.iij.insti. vi bo.rap.§.sed neduz.ff.de penis.
.l.seruoꝝ.e.l.aut facta.§.fi.de consue.ex parte.ẽ offi.ordi.
.c.irrefragabili.§.fi.vbi de hoc. Non ob.ar.a ꝯrio ꝙ possit
a patre factũ adulti exigi hec pena. Illud enim veruꝫ putat
ex post facto per iudicis officiũ non ex vi consuetudinis:vt
no.in dcã decre.irrefragabili.voluit ergo per ar.a ꝯrio ostẽ
dere ꝙ ecclesia non dꝫ grauẽ penã imponere.s.corporalem:
sed potius pecuniariã.ẽ.de rapto.in archiepiscopatu. Itez
nec hic dicit expresse ꝙ talis consuetudo valeat. vide quod
no.de consuetudine.c.ii.et.c.fi. ¶ Glo.vltima opp.de.c.li-
cet.de pe.et ibidem remittit.ideo ibi vide ꝛc̃.

¶ De clerico venatore Rica.

¶ Supra dictum est de delictis puerorum et laicorum.sub
mittit de spũalibus delictis pueroꝝ ꝛc̃. De materia habes.
xlvj.di.qui venatoribus.cum.v.c.sequentibus.fa.vj.di.c.fi.
xxxxiiij.distin.c.i.in principio ꝛc̃.

e **Piscoporum.** In pma probibi-
tio. In secunda pena.ibi.ꝙ si quis. Quid
de constitutis in minoribus.dicit Joã.an.
post Hosti.ꝙ punit arbitrarie ex quo pe
na nõ est statuta.allegat de officio dele.de
causis. Ita tñ ꝙ monitio pcedat vindic:xꝫ.xii.q.ii.indigne.
Credo ꝙ non sit hoc inhibitũ minoribus.ad glo.q̃d si non
cã voluptatis:sed ex necessitate vel cã recreationis an hoc li
ceat.dicit gl.ꝙ vꝫ ꝙ sic.excepto epõ.xxij.di.c.i.dũmodo ve
natio non fit cũ clamore.lxxxvi.di.amputatis:et dummodo
non fiat sepius et deducaꝰ in consuetudinẽ:sic dicit glo. Ho
stien.remittit ad summã.c.xi. ¶ Op.ꝙ non sit licitum cleri
co assistere.vi.di.§.his ita.dic ꝙ quedã est vẽatio que fit ad
capiẽdũ aĩalia et pcedit qꝺ dictũ est. Quedã fit ad oppssio
nem hoĩum:et hec oĩbus est illicita:vt dcõ.§.his ita:hec vera
dicunt doc.nisi bellũ sit iustũ.de hereti.excõicamus.§.si vo.
et no.de treuga an.c.sicut. Quedã est venatio que fit p ṽba
vt adulatoria et hec ẽ illicita:vt.lxxxvi.di.venatoribus.doc.
exemplificant in illa que ṽba faciunt histriones:et hec inter
dũ inducit pctm̃ mortale.interdũ veniale:qꝺ dic vt no.xxxi.
di.§.nũc aũt.in glo.penul. Quedã est venatio arenaria que
fit in arena:et hec sĩr mala.iii.q.vii.tria.dicit Joã.an.ꝙ hec
laicis pmittiꝰ:sed si hoc faciũt pcio ifames sũt:si cã veritatis
pbandẽ nõ:saluis torneamẽtis que phibenꝰ.de torneamẽ.
.c.i.et.ii.Hosti. Quedã tumultuosa et clamosa:et hec licita ẽ lai
cis:hec dicũt doc.vera in diebus cõibus:sed in quadrage
simalibus et pcipuaꝝ festiuitatũ qbus ꝯuenire debent hoĩes
ad ecclesias et orare etiã laicis est interdicta:vt palle.c.q ve
natoribus.et.c.amputatis.de ꝯse.di.iii.in religiosiꝫ.et.v.di.
ieiunia clericis.dicit glo.oĩno illicitã nisi sit qeta et cã necessi
tatis et recreatiõis. Exẽplificãt doc.in illa q̃ fit pedester cuꝫ
laqueis et retibus:et põt dici necessitas cũ fit ad excitãdũ ca
lorem nãlem vel appetitũ.de homici.c.dilectus.de treuga.
et si xpõs.ad fi.de ꝯse.di.vi.fuit tibi. ¶ Querit glo.an hoc li
ceat presbĩo epõ diacono vel subdiacono.dicit glo.ꝙ non.
Jo.an.dicit ꝙ forte per hunc finẽ intendit recedere a primo
dicto. Et antiquoꝝ qui dicebant etiã sacerdoti licere quietã
etiã cũ canibus cũ modestia tñ et ex cã. ¶ Op.vꝫ hic ꝙ mi
nor in ordine plus puniaꝰ q̃ maior.xl.di.homo. Sol.plus
puniꝰ hic epus et psĩbr q̃ diaconus:maior enim reputaꝰ in
epõ ista pena q̃ suspensio ab officio et beneficio. In diaco-
no et subdiacono:ex persona enim consideraꝰ iniuria.insti.
de iniur.§.atrox.sic et pena ex persona iudicatur parua et ma-
gna:sm Jo.hec so.non est sufficiens sm quam minori tẽpo
re deberet puniri epõ q̃ presbyter:sm doc.et hic fit ꝯriũ. vn
de dicit hosti.ꝙ plus puniꝰ maior:et ꝺ veritate inspecta mi-
nor est pena diaconi:q̃uis ibi tpĩs non adiciꝰ.vnde post ali-
quos dies cum eo poterit dispensari:non sic in in epõ et pre



bytero cum quibus ante tpĩs adiectum non poterit dispẽsa
ri:sm eum.xxviii.di.vbi.istud est pro palea.dic sm Joã.an.
ꝙ p hoc non cessat contrariũ:qꝛ epũs suspenditur tribus mẽ
sibus a cõione tñ:psĩ byter vero duobus ab oĩ beneficio:
et diaconus simpliciter:et sm hoc remanet. Sol.§.vide qꝺ
no.de sta.regu.ea que super.vi.gl.dic ꝙ respectu temporis
seu termini maior dicitur pena episcopi q̃ psĩ byteri vꝫ dia
coni:vt patet ex tex. Antonius de Butrio.

o **Mnibus.** Quid si redditus clerico
rum cõsistant in venditio
nibus vel religiosoꝝ. So.dic ꝙ licebit illis ma-
xime si familia deficiat capere et vendere:dũmo
do id faciant tpe cõpetenti. Id enim non est vagari:sed sue
vtilitati et necessitati pũideri et subuenire ad qꝺ teneꝰ cleri
ci.vii.q.i.presentiũ.et.c.placuit.et.c.nemini.xvi.q.i.qui vere.
et.c.nos aũt:sed hodie non pcedit in religiosis:quod dic vt
in cle.ne in agro.§.porro.et.§.se. Hic posset queri an huic p
cepto possit prescribi per ꝯriam consuetudinem. Et vꝫ dicẽ
dum ꝙ sic.per no.sm Hosti.in.c.i.de vi.et ho.cleri.et in.c.fi.
de treu.et pa.et in.c.i.de consue.dic cõtra.qꝛ talis cõsuetudo
esset nutritiua peccati. et ideo dicit canon ꝙ regulariter nul-
lus venator reperitur sanctus.lxxxv.disti.qui venatoribus.et
qꝛ esset preiudiciũ ecclesie cum clerici pp̃ter venationẽ non
deseruiunt ecclesie in diuinis:nec est officium clericis conue
niens:vt.c.i.ne cleri.vel mo.ergo nõ seruanda.ad hoc.c.i.et
.c.fi.et ꝙ ibi no.de consue. Nec ob.contrarium:qꝛ debet in-
telligi de consuetudine rationabili et licita.

¶ De clerico percussore Rica.

¶ Continuata est rubrica.ẽ.cum proxima. Materia ha-
betur.xv.di.et fa.i.q.vii.si quis omnem.in fi.lxxxvi.di.§.si-
militer.et.c.se.et.§.penult.et.c.non liceat.

f **I quis.** Quid si nõ est i sacris.
dic idẽ et supple ad tex.
maxime quia non decet aliquem clericꝫ
esse percussorem:et maxime caueat consti
tutus in sacris per concor. quas allegat
glo. ¶ Querit glo.ii. quid si emendauerit. Dicit glo. ꝙ
non punietur.per quod arguit glo.ꝙ non quodlibet mor-
tale semel commissum est sufficiens ad condemnationem.
ar.C.di.c.i.et.c.vlti.saluo dicit glo.nisi hoc haberet in ꝯsue
tudine etiam in noxio ludo:alias crimen semel commissum
non sufficit ad positionem:vt hic patet:ꝙ dicit glo. verum
quando ex delicto non est processum ad enormem lesionẽꝫ
quia tunc esset depositione dignum.vi.di.si euãgelica.et.c.
proxi. Idem si in duello pcussissent.de cleri.pug.i duel.c.i.

p **Reterea.** Duobꝰ mẽsibus mis-
rũ administratiõe susp
ditur episcopus qui fecit aliquem crudeliter
stigari.h.d. Primo ponit episcopi sentiam
fa.ibi.ꝙ licet Secundo excusat illã a morte. Tertio il
punit ibi.quia. ¶ Quero qualis fuit hec mulier quã e
pus verberauit.dicit Joan.an.forte erat cõcubina qua
eus moderate verberare potest alligatam custodire.
xxiii.q.ii.placuit.vel forte alia ecclesia delinquens.d
veniens.vel forte fuit pedissequa vel introducta.d
ij.di.interdixit:sed quecunque fuerit mulier tene
sm gof. ¶ Op.ꝙ vulnus presumatur ex perc
cedenti.de homici.c.de cetero. Sol.dicit gl.s
percussionem secutum est vulnus mors presu
nere. Si autem longo tempore secus. Ita d
uerte quia tex.determinat tempus.s.octo
do arbitrarium attenta qualitate et quant
hanc decre.damnat glo.opi.Bos.qui
presbyterum nõ teneri de occiso:sed de
ex vulnere sequaꝰ mors.ff.ad.l.acq.l.

**Resentium.** Duob' (ni)s a miss(a)rũ celebratiõe su(s)pēdit' p(re)sbyter q̃ in ɔflictu vbi aliq mortui fũt lapides piecit:lz nullũ pcusserit.h.d.primo fa ctũ narrat. scda ibi:quā vos. scdo t(er)palr p(ro)nit.tertio p(ost)tpa ad mittit ibi:mãdam(us).e ibi repellebat. ¶ No.ar.q p defen siõe alioꝝ nõ est licitũ clerico pugnare.õ quo õ hõici. signi ficasti.p ppria sic.vbi esset ineuitabilis.de hõici.ad audien tiã.e ibi.admittas. ¶ No.q suspensus ad tps ipso iure la psotpe penã erit suspēsõis:nec alia eget absolõne.õ quo õ ma.3c.cõtra interdic.eccle.c.si.e.c.cũ bone.de eta.e q.e in c.i.de decl. ¶ Op.õ hõici.c.petitio vbi licz clerico esse i bello se defendēdo. So.h i ɔflicto.3tũ in bello:fm Jaco. vbi rẽpublicã defendēdo pugnabat qd licuit.ar ff.de iu i.e iur.l.vt vi3 vt priuatã:q nõ licuit. Et p h dicit q nõ lz clico iniuriã ɔsocii ppulsare i ppria psona:e sic solum 3tũ.de de cre.dilecto.de cler.li.vi.e qd ibi df posse iniuriã ɔsocii pro pulsare:elogl de laico nõ de clerico. Hosti.dicit hoc falsu:e dicit q h pena ipoit ad cautelã.al'.f.c.pri. ¶ Op.gl. q sibi licuerit defendere se.de hõici.significasti. So.ibi in euitabile3 iniuriã ppulsando:hic violentã vlciscẽdo:fm gl. ¶ Op.gl.q repellat.xxiii.q.vi.c.si. Sol.ɔstabat hic ali/ quẽ ipm nõ pcussisse. In 3nũ erat dubiũ:an hec pena ipo/ nat de iure.gl.dicit q ad cautelã vt clerici abstineãt a ɔfli ctu:hoc t3 Host.vel fm eũ infamat(us) erat vel iminebat scan dalu3.de hõici.ex lris. Dicit aũt quosda3 dicere:ideo hũc punitũ:q2 alioꝝ delictoꝝ fuit fautor e adiutor:qd nõ placz q sic esset irregularis.

**Ontinentiam.** Uaria est in lecturis: sõ nõ sumat. Cõis diuisio. scũda ibi.ɔsultationi. ¶ Quero an dicat dedisse ɔsiliũ: aut auxiliũ. Inno.dicit pmo.q sic:eo q armatus fuit cũ occisorib(us) pu gnãdo cũ aliis:sz si nõ pugnasset e lõge stetisset.iusta esset pugna.e nõ teneret. Uel dic q nõ dedit auxiliũ:ex quo pn cipalr itendebat se defendere. e hoc teneas tenẽdo q decr. pertineat ius cõtaliis pcedens eẽt nulla. ¶ Quero an pol sit p(res)byter exercere altaria ministerio3.gda3 q nõ:sz solum exercebit altaria ministeriũ in offõ subdyaconat(us). dicit ho sti.q vt presbr hoc poterit e hic finis aliqd addit e dicit q hoc est de iure. ¶ Op.q hic nõ debeat pmoueri vt possit ministrare:q2 irregularis est assumẽdo 3 ei(us) offm cũ ei(us) sit la cbrimari.xxiii.q.viii.puenior. ¶ Si. fatet q intelligit de cre.q hic fuit dispensatio. Hosti. dicit 3:q2 hoc fuit de iure cõi.e ad hoc facit.j.R(ubrica).qi rñdet p viã ɔsultationis. eẽ.

¶ De maledicis Rica.

¶ Percussionũ alia sit lingua:alia sit manu:ex quo.s.p ximo tractauit.de vna hic subiicit de alia. Materia habet fm gof.xxiij.q.iij.de illicita.cũ trib(us).c.seq.

**Anotuit.** Maledictus pa pe puniẽdus est vt a lis abstineãt.h.d.primo põit culpã: quã scdo puniri mãdat.ibi: ipm3 subdens cã3 ibi:vt pena. An frater debeat detrahi.di cit gl.q non.x.q.j.in sũma.nec magistris nec doctorib(us):vt i.c.detractiões.e.q.nec religiosi in fmone hos prelat.e ecclesiaꝝ detrahere debẽt vel duob(us) mẽsib(us) pena subiaceãt q̃ pro grauib(us)culpis eis solẽt infligi.vt i cle men.si religiosi.de priuil. ¶ Op.q ex temeritate dcm nõ puniat sicut nec iracũdie caloris.ii.q.iii.§.notandũ.C. si qs imperatori male.l.vna. Item nemo põt pprias iniurias eẽ. Itẽ nemo iudex eẽ.So.nõ mãdat hic puniri ppriã iniuriã s3 iniuriã ecclesie quã etiã remittere nõ põt.lxiij.di.salonita ne:vel põt papa iniuriã sibi a subiecto illatã punire eũ non hẽat sopiore. ¶ Ad pria 3ua rñdeo q loquit õ benigni tate. Na3 ppriã iniuria3 qs remittere nõ tenet. Uel dic q ĩbu3 remittere d3 ibi:nõ capit pui capit: hic p glo.s3 e ic ibi imperator remittere d3 ad ipsu3 vt puniat:s3 Accur.ibi. sic nõ ob.Jo.an.remittit.de.õ.signi.ex pte.ii.q.vii. si quis erga.e c.si quis ab epo.e de peni.c.romana.li.vi. ¶ Hãc q̃onem disputauit Ja.de are.quã ponit Cy.in.l.i.C.ne qs sua cã.vñ dicit distiguẽdũ:aut iniuria est notoria: e lz:vt.d. c.Romana.aut nõ est notoria:e tũc aut respicit dignitatẽ e põt. Aut respicit psonã:e nõ põt punire:põt tñ cape male factorẽ e i custodiã ponere successori vl pricipi refũdo co gnitiõe3:e penã.ff.de adulte.l.capite.e.l. si adulteriu3.§ si. vbi refert Cy. Pe.de Bel.ptu.dicet q lz iudex iniuriã su ã:nẽq̃ dignitatẽ vel rẽpublicã respicit punire põt.C.de of. ciuis q vi.alteri(us)gerit.l.i.e.ii.nõ tamẽ ipse solus poterit iu dicere.vñ si delegat(us)fuerit recusabit.Si ordinari(us) poterit peti alt(er)adiungi.C.de iudi.l.q aptissimi.e in auc.ibi posita q2 cũ secũdario respiciat psonã ei(us)merito potest dici suspe ctus:qd dicit esse equum.Jo.an.

**Tatuimus.** Hic ponit pẽa blas phemantis deũ vel aliquẽ sctõꝝ.h.d. Primo põit penã iudicis ec clesiastici.secũdo pena3 tpalis ibi. si p tpalem. Quid de clericor:dic q nõ h3 locũ hec pena:q2 nõ debẽt pu blice penitere:s3 alias ad arbitriũ punit.de biga.c.i.e.ii. ¶ Quero qñ dicant publice peccare seu blasphemat. dic q qñ hoc faciũt siue i platea:siue i camera multis audienti b(us)e epo referentib(us).ad h.Ic.pri.e de excel.pla.c.iter di lectos.e.c.qñ sit graue.de õ.sig.l.pala3.dũm ad ɔsitat vl si negauerit ɔuincat.de accu.si ɔstiterit. Sec(us).n.si nõ ɔuinca tur:lz dixerit corã plurib(us):puta q2 illi tales fũt a qb(us) ɔuinci nõ põt:puta furiosi vel pupilli:fm hosti.vel dr publice qñ ẽ vulgarissimũ.e ex h pctõ multos scãdalizat.xxvi.q.vi.c.si. vt q2 frequẽter h ɔmittit: vl q2 notoriũ est iuris vl facti. de roba.cleri.e muli.vel. Quid si h dixerit ex calore iracũdie vel ebrietate.dicit La.e Ab. q nõ h3 locũ hec pena p vbũ ɔsũpserit:lz eni fortiter peccet nõ in tñ. An inferior epo ab soluat:dic q nõ:q2 hic est de casib(us) reseruatis epo:vt hic ibi. p epm.de qb(us).J.de pe.e re.si epõ.li.vi. Qd õ ẽ ve(r)ꝝ de publi co:fm hosti.de occulto põt absoluere ois p(res)bi:fm eũ:suus vero epo etiã põt ɔmittere nõ epo:vt in dcã decre. si epus. a d h.xxvi.q.vi.c.si. An si h in extremis vult penitere:vel ei sepultura ecclesiastica.dicit Uinc.q si p epm est lata snia cõ tra eũ nõ sepeliet.alr sic. ¶ Quero qb(us) dieb(us) debebit resi cere.dic dieb(us) dñicis:fm doc.cũ in illis meli(us) reficiant pau pes e magis sint apti ad reficiendũ xũ nec etiã sit ieiunan dũ3.de ɔse.di.iii.§.si qs.e.c.ieiunia. Quid si nõ põt soluet v.solidos.dic q transmutabit in aliã.s.c.pr.ff de i ius vo. l.si fui.vel fm hosti.qrat illos hostiatz vl tm fuiat iudici q tãte q̃titati satisfaciat:vt no.de iude.c.i. dicit ẽt hosti.q nõ min(us).v.cũ inter.xl.e.v.pena erit arbitraria ɔsiderantis facultatib(us).ad h de decimis.c.i. ¶ Quis hẽbit hãc pecu niariã penã dic q secsaris iudex clerico e laico:p id qd se quit inter alia cõmittat eẽ. Alii cõtra q iudex ecclesiastic(us) ab vtroq3 cũ sit crimẽ ecclesiasticũ. dicũt gof.e Ab.q iudex laic(us)hẽbit penã laici.e iudex ecclesiastic(us)penã clici. ad h de hereti.c.excõicamus:e fac gl.de excel.pla.c.q2 diuersitatẽ. ad hoc de iude.c.ita quorũda3. An indistincte repellat ois dispẽsatio ĩbi s penis:dicit hosti.q sic:nisi ex magna neces sitate dispensaretur:vt si hõ sit honorabilis psona quã non deceret publice penitere:e vult illã redimet magnis elemo synis.ad hoc de sen.ex.mulieres. ¶ Quero q̃re hoc man dat poni iter statuta.dic ne possit allegari ignorãtia:e vt in cludat i iuramẽto ptãris.õ iureiur.veniẽtes.c.i.li.vi.e si cõi cãs nõ vult penitere ɔpellet p ep3.õ.c.pr.s3 host. q remit tit ad sũmã.c.ti.§.si. ¶ Op.q iponat alia pena i auc.vt nõ lux.3 nãm.coll.vi. So.punit pena ista e illa: quia punitur vltimo supplitio:e s3 canones excõicãt:e clericus deponit: xxii.q.i.si quis per capillum. Oẽs alie glo.sunt litterales.

¶ Glo.vlt.in fi.ibi minimis.per hanc.l.dicit hic gof.et gl. de iniur.c.olim.q si plures sint vsuales monete dabitur mi nor.hostien.dicit q dabitur visitatori. Glo.dicit q pcedit quando sunt piter visitare.etc.

¶ De clerico deposito:excommunicato:interdicto ministrante Rica.

¶ Viso.s.de pluribus delictis.et q clerici pter delicta:qui q excoicantur:quiq interdicuntur:et quiq suspendunt:et talis post huiusmodi penas celebrat contra iuris interdictum.et sic incurrit nouum delictum.de cuius delicti pena erat videndum.Ideo post pcedentes rubricas ponit istam.Materia habetur.xi.q.iii.prima charta.c.penul.et quasi per totum.et.l. distin.accedens.etc.

## Si quis.

Breue est:ideo non summatur nec diuiditur.

f ¶ No.penam depositi ministrantis in officio a quo depositus est:q ab ecclesia dz excommunicari. ¶ No. q appellatione depositi presbyteri no comprehendit dyaconus. ¶ No.q hoc aduerbium tpis dudum.hz tacitam abnegationez de presenti. ¶ Quero que sit pena abscisionis.dic q pena excoicationis:monitione tamen premissa:fm Innoce.q abscisus dicitur ab ecclesia qui est excommunicatus. ¶ Glo.i.querit quid de clericis in minoribus.dic q est idem. ¶ No.hanc gl.q pena depositionis cadit in clericum existentem in minoribus.de quo vide per Joan.an.i.c.ii.de preben.lib.vi. ¶ Glo.ii.op.q etiam si iniuste sit deposit⁹ habeat locum pena de qua hic:q licet iniuste sit depositus.xi.q.iii.epos. Sol.dicit gl.q si iniuste depositus et restitutus celebrat sine pena.si est iniuste deposit⁹ ita q sententia sit nulla.adhuc celebrat sine pena:quia sententia est nulla.ii.q.vi.§.diffinitiua.vt lit.non contest.accedens. ¶ Glo.vlt.op.q non absciditur ab ecclesia deposit⁹ celebrans.ii.q.vi.de causis.So.ibi dispensatum fuit.vt.xliii.di.salonitane.

## Si quis presbyter.

r Si degradatus vel suspensus celebrat et monit⁹ non desistat excoicatur.et si tunc no desistit ad requisitionez ecclesie p seculares pricipez exilio tradit.h.d.In prima ponit penam.In secunda ibi:q si illam aggrauat. ¶ No.q pena suspensionis imponitur p delictis. ¶ No. q appellatione clerici no coprehendit presbi. ¶ No.q correctio sumit quiq p monitione. ¶ No.hic ar.q degradatus no statim est de iudicio seculari anq tradat.ad hoc.s.de fal.ad audientiam.et.c.ad falsariorum.de quo de iudi.cum non ab hoie. ¶ No.penaz ex cotemptu se immiscentis officio diuino qui ergo deposit⁹ vel suspensus. ¶ No.qui qs dicatur ex ptemptu peccare:qui.s.monitus a peccato no desistit. ¶ No. q coicans excoicato incurrit excoicationem. ¶ No.q incorrigibilis tradendus est curie seculari. ¶ Vltimo no.ar.q ecclia no hz penam exilii:veritas est in cotrarium.s.de calu.c.i. ¶ Quero cum doc.an ista q dicunt que in officio sicut priusq celebrante incurrere irregularitatem:qui deposit⁹ est vel suspensus:an habeat locum in clericis in minoribus constitutis.Hosti.arguit q sic:q appellatione clericorum etiam tales ptinent.s.de purga.cano.c.si quis.et de iudi.cum no ab hoie.In cotrarium facit.Ista iura sunt penalia et sic restringenda ad existentes in sacris.ad h.xi.q.iii.si quis epo.et.§.ex his.Item nullo iure cauet q tales irregularitatez incurrant ergo etc.de sen.ex.c.is qui.li.vi.Item tales quasi laici censent.Hinc est q qui de facili perdant priuilegium.de cleri.coniuga.qd a te:p totum.Item in depositione talium no requiritur numerus epor q alias requiritur.xv.q.vii.si autem.et.c.felix.de heret.c.i.li.vi.puniat ergo sicut monialis que non incurrit irregularitatem.s.e.c.postulasti.i.l.rn.vel sicut layci et femine et sequitur et hanc opi.sequit Jo.an.i.c.ii.de prebe.lib.vi.in nouella:vbi et ponit qualiter constitutus in minoribus possit degradari determinat cotrarium et tenet primam ptem.all.de sen.ex.c.i.li.vi.et de re.iur.c.cum eterni.lib.vi.indistincte loquit.Item q talibus pportionant verba legis.ergo etc.p hoc concludit q si presbyter ministrat sicut pri⁹ in alio ordine minor ordinum q talis irregularitatez incurrit. Suspensus autem a celebratione missar no incurrit irregularitatem.de quo de sen.ex.c.si.vnde p hoc dicit Jo.an.q presbyter excoicatus vel simpliciter ab ordine vel beneficio suspensus:si in ordine acolitatus ministret:irregularis est.Sec⁹ si suspensus est a sacerdotio vel a celebratione missarz.de quo de sen.ex.c.si. ¶ Gl.sup verbo degradatus.querit a quo degradet presbyter:dic q degradatur ab epo iunctis sibi aliis presbyteris in degratione.xv.q.vii.felix. ¶ Eadez gl.in verbo sed pone.querit an degradatus celebrans pficiat.arguit q sic:q ordinem no amisit.xx.q.iii.eos q.arg.§.l.di.accedens.vbi vocat sacro ordine priuatus etc.xi.q.iii.epos.lxxxi.di.contradictum ordinem vel gradum amissum.et melius.i.q.i.§.opponitur.vbi dicit q in talibus nulla potestas remaneret signandum sed dic vt ibi no.xxiii.q.vii.clerici.lxiii.di.c.ii.dic q non conficit:q ecclesia potuit illaz potestatez auferre quam cotulit quamuis caracter auferri no possit:sicut nec insignia militi:imo insignia huiusmodi auferunt.de pe.c.degradatio.lib.vi.Lau.Ala.et Tan.dicunt melius q huiusmodi conficit depositus sicut hereticus.i.q.i.neq.et.c.q quidam:nec papa posset auferre illam potestatez.et hoc putat glo.vnde talis excoicatur:vt.s.vel q facit rez sibi phibitam.Opinionem Host.et gof.in summa huius titu.In degradato tamen Hosti.et archi.dixerunt ipsum tenuisse contra.in ti.de tep.or.post pri et concor.et hic no.In deposito tamen opi.Tanc.et Lau.q sicut p depositionem no tollit caracteris priuilegium circa immunitatem:sed nec caracteris ptatem ea pfectionez eucharistie:sed ordinis executio sit sublata.et sic loquit et gl.et Lau.vt pz ex verbis ei⁹.Pphy.et Jo.tenent opi.Lau.etiaz in degradato.et ipsum sz Inn.et hosti.et concordant theologi.de quo de scisma.c.i.i gl.magna.et de pe.c.ii.li.vi.vbi archi.sequit opi.gof.et.ix q.ii.i summa.vbi Ber.sz contra.No ob.iura in ptrium allegata:q dic vt in eis.vel dic q loquunt de ordinis executione vel de ipsi⁹ priuilegio.facit.xxxii.di.§.verum.de hoc vide.ix.q.ii.i summa.et p gl.de pe.degradatio.lib.vi. ¶ Glo.ii.op.Et vz q imo possit in officio suo ministrare deposit⁹:q horas dicere pot.ar.eor q hz.s.de pe.et remis.qd in te.So.no pot vt pri⁹ in ordie suo ministrare.xi.q.iii.quisquis.sed in modum priuati suffragii pot horas suas dicere:q etiam pot laicus.ar.s.de pe.et re.qd in te:fm gl.ad hoc de sen.ex.is q.ii.vi.et qd no.de cele.mis.cum marthe. ¶ Querit gl.iii.an coicans tali sit excoicat⁹ ipso iure.gl.dicit q sic.xi.q.iii.cum excoicato.et intellige de minori:fm gl.vel intellige de maiori si coicauerit in crimine vel si excoicat⁹ fuerit cum pticipib⁹ qd tamen no pnt hodie inferiores a papa nisi seruata forma.de sen.ex.li.vi. ¶ Glo.penul.querit an seruabit sic de clericis.dicit gl.q minori excoicationi excoicabunt coicando si moniti no desisterent poterunt excoicari.de sen.ex.qd in dubiis.s.e.si celebrat.vel fm Hoc.laici vel femine excoicati no debent se immiscere diuinis.vel si moniti no desistant puniunt:et pena augebit.

## Clerici.

e Interdictus et excoicatus celebrans monit⁹ no desistens deponit.h.d.et no diuidit. ¶ No.i.penam excoicati celebrantis ante absolutionem. ¶ Scdo no.q irregularis no est deposit⁹ ipso iure:sed tantummodo deponend⁹ venit p sniaz. ¶ No.iii.q excoicat⁹ a no suo iudice no de mandato pape no est excoicat⁹ vel deposit⁹ et sic huiusmodi officii no est priuat⁹:sz careat executione et si desistat adhuc no est priuandus officio:sz sola executione. ¶ Quero an excoicat⁹ vel suspensus vel interdict⁹ celebrando vespas vel matutinas incurrat irregularitatem.doc.q sic.qdcumq officium celebret sicut vt pri⁹. ¶ Quero an incurrat ipso iure penam in decre.positam:dic in pena irregularitatis non expectat sniam:sed ipso iure incurrit.ali pena priuationis:et pena depositionis:et hec no ipo monitus non desistat.et sequatur sententia.et de hoc p loquitur hec decreta.ad hoc.c.illud.in fine.et.c.seq

¶ Glo.i.op.q desistens etiam monitus deponatur.Jc.se. Sol.dicit glo.fi.si velit se emendare cum ipso dispensatur. Si non velit emendare etiam dispensatiue non admittitur. vnde dicit hic quo ad ptatem dispensandi nõ quo ad penã ipso iure auferendam. Uel sm doctio.dic q hic loquitur d his qui ignorabant se ligatos sm Hoby.quo casu non dpõatur nisi monitus non desistat.sed cõtra loquuntur in sciente se excõmunicatum vel suspensuz se imiscẽte diuinis. ¶ Eadem glo.in ⸿.e ita patet.est litteralis vsq3 ad ver. sed nunquid qrit an cuz tali possit episcopus dispensare vel legat⁹. dicit glo.q vr q legat⁹ possit dispensare si sit d latere: q2 vicem gerit pape e absoluit excõicatos quoꝝ absolutio sedi apostolice reseruatur. de offi.deleg.qđ trãslationez.J.de sen ten.ex.q̃uis.eps non:nec synodus dispensare põt.xi.q.iij.si quis eps.nec etiã legatus licet nõ possit absoluere excom municatos:sed solus papa.ad hoc de re.iur.cuz eterni.li.vi. e.c.i.de sen.ex.lib.vi.glo.tenet Gui.l spe.ti.ij.§.nũc de epi scoporũ.⸿.sed nũquid eps vel legatus.e vide qđ not.e.ti. §.e contra.⸿.sed nunquid delegatus tractat de scolari aliunde veniente.dicit hosti.q si talis irregularis parat⁹ est desistere e se corrigere dispensabitur episcopus.allegat.c.fraternitati. ad hoc adducit stiluz curie quo mandat q si non contemptum clauiũ ec. Ad hoc J.e.c.ij.e.c.postulastis.dicente q accusetur accusatus non peti dispensari non põt. de priuileg.dudũ.e vt lit.pen.c.fi.de quo de iudi. at si clerici. Si monit⁹ non desistat solus papa dispensabit. Curia tamẽ tenet q solus papa dispensat. e sic de facto suatur in legatis Dicit Jo.an.q habz ɔsuetudo que plus vtitur facto q̃ iure q legati de latere dispẽsant cũ irregularibus qui non ex ɔtemptu clauiũ se imiscent diuinis etiam si id facerẽt ex supina ignorantia vel scienter:non tamẽ ex ɔtemptu celebrãt. cõtra qđ facit J.e.penul. ¶ Eandem gl.ibi.sz potest q̃ri an depositum solus papa restituat:licet eni dicit q solus papa. all'.xij.q.i.si quis presbyter. dicit tamẽ nisi eps cuz aliis deposuit a sacerdotio põt ipsum recipere ad inferiores ordines.xv.q.viij.q admisit.e.c.si quis presbyter. Si depositus est ab ordine:tunc solus papa ipm restituit ad ordinẽ a quo est depositus. Nec ob.xj.q.iij.vbi dicitur q l secũda synodo si inocens inueniatur non põt esse q fuerat nisi gradus amissos recupet de manib⁹ epoꝝ:q2 intelligitur quãdo iniuste erat depositus:puta per falsos testes vel per falsa istrumenta. Ideo dicit ibi si innocens inuenia:sed vbi iuste pro crimine est depositus solus papa restituit. Itẽ potest illđ intelligi quãdo ibi non interuenit debit⁹ numerus epoꝝ:sm Hosti.e in spe.ti.ii.⸿.sed nunquid.potest episcopus vel legatus.glo.tenet Gui.in spe.de accu.§.ij.⸿.sed nũquid.e dicit q iniuste depositũ restituet eps non adimeto epoꝝ numero.e dicit q hoc faciet episcopus cum caplo loco epoꝝ quando non interuenit in depositiõe debitus numerus epoꝝ:quia tunc sñia est nulla.de accu.qualiter:quo casu procedit dictum ei⁹:sed non video q hic sit necessaria restitutio ex quo sententia fuit nulla nisi de facto e glo.cõiter tenet hoc. Idez si peteretur restitutio aduersus sñiam rõne absitie:e etiam episcopus hoc posset dare:vt no.ab. de iudi. at si clerici. Ideo tamẽ.ij.q.vi.non tenuit q verbaliter depositum possit eps restituere cui videtur applaudere.spec.ti.ij. §.nũc ostendendum.⸿.io. Item dicit q depositum rõe criminis non possit eps restituere:sed solus papa.depositũ autem per ɔsequentiaz posset episcopus restituere. Ita no.vj. q.i.si quis presbyter. contra quod facit.c.ex tue.J. de cleri. non resi.vbi hoc no. Jo.an.ad finez.ec.

1 **Latores.** Excommunicati vel interdicti si celebrãt deponunt:nisi propter ipsoruz multitudinez pena mitiget. B dicit. In prima narratio.e decisa cõsultatio. In secũda ibi,fraternitati.cõmissio distinguens. e sm membrũ prosequitur ibi:si vero. ¶ No.penã celebrãtiũ post interdictum vel excõmunicationẽ:q2 deponendi sunt. Et ex istis testibus habetis vnaz regulam q omne crimen irregularitatem imprimẽs est depositione dignum.de quo dixi.J.de iudi.cuz non ab hoie.e.c.at si clerici. ¶ Secũdo no. q qñ multitudo est in causa pena mitigatur e rigor iuris relaxatur. ¶ Et no.q pncipales ppter multitudinem rigor iuris in pena non relaxat. ¶ Ultimo no.q pena fori contentiosi nõ tollit penaz penitentialem:nec econuerso. ¶ Et nota q penitentie sunt arbitrarie:sm discretionez a deo dataz. Alia vtilia nõ hẽtis in tex.allegatur.etiam decre.aliquãdo q xl.dicuntur pauci. ¶ Quero quare papa sic taxauit numerum.dic si esset magnitudo magna posset etiam pati detrimẽtum ppter nimiaz penuriaz clericoruz e penuria est iusta causa dispensandi:sm Inn. ¶ Queritur an in eo q papa mandat istos suspendi.an decre. contineat ius cõmune: dic q sic:sm Jo.an.ex quo sic imprimitur.e dicit q sic seruat penitentiaria.ad hoc.de tempo.ordi.eos q. in glo. q si li.vi. ¶ Queritur an cuz talib⁹ posset episcopus dispensare pacta penitentia:dic q sic:sm Hoc. ¶ Glo.ij.oppo.q multitudini parcatur in totuz.xxiij.q.iiij.nõ potest.e.c.ipsa pietas.cuz si. So.dicit glo.cum multitudo est in cã e timet scandaluz si rigor obseruetur detrahitur rigori. vt in ɔtrio: sed non timetur scandalũ:sed presumit q ppls equanimiter tolerabit rigorem ppter multitudinem; non tollitur rigor:sed datur pena vt hic.e de pe.di.vj.c.i.in fi. ¶ Eadem glo.postmoduz litteralis;querit quot dicantur multi. Itez querit glo.an suspensus ab officio:sit suspensus a beneficio dicit glo.q sic.quia vbi vnum ppter aliud vtrobiq3 tantuz vnuz bñficiuz ppter officium:ergo vno suspenso aliud censetur esse suspensum. ¶ Querit secũdo ea.glo. an suspensus a beneficio potest celebrare.dicit glo.q sic:quia suspensus censetur a beneficio:quo ad se tñ:e hoc dicit glo.veruz nisi specialiter feratur sñia e remoueatur a beneficio i tunc beneficium est sequela e non remouetur ab illo.l.distin.studeat.e.c.accedens. Joã.an.remittit de pe.cupientes.no.de materia de ɔsue.cum dilectus.e de elec.c.p inq̃sitionem. ¶ Quid si episcopus dicat suspendo te a beneficio:vl officio:nunq̃d debeat suspensus abstinere ab officio e a beneficio.dicit glo.q credit q debeat abstinere ab vtroq3 saltem ppter dubium.ar.J.c.proxi.C.de vbo.e re.sig.l.cum qdaz. ar.q neuter sit suspensus,ppter dubiuz.de testa.tu.l.si duo sunt ticij. Hostien.tenet primũ. Nec ob.cõtraria q̃ loquuntur in temporalibus hic a censura que plus a voluntate dependet proferentis q̃ a vbis.J.de sen.ex.si quoniã.hãc opi. tenet Hoby.inter viuos:inter mortuos credit contra qñ episcopus voluerit suspendere e non suspenderet. arg.l.illicite.C.de pericu.eius qui libe.interit. Gof.de magi.q̃sto.vbi etiam no.q si episcopus dicat suspendo te:e ab vtroq3 intelligitur a beneficio e officio tantum.arg.l.si presca.ff.de pe. e tenet q talis sententia tanq̃ incerta non valet. per.l.iij.C. de sen.que sine certa quantita. ¶ Credo q si potest constare de mente pferentis:e tunc ibi standum est. Si nõ potest constare in dubio melius q ab vtroq3 abstineat.si tamẽ nõ abstinet:nisi pbetur per hoc non credo q penaz incurrat q sententia est incerta.vnde tutũ est q petat p iudicem declarari:sed si nollet adeat superiorem vel viã q̃rele vel appellationis q ipsum compellat ad declarãdum alias reuocet talem sñiam. vnde tutius est interim abstinere. ¶ In gl.fi. sic ergo vr velle glo.q contineat decre.dispensationẽ e sic episcopus in casu isto sua auctoritate non posset dispensare:qđ forte est verum ante decre.post decr.autẽ dici põt q sit ius cõmune.idẽ quo ad hoc saltẽ vt possit episcopus dispensare. Nec ob.J.c.pxi.e q ibi no.quia illud veruz e pcedit regulariter. Fallit quando multitudo est in cã: quia tunc d iure cõmuni cuz talibus p epm põt dispensari vt pbat iste tex. e intellige hoc in his q nõ fuerũt pncipales i delicto. In pncipalibus aũt peracta pnia non posset dispensare nisi hoc faceret auctoritate pape:e sic similiter põt intelligi glo. e hoc voluit Innocen.hic.

1 Illud. Qui excõmunicatus celebrat deponitur nisi pena illa misericorditer remittatur.h.d. In prima ponit episcopi trãsitum. In secũda ibi. vnde.ponit mandatũ delegato factũ ⁊ eius executionem. In tertia ibi: ꝓpter cõpassionez episcopi ⁊ recognitionez misericordie petitionem ⁊ excusationez. Quarta ibi:licet.excusationis impugnationez. Quinta ibi:rum pene remissiõez. Casus. Hildemeñ. epũs postulatus ad ecclesiã herbipoleñ. nulla obtenta licentia sua volũtate trãsiuit ad ecclesiam herbipoleñ.hoc deuento ad aures pape mandauit papa mãdeburgeñ.epõ vt cũ factuz nõ posset illis ptibus notoriũ nisi predictus epũs dictaz ecclesiaz dimitteret ⁊ eius administrationez in eũ sniam excõmunicatiõis ꝓmulgaret:⁊ hoc fecit mãdeburgeñ. episcopus. Tandez post hanc excõmunicationem ea sibi nota tantũmodo ꝓpter famã celebrauit tñ publice i ecclesia predicta ⁊ vltra hoc de dicta snia a papa ꝓmulgata certificatus fecit ante se celebrari. Tandem citatus sup h corã papa eo volente ad depositionez ipsius ꝓcedere ad sui executionez herbipoleñ. in eo ꝙ celebrauerat post excõicationem allegauit se non putasse dictuz mãdeburgeñ. maxie cũ non eẽt ordinarius eius potuisse cũ monitione non premissa excõmunicare. Secũdo allegauit ignorantiam dicte excõmonicationis:quia de ea non erat certificatus per litteras mandeburgeñ.nec eaz aliter nouerat nisi per famam. Tertio l eo ꝙ fecit ante se celebrari allegauit ꝙ hoc fecit sub spe venie. vñ per hoc credebat se culpabilez non extitisse ꝓpter primã excusatiõem admisit nõ tanq̃ oĩno excusantez:quia dato ꝙ non esset certus ex quo tamẽ ꝓbabiliter dubitabat in tali dubio potius debeat abstiere q̃ sic publice diuina post dubiũ in excommunicatione celebrare. Ad secũdaz ꝯsiderauit ipam friuolaz ⁊ poti᷒ cõtra ipsuz facere q̃ ꝓ se:q: fiducia venie para delinquere nõ dz cuz ex hoc potius grauetur q̃ alleuietur pctm̃. Itez q: plus peccabat excõicatus in faciendo celebrari ⁊ sic in altari cõmunicando q̃ vitando:q: non vitare aut agere dependet a sua voluntate seu potestate ⁊ vitari cũ stet i pati ab eius nõ dependet potestate. ℭ Nota ꝙ nõ est licitũ epõ ad aliaz ecclesiaz transire licentia nõ petita vel nõ obtenta a papa.ad hoc de trasla.prela.p totum.

ℭ Secũdo no.ar.ꝙ in notorijs non est necessaria monitio vel citatio. Tene qd dixi de iureiur.ad nrãm.ad qd no.S.de ap.cum sit romana. ℭ Tertio no.ꝙ transitus episcopi non põt esse notoriũ:⁊ sic videtur ꝙ in notorijs etiaz facti transeuntis solẽnitas iuris non est necessaria. Sz posses dicere ꝙ sit hic facti manentis. ℭ No.qd importat rõũ iudiciuz q: importat rigorez nulla misericordia tpatum qd facit p arbitro. ℭ Ultimo no.ex decre.ꝙ snia excõicationis lata monitione nõ premissa tenet ⁊ ligat.ad hoc de sen.excom. sacro.⁊.e.ti.c.i.li.vi. ℭ No.ꝙ ad hoc vt excõmunicatus debeat abstinere suffit cũ certificatum eẽ de excõicatiõe per solaz famã:⁊ sufficit ad hoc non plene ꝓbatuz:dũtamen sit talis que inducat eum in probabilez dubitatõem:q: in dubio dictus abstinere dz:⁊ non abstinẽdo ꝯtẽnit ac si certus esset:⁊ iste est notabilis tex.ad hoc ⁊ nõ hz parẽ q̃tuz i hoc: quia quotidie vadũt voces ⁊ p fide dignos ꝺ talis i curia est excõicat᷒. Nã debet abstinere ex quo ꝓbabiliter e᷒ conscia ꝓuulsaf:q: lex hoc ius precipit tutiorez viaz eligẽdam. ℭ No.ꝙ in denũciatiõe excõicationis tanq̃ declaratoria nulla exigif citatio.ad hoc de ap.reprehensibilis. ℭ No. ꝙ in dubijs tutior via est eligenda. ℭ Not.ꝙ peccare sub spe venie nõ alleuiat pctm̃:sed potius aggrauat. ℭ Et no. ꝙ maius est pctm̃ quod ꝯsistit in agere q̃ id ꝙ in pati:quia id qd ꝯsistit in agere nõ ẽ excusabile. In pati aũt aliquo casu est excusabile. ℭ No.ꝙ sicut peccãt cõicãtes excõicato. ita peccat excõicat᷒ cõicãdo nõ excõ catis:⁊ sic excõicatio ẽ inhibita cõio actiua ⁊ passiua. ℭ No.tex.ꝙ sicut celebrãs principalr post excõicationẽ icurrit irregularitatem. Ita ⁊ celebrãs seu celebrationi se imiscens. ℭ Op.ꝙ cõtra excusationẽ epĩ ꝓmissa:q: ⁊ vr̃ velle tex.ꝙ in delegato nõ sit necessaria monitio in snia excõicationis:imo idẽ dici dz i delegato ⁊ ordinario.J.de sen.ex.sacro. Inn.dicit ꝙ nõ videt istam dĩam quã isti faciebant. Jõ in vtroq; reqritur monitio:tenet tñ snia vtrobiq;:lz non precedat monitio. In vtroq; tamẽ locũ hz pena decre.sacro.de sen.ex. Uel põt dici ꝙ quãdo est lata snia p delegatũ iustã cãm excusatiõez hẽc põt:vt de offi.deleg.cũ in iure.tñ tutius est abstinere:ꝺm eũ.hosti. tamẽ dicit ꝙ ordinarij snia tenet:licet nõ precedat monitio:secus in delegato nisi expresse sit data potestas excõicãdi cũ monitione nõ scã. Nã vr̃ mẽs delegãtis ꝙ precedat monitio. Ideo si nõ fiat hoc nõ videtur valere ꝙ agit.ar.de rẽp. cũ dilecta.⁊.c.fi.de preben.⁊ de rescrip.sup lr̃is.ad fi.ad qd no.de ꝯcel.preben.q: cũctis in glo.dicit hic Hosti.lib.vi.h nõ teneo:q: in hoc ꝙ tacite inest a iure nõ dat formã actui:ꝓ no.in cle.i.de offi.dele.⁊ de offi.ordi.irrefragabili.⁊.c.graue. Itez ex hoc sequeref ꝙ nũq̃ actus ministe celebrat᷒ p delegatum esset aliq:⁊ cũ intentio mandantis est ꝙ nulli ministratiaz ministret:⁊ sic nũq̃ necessaria esset appellatio:qd tamẽ est ꝺm:ergo ⁊c. ℭ Quero a quo tpe incipiaf.rx.dies de quo in lr̃a:doc.ꝙ a tpe pñtatiõis litteraz:alias nõ eẽt in culpa.facit de ap.sup eo. ℭ Quero an excõicat᷒ debeat vitare nõ excõicatos:dic ꝙ sic.als tenef ex ꝯtẽptu.J.de exces. prela.c.fi.⁊ stans per ãnũ in illa se reddit ꝺ hr̃i suspectũ.ꝺ hereti.excõicam᷒.§.i. ℭ Quero an excõicat᷒ teneaf vitare excõicatũ:videf ꝙ nõ:ad h.xxxii.q.vi.nihil.dicit ꝯ ꝙ tenetur euitare.ꝺ excep.dilecti.⁊.ti.c.pia.lib.vi.q: si non excusaf ꝓtextu ꝓuilegij.ꝺ sen.ex.nulli.mĩto min᷒ rõe dlicti ꝗ possit cõicare:alias h esset ꝯ ecclesiaz approbare excõicatoꝝ collegiũ.ꝯ id.⁊.de sac.sanc.ecc.l.q sub pretextu: imo si monitis desistãt ex hac cã possunt excõicari:sicut alij.J.eo.si celebrat. §.fi.de iude.c.ita quorũdã. ℭ Quero an excõicat᷒ cui violenter cõicatur peccet:dic si violẽtia ẽ absoluta nõ peccatũ ꝯditiõalis sic.S.ꝺ his q̃ vi me.cã fi.c.sacris. fortius si voluntas eẽt sedata vel ẽt turbata.S.ꝺ symo.matthe᷒. ℭ Quero an excõicat᷒ se ingerẽs celebratõi diuinoꝝ sit irregularis.dicit hosti.ꝙ sic.de quo ꝺ exces.prela.c.fi.ad hãc allegat istũ tex. Per h tz ẽt idẽ si audiant in ecclia diuia.idẽ Hos.sz dicit ipm dispensabilez p epm vel abbatẽ si est mõach᷒ qd nõ posset si i suo offõ celebrassent. Abbas dicit ꝙ magr̃ suus dicebat ꝯ.s.nõ eẽ irregularẽ cũ incurrat p oĩonẽ vel locutionẽ hereticando.ꝺ sen.ex.c.nup. Ligat᷒ ꝺ ominori celebrãs nõ est excõicat᷒ J.e.c.fi. Gof.dicit ꝙ excõicat᷒ non põt dicere offiñ in choro cãtando.alr̃.xi.q.iij.si qs epe.vbi ꝓhibef se igerere cõioni vt prius. Jo.an.tz ꝙ nulla est dĩa inter celebrãtem ⁊ ꝯcelebrãtẽm:sz talis q̃lis:nec putat penã hic locũ in simplici audiẽte:⁊ sic celebrãs ⁊ ꝯcelebrans icurrit:als nõ. ℭ Uenio ad vltimã ptẽ ⁊ vi ꝙ penã infligẽdaz nõ remisit papa:sz inflictã declarãdam:q: irregularis infligif ipso iure. So.exponit Hosti.infligẽdã.i.inflictã declarãdã:h fatef Jo.an.q̃ ad penã irregularitatis:⁊ quo ad penã depositiõis.de qua loqtur tex.illa nõ est ipso iure inflicta sed infligenda.ꝺ hoc loqtur tex. ℭ Opp.ii.ꝙ nulla fuerit gr̃a:q: fuit h priuatus dĩu ⁊ ãbitu.S.de trãsla.ꝓla.c.penul. dic ꝙ illud hũit penã temerarie translatõis nõ aũt ẽx eo ꝙ temerarie celebrauerit.vel h loqtur de pena depositiõis ab ordine quã ꝓ irregularitatẽ pati debeat.S.c.pxi.⁊ hãc remittit.⁊ sic remanet epe nullius ecclesie qd etiã põt.de trãsla.c.ii.de eo q renunci.epi.c.i. Itẽ nisi hãc penã remisisset esset ineligibilis actiue ⁊ passiue.J.de sen.excom.is qui.li.vi. ℭ Glo.ii.q: ꝓmal'r alis est:q̃rit quomõ sit notoriũ epz trãsiuisse se ad aliã ecclesiaz. Dicit glo.ꝙ q: tale erat factũ q se exhibet oculis oĩum.vñ nõ poterat eẽ notoriũ:q: transiuit ad ecclesiam. ℭ Op.ꝙ vtrũ licite vel illicite trãsiuerit poterat eẽ nõ notoriũ saltẽ quo ad alios:q: potuit eẽ ꝙ habuerit licẽtiaz transeundi a dño papa p litteras. arg.l. di.dilectiome.⁊ papa potuit obliuisci:q: quandoq; fallit obliuio.xxiiij.distictione preterea.⁊ omnium

memoriam potiꝰ est diuinitatis q̄ȝ humanitatis. C. de vete. iure enucle. l. ij. §. si quid autem. Solu. dic q ex quo papa diffitef: ei incumbit pbatio q de ipsiꝰ licentia trāsiuisset. ex iij. di. c. illud. ¶ Glo. sup ỽbo officia. q̄rit an excōicatus vl suspensus possit horas canonicas vel missaȝ dicere. Dicit glo. q missaȝ neuter dicere pōt etiā occulte: sed alia officia pter missam pōt dicere occulte nō officiādo: sed quasi priuatā psona. J. de pe. et re. c. i. xi. q. iij. si quis epis: immo ē obȝ fm doc. vt no. Jo. in c. presbyter. al. in glo. An id posset inter ecclīam vel debeat dicere extra. Remittit Hosti. ad sumaȝ. c. ij. §. fi. et ibi hosti. videtur velle q extra ecclīam q̄ȝ Gof. dixerit q intra. dūmodo nō cantet. dic vt ibi. ¶ Gl. super ỽbo in hoc op. q fame eēt credēduȝ de excōmunicatione. et sic fuit culpabilis: et sic vt fame credif. de psan. et affini. ne infamonium ɔbatur. de ɔsang. et affi. c. sup. dic q fame oino non est credenduȝ tanq̄ȝ certificāti: et sic nō facit nō abstinētez oino culpabilem: q2 fam aoino de se plene non pbat. iiij. q. iij. §. sepe. sed ɔtrauȝ ad hoc vt dubiꝰ reddaf et i dubio abstinere dēat. et si nō abstineat ppter dubiū sit culpabilis bene sufficit fama: vt in ɔrio: dictum vero paucorum dicit glo. q credere non debuit. xj. q. iij. non soluȝ. cum simi. ¶ Op. ex glo. q dicto alterius sit credendum. ff. de adminis. tu. l. cum q̄daȝ decedens. §. ex quo. et C. ō rei ven. l. si fundū. de rescrip. cuȝ ɔtingat. So. dicto eius cuiꝰ interest nō est credendū. sed dicto eius cuiꝰ non interest nisi hoc ex officio hȝ q ei credaf. Alie gl. sunt ip̄ales etc.

p **Postulastis.** Collatio beneficij excōicato facta nō valȝ: et scienter pferens a bñficiorȝ collatione suspenditur: celebrās i loco interdicto a bñficio deponitur si monachus vl monialis in artiori monasterio detrudatur. h. d. secūda ibique finiti. ¶ No. q excōicato phibita est cōio et consequenter oia actus per quē ad cōmunionem deuenitur: nec iuuat priuilegiuȝ nisi in casibus expssis a iure. de quo de sen. ex. c. nulli. et c. cuȝ desideras. et facit iste tex. p illa opi. q excōicatus nō possit contrahere nec cōtrahendo obligari. de quo de dolo. c. ỽtatis. p Inn. et J. de sen te. excom. si vere. ¶ Secūdo no. q excōicatus nō ē capax bñficij: et ideo collatio ei facta non tenet: nisi aliās secum dispensetur. ¶ No. penaȝ pferentium beneficia excōicatis. ¶ Et no. penā clericoȝ monachoȝ et monialiū celebrātiū in loco iterdicto: pena aūt expressa est in statuto et i tex. Hic non sunt scripta aliqua vtilia in tex. p doc. ¶ Venio ad q̄ones. Primo quero an excōicatus sit priuandus beneficijs aā habitis. dic q sic. S. de eta. et qua. cū bone. dic q nō priuatur nisi steterit triennio: qđ tamē intellige vt ibi no. q2 aliqui dicūt et maxime ibi gl. q sufficit solus lapsus āni. ¶ Quero an obtentu priuilegij possit cōicari excōicato. dic q non nisi in casibus a iure expressis: qđ dic vt. J. ō sen. ex. nulli. et c. cū desideres. ¶ Quid si fiat collatio ignorāter excōicato: dic q licet conferens penaȝ nō patiaf: tamē collatio non tȝ. ¶ Quero quis iponet hāc penā suspensiōis cōferentibus aliqui dicūt q ɔcilium pūnciale: et dispensatio de qua sequitur fiet per papaȝ vel p p̄muȝ patriarchaȝ. et hoc fm Hosti. Jo. an. tenet cōtra: q2 dicit q dispositio illius c. nō hȝ locuȝ in casu aī o: sȝ soluȝ post trinaȝ monitionē. vñ dicit tenēduȝ qđ tenet glo. ¶ Querif an hēat locū dispō. c. ad finem ē si tales celebrātes i loco interdicto nō erūt excōicati: dic q sic fm Inno. ad hoc. c. is qui. de sen. excō. lib. vj. Qñ aūt possit celebrari in loco iterdicto. dic vt no. in c. si. de sen. ex. lib. vj. ¶ Quero quis poterit dispensare vt beneficium collatum excōicato possit retinere. dicit glo. q epūs ex quo papa sibi non reseruat. de sen. excō. nuper. Glo. remittit. S. eo. vt clericus. glo. tenēt gof. et Inno. S. de tempo. ordi. dilectus. Gul. in spe. de lega. §. nūc de episcoporū. ỽ. xvj. Jo. de deo. cōtra in excōicato ppter ɔtemptuȝ aplice sedis. Hosti. dicit q si est talis excōmunicatio a qua absoluere possit episcopus per euȝ poterit dispēsari. Si talis a quo solus papa solum papa poterit dispensare. ar. de offi. or. pastoralis. de sen. excō. a nobis. ij. Cōpost. in c. q sicut de elec. dicit q excōicatus credere nō tenef: quod nō patif hec decre. fm Joan. an. Et q̄ȝ q̄ȝ episcopi forte dispensare pñt sup retentione bñficioȝ: non tamē sup executiōe ordinū receptorū i pe excōmunicationis. iuxta no. in c. cuȝ illoruȝ. de sen. ex. de quo ibi no. Tamen Jo. an. quo ad beneficia remittit ad no. i. c. si vere. J. de sen. excom. et ibi Hostiē. dicit q excōmunicatus occultus nō pōt acquirere: et cuȝ interiȝ pendente dubio illa potest retinere donec iudicatum est. ¶ Gl. sup ỽbo collatione op. q etiam suspendantur a beneficio tales indignis conferentes. de elec. nihil. Glo. fatetur q illa et ista pena iponitur. ¶ Glo. super ỽbo celebrare. querit an celebrans in loco interdicto fit irregularis. Dicit glo. q sic. et deponi debet. de excel. prela. c. fi. S. c. latores. Jo. an. remittit. de sen. excom. is qui. lib. vj. ¶ Quero an audiantur si dicant se illegittime excōmunicatos. glo. q nō. S. c. illud. Sicut nec audītur in cui nouū opus fuit nunciatuȝ: et non obtemperauit. J. de no. ope. nuncia. c. i. et ff. de no. ope. nuncia. l. i. §. in opis.

f **Fraternitati.** Excommunicatus celebrās a beneficio deponif. h. d. et non diuidif. ¶ Not. ex decre. penam excōicati celebrātis. ¶ Secūdo no. q irregularis ipso iure non est beneficio priuatus: nisi p sniam priuetur. ad hoc qđ no. Inno. de conces. preben. cum nostris. et c. precedens. ¶ Notabilia alia non habetis hic. ¶ Op. q possit eos perpetuo deponere. S. c. latores. Sol. glo. fatetur ɔrium pōt hāc et illam imponere: dispensare tamen cum eis non pōt: vt dictum est. S. Glo. prima in fi. dicit Jo. an. q hic forte papa mādauit tm̄ de pena priuationis a beneficio: q2 pena alia depositiōis ab officio dȝ fieri adiunctis alijs episcopis: quos ỽo de facili hr̄e nō poterat: et ideo sic mādauit. allegat de hereti. c. i. lib. vj. Nā in pena depositionis a beneficio sufficit ɔsiliū capli. J. de excel. prela. c. j. et fuit dictum Hostien.

p **Proposuit.** Excōmūicato post absolutionez bñficiuȝ cōferri pōt. h. d. Prima pars narrat factuȝ et pbationes ptiuȝ. Secūda diffinit ibi: qa vero. et ibi no. et infra: decidif q capīm molestabat magistrū. p. super ipsā instōne predictuȝ. p. excōicatuȝ t pe institutionis super quo dati fuerunt iudices ad attestatiōem recipiēdam q testes clausi fuerunt sedi apostolice psētati. ¶ No. primo q legatus de latere potest beneficia conferre in puincia sue legationis. ad hoc de offi. lega. c. i. lib. vj. ¶ No. q preces interposite pro digno nō viciāt bñficij collatōem. An autem preces carnales inducāt symoniā. Dic vt no. S. de eta. et qualita. tuaȝ. ¶ No. q semel excōmunicatus semper presumitur excōicatus nisi absolutus pbetur. ¶ No. q vbi requiritur actus pbatio: certo et determinato t pe non sufficit actum simplr̄ pbare: vel ante tempus illud ostēdere: et hoc fȝ vnam so. Inno. ¶ No. vlterius q quis non dicitur illud pbasse qui illud probauit: si contrarium eius est probatum. ¶ Vltimo nota q licet cōmunio habentis facultatem absoluendi cū excommunicato absolutionem non inducat. et habes vnum tex. qui idem dicit. J. de priuileg. cum olim. ad hoc vide de senten. excommu. si summus. ¶ Attendatis ad materiam istius c. quia hic sunt aliqua bona dicta. littera hic dicit q isti non pbauerunt istum magistrum excommunicatum tempore inuestiture: immo videtur oppositum: q2 semel excommunicatus semp presumitur excōmunicatus. donec constet de contrario. Naȝ probando semel excommunicatum presumitur durare: quia qualitas que semel fuit presumitur durare: vt in regula semel malus. Item si semel heres presumitur durare. l. sed si fine. §. restitutus. ff. de minori. sic et semel possidēs presumif hodie possidere. C. ō proba. l. fine possidetis. ergo hic saltez presumptiue probatum fuit. Innocē. soluit tripliciter: vno modo: q hic ideo

nõ pbauit:quia articulatẽ ⁊ determiate se obtulit pbaturũ.
s. ꝙ tpe inuestiture erat excõicatus:sꝫ testes nõ deposuerunt
super hoc articulo:sed simplr ꝙ excõicatus est:⁊ sic nõ iura
ti deposuerunt⁊ sic eorũ dictuꝫ nõ vꝫ.C.de testi.l.de testib⁹.
Hec so.hosti.non plꝫ:q: saltez super pte articuli ꝯponebãt.
Nã q excõmunicatus est tali tpe est excõicat⁹.ar.ff.de do.
eõ dilecti. Jõ nõ vꝫ dici extra articuluꝫ deponere:ex quo su
per pte deposuit vnde muati erãt:q: illa erat ps articuli. Et
ideo dicit hosti.ꝙ melior rõ videtur:ꝙ testes iõ nõ pbaue
runt:q: nõ deposuerunt de toto:sed de pte.iõ nõ pbãt:quia
due erant partes articuli.prima ꝙ erat excõicatus.secunda
ꝙ erat excõmunicatus tempore inuestiture.sup prima depo
suerunt:⁊ non sup secũda. Jõ nõ pbauerũt:hec nõ est vera:
q: sufficit testeꝫ pbare vere vel ꝑsumptiue. Jõ tertio soluit
Jnn.⁊ meli⁹ ꝙ iste nõ pbauit istũ excõicatuꝫ tpe inuestiture
nec vere nec ꝑsumptiue:q: ꝯtriuꝫ fuit pbatũ. Naꝫ sinõ fuissꝫ
pbata absolutio vere,pbasset saltẽ presũptiue eũ excõica-
tũ:q: ex quo pbauit ꝙ nõ dico pbasse id qd pbaui ꝑsum-
ptiue cui⁹ ꝯtrariũ pbat saltez indirecte:⁊ hoc vult dicere tex.b
Non ob.qd no.ff.de accu.sup his.vbi dicẽti aliquẽ nõ sol-
uisse:incumbit onus pbandi ⁊ excludit ipꝫ excõicatuꝫ: licꝫ
antea fuerat ꝯditionalr excõicatus:q: excõicatus ꝯditiona
liter sinõ soluerit.i.mẽseꝫ:lapso tpe mẽs non ꝑsumit liga-
tus:nisi ꝯstet ipm nõ soluisse cũ snia ꝯditionalis fuerit: ⁊ sic
non supponit ligamẽ de pñti:sꝫ si detur pura excõicatio se-
mel ligatus ꝑsumit semper ligat⁹ nisi doceat se absolutuꝫ.
Aliud est ergo docere quẽ ligatũ ⁊ ꝑsumit ligat⁹ in futurũ
nisi ꝯstet de ꝯtrio. Aliud est docere quẽ ligãduꝫ: q: nõ ꝯclu-
ditur ligat⁹:nisi doceat de ligamie etiã dato ꝙ aduersari⁹
nõ dicebat se ligatũ ꝗre ⁊c. Nõ ob.vt dicit Jnn.ꝙ no.ff.de
accu.sup his.vbi no.ꝙ nõ sufficit pbare terminũ lapsuꝫ ad
pbandũ ꝯtrariuꝫ ei⁹ q iurauit i termio nõ soluere:q: ibi non
ponit nõ soluisse:licet ponãt terminuꝫ lapsum. Hic vero ali
ud ꝗrit.s.an ꝑlatus semel excõicatus ꝑsumatur postea du-
rare:⁊ certe sic. vnde facili⁹ ꝑsumitur vinculuꝫ iniectũ durare
ꝙ̃ nũciari. ¶ Quero isti fautores vt h dicit sũt excõicati:⁊
h pcedit extra iudiciũ:qd i iudicio. An aduocat⁹:p excõi-
cato intercedens i cã p qua est excõicatus incurrit excõica-
tionis sniam cũ excõicato. Doc.dicũt ꝙ si cõicat defenden
do quẽ scit:vel saltẽ pbabiliter:putat iustã cãm fouere:⁊ sic
eũ defendẽdo nõ incurrit excõicationis sniaꝫ:q: defensio li
cita est excõicato.ff.de excep.cũ inter. Jdeo cõicans tũc nõ
cõmunicat in crie:sed in cãu licito ⁊ pmisso: ⁊ q: offm aduo
cati licitum est ⁊ ad defensiõem reddit:vt.l.i.§.ait pretor.ff.
de postulan.⁊ q: aduocat⁹ censet domesticus: ⁊ sic põt cõi-
care.j.de sen.excõ.her alia.ff.de iudi.itelleximus.xj.q.iij.cu
re.⁊ cõicando excõicatis iniuste nõ incurrit excõicatiõem:
vt.j.de sen.ex.cũ volũtate. Qñqꝫ constat a ꝑncipio aduoca
to vel i medio cãe detegit ꝙ iuste est excõicatus:⁊ tũc desi
stere debet:als incurrit excõicationem tanꝙ̃ fauens i deli-
cto.⁊ i hoc debet seq ꝯsciam ẽt si sit erronea.ff de symo.p tuas.
⁊ maxie se retrahere debet cũ tale patrociniũ ṽtitur i preiu-
dicium alteri⁹:quo casu tenet etiã ad restõnem.ar.de re.iu.
c.i.lib.vi.⁊ de homici.sicut dignũ.§.illi.⁊ de iureiurã.c.si.
Nõ dicit Host.facere ꝯtra eos qui defẽdũt iniuste bñficia
ꝯtra cẽsuras executorũ.j.de sen.ex.si ꝯcubine:qd bñ not.q:
si est vex multi aduocati sunt excõicati ⁊ non faciũt sibi cõ
sciam. ¶ Quero an nudo ṽbo qs possit a snia excõicatio-
nis absolui.dicit Hosti.ꝙ si snia excõicationis est genera-
lis solo ṽbo qs absoluere põt. Si ṽo non est noiat⁹ excõica
tus:oportet fuari formã.c.cũ desideres.de sen.ex.de q dic
vt ibi. Predicta tẽperat vera ꝗstum ad illos q latent: etiã
quia nũ ãdi sũt quia multi sunt in eã ⁊ ignorãtur q sint ꝙ ꝗ̃
tum sufficit snia generalis absolutionis:sicut in snia gñalis
excõicationis. Si vero sũt certi ⁊ publice appbẽdit eos ex
cõicatio:tũc est necessaria absolutio:etiã si essent noiatiꝫ ex
cõicati:q: tunc quo ad noiatim denũciatos ⁊ noiatos putat
formã necessariaꝫ. ¶ Querũt vlterius Doc.q: iste ꝯpa cõ

municauit isti magistro in eccl̃ia ⁊ i mẽsa:an videat ex h ip
sum absoluere.dic ꝙ nõ:vt in.c.si romana.de sen.excom.li
.vi. ¶ Sꝫ ꝗritur verũ ex quo quis hr cõiter p absoluto ma
xime ab excõicatione sine aliqua pbatione: sufficiat vt quis
possit ꝯmunicare ipnne. Quidã ꝙ sic nisi probet ꝙ ille ad-
huc sit excõmunicatus:q: qñqꝫ hoies sunt negligẽtes im-
petrando lrãs absolutionis vel pductionis. Alij dicunt ꝙ
ista opi.est vera in excõmunicatione antiqua secus in recen
ti. Alij dicũt ꝙ aut loquimur quo ad cõicantes vt euitẽt pe
nam:⁊ sic est bona predicta distictio. Aut quo ad ipm excõ
municatum:⁊ tunc siue sit factuꝫ antiquũ siue nouũ deberet
pbare absolutioneꝫ.facit qd no.i.c.veniẽs.de ṽ.sig.p Jnno
cen.dicit tñ Hosti.circa predictas opi. ꝙ hoc vltimũ rigi-
dius ⁊ iustius:tñ ꝑcedẽs benigni⁹:⁊ ideo bonus iudex pos
set illud in arbitratu suo referre.ad hoc.de translatio.c.i.
¶ Uenio ad gl. Glo.i.super verbo tpe est littera hec:q: vbi
tempus terminatũ.est de substãtia ei⁹ quod agit: oꝫ deteria
te ⁊ articulate probare ꝙ initium est inspiciendũ.allegat ra
ra. ¶ Glo.super ṽbo absolutione op.ꝙ non esset necesse ꝙ
magister.p.probaret se absolutuꝫ qñqꝫ p duos ãnos: q: ex
quo aduersarius non pbat ipsum excõicatum tpe inuestitu
re non concludebatur inuestitura nulla. Sol.dicit gl.ꝙ suf
ficit ꝙ ꝯcludit vere vel presumptiue.hic ꝯcludebat:q: eo ip
so ꝙ quis pbatur excommunicat⁹ nisi ꝯstet de absolutione
⁊ ideo fuit necesse huic pbare de absolutione: ꝓpter qd col
ligit glo.cautelam ꝙ excommunicatus debet facere cã ab
soluitur:ꝙ hẽat litteras absolutionis;als semel excommu
nicatus semp ꝑsumit excommunicatus: vñ dicit gl.ꝙ vbi
quis dicit ipm non excommunicatuꝫ certo tpe:alter dic ip-
sum excommunicatuꝫ ꝙ vtriusqꝫ pbationes sunt admittẽ-
de.ad hoc de testi.cũ tu.cum si.fm glo. ¶ Ultimo glo.su
per ṽbo communione op.ꝙ simplex cõio non sufficiãt ad
absolutioneꝫ:q: in absolutione desideratur certa forma.ff
sen.ex.c.cũ desideres. So.dicit glo.ꝙ cõio si ꝯstat de excõi
catiõe nõ pbat absolutiõem:sꝫ sufficit ad ꝑsũptiõem abso
lutionis:q: ex quo cõicat ꝑsumit absoluisse:⁊ cũ non inducat
ergo absolutiõem:sed sac eã ꝑsumi. Jn ꝯtrium arguit glo.ff
c.in presentia.de sen.ex.de priuil.oli.dic vt hodie dꝫ i cle.si
sũmus pontifex.eo.ti.dic ergo si ꝗrit an cõio inducat abso
lutiõeꝫ.dic ꝙ nõ:saluo ꝗ̃ in papa:vt dꝫ i cle.si sũmus. de sen.
ex. Si ꝗrit an pbet plene absolutiõem quo ad validãda ge
sta cũ excõicato.dic ꝙ ꝑsumit quo ad cõadiuuandaꝫ pba-
tionem. Sed an quo ad excusandos excõicantes. Jnno.dic
ꝙ ex quo qs cõiter reputat p absoluto ⁊ maxie ab excõica
tione ⁊ licite cõicat:lꝫ ꝯstet ipm fuisse excõicatũ:nisi pbet
adhuc excõicat⁹:qd fatet hosti.quo ad h vt excuset ipse ex
cõicat⁹:licet possit distingui:an factũ sit recens vel antiquũ:
q: semel excõicat⁹ ꝑsumit sp excõicat⁹:q: ꝯtinuatio est excõ
municatiõis est improbabilis iur.vñ si excõicat⁹ aliqd pe-
tat vel lucrari intendit pbet se nõ excõicatũ: als sibi obstat
excõicatio ⁊ iputet sibi si lrãs nõ habuit absolutiõis vel pdi
dit cũ reglr i facto ꝓprio negligẽtia iputet.ff homici.c.si.ff
ꝯmoda.c.vno.dicit tñ ꝙ distictio an factũ sit antiquũ vel si
est benigna:sed hic est rigidior.vñ relinquit arbitrio suo.
Credo ꝑmũ dictum vex ⁊ equũ:q: excõicatus debet osten
dere se absolutum.⁊c.

a **Postolice.** Qui pbabiliter igno
rat se suspensuꝫ irregu
laris nõ est.h.d. ¶ Not.ꝙ sup irregularitate
quã icurrit suspensus a celebrãdo diuina solu
papa dispensare põt. ¶ No.ij.celebrãteꝫ vel scienter v
ignoranter ex crassa ignorãtia vel supina post suspensiõ
incurrere irregularitateꝫ. ¶ No.ꝙ pbabilis ignorã
suspensiõe excusat ab irreglaritate q icurrit ex celebr
diuinoꝝ. ¶ No.vlt.ꝙ crassa ⁊ supia igñãtia:⁊ sic lati
culpa equipat scie ẽt penis delictoꝝ.ad h.ff.h ordi.
.c.i.ad si.licet regulariter lata culpa nõ equiparet in
dolo.h quo.ff.de ꝯsti.c.ij.tamẽ latissima culpa hñ

tatur: vt videris. ¶ Hoc. hic querunt que est differentia inter ignorantiam. errorem. et titubationem. Dicunt quod ignorantia est ex toto nescire quod scire debet. xxxvi. di. §. vlt. cum si. Errare est quidem aliud pro alio putare. xxxviii. di. quinto. Titubare est cum quis inter duo dubius est et nescit quid eligat. ad hoc. S. de testi. c. preterea. et per. ll. istas in rubrica de iur. et fac. ignoran. et in. l. districtus. ff. de testa. ¶ Venio ad glo. gl. i. est litteralis. Secunda similiter literalis est vsque ad ibi. Et idem. ergo erit ibi. ¶ Querit an excommunicatus ignorans impetrat literas super beneficio obtinendo vel alio negocio valeant litere. Glo. dicit quod sic. Tu dic de hoc. vt de rescrip. c. i. li. vi. ¶ Eadem glo. ibi posset et eligi: querit an excommunicatus ignorans possit eligi: ita quod valeat electio. gl. arguit quod sic: dummodo tamen eligentes ignorent: et sic dicit gl. quod in hoc casu suspenditur effectus excommunicationis: vt quando fit excommunicatus non sibi obsit. In contrarium arguitur sic. s. quod effectus excommunicationis non suspenditur. de ap. pastoralis. vbi excommunicatio statim trahit secum executionem. Glo. non soluit. dic quod trahit secum executionem in substantia prout in se est: sed non quo ad illos qui ignorant respectu aliquorum effectuum: vt in contrario. ff. si cer. peta. l. eum qui. Dicit glo. quod credit quod quicquid faciat antequam sciat se excommunicatum: ei non imputatur: sed postquam sciuit sibi imputatur: et ideo pro tales literas non audit nisi post absolutionem. et dicit quod non credit quod electio facta de ipso teneat: quamuis ignorat se excommunicatum: vel suspensum. Hostien. dicit quod omnino occultus et excommunicatus cuius excommunicatio probari non potest: potest allegare ignorantiam: et quicquid ab eo et cum eo fit valet: tamen si scit se excommunicatum peccat quo ad deum. de sen. excom. a nobis. el. ij. Omnino non occultus quod conuinci potest: tamen non est publice lata sententia nec est denunciatum valent gesta per eum et cum eo et de eo. dummodo tamen non sint talia quod nullo modo cadant in eum: sicut est eligere eligi sacramenta: conferre vel recipere vel spiritualia tractare. Si tamen hoc sciat ipse peccat: quo ad deum: vt. S. de coha. cle. et mu. c. si. et. J. de sen. ex. a nobis. el. ij. et potest allegare probabilem ignorantiam: vt dictum est. ¶ In ea. gl. ibi: quod si talis querit quid si excommunicatus moriatur antequam sciat se excommunicatum. dicit gl. quod liber erit quo ad deum. et excommunicator ipsum absoluere debet post mortem: quod dicunt doc. verum. dummodo signa contritionis appareant in illo de peccato pro quo fuit excommunicatus. de sen. ex. a nobis. et. c. cum non ab homine. ¶ In ea. glo. ibi. numquid ille querit an participans excommunicato qui se ignorat excommunicatum sciens illum excommunicatum sit excommunicatus. gl. dicit quod sic. ¶ In ea. gl. ibi. quid si absens querit absens excommunicatur per epistolam quando erit excommunicatus: an tempore prolationis an tempore presentationis literarum. Dicit glo. quod si excommunicator voluit quod statim excommunicatus esset est excommunicatus: sed non obest ei donec sciat: secundum quod dixi. S. ar. iiij. q. i. c. i. ff. manda. l. si mandassem. Si vero velit ipsum excommunicatum esse a tempore presentationis literarum erit ab illo tempore excommunicatus: sicut in similibus dicitur in datione libertatis. ff. de acq. ren. pos. l. quod absenti. ¶ Gl. postmodum prosequitur generalia et notabilia in tex. collecta. In fi. querit an crassa dicatur ignorantia vbi quis est certificatus per famam. glo. dicit quod sic. ar. S. e. illud. Dicunt doc. quod vbi probabiliter dicitur quis ignorare requiritur quod sit minus diligens et curiosus in ingrendo: sed quod in inquirendo non sit nimis dissolutus et negligens. ff. de iur. et fac. igno. l. nec supinam.

**Si celebrat.** Hec est vna notabilis decre. et magistralis: et materiam habet quottidianam et mere canonicam: et multotiens allegatur per glo. et doc. et ad eam velut magistralem remittuntur. et gregoriana est ponens plura dicta. Ideo non potest commode diuidi nec summari tamen dando talem qualem diuisionem loco summe potestis dicere quod ponit plures effectus excommunicationis minoris. Et primo tractat de validate gestorum circa spiritualia per excommunicatum minori prout illa excommunicet ad commodum actiue in alium. secunda ibi. si tamen. Tractat de his que ad eius commodum geruntur passiue. Tertio tractat specialiter de gestis ab eo actiue in alium sacramentando. ibi. peccat autem. Vltimo quandam limitationem submittit. ibi: dummodo. secunda subdiuiditur in dictum et rationem. secunda ibi. non videatur: et ibi incurrat. Ratio quia excommunicatio minor non includit suspensionem officij vel ordinis et ibi: exercet. Ratio quia separatus est tantum a participatione sacramentorum. sed actus electionis vel iurisdictionis est actus extrinsecus a participatione sacramentorum. ergo etc. Et ibi a sectis patribus est priuatus. Et sic cum sit priuatus cum eo quod tendit et ordinatur ad illum finem: et hoc casu non dicitur immediate priuatus ab excommunicatione minori ab actu electionis passiue: quia ille est actus extrinsecus a participatione sacramentorum. Finis enim principalis propter quem quis eligitur in prelatum est: vt celebret. Et ibi. dummodo tamen limitat supradicta. et ibi feriendus supple. et eo anathemate percusso. non poterit ea que supradicta sunt: secundum verum intellectum. ¶ Casus proposuit innocentius Grego. ix. beatissime pater iure habemus excommunicationem minorem: que incurritur ex participio. i. quam quis incurrit ex participio que est differens a maiori: ego bene scio effectus maioris: quia valde dilatati sunt in ti. de sen. ex. sed vellem scire effectus minoris: quia alicubi non sunt bene declarati. Et primo numquid ligatus minori celebrans incurrat irregularitatem: et an exercitium potestatis eligendi ab eo vel iurisdictionis sue peractus effectum et validam producat electionem vel validam sententiam vel processum. Secundo quid de gestis spiritualiter erga eum passiue vt si eligatur an valeat eius electio. Tertio quid de gestis ab eo sacramentando: an sacramenta ab eo collata imprimant virtutis effectum. ¶ Papa ad primum respondet quod licet celebrans minori ligatus incurrat graue peccatum: pro hoc non incurrit irregularitatem: nec etiam prohibetur eligere: quia actus electionis ab eo actiue exercitus valeat: nec etiam prohibetur iurisdictionalia exercere: quo ad omnes eorum virtutes. ¶ Ad secundum an que secum geruntur passiue habeant effectum vt si eligatur an valeat electio. Papa dicit quod non: et assignat rationem: quia priuatus exercitio fine priuatus est omni preambulo in finem ordinato et inhabilis ad finem est inhabilis ad ea que in finem ordinantur: sic electus eligitur propter finem celebrandi et suscipiendi ecclesiastica sacramenta: quia excommunicatus minori est priuatus participio sacrorum: ergo effectu electionis ordinato in finem sacramentorum. ¶ Ad tertium respondetur quod sacra ecclesiastica conferendo: eorum imprimit effectum: et est causa: quia a collatione actiua in alium non est priuatus: sed passiue sic que consistit in sola participatione et perceptione: vnde priuatus participio sacrorum est priuatus participio perceptiuo: non autem est priuatus participio collatiuo: et hec sunt vera nisi forte in contemptum ecclesiastice disciplinere vel si contra prohibitionem superioris celebraret: et coronis excommunicatorum pertinaciter se ingesserit: quo casu anathemate est feriendus et tunc etiam collatione priuabitur. ¶ No. i. regulam: quod excommunicatio minor non priuat effectum exercitij actiue siue sint iurisdictionalia: siue a potestate dependentia a iure priuato: siue sint sacralia. Ideo minori ligatus eligit: iurisditionem exercet: et sacra omnia confert. Ratio horum est: quia ligatus minori priuatur solo participio sacrorum prout participium est perceptiuum: non prout est collatiuum rationis: quia gratia sacrorum rationis: quia ratione et gratia sacrorum transit immediate de christo in sacra: non per modum ministri: pro tanto sacra effectualiter confert cum sacramentalis nihil ab eo spectet. Per hoc patet quod regula que est. S. de scisma. c. i. est vera: quia peccantes aliter ab ordine non suspensi sacra et eorum effectum conferunt. Ratio autem quare eligit et quare iurisdictionem exercet est: quia ista sunt extra sacra quibus tantum est priuatus. et sic peccatum ex quo non surgit suspensio ordinis non repellit quem a potestate eligendi: nec est suspensio minor et iuris que solum respicit sacramenta et eorum perceptionem. ¶ Secundo no. quod ligatus minori et suspensus a participio sacramentorum celebrando non incurrit irregularitatem. Et ex hoc patet quod nec grauiter peccans dummodo sit suspensus ab ordine vel depositus. et sic ad hoc vt suspensioni ex celebratione imprimat irregularitatem: oportet quod excludat ad ordinem: quod bene no. Alia ergo suspensio dummodo ad ordinem non excludat vel depositio vel remotio non imprimit ex celebratione irregularitatem. ¶ Tertio no. quod excommunicatus minori priuatur effectu omnium sacralium passiue et respectu ipsius commoditatum quia eius pena naturalis est priuare perceptione sacramentorum: et sic participio passiuo et perceptiuo. Ratio rationis: quia eo quod excommunicatus peccator est contemnens: hoc dico propter no. in c. sacris. de his que vi me. ca. fi.

sed peccator et a deo separatus gratiam non percipit: quia indignus et inhabilis est gratia. Et facit hec decre. quod minori ligatus sit in peccato. facit contra pri. quod dicit quod peccat celebrando: ergo ante non peccat: sed responde quod non sic grauiter peccat. ¶ Quarto not. quod excõicatione minori ligatus priuat potestate eligendi passiue: quia nõ põt. et hec pena ei nõ attribuitur directe: quia cum sit priuatus sola perceptione sacramentorũ nõ est priuatus actu electiõis passiue: sed ei attribuitur indirecte: quia finis electionis prelati est ut consistet in perceptione sacrorum: et ad sacramẽta sit habilis ut deseruiat beneficio. Modo si est priuatus isto fine est priuatus omnium in fine ordinatorũ et sic electionis cõmodo. Et per hoc patet clare posse argui quod omne beneficium requirit de iure residentiam: quia oportet quod sponsus sit actus exercitio sacramẽtalium passiue ad deseruiendum bñficio: et per hoc concludit pluralitatem inhibitam. ¶ Ultimo no. quod facilius priuatur actu passiuo ad cõmodum sui quam actu actiuo cuius cõmoditas ordinatur ad cõmodum alterius. ¶ No. ex ista ulti. parte quod excõicatus maiori: priuatur potestate cõferendi sacramẽta etiã actiue: quia priuatur a participio actiue et passiue. de quo dic ut de hereti. fraternitatis. et de scisma. c. i. ¶ Et no. hic aperte quod excõicatus celebrans incurrit irregularitatem et priuatur exercitio iurisdictionis. ¶ No. quod quis dicitur facere in contemptum quando facit scienter et contra prohibitionem superioris. facit quod not. ff. e. c. ij. ¶ No. quod cõicans excõicato etiam ex contemptu non est excõicatus maiori ipso iure: sed excõicandus. et de hoc ff. dicetur. ¶ No. quod duplex est participium. s. actiuum et passiuum: excõicatus maiori priuatur utroque: excõicatus minori solo passiuo. Et sic facit quod excõicatus insistens auditui diuinorum incurrit irregularitatem. de quo de excel. prela. ex his. ¶ Premitto quod quedam est excõicatio maior: et hec priuat a cõione hominum et participio quocũque actiuo et passiuo. et de huius effectu aliquid tangitur in ulti. parte. et de eo habetur diffuse in ti. de sen. excõ. Quedã est excõmunicatio minor et hec priuat a participio sacramẽtorum tantum passiuo nõ actiuo: ut hic pz. ¶ Secũdo premitto: quod quedam est suspensio dei tantum: et incurritur ex solo precepto vel peccato: quia ideo quod quis est in peccato suspensus est a perceptiõe sacramentorum: quo ad deum: et hec alio vocabulo vocatur suspensio: quo ad se nõ quo ad alios: hoc est quia in se male suscipit: sed aliis non male confert. de coha. cleri. et muli. sicut. Quedã est suspensio minor iuris tantum: ut quando quis est excõicatus minori et nõ est in peccato vel quia tale fuit participium ex quo nõ peccauit quod est possibile: secundum scripta. de his que vi me. cã fi. c. sacris. vel si peccauit absolutus fuit a peccato: sed nõ ab excõicatione. Quedam est suspensio minor dei et iuris quãdo. s. ius propter participium excludit: quẽ a participio sacramentorũ et quando propter peccatum simul deus priuat: quia participãdo simul incurrit peccatum. Quedã est suspensio minor dei et hominis: ut quãdo aliquis est in peccato. Ideo sacerdos precipit ut a sacramẽtis abstineat quod aliquando põt. de pe. et re. omis. Quedam est suspensio iuris et maior: ut quando cõcludit ad ordinẽ: quia cõiter intelligitur. i. ab ordine a quo surgit officium: ut quãdo ius propter delictũ talem imprimit suspensionẽ: et si fiat mẽtio de suspensione iuris in dubio intelligitur de hac maiori: ut no. de cõsue. cum dilectus. et de elec. illa. ar. ff. de sen. ex. si quem. Cũ ista et põt concurrere suspensio dei: ut si adhuc sit in peccato propter quod suspensus sit. Si sit emẽdatus vel suspensus imprimat a iure propter defectũ: tunc nõ hz concursum suspensionis dei. Quedã est suspẽsio maior hominis: ut quando propter delictum homo suspẽdit ab officio vel ordine: et hec põt concurrere et vel nõ concurrere cũ suspẽsiõe dei. Põt et concurrere ad suspẽsiõem iuris quotiens suspẽdit suspẽsum a iure. ar. ff. de sen. ex. cũ pro cã. et c. cum ex officii. et ff. de inde. ita quorũdam. ¶ Tertio premitto quod secundum aliquos. Quedam est suspensio directa que non imprimitur in suspensum: et ipsum respicit: et sunt cõiter suspensiones. Quedam indirecta que nõ imprimitur suspensum: sed priuat eos obiectis in quibus datur ordinis exercitium: ut quando propter delictum prohibetur: licet diocedere subiectis a suo prohibitõ. et ista imprimitur secundum aliquos in notoriũ fornicatorẽ. de quo dicetur ff. allegat quod epũs dicitur suspensus a potẽte ordinãdi propter defectũ obiectorum ut quia renunciauit dignitati epali: et nõ ordini: tunc suspensus potest dici: quia nõ habet obiecta in quibus posset ordinẽ exercere. ff. de ordi. ab epi. q renũ. epi. c. i. sicut videmus excõicationem indirectam. de usuris. c. miserabilẽ. de priuile. quãto. ¶ His premissis hec decre. attingit. vij. effectus dubitabiles ergo excõicationẽ minorem que incurritur ex participio. que alio vocabulo appellatur suspẽsio minor a participio. ¶ Primus effectus irregularitatis: et in hoc dicit quod grauiter peccat celebrando irregularitatem tñ nõ incurrit. ¶ Secũdus effectus electionis actiue: et in hoc dicit negatiue quod nõ priuatur hac potestate. ¶ Tertius effectus exercitii iurisdictionis actiue et rñdet idem. ¶ Quartus est effectus electionis passiue. et dicit affirmatiue quod priuatur nõ directe: sed per quandam consequentiam: et hoc qualificare videtur: quando scienter digitur. per quod tacite datur intelligi quod secus si ignoranter. ¶ Quintus est effectus collationis sacramẽtorum actiue: et in his nõ priuatur. ¶ Sextus effectus est collationis sacramentorum passiue. s. participando et his priuatur. ¶ Ultimo omnia ff. posita limitat et que affirmãdo dixit posse et penã negando ut restringantur ad celebrantem et cõmunicantem non ex contemptu. ¶ Videamus ista et nõ sequitur ordinẽ gl. i. ¶ Op. circa primum quod suspensus celebrãs incurrat irregularitatem ut est casus de sen. ex. cũ medicinalis. lib. vi. et de reg. iur. cum eterni. c. li. ¶ Gl: in hoc dicit quod quidam sunt suspẽsi ab homine vel canone: aliter quam propter participium: et tales celebrantes incurrunt irregularitatem: ut in cõtrario. Quidam sunt suspensi propter participium. et tales nõ incurrũt irregularitatem ut hic. Assignat glo. rõnem quia prima suspensio concludit ad officia et ordinem. Secunda propter participium ad solam participationem sacramẽtorum. et nõ ad ordinem. Obmittendo diuersas theoricas hic doc. quia quamquam illa dicantur diuersa de mente conueniunt in idem. de ubo. sig. nihil. et ff. de hereti. excõmunicamus. In hac materia videtur mihi sic dicendum: quod quidam sunt suspensi a deo tantum ut propter peccatum. Quidã sunt suspensi a deo et homine minori suspensione: ut quia sacerdos prohibuit peccantẽ ne cõmũicaret. Quidam sunt suspẽsi a deo et a iure: vel a iure tantum minori suspensione: que concludit tantum ad participium sacramentorum passiue. Quidã sunt suspensi a iure vel ab homine maiori suspensiõe que concludit ad ordinem. Appello maiorem ubi concludit ad ordinem: et appello minorem quando nõ concludit ad ordinem. Et hoc duplex est spẽs. Quidam sunt suspensi propter delictum. Quidam propter defectum: ut sunt irregulares ex defectu natalium: vel altero defectu. Quidam sunt suspensi propter infamiam delicti. Quidam sunt suspensi propter delicti notorietatem. Videamus de singulis. In suspensio a deo tantum tales dicuntur suspensi quo ad se tantũ: et nõ quo ad alios: ut sunt in peccato constituti: nõ carentes ordinis executiõem: quia nõ est tale delictum quod impediat ordinis executionẽ post pactam penitentiam. et tales celebrãdo nõ incurrũt irregularitatem. Ratio quia nulla irregularitas est de iure diuino: sed omnino sunt de iure positiuo: ut no. Inno. ff. de renun. c. nisi cum pridem. §. propter irregularitatem. Item quia tale vitium aboletur absque aliqua absolutione iudicis. et sufficit absolutio sacerdotis: et sic alius nõ imprimitur defectus ultra rubiginẽ peccati. Illo ergo deleto tollitur. De secundis. s. de suspensis a deo primo. Secundo ab homine minori suspensione: ut quia prohibiti a sacerdote: et adhuc tales sunt irregulares. xi. q. iij. euidenter. xxvi. q. v. per totum. Suspensi autem a deo et a iure minori suspensione vel a iure tantum: ut suspensi a participio sacramẽtorum propter participium cum excõicatis quos hic Inno. notat suspẽdendos. dicit tamen hoc in respectu ad ordinem: quia nondum sunt suspensi quo ad illum: sed non in respectu ad participiũ sacramentorum: quia sunt suspensi. Et adhuc tales celebrãdo licet grauiter peccent non incurrunt irregularitatem: et hoc dicit hoc decre.

dicit hec decre. Rō qꝛ hec suspensio non ꝯcludit ad ordinē: sed solum ad participiū sacroꝝ: ⁊ sola ad ordinē ꝯcludēs causat irregularitatem: vt in hoc titu. per totū. Item qꝛ talis suspensio ꝓncipaliter est a deo ⁊ nō a canone nisi ꝓpter ap/probationē qd ꝑ ꝙꝛ ꝙcito penitet absoluit a ꝙcunqꝫ ꝯfesso, ⁊ statim pōt celebrare. de sen. excō. c. nuper. Nec ob. ꝙ aliquid est additū a canone in absolutione. s. sollēnitas. de qua de sen. excō. nuper. Sꝫ dic ꝙ illa additio que est tm̄ in sollennitate nō minuit statū suspensiōis vel excōicatiōis minorꝭ: ⁊ ideo nō est dicenda sniā canonis: sed tm̄ dei. Quidā sunt suspensi principalr a deo: ⁊ secūdario ab hoīe declarādo. ⁊ suspensio ꝯcludit ad ordinem vel officium hoīs: vt qꝛ peccantem iudex suspēdit ab officio donec penituerit vel satisfecerit. Inn. fuit varius in vna parte ꝙ nō sit irregularis: quo ad hoc facit qꝛ expssio eoꝝ que insunt nihil operaꝛ: vt. l. su. ff. de le. ii. ⁊ C. de fideius. l. nō recte. ⁊ no. de despon. impu. c. i. lib. vi. ⁊ in. c. ii. de elec. eo. li. So. hoc inest ꝙ suspēsus sit donec satisfaciat ⁊ peniteat. igiꝛ ⁊c. ad hoc de offi. ordi. c. licet. ⁊. c. graue. Et no. in cle. i. de offi. ⁊ po. iu. deꝛ. pro hoc qꝛ nulla additur difficultas in dispēsando per hoīe cum statī sit absolutus cum satisfaciat aut penitet absqꝫ alia absolutione hoīs: ⁊ statim post pniā celebrare pōt. In alia parte Inno. sentit ꝯ ꝙ ꝯegent absolutione celebrādo incurrāt irregularitatem. ii. q. vi. ꝑsbyter. vbi dꝛ de tali ꝙ ad arbitrium suspēdentis satisfacere dꝫ. Jo. de cal. dicit dꝛiam esse an sit suspensus donec satisfecerit: ⁊ celebrās sit irregularis: alleg. no. i. c. cum bone. de eta. ⁊ qua. an donec penituerit: ⁊ dicit ꝙ secus qꝛ non eget aliqua absolutione. Credo ꝙ si a iudice cū cognitione cause sit suspensus ab officio: qꝛ illa suspēsio cōcludit ad ordinē ⁊ officium ordinis ꝙ celebrās sit irregularis: qꝛ a si egeat vel nō egeat absolutōe hoīs: alꝛa nō video ꝙ hoc cōcludat ad irregularitatē tollendā solum cum iura pōderāt suspēsionem: an cōcludat ad ordinē vt inducaꝛ irregularitas: an nō ꝯcludat. facilitas aūt vꝛ difficultas i tollēdo nihil operaꝛ ꝙ tpe celebrationis hoc deꝛ ꝙ ab officio suspensus alias sequereꝛ ꝙ suspensus ad tps interim celebrās incurrat irregularitatem: qd est falsum. Nec ob. motiuū ꝙ expssio eoꝝ que tacite insunt nihil opereꝛ: qꝛ illud verū qn exprimendo nō exprimit aliter ꝙ̄ inest. ad hoc. ff. l. si ita relictū. §. l. def. i. ⁊ hoc tene si suspēsio est ꝯtētiosa ⁊ cum cause cognitione si aūt esset facta in foro pniali vt ꝙdam ꝓhibitio: hr nō inducit irregularitatem: vt. s. dixi. Dicebā ꝙdam sunt suspēsi a iure vel hoīe maiori suspēsione ad ordinē vel officiū ordinis ꝯcludēte: ⁊ hoꝝ triplex est spēs. Quidā sunt suspēsi ꝓpter dlictū vel culpā: ⁊ tales an sint irregulares. Arch. de sen. ⁊ de re iudi. cum eterni. lib. vi. in oppositū ꝙ nō: nisi vbi hr approbat ius expssum: alleg. de sen. excō. is cui. lib. vi. vnde sunt irregulares in termis decre. cū eterni. ⁊ de sen. excō. cū medicinalis. lib. vi. qꝛ illud ibi exprimiꝛ. Nā in iuribus antiquis nō apparet alicubi expssum ꝙ suspēsus ex sola suspensione incurrat irregularitatē decre. ergo cum eterni ⁊ cū medicinalis que hoc dicūt: restringunꝛ ad casus suos. Inn. hic videꝛ sentire ꝯ. lꝫ recitet vnam opi. pro ista parte in qua concludit ꝙ suspensus a iure celebrans nō incurrit irregularitatem suspēsus ab hoīe: siue sit suspēsus ꝑpetuo vꝛ simpliciter: siue ad tps certum. ad hoc. c. ii. ⁊ c. postulasti. §. eo. ⁊. c. latares. Et rō huius est qꝛ durius puniꝛ offendens hoīe ꝙ̄ legē ff. de arbi. l. celsus. ⁊ hoc clarius sentit. J. de excess. pla. tanta. Cōcludens ꝙ licet iure antiquo nō appareat in iure expssum ꝙ excōicatus suspensus vel interdictus celebrās nō incurrit irregularitatē: ⁊ tñ est quasi expssum in capitl. xi. q. iii. epis. ⁊. c. seq. vbi dꝛ ꝙ non dꝫ habere spē recōciliatiōis in alio cōsilio: ⁊ in illis capitl: lꝫ nihil exprimaꝛ de irregularitate: interpretatum est a doc. ⁊ cōi interpretatione ꝙ celebrātes sunt irregulares. Nā per iura antiqua nō erat vsus vocabuli irregularitas: sed tracta fuit postea a magistris: ⁊ postea iura post decre. ⁊ iura etiā nouissima sic locuta sunt: qꝛ irregularis venit ꝯ regulam alioꝝ qui ordinanꝛ facto vel dispēsatione epi vel ꝙ tales nō debēt ordinari ꝓhibēte regula apli. de ꝙ. xxiii di. §. nunc autē. ⁊ ad hoc canon. xlviii. di. c. i. Jura autē sexti hoc approbāt. s. illam opi. s. ꝙ tales celebrātes sunt irregulares: vt pꝫ de re iudi. cū eterni. lib. vi. ⁊ d. c. cum medicinalis. que iura loquunꝛ declaratiue: ⁊ sic satis exprimūt declarando ꝙ oīs suspensus celebrās sit irregularis: ⁊ hoc tꝫ Jo. an. in. c. cum eterni. vt hic. Quidam sunt suspēsi ꝓpter defectum vt illegittimi corpe viciati ⁊ similes: ⁊ tales celebrando nō incurrūt nouā irregularitatē: fm Inno. hic: qꝛ hoc nō apparet iure expssum: ⁊ hoc ſuat curia romana que qn̄ dispensat cum talibus simplr dispēsat super defectu: ⁊ nō super irregularitate quam dꝛ ꝯtraxisse ex celebratione an̄ dispensationem. lx. di. aplica. de fi. presby. veniens. Per hoc dicit Jo. calde. hic ⁊ sunt vba Archi. lvi. di. aplica. ꝙ si ꝓpter celebrationē sit irregularis: ⁊ postea sit cum eo dispensatū: vel sit absolutus a suspēsione ꝓpter quam incurrit irregularitatē ꝙ postea celebrādo nō incurrit irregularitatē: qꝛ illa supensio nec surgit ex defectu: hr mihi nō placet: qꝛ illa suspēsio habuit originē a cā delicti. tñ in practica tenens dcm̄ cal. ⁊ archi. vt magis equū. Quidā vt dixi sunt suspēsi a canone ꝓpter infamiā: vt illi quoꝝ crimina sunt notoria qui etiā post pniam ꝓhibenꝛ celebrare ꝓpter scandalū. de coha. cle. ⁊ mu. ꝙsitū. ad hoc de homici. ex lris. ⁊ tales celebrādo nō incurrūt irregularitatē: qꝛ hoc nō reperiꝛ iure cautū: sic dicit hic Inno. ꝓ qd infert ꝙ notorius fornicator celebrās nō incurrit irregularitatē. ad hoc qꝛ suspensus est a iure: sicut ligatus minori: ergo nō incurrit irregularitatē: sicut nec ligat⁹ minori. xi. q. iii. cum excōicato. ⁊. c. se. hoc tꝫ hic Inno. in. c. sicut. de coha. cle. ⁊ mulie. ⁊. j. de exces. pla. tanta. ꝓbat ꝙ non est principalr suspensus ab hoīe: sed a deo qd pꝫ qꝛ ꝙ̄diu penitet tollitur illa suspensio ⁊ licite celebrat: vt. d. c. quesitum. itē in odium criminis sit introductū ⁊ vitetꝛ ab aliis: vt in. c. vra. de coha. cle. ⁊ mu. sed per hoc nō grauaꝛ suba vinculi suspēsionis. Itē qꝛ nō est suspensus ex suba delicti: sed ꝓpter infamiā: ideo celebrans nō incurrit irregularitatē hic. ⁊ de sen. excō. cū medicinalis. ⁊ archi. xxxii. di. §. verū. licet ꝯtrariū sentiat. lxxxi. di. si qui sunt. dubiū pendet ex isto an notorius fornicator sit suspēsus quo ad se suspēsione directa q dirigaꝛ ad eū: an suspensione indirecta q dirigaꝛ in obiecta. Quidā enim sunt suspēsi directa suspēsiōe ad psonā suspēsi relata: ⁊ isti celebrātes incurrunt irregularitatē vt hic. Quidam sunt suspensi indirecta suspensione ad obiecta relata: vt qꝛ non ꝓhibetur ordinem habens celebrare: sed sibi interdiciꝛ: vt aut licentia daꝛ vt nō audiant vel capiāt ab eo officia: ⁊ tūc nō incurrit irregularitatē: sicut ad lrām determiat Jod. an. de cleri. pegri. solum ergo restat videre an suspensus sit directa vel indirecta. Hosti. tꝫ ꝙ est suspensus directa ⁊ nō poterit celebrare anteꝙ̄ cum eo dispenseꝛ p papam: alleg. de biga. qꝛ circa. ꝓ eo facit. xxxii. di. preter hec. ⁊ facit. l. di. ꝑuenit. vbi est expssum ꝙ suspensus est: ⁊ talis suspensio nō tolliꝛ per pniā: per qd ꝯcludo ꝙ celebrās incurrit irregularitatem. ad hoc optime facit de coha. cle. ⁊ mu. c. si. vbi talis appellaꝛ suspensus ⁊ quo ad se ⁊ quo ad alios: ⁊ hoc seqꝛ hic Jo. cal. sed tpat hr verum qn̄ celebrat ante pniam: secus si post: lꝫ nō video hr tenendo ꝙ suspensus remaneat post pniam: ⁊ tꝫ hosti. ⁊ vꝛ casus in. d. c. ꝑuenit. posset dcm̄ suū ꝓcedere si celebraret post pniam ⁊ post cessionē notorietatis: qꝛ tunc cessaret suspēsio. Sꝫ credo ꝙ nō sit suspensus nisi ꝙ̄diu durat delictū ⁊ fornicatio ⁊ notorietas: qꝛ illa pena sibi imponiꝛ ad correctionē: vt pꝫ in. c. vra. ⁊. d. c. preter hec. ⁊ pro tāto nō eget absolutione alias si desistat: lꝫ glo. sentit ꝯtrariū in. d. c. ꝑuenit. Nec ob. de iudi. at si clerici. qꝛ intelligo qn̄ est lata suspensio ab hoīe: aut ergo notorius fornicator est ab hoīe suspensus: ⁊ credo ꝙ interī donec instat peccatū ⁊ publicitas ꝙ incurrat: illo cessante nō incurrat. Sed si velles sustinere Inn. oībus istis respōderes ꝙ nō incurrit irregularitatē lꝫ sit suspēsus: qꝛ nō est suspensus ex delicto: sed ex qualitate delicti: qꝛ notoria: ⁊ nō apparet iure cautū: nisi in suspenso imediate ꝑ delictū: igiꝛ ⁊c.

de sen.ex.le q.l.b.vi. Et q̄ hic nõ est suspensus ex delicto:sꝫ
ꝑpter irregularitatẽ quã icurrit eo q̄ est in delicto notorio:
ꝛ suspensio irregularitatis nõ causat irregl'aritatẽ notã:igit'
celebrãs nõ icurrit irregl'aritatẽ interim:tñ durãte notorie
tate delicti q̄ tenuit ꝯcubinã foret irregularis:q̄ nõ possꝫ ꝓ
moueri absq̄ dispẽsatiõe pape:sꝫ ea extincta sic. Ex hic pꝫ
q̄ symoniac⁹ in ordine. Tene q̄ celebrãs incurrit irregulari
tatẽ p iaꝫ dcã. Quidã sunt suspẽsi a bñficiois:tales igerẽdo
vel celebrãdo nõ incurrũt irregl'aritatẽ. de elec.cũ inefictis.
§.clerici.de ꝯces.pben.q. diuersitatẽ. Mẽ istã vide in spe.
de lega.§.dispẽsatiõis.c.§.iuxta ꝓponis.ꝛ itẽ no.q̄ suspen
sus.cũ ic. ¶ Cetera q̃ hic deficiũt in.c.ista expedient.J.õ ex
ces.pla. vt expediã hũc primũ effectũ:q: glo.j.dicit q̄ gra/
uiter peccat:qlis g̃ erit pena hui⁹ grauis peccati.glo.dicit q̄
erit ad arbitriũ superioris:ex q̃ certa nõ statuit'.s̃.de os.dele.
de causis.xxvij.q.ij.ipsa. ¶ Scõo qs erit effect⁹ q̄ irregula
ris nõ fit.dicit glo.ij.q̄ nõ impediet' ab aliq̃ ꝓmotiõe eo ab
soluto:vbi al's ꝓhiberet' nisi eēt dispẽsatus:sec⁹ esset si maio
ri foret excõicatione ligatus ꝛ celebraret:q: tũc deponi debe
ret.s̃.co.latores.ꝛ.c.postulasti.ꝛ sic lꝫ excõicati maiori ꝛ mi
nori sunt exclusi a celebrãdo:tñ celebrãdo nõ peccãt eq̃liter.
Jdẽ in suspẽso ꝛ excõicato minori:ꝛ h̃ sufficiũt erga primũ
effcm. ¶ Uenio ad s̃m effcm:dr' h̃ q̄ excõicat⁹ minori vl' su
spensus nõ ꝓhibet' eligere nec repellit' ab actu electiõis acti
ue ꝯ.s̃.de elec.cũ ẽter.s̃.de elec.cũ dilect⁹.vbi cũ ꝓhibet' eli
gere suspensus a iure.de ꝯces.pben.q. diuersitatẽ. So.dicit
glo.sup ṽbo eligere q̄ quidã sunt suspensi a iure:ꝛ tales eli
gere possunt vt hic:qdã sũt suspẽsi ab hoie:ꝛ tales nõ pñt eli
gere:vt in ꝯtrarío. Tu dic ꝛ melius vt etiã sentit glo.qdã sũt sus
pensi a iure maiori suspensione q̃ ꝯcludit ad ordinẽ vel offi
ciũ ordinis:ꝛ tales nõ pñt eligere:vt ibi: quidã sunt suspensi
minori suspẽsione que tñ ꝯcludit participiũ sacroꝝ:ꝛ tales
possunt eligere vt hic:ꝛ est rõ q: suspensi a participio sacroꝝ
nõ sunt exclusi nisi ab illis pticipãdo:vel que dependentiã hñt
ab eis:sꝫ actus electiõis extrinsec⁹ est ꝛ separatus a pticipio sa
cramenti:ideo nõ excludit'. Suspensi aũt ab ordie vel offõ:
suspensi sunt a dependẽtibus ab ordie:vt est act⁹ electionis:
vt pꝫ in ele.vt hi qui.de eta.ꝛ q̃lita. Aduerte tñ ad vnũ q̄ h̃
dicit glo.q̄ tales ligati minori sunt exclusi tanq̃ peccatores
in mortali ꝯstituti:pro h̃ Ber.ꝛ Jnn. qui idẽ ponũt vi ꝯsen
tire q̄ pticipãs excõicato semp incurrat mortale. de quo.s̃.
de his que vi me.cã fi.c.sacris. Jste aũt articulus an ꝛ qñ sus
pensus eligat:vel si eligat cũ aliis an valeat electio plenissi/
me expedit' in sua materia. de elec.c.illa.de cõsue.c.cũ dile
ctus. ¶ Uenio ad tertiũ effectũ.s.de exercitio iurisdictiõis
¶ Glo.sup ṽbo iurisdictiõis.querit an repellat minor que
a iudicio:dic q̄ nõ:siue iudicãdo:siue agẽdo vt hic:sꝫ ab ali
is ꝓhibet que ptinent ad offm.s.pticipatiõis sacroꝝ:sic in/
tellige glo. Quid de suspenso ab hoie an excludat' a iuris/
dictione.glo.dicit q̄ nõ:nec sit suspensus tã ab offõ q̃ a iuris
dictione:alle.s̃.de elec.trãsmissaꝫ. Nã elect⁹ cõfirmatus põt
exercere illa que sunt iurisdictionis:g̃ elect⁹ q̄ cõsecrat⁹ sus-
pensus q̃si velit q̄ nullã habeat dependẽtiã ab ordie:lꝫ doc.
videnť velle q̄ etiã suspensus ab officio suspensus est a iuris
dictione:ꝛ idẽ si est suspensus a bñficio epi qñ exercitiũ iuris
dictionis dependet ab exercitio officij vel bñficij:ꝛ h̃ placet
q: cõiter ab illis dependet:ꝛ vide plenius hũc articulũ expe-
ditũ in.d.c.cũ dilectus. Nec ob.motiuũ glo. q: iurisdictio
asi data cõnexitatẽ ordis nõ dpẽdet ab ordie:sꝫ illa data ab
alio dependet:nõ ab offõ suspẽsus est ꝛ a iurisdictione. Qua
re aũt excõicat⁹ minori põt esse miles ꝛ nõ testis:dicit goff.
q̄ illa dignitas peccatũ ꝛ mendatiũ sunt ꝯtraria veritati:nec ꝓ
sumit' verũ dicere q peccat in deũ.ij.q.vij.nõ põt. Uel q: ma
ius piculũ est in teste cuius grauamẽ nõ appellat' p appella
tionẽ:sicut grauamẽ militis.de app.p totum. ¶ Uenio ad
q̃rtuꝫ effectũ.s.an possit eligi.tex.dicit q̄ nõ si sciẽter eligit'.
¶ Op.q̄ eligi possit:q: ex q̃ tñ excludit' a pticipio sacro
rũ: vt dicit lr̃a actus electiõis passiue est extrinsecus a sacra



mentis:g̃ potest eligi. So.dic q̄ excludit' a pticipio ꝛ ab o-
bus ordinib⁹ ordinate dependẽtib⁹ in finẽ pticipij: vt.l.cele
bret ꝛ pticipat diuinis:q: celebrare non põt absq̄ pticipio:
ergo puiat' actu electionis passiue. Et hec ṽa etiã si egisset
pniam de peccato anq̃ absoluat' ab ipsa excõicatione:q: oꝫ
q̄ restituat' ad participiũ sacroꝝ a q̃ priuatus est. Dic g̃ q̄ q
dam sunt a deo ꝛ iure suspensi minori suspẽsione:ꝛ illa dure
te etiam post penitẽtiaꝫ si eligatur non valet vt h̃:lꝫ sint opi.
Quidã dicũt q̄ sufficit ipm repire penitentẽ tpe petite con
firmationis:vel tpe quo petit' cassatio electionis. Jnn. dicit
q̄ sufficit q̄ penituerit ante electionẽ:lꝫ nõ sit absolut⁹:imo
lꝫ q̄ etiã si penituerit ante electionẽ:dũmõ non sit absolutus
ab excõicatione q̄ nõ valebit electio:ꝛ hoc lꝫ host. ꝛ dixit q̄
est nulla. Qualr' fiat absolutio.dic vt de sen.ex.c.nup. q: sit
sine iuramẽto:ꝛ sufficit s̃m Pe.q̄ sacerdos curatus illius
intra ecclesiã vel extra dicat absoluo te vel restituo te ad sa
cramẽtoꝝ pceptionẽ:vel do tibi licentiã talẽ vt possis audi/
re diuia ꝛ pcipe sacr' vel cõicare. Quidã sunt suspensi a deo
ꝑpter pctm:ꝛ tales si eligãt acta pnia valet electio:durãte ãt
pctõ nõ. Quidã sunt electi in peccato suspensi a solo deo ꝛ
occulte:ꝛ tũc dicit hic Jnn. q̄ si hẽtur respect⁹ ad ius natura
le q̄ ois crimiosus ad plus est hereticus ꝛ excõicatus:dũ ta
men toleretur ab eccl'ia valet eius electio ꝛ ꝯbit in sinonia
spũale:q: hic suspensus non est nisi in misterio:verus tñ spon
sus est xp̃us.vñ apl'us. Despõdi.n. vos vni viro virginẽ ca
staꝫ exhibere xp̃o.xxvij.di.acuti⁹. ꝛ in psal. Tanq̃ sponsus
ꝓcedens de thalamo suo:ꝛ in euãgelio. Qui spõsaꝫ hꝫ ꝛ iu
re sponsus est. Jtẽ iste sponsus misteralis non gñat filios nisi
in misterio:vñ apl'us. Ego plãtaui:apollo rigauit:deus aũt
ẽc.de cõsecra.di.iiij.ad si. Jtẽ baptizatur s̃uno bon⁹ ꝛ mal⁹
ꝛ colũba nõ abhorret misteriũ maloꝝ.xxij.di.§.vꝝ.de iure
aũt positiuo nõ valet electio existẽtis in peccato:alle.õ elec.
c.considerauimus.ideo non valebit electio:nec cõfirmabit'
deleto peccato cũ principiũ fuerit vitiosum:ꝛ sic dispensatio
erit necessaria.s̃.eo.postulasti. Jnfert' aũt effectus huius
soliditatis vel validitatis electionis de iure nãli. q: valebũt
gesta a tali:donec toleret' que nõ valerent:nisi de iure natu/
rali ꝛ positiuo ꝓmotio esset nulla:ꝛ sic limitat.l. barbarius
ff.de os.pto. Jdeꝫ no.de elec.cũ dilecti. Scdõ est effectus q:
a tali electione confirmata non valebit. Scda de alio nõ vo
cato ille cuius electio tenebit saltẽ de iure naturali:q: ex q̃ h̃
spãlis ꝯdictor vocari dꝫ:ex q̃ est confirmatus vel in posses/
sione:alleg.de elec.dudũ.C.si p viꝫ vel alio mõ.l.fi.s̃.õ elec.
trãsmissaꝫ. Tertius est effect⁹ q: scda electio post illã sci pri
ma manẽte de iure naturali nõ cassata nõ valet:vt.s̃.de elec.
audiuj.õ q̃ eo.ti.dudũ:nõ inualidabit' tñ p p õfectũ citatiõis:
lꝫ sec⁹ in ꝯfirmatiõe:ꝛ est rõ q: eligentes vtunt' iure priuato:
ideo nullũ iuris ordinẽ s̃uare debẽt:secus in ꝯfirmatiõe:q:
ꝯfirmãs vice iudicis fungit'.de elec.c.fi.lib.vj. Dicit vnũ se
cũdo tex.q̄ si eligant' scient' q̄ nõ valeat electio:nec vi cõsen
tire q̄ si ignorãter eligat' q̄ valet electio. ¶ Op.q̄ cã nulli
tatis subest:ita si scienter eligat' sicut si ignoranter ꝛ cõuerso.
Jtẽ ignorantia eligẽtiũ nõ supplet õfectũ psone elect. So.
glo.fatet' electionẽ nõ valere:siue fiat ignoranter:siue nõ:sꝫ
maxime nõ valet qñ fit sciẽter. Jũ ad tex.subaudit maxie:ꝛ
h̃ s̃m intellectũ q̄ ṽbum scienter respiciat psonaꝫ eligentiũ.
Alius est intellectus q̄ ṽbuꝫ scienter respiciat psonaꝫ electi
nõ respectu actus electiõis:sꝫ respectu actus pticipatiõis:q̃ i
habilis fit:ꝛ est sensus pticipans excõicato eligi nõ põt quã
do scienter pticipauit:ꝛ tũc ṽbum scienter respicit psonaꝫ ta
lis q̃si diceret scienter talis.i.pticipans sciẽter excõicato:etiã
si eligat' nõ valet electio. Tales autẽ eligentes tales:priuati
sunt ptãte eligendi:si tñ scienter eligant.s̃.de elec.cum in cun
ctis.ad alias dignitates electi q̃ exp̃ssas que inste sunt.de q
bus dic vt in regula odia.ꝛ in regl'a ignoranter.de reg.iur.
lib.vj. ¶ Uenio ad qntum effectuꝫ.s.collatiõis sacroꝝ.op
po.glo.q̄ suspensus a pticipio sit suspensus a collatiõe:q: si
bi nõ licet tangere sacra.lxxxj.di.eos.ꝛ.c.minister.ꝛ.c.ops.

maxime in collatione ordinū que fieri nō dꝫ submissa.lxxv.di.c.si.iij.ꝛ.iiij. Ho.dicit ꝙ lꝫ peccet in eo ꝙ missaꝫ celebret: nō peccat in eo ꝙ ꝯfert sacra. Inn.dicit imo peccat ꝯferēdo sacra vt hic.ꝛ.i.q.i.oīa.xi.di.illud.exceptis ꝛ expssis in iure vt baptismus:sꝫ subditi nō ꝓhibenſ recipere ab illo:ꝛ sic nō ꝓhibenſ a collatione:quo ad subditos ꝛ v̄tutem sacri ꝯferēdam:sed ꝑticipando ꝛ ꝯferēdo se cōmaculat. Hostié. dicit ꝙ ꝯferens nō ꝑticipat:qꝛ non ꝯfert ad suā: sed aliorum vtilitatem. Nam ꝓprie ꝑticipat qꝫ qñ ꝑtem capit: ꝓhibeſ ḡ a perceptione que suā vtilitatē respicit:nō a collatione q̄ alioꝝ vtilitatem respicit.ff.de do.l.i.debis ḡ si.a ma.ꝑte ca. quesiuit. Nunqd aūt excōicat⁹ minori celebrare pōt ꝓ defunctis: ita ꝙ eis ꝓdest oblatio.dicit ab.ꝙ sic.ꝑ hūc tex.dubiū facit cū eo qui displicet ꝓdest.ec̃.iij.q.vij.iudicet.xlix.di.§.i. Nō ob. q̄uum:qꝛ loquiſ de intētione pro illo qui displicet.i.ꝯdēnat⁹ est:vt ibi no. Gratia ergo sacri que in veritate a deo confertur trāsit:lꝫ mīster sit infectus. Est tñ verum vt dicūt theologi.ꝛ sentit Inno.in.c.fraternitatiſ.de here.ꝙ quodā. meritū vltra gr̃am sacri applicat deus ꝓpter merita sacri: ꝛ ꝓpter bonū mīstrum:modo ħ meritū mīstri si mīster indignus est: ꝛ infectus nō transit tūc:sed bñ trāsit meritū sacri. Ex his pꝫ ꝙ peccātes ita ꝙ nō sunt suspēsi ab ordine:lꝫ suspēsi a perceptione sacroꝝ ꝯferunt oīa sacra: ꝛ eoꝝ executionē ꝛ gratiam: ſm glo.ꝛ facit qꝺ dixi de scisma.c.i.qꝛ lꝫ sit suspensus a perceptione sacroꝝ:nō a collatione:ꝛ lꝫ sit suspensus quo ad se: nō tñ quo ad alios.de coha.cle.ꝛ mu.c.si.ad hoc qꝛ excommunicat⁹ ꝯfert ordines.de ordi.ab epi.c.i.ꝛ.ij. Aduerte tñ qꝛ est dūa:naꝫ excōicatus maiori ꝯfert executionē:lꝫ cōferat ordines:sed excōicatus minori sic. Ex his arguit sic glo. ꝙ excōicatio nō trāsit in tertiā ꝑsonā. Ex his pꝫ ꝙ in peccato existens etiā excōicatus minori suscipiēs sacra nō recipit executionē:qꝛ ꝑuatus est passiue. Sit ergo cautus vt ante faciat se absolui:dicit tñ ꝙ cum ꝓmoto añ absolutionē dispēsabit eṗs ex quo est occultus:imo nec ꝓpter occultū peccatuꝫ potest ipsum remouere.de tempo.ordi.ex tenore.ꝛ.c.ad aures. ¶ Venio ad vltimā ꝑtem ꝛ vꝫ ꝙ excōicat⁹ minori participans ex ꝯtemptu.ꝛ per ħ nō priuetur ꝑtāte ꝯferēdi sacra Vñ op.de tex.in medio:qꝛ ꝑ hoc ꝙ ex cōtemptu ꝑticipet nō est suspensus nisi a participio passiue:ergo ec̃. So. dic ꝙ hic dum referſ ad id ꝙ dꝛ de collatione sacroꝝ:ꝛ in effectu ponit tres intellectus. Unus est ꝙ ex solo cōtemptu ꝑticipādo incurrat hanc penā:ꝛ etiā suspēsus censeaſ a collatione sacramētorū:ꝛ sic cōtemptus in ꝑticipando aggrauabit penā ꝑticipij.vt ibi.primo nō erat suspēsus:mō suspēsus intelligatur sicut qui nō est excōicatus ex cōtemptu: excōmunicatus est.xi.q.iii.cum ḡ.in fi.ad hoc de excef.ꝑla.c.fi.per hoc patꝫ ꝙ talis suspēsus nō cōfert sacri v̄tutem nec effectū: hoc est executionē:lꝫ cōferat caracterē: si in forma eccl̃ie cōferaſ ꝓpter quā in baptismo:quia a quocunqꝫ detur in forma ecclesie:id confertur quo ad oēm suum effectum.de sum.tri.ꝛ fi.catho.c.i.qꝛ illud est sacramentuꝫ necessitatis quod in aliis non attingit.vt.ꝺ.de cō.sue.quanto. Secundus intellectus est glo.ꝙ incurrit hanc penam ex solo contemptu in participādo:sed hoc demum quando est excommunicatus cum participibus:vel suspensus si participat:sed hic intellectus non habet dubium ſm glo.ꝛ dicunt doc.ꝙ hodie non posset inferior a papa:nisi seruata decre. statuimus.ꝛ.c. constitutus. de sen.excō.lib.vi. Tertius intellectus ꝙ loquatur de eo qui post contemptuꝫ ab homine fuit excommunicatus: ꝛ sic nō poterat postea conferre sacramenta:non ex solo participio: sed propter excōmunicationem ab hoīe latam.ec̃.

¶ De clerico non ordinato Rica.

¶ Uiso de ordinatis qui post interdictum celebrant. Uidendum erat de non ordinatis qui celebrant vel officiuꝫ ordinis quem non habent exercent.

**I quis.** Nō diuidiſ nec summaſ. ¶ Quero de exēplo. dic si acolit⁹ vsurpet offiñ diaconi: vł subdiaconus diaconi: ꝛ sic de singuł: nō tñ hꝫ hoc locuꝫ qñ acolitus vel alius in nō sollēni apparatu dicit epłam sicut fit tota die dic ſm Hosti.ꝺ.de quo de vi.ꝛ ho.cle.vt quisqꝫ. ¶ Quero qꝺ crimē incurrit iste.dicit hosti.ꝙ vltra peccatū īcurrit crimen falsi: nam si quis ingerit se pro milite cum non sit ꝛ vtitur illius insigniis tenetur lege cornelia.de fal.ꝛ est pro commissi facti qualitate puniendus.ff.ad.l.cor.de fal.l.eos qui. §.si.ſm quē nō excusat cōsuetudo q̄ria.de cō sue.c. quanto. ¶ Quero qño dꝫ abici.dic per excōicationē:nisi se correxerit:vel per bñficij ꝑuationem vel depositionē.ꝺ.ti.i.c.iij.ꝛ.c. illud in fi.ꝛ.c.fraternitatis.nisi papa dispenset:qꝺ dic vt.s.c.i. ſm hosti. ¶ Oppo.ꝙ baptizans etiā laicus nō ob hoc puniatur.xxx.q.i.ad lumina. So.hoc intellige de baptizante ī forma ꝑsbri ac si sibi liceret. Secus si ex necessitate. Nā etiā ab heretico ex necessitate liceret capere vel accipe baptismū dūmodo in formā ecclesie.xxiij.q.iiij.si quē.cū simi.

e **A litteris.** Diaconus missam celebrans ad sacerdotiū nō ꝓmoueſ ad tṗs a subdiaconatu suspendiſ: sꝫ in bñficio cum eo poterit dispēsare.h.d. Cōis diuisio:ſꝫ ibi.cōsultationi.ibi de beneficio. ¶ No.inhabilē ad offiñ nihilominus posse habere beneficiū.cōcor.de cle. pu. in duel.c.fi. ¶ Quero qd si papa mandat cum cōi clausula sicut cum eo ad tṗs iuxta arbitrium eū suspēso dispenses. dicit Hosti.ꝙ plus vel minus tempis nūc poterit arbitrari: quo tempore lapso ꝛ peracta pnia vel eius parte dispēsabit.de tēpo.or.ex tenore.s.ti.ij.c.ij. ¶ Glo.sop verbo beneficio. Ad hoc de cleri.pug.in duel.henricus. Et per hec iura dicit hic Inn.ꝙ quasi semꝑ in beneficiis lꝫ epis dispēsare. ¶ Querit glo.pe.an eṗs possit cum isto dispensare vt ꝓmoueatur ad sacerdotium. dicit glo.ꝙ nō credit ꝙ hic tacite eis ꝓhibetur. Idē hosti.in spe.de lega.§.nūc de eṗorum.v.xviij.qꝛ si cum ordinato qui suspēsus celebrat: ipse solus non potest dispēsare:ergo cum nō ordinato qui magis peccare videſ: ꝛ hoc in suscipiēdo. In suscepto aūt ꝛ in beneficio ī secus vt hic. Inno.de tēpo ordi.dilectus.simpł̄r dixit eṗm dispēsare posse cum nō ordinato ministrante.per hec.c.vbi etiam no. multos casus in quibus dispēsare possunt. ec̃.

¶ De clerico per saltum ꝓmoto Rica.

¶ Ministrat interdum non ordinatus. Interdum prepostere vel per saltū ordinatus.ideo ec̃. Mā hētur.lij.di.

f **Ue littere.** Qui ignorāter per saltū de subdiacono fit ꝑsbr̄.post pniam in diaconum ordinatur:ꝛ demuꝫ poterit secum in sacerdotio dispēsari.h.d. Cōis diuisio:sc̄ꝺa ibi mādamus. ¶ Oppo.ꝙ hic nō debuerat pandere ex quo secrete cōfessus fuit:vt.c.oīs.de pe.ꝛ remis. So.dicit ꝙ hoc fecit secrete vt iudici:nō vt cōfessori:ꝛ sic nō ob.de pe.ꝛ remis.omnis.nisi forsan ipse peccator se publicaret:ꝛ cōfessorē in testem ꝓduceret.de symo.nemo.de adult. significasti.qualiter enim ordinabat. So.dic ꝙ eṗs poterit rōne dubij premittere illa verba si non es ordinatus.ec̃. ꝛ gerere in animo:ꝛ in hoc instruere ordinandū ꝙ si ille fuit alias ordinatus per orōnes nil dare vel recipere intendat:similē de bap.c.ij. ¶ Glo.i.in fi.qualis illius qui nomen ꝓpriam ignorat.C.de heredi.insti.l.si.ſm gof. ¶ Quero an ordinatus ante annos legittimos ad ordines recipiat ordines.glo.dicit ꝙ sic.sed interdicenda est ei executio vsqꝫ ad etatem legittimā.de tempo.or. vel non est compos: per qꝺ glo.infert d⁹ iam vnā inter matrimonium carnale ꝛ spiritua

le: quia in carnali ante etatem non tenet matrimonium. Se/
cus in spirituali: alleg. pro pmo. de despo. impu. de illis. et c.
penul. de his osntius remittit Jo. an. de spon. imc. ¶ Quero
ordinat quis ante etatem legitimam: et de tali qua est inhabi
lis ad votu: nunquid factus maior teneatur ptinere. Dicit h
glo. q vi q non: ex quo no potest se ad votum astringere. de
regu. ad nram. et c. significatum. dicit glo. q si talis est ordo q
habet in se annexum castitatis votum: etiam factus maior co
gitur continere: et sic facit ordo q no facit votum: et hoc quis
contradicere debuit. Inno. et hosti. de tempo. ordi. vel no est
compos. tenet primu. Dicunt ibi q satis est ordinatum ante
pubertatem pdicere infra pubertatem et perseuerare vsq ad
finem pubertatis in cotradictione vel cotradicere statim si
ne decimi qrti anni. et illud statim intelligit ibi host. de trid uo.
per decre. ad nram. de regu. ad hec. qr si ante pubertatem no
potest se expresse voto astringere: sed Inn. multo minus ta
cite et per susceptioem ordinis: nec putat q finita pubertate sit
necesse illam integrari: sicut dicitur de ingresso. et no. de reg.
c. i. Diuersitatis ratio est: qr ordinatus quis minor habz ca
racterem: de facili ergo inducitur votum annexu ordini: sz p
fessus ante. xiiii. annum no est monachus: ideo requiritur ex/
pressus consensus: vel ratificatio equipollens: sed Hosti. non
placet ibi hec diuersitas cu vtraq et tacite et expresse ratificet
vt ps de regu. c. i. lib. vi. de hoc. i. q. i. pueri. et ibi Archi. dicit
q talis tenet continere si velit in ordine remanere: et ministra
re et vti priuilegio clericali: vel si cosensit factus adultus: also
dicit tali in aliquo no fieri preiudicium sm Hosti. hugo. no.
lxxvii. di. subdiaconus. tn ibi glo. tenet q si est doli capax co
gitur ptinere. ¶ Glo. vlti. querit an eps possit suo iure hoc
casu dispesare. dicit q sic. et hoc dicit satis patere ex hac litte/
ra: aile. simile. Hoc dicut docto. verum qn hoc facit ignoran
ter: secus si scienter et dolose: et tunc sm hosti. no dispensaret
nisi papa: sm e mentem c. pxi. et c. a. et. J. offendit: sm eum cu
sit idem no esse ordinatum et esse non debito modo. de trans
la. prela. inter corporalia. ¶ Quero an ordinatus in mino
ribus si recipiat incotinenti sacramentum: an recipiat ordine.
dicit gl. q hug. tenuit q no: qr sicut de substatia mrimon i e
q adsit piunctio viri et mulieris: et altero deficiete no est ma/
trimoniu: sic et non est ordo si deficiat minores sacris. Vinc.
cotra q recipitur sacer: lz non habeat aliquis de minorib:
fatetur q no recipitur episcopalis nisi quis sit sacerdos. o ex
cel. prela. ex litteris. §. cum igitur. dicit glo. q hoc vltimum
verius videtur. Duo sunt videnda. Primum est an ordines
sacros quis possit capere sine minoribus. Secundo qnd in
epatu sine sacerdotio. ¶ Queritur de qbus minoribus in
telligitur: dic. s. sacerdotio: also parum iuuaret excusanti
prouecta etate ordines subdiaconatus suscepisset. dicit Jo.
an. in no baptizato suscipiente ordines sacrus. vide de psby.
non bap. c. i. s. q no tenet ordinatio. et eo. ti. c. fi. et vide. lii. di.
sollicitudo. In baptizato ordinato ad sacros non inscepto
minoribus tenet glo. sm Vin. q recipiat ordines. Et ratio
parz sm doc. q tempore apostolorum et primitiue ecclesie no
erant minores: quia postea fuerunt per ecclesias inducti. xxi
di. §. i. Et tamen ipsi apostoli fuerut sacerdotes. C. di. inno
namus. et c. licet id teneat. Dicit tamen Innoce. respondere
posse ecclesiam constituisse minores ordines antequam ali/
quis apostolus ordinaretur: quod etiam videtur sonare illa
littera. De episcopo autem an possit ordo episcopalis susci
pi per non sacerdotem. glo. tenet q no. Bart. brixi. tenet co
tra glo. lii. di. sollicitudo. nec contradicit decre. ex litteris:
qr non loquitur de ordine: sed de executione: et hoc placet
Joan. an. et c. Antonius de Butrio.

¶ De eo qui furtiue ordines recepit Rica.

¶ Ordinatur quis quadoq per saltum: et hoc vidimus q si
que furtiue: et hoc subiicit. Facit ad materia. lxvi. di. salomi/
tane. lx. q. ii. lugdunensi. et c.

Tenens. Qui furtiue ordines recipit: si contra hoc
facientes excomunicatio lata erat sine di/
spensatione pape in suscepto ministrare
vel ad superiores ascedere no potest: sed
si excomunicatio lata no erat: eps et abbas
poterunt dispensare. h. d. totus tex. Prima pars narrat fa
ctum. In scda ibi. Unde ponitur rn sio distinguens et subdi
stinguens. Scdm membru distinctionis ibi. si vero. Cuius
secunda subdistinctio ibi. aliogn archidiaconus. ¶ Nota
arg. q archi. potest pmulgare snias excomunicationis: et
q quilibet plat9 habz iurisdictionem. Ite no. arg. q appella/
tione plati non coprehenditur archi. et q quilibz prelat9 po
test excomunicare sub interminatioe. ¶ No. ar. q per hec
verba sub interminatione anathematis phibemus pmul/
gare sniam. et ad hoc facit summa Jo. an. de quo de sepi. c. i.
Et no. q sicut celebrans post excomunicatione incurrit ir/
regularitatem. de quo. J. de sen. exco. cum illorum. Regulares.
¶ No. arg. q dato q ingressus religionis inducit facilius
a superiore ad actum dispesandi: no tn tollit irregularitatem
ex delicto puenientem. de quo de aposta. c. ii. ¶ Queri an
iste possit copelli ingredi religionem. dic q no. qr sicut quis
no cogitur ad fidem: vt. xlv. di. qui sincera. sic nec ad religio
nem: hec enim res no est precepti: sed voti: vt. xxii. q. ii. integri
tas. tn ex quo talia sunt suscepta: seruanda sunt: vt. xxii. q. v. ad
fidem. vt. s. de regu. c. fi. cum si. Sic in simili in arbitris et co
tractibus: vt. ff. de arbi. l. iii. §. i. et C. de actio. et oblig. l. sicut.
¶ Quero an sufficiat sola susceptio habitus et couersio
Hosti. dicit q no: sed vltra no exigitur q de delicto agat
palam vel partem ipsius. dicit Joa. an. q putat q hoc casu
obmiserit per id qd habet de pe. di. i. §. his auctoritatibus. et
de vo. scripture. et per host. facit. J. c. fi. ¶ Quero an in susce/
ptus possit episcopus dispesare. Hoc. dicunt q sic: vt ab. qr
hic phibetur tame ad sacerdotium pmoueri. Joa. an. h pu
tat de alijs prioribus no furtiue susceptis. ¶ Glo. i. querit
quis dicatur furtiue pmoueri. dicit q ille qui sine episcopi
licentia vel eo ignorate: vel citra examinatione. xxiii. di. qn.
¶ Glo. ii. inducit decre. in arg. q epo no possit dispensare
cum illo qui post excomunicationem diuinum vsurpat officiu
alleg. ad hoc. J. eo. c. vltimo. et qr eo q dicit ipse pro suo arbi/
trio dispesat: si excomunicatio no fuit lata: intelligit phibe
re cum lata fuit: et sic excomunicatus recipit ordine. arg. xxv.
di. qualis: qd dicit glo. verum. de quo remittit. s. de cle. exco.
mini. clerici. Dicit tn glo. q Inno. quartus dicit q hic non
erat excomunicatus: et tn pper solam interminatione solus
papa dispesat. Host. dicit q cum furtiue ordinato etiam si ex
comunicatio lata no fuit: Romana ecclesia de facili no di/
spensat nisi religione ingrediatur. Alie glo. sunt clare. vide
per te. ¶ In ea. glo. vlti. ibi. vt sequitur. Id e hosti. et c.

Cum. h. Summatum est. s. c. px. Pars
prima ponit factum: in scda re
spondedo distinguit. Scdm mebrum ibi. si vero.
¶ Quero quare no punitur ordinans. dic q h
eade die ordinatus ad minores se immiscuit inter subdiaco
nos: et ignorate epo fuit ad subdiaconatum ordinatus: alias
si sciuisset esset grauiter puniendus: ar. de tempo. ordi. dile
ctus. de transla. pla. c. ii. ¶ Quero in quo peccauit hic ordi
natus: dic in hoc: qr vna die suscepit subdiaconatu cum qua
tuor minoribus. Et dicut q etia excederet si solum acolita/
tum suscepisset cu subdiaconatu: qr receptio plurium ordinu
simul intelligitur phibita nisi appareat permissa: arg. hic. J.
c. proxi. de tempo. ordi. dilectus. ¶ Quero an abbas pos/
sit in hoc dispensare: vi. q sic: per litteram. Alii dicut contra: et
intelligunt q hic abbas erat: also eps. ad hoc de indi. causam
de renuc. ex transmissa: vel hic abbas hebat priuilegium or
dinandi monachos suos: vel hic abbas intercedebat tanqm
prestans cosensum episcopo dispensanti. Innoce. dicit hic et
placet host. q abbatibus et minorib9 prelatis ab episcopis

omni casu dispensatio est prohibita: nisi vbi appareret expresse permissa. Nam grauiora tenentur referre. de offi. archi. c. ad hec. et c. si. ad hoc. ff. ti. i. accedentibus. de iudi. at si clerici. ad hoc de postula. prela. c. viii. ad fi. et per hoc fit responsum ad omnia iura que ipsos dispensare permittunt. de hoc in spe. ti. ij. §. sunt quoque. in fi. et §. videndum. v. qd si collatio. dicit Inno. quosdam dicere q capitulum dispensat: arg. de preben. cum non ignores. de symo. ex insinuatione. xvi. q. i. ecclesia. vbi de hoc: sed dicit se nõ videre quomõ illa capitula ad hoc faciant. ¶ Glo. i. colligit expresse q omnes minores eadẽ die cõferri possunt: alleg. ad hoc de tempo. ordi. c. i. vbi de hoc Lan. et Vinc. dicebant hoc maxime verũ in diebus deputatis ad ordinationes: in aliis sufficiat duos precedere: per decr. Jo. an. in glo. ij. secundum tenorez. Inno. vero dicit simpliciter in decre. epz dispensare posse secundum distinctionẽ decre. prime. Hosti. vero dicit q in minoribus furtiue receptis dispẽsant epi. ad hoc no. de biga. c. ij. In sacris autẽ est interdicta adeo q de facili nõ dispensat papa: iuxta no. ff. c. pri. dicunt Lan. et Vincẽ. q si non est prohibitũ sub excõmunicatione ne quis furtiue ordinetur q epus dispensare possit cũ eo in seculo remanente: alias non. Et per hoc dicit Jo. an. videtur innuere q cum recipiente subdiaconatum et minores eadẽ die possit epus dispẽsare: tamẽ de recipiente duos sacros sunt opi. de quibus in spe. ti. ij. §. nũc ostendendum. v. lij. et liij. et §. nũc de epor. v. prohibet.

1 **Innotuit.** Summatum est. ff. c. primo Et est communis diuisio: facta ibi cõsultationi. que distinguunt. Scdz membrum ibi. veritamen. ¶ No. q clerici de mandato &c. pro suscipiẽdis ordinibus ad aliã accedere possunt et ibi ordinari: habita tñ licentia proprii epi. de quo in. c. cum nullus. et c. si. de tempo. or. lib. vi. ¶ Scdo no. q valet excõmunicationis sñia gñalis contra trãsgressores canonum. cõcor. de consti. c. si. lib. vj. Et sic no. q epus potest a iure prohibita roborare per adiectionẽ penarum. ¶ Tertio no. q excõicatus recipit ordinẽ: sicut suscipit ordo: ita et mfimonium contrahi põt: vt pz de eo qui dux. in ma. c. significasti. ¶ No. q non est licitũ eadẽ die duos sacros ordines recipere. cõcor. c. dilectus. ff. de tempo. or. ¶ No. q cum ordinato eadẽ die contra sñiam excõicationis ad duos sacros ordines solus papa dispẽsat. Et sic no. q in executione ordinũ susceptorum indebite: et in excõmunicatione nõ dispensat alius a papa: sed si indebite et nõ in excõmunicatione dispensat epus. Ratio q ibi contrahitur irregularitas: hic nõ: vt sentit Jo. an. hic super vltima glo. ¶ Vltimo no. q ingressus religiõis prebet cãz dispensandi. ¶ Oppo. primo q ordinatus a nõ suo epo sit suspensus a iure: vt. c. fi. de tempo. or. lib. vi. et pz per not. hic per Inno. ergo primũ notabile est nullum. So. primum procedit in eo qui nõ habuit licentiã a suo proprio epo: primum autẽ notabile procedit quãdo hoc fecit de licentia sui epi. facit de tempo. or. nullus. et per totum ti. lib. vj. Si ergo fecit de licẽtia proprij epi: ergo locus non deberet esse pene: dic q locus est pene alio respectu: quia punitur propter excõicationẽ contra quam recipit ordinẽ: vel cõtra iura furtiue. ad hoc de tempo. ordi. q ad trãslationẽ. ¶ Scdo oppo. et videtur q epus sit in culpa cõferendo eidẽ duos sacros ordines eadem die: quia in facto proprio non dz ignorare: dic q est excusatus propter probabilem ignorãtiam que resultat propter multitudinez agendorum: vt no. Bar. in. l. nõ fatetur. ff. de confes. et ideo per totũ istũ titu. nihil dicitur de culpa epi conferẽtis: sed furtiue suscipiẽtis ad denotandũ q in cõferente probabilis ignorãtia excusat eum: vt. c. apostolice. ff. de ele. excõ. mini. ¶ Querit primo aliquis longo tempore gessit omnia tanq̃ rite ordinatus: et ita habitus obijcitur: mõ sibi q ipse est ordinatus a non suo epo: vel extra quattuor tempora: aut alias minus canonice: an debeat ipse probare legitimã ordinationez de se factam. Quidam dicunt q nõ: quia ex quo pro tali se gessit diu presumitur rite ordinatus. ad hoc de presby. nõ bap. c. si. et de presum. c. si. et ff. de iudi. cum deputati. Item sufficit q sic agit et contrahit: et q ab epo et vicinis talis est et fuit reputatus. de sen. excõ. in pñtia. et ff. ad macedo. l. iij. i. Ro. Alij dicũt q si episcopus proprius refert sibi questionẽ de hoc dz de sua ordinatione facere informationẽ: alias interdiceret sibi executionez: vt no. in regula. i. de reg. iu. lib. vi. et c. ordinariu. de offi. ordi. lib. vi. Preterita tñ gesta dz episcopus sub dissimulatione tollerare et trãsire: arg. de cõse. eccle. vel alta. aqua. Host. cõcor. has opi. vt in facto recenti sit standũ huic scde opi. s. vt ille qui dicit se ordinatum debeat hoc probare. In ordinatiõe que dicitur antiqua: et antiquo tpe sic se gessit standũ sit opinioni prime vt ordinatus presumatur: et hec opi. cõtinet equitatem secundum eum: facit quod no. de ele. excõ. mi. proposuit. sup vltima glo. ¶ Concludẽdo hanc materiã si questio inferatur alicui de qualitate extrinseca inherente psone: puta q nõ sit maritus: vel non sit tabellio: aut q nõ sit platus: dic q aut ẽ questio cum ipso qui se asserit talez esse: et debet hoc probare: quia hec qualitas extrinseca et ex accedẽti proueniens facto hominis non presumitur nisi probetur: vt. c. si forte. et ibi not. de elec. lib. vi. Aut non est questio cũ ipso: sed inter alias personas: puta inter duos contendentes de notariatu alterius: vel de sñia lata per aliquem vt legatuz vel vt iudicem: vel inter asserentes se legittimum filium alicuius et aliũ hoc negantem: et in istis et similibus sufficit illum probare qui actum gessit fuisse in quasi possessione: ex qua presumitur fuisse talem: vt no. Innoc. in. c. veniens. de vb. sig. et c. illud. de presum. et in ordinato hic ẽt si questio est cum eo: videtur velle Hosti. hic q si longo tẽpore gessit se cum ordinato: et pro tali habitus est; et fuit homo notus bone fame: presumatur ordinatus: et hoc tenet Inno. etiaz si cõstaret ab alieno episcopo ordinatus post q̃ suus episcopus admisit eum in ordine suo. Et ratio est secundum eum quare sufficit q pro tali fuit habitus: quia cum hoc in peccatũ suum et nõ alienum periculum vergat minus exacte probationes requirũtur: vt no. ff. de elec. c. i. et facit qd no. Joi. an. de accu. sup his in glo. ad excipiẽdum. v. si aũt. Si autez opponatur electio q ille qui elegit nõ habuit potestatẽ eligendi: et ad ipsuz electorem de iure cõmuni nõ spectabat potestas eligẽdi: ipsi electo incumbit onus probandi q electori data fuerit eligendi potestas: qd procedit siue ante cõfirmationẽ: siue post hoc obijciatur. de quo de ap. constitutus. de ca. pos. cum olim. de do. et cõtu. c. cum olim. et no. fuit. ff. de accu. c. accedens. Similiter si dicatur q qui tulit sñiaz non fuit iudex. de quo de offi. dele. cum in iure. ¶ Quero scdo quid in aliis an presumantur omnia sollẽniter acta. So. dic q quãdoque loquimur in his que aguntur extra iudiciuz inter partes: et tunc si actus geritur inter partes cuz maturitate presumitur rite gestus: alias nõ: vt no. in. l. i. C. de vsuris. Quandoque loquimur in his que geruntur ratione publici officii iudicis: et tũc aut questio est de fundamẽto: aut nõ de fundamẽto: sz de aliis que emergũt: si de fundamento. i. de iurisdictione: et gesta sunt de eo cuius iurisdictio nõ est fundata de iure cõmuni: et tũc si negetur iurisdictio talis: an presumatur: dic aut est processum cõtra presentem et presumatur: quia imputet sibi si nõ opposuit: aut cõtra absentem qui in iudicio nunq̃ fuit: et nõ presumitur: licz quidam in hoc tenent contrarium. Ego nõ credo q taciturnitas partium nõ firmet iudiciuz asserentis se delegatũ si iurisdictio eius aliter nõ apparet. Et per hoc dicit glo. in. c. cum in iure. de offi. dele. q ille qui meruit sñiam a iudice delegato debz ita bene custodire delegationem: sicut et ipsam sñiam: vt si contra iurisdictionem post sñiam opponatur possit de ea docere: dic vt dixi in dicto. c. cum in iure. et. ff. de cri. fal. super eo. Si vero est questio de nõ fundamento: sed de processu ordinis iudiciarij: dic q pro gestis a iudice iudicialiter presumitur: vt de renunc. in presentia: pro gestis extraiudicialiter que gerere potest extraiudicialiter ex officio etiam presumitur: vt no. hic doc. pro his que gessit extra iudicium que iudicialiter gerere debuit nõ presumitur: vt in. c. cõquerente. de resti. spo. sed pro his que sunt arbitrio iudicis reseruata: etiaz in iudicio presumitur pro iudice: nisi probetur contrariũ: vt in dilationibus et similibus:

potest tamē pbari contrariū: ne a suo iniquo arbitrio appellari: facit qd no. Inno. s. de fer.c.s. In electionibus si negat forma fore seruata: dicit Inno. hic q ipsi neganti incumbit probatio: qr presumitur forma seruata nisi pbetur ɔtrarium. ¶ Venio ad glo. In glo.ij. ibi.excōicatio. per hoc dicit absolute cōtrarium. de.c.lr as. de tempo.or. vbi dr q suspēditur sic ordinatus solum ab executione ordis sic suscepti.ad idē.s.c.primo. vbi suscepit ordines nō excōmunicatus ¶ In glo. viij. ibi.de susceptis dixit primo host. q hoc potest intelligi de ordinibus susceptis in hac ordiatione: secus autē de susceptis primo: qr in illis epus possz suo iure dispēsare. ad hoc.s.ti.ij.c.ij. Tn dicit scdo q qr excōicatio pmotus fuit: e sic factus irregularis solus papa dispensat qui dispēsat cum irregularis vt.s.de cle.excō.mi.c.clerici. Et sic ex ista solutiōe vltia colligitur q cuz pmoto ad duos ordies sacros eadem die possz epus dispēsare: dūmodo ordinatus nō incurrat excōicationē qd facit ad no.in spe.ti.ij.§.nunc ostendendum. vsi.lij. e.liij. e.§.nunc de epo: um.vsi.pbibetur.

¶ De excessibus platoꝝ  Rica.

¶ Viso de delictis subditoꝝ: nūc de delictis platoꝝ ponit. Vel visum est supra pmixtum de delictis subditoꝝ e platorum: nunc spāliter ponit Ricam gnālem de exces.pla. Materia spāliter nō hētur in decre. sed repetit in.vj. e cle.

p  Eruenit. Monet platos abstinere a grauaminibus subditoꝝ: e cōminat penam ɔfacientibus: secunda ibi.si cui. ¶ No. q platus debet subiectos vt filios castigare e tractare. ¶ No. q regulariter oīs tallia e exactio vl inhibita plato: nisi appareat a iure ɔcessa. ¶ Tertio no. prelatum nō posse suspēdere clericum: nec ecclesiaz interdicere sine ɔsensu capli. ¶ No. q quia non potest duas ecclesias tenere vbi altera est sufficiens: e sic est argu. q vbi ecclesie nō sufficiūt pluralitas sit pmissa. de quo de elec. dudū. ¶ No. q nō dz prelatus subiectum iniuste grauare: vel eūz excōicare ordine iudiciario nō seruato. ¶ No. vnum effectum pene imponēde.s. vt alij retrahant a dlictis: e sic timor pene qnqz est causa impulsiua amplexus virtutis. Alia notabilia sunt clara. ¶ Venio ad declarationem decre. prima qstio an tallie sint licite. dicunt doc q nō: nisi ɔsuetudiario iure vel statuto inducte sint e ab eo qui hēat ptātem inducēdi .x.q.iij.qma. e.ix.q.iij. ɔquestus.s. de iure pa.c. preterea. moderatum tn auxiliū petere potest.c.cum aplus.s. de censi. e de offi.ordi. ɔquerente. ¶ Scdo qro an in his in qbus hz voces prelatus vt prelat regatur consensus capli. Host. q sic regulariter: nec vnus sine alio agere potest: qr sunt vnū corpus.xij.di.non decet. de prescrip.cū non liceat. e eius est diffinire si discordia sit in caplo: nisi aliqd rōnabile obsistat: vt ibi. Si vero vocē habeat vt canonicus nō potest diffinire: sz statur maiori parti: nisi minor alleget rōnabilez cām. de his que fi.a prela.c.ij. Et sic habes vnaz dfntiam an intersit epus vt caput: an vt canonicus. Scda differentia assignat in.c. postulasti. de ɔcess.prebē. qr si vt epus preualet vox eius toti capitulo: secus si vt canonicus: sed de hoc dic vt no.in.d.c. postulasti. Tertius est effectus vt si interest vt prelatus a collatione sua nō appellat ad cuz. de app. a collatione.lib.vj. Quarta est dfntia: qr si ɔsideramus eius vocem ɔsiderabis eius vox vt canonici qn interest vt canonicus: alr maioris erit auctoritatis q vox simplicis canonici: e qd dicitur caplm non posse sine prelato intellige sede instituta: secus ea vacante. de ma. e obe. his que. e.c.cū olī. Nō haberis alia hic. ¶ Venio ad glo. glo. super verbo presumatis in princi. lr a ho. in fi. oppo. q licet exigere collectaz prelato a subditis.xvj.q.i.§. nouellarum. So. dicit glo. q ex magna causa lz: alias non. ¶ Glo. super vbo capli. querit de rōne quare snia excōmunicationis vel suspēsionis ferri nō dz sine consensu capli. dic glo. q hec pena est maior in ecclesia: ideo vt cā ardua regrit ɔsensum capli.xxiiij.q.iij. corripiant. Doc. dicunt q tex. nō probat de excōmunicatione q regratur cōsensus capli. de suspēsione dicit Inno. glo. veram in suspensione ppetua clericorum de ppetuo interdicto ecclesiaꝝ vel ad magnū tempus: e hoc maxie qn pcedit ex officio e ɔtra absētem. de secu. qualiter.§.debet. Sed si in iudicio sit ɔtumax: solus epus vel qlibet alius iudex predicta facere posset.s. de offi. dele. sane. e excōmunicare. eo.ti. ex lris. vbi etiā delegatus excōmunicat. Vel fm host. potest intelligi qn agit de correctiōe clericoꝝ vel laicoꝝ iurisdictioni capli subiacentium: fm formaz.c. irrefragabili.§. excessus. de offi.ordi. vel qn prelat e caplm hnt omnia cōia: e cōiter instituūt e destituūt. de his que fi.a prela. ea noscit. de R.p. edoceri. Vel qn clericus criminaliter accusat per iura alle. in glo. alr de iure e gnāli cōsuetudine: fm eum solius ppri prelati snia est timēda.xi.q.iij.c.ij.xvj.q.ij. visis. de sen.excō.c.ij.lib.vj. Et sic vult host. q snia sit aliqua cuius ɔtrium tn tollit ex.c. epa nlius.xvj.q.vij. e firmat glo. ordinaria in.c.iij. de ɔsue.lib.vj. e ad hoc allegat hoc.c. Ad tempus vero dicit Inno. q ad tēpus modicuz pōt prelatus subditūz suspendere e sine admonitiōe: immo e sine cāe cognitione si culpa vel delictuz fiat corā iudice. Idem no. in decre. apostolice. hic alleg. potes ɔcludere si qritur an prelat sine consensu capituli possit excōicare vel suspēdere: si vult excōicare subiectos iurisdictioni capituli non potest sine coꝝ ɔsensu. Si subiectos sibi e capitulo simul in qbus principaliter caplm hz cōmunitatez. Idem si subiectos principaliter sibi: si pcedēdo via ordinaria per viaz accusationis vult ipsaz vt penā infligere nō potest. Idez si vult per viam officij sui hanc iponere: e maxime si ɔtra abbates. Si ipsaz vult imponere loco ɔtumacie si vult excōmunicare potest: si suspēdere ppetuo vl ad nō modicū tempus potest: e econuerso. Nō ob. q eius delegatus ppetuo suspendat. de excep. apostolice. qr dicit q delegatus ppetuo nō suspendit sine cōsilio delegantis. de offi.dele.c. si pro debilitate.xxiiij. di. quondā.l.di. studeat. e delegatus epus tunc requirat cōsilium capituli. Predicta vā nisi prescripsisset vt solus facere posset. de cōsue.c.ij.lib.vj. ¶ Querit glo. sup verbo iudiciario quis ordo sit fundandus: alr seruādus in sua excōmunicatione e suspensione: dicit glo. q debz seruari ordo vt monitio precedat.cō cor. de sen.excō. sacro. alr imponet pena. de qua ibi fm glo. Item fm Jo.an. requirit sollennitas de qua in.c.i. de sen.excō.lib.vj. Dicit Inno. e Ab. q nō est in suspensione necessaria monitio cum qnqz ferat contra delinquentē non cōtumacē.v.q.vij. in loco.ij.q.i. nemo. vbi ponitur excommunicatio pro suspensione: sicut enim alie pene probata culpa: vel existente notoria imponuntur sine monitione etiam penitenti e correctorita e ista.s. eo.titu.c.q si. e ibi patet. Excommunicatio vero licet sit medicinalis suspēsio: tamen e interdictum est pena e non medicina.ij.q.i. multi. hoc verum vbi suspenditur pro crimie. Si vero pro contumacia tunc pcedit glo. de ap. reprehēsibilis. in prin. sed e in missionē in possessionē cedi alieni: vt lit. nō cōte. qm.§.i. alias hnt tamē excōmunicatio suspēsio e interdictū i similē in his que hntur de app. qm. de sen.excō.c.i. e.c. statutum.lib.vj. de quo dic vt ibi no. e c.

a  Ad hec. Episcopi ecclesias subiectas archidiaconis ab eis illas liberare nō possunt. h.d. Primo ponit culpā episcopi: cōtra quā scdo mandādo dat iudicē. ibi. mādamus. ¶ No. q episcop in dioce. sua alteri episcopo vel prelato subiectis exemptionem concedere nō potest. ¶ Secundo no. id ad qd allegat tex. iste q episcopi non pnt iura dignitatis inferioꝝ tollere: nec ius alteri subiecti diminuere. ¶ Not. q archidiaconi e inferiores prelati pnt habere de cōsuetudine ecclesias aliquo respectu subiectas. ¶ Nō hic arg. q episcopus in alterius preiudiciū non potest dare

priuilegium.glo.alle.concor.ad hoc de reli.do.cū dilect⁹. ¶ Glo.i.in prin.est ¡talis ꝛ expedita cum notabilib⁹. Sed in ỽ͠n.sed quid.querit an mortuo archidiacono epō cum capitulo possit ꝓiudicare futuro successori in aliquib⁹ obseqiis liberādo clericos: vel subtrahēdo iura archidiaconat⁹.vinc. dicit ꝙ sic:arg.ad hoc.xij.q.ij.c.vlti.xxi.q.i.sūt duo.ꝛ.c.statuimus.cum si.ad hoc de ꝯsti.cum accessissent.vbi in totum fuit suspensa dignitas. In ꝯtrium ne se.vacā.per totū.ꝓ de cōsti.c.pe.ꝛ.c.cum accessissent.vbi de hoc ꝙ dicit gl.verius videtur remittit glo.de re.eccle.nō alie.dudū.dic ꝙ dignitatē potest in totum supprimere:sed dignitate manēte ꝗdiu vacat non pōt illi preiudicare.ne se.vacā.per totū. An vero ex causa possit fructus ad tempus retinere: remittit Inno.ꝛ.vt eccle.bene.c.vno.i si. ¶ Gl.sup ỽbo ꝯsuetudie tota ¡talie.

a **Paures.** Archidiaconi ecclesias sibi subiectas ad suū vsum retinere non possunt.h.d. Primo narratio. Secundo ꝓuidet.ibi.mandamus. ¶ No.summarium. ¶ No.hñtem potestatem ecclesie ꝓuidēdi: de seipso prouidere nō posse.cōcor.de insti.ad nr̄am. ¶ Scdō nota arg.habens potestatem ecclesie ꝓuidendi:si de ipso ꝓuideat priuatur ptāte ꝓuidendi:quasi ꝓuideat indigno. ¶ Nō ꝙ archiepō ecclesias sibi subiectas ꝓpria auctoritate nō potest occupare:ꝛ si occupat cōpellit̄ dimittere. ¶ Venio ad glo.opp.ꝙ possit archidiacon⁹ occupare ecclesias sibi subiectas vacātes.lxiij.di.si in plebibus.ꝯ.de app.bone. Solu. causa custodie possunt vt ibi:nō vt in suos vsus ꝯuertant: vt hic. Itē si ad alios pertineat substitutio nō debent illas retinere:sed alios restituere:q: inter dantē ꝛ recipientem deb; esse dr̄ia.ꝯ.de insti.c.vlt.ne credat ꝙ oībus possit sufficere: sup̄ de offi.archip̄ sby.c.vlti. ¶ Querit glo.ij.per quem ordinabitur ecclesia quam occupauit archidiaconus. dicit gl. ꝙ ordinabitur per epm ad p̄ntationē archidiaconi si sic habeat cōsuetudo. In si.glo.dic vt habes in antiquis.ꝛc. Dicit Inn.ꝙ vr̄ iuri ꝯgruū:ꝙ cassata ordinatione mala superior ordinet ecclesiam:ꝛ nō is cuius ordinatio est cassata:arg.I.c. inter.in fi.tñ dicit hoc non ꝓcedere nisi in casibus in qbus reperitur hoc a iure p̄missuz:vel nisi iudex in penam delinquētis hoc licite retineat:quod tñ non posset vbi alius esset modus ad quem tale ius diceret̄ deuolutū sibi retinere nō posset.ad hoc no.de postu.pla.bone.el.ij.ꝛ de sup.neg.prela.c.ij.de offi.dele.de causis.de accu.inq̄sitionis.i.Ro.

c **Lerici.** Sodomite si clerici sunt deponunt̄ ꝛ in monasterijs detrudūtur:si laici excōicant̄.h.d.sa ibi laici. ¶ No.penam sodomitarum ab ecclesia. ¶ No.ꝙ ecclesia potest punire quēlibet laicum inquātū agit immediate corrigere a peccato in quo p̄sistit. Nam hoc crimen nō est ecclesiasticum:nec inter ecclesiastica crimia numeratur: ꝛ tamen de hoc ecclesia se intromittit eo modo quo dixi. ¶ Not.ꝙ quādoq; ꝓpter enormitatem delicti penam extendit̄ ad nō peccantē:ꝛ propter vicinitatem quis aliquādo consequitur penam:maluz est ergo malos habere vicinos. ¶ No.excōmunicatum remotum esse a cetu fidelium. ¶ Oppo.cum doc.ꝙ excōmunicatio eos faciat alienos a cetu fideliuz.iij.q.iiij.engheltrudam.ꝛ sic illud a cetu fit superfluum: ergo hic male stat ista copula ꝛ a cetu. Soluunt doc.exponendo ꝛ.pro idem: q: exponitur inter ea que sunt idem. Vel dicunt doc.ꝙ debent a cetu expelli:scilicet in anima ꝛ corpore:quia sunt decapitandi:vt in auč.vt non luxu.contra natu.§.i. dic ꝙ in illa auč.loquitur de pena seculari:hic loquitur de pena ecclesiastica. Dicit tamen hosti.ꝙ quo ad clericos seculares verbū.deiiciantur.debet exponi.i.degradentur: vel beneficiis spolientur:ꝛ vbi habetur ꝛ ad agendum ipse habebat: Vel ꝛ sic supplendum est:si fuerint religiosi.ꝛc.simile quod no.de cle.excom.mi.postulastis.§.i.ꝛ quod dicitur excōmunicationi subdantur est subaudiendum donec resipiscant.

a **Nne.** Breue est. ¶ No.ꝙ a supiore petitum iniuste:libere ꝛ ꝓpria auctoritate denegat̄. ¶ No.ꝙ licitum est possessionē libertatis sine propria auctāte ꝯsendere. ¶ Nō ꝙ quis dicatur facere ꝯtra libertatē ecclesie:q: ille qui violat priuilegium ecclesie.vide Inn.de sen.excō.nouerit.ꝛ Bar. in auč.cassa.C.de sacro sanc.eccle.quod no.ꝓpter statuta imponentia penam allegātibus contra libertatem. ¶ Not.ꝙ vbi ius sibi dicere:cōsistit in denegatione dandi sine pena potest quis sibi ꝓpria auctoritate ius dicere:nec cadit a constitutione.si quis. ¶ No.etiā de isto verbo libere:q: id dicitur libere alicui ꝯpetere in quo non h; expectare ꝯsensū alicuius vel licentiam:vide Joā.an.de preben.licet epō.lib.vi. ¶ Oppo.ꝙ si debent obedientiā nō sint exempti:ꝛ sic possint epi ab ipsis exigere episcopalia. So.dicit glo.ꝙ ex quo debebatur obedientia non erant exempti: ꝛ epi in suis monasterijs sicut ꝛ in alijs habebant curam gn̄alē:ꝛ sunt tales in epoꝝ potestate. Sed habebāt abbates certa priuilegia q̄ hic sibi reseruantur:q: nihil vltra exigent ꝑter debitam obedientiam:ꝛ in hac obediētia comprehenditur ꝙ epō possit illos visitare ꝛ corrigere visitanda:ꝛ ꝯfirmationem abbatis habere:sed nullum ꝓpter hoc temporale recipere: licet non ꝯstet plene de tenore ꝑuilegiorum:sed sint que velint priuilegia:dummodo legittima sunt abbatibus ꝯseruāda. ¶ Quero an in denegatione petiti requiratur auctoritas pape:dicit glo.ꝙ non:q: hic dēt̄ur auctoritas huius canonis.x.q.iij.q: cognouimus.ꝛ dicit glo.ꝙ s̄nia contra h̄ lata nō tenet. dicit Gof.ꝙ poterat sua auctoritate denegare petita ꝯtra priuilegia etiam ante istam ꝯstitutionem:sed vt liberius fiat:canon hoc sibi ꝯcedit.xi.di.quis nesciat. Vel ꝯm eum quādo exigitur id in cius quasi possessione:quo casu requiritur licētia cum pendente lite non debeatur sua quasi possessione priuari:ꝛ sic fuit necessaria pape auctoritas.

i **Llud.** Ponit penam vicarioꝝ qui ad vendicādas prelaturas se erigūt ꝯtra prelatos:ꝛ sic h̄ est pena eorum qui in beneficio sibi mutāt causam possidendi:non dimidit̄. ¶ No.penā vicarioꝝ assumentium nomē rectoratus in ꝑiudicium rectorum:ꝛ mutātium sibi cāz possidēdi. ¶ No. hic casum in quo quis localiter ꝛ in certo loco tm̄ potest ab officio suspendi. Raro vidistis istum tex.q: regulariter suspensus ab officio est suspensus in omni loco:vt vidistis.ꝯ.de ap.pastoralis.§.i.sed hic loquitur vbi expresse respectu certi loci suspenditur q: secus si simpliciter: vt.d.c.pastoralis.§.i. Tñ dicunt doc.ꝙ illud quod dicit hic de eodē cp̄atu debet intelligi maxime. ¶ Oppo.ꝙ quis fidelitatis sacto alteri obligari nō possit sicut clericus.ꝯ reg.iur.indignū. So. ꝯtrariū loquitur de homagio quod prestatur a laicis. de sy mo.ex diligenti.sed nō a clericis nisi in feudū ad cōmodum laici reciperent:ꝯm Ala. Hic de fidelitate que potest prestari:ꝛ clericis aliquid ab alijs clericis habētibus. ¶ Op.gl. ꝙ alia pena sint puniendi.s.tanq̄ falsarii.ꝯ iureiur.querelā. ¶ Gl.fatet̄ ꝙ isti puniri debent ꝛ pena falsi: q: ꝛ periuri veniunt ꝯtra iura:vnde tanq̄ falsarii sunt puniēdi:ꝛ vt indigni sunt bn̄ficiis spoliandi.Ieo.c.inter.ꝛc.

c **Um ad quorum.** Nō summatur ꝑpter varietatē lecturaꝝ:ed si vultis potestis dicere denegatur procuratio prelatis ꝑsonas vel euectiones ducentibus vltra formam ꝛ determinationem concilii lateranēsis.h.d. Non diuiditur. ¶ No.ꝙ subiectus iniuste petitū propria auctāte licite ꝛ libere denegat. ¶ Not. secūdo summarium. ¶ No.tertio casum in quo s̄nia excōmunicationis iniusta non tenet ipso iure:quandoq; videlicet est lata in subiectos denegantes ꝓcurationem pro ꝑsonis ꝛ euectionibus vltra numerum a concilio taxatum in actu visitandi. ¶ Quero quis sit numerus determinatus personarum:

dicit Jo. an. q concilii lateran. nõ determinat numer personar: ideo dicũt qdã q qñtus est ibi numer evectionũ: tãtus intelligit numer psonar pter sessores: vt sic qlibet evectio bẽat suũ peditẽ. Absurdũ. n. eẽt q sessores socii plator sternãt equos suos: et hũc itellectũ videt approbare curia. Alii dicũt q numer evectionũ excedit p qrtã partẽ psonar: vt si. xxx. sunt eq. xl. sint psone: p h. s. de sta. mo. i singulis. et sic p trib ducẽt vnũ custodẽ: vel meli pbat illa decr. p duob vnũ: vt ibi no. Dicit hosti. q pma opi. nimis ẽ laxa: scda nimis arta: et dicit h boni viri arbitrio rlinquẽdũ: psideratis psuetudinib regionũ et qlitatib psonar: vt sicut plures vl paucio res pcedãt: hñt. n. qdã regiões de psuetudie q qlibet equs habeat sternẽtẽ. Alie do q duo eq habeãt vnũ sternẽtẽ: et h ẽ qsi pmune: et sic bis psideratis arbitrabit de plurib vel paucioub: qi oia ad vnguẽ suari nõ possunt: imo ẽt si vnus vel duo ducant vltra arbitriũ boni viri nõ est vis facienda: arg. eor q no. s. in phemio. in fi. et si supuenerint eccle hospites si sufficit ecclesia tenet ad hospitalitatez. de emp. et ven. c. i. also sic pndere dz eps q ecclesia nõ grauet vltra vires. s. de cen si. cũ apls. ad fi. et in sũma de of. archi. §. q el offm. v. quare dr. et de cẽsi. §. qliter. et p totũ. Quid si numerũ excedat et p illis pcurationẽ nõ exigat: dic q h nõ est phibitũ: qr hic duo requirunt copulatiue. s. q vt pcurationẽ exigat et ducat vltra numerũ. ❡ Venio ad gl. et op. q etiã iure cõi licite denegatur iniuste petitũ a supiore: simili in simili signa ponẽti reb meis iniuste: licet mihi lz illa auferre. C. vt ne pua. titu. reb impo. l. i. et. ii. et meli. ff. d aq qti. et esti. l. i. §. trebati. So. gl. fatet pttũ: nã q eps iniuste abstulit iqdruplũ restituet. xviii di. qñ qz. ❡ Gl. vlti. op. q snia lata p subditos qñtũcũqz iniusta teneat. xi. q. iii. c. i. et. ii. vt dicim in nũciatiõe noui opis. ff. de ope. no. nunci. l. i. vbi vz nũciatio sine iure: sine iniuria opus fiat donec a supiore remittat. So. dicit gl. q snia nõ tz ex aucte pulegii istis concessi: qr sup h in h sunt a supiorib exẽpti a iurisdictiõe epor: vñ snia lata p priuilegiũ pape est nlla: tanqz a nõ suo iudice lata: et temerariũ est et indignũ sua aucte psumere: q alicui spãliter est pcessuz. Alias dicit glo. q si p tenorẽ iuris tm sup iniuste debito ipsi aliquid exigerent: lz licite eis denegaret: nihilominus snia lata tz: lz snia ntes male et iniuste facerẽt et p eos possz agi ad interesse. de sen. excõ. sacro. Alii dicũt q h est ius cõe vt nõ valeat talis snia gl. dicit se h nõ credere: dicit q est ius cõe: fm Jo. an. also cuz nõ appareat cui est: pulegiũ decre. est in h supstua: et sic no. casuz in q snia iniusta est ipso iure nulla: etiã nõ expsso tenore iuris in snia. s. qsi excõicat ecclesia: qr nõ soluit pcurationẽ p numero nõ debito: qd fatet host. quo ad evectiões dterminatas: qr põt patere de iniustitia quo ad psonas nõ expesse i lz tacite determinatas p pciliũ: dicit sec: qr nõ põt ita pstare de iniustitia: nisi in tm excederet q notoria eẽt iniustitia: also cuz sit arbitrari numer vt sup tex. dictũ est: iaz nõ põt pstare de nullitate: et dicit host. q salua interpretatione pape dici possz q p duob equis vnũ ad plus: vel pro trib vnũ ad min ducere possũt: et inter h mediũ q voluerit ducere poterit: ita q in illo numero teneret snia lata ptra pcurantem. Vltra numerum vero lata contra non procurantem locus esset arbitrio: ita q snia lata ligaret supiori: tñ recepta euictione de parendo suo arbitrio relaxaret illã vel relaxari faceret sine difficultate: et postea pcederet l arbitro: ad h de sen. ex. sacro.

Dicut. Abbas monasteriũ suũ alteri monasterio subiicere vel vnire non põt sine auctoritate diocesani: etiam de metropolitani psensu. h. d. Primo ponit quãdaz siltudinẽ. Scdo narrat factũ: quod infirmari mandat. ibi. itaqz. Tertio soluit obstaculũ. ibi. nõ obstante. ❡ No. vnum casuz soli pape reseruatũ. s. vniendi epatus vel subiiciendi facultas. Alios habes in glo. quid de legato: vide in spe. d legato. §. nunc ostendendũ. vsi. v. et. v. vi. ❡ Sexto no. q licitũ est arguere de potestate respectu vniuersi ad ptãtem diocesani respectu dioce. sue. ❡ Tertio no. vnum casuz epo reseruatuz inferioribus prelatis nõ competentem. s. potestas et facultas vniendi ecclesias subiectas: alios habes s. eo. accedentibus. ❡ No. vltimo regulam q archieps nullum hz exercitium potestatis vel iurisdictionis regulariter in subiectos suffraganei. vide. s. de offi. or. c. pastoralis. ❡ Expedio dcã glo. et aduerte. oppo. et videt q nõ eodem modo vniat eps ecclesias sibi subiectas: sicut et quomõ vnit papa epatus: qr eps sine consensu capituli sui nõ potest vnire. s. de his que fi. a pla. nouit. per totũ. sed papa potest sine cõsensu cardinaliũ. arg. s. de elec. significasti. ergo. rc. Soluũt doc. q hec dictio sicut. non notat omnimodam similitudinez: vt in puo. Itez dicit q sine collaudatione et approbatione ambarũ ecclesiarũ nõ potest epus vnire. Secus in papa de quo tamẽ dicendũ fm doc. vt in cle. si vna. de re. eccle. non alie. dicit tamẽ host. q d ordinata potestate et de iure nõ potest papa sine cõsensu cardinalium punire epatus. s. de his que fi. a prela. nouit. licet de absoluta potestate fateat q sine cardinalibus possit. s. de concel. prebẽ. pposuit. ❡ Querũt doc an abbas exemptus possit interponere auctoritatez vnioni in ecclesiis sibi subiectis pleno iure: dicũt q non: qr hoc est episcopale: vt hic. et s. de psue. cum dilectus. Jo. an. remittit ad glo. v. in dicta cle. si vna. et ibi tz q non possit. et ad cle. ne in agro. §. ad hec. de sta. mo. et ibi no. glo. super vbo ordinatiões. vbi disputat an possit abbas hoc prescribere: et tenet q sic. ❡ Vlteri quero an ex hac decre. episcopus recipiat ptãtem reuocandi eo inconsulto: dicũt doc. q non: propter verbum sicut iustũ: lz hic dicat auctoritate nostra. R sideo q episcop potest propria auctoritate illicitũ factum reuocare: allc. s. de offi. ordi. graue. et. c. licet in corrigendis. nisi alterũ monasterium esset in alterius dioce. vt dicit glo. quo casu illa verba starent causatiue sicut iustũ est: et qr iustũ est. de vb. sig. abbate. qr illa verba sicut iustũ est: etiam respiciunt q vtrũqz monasteriũ respiciet quod suũ est. C. de repu. l. vna. ff. de mino. l. q si minor. §. restitutio. videtur eniz potius iurisdictio excitata: qz data noua potestas: vt ibi: ex quo de iure potest. Cõcludit q si vnitũ est monasterium eiusdem dioce. ppria auctoritate reuocare non põt: sed si monñ. alterius dioce. hoc mandat dat sibi potestatem: qr in alterius dioce. non põt quis manus extẽdere: iõ tunc operatur dictũ mandatũ: seu dicta pcessio. ❡ Quero quid decernat hic papa irritũ: quidam q pfirmationẽ archiepiscopi tm: nõ vnionem. Alii q vtrũqz: primũ placet host. dicit tñ q etiaz ad reuocationẽ citandus est archieps cuz de eius preiudicio agatur: qr posset pretendere priuilegiũ vel psuetudinẽ: tñ ad hoc non astringit eum papa: nec citat eum papa: qr potest quicqd libet. s. de pces. preben. pposuit. Similiter põt dici q reuocatio respectu pmi fit iniuriosa: p. c. inter quatuor. de ma. et obe. ❡ Quero dicitur hic q auctoritate archiepi non possunt vniri beneficia que cõsistũt infra dioce. epi: sed an vniri poterũt auctoritate legati: vr q non: qr nõ põt iura vnius eccle dare alteri. de cõfir. vti. vel. inuti. c. si. sed per vnionẽ derogat iuri epi et ecclesie q vniendo subiicitur: dicas q põt in hoc autorari: qr lz habeat ordinariũ in loco. de offi. lega. c. ii. lib. vi. et. c. si abbate. de elec. eo. lib. et intellige hoc verum de vnione bñficior: quorum haberet pferẽdi potestatẽ: et tunc bñficia deuoluta. de prebẽ. c. si. ex hoc videt q non poterit vnire bñficia reseruata vel vacãtia in curia. de elec. si eo tpe. lib. vi. Vel ea de qbus in. c. presenti. de offi. ordi. lib. vi. Cõtrariuz tñ est dicendũ: qr cõferre et vnire sunt diuersa: lz ergo phibeat ab vno: nõ tñ ab alio: tñ non poterit vnire hospitalia vel ecclesiam patronũ habentẽ laicum sine ipsius psensu: vt no. Pau. in cle. ne in agro. §. ad hec. de sta. mo. Itẽ nõ poterit alienare statũ ecclesie collegiate pstituẽdo ipsam regularẽ si erat secularis: vel econ: et ita disputando tenuit fre. de senis suo psilio. cxcv. vbi etiã vr inclinare q vnire nõ possit bñficia quor collationẽ facere potest cum per talẽ vnionẽ fiat ppetuum pīudicium ordinario: ad cuius collationẽ spectat: dic vt ibi: et pro hoc facit qd no. doctõ. in. c. si. de pfir. vti. vel inuti. et no. per dños de rota sua cõ

clusione.l v. e bétur in spe.ti.ij.§.nunc ostendendũ.v.v. e ibi Jo.an.in addi.tenet q possit vnire:dũmodo ex cã:dic vt ibi no.lz aliter no. Ab.in.c.pe.de offi.le. ℭ Ulteri⁹ quero vtrũ epũs possit vnire bñficium sue dioce. cuius collatio per eius negligentiaz deuoluta est ad papã: dic q sic: qr vnio ꝯcernit proprie ꝓprietatẽ:non titulũ:e lz epũs perdiderit ius ꝯferendi illa vicẽ:nõ tñ ius vniendi:e hoc tz hic doc. meus dñs pe/trus qui istã mãm vnionis plene ꝓsequitur: vt hic per eum. ℭ Uenio ad glo.e ꝑma glo.ponit casus pape refutatos: e ponit v.legẽda est vt iacet. vide hanc glo. de trãsla.c.i.de of. le.q trãslatione.e vide Guil.in spe.de lega.§.nũc ostendendũ.vbi enumerat casus.lxxxix. ℭ In glo.i.in fi.hosti.h ponit.xxvij.vsus in qbus ꝯpechẽdit.lxi.casus de quib⁹ in fũma de offi.lega.§:qd pertineat.v.illud.e fe.spe.aũt in ti.de lega §.nũc ostendendum.enumerat.lxxxix.casus: in quibus solus papa dispensat:e ideo ibi est dicendũ. ℭ Querit gl. super verbo auctoritatis.qr alie lrãles sunt:an epũs sua auctoritate possit infirmare vnionẽ fcãm per abbatẽ:dic q nõ:si monasteriũ esset vnitũ iurisdictioni alterius: secus si monasterio sibi subiecto:qr tũc posset ꝓpria auctoritate id destruere:e ẽ ratio ꝑmi casus:qr in causa ꝓpria nõ põt esse iudex.C.ne qs in sua causa.l.i. Glo.vlti.colligit q archiepũs nõ est ordinarius totius ꝓuincie:sed epoꝝ tñ sue dioce.sed nõ subditoꝝ de of.or.c.pastoralis.cuz si.nisi in casib⁹ ibi no. vñ nisi in casibus dispẽsare non põt in dioc.suffraganei:vt dicũt ꝯstõnes. ℭ Op.d: h in fi.nos quoqz id decernim⁹ irritandũ. Uł.n. ista recitatio iniuriosa nõ vocato abbate: vel archiepo cõfirmãte:vt.s.de ma.e obe.iter quoz. Nã archiepũs fcm̃ suũ posset defendere ꝯsuetudie vel ꝑuilegio.de of.or.duo sim̃l. So. dicit hosti.q omissio.hui⁹ citatiõis nõ reddit nullũ fcm̃ pape q nõ astringit ad iuris obseruãtiã.de cõcess.pbẽ. ꝓposuit.

q Uam sit graue. Clericus q de crimie publice gloriaf: ꝓpter scandalũ inde secutũ ab officio e bñficio deponif:alr̃s suspendit.b.d. Primo ponit exordiũ. Scdo narrat factũ.ibi.accepimus. Tertio dat iudicẽ cui duo mãdat:seu ꝯmitit.ibi.ideoqz. ℭ Nõ ꝑmo q crimẽ aggrauat ex gloria delicti. ℭ Scdo no.q ꝓpter cõfessionẽ extraiudicialẽ que trãsit in delictũ corã iudice si de ea cõstet qs potest puniri. ℭ Tertio no.q ad dictuz vnius nõ est licitũ ꝓpriã vxorẽ derelinquere:hẽtis notabilia doc.hic nil scribũt qd non sit ad glo.reducibile: ideo venio ad glo. ℭ Glo.i.colligit q cõfessio extraiudicialis preiudicat cõfitenti:qr nõ refert vnde crimia claruerint:alleg. iura. ℭ Op.pp.gl.de iudi.at si clerici.vbi cõfessio facta corã iudice incõpetenti nõ preiudicat cõfitẽti:e qr nõ dz qs sine accusatore dãnari.xxiij.q.iiij.si qs ptãtem. So.glo.fatet q confessio nõ preiudicat:vñ dicit glo.q iste nõ deponit: sed suspẽdit. Uel scdo aliud est qrere an ex delicto vt confessato qs puniat extraiudicialis cõfessio ꝓbet:e dicendũ est q nõ: aliud est querere an ex delicto surgẽte ex ipsa cõfessione: e gloriatione delicti ex qua ortũ est scandalũ inter virũ e vxorem possit qs puniri:e dic q sic:ita hic:vñ ex cõfessione vt ꝓbatoria nõ dñaf:sed ex cõfessione vt dlicti inductoria sic:vt h. Uñ dicit Inn.q hic nõ punit ꝓpter fornicationẽ:de qua nõ ꝯstabat:qd pz qr si cõstitisset de illa:vir nõ fuisset cõpulsus illam restituere:vt.c.significasti.de diuor.e de adulte.intellexi mus.sed punit ex cõfessione tanq̃ maledict⁹ detractor e leuisquoꝝ qdlibet est sufficiens ad penã iponendã. Aliq dicunt q rõ Inn. pcederet in fornicatiõe cõmissa post cõiugium:h forte querebat de cõmissa ante. Itẽ qr ꝯfessioni statur cõtra cõfitentẽ:nõ ꝯ sociũ:vt.c.i.ĩ.de cõfes.vñ dicit host.q hec decre.ponit spãlez penã:clerici de delicto publico gloriãtis: que gloriatio cũ sit graue crimẽ:vt in pn.e sic publicum e notoriũ nõ dz esse impunitũ:vt de sen.excõ.vt fame.imo dz puniri sine accusatore:vt de accu.euidẽtia.maxie cũ in dãnũ alterius vergat:vt.c.si.de postulã.e maxie circa mrimoniũ. dicit tñ doc.q si ex cõfessione fit infamat⁹ cõpellit se purgare:etiã dicit gof.q suã purgationẽ nõ admitteret:qr q qsqz sua voce dilucide.ec̃.dicit Inn.in.c.p inqsitionẽ.ĩ.de elec.qs lz cõfessio nõ sit sufficiẽs:tñ si qs vt de directo delicto dãnef est tñ sufficiẽs:cũ vt qs cõpellaf stare cõfessioni:nisi aliter doceat se intellexisse.de quo de iudi.at si clerici. ℭ Querit gl. vlti.qd istõ dbitũ offiñ sit:dicit gl.vt reddaf dbitũ:e alia cõsueta. Doc.alr̃.de spõ.ex pte.e.c.veniẽs.e dicũt q dcm̃ vni⁹ nõ sufficit ad sepãdũ mrimonium.de eo q co.cõsan.vx.sue.c.de illo.licet sufficiat ad impediendum.de spon. preterea. fcm̃ Goffre. ec̃. Anto.de.Butrio.

e X litteris. Epũs cui⁹ auctẽ homicidiũ ẽ cõmissũ ab altaris misterio e offõ sacerdotali:e epali⁹ administratõe dponif.b.d. Primo narrat fcm̃:qd scdo ibi. nos aũt diffiniẽdũ cõmitit. ℭ No.ar.q visitator dlegat⁹ nõ hz ptãtẽ epũ deponẽdi:nisi sibi spãlit cõmittaf. ℭ No.ij.q cõsentiẽs tacite vel expsse vbis directis e morti alteri⁹ p viã iustitie:ẽt aut pñtiaz auctorizabilẽ nõ hẽs icurrit irreglaritatẽ. ℭ No. h apte q irreglaris ẽt ex delicto nõ ẽ ipso iure ꝑuat⁹ bñficio:nec dpośit⁹:sz ꝑuãd⁹. ℭ No.ex lr̃is dlegatoꝝ iudicũ credit:de gestis corã se.d q de ꝓba. post cessionem. ℭ No.q ordo põtificalr̃ sbsistere nõ põt q ad exercitiũ sine ꝑsbr̃ali e ibabilr̃ ad ꝑambulũ:ihabilr̃ cẽsef ad oẽ cõsecutiuũ illi cõnexũ. ℭ No.cõsiliũ vt is ꝯ quẽ de dlicto cõstat dpositionẽ nõ expectet:sz cedat. vide.c.ĩ.d elec.dudũ. ℭ Expediendã doc.ꝑmo qrũt doc. an p illa vba q dixit epũs.malũ ẽẽt,si fur euaderet incurrat irreglaritatẽ.dicũt doc.q sic: ex eo q vl cõsentire morti illi⁹:alle.l.di.si qs viduã. Sz qrũt q ẽ cã q icurrit dcãz irreglaritatẽ:dicũt vt ẽ dcm̃:qr tacite vl saltẽ turbate ꝯsentire vl morti.d symo.mathe⁹: qr epĩ e alij itercedere debẽt p salute:nõ ꝯsulere p morte.j.d vb.sig. nouim⁹. Itẽ fz doc.ex alio iste icurrit irregularitatẽ.s. eũdo ad locũ e ꝑncipalr̃ exñdo ibi:ex q iurisdictõez hẽbat approbat sniaz e cũ multitudie auxiliũ dedit suspẽsiõi ei⁹:vl tacitũ mãdatũ. Nã illa pñtia nõ põt tũc eẽ nisi auctorizabilr̃:iõ icurrit irregularitatẽ:vt.d.c.si qs viduã. Iõ lz elic⁹ vadat ad vidẽdũ iustitiaz e male faciat:tñ si icurrit irreglaritatẽ:ex q sua pñtia nõ ẽ auctorizabilr̃ cũ nõ hẽat aliq̃ iurisdictõez vl auctẽz.d q aliqd i.c.snlaz.ne cle.vl mo. Itẽ i.l.si qs mihi bona.§.sz qd.ff.d acq.hre.har.põit qõnez de fcõ illi⁹ nobilr̃ q familiari suo vberato dixit.nõ reuertaris vnq̃ ad domũ nisi aliõ sentiã famulus:tũc iuit e illũ occidit:ex q homicidio dñs fuit dcapitat⁹ tanq̃ ex illis vbis hõicidiũ suo fcõ fuerit cõmissũ:qr nil refert vbis:aut signis itẽtio dmõstref:vt.l.certũ.ff.si cer.pe.directe q vl idirecte nõ dñt clici oñdef suã volũtatẽ in actu hõicidii si volũt vitare irreglaritatẽ. ℭ Querit doc.an possit haberi hũ ordo põtificalr̃ sine ꝑsbr̃atu.i. an caracter epalis retineaf sine sacerdotio.doc.q sic:q ad sbaz e hũz caracteris e ordis. Nec ob.iste tex qr fateor q excõicatio nõ põt eẽ episcopalis sine ꝑsbr̃ali i mrĩa.d q i.c.i.ĩ.d cle.p sal.ꝓmo.lz ibi gl.teneat ꝯriũ e male. Oi h ẽ icidere i illõ dubiũz:an ordo epalis sit ꝑse ordo e ipmat caracterẽ.d q i ꝓhemio.vj. Canoniste cõir̃ q sic. Theologi ꝯ. Iã tenui q ordo epalis e presbyteralr̃ eẽnt idẽ q ad sbaz e caracterez:e h ꝓbãt iura antiq̃ p certo:sz hñ ẽ veꝝ q dignitas epalis aliq̃ ptãtem addit e ampliat ptãtẽ ꝑsbr̃alẽ:e si h teneas tunc gl. diceret verũ i.d.c.i. ℭ Uenio ad gl.gl.sup vbo cõsuluit:qr ꝑcedẽtes sũt lralés.op.q epĩ possint d iur̃ ꝯsulere ꝑncipib⁹.xxiij.q.vlt.pessimã.in fi. Nã clic⁹ põt dare cõsiliũ i gñe dicẽdo.fures tales puniẽdos:ar.v.q.vi.delatori.ff.d qõni.l.i.§.q qõnez. So.dicit gl.clic⁹ põt cõsulere gñalr̃:de iure q pena sit fur vl ali⁹ delinquẽs puniẽdus. Itẽ licite põt clici qrelaz de furib⁹ ciuilr̃ deferre.xxiij.q.v.nõ vos.e.ĩ.de homici.postulastis. Itẽ põt clic⁹ rñdere de fcõ furis e xtra iudiciũ rñdẽdo de iure:e idẽ no. Jo.iij.di.ois.qd itelligit hos.qñ crimẽ d pxio nõ iminet puniendum.de quo i spe.§.iudex.v.si.quid si iusta.e licet ille fur puniatur non imputatur clerico.ĩ.de homic.tua. Quandoque excessit fines consilij dicendo: malum est q hic eua/

dat ⁊ penitentiā adhibet in morte: ⁊ tunc est planū ꝙ talis est irregularis: vt hic. ¶ Glo. super verbo perquisit⁹. colligit ꝙ sufficit absentes requiri: licet peremptoriū ad eius notitiam non perueniat. ē. de cle. non resi. ex tue. cum si. ¶ Ea. glo. in ℣. ar. ꝯ op. ē. vt lit. nō ꝯte. c. qm̄. §. ij. Itē q2 non videtur contumax qui paruz audita voce preconis nō exaudiuit. ff. de in inte. resti. l. diuus. que est ꝯtri. So. ꝯtrium loquitur quādo reus non fuit citatus: vel fuit ⁊ statim venit: hic loquit̄ quando fuit citatus per remittentes ⁊ illicentiatus recessit: vñ nō mādat papa ipsum iterū vocari: ⁊ ideo dicit Inn. ꝙ ꝯtraria loquūtur vbi absens de culpa vel ꝯtumacia nō notatur. ad qđ vide no. de do. ⁊ ꝯtu. cuz dilecti. ad fi. ⁊ c. fi. ⁊. iij. q. ix. caueat. ¶ Querit glo. super ℣bo deliquisse. qualiter constat ipsos deliquisse. dicit glo. ꝙ relatione iudicis cui creditur. xviij. dist. in. de concilijs. donec probetur ꝯtrium. ē. de testi. a nobis. ¶ Glo. super verbo corporalez. querit quare hic eps̄ deponatur: respondet q2 presentiā adhibendo ⁊ auctoritatē prestando videt̄ fuisse causa mortis: vñ merito debuit deponi: q2 fuit homicida. de homici. significasti. de cle. pu. in duel. c. ij. lij. di. si quis viduaz. q2 non refert an facto vel consilio: seu aliter homicidiuz cōmittat̄: vt ibi dicit̄. Idez dicunt doc. in ratificatione homicidiū suo nomine cōmissuz: arg. de symo. sicut. ⁊ hodie melius probat̄. de sen. excō. cum quis. libro. vi. ¶ Glo. super verbo ministerio. colligit ꝙ quis non possit esse eps̄ nisi prius fuerit sacerdos. ď cle. per sal. pmo. c. vno. ¶ Glo. vlti. opp. ꝙ debeat dari coadiutor. vij. q. i. ꝗuis triste. So. hic loquit̄ quando propter culpam suaz factus est irregularis. Cōtrarium loquit̄ quando sine culpa quo casu dandus est ei coadiutor: per quez aūt detur: dicunt doc. dicēdum vt. J. de cleri. conin. c. vno. lib. vi.

## Inter dilectos.

Ab obtinēda dignitate repellitur vsurarius ⁊ publicus aleator. h. d. In pma decise factuz narrat. In scđa ibi. nos igitur. diffinitio que subdiuiditur in tres. In pma diffinit de petro. In secūda de bernardo. In tertia de cantore: ⁊ a ibi. pterea: tertia ibi. q2 ℣o. Casus. vacante quadaz precentoria cuius collatio spectat ad cantorem pictauień. Cantor predictus pmo contulit ipsam cuidam pe. Deinde audito ꝙ Pe. erat indignus contulit ipsam cuidam ber. orta inter hos questiōe super iure ⁊ titu. dicte dignitatis: questio fuit delegata quibusdam iudicibus: coraz quibus ambe partes dederunt petitiones suas narrantes d. ctaz dignitatē ad se spectare concludētes vt declaretur per eos singulariter quilibet ad se spectare: ⁊ vt aduerse parti silentium imponeretur: statuto termio ad exceptiones probādas: ⁊ ad incumbentia probanda. Cōparuit ber. ⁊ duas exceptiones ꝯtra personaz dicti pe. opposuit qui erat publicus vsurarius ⁊ alearius: propterea collatio ei facta vt indigno: nulla per hoc concludebat suam collationez tanquā idonee factaz validaz declarari: ⁊ iuridice factam: ⁊ aduersario silentiuz imponi: pars aduersa est confessa se mutuasse ⁊ lusisse publice: sed ad excusandum allegauit consuetudinez gallicorum: iudices delegati negociuz sic instructum transmiserunt ad sedem apostolicaz: ⁊ forte ꝓcessus vtriqz parti fuit data copia: ⁊ processui dato pe. fuit aliqua clausula addita per iudices delegatos. Tandez presentata pape copia processus per vtranqz partem: pars opposuit copiam processus dicti pe. fuisse falsataz: ⁊ ꝓbauit ꝙ quedaz clausula ibi posita in processu per ber. erat apposita false preter iudicuz conscientiaz: vnde corā sede apostolica ex dicto crimine vltra primo opposita: petiit silentium imponi super dicto beneficio tanqꝫ falsario: ⁊ vltra hoc ipsum de falso puniri: papa in hoc processu facit tria: cassat primo electionem de pe. tanquā de indigno factam: de ber. tanqꝫ secundo facta prima non cassata: ⁊ cantorem tanquam varium priuat potestate conferendi: mandans quibusdam executoribus vt de ipsa prouideant. ⁊c. ¶ Not. primo ꝙ ludus alearum

clericis est prohibitus. de quo. ē. de vi. ⁊ hone. cleri. c. clerici. ¶ No. scđo ꝙ delictum ludi aleaꝝ ⁊ delictuz vsure inhabilitant quez ad beneficia: non videt̄ tamen ꝙ collationem reddant ipso iure nullā: sed irritandaz. de ꝗ. J. dicet̄. ¶ Tertio no. ꝙ delictuz non alleuiatur ex consuetudine: excusatiōe aut palliatione: sed potius aggrauatione. ¶ No. regulam hic ꝙ vilibus ⁊ indignis porte dignitatis patere non debēt. ¶ No. ꝙ negatiua ad factuz certaruz personaꝝ cohartata probabilis est. ad hoc de ꝓba. tertio. de do. ⁊ cōtu. c. cum olim. ¶ No. ꝙ iudicibus creditur si sunt plures coraz alio iudice attestantibus de facto: vel non facto proprio. de quo. ē. de testi. cuz a nobis. hic in ℣. preterea. ¶ No. ꝙ non sufficit ad ꝯcludendum quez falsarium probare ipsum vsum falsis litteris: nisi probet̄ ꝙ scienter sit vsus: ⁊ probatur ignorantia eo ipso ꝙ falsitate ꝓbata ab vsu spōtanee desistit. ¶ No. vlterius ꝙ collatio post primaz inualidam non cassatam nō tenet. ¶ No. ex ℣. q2 vero penā conferentis scđo post primaz collationem inualidaz non cassataz: q2 priuari debet potestate conferendi: ⁊ est arg. ꝙ conferens indigno non sit ipso iure priuatus potestate conferēdi. ¶ Mi examinentur dicta doc. hec decre. aliqualiter est fortis in suo intellectu. Papa hic istuz absoluit a delicto falsationis lraꝝ quod dicebat̄ commisisse. Sed cōtra quia nō debet papa pronunciare super non deductone: super exceptione debet pronūciare puniendo. ē. de ordi. cogni. c. ij. ergo nec absoluēdo: ⁊ sic extra petita pronunciauit cōtra. c. licet hely. de symo. Sol. dic ꝙ papa ex plenitudine potestatis hoc fecit: inferior non potuisset: maxime q2 lis non erat cuz eo super hoc cōte. ſm Inno. ⁊ host. ⁊ bene. Vel absoluit ad finē vt non remoueretur a beneficio propter hoc: non respectu pene que non erat deducta ⁊ sic respectu finis ad quez opponebatur pronunciauit: ⁊ est de conne. xis. Vel intellige ꝙ non absoluit a falso: nisi quo ad finis questionis ciuilis de qua agebatur nō crialiter. ¶ Oppo. secundo ꝙ iste non debuerit priuari potestate eligendi sed ipso iure sit priuatus: q2 elegerat indignum. de elec. cum in cunctis. posses dicere ibi in eligendo: hic in conferente. ⁊ pene non sunt molliende. sed ampliande. de pe. di. j. pene. ꝫ quia de hoc dubiuz est an dicta decre. cuz in cunctis habeat locuz in conferente: vt ibi no. tenendo ꝙ locuz habeat. Rñdet Inno. ꝙ priuatur prima vice: vnde hic in tertia vice remanebat iste integer: ideo fuit necessaria priuatio: nam hic due fuerūt collationes. Goff. dicit ꝙ ipso iure est priuatus prima vice: sed hic priuatur in tota vacatione per sniaz pape: sed hoc non tenet glo. q2 dicit ꝙ ignoranter elegit indignuz. Hic Inno. attingit an agenti possessorio obstet exceptio criminis cū infamia: dixi plene. ē. ď accu. accedēs. vbi reuolui oia dicta. Concludit ꝙ agenti possessorio recuperande nō obstet. ē. de resti. spo. cū ꝗs. In petitorio dicit ꝙ nō obstat nisi opponat̄ ꝙ hereticus esset vel deponendus: secus si diceret̄ periurus. Si vero diceret̄ ꝙ esset coniugatus. Recitat opi. Jo. an. de hic remittit ad. c. ꝙ sicut. ď elec. dic vt ibi. Tertio vr̄ h ꝙ licet iste vsus fuerit falsis lris nō punitur: q2 nō probatur ꝙ scienter. Sz ꝯ de. c. falsarioꝝ. de cri. fal. vbi punit̄ ꝙ sciēter. So. dicit gl. si ⁊ c. ꝙ h logt̄ de lris iferioꝝ platoꝝ a papa. Ibi de lris pape ꝗ sunt de gr̄a: secus de simplici iustitia: eo. ti. c. penult. ⁊ istā so. tenēt h Jo. ⁊ Vin. ¶ Quarto op. ad fi. c. ⁊ vr̄ ꝙ postq̄ꝫ pma nō tenuit valeat scđa. Sol. ibi pma fuit nulla ipso iure: q2 fuit electa psona idigne: h ꝯ fuit irritāda: q2 ignorāter fcā fuit: vt dicit gl. ꝗ incipit vñ. ⁊c. ¶ Quero an agēti possessorio obstet exceptio criminis cū infamia: dic ꝙ nō: nisi si opponat̄ ꝙ est heretic⁹. de resti. spo. in lris. ⁊ c. Item cum ꝗs. Secus si agit petitoriū amissum bñficiū repetēdo obstat exceptio: sicut talis que inducit priuationem bñficij propter crimen: q2 heretic⁹. Idē si est sniāliter priuatus bñficio. viij. di. quo iure. xxiij. q. vj. c. i. ⁊ ij. Secus si aliud crimen opponatur vt ꝙ sit adulter: periurus: symoniacus: de alio beneficio non admittitur exceptio: qua talis

probata nō relevat excipiētem. de offi. dele. cum contingat. cū
concor. q2 e si pbaret: tūc non pbaretur per modū exceptio
nis: vt in c. cum dilectus. de ordi. cog. vide qđ no. de elec. an
dna. Si opponit ei q2 cōtraxit matrimonium: qdam dicunt ex/
ceptionem admitti: q2 ipso facto renūciauit. Jo. an. remittit
de elec. q2 sicut. et 3 q2 est admittenda ex quo agit petitorio.
vide de renunc. sup hoc. de resti. spo. accepta. Nō ob. q2 cui
datur actio fortius exceptio: q2 hoc est verū qñ modus agē
di pportionatur nature exceptionis: hic nō pportionat: q2
exceptio datur ad repellēdū nō ad impugnandū. Item hz
locum qñ de eodē agitur et excipit vt pter rem familiarē:
sed hic qñ actio datur ad recupationem rei familiaris et ai/
ter vult excipere exactionem ad vindictā cōpetentē vbi re
gula illa locum nō hz. Jo. an. remittit ad decr. q2 sicut. de ele
ctio. et qđ ibi scribit compo. et dicit tenēdam primā ptem q2
agenti petitorio talia crimia obstent. Nec ob. q2 crimen non
punit si pena sit in repellendo. ¶ Venio ad glo. et oppo. cū
pnia: vt q2 pter hoc nō debeat iure suo priuari. xxxv. di. c.
i. Si se vult corrigere eo q2 fuerit vsurari⁹ vl aleator. xl viij.
di. c. i. So. in obtinēdo si vult se corrigere nō punit. In obtē
to iā secus: q2 id vitiose hz. vñ non liberatur nisi dispēsatur:
vel dimittat: q2 dicit glo. solum epm dispensare. de q̄ de vsu
ris. c. preterea. ¶ Glo. ij. q̄rit. quāta est hec vsura recipere
xij. q. ij. dicit glo. q2 hec vsura centesimā extendit: q2 illa i an
no sorti comparatur et adequatur. C. de vsur. l. eos. ff. de con
di. indebi. l. si non sortem. Hec vsura vno die posset exce
dere sortem. ¶ Querit glo. iij. an liceat pro conuiuio lu
dere. dicit glo. q2 sic. ff. de alea. l. q2 in cōuiuio. phi. dicit h ve
rum in laicis: secus in clericis qbus nō licet facere conuiuia
xxiij. di. nō oportet. et c. nō liceat. Gof. dicit idē de laicis nō
sociis qbus etiam nō licet cōuiuia facere preterq̄ ex intentio
ne charitatis. C. di. cōuiuia. Cōuiuia vero pauperū licite fi
unt. xlij. di. si quis. ¶ Glo. sup verbo pcurauerit. in prin. lit
teralis. vsq ad §. sed cōtra. oppo. q2 desistētia ab vsu lrārū
nō excuset a crimie falsi. ē. de cri. fal. ad falsarioꝝ. So. cōtrariū
loquit in lris pape et preiudicialib⁹. s. gratiosis: nō de iustitia
vt c. ij. c. pe. quas quis diligēter dz preuidere: hic in lris alio
rum inferiorum: vñ desistens post cognitā falsitatē licite de
sistit et nō punitur. Item est aliud differens: q2 deprehensus
ibi tradit curie seculari: qđ secus est in aliis. Vel intellige vt
ibi q2 vnū erat latēs et fecit qcqd potuit vt desisteret. ¶ Gl.
super vbo postmodū. oppo. q2 secūda collatio fcā post pri/
mā de indigno valere debuerit prima exñte nlla. de elec. bo
ne. et c. cōgregato. So. dicit glo. si prima collatio nō est nul
la: sed irritanda nō valet secūda collatio prima nō cassata: sic
potest intelligi hic. Si collatio prima est nulla: et secūda fiat
post primā factā ab eodē q. primam scīēter fecit nullam nō
valet adhuc secūda: q2 cōferendo indigno est priuat⁹ potesta
te cōferēdi: et cōsequenter ex ptātis defectu nō valet secūda.
de elec. cum in cūctis. et c. vinton. et c. scriptū. Nec ob. pdictū
de iur. pa. illud. et c. cum laici. q2 ibi loquit qñ prima erat om
nino nulla. q2 facta de re nō vacāte: ideo valuit secūda. Itē
loquitur in pñtationibus in qbus licet variare. Sed huic ob
niat: q2 hic nō fuit priuatus ipso iure: et sic sciēter nō cōtulit q2
gl. fatet: ideo alia. s. subsequens super vbo irritam. in antiq̄
erat sic. ¶ Capio glo. sup vbo irritam. et quero an secūda
electio sit ipso iure nulla prima nō cassata. glo. dicit q2 nō. q2
secūda prima nō cassata fieri non dz. Itē dato q2 prima erat
nulla: q2 functus erat suo officio eligēdo illō. P. Itē quia
precentoria nō vacabat: et sic nulla fuit secūda electio. de quo
de cōces. prebē. c. ij. dicit q2 nō valet secūda: q2 functus offi
cio: licet prima sit nulla: vel secūda fuit facta de nō vacante: et sic
redit ad primam. Sed videt q2 secūda collatio valeat post
primam irritandam: sicut valet secunda stipolatio post pri
mam exceptione elidendam. ff. de verbo. ob. l. qui vis. et l. si
ben. ¶ Eadē glo. nō solum. dic cōtrariū loquit in stipulatio
nibus ad eundē finem tendētibus in qbus multiplicatio im
peditur pter defectum interesse: ideo si prima est valida et

exceptione nō elidibilis nō valet scda: q2 interest vt valeat: h
in collationibus cōtrantibus que repelluntur pter incōpati/
bilitatem et cōcursum: q2 duos sponsos ecclesia habere non
potest: ideo stante pma qūq irritanda: scda repellit: et hoc te
ne qcquid dicat Jo. an. qui dicit q2 ibi loquit in stipulationi
bus que regulāt ex cōsensu partium: hic in electionibus que re
gulantur auctoritate iuris: et idem est in pūsionib⁹. ff. ad mu
nicipa. l. ordine. et ff. de pac. l. ab emptore. ff. ad turpil. l. i. §. i.
ē. de elec. publicato. ¶ Oppo. ea. glo. q2 electio secūda fa
cta pma nō cassata: nō sit nulla: sed cassanda: et sic apparet q2
valeat: vt in c. cōsideramus. et c. auditis. So. dicit gl. q2 ibi
facte fuerāt electiones a diuersis partibus seu personis: hic
ab eisdem qui nō potuerunt variare: vel hic ab eadem q̄ erat
eligendi ptāte pñata. Tu dic q2 ibi cassare stat improprie: vt
ibi no ad hoc vt iij. nō pte. accedens. Videt q2 cōferens indi
gno nō sit pñatus ptāte cōferendi cum cōtrariū presupponit.
ē. vt hic est casus: q2 ipm priuat papa in fine. So. reuerten
do ad pcedentem glo. dicit ipsa pter finem: q2 hic ignoran
ter cōtulit: q2 factum nō erat notorium. Tu dic fm Inno. qui
dicit hic duo vba satis notanda. Quādoq electio prima est
funditus nulla: nec ex vi electionis tenens hz aliquam aucto
ritatem vel aliquem colorē tenendi: et tunc secūda post illā
non cassatam factā valet: vt in c. auditis. de elec. Quandoq
hz aliquē colorē et auctoritatem tenēdi: et secūda facta post
illam nō cassatam non tenet: vt hic est casus: q2 opz q2 hic color
cesset. Ex his infert q2 per hoc intelliges solutionē: q2 si iā
pma electiōe publicata de inhabili fuit facta secūda: q2 nō vz
secūda: licet prima sit nulla: q2 illa publicatio dat colorem quē
dam ipsi electioni vt cum opz q2 anteq̄ ad illam pcedatur
ille color cesset. Si autem prima nōdum esset publicata: pri
ma fundit⁹ existente nulla valeret secūda. alleg. de elec. cū
terra. et de re iudi. cum olim. et de elec. cū in cūctis. §. pe. Nō
video quem colorē det sola publicatio. Ex his infert secun
do q2 prima electione nulla cōfirmata fiat secūda illa nō cas
sata: nō valet secūda: et hoc verum siue prima cōfirmatio fue
rit facta bona fide: siue fraudulēter: dūtamen sit valida con
firmatio. Nā facta cōfirmatione non vacat ecclia: imo obedi
endum est cōfirmato qui iuste possidet. Idē si non possidet.
de cōces. prebē. post electionem. viij. q. iij. nōne. ff. de acq. pos.
l. iuste. quasi valeat tuitione iudicis etiam si nō iuste. ff. q2 cū
fal. tuto l. i. §. pōponius. de elec. cum dilecti §. si. ¶ Nota
q2 Innocen. ex his concludit q2 colorata possessio impedi/
at potestatem ordinarij in conferendo: nisi prius precedat
cassatio: et hoc contra opinionem illorum qui dicūt disposi/
tionem. c. cum nris. de cōces. prebē. nō hēre locū in ordina
rio: sz solū i delegato pape. de q̄ ibi plene no. i. c. lras. c. ij. Et si
dicas q2 ex q̄ est electio nulla: nō vz cōfirmatio. Rñdet q2 sol
tem dat colorem tenēdi: a quo priuari nō dz non vocatus. ff.
que sen. sine ap. rescin. l. i. §. item cū ex eo. de ma. et obe. inter
quattuor. et sicut administratio est sibi cōcessa per cōfirmatio/
nem: ita dz sibi tolli per cōfirmationē. de re. iur. c. i. de quo. ē.
de resti. spo. in lris. Ex his infert tertio idem esse vt non va
leat secunda prima nō cassata: qñ aliud interuenit q2 vice ha
beat cōfirmationis: vt si alicui est assignatum bñficium per
illum ad quem spectat: et inductus sit in possessione cum de
bita et cōsueta sollēnitate. de cōces. prebē. c. i. et c. q2 diuersita
tem. et c. cū nostris. et c. se. et c. lras. sit actus bñis in se inclu
sam cōfirmationem et electionem: vt est casus hic: et de cōces.
prebē. post electionem. Nam hic collatio hz i vno cōstructu
in se inclusam confirmationē: vt no. Inno. ē. de app. dilect⁹.
de quo dic vt in dicto. c. post electionē. Ex his infert quar
to. q2 si constaret electionem seu prouisionem factam eo tem
pore quo ad alium esset ius prouisionis seu electionis per la
psum temporis deuolutum: quia tunc non obstante tali ele/
ctione seu confirmatione potest is ad quem deuoluta est po
testas post lapsum tēporis procedere ad electionē: de sup.
negligen. prelatoꝝ. c. fi. Idem si constat factam esse ab illo
qui nullum ius habebat. de re iudica. cum Bertoldus. nisi

confirmatio esset facta vocato eo ad quem ptinet electio seu prouisio: sine eo sciente et tacente: quia tunc bene nocet. de re iudi. quum. Nec ob. de excel. pbe. post electione. vbi deuoluta potestate de archiepo ad capitulum: no valet electio capli no cassata electione archiepi: quia ibi no dicit deuoluta esse potestas eligendi ab archiepo ad capitulum: ex aliquo q excessiones archiepi precessissent: sed ex eis que postea ptigerunt: quia electus no erat debito mo psitatus caplo: et ppter renunciationem et abiurationem postea subsecutam: adeo no valuit electio fca a capitulo pma no cassata et facta nondum deuoluta potestate: obstat tn quandoque exceptio etia post pfirmatione: vt no. sup. e. ¶ Quero an si ptinget hntes ptatem eligendi vel puidendi a sede aplica eligere indignu: et sic puari ptate eligendi hac potestas deuoluit ad papa: an ad ordinarium. dicit Inno. q si auctoritate pape est facta prouisio nulla de notorie indigno: vel quia pt formam mandati secunda facta iur ordinario no valet: quia nunq a papa vel delegato suo deuoluit ptas ad inferiorem: quia no apparet iure scriptu: et sic denegandu. de concess. pben. qa diuersitate. et quia indignu est ex quo papa reuocauit puisione: vel alis delegauit ad inferiore ptatem reuerti sine licetia pape: de postu. pla. bone. ij. §. nec liceat. de offi. dele. q trasiatione. cum si. vbi electio tunc non prestat impedimentu: sed sola delegatio et ad supiorem puisionis reuocatio: ar. s. de prebe. inter cetera. et quo ad locu vbi exit reuerti debet ptas delegati. de offi. dele. sup questionu. §. porro. Alij dicut et forte melius q si mandatu est nullu vtpote subreptitium: vt puideatur indigno impedit ordinarij electio. Ide si puideri mandet sub pditione: et tunc extat pditio de quo de presump. c. fi. Secus dicut si mandet puideri illi cui non potest puideri sine dispensatione ppter irregularitatem vel defectu: non ppter crimen: tunc enim puisio intacta reuertit ad delegante: quia pmo casu omnino mandatu est subreptitiu nec dispensare potest. In scdo verisimile est q qui pcessit pmum pcedat et accessoriu. s. dispensatione. de re iudi. cum olim. §. nos igit. et dato q ptas no reuertat ad delegate: potius reuertitur ad alios delegatos simile ptatem hntes in ecclesia: q ad ordinariu collatorem: alleg. de R. p. c. capitulum. facit de pces. prebe. cle. i. Alij dicut q reuertit ptas ad ordinarium electione existete nulla. de prebe. de multa. Dicit Io. an. q hi ad quos spectat ptas puidendi psit de iure com. vni eligere: ex quo vacat ecclesia: vbi hi quibus est pmissum nihil egerint vel comissio est subreptitia: nisi p interdictu eis factu vel alio modo pstet q superior hac vice ptatem sibi voluerit retinere: arg. s. de elec. innotuit. §. fi. de prebe. inter cetera: quia non est verisimile superiore perpetuo velle impedire puisionem: imo eius est intentio vt cito puideat periculosis vacationibus ecclesiaru: vt de elec. nec pro defectu. et c. quia propter. Compos. de R. p. cum capitulum. dicit se defendisse tempore Inno. scdi: q qntucuq de causa collatio executoris sit nulla no impedit potestas ordinarij collatoris: sicut dicit de electione. s. de elec. auditis. nisi in litteris sit verbum reseruamus: demum dicit hoc verius q impeditur: dummodo sit in litteris pape verbum reseruamus. Item si nome eius pro quo scribit no est in litteris: dicit omnes concordare q nihil potest circa beneficium ordinarius: etia si executor prouideat indigno. Ad id quod dixi de electione rndet per id quod dixi sup. Recitat Io. an. q Compo. in decre. capitulum. de R. p. dicit quedam verba que iungo cum dictis Io. an. et habetis veritatem. ¶ Si querit nunquid puato executore ptate pferendi et pstet puisionem eius nullam: an redeat ptas ad papa: an vero ad ordinarium: dic tria verba. Si papa vltra puisionem apposuit aliqua verba reseruantia: et in quibus reseruat potestate sibi conferendi: vt quia apponit in litteris reseruamus vel similes: tunc pcedat prima opi. quia indistincte reuertitur ad papa. Si vero no apposuit talia verba: et tunc si papa concessit puisionem executori no sub noie certe persone: vt quia simpliciter mandauit q prouideret de bnficio: hoc casu dicit q indistincte reuertitur ad papam. Si vero mandauit certe persone prouideri: et illa non tenet ppter defectum persone vel rescripti: et tunc reuertitur ad ordinarium sm Compos. et bene. ¶ Querit hic Hosti. qd si copromissarij eligunt indignum: an deuoluatur electio ad papam: an an capitulum: dicit q ad papam: quia tota capitulum deliquisse vel neglexisse: dic si deliquerunt copromissarij secus quod no. de elec. si copromissarius. lib. vi. Si sunt negligentes pcederet quod dicit hosti. quia ptas deuoluet ad papam: quia negligentia eorum pot electoribus preiudicare qui non excusant: quia per alios negligentes no fecerunt: sed dolus non nocet: per no. vt lit no pte. c. i. ¶ Ultima glo. querit an sit ptate priuatus hac vice. i. in vna puisione: an in vna vacatione: dicit glo. q in prima puisione: vnde sibi quibus de tur ptas inualide eligerunt: adhuc posset eligere isse primus. de elec. cum vintonien. Inno. ptra quia ex quo papa reuocauit ad se puisionem vel alij delegauit inferior se intromittere no potest: vt dixi. s. in glo. prima. et c.

# Accedentibus.

Abbates de matrimonio cognoscere: publicas pnias iniungere: indulgentias concedere non possunt: nisi hoc specialiter eis pcedat. h. d. Primo ponit episcoporum querelam: cum scdo puidet. ibi. volentes. ¶ Not. quedam hic expresse que sunt episcopalis dignitatis cognoscere de causis matrimonialibus publicas pnias iniungere. indulgentiarum litteras concedere. et ene hene menti de publica pnia: quia priuatam potest quilibet sacerdos iniungere. Dicit doc. q romana curia habet hoc de psuetudine q causas matrimoniales delegat episcopis: et si alios adiungit ponit clausulam q si no omnes tu frater epe. et c. ¶ No. q ea que sunt epalis dignitatis sunt ei inferioribus prelatis pcessibilia puilegio: et psibilia prescriptione: hoc dicit tex. iuncta gl. Et sic no. q abbates ex puilegio psit illa que sunt epalis dignitatis. ¶ No. q qlibet suis terminis dz ee contentus: alleg. gl. pcor. Attendite declaratione doc. ¶ Querunt de vulgato dubio. s. an electus et pfirmatus in epm non psecratus maxime no presbr possit pcedere litteras indulgentiarum sollennium: arguunt aliq q sic: quia hoc pcedere est iurisdictionis: ar. g. s. de pe. et remis. c. q aute. sed confirmatus recipit in pfirmatione iurisdictionalia. s. de elec. transmissa. ergo et c. In ptrarium quia hec videtur epalis dignitatis vt hic: et sic ordinis: quia pcedunt ex ptate clauium: et per eas pene eneruantur. s. de pe. cum ex eo. ergo cum talia no imprimant nisi in consecratione: vt. d. c. transmissam. g. et c. Hosti. et c. pcludit q electus confirmatus no psecratus: maxime no presbyter no potest talia litteras concedere: sic nec epo qui renunciauit epatui: q ceterum iurisdictione. de ordi. ab epi. qui epi. renu. c. i. Nam per tales eneruantur pnie: vt. c. cum ex eo. s. de pe. et remis. sed eneruare penitentias pendet ab ordine. g. et c. Ite dicit q si aliquis epo descendit ad ecclesiam talis confirmati de licentia illius poterit dare indulgentias suis subditis: sicut et illos posset ordinare: vt pz de elec. c. suffraganeis: dicit hosti. q indulgentias dare est mixtu quid. s. iurisdictionis et ordinis. s. q partim accedit ad ordinem et partim ad iurisdictionem: fatet tame q consuetudo hz q electi confirmati: etiam non presbyteri talis litteras concedunt: q qualiter faciant dicit non videre. Io. talis consuetudo irrationabilis est: quia fori penitentialis hoc sacerdotalis est dare indulgentias cum relaxentur penitentie: hanc opi. sequitur Fran. dec. in. c. at si clerici. de iudi. et plus dicit q etiam si sit psbyter non potest. Mouetur quia hoc est ordinis episcopalis non simpliciter sacerdotalis. vt hic ergo et c. Idem dicit de benedictionibus fontium infirmorum et similium. Mouetur franc. q in omni loco vbi canones de hoc loquuntur: conceditur semper per papam episcopis ista potestas. sed eps dicit consecratus. alias dicit electus. s. de reli. do. cum ibi no. ergo et c. Preterea licet psbyteri possent indulgentias concedere. tn ex eo q est electus in epm et confirmatus no pot etia id q vt psbr poterat. ar. s. de elec. q sic. vbi electus in archiepm no pot qd poterat an vt eps: ita remanet in effectu q eps electus pfirmatus nondum psecratus: etia psbr no potest in-

dulgētias ɔcedere. No. ob. c. ij. de trāsla. vbi dicit q̄ epalis dignitas nil addit: q2 illud verū quo ad vinculū monasterij spūalis. Nec ob. hec decr. vbi dr̄ q̄ talia p inferiores pscribi pñt: q2 loquit̄ in habilib9 qui pñt psbr̄ale offm̄ exercere: sed ɔfirmati in epos id nō pñt. Jo. an. vt in ɔria ɔclusiōe remanere. s. q̄ possit virtute ordis sacerdotalis: iuncta ptāte iurisdictionali epali: e sic q̄ hēat subiectos: e hec q̄ regl'a. c. q̄ sicut nō semp ɔcedit: nec semp est vera: sed tñ restringēda est ad casuz. de quo ibi. s. ad electionē in archiepz qui nō recipit palliū: sz electus in epm: hñ pōt que poterat vt psbr̄: als sequeret̄ q̄ si electus in epm celebraret nos ɔfirmaret sacramentū qd est absurdū: ideo dicit q̄ tz ɔcessio indulgētie virtute ordis psbr̄alis iuncta ptāte iurisdictionali. Qui teneat q̄d placet. Ex his pz qd iuris de caplo vacāte sede: qui si est ordinis nō deuoluit̄ ad caplm: si iurisdictiōis tūc sic: de hoc per archi. de pe. e re. romana. lib. vi. de here. cle. j. in glo. que incipit hec lr̄a. ¶ Quero an abbates hñtes ex puilegio insignia pōtificalia possint exercere ea q̄ sunt pōtificalis dignitatis. doc. q̄ nō: q2 lz haberēt abbates ex puilegio ptātem ea deportādi: tñ nō hñt pōtificalis ordinis: vt. s. de priui. vt apostolice. lib. vi. sup. ij. glo. ¶ Ultimo q̄ro p supposito q̄ non possit iste eps ɔfirmatus nō sacerdos dare indulgētias: an poterit hoc alij cōmittere: vt q̄ sicut alij epo sicut sibi dat licētiam ordinādi. s. de elec. suffraganeis. vbi de hoc fm hostiē. ¶ Glo. ij. oppo. q̄ inferiores epis cognoscāt de causis matrimonialibus. de ɔsan. e affi. ex lr̄is. So. ɔriuz pcedit. de cōsue. vel spāli ɔcessione: vt hic in fine dr̄: hic de iure soli epi cognoscunt. ad hoc de pscrip. auditis. Doc. hic enumerāt ea q̄ sunt epalis ordinis que hñtur in. c. epis: alie. in glo. Dicunt doc. dādo bonā doctrinā: q̄ quedā sunt que annectunt̄ tātū ordini epali: quedā tñ dignitati epali annectunt̄: prima sunt ɔsecrare virgines vel altaria: crismare: ordines cōferre vel similia: e ista nec ex pscriptione: nec ex puilegio vel alio iure pñt inferioribus cōpetere. de cōse. eccle. vel alta. aqua. e. s. de cōsue. quāto. nisi forte papa ex puilegio cōcederet alicui: q̄ tñ non de facili facit fm doc. scda sunt instituere e destituere cōmendare animas ad ordines dare. de tempo. or. cū nullus. In hoc fuit sibiipsi ɔrius host. q2 sup tex. tenuit q̄ nō possent pscribi hec insignia. ad h vide no. per Joā. an. in. c. felicis. sup verbo pontificali. lib. vi. de cēn. in nouella. Grauiora examinare vel diffinire sine epo: vel epalia insignia deferre: vt ista mitra e anulū: talia hñ possunt queri priuilegio: aut pscriptione. de offi. archi. cum satis. de cle. peregri. c. fi. de offi. archi. ad hec. Quātum ad ius instituēdi an inferiori possit cōpetere: recurrendū est ad no. in. c. cū satis. e. ti. in fi. ¶ Quero an priam publicā iniungere spectat ad solū epz. glo. dic q̄ sic. l. di. in capite. hoc dicit Jo. an. verum in illa sollēni. de qua loquit̄ tex. ibi. ¶ Glo. vlti. querit que sit alia cā legitima qua possit hoc abbatib9 cōpetere. dicit glo. puta si est cōsuetudo legitima. s. de offi. archi. c. fi. Idem si per scripta antiq̄ apparet q̄ monasteriū a principio fuerit sic fundatuz: arg. de reli. do. cum venerabilis. s. de censi. ɔsto. fm Host. q dicit etiā q̄ nō credit institutionez auctorizabilē competere abbati. de quo de offi. archi. cum satis. e sic que sunt ordinis epalis non possunt cōsuetudine queri.

d Ilectus. Ad reuelandum peccatorē in pnia confessuz sacerdotes vrgeri nō debent. h. d. In prima ponit querelaz. In scda prouidet exp'ssa causa. ibi. quia igitur. ¶ No. q̄ inferior epo potest acqrere in dioce. ptātē excommunicandi vel interdicēdi. de quo de foro. compe. cum contingat. ¶ Scdo no. pbr̄m compelli nō posse ad reuelāduz furem in pnia confessum: e hoc verum nisi fieret de licentia cōfitentis: q2 tunc hoc liceret: vt de symo. nemo. e de adulte. significasti. ¶ Ad intellectū decre. quero qui sunt isti rectores fraternitatis. dic q̄ sunt quidam rectores clerici qui habēt potestatem super cleruz sicut sunt hic super consortium sancti petri: e in eum iurisdictionem habent. Uenetijs dicū-

tur prepositi consortij: e dicit Jo. an. q̄ solēt esse. xij. vel. xiij. ¶ Glo. j. opp. q̄ quis compellatur ad reuelādum furem. s. de fur. qui cum fure. glo. remittit ad ibi no. e ibi vidisti. Goff. tñ dicit q̄ quāq̄uā quis peccet nō indicando furez: tamen ad id cogi nō potest. ¶ Querit gl. de ratione: dicit q̄ quia nō compellitur ad indicādum furem de iure ciuili. ff. de preseri. ver. l. solent. Item q2 cōfessuz in pnia publicans graui pena punitur: q2 opz ipsum per mundum peregrinari: fm tempora antiqua. de pe. di. vi. sacerdos. hodie vero deponi debet: e in monasterio detrudi. de pe. e re. omnis. ¶ Querit glo. an ille sacerdos qui nō faciebat alterum qd precipiebat fit interdictus: videt̄ q̄ sic. xj. q. iij. sententia. In ɔriuz videtur q2 nesciebat furtuz illud vt homo. s. de offi. or. si sacerdos. sed vt penitentiarius sciebat e dei vices sustinebat: vnde erat maior ipsis rectoribus. xciij. di. c. vlti. e quia legatione fungebat̄ dei: e sic nō poterat ipsum excommunicare. de ma. e obe. cum inferior. Item q2 talis snia cōtinebat intollerabilem errorem: vnde nō tenuit. s. de sen. excō. per tuas. pro hoc q2 papa nō dicit q̄ absoluatur q̄ faceret si teneret snia: sed dicit q̄ desistant a grauamine facti. Item q2 iniquū erat q̄ redderetur furtum quod nō recepit interdictum erat nullum quo ad vtranq3 partez precepti. Item quia sub conditione fuit latum interdictum e pendēte conditione pape fuit conquestus quod cōqueri hz vim appellationis: e sic suspenditur interdictum sicut excōmunicatio. de ap. dilectis. e. c. preterea. Dicit hosti. q̄ magis placet q̄ prius est dictum. Et si interrogetur vt testis pōt sua salua cōscientia respondere se nihil scire si sciat hoc vt deus: nō vt homo: fz hosti. e Pau. Et dicunt quidam q̄ nec etiā poterit excōmunicari a papa. de hoc de offi. dele. studuisti. q2 papa est generalis vicarius christi: e hic spūalis: e sic ē maior papa. c. pposuisti. ¶ Oppo. glo. vlti. q̄ compellit̄ restituere furtum. de iudi. q2 vero So. ɔrium loquit̄ quando quis scienter recepit rem furtiuā: quo casu succedit in vitium: hic nō receperat rem furtiuam: e sic nō successerat in vitium: vt. d. c. q2 vero.

d Ilecta. Hec decre. in se notabilis ē: tuz ppter sextum etiā ppter vnam glo. Inn. hic valde notabilē: e est ppter hoc valde nominata: e h intendit decre. in piudicium plati nō possunt subditi singlares erigere signa collegij. h. d. Prima pars ponit querelā. Scda dat iudicem. ibi. discretioni vestre. ¶ No. primo q̄ clerici vt singuli ad superioris preiudicium ppria auctoritate nō habent potestatem se erigendi in collegium vel in corpus. ¶ Scdo no. q̄ eo ipso q̄ plures vt plures simul cohabitant: iure collegij non cēsentur aut corporis. ¶ Tertio no. hic aliqua signa cognoscendi corpus aut vniuersitatem qui habent sigillum cōmune vl' nomen pportionabile vniuersitati vt caplm. ¶ No. vlterius q̄ femina potest clericis pesse e clericos hēre subiectos. Alia notabilia nō hētis hic que nō essent de sc clara. ¶ Or veniamus ad declarationē decre. istius que habet materiaz q̄tidianā: e venio ad glo. ad quam reducit tota mā e quero cum Glo. i. an plures eo q̄ plures in vnum locum congregati etiam vt ibi moram faciant sint vnum corpus. dicit gl. q̄ non: vt hic patet. Nam isti clerici eccl'ie lateran. erant plures e subiecti illi abbatisse: e tamē non faciunt vnuz corpus: per quod dicit glo. q̄ vnuz actorem constituere non possent. ff. q̄ cuius scz vniuer. l. i. §. i. Ad cuius declarationez dicit gl. q̄ corpus sumitur multipliciter: quandoq3 pro fidei vnitate vt ecclesia fidelis: que sumitur pro congregatione fideliuz appellatur vnum corpus. s. de summa. trini. c. ii. e eius caput est xp̄s. iiii. q. iiii. eughertrudam. Ita q̄ alter alterius onera portet. l. di. ponderet. Item collegium siue vniuersitas dicitur vnum corpus cuius prelatus dicitur caput. de his que fiunt a prela. sine consensu capituli. nouit. e tale corpus potest habere sigillum. s. de app. significante. Itez dicitur corpus quod vno clauditur spiritu: vt homo lignū aial. Itez di corpus qd hz ptes integrales seu coherētes: vt domus. Itez dr̄

corpus qd hꝫ ptes distantes: vt pplus grex. ff de vsuca. l. rex
mixtura: adeo qꝙ ptes et ptes cōsiderate censent diuerse ab
ipso toto integrali: ꝛ ideo si petat corpus hñs partes itegra
les lata snia ꝯ petentē pōt petere ptes ipsas: vñ si peto domū
postea potero petere tegumēta vl lignū: puta cū fuerit disso
luta ꝛ nō obstat exceptio rei iudicate: secus si peto totum qd
hꝫ partes sepatas: vñ si peto gregē postea nō potero petere
pecudes de grege. ff. de excep. rei iudi. l. si qs cum totū. §. itē
si quis argentū. Et est rō q per ptes possuꝫ puenire ad totuꝫ
in grege: sꝫ per ptes domus nō possuꝫ puenire ad totaꝫ do-
mum: sm doc. Item dicit glo. qꝙ epꝯ cum caplo facit vnum
corpus cuius caput est epꝯ: cum clero tñ dioce. vel ciuitatis
nō facit vnum corpꝰ. de testa. reqsisti. sic ꝛ hic abbatissa cum
istis clericis nō facit vnum caput: ꝛ isti nō faciūt vnuꝫ corpꝰ:
qꝛ neutro de pdictis modis inuicē ꝯglutinant. ¶ In fi. dec
glo. Inno. attingit hic dictā materiā: ꝛ ponit glo. magnam:
ꝛ posset iungi cum eo qd ponit. Ꝯ. de offi. ordi. cum ab eccle
siarū. ꝛ. Ꝯ. de symo. dilectus. ꝛ J. de sen. excō. nouerint: tñ ob/
missis alijs recitādo glo. quam hic ponit reducā dcā eius q
ponit ad octo mēbra. Primo enim erit videre q regrūtur
ad hoc vt plures possint se erigere in collegiuꝫ. i. ꝯstituere.
Scdo quotuplex est collegiū. Tertio an qs necessitet de iu
re ad existēdum de aliq collegia in vita. Quarto an de iure
qs possit esse de pluribꝰ collegijs. Quinto an exiens de col
legio vel vniuersitate debeat hic aliquā ptem bonoꝝ colle-
gij vel vniuersitatis. Sexto an res taliū collegioꝝ diuidant
inter abētes. Septimo qualr se appellare debeāt sic colle-
giati. Octauo an supior possit inhibere vel destruere colle-
gium. ¶ Circa primū dicit hic Inno. ꝛ alij eum sequentes
qꝙ pmo regrit qꝙ sint alicuius pfessionis vel negociationis:
vel artis: vel alicuius pietatis: vt grāmatici: pistores: macel-
latores: legiste: canoniste ꝛ silēs: alle. Ꝯ. de of. ordi. cum ab ec
clesiaꝝ. Reqrit scdo qꝙ faciāt sibi rectorē. i. vnū caput. Itē
qꝙ hēant cōem archā ꝛ cōe sigillū: vt est dcm qꝙ istud corpus
vniat ppter aliquē finē bonū vel ppter aliquā causaꝫ appro
batā: hec ē pma opi. Alij dicūt qꝙ tot nō requirant: sꝫ sufficit
nuda coꝝ volūtas tacita vel expssa: dūtamē faciāt ex aliqua
cā honesta ꝛ iusta: ꝛ a iure pmissa: etiā dato qꝙ rectorē nō fa-
ciant: vel archā vel sigillū nō hēant: qꝛ hec videnṫ potius si/
gna extrinseca collegij: qꝫ de esse collegij. Iustā aūt cām ap
pellat Inn. si faciāt ad defensionē iustitie vel alioꝝ: vel vt ne
in suis artibꝰ fraudes cōmittanṫ. Reqrit etiā qꝙ hēant aliqd
nomē: ꝛ cōter a fine artis: vñ dr societas sartoꝝ cerdonuꝫ: ꝛ
similia. Iusta est etiā cā pietatis religionis vt collegiū pau
peres visitātium vel elemosynas facientiū: vel frustratoꝝ vt
sunt isti qui cā pietatis in bononia vadūt post illos qui iusti
tianṫ vel iuuantiū oppssos: hec patēt ex diffinitione socieᵗa
tis que est pluriū corporū inter se distantiū vno noie ei depu
tata collectio: probanṫ etiā pdcā in. l. i. ff. de coll. illi. vbi oīa
collegia que eriguntur cā pietatis sunt approbata: dūtamē nō
faciāt malū sub noie boni: vñ dicit destruēda collegia malū
faciētia: lꝫ sint erecta sub noie boni: vt in. l. fi. ff. de colle. illic.
An aūt auctoritas supioris reqrat: dic quedā sunt que hñt
necesse simul ꝯuenire ppter ptē suā: vt sartores ꝛ silia: ꝛ tūc
nā requirit supioris auctoritas: qꝛ a iure auctoritateꝫ hñt: ꝛ
sunt a iure approbata: vt. l. i. ff. qꝙ cuiusqꝫ vniuer. ꝛ. l. oibus. ff.
ad trebel. l. fi. C. de iur. om. iu. Quedā sunt plures vt plures
qui nō hñt necesse simul ꝯuenire: ꝛ tūc reqrit auctoritas su-
perioris: vñ dicit qꝙ si alique ciuitates vel aliq barones q nō
habēt multū simul ꝯuenire sine superioris auctoritate. ad h
. l. fi. ff. de colle. illi. vbi in. l. greca pbibet collegiuꝫ sodaliū.
¶ Sꝫ ꝯtra pdicta op. vr qꝙ hoies cuiuscunqꝫ pfessiōis pro
pria auctoritate nō possint sibi ꝯstituere collegium: cuꝫ colle
gia fieri nō debēt absqꝫ auctoritate senatuscō sulti vel princi
pis: vt. l. i. ff. de colle. illici. So. dicit Inno. qꝙ aut plures vo-
lunt ꝯstituere collegium p aliq iusta cā: qꝛ multa facere ha-
bituri sunt simul: puta ad defendendum iustitiā suā: ꝛ ad de
fensionē alioꝝ ne in officijs suis fraudē faciāt. ec. ꝛ hoc ē

licitum ꝛ a iure ꝯcessuꝫ: vt. l. i. ff. de colle. illici. ergo nō expe-
dit impetrare: vt. l. i. C. de thesau. lib. x. Aut hoies qui volunt
inire collegium hñt facere parum simul: vt si barones vel ci
uitates tres vel plures creāt collegiuꝫ: ꝛ nō pñt sine auctorita
te principis: sm Inn. qui alibi dicit qꝙ iste pprie dicunṫ cōiu
rationes: ꝛ psumit qꝙ ad malum sunt ꝯ dñm suuꝫ: vt no. Ꝯ.
scisma. c. i. ¶ Oppo. scdo qꝙ collegia que sunt cā religiōis
ꝛ alia. de qbus. Ꝯ. non pñt institui: ꝑꝫ religiosoruꝫ diuersitas
de reli. do. c. fi. vbi nullū collegiuꝫ religionis pōt institui sine
auctoritate summi pōtificis. So. vt ibi p eum vbi enumerat
plura collegia approbata de iure ciuili: vt doctoꝝ ꝛ scola-
riuꝫ. C. ne fi. p pa. auc. habita. Ulī regula est qꝙ oia collegia
sunt reprobata nisi appareāt pmissa: vt. l. collegia. §. in sum
ma. de colle. illi. Et ideo oēs secte ꝛ collegiationes sunt pro
hibite in ciuitatibꝰ qñ nō fiunt sup hijs que hñt simul tracta-
re. Item iste lige que sunt īter ciuitates pncipes ꝛ barones
non valent: vt hic tꝫ Inno. Nō ob. l. nō dubito. de capti. vbi
ciuitates inuicem federanṫ ꝛ collegianṫ: qꝛ illud verum ē qꝙ
ciuitates alie nō amice vel libere federanṫ pplo romano: sꝫ
plures ciuitates vel plures barones qui essent sub vno pnci
pe nō pñt facere istā federationē: facit qd no. in. c. fi. de deli.
co. ꝛ. d. c. i. de scisma. ꝛ hec de pmo. ¶ Circa scdꝫ dicit In/
no. hic qꝙ quoddā est collegiuꝫ personale: vt qd fit ad aliqd
negotiuꝫ: siue actum vel effectum piuꝫ ꝛ personale exercēdi
vt est collegiuꝫ pfessionis vel negociationis artiū: ꝛ similibꝰ
actibus pijs. Quoddā reale vt ciuitates ville vel castri. Tñ
dicit Inno. qꝙ hec noia nō sunt a iure imposita. sed magistralia
sunt ad instar fuitutuꝫ realiuꝫ ꝛ psonaliū per respectiua ꝯ
heanṫ psone vel rei sine quaruꝫ aliq est realis: aliqua persona
lis. vt. l. i. ff. de fuitu. ¶ Circa tertiū dic in collegijs psonali
bus illa sunt voluntaria vt alicuius pfessiōis vel artis: vñ nō
pōt qs cogi intrare collegiuꝫ notarioꝝ vel cerdonū: ꝛ qui
intrauit libere pōt exire nisi forte statutū diceret oppositū. i.
qꝙ nō possit exire: vel qꝙ exercens talem artē ꝯpellaṫ intrare:
qꝛ tunc ꝯpelleret. In collegijs realibꝰ tūc eo ipso qꝙ qs est d
ciuitate ꝛ hꝫ domiciliuꝫ est de illo collegio: nisi forte mutet
domicilium: qd est licitū. Ꝯ. de fo. cōpe. pposuisti. ¶ Circa
qrtuꝫ dicit qꝙ nō in psonalibꝰ. l. i. §. fi. ff. de colle. illici. In rea
libus si sunt cōpatibilia. vñ qs pōt habere plura domicilia.
l. labeo. ff. ad municipa. secus si essent incōpatibilia. Ꝯ. de pre
hē. de multa. vñ quedā sunt collegia que subalternanṫ adin-
uicem: ꝛ hñt se vt totum ꝛ pars: seu ut corpus ꝛ mēbra. Exem
plum in uniuersitate scolariꝫ: est tota uniuersitas scolariū
ultramōtanoꝝ ꝛ citramōtanoꝝ: isto casu potest esse quis
in toto ꝛ in vno mēbro illius totius: sicut pōt quis esse d vno
ppplo ꝛ de vna puincia. Quedaꝫ sunt collegia que hñt se vt
spēs separate. ꝛ in isto est aduertēdum. Aut queritur vtruꝫ
quis possit esse de vno collegio necessario cum alio volun/
tario. Et ponit exempluꝫ. Ciuis senarum origine necessa-
rio est de collegio illius: ꝛ volūtarie potest esse alterius. vt. ff.
ad municipa. l. domiciliuꝫ. ꝛ. l. assumptio. ꝛ. l. nihil. sꝫ in plu
ribus voluntarijs non. sm Inno. Tu dic qꝙ si quidem exerci
tium eius qd spectat ad vnum collegium est impedimentuꝫ
ad exercitium alterius. ꝛ tunc nō potest esse in pluribus col-
legijs. vt de cō. c. non lꝫ. Si vero exercitium vnius non est im
pedimētum ad exercitium alterius. vbi gratia. tu es de col-
legio vnius artis qd pbibet qꝙ tu nō sis de collegio discipli
natorū: certe nihil: vt. l. assumptio. §. viris prudentibꝰ. ff. ad
municipa. ꝛ h de qrto. ¶ Sꝫ incidenter querit si plures vni
us pfessiōis vel artis ꝯstituerūt collegiuꝫ: an si minor pars nō
vult ibi igredi possit ꝯstituere collegiū de p se: dcm est qꝙ h
refuat arbitrio supioris: qꝛ ista collegia ꝛ rectores eoꝝ sub
dita sunt maioribꝰ ordiarijs ꝛ ptātibꝰ: ꝛ ad eoꝝ dcm dispo
pñt: sꝫ Inn. qꝛ pauciores d aliq offō nō pñt facē collegiū: ni
si assumāt sibi nomē aliqꝫ pietatē rspiciēs. ¶ Circa qntū dic
sꝫ azo. i sūma. qꝙ cuiusqꝫ vniūsitatꝫ. qꝙ in hijs que sunt vniuer
sitatis vt vniuersitatis nil dꝫ hre: vt. l. ij. §. viarum. ff. ne quid
in lo. publi. ꝛ. xij. q. ij. qui manumittitur. In alijs que tenētur

dantur singulis vt singulis debet habere partem suam: vt. l. i. in fi. cũ ibi no. ff. de colle. illici. Ita q de his que conferunt collegiis debẽt hr̃e ptẽ. ff. ð coll. illi. l. ii. §. fi. Sz de aliis que donanf vel leganf vniuersitati nõ ðbẽt habef partẽ. xii. q. ii. qui manumittif. ℭ Circa sextũ an diuidanf res talibz inter absites. ꝯcludit Inn. q nõ: qꝛ absites nõ habebũt vel nõ par tianf: alle. c. q manumittif. xii. q. ii. ꝛ de cle. nõ resi. c. i. lib. vi. ℭ Circa septimũ dicit q si sunt psonalia debẽt sumere nomen ab arte pfessionis vel negociationis q̃ exercef vt vniuersitas pilipariorꝫ: vniuersitas scolariũ iuristarũ ꝛ canonistarũ ꝛ si. Dicit tñ q tales nõ ꝯprehendunt vtr ꝛ indistincte oẽs talẽ artẽ vel negociationẽ exercẽtes: debẽt nomẽ restringere ad loca vbi talia exercenf: vñ tũc debent se nolare sub noie loci: vt vniuersitatis scolariũ bonon. ꝛ vniuersitatis scolarium paduanorꝫ. ꝛc̃. ℭ Circa octauũ dicit q ad maiorꝫ nutũ psit destrui ꝛ pbiberi ne incipiãt: vt h est casus. ꝛ intelligo de maioribus q hñt eos subiectos. Et Inno. infert per hec si sparsim dcã q tñ reqraf voluntas in restituẽdo collegium q lz aliq faciãt societatẽ vniuersorꝫ bonorꝫ vel alicui⁹ negociationis vel artis: eo q societas: nõ tñ p h erit vniuersitas. ad hoc. l. i. §. i. ff. q cuiusqꝫ vniuer. vbi dicit q socii possunt se erigere in collegiũ. ꝛ sic tñ nõ sunt collegium p se: nisi aliter ꝯstituanf p principẽ vel secũ vel alio mõ: vt dciñ ẽ. Itẽ q collegiũ recidit in vnũ. ꝟ. de postu. pla. gratũ. qð nõ est in societate. Itẽ qꝛ si societas eẽt collegiũ nõ deberet ꝯueniri q libet socius de ꝯctibus initis noie societatis: sz societas tenetur. xii. q. ii. q manumittif. qð est falsum: qꝛ h actio pro socio daf heredi ꝛ in heredẽ: ꝛ pp hoc Inn. ꝓsequif h multa ð societate ꝛ actione ꝓ socio: sz relinquẽda sunt hec legistis: pp qð ꝯcludit q male libellãt in practica q libellant vel faciunt stipulatiões vel alios ꝯctus noie societatis: cum nõ sit corp⁹ nisi exponaf societas. i. sociorꝫ ꝛ singulorꝫ vt res valeat magis q̃ pereat. Nec ob. l. i. ff. qð cuiusqꝫ vniuer. vbi appellaf societas collegiũ: qꝛ ibi sumif societas ꝓ intellectuali corpore ꝛ sic ꝓut est collegiũ vel corpus: ꝛ nõ ꝓ societate bonorum. ℭ Per pdcã dicit Io. an. q clerici de quibus in tex. cã pietatis possunt facere collegiũ: puta vt dicũt missas ꝓ defunctis ꝛ siĩa: qꝛ hec nõ tendũt ad pudiciũ abbatisse. Itẽ p pdicta in tex. inferf ꝯ villas ꝛ castra dñis subiecta erigentiũ se in collegium ꝯ dñorꝫ volũtatẽ faciẽdo sigillũ ꝛ archã cõmunẽ. Et p pdicta etiã dicit q ꝯ ppositos nationũ scolariũ qui erigebãt se ꝯ rectores: ideo p noua statuta sunt tales pbibiti ꝛ sublati. Hec sufficiãt de glo. Inn. quã h ponit remissiones ibi tãgit. De materia dedi. ꝟ. ideo nõ insisto ampli⁹. ℭ Quero vlterius corã qb⁹ ꝯuenienter ista collegia ꝛ corpora: dic secularis corã seculari: vt. ff. de colle. illi. l. i. in prin. Collegia clericorꝫ corã iudice ecclesiastico: vt in auc. statuimus ne aũt clericus. C. ð epi. ꝛ cle. vbi aũt collegiũ est mixtũ tunc si maior pars est laicorꝫ dꝫ ꝯueniri corã iudice laico: qꝛ maior pars trahit ad se minorẽ: vt. l. q maior. ff. ad municipa. ꝛ h est verum sup rebus tpalibus: sz sup spũalibus iudex laicus se intromittere nõ dꝫ: vt in. c. decernimus. de iudi. Si vero sunt eqles etiã in ptãte: vt in collegio mĩicordie perusii quo regif hospitale vbi tantã ptãtez hñt clerici q̃taz laici tũc debẽt ꝯueniri corã iudice ecclesiastico: q̃si vt maior pars clericorꝫ dignior trahat ad se ptem laicorũ: vt. l. qcquid. §. cum ptes. ff. de acqui. re. do. ℭ Itẽ q̃ro quaꝛ collegia dissoluanf: dic q q̃dam est dissolutio que fit oib⁹ de collegio volẽtibus: vt. l. i. in fi. ff. de colle. illici. vel oibus mortuis nullo remanẽte. Quedã est dissolutio in vita que fit de mãdato superioris ꝓpter aliqð delictũ collegiatorũ: vt sub pteꝯtu collegii liciti cõmittunt illicita: vt. l. collegia. ff. de colle. illici. an ergo destructo collegio altero ex pdictis modis pereãt priuilegia ipsius collegii: ꝛ dic q sic: vt. l. qui vsufruc. ff. quẽadmodũ ser. amit. vi enim parati maximã capitis diminutionẽ ꝛ sic ois eius iura ꝯsumunf: vt. l. cognitionũ. in fi. de va. ꝛ extraor. cog. Aliqñ collegiũ nõ destruif: sed dispgif sicut vniuersitas studij tpe pestis vel tpe guerre ita q nulla remanet vniuersitas: qꝛ nõ legif: isto casu pñilegia ꝛ iura nõ pduntur nec pereũt: imo ipsa iura dicunf retineri p illum a q̃ denoiabatur vniuersitas: fm opi. moysi nouatã in. l. sicut municipium. ff. qð cuiusqꝫ vniuer. ℭ Ultimo quero de insigniis: an sit licitum ipsa portare: dic q q̃dam sunt insignia dignitatis vel officij: vt insignia ꝯsularia legatorũ ꝛ eporũ: ꝛ ista potest portare qlibet qui hꝫ illã dignitatẽ: vt. l. i. ff. de offi. pcon. alius nõ: imo portãs incurreret penã falsi: vt. l. eos. §. fi. ff. ð fal. nisi supueniret spãlis pncipis ꝯcessio: vt in. c. vt apsice. de priuile. lib. vi. Quedã sunt insignia cuiusdã singularis dignitatis: vt rex pnceps ꝛ ceteri potentiores hñt sua arma ꝛ sua insignia q̃ etiam ab aliis deferri nõ debent: vt. C. de his qui po. no. l. i. Quedam sunt insignia seu arma puatorũ hoiꝫ nobilium seu populariũ: de istis enim quidã repiunf qui hñt arma ꝛ insignia que portãt ex ꝯcessione impatoris: ꝛ istis licef portare talia arma nõ est dubiũ: de principis. n. ptãte dubitare sacrilegium est: vt. C. de sacrile. l. ij. Quidã tunt q arma seu insignia sua ꝓpria auctoritate assumunt sibi: ꝛ istis an liceat videndum est. Et dicit q lz: sint enim noia coꝛꝫ inuẽta ad recognoscenduꝫ hoies. vt. l. ad recognoscẽdum. C. de iage. ꝛ ma. Ita etiã ista insignia ad hoc sunt inuẽta: vt. ff. de re. di. l. sancitum. sz talia noia cuilibet est licitum imponere ad placitũ: vt. d. l. ad recognoscẽduꝫ. ita ista insignia cuilibet lz portare: depingere in suo tñ: non alieno: vt. C. vt ne li. si. iudi. aucto. ipo. l. ij. ℭ Quero vn⁹ portat certa insignia: ali⁹ vult portaf eadẽ: an pbiberi possit: vf q nõ: sic pꝫ: qꝛ põt q̃s assumere nomẽ alterius vt possint esse plures eiusdẽ noĩs: vt. l. facta. §. si eo noie. ad trebel. ꝛ. l. duo sunt titij. de testa. tu. ꝛ ꝯ vf p. l. id qð nr̃m. de reg. iur. ℭ Pro. sol. qõnia pmitte q signum alienum portãs põt ꝓhiberi per illũ cuius est signũ si ex h ei iniuriaf: qꝛ forte ille cũ vituperio portat vel vituperose tractat; arg. C. de iude. l. iudeos. ꝛ est exp̃ssum hic. ad h facit. C. ð li. liberto. l. i. §. sz ꝛ qui domini. ibi circa eos qui pileati ascẽdant lex aliq statuat ne ppl̃s decipiaf ꝛ expressus de iude. c. in nõnullis. His ergo pmissis in questione ꝓposita distinguẽ: quãdoqꝫ vnus assumit insignia que alius portauit ab antiquo: illius nõ interest: nec ex hoc verisilr põt ledi: vt si vnus italicus portat arma vnius theutonici: ꝛ de hoc nõ poterit cõqueri. Nã ꝓpter magnã distãtiam vtriusqꝫ domicilij ille nõ põt pretẽdere lesionẽ aliquã. Quãdoqꝫ potest cõtingere q alterius multũ interest: puta si homo odijs plenus ꝛ inimicitiis capitalibus assumit insignia hoĩs pacifici ꝛ quieti: certe illius interest ꝛ poterit illũ facere ꝓhiberi ne ꝓpter vnitatẽ insigniorũ alius ꝓ alio occidaf: ꝛ hoc p officiũ iudicis ad quem spectat quies populariuꝫ: vt. l. i. §. quies. ff. de offi. pfec. Quãdoqꝫ põt cõtingere q multorum de populo interest. Ponamus exẽplum in aliis insigniis. Pone quẽdam fabrum doctissimum qui in gladijs ꝛ aliis certis operibus facit certa signa ex quibus opus ipsius magri esse dignoscif: ꝛ ex hoc tales merces melius vendunf ꝛ auidius emuntur. Et tunc dico q si aliquis faceret tale signum posset prohiberi: qꝛ ex hoc populus deciperetur. Acciperet enim opus vnius pro opere alterius: arg. d. l. liberto. ꝛ in dicto. c. in nõnullis. ꝛ eadem ratione dico in signis quibus vtunf notarij. vt. C. de asses. l. nemo. Idem in signis quibus vtuntur mercatores vel hospitatores: ꝛ hec de ista questione. ℭ Ultima glo. oppo. q quilibet possit habere sigillum. ff. quẽadmodum testa. aperi. l. ij. ꝟ. de app. significauit. dicit glo. Ratio quare hic prohibetur sigillum. quia non erat vnum corpus vnde volebant facere sigilla tanquam essent vnum corpus siue collegium. ꝛ per hoc preiudicabatur abbatisse cui suberant: quasi q per se expedirent forte negocia que sub ipsa vel ipsius auctoritate erant tractanda: quia ꝛ hoc permisso aliud attemptarent in preiudiciuꝫ monasterij: sed rector per se vel collegium habere non prohibetur: vel dicit q sigillum proprium ꝛ particulare potest quilibet habere: si sigillum commune vt vniuersitatis non est permissum pluribus qui non sunt vniuersitas ad preiudiciuꝫ superioris vt h.

g **Rauez.** Qui ɔtra iuramentum prela-
tū' dn̄m suū negat: vel eum iu-
dice laico de ipso ɔquerit in cā spūali: vel eius i
uasoribus opē pstat puat bn̄ficio. h. d. Diuide
decre. vt hic p Jo. an. q̄ primo decise narrat factū: q̄ secun-
do sub triplici dsiunctiua puniri mādat: sa ibi. discretioni.
¶ Not. ex decre. tria delicta depositione digna que in tex.
sunt expressa: et inter cetera no. penā trahētis p̄latū in spūali
cā corā iudice laico: et ui etiā nō ɔpetit cognitio spūalium inci
denter: vt q̄ si. sint le. lator. ¶ No. q̄ quis plus astringit fra
tribus spūalibus q̄ carnalibus. ad h̄ de trāsla. p̄la. c. ij. Alia
notabilia nō sunt alicuius vtilitatis. Recipio dicta doc. et vl
q̄ nō sit dictū id q̄ hic p̄mo ascribit huic archidiacono: q̄a
p̄latus est pcurator nō dn̄s. s̄. de dona. c. ij. et negādo eū do
minū dicit verū: et sic nō dz puniri. dicit Inn. q̄ hic p̄stiterat
homagiū et rōne feudi fecerat homagiū et erat obligat': et h̄
respectu erat dn̄s: ideo negādo punit: vel dic si non vocaret
ipsum dn̄m s; p̄latū nō peccaret. x. q. iij. cauendū. Uel tertio
l; p̄latus nō sit dn̄s rex eccl'ie: s; administratorū respectu sub
iectorum pōt dici dn̄s: q; ei tenent ad obedientiā. s̄. de ma. et obe.
legebat. et sic isto respectu nō posset ɔueniri actione iniuriarum
ff. de iniur. l. eū qui. ¶ Opp. q̄ q̄s sit magis obligatus fr̄i
carnali q̄ spūali: arg. s̄. de iureiur. petitio. Dicūt doc. q̄ pro
iustitia q̄s dz laborare: siue sit p fratre carnali: siue spūali: s;
dicit host. q̄ hāc ɔtrietatē inducit iniustitia q̄ soluit defensio
iuste cāe. Quid aūt si nō faueret i hac iniustit in fratri suo: si
si tñ ipse eā discordie: an teneat: vl' q̄ nō: si expsse et sine fictio
ne phibuit. de symo. sicut nobis. de homici. petrus. vel forte
spāle est in epo pp̄ter epalem reuerentiā. xxiij. di. nulla. vt sic
pp̄ter delictū parentū puniat. arch. l. s̄. de p̄bē. in q̄busdā. ipse
maxie cām prebēt: sm̄ Hosti. ¶ Quero que est pena abscis
sionis ab ecclesia: dicunt q̄ excōicet et tradet curie secularī.
xij. q. l. si q̄s sacerdotū. Et ideo si q̄rit qualr abscindat ab ec
clesia: dic degradādo et curie seculari tradendo. ¶ Uenio
ad glo. oppo. glo. ij. q̄ p̄ma est l' alis q̄ cleric' nō teneat ad
homagiū. de reg. iur. indignū. glo. r̄ndet q̄ stricte clericus
ad homagiū nō tenet: large sic ad homagiū qd̄ sumit p fi-
delitate. ¶ Quero eū aiūt glo. de exēplo qualr dn̄m negu
uerit: dic q̄ potuit negare facto et v̄bo: facto ipsum inuadēdo
vel inuadētibus auxiliū dādo: vel ipsum ad iudiciū trahēdo
vel v̄bo: q; ipsum negauit v̄bo dicēdo q̄ nō erat sibi subiect':
et sic semel et scd̄o venit ɔ̄ fidem: et ideo dicūt doc. q̄ pp̄ter h̄
magis presumit irreuerentia et ɔtumacia ipsius: vt. l. vna. ad
fi. C. de plus peti. et xxv. q. ij. ita nos. de elec. venerabilē. Se-
quens glo. querit an sola ɔuentione imponat pena: licz non
fuerit lit. ɔte. dicit h̄ glo. q̄ sic. per tex. deposuisse. ad h̄ de fo
ro cōpe. si diligēti. S; hoc ideo forte q; deliqt ɔ̄ dn̄m suum:
vñ fortius punire dz. ff. de re mili. l. oē delictū. §. i. vñ ols ɔtu
macia aduersus presidē capite est puniēdu: vt ibi dr: et bn̄fi-
cio puat et officio. ¶ Glo. sup v̄bo ɔsilium. querit q̄re de-
ponit dans auxiliū. R̄ndet q; venit ɔ̄ fidelitatē quā p̄misit
. s̄. de iureiuran. glo. ij. vñ indignus est bn̄ficio qd̄ ab eo hz.
xxij. q. vlti. de forma. vñ pp̄ter ingratitudinē puat. s̄. de do
na. propter. ¶ Glo. penulti. in pn̄. est l' alis et colligit tres
casus in q̄b' hic archidiaconus deponit. primo q̄ñ negauit
dn̄m suum. scd̄o q̄ñ traxit ad iudiciū seculare: hoc dicit verū
in cā spūali vt hic: secus forte in alia t̄pali: vt sup feudalibus
de fo. cōpe. trāsmissa. tertio q; dedit cām sine ɔsiliū ɔ̄ dn̄um
suū: et dicūt doc. quodlibet istorum per se sufficere pp̄ter alter
natiuā in textu positā. ¶ No. aliqui ex isto tex. arg. q̄ quis
possit eē pluralis: et similiter q̄ nō possit. de quo de prebē. cū
iam dudū. et c. de multa. et de R̄p. gr̄a. lib. v. vt pbat ibi: fa
cientes bn̄ficia ista psonis idoneis etc. Itē q̄ papa in dubio
nō intēdit iuri alterius derogare nisi hoc exprimat. de quo de
offi. dele. super eo. ¶ Querit tex. dicit ɔstitit q̄ñ hoc pos-
sit ɔstare. dic q; forte hoc accidit corā delegatis pape in iudi
cio corā ipsis litigādo: arg. l. nullum. C. de testi. alleg. hoc cō-
stare deberet per libelli oblationē: vt i. de testi. spo. ɔquerente.



n **Nimis iniqua.** Uiginti res hē
sibi his ponit a q
bus p̄cipit p̄latos abstinere: sa pars ibi. q̄ circa.
¶ No. primo pn̄. ad laudādū regulam religio
sorum et auctoritatē ɔ̄ auaritiā et cupiditatē. ¶ No. q̄ religio
nes p̄ncipaliter ex duob' regunt. s. ex regula et ɔstitutionib'
additis ad regulā. ¶ No. q̄ eligens paupertatem abnegat se
metipsum. ¶ No. simul posse cōcurrere diuerso respectu
quē nihil habere et oia possidere: et sic duo ɔ̄ria cadūt in eo
dem subiecto diuerso respectu. ¶ No. q̄ religiosi de iur nō
subsint quo ad forum p̄rchiale rectoribus prochianie: in quorum
locis monasteria instituta sunt. ¶ No. q̄ eccl'ie monacho
rum eo ipso q̄ sunt cōstructe censent habere ius sepeliendi q̄
ad ɔferens. ¶ No. q̄ monachi psīt eligere sibi sepulturam
alibi q̄ in loco monasterij sui. de quo dic vt in. c. fi. de sepul.
lib. vi. ¶ No. q̄ delatio corpis ad ecclesiā nō sumit p sepul
tura vbi corpus alibi sepeliēdū est: vt pōt iduci in arg. si cor-
pus alicui' ad ecclesiā deferat: vt ibidē mortuaria celebren-
tur: et alibi corpus sepeliat: an de relictis ecclesie vbi mortua
ria fiunt debeat quarta. tex. hic pōt induci p et ɔtra. p̄mo fa
cit q̄ nō debeat. Itē facit q̄ debeat: q; ex talib' lucrant ob-
lationes: et multotiens hoc anno vel p̄terito cōtingit discessus
hic in isto florētinis qui venerūt cā pestis et sepeliebant
hic eo aio vt alibi portarent. et relinquebāt eccl'ijs vbi fune-
ralia fiebāt. Pro mō nō decido: vide de hoc in. c. i. de bis.
de sepul. ¶ No. q̄ religiosi psīt recipere qd̄ eis oblationū
noie dat: etiā dato q̄ nō possint habere p̄prium: nec epo ptem
facere tenent. ¶ No. q̄ donata religiosis ad ornamēta re-
cipere psīt: nec ptem facere tenent epo. ¶ No. q̄ relicta p
libris ecclesiasticis eqparant relictis p ornamentis qd̄ fac
an q̄rta debeat. ¶ No. multa alia ɔcessa religiosis: et inter
cetera no. q̄ religiosi nō tenent aliquā partem oblationū p-
ticipare p̄latis secularib' etiā in quorum locis monasteria sunt
sita. ¶ No. hic apte q̄ parificant relicta pro ornamentis et
pro libris ecclesiasticis emēdis. Ex q̄bus appet q̄ de relictis
pro libris ecclesiasticis emendis nō debet q̄rta. ¶ Qr ve
niamus ad decre. declarationē: et vl' q̄ monachus nō possit
eligere sepulturā: q; nō hz velle vel nolle. xij. q. i. nō dicatis.
Cui' ɔ̄rium hic dr. dicūt qdam hic loqui in p̄fessis. i. in frat
ribus: et dicūt aliqui hic loq in minorib' qui hn̄t priuilegia vt
possint eligere sepulturā q̄ñ extra monasteriū moriunt: sm̄
Inno. Hosti. dicit q̄ l; in vita nō habeat velle vel nolle: tñ
in morte sic: vt hic hodie est expeditū per. c. fi. de sepul. lib.
vi. dic vt ibi. ¶ Scd̄o oppo. q̄ oblationes nō debent re-
ligiosis: sed curatis. xvi. q. i. statuimus. So. ibi de debitis et
sollēnibus: hic de gratuitis et ferialibus. facit. xviij. q. ij. ob
lationes. Secus in donationib' inter viuos: qd̄ dic vt de se-
pul. de his. ¶ Oppo. ɔ̄. c. fi. q; sup siue vl'. Nam appellatiōe
vniuersorum ɔprehendunt singuli. Dicit hic host. q̄ imo nō su
perfluit q; vult vt nec vt vniuersitas possint facere: nec etiā et
singuli inter que est dr̄ia. xij. q. ij. qui manumittit: et ideo dic
Quia forte quo ad mētē sufficeret: tñ hoc expssit vt malitie
occurreret q ad retractādū bonū obedientie. Q̄ñq; friuolas
licet subtiles occasiones p̄tendūt: vt pz de R̄p. eam te. quasi
dicerēt aliud ɔprehendi sub noie vniuersitatis: aliud sub no
mine singulorū: vt. d. c. qui manumittit. et dicit etiā q̄ dicta
teo et alij notarij sic debēt scribere cum nō possint nimis spe
cificare specificāda: quo ad hoc vt tollat malignorū specifi-
ca interp̄tatio: vt de deci. ad audientiā. et de priuileg. in his.
¶ Quero an in oibus religiosis p̄cedat decre. q̄dam q̄ sic.
Inno. q̄ hoc verū quo ad quedā sequentia oēs religiosi sūt
priuilegiati: nō tñ quo ad oia hic posita: nisi hi qui hn̄t spāle
priuilegiū: sicut p̄dicatores et minores: ideo dicit ponderan
dam regulā et sua priuilegia et suas ɔstitutiones. ¶ Quero
cui debeat monachus vel religiosus ɔfiteri: dic q̄ suo prio
ri vel cōmonacho. xvi. q. i. c. i. sed si nō hn̄t priorē vl' ɔfratrē:
tunc tutius credit hosti. q̄ possint suo prochiano ɔfiteri arg.
i. de pe. et remis. ois. Dicit Inno. q̄ in hoc reputat priuilegiū

q̄ quis cuilibet

ꝙ qs cuilibet de suo ordine ⁊ alieno ꝯfiteri possit. ¶ Que ro an oĩs isti religiosi hñt cimiterium: dic ꝙ quo ad se ⁊ cõ fratres sic. ſ. de priuile. vt puilegia. ⁊ quo ad eligentes ibi se pultur᷑ᷓ secus soluo pacto. de pac. c. i. lib. vi. vel cõsuetu dine. dicunt tñ doc. ꝙ de mente iuris est ꝙ nõ hñtes populũ non pñt recipere nisi habitãtes secũ vel nisi apud eos hospi tetus ⁊ intestat᷒ decederet. xvi. q. i. c. i. ⁊ c. alia. extraneos nõ: sed in habẽtibus pplʒ est secus: qꝛ possunt recipe extraneos. xvi. q. i. ecce. fm hosti. ¶ Venio ad gl. Querit. ii. gl. an de beant p̄lati hr̃e aliqd donatis religiosis in vita. dicit glo. ꝙ non. alle. ſ. de sepul. de his. vñ solũ debent ibi hr̃e ꝙ canões permittunt. xviii. q. ii. hoc tñ. hoc fatent᷑ doc. dũ tñ aliquid i fraudẽ non agat᷑. de cesta. officij. fm Hosti. ¶ Glo. ii. opp. ꝙ imo p̄lati de relictis religiosis partẽ cape pñt. ſ. de testa. c. ii. So. dicit glo. ꝙ de relictis ad ornamenta nihil capere possunt: de alijs vero relictis in testõ partẽ capere possunt p̄ latꝫ: vt in ꝯrio postmodũ. Glo. est litteralis: hodie i predica toribus ⁊ minoribus. dic vt in cle. dudum. de sepul.

n Nimis praua. Ponit aliqua pre dicatoꝝ ⁊ minorũ grauamina a qbus p̄latis precipit abstinere. fa pars. ibi. quo circa. ¶ No. p̄ ꝙ predicatores ⁊ minores sunt mẽdicãtes nec hr̃e possunt bona in ꝑticulari vel in cõi cũ viuere debeant in artissima paupertate. ¶ Ad uertendũ ꝙ minores ex institutiõe regule sunt mendicãtes: p̄dicatores aũt ex ꝯstõnibus suis tñmõ: vt dicit Fred. de se. in ꝯsilio. xxiii. in fi. ⁊ notani. ſ. de pba. in ꝑñtia. ¶ Scdo no. ꝙ minores non artant᷑ ad synodũ nec subiacẽt cõstitutioni bus synodi. ¶ No. ꝙ nõ artant᷑ nisi ex graui cã cũ clero ci uitatis ꝓcessionaliter accederet. ¶ No. ꝙ p̄dicatores ⁊ mi nores nõ tenent᷑ ad decimas de domib᷒ vel hortis. ¶ No. qd imponentista v̄ba faciat pro suo arbitrio voluntatis: qꝛ referunt᷑ ad arbitriũ etiã iure nõ regulatum: qḋ no. pro arbi trio. Notabilia alia sunt clara nec sunt alia subalia. ¶ Or expedio deĩ doc. an religiosi alij teneant᷑ ad decimas: qdã ꝙ non: sed spãle est in iudeis. Hosti. dicit ꝙ ad ꝑsonales nõ tenent᷑: sʒ ad reales sic: spãle est tñ in p̄dicatoribus ⁊ minori bus vt nõ teneant᷑ ad reales vt hic: ⁊ h̃ quo ad hortũ ⁊ bita cula. In alijs secus. ſ. de deci. cõmissum. ¶ Querunt doc. an mendicãtes sint de iure exẽpti. dicũt ꝙ nõ. vñ nõ sunt exẽ pti nisi ꝗtenus hẽant priuilegia vel in qbus sunt priuilegiati: fm Inno. nõ quo ad istitutionẽ ⁊ destitutionẽ exẽpto. ⁊ quo ad alia sua priuilegia: ⁊ ita intelligãt decre. ¶ Glo. i. op. ꝙ fidelitatis iuramentũ a mendicãtib᷒ exigi possit. xxiii. di. ꝗ̃ ꝗ̃. de iureiurã. nullus. So. a rectorib᷒. ſ. curã institutis: be ne lʒ recipere vt ibi: sed nõ a mendicãtib᷒ p̄dicatorib᷒ vl̄ mi noribus: qꝛ sũt exẽpti vel ꝯuũ loquit᷑ de ꝑpetuis: hic annua tim mutat᷑. dicũt doc. ꝙ h̃ vltimũ nõ sufficeret nisi exẽpti vel priuilegiati essent. ad hoc. ſ. de priuile. c. i. li. vi. ¶ Quero qd de leprosis an soluere debeãt decimas õ hortis. dic ꝙ nõ de to ꝙ nõ sint ꝓfessi. de ec. edifi. cũ aplꝯ. Alie glo. sunt l̄rales.

t Tanta. Hec est bona decre. ⁊ hʒ mãʒ me re canonicã quam satis late exa minat hic Inn. ⁊ ẽt in tex. vtilis est: ⁊ hʒ bona no tabilia: ⁊ in summa. h. d. ¶ Violãs interdictuꝫ iurisdictione ⁊ clauiũ ptãte priuat᷑. h. d. Primo ponit ⁊ ag grauat culpas epõ. scda. ibi. lʒ. Recitat cessionẽ ipsi᷒ ⁊ cul pas fautorũ ⁊ irritos decernit actus quos post iterdicti vio lationeꝫ exercuit. tertia. ibi. qꝛ v̄o. Ponit fautores qui bene ficia receperũtq interdictũ violauerũt: ⁊ qui illud seruãtes oppsserant: ⁊ eos violat ad curiã. ¶ No. ex ista decre. p̄ ꝙ factũ notabile ⁊ delictũ graue nõ de facili a mẽoria delet᷑: ⁊ ideo eius scia p̄sumit᷑. vide optimũ tex. ſ. de sen. excõ. cũ illo rũ. ad fi. ⁊ facti ꝓpri: de ꝓpinquo vel etiã antiquati si sit no tabile p̄sumit᷑ scia. ¶ No. ꝙ ꝓnomen nos non semp notat dignitatẽ: sed ꝓprĩã ꝑsonã: qñqꝫ notat. de hoc de rescrip. si gratiose. lib. vi. ¶ No. ꝙ actus interdicendi dependet a cla uibus. ¶ Not. ꝙ plus peccat inducens aliũ ad peccãdũ ꝗ̃

ipsemet tñ peccans. ¶ No. hic aptum tex. q̃ dicat᷑ atrox in iuria: qꝛ nõ solũ illa per quã opprimit᷑ ꝑsona: sed etiã illa per quã ipse vel parẽtes sui bonis ꝓprijs spoliant᷑ vel p quã qs priuat᷑ dignitate aut bñficio ꝓprio ⁊ oĩa talia inducũt suffi cientẽ metũ. Itẽ est atrox iniuria si ꝓpter factũ alicuius qs cõpellit᷑ exulare. ¶ No. ꝙ exul de facto p hoc nõ dʒ sua bñ ficia ꝑdere: ⁊ si ꝑdit᷑ de fcõ qḋ no. p expulsis per ꝑtes de ciui tate: qꝛ p hec nõ ꝑdũt bñficia. vide tex. bonũ. ſ. de arbi. c. ii. ¶ No. ꝙ recognitio. idẽ est ꝙ ꝯfessio ⁊ ex ea vltra ex con fessione qs dãnat᷑. Et no. ꝙ ex ꝯfessione qs dãnat᷑. Et no. ꝙ ex cõfessione auctoris p̄iudicat᷑ singulari successori in rem. ¶ Ad v̄. lʒ venio. Et no. ꝯsiliũ de delicto cõuicti vt nõ expe ctet s̄niam depositionis: sed potius renũciet. vide. ſ. de elec. dudũ. ii. de cau᷒. veniẽs. ⁊ ſ. c. ex l̄ris. ⁊ c. ad aures. ¶ No. ꝙ cessio fcã corã supiore ⁊ iudice in dubio p̄sumit᷑ volunta ria. ad h̃. ff. qḋ me. cã. l. nõ est verisilem. ad h̃ de renũ. sup h̃. ¶ No. in actu s̄nie ⁊ quolibet inuocãdũ nomẽ dñi. ad h̃. ſ. de dolo. veritatis. ¶ No. id qḋ principaliter hic intẽdit᷑. s. ꝙ violans interdictũ suspensus est: vt suspensus repellit᷑ a po testate iurisdictionali ⁊ a potestate instituendi: ⁊ destituendi ⁊ conferendi. ¶ No. hic bonũ tex. quis dicatur intrusus: qꝛ ille qui est substitutus illegittime in locũ viuẽtis. vide. ſ. eo. ad aures. ⁊ de p̄ben. cũ iã dudũ. ⁊ de accu. veniẽs. ⁊ vide Hosti. de resti. spo. in l̄ris. Nã aliqñ in l̄ris ponit᷑ maxime reformatorijs: dũ tñ nõ sit intrusus ⁊ postea reuocat᷑ in du biũ qs sit intrusus: hẽtis ex dictis tex. ¶ No. penã violãtis interdictũ: qꝛ est irregularis ⁊ suspẽsus ab officio ⁊ bñficio. vide glo. de pe. cle. cupiẽtes. ¶ No hic aperte ꝙ irregula ris nõ est ipso iure priuat᷒ beneficio: sed p s̄niam priuandus est. ¶ No. ꝙ violentas iniciens manus in ꝑsonis vel bo nis canonicoꝝ p̄latoꝝ vel clericoꝝ vt᷑ incurrere penã cano nis a qua nõ absoluit nisi papa: ⁊ est illa canonis pena excõi catio. de quo in. c. sup. de sen. ex. ⁊. xvii. q. iiii. si qs suadente. Et no. ꝙ pro temeraria manu nõ solũ ꝓ violẽta qs incurrit canonem. ¶ Vltimo no. hic ar. pro ⁊ ꝯ: an delegatus pos sit inuocare brachiũ seculare. de quo dic vt. ſ. de offi. dele. õ causis. Et no. ꝙ valet s̄nia ḡnalis ꝓnũcio oẽm institutioneꝫ ⁊ destitutionẽ nullã. ¶ Or: vt recitem q̃dã extrauagãtis di cta hic p Inno. qꝛ residuũ inquantũ tendũt ad intellectũ. c. expediã. reducendo ad glo. ¶ Opp. glo. de. l. i. ⁊. ii. C. de sen. que sine certa quãtitate. ⁊ §. curare. insti. de acti. vbi sen tentia incerta nõ tʒ. dicit Inno. ꝯriuʒ ꝓcedit regulariter: qꝛ s̄nia dʒ esse certa. Fallit in multis casibus. Fallit etiã in qbus non põt dari libellus spãlis: qꝛ vbi ꝓcedit s̄nia ḡnalis libel lus dʒ esse ḡnalis: ita ꝙ ibi ꝓcedit libellus ḡnalis: qꝛ tũc eti am ꝓcedit s̄nia ḡnalis. Vnus est casus hic p tex. ibi oẽʒ in stitutionẽ sic ⁊ alias fert᷑ s̄nia ḡnalis vbi ꝓnunciant᷑ oẽs pro cessus irriti ⁊ inanes. de rescrip. cuʒ dilecta. Sic ẽt de app. c. bone. vbi oĩa reducunt᷑ ad eũ statũ in quo erant ante appel lationem: sic etiã. ſ. de ꝑcu. auditis. vbi ꝓnunciat᷑ irritus ꝓ cessus ⁊ qcqd ex eo secutũ est: sic etiã in caplõ cuʒ venerabi lis. de excep. vbi adiudicat᷑ ius epãle: sic ẽt pʒ ꝙ petitio põt eẽ ḡnalis. ergo ⁊ s̄nia. ſ. de symo. lʒ hely. ⁊ de accu. qualr̃. el. ii. vñ ꝯcludit ꝙ vbi libellus specificari nõ põt ꝓcedit libel lus ḡnalis. l. i. §. ꝙ aũt. ff. quoꝝ lega. ⁊ idẽ dicit in libello vni uersali qꝛ ꝓcedit vt in petitione hẽditatis. p no. de offi. ordi. cõquerente. Idẽ dicit qñ accessorie vl̄e aliqd petit᷑ vt perti nentie. s. fructus ⁊c. ſ. de ordi. cog. c. ii. idem si veniant ex nã actiõis: vt iterdicto vnde vi: ⁊ actiõe bone fidei. l. i. §. vñ vi. ff. de vi ⁊ vi ar. Nõ ob. l. ediles. §. itẽ sciẽdũ. ff. õ edil. edi. qꝛ ibi nõ dic᷑ exprimẽda: seu enũerãda i libello lʒ dicãt petẽda õ mã hũtsie. õ ꝑscri. auditis. ⁊ õ resti. spo. cũ ad sedẽ. ⁊ de li bel. obla. c. i. ⁊. ii. ¶ Quero an suspẽsus possit dat᷑ p̄bẽdas dicũt ꝙ nõ. ſ. de ꝯces. p̄ben. qꝛ diuersitatẽ: ⁊ hic. Sed an pro pter solã iniectionẽ manuũ in rei clerici incurrit qs penã ca nonis. si qs suadente hic. vl̄ ꝙ sic. doc. cõtra. p. c. vt fame. ſ. de sen. excõ. v̄. essent adherẽtes ꝑsone clericoꝝ. Ad istũ tex. tñ de ꝙ loquit᷑ copulatiue. de quo de lo. cõpe. conquestus. si

qñ inijcit manus in clericũ ⁊ in re: alr nõ vocat papa ad cu
riam ꝓ cõ de cã: q2 egeat absolutiõe a papa: sed q2 delictũ ẽ
graue ideo vocat vt peniteat. ¶ Ueniamus ad glo. Glo.
iij. q2 pmo due sũt l'ale: prĩt an excusent ꝯpulsi ⁊ violētio
ne interdicti: dic q nõ: q2 p nulla pena tpali debebãt violare
interdicti sniam. xxiij. q. v. si a nec 13 culpa3 eo2 attenuet. ẽ. de
his q vi me. cã fi. c. sacris. dicit gof. q ꝯpellens grauius pecca
uit q̃ ꝯpulsus. lxxxvi. di. tãta. xi. q. iij. q resistit. ¶ Capio gl.
magnã. Et aduertatis ad eã q2 tãgit mãm. c. in qua vos hẽ
tis q celebrãs violãdo interdictũ fit irregularis ⁊ ẽ suspen
sus ab offõ ⁊ bñficio: ⁊ a ptãte iurisdictionali: ⁊ a ptãte cõfe
rendi: 13 nõ sit priuat9. ¶ Mo examinemus ex quo hic aliq
effectus celebrant ꝯ interdictũ ⁊ suspẽsiõis surgẽtis ex tali
celebratiõe ꝯ interdictũ tangunt. Primus q institutiões
⁊ destitutiones ab eis facte sũt nulle. Scđo q snĩe excõica
tionis seu interdicti ab eis ꝓmulgate sil'r sunt nulle: ⁊ p ꝯña
nec suspẽdere pñt. ¶ Cõtra hos effectus op. decre. si celebrat
ẽ. de cleri. excõ. mi. vbi suspensus a iure talia põt nec etiã est
irregularis. So. glo. magna hic ꝯfuse ⁊ intricate loquit ⁊ in
decõ. c. si celebrat. ⁊ c. q2 diuersitatẽ. de ꝯcess. pben. ⁊ c. cũ di-
lectus. de ꝯsue. Jõ recitabo mentẽ glo. nõ curãdo de verbis
vt facio in dictis Inno. q cõiter sic ꝯfuse loquit. Erit ergo
videre. Primo an violãs interdictũ priuet ptãte ꝯferendi
beneficia vel dignitates. Scđo an a ptãte iurisdictiõis exer
cende depẽdeat. i. an violãs interdictũ possit excõicare interdi
cere vel suspendere. ¶ Pro quo2 declaratiõe arguit gl. 13
diffuse. Primo vr q nõ priuent vtraq ptãte: q2 tales cele-
brãdo in loco interdicto nõ sunt suspensi: 13 suspẽdendi. ad
hoc casus hic scđm vnã lec. ibi suspendendos ab offõ ⁊ be-
neficio: 13 ego habeo suspensos ⁊ sic non faceret. Scđo ar
guit. ad h̃ de cle. excõ. mi. postulastis. vbi dicit eos ꝓuãdos
non sunt ergo priuati aut suspẽsi. Tertio q2 nec ex viribus
snĩe interdicti in loco videnť psone inhabilitate: ⁊ sic nõ sunt
suspẽse. Nã snĩa lata in loco nõ ligat psonas: g psone nõ sũt
suspense: ⁊ sic celebrãdo nõ videnť incurrere suspensionẽ. vñ
non hñt cõiter penas vt priuent ptãte beneficia cõferẽdi aut
interdicendi. Quarto pticipãs excõicato non priuat his
ptãtibus qui violat excõicationẽ nec incurrit istã suspensio-
nem maiorẽ: g pari rõne nõ participans de interdicto. i. cele
brans in loco interdicto: ⁊ sic violans interdictũ: vt p3 in decõ
c. si celebrat. Iste sũt rõnes qs facit gl. p hac pte. ¶ Pro
ꝯria parte est casus hic q2 tex. dicit q snĩe sunt nulle ⁊ colla-
tiones dignitatũ. So. vna ẽ opio q nõ seruantes interdictũ
nõ priuent istis ptãtibus ipso iure: ⁊ sic possint ꝯferre digni
tates ⁊ ẽt possint legitime excõicare ⁊ interdicere: ⁊ isti tenẽt
q tales nõ sunt suspensi. Ad hãc decre. ꝓut dicit q collatio
nes sunt nulle: dicũt isti q nõ sunt nulli ex illo capite: q2 defi-
ciunt celebrãtes i loco interdcõ ptãte ꝯferẽdi: ⁊ sunt nulle ex
illo capite: q2 talia beneficia erãt alio2 legitime destituto2
⁊ annullant ex illa regula: q2 in locũ viuẽtis alius eo nõ legi
time destituto nõ põt institui. de ꝯces. preben. c. i. ⁊ ii. ꝓut ãt
decre. dicit snĩas nullas interdicti ⁊ excõicationis latas a vio
lantibus interdictũ quo ad istas dicũt q rñderi põt intelli-
gendo decre. ꝓut ipsi intelligũt q vltra sniam interdicti late
erat snĩa ab executoribus ꝯ violãtes interdictũ s. excõicatio
nis. vñ nullitas snĩa2 hic nõ surgebat ex defectu ptãtis ꝓpter
hanc cãm: q2 celebrauerat in loco interdicto: sed surgebat il
la cã: q2 tales celebrãtes ex sniandi mõ incurrebant snĩas ex
cõicationũ ꝓpter q ꝯcludũt q excõicatus nõ ꝯferi bñficia
⁊ dignitates nec excõicat nec interdicit: sed celebrãs in loco
interdicto vbi p hoc nõ incurrit ex forma interdicti excõica
tionẽ põt vtrũq. ¶ Scđa fuit opio quã sequit glo. q cele-
brans durãte interdicto sit suspensus ⁊ ꝓpter h̃ non põt bñ
ficia ꝯferre nec ipse põt excõicare aut interdicere. Primo q
non possit ꝯferre beneficia. casus est. de ꝯces. pben. q2 diuer
sitatẽ. Scđo q2 tales sunt suspensi ab offõ p3 hic: q2 celebran
do cõtẽnunt claues ecclesie ex qbus suspendunť ab offõ: g
a ptãte iurisdictionali: ⁊ ꝯsequenter a ptãte cõferendi ⁊ ptã
te sniandi. Tertio q2 talis celebrãdo in loco interdicto suspe
sus est ⁊ irregularis cõsequenter celebrãdo suspensus incur
rit irregularitatẽ: ⁊ p ꝯña nõ põt ꝯferre beneficia aut aliq
excõicare aut interdicere. ¶ Hic sunt duo videnda. Primo
an eo q latũ est interdictũ dicat q suspẽsus a deo q ꝓpter
suspensionẽ nõ possit celebrare: ⁊ an dicat a deo suspẽsus q
ibi non possit bñficia cõferre: aut snĩas cẽsure exercere. Se
cundo si ibi celebrat an pdat has ptãtes. ¶ Ad primũ di
cunt quidã q vbi locus est interdictus psone nõ sunt interdi
cte: ⁊ sic absq pena poterant celebrare. vñ p hoc videret q
absq aliqua pena talia possent ibi exercere: secus si persone
sunt interdicte. Inno. dixit hic ⁊ glo. in addi. q 13 etiã locus
sit interdictus videnť psone interdicte ⁊ suspẽse: q2 locus inter
dicitur ꝓpter hoĩes: q2 locus ipse inanimatus est: vnde interdici
aut suspendi nõ põt. Ideo cũ dicit interdico talẽ locũ idem
est dicere: ac si diceret. Interdico hoĩes in tali loco celebrã
tes. Ueritas est hec q est dña in hoc an interdicãt psone ⁊
censent psone interdicte ⁊ suspense vbilibet loco2. An inter-
dictũ dirigat ad locũ ⁊ psone extra locũ celebrãtes nõ sunt
interdicte vel suspense: sed celebrãtes in loco sic: vnde inter-
dicto loco videnť psone ibidẽ celebrantes interdicte cum
hac determinatione si ibi celebrãt. de sen. excõ. si snĩa. lib. vj.
Et p hoc p3 q ibi celebrãtes suspensi sunt ⁊ irregularitatẽ
incurrũt celebrãdo. Nunqd aũt anteq̃ celebrent ibidẽ pos
sunt excõicare aut beneficia ꝯferre: credo q sic. Ad hoc q
no. ẽ. de elec. cũ inter. R. ⁊ c. 13. ⁊ de elec. vbi periculũ. lib. vj.
⁊ hic ẽ casus a ꝯrio. Interdictũ aũt solũ referť ad diuinã
celebrationẽ. vñ nõ suspendit ptãtẽ cõferendi nec etiã ptãtem
sniandi: ⁊ ita ꝓbat hic: q2 si isti non celebrassent ⁊ rũpissent i
terdictũ non fuissent priuati istis ptãtibus. ¶ Ad scđm nũ-
quid celebrãdo in loco interdicto pdat has ptãtes ex hoc cõ
cludit q sic: q2 eo q celebrat in loco interdicto: q2 ibi suspen
sus intelligit a ptãte celebrãdi ⁊ ab offõ determinate ꝓut
ibi celebrat nõ ab officio determinate ꝓut ibi celebrat: nõ
ab offõ simplr celebrãdo vt suspensus incurrit irregularita
tem ⁊ suspensionẽ indefinitã ab offõ ⁊ ordine: ⁊ sic suspẽsus
est maiori suspensione q ordinẽ indefinite cõcernit talis aũt
priuat quẽ ptãte iurisdictionali ⁊ ptãte ꝯferendi ⁊ eligẽdi.
Casus est. ẽ. de elec. cũ dilectus. ⁊ c. illa. de ꝯcess. pben. q2 di
uersitatẽ. ⁊ de cleri. excõ. mi. si celebrat. ad fi. decre. fm vnũ
intellectũ. Iurisdictionalis enĩ ptãs ⁊ ꝯferendi ptãs ex quo
est iuncta cũ offõ ab illo hз dependentiã: vt offõ suspenso il-
la cẽseat suspẽsa: vt p3 ex no. in decõ. c. cũ dilectus. Et hic est
casus cum dicat l'ra talia a talibus exercita esse nulla: ⁊ dicit
l'ra suspensus ab offõ ⁊ beneficio. Nõ ob. allegata. in ꝯrũ.
Et p̃ c. si celebrat. in prin. nõ facit ꝯ: q2 loqtur de alia suspẽ
sione minori que ꝯcludit ad participiũ sacro2 passiuũ: nõ
ad offm: hic loquimur de maiori: ⁊ hoc ꝓbat ista decre. i fi.
Non ob. decre. postulastis. q2 illa dicit celebrãtes officio ⁊
beneficio priuãdos qd fateor: q2 nõ sunt priuati ipso iure: ni
si priuent vt ibi: sed bene sunt suspensi nõ dicit suspendẽdos.
Nec ob. Tertia rõ q interdicto loco nõ sunt interdicte pso
ne: q2 ꝯriũ dictum est. Nã directe psone nõ sunt suspense vel inter
dicte: sed si celebrat in loco interdicto sic. Non ob. Quarta
ratio: q2 pticipans excõicato non est suspensus: q2 ibi psona
nõ inficiť nisi ex pticipio rõne cuius incurrit minorẽ suspen
sionẽ: hic psona erat qñ suspẽsa qñ9 ibi celebrabat ⁊ suspẽ
sione ad ordinẽ cõcludente: ergo postea celebrãdo indefini
tam incurrit maiorẽ suspensionẽ officij: nõ quo ad actũ cele
brandi tñ: ⁊ sic incurrit irregularitatẽ. Non obuiat l'ra su-
spendas. Non est absurdũ q suspensus suspendat sicut ex-
cõicatus excõicat. de iude. ita quorundã. vel ad factũ referť
cum iã essent suspensi violãdo interdictũ: hoc verũ fm l'ra3
suspendas hic positã. ¶ Op. q alia pena iponat q̃ suspen
sionis: q2 sunt excõicati ꝯpellentes. de sen. excõ. grauis. i. cle.
So. ꝯriũ ꝓcedit hodie. Ex his p3 q suspensus nõ põt ꝯfer
re pbẽda vel alia beneficia. de cõcess. preben. q2 diuersitatẽ
nec etiã destituere sic nec alia spũalia exercere: q2 nulle eẽnt.

xviii.q.i.audiuimus.nec valet collatio facta et si sit occulta
suspēsio: q2 talis est incapax: sicut is in aliis nō spūalibus.de
elec.c.nihil. ¶ Post glo.hic agitur de ptāte suspensē agi
tur de ptāte spūali: an possit exerceri in loco interdicto: vñ
possent hic multa tractari in iure dispersa: qd de actu electio
nis in loco interdicto.de quo de elec.cū inter.R. Quid de
sepultura tpe interdicti: an fieri possit.de quo dic vt dicaz.§.
de penis.qd in te. Ite qd de sepulto tpe interdicti in cimite/
rio relaxato: postea interdicto.de quo de sen.excō.si ciuitas.
lib.vi.in glo.pe. Quid de sepulto extra cimiteriū.de quo i
c.eos qui.de sepul.quid de eo fiat postea relaxato interdi
cto. Scdo hic hētur suspensum vel in loco interdicto offi/
cia exercentē incurrere irregularitatē. Jō hic videndū est ex
quibus suspensus postea illos exercendo vel in loco interdi
cto incurrat irregularitatē. ¶ Circa hoc ponit Jnno.talez
doctrinā q oportet q officiū exerceat vt pzius.i.cū hac qua
litate vt pzius. Scdo q offm sit certū t determinatū a iure
vel cōstitutiōe ecclesie vel consuetudine: t q actus officii sit
attributus alicui ordini: ita q sit offm ordinis. Ex his infert
quid de exhibite in minoribus offerēte calicem vel vrceolū: an
incurrat irregularitatē: dicit q sic: q2 talia sunt attributa cer
to ordini.xi.q.i.si qs in cōsilio.t c.eps. ¶ Per hoc infert
quid de celebrante offm vel horas vt vespas t sīa in eccle
sia t in choro.dicit q hic est irregularis: q2 talia sunt ordini
deputata. ¶ Per h infert tertio qd de īteressente diuinis
nō cātante vel aliqd i suo officio faciēte: an icurrat irregula
ritates.dicit q nō.de quo aliqd habuistis.§.de cle.excō.mi.
illud.de re iudi.cū eterni.lib.vi.dicit Hosti.q si ingerit se di
uinis audiendo diuino ex quadā simplicitate vel deuotione
nō est irregularis. Si cōtemnendo t faciēdo celebrari diui
na sine auctoritate prebende t icurrit irregularitatē.ar.dei
c.illud.t.§.e.ex lris.videte.vt dixi in.c.illud. Si iterest sim
pliciter nō incurrit irregularitatē. Secus si sit in choro non
habens auctoritatē: q2 est participare de officio.c.i.t.c.si.§
cle.excō.mi. Non est ergo tutū q existens prior vl' alius ha
bens preeminentiā in choro stet ibi tpe quo est suspensus et
ad audiendū diuina: lz nihil dicat. Nā ipse cōtemptus ma
xime auctorizabilis est ille q causat hanc irregularitatez.de
cle.ex.mi.illud.hoc vult mens verbi violauit. ¶ Per hoc
apparet quarto qd de legente psalteriū vel docente euange
lium vel nouū t vetus testm: q nō est irregularis. Nā etiaz
predicare pōt in ecclesia interdicta.de sen.c.rñ so. ¶ Et ex
hoc pz qnto qd de magistro scolariuz vel aliis ministris: q2
videns irregulares ex quo habent ex offō: sed Jnn.dicit q
nō est irregularis: q2 non ɔpetunt talia rōne officii vel ordi
mo aut nō sunt determinata talia certo ordini: vt no.de here
ti.ß aduersarius. Fatet tñ q peccat sicut excōicationez con
temnens.§.de cle.excō.mi.c.ii. ¶ Per hoc pz sexto qd di
cendū de benedicente mensam.dicit q non est irregularis:
q: hoc nō est attributuz alicui ordini.lxiiii.di.c.si. ¶ Per
hoc pz septimo qd de benedicente aquaz.dic q hic est irre
gularis: q2 hoc est deputatū certo ordini: t fit cū debita so/
lennitate.de ɔse.di.iii.aqua. ¶ Per h dicit.viii.q absol
uens excōicatū a vinculo in loco interdicto nō tñ recōcilian
do nō incurrit irregularitatē: q2 hoc nō ɔpetit ex ordine: sz
ex iurisdictione.ii.q.i.nemo.de elec.trāsmissam. Nam exi
stens in loco interdicto bene pōt exercere iurisdictionē sine
violatione interdicti: posset g citra exercitiuz ordinis absol
ui ab excōicatiōe: t sic dato q nō absoluat a peccato. Hec
vera nisi solenniter absoluat recōciliādo vt puta cū stola in/
troducit eū ad ecclesiā psalmū pnialem legēdo.de sen.exc.
nuper.in fi.xi.q.iii.debent.t.c.se.fm Jnno. ¶ Ex quibus
pz q talis absolutio est ordinis t talē faciēs est irregularis.
de sen.excō.cū desideres.t.c.a nobis.ad hoc qd not.Jnno.
de cōsue.qsto.per qd dicit Hosti.q ad talē recōciliationez
non est ei cōicandū in loco interdicto nec p minorē presbio
pōt fieri. ¶ Per h pz.ix.qd dicendum est de diacono vel
acolito dicente eplam sine apparatu.dic q non incurrit irre

gularitatē: q2 nō est offm ordinis sui: secus si agat q sunt mi
noris tanq deputata offō suo: vt si tanq acolitus vel exorci
sta vel lector vel hostiarius legat lectiones vel cantet rñso/
ria.xxviii.di.acolitus: t tribus.c.se. Idem si diaconus face
ret spectātia ad inferiorē ordinē in apparatu illius ordinis:
vt q2 in apparatu subdiaconi legeret eplaz: t si hoc hēret ge
neralis cōsuetudo q subdiaconus dicat eplam hoc dicēdo
erit irregularis.xxviii.di.acolitus.t tribus.c.se. ¶ Per h
pz qd dicendū de cantātibus rñsoria in ecclesia. dic q sunt
irregulares: q2 talia de iure vel cōsuetudine nō sunt alicui or
dini attributa. Idē dicit de legentibus lectionē. ¶ Per h
dicit q si in ecclesia est ɔsuetudo q oēs indifferenter dicant
eplam sine distinctione ordinis vel q quilibet portet cereos
vel qcqd aliud ptinens ad aliqd offm non erit irregularis:
q2 illud facit. ¶ Per hoc dicit q laicus faciendo sua offi
cia non incurrit irregularitatē: q2 talia non sunt ordini anne
xa. ¶ Per h pz qd dicendū ꝺ simplici clerico.i.psalmista
si dicat q nō est ordo ecōtra si in offō suo cātet.xxiii.distin.
psalmista. Et vltima o pi.est vera: vt no.de elu.t qua.cū cō
tingat. ¶ Per h dicit Jo.an.q clericus homicida non le
get lectionem nec cātabit rñsoria in choro: lz qdā dicāt hoc
inuentū ppter criminis horrorē.§.de homi.sicut dignuz.§.
fi.qd placet Jnno.de mā in spe.de lega.§.iuxta.v.hoc etiam
cū se. An celebrans presente excōicato scienter incurrat irre
gularitatē: z Jnno.q nō de sen.excō.is qui.lib.vi. Saluo
qd di de priuilegiis epoz.de sen.excō.is qui.lib.vi. Jo.an.
ponit.§.de priuile.cum t plantare. ¶ Per hoc et pz q si lai
cus dicit officia sua in ecclsia non incurrit irreglaritatem: lz
grauiter peccet cōtemnendo interdictū.vñ laicus de popu
lo interdicto coadiuuās presbim celebrantē missam non in
currit irregularitatem: q2 nō reperit hoc in iure expssum q
sufficit ad cuitandū irregularitatē.vt.c.is cui.de sen.ex.lib.
vi. Et hoc facit an religiosus nullū habens ordinem clerica
lem vel monialis violās īterdictū sit irregularis: ita q sint
ineligibiles actiue t passiue.vt qd non p p̄dicta. ¶ Cōtra
rium dicūt doc. Nam lz nō habeāt ordinē clericalē rōne tñ
status illoz hūt offm celebrandi: sm cōditionē status illoz
xii.q.i.duo.t.c.postulastis.§.de cle.ex.mi. Quid de mulie
re purificanda post partū in loco interdicto.dicunt doc.q
cū orationibus psalmis t solēni benedictione admitti non
pōt: sine metu ipsius sacerdotis introducentis eā illud sit of
ficium cōpetens ordini clericali: sed sine offō scā solū cōfes
sione vt moris est: poterit intrare gras agens.v.di.si mulier.
de purga.post par.c.vno. Poterit ergo satis tpe interdicti
facere gñalem cōfessionē. ¶ De collatiōe alioz sacroruz
.s.eucharistie: baptismi: pnie: confirmationis: t extreme vn
ctionis: quid sit faciendū tpe interdicti.dic vt in.c.alma.de
sen.ex.lib.vi. Quid de sacramento ordinis siue sint clerici
siue laici: t vr q non possint: q2 hoc est pcipere sacra a quo
rum perceptione sunt remoti: nisi i casibus pmissis. ad hoc
de cleri.ex.mi.c.si.nec in loco interdicto possunt cōferri: q2
ibi phibent ecclesiastica sacra.tc. Distingue si tñ pplo est
interdictus: tūc cū clerici non intelligant interdicti poterūt
aliter ordinari.de sen.ex.alma.lib.vi. Aut locus tñ: t tūc lz
in eo loco nullus valeat ordinari laici: tñ non culpabiles in
interdicto poterūt ordinari: nisi ppter delictū vniuersitatis
lata fuerit snia interdicti: tunc enim nullus de illa vniuersita
te poterit alicubi ordinari: vt de cō.c.si snia.§.i.li.vi. Nūqd
sepelientes extra ecclesiā vel cimiteriū violant interdictum:
dicunt doc.q si fiat sine diuino officio siue defunctus fue/
rit interdictus: siue locus in quo sepelit non violat interdi
ctum. Nā phibitio fit tantūmō in ecclesia vel cimiterio: er/
go alibi videt concessum.xxv.di.qualis. Nulla eniz corpo
ra quorūcunq defunctorū debent remanere ihumata.xxiii.
q.v.placuit. An laici non interdicti possint sepeliri in cimi
terio sito in loco interdicto cū clericoz presentia.dic q nō:
q2 ex gratia hoc cōcedit clericis.in.c.q in te.de pe.t re.t in
quibusdā aliis per priuilegiū: vt in.c.vt priuil.gia.§ de pri

uile.ergo aliis intelligitur denegatum.de reg.iur.qd alicui.
lib.vj. Quid si interdictus fuit sepultus in cimiterio vel nõ
interdictus tpe interdicti:nunqd relaxato interdicto ibi re
manebunt.dicunt doc.q si fuerit penitens nõ exhumabitur:
qr res deuenit ad eum statũ quo posset incipere.de conuer.
pinga.c. an vo pro talib' sepultis tpe interdicti liceat re
cipere funeralia:e pro eis sit orãdũ.dicit Inn.q post pniaz
peractã sic.xi.q.iii.quicũqz.ex̃o non.lxxxviii.di.c.vlti. Joã.
an.in cle.eos.de sepul.dicit q oblationes ab interdictis pe
nitentibus vel non penitentibus recipi pñt etiã in loco inter
dicto.per ea que no.ex.di.oblationes. An interdicti gau
deant indulgentiis e remissionibus. Respondeo spãliter e
noiatim interdicti e qui interdicto cãm prestiterũt non gau
dent:qr non sunt cõfessi sine penitentes.de reli.e vene.sacro.
c.si dñm.§.vlti.sed interdicti eo q sunt de populo interdi
cto:non tñ culpabiles in eo pp̃ter qd snia lata fuit:bene pñt
gaudere priuilegiis indulgentiis e remissionib' sic e alii p
dicta pbanẽ in.§.illis et.in.c.alma.de sen.excõ.lib.vj.etc.

De noui opis nunciatione Rica.

Viso.s.de excessibus prelatorum in subditos.verum qr
quandoqz subditi excedunt in contemptum iuris vel pretoris.
Ideo ponit istam rubricam.

# Ntelleximus.

Ad edificatum e
post denunciationem noui operis demo.
liri dz expensis cõstruẽtis.h.d.cũ se.In p
ma consultatio. In scda respõsio.ibi.quia
vero.Casus allegabaẽ constructiã post de
struendũ etiã:dato q non pbaretur de iure nunciantis. In
contrariũ allegabanẽ canones dicentes q iniuste edificatũ
debeat demoliri:vnde dubitans:an stare deberet canonib'
vel iuri cõsuluit papã. No.p q edificatũ post noui ope
ris nunciationẽ:siue e iure:siue nõ iure sit edificatũ eo q spre
ta denunciatione edificatũ est:demoliri dz. Scdo no.q
in limitibus alterius parrochie noua capella instituĩ nõ põt
ad superioris preiudiciũ. No.q canones respiciãt legũ
famulatũ. No.q canones supplendi sunt:sm legum fa
mulatũ ad intellectũ in casibus non clare a canone decisis.
Alia notabilia non bñtis. Oppo.q ecclesia non vtatur
legibus nec statutis laicorũ.s.de consti.ecclesia.vi.di.bene
quidem.e de re.eccle.non alie.c.fi. So.ecclesia vtiẽ legibus
gñalib' e impialibus:qr tales intelligunẽ approbate eo ipso
q non sunt reprobate.x.di.p totũ.e maxime.c.si in adiutori
um.Constitutionibus vo pticularibus e statutis ecclia non
vtitur e eo ipso cẽsenẽ talia reprobata que nõ reperiũtur ap
probata.Idẽ no.s.de sola.c.is qui.s.d iudi.nouit.e.c.eccle
sie preallc.e.c.si in adiutoriũ. Scdo quero an indifferen
ter legibus sit standũ in foro canonico.dic igiẽ vbi agitur
de materia peccati non staẽ legi:sed canoni.s.de prescrip.c.
fi.e ibi no.Idẽ vbi agitur de interpretatione fidei vel cause
spũalis:vel vbi sunt diuerse opi.idez.l.i.C.de sum.tri.e q si.
sint le.c.p venerabilẽ.Itẽ vbi desit ius ciuile:sz canões deter
minaẽ casus emergẽs si est determinat' p canões:seruari de
bẽt canones:vt.l.j.C.de no.co.cõpo.Et dicũt q h casu lz sz
leges sit recurrendũ ad ɔsuetudinẽ:tñ melius est recurrere
ad canonẽ:ex quo repiẽ corre.xi.di.q ne sciat.e.c.ecclesiarum.
Venio ad glo.Glo.ii.qr prima est Italia.e scda in prin.
in v.ar.ɔ opi.q legibus non sit vtendũ in foro ecclesiastico.
xxiii.q.ii.inter hoc.xxxi.q.iiii.nemo.dic q legibus est vtẽ
dum in ecclesiasticis causis:nisi canonibus ɔdicant:vt.x.di.
c.j.e hic in fi.ad hoc.C.de no.co.cõpo.l.hec que de male.
dicit gof.q si leges non cõtradicunt seruãda est glo. Si cõ
tradicunt canonibus e lex sine peccato possit seruari:est ser
uanda in suo foro:e canon in foro suo.de testa.cuz esses.e.c.
relatum.de arbi.c.ij.lib.vi.Si peccatũ inducit lex:standum
est canoni.de rescrip.c.fi.Si contradicunt sed non expresse
statur in vtroqz foro ei qd in altero est expressum vt hic.e s.
de testa.raynaldus e raynucius.qui fi.sint le.per venerabilẽ.
Glo.super vbo iniuria querit de rõne quare factũ post
denunciationẽ siue iure:siue non iure sit factũ destruaẽ.dicit
glo.q hoc operaẽ auctoritas pretoris sicut dicimus in snia
excõicationis que siue iure siue iniuria sit lata talis snia valet.
xi.q.iii.c.i.vnde dicit glo.pp̃ter vim ipsius denunciationis
omne qñocunqz factũ est destruendũ ante remissionẽ qd vt
intelligas post factã denunciationẽ itur ad pretorem vel ad
iudicẽ vt remittaẽ denunciatio:qr nunciãs non hz ius nunci
andi e cognoscit de iure sumarie:e post factã remissionẽ po
test edificare.ff.de no.ope.nuncia.l.j.Eadẽ glo.in vsi.e hec
denunciatio querit qualiter est denunciatio facienda:e vbi
dicit glo.q in re presenti.i.in loco vbi edificaẽ.vnde alibi fa
cta vel in foro nil opaẽ.ff.e.ti.l.d pupillo.§.si qs foro:quod
est verũ quantũ ad finem operis demoliendi post denuncia
tionem:sed si vellet agere e iure ordinario ostendendo q in/
iuste est edificatum audireẽ.Eadez glo.ibi e non tñ dic.
querit quibus põt fieri.dicit glo.q cũ reale sit:non tñmo/
do est necesse q fiat ipsis quorũ noie edificatur:sed sufficit
q fiat operariis.ff.eo.ti.l.de pupillo.§.nunciare. Eadem
glo.ibi vnde cuicunqz querit an qñocunqz die fiat renũciatio:dicit q sic.ff.e.l.ciuili.Eadem glo.ibi.e no.querit
an pro pluribus locis sufficiat vna denunciatio vel promis
sio.Glo.dicit q non:immo tot debent esse denunciationes
e remissiones quot sunt loca in quibus edificatur.ff.e.ti.l.d
pupillo.§.si in pluribus:sz lan. Gl.sup vbo in pindici
op.e vz q tex.sibi ɔdicat.Nã dicit q edificatũ post operis
nunciationẽ demolitur sia e iure siue nõ iure:postea dicit q
demolitur si vna ecclesia in preiudiciũ alterius ẽ edificata.
So.hic sunt due cause que ɔsonant demolitioni:vna qr spre
ta auctoritate pretoris:e hoc de iure ciuili.Alius qr in pre/
dicium:e hoc de iure canonico.Si concurrunt ambe demo
lienda est.Si concurrit altera idez qr vnum ius per aliud
iuuaẽ:e hoc est qd voluit tex.Deinde eadẽ glo.op.q in p/
iudicium alterius ecclesie parrochialis possit edificari.xvi.
q.i.ecclesie.e.c.quicunqz.de eccle.edifi.ad audientiaz.So.
hoc non potest fieri nisi iusta causa:vt in contrario:e de epi
scopi auctoritate.e glo.allegat.ad hoc.l.e.cum olim.e.c.au
ctoritate.libro sexto:sm doc. Antonius de Butrio.

# Um ex iniuncto.

Sumã/tum est
c.precedenti.Primo mãdat opus demoliri:e
irritat quicqd ex illo secutũ est.Secundo repre
hendit epm:qr non curat scandalũ proximorum.ibi super eo.
Tertio hortaẽ eum vt pareat.ibi.finis. No.p q edifica
tum post opis nunciationem siue iure:siue non iure venit ex
pensis edificantis demoliendũ. Scdo not.q destructo
edificio post noui operis nũciationem facto oia cõsequen/
ter actione ordinata ad edificiũ veniunt in irritum decernen
da. Tertio no.q iuramentũ prestitũ contemplatiõe cer
te rei e certo respectu cessante respectu non est obligatoriũ.
Quarto no.qñ aliquid sit obmittendũ vel faciendũ pro
vitando scandalo e qñ nõ.Et no. auctoritates hic positas.
Ultimo no.q vitiũ purgatur per oppositam virtutem.
Habetis notabilia hẽre.Or expediamus materiã cum.
Uos videtis q destructa ecclesia oia destructa sunt edifi
cium in irritum decernenda.Cuius causa Innoc. hic ponit
vnam notabilem glo.quaz recitabo per tres.q. Prima est
nũquid destructa ecclesia vel ciuitate aliquis possit appella
ri clericus vel ciuis dicte ecclesie vel ciuitatis.Et an destru
cta ecclesia vel ciuitate pereant eius priuilegia. Cõcludit q
quandoqz ciuitas vel ecclesia destruitur superioris auctori
tate:vt qr propter delictum ibidem inhabitantium destruẽ.
de consecra.disti.i.placuit.e.ff.qñ dies lega.ced.l.si vsufru
ctus.xvi.q.vij.ad hec.e tũc dicit q non potest aliquis se ap
pellare ciuem vel clericum dictorum locorum.e pro hoc est

ar. hec decre. Aūt qꝛ ciuitas vel ecclesia vniť: vel in aliū locuȝ transfert non destruit nec extinguitur: ⁊ tunc quelibet ecclesia sua priuilegia retinet. de statu mo. recolētes. ne se. va. c. i. Aūt qꝛ destruitur ꝑpter culpam suā: vt qꝛ ab hostibus vel latronibus occā legitima non intercedente: ⁊ tunc retinent priuilegia ⁊ retinet nomen suū: ⁊ clerici appellant clerici illius ecclesie. vii. q. i. pastoralis. xix. q. iij. que semel. Idem dicit in ciuitatibus ⁊ aliis locis ꝓbanis. l. domum. ff. de contrahē. emp. ⁊. l. edes sacra. ff. de reli. ⁊ sump. fu. cū si. ⁊ dicit ꝙ omnibus canonicis mortuis: alij loco eoꝝ debent subrogari xxiij. di. in noīe dñi. ē. de elec. ꝙ sicut. Secunda qō est si tyrannus occupat ciuitatem vel castrū maior pars canonicorum forte timentes tyrannideȝ recedunt ab ecclesia aliquid interim iminet faciendū in ecclesia: vbi erit hoc faciendum in ecclesia an absentes debent venire ad presentes: an econtra. Concludit Inno. ꝙ si cōmode potest negociū extra ecclesiam exerceri ⁊ non in ecclesia: lȝ regulariter in ecclesia de iure negocia ecclesie sint tractanda. ē. de elec. cum terra. Tū si hoc casu se debent cōgregare in loco vbi tute ⁊ cōmode potest negocium expediri. de elec. bone. ⁊ c. qꝛ ꝑpter. ⁊. ē. de renuncia. ad supplicationē. Et hec conclusio fortius ſm eum procedit qñ maior pars se absentauit. Hec dicit vera qñ minor pars est absens ⁊ timet tyrannidē publicā. Secus si vnus particularis priuatus timeret inimicicias vel vnus canonicus ꝑpter delictum vel ꝑpter inimicicias non audet ire ad locum: nihilominus requiri dȝ. ar. ē. qui ma. accusa. pos. c. i. hoc tamen casu intrinseci ad extrinsecum exire non cogunt: sed ipse constituat ꝓcuratorem si de sua fuerit voluntate. ff. de procura. l. i. ¶ No. hoc ꝑpter bannitos: ⁊ sic tunc deberet mittere ꝓcuratorem ad ꝑsites: vt dicto. c. qꝛ ꝑpter. Tertia qō est aliqui sunt canonici ꝑsites: aliqui absentes quō cōgregabitur capłm: ⁊ qui vocabunt si iminet negociuȝ aliqd faciendum: ipse dicit ꝙ si negociū arduum iminet faciendū absentes vocandi sunt: per i[...] qui maior est in capło: vel per illum ad quem spectat de consuetudine absentes vocare. de ma. ⁊ obe. c. i. ⁊ tunc sunt computandi de capitulo absentes. Et si nullus sit inter eos ad quē spectet conuocatio oportet ꝙ ad minus cōueniant due partes illoꝝ ad quos spectat eligere vel contra eū de quo querit inire: ⁊ illi vocabunt absentes: quo casu ꝓcedunt ad electionē absentibus venientibus: ⁊ si discordia oriat superioris iudicio terminabitur. de elec. lȝ. §. fi. De quo aūt remoto loco vocandi sunt. Dicit ꝙ vnde cōmode vocari possunt ⁊ qñ qȝ dicant cōmode vel nō relinquitur arbitrio iudicis. de elec. ꝙ sicut. ⁊ c. coram. ⁊ c. cū inter vniuersas. nimis enim remotus vocare non ꝯpellitur: nec vocati ire cogunt. ar. ē. de elec. cum terra. Si tñ ecclesia ipsius residentia eget: venire tenet ad minus si iurauerit ecclesie qō quasi abusiue fit de ꝯsue. generali. ē. de iureiuran. breui. alias vocatus non veniens ꝑuari posset. de cleri. non resi. inter quatuor. Si aūt sit negocium leue ⁊ non arduum: tunc dicit residentes tñ vocandos non absentes: ⁊ sic potestas particularis est in presentibus tñ. alle. x. q. ij. hoc ius. ē. de elec. in genesi. Tene menti hoc dictū: ad quod sepissime vos remitto: qꝛ limitat glo. in c. presentium. de testi. lib. vj. in glo. super verbo ibidem residentiū: que dicit ꝙ in aliis actibus ab electione nō vocari absentes: qꝛ id verum in actibus leuibus. In grauibus semper vocandi sunt absentes: ⁊ multotiens glo. hec reuocat in dubiū. An absentes sunt in nūero capituli cōputandi: tetigit glo. C. de sa. san. eccle. auc. hoc ius. ⁊. x. q. ij. hoc ius. Et. ē. de ma. ⁊ obe. humilis. ⁊. ē. de his que fi. a ma. par. ca. c. i. ⁊ de preben. cū in ecclesijs. li. vj. ⁊ de testi. presentiū. lib. vj. ad quā glo. totus mūdus recurrit. Et dicunt glo. ꝙ regulariter non sunt absentes de numero capituli: ⁊ exceptuant duos casus de quibus ibi. s. in cessione a diuinis. Et in actu electiōis sub receptōe canonicoꝝ ⁊c. sicut dicit illa glo. Ego consueui tenere verba Inn. sic ꝙ in negociis arduis semper debent vocari nisi expresse statuatur cōtrarium. Et hec doctrina est magis equa quaȝ doctrina gl.

per quem ergo tunc congregabitur capitulum. dicit Inno. vt dixi. ē. ꝙ per illū per quem solitum sit vocari si sit. Quis autē de iure habeat potestatē conuocandi capłm. dicit in. c. j. de maio. ⁊ obe. ꝙ ille qui est maior in ordine. Si autē non sit ibi aliquis qui de iure vel consuetudine habeat cōgregare capłm. Tunc dicit ꝙ debent esse due partes in congregando ⁊ conuocando capłm. vnde maior pars ⁊ multo minus minor pars non poterit congregare. Naȝ virtutes ⁊ potentie capituli semper sunt in duabus partibus prout sunt i congregando. l. si ait. ff. quod cuiusqȝ vniuer. vnde oportet ꝙ due partes se congregent ⁊ deliberent de conuocando capitulum: ⁊ tunc postea valet quod agunt. Et intellige due partes etiā computatis absentibus qui commode possunt vocari. Si leue sufficiunt due partes residentium. Ita tēperat hic Joan. an. alibi: ⁊ ita tempera Inno. vbi autē capitulum est congregatum: tunc valet ꝙ facit maior pars. Nam virtutes capituli sunt in maiori parte prout est congregatū. de hoc soleo dicere de elec. bone: ⁊ c. cum inter vniuersas. ⁊ c. ecclesia. Hec in vniuersitatibus ecclesiasticis. In secularibus dicit vocandos masculos ⁊ feminas ⁊ viduas ⁊ tutores pupilloꝝ. Ita ꝙ sint due partes vniuersitatis: ⁊ tunc ꝙ tales faciunt valet. l. nominationē. C. de decuri. lib. x. Item dicit filios vocandos si seorsum habitent a patre: alias sufficit patrem. vocari. allegat. l. iij. ff. ad municipa. Hosti. dicit ꝙ hoc non seruatur de facto ꝙ vocentur femine vel tutores: sed sufficit ꝙ maior pars regentiū consentiat. l. ij. C. de iure. calum. ⁊ hodie videt ꝙ ciuitates aliter prouident. s. per consilia. Et communitas florentie multuȝ deliberate procedit: qꝛ magis est assueta ad regimen populare ꝙ alie. Sed pisani cinces sunt periculosi in congregando consilium: ⁊ quasi tunc semper fit rumor. ¶ Quero an exul perdat possessionem bonorum suoꝝ: dic si aliquis est absens ⁊ timet reuerti solum propter timorē rerum ꝙ timor est tñ in apprehendenda re: ⁊ tunc perdit. l. si id quod. ff. de acquirē. pos. Sed si timeo propter personā ⁊ tunc non perdo ita ꝙ si timore hostium ex eo domicilium proprium ⁊ dimitto res meas adhuc animo retineo possessiones. C. de acqui. pos. l. lȝ. in fi. nisi eēt captus ab hostibus. ff. ex qui. ca. ma. l. deniqȝ. §. aut pretor. ⁊ §. is autē. ⁊ ita dicit Inno. hic. qō no. per istos qui nō habēt ius patronatus: ⁊ sunt expulsi propter partialitates: qꝛ non ꝑdunt quasi possessionem: ex eo qꝛ habent timorem de persona principaliter non de re: ⁊ ita etiam vidi allegari hāc glo. Inno. ¶ Veniamus ad glo. Glo. i. opp. ꝙ sufficiat domino cui facta est denunciatio absenti prestare patientiam. ff. cō alie. iudi. mu. causa fac. l. iij. §. itē si heres. ff. e. l. penul. So. dicit glo. ꝙ denunciatio fuit facta predecessori. vnde hic vt successor tenetur. ē. de iudi. qꝛ vero. sicut ⁊ heres. ff. e. l. prior. in fi. contrarium loquitur quando domino inuito vel ignorante est edificatum post nunciationem: quo casu sufficit ꝙ prestet patientiam. ff. ꝙ vi aut clam. l. si alius. l. responso. ⁊. l. deniqȝ. §. vltimo. Eadem glo. ibi cuȝ ei successerit. ¶ No. apertā glo. ꝙ successor in dignitate succedit in vitium eius. contrarium vult gl. de iure patro. c. cura. vbi dicit ꝙ licet heres sit successor vitiorum ⁊ culpe defuncti: qꝛ causat ius ab eo: tamen secus in successore in dignitate qui causat ius a cōferente non a predecessore. Unde oportet ꝙ intelligatis ꝙ iste successor sciuit nunciationem factam: ⁊ prosecutus fuit quis: qꝛ tunc propter scientiam suam hoc sibi nocet vt dicat succedere in vitium: ⁊ ita velle vꝫ glo. per iura allegata. In glo. denunciatio. in. §. hoc edictum. ⁊ per hanc glo. ⁊ dicta. §. dicunt docto. ꝙ si quis messem incidit vel arborē: non habet locum hoc edictum per. §. alle. Item non habet locum in agriculturis rusticanis ne modico tempore pereat agricultura ⁊ ideo spreta nunciatione illa fieri possunt quia non habent locum in talibus. ¶ Glo. super verbo nunciatum querit primo in quibus rebus fiat nunciatio: dicit in edificiis solo coherentibus: vel que in solo fiunt vt scindere arbores. ff. e. l. i. §. hoc autem edictum. per hoc dicūt doc. ꝙ si ego

messem colligit &c. vt heres in precedenti. ¶ Eadē gl. ibi opus novum. querit quando dicatur quis opus novum facere: dic quando quis edificando vel detrahendo pristinam faciem operis immutat. ff. e. l. j. §. opus novū non vt reficiat antiquum. ff. eodem. l. j. §. si quis edificium. & de inde. consulit. in ea glo. ibi. sed illud preterea querit que solemnitas sit servanda ex parte nunciantis in operis novi nunciatione: dicit iurare debet primo q animo calumniandi non denūciet & dicit q hoc iuramentum auctore pretore exigitur antequā nunciet: vt ff. e. ti. l. de pupillo. §. si quis opus. dicunt doc. q si non exigitur valet denunciatio que pōt fieri ēt sine pretore: sed si postea aditur pretor iurabitur si exigatur: alias denunciatio remittitur: vt dicto. §. si quis opus. ¶ Eadē gl. ibi. & qui simplici. querit quotuplex est nunciacio: dicit q duplex quedā verbalis: & huius effectus est q nuncians hoc ipso constituit adversarium possessorem. Alia per iactum lapilli: & per istam non constituit adversarium possessorem. ff. e. ti. l. j. §. sopis. & l. de pupillo. §. meminisse. & ideo dicit gl. q melius est facere per lapillum subaudi. per doc. quo ad hoc vt retineatur possessio: quia tunc est magis audax q̄ quando nudo verbo nunciat: sed tamen alio respectu est melius nūciare verbo. s. vt vitetur rixa & rumor. Nā facilius devenitur ad arma quādo fit realis nūciatio: q2 posset is cui fit iactus reiterare grossa: ideo dicunt doc. q possessio non recuperatur per remissionem: q2 licet solo animo perdatur p remissionem possessio non recuperatur solo animo. C. de acqui. pos. l. licet. & est ratio quare perdatur possessio nunciatione verbali & non per iactum lapilli, q2 timide facit nuncians verbo: sed non sic lapillo. ¶ Eadē gl. ibi. & hec nunciatio. querit quibus fiat an hec denunciatio fieri possit procuratori. Glo dicit q sic item puero fabro vel servo: dū tamē in re presenti fiat. ff. eo. l. de pupillo. §. nunciare. docto. dicūt q sicut potest fieri procuratori. ita & per procuratorem. ff. e. l. j. §. item nunciationem. Si vero apparet postea nunciantem non esse procuratorem vel non sufficiens habere mandatū fiet remissio. ff. de remis. l. j. An vero debeat cavere de rato dic: vt ff. e. ti. l. de pupillo. §. qui procuratorio. ¶ Eadē glo. ibi competit. querit quis possit nunciare. dicit gl. domini emphiteote & creditores. ff. e. l. in provinciali. per hoc dicunt doc. q si predicte persone possunt nunciare: fortius prelatus & clericus etiam si sit religiosus: vt hic & i. c. prox. Itē quilibet potest denunciare si edificetur in publico: vt dicta. l. in provinciali. §. si. Item competit vsufructuario: sed non contra dominum: dum tamen vsufructus non fiat deterior. ff. de remis. l. j. §. ii. Item servus nunciare non potest: sed ei nunciari potest. ff. e. l. de pupillo. §. j. nisi nomine alieno denunciaret. ff. q vi aut clā. l. ¶ Eadē gl. ibi. Itē antequā querit de modo missionis in possessionē vbi agitur pro iure incorporali. dicit glo. q providebit pretor per cautionē vt caveat non prius edificare anteq̄ probet sibi ius edificandi: & sic dicetur missus in quasi possessionem. Item ibi si antequam in practica vt ego edifico & alius denunciat novum opus vado ad iudicem: & volo cavere de moliendo si nō habeo ius. Si adversarius tacet bene possum si contradicit: tunc si causa potest expediri. i. tres menses bene: si autem potero edificare & postea expedietur. ¶ Glo. super verbo remissionem. querit q̄liter fit remissio. dicit glo. q quandoq fit expresse. ff. e. ti. l. non solum. §. sciendum. quandoq fit tacite vt morte nunciantis. & vt. e. l. §. morte. ¶ Eadē gl. ibi si autem. q̄rit qd sit remedium remittende nunciationis. dicit glo. offerre cautionem demoliendo si non appareat ipsum ius habere: & si non vult permittere debet peragere causam si potest. i. tres menses: & alter tenetur expectare cautiōe oblata. Si non cōpleuit causam vsq ad tres menses iusta causa impediēte excavebit: postea de opere demoliendo. ff. eo. l. de operis: alias est in ti. de edifi. priva. & sic intelligo. i. c. proximo. & c. vlti. qui. n. nō vult docere de iure suo nō tenet recipere cautionē. vt ibi. alie gl. sunt literales & legēde vt iacēt.



## Significantibus.

In opus ne est nunciantis novum opus: an. i. tres menses. de preiudicio doceat. An recepta cautione de opere moliendo statim edificare permittat. h. d. cū se. In primo narrat factum appellationis remedium delatum. In secunda. ibi. Ideoq dat iudicem appellationis. ¶ No. primo summarium. ¶ Secundo no. & tene menti perpetuo decre. sā ad hoc q prosecutio nunciationis novi operis per clericum contra laicum fieri debet coram iudice ecclesiastico hoc notabiliter probat hec decre. Et sic no. q vbicunq clericus cōparet licet petendo: si tamen veniat principaliter ad tuitionē possessiōis: licet petāt aliqui revocari vt reus iudicādus est: etiam quo ad forum sortiendū. Vel breviter q vbicūq clericus comparet contra laicum ad tuendam suam possessionem vt reus trahi non trahere videtur: & sic vt stimulans reus censetur ēt quo ad forum: & pro tāto hic videtur casus de vna questione quā vidi in civitate perusii: q missio facta erat in possessionem rerum ecclesie. Modo cōparuerunt clerici & petierunt se remitti ad ecclesiasticum & fecerunt fieri inhibitoriam. Jo. an. dicit q credit q de cōsuetudine speciali archidiaconus erat eius iudex: alias secus esset si non ob. quod no. in spe. de satisda. §. si. v̄ si. quid si clericus prope si. forte hoc dixit ex eo q archidiaconus de iure communi non habet iurisdictionem: & tunc staret notabile quod dixi secū colleg ratis. hic nō dixit hoc isto respectu: sed dixit propter regulam que habet q actor debet sequi forū rei: vt patet ex dictis suis: & hoc dictum tutius est de iure q̄ q̄ primo dicto. fa. id quod no. Inno. in. c. si laicum clericus. & de foro compe. ¶ No. q de iure canonico ab interlocutoria appellatur. ¶ Et no. q quandoq appellatur obmisso medio: & hoc procedit potius de consuetudine q̄ ō iure. de quo in. c. si duobus. & c. dilecti. de appel. ¶ Veniamus ad declarationem decre. querunt doc. An in appellatione debet exprimi causa: & est questitum Inno. Conclusio eius est q est exprimenda: & sufficit q causa generalis exprimatur. s. q me gravasti: vel q2 sententia iniusta est: vt est necesse causam iniusticie exprimi s̄m eum. Adducit simile q sufficit appellare dicendo locum non tutum licet non exprimatur quare non sit tutus. & de appel. ex parte. & dicit q fortius procedit appellatio si iniusticia apparet ex actis: vnde dicit q tunc sufficit dicere appello q2 gravor: vt patet ex actis. Iudex tamen qui de appellatione cognoscit ipsam iustam vel iniustam ex actis veteris processus tm̄: non novus perpendit: q2 novas probationes licitum non est producere. ad hoc cle. appellanti. de ap. hoc procedit in appellatione interposita ab interlocutoria. secus in appellatione interposita a diffinitiva: vt. & de testi. fraternitatis. & de si. instru. cum ioannes. Hec glo. communiter reprobatur: vt dixi. & de ap. c. interposita. & c. vt debitus. & c. cum cessante: vt est casus in. c. cordi. de appella. li. vi. & in cle. appellanti. de appella. vnde semper est causa exprimenda etiam si appareat ex actis: licet paulus dixerit cōtra: sed non bene: quia notorium non relevat ab expressiōe: vt no. cle. appellanti. de ap. Non ob. decre. ex parte: q2 dicit q causa est exprimenda sed non causa cause: ita ibi loquitur vnde causa specialis & immediata debet exprimi: & sufficit sed nō est necessaria expressio cause remote: deinde dicit q regulariter non licet appellari ab interlocutorio de iure civili. Assignat quosdā casus speciales. dic vt per Bar. in. l. ante sententie. ff. de appella. rescin. & vide no. in. c. vt debitus. de appel. & in spe. de ap. §. i. v̄. sed nunquid potest. Et concludit q de iure civili regulariter non appellatur nisi a diffinitiva preterq̄ in casibus in quibus gravamen illatū nō potest reparari per appellationem a diffinitiva. de quo plene l dicta. l. ante sententie. deinde an a sententia super possessorio appelletur. dic vt. & de resti. spo. ex conquestione. & c. cum ad sedē. Non habetis hic alia. ¶ Quero ex quibus causis fit nunciatio. dic ex tribus. s. causa iuris nostri conser-

uandi aut damni repellendi: aut causa iuris publici vt.l.i.§. nunc videamus.e.§.nunciatio.ff.e.ti. ¶ Uenio ad gl. Op. glo.i. qp dato qp incontinenti non offeratur probatio nunciā tis: sed tantummodo.J.treo menses audiri debeat.J.c.proxi. Glo.contrarium fatetur dicens: qp sufficit si probationē offerat.J.treo menses: multo fortius hic si hoc incontinenti pro bare volebat: qz restitutio differtur etiam si incontinenti offerat probationes.ḡ.de resti.spo.litteras.cuz si. ¶ Glo.ij. obmisso episcopo non appellatur ad metropolitanum. de appel.dilecti.glo.remittit ad ibi.no.de hoc de consue.fuli alias non valuisset talis appellatio. Antonius.

i **S cui.** Sūma e notabilia sūt collecta in .c.pcedenti. ¶ Capio gl.i.e op. cum ea qp is cui nunciatum est prestita cautione vel si per eum non stat possit edificare.ff.e.l.non solum.§.si cum posses. So.hoc intellige sm istum: qz id verum qp oblatio cautionis inducit remissionem: nisi nunciās velit statim de suo iure docere: vt.J.treo menses: sed si admittat cautionem statim potest edificare. vnde est in optione denunciantis an statiz velit docere de iure suo: an vsqz ad tres menses offerat se probaturuz. Alij qp in optione est edificātis dare statim cautionem vel offerre se probaturuz: sed cōtrarium est verum vt ibi patet: e ibi ponuntur.v.opi. Quaruz quattuor ponit hic Ab.e vna fuit Azo.hic e.ḡ.c.proxi. approbata. Alia directa contraria fuit Jo.e Hu.de qua in glo.iij. qp aut fit nunciatio per pretorē e locus fit prime opi. Aut per se: e tunc fit locus secunde. Quarta qp aut possidet edificator locuz in quo edificatur: e locus est prime opi.aut non e locus fit prime. Quinta qp aut edificatur in publico e locus est prime opi.aut in priuato e locus est scde. ¶ Quero an prouisio bonum iurium fit vtilis reo cui opus nunciat. dic qp sic: qz forte credens se ius habere: e errans teneret postea demoliri probato de iure agentis e perderet expensas factas in edificando: e faciendas in demoliendo. Item prouidet denuncianti e cui statim posset preiudicari: hic postea non suis expensis destruatur: vt in liminibus scolarium vel edificio qp fieret ante ianuam domus tue: e per hoc tollitur equitas quaz prima facie videtur habere opinio cōtraria ec.

¶ De priuilegijs Rica.

¶ Abutuntur interdum subiecti priuilegijs suis e indulgētijs. Ideo post tractatum delictorum subiectorum: ponit h rubricam de priuilegijs. De materia.xxvi.q.iij.§.sola.vsqz in fin.xi.q.iij.priuilegium.xij. q.ij.qui e humanis.xxvi.q.ij. non exemplo. e repetitur in.vi.e in cle. Joan.andr.hic enumerat multa iura quibus priuilegia concedūtur.

e **P iscopalia.** Episcopalis dignitas non debet tribui nisi populo maiori vel ciuitati. hoc dicit. Nam numerositate vilescunt: sic contingit hodie in prothonotarijs olim quando erant pauci venerabantur vt cardinales: sic contingit in doctoribus hodie. ¶ No.quid habet considerare papa in tribuēda dignitate episcopali: quia debet considerare quantitatem populi. ¶ No.qp dignitates sui numerositate vilescunt: similiter ex breui numero subiectorū. vnde Ecclesiastici. In multitudine populi gloria regis. In paucitate plebis ignominia principis. ¶ No.qp causa commissa a sede apostolica non nisi in ciuitatibus e locis insignis ventilari debet: vt in.c.statutum.post prin.de rescrip.lib.vi. ¶ Ueniamus ad glo. Glo.i.op.h.c.legimus. xciij.di.vbi dicitur qp tantā potestatez habet episcopus pauper quantā habet maior: e vbicunqz sic habet nomē e dignitatem episcopi. e idem no.lxxxvi.distin.episcopi.in ḡsi.idez tenet. Tangit hic Joan.andr.quomodo pauper episcopus contemnitur: diues autem honoratur. Et refert hystoriam de abbate male inducto: e eodem postea redeunte cum cappa splendida honoratore cappe gratias referente. vnde Jeronimus ille sanctior est qui ditior est. So.dicit glo.hoc intellige quo ad vulgi opinionem: quia vbicunqz est nomen episcopi: habet sm Inno. nam videmus diuites e potētes honorandos e pauperes virtuosos contemni: sm Hostiē. qui refert de theologo. Tu dic qp episcopus ab initio constitui non debet: nisi presidere debeat magno populo: sed postqz est constitutus tantam habet potestatem sicut quilibet magnus: e hic loquitur ante factum ibi post factum. ¶ Opp. secundo gl.in auc.de referēda.§.i.e.ii.dic ibi reprobat multitudinem referendariorum: e sic videtur pro e ḡ. ¶ Opp. qp in castris constituantur episcopi.xvi.q.i.e temporis. So. ibi castrum ponitur pro ciuitate ec.

i **J cut.** Non obstante priuilegio fori punitur per ecclesiam laicus malefactor ecclesie.h.d. Et nō diuiditur. ¶ Not.qp ecclesia potest punire laicos delinquentes in eam. Et hic est vnus casus qp ecclesia habet iurisdictionem contra laicos. ¶ No.qp punire laicos delinquentes contra ecclesiam: non est contra legem agere: sed leges exequi. Alia nō habent notabilia que sint vtilitatis alicuius. ¶ Uenio ad glo. Op.glo.i.qp fit licitum laicos se intromittere de rebus ecclesiasticis.ḡ.de offi.ordi.cum nos. So.quatenus nō preiudicatur ecclesie requirente ecclesia potest laicus se intromittere: sed ecclesie preiudicando nō vt hic. Deinde gl. colligit ar.qp ecclesia sibi non vult ius alterius ecclesie abrogare: nec se intromittere de seculari iurisdictione. allegat .ḡ.de iudi.nouit.qui si.sint legit.causamqz. Item non videtur violare nec violentiam facere qui maleficos punit.concor.sunt in glo.nec dicitur agere contra legem: sed legis fauorem qui malos cohercet. Iuuatur enim potestas secularis per ecclesiasticam: e econtra.ḡ.ti.proximo.c.i. Et arguit Hostien.qp cum canon contradicit legi vtriqz in foro suo statur: vt patet.C.de iustiniano codice confir.l.i.§.si.x.disti. lege.quod est verum in temporibus saluis interpretationibus dubiorum in quibus deficiente lege standum est canoni: qd dic: vt decō.c.i. Glo.vltima prosequit generalia. ec.

c **Um e plantare.** Religiosi etiā exēpti ecclesiasticas decimas etiā a laicis recipere nō debent: sine diocesanorum ꝯsensu: e interdictos vitare tenentur in ecclesijs sibi subiectis: quo ad temporalia diocesani instituere e destituere: e curam plebis gerere debent. Et templarij semel in anno celebrāt in ecclesia interdicta nec tunc ibi tumulant mortui e eorum confratres qui nō in totum transierūt ad eos subiecti sunt ordinarijs.h.d. Diuiditur in tres partes principales: qz in prima ponit exordiū e episcoporum querelam diocesani. In secūda ꝓuidet. In tertia prouisionem prorogat: e contrafacientibus penā imponit. scda.ibi.eccl'ias.tertia.ibi.qp autē. Scde partis.v.sūt dicta: vt ex summa pz. scdm.ibi.excōicatos.tertiuz.ibi.in ecclesijs.quartum.ibi.qp si.quintum.ibi.de confratribus. Casus. Congregato consilio lateranēsi.tempore alexandri tertij relata fuerunt.v.vel.vi.que per religiosos vsurpantur quibus consilium prouidet premissa ratione. ¶ No.ex decre. primo qp ad solum romanum pontificem spectat inducere nouam religionem.de quo in.c.fi.ḡ.de reli.do. ¶ Secūdo no.qp religiosi non possunt decimas aut ecclesias recipere de manibus laicorū absqz auctoritate diocesani.ad hoc vide no.in.c.cum apostolica.de his que fi.a prela. ¶ Tertio no.qp constitutio declaratoria respicit preterita. de hoc de consti.c.fi. ¶ Quarto no.qp excommunicati e interdicti a diocesanis etiam ab exemptis sunt vitandi: e sic priuilegium non iuuat.de quo de sen.excom.nulli. ¶ Quinto no. quale ius sibi vendicent religiosi in ecclesijs non pleno iure subiectis sibi: qz per hoc non consequuntur nisi nudū ius presentandi e solum rationem de tēporalibus inquirendi.

Non tamen per hoc habent potestatem in ipsis instituendi
nec destituendi nec valet consuetudo contraria: vt de capel.
mo.c.vno.lib.vi. ¶ No. ꝙ e contrario ꝙ in ecclesia pleno
iure subiecta religiosi vendicant sibi ius instituendi ⁊ desti-
tuendi: qđ fatetur hic Inno. ⁊ Jo.an. ꝙ ecclesia est pleno iu-
re subiecta ⁊ populus ab ecclesia sunt exempti. Si autē po
pulus non sit exemptus licet ibidem instituant oportet insti
tutum representari epō vt ab ipso recipiat curam populi ⁊
de illa cura tenet respondere epo ⁊ de illo visitando queret
epē: de alijs autem tpalibus ⁊ spiritualibus habent rńdere
monachis qbus sunt subiecti. Sic ergo tene menti hunc tex.
qui declarat qualem habeāt ptātem religiosi in ecclesijs si-
bi subiectis. ¶ No. priuilegium templarioꝝ vt in ecclesia
interdicta semel ad ecclesiasticū officiū admittant in anno.
¶ No. ꝙ ad permissionem diuini officij in ecclesia interdi
cta non censetur pmissa ecclesiastica sepultura. vide de sen.
excō.alma.lib.vi. ⁊ in cle.eos de sepul. ¶ No. ꝙ oblati ad
plenum in religionibus non translati ⁊ retinentes proprium
non gaudent priuilegijs exemptoꝝ religiosorum: ⁊ quo ad
oīa remanēt sub potestate iudicis diocesani. ¶ Venio mo
do ad declarationem dictorum doc. Per dētre. dicunt doc.
ꝙ noua regula institui non potest ab alio ꝙ ab epō. An ce
lebrans presente excōicato scienter incurrat irregularitatem:
tenet Inn. ꝙ non. ⁊ de sen.excō.c.is qui.lib.vi. Saluo qđ di
citur ⁊ c.epoꝝ. ⁊ ꝙ talibus admittentibus ad diuina interdi
citur ingressus ecclesie donec satisfecerit ad mandatū illius
in cuius contemptū hoc est factum. Per cle.autē eos q im
ponitur pena excōicationis ipso iure in admittentibus scien
ter publice excōicatos ad sepulturā. vbi etiā no. de publicis
vsurarijs. ⁊ vide qđ no. de sen.excō.is qui.lib.vi. Et qꝛ litte-
ra dicit in v̄.in ecclesijs: ꝙ isti religiosi habētes ecclesias sub
iectas possūt exigere rationem de eis. ¶ Generaliter igit q̄
ro de quibus habent ptātem petendi rōnem. dicit Inno. ꝙ
non tm̄ de tpalibus que ipsi religiosi dederunt: sed etiam de
alijs temporalibus que alij dederunt: ⁊ non solū de tempo-
ralibus: sed etiam de fructibus decimaꝝ ⁊ oblationū ⁊ alio
rum spiritualiū: vnde dicit ꝙ ex quo ecclesia est sua: omnia
munera ecclesie: vt oblationes: decimatōes: mortuaria: ⁊ pos
sessiones censent sub vna potestate. de consti. translato. cum
si. Et non solū illa sed etiam feudalia. de app. romana. §. dz.
lib.vi. xvi.q.ii. satis. ⁊ qꝛ verbum est generale generaliter de
bet intelligi: vt in.c.si de terra. ex hoc tales religiosi poterūt
compellere presbyteros ad reddendā sibi rationem. de quo
de resti. spo. cum ad sedem. in glo. ¶ No. libellum in fi. ⁊ de
excep. cū venerabilis. in gl. vt de ipsis. Et per h̄ dicit Inno.
ꝙ presbyteris tales si conueniant super possessionibus de-
bent rńdere sub patronis exemptis quasi in hoc subsunt iu
risdictioni tpali eius. alle. ⁊ c. accepimus. cū ibi no. Item per
hoc dicit ꝙ tales presbiti non poterunt alienare vel magna
negocia gerere sine consensu patronoꝝ exemptoꝝ: qꝛ tales
exempti patroni habent ius epale: ⁊ equiparant epis. xii.q.
ii. si qua de rebus. ⁊ c. placuit de voto. magne. §. cum igit. vi
de glo. de re. eccle non alie. in cle. si vna. Qđ dicit verum eē
Hosti. in exēptis. In nō exēptis vero. dicit ꝙ patroni ex nu
do iure patronatus nullā iurisdictionē ꝯsequunt: ⁊ remittit
ad no. in.c. quāto. ⁊ de offi. or. Sed dicit ꝙ habent solā pre
sentationē de iure pa. c. si. Non aūt beneficioꝝ collationem
nec ēt hn̄t se intromittere d̄ spūalibus: vt pbat in hoc. §. sed
de tpalibus: pura de censu: qui dz p̄stari supiori quē nō pos-
sent augere nec minuere. c. pbibemus. ⁊ de censi. pn̄t ēt sine
iuramento de plano q̄rere qūo talia bona admistrēt vel an
sint obligata: ⁊ si repiant aliqd male agi nō pn̄t manū appo
nere ad corrigendū: sed debēt epō nūciare: sic nec archieps
in dioce. suffraganei. Itē an tales hn̄t custodiā nō ptātē sibi
vsurpādi: iuxta no. ⁊ de offi. ordi. cū nos. ⁊ d̄ insti. ex freque
tib⁹. Hec sunt dcā doc. nroꝝ ruditer recitata. Ex qbus ha
bes primo ꝙ exēpti patroni hn̄t ptātē iurisdictionalē. Item
ꝙ auctoritatē p̄stare pn̄t in agendis q̄si habeant ⁊ hic cense



antur iurisdictionē epalē: hec ꝯclusio nō placet mihi: qꝛ isti
ecclesie nō sunt pleno iure subiecte: nec video qūo ppter nu
dum ius patronatus lz patronus sit exēptus: ꝙ p hoc hēat
predictā iurisdictionem: vn̄ intelligo dcm̄ Inno. qn̄ abbates
sunt exēpti: ⁊ hn̄t ecclesias pleno iure exēptas: ⁊ ita intelligo
Inno. met. ⁊ de transac. c. statuimus. ⁊ gl. in cle. i. de re. eccl.
non alie. alr̄ nō pn̄t p̄stare auctoritatē alienationibus eccle-
siarū inferioꝝ: qꝛ hoc est epale: vt pbant multa iura. xii.q.ii.
Et hec no. qꝛ quotidie de fcō cōtingūt. Idē dicūt in iurisdi
ctione: qꝛ illam non hn̄t nisi sint pleno iure subiecte ⁊ patroni
sint exēpti. Scđo hēs in ecclesijs subiectis q̄ ad tpalia reli
giosis q̄lem ptātem habeāt ipsi religiosi: qꝛ non hn̄t iurisdi
ctionalē ptātem: sed hn̄t ptātem ingrendi de administratio
nibus ⁊ de male alienatis ⁊ obligatis: ⁊ ingrere de plano ⁊
referre supiori non corrigere. xvi.q.vii. filijs. ⁊ de censi. ro-
mana. §. sane. lib.vi. Itē hn̄t ptātem custodiendi vacātibus
ecclesijs. Itē non hn̄t ptātem cēsum augēdi vel minuendi. ⁊
de censi. pbibemus. ⁊ de mā in.c. cū nos. d̄ offi. or. vbi aliqd
⁊ ⁊ de ap. bone. ⁊ aliqd p Inno. ⁊ c. pastoralis. ⁊ p gl. in.c. 
monachis. de p̄bē. ⁊ ibi recollegi istā mām. ¶ Quero: ipo
nit collecta pionus ⁊ epō eccl'ie patronis subiecte cū quibus
cōtribuent: an cū patronis: an cū epō. doc. dicūt cū patronis
qꝛ hn̄t eas subiectas: quo ad tpalia. ¶ Quero: religiosi sub
diti delinquūt in ecclesijs subiectis: an poterūt extra mon.
collocare cathedrā isti patrōi pro correctiōe ipsoꝝ. dic Inn.
ꝙ nō: sine ꝯsensu epi. ⁊ c. tuaꝝ. nisi priuilegiū ⁊ ꝯsuetudo aliud
inducat. ⁊ de so. ꝯpe. cū ꝯtingat. pn̄t tm̄ leuiter castigare. ⁊ c.
volētes. §. fi. de m̄ā. ⁊ de offi. ordi. quanto. Quid si isti pa-
troni egeāt: an sint alimētandi ⁊ sustinēdi ab iferiorib⁹ eccle
sijs. doc. ꝙ sic. de auctoritate epi: alr̄ nō: ex quo nō sunt ple-
no iure subiecte: sz hz nudum ius patronatus. d̄ iure pa. no
bis. ¶ Quero q̄le ius hn̄t isti hn̄tes eccl'ias pleno iure sub
iectas. dicūt ꝙ sup tpalib⁹ oibus: salua tm̄ portiōe vicarij. ⁊
de p̄bē. extirpāde. §. qui vo. ⁊ sic supioribus de oibus est rō
reddēda. Quid si isti religiosi volūt remouere aliquē de
eccl'us subiectis. d̄ ꝯsilio epi an possint. vr̄ ꝙ sic: vt hic a ꝯtrario
sensu. doc. finaliter tenēt ꝯtrariū dicentes ꝙ pncipaliter requirit
sn̄ia epi remouētis: ⁊ id dz expectari nec sufficit ꝯsiliū requi
ri. ¶ Quero an ecclesie rūpentes priuilegia de quibus hic
ipso iure subiaceāt interdicto. doc. ꝙ nō: sed requirit sn̄ia: et
hoc p v̄bū subiaceāt i fine positū: ⁊ h̄ tenēt oēs doc. ¶ Op.
ꝯ v̄. ꝙ si tēplarij. de. c. vt puilegia. ⁊ c. vbi in eccl'iis interdictis
tales tēplarij pn̄t sepeliri. So. doc. dicūt ꝙ in eccl'ia ipoꝝ re
ligiosoꝝ pn̄t ipsi religiosi sepeliri ⁊ plene oblati. Alij nō ple
ne oblati ⁊ extranei nō: vt ibi cū offō solēni nō debēt sepeli-
ri hic sine solēnitate vel ibi in iocūdo aduētu: quo casu q̄ ad
pmissionē celebrationis diuinoꝝ: seqtur pmissio sepulture
nō tm̄ solēniter sepeliēdi. de quo in. c. alma. de sen. exc. lib. vi.
⁊ in cle. eos. de sepulturis. ¶ Venio ad glo. ⁊ in pria parte
sunt due glo. prio lfalis. scđa sup verbo decimas. ¶ Opp.
ꝙ decimas recipe nō pn̄t etiā de ꝯsensu eoꝝ: nisi q̄s hūt l feu
dum laici. ⁊ de his q̄ fi. a pla. cū aplico. Glo. fatet ꝯtrarium. ⁊
dicit ꝙ decimas p laborib⁹ suis nō soluūt. ⁊ de deci. ex pte.
In v̄. excōicatos sunt tres glo. ¶ Glo. sup verbo excōica
tos est lfalis. ⁊ allegat. ꝯcor. ¶ Glo. ii. sup verbo noiatim
excōicatus siue interdictus. dicit gl. ꝙ noie pprio expsso ali
quis iterdicit vel alijs circumstantijs. institu. de exhereda. li.
§. nominatim. ad hoc de sen. ex. cōstitutionē. lib. vi. ¶ Gl.
super verbo pleno iure. q̄rit que dicat eccl'ia pleno iure sub
iecta. dicit glo. ꝙ illa que quo ad spūalia ⁊ tpalia. ⁊ c. cū. vn̄
colligit glo. a ꝯtrio ꝙ in ecclesijs spectātibus pleno iure ad
monachos vel epis nihil habet: ⁊ ita institutio ⁊ destitutio d̄
iure spectat ad monachos. xvii.q.ii.c.i. ⁊ tunc iste eccl'ie gau
dent priuilegio quo priuilegiati. ¶ Eadē glo. ibi. sed cum
pleno iure. q̄rit q̄s deponet presbyteros in talibus ecclesijs
cū debeant per solos epos deponi. dicit gl. ꝙ monachi vo-
cabunt epm̄ diocesanum vt p eum ad instantiam alijs depositio
fiat sicut faciunt in alijs sacramentis s̄z tenorē priuilegioꝝ:

ut recipere debeāt sacra ab episcopo diocesano: fm hoc in plurib⁹ privilegijs ponit̄.ſ. de prescrip. venientes. Itez qñqz ponitur ꝙ predcā psit a quocūqz fm ꝙ hic. ⁊ dicit gl. ꝙ vocabunt quoscūqz epos voluerit: alias dato ꝙ ab abbatib⁹ possent puniri: nō tamē possent ab eis deponi cū ad officiū abbatū hoc nō ptinent. de offi. archi. c. vlt. de iudi. at si clerici eius nec hoc pōt epus non ꝯfirmatus. de cler. trāsmissaz. dicit Inno. in hoc multū ponderanda ṽba privilegij: lz enim recipere possent ordines a quo mallent epo: tñ nō credit ꝙ alius epus ad hoc faciendū illā dioce. possit intrare sine licētia ppꝛij epi. ad hoc de tēpo. ordi. eos. li. vi. ¶ Querit gl. pe. q̄re nō sunt exēpti a ptāte ordiaria se offerētes. dicit gl. ꝙ p talem confraternitatē nō sunt oino ꝯuersi: sed aliquam remissionem consequunt̄. ſ. c. vt privilegia. vnde dicit lra oī no non reddiderint: ⁊ sic remanet de iurisdictione epoꝝ: qḋ esset iniquū: vt. ſ. c. vt privilegia. ⁊c̄.

b **Dilecti.** Suis privilegijs est privandus q privilegijs derogat alioꝝ. h. d. In prima q̄rela. In secūda ibi: p certo deciso mandato ponit̄ cōminatio. ¶ No. ꝙ non servanti privilegia aliorū: sua ſuanda non sunt. ¶ No. ꝙ delinquētes in exēptos nō per hoc subijciunt̄ ptāti exēptorum: sed sunt coraz ppꝛio epo cōueniendi. ¶ Nota cōtra epos nō volentes videre nec ſuare privilegia exēptorum. Doc. nil in littera scribunt. Jō venio ad gl. ¶ Querit gl. de remedio ꝯtra iudices iustitiā non facientes. dicit glo. ꝙ psit conueniri. xxiii. q. ii. dñe nr̄. Et dicit gl. ꝙ iudex facit litem suam ppter dolū ppꝛium ⁊ ppter alias causas. ff. de iudi. l. si f liusfa. nō tamē putat Hosti. iudicem hoc casu incurrere penaz. de re iudi. cū eterni. qꝛ illa punit facientem nō negligentē: alias infiniti illaquearent̄. Cōtrariū tenet. de ap. legitia. lib. vi. de quo dic vt ibi. p Joan. an. in glo. super verbo caueant. ¶ Glo. vltima tota est litteralis. ⁊ prosequitur generalia. Anto. de Butrio.

a **Ad hec.** Privilegiati qui sepeliūt mortuos excōmunicatos illos extumulare tenētur. h. d. Et non diuidit̄. ¶ Nota summariū. ¶ No. ꝙ privilegiati excōmunicatos sepelire non possunt: ⁊ sepultos exhumare tenētur. ¶ No. ꝙ in locis q̄ntūcunqz privilegiatis pōt episcop⁹ extrahere ossa excōicatoꝝ sepultoꝝ. Et dicit Inno. ꝙ loca hospitalarioꝝ non sunt exēpta. Jo. an. remittit. ſ. c. ¶ Tertio no. ꝙ privilegioꝝ alias ꝑuilegiatoꝝ in exhumādo mortuos excōicatos sepultorū negligētiaz supplet ordinarius. ¶ No. casū in quo ordinarius hz potestatez in exemptos tenēdo ꝙ hospitalarii sunt exēpti: sed fm ṽitatem non sunt. ¶ Declaro decre. Et q̄ro an epus possit pcedere ꝯtra exēptos qui excōicatos ab eo admittunt ad diuina vel eis cōcedunt ecclesiasticaz sepulturam: vr̄ ꝙ sic cū privilegia exēptionis ad hos casus se non extendant. ſ. e. cū in ecclesijs. §. excōicatos. ⁊ de sen. excō. nulli. Item qꝛ tales delinquūt in rem non exemptā. ergo bñ puniunt̄. ſ. c. patentibus. Itez qꝛ privilegium nō datur vt inuitat ad delinquēdū. de ꝓbe. ex parte. Itez privilegiati cohercent̄ p ordinarium: si extra privilegioꝝ suorū tenorez excedant: vt dicto. c. patentibus. sicut in aut̄. vt iudi. sine quoquo suffra. §. nolumus. vbi preses prouincie punit legatum principis q ibi excedendo formaz non ſuando. In cōtrarium facit ꝙ nō possit illos punire: qꝛ sunt exempti ⁊ delinquunt in loco exempto. ſ. e. c. i. li. vi. Nō ob. hec decre. qꝛ non dicit ꝙ epus possit punire exemptū: sed ꝙ pōt exhumare excōicatos sepultos. Item hec decre. non loquitur de exemptis: vt dixi. ſ. soluendo. dicas ꝙ si psona ⁊ locus sint exēpti epus nō puniet: secus si persona sit exempta ⁊ nō locus: ⁊ ita determinat hāc. q. Jo. an. l. c. epoꝝ. l. nouel. s. e. ti. lib. vi. ¶ Uenio ad glo. querit glo. an templarii sepelientes excōicatos icurrāt sniam excōicatiōis. l. minoris. Dicit glo. ꝙ sic: qꝛ sicut cōicare non debet viuis. Ita nec mortuis. xxiiij. q. ij. c. i. ⁊. ſ. e. sacris. Glo. ij. Ybi. Host. cōtra: qꝛ mortuus hō non censetur. Jō cū eo nō pōt dari cōmunio: nec hoc expssum reperitur in iure. Saluo qḋ habetur de heresi. c. i. ij. rñ. lib. vi. de sepul. c. le. eos q. ad hoc de pe. di. iii. §. hoc idem. ṽsi. item a mortuo. q non est pro hoc: qꝛ cōio dicit̄ pprie īter duos sicut de consensu dr̄ de spon. iuc. Itez cessat ratio cōionis denegāde vt robore suffulti satisfaciāt: quia de homine mortuo non est spes. puer. xxv. di. qualis. Jo. an. cōtra. qꝛ durat excōicatus mortuus etiā si appareāt signa contritionis donec absoluatur. de sen. ex. a nobis. ad hoc qui licet non possint mortui alijs participare viuentes. tamen eis pticipare psit radendo lauando corp⁹ illud vestiendo: ⁊ his similia que nō psit negare snmorabilia mortuo. ⁊ per hoc fit rñsum ad id qḋ dicitur de cōione. ad hoc decr. a nobis. de sepul. sacris. xxiiii. q. ii. c. i. Item plus per hoc cēsura timebitur que est precipua causa phibitiōis. de excep. pia. in prin. lib. vi. Item quia etiam participamur rebus insensibilibus. de cleri. ex. mi. c. si. Item sufficit dicere excōicato. Aut ad incurrendum minoreꝫ: licet ille nō respōdeat. xi. q. iii. excōicatos. xxiiii. q. i. omnis. ¶ Op. glo. ꝙ exsepeliendi non sint mortui. de sepul. sacris. ſ. de sen. ex. a nobis. So. hoc intellige qñ ipsorum ossa nō possūt discerni ab ossibus fideliuꝫ: vel quādo tales fuerunt qui petierunt absolui. ⁊ p eos non stetit quominus absoluant̄. Deinde glo. est litteralis. ¶ Quero an sint exsepeliēdi sine cimiteria sint ꝯtigua ecclesijs: siue non. Dicit Jo. an. nō curādū. alleg. de sen. ex. io cui. lib. vj. ⁊c̄.

f **In de terra.** Cōtra privilegiū prescribit̄ spatio. xxx. annoꝝ oll. hodie. xl. ſ. c. accedentib⁹. h. d. ¶ No. ex. ꝙ etiā de habitationib⁹ ppꝛijs tenent̄ fideles ad decias. ¶ No. ꝙ cistercieñ. sūt ꝑuilegiati: vt nō teneāt ad decias: ṽ etiā ḋ terris q̄s ppꝛijs man⁹ excolūt. ¶ No. ꝙ i privilegijs ecclie ꝑlati cū ꝯuentib⁹ hñt ptātez renūciandi ⁊ ꝙ tacite renūciare censet̄ privilegijs deciaꝝ illas p. xxx. ānos exsoluentes: hētis expeditū decre. q̄ntū ad tex. ¶ Querūt doc. an idistīcte soluētes decias ḋ laborib⁹ suis pdāt privilegiū. dicūt ꝙ decr. pcedit qñ spōte soluūt̄: sec⁹ si inuite. ḋ re. -tur. ꝙ latenter. ¶ Op. gl. i. ꝙ spatio. xl. an. tollat̄ ꝑuilegiū. ⁊ nō. xxx. ſ. ḋ pscrip. ḋ q̄rta. ſ. c. accedentib⁹. Gl. dic̄ stādū ꝯtrio. de q̄ dicet̄ ibi plene. ¶ Gl. ii. est totali falis ⁊ psequit̄ generalia: ⁊ ē legēda vt iacet. ¶ Gl. sup ṽ. renūciare idē fac.

p **Dño.** Privilegiorū tenor īspiciendus ē ⁊ seruandus. h. d. ¶ No. ex hac decre. ꝙ privilegiat⁹ succedens non privilegiato vtit̄ privilegio suo: ⁊ sic res nouiter ad privilegiatum translata non transit cuꝫ sua cā si eo ꝙ ad privilegiatum transit cessat causa illius cause. ad hoc de iurepa. c. vno. lib. vi. ⁊ hoc pcedit fm intellectum glo. ¶ Secundo no. id ad quod quottidie decre. allegat̄ ꝙ de privilegijs nō est iudicandum nisi inspectis ⁊ cognitis ṽbis privilegij. ⁊ intellige quātum ad mentem ne ob. ſ. c. quāto. ¶ No. ꝙ privilegioꝝ tenor est attendendus. ¶ No. ꝙ privilegia certo generi personarum ꝯcessa extenduntur ad res post privilegium ad eorum dñium translatas. ¶ Oppo. glo. i. ꝙ dictio q̄nius male stet hic: qꝛ natura dictionis q̄nius sit aduersatiua: ⁊ sic debet aduersari in facto ⁊ in iure: sed hec oro nō aduersatur sequentibus: sed potius suadet. So. expone q̄nius pro quia: ⁊ in antiqua erat quā vel dic q̄nius pro cum. ¶ No. glo. ꝙ dictio aduersatiua vbi preponit̄ orationi q̄ venit per moduꝫ cāe ad. ſ. dicende stat pro quia; vel pro cuꝫ: ⁊ sic resoluitur in coniunctioneꝫ causatiuaꝫ. ¶ Glo. tenet hoc. exponendo qui aliā. i. non aliā ⁊ supplendo: vt l se. glo. sed si suppleamus quā habitatores habeant: tunc q̄nius stat pprie: ⁊ tunc no. nām rei ad q̄ntūcunqz puenerit nō mutari. ſ. de deci. cōmissum. Qḋ est verum de onerib⁹ annexis ipsi rei. ſ. c. pastoralis. ¶ Querit glo. ii. p declaratione tex. qd velit tex. dū dicit illam libertatē ⁊c̄. dicit ꝙ intentus est tex. ꝙ privilegiū eis ꝯcessuꝫ extendat̄ ad possessiones post pri-

uilegium acqsitas.allegat.glo.ff.de vsuris.l.cum quidam. ¶ Glo.super vbo ex inspectione in princi.litteralis est. In medio iducit decre.in ar.ad.q.q iudex debet facere copiā rescripti ex partibus nec sufficit sola recitatio:qz posset esse ibi aliqua falsitas que sola recitatione non deprehenderet. deinde gl.colligit notabilia.vide ipam p te.etc.

a **Ccepimus.** Solutio cēsus nō pbat quem exemptuz nisi fiat ad indiciuz libertatis.h.d. In prima cōsultatio. In secūda rñsio ibi:ceterū. ¶ No. ex decre.q solutio census ecclesie romane vt equiuoca:necessario non arguit determinatam exēptionez aut subiectionem.vide glo.s.de cau.pos.c.si.e de cēsi.ois anima. ¶ Secundo no.q nō pbat hoc esse quod ia hoc ptingit abesse. ¶ Tertio no.q solutio census arguit exēptiōem e subiectiōem e in alterā e alteraz determinatiōem solutiōis cēsus si soluitur vt indiciuz pcepte libertatis arguit exēptionem: sed si soluitur vt indiciuz pcepte pbationis nō arguit exemptionem. ¶ No.quedam vba hic que arguūt exceptiōes. Et actio p socio dat heredi e in herede:e ppter hoc Inno. prosequitur b multa de societate: e quedaz nō:si ecclesia in priuilegio specialiter reseruatur:alias recipiatur in ius beati Petri:vel ecclesie romāe:hec vba arguūt exēptionē si recipiatur sub ptectiōe pape:hec vba nō arguūt exceptionē. vide tex.de his.e similibus vbis.s.c.si papa.lib.vi. ¶ Veniamus ad dicta doc. Inn.tractat hic principaliter tria pūcta. Primus est que vba priuilegiorū iportēt plenaz exēptionez.de quo plene.c.ti.si papa.li.vi. ¶ Scdo querit si ecclesia est exempta:an eps perdat ius nō soluz in ecclesia:sed in clericis ecclesie. In hoc dicas q exempta eccłia monachi canonici conuersi e perpetuo oblati intelligūtur exempti non autem presbyter ibi ab epo institutus. Qñqz eximuntur canonici qñ clerici:e tunc q intelliguntur exempti:dic vt in.c.p exemptōem.s.e.ti.li.vi. Itē dicit Inno.q exempta ecclesia non intelliguntur exēpti parrochiāi: sed subsunt epo: quo ad vtranqz legez.s.e.cum olim.e de sepul.in nostra. Incidenter circa hoc tangit an in petitione iuris epalis oē ius epale tā in ecclesijs q in laicis e clericis adiudicetur vel auferatur.dic vt.s.de of.or.conquerente. ¶ Querit tūc vlterius quia tunc percipiet illorū procbianorū. Dicit Io.an. q plebanus vel aliquis aliꝰ qui primo pcipiebat illas.xxvi. q.i.si quis laycus.nisi ptrium priuilegiuz obstaret.s.e. ex parte. ¶ Ultimo ad declarationez mīe capituli querunt doc. si exemptus delinquat in re exempta nō portando hītuz vt dissipando bona ecclesie possit conueniri coraz ordinario. Dicit Inno.q non.s.e.patentibus.e.c.cuz capella:quod fatetur Io.an.qñ id agit in loco exempto:vt no.s.e.c.i. lib.vi. ¶ In glo.de monacho.e dicit q dato q delictuz exempti si sit leue cadat sub potestate ordinarii:nihilominus bene facit ordinarius remittere ad iudicez suū.arg.ff.de re mili.l.i. §.fi. ¶ Venio ad glo.e prima gl.querit q sunt exempti nō soluentes censuz romane ecclesie. Dicit glo.q sunt templarii e hospitalarij e cisterciēsi.dicit Hosti.q oēs nō sunt exēpti:licet in multis sint priuilegiati de cisterciēs.pbatur.s. sy mo.ne dei.de sup.neg.prela.c.i.de templarijs e hospitalarijs.de vbo.signi.veniens.li.vi.dicit Io.an. q putat q gl. habuit respectum ad factuz non ad ius scriptū. ¶ Querit glo.qualiter ex priuilegio cognoscat dataz exēptionez.dicit glo.qñ in priuilegio sūt verba damꝰ libertatez vel similia.de quo dic hodie.vt.s.e.ti.si papa.lib.vi.e vide.c.ti.e li. per exēptionez. ¶ Glo.super vbo ptectionis colligit notabile in tex.expeditum:e allegat iura. ¶ Opp.de.c.vno. de peregrina. So.ibi loquitur qñ spāliter sub ptectione recipitur ratione absūte:hic de generali ptectione: vnde dicit glo.q talis ptectio parū valet:sicut e gñalis cōfirmatio:nisi qz aliqua reuerentia magis illis debet q alii.arg.p tuas. .s.de pfir.vti.vel inuti.e forte citiꝰ papa monet p eis ad litteras pcedendas cū iniuste grauantur e ad vibrandūz gladiuz cēsure. Nec mirū cuz etiā dñi tpales nisi his quos sub sua ptectione recipiunt satisfiunt:guerram faciūt. Si ergo ab ecclesia neminem securat aut securatū defendat ne laqueum iniciat.xxvii.q.i.de viduis.vel fraudez adhibeat.de dona.e hoc fm Host.qui psulit q ecclesia neminez nisi ex magna causa sub ptectione sua recipiat:e raro si tamen recipiat ōfendat receptos in re e personis.iuxta no.in.c.ad liberandam.in pte decisa.v.quoz psona.ō iudeis.

f **Ane.** Breue est vel si vis dic ius singlare e priuilegiatū nō est ad alios extendenduz.h.d. Et non diuiditur. ¶ Nota q priuilegium ad alias psonas ex rōnis idētitate non est extendendū.e sic licet in iure cōi pcedatur de similibus ad similia:nō tamē in iure singulari e priuilegiato. Itē no.q priuilegiū cōtra ius cōe nō est sine cā concedendum. ¶ Glo.i.declarat tex.e psequitur notabilia.demū opp.a ver.ar.p.q vni persone cōcessuz non debeat aliis denegari. v.di.ad eius.iiii.di.deniqz. Sol.quedaz sunt que conceduntur de iure cōi alicui certe persone:e nō in priuilegiuz:talia ad consequentias trahunt. Quedaz sunt que in priuilegiuz conceduntur e talia non trahuntur ad pñtias vt hic.e iō glo. si.exponit beneficijs.i.priuilegijs. dicit tamē hic gof. q licet iura personalia non extendantur. Qñqz tamē aliis cōcedūtur.vnde vnus pcedit alteri beneficiū restōnis.ff.de minor. l.si minor.ff.de admi.tu.l.ex pluribꝰ. Vel dic q gl.sic soluit qz aut aliquid pceditur sub respectu iurisdictiōis. Aut sub respectu priuilegij. Primo casu psona vr adiecta gratia exepli. Secūdo secus:dicit tñ gof. q licz ius psonale nō transeat ad aliū:tñ qñqz potest cedi aliis vt pz i beneficio restōnis in integrū:qd aliis cedit.ff.de mino.l.q si minor.ff.de admi. tu.l.ex pluribus. Inducit decr.p procbianos:vt nō possint prescribere ius pstandi. Naz ex priuilegio ecclesie cōcessum est aliquibus.s.de iure pa.c.i.ergo ad alios nō debz trahi.ō q .s.de elec.querelaz.e de reg.iu. Quod alicui.seu in regula quod ob grām.li.vi.

p **Atentibus.** Religiosi in domibus priuatis lz ibi sint puata oracula vel oratoria nō pñt hre campanas.h.d. Cōsultatio e rñsio ibi:respōdemꝰ. ¶ No.q in domibꝰ puatis e oratorijs nō licz tenere campanas. ¶ Secūdo no.q tenere cāpanas e publice pulsare est signuz loci publici e ecclesiastici.e hoc tene mēti p hospitalibus:quia contingit qñqz reuocaturi in dubiuz an sint priuata an publica:qz si ibi ē oratoriū publicū vel sint campane que publice pulsent: videtur locus publicus: sup quo vide archi.de cōse.di.i.nemo. Et pondera bñ istā copulā que requirit duo.s.q teneat cāpanaz:e q publice sonet.secus si ibi esset cāpanella priuata que pulsaret p recolligēdis infirmis vel custodibus. Sis ergo cautꝰ i articulando locū publicuz vt articules q tenēt cāpanas e q publice sonāt. ¶ No.casuz in q pcedit appellatōe remota. ¶ No. q priuilegiati tm̄ debēt eē suo iure cōtēti q iustiā non ipediāt alioz. ¶ No.q vbi delictū exēpti extēdit vires suas extra locū:exēptꝰ delinquēs in loco exēpto a diocesano pōt puniri.ad h.c.se. Nā pulsare cāpanas nō fit nisi ppter auditū e si pulsant surgit turbatio ppter sonuz qui extēdit ad aures exauditur extra locum exemptuz. ¶ Ultimo no. Hostien.p istum tex.in prin.q lre patentes in iudicijs faciunt fidez clause. ¶ No.q dicit pcedere vbi non apparent autētice:vt qz remotum vel fractum est sigillū.e hoc verum nisi iudex cui dirigebant sic clausas scribi fecit in actis:quia tunc illis stabitur sicut e aliis actis:vt de offi.dele.cū olim. ij.si tñ sic aperiuntur vt sigillum remanet e apparēt non viciate:tunc stabitur illis:vt.l.si.C.de edi.edic.di.adri.tol.nisi aliud dicatur:a ratione personaz: immo fm cum minus videntur suspecte clause quam patentes: e ideo clauditur testamentuz solenne:vt.l.fina.C.de fideicom.melius facit.l. consultissima.C.de testamen. ¶ Venio ad declarationem

decre.⁊ op. ꝙ istis téplariis ⁊ hospitalariis licitũ sit habere cápanas:ꝗ quibuscũqȝ religiosis licitũ est habeř cápanas de exces.prela.nimis.So.ibi de locis ipsorum.s. de monasteriis.hic de priuatis oratoriis. Uel ꝛm host.licitũ est tenere unaȝ campanam:vt ibi:sed non plures:vt hic.⁊ sic de iore non deberent religiosi habere nisi vnã cápanam: que est magis contemplatiua ꝙ plures:⁊ religiosis obseruantia hoc faciunt:quia magis seruat obseruantiam:hodie etiã minores volunt habere plures campanas quaȝ ecclesia epalis: ⁊ est specialiter contra regulam minorum. ¶ No.bene hoc dictum hostien.contra eos. ¶ Ueniamus ad gl. Quero an in oratoriis priuatis liceat publice celebrare.dicit glo.ꝙ nõ.de conse.di.i.vnicuiqȝ.hoc fatetur Hostië.de missis publicis. priuatis tamen potest.⁊ hoc verum vbi est oratorium aucte epi cõstructum:alias non. ¶ Glo.ii.colligit arg.ꝙ si exẽpti excedant metas priuilegiorum suoruȝ siue publice delinquãt:ꝙ possunt ab epo coherceri.alleg.ad hoc.s.c.pr. Jn no.⁊ Ab.dicunt ꝙ licet ipsi sint exẽpti oratoria:tamen eorũ priuata non sunt exempta.alleg.no.s.eo.accepimus. Dicit Hostien.ꝙ speciale est hoc casu tantuȝ:als irregulariter ꝓcedit ꝙ non habet iurisdictionem: vt in.c.veniens.eodem titu.libro.vi. Anto.de Butrio.

Uarum. Jn tota prouincia priuantur exhortationis.i.predicationis officio hospitalarii qui mittunt ꝓ elemosynis cruce false signatos:missi si sũt laici excõicantur. Si sunt clerici ab officio ⁊ beneficio suspenduntur eadem suspensione punitur qui ante recõciliationem ĩpunita ecclesia celebrat ⁊ suspensi presbyteri per exemptos restituti in eandem sñiam reducendi sunt:⁊ confřes priuilegiatorũ qui sc ad ipsos plene nõ transferunt priuilegiati nõ sunt.h.d. Jn prima parte ponitur querela ⁊ consultatio. Jn secunda prouisio ibi. verũ quia. ¶ No.primo quales debent esse isti questores qui mittũtur pro elemosynis ab hospitalariis:q2 debẽt esse lřati ⁊ vere eorum fratres ⁊ nõ falsa cruce signatos mittere debent. ¶ Nota penaȝ transmittentium fratres falsa cruce signatos:pena est in tex. expressa. ¶ Tertio no.ꝙ celebrans in ecclesia polluta non est ipso iure suspensus ⁊ cõmuniter nec etiam irregularis:sed est suspendendus aliud est si quis celebrat in ecclesia iterdicta. .s.ti.n.c.si. ¶ No.ꝙ celebrans in ecclesia polluta pendente suspensione iuris non est irregularis.vnde sicut iuris suspensio in suspensionem hominis trãslata ea forma ⁊ limitatione qua erat a iure determinata:suaȝ oĩno retinet primordialem naturaȝ suspensionis hominis. ¶ Et sic no.ꝙ vbi vna dispositio transfunditur in aliam separatam nihil addito vel detracto antiqua dispositio non innouatur: sed oĩno prime. Nam retinet naturam ⁊ facit ꝙ si homo iterdicit diuina donec peniteat:ꝙ hec sit suspensio iuris ⁊ nõ hominis: ita ꝙ interim celebrans non sit irregularis. de quo.s. de cle. excom.mi.si celebrat. ¶ No.aliter ⁊ breuius ꝙ vbi suspensio iuris transfunditur in suspensioneȝ hominis ad limites suspensionis iuris illa non addit vinculum nec nouum causat effectum vltra suspensionem iuris. Nam hic dicit suspẽdendos ab officio ⁊ beneficio.⁊ sic non sunt suspensi ipso iure ab officio:quod tamen alias essent.s.ti.ii.c.si.⁊ sic hic est casus non cauillãdo. Jdeo no. bene ⁊ sic fa.ad no.in.c.si celebrat.de cle.ex.mi.s.an si existens in peccato mortali suspẽdatur vsqȝ ad satisfactionem interim celebrans incurrat irregularitateȝ. ¶ No.ꝙ laici ꝗcunqȝ religiosi presbyteros suos suspensos ad officia reitegrare nõ possunt. Hodie vero religiosi ꝗcunqȝ exẽpti absoluẽtes excõicatos in casibus sibi non permissis a canone vel a sententiis latis per prouincialia consilia vel synodalia:sunt ipso iure excõicati.⁊ per solum papam absoluendi: vt cle. religiosi.c. titu. ¶ No.ꝙ ablati non in totum translati non gaudent priuilegio exemptorum. ¶ Ultimo no.ꝛm Hostien.ꝙ consuetudo vel lex laicorum non ligat clericos.ad hoc.s.de cõsti.

ecclesia sancte Marie.hoc ꝓbatur hic in si. Docto.nil scribunt nisi ꝙ vltimo dixi. ¶ Secũdo quero que dicunť cruce falso signati.dic ꝙ portant crucem ⁊ non sunt oblati:nec sunt veri confratres:ꝛn Hostien.omnia alia possunt reduci ad glo. Jdeo venio ad glo. ¶ Querit glo.ii.quia prima est litteralis:qualiter ecclesia reconcilietur. Dicit ꝙ ꝑ aquã benedictam vino ⁊ cinere:⁊ per episcopum tantum ⁊ non ꝑ simplicem sacerdotem.s.de cõse.ec.vel alta.aqua. ¶ Eadem glo.ibi:sed nõne.op.ꝙ ibi possint celebrare hospitalarii saltem semel in anno.s.e.cum ⁊ plantare.§.ꝙ si.s.e. vt priuilegia.So.dicit glo.ꝙ hoc priuilegium non extẽditur ad hunc casum quando est consecrata ⁊ non reconciliata. ¶ Eadem glo.ibi.⁊ ꝙ hic est op.ꝙ celebrans in tali ecclesia sit irregularis ⁊ suspensus:vt.s.de cleri.ex.mi. postulastis.de exces.prela.ex litteris.So.hic loquitur in interdicto iuris non hominis.ꝯtrium in interdicto hominis. Nec ob. ꝙ fuit etiam interdicta ab homine:quia tale interdictuȝ fuit oĩno iure transfusũ in dispositionem hominis ⁊ expressum vt inerat. ¶ Jõ glo.super ṽbo suspensionis que sentit idem cõtrarium:aliter soluit ⁊ dicit ꝙ id refertur ad factuȝ quia sunt suspensi ipso iure violando temere interdictuȝ: vt no.s.de exces.prela.c.vlt.in magna glo.sed si scienter celebraret post interdictum iuris debet suspendi.⁊ tunc proprie dicitur suspendi. Iste glo.nõ satisfaciunt nobis vt puto: q2 si ista suspensio est iuris tantũ. ⁊ tũc glo. forte non posset saluari. Si hominis tunc secus: sed hic fuit suspẽsio iuris ⁊ hominis. Jdeo cõclude sic. Aut qȝ est interdictum verum ĩ ecclesia siue sit iuris siue hominis:⁊ tunc in ea celebrans est irregularis:vt i.c.tãta.s.ti.ii. Et quãdo dicatur veꝝ interdictum iuris.vide.c.vbi periculuȝ.de elec.li.vi.⁊.c.felicis. de penis.eo.li.⁊ ad hoc vide not.in.c.inq.de sen.ex.lib.vi.⁊.ti. scle.grauis.in glo.iii. Aut qȝ nõ est verũ iterdictuȝ: sȝ ẽ suspensa ecclesia:q2 sanguine polluta: ⁊ tunc celebrans ibi nõ est irregularis:sed solum talis est suspensio ibi vt volũt gl. Si vero cũ dicto casu etiã ꝯcurrit interdictũ hoĩs: ⁊ tunc si iterdictum est latum ad limites suspẽsionis iuris: ⁊ nõ egerit suspendens inducere nouũ vinculuȝ:qđ in dubio presuppono: ⁊ tũc ibi celebrãs nõ est irregularis:⁊ iste est casus h. Aut qȝ ecclesia polluta ẽ iterdicta ab hoĩe nõ ad limites iuris:quia iterdicens egit inducere nouũ vinculuȝ:⁊ tũc ibi celebrãs incurrit irregularitateȝ:ita intelligũtur ꝯtria:vt patet in.c.postulastis.de cle.excõ.mi.⁊.c.ex lřis.s.de exce. prela. ¶ Glo.iii.que est super ṽbo emãcipare.oppo.ꝙ nõ ꝓprie emãcipentur:q2 dĩ ꝓprie emãcipari qui liberať a patria potestate.C.de emã.libe.per totuȝ.So.dicit gl. loquitur per similitudineȝ ꝙ hi itendebãt a ptãte iurisdictionali eximere ⁊ liberare dioce.dic ergo ĩ si.glo.ꝙ emãcipare ꝓprie a patria potestate liberare:ꝛm Goff. ¶ Glo. super ṽbo signatos.querit an sola delatione habitus quis sit monachus.dicit glo.ꝙ tex.hic facit ꝙ non:dũmodo ꝯstet ꝙ animo non obligandi hoc faciat:q2 in tali casu habitus non facit mõachum.de regula porrectuȝ. ¶ Eadem glo.ar.cõtra oppo. ꝙ delatio habitus habeat inducere ꝓfessionem.de regula. statuimus. Dicit glo.ꝙ si constat ꝙ animo vouẽdi deferat habitum:delatio habitus facit monachum. Jdem si factuȝ a binitio est ambiguum.de regula.vidua.xx.q.i.quem progenitores. Per hoc infert glo.ꝙ simulans se monachum vt corrumpat monialem ꝙ non est compellendus ad mõachatum:sȝ als sit puniendus ⁊ etiaȝ auxilio si iocose se emate monache vsus est. Jn auẽ.de san.epi.§.vlt. Bar.Brix. ꝯ in sua.q.dominicali.que incipit. Quidã inuenio. Host.tñ tenet cuȝ glo.spe.in spe.de sta.mo.ṽ.xxxix.vbi format hanc qõneȝ:vř applaudere Bar.brix.cuius opi.sequiť Jo.an.ĩ ex pressa ꝓfessiõe. ¶ Querit sequẽs gl.qđ est offm̃ exhortatiõis.dic.i.ꝓdicatiõis cuiꝰ finis est exhortatio elemosynarũ.s.õ hñti.vt offm̃.li.vi. ¶ Gl.sup ṽ.reducas op.ꝙ nõ sũt reducẽdi ĩ eandẽ sñiam suspensionis:quia ipso iure non valet absolutio facta ꝑ non hñtes ptãtem.Sol.dicit gl.redu-

cas.i.reductos ostendas:hoc est sicut de facto fuerunt suspensi. Ita de facto declaret illos absolutos nō esse. ¶ Gl. super vbo priuilegii bñficio colligit notabile i tex. collectū q ordinarius potest punire exemptū cū publice deliquerit:quod pz:qr hic nūcij istorū priuant officijs e beneficijs e ipsis interdicitur officium exhortationis ab ordinario.S. de hereti.ad abolendam.in fi.licet dicat glo.q ille tex.non facit:quia ibi hoc faciunt illi aucte delegata. ¶ Eadē gl. ibi.sed contra añq cum gl.pcedam: aduerte:iste eps exercuit iurisdictionē.primo in ecclesia istoꝝ frum.e forte hoc ideo:qr illa ecclesia fuerat ab epo donata.e sic forte nō erat pleno iure exempta:sed exercuit iurisdictionem puniendo istos exemptos. ¶ Sed huic obuiāt ɔtraria gl. Jō op.q exempt' delinquens non puniatur ab ordinario.xvi.q.i.frater noster.de sup.neg.prela.sicut nobis.J.eo.cum capella. ¶ Secūdo pbat glo.q si tales possent puniri sicut e alii inutile esset coꝝ priuilegium.e sic nihil valeret cōtra id.de v. signi.abbate. ¶ Tertio pbat gl.p consul.maior oibus p' principem non intromittit se de causis fiscalibus.ff. de offi. pcon.l.nec gcq.§.i.ergo nec multo min' episcopus d causis exemptis. ¶ In cōtrarium gl. alr. primo q exemptus delinquens possit puniri vbi deliquerit ab ordinario. Naz delinquēs:alias nō subiectus rōne delicti subijcit foro.xvi. q.iii.placuit.ergo exēptus subijcit iurisdictioni rōne delicti. Confirmat qr reatus oēm honorez excludit.C.vbi sena. vel cla.l.i.ergo cessante oi exēptione pter reatum punief. ¶ Tertio confirmat qr lex.dicit in qua pūincia quis deliquerit illic puniatur oi priuilegio cessante.in auc.qua in puincia.C.vbi de cri.agi opor. ¶ Quarto pretextu priuilegiorū auctas flagitiorū crescere nō dz.C.de priuile.sco.l. i.lib.xij. ¶ Quinto cōfirmat qr remissio peccatorū nō debet dare licentiam delinquēdi.i.q.vii.exigunt.cū si. ¶ Sexto quia dicit impator nō permittas delinquentes aliquib' vti priuilegijs. In auc.de mād.prin.§.q si delinquentes. So.dicit glo.q sunt opi. Vincē.dicit q ordinari' nō pōt interdicere istorū ecclesias quādo totam terrā subijcit generali interdicto. Fatetur tñ q si iterdicatur tota terra: p hoc nō sunt interdicta loca sua:licet ipsi non teneantur suare interdictū:nō qr interdicti:sed ne neruus ecclesie rumpatur. e sic loquitur.de ɔsue.cum inter.de ver.sig. cum in ptib'.in leuibus e minimis causis ordinarij eos non possunt punire nec eis purgationē indicere. In grauibus delictis e publice cōmissis pōt eos punire:alias si secus diceret: iaz hic ess3 dare materiam peccandi.ad hoc allegat. hoc.c. e ista fuit opinio Vincen.e Tanc. ¶ Secunda opinio q nullo modo psit eos punire etiā dato q delinquāt in alia terra. Naz papa bene scit templarios vbiqz esse in terra aliena:quia sp sunt in aliena procbia:e scit q delinquūt:e tamē dicit q nō puniantur:vt patet per iura.s.alleg.ergo puniri nō possūt i aliena terra delinquentes:pbat per.l. que dicit q licet alij curiales puniantur vbi inueniunt:milites tamē armate militie nō puniuntur:nisi sub magistro militū.C. vbi quis de curiali vel cohortali.l.ii. Item illustres non puniuntur nisi sub iudicibus specialiter a pncipe deputatis.C. vbi sena. vel clari.l.iii. ¶ Tertia est opi. Jo.q si delinquat qui circa rem nō exemptam vt contrahendo vel hoiem occidēdo punitur ab ordinario vt hic:qr delinquēs in rem nō exēptā: licet persona sit exempta non res in qua delinquit.e sic subijcitur foro rōne rei in quaz delinquit.de fo.compe.c.si. Si vero delinquit circa rem exēptam:puta male se gerendo in officio vel alienando res ecclesie:tunc a solo papa punit:qr in his exemptus est:e sic vbi factū illoꝝ preiudicat alijs nō exēptis ibi bñ punit eps eos:sed vbi factū illorum nō preiudicat:tunc nō punit eos episcopus.al.J.eo.cum capella.e hoc fatetur glo.nisi aliud hēant priuilegia. Inno.distinguit an in loco exempto contrahant vel delinquant e puniuntur a solo papa. An extra locū exemptum cōtrahant vel delinquant e puniūtur ab ordinario. Idem si cōueniātur rōe rei

nō exempte:qr tunc accumulatur forus:e cessat priuilegiū vt est casus.de priuile.li.vi. ¶ Ex predicta conclude.si queritur an exempti teneantur ad obsuantiā generalis interdicti.dic q sic:nō imediate ex viribus sententie:sed ne neruus ecclesiastice disciplinae rumpatur.S.de ɔsue.cum inter. Si qritur an ligentur sententia vel pena speciali:tunc cōsidera exemptionis modum:qr si concernit personā vt qr eximit psonam non respectu certi loci:e tunc vbilibet iste delinquat non punitur a suo diocesano:qr alias priuilegiū semp eēt inutile.ad hoc.l.iij.C.vbi sena.vel clari.e.c.i.J.e.li.vi. Si vero concedatur priuilegiū persone respectu certi loci: tunc serua distinctionē glo.hic in fi.positam:quia si delinquat in loco illo tñ:ita q effectus delicti non se extendat extra locum non punitur a dioce. Si vero extendit se extra locū punitur:vt hic.e.S.e.patentibus. Nam hic isti mittebant extra locum exemptum ad orationes faciendas:e sic effectus delicti extendebat se extra locū. Ideo puniunt a dioce. Si vero ex toto delictū est commissū extra locū indubitanter a dioce.puniuntur:vt dicto.c.i.J.eo.lib.vi. ¶ Ex his habemus quid operentur priuilegia capellanis pape vel alijs curialibus e indubitanter iste exceptiones non sunt bone:quia multa delicta remanēt impunita:sed meum nō est prouidere pruideat vicarius dei cuius est:e ideo isti religiosi mendicantes nunq̄ suant aliquid parrochianis vel dioce.de eo q debent:e tot sunt capellani q si essent mille capelle ipsi essent sufficiētes ad suiendū e quotidie delinquūt:e nō pōt de facili haberi recursus ad papā.

c **Cum olim.** Si priuilegium perditur de cuius veritate e tenore cōstat per testes:sm dicta testiū inouat. h.d. In primo processus narratio. In secunda diffinitio ibi.nos vero.hec est bona decre. e quotidie allaf. Ideo notabis ipsam bene e eius mām. ¶ Nota primo q cōtra petitionē inouationis priuilegii admittit is cuius verisimiliter interest:e inouationem impedit donec aliter cā cognoscatur.ad hoc.S.de confir.vti.vel inuti. cū dilecta. similiter e in issio in possessionem per contradictionem impeditur nisi precedat cāe cognitio.ad hoc.J.de ver. signi.dilecto. ¶ No.q tenor instrumēti pōt probari p testes etiā si de eius suba sit scriptura:tamē hoc melius pbaretur p registrum si registratum fuisset:vt.S.de testi.i iteg. cum exiteria.e de prescrip.ad audientiā.de quo h ɔuer.ɔting.eundum. Item q testes debēt esse iurati:alias eis nō creditur de testi.nuper. ¶ No.q requisita ad hoc vt talis tenor admittat pbatio:qr primo requirit q pbet casualis amissio instrumēti. ¶ Secūdo reqrit q testes deponāt de scriptura qō interfit:e de solēnitatib' pticularib' instrumēti. ¶ Tertio requiritur q testes deponāt de tenore. ¶ Quarto requiritur q deponant instrumentum fuisse sine aliqua reprehensione vel suspitione i bulla aut in charta vel in lfis. ¶ No. q quādo testes publicant non in forma iudicij attestationibus publicatis super directo ɔrio articulo pūt testes induci quod est notandum.e limitat cle.i.de testi.veniens.e.c.cum in tuam. ¶ Ultimo no.q respectu loci in examinatione testium paritas est obseruanda inter partes.de quo h in glo. ij.e super ea. ¶ No.ex ver.nos vero. Juncta glo.q licz testes deponentes sine iuramento non faciunt plenam probationem:assertiones tamen talium coadiuuant alias probationes maxime quando assertiones sunt grauium personarum.uide tex.S.de elec.cum inter.R.e.S. de dolo.cū dilecti. Tene menti bene:quia quandoqz hoc contigit de facto e sic q dicitur de testibus e non testimonijs credendū est verum quo ad plenam probationem: non quo ad presumptionem faciendam.ad hoc quod no.S.de coha.cleri.e mulie.tua nos. ¶ No.hic quedam verba ex quibus concluditur plena exemptio quando.s.priuilegium dicit ecclesiā ad romanum pontificem spectare nullo mediante:e qñ in priuilegio datur gratia libertatis.e quod ibi existentes liber

tate potiantur plena et similia. vide. Leo. titu. si papa. lib. vi.
¶ Nota q negatiua coartata ad missionez certi instrumē
ti imediate et directe videt posse probari. uide Joan. an. S.
de elec. bone. hoc probat tex. ibi. et q in ea nulla dioces. epi
mentio haberetur etc. ¶ Nota q propter communionem
superioris: licet ex ea imediate nō inducatur absolutio: pre-
sumitur tñ aut nullitas excōicatiōis aut absolutio. ¶ No.
q in eadez cā licz in diuersa instantia: pōt papa esse testis et
iudex et attestari de eo qd viderit in eadē cā: licz in diuersa i-
stātia: etiā dato q hec cā corā eo agitet. ¶ Et sic no. casuz
in quo iudex de his que ipse ppzio oculo vidit: tanq̄ iudex
pōt iudicare et in instātia alia coraz seipso. facit. l. si i ruptio
ne. §. si. ff. si. regū. Nunqd autem notarius pōt attestari de si
de instrumēti et de tenore: si conficiat instrm: qd vr talis et ta
lis tenoris et pñtib' testibus rogatis qui dixerunt se hoc vi-
disse. vide qd dicam. J. de vb. sig. abbatis. et adde hic qd ibi
no. ¶ Venio ad declarationez. c. et op. cū inno. et vr q licz
papa aliquē dimittat ad osculuz nō p hoc vr absoluere: qa
certa est data forma in absolutiōe ab excōicatione. de qua
J. de sen. ex. a nobis. §. penulti. cui' ɔtrium innuit hic in si. dicit
Inno. q si excōicatus admittatur ad osculuz vel q supiori
cōmunicet nō absoluit p hoc: nec est vez qd absoluat nec
hoc dicit hec decre. nec est vsimile q formā a iure datā vni
co vbo cōicando tolere vellet. fatetur tamē q si constaret
q ex certa scia cōicaret et vellet absoluere q eēt absolutus
tunc qz papa nulli forme positiue est ligatus. S. de ɔces. pre-
ben. pposuit. in dubio tamē non psumit velle absoluere. si
tamē constat q ex certa scia cōicet psumitur q sit absolut'
hoc nō pbat hec decre. hic. lz. S. de cle. ex. mi. pposuit. Itez
si dicatur sententia excōicatiōis nulla ex defectu ptātis. s. pa
pa scienter cōicet psumit alteꝝ de duob' q vel snīa sit nulla
vt hic. vel q psumit absolutus: vt dicto. c. pposuit. De infe
riori est certum q si cōicat nō absoluit: vt. J. de sen. ex. si quē.
de papa si cōicet dētis in cle. si sūmus. de sentē. ex. vbi dr ap
probata opi. Inn. ¶ Quero pone papa aliquē vitet vt ex
cōicatū qui vere excōicatus non est: an alij cōicantes ei icur
rant minorem. Hosti. q nō: ex quo vere ille nō est excōica
tus pbat hoc: qz hoc nō apparet iure cautuz. Itē qz opz quē
noiatim esse excōicatum vt ei cōicans incurrat minorē. ii. q.
i. multi. Nō ob. xciij. di. si inimicus: qz ibi nō dicit q incur-
rat minorez: licet nō debeat cōicare subditis: ex quo supiori
nō cōicat: imo forte peccat: tunc mortaliter ex quo nō loqui
tur solū de illo quē prelatus vitabat: sed etiā tanq̄ excōica-
tum vitari mandabat. ad idē de postula. prela. c. i. fatetur ta
men illuz peccare qui familiaritatez tenet cuz illo quē a pre
lato suo p suis delictis vitari videt per pdictum. c. si inimi-
cus. ad hoc. de exces. prela. grauez. ¶ Quero cum glo. si. i
pn. Nunquid sufficiat pbare p testes ɔtractum in quo scri
ptura consideraf dicentibus testib' q scriptura inde fuerit
confecta. Quidam q sic. ar. huius tex. hostiē. cōtra. qz scri-
ptura est de suba. C. de si. instru. l. ɔctus. et. C. de testi. l. testi-
um. C. de fideicō. l. fi. Inno. hic recitat opi. vna q sufficit p-
bare ɔctum et q scriptura cū omni solēnitate interuenerit.
de re iudi. sicut. licet nō pbetur amissio alia q ē necesse q p
betur casualis amissio cū cōtractus capiat vim a scriptura:
nec sufficit amissio voluntaria vel ex lata culpa ad pbandū
tenorē: qz posset esse occulta falsitas in instrumēto quā pri-
ma facie testis perpendere non posset nec auditur asserens
hanc negatiuaz q nulluz vitiuz ibi esset nisi fauore casualis
amissionis. Hec vera si volo pbare tenorez: sed si cōtractuz
volo pbare p testes de quo scriptura confecta est non ha-
beo necesse probare casualem amissionē: nec tenorē: qz i ex
tendis etc. de si. instru. cuz Joānes: nisi scriptura sit de sub
stantia vt est predictuz quo casu licet tenor pbari possit: nō
tñ pbari potest contractus. Tu dic q est de mente istoꝝ aut
scriptura non est de substātia: sed pbatione tm: et tunc si vo
lo pbare ɔctum duo testes hoc pñt nec est necessaria alia p
batio amissionis. Si volo pbare tenorez qz testes non fue-
runt pñtes instrumēto: sed fuerūt pñtes visioni instri: et ser-
uanda est decre. Si est de substātia tunc dic q si volunt de-
ponere super tenore: qz non fuerūt pñtes contractui debent
pbare amissionem si volunt probare ɔctum: qz fuerunt pñ
tes: et tunc si deponāt super contractu tantū nil agūt: qz scri-
ptura est de suba. Si deponāt super cōtractu et q de hoc fu
it fcā solēnis scriptura et tunc adhuc hic doct. volunt q hñt
pbare amissionem: qz posset esse occulta suspitio etc. Nō cō
cludu hec rō qñ fidez accipiunt vt a testibus et scripturā p
bant solum vt solēnitatez. Tene doc. ɔclude sm Inn. et ho-
stien. iungendo eoꝝ dcā: qz qñ qz instrm nō exigit ex se scri-
pturā: tūc si duo testes deponūt de suba cōtractus q̄uis nō
deponāt de casuali amissione: et de tenore nō est dubiuz: qa
pbant: vt. l. in exercendis. C. de si. instru. Sz si deponāt de te
nore: tūc dic q hec pbatio exorbitat a iure cōi: qz nō depo-
nūt testes imediate de facto in sensu suo: sed de alieno. dicūt
doc. q non debet admitti hec probatio nisi pbata amissio
ne casualis instrumenti: et tunc deponere debēt de tenore: et
de his que dixi notādo: qñ qz exigitur ad eē instrumēti scri
ptura: et tunc si deponāt de substātia contractus non depo
nendo q instrm intercessērit non releuat pbatio si de esse ē
scriptura. Si vero deponāt de tenore et q intercessērit scri
ptura: tunc solt duo testes poterunt pbare tenorem: dūta-
men vt dixi hec pbatio in subsidium admittaf pbata amis
sione casuali. l. fi. C. de fi. instru. pro hoc qz iura debent: per
testes posse pbari tenorez instrumēti: ergo sufficiant duo. l.
vbi numerus. ff. de testi. et. S. de fi. instru. cū ioānes. ¶ Op.
hic papa mandat q testes reprobatorij pducātur in curia
per quam altera pars pduxit: sed h vr iniquitas: si enim po
abbatis ibi voluit hoc onus subire: nos ergo gerendus fu
it: vt. S. de testi. spo. c. i. non per hoc seqf q pars epi debeat
ad hoc cogi cui forte hoc est difficile. Solu. dicit Jo. an. q
ita forte cōuenit inter ptes. ff. de no. ope. nū. l. i. §. et post ope
ris. vel ps epi inducias sponte sub h tenore recepit. ¶ Se
cūdo op. dicitur q in dicto priuilegio non fiebat mentio d
dioce. et tñ valuit: sz cōtra imo vr tale priuilegium sibi nō pre
iudicare hoc ipso q de dioce. mentio non fiebat. S. de con-
fir. vti. vel inuti. c. fi. So. dicit Host. illud verum in ɔfirma
tionib' et ɔmissionib'. de of. dele. sup eo. et indulgentiis per
quas aliquid spāle ɔcedif: vt pz. J. c. pastoralis. et. c. in his: ni
si ex intentione ɔcedētis vel qualitate ɔditionis aliud ppē
datur: ut de ɔces. preben. qz cunctis. §. nec etiā. et. §. ex pte. li.
vi. Sed in exemptione secus est dicendū ppter qualitatez
ɔcessionis vbum enim exēptio denotat exclusionez ordina
rio d bitā. ergo etc. hic non sunt alia. ¶ Veniamus ad glo.
Glo. iii. op. q non credatur cardinalibus deponentibus d
tenore instri: qz non iurant. S. de testi. quotiens. Sol. hic nō
creditur eis vt testibus: sed eorum dictum tanq̄ honestarū
personarum psumptionem facit: dato q non iurati depo-
nant q singulariter no. quia magna est limitatio ad illaz de
cre. quotiens. Innocen. dicit q assertioni cardinaliuz credi
tur sine iuramento. de quo. S. de testi. cum a nobis. de fide i
strumen. q super prima so. mihi plus placet: qz iuramentuz
prout est de solēnitate testimonij. ¶ Gl. iiii. querit ad qd
ponderetur q in priuilegio nulla fiebat mentio d dioce. di
cit glo. q ex quo priuilegium continebat plenaz exemptio
nem et non fiebat mentio de dioce. nullū sibi ius reseruaba
tur. Non ob. sm Hosti. de confir. vti. vel inuti. c. fi. vbi con
firmatio facta non facta mentione de illo cuius interest nō
valet: qz id in confirmationibus hic in priuilegiis in quibus
non est requisitio partis necessaria cum non fiant per viam
contentiose iurisdictionis: sed ex speciali dono et gratia ab
illo qui habet potestatem alijs preiudicandi. ¶ Gl. super
vbo non ligatuz querit. quo iure denūciauerit tacite non li
gatum. Dicit glo. ex eo q non fuerat iudex diocesan'. Ex
quo colligit q sententia a non suo iudice lata non valet. Cō
tra q op. glo. de sen. ex. si aliquando. et remittit ad ibi no. et
ibi videbitis. et in cle. si summ'. de sen. excō. et dictum est. S.

¶ Glo. sup verbo reprehensione querit de practica probandi tenorem instrumenti. dicit quod oportet. Primo quod probetur tenor instrumenti. Secundo quod sit sine aliquo vicio ex quo posset argui falsitas vt hic. ad hoc. C. de fi. instr. l. fi. addunt doc. Tertio .s. quod constet de eius tenore. Quarto requiritur probatio seu qualitas amissionis aliter non admittitur probatio tenoris propter quod querunt doc. quid iuvat probare amissionem: ex quo requiritur quod hec duo probentur .s. tenor et fine. dicunt quia aliter non admittentur tenoris probatio. Item quod poterit probari tenor instrumenti per duos testes: dato quod in instrumento requirantur plures quod prerequira iura volunt quod tenor probari possit per testes. C. de testi. l. testimonio. et sic sufficiunt duo. ff. de testi. l. vbi numerus. Requiritur quinto quod deponant de solennitatibus instrumenti cuius narrant tenorem. Aduerte tamen quod oportet quod illi testes doceant quod in instrumento fuerit tot testes descripti quot requiruntur ad substantiam instrumenti: alias non probarent: et sic not. doc. C. de bo. pos. sm tab. l. ij. Vult ergo hec glo. quod vbi testes deponunt de tribus .s. de tenore instrumenti et quod fuerit sine aliquo vitio et de amissione sit sufficiens probatio. Contrarium tenet gl. i. l. si iniquum. C. de fideicom. vbi dicit quod est semiplena probatio vt sic propter ipsam deveniatur ad iuramenti delationem. iuxta no. in .l. in bonefidei. C. de iureiur. et in. c. fi. ff. de iureiur. vbi Bar. ibi dicit quod hoc. c. procedit in testibus valde expertis: sicut sunt advocati: doc. vel experti notarii: hoc idem sequitur in aut. si quis in aliquo. C. de fi. instru. Communiter tamen canoniste transeunt simpliciter cum glo. hec procedunt: secundum eum quando nihil probatur de veritate contractus: secus si probaretur veritas contractus: quia tunc sufficeret: quod probaretur amissio veritas et tenor etiam in casibus in quibus requiritur scriptura vt ipse ibi not. ad hoc. l. testium. in fi. C. de testi. et l. emancipatione. C. de fi. instr. ad hoc no. hic per Jo. an. et doc. qui dixit quod favore amissionis casualis admittitur isto casu probatio talis que alias non admitteretur cum non esset testis audiendus astruens hanc negatiuam quod ibi nullum esset vitium cum ibi posset esse occulta falsitas quam non possit testis prima facie perpendere. Et dicunt doc. quod cautus debet esse quod in articulo ponat diem et locum instrumenti: quia sunt de forma instrumenti sine quibus non valet instrumentum. de proba. quoniam contra. de reiudi. abbate. lib. vi. Item quia talis probatio habet vim instrumenti insinuati quod sine illis non valet. Nec ob. quod testis non tenetur deponere de die nisi vbi specialiter de die queritur de fi. instru. cum Joannes: quia id verum quando directe et immediate deponit super contractu: secus si immediate: et indirecte deponant super contractu: quia oportet quod ipsi deponant super substantialibus mediis: ex quibus perpenditur contractus. Per predicta concluditur quod oportet deponentem super tenore esse intelligentem. ita quod substantialia perpendat et falsitates quas non omnes capiunt. Nec ob. similiter si dicatur quod dies non debeat edi: quia illud procedit quo ad partem. Judici autem semper debet edi cui sit probatio. ad hoc de rescrip. statutum. §. cum vero. lib. vi. et ff. de proba. l. quinquaginta. ¶ Eadem gl. ibi sed nunquid legatus querit an legatus possit pari ratione probare instrumentum amissum sue legationis. dicit quod non. ar. C. de manda. prin. l. vna. et quia non est ibi aliquis superior coram quo fiat probatio: alias tamen si honestus est et notus debet ei credi. xcvi. di. nobilissimus. vbi plene de hoc et in spec. ti. ii. §. quid si legati. et tribus ver. se. quod doc. dicunt verum vbi nulli sit preiudicium: vt no. J. de sen. ex. sicut. in vlti. gl. ¶ Eadem gl. ibi. Item quando quis op. quod sufficiat probare solam amissionem instrumenti. C. de proba. l. si de possessione. So. dicit glo. quod ibi est vnus casus specialis quando instrumentum est subtractum: quia contra producentem sufficit probari solum amissio instrumenti et ea probata creditur illi cui est subtractum instrumentum de tenore. ad hoc. ff. de testi. in omni. in prin. ¶ Ea. glo. ibi. Item si instrumentum: querit glo. quid si instrumentum est in iudicio exhibitum et postea perditum: an possit vt falsum postea reprobari. dicit glo. quod sic prestito tamen iuramento quod maliciose non opponat. C. de fi. instru. l. fi. ¶ Eadem glo. ibi si queras. querit gl. qualiter probetur amissio instrumenti. dicit glo. quod probatur per iuramentum illius qui dicit se perdidisse.

ad hoc allegat predictam. l. fi. Hoc dicit verum Inno. in casuali amissione et precedente aliqua cognitione summaria et aliquibus presumptionibus iuuatur iurare volens. Inducit glo. illa quia etiam amissio aliarum rerum probatur per iuramentum. C. vnde vi. l. si quando. de his que vi me. ca. fi. c. fi. ¶ Eadem gl. ibi hac eadem ratione querit an litere ad delegatos destinate et perdite possint probari per testes. dicit glo. quod sic. eadem ratione. dummodo tamen probetur amissio et tenor earum: et quod fuerunt sine falsitate et vitio. et sint in sua forma constitute: et se cognoscentes de vitio falsitatis. Nam posset dici quod tunc procederet arg. huius decre. dicit Jo. an. quod gos. non placet hoc dictum. Jo. ff. de fi. instru. c. fi. xxv. q. ii. sanctum. de offi. dele. cum in iure. cui vni consentit nisi aliquando vice litere fuerit in iudicio exhibite: quod satis placet Inno. et hosti. qui dicit ante presentationem literarum non admitti probationes per testes posterius secus et sub dubio forte hoc placet Bar. hic. ix. q. i. dicitur xi. et de hoc in spe. §. fi. post prin. et de rescrip. presbitera. in fi. imo et si de hoc agat post sententiam primus iudex coram alio iudice poterit de tenore et de ipsarum forma attestari. ff. de excel. prelato. inter dilectos.

E X parte. Innovatio privilegii novum ius non tribuit: sed vetus declarat. h. d. Primo ponitur appellantium quod privilegii productio et de ipsius innovatione decisa petitio. secunda ibi. nos aut. ipsius innovatio et prestatio. ¶ No. ex tex. primo an quod non valet impetratio sup subiectione contra exemptum non facta mentione de privilegio exemptionis: et sic vbi quod tacituritas peremptorie exceptionis scienter vitiat literas contentiosas quo dic hodie. vt in. c. i. de lit. contest. li. vi. ¶ Not. quod in causa appellationis potest dari nova petitio et novus articulus accumulari: dummodo connexus sit cause principali de qua agitur. vnde potest peti innovatio privilegii sup quo in causa principali litigabatur. et est ar. quod insinuatio instrumentorum ad causam pertinentium fieri possit penes iudicem appellationis: seu coram eo. ¶ Ultimo no. summarium. ¶ Venio ad declarationem decre. Opp. et videtur quod ista causa non debuerit in curia tractari: ex quo non erat delatum appellationi per iudicem vel partem quamquam potuissent impetrarent. ff. de ap. sepe. Nec etiam erat tempus statutus: vt in. c. interposita. §. i. de app. vel propter absentiam partis procedere non poterant quia hoc non fuerat petitum. iuxta. c. cordi. de ap. li. vi. doc. respondent fatendo contrarium: quia hic non fuit prosecutus appellationem in curia propter absentiam partis: et ideo petita fuit innovatio privilegiorum quod fieri potest coram papa etiam si non sit appellatum. ff. de consir. vti. vel inuti. cum dilecta. Vel secundum gos. hoc fuit petitum postquam apparuit sententias fuisse nullas: et sic appellationem tenuisse. ¶ Op. quod ista innovatio privilegii non debuerit fieri per papam irrequisito epo. ar. c. primi. Jtem quia agitur de eius preiudicio: vt. c. inter quattuor. de ma. et obe. So. secundum aliquos hic iste epo fuit requisitus: sed fuit contumax. vnde contra ipsum tamquam contra contumacem tenuit innovatio: hoc non placet Inn. et host. Et ideo dicit quod ideo non fuit necessaria requisitio: quia hic epo non contendebat de privilegiis quasi velint dicere quod iste epo non negabat privilegia. Vel aliter ideo non fuit necessaria requisitio: quia per innovationem nullum fiebat preiudicium ipsi epo: vt predicto fi. et sic non ob. c. inter quattuor. de ma. et obe. ff. al. ¶ Querit Inn. an si aliqua narrentur in libello vel rescripto omnia debent probari an non. et que debent probari. Inn. facit hic regulam probabilem: alias notabilem quod si aliqua qualitas vel modus in libello exprimitur et super aliqua predictorum fundetur intentio libellantis debet probari: secus si solum ad declarationem vel demonstrationem expressio fiat: quia tunc dummodo de re constet cuius dicitur causa vel demonstratio falsa: demonstratio vel qualitas vitiat libellum. l. cum ita legatam. §. falsam. ff. de condi. et demon. secus si conditionaliter exprimatur vt per eandem legem probatur. ad hoc vide et no. in. c. fi. de presump. et i cle. vna. de offi. deleg. Idem dicit quando ponitur tale quid in libello per eam ex qua petitio oritur: et sine quo petitio non procedit: necesse habet probare proponens causam illam: alias succumbet. vj. q. vlt. actor. Nec etiam recipiendus est libellus nisi in eo sufficiens causa exprimatur. de libel. obla. c. fi. secundum Innocen. quia tunc licet sit extrinseca eius defectus vitiat dispensationem.

¶ Glo.vl nõ videbaẽ in fi. Idẽ videẽ velle gl.fi.hoc.cõ
trarium vĩr velle.p.c.i.de li.pc.lib.vi.qz tacere ista priuile
gia est tacere exceptiones pemptoriam:ergo zc. qua nõ ad
missa locus est appellationi:quod nõ esset nisi in litteris ex
primereẽ.ad hoc de prescrip.veniens.z de rescrip.ceterũ.
z.c.ↄstitutus.et deõ.c.i.de excep.lib.vj.Dicit tamẽ hostiẽ.
q stilus curie habet q in impetratiõe dz fieri mẽtio exem
ptionis:alias lr̃e viciantur.Ratio dicti stili est qz papa ali
um iudicem daret contra non exemptos q̃ daret cõtra exẽ
ptum:qz non daret contra illum dioce.z iõ stilus curie ẽ at
tendendus.de cri.fal.q̃ graui ¶ Querit alia glo.an va
leat sententie interdici.Dicit q non:tũ qz late post appella
tionem:tũ qz spẽaliter sedi apostolice sunt subiecte:vñ pa
pa nõ committit illas sñias tanq̃ nullas.Hosti.dicit q pri
ma ratio est bona:sed secũda non:qz illa nõ relevaret a sen
tentijs pape delegatorũ.Iõ dicit p̃mũ tenendũ. ¶ Gl.
vltima est litteralis.dic in fi.Idez in sñia qõ dic vt no.xi.q.
iij.quomodo.zc.

C Um olim. Ecclesia vtens dupli
ci priuilegio exẽptio
nis:licet ex vno succũbat:ex alio poterit obtine
re.hoc primo:z exẽptus non tenetur promitte
re obedientiam dioce.non põt sine ipsi' licentia ecclesiã cõ
stituere.h.d.prima pars narrat factum.secũda ponit diffi
nitionem delegatorum.tertia petitionez moñ.cõtra sñiam.
quarta ponit pape sñiam.Et primo interlocutoriã.Scdõ
diffinitiuam.scda ibi:iudices.tertia ibi:tãdez.quarta ibi:di
stinguentes.Hec est vna bona decr.z in materia z in tex.iõ
aduerte ad.c.fm intellectũ glo.Epõ colubrieñ.mouente
qõnẽ de quattuor cõtra priorẽ z canonicos scẽ crucis.Pri
mo dicens dictum moñ.esse subiectũ ecclesie colubrieñ.z
sic teneri ad obedientiam prestandam:qõ denegabat moñ.
Secũdo dicens certã pecunie quãtitatẽ debere dicte eccle
sie colubrieñ.quã olĩ epũs quesierat postq̃ fuerat episcop'
dederat memorato monasterio:petebat ipm condemnari
ad restõnez dicte pecunie.Tertio petit episcopus quasdã
ecclesias fundatas sine consensu episcopi per capl̃z scẽ cru
cis restituendas ius z ꝓprietatez ecclesie colubrieñ.cũ fru
ctibus inde perceptis. Quarto agebat super obediẽtia q̃
volebat sibi oĩno prestari corã q̃busdã iudicibus delega
tis.s.Tan.z alcoba.z deserta abbatibus.z.F.monacho de
alcobatia. Ex pte cãonicorũ fuit oppositũ q nõ tenebanẽ
ad restitutionem dicte pecunie:nec etiam tenebanẽ ad obe
dientiaz eo q erant exempti:ad hoc probandũ ꝑduxerunt
quoddam ꝑuilegium concessionis libertatis facte p olim
colubrieñ.epm.cõtra qõ priuilegiũ fuit oppositũ q erat
concessũ sine voluntario consensu canonicorum:eo qz ex
tortus fuit consensus a canonicis colubrieñ.per portarium
regis.Item fuit oppositum q instrm concessionis habuit
rasuras in loco suspecto.Ad hoc vltimum fuit replicatũ
q subscriptiones facte fuerunt:z mẽtio habebatur de illa
rasura per diuersos subscriptores cã sic liquidata:pars ca
nonicorum ad sedem aplicã appellauit forte aliqua legit
tima cã.Tandem qz pars canonicorum non ꝓsequebatur
lapso longo tpe fuerunt citati peremptorie ad sententiã au
diendam.Reseruato q si esset de voluntate ptium corã
iudicibus a quibus erat appellatum possent produci noue
petitiones z probationes:z etiã q episcopi possent ad sen
tentiam diffinitiuam ꝓcedere.Tandem qz de voluntate ex
titit ptium petijt episcopus vel pars episcopi primo q nõ
pronũciarentur subiecti z q obedientiam prestarent eccle
sie colubrieñ.Secũdo q dãnarentur in expeñ.eo q appel
lationem nõ fuerunt ꝓsecuti.Tertio petierunt restitutionẽ
monete.Quarto restõnem ecclesiarum quas fundauerãt
canonici sancte crucis.Iudices delegati cõdemnauerũt ca
nonicos scẽ crucis in oĩbus quattuor in expeñ.declarauê
runt ipsos subiectos z q deberent prestare obedientiam z
q deberẽt restituere ecclesias z pecunie q̃ntitates.Canoni
ci instituerunt corã sede apostolica iudiciũ nullitatis z re
stitutionis in integrũ dicentes sñiam nullã:z si qua appa
rebat petebant restitui ad ꝓductionez priuilegiorũ roma
ni pontifices ex quibus ꝓbatur exemptio papa eos restituit
z ꝓductis omnibus attitatis z priuilegijs sedis apostolice
sub libertate ꝓnunciauit ꝓ canonicis.motus vi priuilegiorũ
apostolice sedis non vi cõcessionis episcopi ꝓpter defectũ
libertatis consensus:z quia originale non fuerat ꝓductum
qõ petebat:qz ibi non erat rasura:z qz petebãt subscriptõẽs
fuisse plures diuersorum:z lr̃a erat eadem in ceteris sñiam
confirmauit.z retractata fuit sñia in articulo subiectiõis ex
priuilegio pape non consensus episcopi in omnib' alijs cõ
firmata. ¶ No.primo q non obstante q appellatio ab in
terlocutoria non sit iustificata:nec q causa sit in curia si pa
pa citat appellatum ad decisionez negocij principalis com
parere teneẽ:z si non compareat ꝓcedi põt ad diffinitiuam
sententiam.Et hoc iõ qz in ptãte est pape negociũ ad se re
uocare principale:nõ obstante q appellatio non sit iustifica
ta.ad hoc vide no.in.c.cordi.de ap.li.vj. ¶ No.ar.q cita
tus ad audiendum sñiaz pemptorie citatus:videatur vt sic
in cõtumacia constituatur ex qua ad diffinitiuam sñiam va
leat ꝓcedi contra Inno.de accu.ad petitionem. ¶ Tertio
no.limitationem ad illud quod dr̃ dilatione pendente iudi
cis officium cõquiescit:qz hoc est verũ nisi simul cum dila
tione aliqd cõmittaẽ vel mãdetur expediendũ. ¶ Quar
to no.q valet citatio ad sñiam quãdo fit de longiquo:z nõ
liqdata causa:z eodem instanti põt fieri citatio ad sñiam z
cõmitti cause liquidatio.de hoc in.c.consuluit.de off.dele.
¶ No.v.q papa potest certus cause articulus monacho
delegari.z potest monach' pape esse delegatus:dũmodo
hoc in delegatione exprimatur. ¶ Venio ad v̇.iudices.z
no.primo nouã practicã sñiandi:vt anteq̃ ꝓcedatur ad sen
tentiam in principal.hus articulis ꝓmulgetur sñia sup ex
pensis. ¶ No.q iudex appellationis potest condemnari
in expensis cause principalis z appellatiõis. ¶ Et no.q iu
dices a q̃bus põt eẽ delegati in causa appellatiõis si sit de p
tium volũtate ꝓcedũ. ¶ No.ar.q epũs põt dare libertatẽ
ecclesias inferioribus sibi subiectis:exigitur tamẽ in hoc li
ber consensus capl̃i.de quo de cenũ.venerabilis.de reli.do
mi.constitutus. ¶ No.q ea que querit monachus in epũ
ꝓmotus:quesiuisse p̃sumitur de bonis epatus. ¶ Et no.
cautelam ad concludendum q̃sita per prelatũ quesita d̃ bo
nis ecclesie:vt q ante ꝓmotionez ↄcludatur inhabilis ad p
prium:z q concludatur quesita fuisse post ꝓmotionem ad
epatum. ¶ No.q episcopus loco religioso etiã nihil po
test regulariter donare nisi vbi a iure pmittiẽ:z donata pos
sunt ab epatu repeti z a capl̃o. ¶ No.q nõ est licitum ali
cui etiã religioso p̃ter epĩ auctẽm aliquã ecc̃liam edificare
in dioce.z q tales ecclesie edificate cedunt iuri epĩ z epo q̃
runẽ vna cũ fructib'. ¶ No.q iudiciũ nullitatis z restõ
nis in integrũ simul põt sub distinctione accumulari:z con
ditionalr̃.ad hoc de resti.in integ.ex lr̃is.vide in spe.de sen.
ꝓla.§.iuxta.v̇.sed nunquid libellus. ¶ Not.q delictũ in
obmittendo p̃lati non nocet ecc̃lie:saltez quo ad negandũ
remedium spãle restõnis. ¶ No.q ꝓpter susceptionẽ pri
uilegij exemptionis ab inferiore a sede apostolica quis nõ
videtur renũciare exemptiõis priuilegio a sede apostolica
concessa. ¶ No.q non ꝓbat instrumentum attestans lit
teras z subscriptiões diuersorũ si littere nõ apparẽt:z lr̃a d̃
vni' manu ↄcluditur:qz vel est falsũ vel sumptũ. ¶ No.
q ex diuersis causis eadẽ sñia potest confirmari z infirma
ri:z sic tutum est diuersas cãs agendi in iudicio deducere.
¶ Et no.q causa in sententia appellationis est exprimen
da ad seruandum honorez primi iudicis. ad hoc de si.in
strumen.cum Ioãnes.quod no.de re iudica.sicut. ¶ No
ta q valet sententia pro parte confirmans z pro parte in
firmans in diuersis articulis coram iudice appellationis.
Ad hoc.c. Raynaldus. z Raynucius de testamen.

¶ O: habetis notabilia. Ueniamus ad materiã decre. vĩ
q̃ ad §. tandem. ¶ Et primo op. ↄtra mãz ptez hic posi/
taz. Et vꝫ q̄ papa nõ habuerit potestatez citãdi qñ ad dif
finitiuaz appellatiõe pendente cum negociuz nõ esset i in cu
ria: q: nõ delatuz. X. de ap. sepe. z c. Nicolaus. z c. iii. c. i. li.
vi. Jo. an. respondet q̄ papa citauit: sed an pcedere possit:
patet ex iuribus preallegãtis. Credo q̄ citati debent com
parere: q: vĩ sic citando negociuz ad se reuocasse. ar. de of.
de leg. pastoralis. §. preterea. de conces. preben. si soli. z c. si
capi'o. dic vt in c. i. c. ii. li. v. ¶ Secũdo op. q̄ ↄdẽnatio ex
pẽsaruz hic facta sit iniqua: q: ↄdẽnauit in oib' factis a pn-
cipio: vsq3 ad fi. z tamẽ potuit eẽ q̄ facte fuerũt expẽse ali/
que z solute: vt q: in contumacia potuit fieri condemnatio
vt exactis z vltra hoc potuit ↄdẽnari in aliquo articulo z
etiã exigi: vt. C. õ iudi. l. sancim'. X. de dolo. c. fin. ergo z c.
q: sic bis idem repeterer. contra regulam bona fides. ff. de
re. iur. doc. soluũt q̄ debet intelligi q̄ ↄdẽnauerunt dedu-
ctis tñ expẽsis solutione idem bis exigar: tamẽ expense qñ
q3 prestanr in q̃druplũ in odiuz heredis z fauorem liber-
tatis: vt. l. fi. C. de fideicõ. lib. fm Uinc. ¶ Tertio op. z vĩ
detur q̄ epũs possit donare q̄ qlibz prelatus censetur habe-
re liberã. X. de dona. c. ii. z de elec. cũ nobis olim. ergo dõa
re potest. ff. de petit. l. procurator cui libera. Jnno. hic pre
supponit vnũ falsuz opponendo. Jdeo in solutione variat.
Primo dicit q̄ hic i infirmitate õdit de qua obijt: z iõ i mor
te non censet habere liberaz. Jtez hic nõ est elemosyna qñ
tanta sũma datur: z sic non ob. de testa. relatum. Uel dic q̄
isti dicebãt q̄ quãdo dederat: sed hoc nõ pbabant vel snia
transiuit in rez iudicataz cũ nõ fuerit appellatuz. de re iudi.
q̄ ad ↄsultationẽ. prima sequit p qua facit de sepul. de his.
z qõ no. de testa. ad hec q̃hq̃. Hosti. vaget in solutiõe. dicit
Jo. an. q̄ obiectio est falsa. q: ↄ tex. c. fi. de of. vica. lib. vi. z
contra no. in. d. c. cum nobis. z c. is cui. X. e. ti. li. vi. nec. l. pcu
rator. ff. de petit. pbat id ad qõ inducit. z iõ dic q̄ iõ non te
nuit donatio hic: q: fuit enormis: z sic nõ ob. c. ceterũ. de do
na. z sic pertrãsit. ¶ O: veritas est q̄ licet q̄ hz liberã tñ
non potest donare. l. ↄ iur. §. fi. ff. de pac. sed prelatus potest
aliqua modica donare nõ magna. de dona. c. ii. ¶ O ppo.
fm do. Pe. de ancha. dĩ hic in §. interim aũt q̄ coraz iudi
cibus a qbus extitit appellatũ debẽt pres pponere z appro
bare qbus papa causam remisit. Sz contra quia ad iudicẽ
a quo non est causa remittenda: vt. c. ĩterposita. de ap. l. eos
Sol. dicit glo. iiij. z. v. q̄ hoc factũ est de ptiuz volũtate: qõ
põt vt in ↄrijs. Jnn. dicit q̄ alij fuerũt iudices q pñciaue
runt vt dicit h pateri in Rpto vel fm eum verius est q̄ di/
cit gl. q: õ rescripto nõ ↄstat. ¶ Secũdo dĩ hic q̄ papa de
legauit cãm monacho. contra. de. c. statutũ. de rescrip. lib.
vi. Sol. hoc fecit ex certa scia: z sic videt super inhabilitate
dispensare: vt. l. q̃dam ↄsulebat. X. de re iudi. prior autẽ an
possit cã cõmitti vel delegari claustrali vel conuentuali: dic
vt in cle. z si pricipalis. de rescrip. ¶ Tertio dicitur hic pa-
pam ↄfirmasse sniam iudicuz in eo q̄ pronũciauerũt eccle-
sias constructas a monachis ad epm cum fructib' pertine
re. Sed contra nõ dz epũs bona ecclesiarum sibi vendicare.
q. i. regenda: sed sic ecclesias constructas z fructus ipsarum
epo adiudicat: q̃re male. So. doc. hic fatentur ↄrium z di/
cunt q̄ ista adiudicatio est fienda ab epo nõ vt sibi illã reti
neat: sed vt de illa sicut de alijs sue dioce. ordinet z fructus
in ipsarũ ecclesiarũ constructarum vtilitatem conuertat. de
succes. ab intesta. c. fi. z c. cum nos. de off. ordi. Secũdo ad
ad idem vꝫ q̄ ille ecclesie debuerũt demoliri: vt. c. cum ex i
iuncto. X. de no. ope. nun. Sol. ibi de ecclesijs non ↄstructis
post noui operis nũciationẽm: h võ aliqua nunciatio epi nõ
precessit. ¶ Quarto dicitur hic q̄ ad priuilegia aplica ex
hibenda fuit concessa i estitutio: sed cõtra: imo vĩ q̄ episco
po iure debuerit audiri: quia si quis pretendit se exemptũ
ex vna cã vt pretendebat istud monasterium ex priuilegio
libertatis episcopi: si succũbat potest dicere ex alia cã se exẽ

ptum in nouo iudicio. Nec obstabit sibi exceptio rei iudi/
cate: vt. l. hereditas. C. de peti. heredi. So. cõtraria loquũ-
tur cũ certam cãm expressit z psecutus fuit: hic aũt nullã ex
pressit: sed dicit simplr se exẽptum: vñ totũ suum ius in iu/
dicium deduxisse vr: vt. ff. de iudi. l. solemnis. necessaria er-
go fuit restitutio in inte. q: õ iure cõmuni nõ debuisset audi
ri per rõnem predictaz: fm Jnno. Hosti. Dicit q̄ obiectio
non pcedit: q: h nõ agebat mon. sed episcopus cõtra mon.
quod pz: q: illi silentiũ iponit: sed certe tñc magis videret
firma oppositio. Si eniz dictin' mon. fuisse reus: exemptio
vꝫ deducta in iudicium per moduz exceptiõis: z sic p' sniaz
de iure cõmuni non potuisset mon. nouã exceptionẽ ppone
re: vt. l. pemptorias. C. que sen. resein. nõ pos. Nisi dicas q̄
quãdo ad idez ↄpetit actio z exceptio: lz p modũ exceptio-
nis in iudicium nõ deduxerit non phibet in alio iudicio il-
lud pncipaliter intentare. iuxta no. per Jnno. in c. viti. X. de
caudi. cogni. flarez. ergo cũ Jnno. vt tex. saluet q dicit mõa
sterium audiendaz beneficio spãli restõnis. ¶ Querit Jn-
nocen. hic loquit de portario regis q dicit macerius vel nũ
cius quasi portator lrarum vel cursor. ¶ Querit ergo an
isti tales psit compellere canonicos ad consentiendũ in ali
quo actu ecclesie gerende: dicit q̄ non p istũ tex. q: isti por
tarij erãt portarij regie: z sic tales ptãtez nõ hẽbant: q: si co
actio fuisset licita valuisset ↄsensus: vt. l. si mulier. ff. q̄ met'
causa. ad hoc de consti. ecclesia. Sz qd si a papa vel a iudi/
ce ↄpetenti haberent suã ptãtez: an possunt ↄpellere vel exe
cutionez possessionis facere: ita q̄ ille executor etiam pape
an possit alicui ptium vim inferre vel de possessione expel-
lere. videtur q̄ sic: vt. ff. de re iudi. l. a diuo pio. §. si super. z
§. se. dicit Jnnoc. q̄ qñq3 loquitur de executore mixto qui
habet cãe cognitionem: z põt vt in cõtrarijs: aut de mero. z
tunc aut est sibi expresse cõmissuz: z idez vt. l. phibituz. C. õ
iure fisci. li. x. qõ tñ prato z nõ sine cã cõmittendũ est: vt. ff.
de iudi. l. fi. z de conces. preben. q: diuersitatez. z c. cum no
stris. z c. litteras. Si vero est sibi spãliter ↄmissuz. s. q̄ tra-
dat possessionez: qõ tamen dicit sine cause cognitione nõ est
cõmittendũ: vt. X. de ↄces. preben. pposuit. z c. q: diuersita
tem. cuz ibi no. dicit dñe q̄ si est executor iudicialis põt ex
quo est sibi cõmissuz. ff. de re iudi. l. a diuo pio. §. i. Si vero
non est executor iudicialis: sed simplex curator vel nuncius
vel macerius cui' modicũ est offm. z q̄ ṽtitur in adimplen
do iudicis mandato z in renunciando qõ inuenit. ff. de re.
corũ. l. z magis puto. §. ne passim. z talis si inueniat resistẽ
tez per vim possessiõez tradere nõ dz: vt. C. si p vim vel alio
mõ. l. fi. Si non inuenit resistẽtem: tunc si lata iaz snia pna/
tionis vel precedente renũciatiõe expressa uelit tradere pos
sessionem: põt quã alius possidet: maxie ubi potest sine vio
lentia: ut. d. l. fi. Si võ nõ est lata snia nec secuta expressa re
nunciatio: licet allegẽt tacita renũciatio ex facto: q: qlibet
tacita excusatio põt excusationez hẽre nõ sic in expressa: sic
non põt maxime p vi tradere possessionez: lz specialr sit si/
bi cõmissuz nisi sibi libere dimittat tenens uel expellat iu/
dicis auctẽ. X. de ↄces. preben. lras. z c. cũ nris. ad h bene fa
cit. c. licz episcop'. el. ij. de preben. li. vi. hec vera quando iu
dex mandat executiõem si autẽ mandet alicui q̄ alteri det
possessionem alicuius rei: ãmoto quolibet detentore illici-
to possessore nõ extenditur hec potestas nisi ad notorie illi-
citos. de offi. dele. statuimus. lib. vi. Alij dicunt q̄ talis p/
cedere potest etiam contra occultum: sz iuris ordine fuato.
de offi. or. conquerente. z no. de re. ec. nõ alie. episcopi: fm
Jnn. de hoc in spe. de sen. ex. §. ij. v. quid si mãdetur. Et vi
de in summa. de sen. X. quot sunt eius spẽs: sub. §. sed nũqd
est hoc simplr verũ. Sed dubitat vlteri' qd de executorib'
ut tradant possessionem remoto inde quolibet detentore.
Quidam dicunt q̄ non poterit dare possessionem aliam
ãmouendo nisi notorie constet illum ius non habere sicut
diximus in conseruatorib'. de offi. dele. c. i. li. vi. Alij dicũt
z residet Jnno. q̄ potuerit super hoc habere cognitionẽ
an sit iustus

an sit iustus vel iniustus detentator: et si reperiant iniustū po
terunt expellere sine cāe cognitione fieri nō pōt. alle. no. per
se. ā. de re. eccle. nō alie. c. epi. de mā in spe. de sen. exc. §. ii. v.
quid si mandet. e per Host. in sūma. de sen. exc. §. quot sint
eius spēs. sub §. sed nunqd. et hec de primo dcō dicta suffici
ant circa istos executores. ¶ Querit Inno. pe que habuit
sniam pro se eiecit possessorē. i. per violentiā possidente: de
possessione. An possit eiectus hoc remedium eiicientē. dicit
q sic agendo possessorio recuperande: et saltem obtinet de-
nunciationē ad interesse. alle. l. i. §. ex die. ff. de vi et vi ar. Nū
quid antē consequat restitutionē possessionis. Recitat opi.
et dicit q si cōstat confessione vel alr q nullum ius acquisiuit
post sniam non fiet restitutio possessionis. de cā pos. cū sup:
q: snia nudauit eū oi iure: et sic nō pōt rem ammodo sine pec
cato tenere: ideo sibi non est restituenda possessio. Recitat
alios dicere ꝯ. q: q̄p̄ habuerit sniam ꝯ se: ex quo spoliatus
est post sniam pōt agere possessorio ad finē vt consequatur
possessionem. Nec ob. q cum petō petit: ex quo habuit sen
tentiā ꝯ se: q: dicunt q hoc est falsum. p. l. iul. §. verū debito
rem. ff. de ꝯdi. inde. cū possibile fuit p errorem fuisse iudica
tum. Ad. c. cum sup. de cā pos. rn̄dent ibi qn̄ simul est actus
possessorio et petitorio: quo casu petitorium absorbet vires
possessorij: hic qn̄ diuisim. Ita q scdō accumulat possesso-
rium post petitoriū finitum: sed dicit Inno. et Io. an. q non
vr bona rō diuersitatis inter casus qn̄ simul: et casus qn̄ post:
sic resident Inn. et Io. an. ¶ Ex iste passus est dubius et pē
det ex illo dubio. An agenti possessorio recuperande obstet
defectus ꝓprietatis notorie exceptio: et cōlter vr q sic. ā. de
fi. presby. ꝯstitutus. de diuor. significasti. et sic tenendo vr pri
ma opi. vera. hoc. th. ā. de resti. spo. in lit̄is. alle. de cā. po. cuz
super. et c. cum dilectus. dicunt hoc verū qn̄ quis vult agere
expoliatione facta ante notorietatē: secus si post notorieta-
tem ꝓprietatis sequat spoliatio: ne det licentia spoliandi ꝓ
pria auctoritate. Mō si vis tenere hoc dcm̄ procederet se-
cunda opinio et potissime fm̄ legistas qui indistincte dicunt
agenti possessorio recuperāde nō obstare exceptionez dn̄ij
nec viderunt illud dcm̄: an sit notorius defectus vel non. de
quo per Bar. in. l. naliter. §. nil cōe. ff. ō acqui. pos. et per dy.
in regula. qui ad agendū. de reg. iu. lib. vi. Credo q posset
sustineri q in rebus tpalibus spoliatus post sniam conueni-
ri possit possessorio maxie vbi secū accumulet per viā saltē
accipiendi vel replicādi pe remediū cōditionis ex. l. si quis
in tantū. In beneficialibus aūt secus: q: ex quo notorie con-
stat de iure agentis: vbi snia transit in rem iudicatā admittit
exceptio ꝓprietatis notorie agentis possessorio: et ꝯcluden
tis dfectū ꝓprietatis: et in talibus ꝯditio ex. l. si qs nō iuuat
maxime tenendo q nō habeat locū in rebus ecclesiasticis. ō
quo de dolo. c. i. item et tenendo q locū habeat non iuuat in
beneficialibus: q: ex quo notorie cōstat de defectu iuris agē
tis: non ꝓficit q aduersarius ceciderit a iure suo. Illud enī
solum ꝓdest habenti cōferre q puto etiā si snia sit iniusta: q:
ex acquiescere snie ꝓdit funditus ius suū. ¶ Opp. vlterius
de offi. ordi. quāto. vbi monachus qrit monasterio: et sic nō
fuerunt quesita bona epatui: dicunt doc. ponderandū q hic
quesiuit post ꝓmotionem ad epatum: secus si ante. Conclu
dentes q qcquid querit monachus: qrit monasterio: etiā si
sit fugitiuus: vt dcō. c. quāto. Si tamen stipularet alteri non
querit mona. q: non vult nec alteri: q: nō pōt. de quo de ꝓc.
constitutus. et fa. ff. de stipu. seruo. l. seruus meus. Secus si si
bi vel simpliciter stipulet: non aūt attēdēdū est qūo ꝯtrahat.
et dicit q etiā vetante querit mona. si ei stipulet vel simplici
ter. ff. de ver. ob. l. seruus vetante. Sed an futuro plato pos-
sit monachus stipulari dicit Inn. q non: sicut nec seruus sti
pulari pōt futuro dn̄o: vt. l. seruus hereditarius. ff. de stipu.
seruo. ¶ Querit Inn. qd si est expulsus monachus de mo
nasterio: an ei qrerit: dicit q nō: q: habet pro derelicto. alle.
de infan. et langui. c. si. vnde dicit q querit epō: tūc ex quo ꝓ
pter delicta absolutus est a moñ. qd fieri pōt. de rdi. do. c.

si. et de mā vide in. c. si. de infan. et lāgui. et per glo. in. c. sicut.
de regul. et p glo. et archi. xviii. q. ii. c. abbates. et per Hostiē.
in summa de aposta. §. qualiter. in si. et in summa de infanti.
langui. et expo. §. ii. et in spe. de sta. mo. ꝟ. xlii. De insituto an
tem monacho ante absolutionez et absoluto a primo moñ.
post monem instituentis: an acquirat moñ. vide Frede. de
senis consilio suo. xxvi. Vidistis qd de acquisitio iurius: sed
an possessio rerū queraf per monachum: dic q sic: si est iusta
etiā si sit fugitiuus: nisi ab alio monasterio possideat. l. i. §.
per seruū. ff. de acqui. pos. et. l. i. §. cum ꝓcurator. ff. de vi et vi
ar. Si aūt esset iniusta non querit: vt. ff. de acq. pos. l. q meo.
§. si. et. l. q seruus. et hoc verū nisi monasteriū ratum hēret.
Exēplo dn̄i: vt. l. idem. §. cuz ꝓcurator. ff. de vi et vi ar. Ideo
et possessionem turbatā seruus pōt et dn̄a in melius petere re
formari: vt. l. i. C. vnde vi. et idem seruus oia que detinet pre
sumitur possidere nisi ꝯriom ꝓbet. ar. xviii. q. i. c. i. Quid si
aliquid auferat monacho: an qrat actio moñ. ex hac ablatio
ne. dicit Inno. q si spolietē re pertinente ad monasterium ab
bas poterit agere possessorio. Item monachus ipso abbate
absente. ar. l. i. C. si per vim vel alio mō. vbi seruus agit pro re
bus quas tenet dn̄o absente. Quid si res erāt ad aliū spectā
tes: dicit q si custodia ptinebat ad monasteriū: tūc si aliqua
culpa lata pōt abbati iputari: pōt agere possessorio recupe-
rande vel alio iure: alr non pōt agere cum sua nō intersit: sed
dn̄s ad quez res spectat. ¶ Queritur qd si abbas videt ra
pi vel exportari res depositas penes monachū quas pōt de
facili liberare et nō liberat: an teneat ipse abbas. Inno. q sic
ꝓpter dolū: vt. ā. ō ꝺposi. c. ii. Host. dicit q qui pecat nō
liberando nō ꝓpterea obligat ipse nec monasteriū: ex quo
res fuerunt deposite tm̄: iuxta personā monachi: et nō penes
monasteriū: vt. ā. de ꝺpo. c. i. Quid de oblatione passiue et de
delicto an teneat moñ. ꝓ monacho vel abbate. dicit Inn. q
pro cōtractibus ad vtilitatē monasterij teneat: sed ꝓ delictis
cōmissis non obligat monasteriū: q: delictuz psone etc. l. i. §.
si. nisi inquantū ad moñ. peruenit. et in eius vtilitatē est versuz
. x. q. ii. hoc ius. Idē dicit de obligationibus cū monacho q
administrationē non hz: q: non obligat moñ. licet moñ. ac
quirat. vnde q̄uis possit abbas agere ex cōtractu monachi:
tamen non teneat respōdere nisi de eo q ad ipsum peruenit.
Nec ob. xvi. q. vii. sunt non nulli. vbi vr regri imperium ab-
batis: q: sibi est inhibitus ois contractus: dic illud verum vbi
agit de preiudicando monasterio ex actu monachi. Secus
vbi ex cōmodo agitur: q: tunc sine imperio abbatis pōt que
rere et ꝯtrahere monachus. s. ad vtilitatē monasterij. ¶ Et
habetis expeditā istam mām de monachis. ā. habuistis ma
teriā de executoribus. et habetis ꝯclusiones doc. et veras: ad
quas quottidie fit remissio. ¶ Nūc venio ad scdam partē
cop. q restitutio canonicoruz ad ꝓducenda priuilegia non
fuerit necessaria vt instra possent produci: q: non preiudica
batur pape. ō. de arbi. cum tpe. cuz de iure cōi papa debeat
audiri. Hic si papa ꝓduxisset ꝓcederet contrarium: sed hic
ꝓcurator ꝓducere volebat pro mōasterio et reintegrare ad
instantiā: et sic qn̄ opponitur q de gratia non fuerint restitu
ti canonici ad ꝓducenda priuilegia: q: de iure cōi papa de-
beret audiri: cui nō preiudicabat: vt ꝓbatur res inter alios
acta per totū: sed quo ad canonicos fuit gra: nō āt ad papā.
¶ Scdo opp. q libertatem non possit prescribere: q: hoc
esset prescribere obedientiā. ꝯ id de prescrip. cuz non liceat.
So. dic q prescribit libertatem. i. exēptionem vel libertatē
per respectū ad epm. s. transferendo in papā subiectionem.
Indefinite eni libertatem prescribere non posset qn eaz de
deat abbati vel pape: vt in ꝯrio. ¶ Tertio op. q nō proce
dat tex. prout dat restitutio ad instra ꝓducēda et priuilegia.
et arguo sic: vel sic est q egit solū vi priuilegij solius episco-
pi: et hoc expressit: et tunc planū q agere pōt de iure cōi ex pri
uilegio pape: q: agit ex alia cā: et sic non ob. exceptio. ff. de ex
cep. rei iudi. l. cum qritur. ā. de excep. c. aduersario. vel sic q
egit simpliciter et tunc oē ius et oēm cām vr in iudicio dedu-

Aliud q sufficiat spatio.xxx.annoꝝ. Soluamus primo pri
mū cōtrarium:ꝛ lꝫ doc.tā legiste ꝙ canoniste ꝛ glo.varie lo
quentes circa hoc:vt no.ī.de cōsti.cū accessissent.ꝛ.l.ii.C. de
fal.rescrip.p Cy.nihilominus ex eoꝝ doctrina pōt effectua
liter colligi talis cōclusio:q si actus repugnans priuilegio
concludat in se tacitam renunciationem:solus vnicus actus
est sufficiens ad tollendū priuilegiū:dum tñ cōtrauenientes
priuilegio habeant ptātem renunciandi. Ita debent intelli
gi iura in cōtrariū alle. Si aūt actus de se non est sufficiēs ad
cōcludendū tacitam renunciationē validaꝫ:vt qꝛ actus de se
non est potens vel psona non est habilis ad renunciandū: ꝛ
tunc non sufficit vnicus actus:sed requirit aliud:qꝛ expecta
tur prescriptio ex qua possit cōcludi tacita renunciatio.ita H.
¶ Declaro si canonici recipiāt aliquem vltra numerū: tūc
cum iste actus sit oīno incōpassibilis statuto de numero ca
nonicorum. Ideo tollit per vnicū actum.ī.de consti.cuꝫ ac
cessissent.sed solutio decimaꝝ cōiter fit per vnū monachum.
vñ non vr cōuentus consentire:qꝛ forte ignorat vel lꝫ sciat nō
presumit renunciare voluntarie:sed potius ius suū redime
re:qđ licitū est:vt.ī.de symo.dilectus.el.i. Iteꝫ videt lites
execrari qđ non est vituperandum: vt.ff.de alie.iudi.mu.cā
fac.l.item si rō.§.i.per predicta cōclude q vbi actus gestus
ꝛ repugnās priuilegio est incōpassibilis cū ipso priuilegio:
nec in eo pōt cadere alia presumptio ꝙ renunciationis: tūc
semper per cōtrauentionē etiā vnico actu factā inducitur re
nunciatio:sicut est in fractis numeri. Secus vbi pōt alia pre
sumptio cadere ꝙ renunciationis: qꝛ tunc secus est.ad hoc
fa.no.in.c.cum.M.de cōsti.vbi si aliquis recipitur vltra nu
merū de mandato pape facta mentiōe de numero in rescri
pto tales tunc recipientes non videt renunciare priuilegio
seu statuto:qꝛ tales quodāmodo coacte dicunt hoc facere
ꝛ sic iuri suo non videt renūciare. Ideo reqritur pscriptio
vt inducat tacita renunciatio. Ita hic fm Hosti. ¶ Circa
secundum contrarium moltum laborat Inn.primo dicit q
hic loquit qñ pscribit cōtra eos:qꝛ sūt vltra mare: possessorib⁹
existibus citra:vt est cōiter in templarius. Ideo hic maius
tps requirit. Secus si ꝛ possessores ꝛ ipsi essent citra vel vl
tra. Hec so.non placet Hostien.quia vniforme est tempus
de iure canonico inter absētes ꝛ psites.ī.de prescrip.de qr
tis:ꝫ secus de iure ciuili.C.de prescrip.lon.tem.l.fi. So.dicit
q ibi loquit quando volunt se iuuare renunciatione:quo ca
su minus tps sufficit hic ex prescrip. Hec so.est cōtra istum tex.
ibi.cum enim:qꝛ hic etiam super renūciatione se fundabāt.
Tertio soluit q hic loquit de prescriptione priuilegii: ius
dñii cōtra. Ibi de priuilegio facultatem aliam vel ptātem
cōcedēte. Hec so.est cōtra tex.qꝛ certe hic loquit de priuilegio
eodem. ¶ Ultimate qcquid inuoluamus Glo.dixi bñ q
ibi loquitur de iure antiquo vbi minor.lx.annis sufficiebat
prescriptio.hodie requiruntur.xl.anni.dum tamē si sit prescri
ptio cōtra ius cōe requiritur titulus vel tps cuius initii me
moria nō existit.ī.de prescrip.c.i.li.vi. Et sic bene dicit glo.
q decre.si de terra non lꝫ hodie:vñ remanet Inno.q priui
legium ꝛ iuri ex priuilegio quesito prescribit.xl.annis. Ho
sti.tñ non placet ista so.q decre.si de terra.ī.eo.sit correcta
cū iurium correctio sit euitanda.vt.c.cū expediat.de elec.li.
vi. Et ideo dixit q vbicunqꝫ sit solutio decimarū per spati
um.xxx.annorum cōtinuorum non psumitur ignorans solue
re:sed potius sciens:ꝛ talis est psumptio iuris:ꝛ de iure eti
am quo ad hoc vt psumatur priuilegio renunciasse.vt dicto
.c.si de terra.qcquid sit Io.an.lꝫ.ꝛ sequit gl.s.q hec decre.
corrigat.c.si de terra.postꝙ de illa cōstat.ad hoc no.in dicto
.c.cum expediat.in glo.ii. Nam ꝛ fm iura antiqua res eccle
siarū pscribebant spatio.xxx.annoꝝ:vt.c.sanctoꝝ.b pscrip.
hodie tamen reqritur spatium.xl.vt.C.de quarta.de pscrip.
ꝛ sic etiā dicimus in priuilegiis ꝛc. Et idē dicit de cōsuetu
dine cū sit eadem ratio. Nam si ius est quesitū cōsuetudine
q requiritur pscriptio cōtrie cōsuetudinis ꝛ spatio.xl.annoꝝ:
qꝛ non debet tolli minori spatio ꝙ inducat.de reg.iur.in re
gula prima.vñ dr q non tollitur cōsuetudo q̄ habet q non
recipiatur canonicus nisi sit in sacris propter receptionē vni
us canonici qui non sit in sacris:sed requit spatiū.xl.annoꝝ.
Idem dicit de cōstitutionibus ꝛ priuilegiis honorabilib⁹.ꝛ.
vtilibus ecclesiis vt non tollant vnico actu:sed spatio.xl.an
norū:qꝛ talibus expresse renunciari non pōt.l.cōtra tuta.§.
fi.ff.de pac. Ideo illud nunquā intelligit renūciare per vnū
nec per plures actus cōtrarios:qꝛ nec posset expresse.C.de
transac.l.prescri.ꝛ.l.cōtra.§.fi.ff.de pac. ¶ Quero quanto
tpe pdant iura per cōsuetudinē acquisita.dicunt quidam q
xl.annis.nō minori tpe sicut enī cōsuetudo nō inducit mino
ri spatio:vt pꝫ de elec.cumana.§.fi.nec dessuetudo: qꝛ eadē
est ratio.ff.de legi.l.de qb⁹.ff.de sepul.vio.l.i.§.omnes. Inn.
dicit q vnus solus cōtradicere posset.ī.de his q̄ fi.a ma.par.
ca.c.i.ꝛ dicit q superior reuocare pōt tanquā male alienatū
.ī.de re.eccle.non alie.si qs psbyteroꝝ:qnimo plus ꝙ i
casu.c.pro illoꝝ.ꝛ.c.cū accessissent.non possint canonici ve
nientes cōtra priuilegiū illo vti ad suū commodum allegantes
suaꝝ prebendaꝝ dimigutionem:tñ illo noie ecclesie vti pos
sunt:puta qꝛ ppter modicitatē prebendaꝝ non possent inue
niri canonici ibi residētes vel honeste sic de similibus. ¶ Ea
dem glo.ibi illa verba cōtinue ꝛ sine lite. Idem Uin. Ioā.
an.cōtrarium.xvi.q.iiii.volumus. Et dicit q illud cōiter te
netur.s.q non est necesse q ad pbandā continuationē pos
sessionis rei vel iuris q requirat q cōtinuatiꝫ qs possederit:
sed sufficit pbare extrema qbus pbatis media presumūt:
fm doc.hic.l.quicunqꝫ.C.de apo.pu.lib.x. Et no.p doc.ī.
de vlia.lre.ꝛ aliqd indistincte vidistis.ī.de proba.lꝫ.ꝛ.ff.de
vsucap.l.celsus ibi.per legistas.vñ potestis saluare gl.q nō
velit cōtrarium.s.qꝛ dꝫ pbari possessio cōtinuata.s.vere vel pre
sumptiue.vere si pbat annuatim:psumptiue si pbat pncipi
um tpis ꝛ finis:ꝛ sic saluat glo.ista.vt dicit Io.in loco preal
lega.vñ no.bene ꝛ signa illā glo.ex qua habes qualiter de
bes pbare clericū continue residere in beneficio: qꝛ sufficit
pbare residentiam extremoꝝ. ¶ Glo.fi.in.c.cum accessis
sent.dicit ibi ius nō esse restrictibile ad certā psonā:iō suspē
sa dignitate vr quo ad oēs suspensa.sicr in.c.pro illoꝝ. Ius
numeri nō ē restrictibile ad certas psonas:sic dicim⁹ in sen
tentia:qꝛ si est restrictibilis ad certas psonas aliis non pre
iudicat:alꝛ secus vt in snia ingenuitatis delaratoria: vidistis
solutionē.in.c.quāuis.de re iudi.ꝛ.ī.qui fi.sint legit.causam.
¶ Op.fm.pe.de ancha.dr hic q si minori tpe.xl.annoruꝫ
soluissent non preiudicaret priuilegio suo:qđ pꝫ qꝛ mandat
istos absolui. Sed contra.de.c.cū accessissent.cum fi.ī.de
consti.vbi priuilegiū perdit faciendo vnū actū cōtrarium.
So.glo.laborat in so.huius cōtrii:vt in ea habes. Inno.sol
uit quattuor modis. Primo qꝛ cōuentus ipsorum est vltra
mare:possessiones aūt citra:hoc non placet:qꝛ pscriptio est
vniformis.s.quadraginta annoꝝ.xvi.q.iii.quas actiōes. Se
cundo sol.q hic monasteriū se iuuabat ex prescriptione: nō
ex renunciatione:sed hoc est falsuꝫ vt h in ꝟ.cuꝫ enim. Tertii
dicunt q hoc corrigitur. Sed quarti dicunt q vbi per priui
legium querit ius dñii non pditur nisi legittimo tpe prescri
batur. Ubi vero dñium non querit ex priuilegio:sed datur
ptās aliquid faciendi vel non faciendi: sic loquant contra
ria. Dñia enim rerū cum difficultate acquirimur:ideo cum
simili difficultate tolluntur:vt in regula non tā naturale:non
ita in priuilegiis que sola ipetratione ꝛ qñqꝫ sine motu prin
cipis conceduntur:ideo facilius amittunt hanc etiā so. Re
probat Inno. Alii dicunt q aut directo facit qs contra pri
uilegium:ꝛ loquuntur cōtraria:aut indirecte vt soluendo:ꝛ
tunc secus:qđ declara vt hic per eū. Ioā.an.dicit q iste sunt
diuinationes:sed vera so.est q.c.si de terra.loquitur de pre
scriptione.xxx.annoꝝ:que fꝫ antiquos canōes sufficiebat:
illud loquitur de prescrip.xl.annoꝝ:que hodie contra eccle
siam exigitur:illud ergo loquitur fm vetera iura.istud fm
iura noua fm eum. Sed certe per hoc non tollitur contrari
um q perdatur priuilegium vnico actu tñ. vel quandoqꝫ

x.annis vel aliter ↄ leuius ꝙ̃.xxx.vel.lx.annis.dic ergo vt dicto.c.cum accessissent.ↄ habeo supra.ꝛc.

c Cum capella. Rõne vnius beneficii est quis subiectus epõ:ↄ ratione alterius censet exẽptus.h.d. In prima querela. In secũda.ibi.quo circa.ꝑuiso. ¶ No.ꝙ exẽptio ꝑsonalis respectu certi loci nõ sub trabit exẽptũ a iurisdictiõe ordinarij in ꝗ̃tũ extra locũ delinquat exemptũ. ¶ No.ꝙ genitiuus qui põt stare demõstratiue ↄ restictiue. ¶ Et no.ꝙ eo ipso ꝙ priuilegiũ conceditur personis cũ adiectione loci ↄ canonicis talis loci priuilegiũ exemptionis nõ est mere personale nec mere reale:sed ꝑsonale ad locũ ꝗ̃si determinatũ ↄ rescriptum. ¶ No.ꝙ diuerso respectu quis põt exẽptus esse ↄ non exemptus. ¶ Quero an hec capella censeatur exempta. Inno.ꝙ non:q: hoc priuilegium est cõcessum ꝑsone de ecclesia.de quo dic: vt in.c.ꝑ exemptionẽ.e.ti.lib.vj. Doc.nr̃i querũt quid si isti canonici deliquissent in capella ducis burgundie. Epũs aũt vellet ꝓmulgare alias sñias ꝗ̃ excõicationis suspensionis vel interdicti:ↄ vult aliã iurisdictionẽ exercere: an possit.doc.ꝙ sic: q: isti non sunt simpliciter exẽpti:sed solũ respectu censure predicte. Ideo in alijs remanent sub iurisdictione epĩ:q: hic non ꝓhibet priuilegium:immo ꝑmittit.de ꝓsump.nonne.ↄ sufficit ꝙ priuilegiũ non offendatur.s.e.ponis.sm Innocen. ¶ Secũdo quero quid si isti delinquerent extra capellam ducis an possint puniri sñia excõicationis vel interdicti.doc.ꝙ sic:siue delinquant in parrochijs quas tenent ab epõ:siue extra par.ꝙ non delinquãt in capella. Aduerte q: hoc dcm̃ primũ positũ.ã.sm Inno.vbi dixit hanc capellam nõ exemptã.dic ergo ꝙ aliud est querere nũqd capella ista intelligatur:quo ad ipsos clericos ibi delinquẽtes:ↄ dicendũ est ꝙ sic. Ita ꝓcedit hoc dcm̃. Aliud est ꝗrere nunqd dicatur exẽpta quo ad hoc vt alij extranei ibi delinquẽtes nõ possint ꝑ ordinariũ puniri. Et dicendũ est ꝙ nõ. Ita ꝓcedit dictũ Inn. ↄ qd̃ habetur in.c.per exẽptionem.vel nõ dr̃ exempta quin ipse locus capelle non sit subiecte ipsi epõ preterꝗ̃ quo ad facultatem excõicandi ↄ interdicẽdi ipsos canonicos:posset ergo locũ ipsius capelle interdicere ꝗ̃uis nõ ipsos canonicos:imo ipsa ecclesia in oĩbus respondebit ipsi epõ preterꝗ̃ quo ad iurisdictionem ipsoꝝ clericoꝝ:vt no.in dcõ.c.per exẽptionẽ in nouella.ꝛc. Cuius respectu sunt exẽpti.ad hoc.I.e.c.j.li.vi.ↄ vidistis.s.e.c.ex tuarũ. Alia substantialia non habetis. ¶ Venio ad glo.vt as quas hic habetis. Glo.inducit decre.ad.q.abbas ꝗ̃suit priuilegiũ ꝙ moñ.suũ eẽt exemptũ ab oĩbus capellis sñia tpe ꝓcedente acquisiuit capellas quas contendit esse exemptas.dicit glo.ꝙ si capelle sunt prioribus accessorie ↄ tũc participãt eodẽ priuilegio. An vero sint principaliter ↄ segregatim acqsite:q: nõ participant illo casu priuilegio.ar.ff.de libera.lega.l.fi.§.gaio. ¶ Eadẽ.glo.de.l.cum stipulamur.ff.de verb.ob.vbi stipulatio refert solũ ad id quod debet eo die si stipulor:ↄ quid dare vel facere oportet.dic sm Hosti.ꝙ standũ est cõtrario.ad hoc no.I.e.q: circa.ad hoc.ff.de au.ↄ ar.lega.l.si ita.vbi legato argẽto meo hac demonstratione meũ presens:non futurũ argentũ includitur.ad hoc q: priuilegia sunt odiosa:q: ordinarij iurisdictiom preiudicant.ad hoc vide no.in.l.fi.C.que res.pig.ob.pos.ↄ in spe.de censi.§.ij.v.qd si vniuersitas.el.ij.l.im.q.vbi hoc idem firmatur.per.l.iul.in fi.cũ.l.se.dele.iij. ¶ Opp.c.glo.in v.huic decre.ꝙ isti nõ possint esse exẽpti:ↄ non exempti:q: eadẽ res diuerso iure censeri nõ dz.xxvi.q.i.frater noster.xi.q.ii.q: cognouimus.de deci.cũ in tua.ad hoc.ff.de sta.libe.l.si duobus.vbi qs non põt esse partim liber ↄ partim seruus. So.dicit glo.ꝙ qs diuerso iure censeri non põt eadẽ res eodẽ respectu:sed diuerso sic:ↄ hoc quo ad diuersas capellas poterit diuerso iure censeri:q: quo ad iura vnius censetur subiectus:ↄ quo ad iura alterius nõ subiectus. Unde dicũt doc.ꝙ de vna ꝑsona i qua duo iura concurrunt ita dicamus vt õ diuersis.ad hoc de testa.raynucius.in gl.pe.ꝛc.



c Ex ore. Abbas monasterij exempti pro mẽbris nõ exemptis ad synodũ epalem accedere ↄ epõ parere tenetur.h.d. Primo ponit ↄ ꝓmittit exordiũ. Secũdo ponit factum ↄ alle.partiũ.ibi.cum igitur. Tertio diffinit.ibi.nos ergo. ¶ No.ex decre.primo exordiũ positũ in prin.pro arenga iusticie. ¶ No.ꝙ appellatione fratrũ in priuilegijs cõprehenduntur abbates.de symo.c.fi. ¶ No.ꝙ priuilegiũ ↄ rescriptũ in dubio dz sic intelligi ↄ interpretari vt ab eo absurditas excludatur:ↄ absurdũ est priuilegiũ cõcedi vt in minori ordine positus preeminentiã in sede habeat vltra illos qui sunt maioris ordinis ↄ dignitatis.ad hoc de ma.ↄ obe.c.solite.ↄ.c.statuimus. ¶ No.ꝙ accedere ad synodũ est subiectionis signũ ↄ ꝙ quilibet ad synodũ accedere tenetur statutis consilijs censetur esse subiectus.de quo de ma.ↄ obe.c.ꝙ super his. ¶ No.ꝙ eo ꝙ epũs i aliqua ecclesia sue diocesis aliqd quãtuncũqꝫ modicũ precipit quodcũqꝫ sit illud ↄ qualecũqꝫ vr̃ in subiectionis signũ:ↄ ex hoc probatur subiectio. ¶ No.ꝙ priuilegia ab eadẽ parte producta q̃ contraria videntur sunt diuisione iuuãda vt si possint ad concordiã reducãtur. Itẽ si vnũ priuilegiũ dicit ecclesiã principalẽ litterã. Aliud priuilegiũ ostẽdit aliqd debere epõ. Primũ in capite verificabitur. Scdm̃ in mẽbris:vñ cõcluditur ꝙ si ent testes a diuersa parte ꝓducti iuuant diuisione.de testi.cum tu. Ita ↄ priuilegia ab eadẽ parte producta.ad hoc de fi.instru.inter. ¶ No.possibile esse quẽ fore in capite exemptum ↄ quo ad mẽbra subiectũ:ↄ sic caput ↄ mẽbra nõ semper eodẽ iure censentur. ¶ No.effectũ subiectionis:quo ad membra ↄ exemptionis quo ad caput:q: talis sit exemptus ↄ subiectus ad synodũ accedere tenetur:ↄ reuerentiã honorẽ ↄ obsequium dz epõ. In alijs aũt non tenetur. ¶ Or declaremus mẽm capituli. Querit Inn.quis erit effectus huius exemptionis:quo ad caput ↄ subiectionis:quo ad mẽbra.dicit ꝙ effectus erit:q: si delinquit in mẽbrũ ↄ in loco mẽbrorum poterit epũs eum punire.alle.s.e.cum capella.ↄ de fo.cõpe.postulasti.ↄ.I.e.ti.c.i.lib.vi. Si vero delinquat in loco principali:ↄ sic q: moñ.sui.vt q: est negligens in administratiõe vel illi facit iniuriã nõ poterit diocesanus ꝓcedere cõtra eũ:q: hic non est modus querende iurisdictionis in eũ vt exemptum.vñ diocesanus nõ poterit eũ punire:imo plus dicit ꝙ ꝓpter delictũ cõmissum in ꝑsonã nõ exemptã ↄ in loco exẽpto nõ poterit epũs eum punire in loco nõ exempto:ex eo q: hz principaliter cognoscere de delicto ꝑsone exẽpte contra quã nullã hz cognitionem:ↄ ex quo de principali delicto cognoscere nõ põt non poterit punire in loco etiã nõ exempto vel eum suspendere:q: hoc nõ potest facere sine cause cognitione que est ei denegata cũ nõ possit de tali delicto cognoscere cõtra ꝑsonam exemptã cũ in illam non habeat cognitionem:aũs iurisdictionẽ. ¶ Scdo querit an dictus abbas possit exercere aliquam iurisdictionẽ in ecclesijs non exemptis.dicit ꝙ sic:q: hz iurisdictionẽ eo ipso ꝙ prelatus est ↄ a conuẽtu electus.s.de offi.ordi.cum ab ecclesiarũ.ↄ dicit ꝙ poterit presentare ↄ respondebit ei de tpalibus: vt.s.e.cũ ↄ plantare.§.in ecclesijs.ↄ epũs instituere ↄ destituere habebit.allegat.de capel.mo.c.i.saluo nisi populus esset exemptus ↄ essent pleno iure sibi subiecte quantũ ad leges iurisdictionis ↄ dioce.q: tunc posset instituere ↄ destituere.xvi.q.ii.visis.ↄ vidistis.s.eo.cum ↄ plantare.§.in ecclesijs. ¶ Tertio querit quid si abbas tulit aliquã sñiam in ecclesias non exẽptas:an appellatur papa:an epõ attento loco non exempto.dicunt quidã ꝙ papa.ar.s.de ma.ↄ obe.solite. Inno.recitat ꝙ alii dicunt ꝙ quantũ ad istas capellas censeatur subiectus epõ poterit ab epõ dãnari ↄ ad epm̃ appellari.ar.huius decre. Credo considerandũ locum vbi sedet:q: si sedet in loco principali forte ꝓcederet prima opi. Si vero in loco non exempto:q: tunc videtur delictũ cõmissum extra locũ exemptũ.procedet scda opi.tamen doc.cõiter videntur tenere indistincte scdam opi.de quo de dona.pastoralis.in gl. Secus in fi.

vbi hoc firmatur. ¶ Quarto quero an pro locis nõ exẽptis pos sit corã diocesano cõueniri abbas exemptus in capi. c. dicit Inno. q sic:q2 sortitur forũ rõne rei:lz sit exemptus.I.e.c.i.li. vi. Ibidẽ dicit q rõne contractus initi vel rei site in loco nõ exempto: vt dcõ.c.j. dicit tñ q abbas possit habere plura domicilia:sed solũ habet domiciliũ sui monasterij principa liter:vñ rõne domicilij nõ poterit cõueniri:nisi in loco princi palis monasterij:lz secus in secularibus qui pñt habere plu ra domicilia:vt pz ex no.ff.de rescrip. dilectus filius.el.j.idẽ dicit de secularibus clericis qui possunt habere plura do/ micilia:dum tñ ad residentiã nõ teneanf:q2 tunc censenf ha bere domicilium:vbi tenenf ad residẽtiã.alle.pro primo.ff. de foro cõpe.c.postulasti. Tene menti vbi dicaf clericus ha bere domiciliũ. Et hec est vera conclusio de qua dcm̃ est de mã.per glo.ff.de preben.q2 in tm̃.e.c.cũ nullus.de temp. or di.lib.vi.e in dcõ.c.postulasti.vbi tetigi:e per archi.de re/ scrip.c.statutũ.§.cũ vero.lib.vi.e ibi etiã in nouella. ¶ Qui to quero clericus duo2 epo2 habens domicilium in vno in alio non:deliquit in subditos loci vbi hz domiciliũ a quo de bet puniri. dicit Inno. q puniri poterit etiã ab illo cuius est clericus:q2 rõne clericatus sortitur forũ.alle.auc.clericis.C. de epi.e cle.e pro hoc habes tex.in.c.cuz nullus preallegato.hoc dcm̃ intellige qñ non hz beneficiũ in quo teneaf residere:ali as secus per.ff.dcã vel intelligaf qñ delictum cõmittaf idẽ alicuius concernentis ipm beneficiũ.per alle.c.cum nullus. e qd ibi no. Tene menti hoc dictũ q clericus censetur habe re domicilium rõne clericatus:e sic ibi poterit punire de de licto alibi cõmisso. Item poterit puniri a iudice delicti.licet Inno.nõ dicat vt pbatur in dcõ.c.postulasti.dicit tñ iste ab bas exemptus delinquat in subditos dioce.i.in clericos dio cesani cui dz reuerentiã:tñ corã eo conueniri nõ dz:q2 nõ est eius clericus:imo exemptus:lz in aliquo sibi debeat reuerẽ tiam:e sic non poterit ab eo puniri e est verũ:vbi quis delin quit.I.locum exemptum vel non subditũ ipsi dioce. q2 tunc non põt puniri a dioce.Re.tuarum.e.I.eo.c.i.lib.vi. Quid si membra sunt exempta e caput: sed populus non:an pote/ rit puniri ab epo abbas delinquens in membris exemptis. dicit q non:q2 non delinquit in loco subiecto epo:q2 in nul lo est sibi subiectus:vt dcõ.c.i.I.e.lib.vj. Et dicit q isto casu abbates habent instituere clericos in predictis ecclesijs:qd intellige de institutione non auctorizabili. Nam illa spectat ad epm ex quo populus non est exemptus:vt dixi in.§.in ec clesijs.vnde solũ poterunt facere institutionẽ que habef pro collatione non auctorizabilẽ facẽ possunt. Si aũt populus etiaz est exemptus in nullo tenef dioce.e dicit q si clericus veniat deponendus epo non habebit deponere:sed adeun/ dus erit papa pro depositione.de offi.archi.ad hec de statu mo.in singulis.§.ordinentur.e.c.ea que.§.hec eadẽ.vnde q dictũ fuit in.§.in ecclesijs.in glo.q dz adiri epo per deposi tionem:est veruz vbi locus est exemptus:vbi est clericus:ali as dz adiri papa:vt hic dicit Inno. ¶ Ueniamus ad glo. Glo.ii.op.q qñqz obmittaf iustitia.l.di.vt constitueretur. e.lxiiii.di.commessationes.de hereti.cum ex iniuncto. So. quandoqz obmittitur.s.quandoqz scandalum timef vt ibi. ¶ Glo.super verbo de suis.colligit:quia hec dictio: quia. vel cum: quando ponitur in priuilegijs ponit aliquid:e sic stat causatiue:alias nihil esset.de verbo.significa.abbatem. ¶ Contra quem oppo.glo.ff.de contrahen.emp.l.si quis fundum.e.l.si debitor.in fi.So.dicit q stat causatiue e con ditionaliter:fm materiam subiectam.Si materia est dubia e de futuro pendens stat cõditionaliter.Si certa e determi nata stat causatiue vt hic. Joã.an.remittit ad.c.penul.e vlti. de confir.vti.vel inuti.vide glo.super verbo probata parte. ¶ Glo.super verbo improbatur op.q probato capite ex/ empto membra exempta presumantur. Nam totuz e pars debent eodez iure censeri.xii.di.c.i. Jo.remittit ad no.in.c. proxi.q2 diuerso respectu diuerso iure põt censeri. ¶ Glo. vlti.colligit.q quis potest eẽ vasallus multo2.e alle.xcor.

## Ex parte.

El.ij. Recept⁹ sub protectione pape per hoc nõ censetur exemptus.h.d. Cõis diuisio.scda.ibi.nos aũt. ¶ No.primo.q in priuilegio debet exprimi propriũ nomen priuilegiati vt hic:dum dicit ex nomine. ¶ Not.secundo q gñalis protectio persone e rerum non eximit psonã nec res a ptãte ordinarij:secus de speciale p/ tectione cum qa se submittit pape. ¶ Querit Jo.an.an sem per requiraf positio proprij nominis in priuilegio. dicit q sufficit q aliqñ ponantur circunstantie indubitate:lz aliter exprimatur nomen.de consangui.e affi.tue.hic non sunt alia. ¶ Ueniamus ad gl. Gl.i.litterales. ¶ Gl.ii.op.q talis protectio est inutilis si exemptionẽ non tribuit:q2 nihil ope ratur contra id.de verb.signi.abbate.So.dicit glo.q ope ratur modicum sicut confirmatio in forma cõi.de qua.ff.de concel.preben.q2 diuersitatez:nisi q2 plus timeri solet quod specialiter pollicetur qñ qd generaliter imperaf.ff.de here. si aduersus.xxxiii.di.qñqz. Aliam rationem assignat glo.ff. eo.accepimus quam ibi vide.ec.

## Pastoralis.

Religiosis priuilegiatis a papa super capellis in suos vsus conuertendis auctoritate diocesani possessionẽ apprehendere debent:nisi aliud exprimatur.h.d. Cõis diuisio.scda.ibi.ad qd. ¶ Nota.i.q de iure monachi ecclesias sibi subiectas non possunt in suos vsus puertere:nisi habeant sup hoc priuilegiũ. ¶ Secũdo no.q lz sine traditione dñium iuris transferatur in ecclesiã nõ tñ transfertur possessio ad pcessionẽ solius iuris.ad hoc vide Inno.de proba.in presentia. ¶ Not.tertio q de iure cõi possessionis traditio ecclesia2 qñ traditur respectu pro prietatis spectat ad epm. Quid si respectu tituli. habes.ff.de offi.archi.ea qua.e.c.ad hoc.e.c.vt nrm. ¶ No.q regula riter a quolibet priuilegio semper intelligif exemptum ter tij preiudicium. ¶ No.q cõcessio ecclesiarũ in proprieta te semper intelligif sine preiudicio rectoris ibidez instituti. vnde censentur:alr̃s intelligif facta demum post mortez re ctoris. ¶ Or veniamus ad declarandam mãm capituli. ¶ Op.cõtra doc.Hosti.e vi q priuilegio concesso a sede apostolica quis possit propria auctoritate vti:nec sit necesse expectare auctoritatẽ diocesani.I.e.in his.vbi si pceditur ali cui vt possit vbilibet celebrare põt id sine licentia diocesani: sic debet dici. Et Hosti.dicit hic loqui de priuilegio indi/ ciali:q2 ex isto fit preiudiciũ iuri publico e quantum ad ele mosynã e quãtũ ad hospitalitatem e iura epalia persoluen da.ad hoc.ff.de supp.negli.c.ii. Et sic per hoc priuilegium posset esse subreptitiũ:vnde prius discutiendũ:iuxta no.de rescrip.super litis.e ne se.va.c.i.ibi loqtur de priuilegio nõ preiudiciali. Alia so.ibi.s.q hoc priuilegiuz põt aliqd ope/ rari. Ideo non preiudicat auctoritati dioce. in traditione possessiõis. Ibi si expectaref licentia nil opararef priuilegiũ: q2 e sine priuilegio cum licentia illud posset. Item ibi priui legium respicit solũ exercitiũ celebrandi. Ita hic si priuile gium esset cõcessum q possessionẽ posset apprehẽdere pos set sine auctoritate diocesani. ¶ Quero nunqd abbati indi stincte possit ecclesia concedi in proprios vsus vel alicui mo nasterio.doc.q non:imo oportet q fiat ex cã vt pter indi gentiã monasterij quo casu etiã ab epo posset fieri.ff.de do na.consultatione:dum tñ cõgrua portio ministris reserueſ. ff.de preben.extirpande:fm Hosti.Sed qnd si alicui con cedanf per.priuilegiũ decime vel alie res an possit propria auctoritate vel capere:an vero erit idem q hic dicitur de ec clesijs. Inno.e alij dicunt q idem q hic dicif.de ecclesijs.s. q non:q2 nunqz querif possessio sine auctoritate tradentis. mouetur:q2 lz in ecclesiã sine traditione dñium trãsferatur nõ tñ possessio.ff.de cõstit.c.ii.cuz ibi no. Nã qs põt aucto ritate propria nancisci possessionẽ quam nunquaz habuit.e ideo si facit perdit ius suũ:vt.l.si qs in tantum.C.vnde vi.ff.de preben.cum q.lib.vi. Et dicit q talis possessio quandoqz

abdicat per interdictum vtile: vnde vi. ff. de vi et vi ar. per to
tum. Quo per triticariã conditionem q̃ gñaliter locũ hꝫ
in oĩbus rebus: siue sint mobiles: siue solo preter pecuniam
numeratã: vt. l. ii. ff. de condi. tritic. Itẽ condictio ex decre.
sepe. de resti. spo. vel ex canone reintegrãda. ¶ No. bene
hoc dicti ꝙ non trãsfert possessio sine traditione: ꝫ alij con
tra de dñio certũ est. de quo dixi in. c. cũ venissent. e. de resti.
spo. ¶ Quero qd est effectus ecclesie i vsus monachoꝝ. dic
Inno. ꝙ vr concessa administratio ecclesie vt sibi de tempo/
ralibus respondeatur: et retento bono et antiquo statu eccle
sie superfluos fructus i suos vsus conuertãt: et debent eccle-
siam in antiquo statu tenere quẽ sine causa mutare non pos-
sunt. de cõsti. cum olĩ. de supp. neg. prela. c. ii. et iuxta no. de
consti. c. antepenul. et de censi. prohibemus. posset tñ ex cau-
sa cũ auctoritate diocesani mutare illum statum: et si ibi erat
multitudo canonicoꝝ propter multitudinem populi q po/
stea defecit: et sic canonici ibi nil habent facere: certe esset iu-
sta causa trãsferendi bona et canonicos ad locũ vbi eẽt mul
titudo populi: et si non vellet cõsentire epũs dioce. posset co
gi per superiorẽ. sa. de iure pa. nullus. Itẽ ꝫ sic sit concessa
in ꝓprios vsus diocesanus: tñ habebit visitationem et ꝓcu/
rationẽ: et oĩa alia temporalia. e. e. cum et plantare. §. in eccle
sijs: et iste cui cõcessa est sic ecclesia nõ poterit alienare vl' pi
gnorare possessiones huius ecclesie pro debitis ecclesie seu
ius vsus tradita est. i. pro soluendis debitis alterius: qr simo
ea que relinquunt tali ecclesie i vtilitatem ipsius cõuerti de
bent. ad hoc no. de sepul. in nr̃a. in glo. si qs eligit: et idem di
cendum est de mutuo noĩe illius contracto: et dꝫ sibi ad hoc
cauere prelatus: alr̃ cõmittit sacrilegiũ. xvii. q. iiii. per totũ.
nec dꝫ alienare nisi i vsum ecclesie trãslate. allegat no. de ex-
cep. cũ venerabilis. de mã in. §. in ecclesiis. et e. de preben. de
monachis. ibi oĩa ĩtelligi. xvi. q. ii. visis. imo ꝙ plus est credi
tores talis ecclesie possunt petere vt bona vtriusq; separentur
per interdictũ de separationibus: vt. ff. de separatio. per to/
tum. Quid si ecclesia donataria sita est hic in dioce. bon. et
ecclesia cui donat sita est in ecclesia mutin. dioce. qs habet ꝓ
stare auctoritatẽ alienationi dictarũ rerũ an epũs huius loci:
an epũs mutin. Cõcludit Inn. ꝙ vtriq; epũs. s. epũs donãtis et
episcopus ecclesie donatarie. dicit tñ ꝙ si vna eccl'ia hꝫ res i
alia dioce. et illas velit alienare: ꝙ sufficit auctoritas dioce.
vbi sita est ecclesia: et nõ est requirendus cõsensus epoꝝ: vbi
sunt res site. alle. xvii. q. iiii. i venditionibus. x. q. ii. capellas.
xii. q. ii. abbatibus. pro ista parte adducit. l. magis puto. §.
illud. ff. de rebus coꝝ. vbi pretor dat auctoritatẽ alienãdi res
pupilli que est sita extra suã iurisdictionem. Recitat Jo. an.
ꝙ Jo. et Lau. x. q. ii. §. ꝙ sitꝫ. ꝙ reqratur auctoritas epi ha/
bentis sitam in sua dioce. ecclesiã: et vltra hoc reqritur aucto
ritas epi rei que alienat. alle. l. si prediũ. C. de predi. mino. et
cle. l. de rescrip. ff. de bo. auc. iudi. pos. cum vnus. §. si. Alij di
cunt ꝙ nõ est necesse ꝙ vterq; epũs prestat auctoritatẽ: ꝫ suf-
ficit auctas epi habentis ecclesiã suppositã de cautela: tñ di
cunt ꝙ vtrinsq; epi auctoritas ĩteruenieat. alle. l. iurisperitos
§. cũ oriundus. ff. de re. coꝝ. Jo. an. vi iclinare ꝙ vterq; epũs
de iure debent cõsentire. Nã absq; dubio reqritur auctori/
tas epi habentis ecclesiã subiectã: qr illa cum sua dote sub-
iecta est epõ. x. q. i. regenda. et c. decretũ. et ipsoꝝ cura spectat
ad dem epm vt ibi. Item reqritur et auctoritas epi loci: vbi
res est sita. Nã et si ageret de illo predio qd corã illo agi de
beret et agitari. e. de foro ꝯpe. sanc. et c. si. ergo ipsius etiã re
quirit auctoritas. alle. de sen. excõ. cum illoꝝ a fin. Recitat
tñ Jo. an. ꝙ Ja. de are. l sibi casu. s. i alienatiõe predij mino
ris ꝙ qlibet iudex hẽbit ptãtem prebẽdi auctoritatem. s. iu-
dex loci rei: et iudex ecclesie subiecte: qr qlibet iudex posset
adiri si qd de illa moueretur: vt pꝫ ex no. in. c. si. de fo. ꝯpe. sic
resid et Jo. an. et nil vltra recitat. Quicqd dicatur in aliena
tione predij minoris. dic in alienatione rei ecclesie ꝙ sufficit
auctoritas loci ecclesie subiecte: sicut posset adiri iudex di/
cte rei: ꝫ alibi sit sita: vt pꝫ ex no. in dcõ. c. si. de foro compe.

Ita ꝙ in predio ecclesie epi: ecclesie auctoritas sufficit sicut
iudicat: ꝫ predium sit alibi situm: non tñ posset facere execu
tionem actualẽ: vt. e. de fo. compe. postulasti. faceret tñ tra/
ditionẽ possessionis per aliũ nec credo ꝙ reqratur auctori-
tas epi loci rei: ꝫ cautum esset illam adhibere: sed si incipe/
remus ab auctoritate iudicis loci rei site: non credo ꝙ suffi-
ceret: qr ad ipsum nõ spectat de causis alienationis discutere
qr non hꝫ ecclesiã sitam nec eius curã: et ꝫ questio posset mo
ueri corã ipso iudice rei illud est: ideo qr est alienatione ne/
cessaria: vnde secus i alia. de iura per dños de rota conclusio
ne. cxx. ¶ Quero alicui monasterio cõceditur ecclesia pleno
iure qd ĩportet concessio. dic ꝙ abbas superior hẽbit eccles
iam pleno iure subiectã in temporalibus et spũalibus. xvi. q.
ii. visis. non tñ poterit retinere fructus in vsus suos nisi forte
ex cã et ad hoc cum solennitate. de qua vt ec. benefi. c. i. circa
si. hec vera nisi forte ille qui cõcessit haberet ptãtem conuer-
tendi fructus in vsus suos: qr tũc posset ille vt et in primo po
terat. ar. l. traditio. ff. de acq. re. do. Idẽ vbi vniunt due eccle
sie quocunq; genere vnionis vt illa iura retineat que retinet
in ecclesia ꝓprijs vsibus cõcessa. de quo ne se. va. c. i. ¶ Ve
nio ad glo. in qbus parum vtilitatis hẽtis. ¶ Gl. i. et ii. sũt
ltales. Tertia sup vbo possessiões op. de resti. spo. cũ venis/
sent. dic ꝙ ibi hẽbat possessionẽ et ipas retinere volebat. et c.

p Etistis. Quandiu templarij vel ho-
spitalarij non seruant interdi
ctum pro eis in loco ꝓlatum alij seruare non te/
nentur. h. d. Cõis est diuisio. scd'a. ibi. ad quid.
¶ No. ex decre. ꝙ licet is ad cuius cõmoditatẽ lata est sen
tentia iterdicti illam nõ seruet: alij nihilominus seruare te
nent illam nisi appareant super hoc ꝓuilegiati. ¶ Secũdo
no. ꝙ ex delicto alterius alteri non prebetur licentia excedẽ
di. ¶ Tertio no. ꝙ iterdictũ a papa suspendi põt et illud ꝓ
uilegiũ de celebrãdo vel licentia concedi põt. vide. e. de sp.
ad hec. et c. preterea. ¶ Quero an sit dña aliqua qñ interdi
ctum fert pro tẽplarijs vel pp templarios. dicunt aliq ꝙ sic
p istũ tex. qr tũc di ferri pp qñ pp factũ ipsoꝝ. i. delictũ fert
ꝓ qñ nõ pp ipsoꝝ delictũ: sed ipsoꝝ fauore fert. et h dicũt ꝓ
bari p istũ tex. qñ voluerit dicere ꝙ vbi fert pp dlictũ ipsoꝝ
non haberet locũ dispositio capli: alr' reportarent cõmodũ
de delicto suo qd esse non dꝫ. ad hoc. e. e. ꝙ sicut. de symo. et
hoc credo verũ. ad hoc fa. qd no. ibi glo. si. ¶ Venio ad di
eta doc. Et quero qñ dicant templarij seruare interdictum:
et qñ non. doc. dicunt lr̃am sic intelligendã: ꝙ si templarij de
sistunt a celebrãdo ita ꝙ faciũt aliquẽ actum per quẽ appa-
ret ꝙ amplius nolunt rũpere iterdictum: sed seruare statim
alij cessare debent et desistere a ruptura hmõi interdicti: et h
apparet ex vbis huius priuilegij istius decre. Si aũt nõ ap-
paret aliqs actus per quem appareat intentio coꝝ ꝙ velint
seruare: ꝫ aliquãto tpe desistunt. Non p hoc alij tenent ces
sare a ruptura: qr nõ semper celebrare possunt: vñ oportet ꝙ
expresse constet ꝙ volunt desistere a ruptura. Sed an quoli
bet particulari de tẽplarijs celebrãte ruptum sit interdictũ.
dic ꝙ nõ: qr factũ vnius non nocet vniuersitati. Ideo oportꝫ
ꝙ maior pars templarioꝝ vel regentium illam vniuersita-
tem rumpant interdictum. ar. de procura. consulti. ¶ Que
runt doc. aliqui sunt excommunicati ad cõmodum istoꝝ
templarioꝝ vel hospitalarioꝝ: an si ipsi cõicant ibi: alij po
terunt cõicare. vr ꝙ sic. ar. huius decre. doc. contra: qr hoc ẽ
ius singulare: et loquitur specialiter in sententia iterdicti: vn
de non est extendenda hec decre. ar. e. co. sane. et l. ius singu
lare. ff. de legi. Antonius de Butrio.

q Uoniam. Priuilegium mon. cõ
cessum ꝙ eius monachi
non possunt excõicari. Intelligitur de mõachis
manentibus in monasterio vel capellis vtroq;
iure subiectis. h. d. In prima recitat factũ et decisionem circa
illud. In secunda. ibi. qñ illud. rationẽ submittit. ¶ Not.
ꝙ priuilegium exemptionis personalem concedens exem/

ptionē respectu certi loci personas subtrahit a iurisdictione diocesani illius loci inquantū delinquunt: vel aliqd agūt in loco cuius est concessa exemptio. In quantum autem delinquunt extra locū non subtrahit illos. ¶ No. q̄ vbi priuilegiū exemptionis principaliter dirigit ad personas eas tñ nominat sub appellatiuo noīe vel cum adiunctione nominis appellatiui: illud priuilegium non censetur mere personale: sed personam censetur priuilegiare solum respectu loci priuilegiati: alias nominati vel ibi pleno iure subiecti: et sic hec decre. extendit decre. cum capella. de e. q: quicqd ibi dicitur si priuilegium conceditur personis ratione loci non solum sunt exempti si in illo loco delinquunt: vt ibi. Ita etiam si in locis subiectis pleno iure exemptis: vt hic quasi tunc illa loca seu membra subiecta censeantur iure capitis principalis. Sed posses dicere q̄ hoc operatur hic duplex priuilegium: q: primo hic capelle subiecte erant pleno iure exempte. Secundo erat priuilegium q̄ psone talis loci essent exempti et sic non pbarēt notabile quod predixi. Sed tamē Jo. a sumando vr̄ sentire qd dixi in notabili. Videatis tex. istū quomodo loquitur: q: vr̄ facere pro notabili pdcō. ¶ Or declaremus dicta doc. Et quero an eo ipso q̄ eps aliquod percipit in ecclesia videatur ei subiecta. doc. q̄ sic: si percipitur aliquid de iure speciali: sed si percipit aliquid extraneus non sub noīe iuris epalis: et tunc secus fm quosdā: q: prestatio censua vaga est: tunc illud non est signuz subiectionis: vt de capel. mo. c. fi. cum ibi no. Hosti. remanet q̄ pter cōcursuz iuris cōis: q: est sita in dioce. q̄ fine sub noīe censuer sine ab alio presumit subiectum et presumit percipere sub rōne subiectionis: non esset sic in alijs qui non fundarent intentionem de iure cōi. de quo de cēsi. ois anima. ¶ Venio ad gl. Glo. i. querit quando dicat ecclesia esse subiecta pleno iur. dicit glo. qn̄ quo ad tpalia et spiritualia. de e. cum et plantare. §. in ecclesijs. Item dr̄ subiecta: lz aliqua portio ab alio percipiatur. de quo de censi. cum venerabilis. Inn. vero dicit q̄ ecclesia censetur pleno iure subiecta qn̄ est subiecta quo ad vtrāqz legem diocē. et iurisdictionis. de qbus. de offi. ordi. dilectus. Tenete qd placet q: vtrunqz benedictum est. ¶ Glo. ij. querit quid est dcm̄ synodare. dicit gl. i. ad synoduz vocare. Vel fm doc. est aliqd noie synodatici pape. de quo. x. q. iij. placuit. et de offi. ordi. conquerente.

q **Quia.** Episcopus qui remisit monasterio decimas epales: presentes et futuras remisisse intelligitur h. d. Scda pars. ibi. super quo. et est cōis diuisio. Attendite ad bonū casuz.

¶ No. sumariū. ¶ Scdo no. illud q̄ indefinita generalis et indefinite generaliter dz intelligi. ¶ Tertio no. limitationem ad illud q̄ quotidie dicimus priuilegia tanq̄ contra ius restringenda: q: illud est verū in q̄ntum tāgunt preiudicium tertij: i quātū autem tangunt preiudiciū cōcedentis semper latissime interpretatur: et hoc q: hoc respectu non sunt priuilegia: sed beneficia. ad hoc. de cōsue. cū dilectus. ¶ Videatis glo. i. de verb. sig. olim. et de transla. prela. c. fi. q: gl. faciunt differentiā an aliqd concedatur sub noīe beneficij: et illud latissime interpretet an sub noīe priuilegij. Et tunc strictissime interpretet. Modo ad ppositum p hanc decre. cognoscis quando dicat beneficium in quantū concernit preiudicium concedentis: lz alio respectu posset dici priuilegium quasi priuans ius cōe seu legem cōem: sed qn̄ tangit preiudiciū tertij: tunc est priuilegiū. ¶ No. q̄ vna et eadē substantia et vnicū et idem ius indiuiduū non dz diuerso iure censeri pp̄ter diuersitatē qualitatum iuri suppositarū. ¶ Ultimo no. q̄ dispensatio fundata sup iure collectiuo non restringitur ad presentia: fm dispositionis tps: sed etiaz extendit ad futura illi iuri supposita. doc. hic nil scribunt non reducibile ad glo. Ideo ad eas veniamus. ¶ Glo. i. querit qn̄ dicat facta fm legittimas sacrationes. dicit glo. qn̄ de cōsensu capituli. xij. q. ij. nobis. et qn̄ non est enorme preiudiciū. de donatio. apostolice. Itez requirit q̄ ex cā necessitatis pietatis vel vtilitatis: fm Inno. et Hosti. vt preallē. iuribus pz. ¶ Glo. vltima colligit q̄ in beneficijs verbū indefinite platum extenditur ad futuruz. Contra qd op. glo. de censi. quanto. de deci. cum in tua. de e. cum capella. dicit glo. q̄ regulariter dispositio non cōprehēdit futura: sed hic ideo fit larga interpretatio contra dantē ne excogitata fraude sue obuiet libertati. xvi. q. ij. c. i. C. de mona. l. si qs argentuz. §. vltimo. Secus vbi certa verba ponunt: q: in eo casu non extendit ad aliud ita seruandum. de e. porro. Sed si est generale vbum extendit ad oia appellatiua. de deci. ex multiplici. ¶ Gl. psequitur gn̄alis ideo legenda est vt iacet. doc. dicunt in fi. q̄ qn̄ qz priuilegiū dat a pricipe et ad preiudiciū tertij stricte interptatur. Sed si ab inferiore et ad preiudiciuz concedentis late interpretat. Vide an priuilegia late vel stricte interpretent. doc. plenissime in c. fi. de postu. prela. hoc tractāt quare dic vt ibi. Sed an dispositio hois extēdat ad futura. Quādoqz dispositio cōcernit res: et tunc si dispositio est multū preiudicialis regulariter non extendit ad futura: vt est casus in l. si ita. ff. de au. et ar. le. Si modicū extendit: vt in l. fi. C. que res pig. ob. pos. Si vero concernit ius in rebus concedendo vel tollendo: et tunc si illud est diuiduū ad rez diuersitatem nō extendit ad futura: vt dcā. l. si ita. Exemplum si lego tibi res meas: et sic dn̄ium rez mearz: q: quot sunt res tot sūt dn̄ia: et aliud dn̄ium huius rei: aliud illius: ideo nō extēdit ad futura: q: reperit et mediū applicabile. s. ius ad res ad quā de futuro. Si vero ius in re non est diuiduz p res: si in diuiduū et integrale seu collectiuū: lz ampliabile ad res de futuro: tunc dispositio illud tollens extendit ad res futuras: quare q: totuz ius in potentia reperit de preterito: lz eius lpotentia ampliādi dependeat de futuro: vnde remoto hoc iure decimas percipiendi sublatū est totum ius etiaz in potentia ampliandi res de futuro: et hec est veritas. Vel p alia vba dic vbi ius et res super qbus fundat dispositio: quo ad ortum pendent de futuro noua dispositio cōcessiua vel remissiua non extenditur de futuro: vt in cōtrario. Si ius est creatū de preterito lz in potētia extendendi ad futuras res. Sic de futuro dispositio noua illud tollens illud ipedit extendi ad res de futuro. Naz in cōtrario tot quot erant res tot erant iura: et ideo aliud ius huius rei: aliud alterius dispositio: ergo cōcernens iura rez pteritarz nō extendit ad iura rez futurarz vt sepata et distincta. Hic erat vnicū ius decimas pcipiendi tā respectu rez pteritarū q̄ futurarz. Unde cum non esset sepatuz illud ius a rebus preteritis et futuris: et ut p res distinguibiles illo sublato: vt de preterito pendente necessario vt vnicū tollit in potentia ampliādi ad res futuras vt hic. Aduerte tñ h̄ q̄ simplex dispositio porrigit ad futura. Nam priuilegium concessuz super decimis non soluendis extendit ad possessiōes post priuilegia acquisitas vt hic. et p Joan. and. in regula qui sentit. de reg. iur. lib. vj. vbi no. q̄ priuilegiū cōcessum alicui vt possit recipere familiares ad diuina. Intelligit de familiaribus presentibus et futuris subrogatis loco predecessorz. Silr priuilegiū concessum super perceptione fructuū beneficioz extendit ad beneficia q̄sita post priuilegiū. de verbo. sig. c. fi. lib. vi. Itē priuilegiū cōcessum fratribus alicuis loci includit frēs post priuilegiū creatos. de censi. q̄sito. ¶ In cōtrarium allegat ēt multa iura. Primo de rescripto iusticie quod non extendit ad futuras lites. de rap. c. fi. Itē rescriptū gratie sup beneficio vacaturo nō icludit beneficiū creatum post datā: vt in cle. vlti. de rescrip. Itē prescriptio nō extendit ad futura. de deci. cū in tua. Itē vendens vel donans bona sua non vr̄ de futuris cōgitasse: vt dcā. l. vltia. C. q̄ res pig. ob. pos. Itē cōuersus ecclesie secularis q se et sua dedicat non vr̄ dedicare futura. de suc. ab intesta. c. fi. Itē snia publicata sup bonis alicuius nō veniūt futura: vt. l. si tibi mandauero. §. is cui. ff. mādati. Itē vēdito fundo exceptis allodijs. Intelligit de presentibus nō de futuris. ff. de cōtrahē. emp. l. in lege. Itē cautio dāni infecti nō extendit se ad post acq̄sita: vt. l. dāni. §. is cui. ff. de dā. infec. Itē si relinquo debitori

liberationē a debitis nō includit debitum ꝯtuȝ post testā. ff. de libe. lega. l. aurelius. §. titius. et l. vlti. eo. ti. Quid ergo dicemus in tāta varietate iuriū. Tu dic aut pro tēpus pferf tura lege: aut ab hoīe. Primo casu pro ad futura refertur vt. l. i. ff. de condi. ex lege: q: lex semper loquit: vt. l. ariani. C. de hereti. Fallit si cōtinet delictoꝝ remissionē: vt. l. cū lex. ff. de legi. Scdo casu aut est ꝟbuȝ pōt et ꝯprehendit futurū: q: est ꝟbū extensiuū: vt. l. si ita ga. ff. d le. ij. Aut est aliud verbū et tunc aut ꝯtinet id qd pendet ex mera volūtate disponētis et tunc ad futurū trahit: vt. l. talis scriptura. cum. l. se. de le. j. Aut nō pendet ex mera voluntate: et tūc aut ista variatio in futurū ꝯsistit circa eandē rem vel q̄ habet loco eiusdē: et tūc porrigit ad futuꝝ: vt. l. melia. §. i. ff. de ali. et ci. lega. et. l. fi. §. fi. ff. de libe. lega. Aut ꝯtingit circa res sepatas ista variatio et tunc aut tractat de modico preiudicio et porrigit ad futura: vt dcā. l. fi. C. que res pig. ob. pos. Aut tractat de magno preiudicio et tunc nō porrigit: vt. l. si ita legatū. ff. de au. et ar. le. Fallit pp̄ter dictionē tunc: vt. ff. de testa. tu. l. tutoribus. Item si illa alia res esset de accessoriis prime: vt. l. fi. §. fi. ff. de libe. lega. et hec pcedunt cū dispositio pfert per ꝟbū preteriti vel p̄ntis tpis. Si ꝟo oīno pfertur simplr sine verbo et tunc: aut est oīo vlis: aut gnalis: aut indefinita. Primo casu vt qn ponit nomen collectiuū de sui nā vt peculium grex: et similia: tūc ad futuꝝ porrigit: vt. l. fi grege. et. l. peculiū. de le. j. Secūdo casu vt qn pfert signū oīs: q: differt a primo: vt. l. j. ff. de eden. in glo. et tunc restringitur ad tps p̄ns: vt. l. fi. §. j. de le. ij. vbi ē tex. Fallit si de modico piudicio tractat: vt dcā. l. fi. que res pig. ob. pos. Tertio casu qn particularis et tunc aut illa futura veniūt per modū accessorij ad rē pncipalem: puta legat fundus cui aliqd postea accedit et venit in dispositione: vt. l. si ex toto. in prin. et. l. qd in reꝝ de le. j. Si aūt non veniret per modū accessorij: sed eque pncipaliter: vt si lego partē fundi: tunc nō venit alia ps que postea adijcit: vt. l. ser in electione. Si ꝟo est oīno indefinita tunc si tractat de modico preiudicio veniunt futura: vt dcā. l. fi. Si ꝟo tractat de magno preiudicio et tūc aut p disponētē qui indefinite locutus est potuerunt oīa futura pūideri et extendit: vt. l. si serui tuo. ff. d serui. vr. pdi. Si ꝟo nō potuit ab initio pūideri non veniūt futura: vt dcā. l. fi ita legatū. ff. de au. et ar. lega.

a **Antiqua.** Ponit ꝯsiliū ordinē quattuor p̄triarchaliū sedium vsq; ibi. seruata. Scdo p ordinē ponit tria priuilegia ipsoꝝ. Primū. ibi. q: dat palliū. Scdm. ibi. dñice. quia ante se portari faciūt crucem: ab h̄ excipit tertiū. ibi. in oibus. q: ad ipsos appellatur et in hoc protestat. ibi. saluis. ¶ Primo no. q patriarcha sicut archiepūs vtitur pallio. ¶ Scdo no. q in traditiōe pallij trāsfert plenitudo patriarchalis officij et nō ante. ad hoc. ē. de vsu. pal. c. fi. de elec. q sicut. ¶ No. tertio q archiepi appellant suffraganei epi i respectu ad patriarcham: sicut appellant suffraganei epi in respectu ad archiepos. ¶ Quarto no. q solus papa nō tradit archiepis palliū: imo et patriarcha tradere pōt. Quid de legato an tradere possit. vide in spe. de lega. §. nunc ostendendū. ꝟ. xlv. ¶ No. v. q pp̄ter p̄ntiā supiores p̄tātis aliqn insignia iferioris dignitatis occultant. vide. ē. d of. lega. volētes. ¶ No. vj. q sicut solo casu appellatōis a subiectis suffraganeoꝝ adit archiepus: ita a subiectis archiepoꝝ patriarcha. vide. ē. de offi. ordi. duo simul. ¶ Ultimo not. q h̄ appellatōe ad papā se nō intromittit patriarcha. Alia clara sunt. ¶ Querit Hosti. an imediate post papā sedet patriarcha ꝯstātinopolitanus. dicit defendēdo suā dignitatē nō: q imo sedet incōtinēti cardinalis Hostien. et ita sedet spcialis imediate post papā: et hoc hꝫ ex priuilegio nec mirū: q: papā cōsecrat et inungit impatorē. ¶ Quero q prestēt obediētiā pape. dic q oēs exceptis p̄sbris et diaconibꝰ cardinalibus q cū sint ps corpis pape nō p̄stāt obediētiā manualeȝ pape: sicut nec papa eis qd corpus adeo est vnitū: q ab ipsis papa fidelitatē nō exigit: sicut nec a superiori inter dantē et recipientē sit d̄ria. de insti. c. fi. et dicit q lꝫ nō iurent vt cardinales: lꝫ vt alij simplices sacerdotes vel p̄sbri: tñ p̄stāt obediētiā. Itē oēs alij iferiores p̄stāt suis supioribꝰ obediētiā nisi ꝓbent exēpti: per hoc arguit q papa nihil vel modicuȝ facere dꝫ sine ꝯsilio cardinaliū. Et p hoc arguit q canonici nō debent p̄stare obediētiā epis suis: nisi vbi talis eēt cōsuetudo: sic intelligit de ver. sig. cū clerici. d quo dic vt ibi. Subiecti ꝟo imediate pape obediētiā nō p̄stāt: nisi sint ꝯsecrati vel ꝯfirmati p papā. de quo de eccle. edi. c. fi. ¶ Querit q̄ sunt ista insignia de qbus i l̄ra. dic q vestis rubea: palefredus albus: et calcaria deaurata. Ista sunt insignia papalia qbus nō dꝫ vti legatus de latere: nisi cū trāsit mare vel nisi habeat ex priuilegio spāli: s̄m Hosti. ¶ Quero an ad sedem patriarchalē possit obmisso medio appellari. Aliqui q sic: vt Inno. Gof. Uin. ad h̄. xi. q. i. si clericus. et qd no. xxij. dist. renouantes. in spe. de ap. §. nūc tractemus. ꝟ. sed nunqd in fi. et dicit idē Hostiē. q hoc est vnū de ipsoꝝ priuilegijs. Cōiter tenetur ꝯtrarium q: solus papa obmisso medio appellat: et hoc voluit l̄ra in fi. que innuit in cā appellationis aliqd spāle fore in papa. ¶ Uenio ad glo. Op. glo. ii. q alexandrina olim esset prior post sedē: nunc ꝯtrauȝ dicit tex. xxij. di. renouātes. Glo. dicit q olim alexādrina erat prior: hodie ꝟo est scda. et sic priuata fuit prioritate et sua dignitate sine culpa: et nō sine cā. alle. multas concor. vñ dicit glo. q qdē priuat sine culpa et nō sine cā multis modis: et ponit versus et psequit. vide glo. p te: nō eget suppletiōe nisi ibi: determinimus. dic ibi erat reperire culpā: sed melius facit de hereti. c. ii. lib. vi. ¶ Gl. sup ꝟbo pfessionē: q̄rit qd est dicere pfessionē. dicit glo. i. obediētiā et reuerētiā. d symo. ne dei. ¶ Gl. in ꝟbo in vrbe colligit notabile. In fi. oppo. dic vt in. c. volētes. alle. in glo. ¶ Ultima glo. in prin. est litteralis. dic in fi. tamen tali priuilegio non vtitur imperator. ff. de ap. l. imperatores.

Antonius de Butrio.

v **Et priuilegia.** Priuilegiū religiosis cōcessū de sepeliendis cōfratribus tpe interdicti intelligitur de illis qui lꝫ in seculo manētes se obtulerunt ordini inutato habitu seculari: vel q bona sua dederunt vsufruc. retento: et priuilegiū quo venientibus religiosis ad locū interdictuȝ semel in anno apiunt ecclesie et celebrat in eis. Intelligit q vna sola eccl̄ia apiet in loco. h. d. Et scda pars. ibi. illud. due eni sunt partes et duo dcā q̄ patēt ex summario. Uel diuide sic ꝓmittit exordiū. Deinde ponit duas declarationes. scda. ibi. sane. tertia. ibi. illud et. c. ibi. si forsan eccl̄ie. s. prochiales. et dic ad q̄s ptinent. s. ipsi oblati: et sic habent priuilegiū isti oblati q possint sepeliri in ꝓpria ecclesia prochiali: lꝫ iterdicta fratribꝰ nō subdita: et si platꝰ nō vult recipere tūc hñt priuilegiū vt sepeliri possint apud eccl̄ias fratrū: dū tñ nō eligāt sepulturā in ecclesia iterdicta vt ibi p̄: q: satis est q p̄nt sepeliri i eccl̄ia fratrū nō iterdicta sua parrochiali existente iterdicta. Et h̄ si referas ꝟbū nō iterdictas. i ꝟ. q̄ tñ ad ꝟbū religiosoꝝ: sꝫ si referas ad ꝟbū alioꝝ ibi positū posset eē alius itellectus. ¶ No. q pp obscuritatē itellectꝰ in pūilegijs ꝯfr̄nitatū qbꝰ se obtulerūt et oblati dicant exigitur q oblationē fecerint sc̄sari: habitu inutato: aut saltē q obtulerint oīa bona. ¶ No. ar. q extra de loco iterdicto nō pōt sepeliri apud locū nō interdictū: dato q ibi eligat sepulturā. Istud vult aperte tex. et stati dicā vnū ꝟbū Inno. s. qn locus ē interdictꝰ pp̄ter culpā ppl̄i. ¶ No. ex ꝟ. illud. q ꝟbū gnale in priuilegijs platū: qd relatū ad plura loca restringit vtetas iuris priuilegij: et relatū ad vnū ampliat. In dubio debꝫ intelligi vt potius ad plura loca referat et stricte intelligat. Alia notabilia sunt clara. ¶ Notare potes et q appellatione diuinoꝝ officioꝝ ꝯp̄hendit actus sepulture vt iterdicto diuino officio interdicta videat et sepultura. ¶ Uenio ad declaratione decre. et recipio primo dcā doc. et op. Nā videtur q tex. sibi ipsi cōtradicat aperte: q: in ꝟ. sane. cōcedit q p̄nt ꝯfres sepeliri in ecclesia iterdicta: postea in fi. in ver.

qui tñ. dicit ꝙ nõ põt sepeliri seu eligere sepulturã i loco interdicto: ergo ec̃. Hoc. diuersimode al's diuersificãt intellectum huius tex. Quidaz volunt dicere ꝙ in ecc'ia ꝓpria interdicta nõ possint isti sepeliri: nec hoc opat' priuilegiũ: vt in secũda pte: sz in ecc'ia iterdicta gñaliter vt i loco interdicto sic. vñ qđ di in ver. ibi. fuerunt iterdicte exponũt. i. site in loco interdicto. hic destruit l'ram. Jõ Innoc. hic vr' velle ꝙ si vna ecclesia est iterdicta nõ negabit' sepultura in alia ecc'ia nõ iterdicta: sz i alia iterdicta sic: e sic ꝯcorda ꝑmã pte cũ secũda. Hic aliq̃liter cauillat l'ram. Jõ Host. vt mihi vr' app̃hendit verũ itellectum l'e: q2 si oblati velĩt sepeliri p viaz iuris priuilegii: nõ p viã electiõis ꝓcedit pma ps ꝙ possint sepeliri in ecclesia ꝓpria iterdicta vel si illa nolit recipe in ecclesia frm põt sepeliri: lz illa sit ẽt iterdicta: e sic ĩtelligit pn. §. sane. Qñq3 volũt p viã electiõis nõ p viam iuris. e sic dicũt alibi q̃ȝ vbi de iure debẽt sepeliri: e tũc nõ põt sepeliri: nec apud ecc'iam frm: nec aliorũ si sint ecc'ie iterdicte: sz apđ ecclesias nõ iterdictas sic: siue eligãt apđ fres: siue apđ alios nõ obstãte ꝙ sint de ecc'ia iterdicta: e sic itelligũt. v.' q̃ tamen. ¶ Videte ergo qd ꝯfert priuilegium q2 licz ecc'ia sua sit interdicta: si tamen est obligatus religioni frm de quibus h põt sepeliri in ecc'ia ꝓpria: lz interdicta: e si nõ vult illam recipere forte ꝓpter timorẽ iterdicti poterũt sepeliri in ecclesia frm. Itẽ si volũt eligere sepulturã alibi q̃ȝ in ecc'ia ꝓpria põt: dũ tamen eligant sepeliri in ecclesia nõ iterdicta: e h ꝯfert priuilegiũ: q2 al's nõ posset sine priuilegio vt ibi dicaz. ¶ Ex pdictis habes q' oblati nõ pdũt ius ꝓprie professionis e ibidẽ debẽt recipe ecclesiastica sacra e ibi sepeliri.

¶ Secũdo habes ꝙ exñs de loco iterdicto: nisi aliter sit priuilegiatus nõ hz ptãtem extra locũ iterdictũ etiã in loco nõ iterdicto eligẽdi sepulturam. ¶ Opp. ꝙ nõ sit priuilegiũ eligẽdi sepulturã i loco nõ iterdicto: q2 de iure qlibet potest eligere sepulturã: dũmodo loc' nõ sit iterdictus: sz priuilegiũ itelligi dz vt aliqd ꝯferat vltra ius cõe. ff. de rescrip. c. i. h vr' cõtrarium: ergo male. Aduerte hic Inno. dicit notabile vbũ: q2 qñq3 iterdictuz est latũ in terrã ꝓpter culpaz ppl'i vel maiorũ regẽtiũ vel ꝓpter dñm terre. e tunc hoc iterdictuz afficit loca e ẽt psonas in loco. vñ alibi etiã extra locuz iterdictũ nõ põt sepeliri: ex quo v'a aut presumpta culpa populi latũ est interdictum. Si aũt iterdictum ẽẽt latuz ꝓpter culpaz cleri in ecclesia pticulari vel etiã in tota dioce. e tunc põt alibi eligere sepulturã: ex quo nõ fuit latũ iterdictuz ꝓpter culpã populi verã vel psumptaz: vñ ad ꝓpositũ h priuilegium aliquid ꝯfert itelligẽdo ꝙ latuz fuit iterdictum ꝓpter culpaz populi verã vel psumptam: q2 ꝓpter priuilegium põt eligere sepulturã i loco nõ interdicto: qđ al's nõ ẽẽt de iure: vt dcm̃ est circa vltimã ptez. Ad pdicta facit. c. si sententia. i. e. ii. rñ. de sen. ex. lib. vi. ¶ Op. õ sen. ex. c. si. i si. dic vt ibi. ¶ Quero an i isto iocũdo aduentu poterit celebrari cantando pulsatis cãpanis e aptis ianuis: dic ꝙ sic: q2 al's nõ esset iocũdus aduentus nec iocũdaret' populus in aduentu ipsoꝝ. ¶ Sz op. ff. de ꝯsue. cũ iter. vbi nõ põt iduci ꝯsuetudo: q2 apertis ianuis e alta voce celebretur tpe iterdicti. Sol. Inn. ibi illud nõ potest ꝯsuetudo: sed priuilegiũ pape sic: vt hic. Vel dicit ꝙ ꝯsuetudo posset concedere ꝙ clausis ianuis e sub missa voce celebraret': sz ꝙ publice possit in apto celebrari: non potest induci nisi per priuilegium. Hostie. vero dicit: ꝙ ꝯsuetudo nõ põt dare licentiaz celebrãdi: etiaz clausis ianuis: e submissa voce: sz p priuilegiũ pape ꝯcedi põt ꝙ in apto e submissa voce possit celebrari tpe iterdicti: e sacrilegiũ esset disputare de ptãte pape. xvii. q. iiii. §. q ẽt hodie autẽ an e aliquo cãu tpe iterdicti celebrari possit. dic vt. J. de sen. ex. c. si. li. vi. Ubi determinatur ꝙ submissa voce e cãpanis nõ pulsatis h cuilibz liceat: e sic hodie isto respectu non est priuilegium: sed ius cõmune. vnũ tñ ibi not. ꝙ h priuilegiũ ꝯcessũ istis tẽplariis est reuocatũ p tex. dci. c. in fi. vbi sentit e firmat Jo. an. in glo. ordinaria. ¶ Quero an isti celebrabunt diuina quo ad alios vt sic possint recipe oblationes. dixerũt qdam ꝙ sic. e hoc si habeatur in tex. sibi. i. ad eorũ vtilitatem: tamẽ cõiter habetur ibi: vnde credo in h consideranda vba priuilegii. ar. c. porro. ff. e. ¶ Querit' an nũciis istorum apientur ecclesie. dicũt doc. ꝙ nõ. p tex. q dicit fratribus. ¶ Ultimo q̃ro an iterdicti admittant' in isto suo iocũdo aduentu. doc. ꝙ sic: q2 hic excludit solũ excõicatos: e hoc itellige in iterdictis q non fuerũt in culpa. Secus si pncipaliter dedissent cãm interdicto: q2 sunt excludẽdi vt excõicati: fm eos. ad hoc pcall'. c. si. de sen. ex. li. vi. ¶ Ueniamus ad glo. Quero an aliqua pena imponatur malitiose priuilegium interpretanti. Glo. dicit ꝙ sic: q2 efficitur infamis. C. de legi. l. ii. ¶ In glo. ii. in fi. hoc idem ꝓbatur p. c. qđ in te. J. de pe. e re. e no. in cle. eos. de sepulturis. ¶ Glo. iii. querit qñ dicatur mutasse habitum secularez. dicit gl. qñ mutauerũt in tñ ꝙ distinguit' ab hitu seculari: lz non receperint in totuz hitum monachalem. xxx. q. v. qđ deo. e talis largo modo ecclesiastica psona censetur. Tamẽ percutiẽs talem non icurrit excõicationẽ: fm Inno. ꝙ valz in matrimonium p eam ꝯctum fm Hosti. vt. c. consuluit'. e. c. veniẽs. e. c. rursus. Q̃ni cle. vel vo. Dicit ẽt Inn. ꝙ qs põt assumere habituz tẽplariorũ sine ꝓfessione. Et arguit Hosti. ꝙ vbi qs offert se e sua ecc'iis cathedralib' cõuentualibus vel aliis secularibus vel in signum accipiũt certum hituz talis censetur ecc'iastica persona: e remittit ad sũmã de regu. §. i. ver. quid de rusticis. Ubi etiã remittit Gui. i spe. de sta. reg. v. xxvi. ¶ Querit glo. quarta qd si dent medietatez bonoꝝ an sint dicendi fratres: e nõ nisi dent maiorez ptem. ff. de contrahen. emp. l. i monitis. dicit glo. ꝙ etiã si daret totũ nõ sufficeret: q2 res ad psonaz nõ vident' esse accessorie nisi se reddant. Host. cõtra. cũ ista duo habitum mutare vel bona dare sub disiunctione ponant': sed hoc itelligo in oblato. dicit Jo. an. ꝙ glo. ꝓcedit si intellexit de veris cõfratribus quasi velit ꝙ in nõ veris fratribus ꝓcedit opi. Hosti. ¶ Glo. v. querit an dicatur relaxari interdcm̃: semel in anno pretextu priuilegii. hui' decre. Glo. dicit ꝙ suspẽsũ videt' iterdictuz nõ sublatuz: vñ nõ creatur postea nouũ iterdictum: sz antiquũ manet. ff. de preca. l. sed si manente. cum si. Uincen. dicit ꝙ interdictum non relaxatur: sed in ecclesia iterdicta celebratur de licentia pape. allegat. ff. e. c. pen. fiis. Nec tunc cõmittitur contra interdictũ: sicut quis predicare potest e loqui excommunicatis. de his que pertinent ad correctionem eorum. e non incidit in excõmunicationez. de sentẽ. excom. responso. e. c. cum voluntate. in prin. e semel tantum in ãno hoc eis licet e non pluries vt hic patet. Jo. an. dicit ꝙ non ꝓbatur hic ꝙ in ecclesia interdicta possint celebrare: sz bene probatur. ff. e. cum e plantare. §. ꝙ si ec̃. Idez dicit hic Inn. de sepultura: vt de auctoritate pape facere' possit. Et dicit ꝙ est differentia in interdicto loci: e hominis vel suspensione: Quia primum. s. interdictum suspenditur. Secundum scilicet suspensio vel interdictum hominis non: quia si penitet e satisfacit: demum relaxanda est sententia: alias non debet sacramenta tractare. lxxxi. distinc. si qui sunt. e. c. ministri. e. c. oportet. dicit tamen Hosti. ꝙ quãdoq3 hoc fallit vt in. c. veniens. el. ij. ad fi. de testi. In interdicto autem locus est suspensus vt interdicatur ne celebretur in loco a qua sententia potest iudex excipere e subijcere quos vult e ꝙ ibi etiã certa officia celebrantes sint excommunicati e non alij vel certo tempore: puta quando dominus presens est: e non alias: de off. deleg. sane. de spon. non est nobis. Uel si proprie dicatur suspensus: quia tantum ista suspensio: non fit propter delictum loci potest ibi celebrari vt hic. Cessat enim obiectio hic facta de persona suspensa. de qua. ff. qua ratione. videtur posse suspendi sicut sententia qua suspensus est homo pro delictis alterius. vt. xvij. q. iiij. miror. e. c. felix. ij. q. iij. si habes. de quo de ap. ad hec quoniam. ec̃. ¶ Eadem glo. ibi: sed si per centum annos iquerit quid si per centũ annos stetissent priuilegiati ꝙ non venissent ad ecclesiam istaz quia sepe fuit iterdicta seu ad certuz locum interdictum: an

prescribatur cõtra eos videtur q sic.ẽ.c.accedentibus. vbi
sunt templarij isti e perdunt privilegium:qz vsi non sunt pri
uilegio.Sziũz credit glo.qz non nocet eis.No.bñ gl.qz sin-
gularis est:sed quare glo.credit sic:nõ dicit:nec rñdit ad ꝯ
triũz.Ideo dic:qñ qz iuris cõcessi vsus pendet a libera volũ
tate eius cui concessũz est ius.e tũc nõ põt currere ꝑscriptio
qz eo ipso q non vtitur iure suo.e sic iste est casus e hec glo.
est notabilis.Qñ qz nõ est sic formaliter cõcessus q pona/
tur vsus in mera facultate vtentis:e tunc perditur spatio.xl.
annoꝝ.ẽ.de ꝑscrip.de quarta dcĩn est Jo.an.in.c.penul.vl
fi.de consue.lib.vj.i nouella.e signabis illud dcĩn cũ gl.ista
qz est notabile.Et ponit ibi q̃õnẽ de canonico qui hz ex cõ/
suetudine vel statuto ecclesie potestatez optãdi:an currat ꝑ
scriptio.xl.ãnoꝝ.si nõ optat e dicit q nõ:ipẽ nõ allegat hãc
glo.sz adde illã.Et põt esse hec rõ q̃re iuri eũdi ꝑviam non
prescribit:qz hec est libera facultate.s.ire vel non ire.Dicit
autez Hosti.q maxime pcederet gl.si ad aliquas ecclesias
fuissent vel in aliquo vsi sunt isto privilegio.ff.de servi.vr.pre
di.l.certo generi.e.ff.de servitu.l.ius cloace.also secus e sorti
us pcederet qñ nõ veniunt nec vtuntur:sz si venirent e nõ vte
rentur:esset magis dubium e possent pcedere cõtraria.Tñ
hoc.nihilominus tenent glo. ℭ Eadẽ glo.ibi:sed nungd
e c̃.q̃rit glo.an de auctoritate epi possit quis in ecclesia iter
dicta celebrare vr q sic eadem rõne. ℭ Gl.remittit de ap.
ad hec qñ.e ibi tenet cõtrarium:e iõ dicatis vt ibi.Et ibi de
terminatur q nõ.p.c.si.de sen.ex.lib.vi.vñ dicit ibi Hosti.
q epũs potest ad tempus suspendere effectuz sñie interdicti
excõicationis.no.de quo dic vt ibi. ℭ Glo.vlti.colligit no
tabile.In fi.op.e remittit.vide eã p te e c̃.

q Uod nonnulli. Tẽpore ge
neralis iter/
dicti clam celebrare psit episcopi non prohibiti
qui non fuerit iterdicti culpabiles e c̃.h.d.Prima ponit pri
uilegiũ.Secũda exceptionez ibi:nisi.Tertia ponit determi
nationem.ibi:vere.hodie hec decre.est ius cõmune.J.de sen
ten.ex.c.fi.li.vj.Ideo in ea nõ est multũ insistendũ. ℭ No
ta privilegiũz epoꝝ vt possint celebrare forma hic ꝯscripta
sed hoc hodie est ius cõmune vt dixi. ℭ No.q causam dã
tes interdicto semp excluduntur a privilegio cõtra iterdi/
ctuz. ℭ Quero an ꝑuilegiatus de celebrãdo possit admit-
tere non interdictos aliunde venientes.Docto.hoc tangũt.
dic vt hodie hẽs.J.c.licet.li.vj.e ibi etiã determinatur q̃d iu
ris ꝯ familiaribus ℭ Quero quãdo dicatur submissa vo
ce celebrari:dic qñ ita plane q voces exterius seu extra ec/
clesiaz non audiuntur:ut.J.de pe.e re.q in te. ℭ Quero an
epũs possit facere celebrari corã eo.doc.q sic:qz nõ decet vt
semp epũs celebret nec ẽt decet ut sine missa qualibz die trã
seat.J.c.c.fi.lib.vj.e celebrasse videtur q cum alijs celebrat.
ẽ.de vi.e ho.cle.vt quisqz.e privilegium late est interꝑtan-
dum.J.c.in his. ℭ Quero an inferior ꝑtextu privilegij ha-
bens potestatem interdicendi poterit episcopus interdice/
re ne celebret:ad lrẽ declarationem.doc.q nõ:qz hoc ẽ pri
uilegium episcopi a iure concessũz qd per inferiorẽ tolli nõ
põt. ℭ Quero quãdo dicat̃ dedisse cãm iterdicto.dic quã
do modicaz cãm dedit:puta dãdo auxilium consiliũ vel fa
uorez ẽt modicuz:e etiam si per ipm positum sit e doleat.e
dicit hosti.q etiam si fauore alicuius ponitur interdictum
debet illud seruare.ẽ.c.petistis. ℭ Ueniamus ad glo.op.
glo.ti.q non possint celebrare epi qñcunqz qz nõ nisi semel
in anno:sicut religiosi.ẽ.c.pri.So.gl.ponit duos itellect᷒.
vnus q dictio qñ qz stet p qñcunqz e tunc sic intelligitur du
pliciter.vno modo q tunc poterit celebrare:qñ qz in eccle/
sijs sibi subiectis.Alio modo q etiam in ecclesijs sibi non
subiectis.dũmodo de licentia episcopi loci in quo celebrat.
Et ad contrarium respondet q aliud est hoc privilegiuz a
privilegio religiosoruz.Uincen.dicit q celebrare põt vtro
biqz e maxime in ecclesia maiori que est ei᷒ vxor.vij.q.i.si/
cut.Alius est intellectus.in fi.glo.vt possint qñ qz.i.non sem

per:quia si ex tali celebratione orietur scandalum non debz
celebrare:sed aliquando ita q non sit scandalum. ℭ Ea
dem glo.ibi:sed numquid canonici:querit an canonici pos-
sint interesse in celebrando cum episcopo.Dicit glo.q nõ
vt cum eo celebrent more solito:sed intersint ut audiant si-
cut alij extranei qui non sunt interdicti cum ipsi canonici nõ
habeant privilegium:nec per hoc vilescat rigor.ẽ.c.px.dic
hodie:vt.J.de sen.ex.alma.li.vj.dicebat antiquus Cõpost.
e Uin.q canonici poterant interesse:quia sunt partes cor-
poris.vj.q.i.§.verum. ℭ Glo.super ꝯbo causaz:querit an
illi q non dederunt cãm interdicto possint in loco nõ inter-
dicto celebrare vel audire diuia e percipere sacra.Dicit gl.
q vr q sic.per istuz tex.e dicit glo.q credit q non debent
admitti ad aliqua officia diuina vel sacramẽta ut inducant
alios ad satisfaciendum:e vt magis censura timeatur:qz q
suspensus vel interdictus est in vna ecclesia suspensus e in
terdictus est in alia.vt dicitur in tex.e in glo.iij.q.v.q̃squis.ad
hoc de peni.qd in te.de quo dic hodie:vt de sen.ex.si sñia.§.
i.e.ij.lib.vi.qz dz distingui:an populus interdictus sit an lo
cus:vt primo casu non possint extra audire diuina.secundo
sic per hoc soluit̃ questio si queritur:an illi qui non dederũt
cãm interdicto:sunt tamen de terra interdicta poterunt cuꝫ
istis privilegiatis interesse auditioni diuinorũ.e quid de se
pultura ibi tangitur vt vidistis.ẽ.c.vt privilegia e c̃.

q Uanto. Privilegiati qui excõmuni
cari non possint per ordinari
os excõmunicari nõ debent etiaz indirecte.h.d.
In prima conquestio.In secũda ꝓuisio ibi.vo
lentes. ℭ No.q qui nõ põt excõicari nec directe nec indi
recte excõicari debet. ℭ No.q ius e potestas e mens pri
uilegiorum attendenda est non cortex verborum tantũ am
plectendus:ad hoc de ver.sig.si intelligentia. ℭ No.q ꝓ
hibitum directe:intelligitur e indirecte non concessum.
ℭ No.q sicut non est permissa aduersus legẽ excõicatio
sic nec aduersus privilegium. ℭ Op.q isti canonici e mo
nachi nõ possent conqueri de excõicatione lata in subditos
epo:q̃d enim ad eos si epũs male tractabat:e sic eorum nõ in
tererat;ergo audiri nõ debebãt.ar.ij.q.vi.nõ solent.doc.di
cunt imo intererant ne dolose ꝑpter hanc cãm ad sui preiu-
dicium excõicarent:qz tales ꝑpter hoc desistebant ab eoꝝ
cõione.e dicit q tales poterant agere actione de dolo.ff.de
dolo.l.i.nec si agebant ad penã infligendaz agere poterant
crĩe stellionatus.ff.ad cri.stel.l.penul.Naz epi e alij prela/
ti agunt cõtra archiepos e alios superiores cum excedunt
modificatam iurisdictionẽ:quã habẽt actione iniuriaꝝ e ꝯ
dolo cõsequenter q precipiatur eis:q de cetero non exce/
dant e q peniteant q excesserunt:non solum post lit.ꝯtesta.
sed primo si fuerit expresse petitum.de quo de resti.spo.gra
uis.de offi.archi.c.vlt.de censi.romana.lib.vj. ℭ Quero
an dato q ex causa nõ possint excõicare subditos ne cõicẽt
privilegiatis possint corã eis organa suspendere ecclesie e
clericis ꝓhibere ne celebrẽt.dic q sic:dũtamen hoc faciat
episcopus non quasi sint excõmunicati:sed qz subtrahẽdo
eis fauorem suũz.ad qd non tenetur.ff.de preca.l.i.Sepe.n.
ipsi templarij e similes vi occupant iura episcoporum e ꝑ
rumpentes marinas e publicas stratas ꝓhibent transitum
episcopis e hospitia in terris suis e graue est cẽ inter hoies
e hominum carere cõmertijs.Ideo possunt querelari co
ram papa. ℭ Querũt doc.que est ista pena debita.de qua
in littera.dicunt q decurtationes suorum privilegiorũ.ẽ.c.
dilecti.e etiam si ꝑteruitas contumacie exegerit poterunt
deponi.ẽ.de iudi.cum non ab homine. ℭ Uenio ad glo.
Glo.i.allegat concor.e generalia prosequitur vsqz ad ver.
vbi autem vide ipsam.in ver.vbi autem opp.q potius ver
ba sunt seruanda.ff.de exercito.l.i.§.si is qui.Solu.si mens
est clara illam serua vt hic.Si est dubia:serua verba edicti:
vt ibi. ℭ Secũdo gl.inducit istã decre.ꝯ ciuitates q̃ qñqz
talia faciũt ꝯ ꝑsonas ecclesiasticas:e sic violant ecclesiasticaꝫ

libertatē: ꝛ subiungit gl. ꝙ tales sententie nō valent nec sunt timende: sed ad factum tantum ꝓuidet eo ꝙ contra priuilegia pape. de excel. prela. cum ad quorūdam. Jo.an. dicit ꝙ incurrunt excōicationem tales excōmunicati. ꝛ videtur hoc probari vbi maiorem excōmunicationem icurrunt. vnde si legittima appellatio precederet que ꝓpter hoc iterposita esset legittima: sniaꝫ annullet: ligat licꝫ iniusta. ꝛ hoc ē verū nisi error esset ibi expressus. ¶ Glo. ij. querit quō eos excōicabant. Dicit glo. ꝙ non excōmunicabant illos: sed subtrahendo alios ab eorum cōione excōmunicati videbant̄: q̄ excōicatio est a fraterna societate separatio. iij. q. iiij. engeltrudam. ꝛ sic quodāmodo eos excōicabant. ¶ Querit gl. super verbo iudeorum: quomodo snia iudeoꝝ isti essent excōicati. Dicit gl. ꝙ cum ecclesia excōmunicare nō possit iudeos: quia nihil ad nos de his qui foris sunt. ij. q. j. multi excōmunicatur. Aliqꝫ christiani eis cōmunicantes sic: q2 isti non possent excōmūicari ꝓpter priuilegia excōmunicabāt cōmunicantes eis. Non ob. ꝙ iudei excōmunicentur p ecclesiam indirecte ꝛ non isti: q2 ꝙ iudei nō possint directe excōmunicari: est ex incapacitate excōmunicationis ex pte eorum: q2 non sunt capaces: non q2 sit ꝓhibitum eos excōmunicare. Jdeo ꝓut sunt capaces excōicantur. Sed ꝙ excōicentur priuilegiati est ꝓhibitum. Jdeo nec directe nec indirecte excōmunicari pn̄t. ¶ Glo. super ūbo excōmunicationem: querit in quo incurrent excōicationem maiorem talibus cōicantes ꝗ̄ aliis. Dicit glo. ꝙ participantes excōmunicatis incurrunt minorem. xj. q. iij. cū excōmunicato. ꝛ tales incurrerent maiorē: ꝛ sic maiorē incurrūt participio. vn̄ isti qui participant istis monachis in predictis erāt excōmunicati minori: ꝛ ita maiorem excōmunicationē icurrebant. ¶ Glo. super ūbo in fraudem in pn̄. coadunat tex. vsqꝫ ad ver. vnde no. querit quot modis fiat fraus legi vel canoni. Dicit ꝙ fit fraus qn̄qꝫ de persona ad personaꝫ: vt si vxor velit donare viro vel ecōuerso cū nō possit. ff. de dona. inter vi. ꝛ vxo. c. vlt. Si supponit aliam ꝑsonam in donatione nō valet donatio. ff. de dona. inter vi. ꝛ vxo. l. hac rōne. §. nō tantū. ¶ Secūdo fit fraus de re ad rē. ꝓhibitum est ne filiofa. pecunia mutuet̄. Si tamē aliud ī fraudē fcīi fuerit: puta q2 datur frumētum vel aliud cōsimile vt vēdat ꝛ pecuniam hēat fraus fit legi: vt. ff. ad macedo. l. sed iulianus. §. mutui. alr̄ incipit. Jtem si fili⁹. Et dicit glo. ꝙ tales faciunt cōtra legem qui faciunt in fraudē. ꝑ quod cōcludit ꝙ tales snie hic late nō valebāt. Jdeo papa nō mādat absolui. Dicit Joan. an. ꝙ dixit. ff. ꝙ snie late tenerēt: nō obstat ꝙ hic non mādat absolui: q2 forte nullus inciderat vel nō fuit petitum vel factuꝫ fuit: sed decisuꝫ. Jtem dicit ꝙ vltra fraudes glo. Aliqꝫ cōmittitur fraus de nomie ad nomē: puta prohibitus est queꝫ habere ꝯseruatorem facit ꝓcuratorem vel vicariuꝫ. Jn auc. vt nulli liceat. in prin. coll. ix. ad ideꝫ de elec. auaritie. ꝛ c. fūdamenta. lib. vj. Jtem de tempoꝛ ad temp⁹ cum fertur sententia cōtra maioreꝫ ꝛ ꝓcessum fuerat cum ipso minoꝛ. ff. de minori. l. denīqꝫ. ꝛ ff. de symo. in tantum. Aliqꝫ de facto ad factum qō aliqui vocāt de loco ad locū. C. si manci. ita fue. alie. l. vlt. Si quis vero offendat verba vbi mens est dubia. Facit cōtra legeꝫ. ff. qui ꝛ a quibus. l. prosperit. vj. q. iij. scriptum. Si quis offendat verba vbi est mens certa non offendit legem. de leg. iij. l. non aliter. ff. de in ius voc. l. ꝗ̄uis: fm̄ Vincen. de materia. in c. fi. de regu. iur. lib. vj. ꝛ xiiij. q. iij. pleriqꝫ. ꝛc. Anto. de Butrio.

# X parte.cl.iij.

Qui in habitu ꝛ tonsura ꝛ cetera vt laici conuersantur deprehensi ī maleficijs se ꝓ clericis defendere nō pn̄t. h. d. Jn prima ponitur conquestio regine angloꝝ. Jn secunda ꝓuisione igitur. ¶ No. ꝙ clerici olīs vt laici incedentes si deprehendant̄ in delictis nō gaudent priuilegio clericali: cū q̄r aliter non constat eos clericos esse. ¶ No. ꝙ assumptio vl̄ reassumptio tonsure ꝛ habitus clericalis ab eo qui antea cōmuni opinione habebatur ꝓ laico nō defendit clericuꝫ nec ipsum eximit a iurisdictiōe seculari. ¶ No. ꝙ recens ꝛ momentanea possessio non vincit aliquē cōtra antiquā ꝯtinuatam possessionem. ¶ Habetis notabilia vsqꝫ ad contextū: sed per hoc non habetis intellectuꝫ lr̄e. Jdeo venio ad declarationem decre. ¶ Et quero nūqd hec tolerātia pape de qua in lr̄a excuset a pena inicientium manus in clericos. Hoc. ꝙ sic: q2 est tolerantia approbationis ꝛ ex certa scientia facta: secus si esset tolerantia dissimulationis: quia illa non excusaretur. ff. de preben. cū iam dudū. ꝛ remittit ad nota. de supp. neg. prela. c. ij. dixi. in c. q2 circa. ff. de consang. ꝛ affi. ¶ Querit glo. i. quid est dicere forfactu. Dicit glo. ꝙ est dicere maleficiū: ꝛ est vulgare gallicoꝝ. ꝛ dicit Gul. obtentum ꝙ testamentarius executor datus ad emendam forsfactoꝝ tenet̄ soluere debita testatoris quoꝝ terminus est elapsus quasi illud sit forfactū. de quo in specu. de istru. edi. §. nūc uero aliqua. ꝟ. hac autē quarta. ¶ Gl. super verbo deprehensi. op. ꝙ licet clericus in delicto sit deprehensus nō possit puniri sine licentia prelatoꝝ ꝛ sine pena excōicationis. de sen. ex. vt fame. Jtem ob. de sen. ex. si vero. vbi a sciente non pōt verberari clericus sine pena excōicatiōis. ad idē c. in audientiam. vbi cleric⁹ hꝫ priuilegium: licet exerceat se in actibus militaribus donec tertio monitus desistat. Glo. in effectu dat duas so. Primum loquitur vbi certum erat delinquentes esse clericos. vnde retinent priuilegium nisi post trinam monitionem. hic qn̄ non cōstabat eos esse clericos: q2 habebant̄ a laicis publice a omnib⁹: quo casu tales ut sūt in habitu presumuntur: ꝛ puniri pn̄t impune: vt hic. Vel secundo sic loquitur hic. in illis qui in delictis deprehendunt̄ enormibus. ꝛ talibus ꝙ eo ipso amittunt priuilegium. de quibus in c. cum non ab homine. ꝛ c. perpendimus. J. de sen. ex com. Jn contrario loquitur in illis qui deprehenduntur ī delictis nō tam enormib⁹. ¶ Eadem glo. in fi. doc. videri aliter soluunt ꝛ solutiones oēs sunt notabiles ꝛ quottidiane. Gof. sol. ꝙ hec decre. intelligitur de clericis in minoribus constitutis. ꝛ si tales habitu clericali relicto se conuertant ad militiam vel vxorem: perdunt priuilegium clericale. allegat de cleri. ꝯiug. c. i. ꝛ fi. Cōtraria ꝓcedunt de constitutis in sacris qui non pn̄t dimittere clericatum: fm̄ Gof. ꝛ idem no. Jnno. ff. de aposta. c. i. Jo. an. primo remittit ad c. si iudex. de sen. ex. lib. vj. ꝛ dicit ꝙ sine calūnia decre. pōt itelligi qn̄ non ꝯstat quem clericuꝫ si comprehenditur in delicto statī dꝫ remitti ad iudiceꝫ ecclesiasticū: vt cognoscat an sit cleric⁹. Hoc est uerum si qn̄ incedebat in habitu ꝛ tonsura: alias nō est remittendus si incedat ut laicus. ꝛ sic perdit priuilegiuꝫ illud. Cōcludo sic: qn̄qꝫ clericus dimisso habitu clericali se ingerit enormitatibus. ꝛ est ter monitus ut reassumat ꝛ non reassumit ꝛ perdit priuilegium clericale. J. de sen. excō. in audientia. ꝛ c. perpendimus. adeo ꝙ pōt dānari a iudice seculari: ut dictis iuribus. ꝛ no. c. si. contingat. Si aūt dimittit habituꝫ: sed nō est monitus vt reassumat: an ꝑdat priuilegium: ꝛ tūc recolligendo dicta docto. dic si iste erat in minoribus ꝛ reputabatur ut laicus: ꝛ tunc perdit priuilegium clericale. ꝛ hoc fm̄ Gof. ꝛ sic potest temperari decre. si iudex laicus. de sen. excom. fm̄ Gof. Quandoqꝫ cleric⁹ in sacris constitutis dimittit habitum ꝛ conuentus coraꝫ seculari facit fidem ꝙ est clericus: ꝛ tunc habet priuilegium clericale. Si uero sit dubium: an sit clericus: ꝛ tunc si offert se paratum probare clericum coram suo iudice competenti auditur. ꝛ de hoc debet cognoscere ecclesiasticus quando est repertus in habitu clericali tempore capture: ꝛ remittēdus est ad eum iudicem ecclesiasticum: vt dicto c. si iudex. in principio. Si autem fuerit repertus in habitu seculari: ꝛ tunc si offert se probare se clericum tamen non probat: ꝛ tunc iudex secularis potest punire eum. Jta potest intelligi hec decre. Cognitio tamen an sit clericus vel non spectabit ad iudicem ecclesiasticum: ut no. in d. c. si iudex. in fi. in glo. ordinaria. ꝛc. Anto. de Butrio.

r **Super specula.** Parisius vel in locis vicinis ius ciuile legi non debet.h.d. In prima ponit p̄hibitionis rōnem. In secūdo p̄hibitionem. In tertio penam. secūda ibi: firmiter. tertia ibi: et qui. ¶ Nota vnum casū in quo etiā inter puros laicos papa sibi vendicat p̄tātem. s. in p̄hibenda lectura scie legis. seu scia qn̄ talis lectura tēdit ad diminutiōez scie diuine. ¶ No. q̄ leges canonibus famulant̄ et in subsidium tantū sunt deficientibus canonibus allegande. et ita demū sunt allegande si equitate nitentur. ¶ No. arg. q̄ leges imp̄atorum non astringunt oēs laicos ad obseruantiā ipsarum. ¶ No. q̄ in foro canonico raro occurrūt cause que nō p̄nt canonico iure determinari. ¶ No. q̄ in vicinitate aliq̄ quis insequitur cōmodū decre. est clara et modice vtilitatis. ¶ Oppo. q̄ oēs leges non recipiuntur a canonibus. s̄. de rescrip. c. si. cum si. Doc. dicunt q̄ per tex. soluit cōtrarium. q2 non recipiūt famulatum legū que nutriūt pc̄tm: et sic nō sequūtur eq̄tatis veritatem et iustitiā: alias secus. Sedō doc. hic enumerantur prouincias que non regunt̄ legibus. vn̄ licet hic hoc sit sup̄fluum: tn̄ non obmitto q2 dicit Host. q̄ pauce p̄uicie regūt̄ iure ciuili. Nā Hispania: Anglia: Scotia: Ualia: Ibernia: Alamania: Datia: Suetia: Ungaria: Boemia: Polonia: burgaria non vtuntur legibus seu iure ciuili: sed specialibus cōsuetudinibus et statutis. Et breuiter fm̄ Hosti. solū regnū aurelianū et italici vtuntur iure ciuili: excepta nobili ciuitate venetorum que regitur vt plurimū iure non scripto. Ulterius arguit Host. ꝯ illos qui p argumenta legalia decidūt causas canonicas. et h̄nt tex. expressos. et iste est magnus error: hodie in legistis et canonistis: quia canoniste volūt consulere in p̄rato ciuili. et econtra legiste dicta Inn. vbi h̄nt casum. et hoc dicit facere in multis locis. ꝯ Inn. q multas causas canonicas decidit per argumenta legalia. et tamen sunt canones expressi. ¶ Quero an appellatōe sacre pagine cōtineatur scientia canonica. dic q̄ sic. p not. s̄. de eta. et qua. c. cam te: et c. pe. ¶ Quero que dicunt̄ terre vicine. dic q̄ per duas dietas. ar. s̄. de rescrip. nōnulli. Alii dicūt q̄ erūt plus vel minus fm̄ q̄ dictat cōsuetudo deficiente ꝯsuetudine ad arbitriū iudicis recurrendum est. ar. s̄. de of. dele. de caus. cum si. ¶ Uenio ad glo. op. glo. ij. q̄ leges ab oībus sunt seruande. C. de legi. l. leges. et franci debent suare. Glo. fatetur q̄ lz de facto non sueni: suande tn̄ sunt: quia oēs subsunt imp̄atori. xi. q. i. §. sz et si qs. et q2 imp̄ator dñs est totius mundi ff. ad. l. rho. de iac. l. dep̄catio. An aūt reges de iure subsint imp̄atori. vide oldra. suo ꝯsilio. lxvi. ¶ Ultima glo. op. q̄ vicinitate qs non sentiat icōmodū. xxxij. q. v. tollerabilius. vbi lupanaria nō infamāt castitatē. doc. remittunt ad ibi no. et. xlvij. di. q̄tumlibet. in fi. vlt. gl. Ibi dī q̄ persona nota non infamat̄ ex qualitate loci: sed pignora sic. ¶ Glo. et ita in fi. solue vt ibi: fm̄ doc. et fa. hec decre. ad. q. illam qn̄ quis hz domū cōem cum aliore vnus ex illis delictum cōmittit: ex quo per formam statuti debet destrui domus. super quo remittit Ioā. an. ad no. in. §. sz et ꝯtinuo. hic alleg. et ad no. p se. de pen̄. felicis. post prin. lib. vi. Et est qō Bar. brix. ꝯsi. cxliij. et incipit duo cōem. In qua tres dantur sol. prima q̄ pars inferior cū superiore p̄mutabit vel in totum destruet̄. et aget cōtra illum qui cām dāni dedit. Uel tertio emat p̄tē diruendā a fisco. de hoc plene in spe. de penis super rubrica.

Antonius de Butrio.

q **Uia intentionis.** Innouatio p̄uilegij ius nouum non tribuit: sed antiquū conseruat. h.d. Nō pōt cōmode diuidi. ¶ Not. primo sūmariū. ¶ Secūdo no. q̄ inouatio priuilegij fieri debet sine alterius preiudicio. ¶ Quero cum doc. an innouatio priuilegij indistincte conseruet tm̄ ius antiquū. Dicunt doc. q̄ si priuilegiū nō ipugnatur et extat q̄ creat nouum ius tēpore inouationis. Si vero extat sed est ablatum per abusum vel p̄pter ingratitudinem cōmissā circa ecclesiam et in eius odium p̄uilegium sit abolitū a papa. Et tunc si papa hoc sciens ex certa scīa innouaret: bene dī ex certa scientia: q2 si non ex certa scientia talis innouatio nō preiudicaret. Et hoc est q̄ voluit iste tex. dū dixit in eo statu: vn̄ fm̄ Doc. si huic priuilegio fuisset prescriptū vel alias cōtra p̄sum innouatum iudicatio vel alias fuisset per aliud renouatum non preiudicaret: tunc ista inouatio resuscitaret priuilegium de nouo. et ius crearet nouū als̄. de feu. ex p̄te. c. xxiij. q. i. actitus. dent simile de anulo dato sponse. in. l. si donatē. §. si sponsus. ff. de dona. inter vi. et vxo. Nam tūc si dat̄ alius non videtur noua donatio si loco primi dati det̄ ita q̄ si sponsus dedit sponse anulū alienū et postea tradit p̄priū nō videtur esse noua donatio. de dona. inter vi. et vxo. l. si donante. §. si sponsus. ¶ Quero an priuilegium inouatum faciat fidem. Doc. q̄ sic: si est insinuatum: q2 illi sicut autentico datur fides. C. de eden. aut̄. si qs in aliquo. facit. s̄. de ꝯfir. vti. vel inuti. c. pe. et de fi. instru. c. i. cum ibi no. et h̄ no. tex. in verbo inouationis q̄ nouū ius nō creat nec etiā tollit vetus. Cōtra qō op. de oto ti. ff. de nouati. et C. e. ti. Sol. dicit Inn. q̄ dr̄ia est inter inouationē et nouationem. et hic sumpta occasione p̄sequitur que sit dr̄ia inter delegationē cessionē sine demādationē nouationē et inouationē. Dicit ergo q̄ delegatio est cū quis creditori suo vel cui voluerit creditorē cōstituit debitū suū vel aliū loco sui. ff. de noua. l. delegare. et debet interuenire stipulatio inter delegatū et eum cui fit delegatio. vel lit. ꝯte. vt ibi. et de hui⁹ forma. vide i spe. de solu. §. ij. in p̄n. Cessio vo est cū cedo alicui actiones mihi ꝯpetētes. et hic non exigitur ꝯsensus isti⁹ contra quē actiōes ceduntur nec perit per hoc actio ꝯpetēs ipsi cedenti q̄n omin⁹ etiā possit vti cessione nō obstāte nisi in casibus no. s. c. ij. sup gl. ij. s̄. de alie. iudi. mu. cā fac. et in. l. iij. C. d̄ noua. Nouatio vero fit ex p̄ma cā. et sic ꝯstituit̄ q̄ p̄mittitur prima. et d̄ forma huius vide i spe. i ti. predcō. §. i. v̄. ꝯfir. et hodie ista inouatio ita demū fit si hoc ageret̄ exp̄sse nec recedat̄ a p̄ria obligatiōe: alias durat prima et secūda est accessoria prime: et agit̄ ex vtraq3. vt isti. q. mo. tol. ob. §. vlt. si aūt nō agatur expresse: sz tacite tunc q̄q̄ de iure nouo nō inducatur actio prima nō tollat̄ ipso iure: tn̄ dat̄ exceptio: sz nouus p̄missor accedat: vt C. de noua. l. si. et. l. valerianus. ff. de noua. vbi aduerte q̄ ista nouatio est duplex. Quedā voluntaria: q̄dā necessaria: necessaria ē que fit p lit. ꝯte. vt. l. solutio. ff. de solu. et d̄ noua. l. delegare. et. l. aliā. et p hāc nō tollitur prima actio: sz adijcit̄ illi: q2 pena fit melior ꝯditio actoris cū p ipam fiat interruptio et perpetuatio fit etiā qn̄q3 necessaria p sniam: q2 facit cessare vsuras vsq3 ad tempus q̄drimestre que tamen postea currūt maiores. s. cētesime: vt. l. vlt. C. d̄ vsuris rei iudi. Itē sa. q̄ vbi plures q teneāt̄ i solidū ꝯdēnati sunt post sniam tenent̄ p virili: vt. C. si plures vna sen. l. i. et si fertur sententia p reo dat̄ exceptio: nō tn̄ tollit̄ actio: sz p actore vltra primā que nō tollit̄ dat̄ actio iudicati. vt. l. actori. C. de iure iur. q̄q̄. opi. fuerint q2 aliqui tenuerūt q̄ vbi ē realis nō tollatur prima: secus vbi est personalis: vt. l. grege. et. l. si fundus. ff. de pigno. et. l. si. C. de vsuris rei iudi. Alij tenent q̄ siue sit realis siue personalis non tollitur prima: vt. l. fideiussor. ff. de fideiuss. Itē de voluntaria. dic vt in. l. i. C. de iudi. Item innouatio priuilegij qn̄q3 fit per insinuationem: quādoq3 per romanos pontifices: q2 innouantur priuilegia cōcessa per predecessores. et de tali innouatione loq̄tur hoc. c. et. s̄. c. ex parte. et. s̄. de cōfir. vti. uel inuti. cū dilecta. et. xii. di. preceptis. ē quid operet̄ hec confirmatio dictū est. s̄. in prima. q. quid autē prima demū est in scd̄a. q. ¶ Uenio ad gl. Glo. i. in prin. l falsis est: et allegat similia. et concor. in fi. oppo. q̄ innouatio aliquod ius tribuat. de transactio. de cetero. et. c. venienς. sicut ibi ꝯfirmatio: q2 facit transactionem esse perpetuam. vbi als̄ esset temporalis. Glo. nō sol. dic q̄ ibi loquitur in confirmatione ex certa scia in qua agebatur

hoc vt esset realis: secus si ageretur vt esset personalis. de deci. ex multiplici. Nec ob. sifr. c. ité de commoda. vbi dicitur q̄ beneficiati non debem⁹ decipi: sed iuuari: q2 hic quis non decipitur imo iuuatur ex cōfirmatiōe iuris: quod forte alias periret. &c.

i In his. Priuilegiati & vbiq3 possint cū altari viatico celebrare illud poterunt sine licentia prelatorū. h. d. Primo ponit exordiū & facti narrationē. secūda ibi. cū aūt Scdo. puidet & rationem reddit. ¶ No. in dubijs priuilegiorū benignā interpretationem & nō malignā. ¶ Secūdo no. in dubio priuilegia pncipū interpretanda vt nō sint inania: sed aliqd cōferāt. ¶ Tertio no. id q̄ dixi i summario q̄ priuilegium ɔcedens liberam facultatem in dioce celebrandi facultatē tribuit vt ibidē ppria auctoritate celebrare possit. ¶ Quarto no. q̄ ad ɔcessionem facultatis celebrandi non sequit̃ concessio facultatis aliorum iuriū parrochialium vsurpandi. ¶ Venio ad declarationē materie capituli. Et op. de. c. pastoralis. §. e. vbi concessio vt conuertat ecclesia ad vsus nō preiudicat dioce. qn de sua licentia fieri possit. ita q̄ requiritur licentia dioce. non obstante priuilegio sic & hic vz dici. Vin. dicit q̄ l ɔ̃no fuit expressū in ɔcessiōe priuilegij. vt diocesano nō preiudicaret: hic simpliciter fuit ɔcessum hoc est diuinare. Jō dicit secūdo Hostien. q̄ hic nō preiudicat̃ eo q2 iura parrochialia excipiuntur. In cōtrario preiudicaretur si presumpta eius auctoritate ingrederet̃. Vel tertio fm eundem: & hec vera so. ibi. priuilegiū: lz expectetur licētia dioce. q2 ibi ɔcurrūt duo: trāslatio iuris per prius. & translatio possessiōis per posterius. Primo operatur enim translatio iuris & quo ad illud non requiritur licentia dioce. Ideo expectatur licentia dioce. Quo ad secūdū. s. ad accipiendū possessionē iuris translati hic concedebatur sola facultas celebrādi nec aliud erat in concessione priuilegij & si non habet libera ex priuilegio priuilegium nil operaretur: q2 & sine puilegio celebrare posset cum licentia dioce. Secūdo q2 littera vestra dicit q̄ sine preiudicio aliorum iurium &c. Que sūt ista iura parrochialia. Dicunt doc. puta si in ecclesiarum ɔtemptū recipiantur prochiam ad diuina vel si volunt recipere decimas vel oblationes a parrochianis. vel volūt iniungere pnias: vel dare eucharistiā: vel recipere mortuaria: vel bndicere nubentes in suis habitaculis. xxx. q. v. aliter. §. de testa. c. pe. & c. fina. ¶ Quero quid appelletur altare viaticū. Dicunt doc. q̄ altare portabile vel portatile: q2 portatur in via & itinerantes: alias phisici hnt librū qui dicitur viaticus q portatur in itinere. Itē dicitur liber itinerarius. xvi. di. clementis. Itē dicitur corpus dn̄i viaticum. & quare sic dicatur. habetur. J. ō pe. & re. q̄ in te. Et hoc altare viaticū ɔceditur peregrinis. de conse. di. i. concedimus. Dicit tamē Hosti. q̄ qcqd alij dicāt nō poterit peregrinus celebrare cum altari viatico sine licentia dioce. nisi sit super hoc priuilegiatus. & sic intelligitur dictū. c. & si. ¶ Quero an epi possint priuilegiare aliquos vt in dioce. possint celebrare cum altari viatico videt̃ q̄ non: per hanc decre. & J. e. ti. c. si. lib. vi. Cōclude fm doc. si vult concedere in vniuerso orbe non pōt: q2 hoc est papale vt hic: sed si in dioce. sua vult concedere: bene pōt. ad hoc. §. e. cum olim. de conse. di. i. clericos. & c. missarū. & c. si qs. & c. concedimus. ¶ Quero an hodie minores & predicatores hēant puilegium. Dicūt q̄ nō: q2 nō habuerūt hoc i prima nouitate quādo celebrant pprijs habitaculis: hodie habent pprias ecclesias & consecratas. vnde nō psūt vti priuilegio hoc q̄ in subsidiū fuit datū. Et dicunt q̄ etiā nō poterunt alienos parrochianos ad sepulturā recipere nisi super hoc sint priuilegiati. §. de sepul. in nostra. xvi. q. i. c. i. de hoc. dic hodie vt in cle. dudū. de sepul. vbi hodie est eis concessum recipere ad sepulturam eligentes sepulturā in eoꝝ ecclesijs. Conferentes autem eucharistiam vel alia sacramēta ecclesiastica sine parrochialis presbyteri licentia: hodie sūt ipso iure excōicati: vt in cle. religiosi. e. ti. ¶ Veniamus ad glo. Glo. i. querit an quarta detrahatur de relictis ad cultū diuinum. dic q̄ nō. alleg. de testa. c. si. qḋ est verū: saltē in cpali q̄ in prochiali. Fallit in predicatorib⁹ & minorib⁹: qḋ dic vt in cle. i. de sepul. &c.

b Vdum. Priuilegiū de decis noualium nō soluendis nō extenditur ad prius possessas per alium: nisi de his fecerint mentionē. h. d. In prima facti narratio. In secūda decisio. scda ibi. de cōsilio. ¶ No. primo q̄ priuilegium de decimis noualiū nō soluendis non extēditur ad noualia preterita an̄ priuilegiū ex quib⁹ iam decime solute sunt & in quarum decimarū quasi possessione alter ē seu tertius est. ¶ Secūdo no. q̄ sicut nō valz rescriptum tacens alterius coloratū possidere. Ita nec valet priuilegiū tacēs alterius coloratum possidere. Ita nec valet priuilegium tacens alterius possessiōem iustam. ¶ No. regulare l ti. isto q̄ priuilegia debent semp restringi ne alteri tertio preiudicium inferant. & ab eis ex mente semper censetur tertij preiudicium exceptum & possessionis & pprietatis vel alterius iuris. ¶ Nūc attendite ad intellectum huius. c. sequēdo ordinem ɔsuetum. Et primo capiaz dcā doc. Secūdo veniaz ad glo. cum qbus etiā aliqua dicta Inno. ponā. ¶ Opp. q̄ non sit priuilegiū istis monialibus nō soluere decimas ō noualib⁹: q2 regularib⁹ hoc ē ɔcessū de iure cōi. §. de deci. ex pte. So. hic loquit̃ ō noualibus que nō colūt pprijs manibus: sed ibi de iure cōi loquitur. de decimis noualiū: que ad culturā pprijs manib⁹ reduxerūt. Nā nō sūt simplr priuilegiati: sup decimis noualiū de iure cōi: nisi p priuilegiū ɔcedatur & ita hic. ¶ Secūdo q̄ro an priuilegiū sup decimis noualiū nō soluendis trahat̃ ad noualia preterita: nondum tn̄ solutarū decimarū. Ita q̄ nullus sit in possessiōe ō cimaꝝ: vt in q̄si possessiōe dcōꝝ noualiū: an̄ priuilegiū impetratū: ex quo an̄ priuilegiū nō sunt solute decime. Videt̃ q̄ per hūc tex. q̄ etiam hoc priuilegiū ad talia extendatur: q2 statim ex eis debite sunt decime ecclesie prochiali: sicut nō extendit̃ priuilegiū qn̄ ecclesia prochialis ē in possessiōe earū. & h casu q2 vtrobiq3 ē preiudiciū. Inn. tñ ɔ̃. q̄ ēt ad preterita de qbus nōdū solute erāt decie extēdat̃: licet male tenerent̃: q2 debebant̃ prochiali eccle. & hoc sequitur Jo. an. p hanc decr. & dicit q̄ h voluit hec decr. ad h de deci. c. ii. lib. vi. vt sic tātūmō possessio pcedēs decimarū hēat impedire vires priuilegij nō tantūmō decimas ōberi: & ēt scit papa in futurū deberi: q̄si voluerit dicere hic respectu possessiōis nullū gn̄at̃ pruidiciū: sz respectu obligatōis: vn̄ quo ad possessionē priuilegiū gn̄are pruidiciū nō dz. & sic illo respectu vēdicat sibi locū: sz nō respectu obligatōis cui⁹ pruidicium gn̄aret̃. Dicit tn̄ ipse Inno. q̄ ecclesia prochialis fruct⁹ preteritos ex noualib⁹ an̄ priuilegiū poterit peter̃ & agere: q2 priuilegiū nō tollit qḋ erat debitū. & dic q̄ p talē solutōez fcāz auctē snie nō acqret possessiōez deciꝝ: q2 dicit q̄ soluere ex ɔdēnatiōe nūq̄ pōit in possiōez soluti vel i quasi possessiōe nisi in possessiōez iducat̃ vl nisi alr pbet̃. Hec rō ē nimis generalis nil all. ad hoc. Sz h vltimū nō plz Hostiē. dicēti q̄ vellet sup h videre iura: q2 imo possessio trāsfert̃ ex solutiōe facta: lz veniat ɔsecutiue ad ɔdēnationē. Nā cōsistit possessio plus in fcō q̄ in iure. all. l. i. §. item acqrim⁹. ff. de acqui. pos. & l. iuste. e. ti. & §. de re iu. cū aliqb⁹. qnimo fm euz etiā p violētiā acqrit̃: q2 & pdo an̄ oia ē restituēdus. ō resti. spo. i lris. fatet̃ tn̄ ipse hosti. q̄ facit̃ p priuilegiū tollit̃ iure cū ius possessio nō ht̃ q̄3 ipsa possessio. Vl dic q̄ qn̄q3 qḋ fit ō mādato iudicis: & tūc dic ad finē trāsferēde possessiōis: & tūc pcedit dcm̄ Ho. Qn̄q3 fit ad finē tollēde obligatōis: & tūc pcedit dcm̄ Inn. Videte Inn. sine dubio min⁹ late locut⁹ est: sed mens est eius q̄ talis solutio nō constituit in possessionem eccliarū parrochialē qn̄ soluens habuit priuilegium. Ratio est quia non soluit animo constituendi possessionem pp̄ter priuilegiū. & hoc modo potest saluari Inno. ita

retentionē decimarū quinquaginta: sed in priuilegio expen dunt centū. et sic pdunt quinquaginta. de expensis enī cultu re non videtur intelligi posse ex quo soluta decima nouem partes haberent in fructibus. Nō dētis hic plura.

¶ De purgatione canonica Rica.

¶ Quia ppter delicta sepius ad purgationem deuenitur. Ideo post tractatum diuersorum excessuum sequit̄ ista ru brica. Materia hētur. ij. q. v. et. xv. q. v. et in spe. de aboli. §. nunc. de purgatione. etc̄.

a **Nobilis.** Infamatus alias fide dignus per iuramentū se purgat: alias non. h. d. Uel sic ingenu⁹ se iuramēto purgat: nō ingenuus nō: et nō ingenuus censet̄ enormiter peccās. h. d. Primo circa formam purgationis in dicende ponit dictum in fidedigno. Secundo aliud in nō fidedigno. exempla pōnens quibus quis fidedignus non dicatur. scd̄a ibi: si autem. ¶ No. primo duplicem homi num qlitatē: qdam nobiles: quidam ignobiles: qdam ige nui: quedam libertis vel fui. ¶ Secundo not. q distinctio qualitatum psonarū modum distinguit contra eas proceden di aliter cōtra nobiles vel ingenuū: aliter contra libertū ser uum et ignobilem. ¶ Tertio no. q ab olim cause crimina les tractabantur in synodo. concor. δ. de iudi. c. i. cum simi. ¶ Quarto no. q distinctio qualitatis psone distingit eas quo ad onera pbandi: seu modum et releuat in modo vel one re pbandi vel aggrauat. ¶ Quinto no. q hominis fidelitas considerat̄ penes virtuosoꝝ operationes: et penes viciorū ca rentiā. vnde infidelis dici pōt quilibȝ publicanus peccator. ¶ No. quādo locus est delationi purgationis: quādo scȝ crimen opponitur et de eo non constat. et sic videtur q vt in dicatur purgatio debeat precedere saltē indiciū et tela ac cusationis. ¶ Ex scd̄a parte. No. hic quedam delicta q pria sūt que credulitate seu fidelitate passiua in facto pprio. In facto alieno dicit vt de testi. testimonium. ¶ Secundo no. q ifamia priuat quē cōmodo nobilitatis et igenuitatis. ¶ Tertio no. q delicta infamantia tollunt fidelitatē etiā in non infamato credendo. ¶ Quarto no. q delicta enor mia priuant quē cōmodū iuramēti in iudicio ad sui vtilita tem iudicialiter prestandi: ex quo pȝ practica. ð iureiur. c. fi. cum fi. vt ceteris paribus consideretur dignitas persone vt dignitas ab indignitate distinguatur principalr̄ ex crimino sitate vel non criminositate persone. ¶ No. q licet quedā infamia priuet quē credulitate testificandi inter tertios tn̄ ad cōmodum ppriū non priuat vbi a iure permittit̄: nisi de licta sint enormia et manifesta. ¶ Ultimo no. q omnis pu blice et grauiter delinquens etiā quo ad metas fori conte tiosi priuat se cōmodo ingenuitatis et amplectitur seruitutē vel saltē libertinitatem. ¶ Oppo. q purgatio nō indicat̄ imo pcedi debeat ad criminis idagationē. δ. de accu. quā to. vt nō pbāte accusatore ipse puniatur. de accu. super his. So. contrariū pcedit quando crimen potest pbari: hic qn̄ non est suspitio vel infamia contra purgandū. Quid si is coram quo accusatur nesciat an accusatus sit bone vel male fidei vel fame. dic q debȝ eū reputare bone: et si hoc credat q credere deberet. de psump. c. fi. purgatio nō est indicen da s̄m Hosti. ¶ Glo. i. querit quis est ingenu⁹. dicit q il le qui stati vt nascitur liber est. Insti. de inge. in pn. ¶ Ea. glo. in. v. et dicitur. op. q tex. superfluat: quia dicit nobilis vl̄ ingenuus. per hoc sentit q nobilis vel ingenu⁹ sint diuersa. quod est falsum: qȝ omnis nobilis est ingenuus. sed nō om nis ingenu⁹ est nobilis. Dicitur ergo igenu⁹ q alias non no bilis: qd̄ nō placet Hosti. qȝ sic pariter indicit̄ purgatio no bili et non nobili ingenuo etiā rustico. Ideo dicit nobilis et ingenuus. i. nobilis. i. ingenuus. ff. de ver. sig. l. sepe. ita q vel ponitur pro et. ¶ Oppo. tex. in princi. dicit q purgatio iu ramentalis admittitur si sit fidelis. Contrarium dicit in fi. Nam non ingenuus est infidelis vel peccator: et tamen non purgat se iuramētaliter. So. qdam est infidelitas actiua p quam distinguit̄ heretic⁹ vl̄ iudeus a christiano. de hac no. hic. Quedā est infidelitas passiua per quā alteri et alteri ali ter creditur. de hac hic vt dicit glo. super vbo fidelem. Sic ergo infideli. i. nō fidedigno nō creditur: et ei nō defert̄ sa cramētū: sed soli fidedigno. Et ex hac gl. colligūt doc. infamiā facti nō tollere fidē testi. pbant hoc mō purga tio non idicitur: nisi de facto infamato: vt videbitis melius in hoc ti. et tamē glo. dicit q hic est fidedignus et pōt cōfugi tur. Cōtrarium no. de testi. testimonium. et per Bar. in l. j. C. de fāma tri. et fi. ca. sȝ dic q hic loquitur de fidelitate ad eius cōmodum et non ad tertij preiudicium. ¶ Gl. iij. op. q nō debeat se necessario purgare cū. xij. s. e. ex tuarū. qȝ nu merus purgandoꝝ est arbitrarius hodie vt ibi. Sol. dicit glo. q olim pcedebat q hic dr̄. Hodie cōtrariū. ¶ Que rit glo. quarta quando dicat̄ synodus scire eum esse fidedi gnum. dicit glo. qn̄ ipse synodus hoc scit vel iudex iudicia liter. ¶ Querit glo. super verbo in furto de ratione quare non auditur prestās iuramentū ad se purgandū deprehen sus in furto. Dicit gl. q infamis. ff. de his qui no. infa. l. fur ti. §. peractus. ¶ No. glo. iuncto tex. q infamia de iure re pellitur a iureiurādo. iudicialiter ad sui cōmodū prestādo. per hoc hic priuat̄ cōmodo. l. admonēdi. C. de iureiur. et c. fi. de his que me. cā fi. et gn̄aliter a quolibȝ iuramēto ad sui cōmodum pstando: qd̄ not. ¶ Glo. periuro est litteralis. ¶ Glo. fi. in prin. l. alis. Querit in fi. pro declaratiōe tex. q̄ liter se purgabit vel vt non ingenu⁹. Dicit gl. q vt seruus vel vt libertin⁹ ad arbitrium iudicis. et aliter q̄ ingenu⁹. dic s̄m hoc. q se purgabit per iuramēta precedentibus inditiis: qȝ ab illis incipi non debet. de reg. iur. cū in cōtemplatiōe. s̄m Gof. et Hosti. Immo. dicit q purget se purgatione vulgari. Et in hoc correcta videtur hec decr. p quo satisfacit. q olim erat i ti. de purga. vulga. in prima compil. et dicebat̄ ingenu us nō est nisi ferventi aqua vel candenti ferro se expurget: et ideo dixit Umc. resecata nō passim in iudiciis allegāda. Ego credo primam verā cum illa particula sit remota que correcta est. etc̄. Anto. de Butrio.

b **Si quis.** Dat ordinē pcedendi con tra infamatum cuius crimē p bari nō pōt a sic q̄ ad purgationē pcediat̄. Tres casus distinguēs. vltimi rōnē subiungēdo ibi: ne pplš. Uel aliter suspectus: qui tertio monit⁹ se non corri git cū hoc possit ab officio suspendit̄ donec se purget. h. d. Uel tertio in delictis emēdabilib⁹ ad purgationē non p cedit̄ nec purgatiōis penā: nisi pmissa monitiōe hic descri pta. h. d. ¶ No. q negligēs famā ppriā negligit vitā pro priā. ¶ Scd̄o no. q praue opationes hoīs hoiem infamāt et suspitiones delictorū inducūt. ¶ No. iij. quē astringi ad vitatem dicēdam iuramēto et banno xp̄ianitatis: et sic oīno formula iuramenti non est de sba dicti testis. dūmodo eq pollēns loco eius succedat. et sic est ar. q si testis in iudicio examinet̄ sub bāno xp̄ianitatis q eius dcm̄ valet. ¶ No. iiij. q is dr̄ infamatus qui penes pplm̄ est infamatus. Et sic habes qualiter debeat deponere testis vt cōcludat quē infa matum. de hoc ð accu. sup his. et c. qualiter. el. ij. ¶ No. v. q id dr̄ patefactum. de quo cōstat in iudicio per testes nō de bet igit̄ eē notoriū. ¶ No. vi. q etiā deficiente accusato re pceditur ppter infamiam ad purgatōis inditionem et q vt indicatur purgatio reqritur infamiā precedere vel suspi tionem. ¶ No. vii. q vbi delictū est emendabile statim nō indicetur purgatio nec ad penam pceditur: sȝ iudex dȝ infa mia precedente contra ipsum procedere via denūciationis euangelice. ¶ Nota octauo q id dicitur seorsum fieri: quod fit occulte nullis testibus vocatis. ¶ Nota nono q id non dicitur publice fieri: quod fit duobus vel tribus

ſones deficiant. Scdm ꝙ ꝯ purgandum laboret infamia.
Tertium ꝙ agat de crimie: ſic vt ꝙ in cauſa ciuili nõ habe
at locum purgatio. Quartū ꝙ deficiat accuſator. ¶ Ter
tio no. ꝙ purgatio indicit demum deficiẽte accuſatore: vel
de deſiſtẽte ⁊ nõ ꝓbante: vt in c. p̃xi. ¶ Quarto no. ꝙ ap-
pellatio ſuper crimie interpoſita ſuſpẽdit purgationis indi
tionẽ. Et ſic no. ꝙ lȝ non appellet a notorie delinquẽte: ap-
pellatur tñ ab infamato. Et no. ꝙ in volũtate appellantis
eſt eligere iudicem. de quo de app. ſi duob⁹. ¶ Quero an
in cã matrimoniali indicat purgatio: dic ſi agit ad thorū diſ
ſoluẽdum ꝓpter adulterium ſic. ij. q. v. §. hoc autẽ. ⁊ cõpur-
gatores erunt vicini: vel que hñt notam qua purgant. Je. cū
. P. Si ad diſſolutionem coniugij nõ admittit purgatio
nec effectus purgationis: qꝛ nec ꝑiudicat cõfeſſio ſine alijs
indicijs. de eo q cogno. cõſan. ſup eo. Nec hȝ locū iuramẽ-
ti delatio. xi. q. iij. rurſus. ſȝ Um. ¶ Quero qualiter cõpellit
laicus ad purgationẽ: dicit hoſti. ꝙ ſicut clericus a celebra-
tione officij ſuſpendit donec ſe purget: ſuſpẽdit ab auditio
ne officij. ¶ Oppo. glo. ꝙ nõ ſolũ deficientibus accuſato-
ribus in ꝓbatione indicat purgatio: ſȝ etiam eis non aſſiſten
tibus. ij. q. v. pſbi. cum ſi. glo. fatet ꝯtrium. ¶ Opp. ij. glo.
ꝙ cõtra quẽlibet parrochianũ ⁊ ſic laicum non ꝓcedit epũs
ad purgationem. de iudi. nouit. qui ſi. ſint leg. cãm. So. dicit
glo. ꝙ laicum ꝓcedit ſi crimẽ eſt eccliaſticum: puta hereſis
vel inceſtus: vt ſi cõſanguineus teneat cõſanguineam vel niſi
habeat tpalem iuriſdictionem: hoc tȝ Inno. qꝛ illius crimis
cuius qs non hȝ ꝓbationem nec purgationis inditionẽ que
ſuccedit loco ꝓbationis: ꝑdicta vera put epũs vult impone-
re penam tpalem: ⁊ ad hunc finem indicere purgationẽ. Se
cus ſi velit ꝓcedere ad penam pnialem: qꝛ quo ad iſtaȝ qlibet
ſubiectus eſt eccleſie: vt. d. c. nouit. ⁊ ſic intelligit dictum Ar
chi. de cõſue. c. ij. lib. vi. vbi dicit ꝙ tex. gñaliter loqt: ⁊ ideo
gñaliter dȝ intelligi. ¶ Opp. glo. ſi. ꝙ ab inditione purga
tionis nõ appellet: ſicut nec a correctione. de offi. ordi. licet.
⁊ c. irrefragabili. So. hoc intellige qñ epũs in inditione mo
dum excedit: ⁊ ſic appellãs hȝ iuſtam cãm: alias ꝓcedit con
trarium: ⁊ dr grauare ſm hoc. qñ nõ vult recipere teſtes no
tos ad ꝓbandum bonam famam: ſed recipit ignotos vel vi
les inimicos: vel abiectos: vel nimium inquirit de qualitate
compurgatorum: ſm hoſti.

c **Um. p.** Compurgatores debẽt eẽ ho
neſti ⁊ notum habere quẽ pur-
gant: nec impediri debẽt a iudice: ⁊ deficiens in
purgatione puniri dȝ vt conuictus. h. d. ſ. a ibi. vt
autem: tertia ibi. deficiẽte: quarta ibi. precauens. ¶ No. p̃
mo qualitatẽ compurgandorū ⁊ tria iudiciũ peruertentia:
amor: odium: ⁊ lucrum. ¶ Scdo no. ꝙ de incognito qs nõ
poteſt famam recte deponere. ¶ Tertio no. finem deficien
tis in purgatione: qꝛ velut cõuictus punit. ¶ Quarto no. ꝙ
cõpurgatores ſunt volũtarij ⁊ nõ neceſſarij. ¶ Ultimo no.
ꝙ iudex ex officio ꝓuidere dȝ ꝙ oẽs teſtes in litigio ſecure
deponant. ¶ Circa p̃mam ptem quero de reqſitis ad pur-
gationem indicẽdam per ſupiorem: dic ꝙ reqrit fama vel
ſcandalum. Itẽ vehemens ſuſpitio. Je. eo. inter. etiã ſi nulla ac
cuſatio pmittat: vel inqſitio. ¶ Oppo. ꝙ deficiẽs nõ punia
tur ac ſi fuerit cõuictus. ij. q. v. pſbi. dic ſi negligit pſtare vel
renuit: vel ſtatuto perẽptorio ad purgãdum nõ priuat: ſȝ ab
officio ⁊ bñficio ſuſpendit quouſqȝ ſe purgauerit. ſ. c. ij. Je.
d. Si negligit pſtare ſtatuto termio perẽptorio ad ſe purgã
dum punit: velut cõuictus niſi appellet. de re iudi. ꝙ ad con
ſultationem. qui fi. ſint legi. lator. Nõ ob. de here. excõmu-
nicamus. niſi ſtatuto termio negligens excõicat. So. ſpãle
in illo crimie ne quis de tãto crimie ex tali preſumptione dã-
netur. de preſum. litas. ad fi. qd tȝ Jo. an. Si enim ipſam attẽ
ptet preſtare ⁊ deficit: qꝛ nõ hȝ nec hẽre ſperat cõpurgatores
punit: ac ſi cõuictus eſſet. de ſymo. de hoc. ⁊ c. inſinuatis. Si
non hȝ nec habere ſperat tũc ꝓcedit. c. ſi pſbi. ⁊ c. ſi mala. ſi ſe
offert paratū purgare: ſed purgatores hẽre nõ põt: ſperat
tñ habere. ꝓcedit. c. ſi preſbyter. Si vero nõ hȝ nec hẽre ſpe
rat: ⁊ tũc ꝓcedit ꝙ hic dr. Omnes glo. ſunt ſalſe.

c **X tuarum.** Abſolutio ad purga-
tionẽ vulgarẽ facta nõ
valet. h. d. Cõmunis diuiſio: ſ. a ibi. qꝛ igit. i qua
duo facit. Primo declarat. Scdo ordinem ꝓce
dendi ſubmittit. ibi. mãdamus. ¶ No. p̃ ꝙ precedẽte infa
mia: etiã nulla indita purgatõe qs poteſt ab officio ſuſpẽ-
di: ⁊ ſic habes ordinẽ preambulũ ad purgationis inditionẽ.
¶ Scdo no. ꝙ ſnia lata pretextu ꝓbationis iuris improba
ti eſt nulla. ¶ Tertio no. ꝙ deficientib⁹ accuſatorib⁹ ſi ad
eſt infamia indicit purgatio. ¶ Quarto no. ꝙ cõpurgatio
vulgaris ⁊ nõ canonica: ſeu ꝓbatio nõ releuat quem ab one
re ꝓbãdi. ¶ No. ꝙ numerus cõpurgandorū eſt arbitrari⁹
¶ No. effectum obtentionis in purgatione: qꝛ abſoluit ei⁹
infamia ſnialr iudicio delet. Et ſic no. ꝙ infamia etiã facti
vel effectus infamie eſt delebilis. ¶ No. hic practicam pro
nunciãdi pro obtinẽte in purgatione. ¶ Opp. ꝙ ſtatim ſu
ſpendi non debeat. Je. inter. So. dicit glo. hoc opatur enor
mitas delicti vt ſtatiȝ ſuſpẽdat. Idẽ ſi ſubeſt ſcandalũ. ij. q.
v. preſbi. ¶ Tertia glo. qrit que dicant iudicia peregrina:
dicit glo. extranea ⁊ reprobata: licȝ aliter ſumat. xij. q. v. pere
grina. ſ. non ſui iudicis. ¶ Quarta gl. querit qd ſi facta eſt
purgatio corã non ſuo iudice: dicit gl. ꝙ non ſufficit eadem
rõne. Nam qui iurat aliter q̃ dȝ: iterato dȝ iurare. ff. de iure-
iuran. l. non erit. §. i. p hoc arguit glo. ꝙ citatio corã nõ ſuo
iudice nõ interrumpit preſcriptiõeȝ: ⁊ ꝙ ſnia nulla nõ liberat
quem. ¶ Si. vlt. opp. ꝙ abſoluere nõ poſſit ab infamia: qꝛ
ſolus deus põt remouere que ſunt facti: arg. ff. de obſequi. l.
ij. glo. dicit ꝙ abſoluit qñtū in ſe eſt. Uel dic ꝙ abſoluit ab
effectu infamie. ¶ Eadẽ glo. in v. ſȝ nunqd. opp. ⁊ videt ꝙ
accuſari nõ poſſit ſemel accuſatus ⁊ abſolutus. ff. de accu. l.
ſi cui. So. ſi eſt accuſatus ⁊ abſolutus abſẽte ⁊ ignorãte vo
lente accuſare põt accuſari: ſi ſciente ⁊ pñte nõ: niſi in caſu: qn
doceat de preuaricatione: vt. l. iij. ff. de preuari. Predicta ve
ra niſi ſit ſtatutus terminus ad accuſanduȝ. Cõcludit lau. ꝙ
purgatus accuſari nõ poſſit ꝓpter auctoritateȝ iuramenti q̃
equiualet finem: ⁊ maiorẽ hȝ auctoritatem: niſi cõſtet de pre
uaricatione: vel niſi conſtet de falſitate iuramẽti. ff. de iureiu
ran. l. ſi duo patroni. in fi. ſic ergo ſentit glo. ꝙ purgatus ite
rato poſſit purgari: ⁊ hoc qñ non legittime. Dic tu colligen
do dicta oĩum qui diuerſimode loquunt ſi indita eſt pur-
gatio: ſed non legittime ſit vel nõ ſit lata ſnia adhuc poſſet ac
cuſari: ⁊ purgatio indici vt hic. ad hoc. Je. eo. cum dilect⁹. Si
purgatio eſt legittima ⁊ non ſecuta eſt ſnia: adhuc põt accu-
ſari: qꝛ dato ꝙ ſe ꝓbaſſet innocentẽ: cuius loco ſuccedit pur
gatio: adhuc poſſet accuſari. Si poſt purgationẽ eſt abſolu
tus: dic ꝙ ſi accuſatore abſẽte adhuc poteſt accuſari: alleg.
Hoſt. cuius eſt dictum. ff. de iureiuran. l. eum qui. Si accu-
ſatore pñte ⁊ tũc aut eſt ſtatutus terminus ad accuſanduȝ ⁊
lapſus bona fide non audit. ff. d adul. l. ſi maritus. §. ſi nega
uerit. ff. de accuſa. l. ea qdem. Si eſt ſtatutus terminus mali
tioſe ad ſupplantãdum accuſatorem: vel non eſt ſtatut⁹: tũc
dic ꝙ ad finẽ vt noua indicat purgatio: ⁊ ſic vt grauet pur-
gat⁹ in onere ꝓbãdi nõ admittit: vt. ſ. de accu. de his. ⁊ eſt
caſus. ff. d puari. l. iij. ⁊ ff. de accu. l. ſi cui. ſȝ ad finẽ tñ vt pu-
niat eo volẽte delictũ ꝓbare: ⁊ ſe onere ꝓbãdi gñaliter au-
dit: ⁊ iterato poſſȝ accuſare. Et ſi dicat ex q̃ lata ẽ ſnia nõ au
dit: id verum qñ eſt lata oino integra ꝓbatione: ſed hic om
nino non eſt integra. ſ. purgatio. ff. de iureiur. l. admonendi.
de alio tñ delicto in ſpẽ eiuſdem gñis indubitãter poſſȝ: pre
dicta vera niſi doceat de preuaricatione. ⁊c.

c **Onſtitutus.** Sufficit ꝙ purga-
tor ſit bone fame ⁊
ab eccleſia toleratus: nec de crimie condemna-
tus. h. d. In prima facti narratio ⁊ reprehenſio.
In ſecũda prouiſio: ſcda ibi. ſane. ¶ No. primo admiran-
dum ꝙ homo peritus qd agat iuri non ꝯſonans. ¶ Scdo

no. ꝙ in ordinationibus querendū est de fama ⁊ natione: ⁊ de aliis circūstantiis ordinādi. ¶ Tertio. no. ꝙ talia nō sūt in ꝯpurgatione q̄renda. ¶ Quarto no. duplicē formaꝫ iu-ramenti ꝯpurgantis: q꞉ sufficit ꝙ iuret ꝙ sm̄ ꝓpriaꝫ ꝯsciam ⁊ opinionē purgādi a crimine sit imunis: ⁊ ꝙ credit ꝙ bene iurauit. ¶ Quinto no. arg. ꝙ testis deponēs ꝙ sm̄ ꝯsciam ⁊ opinionē suaꝫ q̄d esse nō deponit de veritate: sed de credulitate. ¶ Sexto no. q̄litatē ꝯpurgātiū: q꞉ sufficit ꝙ ab eccl̄ia tolerenꝭ: ⁊ sic ꝯpurgare est officii publici: ⁊ ꝙ sint bone fa-me: ⁊ ꝙ in suis ordinibus ministrātes ꝙ nō sint ꝯdēnati in iu-dicio ꝓ crimie. ¶ Septimo no. ꝙ īfamia repellit ꝯpurgato-rem ab alio purgādo. ¶ No. pro statutis que dicūt admit-tatur absq̄ aliqua indagatione: q꞉ p hoc nō tolliꝭ quin ingra-tur de eo de cuius illegitimitate psone: vel īfamia nota. ¶ Op-po. ꝙ debeāt iurare de his que sciūt: nō de his que opinanꝭ. iii. q. ix. testes. §. de his. So. ꝯtrarium loquiꝭ de teste q deponit in ꝓpria scientia: ⁊ de eo ꝙ veridico sensu peperit hic in cō-purgatore: ⁊ sic habes duas drn̄tias. Una ꝙ criminosus te-stis repelliꝭ dato ꝙ nō sit infamis. de testi. testimoniū. Item ꝙ testis rn̄det de v̄itate: ꝯpurgator de credulitate. ¶ Glo. p̄ma st̄alis est declaratiua tex. scđa idē in fi. ¶ Opp. ꝙ inda-gatio debeat admitti. ff. ad l. aequi. l. ita vulneratus. ⁊ indi. cum deputati. So. indagatio vtilis ⁊ que verū dat intellec-tum est approbāda vt ibi: pniciosa: astuta: suꝑflua: ⁊ inutilis reprobanda: vt in p̄nitis tribus. ¶ Gl. sup v̄bo imunis op-po. ꝙ hec forma non sufficiat ꝙ deponāt ꝙ a crimie sint im-munes. Jeo. c. fi. So. dicit glo. ꝙ huic forme addere debent ꝙ illa crimia non ꝯmisit sicut credūt. ¶ Glo. sup v̄bo iura-mentū op. ꝙ nō sit bona forma ꝙ iuret ꝙ ille sit imunis a cri-mine: q꞉ sic subit ancepe piuriū. So. dicit ꝙ debet dicere si-cut credit: al's deierat. ¶ Oppo. glo. ꝙ dato ꝙ ab ecclesia toleret repellaꝭ ꝓpter crimen. de testi. testimoniū. So. com-purgator nō repellitur vt hic: testis sic vt in ꝯtrario. Dicūt ergo doc. ꝙ cautus dꝫ esse opponens ꝙ opponat crimē ⁊ infami-am: ⁊ admitteꝭ. Secus si opponat crimē tm̄ sine infamia. ad hoc de accu. accedens. ¶ Querit glo. vlti. q̄re repellanꝭ de crimine ꝯdemnati. dicit glo. q꞉ ex quo sunt condēnati: crimē factū est notoriū ⁊ non toleranꝭ. de cle. ꝯiug. c. vlt. ⁊ sic tanq̄ vitiosi repellēdi sunt. de testi. testimoniū. ¶ Querit gl. quid si est crimē ꝓbatum per viā exceptionis ꝯ compurgatoreꝫ in alio iudicio: an de hoc crimine possit opponi vt repellaꝭ a ꝯpurgādo: dicit gl. ꝙ si ex eo sunt infamati: siue eoꝝ opinio grauata repellunꝭ: vt in dicta decre. testimoniū. q꞉ debēt esse bone fame ⁊ opinionis: vt hic dr̄. Recitat Jo. an. ꝙ Tan. te-nuit ꝯ: q꞉ talia nō repelliꝭ in causa ciuili. de or. cog. cum dile-ctus. ff. de his qui no. infa. l. lntius. sed tenē glo. q꞉ Tan. loq-tur in eo q per hoc non est infamatus: vt nota. in. c. proximo. super glo. secunda. Anto. de Bu.

# Nter.

Propter magnitudinē criminis etiam a bñficio suspendiꝭ infama-tus ⁊ augeꝭ numerus ꝯpurgatoꝝ qui debēt esse fideles ⁊ noti: ⁊ iterdū ex causa post purgationē p̄stitam ad tēpus qa suspendiꝭ: deficiens vero in purgatiōe puniꝭ vt ꝯuictus. h. d. Sunt quinq̄ dicta: secūduꝫ ibi accedē-tes: tertiū ibi. ita tñ: q̄rtum ibi. purgationē: quintum ibi. ꝙ si. ¶ No. p̄mo p̄ncipem ecclesiasticū sp̄aliter inuigilare debe-re cōtra hereticos. ¶ Scđo no. formā ꝯpellēdi quē ad pur-gationē: q꞉ ꝯpelliꝭ per suspensionē ab officio. ¶ Tertio no-ta ꝙ ab hoīe suspēsus ab officio nō censeꝭ suspēsus a benefi-cio: qđ est verum q̄n hoīs suspensio facta est ab officio cau-sataxatiua tm̄: vel q̄n venit ad implementū iuris ab officio suspēdi mandātis. Et no. ꝙ appellatione suspēsionis ī du-bio ꝯprehendiꝭ suspēsio ab offō tm̄. ¶ Quarto no. ꝙ pro-pter crimis inhumanitatē qa quādoq̄ grauaꝭ in modo pro-cedendi. ¶ Ex v̄. nec illud. no. ꝙ ad inq̄sitionē ꝓcedere po-test iudex ex offō sola infamia p̄cedēte: etiā deficiente accu-satore. Et no. ꝙ fama dꝫ esse publica. ad hoc de accusa. cuꝫ oporteat. ⁊ c. qualr. ¶ No. ꝙ crimis veritas nō habeꝭ per solam famā. ¶ Ex v̄si. attendētes. no. tria ex quoꝝ altero si-gno ꝓcedi pōt ad indictionē purgationis. s. ꝓpter infamiaꝫ graue scandalū vel vehemētem suspitionē. ¶ Scđo no. ꝙ etiā in delictis grauib⁹ rigor cū equitate temperaꝭ. ¶ No. tertio ꝙ vbi quis deliquit: ibi debet se purgare: ⁊ vbi est in-famatus. ¶ Ex v̄si. ita tamen. no. p̄mo qualitatem cōpur-gantium: q꞉ in crimine heresis debent esse catholici. ¶ Se-cūdo vita probati. ¶ Tertio ꝙ cōpurgādi habeant vitam notā taꝫ in p̄nti q̄ꝫ in p̄terito. ¶ Ex v̄si. ꝯpurgatione vero. no. ꝙ suspēsus a bñficio donec se purget ipso iure nō restitui-tur eo purgato nisi ab hoīe restituaꝭ. ¶ Scđo no. ꝙ cōpur-gatus q̄n q̄ non habeꝭ pro absolutore hoc iminente scanda-lo: ⁊ sic purgatio nō semp scandalū tollit. ¶ No. ꝙ suspen-sus ab offō potest habere bñficium: vñ non req̄riꝭ ꝙ bñfici-um nō possit esse sine officio. ¶ Tertio no. ꝙ infamia ex vo-luptuosis ⁊ malis opationibus orta: suo tolliꝭ ꝯtrario. s. p vir-tuosas opationes: ⁊ sic ad positionē vnius de cōtrariis sequi-tur alterius exclusio. Itē ꝙ vnum ꝯtrium conuerti pōt in re-liquū ꝯfusione ⁊ extinctione. ¶ Quarto no. ꝙ infamia ali-cuius vbi factū est graue verisimilr se extēdit ad villas cir-cumpositas: vñ non peccaret testis si diceret ꝙ infamat⁹ est ī villa ⁊ in vicinis locis. ¶ Quinto no. ꝙ succūbens in pur-gatione puniꝭ: ac si esset cōuictus. ¶ Sexto no. ꝙ licet here-ticus reuersus audiaꝭ quo ad penā sp̄ualem ⁊ etiaꝫ tpalem mortis: quo ad penā tm̄ p̄nialeꝫ non audiꝭ quin p̄niaꝫ poret de peccato. ¶ Oppo. ꝙ nō debeat statiꝫ suspendere: sed p̄-us admonere. ꝯ. eo. c. ii. So. vt ibi. ¶ Circa primā ptem que-ro an p̄cedente infamia valeat ꝓcessus sine inq̄sitione infa-mie: dic ꝙ sic in ordinario: sec⁹ in delegato. de quo de accu. qualiter. ⁊ c. cuꝫ oporteat. de accu. c. i. ⁊. ii. lib. vi. ¶ Secun-do q̄ro an hic ꝓcessus vt suspēdi possit a bñficio si fuerit ap-probatus: dic ꝙ sicut ex quo sunt in iudiciū deductuꝫ ⁊ non re-probatū: imo approbatū. ad hoc de p̄ben. cum iam dudū. ꝫ Jnn. ⁊ Ab. per hoc pꝫ approbata opinio hug. ii. q. v. p̄sbr̄. vbi dicit ꝙ statiꝫ ꝓpter infamiā pōt quis suspendi a bñficio. Jo. dicit ꝙ nō: nisi magna sit infamia: ⁊ allegabat hoc. c. ful-sit in crimie dilapidationis vbi statiꝫ suspendiꝭ. de quo dex-mo. licet hely. §. q꞉ vero. ꝯ. de offi. dele. venerabili. ¶ Circa v̄. attendentes. q̄ro an sufficit sola suspitio iudicis ad ꝓcedē-dum ad purgationē indicendā: an req̄ratur suspitio aliorū. Hosti. dicit hic ꝙ sufficit suspitio iudicis. ꝯtrium tꝫ ⁊ illud te-ne de offi. ordi. ex pte. vbi dicit ꝙ req̄ritur suspitio ei⁹ alio-rum. Nō tñ sufficit suspitio ad inq̄sitionē formādā. de accu. qualiter. el. ii. no. Jo. an. sup v̄bo periculo. ¶ Quero scđo in quo seruet rigorē: in quo eq̄tatem: dic in numero ꝯpurgā-doꝝ seruat rigoreꝫ ⁊ molliꝭ: q꞉ p̄textu cuiusq̄ cause poterat iniungere vnaꝫ manū: arg. ꝯ. eo. ex tuarum. ⁊ c. quotiens. ⁊ sic fuissent. xxi. ¶ Quero tertio quid si nō possent tot com-purgatores inueniri: dic ꝙ si hoc est ꝓpter malas suspitiōes que h̄ntur de purgando damnaꝭ tanq̄ deficiens: si hoc ē ꝓ-pter paupertatem: ⁊ sic amici paupes. xi. q. iii. pauper. vel ꝓ-pter inimicitiā quā hꝫ i loco: arbitrio iudicis est subueniēdū in numero diminuendo vel admittendo alios nō ita notos dūmodo cōcurrant q̄ttuor. de q̄ bus. ꝯ. c. pxi. ⁊ cōsiderabit famā qualitateꝫ persone ⁊ crimis scādalum. Jeo. cuꝫ in iuuen-tute. cum simi. ¶ Circa v̄. purgatione vero. op. ꝙ purgat⁹ non remaneat suspensus. ꝯ. eo. ex tuarū. cum simi. Sol. spe-ciale in crimie heresis: sm̄ Jnno. Ideꝫ in aliis grauibus cri-minibus. ff. de legi. l. non p̄sit. Cōtrariuꝫ est regulare. ꝯ. c. ex tuarum. propter qđ ap pet plura sp̄alia. primū qđ est dictuꝫ. Alia duo in tex. q꞉ suspendiꝭ a bñficio. tertiuꝫ q꞉ cōtra eum ad primū sonitū fame ꝓcedit cōtra ip̄m ad inq̄sitionē de ve-ritate dicēda: vbi al's dꝫ esse frequētata. de accu. qualr. quar-tum de numero cōpurgandoꝝ. q̄ntum ꝙ duo ep̄i ad purga-tionē adiunguntꝭ. sextuꝫ ꝙ habeāt compurgatores vitā pur-gandi notaꝫ p̄teritā: cū al's sufficiat ꝙ habeāt notā vitaꝫ p̄e-sentem. ꝯ. eo. cum. P. Uel secūdo solue cōtrariuꝫ ꝙ vbi p purgationē cessat scādalum nō remanet suspensus: alias sic.

¶ Scḋo oppo. ꝙ nō compellat abiurare heresim. de vi. e hone. cleri. clericos. So. aliud in heresi in qua quis ita de facili nō celabit: aliud in crimie fornicatiōis in quo quis de facili celabit. ¶ Circa fi. op. ꝙ nō fit degradatio lʒ deficiat in purgatione. de accu. inqsitionis. Dicit gof. ꝙ ɔ̄traium loquitur qñ premordialr ꝓcedit via inqsitionis: hic loqtur qñ ꝑmordialr ꝓcedit via accusationis: e qr accusatio deficit surrogat purgatio loco accusatiōis: quo casu in quātitate pene nō dispensat: qr sapit naturā eius in cuius locū surrogat: quod no. qr multū limitat. c. inqsitiōis. vel hoc delictū impedit executionē post peractā pniam: vt no. de accu. inqsitiōis: ꝟʒ host. ¶ Auero de quo mucrone loquat tex. dic ꝙ excōicatiōis ꝟm quosdā: qḋ nō placet hosti. qr ex quo penitet nō videt ꝙ excōicari debeat. de sen. excō. c. i. lib. vj. nisi dicat ad tps in penam id fieri: sicut iterdū fit: qḋ nō placet host. vñ dicit ꝙ quidam est mucro tpalis ecclesie. de quo de sen. excō. dilecto. quidam spūalis: e hoc dupliciter: qr eradicās seu mortalis post quē faciliter nō dispēsat vt degradatio. de cle. nō resi. ex tue. e de hoc dicere est spūalissimus: vt de elec. trāsmissaȝ. quidaȝ disciplinaris seu medicinalis vt excōicatio. de sen. excō. c. i. lib. vj. e dū mucro qr adeo hoiem sepatū declarat e emanat ad correctionē. ij. q. i. multi. e dcō. c. i. ¶ Glo. j. sup ɫbo ɔ̄stitutio. in pncl. lr alis est. ¶ In ɫ. vñ no. qrit de mō ꝓcedēdi ad indicendā purgationē: dicit gl. ꝙ iudex pmo dʒ statuere terminū accusare volētibus: e si aliqs ɔ̄paruerit audiat. ij. q. v. oibus. xv. q. v. c. i. e si ɔ̄uincit canonice punit vt ibi: si nō appareat accusator moueat ipsuȝ ꝟm ꝙ dr. ē. c. ij. qḋ est veruȝ in delictis successiuis e emēdabilibus: vt ibi dr: als supflua eet amonitio: e si nō se corrigat suspēdat. xiij. q. iiij. forte. cum si. Pōt etiā si iudex crederet delictū posse ꝓbari ꝓcedere ex inqsitione ex officio. de accu. qualr. etiā si ille vellet se purgare: vt no. ij. q. v. hʒ ppriū. ¶ In. i. gl. ꝑdicta vera: nisi magnū scandalum surgat e delictum sit enorme: e tūc potest incipe a suspēsione: vt hic. ij. q. v. sup causis. Predicta itellige vbi incipit ab infamia: si a crimie: ordo hētur. ē. de iudi. cū nō ab hoie. ¶ Glo. ij. sup ɫbo roboratā. qrit an cui crimē obiicit per modū exceptionis debeat se purgare. glo. dicit ꝙ sic: si inde est infamatus saltē infamia facti. Nec ob. de ordi. cogni. cū dilectus. vbi crimē exceptū nō infamat: qr illud verū infamia iuris. Infamat tñ infamia facti. ff. de doli excep. l. apud celsum. §. aduersus. ¶ No. hoc dem ex quo vr innui ꝙ dānat de crie etiā p viā exceptiōis vbi opponit ɔ̄ ptē efficiat infamis: hoc credo verū qñ opponit ad finem puniēdi: secus si opponit ad finē repellēdi: iuxta no. in. c. sup his. de accu. e. c. cū dilect. de ordi. cog. e in. l. iustius. ff. de his q not. infa. Faciūt no. per Bar. in. l. si cui. §. i. ff. de accu. Itē vr innui ꝙ qñq ex tali ɔ̄dēnatione testes efficiant infames de facto: e sic eoꝝ opinio sit valde grauata ꝙ nō repellant: cuius ɔ̄trariū aperte determinauit glo. fi. ē. c. pxi. q vr vera per illū tex. ibi. e fuit bone fame. e facit tex. in. c. seq. Hoc dicit veruȝ Inno. qñ crimē excipit cōtra accusatorē: e sic testes ꝓducūtur directe in crimie excepto ɔ̄tra eum: e ei dat copia defensionis ɔ̄tra testes: secus si excipit indirecte: vt qñ excipit contra testē vt a testimonio repellat: qr tūc nō dat copia defensionis ei cōtra quē excipit: qr directe cōtra euȝ excipit vt ab aliqua sui intentione repellat: ꝟm Inno. de quo de fideius. ꝑuenit. e de accu. super his. ¶ Opp. glo. iij. ꝙ purgare se nō debeat tāto numero: sed sufficiat minor numerus: vt no. ij. q. v. ꝑsbr. ¶ Glo. cōcludit ꝙ numerus est arbitrarius: sed ꝓpter inhumanitatē crimis: e ꝓpter tria hic expssa ꝟm hosti. quādoqȝ augetur: e ꝓpter leuitatē qñqȝ minuit. Ieo. cuȝ in vniuersitate. glo. alleg. ɫsus qui hodie non seruant. ¶ Querit glo. penul. qñ abiurat familiaritatē: dicit glo. ꝙ infamatus debet se purgare iuxta cōsiderationē epi. de here. c. excōicamus. §. qui autē. e merito ipse dʒ abiurare familiaritatem ex qua fuit infamatus: alleg. qdā similia in qbus quis debet iurare se similia nō facturū: vide per te qr est clara. ¶ Gl vlti. oppo. ꝙ cōuictus de heresi tradi debeat curie seculari. ɫ here. ad abolendam. Glo. sol. dupliciter. Primo ꝙ hic loquitur in ꝑsumptiue cōuicto de heresi qui cōuictus ex ꝑsumptiua ꝓbatione: qr deficit in purgatiōe: e qr tñ habitabat cū hereticis nō tradit curie seculari: sed ab officio e bñficio deponit. Cōtrariū loquit in vere ɔ̄uicto qui tradit curie seculari. Scḋa sol. ꝙ hic loquit in heretico penitēte: ɔ̄trarium in heretico nō penitēte. Primo casu ꝓpter pniaȝ dʒ tradi carceri: e monasteriū hic succedit loco carceris: dicit host. ꝙ nō placet dria an fictis vel veris ꝓbationibus cōuincat: qr semp dʒ cōdēnatio secuta suū sortiri effectū: nisi redeat e abiuret: quo casu nō tradit nisi relabat. Iō tenet scḋaȝ solu. vel saluādo glo. dicit pōderandū modū infamationis si est infamatus: qr familiaritatē hʒ cum hereticis simis: qr desidet a cōmuni vita e moribus: e in purgatione deficiens canonice punit sicut in aliis delictis. de hereti. excōmunicamus. §. adicimus. vñ hic deponit ab officio e bñficio: e detrudit ad monasterium q est pena redeūtis. Si de his nō fit infamatus: sed sola ꝑsumptione notat: vt qr ob aliā cām ꝓbabilē: etiā si ad arbitriū epi se nō purgauerit nō cōdēnatur statiȝ vt cōuictus: sed solū excōicat in qua si per annū ꝑseuerat: etiā si in veritate nō sit hrticus damnat vt hereticus. ɫ hereti. excōicamus. §. i. Multū tñ facit cōtra eo. ti. ad audientiā. §. q vero. vbi patet ꝙ ex qlibet ꝑsumptione: vt in dicta purgatione: si non se purget punit: etiā si tradat curie seculari. Sʒ dicit host. ꝙ illud tpatur in. §. excōicationis. als excōicamus qñ in excōicatione post purgationē stetit per annū. Vel dic ꝙ ad penā singularē e delicti nālē nō ꝓcedit ex ꝓcessu inqsitionis vel inditionis purgationis: sed ad penā ecclesie accidētalē: sicut que est ꝑuationis officij e bñficij: e ꝙ monasterio mācipet: vt videbitis. Ieo. cū dilectus. Inducit hosti. hūc tex. ibi. dūʒ dicit bonū zeluȝ cōtra istos religiosos qui tanq̄ bonū zeluȝ hñtes corrigūt peccata nullo ſuato ordine: adeo ꝙ nolūt inquirere de peccatis quātumcūqȝ occultis e punire: cōtra no. in. c. i. ē. e. e. c. qualr. de accu. ꝓpter qḋ infert ꝙ piculosuȝ est ignorātes ꝓmouere in epos: arg. c. i. cū cōcor. de cōsan. e affi. e per hoc dicit ꝙ in oibus sequēdū est rōnis iudiciū: vt. c. graue. de ꝑbē. e iudicandū est ꝟm allegata e ꝓbata. e nō ꝟm ɔ̄sciam. de of. ordi. si sacerdos. nec iudicandū est ꝟm capitaneam volūtatē: vt. c. i. e. c. ne innitaris. ē. de cōsti. sed potius ꝟm iura: e maxime canonica: ꝟm que iudicādo nō est timendum de peccato: vt. xxiii. q. iiii. q peccat. xiiii. q. iiii. quisquis e. c. quod ꝑcipit. ¶ Querit quare fuit ꝓtestatio facta per papā. glo. dicit qr si deficeret epus in purgatione nō moleste ferret pene impositionē: sed sibi potius imputaret. Vel hāc protestationem fecit vt suo pudori cōsuleret ne videret suo ignorare. de tempo. ordi. vel nō est compos: ꝟʒ Host.

## Um dilectus.

Breue est: ideo nō sūmat nec diuidit. Erant forte isti iudices dati ad purgationem recipiēdam: infamati cōpurgationē. i. purgationem: infamatus enim se purgat: testes vero cōpurgāt. ¶ No. ꝙ vicinus ꝑsumit scire cōditionem persone vicine. ¶ Quero quādo dicatur persona honesta. dic ꝙ eo qr ab ecclesia tolerat. ē. eo. constitutus. eē.

## Um in iuuentute.

Non semp ꝓpter infamiā est purgatio indicēda. h. d. Diuidit in tres ptes. Primo narrat factū e petitoris petitionē ex facto secutā: secūda ibi. nos aūt. petitionē improbat: tertia ibi. ceteruȝ. petitionē admittit cuȝ qdā ꝓtestatione. ¶ No. ꝑmo illa ɫba qr vero pater. quod no. ꝓ exordio correctionis subiecti. ¶ Scḋo no. ꝙ vbi delictū est emēdabile anteq̄ ad purgationē ꝓcedat ꝑcedere debet charitatiua monitio. cōcor. ē. eo. c. ij. ¶ No. tertio ꝙ cessante cā ex q surgit ꝑsumptio: vniuersalr cessat ꝑsumptio. ¶ Quarto no. ꝙ ꝓpter infamiā ab emulis ortā nō est idicēda purgatio. ¶ Quinto no. ꝙ maledictū faciliter sequit multitudo: vñ dicit lex ꝙ vane voces populi audiēde nō sunt. C. de pen.

.l.decurionum. ¶ No. q̃ per ꝓcuratorē peti põt purgatio ⁊ q̃ q̃n q̃ ad petitionem purgãdi petitur purgatio: incaute tñ petit̃ vbi non p̃cedit infamia: ⁊ vbi verisilr̃ deficiunt purgatores. ¶ No. q̃ q̃n q̃ ꝓpter petentiũ importunitatē iudex nõ ꝯcedenda ꝯcedit. ¶ No. q̃ subditi inimici censent̃ dño suo aduersarii. ¶ No. q̃ ep̃s dꝫ se purgare per compurgatores coep̃os: ⁊ illis deficiētibus ꝓpter inimicitias inferioris gradus ordines admittunt̃ ꝯpurgatores. ¶ Op po. q̃ ꝓpter infamiã ab emulis ortã indicit̃ purgatio. i.c.ij. So. nõ indicit̃ purgatio vt hic: sꝫ bñ de infamia mandat̃ inquiri: hoc verum vbi inter solos est orta. Si vero emuli cuꝫ aliis loquant̃ bñ indiceret̃ purgatio: nisi ꝯstaret famã ortã ex illegittima cã: vt hic erat ꝓpter lr̃as a se trãsmissas: ⁊ hoc ſm Inno. Host. tamen dicit ꝯdicens q̃ ꝓpter illos creuit. ¶ Op. scḋo q̃ papa nõ debuerit nec potuerit reuocare petitionē: q̃ supplere nõ hꝫ de facto. de postu. p̃la. bone. Sol. nõ iudicialiter hoc fecit: sed seorsũ vel iprouidã petitioneꝫ põt repellere: sicut ⁊ iniustã lacerare. de quo. C. de offi. asses. .l.i. ⁊ erat improuida: q̃ ꝯ dñm. ¶ Quero an p̃ purgationem p̃stitã nõ p̃cedente inq̃sitione p̃iudicet aliis inq̃rere volentibus. Inn. q̃ nõ. de collu. in fi. ⁊ hoc respectu grauabat̃ nõ alleuiabat̃ ep̃s: ſm Host. Tu dic vt in .c. cũ dilectis. i.c. ¶ Quero q̃re de alio regno nõ capiebant̃ cõpurgatores: dic q̃ nõ erant idonei cum debeãt esse vicini ⁊ honesti. ꝯ.c. p̃ximo. ¶ Glo. q̃rta opp. q̃ ꝓcurator postulare nõ possit sine mãdato purgatorē cum nec iuramentũ deferre possit sine mãdato etiã spãli. ff. de iureiuran. l. iusiurandũ. §. vlti. Et dñs nõ tenet̃ habere ratũ fcm̃ ꝓcuratoris: vt hic innuit. So. dic q̃ ꝓcurator hẽbat spãle mãdatũ vt hic dicit. Uel dic q̃ hic fuerit vicinũ mandato. de elec. in causis. ff. iudi. sol. l. tamen. Uel dic q̃ gñalis ꝓcurator põt hoc petere. de accu. veniens. ſm Inno. Dicit host. q̃ etiã si habuisset mãdatũ q̃ nulla necessitas ꝯpellebat papã ad purgationē indicendam triplici rõne. Primo q̃ improuida erat petitio. Scḋo q̃ papa nulli necessitati subiicit̃. de elec. significasti. Tertio q̃ cõcedere purgationem nõ pendet ex partis petitione: sed iudicis arbitrio. de hereti. excõicamus. §. i. ⁊ §. adiicimus. ꝯ eo. ex tuarꝫ. ⁊ .c. quotiens. vñ ad petitionē ep̃i p̃stita papa illã nõ ꝯpellebat̃ necessario admittere: ſm hostiē. ¶ Glo. vlti. q̃ alie sunt lr̃ales: q̃rit qualiter se purgabit: dicit glo. q̃ si oẽs sunt inimici se purgabit cum inferioribus ordinis. Itē cum laicis si clerici deficerẽt eadē rõne: ⁊ etiã cum feminis. xvij. q. ij. §. in decimis. ⁊c. Anto. de Bu.

d DE testibus. Cõpurgatores iurãt de credulitate pars: scilicet de testibus. ¶ Glo. i. q̃rit de rõne: dicit q̃ alias subiret periuriũ: dat similia: dic vt in ea. ¶ Quero an cõpurgatores sint volũtarii an necessarii: dic q̃ volũtarij. ad hoc. ꝯ. eo. cum. P. ⁊ .c. cõquestus. Secus in testibus. ꝯ. de testi. ex quadã. ⁊ de elec. vt circa. lib. vj. ⁊ sic habes duas dr̃ntias inter testes ⁊ ꝯpurgatores. ⁊c.

a EXcedens. Infamatus sup nota defectus nataliũ si vult ꝓmoueri dꝫ se prius exinde purgare. h. d. Cõquestio ⁊ pulsio: scḋa ibi quocirca. ¶ No. p̃mo q̃ vbi infamia surgit ab emulis: vna cũ aliis dꝫ idici purgatio. ¶ Scḋo no. q̃ nõ solum vbi agit̃ de crimine: sed etiam vbi agit̃ de defectu indicit̃ purgatio. ¶ Tertio no. q̃ q̃s facere nõ vult nec dꝫ ꝓpter ꝯsciam lesaꝫ nec aliis p̃mittere õbet. de quo de offi. ordi. si sacerdos. ⁊ de elec. q̃ ꝓpter. §. illud. in p̃n. Itē no. q̃ q̃s nõ est ordinãdus sine licentia ꝓprii ep̃i. de quo de tẽpo. ordi. cum nullus. ⁊ .c. si. lib. vi. Itē q̃ hec dictio nota. q̃n q̃ sumit̃ p̃ infamia vt hic. Quot aũt modis sumat̃: dic vt no. de offi. dele. cum olꝫ. super ṽ. notauisset. ¶ Quarto no. q̃ lꝫ ad dcm̃ emuloꝝ nõ indicat̃ purgatio: ingrit̃ tamẽ de infamia. Iteꝫ quot modis emulus capiat̃: dic vt no. xlij. di. scimus. ¶ Quinto no. q̃ defectus nataliũ quẽ ĩhabilitat ad ordines sacros: cõtrario vt' q̃ nõ ad minores: qḋ hodie est falsũ. de fi. p̃sby. c. j. lib. vi. Itē q̃ aliud est defectus: aliud crimen. ¶ Glo. ij. opp. q̃ nõ possit purgare q̃ non sit filius sacerdotis: q̃ hec est negatiua improbabilis: dicit q̃ indirecte ꝓbabit q̃ fuerit filius talis laici ⁊ vxoris quaꝫ pro vxore legittima tenebat ⁊ publicũ erat: ⁊ sic ꝓbabit se nõ esse filiũ sacerdotis. Itē eo q̃ ꝓbat se filiũ vxoris me quã tn̄ tenes p̃ vxore: ꝓbabit se legittimũ esse. C. de inius vo. l. q̃ ml̃. sꝫ Io. an. an. q̃ negatiua est ꝓbabilis per assertionē cõfessionē vel iuramentũ: sꝫ nõ per testes: vt in ꝯtrario qḋ est in casu nr̃o in quo regulariter cũ tractet̃ de purgatione in ipsa directe ⁊ regulariter veniũt ipse negatiue. ad hoc de offi. ordi. ex parte ¶ Deinde colligit glo. q̃ sup legittimitate indicit̃ purgatio ⁊ sup defectu: alleg. glo. q̃ iurare põt sup ꝯditione. ff. de iureiuran. l. iij. §. i. No. ob. q̃ purgãdus debeat iurare de veritate. ꝯ. e. quotiens. ⁊ cũ de hoc nõ sit certificatus subiret axcepa periuriũ. ff. re. amo. l. marcellus: q̃ hoc casu iurabit de credulitate: q̃ eadē est rõ purgãdo que in purgatiõe: ergo idem iuret: ⁊ tũc iuret de credulitate: vñ q̃ super facto alieno purgat̃ iurat de credulitate: vbi sup ꝓprio de veritate: q̃ factum alienum ⁊c. de rescrip. ab excõicato. Alii dicũt q̃ non sufficit iuramentũ de credulitate: q̃ per hoc nõ excludit̃ defectus: põt enim esse q̃ sic credat ⁊ ꝯtrariũ sit verĩ. vñ dicit q̃ ꝯpurgãdus iuret de credulitate cõpurgatores õ veritate: qḋ nõ placet: dicit p̃mum tenẽdũ. Et ideo nõ placet sibi forma data per glo. q̃ tali ꝓbatione fcã per testes nõ esset loc' purgationi. Et dicit Io. an. hoc esse speciale attẽta forma ⁊ qualitate facti q̃ recedat̃ a forma ꝯsueta q̃ ſm ꝯsciam sanã prestari nõ põt: solũ ergo possũ. ⁊c. vt. ꝯ. de rescrip. sciscitatus. ⁊c. Credo q̃ iurabit de veritate ꝑut põt: q̃ dicit q̃ iurat q̃ fuit tent' hitus ⁊ reputat' a tali tanq̃ filius ei' legittimus: ⁊ q̃ fuit hitus ⁊ reputatus filius talis: ⁊ q̃ illa fuit hita ⁊ tenta pro vxore talis: q̃ subiret periuriũ. Si tñ diu est hitus pro legittimo ꝓpter sequẽtem infamiam non indicit̃ purgatio. q̃ fi. sint legit. c. peruenit. ⁊c.

c CUm dilectis. Super notorio crimie nõ est indicanda purgatio: ⁊ pendẽte causa criminũ coraꝫ delegatis pape purgatio sup illis ab ordinario recepta nõ tenet. h. d. Et sunt quattuor ptes. In p̃ma narratio auditoris ad cãm: scḋa ibi idē actoris petitio: tertia ibi. dictus vo rei r̃nsio: quarta ibi his igit̃. cãe diffinitio. Casus. Dum qdã hu. p̃sby. esset infamat' de crimie incestus ⁊ adulterij: eo q̃ quãdã vxorē sui cõsanguinei publice detinebat a suo ordinario cõstãtino ep̃o fuit indicta purgatio: in qua q̃ defecit snĩa fuit ecclesiis spoliat' ⁊ p̃uatus. Tandē ipo tenente per vim dictas ecclesias eõ fuit ad petitionē quorũdaꝫ clericoꝝ cõmissa q̃busdã iudicibus delegatis: q̃b' fuit mandatũ q̃ si corã ipsis dictus p̃sbr̃ se purgare nõ posset ipsum debita pena castigarent ipsi iudices: cõperto q̃ q̃ defecerat in purgatiõe erat cõdẽnatus: ⁊ maxie q̃ eis cõstabat ipꝫ notorie apud se deliquisse p̃uauerunt predictis ecclesiis abbati sancti galli data licẽtia conferendi dictas ecclesias ad quē collatio spectabat: qui abbas p̃dictas ecclesias cõmisit cuidam odardo. Tandē dictus odardus corã sede apostolica per ꝓcuratorem petebat possessioneꝫ dictaꝝ ecclesiaꝝ allegans dictas p̃uationis snĩas: aduersa pars r̃ndebat q̃ predicte snĩe erant nulle tanq̃ late iuris ordie nõ seruato. Et opponebat q̃ iudicio pendente corã iudicib' vltimis dict' cõstantien. suus ordinarius ipsi indiceret purgationeꝫ super dicto crimie ⁊ ab ipso: q̃ in purgatiõe obtinuerat extiterat absolutus: papa cõcessit auditorem vt referret qui retulit ꝓcessum ⁊ acta: examiato ꝓcessu snĩam iudicum annullauit: q̃ tenebat cõtrarietatem cum ibi debuisset snĩa ferri sup delicto tanq̃ notorio purgatio fuit indita tanq̃ super dubio. Ideo cõmisit cãm iudici in supscriptione contento: cui mãdat q̃ si accusator appareat ⁊ crimen ꝓbetur puniat euꝫ pena debita: alias si non appareat indicat purgationem. nõ obstante purgatione facta coram electo que fuit facta ab ordi

vario lite pen. coram delegato vtpote iurisdictione priuato: hic est casus. lego literam. ¶ No. primo ꝙ id dicitur publicum de quo quis est infamatus. ¶ No. scdo effectum defectus in purgatione: q habetur pro ꝯdenato. ¶ No. tertio ꝙ ex eodē facto quasi surgūt diuersa crimia ꝓpter diuersas qualitates l ꝑsonaꝝ ꝓpter quā delinquitur ꝯcurrentes: q ꝯmittitur crimē ad alteriꝰ: q vxorata incestus: q cōsanguinea. cōcor. ff. de adul. si adulteriū cū incestu. ¶ No. q̄rto ꝙ ad petitionē vniuersitatis cōmittitur inq̄sitio criminis fm Inno. sed fm Jo. an. colligitur si nō habes quorundā in tex. ¶ No. q̄nto ꝙ ad iudicē qui pnunciat sup priuatione bñficij spectat dare licentiā ordinario vt libere bñficiū alteri cōferat. ¶ Ex v. dictus vero no. primo ꝙ nō valet ꝓcessus factus lite nō ꝯte. etiā q̄si committitur purgatio vel ꝓceditur ad inq̄sitionē cū instigatione. de testi. cū literis. de re iudi. cum. J. e. A. ¶ Scdo no. ꝙ relatiōi iudicū ad curiā transiuisse creditur: etiā si de eius iurisdictione non cōstet ad ꝓiudiciuz ꝓcessus. ¶ No. ꝙ si nō valet principale: nec ꝙ ex eo est secutū. Scdo no. ꝙ ꝓcessus habitꝰ iuris ordīe sbali ꝓtermisso est nullus: e ꝙ id dr retractari qd ē nullū. ¶ No. ꝙ vbi ꝓcessus cōtinet repugnātiā: ꝓcessus ē nullus ipso iure. ¶ No. q̄n crimē dicatur notoriū: q q̄n de eo vniuerse vicinie ppls est testis. Et sic habes practicā qualiter in cā testis possit cōcludere crimē notoriū: q dz dicere ꝙ crimen est ita notū ꝙ inficiationi nō est locus: sz si interrogetur q̄ō scit: q oēs de vicinia h sciūt e testes esse possunt: sic ḡ vt ꝯcludatur q̄d notoriū sufficit notoria scia ppli vicinalis: nū āt regritur scia totius ciuitatis: qd no. e tene menti. Si vis videre pulchrā glo. Inn. de mō deponēdi sup notorio: vide Inno. in. c. fi. de offi. dele. lib. vj. Et Jo. an. in nouella que oia dixi in. c. vi. de coha. cle. e mu. vbi examis hūc tex. ¶ Nota ꝙ ꝓcessus dītus vt subsidiarius deficiēte ꝓbatione si cōstat ex ꝓcessu de ꝓbatione est nullus. ¶ No. ꝙ ꝓcessus habitꝰ a iudice tanq̄ꝫ certo q̄ haberi dz a iudice tanq̄ꝫ dubio nō valz tanq̄ꝫ ꝯtio. ¶ No. ꝙ snia lata ex falsa cā cum dictione. maxime. nō iuuat snia si nō appeat alia legittima cā in snia: e sic limitatur theorica hutri. in. l. athletas. §. q ignominie. ff. de his qui no. infa. e qd dixi in. c. per tuas. q fi. sinlegit. e de re iudi. sicut. ¶ No. ꝙ snia sup ꝓbatione certa que ꝓportionatur ꝓbationi dubie est nulla. ¶ No. ꝙ snia purgationis tanquaz supponens dubiū factū in iudicio deducto ꝯnatur ꝓcessui: de quo in veritate cōstat: e notorie de veritate cause in iudiciuz deducte. ¶ No. ꝙ apparēte accusatore nō ꝓceditur ad purgationis inditionē e apparēte vera ꝓbatione nō ꝓcedit ad purgationis inditionē. ¶ No. q̄lis dz esse infamia vt ꝓcedatur ad purgationis inditionē: q dz esse apud bonos e graues. ¶ No. ꝙ semel illegittime purgatus iteratu purgatur quando prima purgatio est nulla ex defectu iurisdictionis. Idem si sit nulla ex defectu probationis. ¶ Nota ꝙ ordinarius non intromittit se de causa delegata tanquam suspensa sit eius iurisdictio. ¶ Ultimo no. ꝙ lite pen. corā delegato ꝓcessus hītus corā ordinario est nullus tanq̄ꝫ corā iurisdictione priuato. ¶ Oppo. ꝙ tex. ꝯdicat dicit in vna parte ꝙ purgatio fuit indita per epm cōstantieñ. In aliā dicit ꝙ per electū. Sol. dic ꝙ epūs cōstantieñ. tpe allegationis erat epūs tpe inditionis electus: e sic diuerso respectu. Nā hītō respectu ad diuersa tpa aliter e aliter nuncupatur vel alludit vulgari theutonicoꝝ q epos electos vocāt: hoc verū fm intellectū ꝙ hic fuerit tm̄ ab epo vna purgatio indita: sz hic nō pōt esse q purgatio fuit ꝯ ꝑs hīm in prin. e postea illā electi ꝑs hī allegatur ꝓ se: ideo dic ꝙ due fuerunt. vna per episcopū. alia per electū mortuo episcopo. Itez de necessitate fuerūt due: q iudices in ꝓcessu fecerūt mentionez de purgatione cōstātieñ. ergo necessario ꝓcessit: e tñ scda fuit cassata: q pendente ꝓcessu facta. ¶ Scdo oppo. ꝙ semel purgatus iterato nō debeat cōpelli ad se purgandū. ꝯ. de collu. c. fi. e fuit no. ꝯ. e. ex tuaꝝ. dic pōt intelligi ꝙ scdo de alio crimie incestus indicitur purgatio hec diuinat. Uel in prima fuit actū de incestu. In scda de adulterio e incestu: hec etiā diuinat. Uel tertio purgatus e absolutus iterato nō purgatur: purgatus e cōdemnatus iterato purgari pōt: q cōdemnatio ꝓdesse nō dz: alleg. de accu. de his. ff. de excep. rei iudi. l. euidenter. Uel quarto fm Inno. purgatus legittime dānatus iterato nō purgat: vt in cōtrario: sed illegittime dānatus sic: hic fuit legittime dānatus: q hic apposita est pena priuationis solo ꝓcedente clamore infamie: nulla ꝓcedente inq̄sitione que iponi non debebat: sed sola suspensio. ꝯ. eo. inter. e. c. cuz. P. e. c. ij. de re iudi. ꝙ ad cōsultationez. Sz in cōtrario fuit indita purgatio ꝓcedente inq̄sitione: quo casu finis est defectus in purgatione vt puniatur vt cōuictus: erō est: q vbi pena male est iposita iudiciuz reperi pōt: vt in meliꝰ reformetur. Itez Inno. sicr iudices male ꝓcesserūt: q nō ꝓmissa aliq̄ inq̄sitione sup veritate criminū ꝓcesserūt ad sniaz priuationis qd nō debuerūt facere: e sic per h reprobatur ipsoꝝ ꝓcessus: vt pz in v̄si. his igitur. Itez q inditio purgationis ad solū clamorem eq̄paratur actui extraiudiciali. Hec opi. nō videtur melior sequendo id qd tz gl. prima: vt ibi dicā. Uñ in ppłaribus actionibus sicut est ista nō licet pacisci. ff. de pac. l. iuris gentiū. §. fi. nec ad arbitriū rei. ff. de arbi. l. nō distinguemus. §. de liberali. sic nec iusiurandum deferri. Ita nec hec purgatio q̄si extraiudicialis siue ꝯ fecerit: siue nō: quo minus alter inq̄rere possit: ꝓ que ꝯcludūtur duo. Primū ꝙ purgatio ad solū clamorez sine tela inq̄sitionis nō releuat purgatū q̄n iterato possit inq̄ri. Scdz ꝙ ad purgationis defectū imposite ad solū clamorez nō iponitur pena ac si esset cōuictus: sz suspensionis vel beneficij: fm criminis qualitatez: ꝓmum finaliter reprobat ꝯcludēs ꝙ quomodocūq̄ꝫ purgatio indicatur. s. scādalo: periculo: vel isamia seu graui suspitione interueniēte ꝓcedente inq̄sitione: vel nō: si obtineat in purgatiōe denūciabitur boni testimonij: e ab infamia absoluetur vt cōtra euz amplius inq̄ri poterit: nisi ꝓut dixi. ꝯ. eo. ex tuaꝝ: alleg. c. accedens. cuz inter. e. c. cuz. P. e dcñ. c. fi. de collu. ꝯ. de accu. de his. Si deficit nō punitur ꝯ crimine: ac si eēt cōuictus q̄ocunq̄ꝫ indicatur. ꝯ. eo. cuz. P. e. c. cum inter. in fi. sz priuabitur beneficijs e deponetur ꝓ maiori crimine. ꝯ. eo. inter. Hoc est veꝝ fm euz ꝓterq̄ꝫ in criminibꝰ maioribus in qbus pōt agi ad depositionē: vt. ꝯ. eo. inter. c. fi. nec fiet cōtra euz de cetero de his inq̄sitio: vt in. c. fi. de collu. dete. e. c. de his. de accu. Fatetur tamē ꝙ de crimie directo tunc dānari nō poterit: ac si eēt ꝓcessuz ad finē corpalis pene ipēdere ac si esset ꝓcessuz p viā accusatiōis qd no. q in mā purgationis nō hz locū quo ad penā corpaliter iponendā. Itez ꝙ ꝓcessus purgatiōis vt nō integer dispēsat cum q̄ātitate pene: sicut dicimus in inq̄sitiōe. Alij dicūt qd de gratia fuit admissus ad nouiter se purgandum. Unde iterato debebat citari danda erat facultas defensionis e facultas dicendi cōtra sentētiaz: quod quia non fuit factum irritatur processus. Per ꝓdicta vi dicendū ꝙ inq̄situs absolutus vel cōdēnatus iterato accusari nō possit. Recitat tamē Inn. quosdā dicere cōtrariuz: q ad aliud agitur in ꝓcessu inq̄sitionis. s. ad absoluendū de infamia: vel ad priuationē beneficiorū. Ad aliud per viā accusationis. s. ad penā directe imponendā de crimie: e penā corpaliter infligendā. ff. ꝯ excep. rei iudi. l. cū queritur. e. ꝯ. de excep. aduersario. Alij cōtra per. l. licz nau. ca. sta. vbi sepius agitur de facto eiusdē. Itē quādo plures actiones cōpetunt ad vindictā: lz vna pena excedat aliā: vna cōsumitur actione alterius: vt est videre in actione iniuriaꝝ: e. l. cornelia ꝓ hoie vulnerato: q si actū est iniuriarū nō agitur lege cornelia. l. pretor. §. i. e. l. ꝙ senatꝰ. ff. de iniu. sic hic i inq̄sitione e accusatione: q vtraq̄ꝫ est ad vindictā. Dic tu vt sentit Inn. infra: lz nō clare ꝙ prima opi. est vera: lz doc. nō firmēt h. Et respōdeo ad rōnes legistarū ꝙ vbi due pene iponūtur diuersis legibꝰ: quaꝝ vna est originalis e naturalis dlicto: q ab ipso initio deponitur: alia accidētalis: e tūc vna per alterā nō consumitur: maxie naturalis p accidētalē: sed si ambe sunt naturales ꝓcedit contrariū pena corporalis ꝓ incestu est originalis capitis: hodie pena depositionis ab officio e beneficio non est naturalis: sed accidētalis que impo

nitur ppter quādā accidentiā: q2 talis vt indignus non debz gaudere dignitate vel beneficio ppter crimen: q2 infami nō debēt patere porte dignitatis. Hec nō est pena nālis delicti: hec ergo imposita ex pcessu inqsitionis imponaf naturalis. Non ob. de elec. cum dilecti. vbi repellif per viam actionis qui succubuit per viam exceptōis: q2 ibi agēdo et excipiēdo ad idem agebaf. s. vt ab epatu reijceretur. ad qđ vide ibi no ta. in glo. pe. et in glo. q sniā. et de re iudi. cum super. in fi. hic vero ad diuersum agebaf. Predicta vera in crimialibus. In ciuilibus vero semper pōt agi in alia ad id plus q debe tur ex alia. ff. p soci. l. si qs. et l. seq. ff. de pac. l. rescriptum. §. si pacto. ff. vi bo. rap. l. i. Per hoc inferf q si opponaf excep tio ad elidēdum rescriptū: et feratur sniā 𝔷 opponētez q nō auditur in illo vl' in alio iudicio: iterato opponēdo: q2 semel est calumniatus. ff. de accu. l. si cui. ff. de excep. rei iudi. l. cū q ritur. fm Inno. Et 𝔷tium huius tz Hosti. alleg. ē. de testi. ve niens. ii. de excep. pia. vbi eadem exceptio pōt opponi pluri bus vicibus. et 𝔷tra idem no. ē. de R p. super litis. dic si excep tionis obiecte: idem est modus opponēdi: vel finis: et idez est modus pbādi: semel repulsus amplius nō admittif: et hoc planum et verum vbi eadez est numero et specie. Secus si sit diuersa spē: lz eadē numero: puta q2 nouiter creatur: sic intel ligo. c. pia. de excep. lib. vi. q2 quotiēs qs excōmunicat' in iu dicio admittif: ius opponendi de nouo creatur. Si vero ex ceptionis obiecte vbi iteratur: diuersus est modus opponen di: diuersus modus pbandi: diuersus finis: et indistincte po test opponi: hic casus etiā nō habet dubiuz: vñ si oppono ex ceptionem in vim dilatorie 𝔷tra R ptum et iudex examinet. ¶ Scdo oppono ipsam peremptorie nō repellor: q2 hic di uersus finis: q2 pmo ad differēdum: scdo ad perimēdum di uersus modus opponēdi: et diuersus modus pbandi: q2 pri ma discutitur sumarie: scda plene: vt. d. c. veniens. et eo. c. sup litis. ¶ No. Inno. et plenius in. c. si. de ordi. cog. Idez si ēēt diuersus modus probandi tm: vel opponendi tm: vel finis tm: vt pz in. d. c. veniens. ¶ Eandem theoricaz pono pro ve ra: etiā per viaz actionis deducif in scdo iudicio deductum per viaz exceptionis. de quo dic plene: vt per glo. et Inno. in. c. cū dilectus. de ordi. cog. plenius per Inn. in. c. si. eo. ti. ple nissime per Bar. in. l. q rome. §. duo frēs. ff. de vbo. ob. et i. l. i. C. de or. iudi. ¶ Surgit ex pdictis determlatio qd in duo bus actionibus: quaz vna est ciuilis: alia crimialis: an sniā in vna pīudicet alteri: dicit q siue pro publico 1 siue pro pūato crimie agatur: vna nō impedit aliā: quo minus agi possit al tera: q2 in vna venit diuersum. s. vindicta. In alia interesse pri uatuz et familiare. C. quādo ci. acti. preiudi. cri. ff. vi bo. rap. l. i. Alij q si in vna est 𝔷demnatus et soluit. Aliā nō potest i tentari si est absolutus: et nō potest iterari: qđ est falsuz: q2 tm operatur cōdemnatio cuz absolutione: q2 tm absolutio 1 vt no. glo. in. l. ex morte. C. ad. l. acqui. Et est casus in. l. si quis cum totuz. §. plane. et no. glo in. c. si. super vbo ad minus. de pe. lib. vi. Item q2 absolutio puata nō potest tollere vindi ctaz publicaz. ff. de pac. l. iuf gen. §. si paciscar. Hic ergo tu q si in primo iudicio est lata condemnatoria. Idez potest i ac tione puata deduci: q2 sniā non obuiat: sed cōsonat: vt in. l. ex morte. et in. l. acqui. et dicta. l. i. Si in primo est lata abso lutoria: et tunc si est lata super facto: q2 delictū non cōmisit ex eodez facto agi nō potest. Si super iure q2 actor nō proba uit: et iterato agi potest: vt no. in. l. ii. §. hoc edicto. ff. vi bo. ra pto. et ibi probatur. et per glo. et doc. in dicta. l. vnica. An aūt possint accumulari ciuilis et criminalis: dic si ab eodez nō: sz proceditur super prius intentata. ff. de publi. iudi. l. inter duz. Si a diuersis: tunc si intentatur ciuilis pendente criminali: si la filet propter preiudicium. l. pretor. §. i. ff. de iniur. fm intel lectum Iaco. de are. Si accumulaf crimialis: super illa pro ceditur vt super maiori. l. fi. C. de ordi. iudi. de quo per Bar to. in dicta. l. ii. §. pretor. Per predicta satis infertur ad ali ud dubium: an si crimen est deductum per viam exceptionis possit de eo agi per viam accusationis: et videtur q non: ma

xime quādo exceptio crimis deducitur cōtra electum: q2 hz instar accusationis: hic est q ex eo sequitur vindicta. de accu. super his. et. c. accedēs. §. fi. de elec. super eo. vbi de hoc. Hic cōcludendo dicta Inno. aliquo addito q si est idē finis exce ptionis et accusationis: q2 idem modus procedēdi et probā di obstat exceptio et repellitur. de elec. cum dilecti. Si diuer sus est finis vtriusq3: tunc si in genere et in specie est diuersus: q2 exceptio ad repellēduz accusatio ad penam: sic intelligo c. cum dilectus. de ordi. cog. et accusatio nō repellitur si ite rato accusetur testibus: et hoc planum. Si diuersus est finis in specie: et idem in genere seu numero: q2 vtrobiq3 ad penam: si alia pena imponitur per viam exceptionis: alia per viaz ac cusationis: tunc si ambe vie sunt naturales et originales: dire cte et eiusdem fori: tunc lz vna excedat aliam: tolluntur: q2 ad vindictam. l. senatus. ff. de accu. si ambe pene nō sunt natura les et originales delicti: sz accidentales vl' diuersi fori: vna nō tollitur per aliam. Ita in pposito si excipitur ad repellendū quem a beneficio: postea accusetur vt puniaf nō tollitur pe na: q2 etiam super crimie excepto nō iudicatur: lz ille repellaf et q2 exceptionem nō sequitur vindicta sui natura p̄ncipaliter licet cum ad vindictaz actum nō sit. Si ex accidēti est q ppter infamiam remoueaf a dignitate: q2 infamibus porte digni tatis etc. C. de infa. l. i. lib. xij. fm Inno. Idem si pene sunt di uersi fori: vt patz ex no. de here. excōmunicamus. vt q2 vna pe nitētialis: alia vero tpalis: vel vna imposita a lege ciuili: alia a lege canonica. Si vero idem est finis et diuersus mod' pro bandi idem esse: vt dixi. S. ad hoc qđ no. Bar. in dcō. §. duo frēs. de quo dic vt ibi. Per pdicta infertur q si opponatur crimen cum infamia: et postea accusetur ad finē vt deijciatur q nō auditur accusans qui in primo succubuit: per hoc infer tur q si excipitur ad finem vt ab obtēto deijciatur: et postea ad illum finem accusatur q adhuc nō poterit agi. Sz est du bium qd si primo agitur via denunciationis: scdo via accusa tionis. Uel ecōuerso dic q denunciatio euangelica nō tollit accusationem: q2 prima nō est ad vindictaz: scda sic: sz est pri ma ad finem pnie. ij. q. i. si peccauerit. Si est denunciatio ca nonica. idem quod dixi supra in inqsitione. Denūciatio aūt per accusationē vel inqsitionem nō tollitur: vt pz de iureiur. quēadmodum: fm Inno. Caue istud dictum nō videf bo num de iure canonico: cuz pena aliqua afflictiua corpis tn̄ siens in sanguinē: et maxime mortis a iure canonico nō pmit tatur: vt pbatur in. c. sniam. ne cle. vel mo. et in. c. in archiepa tu. de rap. sed pōt saluari q hec pena mortis a iure canonico transferaf in penaz depositionis ab ordie: iuxta no. in. c. qua liter et qñ. S. de accu. et sic talis dicaf naturalis de iure canoni co. Et ex hoc dicto pōt reportari q vbicūq3 de iure ciuili p aliquo delicto venit imponēda pena mortis: tunc de iure ca nonico in locum illius pena depositionis intelligitur surro gata: qđ forte pcedit nisi alia pena a iure canonico tanq3 or dinaria imponaf. Et ideo dico illam esse pprie ordinariam penaz et originalez delicti: que a iure vbi directo agif de deli cto imponitur. Illā appello accidentalē que ex accidentie a iure indeterminata a iudice venit imponēda: tanq3 cōmissa ipsius arbitrio. Tamen Inno. hic appellat naturalem penā quando agitur ad vindictam accidentalē: quando non agif ad vindictam: vt puta q2 ad repellēdum quem. s. vt a digni tate optinēda remoueatur: vt pz. S. ¶ Ad tex. rediens opp. tertio q non debuerit hic habere plures ecclesias. de prebē. de multa. So. q vna dependebat ab alia: vel erat dispensa tum secum. ¶ Quarto oppo. q nō debuerit processus irri tari propter defectum lit. cōte. et ordinis non seruati q2 in cā inquisitionis non cōtestatur lis: vt lit. nō cōte. quoniā. §. fiunt et alij. et de accu. qualiter. Hoff. fatetur q ex defectu lit. con testa. non irritatur. Alij q hic procedebaf per viam denun ciationis euāgelice: hoc non tollit cōtrariuz. ij. q. i. si peccaue rit. Alij q impetratum fuit hic a clericis directe cōtra ipsuz agendo vel accusando. Non ob. q sit mandatum tm̄ q se purget: q2 intelligitur q si pbantes in probatione deficiant

vt p3 ex no.J.in.c.si.de accu.cum.P̄b. Alij ꝙ hic procedeba-
tur per viam inqsitionis:sed non ex mero officio: s3 ad par-
tis instigationē cu3 talibus debet ꝯtestari.de quo in.d.c.qlr
⁊.d.c.cū.J.⁊.A. ¶ Quero q̄r tex. dic̄ reputātes ipm ꝯtu
macē.⁊c̄. In q̄ reputauerūt ip3 ꝯtumacē:dic in eo ꝙ lıč epi
nō paruerāt:⁊ male:qꝛ h̄ nō fuerat eis ꝯmissu3. ¶ O p.ꝙ re
lationib' iudicū nō credat.de pba. quoniā cōtra. So. vni
non creditur:sed pluribus:sic ⁊ hoc approbat curie romane
cōsuetudo. Uel creditur relationi ꝯtra iudices vt processus
irritetur: ⁊ cōtra partem ꝓducentē:⁊ ei statur nisi probetur:
vbi vero non est pars nec h3 sigillum notum ⁊ autenticu3 nō
creditur ei:de dolo.cum olim. Si h3 sigillum notum statur
illi donec ꝯtrarium probetur.de elec.cu3 inter. R.⁊.c.scrip-
tum.de fi.instru.c.ij.de testi.cum a nobis. ¶ Quero in quo
fuerat hic ordo obmissus.dic forte presbyter non fuerat ci-
tatus:qꝛ iudices reputauerant notorium:quod non erat: vel
de gratia fuit cōcessa iterato purgatio: ⁊ noua defensio erat
danda que data non fuit:⁊ presbyter fuerat vocandus:⁊ nō
fuit:vel lis erat contestanda que non fuit:vt dixi supra. Uel
forte statuerant peremptoriū nimis breue:non premissa alia
citatione:nec causa expressa quare hoc facerent:vel lis nō fu
it ꝯtestata ⁊ procedebatur ad instantiam partis. ¶ Quero
qualiter deponet testis super notorio:an ꝺ ponat de visu: dic
sufficit ꝙ dicat ꝙ crimen adeo erat notorium ꝙ nullus infi-
ciationi locus erat:puta cuius vniuerse vicinie populus.⁊c̄.
⁊ dicit ꝙ nō est necesse ꝙ deponatur de visu. Nam notoriu3
est etiam his qui bononie nō fuerunt ꝙ bononie est studiu3:
⁊ ꝙ rome est papa:⁊ tamen testis super hoc interrogat' non
dicet se hoc vidisse:sed audiuisse:⁊ talem esse fama3 cōmunē
nemine refragāte.ad idem de dolo.cum olim.de quo de ac
cusa.euidentia. Dicit tamen notorium aliqua3 dubitatione3
posse recipere.remittit de elec.bone.el.j. Uide Inno. in ꝓ
batione notorij.in.c.j.de offi.dele.lib.vi.⁊ ibi per Jo. an. in
nouella.⁊ ꝙ dixi in.c.vestra.de coha.cle.⁊ muli. ¶ Uenio
ad glo.⁊ oppo.ꝙ male ꝓcesserat hic eps ordinarius depo
nendo:qꝛ debebat suspendere.s.eo.cum inter.⁊.c.ij.ij.q.vj.
presbyter. So dicit gl.fatendo ꝙ male processit: nisi crimē
incestus equipararetur crimen symonie ⁊ heresis: quo casu po
test deponi a beneficio.s.eo.cum inter. Papa tamen nō im
probat factum episcopi ꝯstantieñ.qꝛ ad hoc non agebatur.
¶ Glo.vltima dicit ꝙ bene fecit:qꝛ talis presumptio tran-
sit in violentam.s.de symo.cum insinuatum. ⁊ ibi bona glo.
¶ Uidete glo.habet bonu3 intellectum: sed se non decla-
rat. Aliud est ab initio penam imponere:qꝛ contumax est in
suscipienda purgatione:⁊ hic imponitur suspēsio ab officio
tm̄:⁊ etia3 a beneficio in grauibus criminibus.s.eo.cum in
ter. Aliud est quē deficere in purgatione: ⁊ tunc imponitur
pena priuationis ab vtroq3 si crimē hoc patitur: ac si esset cō
uictus:vt est casus hic. Sic intelligendo videtur dicendum
ꝙ hic non debuit retractari processus ex obmissione lit.con
testa.cum per sniam lata3 contra istum tanq̄ conuictum ad
priuationē beneficij delictum videatur factum fuisse noto-
rium:arg.c.ex parte.⁊.c.seq. extra de verbo.sig.conuict'. ⁊
no.in.c.vestra.de coha.cleri.⁊ mulie.⁊.c.si. Item si iuste eps
hunc priuauit:ad quid de nouo mandatur:qꝛ purgatio indi
catur:cu3 ad beneficia non debeat restitui: quibus priuatus
fuit per sniam ⁊ iuste: a qua non fuit appellatum:si defecerit
in purgatione:similiter non est necessaria alia priuatio ⁊ cū
iam semel fuerit priuatus. Et ideo videtur dicendū ꝙ h̄ de
nouo per papā de gratia fuit admissus:vbi alias de iure for
te non fuerat admittendus:⁊ hoc quo ad hoc vltimu3. Quo
ad primum dic vt dictu3 est.s.ꝙ hic ꝓcessus irritatur ex alia
causa q̄3 lit.conte.qꝛ non fuit citatus ad se defendendū a sen
tentia cōtra ipsum lata. Uel dic vt.J.in.iij.glo. Uel dic ꝙ nō
erat notoriu3 per talē snia3:qꝛ si fuisset notoriū papa non mā
dasset purgationem indici:quā tm̄ mandat indici: vt p3 l tex.
⁊ sm̄ hāc vltimā est necesse tenere solu. Inno.s. ꝙ snia lata p
istu3 ep̄3 nō tenuit:qꝛ nō iuste lata. ¶ Glo.iij.sup ꝟbo ꝯtu
macē:qrit an recte ꝓcesserint isti delegati damnādo cōtumā
cem:dicit glo.ꝙ non:vt patet per sequentia:qꝛ non seruaue-
runt debitum ordinem cu3 deberent inquirere ad petitione3
eorum qui impetrauerunt inquisitionem vocato presbytero
vt haberet facultatem se defendendi.s.de accusa. qualiter ⁊
quando.non obstāte facto constantieñ.episcopi:qꝛ de illo ni
hil ei fuit cōmissum:vnde ordo iuris in inquisitione seruari
debet:precipue circa clericos seculares. Dicit Jo.an.aperte
non patere ex tex.ꝙ fuerit inquisitio cōmissa:quaqua3 multi
doc.hoc dicant:tamē dici posset forte illā inclusa3. ¶ Glo.
super verbo ordine.op.ꝙ ordo processus non viciat.C.ꝺ ap
pel.l.i. So.substantialis viciat:vt hic:non substātialis non:
vt in cōtrario.de hoc.ij.q.i.in sūma.⁊ vide.C.de sen.l.prola-
tam.⁊ dicta.l.i. ¶ Glo.in verbo indicende. querit in quo
erat cōtrarietas processus:dicit glo.purgatio habet locum
quādo factum est dubium ⁊ sentētia purgationis:sed si pre-
supponit factum notorium non presupponit dubium:s3 cer-
tum:qꝛ notoria probatione nō indigent.ij.q.i.de manifesta.
cu3 simi.licet indigeant citatione.xxvj.q.iiij.de illicita. Sup
ponitur ergo se certum dicendo notorium:⁊ dubium se facit
indicendo purgationem:⁊ sic vt contrarius repellit. ¶ S3
oppo.glo.ꝙ recipere probationes ex abundanti non preiu-
dicet processui:vt.s.de elec.bone.cum si. Quia nil tam certū
q̄n possit in dubium deduci. In auc̄.de tabel.in medio. So.
qꝛ glo.non soluit:dic ꝙ probationem recipere non est inhi-
bitum:sed iudicare super certo tanq̄ super dubio est cōtra
rium:vt hic. ¶ Glo.penultima colligit ꝙ sufficit quem in-
famatum apud bonos ⁊ graues:licet habuerit ortū ab emu
lis. Contra qđ opp.de.c.qualiter ⁊ quando.s.de accu.xj.q.
iij.in cunctis.ij.q.v.omnibus. So. quidam dicunt ꝙ infa-
mia non sufficit:nisi habuerit ortum a graui persona:non ab
emulis. Alij dicunt ꝙ ex quo est infamatus apud bonos ⁊
graues:compelli debet ad purgatione3 ne apud illos incre
dibilis remaneat:per iura alleg.in glo.⁊.ij.q.v.omnib'. ad
hoc.c.qualiter ⁊ quando.dicit glo. ꝙ loquitur in alio casu:
qꝛ loquitur in inquisitione:non in purgatione. ¶ Glo. vlti.
querit de ratione quare non valeat purgatio indita per elec-
tum:dicit qꝛ priuatus est iurisdictione:eo ꝙ causa est delega
ta:immo dicit ꝙ talis trahens illum coram iudice ordina-
rio debebat cadere a causa delegata alteri delegato.C.de
asserti.tollen.l.i.§.vlti.dicit ꝙ vbi speciale in libertate:⁊ hoc
intellige ꝙ pars alia contra quam est impetratum hoc face-
re non potest:pars vero que impetrauit bene posset hoc re in
tegra:parte aduersa cōsentiente renunciare.de offi.del.gra
tum:⁊ tunc ordinarius est iudex:nec iudex delegatus vlte-
rius potest se intromittere:qꝛ per hec renunciauerūt litteris
vt in.c.sollicitudinem.de appel.⁊c̄.

a **Ccepimus.** Non sufficit prela-
to de criminibus in
famato iurare:cum se purgat ꝙ sit immunis ab
illo:immo iurare debet ꝙ post promotionem
suam illa crimina non commisit.h.d. Quattuor partes ha-
bet. In prima iudicum consultatio super forma purgatiōis
quā purgandus offerebat. In secunda ipsius purgandi sup
plicatio. In tertia ipsius forme reprobatio. In quarta cau-
se cōmissio cum expressione debite forme purgationis:scđa
ibi.ipse vero:tertia ibi.porro. quarta ibi.ideoq3.⁊.⁊.J.deci-
ditur qualiter oblata purgatione predicta ꝙ esset immunis
dicti delegati eam admittere non volebant:qꝛ animo pote-
rat esse immunis propter penitentiam:⁊ tamē delictu3 com
misisse.vnde volebant ꝙ iuraret ꝙ illa delicta commisisset:
super quo delegati consuluerunt papam:⁊ episcopus est cō
questus quatenus temperetur.⁊c̄.⁊ papa mandat vt sequit.
¶ No.primo q3 inditione purgationis citandus est is cui
purgatio indicitur. ¶ Secundo no.presumendum pro ꝓ-
cessu delegatorum vt iuste agunt etiam nulla secuta senten-
tia:⁊ ꝙ dubia in meliorē partē.⁊c̄.glo.alleg.⁊c̄.cor. ¶ No.
hosti.ꝙ iudex cause debet cauere ne per positionem:respon

sionem:protestationem vel ꝗ̃uis propositionem cauillosaꝫ: vel duplicem aliquid cōmittit in periculum aierũ. ad id de appel. oblate. ad fi. vel per quod veritas obfuscetur: vel pars decipiatur: vel suo processu elidatur. ad idem vt lit. non pte. quoniam. ¶ Tertio no. ꝙ immunitas delicti fori penitentialis: q: delicti propter penitētiam nō excusat a pena fori cōtentiosi: ideo non sufficit quem se purgare ꝙ sit immunis: sꝫ debet se purgare ꝙ non cōmiserit delictum vt purgatio sufficiens existat. Et sic no. ꝙ iuramentum excludens peccatū in foro penitentie non excludit peccatum in foro cōtentioso quo ad penam temporalem pro delicto cōmisso imponendam. ¶ Quarto no. ꝙ nemo potest esse certus an per penitentiam quātuncunqꝫ legittime actam: sit immunis a peccato: vnde anima quādiu corpori inheret nō potest esse certa de salute futura. ¶ Quinto no. ꝙ temerarium ⁊ ineptuꝫ iuramentum purgationis est repellendum. ¶ Sexto no. tria delicta hic expressa que dicuntur grauiora. ¶ Septimo nota ꝙ venditione iustitie nō committitur symonia. ¶ Octauo no. ꝙ super his tm̄ est purgatio indicenda: super quibus quis est infamatus. glo. alleg. e. c. o. ¶ Nono no. ꝙ delicta ante promotionem commissa non deiiciunt iam promotum: ex quo erant occulta. ¶ Decimo no. inter hec differentiam me nunquam delictum cōmisisse: vel ex delicto immunem esse: quia qui non commisit: quo ad vtrunqꝫ forum est immunis: qui est hodie immunis esse potest quo ad foruꝫ penitentiale: licet non quo ad temporale: vnde penitens iurans se immunem esse est periurus: quia licet sit immunis quo ad forum penitētiale: non tamen quo ad deum. ¶ Oppo. primo ꝙ non presumitur pro iudicio processu. de proba. quoniam cōtra. Solu. de iustitia stātibus actibus presumitur pro iudice ⁊ verbo iudicis statur: pro actis vero non presumitur si de eis in dubium reuocetur. ¶ No. istud dictum non solum pro diffinitiua iudicio presumitur: sed etiaꝫ interlocutoria que habet vim diffinitiue: qḋ est bene notāduꝫ. ¶ Op. secūdo ꝙ nō inter grauiora crimia reputatur lapsus carnis: cum faciliter quis illuꝫ incurrit. So. expone grauius. i. communius: sic. xxxii. q. vii. quid. Uel est grauius: quia per ipsuꝫ perditur bonuꝫ recte conscientie. de tempo. ordi. c. fi. ¶ Op. tertio ꝙ iuramentum debeat exprimi cum qua deliquerit: q: nō sufficit ꝙ sit infamatus ex delicto in genere: vel ꝙ iuret in genere: sed debet dicere ꝙ delictum cōmisit cuꝫ tali ⁊ de tali. ff. de accusa. l. libellorū. ⁊ de procu. tue. Iteꝫ quia in inquisitione sunt omnia singulariter exprimēda. de accu. qualiter ⁊ quādo. ii. §. debet. ad hoc no. de elec. in c. pe. in glo. iii. lib. vi. Item quia nō lꝫ vagari in tali crimine in discrimen alterius: vt. l. pretor. §. Ro. ff. de iniur. So. in libellis ⁊ accusationibus debēt crimina specificari: quia accusatio est odiosa ⁊ ad prosecutioneꝫ iniurie: ⁊ habet quādoqꝫ grauissimaꝫ penam in inquisitione: si est generalis nō specificatur. de symo. licet hely. de accu. licet. ⁊ c. veniens. debet tamē postea in processu specificare: si velit punire vt iudex certam posset ferre sententiaꝫ. Insti. de accu. §. curare. In purgatione non requiritur specificatio criminuꝫ: vt hic. ⁊. s̄. eo. accedens. c. constitutus. ⁊ c. ex tuaruꝫ. ⁊ hoc fit ex necessitate. ⁊ non potest eē aliter: quia propter infamiaꝫ fit inquisitio: ⁊ nō indicitur purgatio: que tamen ex incerto auctore procedit. Tamen dicit hosti. ꝙ si actio est specialis: specificatio est faciēda si hoc petatur: alias secus: vt. C. de excep. l. fi. secus in generalib9 ⁊ vniuersalibus. Iteꝫ ꝙ etiam in ciuilibus admittitur quādoqꝫ incerte petitio. s. quādo libellus est incertus: quia dependet a facto alieno: dummodo in processu postmoduꝫ declaretur: vt ff. quo. lega. l. i. §. ꝙ autē. eē. In ciuilibus accusationib9 dic vt de libel. obla. c. i. ⁊ c. conquerente. de offi. ordi. ꝙ hic superflue repetit Innocen. in exceptionibus vt quidem repellatur a testimonio vel ordine vel beneficio debent omnia specificari. de testi. presentium. §. testes. ⁊ versi. si vero dictus ab hos. vbi Io. an. dicit hoc non probari per illos tex. in nouella. nisi opponatur exceptio cum infamia vt quis a dignitate repellatur: quia tunc sufficit opponere adulteriuꝫ vel consimile in genere: dummodo iuret se ignorare cum quo: arg. ff. de furtis. l. ignorare. In exceptione excōmunicationis idē ꝙ nō sufficit ꝙ in genere proponatur. de excep. pia. §. si quis igitur. lib. vi. vbi de hoc Io. an. Finaliter cōcludit Inno. ꝙ sm̄ ꝙ est fama capitula sunt tradēda: quia si generalis generaliter: si specialis specialiter. Ad hoc no. in simili. de sen. ex com. statuimus. §. fi. ex loca. lib. vi. ⁊ sic tm̄ facit generalis infamia quo ad generalia: quātuꝫ specialis quo ad specialia. ad hoc. ff. pro socio. l. pro actione. §. renūciare. per hec infert Inno. ꝙ idem debet dici in purgatione: quia si generaliter quis est infamatus: generalis debet indici purgatio: si specialiter specialis debet indici: immo dicit precauēdum ne quis compellatur ad denudādum infamiam alicuius: maxime occultam: iuxta no. in. c. delictoruꝫ. de testi. co. Alioquin cōtingeret multa peccata occulta publicari: ⁊ ipsoruꝫ correctionem impediri cōtra mentem pluriuꝫ iurium. ¶ Opp. glo. scda. ꝙ debuerit exigi iuramētuꝫ ꝙ a tempore baptismi nō peccauerit. xxv. di. c. fi. So. dicit glo. ꝙ forma ⁊ rigor illius canonis nō seruatur ꝙ a natiuitate exigi debꝫ: nec hodie nec oliꝫ forma ꝙ a baptismo oliꝫ admittebatur: sed quia hodie non inueniuntur tales: ⁊ nemo sine crimine viuit: talis forma est reprobata sm̄ glo. ¶ Glo. iiii. in prin. Et alia. in verbo sepe. querit quare iuramētum ꝙ erat immunis esset temerarium: dicit glo. ꝙ iuramētum erat insufficiens: q: dato ꝙ peccatum esset dimissuꝫ quo ad forum penitētialem non erat dimissum quo ad penaꝫ temporalem. de penis. distin. ii. si peccatum. Idem dicit glo. super ṽbo. cōmisisse: quia talis penitentia non tollit infamiam delicti que remanet de facto non sufficiens: ergo erat talis purgatio. ¶ Not. hanc glo. quia sicut sentētia non potest tollere infamiā facti: sic nec penitentia. ad hoc. s̄. eo. ex tuarum. Itē quia posito ꝙ diceret se immunem respectu fori penitentialis: de hoc non erat certus: sꝫ dubius: quia hoc pro certo scire non poterat: vnde iurando ꝙ esset immunis erat dolosum: temerarium: ⁊ indiscretuꝫ iuramentum. ¶ Secundo opp. cuꝫ eadem glo. ꝙ hec forma procedit. s̄. eo. constitutus. vbi sufficit iurare ꝙ sit immunis. So dicit ꝙ debet addi ad illam formam. i. non commisit illa crimina de quibus episcopus erat infamatus. Uel dic ꝙ in compurgatoribus iuramentum est sufficiens ꝙ iurent sꝫ conscientiam sit immunis: quia cum nō sint certi de penitentia: nec hoc possint verisimiliter credere vel scire: ⁊ intelligere ꝙ credit ꝙ non cōmisit: ⁊ secus in purgando. ¶ Querit glo. in verbo postquā: quare de preteritis ante promotionē se nō purget. glo. dicit quia non est infamatus de illis: ⁊ alle non fuisset promotus. lxxxi. di. tm̄. de accu. omnipotens. Itē ex quo approbauerant episcopi eius mores: ipsum reprobare non possunt. viii. q. ii. dilectissimi. cum simi. Hosti. hoc fatetur si crimen sit leue. Secus si graue: quia de crimine ante cōmisso debet se purgare. lxviii. di. c. i. xxviii. di. c. vltimo. Quod est verum sm̄ Hosti. si crimen non fuit occultuꝫ. Et dicit hosti. hec bene notanda per prelatos ⁊ alios in officio constitutos: quod facit etiam pro eis. s. quia promotores non debent venire contra factum suum. de cleri. coniu. c. diuersis. cum si. Item quia occulta soli deo sunt relinquenda: vt. s̄. de symo. sicut nobis. i fi. Nec ob. si dicitur promotores ignorasse: q: aut non inquisiuerunt: ⁊ sic fuerunt in culpa: arg. xxxviii. dis. §. fi. ⁊. s̄. de elec. cum terra. vbi de hoc aut inquisiuerunt ⁊ nihil inuenerunt: ergo occultum: ⁊ sic soli deo relinquendum que occulta non impediunt promotionem: vt in. c. fi. de tempo. ordi. Contra predicta tamen facit ꝙ non ignores. ad. fi. de prebē. de quo dic vt ibi in glo.

## ¶ De purgatione vulgari Rica.

¶ Uiso ḋ purgatiōe canonica pmissa: videndū ē ḋ vulgari phibita: ⁊ dr̄ vulgaris: q: illā vulg9 inuenit: sicut canonica quā canon idixit. Et inā hētur. ii. q. v. ꝯsuluisti. vsqꝫ ad fi. qōis.

d **Ura suscepti.** Duella et alie vulgares purgationes sunt prohibite. hoc primo: quia per eos sepe damnatur absoluendus. hoc scdo. Et quia per eas deus temptatur hoc tertio. Et ibi in eo casu .i. loco: scilicet in predio vel plateis: seu possessione ecclesie hec fieri debebant: vel vt fiant sustineri: consueuerant enim fieri: quia amplioria loca vel plateas magis ad id aptas habere solent ecclesie: vel in eo casu proprie: quia pro litigio possessionem ecclesie dari non debent duellatores: siue litigium inter duas ecclesias: vel inter ecclesias et priuatum: nec etiam in aliis. sin causis laicorum permitti debent. ¶ Notabilia sunt clara secundum vtranque lecturam. ¶ Oppo. quod duellum toleratur: quia golias pugnauit cum dauid. So. id fuit ex instinctu spiritus sancti: sicut petrus excusatur qui geminum fecit homicidium. xxiij. q. vlti. occidit: et patriarche excusantur ab adulterio. de diuor. gaudemus. ¶ Querit glo. quare purgatio hec reprobetur: dicit glo. quia temptare videtur deum. s. c. vltimo. et quia fabricante diabolo inuenta. ij. q. v. mennam. et quia qui in culpa non est punitur. s. c. proximo. et quia quamdiu homo habet quid faciat non debeat deum temptare: alle. intra. et c.

f **Ignificantibus.** In prima conquestio In secunda prouisio. ¶ No. quod duo possunt in eodem libello de eodem delicto accusari. ¶ Nota quod peccatum quandoque nouam facit vindictam: vnde dicimus in vulgari: peccato vegio fa vergogna noua. ¶ Tertium nota quod peccatum hominis impedit processum: etiam in eo quod iuste agit: sicut inducit infirmitatem. de pen. cum infirmitas et mortem. de appel. qua fronte. ¶ Quarto no penam furti vt quis bonis spolietur: hoc erit forte de consuetudine terre. ¶ Quinto no. quod quandoque deus reuelat veritatem apud homines. ¶ Ultimo no. quod sententia lata ex improbata probatione: veritate comperta retractatur. ¶ Glo. j. oppo. quod sententia hic non debeat retractari. comperta veritate: ex quo transiuit in rem iudicatam. de re iudi. cum inter nos. et quia ex ipsa sententia est factum ius inter partes: dato quod sit iniusta. Item quia pretextu nouiter emergentis sententia non reuocatur. de re iudi. cum inter monasterium. cum simi. ¶ Glo. dat duas solutiones. Primo quod sententia propter probabilem errorem lata retractatur: allegat infra. de frigi. fraternitatis. Allegat alios casus in quibus retractatur sententia. Secunda solu. quod retractatur sententia hic: quia nulla eo quod lata auctoritate probationis a iure improbate. ¶ Dic tu colligendo verba docto. quod si lata est sententia pretextu probationis vere et non improbate: et omnino integre: et sententia est aliqua: licet iniusta valet: nec retractatur nisi causa redeat ad non causam: vt in illa. l. itaque filio. vel nisi fauor cause aliquid inducat: vt in causa matrimoniali: vt dicto. c. fraternitatis. de re iudi. tenor. et c. consanguinei. Si sententia est lata pretextu probationis non improbate: sed false. dic vt de excep. cum venerabilis. de proba. licet causam. et per Bar. de re iudi. l. diuus. Si est lata pretextu probationis presumpte: et non omnino integre vt in purgatione illa comperta veritate retractatur. dixi. s. eo. ex tuarum. et dicit hic gof. Si vero sententia est nulla: non est dubium quod retractatur. Attende tamen ad vnum singulare dictum hostien. quod dato quod sententia sit lata contra ius partis et transiuerit in rem iudicatam: licet non sit remedium appellationis: potest tamen audiri per viam restitutionis in integrum ex clausula generali: quod no. allegat de restitu. in integ. ex litteris. ff. ex qui. cau. ma. l. i. §. fi. et l. sed et si per pretorem §. fi. et l. nec non. §. quod eis. Et sic potest intelligi. C. de rebus cre. ff. de iureiuran. l. admonendi. et ff. quando ac. de pecu. est an na. l. iij. in fi. Quod no. quia consului semel aduocatum valentissimum damphi de capel. et hoc dicebam esse equum. et allegabam. l. si mutua in prin. ff. de excep. rei iudi. Ipse hic dicit contra id quod respondet aduocatus: et equum est: sed forte in practica non seruaretur: saltem vbi est quid imputetur si non appellauit: quia iusta causa non videtur esse causa. Sed si non habebat instrumenta postea reperta non est: quid imputetur: et hoc intellige quando sententia fuit lata per veras probationes. licet iniustas: alias casus non haberet dubium: quia vbi per falsas datur repetitio: et sic fit retransactio. glo. hoc tenet. ff. manda. l. si fideiussor. §. in omnibus. Guil. in. l. pe. ff. de iusti. et iure. ¶ Si queritur an valeat sententia contra ius: dicit distinguendum secundum Jaco. de aretio. quia aut est error in ordine iudicij: et tunc aut substantialis cause ad causam et non viciat. l. i. C. de appel. l. prolatam. C. de sen. ij. q. i. l sūma. Si eiusdem ad seipsam sic: vt etiam ibi. Si autem est error in prolatione sententie: aut quia tulit aliter quam volebat: aut quia aliter quam debebat: primo casu aut manifeste constat de errore: et tunc non valet quasi ore dixisse non videatur quod mente non agitauit. ff. de suppel. lega. l. labeo. de regu. iur. in ambiguo. et verba deseruiunt intentioni: non econuerso. s. de appel. secundo requiris. Si autem non constat statur sententie. ff. de arbi. l. qualem. de re iudi. l. iudex. Si vero fuit error in aliter proferendo quam debeat: aut fuit expresse contra ius: aut expressus error in illa: et tunc est nulla. ij. q. vi. §. diffinitiua. post princi. in ver. item si sententia contra ius: que est. l. ij. C. quando prouo. non est necesse. s. de iudi. c. i. de sen. excom. sacro. Si autem non expresse est contra ius scriptum: sed contra ius litigatorum lata est tenet: ex quo non fuit appellatum. s. de re iudi. cum inter. in fi. et ff. que sen. sine app. rescin. l. i. de hoc in spe. de arbitria. §. fi. ver. quod ergo. ¶ Oppo. quod quis duos in eodem libello non accuset. C. qui accu. non pos. l. cum romana. So. de eodem crimine duos in eodem libello vel diuerso: duos de diuersis in diuersis libellis potest: non in eodem tres: non nec in eodem: nec in diuersis potest: secundum quosdam. Alij quod nec duos diuersis libellis nisi prosequatur suam iniuriam: vt hic. ff. de accu. l. hos accusare: dic vt no. in. l. qui de crimine. C. de accu. ¶ Oppo. quod spoletani non potuerunt istos damnare: quia sunt sub dominio ecclesie: licet non plene: et bene cognoscunt dic quod ista ciuitas et alie de patrimonio ab initio constituerunt quod de humilioribus cognoscant: postea paulatim sibi iurisdictionem totalem vsurpauerunt: de iure tamen dicit quod prescriptio illi preiudicare non potuit. xciij. di. illud. facit quod no. de prescrip. c. fi. Et sic patet quod ciuitates italie tanquam iniuste tenentes non possunt sibi prescribere merum et mixtum imperium: quicquid dicat Barto. in. l. cunctos populos. de sum. tri. et fi. catho. vide quod no. de foro compe. l. et c.

d **Ilecti.** Summatum est. s. c. primo. Prima pars ponit conuersorum querelam: secunda dat iudices ibi. cum igit. ¶ Nota primo quod templarij possunt in loco vbi exercent temporalem iurisdictionem imponere penam temporalem. ¶ No. secundo quod purgatio vulgaris est improbata: quia deum temptat. ¶ Quero qualis erat hec ciuilis pena: dic castigationis sine morte et membri truncatione. C. de ser. fugiti. auct. sed nemo. Dicit Hostien. quod vt plurimum pena corporalis infligitur et erat ciuilis: sed ciuiliter non imponebatur. de homici. tua. ¶ Quero qualiter deum temptare videantur: dic quia naturaliter ferrum ignitum: naturaliter debet manum ledere: et pugil vsitatus debet obtinere contra non vsitatum. Unde in purgatione vulgari queritur miraculosum et supernaturale: et per hoc deus temptatur. et c.

## ¶ De iniurijs et damno dato — Rica.

¶ Uiso de varijs excessibus: quia ex eis vt plurimum inferuntur iniurie et damna: ideo submittit de iniurijs et damno dato. De materia. ij. q. viij. actor. in fi. xv. q. i. illud. xxiij. q. iiij.

inter querelas. De secūda. xvij. q. iiij. diffiniti. xxiij. q. vlt. pes simam. De vtroqꝫ. xxiij. q. ij. per totum. et repetit in. vj. etc̄.

**I rixati.** Nō summat. ¶ Nota primo ꝙ propter rixam percutiens non est immunis a culpa seu delicto. Ad hoc vide not. per Bar. in. l. .i. ff. ad. l. cor. de sicca. ¶ Secundo nota ꝙ percutiens alterum tenetur ad operas eius in expensas ex quibus inutiliter agit. ¶ Tertio no. ꝙ percuti potest ligno: lapide: et pugno. Quid de alio interesse. Idem dicit hosti. et probatur hic iuramento taxatione pmissa. Jeo. olim. Quid si quis percusserit alium se defendēdo: dic ꝙ ad expen. non tenetur: quod est verum nisi fuerit in culpa rixam incipiendo. ff. ad. l. acqui. l. scientiam. §. si quis cum aliter. Quid si vulneratus remiserit iniuriam: an possit agere. Jo. an. ꝙ sic. de quo in spe. de accusa. §. v. v. quid si vulneratus. ¶ Glo. in pn. litteralis. et querit an habeatur ratio difformitatis: dicit glo. ꝙ non: quia liberum corpus non recipit extimationem. Dicit tamen glo. ꝙ si homo sit mortuus fit condemnatio quinquaginta solidorum: sed illud non fit pro pena: sed pro extimatione.

**I quis.** Breue est. Predicatores intelligunt tex. de his qui aperiunt dubia scripturarū et non soluunt ea. ¶ Nota primo ꝙ dans causam damni cui prouidere potuit: damnū dedisse videtur. Dominus qui fodit eam: alias in quaꝫ esset ipsum teneri: cum aliena culpa puniri nō debeat: vt. c. quesiuit. de his que fi. a ma. par. capi. ¶ Queritur cuius erit id ꝙ est mortuuꝫ: dic. s. domini cisterne: nec tenebitur mittere ad marellum: vt. I. c. s. quod dicit Jo. an. verum de boue: non autē de asino. ¶ Oppo. glo. ꝙ nō tenetur si aperuerit cisternaꝫ: licet quis cadat ibi. ff. ad. l. acqui. l. qui foueas. So. tenetur si hoc fecit in publico vt hic: alas nō. Deinde colligit qui occasionem damni dat. etc̄.

**I bos.** ¶ No. primo ꝙ vitium presumitur purgatuꝫ in tribus dieb⁹: quasi diceret sm doc. ꝙ presumatur quis sciuisse vitium spatio trium dierum. Si autem ignoraret quis locus esset distinctioni glo. ij. ¶ Secūdo no. que puniri in eo in quo deliquit. ¶ Glo. j. querit quare tenetur de facto bouis: dicit glo. qꝛ debuit bouem custodire et diligentiā adhibere. j. c. fi. Dixerunt tamen quidam ꝙ in dubio superstes tenetur: quia presumitur ꝙ tanquā fortior aggressus fuerit: quod non placet doc. hic. qꝛ in dubio iudicanduꝫ est neutrum teneri per. §. alleg. in glo. ¶ Oppo. glo. de. l. i. §. cum arietes. ff. si qua pau. fe. dica. vbi non tenetur pretextu damni dati ab animali. So. intellige hanc sm illaꝫ quando meus bos fuit causa damni bouis alterius: et fuit principalis procurator. vide glo. ¶ No. ꝙ de iure naturali ex instinctu permissa est defensio.

**I leserit.** ¶ No ꝙ dans damnum: tenetur extimatiōe damni. Et dimiserit. dic. et. p vel: qꝛ ideꝫ si nō dimiserit: si tamē damnuꝫ dederit: pro damno tamen a se dato tenetur insoliduꝫ pro damno dato ab animali: sufficit ꝙ det seruuꝫ pro noxa vt depascant damnificando. Secus si non damnificando: qꝛ forte transeundo sine deuastatiōe seu pro pabulo equi necessario. vt in lib. feu. de pace tenenda. l. quoniam dominia. §. si. qui incipit quicūqꝫ. ¶ Glo. oppo. ꝙ non teneatur ad emendationeꝫ damni. j. c. fi. Sol. intellige nisi velit dare boueꝫ pro noxa: alias non tenetur vltra extimationeꝫ eius. Hoc intellige nisi fuerit factum de scientia domini: qꝛ tunc non liberatur dando pro noxa: vt. l. ij. ff. de noxa. ¶ Quero qua actione conuenitur: dic ꝙ actione in factum. ff. de prescrip. verb. l. qui seruandarum. §. singulas. ¶ Quero an possit animal includi: dic ꝙ nō: ex quo dominus ad damnuꝫ tenetur. ff. ad. l. acqui. l. qui intus. §. pompo-nius. Dicit Jo. an. ꝙ contrariuꝫ seruatur apud nos. de quo in spe. de acti. §. i. sed pone inuenio: dic vt ibi.

**I egressus.** Stantes segetes. i. siue fructus sint coadunati: siue adhuc iaceant in radice. Idem de alijs fructibus ꝙ̄ de segete. ¶ Oppo. glo. ꝙ non teneantur. j. c. fi. Glo. dicit ꝙ hoc procedit quando fuit in culpa. s. ꝙ posuit igneꝫ in stipulaꝫ tempore ventoso. Contrarium quando non fuit in culpa et nihil de contingentibus obmisit. Dat exemplum hosti. Pone eniꝫ ꝙ ventus inualescens subito ad aceruuꝫ vicini ignem deportet: vel propter nodum ligni quod ardebat saltauit ignis: ac si sagittatus fuisset: dicit Jo. an. se expertuꝫ in paduana ciuitate vel municipalis appropinquans igni et incensa transiuit ad locuꝫ vbi erant fruges.

**I quis.** ¶ No. ꝙ per solaꝫ dāni emēdationeꝫ non tollitur pena peccati: sed requiritur penitentia. ¶ Not. ꝙ omne delictū est volūtariū et dolū ꝑposuit. ¶ Opp. c. vlti. So. verbū voluntarie tollit ꝯriū. Glo. alia est clara.

**Lim.** Secularis potestas qui clericum banniuit sm extimationeꝫ iniuriarum: expensarum et damnoruꝫ per ecclesiasticuꝫ iudicem damnatur. h. d. Recitat processuꝫ delegati: quem secundo reuocat: et causaꝫ diffinit: secunda ibi. quare nos. ¶ No. primo ꝙ processus habitus lite nō conte. nō valet. ¶ Scdo no. ꝙ laicus nō potest bannire: et hodie tales bannientes ipso iure sunt excōmunicati: et varijs penis puniuntur: vt habetur in cle. si quis suadente. de penis. eꝑm. nisi de facto: et ꝙ bānienis iniuste tenetur de iniuria et damno banni: vnde banniens iniuste videtur iniuriari bannito: et citetur ad expensas. ¶ No. ꝙ in expeñ. et damnis taxatio debꝫ precedere iuramentuꝫ. ¶ No. ꝙ iudex ecclesiasticus recipit iurisdictionē ꝯ laicū iurisdictionē exercētē iniuste ꝯ clericū. Itē no. ꝙ ꝯdēnatio pecuniaria et penalis cadit in fiscū: et l vniuersitati ciuitati. Itē no. ꝙ vniūsitas delinquere pōt. de q. ꝯ symo. dilect⁹. ¶ Op. ꝯ gl. j. ꝙ valere nō debeat cū fuerit ꝯmissum negociū per modū inqsitionis: vt qm̄ frequēter. §. sunt et alij: vt lit. nō ꝯte. So. dic ꝙ nō fuit delegatū p modū inqsitionis q̄uis delegatus ꝯ putaret: iuxta no. in. c. exhibita. de iudi. Vel dic ꝙ ēt debebat ꝯtestari licet qꝛ ad instātiā partis fuerat ꝯmissa iqsitio: iuxta no. in. c. pe. ꝯ. ꝯ purg. ca. ¶ Querit glo. ij. an bannū latū p cōe florē. in eꝑm valeat: dicit gl. ꝙ nō hꝫ iurisdictionē in eū. xcvi. di. bñ qdē. Itē qꝛ tanq̄ sacrileg⁹ est puniēd⁹: et qꝛ in ꝯ offendit ecclesiasticā libertatē: et ad expeñ. puniꝫ qs fecit: et dāna q̄ ptulit: vt pꝫ. ¶ Colligit glo. iij. ꝙ iudex dꝫ pūs taxare et postea iurare. De forma iuramēti q̄ ad extimationē iniurie vide in spe. e. ti. ꝯ. hac. et of. or. c. si canonici. in gl. et hoc. li. vi. etc. et iuramēto stat vt pbationi alle. iura ¶ Op. ꝙ pcess⁹ nō debuit cassari si erat ligde: qꝛ i notorijs nō ꝑcedit. etc. de iureiur. ad nr̄aꝫ. So. qdā erat ligda: qdā nō: sup nō ligdis cessat ꝑcessuꝫ. Vel scdo nō erāt ligde tpe ꝑcessus: ꝫ fuerunt postea corā papa ligdate. ¶ Op. ꝙ eꝑs debebat penā remittere et nō agere de iniuria. C. de epi. et cle. l. si qs. So. criminaleꝫ dꝫ remittere vt ibi: ciuilē nō vt ꝯ. ¶ Quero an eꝑs salutādo videat remittere iniuriā: vꝫ ꝙ sic: qꝛ dissimulatiōe tollit. ff. ꝯ iniur. l. nō solū. §. i. et p salutationē fit idignationis recōciliatio. lxiij. di. Adrianus. In ꝯriū qꝛ nō pōt expsse. lxiii. di. salonicen. ꝯ sen. excō. cū desideres. g nec tacite. Itē qꝛ oēm rancorē remittere tenent: ꝙ sibi nō imputat: si salutat vt remittere videat vel secum comedat vel celebrat: qꝛ suū offin exercet et sibi nō dꝫ eē damnosuꝫ: vt no. ꝯ de renūc. sane. §. si. dic si inimicitia: iniurians iniuriā ad aiuꝫ nō reuocat: nō nascit actio iniuriaꝫ. Si reuocat ad aium et illa non tollit nisi pacto vel transactione. ff. de pac. l. si tibi. §. quedā: quo ad alios tolli nō pōt tacite vel expsse: et sic quo ad ecclesie iniuriā: vt dicto. c. cum desideres. An autē per salutationem videatur voluisse remittere rācorem. Dic si salutatio ē facta post lit. cōte. vel citationē sup iniuria:

et non videtur voluisse remittere penam: sed rancorem: sed dato q quo ad rancorem parcere debeat: non tamen compellitur dampnum remittere vel penas. de pe. di. v. c. fi. et ad hoc vide gl. iiij. et qd super ea no. de homici. lib. vi. etc.

f **A nostra.** Qui iurant restaurationes damnorum non repetere expensas non prohibentur. h. d. Decisa consultatio et responsio: et ibi. cum igitur. c. ibi approbauerunt: qui remittere potuerunt: alias debebat fieri contributio sicut in casu. ff. ad. l. ro. de iac. l. i. secundum Vin. c. ibi. et ibi. deciditur qd dicetur in oppositione. c. ibi. damnorum. damnum dicitur diminutio patrimonii facta per nocumentum alicuius. ff. de dam. infec. l. damnum. ¶ No. primo q propter discordias ciuium euitandas commune potest pro bono pacis se obligare ad resarcienda damna priuata. ¶ Secundo no. q commune statutum ad commodum priuatum pot reuocare: et sic qd dicitur statutum transiens in contractum non possit reuocari: habet locum quo ad extraneos: potest tamen quo ad subditos ipse statuti. ¶ Tertio no. q obligatus ad non petendum: non est obligatus ad non recipiendum. ¶ Quarto no. q aliud est damnum: aliud expensa: et obligatus ad damna non est obligatus ad expen. et obligatus ad non petenda damna: non est obligatus ad non petendas expensas. ¶ Quinto no. q ratione iuramenti etiam in statutum vel contractum deducti: vbi in dubium reuocatur de vinculo iuramenti principaliter agi pot coram ecclesia: etiam si habeatur remedium principaliter in foro seculari. ¶ Vltimo no. q commune potest obligari: et pro obligatione personali condemnari. ¶ Opp. q statutum de resarciendis damnis tolli non possit per statutum contrarium: quia primum vt concernens vtilitatem priuatam non potest retractari. ff. de decre. ab. or. fa. l. qd semel. So. dupliciter intelligitur decre. Primo vt dicit Inno. forte q sic factum fuerit cum olim esset discordia inter populum et milites Brixien. et multa ibi damna sibi ad inuicem intulerunt: multi etiam ex ipsis pro suis partibus expensas fecerunt: tandem facta pace cum damnificati ex vtraque parte inuicem peterent damna restitui: commune videns ex hoc iminere periculum: vel hoc sibi nimis onerosum statuit q nullus super damnis agere possit: et hoc communiter omnes iurauerant verumtamen postea peterent expensas: obijciebatur iuramentum: dicitur hoc q obijci non pot. Vel forte commune se obligauerat ad expen. et damna: sed propter periculum vel detrimentum magnum inde proueniens. Idem commune postea contrarium statuit super damnis. Videtur ergo velle Inno. q vbi obligatio est causata a statuto: per statutum contrarium tolli posset: dato hoc facere contra no. Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iur. vbi dicit q vbicunque statutum transit in contractum: tunc non posset reuocari in preiudicium illorum in quorum fauorem sunt facta. Sic in casu nostro videtur q in preiudicium istorum l quorum fauorem statuta sunt facta: non possit reuocari: cum videatur esse contracta obligatio cum eis. Dic q dictum Inn. procedit in subditis statuentium. Dictum autem bar. in non subditis: qd no. et tene menti. ¶ Op. de. l. i. ff. ad. l. ro. de iac. vbi fit contributio hinc inde. So. hic vin. q contributio fuisset facta: nisi aliter fuisset statutum. ¶ Op. de. l. i. C. de ma. gue. vbi dicitur q populus non pot statuere vt ex statuto singuli de populo obligentur. Sol. quandoque populus vult obligare illos de vniuersitate et singulos: et non pot nisi solum constituentes et presentes: vt hic. Aliquando vult obligare bona vniuersitatis ex delicto vel obligatione tertij: et tunc aut consentit maior pars et pot: aut non consentit et non potest. ad hoc. l. q maior. ff. ad municipa. Sed contra hanc ob. q commune non debuit posse contrarium statuere in preiudicium singulorum: vt no. in. c. que in ecclesiarum. de consti. dic q in hoc singularitatis singuli consenserunt: vel potuerunt hoc statuere in eorum preiudicium: secundum ea que no. de consti. que in ecclesiarum. et vide qd no. de ma. et obe. c. si. in prin. ¶ No. bene limitationem q statutum transiens in contractum pot tolli consensu singulorum. ¶ No secundo q pot tolli consensu regentium ciuitatem ad preiudicium populi subiecti ex eo sicut quo ad alia iura tollitur: per no. in. c. que in ecclesiarum. ¶ Vel tertio statutum q tendit ad executionem obligationis naturalis: non tamen habens vinculum ex iure gentium non tollitur contrario statuto. Statutum vocatur qd solum ex vinculo ciuili subsistit: nulla obligatione naturali precedente pot tolli contrario statuto: patet per no. in dicto. c. que in ecclesiarum. ¶ Ad propositum commune brixien. tam populi quam militum simul iunctum non erat etiam obligatum naturaliter ad damna que non dederat: nec dari mandauerat: licet quelibet pars per se possit de aliquibus conuenire: ad que erat naturaliter obligata: sicut suo generali statuto se obligauerunt ad damna resarcienda: ita statuto generali contrario: per illos tamen per quos regitur ciuitas: obligationem tollere potuerunt. de reg. iur. c. i. secundum Inn. Vniuersitas enim de singulorum delictis non tenetur: sicut nec econtrario: arg. ff. q cuiusque vniuer. l. sicut municipii. §. i. sicut nec noui incole ad antiqua debita. C. de decur. l. prudendum li. x. nec presentes obligant absentes. ff. de magistra. l. i. Ro. quod est verum quo ad priuatum et proprium interesse. Nos inquantum quis est de vniuersitate: et quo ad executionem in rebus vniuersitatis preiudicat eis. ff. ad municipa. l. q maior. ff. q cuiusque vniuer. l. nulli. et. l. seq. et adde qd no. de sen. ex. gratum. de symo. dilectus. ij. de elec. scriptum. et vide remissis. de rescrip. cum dilecta. super glo. fi. etc.

a **In culpa.** Hoc capitulum est gregorianum se summans: et habet plura dicta que per se patent: plus eget exemplis quam summa. Dicit gof. q culpa quandoque sequitur: quandoque inest. ¶ Ad primum alleg. c. ij. et iij. sequitur in medico qui bene sciuit et incuratum reliquit. Idem in eo qui male sciuit: probatur vtrunque. ff. eo. l. idem. iuxta prin. ad idem. ff. de homici. tua. ¶ In glo. iiij. vbi conuitium dicitur de illo q vocat alium latronem periurum adulterum: et verum dicit hosti. hic q si dixit id accusando vel denunciando: et ad penam si probat non tenetur. ff. de iniur. l. eum qui nocentem. C. de iniur. l. si quidem. §. fi. Idem si hoc facit excipiendo vt repellat ab ordine vel testimonio: vel his similibus. de testi. ex parte. a de. de accu. super his. Cum enim hoc concedatur a iure non videtur iniuriam facere. de elec. cum ecclesia. cum concor. sua. Si vero id dicit tamen ad infamandum: quod patet quia non dicendi habet iustam causam: tunc tenetur. C. de iniur. l. i. et. l. si quidem. vi. q. i. ex merito. Si vocat eum cucurbitam non occurrit: ratio quia hoc posset dici cum ipse solus plus alijs doleat. ff. de adul. l. si vxor. i. Ro. Idem in bastardo. l. di. nasci. Si tamen dicat ad infamandum: tenetur vt supra. Si tamen vt repellat ab hereditate non. qui fi. sint legi. c. causam. et. c. lator. et vide de his in spe. eo. ti. ad. fi. v. sed pone. post prin. de his qui dicunt sibi inuicem conuitium: an alter alterum accuset. vide in spe. de accu. §. i. v. quid si. et facit ad id qd dictum est de excipiente: qd no. eo. ti. ad fi. v. sed pone. etc.

## ¶ De penis Rica.

¶ Quia pro delictis de quibus presumitur: pene debentur. Ideo subijcit Rica. de penis. Ad materiam facit. xxiij. di. quamquam. in fi. lxxxi. di. per totum. xij. q. ij. in antiquis. et duobus seq. xxiij. q. iiij. et. v. per totum. repetitur in. vi. et cle.

e **A que.** Breue est: non summatur. Et dicit alibi ponendo casum per decre. pia. de excep. li. vi. vbi sepius proponens exceptionem: et deficiens sepius condemnatur in expen. tex. ibi preuaricatione. large sumitur pro quolibet transgressore preceptorum: strictius sumitur pro accusatore qui concludit cum reo. ff. de preuarica. l. i. et. ij. et. iij. §. notandum. tex. ibi. condemnetur. ita tamen q ex eodem delicto: non vltra tertiam vicem in anno pena pecuniaria exigatur. C. de modo mulc. l. fi. secundum Goffre. et hosti. et vide. l. c. proxi. super glo. ij. ¶ In eadem glo. tex. ibi. mulctare. vbi no. an totiens quis debeat pensitere quotiens fornicatus est cum eadem etiam muliere: et vide quod no. in spe. de sen. prola. §. ij. ad fi. et de contu. §. fi. v. sed pone iudex. etc.

p **Presbyteri.** Dicit quid faciendum sit de pena quam soluit interfector presbyteri. h.d. Et nō diuidit̄ .tex.ibi.pro ebiani.i.dioc.sic.ꝰ dona.apl̄ice.ꝰ rap.c.i.tex. ibi ptinet. ¶ No. ꝑ prium ep̄z agere ꝑ iniuria suo clerico irrogata.sic.ii.q.i.in.p̄mis.in princi.de rescrip.ex pte.tex.ibi.absoluit̄. ¶ No.de crimie ciuiliter ad penā pecuniariā:quia pena pecuniaria nō est vindicta. ¶ In glo.ii.ibi.nō lucrat̄. per hoc nō vi ꝙ possit illas remittere.de quo de offi.del.c.fi.in fi.i.glo. ¶ In glo. vltima in fi.merito igit̄ dꝫ hēre suā portionē:vel dic ꝙ supplet ep̄s e eccl̄ia:qui.s.ep̄s ordinando e eccl̄ia prius baptizādo:e ideo h inter se diuidunt.de succes.ab intesta.c.ij.e.iij. Anto.de Bu.

l **Licet.** Archidiaconi e alij p̄lati q in criminibus dispensare nō pñt vbi alia pena a iure statuit̄ pecuniariā non pñt imponere. h.d. Duo facit. Primo ponit archidiaconorū duos actus reprehensibiles. Scđo mandat illos inhiberi e ꝯpesci:scđa ibi.mādam⁹. ¶ No. p̄mo ꝙ in vno ep̄atu pñt esse plures archidiaconi e dignitates archidiaconales:e sic vna e eadē dignitas est multiplicabilis in eadē dioce.respectu ꝑpiactatis. ¶ Scđo no.ꝙ archidiaconi de iure hñt iurisdictionē e criminū correctionē etiā quo ad penā.de quo e in q̄bus habetis.ꝰ.de offi.arch.c.ad hec. Et not.ꝙ qñ qꝫ hñt iurisdictionē:nō solum supra clericos:sed etiā supra laicos: qđ pōt esse verum de ꝯsuetu dic. ¶ Quarto no.ꝙ recipere pecuniā vt qs possit cantare diuina in ecclesia est illicitum e symoniacū. ¶ Quinto no.ꝙ a correctione nō appellatur ¶ Op.p.ꝰ ꝙ archidiaconus in laicos nō exerceat iurisdictionem.de iudi.nouit.q fi.sint legit.caꝫ.cum fi.So.dicit gl. ꝙ forte de ꝯsuetudine laici erāt subiecti:alr̄ erāt de t pali iurisdictione istius archidiaconi:qđ no. ¶ Scđo opp.cū glo. ij.hic vi penā pecuniariā ꝑ delictis exigi nō posse hoc falsū xxiii.q.v.si nos.ff.de iudi.l.ij.§.vlti.ꝰ.de offi.ordi.irrefragabili.§.j.So.dic ꝙ vbi pena est a iure determiata e pecuniaria hāc pōt imponere qlibet iudex qui pōt de cā cognoscere e s̄m ius canonicū nec hoc hic ꝓhibet̄.ff.de iudi.l.ii.§.fi.ꝰ.de rap.c.in archiep̄atu.xii.q.ij.cum deuotissimā. Qñ qꝫ pena ē a iure determiata:e alia est pecuniaria:e tunc si talis ē iudex qui possit cum pena dispensare:e pōt illā in pecuniā alterar̄: sic intelligit̄ opi Hug.q dicebat ꝙ iudex pōt imponere penam quā magis videt timeri.xxiij.q.iiij.ea vindicta: vt li.nō cōte.qm̄.ad fi.Si vero talis est iudex q nō posset dispensar̄ vt est archidiaconus:e tunc nō pōt illā mutare:e iste est ver⁹ casus huius decre.Sic enim h archidiaconus vellet imponere penā pro delicto pecuniariā:vbi ordinarie imponere a iure hoc nō est inhibituꝫ:sed h volebat alterare penas pecuniarias imponēdo pro sp̄ualibus vel crimialibus:vel corporalibus:qđ ei nō licet. ¶ Tertius est casus qñ pena nō est iur̄ determiata:e tunc cum relinquat̄ arbitrio iudicis.de offi.dele.de causis.qđ bñ no. Si tñ esset ꝯsuetū iponi penā sp̄ualē vel corpalē:nō posset illā imutare:ex quo sic disponeret ꝯsuetudo:qꝛ illa hēret pro ordinaria:vt no.in.l.qđ ergo.§.pena grauior.ff.de his q no.infa.ad hoc qđ no.de sen.excō.venerabilibus.§.deniqꝫ.lib.vi. ¶ Not.tñ glo.ꝙ penaꝝ alia ē pecuniaria:alia sp̄ualis:vt illa que imponit̄ suspēsiue vel priuatiue in sp̄ualibus:e alia est corpalis. ¶ Ultio ꝯsulit Jo.an.ꝙ ad suspitionē auaritie p̄lati tollendā ꝙ has penas pecuniarias expendat in pias causas.eē.

c **Calumniam.** In pecuniariis causis victus victori cōdemnat̄ in expeñ.h.d. Et vnum casum excipit. Primo legem recitat:quā scđo approbat. ibi. qm̄. Et vnū casū excipit.ibi.nisi. ¶ No.duplicē cām per quā in litigijs fit cōdemnatio expensaꝝ ad puniendā calumniam litigantiū:e ad puniendā temeritatē.ad hoc.ff.de iudi.l.eum quē temere. ¶ Scđo no.ꝓuidendū varijs penis vt cauillosi retrahant̄ a litigijs calumniosis e temerarijs.

¶ Tertio no.ꝙ lex ꝯsonans canoni eo ipso approbata est a canone.de quo.ꝰ.de no.ope.nuncia.c.i. ¶ Quarto no.ꝙ eo ꝙ quis succūbit p̄sumit̄ calūniari:vel saltē temere litigare:ideo damnat̄ in expensis. Et no.istā regulā ꝙ vict⁹ victori.e ē.que sumit̄ ex.l.ꝓperādū.§.i.ff.de iudi. ¶ No.ꝙ vbi fert̄ sñia pro absēte:in penā eius ꝯtumacie nō fit cōdēnatio expensaꝝ. ¶ Declaremus decre.primo vi ꝙ alie pene imponant̄ succūbenti e calūniose litigāti ꝙ cōdemnationis expensaꝝ.C.de calum.l.iii. Insti.de pe.te.li.i.in prin. Glo.fatet̄ ꝙ alie pene imponant̄:e hoc nō negat decre. ¶ Venio ad.q.e q̄ro an eo ipso ꝙ qs succūbat p̄sumatur calumniari ita ꝙ dānetur in expeñ.dicit glo.ꝙ vi ꝙ sic:e remittit de dolo.c.finē.vbi habuistis. ¶ Scđo ad declarationē sñie q̄ro de intellectu ipsius exceptionis:qdam intelligūt ꝙ de cōdēnatione deducetur vbi fertur sñia ꝑ absēte. Pone ꝙ ferunt sñia vbi cōdemnetur absēs in.x.in expeñ.expendit.v.istas qꝫ deducēt de cōdemnatione:hec fuit sñia placen. ꝓ eo facit h l'a ad hoc:qꝛ absens sup suis iurare nō pōt.de hoc de ep.per totū. ¶ Scđo intellectus ꝙ condēnatio expeñ.que debet fieri q̄hēl i prius deducet suas expēsas:e hec opi.cōtra placet legistis que fuit opi.accur.e Jo.ad hoc equitas ne h plus grauetur absēs.de his que vi indi.c.rescriptū. Ad hoc optime facit qꝛ s̄m opi.ꝯriam est eq̄litas inter sñiaꝫ que fert̄ ꝑ reo:e sñiam que fertur ꝑ actore. Nā reo absoluto ipse actor victus de principali cōdemnatōe que nulla fuerat:expensas deducere nō poterit:sꝫ si intelligatur de cōdemnatiōe expensaꝝ nulla erit ineq̄litas. ¶ Ad hāc lr̄aꝫ nō pōt:r̄ndi ꝙ quia in iure indefinita equipollet vlī.de quo de elec.vt circa lib.vi. Qđ hic dicet de expeñ intelligitur de oībus:e inhercipiet:e subaudito nō a cōdemnatione. ¶ Ad scđm r̄ndet per id ꝙ no.de sequet̄.pos.c.ij. Adde quod no.in spe.de expeñ.sup v̄bo ꝙ aūt. ¶ Tertia est.q.an iuramentuꝫ calūnie excuset ab expeñ.e cā dubij surgit ex hoc:qꝛ iuramentū habetur ꝑ veritate:vñ iuramento p̄stito nō amplius querimus nisi an sit iuratū:e hētur pro sñia:vt.ff.de iureiurā.l.iii.ad fi. Excludit ergo calūnie presumptionē. Doct.ꝯiter tenēt ꝙ nō excludatur:ꝓbant primo s̄m ipos hoc decre.e nulli dubium ꝙ iurabatur de calūnia:e tñ h iura dicūt cōdemnari in expeñ.ergo volūt cōdemnari dato ꝙ sit iuratū. Scđo duplici de cā fuit facta cōdemnatio expēsaꝝ:vt hic pꝫ ex temeritate e calumnia:sꝫ iuramentū excludit tm̄ a calumnia:nō temeritate:ergo subest causa ꝓpter quā pōt in expeñ.cōdemnari:que nō excluditur a iuramēto.igitur. Dic ergo ꝙ cōdemnabitur:ad hoc suadet equitas:qꝛ docet experientia litigātes faciles in hoc iuramento prestādo graue:ergo erit per hoc litigatores dānificari forte in sūma magna quā pro hoc expendit quasi coactus. ¶ Ad ꝯtraria responde:vt no.in decr.finē.super glo.sed nūquid.ꝰ.de do.e conto. ¶ Quarto q̄d si clientulus ꝯsulit aduocatū sup questione qui respondet eā iustitiā fouere e tādeꝫ succūbit:qꝛ iniustitiā fouet e declarat euentus. Dicūt doc.h ꝙ si veritatem tacuit de se conqueret̄.de reg.iur.damnū.lib.vi. Si ignorauit qꝛ latuit veritas:vt qꝛ in alterius locū successit non obligabit̄ aduocat⁹ qui non est in culpa.de consti.c.ii.e.c.principalis.absoluit̄ ab expensis:ex quo pꝫ ipsum habuisse iustam cām litigandi:vt dictū est. Dicūt doc.ꝙ vbi quis absoluit̄ ab expeñ.eo ꝙ habet ꝓbabilem cām litigandi:h debꝫ exprimi in sñia.ad h in auc.ꝰ iudi.§.oꝫ.coll̄.vi.eē.ꝙ si totā veritateꝫ expressit:e aduocat⁹ scienter illum decepit vt possit habere salarium quod finis cause manifestat.C.de iudi.l.rem non nouaꝫ.obligetur aduocatus ad damnum e expeñ.C.de admi.tuto.l.si bonum.e.l.non ignorum.ff.de admi.tuto.l.quorum.§.i.cū fi. Ideꝫ si clientulus perdit causam bonam negligentia vel imperitia aduocati quam habebat.de emptio.e venditio.c.fi.cum concordā.de eta.e quali.e cum concordan.ad auten.quandam glo. Docto.hic obmittunt.de qua habetur in.c.consuluit.ꝰ.de offi.dele.e in spe.ꝰ pen.v̄si.aut iudex.vsqꝫ ad versi.quando autem iudex.eē. Anto.de Bu.

a **Uod in dubijs.** Breue est. ¶ No. primo q gubernātes nauem ad pugnā e persona liter exercentes pugnam: tanq̄ auxilium dantes homicidiis incurrunt seu inducunt irregularitatem: e dicū tur enormiter peccare. ¶ Secundo no. penā enormis deli cti: q dignus est depositione. Et no. q irregularis ipso iure non est depositus: sed deponendus. no. de cle. excō. mi. mul/ tos ter. ¶ Tertio ad sniam decre. primo videtur q licitum sit hortari bellantes: e sic nō sit hoc punibile. xxiij. q. viij. a. c. hortatur. So. decre. loqtur in bello illicito. Contrariū loqr in bello licito. Dicunt tū doc. q siue sit licitum: siue illicitum bellum: nō est licitum clericis pugnare. de homici. c. penult. Et dicit Inno. q lz prelatus temporalis rōne temporalis iu risdictionis possit bellū indicere: e anteq̄ sint in percussio/ nibus hortari vt viriliter pugnent: e bellis interesse e hortari ad capiendum. Si tū dum sunt in percussione incitant ad p cussionem alterius forte sunt irregulares: sm Inn. Immo siue forte sm hosti. Si sequat mors vel membri debilitatio: dicit tū talem non deponendum: e quādoq3 cum eo dispen satur. de homici. sicut dignū. §. fi. arg. Iti. i. c. iij. ad fi. Idem sm Inno. Si super bellatores vocem emittat clamans forti ter pugnate vel audacter: arg. ā. de homici. c. pe. e de cle. per cus. c. pe. e vlti. sm eum: tū possunt gubernare naues e alios ad pugnam defensionis incitare: e in tū hostes confligere q eos dimittat: arg. predictoꝝ iurium. e no. de hoc ne cle. vl mo. c. sniam. Hosti. remittit ad predictum c. de cle. percus. e ad decre. ij. de homici. e vide in decre. significasti. ii. Tamē non licet gubernare naues saracenoꝝ vel infidelium: e sic in telligendo tex. sine scrupulo pcederet: vt de iude. cū ita quo rundam. e c. ad liberandam. Quid de clericis an incurrant hanc penam. hoc. dicunt q sic: vnde exponunt sacerdotes e clerici. ā. de coha. cle. e mu. c. ij. ō hereti. in eos. Alij intelli/ gūt tm̄ de plaia: sz tu intelligas q in oib⁹ locū hz sz hos. etc.

b **Ue.** Clericus in magno crimine deprehen sus depositus in monasterium detru ditur. h. d. ¶ No. primo q latrociniū ē magnū crimen: e enumeratur inter magna e enormia cri mina seu scelera. ¶ No. hic penam delictorum grauium: q degradatur vel deponitur: vel detruditur in monasteriū ad peragendam penitentiam. ¶ No. hic q clericus degrada tus videtur adhuc subesse sub iurisdictione ecclesie anteq̄ tradatur: e pondera q pro delicto etiam enormi non tradit curie seculari clericus: nisi sit incorrigibilis. de quo dic vt di. xi. ā. de iudi. cum non ab homine. ¶ Oppo. primo videtur q sola deprehensio non damnetur: q per hoc non constat de delicto: vt patet ex no. ā. de iudi. cum non ab homine. So. de prehensio hic sumitur pro eo qui est deprehensus e conuict⁹ Vel scdo dic q quedam est deprehensio que facit factū no torium per euidentiam facti: e statim talis inducit condēna tionem: de hac hic. Quedam que non facit notoriū. de hoc contrarium. Et dicit glo. q ad hoc vt talis deprehensio re/ spectu operetur dz esse facta auctoritate sui prelati ne vlteri⁹ se extendat violenta deprehensio clericorum. de sen. excom. vt fame: alias capientes essent excommunicati: hoc intellige vt no. ā. de iudi. cum non ab homine. vbi Io. an. idem dicit: q ad hoc vt delictum efficiatur notorium ex deprehensione oportet q interueniat licentia prelati q a clericis ab eo mis sis: e q coram vicinia publicetur. Non autem sufficit si a lai cis addit q sola deprehensio nō sufficit quo ad h: vt hēatur pro conuicto: e sic sit notorium q̄q̄ sufficiat quo ad infami am inducendam. ff. de ritu nup. l. palam. §. que in adulterio. ¶ Secundo oppo. videtur q debeant tradi curie seculari: eo q degradatus est. de iudi. cum non ab homine. So. intel lige cōtrarium quando est incorrigibilis: hic erat corrigibi lis. ¶ Tertio quero de quib⁹ latronibus loquitur: dicit ho sti. q latro plus q̄ fur est: vnde dicit intelligi decre. de immi scentibus se enormitatibus. de sen. excō. perpendimus. Non autem loquitur de simplicibus furibus: tum propter furtum est deponendus clericus. de iudi. cum nō ab hoie. ¶ Quar to quero de qua degradatione loquitur. So. de verbali: nō actuali. de quo de iudi. cū nō ab hoie. e c. at si clerici. etc.

c **Onstitutus.** Neuter contrahen tium exigere potest penam inuicem promissā cū vterq3 venit ꝯtra contractū. h. d. Et ponit diffinitionē cuius cau sam interserit. ibi. cum tū. ¶ No. primo q licitū est etiam inter clericos in cōtractibus penam apponere e exigere. de quo. I. eo. penam. ¶ Secundo no. q pena in ꝯtractu apposi ta de ea soluenda per ꝯtrauenientē contractui recipit cendi tionē si ex parte aduersa cōtractus seruetur. ¶ No. q con fessio in iudicio preiudicat confitenti e probat confessatum contra confitentē: vt dicit Io. an. Non tamen est proprie p batio: vt ipse probat in. c. bone. ā. de elec. ¶ Opp. e videtur q3 epūs non incidit in penā exigendo procurationem: q ex quo iam rupta erat fides licitū erat venire ꝯtra. de iureiur. peruenit. arg. de pac. cum pridē. dicit glo. q hic erat per de lictum: vnde neuter incidit in penam: e hincinde fit compen satio. glo. alleg. iura. dic tu ad hoc ꝯtrariū q vel ambo eo dem momento contrauenerunt: ita q non appareat quis pri us aut posterius: e sic habet locū compensatio: vel si diuer sum erat ibi pactū nihilominus rato manente pacto: vñ pro pter pactum licet vnus contrauenire contractui non dabat licentia alteri veniendi cōtra. sed pena cōmittebat. ¶ Op. glo. scdo e videtur q vltimo contrauenienis sit ille qui debe at cadere in penā: q vltia mora etc. ff. de peri. e cōmo. rei vē. l. illud. So. dicit q vltima mora nocet quādo prima per se cundā purgatur: sed hic non purgabatur primo moram e factū: q non poterat id haberi pro non facto: e sic ab vtra q3 parte pena cōmittitur. ¶ Oppo. tertio q nō debeat ad mitti cōpensatio inter pecuniā debitam ex visitatione: e pe cuniam debitā ex pensione vi contractus. de censi. cū vene rabilis. de dona. pastoralis. So. quidē intelligunt q pcu ratio hic erat debita ex pacto priuilegio vel consuetudine. ō censi. procurationis. Dicit host. q est debita propter visita tionē: hic loquitur vt pz in decre. cōstitutus. de reli. do. que est paro huius. Quid si non exigit pcurationē: sed eā peti/ tam extra iudiciū alius liberaliter soluit: e tunc nō incidit ip se in penam ad qd exigitur alterū duorum: vel q abbas i iu dicium trahatur sup hoc: vel q ab eo violēter arripiatur: al leg. hosti. in cōtra. in arg. ff. si quis cau. l. ij. in prin. Sed quid si recepit e exegit vt debita e abbas soluit vt debitū. Inno. nō soluit. hosti. dicit q vt vterq3 in penā incidisse epūs q exe git e abbas qui voluntarie nō soluit pensionē: lz soluerit pro curationē: e sic fiat hincinde cōpensatio: vt hic. ff. de pac. l. ra ptum. §. si pater. de quo. I. eo. suam.

d **Uper his.** Breue est. ¶ No. q sola detentione vel car ceratione etiam de delicto quis non infamatur. ¶ Secundo no. iudicē posse punire ex officio testē vacillantē e variantē corā eo. ad hoc. C. de testi. l. nullū. ¶ No. q aliud est variare: aliud vacillare: an varianti vl va cillāti sit credendū. gl. q nō. iiij. q. iii. §. q falso. vt eccle. bñfi. vt nrz. ¶ Scdo q̄ro q est rō q̄re nō infamat. dicit glo. q ge nus pene p se nō ifamat: sz snia. C. ex q. ca. infa. no. l. i. e. l. nul lā. lz gratianus aliter sentiat. iij. q. vij. §. tria. Nō ob. l. ict⁹ fu stiū. ff. ō his q no. ifa. vbi pz q ifamat. etc. So. aliud est fusti gari e pcedit q ibi dz: q fustigationē pcedit snia. Vel dic sm Inn. q aliud est penā iponere: e aliud est carcerari vt h: q carcer nō est pena. ō q̄ de peñ. c. q̄uis. li. vi. Vel ibi in de licto furti nō sit excusabile: sicut vacillatio. ad h ō accu. cū di lecti. vñ ēt q̄q̄ seq̄ret pena: nō tū idē in eo videret dicēdum q h iste nō fuerat carcerat⁹: sz detēt⁹ vt ipa carceratio seu de tētio sibi ascriberet: sz poti⁹ ad custodiā: vñ ex ea nō dz ifa mari: e iō i. l. nullā. C. ō his q no. ifa. dic q si aliqs torq̄ret ad eruēdā vitatē i dlicto irrogātē ifamiā p h nō efficit ifamis.

de quo dic vt dicta.l.ictus fustium.ff.de his qui no.infa.ec.

**Quam.** Qui debet certa die soluere quantitatem sub pena: si soluit partem ad penam integram non tenetur.h.d. Sunt due partes. Primo conquestio:secunda ibi. cum igitur prouisio. ¶ No.primo q sententia arbitri debet cōtinere condemnationem vel absolutionē vt iudicis. ¶ No. secundo q laudo ex compromisso paretur metu pene quādo pena ē apposita. ¶ No.tertio q de rigore iuris pena cōmittitur in totum vbi conuētio dandi precedens in totū non impletur:licet impleatur ex parte:e sic conditio dandi que se habet vt conditio:ad stipulationem penalem est indiuisibilis: sed de equitate canonica est diuisibilis:e nō ex solutione partis nō committitur insolidum. ¶ No.quarto q taciturnitas e surreptio circa merita negocij principalis videtur viciare litteras. ¶ Quinto no.q non videtur licitum ecclesiastice persone exigere penam:etiam in laudo appositam.de quo plene.de arbi.c.dilecti. ¶ Sexto no.q lucrum penale vltra debitum sortis non videtur omnino iustū in foro penitētiali: e hoc qr contingit lucrum contra ius naturale cum alterius iactura. ¶ Septimo no.q lucrum cū aliena iactura etiam citra culpa intercedēte in foro anime non videtur iustū:e sic videtur q non sit licitum in foro anime retinere rem prescriptam etiā bona fide.de quo de prescrip.vigilanti. ¶ No.q sententia que cōtinet apertam iniquitatem non transit in rem iudicatam. Quid si aliquis promittit alicui dare certam quantitatem ad certum terminum:e in casu quo non daret promittit presentare tot e tanta pignora valentia dictam quantitatem sub certa pena pecunie:an talis pena videatur adiecta in fraudē vsurarum. Hanc.q.format Jo.an.in spe.de obliga.§.i.v.ad primum.in addi.e ibi determiat q videatur adiecta in fraudē vsurarum:maxime vbi talis erat assuetus fenerari:argu.c.ad nostram.de emp.e ven.e.c.illo vos.de pigno. Tu dic q aut factum promissum erat in alio ↄtractu q mutui: e tunc aut talis creditor erat consuetus fenerari:e presumatur in fraudē vsurarum appositā penā:alias nō:vt dicit spe. loco prealleg. Aut erat in contractu mutui: e tūc dic q aut est tale factum propter quod aliquid accrescit creditori vltra sortem:e pena presumatur apposita in fraudē vsurarum:iuxta no.per Barto.in.l.rogasti.§.si tibi.ff.si cer.pe. Et est ratio qr cum isto casu apponatur factum concernens vsuram: ergo e pena in locum ipsius apposita. ¶ No.quo ad iudiciū vsure nō consideratur qualitas eius quod dat:dūmodo excedat sortem:vt xiiii.q.iii.plerique.e no.in.c.i.de vsuris. aut est tale propter quod aliquid nō accrescit creditori:e tunc si apponeretur in continenti presumitur in fraudem vsurarum. Aut ex interuallo:e tunc nō presumitur apposita pena in fraudē vsurarum: iuxta no.per Bar.in.l.cum seruus.ff.de condi.e de. ¶ Gl. interserit aliqua cōtraria. ¶ Primo opo.q ex quo conuētio est impleta possit peti pena:vt patet.ff de v̄b.obli.l.stipulatio.ad si. So.dicit glo.quādo debitum principale e pena est commissa:si pars recipit debitum sortis videtur remittere penam:e ita fuit:qr hic recipit partem sortis.ff.de eo q certo loco.l.vlti.ad fi.ff.de.l.commis.l.post diem. Si vero non percipiat sortem potest petere penam:vt in contrario:hoc verum nisi aliter cōuenitur inter eos qui sortē recipit. ¶ Secundo oppo.e videtur q sors e pena peti potest.C.de transac.l.cum proponas. Glo.in hoc se inuoluit:dic vt ibi:fuit apposita illa clausula rato manente pacto:hic nō.veritas est q pena de rigore debet posse in totum exigi. Nec ob.q debitum recepit:qr talis receptio non erat facta de toto debito: vnde dicūt doc.q aut non est dictum in stipulatione penali rato manente pacto:e tunc pena peti potest:e resoluitur cōtractus:vnde vtrū q non potest repetere:sed vel penam:vel q stetur cōtractui:si est dictum rato manente pacto:tunc vtrunque potest peti de iuris ciuilis rigore:sed de equitate canonica non:vt hic. ¶ Scdm dubium tangitur in v̄si. sed videtur. oppo.q non cōmittatur pena in effectu in totum:licet in totū

soro soluta non sit.ff.de v̄bo.ob.l.stipulationum:alias obligationum.§.si sorte. ¶ Glo.intrat vnā difficilem materiā. Aut nos loquimur de obligationibus que consistūt in dando:e tunc non sufficit conditionem implere in parte:nisi impleat in totū: quo ad euitādā penā in toto vel in parte: quia pena cōmittitur in totum non implemēto soluta parte.ff.fami.hercis.l.heredes.§.nulli. Super hoc tamen fuerūt opi. Dominus martinus antiquus glosator iuris ciuilis dicit q repelletur exceptione ex equitate pro rata soluta partis.ff. si quis cau.l.si seruus.§.si.ad si.ff.depo.l.si duo heredes. Et hāc equitatem amplectitur Inno.h vt in totum non exigatur:qr non debet quis cum aliena iactura ditari:vt dicit lf.e quia non intereest illius pena recipere pro sorte soluta.gl.dicit q alii seruant illum rigorem si factum est indiuiduum non cōmittere in totum:vt.l.heredes.§.an ea.si factum est diuiduum;tunc cōmittitur pro parte tm.ff.rem ra.ha.l.si procurator.ff.d verbo.ob.l.an eadem.§.cato. Hec vera in stipulationibus conuentionalibus. In pretorijs vero committitur in totū si obstat exceptio pro rata:vt patet in dicta.l.si seruus.§.i.ff. si quis cau. Ratio qr minime agitur in illis stipulationibus iudicialibus:quod patet:qr in eis admittitur purgatio:vt.l.et post tres.que non admittuntur in alijs.dicit hic Inno.q aut loquitur in pena iudiciali:e illa licite exigitur.xxiii.di.q̄q̄.e.ff.de re iudi.l.q a iudice. Aut in pena ↄuentionali e tunc aut exigitur certa intentione vim:quia non paretur precepto:e licita est exactio:vt in.c.cum dilecti.de do.e ↄtu.quod procedit sm eum:etiam si excedat interesse: quādoque non recta intentione exigitur:qr apposita est in fraudem vsurarum:quod psumitur eo q consueuit fenerari ipse petens: e tunc non licite petitur:vt.c.illo vos.de pigno. Vel si apponatur dantie qualitatem:vt.l.iul.§.idem iul.ff.de acti.empti.de hoc tamē dic vt in.c.dilecti.de arbi. ¶ Tertio op. q de eqtate canonica incidat in penā.de arbi.dilecti. So.dic q isti excusati sunt a pena:qr tunc non potuerant plus soluere:e difficultas excusat:vt.l.si vebenda.ff.ad.l.ro.de iac.de solu.odoardus.de iureiuran.c.breui. Vel illud de rigore: hoc de honestate vel equitate:dicit Inno.hic q quādoque aliquis tenetur ad aliquid faciendum vel soluendum vt ipse aliquid consequatur ex legato vel promissione:e tunc talis non potest illud consequi:nisi in totum illud soluerit:dederit:fecerit.ec. Quādoque aliquis promisit aliquid facere sub pena:e tunc si aliud fecerit e ad totam penam conueniatur:potest exceptionem opponere:vt.ff.si quis cau.l.si seruus.§.i. e hoc procedit quando ab eodem:secus autem quando a pluribus: e tunc distinguendum est:aut fuit promissa pecunia;aut species:aut factum:si pecunia tunc quilibet tenetur pro parte:vnde parte soluta liberatur:vt.ff.de condi.e demon.l.cui.si species tunc quilibet tenetur pro parte:non tamen liberatur:nec agere potest sua parte tm soluta.ff.de verbo.ob.l.ij.§.quedam.e.l.in executione.§.pro parte. Si autem sit factum e tunc necesse est ab omnibus impleri.ff.de ma.test.l.si ita fuit seruus. Materia ista satis difficilis e longa est:e potius pertinet ad legistas q canonistas:vnde dic vt per eos in preallē.iuribus:e maxime per Bar.in.l.iij.§.cato.ff.de verbo.ob. ¶ Quarto quero an possit petere penam pro rata partis non solute:dic q sic:qr h prohibet petere.xxx.non dicit partē:e facta calculatione rata pene ad ratam sortis non solute consistit in quinque libris e quinque solidis. ¶ Quinto videtur q illa sententia que fuit lata per delegatum:licet esset iniqua transiuit in rem iudicatam:vt patet de re iudi.cum inter.e sic non possit retractari. So.dic q hic artatur non precipit:vel subuenitur ex puro e mero officio domini pape. Vel littere erant impetrate tacita veritate:e sic non valuit processus sm Hosti.sed hoc non approbatur.vt.s.de rescrip.ad audientiam. Vel rectores appellarunt licet hoc non dicatur. Vel audierunt papam intra tempus appellationis interponende.quod habetur pro appellatione.simile de excel.prela.dilecta. Et hoc vltimum sa tis videtur ex loci vicinitate: tolle intellectum. ergo. Vel

bic nõ potest peti pena: qꝛ recipiendo sortẽ videtur a pena recessisse: ⁊ hoc procedit quãdo nõ est dictum rato manente pacto: vel non põt peti pena nisi pro rata sortis non solute: vel nullo modo põt peti: sed bene agi ad implementũ. ⁊c̃.

a **D aures.** Occidentes platũ ecclesie priuantur bñficijs ⁊ pdijs q̃ tenẽt ab illa: nec eis vł eoꝝ hꝫdib⁹ restituentur: nec alia nouiter cõcedẽtur. h.d. Primo recitat penalẽ sniam. Scdo aggrauat. ibi. qꝛ igif. ℂ Op.ꝙ imo occidẽs ep̃m nõ debeat puniri. de. c. in. §. penul. ꝫ. de sen. excõ. ⁊ de. c. ij ad fi. ꝫ. de homici. So. qñqꝫ quis occidit in casu licito ⁊ non punit: vt in ꝯrio. qñqꝫ in casu nõ licito: ⁊ tũc sic: ita h. ℂ Nõ iudices ad sniam pferendaꝫ debere deliberate pcedere. ad hoc. c. i. de re iudi. lib. vi. ℂ No. ꝙ pp̃ter delictuꝫ alicuius nõ delinquẽtes puniri. ℂ No. casuꝫ in quo nõ solũ bona nõ consueta infeudari: de nouo prohibent alicui infeudari: imo etiam bona ꝯsueta infeudari sunt prohibita: ꝙꝙ alijs consuetis infeudari possit: de nouo alicui infeudatio fierẽ: vt in. c. if. de feudis. ℂ Oppo. ꝙ imponat pena noningẽtoꝝ solidorum. de no. ꝫ. eo. c. ij. So. cõtrarium loqtur sm legeꝫ lombardoꝝ. Vel dic ꝙ ⁊ vltra illã ista venit imponẽda: qꝛ hñ pro eodẽ delicto quis qñqꝫ punit diuersis penis: vt. c. j. de reg. iu ris. lib. vi. ad hoc iura alleg. in glo. ℂ Opp. ꝙ alia pena imponet. xvij. q. iiij. si qs deinceps. Glo. fatet ⁊ est clara: hodie pena imponet. de qua in cle. si quis. de peñ. Quid est bñficium dic ꝙ est beniuola actio gaudiuꝫ tribuens capienti: vt in lib. feuꝫ ca. feu. cõmit. c. j. ⁊c̃.

b **Ilectus.** Breue est. Vel sic qui conuincit de mendatio ꝯtra verbs iudicis cõmisso arbitrio supioris punit. h.d. Vel primus prumpens contra iudicẽ arbitrio superioris. h.d. ℂ No. ꝙ iudicialis auctoritas euanescere non dꝫ. ℂ No. ꝙ iudex irrogantẽ sibi iniuriã punire per se non põt: sed ad superiorẽ recurri dꝫ. ℂ Oppo. ꝙ immo iudex possit iniuriantẽ sibi punire per se: de. l. nullũ. C. de testi. ⁊ no. ꝫ. de maledi. c. ij. facit. c. i. eo. ti. lib. vj. So. quãdo iniuria est notoria tangens personã iudicis principalis: tunc punire potest vt in contrario. Rõ qꝛ tunc requirit aliquis ordo iudiciarius: ⁊ etiã cum sit notoriũ cessat suspitio: vt no. in. c. romana. co. ti. lib. vj. aut nõ est notoria: ⁊ tũc non potest. Quid si litigator dicit iniuriam iudici: an puniet ipm iudex: dic ꝙ nõ: sed superior vt hic: qꝛ nemo idoneus iudex in causa ppria. C. ne qs in sua cau. l. vnica. nisi inqñtum iniuria tangit ecclesiam: vel vtilitatẽ publicam. ꝫ. de vb. sig. ex pte. ⁊ hoc in ordinario: delegatus aũt nec partem nec extraneuꝫ puniet propter iniuriaꝫ sibi fcãꝫ pꝛedicta rõne: ⁊ qꝛ potius est iniuria delegatis. de offi. deleg. cũ olim. ij. nisi turbaret iurisdictioneꝫ suam. de offi. dele. c. l. etiã si sit iudex pedaneus. C. de iudi. peda. l. pe. Potest etiã sm Inno. ordinarius punire delinquẽtes corã ipso in officio sibi cõmisso: puta aduocatos scripto res testes: ⁊ partes: si sibi inuiceꝫ dicant cõuicia: vel se percutiant. ff. de of. pro con. l. nec qcquã. §. i. ff. d of. presi. l. obseruãdum. Insti. de iniur. §. atrox. ff si quis ius di. non obtẽpera. l. vna. C. de testi. l. nulluꝫ. ff. de peñ. l. modis. delegatus facit puniri per ordinariũ. In auẽ. de testi. §. si vero ignoti. Saluo ꝙ habes de R̃p. c. statutuꝫ. §. notariuꝫ. lib. vi. Quid si aliqs extraneus spoliat reum possessione super qua cõuenitur: dic si commissio specialis erat nil ad delegatuꝫ. de offi. deleg. c. P. ⁊. G. Ordinarius vero id posset reformare. de ap. cuꝫ teneamur. Si erat generalis vt facias tali epo ⁊ sibi subiectis responderi: vel reuerentiam exhiberi: vel inducas talem in possessionem ⁊ defendas inductuꝫ: potest se intromittere de legatus. de si. pſby. veniẽs. de ma. ⁊ obe. inter quattuor. ⁊ qꝛ committitur officiuꝫ iurisdictionis. ⁊c̃. de of. dele. preterea. ff. de iurisdi. om. iudi. l. ij. Et dicit hosti. ꝙ hodie episcopi ⁊ archiepiscopi puniũt iniurias sibi ⁊ sue familie irrogatas: qđ dic vt eo. titu. romana. lib. vj. ℂ In ea. glo. j. ibi. punire inferendo iudici cotumeliam: vt dicendo ꝙ mentitur: vel ꝙ melius esset habere asinum in iudicem cuꝫ ipse nil intelligat: ⁊ his similis: ⁊ quis hoc puniat dixi in tex. ⁊c̃.

i **A quibusdam.** Patroni aduocati vł vicedomini in ecclesijs plus ius sibi vendicantes q̃ iura permittant per censurã ecclesiasticã compescuntur: ⁊ si per se vel per alios mutilauerint vel occiderint rectoreꝫ vel clericũ ecclesie perdunt ꝙ habent ab ecclesia: ⁊ posteri vsqꝫ ad quartaꝫ generationẽ sine dispensatione non ordinantur: nec in religionibus pꝛeficiũtur. h.d. Recitat primo triplex patronoꝝ delictuꝫ: scdõ ibi. cum igitur prouidet. Et primo contra primũ: ⁊ scdõ vtrunqꝫ prohibendo ⁊ cõpescendo: scda ibi. sacri. cõtra secũdũ illud. primo puniendo in factoribus: scdõ ibi. ⁊ ne minus. aggrauando penaꝫ in posteros. ℂ No. triplex genus personaruꝫ que in ecclesijs aliquod ius percipiant patroni vicedñi ⁊ aduocati. ℂ No. ꝙ prohibitus a tractatu non prohibet a monachatu. Et nota hec duo equiparari queꝫ interfici ⁊ mutilari. ℂ Nota ꝙ aduocatus vicedominus ⁊ patronus debent intendere principaliter sunt instituti ad defensionẽ ecclesie. ℂ No. tex. ibi cuꝫ igitur. pro dicto senece: illud maloꝝ omniũ reputatur extraneuꝫ mihi detrimentũ suscipere: vñ auxiliũ. ⁊c̃. ℂ Quarto no. ꝙ patroni ⁊ alij non possunt bona ecclesiarũ vacantiũ occupare: nec difficultates ingerere quin ecclesijs prouideatur. ℂ No. ex vñ. sa cri. penã patroni occidentis rectorẽ vel clericuꝫ: seu mutilantis: qꝛ perdunt iura que habent ab ecclesia. ℂ No. ꝙ pena memorata est cõmensuranda delicti quãtitati. ℂ No. ꝙ appellatione heredũ quãdoqꝫ cõprehenditur posteritas. ℂ No. ꝙ ex delicto patris quãdoqꝫ punitur posteritas vbi delictum est graue: vt ibi pena est cõmodi priuatiua: non cõmodi afflictiua. ℂ Quero primo circa que cõsistit seueritas ecclesiastica: dic ꝙ circa penaꝫ tẽporaleꝫ vt hꝫ: censura contra spiritualẽ. de vb. sig. queremi. animaduersio circa degradationeꝫ ⁊ curie seculari traditioneꝫ. ꝫ. de vb. sig. nouimus. de homici. pro humani. lib. vj. ℂ Quero an hanc penaꝫ incurrat canonicus occidens concanonicũ vel pꝛelatum: videtur ꝙ nõ: qꝛ hic loquit de pena heredis: ⁊ canonic⁹ heredẽ nõ habet: ⁊ sic loquit de bñie beneficiuꝫ ab ecclesia quod peruenire potest ad heredes: sicut est emphiteosis precaria que possunt appellari non beneficia: vt. ꝫ. eo. ad aures. quod non est in titu. beneficij. viij. q. i. apostolica. ꝫ. de si. presby. ex transmissa. Itẽ qꝛ eis ananit in fauorẽ ecclesiaꝝ ⁊ clericoꝝ intitulatoꝝ in illis: ⁊ sic contra eos retorqueri non debet. ad hoc. l. quod fauoreꝫ. ff de legi. ⁊ no. in simili. in cle. i. de rescrip. Itẽ qꝛ iura non sic rigorose se habent contra consocium eiusdeꝫ ecclesie: sicut contra tertiuꝫ. de sen. excõ. c. ex tenore. de vi. ⁊ hone. cle. c. quoniam. dic ꝙ locus est pene: qꝛ loquitur de beneficiatis. Non ob. quod de heredibus dicitur: qꝛ id adaptari debet tm̃ quibus potest. Nõ ob. ꝙ socii. ⁊c̃. qꝛ id veruꝫ quo ad absolutionẽ leuius concedendã. sꝫ nõ quo ad pene quantitatẽ. ℂ Quero an cõmittat ipso iure: in per sniaꝫ: dicit host. ꝙ ipso iure pp̃ter vbuꝫ pꝛsens. ad hoc. ꝫ. eo. ad aures. qcqd quidã dicant. Ideꝫ no. de pꝛescrip. c. fi. in iiij. glo. li. vi. ℂ Quero an descẽdentes per lineã femininaꝫ sint puati per hãc decre. ptãte succedẽdi in feudis: dicit Io. an. ꝙ non: alleg. ꝫ. c. vbicunqꝫ. lib. vi. Quid si lex punisset facientem delictum: ⁊ filios an nepotes comprehendantur: ⁊ dicit hosti. ꝙ si pater nominat filium: regulariter comprehenditur nepos: siue de odio: siue de fauore tractetur: alleg. ff de verbo. signi. l. fi. ⁊. l. iusta. ⁊. l. liberorum. §. fi. Fallit in datione tutele. ff. d testa. tuto. l. quid si nepotes. ⁊ hoc operatur onus tutele: qꝛ magis grauetur tutor si intelligeretur de nepotibus. Si extraneos nominat: puta filiis titii delego: non continẽtur nepotes: vt. ff. de verbo. signi. l. liberoꝝ. i. respõso. Fallit ea. l. §. i. ne dimidatur agnatio: videlicet si quis relinqueret ancillam ⁊ seruum cum filiis: Si lex facit mentionem de filiis: ⁊ si agitur de fauore: puta de successione continentur nepotes: vt. C. de fideicommis. l. acutissimi. Si

in priuilegio:idez.ff.de iure im.l.immunitates. Si de odio pa
ta de pena infligenda non ptinent:arg.ff.de li. e posth.l. cuz
qdam.de quo dic vt de fi.psby.ad extirpandas.e in dicta de
cre.vbicūqz. Bar.in.l.liberoz.ff.de vb.sig. plene examinat
hanc mām:adeo dic fm euz aut pferf a iure vel ab hoie. Si
a iure aut dispositio ptinet puisionem filioꝝ circa dationez
tutele:e nō porrigif ad nepotes:vt.l.sed e milites.§.i.ff.de ex
cu.tu. Aut ptinet puisionez circa alia: e tunc aut ptinet fauo
rem filiorum tm̄:e extendif ad nepotes:aut ptinet odium fi-
liorum:e tūc non extendif ad nepotes:vt.l.pater.de adult. e
.l.lex iul.ff.de ri.nup.aut cōtinet fauorē filij consecutiue: odi
um tñ alterius principaľr:e tūc extendif ad nepotes:vt.l.fe-
natus.ff.de ritu nup.e qd dictū est qd non extendif ad nepo-
tes:vbi cōtinet odium est verū:nisi aliud ex vbis cōstitutiōis
depzehēdaf:vt in.c.nřo.e.c.felicis.eo.ti.lib.vi.facit.l.qsqs.
.C.ad.l.iul.maiesta.e predicta pcedunt qñ lex principaliter
disponit de filijs. Si aūt non disponit principaliter:sed occa
sionaliter:tūc aut respicit principaliter fauorem filiorz:e ex
tendif ad nepotes. Exēplum.dicit lex q si mater nō petierit
tutorem filijs:nō habeat ptātez vendicādi bona filioꝝ mor
tuorum:certe extēdef ad nepotes:vt.ff.ad tertul.l.ij.§.si mr.
Aut nō continet fauorem filioꝝ principaľr. Exēpluz.lex di
cit si pater habuit tot filios hēat excusationem a tutela:certe
non extēdif ad nepotes:vt.l.ij.§.i.ff.de excu.tu. e rō qz vba
cōditionem impleri debent in specifica forma: vt.l.qui here
dem.in prin.ff.de cōdi.e de.e q dictū est.s.id extēdere ad fi
lios intelligemus aliter fieret limitatio per ipsum:vt.C.ad tre
bel.l.iubemus. Itē pcedunt qñ disponūt circa filios simpli
citer:non aūt circa qualitatem aliqā ipsorum filioꝝ: qz tunc
non extēderef ad nepotes cum qualitates in illis nō adessent.
Exēplū in casu.l.fi.C.de nālī.libe.que disponit circa filios
superiorū:nam nō transibit ad nepotes cum ipsi non sint spu
rij:e sic qualitas in eis desit. Scdo casu principali.s. qñ pfer
tur ab hoie:dic q aut pferf ab hoie per viā priuilegij seu re-
scripti:aut per viam dispositionis in vltima volūtate:aut per
viam dispositionis inter viuos. Primo casu vt priuilegiuz
non cōtinet piudicium alterius e extendif ad nepotes:qz be
neficium principis latissime est interpzetandum:vt.l.fi.ff. de cō
sti.prin. Exēplum qz princeps donat alicui vnū castrum e fi-
lijs suis.ec. Aut continet piudiciū alterius vel ē ɔ ius cōe:e
tunc nō etendif ad nepotes:qz isto casu priuilegiū est stricte i
terpzetādum:vt.l.siqñ.C.de inoffi.testa. Et per hoc dico qz
Rptū impetref ɔ talem e ipsius filios nō extendef ad nepo
tes cuz Rpta regulr sint odiosa:e ideo restringēda.c. sedes
.s.de Rp. Scdo casu.s.in vltima volūtate:dic q aut dispo
nit erga filios honorādo eos e eis puidēdo:e tūc aut pui/
det dando tutores e appellatione filioꝝ nō cōtinenf nepo/
tes:vt.l.q si nepotes.ff.de testa.tu. Et rō qz si extenderetur
ad nepotes forte nimis grauaref tutor datus:aut puidet fi-
lijs illos instituēdo vel eis relinquēdo:e extēdif ad nepotes:
vt.l.intius.ff.de here.insti.aut disponit eos grauādo: vtputa
illos exheredādo: e tūc nō extendif ad nepotes:vt.l. filius.
e ibi no.ff.de vb.sig.qñqz nō dispōit circa eos: sz de eis circa
alios:puta qz legat ancillam cum filijs suis vel filios ancille
e tunc nimis esset sepatio:e sit extēsio:alr secus:vt.l. vxorem.
§.cōcubine.ff.de le.iij. Et pdicta pcedūt qñ nomen filiorz
apponif principaľr. Si aūt apponif per modum ɔditionis
seu cause:tunc si talis cōditio vel cā fauorem filiorum respi
cit extendif ad nepotes:vt.l.cum acutissimi.C.de fideicō.
alias secus. Tertio casu principali qñ fit inter viuos: dic q
interpzetatio est faciēda ɔ proferentem:iuxta regulā.l.veteri
bus.ff.de pac.de qua plene in.c.ex litis.i.s.de spō. ¶ Que
ro an posteritas iam nata puniaf. Jo.e phi.q nō.ɔtrium te
net host. Nec ob.de his ꝗ fi.a prela.nouit:quia pena nocēte
non punif vnus pro alio:sed pena conferente sicut hic:dic q
etiā nocente cum cā.de quo.i.q.viij.in sūma. ¶ Quero an
feudalis cōfiscenf:quidam q nō:sed committunf dño feu/
di:per.l.fi.§.pe.de pbi.feu.alie. Alij q cōfiscenf ad illam.l.



rñdēt q loquif de alia offensa ꝗ ɔtra principēs alia qd ad fi
scum reuoluif:fm Joā.an.remittit ad spe. de feu.§.i.vs.xl.
¶ Uenio ad glo.qro cū scda que sunt pmissa pronit dicit
glo.q pñtare rectorē e habere ius pcessionis: e si ad inopiā
peruenerint eis ab ecclesia succurrif.s.de iure pa.nobis.cuz
simi. Deinde glo.alle.simile. ¶ In fi.glo.j.dic patronu nō
non dz defendere ecclesiam pprijs expensis:nā sufficit sibi
hgētiā adhibeat e ministeriū sicut tutor expēsis pupilli ipm
defendit.ff.de admi.tuto.l.a tutoribus.sic e etiam vt.ff.mā-
da.l.item qz.§.labeo.e.l.si qs alieni.§.ipendia. Pater etiā
defendit filium de vsufructu quesito per filium.C. de bo.ma
ter.l.i. Item libertus dat opas patrono expensis patroni.ff.
de opis lib.l.opis.xij.q.ij.charitatem.de prescrip.cuz ex of
ficio. ¶ Opp.cum tertia glo.q licitū sit aliquo casu recto/
rem occidere.de sen.excō.c.si vero.lib.vi. So. se defenden
do cū moderamine licet:vt in ɔrio. Impugnādo nō vt hic.
¶ Glo.fatetur super vbo emunitāt.qrit quid fiet de feu/
do vel bñficijs quibus priuaf:dicit glo.q deuoluenf ad ec/
clesiā in cuius iniuria hoc est agitatū.vij.q.iiij.si qs deinceps
Et dicit gl.q ecclesia nō hēbit tūc pronū:dic q ille pdit ius
e nō pōt eadē ecclia simpli esse prona:e sic remanet libera.
Jo.an remittit de iure pa.significasti. ¶ Glo.deinde pseq-
tur gñalia.vide eam per te. ¶ Quero qui cōprehēdanf s
appellatione heredū:dicit glo.q descendētes vsqz ad qrtā
gñationem seu gradū.de consan.e affi.non dz. ¶ Op.glo.
q ppter delictum patris non puniaf filius.C.ne fi.pro pa.
totū. So.spālē est in hoc crimine:sicut in crimine lese maiesta-
tis:alr bona dānatorum ad hēdes deuoluunf. In auc.bona
.C.de bo.dam. ¶ Glo.pe.opp.ingressus religionis tollit
penā irregularitatis.de fi.psby.c.i. ¶ Glo.remittit de apo
sta.c.ij.dicit glo.q tollif irregularitas p ingressum.e s pro
bat tex.alr superflua fuisset phibitio hic. ¶ Querit glo.vl
tima quis cū talibus dispēsabit.dicit glo.q vi: q epūs ex quo
papa sibi nō reſuauit.de sen.excom.nup. In ɔtrium dicit gl.
e quuz esse solum papam dispensare vt saltim magis timeāt
talia agere cum non viderint per aliū ꝗ per papā dispensa/
ri. Hoc.non eligunt:teneo vltimū.ec.

g **Grauem.** Dño excōmunicato sub/
diti ad fidelitatem non te-
nenf:e si longo tpe sic manens adhuc monit in
ri non paret ecclesie ab ipsius debito absoluenf.
h.d. Prima ps querelaz continet. Scda prouidet.ibi.igif.
¶ No.q pdurans in excōmunicatione longo tpe tanquā
male sentiens de sacramētis eccīe psumif hereticus. ¶ Se
cundo no.q mitius agif cum nobili ꝗ cuz ignobili in pena
imponenda.ad hoc.s.de purga.cano.c.i. ¶ Tertio no.q
laicus pōt habere aliqd ius in ecclesia si pronatus:e s hz a
tolleratione ecclesie.de iure pa.quomā. ¶ Quarto nota ec
clesiam posse absoluere fideles laicos ppter delictum lato
rum cōtra ecclesiam. ¶ Quinto no.expresse q nō solum cō
temnit claues is qui sñiam non fuat p modos de qui.decl.
excō.mi.illud.sed etiam is qui fuat:tamen per longū temp
nō curat iuri parere.imo cōtemnere vi: absolutionem nō pe
tens.de sen.excō.per tuas. ¶ Quero qs est effectus suspi/
tionis:dic q magnus:qz per hoc poterit indici purgatio in
qua si defecerit locus est ei qd dicif de here.excōmunicam.
.§.i.e.§.credentes.dixi.s.eo.c.ij. Dicit host.q pertinatia cri
nalis perseuerantie inducit suspitionez heresis. Primo per
decre.ois.ti.i.qz tunc nec facit nec facere potest ad qd fide
lis tenef:vt ibi. Et sic scdo per id presumif aliter de factis ec
clesie sentire:ꝗ sentiat e doceat ecclesia.de here.ad abolen/
dam.§.i. Nam qui omnipotentem deum metuit.ec.xi.q.iij.
qui oipotentem.e quia se ab ecclesia sepat:nec sanctā cōmu
nionez recipit:hereticus appellaf. In auc.de sacrile.i.rñ.ce
terum duobus inferf:vel q talis in sanus est:aut de fide ma
le sentiens. Item psumif male sentire de isto articulo. Unā
sanctā ecclesiam quasi non habeat clauiuz ptātem:quā si illā
habere crederet obediret. Quibus consideratis dicit host.
q ecclesiaz

q ecclesia de rigore post tantam expectationem et pertinatiam posset illum condēnare de heresi. Sed iuxta maternam affectum equitatem parserens et gremiū non claudens fatuitati parcendo non sequitur hunc rigorem: sed incedens p medium viam suspitionem solam attribuit. et hoc nec videatur dissimulare et peccatorum correctiōem negligere. xliij. dis. ephesis. Parcit autem huic nobili: q2 nec illi purgationem idicit nec illum excōmunicat vt possit ecclesia pcedere: vt dicto. c. excōmunicamus: potest etiā pretermittere ex causa vt ppter conditionem persone. Nam si sine delectu psonarum sic semper procederet: possent surgere scismata et scandala que vitanda sunt. de renun. nisi. §. pro graui. ¶ Queritur an hec absolutio que fit per iudices sit perpetua: an temporalis. Hostien. tenet q fit perpetua. et hoc si fiat ī penā a siue spe restōnis. ad hoc allegat q dicit absoluentes. et. §. dicit denuncietis absolutos. ita voluit dicere q illa ē temporalis ppter ṽbum quādiu et hec perpetua. ¶ Veniamus ad glo. In glo. Ibi Petro. principalibus tamen et ī omnibus apostolis date fuerunt. Ixi. §. nona. ¶ In gl. iij. ibi: contumacia nisi pro contumacia in causa heresis. §. de here. ↄtumacia in causa heresis. §. de here. cum contumacia. lib. vi. ¶ In gl. penul. ibi. considerans. et de preben. de multa. l §. i glo. et. §. ↄ iureiur. c. cum quidā. ¶ In gl. vlti. in fi. vide de iudi. at si clerici. super glo. penul. ec. Anto. de Butrio.

¶ De penitentijs et remissionibus Rica.

¶ Viso de penis que imponuntur in foro iudiciali restat videre de his que īponuntur in foro penitentiali: sed q2 interdum ab his releuatur vt ī remissionibus. Ideo de eis submittit. habetur plene materia ī tractatu de peni. et re. ī distinctionibus. l. dis. §. sed exēplo. vsq ad fi. distinctionum. xxvi. q. vi. §. ecce. ad fi. ij. q. viij. per totum. xxxiij. q. ij. §. sed cum. Et repetitur in. vi. et in clemen.

m **Anifesta.** ¶ No. primo q eadem qualitate petm̄ purgatur qua originaliter: et sic eadē qualitas adesse debet in causa extinctiua que adest causa pductiua. ¶ Secundo nota q eadem qualitas adesse potest in causa pductiua et extinctiua: et sic per accidens cadere pōt in duobus subiectis cōtrarijs. ¶ Tertio no. q sicut peccatum: vt delectabile est purgandum per cōtrarium pportionabile pene: ita est purgandum per accidens. ¶ Quarto no. easdem requiri qualitates in actu purgando et extinguēdo que requiruntur in eodem esse nominando. ¶ Op. q hic male ponatur de purgatione: quia pertinet ad ti. de purgatione canonica. So. hic loquit de purgatione p pniam nō de purgatione innocentie. de quo. §. ti. quarto. per totum. et cōuerti pōt hoc. c. Et dicit Guil. in spe. ti. pri. in fi. q occultū peccatum nō est certa pnia purgandum ac sic peccatum pcipiatur. allegat quādā extrauagā. que non habet. ¶ Querit. i. glo. an in qualitate purgandi crimina habeatur dria īter leue delictum et graue. glo. dicit q nō. ¶ Secūdo querit glo. quare publica correctio requiratur in publico delicto. dicit glo. q ad scandalum sedandum. Dicit tamē glo. q solēnis penitentia. de forma ipsius habetur. l. di. in capite. clerico nō est imponenda nec etiam publica nisi depositio. l. distinc. alienum. cum simi. ec. Anto. de Butrio.

q **Vi presbyterum.** Breue est. ¶ No. primo penam penitētialem occidentis presbyterum. ¶ Secūdo no. penā fori contentiosi occidentis presbyterum: et sic pz q vna nō tollit aliam. ¶ Tertio no. q ille dr de delicto cōuictus qui iudicialiter est comprehēsus. ¶ Quarto no. q ppter delictum q's priuatur dignitate: et etiam matrimonio carnali: et sic etiā ppter delictum pōt quem inhabilitare ad mrimoniū. ¶ Quinto no. q potest ecclia quem priuare dignitate seculari ppter delictum cōmissum aduersus clericum: et sic delictū in clericum est ecclesiasticum. ¶ Op. q penitentia sit septēnalis. xxxiij. q. ij. hoc ipm. et c. admonere. So. illa pnia est regularis p peccato: sed qñq licitum est excedere pretextu grauitatis criminis. Item sacerdoti qñq imponitur pnia. xij. annorum. xxx. q. i. non debet: sed qñ cognouerit sibi confessatum pnia et epo. xv. vt ibi. ¶ Querit glo. ij. an sint aliqua cria q impediant matrimoniū. Dicit gl. q sic. et ea enumerat: sed non dirimūt. vide gl. p te si placet. hi casus similiter ao. xxxiij. q. ij. §. de penitentibus. alias incipit hoc queq et alium casum addit ī solēniter penitēte. xxxiij. q. ij. ↄ his. ec. ¶ Queritur dum dicit tex. conuictus aliqd intelligatur de cōuicto in foro cōtentioso. Host. q sic. Inno. dicit q penitentiarius debet ei precipere q de cetero nō gerat se p milite: sed insistat penitentie: pro Host. tamen facit ṽbum ↄuictus nisi saluando Inno. dicamus q dictū suum pcedat in iudicio conuicto. s. q tali sic conuicto etiam in foro penitētiali hoc debeat precipi. ¶ Queritur de qua militia intelligatur aliq intelligunt militiam appellādo negocium seculare: et intelligunt de his qui relictis negocijs secularibus postea ad illa redeunt. vt de pe. di. v. si qs vero. et c. contrarium. de quibus licet aliqua possint fieri sine peccato: tamen.

s **Ignificauit.** Consideratis circunstantijs arbitraria pnia īponetur ei qui se defendēdo modum excessit. h. d. Petitio et puisio ibi. quoniam igitur. ¶ No. primo q moderata defensio non est permissa. ¶ Secundo no. q defensio quatenus et ipugnatōem igredit excedit limites defensiōis et vt peccatum punit. ¶ Tertio no. q pnia est arbitraria put vi habuerit pniam iponere. ¶ Quarto no. q licet pretextu liciti nō debeat illicitum committi. vbi tamen licitum est causa ipellens pena delicti alleuiatur: a sic finis bonus ī malo ↄmitēdo penā alleuiat. ¶ Quinto no. q licitum est quem pugnare p manutenenda libertate: et etiam ipugnādo delictum moriatur. ¶ Sexto no. q delicto iplente zelo ecclesie sunt alleuiāda ne a zelo defensionis ecclesie qs retrahatur. ¶ Septimo no. q austeritas pnie retrahit quādoq aliquos ab eo q ē bonū gerendum. ¶ Octauo no. q vbi in malum qñq excedis pretextu boni penitentia non est exagerandа. ¶ No. hic p breuitate et sic prolixitas est euitanda. ¶ No. quid significent ista verba prout visum fuerit: quia intelliguntur. i. put viderit tibi debet: sm boni viri discretionem. facit si detur mādatum vt faciat put sibi videtur vel prout visum fuerit. §. statuat vel arbitretur vel contrahat prout visum fuerit tali q intelligatur. i. prout est videndum homini discreto: qd no. ad qd vide ao. per Bar in extrauag. ad reprimēdam sup verbo prout videbitur. ¶ No. vltimo q pniam imponens nō debet peccatorem reddere desperatum in salutis periculo. ¶ Quero quid est dictum in penitentia absoluo te. dic. i. denuntio te absolutum qd non esses nisi absolutionem peteres: vt. §. c. omnis. vel absoluo te a pena eterna in temporalem cōmutata. de peni. distic. si peccatum. et c. si primi hominis. ¶ Quero cū gl. i. que est hic vrbs. dic roma: q2 appellatione vrbis roma comprehenditur. ff. de verbo. sig. l. vrbis. sicut dicimus q appellatione apostoli comprehenditur paulus. ¶ Ex quo no. q ṽba intelliguntur in suo potiori significato. ¶ Glo. super verbo libertate op. q pnia non sit imponenda pugnāti pro libertate ecclesie: q2 hec est iusta causa pugnandi. Glo. fatetur si modus nō excedatur qd declarat Host. puta quia occidit quos poterat viuos seruare vel destruxit domos nō nocituas vel dānificant nō culpabiles vel facientibus auxilium prebuit vel fuit occasio huius. In his enim et similibus obligatur quis ex delicto: vt de homici. sicut dignum. et sic satisfacere dz. de resti. spo. olim. alias p libertate ipsa licitum est pugnare etiam contra principē sine

causa auferre volentē: licȝ sit dominus mūdi. C. de quadri. prescrip. l. bene a zenone. Itē potest dici ꝙ etiā hoc faciebat ꝑ defensione libertatis ecclesie ꝙ licebat cuȝ ad hoc teneretur. vt. xxiij. q. v. cū homo. ꝛ c. principes. ꝛ c. regū. Nec ob. ꝙ iste teneretur obedire impatori tanꝙ eius dn̄o principali: vt. viij. di. quo iure: qꝛ illud pcedit pterꝙ cōtra ecclesiā: cuius debet esse aduocatus ꝛ defensor. vt de elec. venerabilem. §. obiectioni. Nō ergo impugnat quē dȝ defendere: vt de na. ex li. ven. vno. immo in casu sibi nō est obediendū: imo potius econtra: vt. xi. q. iij. iulianus. ꝛ c. qui resistit. ad hoc no. de vo. ꝙ super his: imo impator ꝓpter rebellionem deponitur: vt dicto. c. venerabilem. Uel ex quo remouet conscientia satisfacere opȝ: licȝ sit scrupulosa. de symo. ꝑ tuas. el. ij. tamen si ex certa scia deliquerit ꝓpter cās i fi. positas cū illo mitius est agendū. ꝛc̄.

q Uod autem. Remissiones nō prosunt nō subditis remittentiū nisi ꝓprij iudices id concedant. h. d. Primo cōsuliario. Secūdo rn̄sio ibi: hoc volumus. ¶ No. duas cās legittimas ꝓpter quas remissiones peccatorū pñt cōcedi. s. in dedicatione ecclīe ꝛ ꝓpter collationem ad edificationē. ¶ Secūdo no. ꝙ edificiū ꝙ ꝓdest ad trāseuntes dicit̄ edificiū piū cuius cā pōt remissio ꝯcedi. ¶ Tertio no. ꝙ sicut potestas iurisdictionis cōtentiose limitatur ad iurisdictiōi suppositas: ita ꝛ potestas fori penitētialis. ¶ No. ꝙ sicut forus contētiosus ꝯsistit ꝛ eius finis in absoluēdo vel dāpnādo. Ita ꝛ forus penitentialis. ¶ Quinto no. ꝙ forus pnialis ꝛ eius potestas etiā quo ad laicos est iprorogabilis sine speciali licentia ꝓprij iudicis. ¶ Sexto no. casū in quo reqrit̄ spālis licentia. Dicit tamē Jo. an. ꝙ putat ꝙ prosint indulgentie qñ ꝓprius iudex agit ꝙ per idulgentias fiat releuatio pnie ꝗꝗ̄ de spāli idulgentia nō faciat mentionē: vt no. j. c. cle. religiosi in glo. hinc etiā de priuilegijs. ¶ Septimo no. ꝙ in foro penitentiali ex facto in limitibus alterius territorij q̄ nō subijcit̄ iurisdictioni iudicis territorij quo ad ea que sunt fori penitentialis absqꝫ licentia ꝓprij iudicis. ad hoc quod no. de rap. c. i. ¶ Querit. i. glo. quātū indulgentia posset cōcedi i dedicatione ecclesie. Dicit glo. ꝙ nō dȝ excedere ānū sine fiat ab vno siue a pluribꝰ in anniuersario ꝯsecrationis. In alijs casibus. xl. dies tales indulgentie non excedant. j. e. cū ex eo. §. vltimo. ꝛ ibi no. annus. ꝛ tales dies sint ꝯtinui siue vtiles. ¶ Quero quis poterit concedere vt indulgētia alteriꝰ episcopi prosit. dic ꝙ episcopi qui faciunt tales indulgētias cū alij inferiores eas facere non possunt. j̄. de priuile. accedentibus. vel dic ꝙ proprij sacerdotes cū iniūgunt penitētias suis parrochianis possunt eis ꝯcedere ꝙ tales remissiones sibi ꝓsint: ꝛ hoc fauore pnie vt diuersis modis possint liberari a peccatis. ¶ Glo. ii. alleg. ꝯcor. dic in fi. ꝙ per predicta iura dixit Gui. Naso. ꝙ nō valet absolutio pnialis fori facti a nō proprio sacerdote: etiā si ꝓprius postmodū habeat illā ratā cū a principio fuerit nulla. ad hoc not. j̄. de his que fi. a prela. cum nos. dicit ēt illū peccare mortaliter qui sine licentia ꝓprij sacerdotis ꝛ sine eā confitetur extraneo: qꝛ facit cōtra ꝯcilium j̄. e. ois. Cupio glo. sup ꝟbo vt ꝓsint: querit quid hodie valeant tales remissiones. Dicit glo. ꝙ vetꝰ est querela ꝛ adhuc dubia. Dicūt qdam ꝙ ꝯsideranda est pena tēporalis quā imponit deus pro pctō in purgatorio: ꝛ quo ad hoc opatur: qꝛ si habuit ānum indulgentie tanto minus erit in purgatorio ꝗ̄to minus fuisset si per ānum in vita penituisset: fm Inno. Secūdo est cōsideranda pena quā imponit ecclesia ꝑ peccato ꝑ pe cōfessionis. ꝛ hāc nō tollunt tales remissiones: vn̄ ecclesia iniungēte debitā satisfactionē per hoc nō relaxat. Dicit Inno. ꝙ bonū dictū est equū. Hec opinio est ꝯtra priuilegiū clauiū ꝯcessū Petro: quo ad celū ꝛ terrā extendit̄. Mathei. xvi. ¶ Secūda ē opinio ꝙ etiā valeat quo ad pniā iniunctā ab ecclesia vt distinguatur: quo ad ꝗ̄titatē pene iuste iponēde ꝑ pctō: siue quo ad deū: siue quo ad ecclīam: ꝛ ideo ꝓficiūt quo ad excessū pene iposite ab ecclīa facta cōtritione ꝛ sufficiēti satisfactione de pctō: ꝓsunt etiā quo ad deū: ꝛ quo ad ecclīam. Hec opi. verificat thesaurū ecclesie finita est ꝙ nō pōt recōpēsationē vel satisfactiōem facere nisi de superabūdanti pnia. ¶ Tertia opio ꝙ ꝓut dant̄ ꝓficiunt quo ad deū ꝛ quo ad ecclesiā q tamen eas ꝯcedunt se onerant: qꝛ tenent̄ elemosynis ꝛ suis orōnibus eas supplere: alias grauiter i purgatorio punientur. Hec opinio nō est bona: quia deus nō applicat ꝓpria merita que qñqꝫ sunt modica ad recōpensationē pene ꝑ peccatis quorū pnias indulget nec hoc tendit cū etiam sibi ipsi merita sua nō possunt sufficere: sed applicat thesauro. de quo j. ¶ Quarta opinio ꝙ valēt solū quo ad remissionem pnie que negligēter est obmissa hec falsa est: qꝛ de negligētia nō debet reportare cōmodū. ¶ Quinta est opinio glo. ꝙ hoc resideat in arbitrio iniūgentis pniam: vt si dicat expresse ꝙ ꝓficiant idulgētie: qꝛ dicat ꝙ pniam redimat ex idulgentia i toto vl̄ in pte sibi ꝓficiāt: alias nō: ꝛ hoc quo ad ecclīam: quo ad deū sp ꝓficiunt quo ad pniam minorādā i purgatorio: ꝛ hoc dicit veꝝ gl. quādo pena est remissa eterna que dimittitur ꝑ ꝯtritionē ꝛ ꝯfessiōem peccati. Si vō nō esset dimissū pctm̄ nō ꝓdest pro temporali. Nā pro quolibȝ peccato iponitur pena eterna ꝛ tēporalis dimisse eterna: ad eternā nō proficiūt ad temporalē proficiunt ꝟ inflicte ad ipalem hoīs: nō nisi hoc in pnia exꝑmitur. Per hoc infert glo. ꝙ si imposita pnia ānuatim sepiēnij ꝛ in pnia sit impositū vt possit dādo septem denarios redimere vitā nō tenetur ieiunare: ex necessitate inūcte pnie: sed bn̄ ex hōestate quā si ꝯtēnit peccat mortaliter: qꝛ nescit an sit legatꝰ vl̄ nō. ¶ Hāc opi. reprobat Jo. an. qꝛ illa que sūt reposita in thesauro ecclesie ibi nō sunt reposita determiate pro aliquo sed cōiter pro oībus: ꝛ talia distribuūtur fm volūtatem presidentis: ꝛ sic pape pōderatur itentio. vel illiꝰ qui habet potestatē ab eo idulgētias ꝯcedēdi. Ideo proderūt sine ꝯfessione ꝯcessione: sanū tamē est cōsilium ꝙ si de licētia confessoris quis vtatur. Ray. dicit ꝙ homo mortalis nisi ei diuinitus sit reuelatū ignorat ꝗ̄tū valeat remissio: qꝛ vȝ fm deuotiōeȝ penitētis ꝛ ipsoꝝ qui suffragāt̄ ꝛ nūerū ꝛ hoꝝ mēsuram nullus scire pōt nisi deus: ꝛ sic nec mēsuram remissionis. de ꝯse. di. iiij. queris. ꝛ di. v. nō mediocriter. de pe. di. i. quē penitet. Jo. an. dicit ꝙ fm fidem penitētis ꝛ volūtatē ꝛ potestatem remittētis plus ꝛ minꝰ valēt idulgentie etiam dicit ꝙ idulgētia valeat prout sonat: qꝛ nō refert quātum satisfaciat ecclesie: quia quē ligat ecclesia ligatus est: ꝛ quē soluit solutus est. xxiiij. q. i. quicunqꝫ. ꝛ certū est ꝙ vtrūqꝫ licet ecclesie. de peni. di. ꝟbū. vn̄ cōcludit ꝙ supposita illegitimitate ꝯfessiōis ꝛ capacitate susceptiōis que datur per absolutionē pcti ꝛ fidem tm̄ operatur ꝗ̄tū sonat. Ex incapacitate vero eius nihil ꝛ minus pōt operari prout non hȝ fidē vel nō est in statu bono capesēde idulgētie dicēs fȝ Hug. Cardi. ꝙ effusio sanguis xp̄i. ꝛ martyriū est thesaurus i sinu ecclesie positus. ꝛ eius claues hȝ vicarius xp̄i: ꝛ quando vult apit ꝛ cōicat: vn̄ fm Host. i summa de remis. §. pe. ꝛ vlti. minima gutta sanguis xp̄i sufficiēs erat ad remissiōeȝ omnium peccatorū que sicut fuerūt erūt vl̄ esse potuerūt. Consulit tamē ꝙ tales indulgētie resuent̄ in purgatorio ꝛ minus ete exequātur: qꝛ i vno mortali sepissime icludunt̄ multa vt fornicatiōe mēdatiū corruptio. ꝛ his similia. fatetur tamen ꝙ per illas se releuare pōt: vt est deū. Ad legittimitatē vo idulgētie in ꝯcedente reqrit̄ potestas ꝛ habilitas ꝯcedētis. scȝ ꝙ habeat potestatē absoluēdi ꝛ ligādi: ꝛ hec ē apud prelatū ꝛ nō alium. Ex pte suscipientis requiritur necessitas: vt quia ieiunare nō pōt vel pniam iniūctam exeq. Item discretio eiꝰ vt tātum det pro quāto volet sustinere pniam iniūctam. Itē deuotio fidei vt hāc potestatē credat esse penes ecclīam. Itē reqritur status eiusdem habilis ꝙ sit cōtritus ex parte loci pro quo conceditur idulgentia requiritur ꝙ fiat ex cā ꝛ loci necessitate: ꝛ sic requiritur vtilitas in opere.

Et predicta dicunt qdam docto. q qdam requirunt labo/
res psone. Quedaz pericula vite. In his licet sit magis lar-
gitas tamen multa iustitia. Quedaz requirunt honorem et
devotionez persone. et i his plus valz largitas q iustitia. ad
hoc. l. cum ex eo et c. Et sic ex his cóclu ditur sex fore neces
saria. Alij tamé dicút qnq: fore necessaria. s. Auctoritas in
conferendo. Idoneitas. in recipiente Pietas. in fide vtili
tas. In ope congruitas. In tépore hoc plene prosequere in
c. nostro. Jo. sm Gal. ó Cald. Jo. an. vltimate remittit ad
summá. B. Tho. in parte tertia. q. quarta. articulo primo.
e. li. Hec vera vt sola intentio pcedentis attendatur in sup
positos. In alios do nó suppositos exigitur licétia superio
ris sui vel penitentiarij vel episcopi vt ad eum extendatur.
e quo ad deum: e quo ad ecclesiaz: sic intelligo glo. De có
municatione vero meritoruz que fiunt ordibus cartusiens.
Cisterciens. predicatorum minorum e similium. Dicit Jo.
an. q non relevát de penitentiis iniunctis: quia illi nó habét
generalem potestatez nec etiá illa vtuntur: q nó relaxant pe
nitentias: sed participant suffragia e merita que fiunt apud
eos. ad hoc. l. eo. cum ex eo. ver. vt ait apls. papa e alij prela-
ti ecclesie habent hanc potestatem in remissionibus: ex illo
quécuq ligaveris: sicut eniz facit pstónes que ligant ad pec
catum vt clericum in sacris qui contrahit e eum qui portat
merces ad sarracenos: sic potest e solvere: e licet i veteri te
stamento e ante tempus gratie hec non fuerunt credenda ta
men est q qsq fiebant: sed nó ita frequéter: q perfecti erát
catholici nec in tantú egebant. Item apli sanabát infirmos
nec apud sacerdotes veteris testaméti erat potestas ligan/
di e solvendi nec poterant ita convenire catholici ait temp
gsesicut núc. facit. xv. q. s. c. i. i glo. pe. in fi. dicit hoc verú qa
dare hanc licentiam est fori penitentialis. Dare vero idul/
gentiarum ipsas est fori iudicialis e dignitatis episcopalis:
vt in ptrario. Quero p quibus pontibus concedanf in
dulgentie. dic q forte erant pontes vbi multi viatores trá
siebant e solebant submergi. e hoc gratia exempli: q idem
in alijs operibus piis. Quero quid de remissionib qs
facit papa pro subsidio terre sancte: q océm peccati penam
etc. dic q océs sunt absoluti: dúmodo vtés illa bene fuerit có
tritus per quá cótritioné peccatú dimittitur: quo ad vitá. de
pse. di. iii. baptismú. de peni. di. i. per totuz: q pape subsunt
omnes. vt cle. ad nram. de hereti. quia per hoc dicit Gof. ó
cre. nó habere locú in remissionibus pape. Quero an in
dulgentie psint existentibus in purgatorio. Dic q qdá sút
dependentia a foro vel iurisdictione vt indulgentia. e talia
nó psunt existentibus in purgatorio: tales enim nó hnt iudi
cem nisi deuz. xxiiij. q. ij. c. i. Quedam sunt nó dependentia
a iurisdictione vel foro: sed ab alio actu charitativo: vt ora
tio elemosyna. sacrificiuz: e ieiuniú: e talia psunt. xxiij. q. ij.
c. i. xiij. q. ij. temp. e c. aio. de peni. di. vj. §. i. Fatetur tamé
q si quis facit ecclesiam in loco electo a prelato e peregrina
tur q hoc plus valet defuncto q si alibi fieret. Si tamen p
pterea facit nó negamus quin et valeat defunctis: sm In/
no. Uñ dicút theologi q nó occurrit rõ qre ecclia nó pos
sit thesauruz suuz cóicare mortuis: sicut vivis. Ad hoc vide
no. Jo. á nobis. l. el. ij. de sen. excom. p Joá. an. super vbo su
per terrá. Quero qualis licentia reqratur vt psit licentia
nó sui iudicis. dic q sufficit q héat lniam vt per idulgentias
etiá nó suorum episcopoz possit pniam relaxare: lz de spáli
indulgétia nó loquaf. vide qd no. de privile. religiosi. i glo.
et etiam in clemé. Ultimo p decre. dicút doc. si penités vult
vti remissione nó sui iudicis debet hoc facere de licentia sui
iudicis vel sui pfessoris. Si igitur vult vti remissióe pape vel
legati archiepi vel episcopi satis videtur q illo casu id pos
sit sine licentia superioris. etc.

q **Uod quidam.** Non est vere penitens qui
animuz delinquédi nó deponit: recipitur tñ ipsi
us cófessio. h. d. In prima consultatio. In secú-
da responsio. ibi: consultationi. No. q de suba fructise-
re pfessionis est cótritio precedens e ppositum nó peccan-
di. Secúdo no. q cófessio sine pposito non peccádi: lz
nó sit fructifera est tamen admittenda. Tertio no. vnuz
effectum ptritionis vt tribuatur cósilium de peccatis nó ta-
men dabif vera absolutio cú penitentia nó sit vera. No.
iiij. q cófessio crebus est admittenda etiá in casu isto. e hoc
ideo q si frequenter pfiteatur e sacerdotis discreti monitis
e cósilio acqescat: per hoc paulatim ad ptritioné inducetur
per dei e sacerdotis auxiliuz: e sic ad verá pniam deveniet. ó
quo in summa. e. li. §. qué indicunt homines. Op. q nó
admittetur ad penitétiaz. de vsuris. qq. li. vj. Sol. speciale
ibi in peccato vsure. Quero an sit dare peccatum a quo
quis nó possit abstinere. Dic q non: q nulluz est pctm qn sit
voluntarium. Uñ nó est pctm nisi sit volútariuz. xl v. dis. de
iudeis. xv. q. vi. c. i. Quero an absolvatur iste qui dicit se
non posse abstinere. dic q nó: q penitétia nó est vera dabit
ergo sibi consiliú cú peregrinatióe de missa singulis dieb
audienda e similis. Quero quid velit tex. ibi: crebris q
les erunt monitiones e consimilia. dic q cósilium vt frequé
ter pfiteatur e sacerdotis discreti monitis acqescat e consi
lio: e p hoc paulatiz etc. vt habetis. s. in vltimo notabili isti-
us c. Quero an clericus existens in peccato mortali di-
cendo horas excusetur a peccato: q nó dicit horas et debz
ad quas tenef. xli. di. clericis. Dicit Abb. illum excusatum
si dicit licet sit in mortali. Nam si bona que go in eo statu fa
cit psunt saltem ad min supplitiú ex his r. stat q meretur e
penam evitat sic dicendo: alias si dicere nó prodesset pená
non evitaret: sed augmétaret si diceret in malo statu eét idé
q non dicere in bono: e sic peccaret. Tamé distinguit q q
dam sunt que semper obligant e ad semper vt nó occides.
non mechaberis: e in his declinans semp peccat mortaliter
cum de natura sui sunt mala: vt. s. de iureiur. e si xpo. e i his
sit prohibitum nulla necessitas excusat: q potius quis de-
bet oia mala pati etc. v: patet de his que vi me. cá si. c. sacris.
Quedam sunt que semp obligát: sed nó ad semp: sicut est
honora patré etc. Ista qñq profunt ad vitá eterná prome-
rendam: e ad vitandam pená. s. cum sunt in bono statu fa
cta. Quádoq solum ad pená vitádam. s. cú fuerit in bono
statu: quod patet q prosunt ad min supplitiú subeundum
vt dicit glo. Ex his inferf q faciens opa charitatis ad que
precise tenetur ille faciens etiam in statu nó bono: q excó
municatus vel in mortali peccato constitutus a pena libera
tur que nó faciendo pená icurreret. Item infertur q ista nó
obligant ad semp. Ná ad observantiam pcepti de honoran
dis parentibus quis excusatur propter ifidelitaté ipsorum: vt
xxiij. distic. dyaconi. xxiij. q. viij. legi. e de divoz. qsto. Ité re
spectu precepti de pauperibus pascendis qs excusatur pro
pter indigentiá: vt de pe. di. iij. qui vult. Ité respectu eius q
quis colat sabbata excusatur propter necessitatem: vt. j. ó re
gu. iur. qd nó est. e C. de ferijs. l. omnes. vñ sicut i predictis
excusat necessitas: sic e impotétia e necessitas excusat ab ho
ris qd no. Querit glo. i. qs erit effectus receptionis pe-
nitentie sine proposito nó peccandi. dic q non est fructuosa
quo ad vitá eterná: licet tamé vt penitentia acta de crimib
alijs proficiat. de peni. di. iij §. vlt. in fi. e ideo talis cófessio
admitti debet prout hic dicit. Sed quid si aliqs peniteat ó
vno peccato e non de alijs an valebit sibi h pnia. dicit q sic:
quia omnia bona que quis facit in vita ista prosunt sibi ad
vitam eterná promerédam saltem ad min supplicium sub-
eundum. de pe. di. iij c. si. vel ad bonú temporale obtinédú.
de peni. di. iij. cavendum. cum si. vel saltem vt deus citius il
lustret aiam suam ad pniam. de pe. di. v. falsas. sm Tan. vel
ad assuefactioné vel habilitationem bonorú operú: sicut in
baptismo dicitur. de conse. di. iiij. regenerabanf. Item q a i
tali homine non habet demon tátam potentiam: sicut de iu
deo legif in dyalogo: qui se munit signo crucis. Juxta no. ó
conse. di. iiij. postea ad intellectum e declaratióem eorum

que dicuntur. vide bonā ⁊ notabilē glo. de peni. dist. iij. §. Illud autem Gregorius: super vbo percipitur. ⁊ ibi glo. determinat cōtra istā glo. in eo q dicit q p sunt ad vitā eternā pmerendā: vt probatur per. c. si qs autē. quod est vltimū c. dist. ⁊ allegatur in glo. tenet magister sniarū in quarto: di stin. xv. arti. ij. ⁊ habetur p thomā in tertia sūme. q. lxxxix. arti. finali. ℭ Glo. super verbo admittēda opp. q non debeat admitti confessio cū pposito non peccandi. xxxiij. q. ij. legitur. vbi dicitur q confessio nō pficit sine vera penitentia interius. Sol. dicit glo. illud verū quo ad fructum penitentie vt non admittatur: tamē admittetur quo ad effectus. de quibus in tex. ⁊ in. j. glo. sic etiam loquitur. c. penitentes. hic alleg. ℭ Opp. l. ix. di. si quis contristatur: vbi cōpellitur quis remittere fratri suo iniuriā si satisfecere. So. id in foro cōtentioso: secus in pniali. ℭ Opp. iij. xxvij. q. i. q tpo. ⁊ c. de notā: vbi existētes in peccato nō admittūtur ad pniam. Solu. dic q nō admittunt ad pniam. i. ad fructū pnie hoc ē ad eucharistiam: sic soluit glo. ⁊c̄.

l **Icet.** Qui ex penitētia in pane ⁊ aqua ieiunare debet ppter carentiā panis aliis cibariis vti potest: nō tamē ad delitias. h dicit. Ponit dictum ⁊ eius determinationem. ibi: discretioni. ℭ No. primo duo vincula iuris circa idē posse currere. ℭ Secūdo no. q ppter impossibilitatem receditur a precepto pnie ⁊ pnia transmutatur: sed debet degradatim transmutari in cibis inordinate prime penitentie. ℭ Tertio no. q ad delitias transmutatio cibi nō est facienda: sed solum ad vite sustētationem. ℭ Quero quid in voto ieiunij. dic q ex necessitate potest trāsmutari: hic vero de penitentia. dicit vt faciat ad titulū. ℭ Quid si alij deficiāt: an poterit vti cibi carnium. dic q sic. ℭ Quero an auctē ppria sic posset trāsmutare. dic q non. sed hoc facere dz auctoritate supioris. si haberi possit. als ppria. allegat. d elec. venerabilem. Hosti. dicit q necessitate instante satisfieri debet. ⁊ q̄ citius pōt debet haberi recursus ad supiorem. J. ti. i. c. a noscitur. Jo. an. ℭ Queritur nūquid habeat locū etiā si necessitas subsit rōne inopie vel infirmitatis. dic q sic: secundum Doctores. ⁊c̄.

q **Uesitum.** Sacerdotes greci pcurantes vel studiose negligentes oppressionē filiorum deponūtur: ⁊ si hoc publicū sit publice penitebit. h. d. Prima questio. Secūda responsio. ibi. cum igitur. ℭ No. pmo q studiosa negligentia equiparatur scientie ⁊ dolo etiā i foro penitentiali. ℭ No. ar. ex §. postulent: q pnia alicui nō est iniūgenda: nisi postulent vel nisi delictū sit publicū. ad hoc. c. si. de his q fi. occi. sm Hosti. ℭ No. penā presbyterorū opprimētium filios scienter vel ex supina ignorantia. ℭ Tertio not. q ceteris parib⁹ grauius censent delinquere clerici q̄ laici. ⁊ hoc ppter altiorē gradū. ad hoc. xl. distin. homo. ℭ No. q pro occulto pctō pnia debet esse occulta: ⁊ p publico publica. ℭ Ex ver. verum. No. q leuius punit culpa quā dolus. ℭ Secundo no. q omnis pnia est arbitraria. ℭ Tertio no. pene effectū vt alij terreātur: ⁊ alijs trahantur in exemplū vt timore se retrahāt a deliquēdo. ℭ Op. cōtra finē q pena occulta nō possit alijs iducere terrorē. dic q induceret terrorē scientibus. ℭ Quero q̄ē studiosa negligentia ⁊ que in curia. dic studiosa quādo nullā adhibet diligentiam: ⁊ sic sūt in lata culpa. In curia quādoq̄ leuissima. ℭ Quero an sola iponatur penitentia. de qua in si. quomodocūq̄ inueniantur mortui in cunis. dicit q pcedit dūtamen sine tactu ipsorū sint mortui: als essent irregulares. l. di. sepe. ℭ Quid si delictum est publicum an pcedat pena de qua in ver. verū. dic q sic. dūmodo nō immineat scandalum nec super hoc sit infamat⁹. de homici. ex litteris. ℭ Quero quare in si. nō suspēdūtur sicut in primo dcō. dic ppter puam negligentiā. Itē quia ibi nō erat homicida. nec reputatur irregularis: sicut hi de quib⁹. §. qui fuerūt i culpa. tetigerunt. ℭ Quero qñ dō possit cōtrahere matrimonium. Dic quādo sunt in laicali vel minoribus ordinib⁹. de cleri. coniug. cum olim. ℭ Glo. in verbo negligētibus prosequitur generalis. ℭ Opp. q clericis nō indicatur penitentia publica. l. di. cōfirmandū. So. duplex est penitentia publica. vna que fit in publico. ⁊ hāc ibi impoint. Alia que est solēnis. de qua habetur. l. di. in capite. cum si. ⁊ talē non facit clericus etiam depositus: sic loquitur. lxxxij. di. presbyter. Hic qñ peccatū est publicum. Si occultū semp debet esse occulta pnia: sic pōt intelligi. lxxxij. dis. presbyter. dicit glo. q etiā in casu isto posset agere penitentiā solēnē cū propter homicidium sine spe restōnis sit priuatus: q irregularis. de tempo. ordi. c. si. ⁊ sic publicā: ex quo crimē venit i publicum. ℭ Gl. vltima querit an i dubio psumantur in dolo vel culpa. dicit glo. q in culpa in dubio psumitur. de presump. afferte. vnde dicit lex q repentini casus ⁊c̄. C. de inofficio. testamen. l. si mater. ⁊c̄.

e **Eus qui.** Sacerdos arbitrari debet pniam: sm q̄titatem excessus penitentis ⁊ contritionem ex circūstantijs. h. d. ℭ No. qualitates ponderandas i penitentia iniungendo ⁊ in arbitrio informādo circa pniā iniungendā. Primo quātitas peccati in augmētando. Secundo penitentis cōtritio in minorādo. Tertio qualitas psone. Quarto alias circūstantias. Quinto nouitas conuersionis. ℭ Secūdo no. q omnes penitentie sunt arbitrarie. ℭ Tertio no. q actus perfectus expeditur ex operatione astata q̄ frequēti. ℭ No. q creature in suis operationib⁹ debet per media proportionari ad finē quē intēdit. ℭ Nota q quis dicitur per baptismum renasci. ℭ Nota q certe sunt festiuitates in quibus quis sumere debet corpus christi. ℭ No. q quis in mortis articulo debet sumere corpus christi. ℭ Quero an possit esse tanta cōtritio q nulla penitentia imponatur. Dicit Hosti. q sic. ⁊ remittit ad summā. c. ti. §. quibus. ℭ Quero an simplices presbyteri possint penitentiam imponere pro enormibus. Dicit Jo. an. q sic. p tex. ⁊ per suprascriptionē ibi: cum fratrib⁹. Nā homicidiū est de enormib⁹. de tēpo. ordi. c. si. ⁊c̄.

o **Fficij.** Confessio mulieris que ptū alienum supponit vel pprīū ex adulterio suscepit ⁊ non vult marito detegere est admittenda ⁊ cauta penitentia indicenda. h. d. In prima consultatio. In secūda responsio. ibi: qm. ℭ No. q credere se habet ad falsum. ℭ No. q vbi peccatū est occultum ⁊ satisfieri non pōt sine reuelatione peccatū est reuelādum. si tamen reuelatio est periculosa volenti reuelare penitentia est indicenda: ⁊ alia competens satisfactio imponenda. ℭ No. q ista dictio alius. quandoq̄ significat diuersitatem substātie tantum: quādoq̄ substantie ⁊ qualitatis. ⁊ sic qñq̄ extraneos: quandoq̄ bona diuersificat: qñq̄ iplicat. ℭ Quero instituit qs suppositos vt filios credens eos filios: hoc patefacto: an eis debeatur hereditas. dic q non. ff. ad carbo. l. i. §. fi. ⁊ aufertur eis successio. de iure fisci. l. aufertur. de heredi. insti. l. si pater. ⁊ dabitur veniētibus ab intestato q̄diu aliquis superstit. C. d heredi. insti. l. nec apd. ℭ Quero qualiter matri cōsulatur que habet filiū ex adulterio ne eum indebite faciat a marito suo alimentari. dic q mater debet hortari filium ad religionem vt si sit masculus tute ordinari possit. de fi. presby. c. i. ⁊ si filius nolit matri credere: nec habet ex hoc lesam conscientiam: poterit tute ordinari si in seculo pmoueatur. ff. de his qui sunt sui vel alie. iu. l. filium. Dicit tamē q qui matri non acquiescit que h melius scire debet: habet conscientiam satis fortē. de quo de symo. per tuas. ℭ Quero que sit competēs satisfactio. dic si potest dare det tantū de suo veniētibus ab intestato quāto valent bona mariti vel ex testamento habuissē quos si potest operari quā instituisset si non putasset istum filium: ⁊ si id operari non potest det pauperibus: sm Innoc. vt no. de

ularia.cum ĩu. Et id q̃ restituendum est tradat episcopo in
pecunia qui exinde satisfaciat si sine periculo potest fraudẽ
reuelare:ita q̃ de illa fidem faciat:alias conteratur e penite
at:ſm Inno.e de illa que potest sine periculo reuelari.dat
Hosti.exemplum quãdo ſm vulgarem lõbardorũ muli-
er portat lombardus.si vir scit adulteria ipsius e tacet. Si
vero non põt reuelare sine verisimili e forsan in dubio ho/
micidio e periculo.R° ſm Inno.e Hostiẽ. conteratur e
taceat.xxii.q.ii.ne quis. Nam cũ ex vna pte sit dãnũ tm̃ re
rum:ex altera parte piculum animarũ e corporũ. Si pro
bationes inducat cum vtrũq; vitari nõ possit inter hec duo
mala eliget minus malum.xiii.di.neruí.taceat ergo cũ dã-
norum quod est minus malũ.ad hoc de pigno.c.i. Nec
ob.q̃ vtilius permittatur scandalum nasci q̃ veritas relinq̃-
tur.de reg.iur.c.iii.q: in hac taciturnitate non perit veritas:
quia mulier ista nec iudex nec testis esse põt. In quibus e si
milibus loquitur auctoritas illa que si probationes paratas
non habet debet silere.ij.q.vii.plerũq;.maxime cũ scanda-
lo.Ẽ.de prescrip.nihil.ſm Hosti.solet suaderi talibus pfes-
sis in ordinibus mendicantium cum religionib° non vt plene
puisũ cum succedant.xviij.q.i.c.fi. ¶ Venio ad glo. Et q̃
ro de qualitate huius accusatoris de suppositione partus.
dicit q̃ eius vita est perpetua e non clauditur tempore etiã
post mortẽ.ff.ad.l.cor.de fal.l.qui fal.sa.alia claudunt.
.C.e.l.querelam.de hoc per Hosti. in summa.e.ti.§.quib°
e qualiter sub.§.qd de muliere. ¶ Quero cui spectat po-
testas accusandi de partu supposito.dicit glo.q̃ datur solũ
accusatio propinquis aut his quibus ea res ptinet.ff.ad.l.
cor.l.lex cornelia. ¶ Glo.ij.opp.q̃ mulieri fructuosa pe-
nitentia non possit indici:q: durante suppositione consan/
guinei fraudantur.vnde non potest de peccato satisfacere.
ar.xiiij.q.vi.si res.cum si. Sol.dicit glo.q̃ penitere põt fru
ctuose ex quo ab eius potestate non dependet satisfacere cũ
dato q̃ detegeret ei non crederetur propter presumptionem:
que surgit ex nuptijs.ff.de his qui sunt sui vel alie.iur.l.filij.
hec so.non est bona:quia ipse dz facere q̃tum in se est:vt sa-
tisfaciat:hec vera sunt si hoc q̃ sibi non crederetur esset oi
no certa:sed debet facere q̃ põt. ¶ Secũdo soluit glo.q̃
si potest satisfacere sine periculo satisfacere debet:alias non.
Hec non est bona:quia satisfacere debet si potest. e potius
oia mala pati q̃ malo consentire e in peccato stare. ¶ Et
glo.est vera quãdo non posset reuelare sine periculo perso
narum e animarum.vel dic q̃ hic non attenditur preiudici
um consanguineorum viuente marito cum ad eos heredi-
tas deferri non debet eis viuentibus:e ipse solliciti esse non
deberent de hereditate viuenti:. ¶ Gl. sequens soluit meli
us q̃ ad penitentiam est admittenda e ei satisfactio est indi
cenda:et faciat illam quam facere potest ad pniam:tamen
admitti debet:sed dicunt q̃ tales penitẽtia ei nõ est fructuo
sa ad vitam eternam.Ẽ.eo.q̃ quedam.de pe.di.iii.§.si.e de
peni.di.v.§.falsitas. Tene id q̃ dic q̃ ad fi. ¶ Querit gl.
quare ponderetur papa mulierẽ fecisse ne ad extraneos de
ueniat hereditas e in hoc ostendit eam minus peccasse.di-
cit glo.q̃ si sunt extranei non erant successuri:vnde eis non
fit preiudicium.dicit tamen nihilominus peccat impedien/
do liberã testamenti factionẽ.C.si quis aliquẽ testa.pbi.l.i.
e.ii. Ideo dicit maxime.ec.

## Oua quedam.

Abbatissa nõ
põt moniales
benedicere:ipsarum confessiones audire:euan
gelium legere vel publice predicare.h.d. Pri
mo ponit excessus: quos secũdo phibet e cãm reddit.se/
cunda ibi.cum igitur. ¶ No.primo tria hic feminis phi/
bita.s.benedicere moniales q̃ confessiones audiant euan-
gelium legant vl' predicent. ¶ Secũdo no.q̃ omnib° apo
stolis tradite sunt claues regni celorum:e sic non solum pe-
tro:vt patet Marci.xviii.ibi. amen dico tibi:quodcunq; li
gaueris super terram ec.e Jo.x. Accipite spiritum sanctum.
per hoc dicunt theologi e per illud accipite spiritum sanctũ
quorum remiseritis ec. q̃ tantã potestatem habet simplex
presbyter in peccatis remittendis q̃tam papa. ¶ Quero
an mulier recipiat caracterem ordinis. dic q̃ non.per.c.sa-
cratas.alr.in.i.glo.e in.c.se.e hoc impediente sexu e constõ
ne ecclesie. Idem no. Jo.xxvii.q.i.dyaconi. Non ob.q̃ di
cuntur presbyteri.xxxii.di.presbyteri.quia non dicitur pre-
sbyter ex ordine:sed quia presbyteri sacra quod satis patet
ex.c.se.vbi vocatur matricuria quasi habens curam de re/
bus ecclesie:patet quia in sacramẽto requiritur res e signũ.
de cele.mis.cum marthe. Sed in sexu feminneo non potest si
gnificari aliqua preeminentia gradus cum habeat statum
subiectionis.i.ad thi.ii.mulierẽ docere nõ permitto nec do
minari in virum: quia ei parilitatem male fuit vsa. Ideo
fuit subiecta sub viri potestate.gen.tertio. Sub viri pote/
state eris:sacramentum ergo q̃ penitentiam habet chara-
cterem non recipit. Item q̃ clerici debent portare coronaz
quod non licet mulieri.prime ad corinthi.xi.e.xxx.di.c.ii.
¶ Quero an abbatisse priuatis possint in capitulo monia
libus regulam exponere vel ad instructionem ipsarum ali-
qua bona exempla vel alia simplicia verba proferre. dic q̃
sic ſm Hostien. ¶ Querit vltima gl.quare mulier nõ pos
sit predicare.dic q̃ hoc officium ab eis est extraneum.xx-
iii.di.sacratas. Item nec layci predicare vel docere debent
Ẽ.de hereti.cum ex iniuncto:nec potest velare mulieres.xx.
q.ii.statuimus.nec iudicare.xxiij.q.v.nec mulierem:nisi for
te aliqua nobilis hoc habeat ex consuetudine.de arbi.dile-
cti.glo.postea psequitur in quibus mulieres potestatẽ nõ
habent e in fine remittit de questionibus.vide hos casus in
spe.de pcura.§.i.eẽ.

## Uod in te.

Tempore generalis i-
terdicti conceditur pe
nitentia viaticum morientibus clerici qui serua
uerunt interdictum possunt cũ silentio in cimi
terio sepeliri. In conuentualibus ecclesijs clerici vni e bini
possunt dicere horas sine cruce signatis e peregrinis eo tẽ
pore concedi potest penitentia.h.d.partes patent. secunda
ibi:licet.tertia ibi:in conuentualibus. ¶ No. primo q̃ ap
pellatione penitentie includitur viaticum non tamen semp.
iuxta no.in.c.fi.de sen.excom.lib.vi. ¶ No.q̃ interdictũ
priuat vnctione e ecclesiastica sepultura. ¶ Tertio not.q̃
clerici seruantes interdictum possunt tacite sepeliri in loco in
terdicto. ¶ Quarto no.q̃ in conuentualibus possunt dice
re horas tempore interdicti vni e bini.de hoc dic. vt in.c.fi.
de sen.excom.lib.vi. ¶ Quinto no.q̃ vox dicitur submis
sa quando auditus eius se non extendit vel propagatur ad
locum publicum phibitum. ¶ Sexto no.q̃ regulares om-
nes ex priuilegio habent vt celebrare possint ianuis clausis
e submissa voce:e sic habent maius priuilegium alijs:q: ce
lebrare possunt. Alij autem conuentuales solum horas di-
cere hoc olim pcedebat hodie:tene q̃ habetur i.c.fi.de sen
ten.excom.lib.vi. ¶ Septimo no.q̃ penitentia non negat
recipiẽtibus signum crucis e peregrinis:e sic habes hic tri
plex genus personarum priuilegiatarum. ¶ Primo cle-
ricorum omnium quo ad sepulturam. ¶ Secundo cleri/
corum conuentualium quo ad horas. ¶ Tertio regulari/
um quo ad potestatem celebrandi. ¶ Quarto cruce signa
torum quo ad penitentiam. ¶ Ultimo morientiũ quo ad
viaticum e penitentiam. ¶ Oppo. contra primaz partem
q̃ sanis concedatur.de sen.excom.c.fi.lib.vi. Sol.hodie h
est corectum e seruandum quod ibi.l.quo ad penitentiam
tantum:non quo ad viaticum vt ibi no. ¶ Quero q̃ si nõ
potest habere hostiã sacratam ille qui viaticũ sumit:an po
test cõmunicare cum pane.dicit Inno.q̃ non: sed hoc casu
credat e hoc est pro manducatione.iuxta illud crede e mã
ducasti.de conse.di.ii.vt quid paras. Credo q̃ Inno.vel it
dicere q̃ sacerdos nõ debet hostiam non consecratam tra
dere vt consecratam:sed debet inducere volentẽ cõionem

sumere ad credendum ꝙ in hostia possit verum corpus christi confici: et qd illud est verum sacramentum ecclesie. Nam hoc sufficit et perinde erit ac si vere sumpsisset. ¶ Quero an peccet sacerdos existens in peccato tribuens alicui corpus xpi in necessitate. Dicit Inno. ꝙ non. vel si aliter causa reuerentie illud tangit vt si leuet cum in terra iacens: an pregnantibus partui appropinquantibus dari possit viaticum tempore generalis interdicti sicut decedentibus. dicit Jo. an. ꝙ hoc sepe vidit dubitari: sed per istum tex. videtur dicendum ꝙ nisi aliud periculum immineat sit abstinendum: qꝛ nō dicitur decedentes vt requirit hec decr. et decre. permittimus. Iti. pxi. De absolutione ab excōmunicatione an possit fieri tempore interdicti. vide. ff. de offi. ordi. pastoralis. super glo. quo casu. ¶ Quid de matrimonio et ordine: an illa ꝑmittantur tempore interdicti. vide de spon. non est nobis. ¶ Quero an clerici possint habere tempore interdicti sacram vnctionē. dic ꝙ non: qꝛ nō priuilegiantur in hoc sicut super sepultura ꝙ multi non aduertunt. ¶ Quero quare plus negatur sacra vnctio ꝙ viaticum. dic ꝙ in ipsa vnctione et non prius peruenitur ad sacrandum: sed corpus christi ante dationem verum corpus erat. Item vt in facto patet longe maior participatio per orationes et vnctiōes fit in extrema vnctione ꝙ in datione viatici. An clerici nō culpabiles sepeliantur in cimiterio interdicto. Jo. an. ꝙ non. Et ꝙ hic dicitur procedit in generali interdicto et non in speciali: dūmodo cimiterium sit interdictum. de quo de sen. excom. si ciuitas. in si. lib. vi. et de excep. c. si. fm Inno. Quid de interis mortuis in loco interdicto. dic ꝙ si apparuerunt signa contritionis et penitentie in morte relaxato interdicto. demum poterit in cimiterio sepeliri. de sen. ex. a nobis. ij. ¶ Quero de ratione quare pulsatio campanarum prohibetur tempore interdicti. dic quia pulsatio cāpanarum est signum horarum et diuinorum officiorum. de offi. custo. c. i. et ij. et per illas vocatur populus ad diuina. de homici. c. Joānes. sublato signo principali deficit et signum accessorium. de sen. ex. c. vl. li. vi. ¶ Quero an in capella liceat rectori cum socio dicere horas submissa voce. Hosti. ꝙ non: p hunc tex. ibi. In conuentualibus. de quo dic hodie vt in. c. si. §. adijcimus. de sen. ex. lib. vi. vbi determinat contrarium in nouella. ¶ Quero an est differentia inter regulares et seculares tempore interdicti. dic ꝙ sic: quia regulares possunt celebrare conuentualiter ꝙ illi non possunt et possint celebrare in sepulturis et alijs horis cum dicatur hic horas canonicas. per qd patet ꝙ loquitur de alijs officijs nō mortuorum tm. An clerici possent interesse diuinis in extraneis ecclesijs. dicit Pe. ꝙ nō: qꝛ solū sunt priuilegiati in sepultura super laicos. Hec opi. non procedit hodie: vt no. p Jo. an. in. c. vlti. de sen. excom. lib. vi. in nella. ¶ Quero de qua peregrinatione loquitur. dic ꝙ loquitur. de alia peregrinatiōe ꝙ vltra mare: alias superflue res per primum. ¶ Venio ad glo. Opp. glo. s. ꝙ etiā aliud sacramentum permittatur tēpore interdicti. de quo de spon. non est. So. duo sacramenta excipiuntur de generali interdicto baptismus paruulorum et penitentia in qua includitur viaticum. Addit Jo. an. ꝙ confirmatio in fronte. de sen. ex. responsio. lib. vi. Dicitur autem viaticū est via: qꝛ tales in articulo mortis sunt in via recedendi: vnde dato ꝙ sacramētum non sit necessitatis: est tamen cōcedendum tēpore interdicti. vel fm Hosti. dicitur quia si digne sumitur per viam salutis ducit ad vitā. Medici etiam habent viaticum: qꝛ itinerātes illud deferunt: habemus etiam altare viaticum. de quo. ff. de priuileg. in his. et ibi dixi. ¶ Querit glo. an sacrum eucharistie sit necessitatis. Dicit glo. ꝙ non: licet datur tēpore interdicti. Dicit Jo. an. ꝙ contrarium no. de transac. veniens. ¶ In. s. gl. qd tenet Gof. et sub dubio fortere in asserti ue illud tene. vt no. Jo. an. de sacra. nō iterā. super Rica. lz Vinc. dicat ꝙ prius non fuerat expressum de viatico quasi illud non sit sacramētum necessitatis. et habetur sola fide. de consecra. di. ij. vt quid paras: sed nō vz rō: qꝛ idem possit dici de baptismo. de consecra. di. iiij. baptismi. ¶ Quero an clerici habeant de iure cōmuni vt possint sepeliri in ecclesijs interdictis. Sol. dicit glo. ij. ꝙ videtur ꝙ nō: sed habent ex gratia peterem: qꝛ si hoc de gratia eis concedit vt hic. opz ꝙ gratiam impetrent: quia nemo est exemptus ab illa generalitate interdicti nisi qui priuilegio exemptus est. Vel pōt dici ꝙ per istud ius clerici canonicis regularibus in hoc equiparentur. Jo. an. remittit ad cle. eo. ff. de sepul. ¶ Glo. vlti. querit an licet excōmunicato audire diuina extra ecclesiam: et an liceat secum audire. glo. dicit ꝙ non: qꝛ nō licz interdicto fortius excōmunicato. ¶ Glo. fina. querit quare de cū peregrinis et cruce signatis permittitur viaticum. Dicit gl. qꝛ ex necessitate proficiscunt: et sunt in via sicut illi quibus datur viaticum. Vñ dicit glo. ꝙ nō hz hoc priuilegium nisi sit in via qd nō placet Inno. et Hostie. ꝑpter ōbum cū postulauerunt: qꝛ ex quo cruce signatus est hz priuilegium penitentie: dūmodo nō sit in mora de alijs peregrinis sit vera glo. Sed hodie h non curatur per decre. si. de sen. ex. lib. vi. Tamē in casu illo viuentibus et sanis non datur viaticum et sic appellatiōe penitentie non cōtinetur viaticum. de quo dic vt ibi in glo. Quid de euntibus ad iniustum bellum: an eis possit penitentia indici. Dicit glo. ꝙ sic eadem rōne: qꝛ ibi est iusta cā timoris. Idem si aliqui essent excōicati vt in iusto bello possint absolui et quocunqꝫ ꝙ ab excōmunicatione. Iti. pxi. c. de cetero. cum si. Quid in ciuitate interdicta. Aliqui volunt satisfacere an est relaxandum interdictū. Dicit gl. ꝙ nō: quia aliq sine culpa interdicuntur. de spon. nō est nobis: qꝛ sic rigor ecclesie dissolueretur. ff. de priuileg. vt priuilegia. dixit ꝙ si aliq vellent rarere stare mandatis ecclesie ꝙ essent admittendi sed finis iste contradicit: quia specialr hoc conceditur recipientibus crucē vel peregrinationē. Inno. dicit ꝙ si principalis vult satisfacere recipietur satisfactio et relaxabitur interdictum. Si alius tunc nō recipietur nec per ecclesiam sepeliet: quia eius satisfactio nō requirit: sed alterius. ad hoc. Jō sen. ex. si sniam. §. i. et si. et. §. illis. i si. li. vi.

Omnis. Consilium nō recipiens hoc summā. Et habet tres ptes principales. secūda ibi. si qs. tertia ibi. sacerdos sit.

Primo statuit de confessiōe et penitētia: semel in anno faciēda et eucharistia recipienda nisi ex causa omittat. et de pena cōtrafacientiū et publicatiōe statuti. Secūdo de cōfessiōe alieno sacerdoti non faciēda. Tertio istruit sacerdotem in tribus. In circūstantijs inquirēdis. varijs penitentijs imponēdis. et peccatis occultandis. In vltima penam opponens ibi: oia. nō tamen originale: quia tale per baptismum indistincte delet in infante. In adulto autem per cōtritionem. de peni. di. i. tres actiones. ¶ No. circa personā efficientē peccatum ꝙ omnis indistincte sexu artatur annuatim ad penitētiam et confessionem et corporis christi susceptionem. ¶ Circa quā no. duas qualitates requisitas vt includatur persona vel submittatur necessitati precepti ꝙ sit in etate discreta. ¶ Secūdo ꝙ sit fidelis de his enim que foris sunt nihil ad nos. ¶ Tertio circa materiam peccati que lauatur. ¶ No. secūdo ꝙ cōfessio debet esse integra vt sit fructuosa et nō debet esse diuisa. dum dicit omnia. ¶ Nota tertio modum ꝯfessionis: qꝛ debet fieri a solo. vñ plures semel nō sunt recipiendi ad cōfessionem. idem in testibus ad testificandum. ff. de testi. cum causam. et debet esse ꝯfessio cū fide. ¶ Et no. tempus qꝛ saltem semel in āno. ¶ Et no. ꝙ hoc est subsidiarium ꝙ saltem semel in āno quasi nō peccaret: qꝛ pluries cōfiteretur. ¶ Quarto no. cām patientem in cōfessione: hoc est cui facienda est cōfessio. s. ꝓprio sacerdoti. ¶ Ex quo no. duo qꝛ debet esse sacerdos inferior: ergo nō audit confessionē nisi in necessitate: et debz esse proprius per quod excluditur alienus: quia alienus nō habet potestatem in subiectum. ¶ Quinto no. requisita post cōfessionem ad fructū eiusdem. s. satisfactio de peccato. ¶ Et no. ꝙ semel in āno recipiendum est corpus christi. ¶ Et no. modum reci-

piendu: ꝙ reuerenter recipi debꝫ tātū sacramentūꝫ. ¶ No.
exceptionem a precepto ꝙ quis necessitatur omni anno ad
recipiendum corpus christi nisi ex aliqua causa abstineat ꝛ
de licentia sacerdotis ꝛ consilio. ¶ Et no. ꝙ hec abstinen-
tia non debet esse ppetua: sꝫ tpalis. ¶ Et no. penāꝫ nō susci
pientis. ¶ Et no. casum in quo etiam pro delicto inuita cō
misso corpus mortuūꝫ punitur: licet in ppria sit pena ad
corpus. ¶ No. ꝙ ius ligat ea quod est publicatū. Ad ma
iorem tamen iuris declarationēꝫ quādo pluries debet fieri
ex precepto publicatio. ad idem tex. de loca. c. i. in versi. si
quis autem. ¶ No. duo requisita ad hoc vt quis possit cō
fiteri alieno sacerdoti. Primo requiritur ꝙ subsit iusta cā
confitenti alteri. Secūdo exigitur licentia proprij sacerdo
tis. ¶ Et no. qualitates circa licentiāꝫ: ꝙ licentia debet eē
petita ꝛ obtenta: licet aliquando sufficiat petere licentiāꝫ. de
regu. licet. Requiritur etiam ꝙ prius. i. ante confessionem
sit obtenta ꝛ modum ꝛ tempus petendi. ¶ No. cām qua-
re requiritur licentia sacerdotis: quia absoluere vel ligare
non potest sine licentia sacerdotis. ¶ Et sic no. ꝙ sicut fo-
rus contentiosus non exercetur in non subiectūꝫ. Ita nec iu
risdictio fori penitentialis. ¶ Not. ꝙ in potentia ligare ꝛ
soluere semper procedunt ab eodem vt qui possit ligare pos
sit absoluere: ꝛ sic in causa efficienti. ad hoc de maio. ꝛ obe.
cum inferior. cum ibi no. de peni. di. i. verbum. ¶ In v. sa-
cerdotes. No. qualitatēꝫ sacerdotis: quia debet esse discre-
tus ꝛ cautus ꝛ peritus medicus. ¶ No. ꝙ ad instar infir-
mitatis corporalis sanatur infirmitas anime. vnde sicut me
dicamento materiali ꝛ corporali medicatur corpus. Ita ꝛ
medicamento spirituali medicatur anima. ¶ Et no. circa
que consistat discretio ꝛ cautio iudicis: quia consistit circa
qualitates ꝛ peccati circūstantias inquirēdas. ¶ Et no. ꝙ
ex clara declaratione facti super quo petatur consilium sa-
nius habetur a perito consilium ꝛ validius. ¶ Et no. ꝙ si
cut medicus corporalis in sanando egrotūꝫ debet vti varijs
medicamētis. Ita ꝛ varia penitētia medic9 spūalis. ¶ In
v. caueat. No. ꝙ peccatum in penitentia confessūꝫ debet oc
cultum teneri: ꝙ peccatum est occultūꝫ. Unde manifesta-
re non debet ad infamiāꝫ peccātis. ¶ No. ꝙ archanū mē
tis declaratur quādoqꝫ proprio quādoqꝫ improprio orga
no ꝛ alio signo destinato ad archanum mētis declarandūꝫ
ꝛ ibi querimus ad actum mentis archanū manifestari: non
refert an pprio: vel supernaturali organo exterius declare
tur. ¶ Et no. ꝙ quādoqꝫ sacerdos est imperitus de pec-
cato ꝛ medicina peccati debet superiorem consulere: sed sit
cautus ꝙ aliquo modo personāꝫ non manifestat. ¶ Ulti
mo no. penā prodentis peccatum in penitentia confessum.
¶ Ueniamus ad decre. declarationem legam eam p par
tes prosequendo simul expediendo tex. ꝛ glosas. ¶ Pri
mo in prima parte vsqꝫ ad ver. si quis autēꝫ alieno sacerdo
ti etc. ¶ Oppo. cum gl. que est super verbo sepultura. vbi
dicitur ꝙ cui cōmunicamus viuo non cōmunicamus mor
tuo: ꝙ licet veniens arceatur. i. interdicatur per censurāꝫ ec
clesiasticam ab ecclesia: tamen non tollitur ei hominum cō
munio: sed priuatur ecclesiastica sepultura: ꝛ sic perdit i mor-
te cōmunionem hominūꝫ. Glo. rñdet per regulāꝫ a qua fa
cit exceptionem dicens ꝙ illa regula fallit hoc casu. Fallit
ꝛ alio. xxiii. q. v. c. placuit. cum si. ꝛ de sta. mona. c. monachi.
de torneā. c. i. cum si. ¶ Opp. ꝛ videtur ꝙ pluries quia de-
beat confiteri in āno: quia singulis sex mensibus: ꝛ in prima
dominica mensis debet cōicare in cle. ne in agro. de sta. mo.
§. sane. So. contrarium loquitur de monachis. hic ꝛ alijs
secularibus clericis ꝛ laicis ꝛ nō monachis. ¶ Ueniamus
ad. q. primo dicit. Omnis vtriusqꝫ etc. an in hoc precepto i-
cludatur papa. dic ꝙ sic: quia qui oē dicit nihil excludit. C.
mā da. l. a pcuratore. sub dubio. Forte dicit Hosti. de foro
compe. significasti. ꝙ mens huius constitōnis ipsūꝫ astrīgit.
Nā peccato est subiectus papa: quia nulla dignitas exclu-
dit a peccato: vt no. l. c. magne. de voto. ergo ꝛ iuri tractan-
ti de remissione peccati. Est tamē differentia quia laicus nō
potest nisi proprio sacerdoti ꝛ inferior nisi sit super hoc pri-
uilegiatus. Solus papa qui non habet superiorem pōt quē
cunqꝫ eligere ꝛ illi se submittere: patet ex no. de fo. cōpe. si-
gnificasti. Credo ꝙ isto iure non ligetur ex necessitate vt si nō
obseruet obligetur ad peccatum: sed bene obligatur ex de
centia equitatis huius iuris: hoc enim ꝙ est hic statutum ꝛ
eius equitas generalis ꝛ indeterminata fuit añ hoc ius. ip
sa autem credo ꝙ obligetur sed nō isto iure nec par potuit
legem imponere pari: vt patet in. c. innotuit. de elec. ꝛ in. c. si.
de rescrip. lib. vi. Subiectus est enim precepto naturali do
minus papa: licet non positiuo nisi dicamus ꝙ positiuū spe
cificans naturale attrahatur ad naturam positiui: puto veꝝ
primūꝫ. ¶ Secūdo quero quid de hermofrodito qui nō
est masculus vel femina: an includatur in hac dispositione.
Dicunt doc. ꝙ idem etiam includitur in materia idifferen-
ti: quo ad sexum: quia cuicunqꝫ sexui applicetur vel femini-
no vel masculino includitur in verbis dispositionis ꝛ sic in
mente: vt. l. quod labeo. ff. de re. du. ꝛ ad hoc paritas ratio-
nis. ad hoc de vi. ꝛ ho. clerico. c. i. De hermofrodito dubi-
tatur circa actus non proportionabiles vtriqꝫ sexui. i. circa
illos actus qui alteri sexui conueniunt: vt patet i. l. queritur.
ff. de sta. ho. ad hoc quod no. de pac. c. i. lib. vi. super vltia
glo. Tamen mihi facit dubium: quia cōmuniter in materia
penali: vt est hec non cōprehenduntur sub simplicibus mi-
xta: vt no. in. l. ij. ff. de verbo. obliga. ꝛ ibi per Bart. ꝛ i. l. si
maritus. §. prescriptione. ff. de adul. Sed id itmitā nisi odi
um pene sit rationabile ꝛ naturalitatem insequēs ꝛ instigās
ad finē anime: vt est hic: ꝙ fauorabilis est omnino anime fi
nis: ꝛ preferendus cuiqꝫ corporali pene: vt in. c. fe. vnde poti
us iudicatur fauorabilis. ad hoc quod no. doc. in. l. quicun
qꝫ. de ser. fugi. vbi in odio rationabili includitur pena l ma
sculis femi. quod est plus. ¶ Tertio quero quare hic pon-
deratur ꝙ sit fidelis ꝛ astrigatur precepto. dic quia de īfide
libus nil ad ecclesiam intendentibus in finē anime: ꝛ quia in
fidelis est incapax sacramenti cū baptismus sit ianua sacra
mentorum. ē e. deus qui. ꝛ fidelis presumitur quis eo ꝙ re
cipit sacramēta. ad hoc qd no. s. de penis grauē. ¶ Quar
to quero quia dicit tex. ꝙ peccata sua debet reuelare quod
intendat excludere per hoc possess. sua. dic ꝙ intendit ex-
cludere aliena: nō enim debet confitens vt multi faciunt cō
fiteri peccata aliena. de peni. di. i. quis. Saluo nisi in heresi
vel nisi sua sint in tantum alienis cōnexa ꝙ sua nō possit ex-
primere vel circunstantias aggrauantes quin exprimat alie
na si cognouisset consanguineam vel matrem vel filiam vel
vxorēꝫ cōtra naturam: vel aliquod tale cōmiserit ppter cu
ius circunstantias que aggrauant necesse sit alterius pecca
tum reuelare: sm Hostien. qui remittit ad summā. e. ti. §. q-
liter. ꝛ sub. §. discreta. e. §. in quo timetur. ver. caueat autē ꝛ
se. ¶ Quinto quero quid intendat excludere per illud sol9
dic ꝙ pessimam consuetudinem que habet ꝙ plures simul
ad penitentiāꝫ accedebant. de peni. di. i. quis. ꝛ hoc sit vt li-
berius confiteantur. ad hoc de elec. quia propter. de testi. c.
ii. ꝛ procedit hoc etiam in delictis manifestis: quia licet pro
illis penitentia debet esse manifesta. ē e. ti. c. i. Non tamen
ex necessitate est facienda manifesta illorum confessio: ta-
men si hoc vult penitens facere poterit. Idem etiāꝫ in occul
tis. de diuor. ex litteris. vt de multa peregrinatione quando
qꝫ ex peregrinorum multitudine: ꝛ hec est differentia iter pe
nitentialem confessionem ꝛ iudicialem: quia iudicialeꝫ cō
fessionem bene tenetur quis facere in publico in manifestis
peccatis. de accusa. si confiterit. De occulto vero quis non
debet gloriari vel se prodere. de excessio. prela. ꝙ sit graue.
maxime clericus vt ibi. ¶ Sexto quero quid intendit litte
ra ibi saltem semel. dic ꝙ intendit ex quo homo sepius ca-
dit. Ideo sepius esset confitendum. de pe. dist. iij. septies. ꝛ
c. se. Si tamen illud non faciat ad minus hoc facere debet
semel in anno: quod est verum: sm Inno. de his qui postqꝫ

penitentiam egerunt ꝛ non peccauerunt mortaliter quibus
consulis ꝙ licet nõ sint in peccato:tamen semel confiteant̃ i an
no:qꝛ nõ debẽt se nimis assecurare.v.dis.ad cius vero. Uel
loquitur de peccãtibus qui ad minus in anno semel debet
confiteri. Nõ tamẽ per hoc ꝓhibent̃ qn statim post pctm̃ cõ
fiteri debeãt si copiam sacerdotum habere pñt: qꝛ nũꝙ̃ absol
uetur a deo peccator q se ligauit a pctõ nisi absoluet̃ a pre/
sbytero. Iuxta illud q̃cunꝙ̃ ligaueris. Alij dicunt ꝙ põt
differre. Primũ dicit Inn.securius. ¶ Septimo q̃ro an
quis possit confiteri p nũcium. dic ꝙ nõ. de pe.di.i.quẽ peni
tet:nec p scripturã nisi subsit cã: vt qꝛ sit surdus vel mut⁹ vel
alterius lingue vel sit eger ꝙ sine periculo non potest loqui
confitebitur per scripturam vel per alium. ¶ Octauo quero
quis dicatur propri⁹ cõfessor vel sacerdos. dic ꝙ est curat⁹
scꝫ cui cura sue ecclesie ꝓchialis est ꝯmissa siue sit rector:
siue vicarius.ꝛ sit ꝓprius ꝛ imediatus:isto casu appellat̃ par
rochialis papa ꝛ episcopus:ſm Io.an.ad hoc ꝙ ipse no.de
offi.archi.c.iij. ¶ Nono quero scꝫ Hostiẽ. qd sit cura. dic
ꝙ cura nihil aliud est q̃ onerosa ꝛ sollicita custodia aiarum
cõmissa.alicui vt curat ne pereant:sed saluentur qd petit ex
lege vel cõmissione canonica. Aut cõsuetudine seu prescri
ptiõe per sedem apostolicam nõ iprobata. Hec diffinitio col
ligitur ex diuersis iuribus. Nam hoc ꝙ dr̃ cura est onerosa
ꝛ sollicita custodia animarum colligitur ex eo qd no.decta.
ꝛ qua.c.itellexim⁹.§.fi.ꝛ de homici.ꝓ humani.§.i.lib.vi.de
de offi.archi.c.i.ꝛ de offi.archipres.c.fi.de offi.pmi.c.vno.
viij.q.i.qui epatum.ꝛ patet in sequenti expositione. Deinde
subiungitur cõmissa alicui ne pereãt.s.instruẽdo sibi cõmis
sos in fide ꝛ vt fugatis vitijs mũdanis ꝟtutib⁹ ꝛ bonis ope
ribus se exerceant.x.q.i.placuit.ꝛ no.de vi.ꝛ ho.cleri.vt qꝫ
presbyter.ꝛ c.ti.c.deus qui. Ex quo sequit̃ ꝙ si male vl̃ ne
gligenter curet obligat̃ deo.insti.de inuti.stip.§.si quis ali
um.cum de iure teneat̃ reddere rõnem.de offi.or. irrefragabi
li.i.R⁹.de sta.mona.c.cũ ad monasterium.§.abbas.dꝫ etiã
visitando curare.corrigendo.puniẽdo.sacra eccl̃ie exhibẽ
do.ſ.de elec.dudum.§.tandem.ꝛ in hoc.c.si sacerdos. Caue
at ergo ꝙ semper hãc obligationem preoculis habeãt ne re
periatur negligens:dormiẽs:vel dormitãs:vñ ps. Nõ dor
mitabit neꝙ̃ dormiet qui custodit israel.ad qd vide no.xl.
di.sit rector.ꝛ c.ephesis.ꝛc. Item nec obmittat brachiũ secu
lare inuocare esto ꝙ peccatores sine sanguinũ effusione ne
queãt choartari:vt.ſ.de homici.c.postulasti. Postea sub
iungitur que ꝯpetit ex lege.s.scripta siue iure cõi. in epis pꝫ
.ſ.de offi.or.ꝯquerente.in alijs prelatis q per electiõem cre
antur ꝛ etiã rectoribus ecclesiarum ex quo sunt aucte sui iudi
cio instituti:vt.ſ.de offi.or.sacerdos.ꝛ c.cum ab ecclesiarum.
ꝛ c.ad reprimẽdam.ꝛ I.ti.i.nuper.§.ij.ꝛ §.fi. ꝛ habetur in sũ
ma.ꝛ ti.§.cui confitendum sit.i.R⁹.ꝛ de sen.ex.qꝫ possit ex
cõmunicari.§.si.qui incipit nedum autem. Et notãdum ẽ hic
ꝙ hec cura extẽditur ad omnes hitantes I.limites predicto
rum qua rõne ꝛ prouentus spũales exinde ꝓuenientes perci
piunt in vsus necessarios conuertendum:vt.ſ. de his que fi.a
prela.c.pastoralis.ꝛ de parrochi.super eo.nisi in aliquibus
obstet consuetudo:vt.ſ.de dci.cũ sint homines.ꝛ c.ad apo
stolice. Hi autem limites q̃tum ad ꝓchianos extẽdi pos/
sunt ꝑ dispositione epõrum ex causa ꝛ restringi. iuxta no. de
exces.prela.sicut vnire.ꝛ de ecc.edi.ad audientiã:imo ꝛ pre
dictus episcopus de hac cura tenetur reddere rõnem.iuxta
no.de priuileg.c.iij.§.in ecclesiis. ꝛ de prebẽ. in lateranen.
Demũ subiungitur vel cõmissiõe canonica siue ab epõ ge
neraliter vel specialr̃ facta:sicut pꝫ in archi. de offi. archi.c.
i.ꝛ archipresbytero.ſ.de offi.archipresby.c.fi. ꝛ in officiali
suo.de insti.c.iij.ꝛ de ap.romana.i.rñ.lib.vi.ꝛ in vicarijs ec
clesiarũ perpetuis.ſ.de offi.vica.c.ad hec.ꝛ etiã ex cã ad tẽ
pus constitutis.ſ.de ap.pueniꝫ.de offi.ordi.cũ nos.vel a pa
pa per priuilegiũ generale vel speciale.xxij.di.c.i.ꝛ xxv.di.
.c.i.ꝛ.ſ.de offi.dele.qm̃ abbas.vel cõpositionẽ ex certa sci
entia cõfirmatã.ſ.de trãsac.veniẽs. Item dicit̃ consuetudi/
ne vel prescriptione. Nam metropolitani in sua ꝛ etiã in alie
na ꝓuincia ꝛ episcopi in alienis diocesibus abbates archi/
diacom.ꝛ similes iura episcopalia ꝛ parrochialem ecclesiam
curam ad hoc ꝑtinentia. Inquãtum ista pñt in eos cadere ꝑ
ꝯsuetudinẽ aut ꝓscriptiõem acquirunt:vt no.de elec.dudum.ij.
.§.tandem.ꝛ.ſ.de of.or.q̃to.ꝛ c.duo simul.de fo.ꝯpe.licet.
ꝛ c.cum ꝯtingat.licet aliqui cõtra ꝑ.c.illud.xxiij.di. ꝛ p.c.i.
xi.q.ij.ꝛ ix.q.iij.antiquis regulis. Sed istis iuribus rñdet
per vltimam particulam diffinitionis de prescriptiõe.no.ſ.de
prescrip.ex transmissa.ꝛ c.auditis.ꝛ de relig.do.cõstitutis.
Ultimo dicitur p sedem apostolicã non improbata: qꝛ con
suetudo non ꝓficit nisi sit prescripta ꝛ rationabilis:de ꝯsue.
c.fi. Irrationabilis aũt iudicitur p sedem aplicã qñ per eã
legittime ꝯfunditur.ſ.de deci.cũ sint holes in fi.vel exinde
alij graue preiudicium paret̃.argu.ſ.de deci.suggestum.de
malo.ꝛ obe.cum inferior.de ꝯsti.cũ olim. Item ꝛ quãtum ad
ꝑsonam ꝓuatẽ reprobatur vt nec curã acqrat ex ꝯsuetudine
vel sibi eligat ꝯfessorẽ.iuxta no.ꝛ ti.in sũma.§.cui ꝯfitendũ
sit:sub.§.cũ imꝑator.i.rñ.plus dicendũ est ꝙ in prescriptiõe
predcã reqritur titulus ꝛ bõa fides:alioqn dicit̃ p sedẽ apo
stolicã reprobata.iuxta no.i.c.dudũ.de deci.ꝛ de ꝓscrip.si di
ligenti.ꝛ de offi.or.cõquerente.ꝛ de ma.ꝛ obe.c. iter quat/
tuor.ꝛ i.c.i.de ꝓscrip.lib.vj. ¶ Decimo q̃ro an ad pniam si
bi iniũctam a sacerdote ꝯpellatur penitẽs: posito ꝙ neglige
ter obmiserit adimplere. Dicũt doc. ꝙ sit necessaria eccle/
siastica cẽsura:vt pꝫ de spon.ad audientiã. ꝛ tandem ꝯpellet̃
per brachiũ seculare.ꝛ hoc ẽ verum i pctõ publico:secus i occul
to.vi.q.i.si oĩa.ꝛ de symo.sicut nobis. Tñ vltra posse nõ te
netur illam implere:vt ꝓbat tex.ibi ꝓprijs virib⁹. ¶ Unde
cimo q̃ro an pniam possit qs iplere per aliũ. dic ꝙ sic si per
aliũ est iplebilis:alias nõ:ad hoc.lxxxij.dist.presbyter.ꝛ qd
no.gl.ſ.de voto.c.iij.ſm Uin. Nõ dcm̃ puto verũ qñ ipse
cui pnia est iniuncta nõ valet pniam adiplere ꝑ aliqd ipe/
dimẽtum superueniẽs:alis secus ꝑ istũ tex.q dicit ꝓprijs viri
bus.ꝛ no. Inn.ſ.e.licet.super gl.iij. Tamẽ dcm̃ Uinc.pos
set itelligi in pnia nõ afficiẽte ꝑsonam:sicut esset dare elemo
synam pecuniã expendere in redẽptiõe captiuorum. Nam i hoc
nõ vr̃ referre an ꝑ se vel ꝑ aliũ facit:qꝛ effectum suũ ꝯsequit̃.
Adimpleat ergo pniam sibi iniũcta siue ꝯsistat in oẽ omib⁹ si
ue elemosynis siue pecunijs siue ieiunijs:siue vigilijs vl̃ ali
ter quõcunꝙ̃:sed vbi pnia afficit ꝑsonã:sicut esset pnia ieiu
nij vel peregrinationis vel alia afficiens ꝑsonam dicẽdum vi
detur ꝙ ibi iusta cã nõ subẽ per aliã nõ possit adipleri:cũ in
hoc cõfessor ipsi⁹ videatur ꝑsonam elegisse:vt ꝑ pniam retra
batur magis a pctõ.ad hoc no.i pncalr̃.c.presbi. ¶ Duo
decimo q̃ro an suspectus q nõ cõicat oĩ anno ꝯpellatur cõi
care.ad hoc no.xxx.di.c.si.vbi gl.allegat.ꝓimo ꝙ nõ:qꝛ ta
le sacrm̃ nõ recipitur sine pctõ si recipiẽs ẽ pctõr. Finalr̃
ꝯcludit ꝙ ad hoc põt cogi vt faciat se dignũ.l.dis.vt penite
at.ꝛ de ꝯse.di.ij.si qs itra. ¶ Ultimo q̃ro in quo sit salua
re h statutũ.dic qꝛ i dictũ ob salutẽ aiarum.ad h tex.h in d.vl
h salutare. ¶ Cũ gl.i.quero qꝫ dicat̃ ãnus discretiõis.dic
glo.ꝙ eo ꝙ est doli capax:qꝛ tũc põt peccar̃.ſ.de delic.pue.
pueris.ꝛ C.si aduersus delic.l.i. ¶ Eadẽ gl. op.de c.co.
.l.di.ꝛ C.de sal.mone.l.i. Glo.nõ soluit dic ꝙ ibi loqtur de
infantibus quorum etas ꝗdem ignorat̃:ꝛ sic de nõ doli capace
ſm Pau. Hosti.dicit ꝙ etas siue discretio habet tres gra
dus. Prim⁹ est quo ad ꝯfessionẽ.ꝛ glo.optie dicit. Secun
dus ẽ quo ad votũ vel mrimonium pubertatis:ꝛ ſm qd di.de
reg.c.i.lib.vi.de spon.tue.de despõ.ipube.c.ij. Terti⁹ ẽ quo
ad maiorem.xxv.annis.ꝛ h quo ad admistrãda bona ꝓcul
le despõsando vl̃ ꝯtrahẽdo.de ꝓba.in presentia. ¶ Quero
cum glo.ij.quare exigitur ꝙ omnia confiteatur. Dic quia
alias non esset fructuosa penitentia:vt dictum est.ſ.co.ꝙ q
dam.vbi de hoc sentit glo.ꝙ tunc erit fructuosa penitentia
quando peccatum quod celauit est confessus ꝛ de illo sa/
tisfaciet: ꝛ sic videtur quod non habeat necesse alia con/
fiteri. Alij contra quia ex quo primo celauit habet ne/

⁊ esse illa iterare: ⁊ prima tantum confiteri. de quo de peni.
distinc. i. §. nō ita. ⁊ plenius per Hosti. in summa. eo. ti. §. an
peccata. v. q̄uis ibi. i. §. nō ita. ℭ Gl. iʒ peccata oīa iterāda
⁊ hoc est tutius. ℭ Cū e. glo. quero qd de venialibus an il-
la remittant ⁊ necessario debeant cōfiteri. Potes dicere ꝙ
ad absolutionē cō sequendā requirat reiteratio: quo aūt ad
pniam de nouo iponendā nō requiritur reiteratio: ⁊ ratio: q̄
prima ꝯfessio respectu absolutionis nullū potuit operari ef
fectū: iuxta no. ē. c. ꝙ quidam ⁊c. Gl. dicit ꝙ non: q̄ talia re
mittant per aquā benedictā. de pe. di. iii. de quottidianis: tñ
si recolit cōfiteaᷓ illa tollunt ⁊ aliis modis qui no. in saluta
tione sexti. Naʒ tollunt per benedictionē prelati. de vo. c.
susceptā. i. q. i. deinde. ⁊ c. malediciʒ. Tollunt per gñalem
confessionem ⁊ orōnem dñicaʒ. de pe. di. iii. de quottidianis
per elemosynā ⁊ ieiunia. de pe. di. iii. sane. Cauendū per eu-
charistiā. de voto susceptū. de ꝯse. di. ii. cuʒ oē. per vnctionē
extremā. de sac. vnc. c. vno. per deuotā pectoris tonsionē. de
peni. di. i. tres sunt actiones. limitat tñ Hosti. in predicta salu
tatione qn̄ cessat mortale: q̄ veniale nō pōt remitti sine mor
tali: ⁊ mortale pōt remitti sine veniali: q̄ mortale opponitur
charitati: veniale feruore charitatis sublato priori tollit po-
sterius: sed nō ecōuerso. ℭ Ultimate doc. ꝯsentiūt. glo. ꝙ
tutius est si de eis recordaᷓ ꝙ ꝯfiteatur precipue si sunt inue
terata ⁊ in cōsuetudine deducta. xxxv. di. criminis. de iure iu
ran. ⁊ si xp̄s ad si. ad hoc de pen. di. i. tres sunt actiones. ⁊ de
hac nō irrasti grādia. Caue ne obuiaris barenis. Nec iterest
an nauis vno cōflictu coopiatur aquis: an ipsa paulatiʒ sub-
intret ⁊ submergaᷓ. de pe. di. i. tres sunt actiōes. ℭ Venia-
mus ad v. si qs aūt. vbi dᷓ ꝙ ex cā quis pōt confiteri alieno
sacerdoti. ℭ Quero igiᷓ que ē legitima cā vt qs possit cō
fiteri alieno sacerdoti. dicūt doc. puta q̄ ꝓprius sacerdos ē
particeps delicti. Iti. i. si cōcubine. de testi. veniens. Tñ cōtra
hoc sa. qd no. Io. an. s̄m Uin. de ordi. ab epi. c. i. vbi dicit ꝙ
etiā a sacerdote cuius mādato delictū cōmisi possum pniaʒ
sumere. So. pōt si vult tñ ad hoc nō necessitaᷓ: vt hic dicunt
doc. vel q̄ latens odiū est inter eos vel parentes eorū: vel q̄
proprius sacerdos est nimis simplex. ℭ Scdo quero quid
si nō inuenit aliū cui cōfiteaᷓ q̄ propriū quē ex iusta cā recu
sat. dicit Inno. si iustā cām hʒ quare timet vt q̄ ex cōfessiōe
sua posset periculum iminere: ⁊ graue petm̄ seu scandalū ge
nerari eligat mori sine ꝯfessione ⁊ cōfiteaᷓ deo soli vel confi
teatur illi in genere: ⁊ circūstantiis ex qbus nō timeᷓ pericu
lum. Periculosas taceat. Deus enim sic ordinat opa sua ꝙ
nō vult eē cā mali. Uel ꝙ aliqd maluʒ possit ex eis puenire
s̄m Inno. ⁊ hosti. alıs s̄m hosti. cōfiteaᷓ cum poterit. ar. ī. c. in
si. ⁊ qd no. de offi. ordi. pastoralis. Dicit aūt Inno. ꝙ ꝓpter
solam indiscretionē sacerdotis nō dimittat qn̄ si bene confi
teaᷓ: qd intelligit hosti. qn̄ id bene pōt in sua cōscia inuenire:
vel ad illā informare. Uide circa hoc qd no. ē pe. di. iiii. c. si.
ℭ Quero tertio qs dicaᷓ ꝓprius sacerdos q possit dare li
centiā. dic ꝙ parrochialis epūs ⁊ oēs hii ꝓprii dicunᷓ. Item
papa de offi. archi. c. iii. ⁊ q̄ oēs isti sunt imediati: vt ibi non
sufficit: ergo alterius hoꝝ licentia vt qs ꝯfiteaᷓ alieno sacer
doti. ar. ī. c. i. ī. rñso. ⁊ ē. de here. c. excōicamus. §. q̄ vo. Ideʒ
in legatis sedis aplice ⁊ ipsoꝝ pniariis. de offi. lega. c. i. Idē
vᷓ de gñali vicario epī. ar. ff. de iudi. l. cū ptor. de offi. ordi.
inter cetera. Debet tñ vbi hʒ licētiā ab alio q̄ a ꝓprio sacer
dote ꝓprio presbitero de hoc facere fidē: vel possent nō cōfitē
tñ sibi vel de sui licentia supradictā penā infligere: vel dareᷓ
via figmentis. de diuor. q̄sto. Et sic redderet delusoriū hoc
consiliū. Plus dicit hosti. ꝙ q̄uis ex gñali licentia data sa
cerdoti cōfiteaᷓ qs ei preter sui parrochiani licentiā huic tñ
statuto nō derogaᷓ: quo ad cōfessionē semel in anno ꝓprio
sacerdoti faciendā: imo requirenda est illius licentia nisi ex
primaᷓ ꝙ sine eius licētia: p hoc soluiᷓ qd ꝙ si aliqs est pri-
uilegiatus a papa vt possit cui vult. An teneaᷓ requirere licen
tiaʒ sui sacerdotis. dic ꝙ sic: quo ad cōfessionē semel ī anno.
Nec p talē pniam huic iuri: quo ad dcām cōfessionē intelli-
giᷓ derogatū nisi aliud exprimaᷓ in ꝯfessiōe. ī. e. c. si Duius.
q̄uis hodie determinatū est p ꝯstitutionē Io. xxii. q̄ icipit.
Uas electiōis. ꝓbat primo q̄ valde equū est ꝙ qs itelligat
vultū ⁊ interiorē pectoris sui cui hʒ ministrare sacramēta eu
charistie. ē. c. pri. Unde puerbioꝝ. xxvii. diligēter agnosce
vultū pectoris tui tuosq̄ greges cōsidera. Scdo q̄ ex ꝯrio
sequereᷓ ꝙ oēs sui sibi subtrahi possint: qd nō dʒ velle supe-
rior sicut nec vellet id sibi fieri. ē. de offi. ordi. cū ab eccliaꝝ.
Itē q̄ ꝯfundereᷓ ex h ecclīasticus ordo ꝯtēnereᷓ disciplia.
ꝯ id. xi. q. i. peruenit. Itē ad h inducit iura sup gl. q̄ talis licē
tia intelligiᷓ sine alterius piudicio. p iura alle. in gl. Tene. ē.
dcā ex quo ē sic determinatū. ℭ Quarto q̄ro qs dicaᷓ pro
prius sacerdos mercatorū ⁊ scolarium: dic ꝙ ex quo steteꝛt
p annū in parochia illi sacerdoti ꝯfiteri debent. xlii. q. i. q̄ssi.
Alii dicunt idē eo ipso ꝙ se trāstulerūt ⁊ si p annū morā nō fe
cerūt. ar. de deci. ad aplice. ⁊ melius de paroch. c. si. Idē i pe
grinis ⁊ viatoribꝰ ⁊ aliis q certā māsionē nō hñt. ar. ē. c. pri.
in si. Tutius tñ est oībus his ꝙ a ꝓprio sacerdote obtineāt
licētiā: satis tñ vᷓ ꝙ si pegrinatiōis isignia receperūt a ꝓpo
sacerdote h ipso vᷓ circa p̄dcā dispēsasse seu licētiā dedisse.
Hosti. de his remittit ad sūmā. e. ti. §. cui ꝯfitēdū sub §. si. ⁊
de paroch. §. pe. ⁊. qs intelligaᷓ parochianus. ℭ Ueniamus
ad glo. huiꝰ ⁊. ⁊ q̄ro cū glo. q̄ est sup vbo sacerdoti. de qbꝰ
sacerdotibus intelligaᷓ ⁊ quales possit eligere. dicit glo. ꝙ
dʒ eligere sacerdotes executionē hñtes: secus si non hñt exe
cutionē ordinis sacerdotalis: vt sunt non electi a ꝓpꝛ̄o talibꝰ
qs nō pōt ꝯfiteri de licētia solius ꝓprii sacerdotis: sed de li-
centia ⁊ ꝯmissiōe bene pōt: q̄ tāq̄ ordinariꝰ pōt vices suas
cōmittere: s̄m Pau. vel q̄ ab epō ꝓpꝛ̄o non p̄ficiunᷓ. ꝓbat
glo. p tex. q dicit alieno nō alii: q̄ p hoc vbuʒ alieno iplicaᷓ
diuersitas in suba ⁊ q̄litate p primo in substantia. ē. c. officii.
Et vt dicit hic pe. curatus nō curato pōt ꝯmittere intra par
rochiā suā certos casus vel articulos ad instar delegati ad
vniuersitatē cāruʒ. ff. de iudi. l. cū ptor. Et hic loquiᷓ qn̄ non
fit cōmissio: sed simpliciter parrochiano daᷓ licentia q̄si ille
sacerdos faceret suo iure ex ꝓrogatione ꝙ nō hʒ: ex quo exe
cutionē nō hʒ cure. Primo vero casu facit ex vmādatione
ad hoc qd no. de offi. archipresᷓ. c. ii. ℭ Cum e. gl. quero po
ne ꝙ fratres predicatores ⁊ minores habent priuilegiuʒ ꝙ
possint alienos parrochianos recipere ad confessionem: an
sufficit priuilegiū vt parrochianuʒ possint audire ⁊ recipere
ad penitentiā sine licentia ꝓprii sacerdotis. probat primo ꝙ
nō. Intentus priuilegii est eos habilitare ad potestatem re
cipiendi confessiones: sicut ⁊ alios curatos: sed alii curati h
non possunt nisi per prius p̄cedat licētia vt hic: ergo nec isti.
Secundo patet ꝙ sic nō debet potestas esse largior habili-
tati ex priuilegio ⁊ habilitate de iure cōi: sed de iure cōi ha-
bilis non pōt sine licentia: ergo nec iste habilis ex priuilegio
restrictibilis: ⁊ contra ius cōmune per regulā odia. de reg.
iur. lib. vi. Tertio probat sic glo. augmentato vinculo ⁊ mul
tiplicato gradatim augeᷓ difficultas dissoluēdi ⁊ quot vin
cula tot exigunᷓ dispositiones in tollendo. de vsu pal. ex tua
rum. de priuile. pastoralis. de seruitu. rustico. predio. l. si do-
mus. Modo hic sunt due inhabilitates. Primo cessat in
religiosis habitus cure. Secundo cessat exercitium q̄ dato
ꝙ haberent habitū nō haberent obiecta in qbus: q̄ nō hñt
populū nec exercitiū in pp̄lo alieno: satissatigaᷓ ergo cōces-
sio priuilegii in ꝯcedendo habitu ⁊ tollēdo prio vinculo nec
alterius suppleᷓ defectū: ⁊ nō est potēs i dādo simul habitu
⁊ exercitio: vt p hoc est casus in deō. c. ex tuaꝝ. vbi ꝯceditur
archiepō vt vtaᷓ pallio in dioce. alterius. Intelligiᷓ si acce-
dat licentia epi. ad hoc fa. clare tex. in deō. c. pastoralis. ē. de
priuile. vbi si cōcedatur vt ecclesiā ꝯuertat in vsus monachi.
Intelligiᷓ si ad hoc accedat licentia ꝓprii epi. Quarto pro
bat glo. p regulaʒ generalem: q̄ priuilegium semper habet
intellectū ex tacita mente pape vt intelligaᷓ ⁊ interpretetur ⁊
restrigatur ꝙ non preiudicet. Tertio vt dicto. c. ex tuarum.
cuʒ si. Et hec fuit opi. hu. xvi. q. i. c. i. in predictis. c. Hic ho-

die procedit in religiosis: quod dicit glo. s. in predicatoribus
et minoribus. dic ut j cle. i. de sepul. §. statuimus. que fuit per
clemen. v. prorogatum ad heremitas sancti augustini. et p Jo.
xxii. carmelitas. ut ibi no. Ita q in religiosis procedit quod
dicit glo. In predicatoribus minoribus heremitis et carme-
litis hoc hodie non procedit in cle. dudum. §. statuimus. de
sepul. ¶ Quero cum glos. que est super verbo obtineant qd
si maliciose proprius sacerdos deneget licentiam subsisten-
te causa penitendi. dicit glo. q postea potest ire ad alium. de
regula. licet. Vel vadat ad eius superiorem si potest ut illum
compellat vel ipse dabit licentiam. de iurepa. nullus. dicit hosti
en. si periculum non est in mora: tunc debet petere licentiam
et adire superiorem: si periculum est in mora statim potest adire
sacerdotem. Recitat Inn. quosdam dicere q de necessitate po-
test alteri confiteri: sed ab illo non potest absolui: q non sub
est ei: tamen q contritione remissum est pctm poterit coicare. di
cit ipse dici posse q ex quo in necessitate confitetur illi q cla-
ues habet potest ab illo absolui. ¶ Venio ad v. sacerdos.
et quero primo de quo sacerdote loquatur tex. dic q de au-
diente confessionem siue sit proprius siue alienus. ¶ Secun
do quero in quo debet esse cautus. dic q in his de quibus in
tex. et precipue in interrogationibus faciendis. de quo l summ
ma. e. ti. §. que interrogationes. et maxime sub. §. de luxuria.
Nam in illo peccato dicit caute ambulandum. ¶ Venio ad
glo. huius v. et quero cum prima quid significet hic vinum et ole
um. dicit glo. q misericordiam et disciplinam. xlv. di. disciplinam.
Nam per vinum mundantur putrida: per oleum sananda fouen
tur: ut dicit Hieremie et osee. i. c. ¶ Quero cum alia gl. qlis
debet esse iste medicus. Dicit glo. q non debet esse imperi-
tus: sed diligenter debet experiri vires ipsius confitentis qua
lem possit penitentiam portare. xxvi. q. vlti. allegant sic: ut poti
us reddat rationem de misericordia q de crudelitate: ut ibi.
lxxxvi. di. non satis. ¶ Venio ad v. caueant autem omnino.
Et quero primo quid si confessus producat sacerdotem in te
stem an teneatur ipsum prodere. dic q sic: ut. s. de symo. c. ne
mo. Et si dicatur sacerdos non potest sibi confessum aliqua
tenus reuelare ut patet hic. dic q hoc est regulare. Fallit in
casu. c. nemo. Et si dicatur sacerdos non potest sibi confessum
aliquatenus reuelare: ut patet hic: dic q hoc est regulare. Fal-
lit in casu. c. nemo. de symo. vbi de hoc quo casu si plures ei
confessi fuerunt idem crimen quandoque possit exprimere illum
qui ipsum producit alios tamen celare debet: sic loquitur. s. de
adulte. significasti. ¶ Secundo quero quid si aliquis confi
teatur se velle aliquem occidere vel aliud maleficium committe
re dicens q non potest temptationi resistere. Dicunt quidam
q sacerdos potest hoc reuelare illis qui possunt prodesse et
non obesse. xxv. di. hic videtur. cum si. Alij dicunt q omnino cela
re debet. de offi. ordi. sacerdos. Inno. dicit q quicquid fa-
cere potest bono modo circa hoc ut peccatum impediatur si
ne expressione persone vel proditione confitentis et potest ali
as quantumcunque malum ex inde sequi posset: hoc ei denega-
tur. posset dici contrarium: q non est vera confessio vbi quis non
confitetur peccatum commissum: sed committendum. de quo nec
penitentia dari potest et q quilibet impedire tenetur: ut no. s.
iureiuran. quemadmodum. §. si. cum si. dicit tamen q vbi pe
tit penitentiam preterite voluntatis: bene est confessio. allegat
. s. e. q quidam. ¶ Quero tertio quid si aliquis reuelat se-
cretum suum amico dicens: hoc tibi dico in penitentia: an talis
cogatur testificari. dic q sic: q licet hoc dicat hoc non potest
tanq sacerdoti qui non est: sed etiam quandoque dicatur sacerdo
ti non semper videtur hoc dicere tanq sacerdoti: sed tanq
amico: nec talis petit sibi iniungi penitentiam vel se absolui: sed
alia intentione hoc profert cui standum est contra verba. de
verb. sig. intelligentia. Si tamen sacerdos est hoc omnino cela
re expedit atque decet: secundum Inno. et Hosti. ne huic edicto fiat
fraus: alias quilibet sacerdos hoc reuelans posset dicere q
nihil sibi in foro pniali: sed alio modo confessus esset: ut no. s.
diuor. quanto. ¶ Quero quarto quid si aliquis in necessi-
tate constitutus confiteatur laico quod non potest. de conse.
di. iiii. sanctum est. Et no. s. de offi. ord. pastoralis. §. preterea.
An talis debet reuelare. dic q quamuis clauem non habeat. In
hoc tamen minister dei est. Ideo omnino celare debet peccato
rem: sicut et sacerdos nec ad testificandum debet cogi: q qua
si eadem est ratio que in sacerdote: secundum Inno. arg. de consti.
translato. hoc credo quo ad dispositionem non quo ad penam
supposito q proderet peccatorem. de regu. iur. in penis. Pri
mo q non proportionatur pena. Secundo q loquitur de sa
cerdote: tamen arbitraria pena punietur. de offi. dele. c. de cau-
sis: secundum doc. ¶ Quero quinto quid si subditus percipit epi
scopum de peccato suo esse certum et venit ad ipsum peccata
sua confitentes ut ipsius correctionem euadat qd erit. Respon
deo sit episcopus cautus et respondeat hoc peccatum non re
cipio in pnia nec istud cum his sis publice infamatus: non ta
men debet absolutionem denegare: quia ipsa non obstante po
terit contra ipsum inquirere: dummodo non dispenset: quod
dic ut de scisma. c. ii. de biga. q circa. Si autem hoc omni-
no occultum esset in penitentia recipere debet isto q ipse sci
ret. vi. q. ii. si tamen. et c. placuit: secundum Hosti. qui dicit hoc adden-
dum ad summam. e. ti. §. in quo tenetur sacerdos. s. responso.
¶ Quero. vi. in quo debet esse discretus. dic q in mode-
randa penitentia: secundum contritionem maiorem et minorem que con
tritio cuilibet peccatori et adulto vel doli capaci est necessa
ria quantum ad peccata actualia: etiam in baptismo. de peni. di.
j. tres. cum si. ¶ Quero. vii. quanta debet esse contritio. Di
cunt doc. q tanta q peccator potius voluisset omnem penam
subire q peccasse. xxxii. q. v. ita ne. Tu dic q sufficit si dole
at q deum offendit. Nam si doleret non de offensione dei sed
de infamia quam incurrit. Vel q propter hoc honorem suum
amisit talis pnia non esset sufficiens: neque digna. l. di. ut con
stitueretur. Nec ob. predictis q quis debet potius oia ma
la pati q malo consentire: ut. xxxii. q. v. ita ne q. Non pp
hoc obligamus quem ad tantam contritionem ut potius vellet
omnem penam sustinere q peccasse in preterito: vel pec-
care in futuro: q peccatum commissum iam preterit. Unde con
tritio presens non poterit esse tanta ut cum eo q ante factum
est veraciter adaptari possit: nec tenetur homo tante esse con
stantie ut credere teneatur q potius sustineret mortem q pec
caret in futurum si necessitas alterius boni sibi incumberet
quamuis si presens esset necessitas: tunc deberet eligere non pec
care quamuis etiam ante futurum tempus sperare debet q aut
illa necessitas non veniat. Aut q dominus dabit cum tempta-
tione prouentum. Prime ad corinth. iiii. Sicut humilitatis
est timere in talibus: sic vero fidei et spei est de eo misericor-
dia et potentia sperare. vnde in oratione dominica petimus.
Et ne nos inducas in temptationem. Et augu. proijce te in
deum. Nec enim ista crudelis est ut se subtrahat et te cadere
permittat: sed et discretionis est tales temptationes fugere:
sicut christus nos docuit fugiens in egyptum. Matthei. ii.
Nec ob. de peni. di. i. c. nunquam. Vbi dicitur q Cayn pe
nitus fuit antequam opus patraret: qui et si opus non patrauerit.
Iam cogitatu peccauerat et consensu. Item in contritione re
quiritur q sit in proposito vlterius non peccandi. de pe. di. i.
non potest. et di. iii. penitentiam. cum si. ¶ Octauo q contritio
nem sequitur confessio quam discretus sacerdos debet atten
dere. Ideo quero qualis debet esse confessio. dic q debet
esse pura: simplex: discreta: et integra: quod dic ut no. in sum
ma. eo. ti. §. qualis debet esse et pudibunda. de peni. di. i. quem
penitet. Item debet esse frequens: q ad multa confert. Nam
frequenter quis cadit: et sic necesse est q per penitentiam frequen
ter resurgat. Unde et si post pniam delabitur quis in peccatum
iterum confiteri oportet. ut. s. de sum. tri. c. i. §. penul. in quo
attendenda est ipsius ingratitudo. de peni. di. iii. in princi. et
per totum. ¶ Nono quero an prosit contritio sine confes-
sione. dic q non: si peccator habuit tempus ad confiten-
dum. de peni. distin. i. in quacunque hora. Aut non habet tempus
confitendi et tunc prodest. de pe. di. i. de leprosis. ¶ Que-

ro quarto an valeat confessio quacūq; bona facta fuerit. dic ꝙ sic: ꝛ hoc ꝑpter erubescentiā: ꝛ ꝑpter fidē quā peccator in ꝯfessiōe exercet: qꝛ p̄ h̄ ostēdit se credere absoluēdū ꝛ ligandū datā ptātem sacerdotibus. xxxiiij. q. j. quodcunq;. Valet etiam ꝑpter humilitatē ꝛ obedientiā quam exhibet mādatis dei: dū flectendo genua ꝛ iniungēdo manus humiliat se peccator corā sacerdote. Itē valet ꝑpter grām que ei confertur maxime ꝑpter manus impositionē. xxiiij. q. iij. §. notandū: qꝛ quasi sit impossibile qn deus recipiat frequenter confitentē. Valet etiā ꝑpter interdictionē ꝛ amissoꝝ recuperationē: qꝛ sacerdos reconciliat eū gratie diuine ꝛ restituit peccatorē ad sacramentoꝝ pceptionē. ꝺ pe. di. j. nihil. ꝛ c. nulli. cū si. Sequit̃ satisfactio que est arbitrio sacerdotis imponenda. ꝺ. eo. significauit. que qñq; consistit in pecunias qñq; in alijs. J. c. cū ex eo. Ubi est aduertendū ꝙ quedā est satisfactio que cōcernit restitutionem damnoꝝ datoꝝ male acquisitoꝝ vel iniuriā irrogatoꝝ: ꝛ hec oīno est facienda le sis si reperiant̃. de quo sacerdos grām facere non pōt: qꝛ nō dimittit̃ peccatū ꝛc̃. de quo. ꝺ. de vsuris. cū tu. Est alia satisfactio que non concernit predicta: ꝛ in hac arbitrari pōt sacerdos contritione cōsiderata: ꝛ alias circunstantias: vt. ꝺ. eo. de his qui. Quia plus valet apud deū mensura doloris ꝙ̄ tēporis ꝛ mortificatio vitioꝝ ꝙ̄ abstinentia cibarioꝝ. de pe. di. j. sacerdos. cū si. Debet tñ ei exponere quantū deliquit ꝛ quātam pniām agere debet: ꝛ si dicat peccator ꝙ paratus sit facere: dꝫ ei pniām iniungere remittēdo ei de gratia duos aut tres aut plures annos ꝯsiderata multitudine peccatoꝝ ꝛ numero annoꝝ iniungendoꝝ: vt in predictis iuribus. xxvi. q. ii. allegat vt possit dicere vt sicut deus libenter ignosco ꝑis de indulgeo malo misericordiā quā sacrificiū. de pe. di. ij. serpens. Sicut autē sacerdos dꝫ esse benignus: sic peccator ad obediendum dꝫ esse voluntarius ꝛ paratus: qꝛ de nullo peccato siue paruo siue magno pōt quis plene sine pnia purgari. Ideo debet se supponere iudicio sacerdotis nihil sibi reseruans sui: vt oia eo iubente sint recuperanda vita anime quecunq; faceret pro recuperanda vita corporis: ꝛ hoc cū desiderio: qꝛ vitam recuperat infinitam. de pe. di. v. confideret. Si vero peccator nō sit ita paratus nihilominus iponat sacerdos pniā saltē quantuncunq; leuissimā ꝛ iniungat ꝙ oia bona que tolerabit ꝑpter deū sint ei pro pnia: ꝛ ꝓficiant pro salute: ꝛ sic absoluat eū. In quantū dꝫ ꝛ potest non simpliciter sicut quidā simplices indiscrete faciūt ne indiscrete faciendo seipsū obligent. Nec est multū querendū quātū possit sacerdos dimittere: sed firmiter credendū ꝙ deus q oia facit in numero pondere ꝛ mensura. sapiētie. xi. In multis sequit̃ arbitriū sacerdotis. Item beatus Hieronymus i expositione symboli de remissione peccatoꝝ sufficere dꝫ sola credulitas. dicit si qs enim cām ꝛ rōnes requirat ibi indulgentia principia est. Cum ergo terreni principis liberalitas discussioni non sit obnoxia cur ob humana fragilitate discutitur largitio diuina. Nec ob. de pe. di. j. quem penitet. Ubi dicitur ꝙ dñs non soluit vel ligat eos de quibus putamus opus misericordie ꝛ iusticie exercemus. Ibi enim loquit̃ de illis q errant in facto vel in iure diuino i scō: qꝛ non credunt aliquos esse peccatores qui sunt etiā in iure: qꝛ aliqd peccatum modicū ꝛ leue reputant: qđ tamen magnum ꝛ graue ē: tunc enim non sufficit pnia iniuncta. Illud autē ꝙ sacerdos moderate remittit: dñs ratum habet. Itē non ob. de pe. di. v. fratres: qꝛ ibi loquitur de illis qui penitentiam agunt. de vno ꝛ non de alio: simile. ꝺ. c. ꝙ quidam. Non ob. etiam de peni. distin. v. falsas. quia illud intelligitur de illis qui nō restituunt alienum: s̄m Innoc. cuius ꝛ quasi tota ista glo. quo ad mentem de ceteris. dicit plene no. hostien. in summa. eo. ti. §. quibus. ꝛ quot dictis. Et. §. que penitentia. ꝛ per totum. ¶ Quero penul. quomodo probabitur ꝙ sacerdos peccatum sibi confessum reuelauerit. So. quia sacerdos hoc confessus est coram pluribus: licet extra iura in iudicium. de accusa. si constiterit. ꝛ de excel. prela. ꝙ̄ sit. Idē esset in eo qui esset confessus occultum peccatum coram episcopo: tamen coram aliquibus forte vt per illos dispensatio probaretur. Si enī episcopus reuelaret per illos de hoc probari posset s̄m Uincen. hostien. Idem per confessionem ante factā in iure planum est hoc posse probari. ¶ Ultimo quero quid si confitetur in iure se hoc dixisse: sed negat sibi in penitentia reuelatum videtur absoluendus sacerdos cum nō plus parrochiano ꝙ̄ sacerdoti sit credendum: ꝛ quia reus. vi. q. vlti. actor. In contrarium ꝙ sit condemnandus nisi probet ꝙ aliunde ad eum peruenerit. vi. q. ij. si tm̃. ꝛ c. placuit. Hostien. dicit ꝙ ex quo non conuincitur non punitur hac pena ordinaria: sed si non probet ꝙ ad ipsum aliunde peruenerit arbitrarie punietur. vide in spe. de proba. §. i. v. finali. ¶ Uenio ad glo. huius versi. in glo. penultima. ibi imperitus qui vno cobrio omnium oculos vult curare: ꝛ vide quod post beatum hieronymum no. in clemen. si dominium. de reli. ꝛ vene. sanc. in glo. orationis. in vltimo membro. ¶ Oppo. cum glo. vltima. ꝙ alia pena imponatur. de pen. distin. vi. sacerdos. Solu. dicit glo. ꝙ illud. olim hodie hec iponetur. Ibi dicitur ꝙ peregrinari debet omnibus diebus v. ꝛc sue quandiu durat penitentia temporalis: puta septennalis vel alia. Uidetur ergo glo. ꝙ hic corrigat illā. Sed dic ꝙ ista post illam imponetur. i. quo tempore lapso detrudetur in mon̄. ꝛ sic hoc. c. venit suppletiue non correctiue. ff. de legi. l. non nouū. Sic patet hic hunc sacerdotē admodū penitentis symoniaci ꝛ heretici puniri. de hereti. c. penul. ꝛ de symo. qm̄.

# C Um infirmitas.

Medici corporū ad infirmos vocati ante omnia debent illos ad confessionem inducere nec debēt pro salute corporum aliquid pernitiosum anime suadere. h. d. Ponit duplicem cognitionis causam ꝛ penam transgressoꝝ. Primo ponit vnam causam constitutionis. Secundo constitutionem. Tertio aliam constitutionis causam. Quarto penam transgressorum. Quinto quantam inhibitionem. secūda. ibi. presenti. tertia. ibi. hoc idem. quarta. ibi. si quis. quinta. ibi. ceterum. ¶ No. primo ꝙ infirmitas corporalis quādoq; prouenit ex anime infirmitate. Et sic no. ꝙ ex infirmitate corporis ꝛ vitio extrinseco corporali arguitur infirmitas anime extrinseca: ꝛ vitium ꝛ malitia acto animante infirmi. Jō dicimus ꝙ isti signati regulariter sūt mali. ¶ No. ꝙ ex precepto facto tpe liberationis a pena arguitur causa pene. ¶ No. ex secūda particula ꝙ sicut homo formaliter ꝛ principaliter cōponitur ex duobus principijs anime ꝛ corpore: sic dantur duo medici sanitatem conseruantes anime ꝛ corporis. Medicus corporis patet. Medicus anime est confessor. ¶ Secundo no. ꝙ ecclesia potest disponere contra laicos prout statutum disponit de fine anime ad vitā dirigende: ꝛ sic propter finē subiectum disponit ꝛ statuit ecclesia circa accessoria in finem ordinata: alias iurisdictioni non supposita: ꝛ facit pro vna regula Bar. in. l. ambitiosa. de decre. ab ordi. faci. ꝙ illi qui habent arbitriū super statu ciuitatis possint statuere circa preambula ad finem status etiā alias non supposita. ad hoc. ꝺ. de offic. delega. c. preterea. l. ij. ff. de iurisdic. om. iudi. cum si. ¶ Tertio nota ꝙ ad purgandum vitium ꝛ infirmitatem disponens debet in cura incipere ab origine vitij ꝛ sic in agendis recta est dispositio initium sumens a radice: curans igitur corpus si feliciter vult curare: debet incipere a cura anime: a qua perpendiculariter dependet cura vitij corporis. Quod facit contra canonistas puros qui non habent principium in ordine scientie. ¶ No. illud cum cessante causa ꝛc̃. ad hoc de appella. cum cessante. materia de renun. post translationem. ¶ Nota ꝙ stante infirmitate anime: infirmitas corporalis ꝛ aduersitas humana facilius hominem facit incurrere in articulum desperationis. ¶ Et sic no. ꝙ p̄sumptio est ꝺ maxia infirmitate illius aie desperātis. Et ꝙ in dubio etiā infirmus p̄sumit̃ ex aie infirmitate desperari ꝙ̄ insaniā exitare. ¶ Nota ꝙ

ad ꝯstitutionē edendā qñqꝫ cōcurrunt cause: quoꝝ aliq sūt finales: aliq ipulsiue: sic h erat finalis: erat vitiū aie. Impulsiue aūt hec ꝙ alij qui etc. ¶ No. ex v. si quis aūt. ꝙ constitutio ligat a tpe constitutionis edite et publicate p habentes potestatem. ad hoc de postula. ꝑla. c. j. de cōsti. cognoscentes. et ꝙ ibi no. et non dicit trāsgressor legis veniens ꝯtra legem ante publicationē: et sic validitatem eius. ¶ No. penā medici nō consulentis infirmo vt recipiat anime medicinaꝫ. ¶ No. ꝙ aia est preciosior corpore et ꝙ ꝑponenda est vtilitas aie vtilitati corporis. per hoc pꝫ argumentatiue ꝙ potestas clericalis et iudicis aie dꝫ preferri tanꝙ maioris dignitatis potestati tpali. Alia sunt clara. ¶ Opp. ꝑ et vr ꝙ infirmitas corporis non ꝓueniat ex infirmitate aie. vij. q. j. cuꝫ percussio. vbi dr ꝙ percussio corporalis iminet: vtrū pro purgatione: an ꝓ vindicta ꝯtingat dei iudiciū ignoratur. vij. q. j. cū percussio. So. dictio nunꝙ. tollit ꝯtrium: qꝛ exponit. i. aliqñ. Vñ dicit gl. sup illud. Mathei. ix. in prin. ꝙ ifirmitates ꝓueniunt quinqꝫ de causis. primo vt iustis per patientiam augeatur meritū Job. ij. secundo ad custodiam virtutū ne superbia temptet vt in Paulo. tertio ad corrigenda peccata vt hic. quarto ad gloriam: vt in Lazaro. quinto ad initiū pene: vt in Herode. vnde versus. Vt ꝓbet: vt dānet: vt excipiet: vt mereatur. Vt pateat xpi gloria pena dat. ¶ Scdo ad declarationem lre ibi. ante oia querit: qñ dicat ante oia. dic anteꝙ manum ad curā apposuit vel antequā de salario cōponat. Quid si prius de salario cōponat videtur ꝙ medico obstet exceptio et ꝙ solutuꝫ posset repeti: qꝛ mercatus est cōtra legem. x. di. video C. de legi. l. nō dubium. cū si. Host. ꝙ qꝛ nō inuenit hanc penā a iure impositā nō audet imponere, dicit tñ ꝙ pium et bonū esset hoc exprimere: qꝛ forsan medici non essent circa hoc negligentes. ¶ Tertio qro an sufficiat sola suasio: an requirat ꝙ effectualiter īducāt. dic ꝙ exigitur inductio cum effectu: alr se non intromittat de cura: vt ꝓbant sequentia: sꝫ cuꝫ. de cleri. non resi. relatū. ¶ Quero quarto quare dꝫ precedere cura spūalis. dic rōe dignitatis. de maio. et obe. solite. et sic habes ꝙ tpalem medicinā dꝫ precedet spūalis. Ita ꝙ temporalis pōt sequi spūalēꝫ. Sed cōtra hoc op. decre. cuꝫ in distribuendis. ꝟ. de tempo. ordi. et d. c. per tuas. de maio. et obe. et de. c. si. de cōse. di. ij. In quibꝰ iuribus dr ꝙ premissa manu superioris vt iudicis spiritual. Inferior non possit manum apponere sine licentia superioris. So. illud ꝓhibetur ob reuerētiam superioris. Istud ob eandem cām statuit et ad ꝓmissionem periculi infirmoꝝ. i. ob periculū infirmitatis. Licentiatus est ergo ipso iure hic inferior postꝙ superior manū apposuit: et sic non hꝫ necesse recurrere ad pretorē. ff. de condi. l. qꝫ sub cōditione. §. si. satis fuit exquisitū ꝯtrium. Vel dic tu ꝙ circa connexū vel consecutiuum ad id cui est imposita manus per superiorē nō intromittit se inferior hic circa separatuꝫ: qꝛ lꝫ infirmitas corporis habeat se ad opus piuꝫ: ad infirmitatem aie tñ in tollendo sunt prout separata: vel hoc hic facit de licentia superioris. ¶ Quero quinto an hec constitutio ligauerit ante duos menses post publicationem. dic ꝙ sic: ex quo hoc ē expressuꝫ. de quo super data sexti. ¶ Quero sexto an huic constitutioni per consuetudinē prescribi possit. dicit Hosti. ꝙ cum cōcernat aiam per ꝯsuetudinē prescribi non poterit: imo dicit ꝙ transgressor peccat. ad hoc de ma. et obe. illud. ¶ Quero septio cui debeat satisfacere et in quo medicus. dic ꝙ debet dare pauperibus quicquid percipit ex tali salario. de indi. cum sit. vel ad arbitrium iudicis: ex quo certa satisfactio non exprimit. de offi. dele. de causis. ¶ Quero vltimo an medicus qui dicit non consulo: sed si vadas ad aliquam mulierē sanaberis: sit transgressor constitutionis. dic ꝙ sic: qꝛ hanc cōstitutionem transgreditur: vt pꝫ per sile. Si enim aliqd tibi vendendi adiicicias si vitiosuꝫ est si lesuꝫ volo teneri cū sciam illud tale teneor. ff. de acti. emp. l. j. §. venditor. ¶ Venio ad glo. j. in fi. et. lxi. distin. §. his oibus. In gl. ij. ibi sententiam. Idē Innocen. et Hostien. in glo. vltima.

ad hoc in auten. vt cum de appella. cog. §. fina. et de elec. vbi periculum. libro sexto. Antonius de Butrio.

Cum ex eo. Elemosynarū questores sine apostolicis et diocesani lris admitti nō debent: nec tñ ꝓponāt. Idē vltra id qđ ꝯtinet in illis et debent eē discreti et modesti et a locis incōgruis abstinere et ab expensis. h. d. Secundo ponit formā remissiōis dicēs in ꝯstitutiōe basilice vltra annū ex alijs causis vltra. xl. dies indulgeri oino posse. Et sunt quattuor ptes ꝑcipales. scda. ibi. formā. tertia. ibi. qui aūt. quarta. ibi. ad hec. ¶ Not. ꝑ qui possunt dare lras questoribus elemosynaꝝ: qꝛ solus papa vel diocesano i diocesibus suis. ¶ No. ꝙ dictio preter. respiciens orationē negatiuā stat inclusiue. ¶ Tertio no. ꝙ ptās priuilegio cōcessa mensurat viribus et verbis priuilegij. ad hoc de priui. porro. ¶ Quarto no. concessiones indulgentiaꝝ et lraꝝ q̄ dantur q̄storibus in qua tria ꝯtinent. s. exordiū: narratio: et ꝯclusio. ¶ No. cām finalē indulgentiarum. s. remissiones pene peccatoꝝ. ¶ No. in archiepm hanc decre. in pluribus lris ꝙ iste indulgentie ex hac forma nō ꝓficiūt nisi ad penā peccati: quo ad deū. de quo. ꝟ. e. ꝙ aūt. ¶ No. ꝙ licitū est pro vita eterna cōsequēda dare tpalia sine vitio symōie. ¶ No. ꝙ vltra spūalis et solutio lucri spūalis vltra datū tpale est licita nec improbata. ¶ No. ꝙ concessio indulgentie dꝫ esse discreta et debet esse cuꝫ cā legittima et pia et inter alia cā est pia conferre vel cōcedere ad collationē hospitalis et ad pauperes sustentādos. ¶ Ex v. qui aūt. No. q̄les et q̄liter se regere debēt i offō q̄stores elemosynaꝝ et q̄liter se debeāt hēre circa expensas. ¶ Ex v. ad hec. No. ꝙ indulgentie debent esse moderate et discrete. s. vt ad terminos mensurent et non suꝑflue. ¶ Et no. ꝙ duplex est vitiuꝫ surgēs ex indiscreta et superflua concessione indulgentie. Primuꝫ ꝙ claues ecclesie contemnentur. Secundum quia penitentialis satisfactio eneruatur: et sic opulentia reruꝫ res facit vilescere: et opulentia doctorum vilescit doctores. ¶ No. hic tex. expressuꝫ ꝙ indulgentie proficiunt etiam ad penitentiam ab ecclesie impositam. ¶ No. ex v. decernimus. totam quantitatē indulgentie: quia potest concedi in dedicatione basilice: quia non debet excedere annum: siue ab vno: siue a pluribus concedatur: et etiam in anniuersario dedicationis non debēt excedere. xl. dies. ¶ Et no. tex. qui dicit de iniūctis. Et sic patet ꝙ prodest ad iniūctas ab ecclesia. Idem etiaꝫ in cōcessione alia quacunqꝫ de causa: et hoc notabis. ¶ Primo in ꝑmo decre. vsqꝫ ad v. formam. Unde ꝙ etiam non debent admitti questores antequam examinentur littere ipsorum per diocesanos nisi date sunt a papa: vt in clemen. abusionibus. co. titu. So. concilium illud vien. vult ꝙ est dictum ꝯtra hanc decre. Et reuocat quedam priuilegia questorum suorum ordinum si questores delinquunt: et in his submittit eos ordinarijs priuilegio exemptionis nō obstante. Et no. arg. ꝙ predicatio est contentiose iurisdictionis. vi. q. iii. scriptum. xvi. q. iii. placuit. et de hereti. cum ex iniuncto. ¶ Venio ad questiones. Et primo quero an predicare spectet proprie ad istos questores. dic ꝙ non: sed habent charitatiua subsidia petere et indulgentiam si quam habent proponere. de hereti. c. vt officium. §. compescendi. lib. vi. Et hodie habetur in clemen. abusionibus. eo. titu. Secundo per hanc litteram dicunt docto. ꝙ vt admittantur q̄stores sufficit altera littera vel episcopi vel diocesani: quia tex. loquit alternatiue. de regu. iur. in alternatiuis. Et hoc verum si apparent littere non suspecte: alias sacerdos si dubitat in loco vbi illi inquirunt potest consulere episcopum antequam illum admittat. de offi. archipres. c. fi. in fi. propter hoc habēt diocesani statutum ꝙ nulla littera apostolica recipiatur vel approbetur in sua dioce. nisi ipsi prius consulātur. Et dicit Hosti. ꝙ isti essent grauiter puniendi si hoc facerent in fraudem sedis apostolice. de priuile. dilecti. et c. ꝗto. ad fi. vbi vero liquet de indulgentia et persona: alias vero est nulla

alia littera dz inquib i:sicut in predicatoribus & minoribus:fz
Hosti.nec reqritur alia epi licentia:nisi ala ei iterdixisset ex
causa puta:qz vsurpant vel ipediunt iura prochialia.de pri/
uile.in bis.& c.ex tuaz. Non ob.q.c.pri.§.si qs aut.vbi idi
stincte bz petere licentiá:qz aliud est in predicatióe:aliud in
peccatoz confessione vt ibi.Ró diuersitatis:qz predicatio
nem non preiudicaf alicui:sed potius releuaf onus prelati &
puidef aiaz saluti.ad id.xcv.di.ecce.ff.de nego.ge.l.solué
do.cú sius scoz.In pfessione vero posset spúale preiudiciú
gñari & tpale:vt dixi in 3rio.Uel lz isti priuilegiati sint indi-
stincte sup predicatione:super cófessione illi nó indistincte:
sed illoz tm:qui quo ad illoz predicationé cótriti sunt:& sta
tim non ex interuallo vt ex ipsoz priuilegijs legi pót:& forte
non grauiter:sed de illis tm peccatis:de quibus sunt contri-
ti.de bis ergo iudicari non pót:nisi videaf priuilegiú.de pri
uile.porro.vide cle.dudú de sepul. ¶ Quero tertio an pos-
sit aliqd iponere vltra lras indistincte.dic q non nisi sit ali/
quod cóferens ad declarationé circa fcm. Nam & illa q in
xta mandatú sunt omissa videnf.ff.de rebus coz.l.& magis
puto.§.cuius officio.Caueant ergo a predicatóe maxie cuz
multi ex eis laici sunt & inhonesti:nisi aliquibus approbatis
esset expresse pmissa nec aliud pponant q lra dic vel conti/
net quasi legeret alphabetú quem modú legendi seruát:fm
Hosti.multi canoniste qui nihil addentes vel minuétes ap-
paratú legunt sicut textú legerent. ¶ Uenio ad v.formaz.
& quero planú est q non possunt nó subditi in alieno epatu
habere indulgentias ad remissioné pnie:sine licétia proprij
diocesani.Sed qd de participatione bonoz epatus vel que
fiunt in epatu:an quo ad hoc psit hic.doc.dicunt q sic. Un
de dato q tales remissiones non pficiút ad iniunctá pniaz:
pficiunt tm ad participationé dictoz bonoz que in suo epa
tu fiunt. ¶ Uenio ad v.qui aut.primo p lram.dicit Hosti.
q hóeste loquif lra & parcit q nó velint dicere de pstribuf.
sed dic cauendú a quasi pstribuf.sicut sunt hospitia quarun
dá hechinaz sictaz qó pnitiosum est genus mulierú nec de
facili alios q religiosos admittút a qbus modis oibus est
cauendum.xviii.q.ii.diffinimus.& c.pnitiosam.hodie earú
status est reprobatus & dánatus p cóciliú vien.de reli.do.c.
quibusdá.i. ¶ Scdo quero qñ dicaf indulgétia indiscreta.
dic qñ daf nó mensuratis mensuris:& quantitate cause que
subest.Nam fm q est magna vel parua:dz esse magna vel
parua indulgentia.Et sic nota cám ponderandam.de quo
de accu.cum dilecti. ¶ Tertio quero qñ dicanf indulgen/
tie superflue.dic qñ sunt sine cá vel nimis large.xlviij.distin.
culpas epoz.quará hec est vltima.Colligit hosti.ex hoc ti.
in fi.§.cui confitendú.sub.§.cui epo. ¶ Quarto quero qd si
eadé psona eadé die vadat sepius ad locú indulgentie pro
quo indulgef remissio.vel sepius dat denariú:nunqd sepius
habebit.xl.dies.ita q pro qualibet vice habeat indulgenti-
as.xl.dierum. Uin.lz q sic.dú dz durat tépus vel dies remis-
sionis:qz nó est cócessa remissio solú ppter iter vel denariú:
sed ppter obligationé ecclesie que sic remittédo se obligat
orare pro illo:sit ergo discretus remissioné faciens:vt.s.eo.
q aut. Gui.in spe.e.ti.v.qd si tenet.Idé & addit rónem:qz i
beneficijs & indulgentijs dz fieri larga interptatio.Et ibi in
v.se. ¶ No.hic Uin.notasse remittenté sua remissione vti
nó posse.Ité de pnia iniúcta p epm nó posse sacerdotem re
mittere.dic ecótra.Item papá vel epm non posse remittere
pniam sibi p sacerdotem iniunctá sine illius auctoritate.s.e.
ti.Ita q epa pniam sibi iniunctá in foro pniali p sacerdoté
sibi soli remitteref nó pót sine licétia illi9 q iniúxit. ¶ Quito
qro p lram ibi.de iniunctis.dicit hosti.q dies indulgentia
rum sunt vtiles:lz secus dicat in annis qsi dicat q anni sint có
tinui nó aut vtiles.Item q q quattuor diebus ieiunare debz
virtute huius indulgentie nó cogif ieiunare.de hoc tractant
Inno.& abba.s.e.q aut.& Hosti.satis hic q dicebat q cú in
quiref qd operenf verba hec indulgemus annuz de iniuncta
pnia:q quidá dicunt annú vtilem.i.q annus est vtilis:hoc é
q solú dies sibi necessarij sibi cóputabuntur in indulgentia.
Alij dicunt cótinuú.i.q hic annus est cótinuus:hoc est etiaz
dies sibi inutiles:qz nó eget remissione sibi proficiet.Alij di
cunt q hic est sensus remitto annú de pnia.i.tm min9 punie
ris in purgatorio q si vno anno pniam egisses in hac vita.
Nec credit q p has gñales qs teneaf minus in hac vita pe-
nitentiá agere:quoz deú equitati cóuenit:fm Inno. Est tñ
credendú seu tenendú q deus qui oia moderaf in numero
pondere & mensura.sapientie.xi.iuxta merá a prelato ipositam
dabit potius plus q minus:lz alteri plus alteri minus:
nec de hoc pót cóqueri is qui minus hz:ex quo recipiunt qó
suú est nisi hoc neq oculus reprehendit. Mat.xxi. Hosti.
dicit hic terminari q dies sunt vtiles:alias esset absurdú di
cere:facio tibi indulgentiá dieز qbus non teneris ieiunare.
In annis vero sic:& quales iniuncti sunt remittantur. ¶ Se
xto quero in quibus alijs actibus epus concedit indulgenti/
as ibi debeat moderari.dic qñ celebrat vel predicat semper
dat annú:fm Inno.& xl.dies fm Hosti.hec verioz per istuz
tex.& c.si.e.ti.lib.vj.& dicit Inn.q prohibitio huius.c.eo mo
do est intelligenda.s.q de inferioribus prelatis restringaf
potestas indulgentijs publicis non in foro pniali quo pote
runt annú & plus indulgere.Dicit etiá q hanc restrictionez
potuit facere papa:qz oés minores prelati habent hanc po-
testatem ab eo:ipse aut a solo deo.xxi.di.quáqz.xxii.di.c.i.
Item hoc potuit ratione principatus & iurisdictionis quaz
habet super omnes.xxi.distin.in nouo.Item fecit hoc ex cá
qz abutebantur fm Inno. ¶ Uenio ad glo.prime sunt lit-
terales. ¶ Quero quid si quilibet indulgeat annum:an va
leat indulgentia contra statutú hic arguit q non.per.c.cum
ad quorundam.de exces.prela.& c.sane.ad hoc.c.proximo.
dicit glo.q credat q teneat:licet ipsi faciant cótra statutum.
hic:qz non opponeret decretum:prout dicitur in illa decre.
cum ad quorundaz.ad hoc de preben.inter cetera.vbi tales
clausule non apponunf in mandato:licet fiat contra manda
tum:tamen valet qó est factum cótra mandatum.de prebé.
dilectus.Contra quod op.de decre.prox.in fi.cui statur.s.e.
c.viii.lib.vj.Inno.dicit q excedere plurium eporuz indul
gentia non debet annum:& dato q excedat quilibet annum
subditus vnius habebit annum tm.s.epi.& sic de reliqs.Et
idem fm eum si ex parte oium simul pronuncief:puta tamé
q si archiepa & episcopus simul conueniant:& vterqz dát an
num:subditi eius habebunt biennium prouinciales:alij an-
num tm.& remittit ad summá.de remis.§.si quis possit.dicit
Hosti.q hoc non credit per hanc litteram.Item sequeref
q si omnes episcopi prouincie peruenirent ad illam consecra
tionem quilibet daret annum:& archiepiscopus annum qui-
libet prouincialis haberet biennium:contra mentem littere
& statutum.s.eo.ti.c.vltimo.lib.vj.

n **Ostro.** Breue est. ¶ No.q archiepa
habet iurisdictionem generalez
in prouincia:& potest disponere circa concerné-
tia generalem prouinciam:& in prouincialibus
pót priuilegiare etiá gñaliter subiectos:& de subditis suffra
ganei.Et sic habes casum vnú in quo archiepa exercet im-
mediate iurisdictioné in subiectos suffraganei respectu fo-
ri pnialis.de quo vide.s.de offi.ordi.c.pastoralis.in princi.
Hoc.addút alios:qz psit qñ visitát puinciá audire cófessio
nes subditoz suffraganeis in tota puincia.de censi.c.si.lib.
vi.potest etiá in quolibet loco puincie etiá exempto ad qué
declinauerit:vel per qué transiuerit añ se facere portari cru/
cem:benedicere populo:celebrare ét in pótificalibus & sine
pótificalib9 sibi facere celebrari.de priul.archiepo. ¶ Que
ro qd excludat vbú libere.dic q nó hz necesse petere ósensú
suffraganeoz qñ a nó iudice data sit.s.e.c.qdt.o pbé.lz.li.vi.
In glo.i.ibi.Et legatus potest in sua puincia facere remis-
siones.pro hoc facit ista decre.qz nó apparet cui mittaf & le-
gato plus ómittif i puincia q archiepo.de offi.lega.c.i.fz
Pau.in si.glo.i.de hoc de reli.do.constitutus.&c.

a **E pro dilatione.** Possunt episcopi et alii superiores sine alia licentia sibi cõfessorẽ eligere. h. d. ¶ No. ꝙ ꝓpter periculum quãdoq; obmittit solennitas ad actum requisita. ¶ No. casum in quo exempti prelati equipantur epo. ¶ No. qualis dꝫ esse cõfessor religiosus: qꝛ debet esse prudens et discretus. ¶ Quero an epi non exempti habeant hoc priuilegiũ. dic ꝙ sic: vt probat lra ibi. preter sui superioris: fm hosti. ¶ Per glo. ij. dicũt doc. ꝙ multo minus hoc possunt vel poterũt scolares ad idẽ arguit abba. ꝯ rectores capellarum qui sibi eligunt confessores cum epo vel eius penitentiario vel archiepiscopo ciuitatis debeant ꝯfiteri. de offi. archipres. c. j. et c.

¶ De sententia excõicationis Rica.

¶ Quia excõicatio est pena contumacie cum fertur ab homine. Si vero fertur a iure ẽ pena delicti: vt per se pꝫ. Ideo post tractatũ penaꝝ submittit de snia excõicatiõis. Mã habetur. xi. q. j. p totũ. xxiiii. q. ii. et. ii. q. iii. repetit in. vj. et in cle.

f **Uper eo.** Impubes qui clericum percussit ab epo loci: põt absolui hoc primo. Qui loco vel causa discipline percussit clericũ excõicatus nõ est. hoc scdo. Qui vero odio percutit clericum excõicatus est: et solũ per papaꝫ absoluit. hoc tertio. Et sunt tres ptes. scda. ibi. ne clerici. tertia. ibi. ceterũ. ¶ No. ꝑ ꝙ minor etas quãdoq; alleuiat peccatum. ¶ Scdo no. ꝙ iudiciũ quãdoq; excusat a delicto. ¶ No. tria que inducũt dolũ et cãm delinquendi odiũ inuidia et idignatio. ¶ Quarto no. ꝙ intentus castigandi excusat a delicto et pena delicti. ¶ No. ꝙ appellatione violentie in mã delictoꝝ stricte sumit violentia dolosa et ad penaꝫ excõicationis incurrendã semp exigit violentia dolosa. ¶ Op. ꝙ clerici se se percutientes nõ sint excõicati: qꝛ saltem se defendens non est excõicatus. I. c. si vero. §. pe. So. hic erat dubiũ quis esset impugnans et qs defendens. Ideo ambo in dubio reputantur excõicati tanq̃ tutius. ad hoc de spon. iuuenis. vel scdo dic ꝙ isti incontinenti nõ repulit vim vi: sed ex internallo vim repulit nõ propulsando: sed excedẽdo modũ excessit. ¶ Op. scdo ꝙ percutiens clericum aio deliberato: nõ sit ad sedẽ apostolicam remittendus. de e. c. puenit. I. c. So. ꝯtrium loquit in modica nõ in enormi. ¶ Op. tertio ꝙ percutiens aliquẽ cã discipline incurrat excõicationem: vt pꝫ per. c. pres bĩm. õ homici. So. quãdoq; corrigens percutit causa indignationis: et tunc ꝓcedit ꝯtrium: quãdoq; non cã indignatiõis: et tũc procedit iste tex. ¶ Quero an etas excuset ab excõicatiõe. dic ꝙ nõ: sed bene excusat a necessitate accedẽdi ad sedẽ apticã. I. c. quia. ¶ Quero que reqrant ad h vt quis cadat in canonẽ si qs suadente. doc. dicũt ꝙ tria. Primo scdm duꝫ dicit iniecerit. vñ si solũ iuberet et nõ sequeret percussio nõ incideret in canonem. Scdo requirit ꝙ percussio fiat aio iniuriãdi: et hoc pꝫ dũ canon dicit si qs suadente diabolo. ad h iste tex. Tertio violentia dũ dicit violentas. ad h. I. c. nup. qd est argumentũ ꝯ hoc. Idẽ no. p archi. xvii. q. iiii. si qs suadente. Quid ã dicũt ꝙ q̃q̃ h sit regulare: tñ quãdoq; fallit: qꝛ punit violentiam sine manuũ iniectione: vt. I. c. nup. et ibi plene no. qd de deturpante vestes clericis: vel detinẽte ipm: p illas vl' res suas. Quãdoq; punit iniuriã sine violentiã: vt. I. c. ꝯtingit. Quãdoq; solã iniectionẽ sine iniuria et violentia: vt. I. eo. vniuersitatis. ad h ibi no. p Jo. an. ¶ Quero an legatus possit absoluere. dic ꝙ sic. I. e. ea noscit. de offi. lega. ꝙ trãslatione. Nec ob. iste tex. q dicit ꝙ solus papa: qꝛ ad tex. est subaudiendũ: et ipsius legat⁹. ad hoc I. e. ad eminentiã. ¶ Uenio ad glo. Et op. cum scda ꝙ etas nõ excuset a delicto. C. si aduer. delic. l. ii. ff. de minori. l. auxiliũ. So. etas nõ excusat totaliter: sed delictũ attenuat vt hic: lꝫ glo. nõ soluat. ¶ Eadẽ glo. circa finẽ ꝑn. ibi. nõ ab excõicatione. dic vbi sunt doli capaces: tñ excusaret etiam ab excõicatione. Et attende ꝙ etiã facti maiores nõ debẽt mitti ad sedẽ apticã: sed pro delicto ꝯmisso I. pubertatis annos. vt probat I. e. c. si. ¶ Eadẽ glo. in si. So. qdaꝫ dicunt. dic ꝙ ibi loquit de infirmitate animi minoꝝ. xxv. annis. Secus de infantibus. ad h. ff. ti. j. ois. in. j. glos. Sed solue et melius ꝙ etas doli capacis nõ excusat: quo ad h: vt nõ puniat: ita loqtur ꝯtrium: sed quo ad h: vt mitius cũ eo agat bene excusat. ad h no. ff. de delic. pue. c. i. ¶ Querit alia glo. an clerici iocose se inuicẽ percutiẽtes sint excõicati: an solũ releuent a grauamine accedẽdi ad sedẽ apticã. dic ꝙ non sunt excõicati. Idẽ doc. qui dicũt ꝙ in primo casu capit hꝫ solum locũ prima regula. c. si qs suadẽte. In secũdo casu neutra. In tertio vtraq; que hꝫ locũ. tñ dicit hosti. ꝙ q̃q̃ licitũ sit clericis ludere etiã manualiter: tñ tutius est abstinere ne deueniant ad irã: et sic ad rixã. Et etiã dic hic posse colligi duos casus qbus percutiens clericũ nõ incurrit excõicationẽ certos notauit Innocẽ. in. c. non dubiũ. et. c. veniens. I. e. et ipse hostien. no. in summa eo. ti. §. qs possit sub. §. sup illos aũt. Quid si ratione prelatõis prelatus corrigit clericũ: an incurrat excõicationem. dic ꝙ nõ. Quid de patre quo ad filiũ. dicit glo. ꝙ filiũ in minoribus ordinibus ꝯstitutũ: põt corrigere sine pena ista. Idẽ dicit de ꝓpinquo. alle. I. e. cum volũtate. alle. aũt alia iura. ¶ No. glo. ꝙ minores ordines nõ excusant a potria ptãte. de quo de eta. et qua. in decoꝝ. Qui si. sint le. p venerabilẽ. et no. I. e. cum voluntate: et ibi dicam.

m **Onachi.** Monachos se inuicẽ percutiẽtes absoluit abbas. Idẽ in canonicis regularibus quos si abbas ꝓpter ipsius indiscretionẽ absoluere nõ valeũt ad epũ diocesanũ spectat absolutio. h. d. ¶ No. ꝑ ꝙ appellatione monachoꝝ nõ ꝯprehendunt canonici regulares nec ecõtra lꝫ quãdoq; pliceant. ad h vide no. de sta. mo. qd dei. ¶ Secundo no. vnũ casum in quo nõ trãsmittit clericꝫ percutiens ad sedem apostolicã: qñ. s. se percutiunt in claustro monachi: qd intellige si irato aio et non ioco se hoc facit: vt. ff. c. pri. aliũ habuistis rõne etatis. ff. e. c. i. et ibi notatum fuit de aliis casibus per moduꝫ remissionis. ¶ Tertio not. ꝙ ꝯfraternitas q̃doq; delictuꝫ attenuat. A ꝯtrario no. ꝙ si monachi extra claustrum se percutiunt incurrant excõicationem. de hoc ne. I. c. cum illorum. ¶ No. ꝙ in pñia monachis indicẽda supplet indiscretionẽ abbatis epus. Et sic patet ꝙ correctio monachi. Primo modo spectat ad abbatem: et secundario ad ad epm. de hoc de offi. ordi. quanto. ¶ No. ꝙ ex illo vniuersali quocunq; videtur etiã si enormiter se percutiunt. dic ꝯtrarium. I. c. pro illorũ. ¶ Oppo. cum glo. i. ꝙ mittit monachus percutiens ad sedem apostolicã. I. c. cum illoꝝ. Sol. non mittit si percutiat monachum: dum tñ non enormiter. Sꝫ si abbatẽ percutiat epm vel aliũ clericũ secularẽ: transmittetur vt ibi: quod intellige: vt in. c. religiose. c. ti. li. vj. s. eo casu quo clericus secularis ad sedem apostolicã mittendus est: iuxta no. in. c. puenit. I. eo. Quid si percutiat monachũ alterius monasterii. dic ꝙ p abbatem vtriusq; absoluetur. I. eo. cũ illorũ. et. c. canonica. Quid si monachus percutiat monialẽ vel conuersam vel conuersum: vel clericum. dic ꝙ ab episcopo absoluetur. Quid si monachi sint in probatione. dic ꝙ procedit tex. I. eo. cum illorum. et in. c. religioso. eo. ti. li. vj. si. responso. Quid si abbas deficit: quia non subest an remittatur ad episcopum. dic ꝙ sic: et sic in grauioribus c deficiente ꝑlato recurrẽdum est ad episcopum. ad primum de offi. archi. c. fina. Ad secundum de offi. ordi. c. quanto.

f **I vero alicuius.** Hostiensis qui clericũ percussit nõ graniter ab episcopo potest absolui. h. d. primo. Officialis vero percutiens clericum per papaꝫ debet absolui: hoc secundo. Qui repellando vim vi: clericum percussit excommunicatus non est: hoc tertio. Qui percutit clericum turpiter inuentum cum persona ꝓpiqua excõicat⁹ nõ est: secus si cũ remota: h q̃rto. Po

tes patet.scds.ibi.officialis.tertia.ibi.si vero.quarta.ibi.ce
terum. ¶ No. q officij necessitas qñqz delictum attenuat.
¶ No.casũ in quo percutiens clericum non dz ire ad curiam.
¶ Tertio no. q vbi quis excusat ab itineratione ad sedem
apostolicã in percussione clerici pretextu alicuius qualitatis vel
accidentis excusatur:ita demum si delictum non sit enorme.
¶ Quarto no. q rõne officij ledens clericum vbi nõ hz prã
tem contra clericum ex proposito nõ excusat a grauamine in
difficultate absoluendi. ¶ Quinto no. q nulla pñas dat lai
co in clericum. ¶ Sexto no. q vbi casu et nõ ex pposito quis
percussit clericum excusat a grauamine eundi ad sedez aposto
licam pro absolutiõe. ¶ Septimo no. q laicus etiã percuti
ens clericum se defendendo:dum tñ incõtinenti et seruato mo
deramine nõ incurrit penã excõicatiõis:et sic defensio est eti
am a iure canonũ cuiqz pmissa. ¶ Octauo no. q dolor tur
pitudinis causatus a coniuncta et ipellens quem ad manuuz
iniectionẽ in clericum excusat a delicto et pena dlicti. ¶ No
no no.que dicant psone proxime:qz ille dicũt pxime mater
soror et filia. ¶ Decimo no. sicut pulsatione qs verberando i
currit excõicationẽ:ita et captura. ¶ Quero de qua potesta
te loquit tex.dic siue sit ecclesiastica siue tpalis:qz loquit ge
neraliter de ma.et obe.solite. Quid si non loricatus seu ar
matus veniat in bello vel insultũ faciat:is qz quem venit euz
capit vel leditan est excõicatus.dic si se defendendo euz ca
pit nõ incurrit excõicationem:dum tñ facta defensione euz
dimittat:fm Hosti. Si ipugnando et eum cognoscit incur
rit excõicationem:sed ad sedem apostolicã non transmitte
tur:fm Inno. Si vero non cognoscit non incurrit verberando
excõicationem nec capiendo.ff.c.pri.p hoc dicit si officialis
talem capiat et liget pprie aucte cum piculum imminet nec
aliter possit ab alterius iniuria cõpesci:non est excõicatus:i
mo meret.xxiii.q.iiij.fortuito.ii.q.vi.negligere.v.q.v.c.i.ii.
et.iiij.et.c.quanto.qd putat Hosti.si qz cito potest ipsum psla
to restituat:alias esset qz.ff.e.vt fame.§.laici.et de maio.et obe.
solite §.i.v.si.vbi de hoc.plus dicit Inno. q si illũ clericuz oc
cideret ne alium occidat clericus non est excõicatus:lz sit irre
gularis:vt in cle.si furiosus.de homici.modũ tñ seruando.
Pro rebus aũt si eum occideret excõicatus esset:qz tunc ex
cederet modum.de homici.suscepimus.Quedã tñ dicunt
q si res aliter defendere non posset ipm posset occidere ipu
ne. Idem si res essent aliene q eas defendendo vel etiaz re
cuperando incõtinenti non incidit in excõicationem.ac.ff.de
resti.spo.olim.ff.vbi non incidit in excõicationem nisi exce
dat modum. Hoc puto verum quo ad penam excõmunica
tionis. Incurrit tñ irregularitatem.ẽ.de homici.c.ii.et.c.su
scepimus.et.c.significasti. Ideo tu dic quandoqz talis est p
sona ad quã non spectat defensio rerum ratione alicuius q
litatis:et talis offendens clericum est excõmunicatus. Facit
§.si.huius.c.qñ qz ipsius interest:et tunc aut excedit moduz
et idem. Aut non excedit modum et tunc:aut ex offensiõe se
quitur mors aut membri debilitatio:et nõ est excõmunicat⁹:
tamen bene efficitur irregularis:vt no.in cle.si furiosus.de
homici. Aut neutrum sequitur et tunc nec est excõmunicat⁹
nec irregularis. ¶ Quero quis probat q ex deliberatione
.i.scienter et maligne vel indeliberate fecit.dic q clericus cõ
querens habet hoc probare:tunc qz actor.vi.q.vlti.actor.tñ
quia quilibet presumitur bonus nisi probetur malus.ẽ.de
presump.c.si. Nam dolus presumitur nisi iudex ex verisimi
libus causis animum suum informet aliter per quod onus
probandi iudicat illi.C.de dolo.l.dolum:fm Inno.et Ho.
remittitur.ff.eo.cum desideres.§.ii. Quid si laicus leuiter
percussus a clerico percutiat clericum volentem plus percu
tere:an sit excommunicatus.dic q sic:si tamen clericus venit
ad percutiendum vel se pacat vel de hoc verisimiliter dubi
tat laicus percutiens clericum ad imminentem violentiam
repellendam non incurrit excõmunicationem.ar.ff.ad.l.ac
qui.l.scientiam.§.qui cum aliter.et.l.sed et si quãcũqz. Quid
si non ad sui tuitionem:sed patris matris filij vel vxoris cau

sa hoc faciat.dic q non est excõmunicatus.ar.ff q me.cau
sa.l.isti quidem.§.fina. Idem in socio quia socij iniuria p.o
pulsanda est.xxiii.q.iii.fortitudo.et.c.non inferenda.de i
stitu.spo.olim ad si. Nam vt dicit Inn.ibi solus episcopus
non spoliavit hospitale. Immo alios comites habuit:et ta
men non sunt excommunicati:nisi moduz excesserint. Per
que videtur idem in defensione extranei. Alij dicunt et ipse
refert hoc dm.in defensione illarum personaruz tñ:p quas
dicitur nobis fieri iniuria:sicut vxor filii et serui.insti.de iniu.
§.pariter. Hostien.remittit.ff.eo. dilecto.lib.vi.ẽ.de homi
ci.suscepimus.et vide q no.in cle.si furiosus.in glo.penul.
Plus dicit Gui.de cu.in.l.vt vim.ff.de iusti.et iure q im
pune quandocũqz posset defendere hoc probat. Nam ho
mo homini debet seruitium.de minor.l.ii.§.offerri.de serui.
expor l.seruus ea.ff.commoda.l.in commodatio.§.i. Item
qui inuadit inuadentem committit illicitum:ergo defendẽ
do cõmitto licitum.ar.l.i.circa prin.ff.ne quis euz qui in ius
vocan.vi.exi. Item et cum amicis meis possum recuperare
possessionem amissam:vt.l.iii.§.iii.ff.de vi et vi ar.et quilibz
amicus qui vult me sequi cuz sit inter nos cognatio.ff de ap
pella.non tñ.vide in clemen.si furiosus.de homici.in glos.
penul.et ibi no. q irregularis est qñqz excommunicationem
non incurrat:qñqz ergo pro defensione rerum propriarum
vel aliarum vel persone que non incurrat excommunicatio
nem:non tamen euitat irregularitatem vt ibi dicit. ¶ Que
ro an procedat tex.in matre adoptiua vel sorore.dicit Hos.
q non:sed in naturalibus tñ sic.ad hoc.ff.de in ius vocã.l.
iiii.§.parentes. Quid si inueniat clericum solum cum sola
in loco suspecto sedentem:non tamen turpiter agentem:an
poterit ipsum percutere. Ioan.andre.dicit q non:fm Pe.
nisi forte illum monuisset:fm formam auc.si quis et.C.de ad
ulte.sed vt dicit hosti.forte illa auc.non procederet fm cano
nes:quia licet fm leges turpiter inuentuz vt in casu hui⁹ auc.
licet percutere:tamen fm canones solum habet capere non
occidere si alias potest.de penis.c.ii.et.ẽ.titu.i.c.ii.fm hosti.
No.bene q illa auc.non habet locum fm canones. ¶ Vl
timo hec decre.facit q valeant statuta que disponunt q lici
tum sit consanguineo se vendicare de occisione vel vulnere
consanguinei:et q bannitus posset impune occidi. de quo
per Ioan.in addi.spe.in titu.de constitu.et patet per eum in
.c.si.de consuetu.et vide in disputatione regule quod quis.
de regu.iur.lib.vi.et ibi Ioan.andre.concludit q valeat sta
tutum.et vide Bar.in.l.ii.ff.de iusti.et iure. ¶ Venio ad
glo.et oppo. q non debeat incurrere excommunicationem
hostiarius percutiens:quia ex quo casualiter fecit non po
test dici dolose fecisse.So.dic q malignatus fuit et dolose p
cussit:alias nõ eẽt excõicatus:attenuat tñ forte penã:qz h fecit
forte in furorem et non deliberate:quia non excusaretur pre
textu officii vt patet hic in secundo responso. Et ideo dicũt
doc. q pretextu officij episcopus absoluit hunc hostiarium
quem alias non absolueret.vel dic ad hoc faciendum neces
sitabatur ex qualitate officij. In secundo autem respõso for
te ad hoc non necessitabatur. ¶ Quero an de mandato p
lati possit laicus inijcere manum in clericum. Glos.dicit q
non:nisi clerici delinquerent et aliter ad iudicium trahi non
possent:quia tunc de mandato prelatorum capi possunt et tra
hi ad iudicem ecclesiasticum.ff.eo.vt fame.et.ff.eo.titu.si cleri
cos.lib.vi. ¶ Glo.super verbo vim vi.oppo. q se defendẽ
do percutiens incurrat excommunicationez.ar.ẽ.de homi
ci.significasti.Solu.intellige q hoc ferit seruato modera
mine inculpate tutele. ¶ Op.cum glo.que est super verbo.
omnes leges. q omnes leges hoc non dicant:quia non lo
quuntur omnia iura de isto.Solu.intellige omnes leges de
hac materia loquentes:et sic indefinita restringitur. Quid
in sponsa de pñti. Dicit glo. q idem:qz et lex permittit illam
accusare iure mariti.ff.de adulte.l.si vxor.i.responso. Idem
credit si non est vxor:sed loco vxoris habetur:vt ibi dicitur:
fm Vincen. Goffred. Facit quod nota.de donationi.inter

vi.e vxo.plerunq3.in vlti.glo. Quid de ascendentes mře. dicit glo.vř q oēs cõprehendanř: vt dicit lex.ff de ver.sig.l. appellatione.e noie liberoꝝ oēs descendentes: vt decã.l libe roꝝ.e no.J.de vb.sig.c.ij.dicit glo.q nõ credit hoc extenden dõ ad descendẽtes. Et B putat Inn.quo ad collaterales vř affines cuꝫ intmoꝛ fiat iniuria:e sic nõ est licentia extendẽda. Unde qð no.glo.in cle.vna in glo.cõprehendit.de bap. Ho. dicit hoc tutius.dicit tñ q lex addit excipiendo neptẽ e spõ sam.in auč.vt li.matri e auie.§.q2 ro.colla.ix.distinguerẽ in ter neptem ex filio e neptem ex filia.fa.ff.de sena.l.liberos.§ fi. Hoc etiã sentit glo.in dcã.c.vna.in cle.de bap.tñ glo.per Bar.est verioꝛ.pꝛ ea q̃ no.in.l.pꝛi.ff.ad.l.iul.de adul.vbi dř cunt doc.qð illud q ibi dř de patre nõ extendiř ad auũ:nec ad alios descendentes:e est rõ:qꝛ cum mã sit odiosa eo q p mittiř patri interficere filiã:sic etiã imittere manũ in clericũ inuentũ personis.de qbus in tex. Jdeo stricte e ꝓprie est in telligenda.ar.regule odia.de reg.iur.lib.vi.e ad hec decã fa cit iste textus.in fine.ec. Antonius de Butrio.

f **Si vero aliquis.** Qui pcussit clericũ ꝓba biliter hoc ignorãs excõicatus non est huius rei dubiũ purgat p iuramentum:e si iurare nõ vult: habeř pro excõicato.h.d. Et sunt tres partes.scða ibi.vel si. tertia ibi.ab illo. ¶ No.primo q delatio come ꝓsumptiue arguit quẽ nõ clericũ:qꝛ hoc alienũ dꝫ eẽ a clerico. ¶ No. scðo qualis est hois hitus exterioꝛ talis eius qualitas cõclu dereř in incerta p eum gesta habenř:ßm qualitates exterio res. ¶ Tertio no.q in dependentibus a conscia in quibus certa ꝓbatio exterioꝛ nõ habeř nec haberi põt statur proba tioni iuramentali q̃ haberi põt. ¶ Quarto no.q in depen dentibus a cõscia:si nõ se purgat iuramento:ia ꝯ quem du bitař:ꝯ eum presumiř. ¶ Quinto no.casum in quo exigiř iuramentũ prestari corporaliter. ¶ Sexto not.q hẽtur qs pro excõicato qui presumptiue cõuincitur donec se purget. ¶ Septimo no.q ex simplici ꝓsumptiõe inducit iuramen talis purgatio:e vbi dependet ꝓbandũ a simplici cõscia nõ exiguř purgatores. ¶ Octauo no.q dictio sicut.velut si/ militudinaria improprietatez denotat. ¶ Nono not.q in dubio potius qs iudicař excõicatus q̃ʒ nõ. ¶ No.q id dř cõstare qð cõstat presumptiõe. ¶ Op.q iste q nõ excuseř lʒ ipm clericum ignorauit.ar.de cleri.excõ.mi.apřice. Soř. intellige hoc qñ ignorãtia fuit ꝓbabilis:alř nõ excusaretur .s.de cleri.excõ.mi.apřice. ¶ Op.scðo q iste nõ incedens in habitu clericali nõ debeat gaudere priuilegio clericali:e sic illõ pcutiens nõ sit excõicatus.de.c.j.s.de aposta. Quid si vidit tonsurã e eum clericum nõ credidit.dic q incidit in sñiam:dũ tñ ille sit clericus nisi habuerit ꝓbabilẽ cãm dubi tandi.Tan.Gof.vt tpe caloris est inuenire in laicis italicis. Quid si in veritate nõ erat clericus:lʒ deferret tõsurã e per cussus est ab aliquo credendo ipm clericũ.dicit glo.q pro pter cõsciam teneř nisi postea certus efficiař.xi.q.iii.q mol tos. Posset dici pro ꝯcordia q qñ q3 ille quem pcussit erat in habitu clicali:e tunc excusař:qꝛ eo ipso q ille fuit in hitu clicali nõ habuit iustã cãm ignorandi q̃litatem psone:post/ quã sibi de hitu cõstitit.ad hoc no.s.in.q.glo.e sic põt proce dere opi.ala. Qñ q3 ille quẽ pcussit,nõ erat in habitu clicali: sed laicali:e tunc pcedat opi.Tan.e Jo.an.ad hoc.c.in au/ dientia.J.e.e hoc.c.in pñ.e.c.si iudex.e.ti.lib.vi. Si autẽ hoc esset dubiũ standõ esset ei qð subiungiř in scða e tertia par/ te capři. ¶ Glo.dicit vexꝫ:qꝛ donec ipse est dubius dꝫ se re putare excõicatũ:sed si est certificatus de errore nõ dꝫ puni ri velut pcutiens clicũ:qꝛ in veritate nõ pcussit.de hoc.J.c.in audientia:e ibi idẽ determinatur. Quid si credens pcutere titiũ laicũ:e errãs in psona pcutit Martinũ clicũ. Ala.dicĩ q in sñiam incidit:qꝛ iniuriari voluit.ff de iniur.l.cũ qui.§.si iniuria.Tan.dicit q nõ incidit in canonẽ:qꝛ nõ credidit ipꝫ clericũ esse qð exigiř:qꝛ qui ignorat illũ quem pcutit esse clĩ cum excõicationem nõ incidit:vt hic pꝫ. Sola enĩ violentia e temeritas hic ꝯsiderař.allegat canõ.si qs suadẽte.e J.c.vt niens.e ff.de iniur.§.si qs illud.dicit tñ Ala.q putat q iniu riã fecerint p eadez iura.e B credit gl.que dicit q opi. Ala. est tutioꝛ. Hosti.placet opi. Ala.q sit excõicatus. Joan.an. placet opi.Tan.qꝛ si erroꝛ q̃litatis excusat ab hac pena: vt J prin.c.fortius.dꝫ excusari erroꝛ q̃litatis e psone:sufficit enĩ aius iniuriãdi:lʒ nõ fuerit motus ad iniuriã inferendam isti aut isti. Sed quo ad B vt incidat i canonẽ: nõ requiriř solus aius iniuriãdi:imo requiriř q diabolo suadente iniurietur aio respectu certe q̃litatis.s.clicalis. Cuꝫ ergo ignoret hunc nõ adest animus delinquendi respectu certe qualitatis req site:e sic cessat delictũ.ad B.ff.de iniur.l.cum qui.§.fin.vbi si credere pcutere patrẽfa.qui est filiusfa.pꝛi non ꝯpetit actio. Non ob.si intendens furari aurũ fureř es contenetur pro en li cet circa es nõ verseř sua intentio.ff.de vsur.l.vulgaris.§.si quis es.qꝛ ibi in opinione erat qualitas delictum diminuẽs. Hic erat qualitas delictũ augmentãs:e opinio est maius e in minus qð est in ṽitate. Dic q qñ q3 qualitas de se aliquã actionem causat vel nouã penã inducit:e tũc ignorãtia qua litatis quẽ excusat. Qñ q3 nõ causat aliquã actionem vel no uam penã:e tunc nõ excusat ignorantia qualitatis q̃ʒ ipsa q̃litas penã diminuat:vt dcõ.§.si qs es. Non ob.ff.de fur.l. si qs saccũ.e.l.di.qui saccuꝫ.qꝛ ibi aius in ꝑncipali extendit delictũ ad accessoriũ:lʒ aius nõ fuerit in delinquẽdo respectu accessorij:sed delictũ in psonã nõ extendiř ad delictũ e ad q̃ litatem ignoratam que diuersam inducit spẽm delicti vt hic. Uel dic q ibi nõ ignorabat qualitatem accessorij. vnde nõ attendiř aius:hic aũt ignorabař.vnde aius non ꝯsideratur. Unde dico q si aliqs iniurieř alicui clerico e diceret se nõ velle iniuriari tanq̃ꝫ clico:nihilominus puniret velut de iniu ria illata clico:postq̃ꝫ ipsius q̃litatem nõ ignoraret.ad B no. in prima.q.glo. Et ad predicta facit qð habeř in.l.vulgaris §.sed si qs surripuit.ff.de furtis.vel dic vt dixi in precedenti ꝯrio. ¶ Glo.sequens est lfalis. Glo.super verbo.noluerit. Oppo in fi.qꝛ in ꝑncipio lfalis q non portans habitũ non gaudeat priuilegio.J.e.in audientia. So.dicit glo.q gaude priuilegio ante tertiã monitionem:post tertiã vero nõ. Hec q si est certũ:q pcutiens nõ putabat ipm clicum e iuste mo uebař nõ incidit in canonẽ. Si est certũ q putabat ipm cli cum:planũ q incidit in canonẽ. Si est dubiũ e deferat hitũ oino sepatũ a laico:presumiř talis in quali hitu reperiř:e ꝓ sumiř q eum nõ putauit clicũ. Si oino nõ defert hitum clica lem nec laicalem ita q põt dubitari:an crediderit illum lai cum vel clicum:pcedit hec decre.qꝛ ꝓpter dubiũ locus est purgationi iuramenti in qua si deficit presumiř ipsum sciuis se clericum e puniř ac si sciret. Clericus ergo ex sola natu ra come non pdit priuilegium:dum tamen sciat quis eum cle ricum vel dubitatur e non se purget:e dubitari censeř eo q negatur:e percussoꝛ non potest conuinci q sciuerit.de resti. spo.c.si.ec. Antonius de Butrio.

n **Non dubium.** Jnijciens manũ vio lentã in clericũ vel ali um cuiuscunq3 religionis q excõicationẽ incur rit a qua non valet absolui p alium q̃ʒ per roma num põtificem:preter q̃ʒ in mortis articulo.h.d. Et nõ diui ditur. ¶ No.q vt qs incidit in canonẽ verberando requi ritur q manus sit violenta. ¶ Scðo no.q ꝯuersi gaudent priuilegio religiosoꝝ. ¶ Tertio no.vnũ casum in quo ma num in clericũ inijciens non põt absolui ab alio q̃ʒ papa nisi casu mortis. ¶ Quarto no.q appellatiõe clericoꝝ non cõ prehenduř canonici.ꝯrium ꝓbatur.de insti.c.ii. ¶ No.a contrario q cõuersi secularium ecclesiaꝝ non gaudent pri/ uilegio canonis si qs suadente. ¶ Op.q imo pcutiens cle ricum non incurrat excõicationem.de.c.ii.§.ii.s.eo. So.fm Jnno.regulariter pcutiens clicum non incurrit excõicatio nem. Fallit in.vij.casibus:quoꝝ duos no.in.c.j.pꝛealle.terti us.s.e.si vero.J.§.penul.quartus.c.ti.§.vlti.quintus.s.eo.si ve ro.ij.sextus.in apostata p epm tertio monito.J.e.in audien tia.ec.

tia. c. contingit. dicit tamen idem inno. monito qui faciens guerram e seditiones tyrannice cum armis se immiscet. J. e. cum nō ab homine. e. c. perpendimus. e ibi not. dicit tamen q aliq dicūt semper monitionem necessariā: vt cū se transfert ꝓ ꝓter suo ad actum clericatui. Contrarium vt quia fit miles vel bigam⁹. lxxxiii. di. quisquis. de hoc ēt. J. c. i. ibi. leuitas.

vel ipsius legato. ℂ Querit glo. i. an cōuersi eccl'iaꝝ secularium gaudeant priuilegio: videtur q non: vt hic a cōtrario. ad hoc. xxvii. q. i. vt lex continētie. So. dicit gl. q si tradiderunt se e sua siue ecclesie seculari: siue regulari censent ecclesiastice persone in totum trāslate: e sic hāt immunitatem ecclesiasticā. xvii. q. iiii. quisqs. ad hoc quia duo sūt genera tantum xpianorum. vnū qd deo dedicatū est vt clerici e conuersi. Aliud genus vt laici. xii. q. i. duo sunt. e hāc opi. dicit glo. benigniorē: quia equū est q eorū gaudeant priuilegio: quorū vitam e religionem assumpserunt. de sta. mo na. recolentes. licet qdam contra. s. Jo. e Vin. J. de maio. e obe. c. dilecta. ℂ Primā opi. s. q nō gaudeant priuilegio: tenet Hosti. quando conuersus in domo sua manet: vt laicus. ar. de priuileg. c. vi. §. de fratribus. Si est cōuersus qa tradidit se e sua e est tonsuratus habitum mutat: audit hostes vixit honeste talis intelligitur in totum translatus in forū ecclesie e gaudet immunitate sic intelliguntur iura. xxvii. q. iiii. quisquis. e in li. sex. de priuileg. vt priuilegia. §. hoc antē. ad hoc quia conuersus non dicitur qui retinet ꝓprium i'licz dicat in instrumēto conuersionis vel donationis q facit se conuersum: fm Tanc. J. e. parrochianos. ad hoc faciunt no. per Bar. in. l. i. ff. de penis. ibi idem sequitur. An autez isti fratres de tertio ordine sancti francisci gaudeant hoc priuilegio vt sic dicantur religiose persone. e sic ecclesiastice. Vl de Fre. de senis suo consilio. cli. e per no. per ipm ibi dicens dum est q nō: ad quod vide etiam no. p glo. in cle. cum ex eo. e ti. ℂ Opp. cum alia glo. q consilium non loquat de conuerso. So. veruz est: sed hec decre. ostēdit ad monachos religiosos e conuersos. ℂ Opp. cū alia q in aliis casibus absoluatur ab alio q̄a papa. J. eo. q̄niis. dic q isti e illi sunt exempti. ℂ Quero an pro iniuria illata monacho agi possit. dic q monachus agere non potest: sed sindicus aget nomine monasterii: sicut dominus nomine serui. insti. de iniu. §. si seruus. e. §. se. e aget etiam si monachus remittit: sicut pater agit nō obstāte remissione filii. ff. de pac. l. in personā. Monasterium tamē iniuriaz factā monacho remittere potest: sed ecclesia nō potest remittere iniuriaz factā clerico seculari. xvii. q. iiii. qsqs. nec clericus iniuriam factaz ecclesie in clerico. J. eo. cum desideres. §. fi. quod est verum: quo ad hoc ne incidat in canonē: sz quo ad actionem iniuriaruz potest remittere. ec̄.

Mulieres. Diuisio sumat: q: tria sūt dicta. secunda ibi: de his. tertia ibi: illi vero. ℂ No. hic quattuor genera personarum que non transmittunt ad sedē apostolicam pro manuū iniectione: quarum due indistincte nō mittuntur. Alie due mittuntur ita q primo hoc intimetur romano pontifici e eius consilium habeatur. ℂ Secūdo no. q mulieres nō dicuntur sui iuris: hoc ꝓbat implicatiue alie. ℂ No. q mandatarius vel auctorizans delictum pari pena puniuntur e ligantur cum mādāte. Materia de offi. de leg. c. ii. ℂ Tertio no. q is dicitur vere delictuz committere. Et facit q si statutum disponat delinquentem includat mandantem: qui dicitur vere delinquere non īterpretatiue. ℂ Quid de mulieribus sui iuris. dic q ire tenent: q: q virgines teneantur ire est absurdum: e sic episcopi oēs feminas absoluere possunt e approbat consuetudo que in hoc est amplectenda. de of. deleg. q translationem: q: ipsa eorum peregrinatio est periculosa. per quod videtur q etiam in morte e in enormibus lesionib⁹ absoluere potest. arg. de elec. c. idēnitatibus. §. sed cum eas. Et hoc verū etiam si mulieres sunt fortes e robuste: vt dicit Gui. in spec. de sen. pla.

§. vt autem. v. q si mulier. Dicit etiam q papa cōcedit hāc absolutionem fieri in absentia per diocesanos vel alios delegatos: vt in dicto. §. vt autez. v. q si mulier: quia sua est iurisdictio: e sic cui eam vult cōmittere potest sine alicuius preiudicio. de elec. cuz ecclesia. ℂ Quero quod erit. cōsilium pape. dic forte q redimat laborez e expēsas. J. de voto. magne. fm Hosti. ℂ Veniamus ad glo. Et op. cū prima q non existentes sui iuris ad curiā transmittant. J. e. nulli. So. intellige de non sui iuris existentibus rōe fuili conditionis non patrie potestatis: quia taies bene ad curiam transmittuntur: vt in cōtrario: idem Inno. e Guil. in spe. de sen. pla. §. vt autem. v. quid de filio. Hosti. cōtra q: eadem est ratio in eis que in fuili: e per vtrunq acquiritur: insti. per quas personas no. acq. i. c. fi. ℂ Jo. an. dicit glo. esse verā in filio regente se e familiam vxoris e filiorum: licz emancipatus nō sit: sed si est in paterna familia: procedit opi. Hosti. Quāq̄ ista opinio Jo. an. sit equa: tamē forte de iure seu iuris rigore ꝓcedit opinio gl. Cū de iure cōi. Ita obligatur filiusfa. sicut e homo sui iuris: vt. l. cūm ex contractibus. ff. de iudi. Tñ ꝓ dicto Hosti. facit: q: eo ipso q est in potestate patris nihil dicitur habere: quia qcqd querit: qrit patri saltem hodie quo ad vsufructum: vt no. in. l. placet. ff. de acqui. heredi. Si ergo nihil habet quo sumptus facere poterit. vn̄ dicit clarius q qñq filiusfa. hz vn̄ sumptus facere possit: e tūc sit vera opinio glo. Alias sit v̄a opi. Hosti. ℂ Querit alia glo. quis declarabit an sit ista delicata q laborez eundi sustinere non possit. Dicit gl. q erit ad arbitriū episcopi: e si videbitur epo q non possit sustinere laborē eūdi ꝓpter periculum mortis ipam absoluet recepta cautiōe q parebit cōsilio pape. ad hoc. J. e. c. fi. Sz si periculum non timet consuletur papa anteq̄ absoluatur: e hoc vult Hā ista. ℂ Vltia glo. in prin. litteralis. vsq ad v. sed videtur ibi: querit, quid de eo qui alterius mādato facit: an teneatur. Dicit gl. q videtur q non: q: facit ex necessitate maxime si mādans e eā habet potestatē: vel ei sit subiectus. ff. ad. l. acql. l. liber homo. Dicit glo. q contrarium est verū: q: preceptuz fuit iniustuz e debuit potius deo q̄ homini obedire. J. eo. relatū. cum si. q: nec illa potestas data est laico super clericum. J. eo. si vero. Non ob. contrarium: q: ibi loquit in leuib⁹ delictis quo casu ius patrie potestatis vel dñice excusat hic in grauib⁹. ℂ Querit vlterius eadez gl. qd si mandauit delictū: sz anteq̄ ille manus iniecerit penituit mādans. Dicit gl. q nihilominus tenetur nisi reuocauit mādatuz. Ita q reuocatio ad mādatarium perueniat. ff. māda. l. si mādassem. cum si. Ad hoc. q. facit qd no. vi. di. in si. sūme. e de hoc. J. e. cū qs. lib. vi. ℂ In glo. ii. vbi dicit Hosti. idem tenuisse q hic glo. Inn. tenuit talem nō eē excōmunicatum q̄q̄: alias possit de culpa puniri: e hoc iō q: canon si qs suadēte. reqrit doluz. Bar. hic. in fi. q. ueñ. in qōne que incipit. Aliqs mandauit tenuit talē nō eē excōmunicatum: quo ad deum: sed bñ quo ad eccl'iaz e hoc videt ibi seq glo. no. etiā ibi qd de eo qui occulte habet ratum delictum: an sit excōicatus: e determinat q quo ad deum sit excōicatus: sed quo ad ecclesiam nō: q nō iudicat de occultis. ad hoc. J. e. c. ii. a nobis. eo. ti. ℂ Eadē gl. querit an mandans manuū iniectionē p mādatarium si moriat an sit excōmunicatus. Dicit gl. q non: q: mādatū morte extinguitur. ff. manda. l. inter cās. e qa non legat sub tria. J. e. a nobis. Idem Inno. e hosti. Tanc. contrarium: q: intelligeres in hac voluntate decessisse. J. de bap. maiores. dic si nō penitens decessit in mortali: e sic bene est excōmunicatus: sz hosti. si non est certificatus de morte mādatarius: ꝓcedit dictum Gui. si est certificatus licet ille nō expresse reuocauerit mādatum. verū est q peccat: quo ad forum penitentie: sed quo ad forum contentiosum e penā que imponit vt ex eodem delicto: dico q nō est excōmunicatus q: mādatum habetur ꝓ reuocato. ℂ Eadem glo. querit qd si nō mandat: sed ratum habet ex postfacto: an mandat in canonē. dicit gl. q sic quia ratihabitio habet locum in malitijs. ff. de vi e vi ar. l. i.

§.quotiens.cū sl. Glo.dicit q̄ nō credit q̄ incidat in cano
nē:licȝ ex postfacto ratum hēat cum hoc non fecerit eā suo ꝛ
eius nomine:secus si potuit prohibere ꝛ non phibuit. Hic
hodie vt de sen.ex.cum quis.lib.vj. ¶ Expeditis gl. doc.
tangūt hic duo dubia in tex.que penes legistas sunt ardua.
Primum vtrū mandās dicatur vere cōmittere delictū per
mandatariū:an interpretatiue. Effectus q̄stiōis est magn⁹
ꝓpter statuta que recipiūt intellectuȝ soluȝ ꝓpriuȝ ꝛ strictū
significatuȝ ūbalis non īproprium ꝛ interpretatiū: ꝛ etiā con/
stōnes penales:vt.l.qcqd astringende.ꝛ.l. cōstōnibus.ff. d
verbo.ob.ꝛ patet in.c.statutuȝ.de elec.li.vj.ꝛ in regula que
cōtra.de reg.iur.lib.vj. ¶ Secūdum dubiū tangit cuȝ gl.
de ratihabitione:an possuȝ habere ratuȝ delictū cōmissum
p aliū. ¶ Ad primū habetis hic casum clarū q̄ vere dici-
tur cōmittere delictum qui p alium facit nō interpretatiue.
Cy.in.l.nō idō minus.C.de accusa.determinat q̄ interpreta-
tiue.vt pȝ de se ad sensuȝ:q2 vere nō posset dici q̄ fecerit:qd
alter fecit.factuȝ enī alteri⁹ inspecta veritate nō pōt eē meuȝ.
Bar.dicit duo ūba in.l.nō solū.§.i.ff.de iniur.Considerā-
do tres casus. Primus est qn̄ p aliū insit aliter qd agitur i
strumento ex necessitate facti operante:ꝛ tunc dicit q̄ vere
gestū attribuitur principio necessitati medioȝ: vt si iacio la-
pidem in alium vel sagitto sagittā. Nam lapis operatur de
lictum necessitate principij:ꝛ tunc dicit q̄ tenetur vt vere fa
ciens:ꝛ sic lege aquilia directa que surgit ex cortice verbo
rum tenetur talis:vt.l.item mela.ff.ad.l.acquil. ¶ Secun
dus casus quādo per quod ago ꝛ instrumentaliter operor
operatur necessitate nō facti:sed iuris:vt quia id quod mā-
do est in se licitum quo ad operantē:ȝ illicituȝ quo ad mā
dantem:vt in leuibus mandare filio vt det dānū. Uel mā-
do ticio vt impetret ius iniquū pro me iā susceptiōe māda-
ti obligatur:q2 hoc in se nō est licituȝ:vel mādo vt manumit
tat suuȝ:q2 hoc etiā in se non est illicituȝ:ꝛ adhuc factuȝ ve
re attribuitur pncipio:necessitati mediuȝ ad fineȝ. Nō enī
gestuȝ attribuitur siue i malū siue in bonū volūtarie agenti
nō aliqua necessitate ꝛ attribuit principio necessitati nō me
dio necessitate operāte.ꝛ hic est casus in.l.iij.§. si pcurator.
ff.q̄ quisq3 iuris.cū si. Pro hoc do casum in.c.lfis.ꝫ.d re
scrip.vbi gestuȝ attribuitur cause pmarie: ꝛ sic grauamē in
fertur ecclesie ex mādato ad vacaturā dicitur inferri:sed tē
pnoper principiātem:ꝛ qd est plus si mediū nō agat ex ne/
cessitate iuris:sed ex necessitate honestatis vt ibi: sic videm⁹
i executore:q2 si grauat exequēdo:q2 operat: dūmodo mo
dum nō excedat mādatū ab eo nō appellatur: q2 grauamē
attribuitur pncipiāti nō necessario operanti : vt est casus in
.c.nouit.ꝫ.de iudi.alr.de ap.ꝛ in.c.sup q̄nūm.§.i.de off.d
leg.ꝛ q̄ ibi no. ¶ Tertius casus quādo istrumētaliter qd
ago p aliud qui voluntarie potest id facere ꝛ nō facit: ꝛ sic
instrumentum nō operatur necessitate principij nec de iure
nec de facto vt mandare q̄ delinquat:q2 tale mādatuȝ vt rei
turpis non obligat. Tunc dicit q̄ si consideremus effectuȝ
facti q̄tuȝ ad delictū solius animi respectu fori in quo ani/
mus punitur:ꝛ tunc dicit q̄ vere id dicitur facere q facit per
alium etiā voluntarie. Nō quia iaȝ perfecit delictuȝ:sic itelli
git hāc decre. Si ꝯsideremus delictū put punitur ex fine fa
cti nō ex principio ad finem:ꝛ in foro contentioso plus con-
sideremus factum in penis:q2 ex hoc leditur respublica q̄
casuȝ:ꝛ sic casus pōderatur ꝓpter factuȝ nō factuȝ ꝓpter ca
sum:ꝛ tunc dicit Bar.q̄ per aliū dicit factū iterpretatiue ꝛ
nō vere qd bn̄ no. Hec vera sunt in actibus qui psū expediri
instrumēto a corpore separato. In actib⁹ vero qui nō pos/
sunt expediri instrumento a corpore separato.dicit q̄ is di-
citur facere interpretatiue qui per aliuȝ facit. Oia dicta sua
placent mihi ꝛ vera sunt rōnabilia vt videtis. Sed nō placȝ
rīsio ad hanc decre. Dictuȝ suum pcedit si ageremus hic de
pena penitentiali. Et in hac solus animus nō consideratur:
sed pena fori cōtentiosi in quo etiā factū considerat : q2 p h
etiā finis publicus leditur quē etiaȝ considerāt cānones put
sunt fori contentiosi. Nisi Bar.saluem⁹ q̄ hoc operat mi/
xtura fori contētiosi ꝛ penitentialis quā insequitur canon:vt
facto secuto attribuatur principaliter:ꝛ tunc dicemus q̄ hic
operatus est vere:secunduȝ ius canonicuȝ. Sȝ si consideret
forus penitentialis secuto vel non secuto facto res attribua
tur principio. Si forus contentiosus non secuto facto nō at-
tribuatur principio:sed ius ciuile:q2 is principaliter cōside
rat de bono publico res attribuat fini:ꝛ non medio vel pn-
cipio. ¶ Ad secūdum dubiuȝ an ratihabitio in maleficiis
obliget. Cōmunis ꝯclusio glo.iuris ciuilis est ista: si talis ē
actus in quo possit haberi finis delicti per aliū ꝛ aliū expli-
cari:vt homicidiū ꝛ reliqua delicta:tunc pōt hēri ratuȝ cum
hac distinctione:an nō ꝛc.si talis qui nō possit explicari p
alium:vt q̄ adheret qualitas facti instrumēto a corpore nō
separato. Dicūt glo.q̄ non pōt haberi ratuȝ vel p alia ver-
ba seipsum delinquere oino est adhesibile personē:ita q̄ in
separabile est a persona non potest per alium fieri nec rati/
ficari:vt.l.i.§.quotiens.ff.de vi ꝛ vi ar.ꝛ ibi glo. Jo.de ra.h
reprobat assignās rōneȝ sub alijs verbis. Ratihabitio tra
hitur retro p fictionem ūitatem gesti nō ꝯsideram⁹ in fictio
ne nec possibilitatem in spē:sed in genere. Jste potuit adul
terari:potuit ergo hic ratificare:q2 habet finē q̄ illa sit adul
terata quē finem cū voluntate ꝯsiderat lex.ꝛc.

p. Oro. Excōmunicatus p manuum inie
ctione in clericum:licet occult⁹ per
papā debet absolui.h.d. ¶ No.i.q̄ cleric⁹ per
cutiens clericū ire debet ad sedē aplicā p abso-
lutiōe. ¶ Secūdo no.q̄ de delicto.d quo ꝯstat in foro pe
nitentie qs cōpelli nō in foro ꝯtentioso:vt est satisfacere:sed
est ad hoc inducendus. ¶ Tertio no.q̄ absolutio pro vio
lenta manuū iniectione:solo romano pontifici est reseruata.
¶ Opp.q̄ iste non debeat ꝯpelli satisfacere vel apostoli/
ce sedi se presentare:pȝ q2 de occultis nō iudicat ecclesia:vt
in.c.vt nr̄m.ꝛ c.bene. Jtem hic ista confessio fit in foro pe
nitentiali ꝛ non iudiciali:ergo ꝛc. So.hoc ūbuȝ debes mo
uere nō dicit ꝓprie vt ꝯpellat:sed vt iducat:ꝛ in cāu quo nol
lēt illos ꝯpellere non posset.ad hoc no.ꝫ.ti.i.ois.imo nec ta
les publice posset pūare q̄ occulte fit:vt.j.c.cū non ab ho/
mine. ¶ Opp.ad tex.de.c.pueniẗ.j.c.Sol.vt ibi no.ꝛ etiā
vt no.in.c.qm̄.de vi.ꝛ ho.cle. ¶ Opp.gl.i.q̄ iniciens ma/
nus violentas in clericum ꝯstem absoluat ab epo.ꝫ.c.mo-
nachi. So.est vna litteralis q̄ fit in tex.ꝯfratres tuos ꝛ loq̄
tur epo:ꝛ tunc non ob.ꝯtrium.saluo semp eo qd habetur d
vi.ꝛ ho.cle.qm̄. Alia lr̄a fit in tex.vos. ꝛ tūc ob.ꝯtriū. Sed
dic q̄ non sunt fratres illoꝝ quos leserūt. Sed dic q̄ sunt cō
fratres.s.clerici ꝛ non monachi. Uel dic q̄ loqtur generali
ter de ꝯfraternitate late sumpta:q2 h rō dubii:q2 nō videba
tur eos debere ire ad sedem aplicam:q2 delictū erat occul
tum:sed hic ꝯtrium determinatur:tamē interim nō deuitari
publice nec ꝯpelli:sed tantum debet moueri.j.eo.cum non
ab homine:ꝛ ibi de hoc.ꝛc.

n. Ulli. Priuilegium nō excusat actōne
excōicati actiua vel passiua.hoc di
cit. ¶ No.pmo q̄ priuilegium cōtra iura non
valet. ¶ Secūdo no.q̄ priuilegiū nō vȝ q̄ ex-
cōmunicatus non vitetur ꝛ q̄ non vitet excōicatum pro vio
lentia. ¶ No.magis late q̄ priuilegium non excusat a de
lictis. ¶ Opp.de.c.inter alia.ꝛ.c.cum volūtate.j.e.t.riso.
So.q̄ priuilegium ꝯcessum alicui nō iuuat ipm : quo ad h
vt possit excōicato cōicare. Fallit in priuilegio a iure cōces
so in quo certis casibus licitum est cōmunicare excōmuni/
cato:vt in cōtrarijs. ¶ Quero an excōmunicatus tenetur
euitare excōmunicatum. Dicit Jo.an. q̄ si priuilegium nō
eximit:multominus excōmunicatio: ꝛ ideo excōmunicat⁹
excōmunicatum vitare tenetur.de quo de cle.ex.mi.illud la
per verbo periculosum. ¶ Quero an papa canonē si quis
suadente.tollere possit.dic fm ab.q̄ nō:sine ꝯsilio generali
ꝛ priuilegiū ꝯcessum vt percutiēs clericum nō est excōica/

tus dare non potest. Hosti. tamē videtur sentire ɔtrius: q dixit q nūq̄ vidit hoc priuilegiū emanasse a sede apostolica nec crederet hoc emanare si videret q̄q̄ emanare possz: qz qui pōt canonē in totū tollere multo fortius e in pte: sed id est prīa facie suspectū. de quo de eta. e qua. ca3 te. ¶ Uero an papa cōicando excōicato incidat in canonē si quis suadente. dicit glo. q nō: lz alr̄ malefaciat: qz pnceps legibus ē solutus e leges interpretaf. Ꝭ.e.c. inter alia. An vero quē papa vitat vitare teneamur. dixi de priuil. c. cu3 olī. Quid iuris de epo qui cōicat excōmunicato. vide Ꝭ.c. statuimus. lib. vi. ¶ Oppo. q qs ex priuilegio possit cōmunicare excōicato Ꝭ.c. q in dubiis inter alia. e c. cū volūtate. So. priuilegio corpoc iuris clauso qs pōt cōicare. nō clauso: si tamen cu3 cā est data potest se excusare: si sine causa nō. Idē si est suspectus: ius vt nō liceat cōmunicare excōicatos papa tollere nō posset: lz posset modificare. xxv. q. ij. sicut. xv. dist. sicut. imo dicūt doc. q nec appo. vt ɔtria pdest: vt Ꝭ.c. se. nec ɔsuetudo. vt de consue. cum inter.

p **Parrochianos.** Percutiens monachū vel religiosis ɔuersum denunciari e vitari dz donec absoluatur a papa. h.d. ¶ Nota primo q ɔuersus gaudet priuilegio canonis si qs suadente. ¶ Secūdo no. q appellatione monachorū nō ɔprehendunf conuersi. ¶ Tertio no. q excōicatus a canone est denūciādus e ɔpellere debet eps alios ipm euitare. ¶ Quarto not. q percutiens monachū incidens in canonē si quis suadēte. debet transmitti ad sedem aplicam. ¶ Quid si absoluēdus non veniat cu3 lris. dic q tutius est q veniat cum lris: tamē si veniat sine litteris absoluetur. Ꝭ.c. cum p cā. Cōmuniter tñ ɔsueuit remitti ad diocesanu3 absolut⁹ vel absoluendus e hoc vt sciatur: an aliquid tacuerit. de offi. or. ex ple. nisi ro/sta suspitionis cā aliud fiat. de app. c. ij. §. iij. ¶ Quero an an monachus possit agere actione iniuriaru3 p iniuria sibi illata. Dicit glo. q nō: sed agere poterit monasteriū sicut si facta est iniuria suo: suus non agit actione. hoc est verū fm doc. nisi de licentia abbatis esset in scolis. vel alias lōge absens: vt ff. de iudi. l. si longius. e Ꝭ.o sepul. c. fi. li. vi. ¶ Quero an mōachus possit remittere iniuriā. dic q nō: qz monasterium agere possit: sicut si filius remittat iniuriam nō valet remissio qn pater possit agere actione iniuriarū. ff. de in/iur. l. i. §. vsqz. An autem hoc casu pater teneatur cauere. vide no. p Io. an. de conuer infi. c. ij. in gl. e ideo ibi determinator q nō. p l. nō solu3. §. si pater. ff. de procura. e rō qz illa remittere posset: vt. l. si vnus. §. si filius. ff. de iniur. ad hoc ē no Ꝭ.c. cum illorū. An aūt monasterium possit remittere iniuriam factā monacho. dicit glo. q sic. ¶ Quid de seculari an possit remittere iniuriā factā monacho. dicit gl. q nō: ar. xvij. ɔ. ij. q. sqs. hoc intellige de actiōe iniuriaꝝ que competit ipsi clerico: non autem de actione que ɔpetit ipsi ecclesie: fm Inno. e Hosti. Sz an possit remittere cleric⁹ iniuriā factam ecclesie in psonā sui. dicit Inno. q nō Ꝭ.c. cū desiderea §. vlti. Quid itelligit. v. Inn. quo ad penā canonis si qs suadente. quā remittere nō pōt ecclesia: sed quo ad actōem iniuriarū. dicit q ecclesia pōt illā remittere qd est verū: quo ad illa3: que ipsi clerico ɔpetit: non que ɔpetit ipsi ecclesie: secundum Hosti. ¶ Glo. super vbo satisfaciat i qz alie sunt litterales: qrit cui fiat satisfactio iniurie. dicit glo. q de iniuria illata suo detur. insti. de iniur. §. q si vsufructus. In mōacho qui, p priū nō hz dabitur satisfactio ipsi monasterio: qz qcquid monacho datur monasterio acqrif. de sta. mo. cum ad monasteriū. ¶ Quid de clerico seculari. dic q satisfiet/ri debet ipsi clerico qui lesus est. Et si clericus inde decedat. dic vt. Ꝭ. de penis. c. presbyteri. ¶ Querit glo. corā quo iudice extimabitur iniuria. Dicit glo. q qdam dicūt q corā iudice percussoris. insti. de iur. §. sed postea. Uin. dicit q ratione accessionis extimabitur corā iudice ecclesiastico sicut dicitur de dote. Ꝭ. de cōiu. seruorū. c. pposuit. Dicit glo. q ponderanda est forma agēdi: qz si agit laicus per viā querele querulādo se de snia excōmonicationis e de petenda absolui dz hec extimatio fieri per iudicez ecclesiasticū rōne excessus: vt dixit precedēs opinio. Si agit principalr clericus actione iniuriaru3: tūc dicit gl. q satis equū videtur: qz actor debet sequi forū rei. Dicit tamen gl. q papa dat quotti/die litteras clericis contra clericos nomie etiā suo. Idē no. de fo. ɔpe. si clericus. dic q ex quo est factum delictum contra personā clerici cōmittif sacrilegiū. de foro ɔpe. cū sit generale. e subditus est delinquens contra clericu3 in foro ec/clesie: e sic potest conueniri principaliter. De beneficiato vero in diuersis ecclesiis si est intitulat⁹ in altera tm: ille iudex cognoscet. Si in vtraqz cōsiderandum, ppter quā facta ē iniuria. alle. ff. o iniur. l. item apud. §. pretor. e de testa. relatū.

c **Ex tenore.** Ponit formā precepti q in virtute cōsistit. i. forma iuramenti fieri debz illi qui pro violenta clerici percussione excōmunicatus absoluif. Supplicatio e cōmissio ibi. Mandamus. ¶ No. primo q creditur litteris ordinarii narrantib⁹ delictu3 subiecti. ¶ Se/cundo no. q non absoluitur quis ab excōmunicatione: nisi prius prestito iuramēto o parēdo mādatis ecclie: qd an sit de substantia absolutionis: patet ex no. Ꝭ.eo. cum desideres. ¶ Tertio no. q incidens in canonē ppter manus violētas absoluitur a delegato pape. ad hoc specialiter mādatū habente: alias non. ¶ Quarto no. q iuramētoꝝ pstitu3 in forma iudicij habet executiōem sicut snia. Unde preceptu3 de satisfaciendo post iuramentum ac si sententia lata fuisset. ¶ Quinto no. formā precepti faciendi illi qui manus iniecit violentas in clericu3 hic expressam. ¶ Sexto no. q conuersus gaudet priuilegio canonis si quis suadente. ¶ Septimo no. q se defendendo licitum est percutere clericu3 ēt sine pena canonis. ¶ Octauo no. q mandatu3 prelati e iustum excusat qñqz a delicto e pena canonis si quis suaden/te. ¶ Nono no. appellatione clericorum nō comprehendi monachos nec appellatione monachorum cōprehendi cō/uersos. ¶ Quid si dominus clericu3 seruientem sibi pcutiat leuiter castigando. dic q non incurrit canonē Ꝭ.c. veniens. e c. cum volūtate. Ratio qz manus correctionis nō sunt violente. xxiij. q. i. paratus. sed ppter similitudine3 excipiunf o violentis: e violente dicuntur per respectu3 ad sustinēte3 q reluctante voluntate sustinet: nō per respectum ad inferente3 qui correctionis cā infert. ¶ Oppo. gl. i. q iurare non de/beat de parēdo mandatis absoluētis: sed de parēdo man/datis ecclesie. de ap. ad hec. Sol. dicit glo. q hoc iuramētū illi equipollet: licet illa sit rectorum snia. Iurans enim pa/rere mandatis absoluentis censetur. iurare q parebit eius iusto precepto vel preceptis ecclie: vt in contrario. ¶ Op. q aliud possit percipere q̄ hic expressu3. s. q satisfaciat leso. Ꝭ.c. proxi. Glo. fatetur e dicit q ista decre. p illam ē supplenda. ¶ Oppo. q nō excusetur manū iniciens pretextu mandati prelati. xxiij. q. i. quid culpaf. Sol. si mandatū est iustum: alias non excusatur. Ꝭ.c. veniens. e Ꝭ.c. vniuersitatis. ¶ Quid si hz officiu3 cuius rōne possit corrigere iferiores clericos vel magisteriū: an excusef pcussiōe. gl. dicit q sic. Ꝭ.c. volūtate. ¶ Uero qre in precepto non pcipif assiduis. Dicit gl. q p assiduā ɔuersationē psumif q facili⁹ manus iniciāt in seipsos: qz de vbis qñqz deueniant ad vbera e facta. vñ ratione psumptionis non pcipif de sociis: sicut pp psumptionem: qñqz non indicif clericis: vt continuans abiurent. de coha. cleri. e mo. c. clericos. de psump. c. verisimile. Non tamē est credendum q non icurrāt excōicationē si socius pcutiat sociū: qz imo icurrūt nisi ex ludo fecerūt: vt. Ꝭ.c. c. i. lz. interdū absoluaf a diocesano. Ꝭ.c. c. ij. ec.

b **Ex cetero.** Excommunicatū ppter manuū iniectiōem absoluit episcopus si ille sine periculo nō possit papā adire. Mandatur tamē sibi q papa3 adeat impedimento

cessante.h.d.secũda ibi.est aut.C No.pmo casus in quo
absoluitur qs a snia excõmunicationis si quis suadente.ab
inferiore a papa. C Secũdo no.q inimicitie excusant ab iti
nere ad papa si sint capitales:quo casu non sufficiũt littere
de saluo cõductu:vt.s.vt lit.nõ ptest.accedens.d.ij. C Ter
tio no. formã iuramẽti quãdo absoluit qs ab inferiore a pa
pa ab excõmunicatione canonis tpalem e non perpetuam.
C Quarto no.q cã temporaliter limitata tpale e limita/
tuz pducit effectũ.vnde excusatio itineris pretextu cãe tpa
lis excusat tpaliter e non perpetue: sic causatũ vbi cã est p
manendi cõmensuratur vite sue. C Quinto no.q id dicit
rationabiliter fieri q iuste fit e q fit cũ discretiõe. C Nota
q iuramẽtum videtur de forma absolutionis:sm morẽ ec
clesie.de hoc.e.c.cũ desideres. Quid in excõmũicato ex alia
cã ab alio:an hẽat locum decre.dic q sic:qz si nõ põt excõi/
catus se psitare excõicatori:potest ab alio absolui.e.c.a no/
bis.e hoc pcipere ds in morte absoluẽs vt cessante impedi
mento excõmunicatori se debeat psitare vel ab alio casu ni
si rationabiliter appellasset:tunc cõparebit corã illo ad quẽ
appellauit.de of.ordi.ad reprimẽdam.sm Inno.e Hosti.
C Quero secũdo an sufficit sola cessatio impedimẽti.dic
Hosti.q non:imo reqritur q hẽat aliqd modicũ tempus:
quo valeat sibi de necessariis puidere.ad hoc ff.ex qui.cau.
ma.l.ab hostibus.§.fi.pro quo facit tex.ibi.oportũitate.hu
ic Jo.an.remittit ad no.in cle.si quis suadente.de peni.ad
fi.vbi videtur concludere hoc remanere in arbitrio iudicis
vt declaret:an fuerit morosus vel nõ.de quo dicit ibi i glo.
antepe. C Gl.fi.ii p notabili. C Quero an presbyter pos
sit in casu necessitatis.glo.dicit q sic:sua auctoritate quã hz
a deo.de rap.l litteris. Si snia sit necessitas.xvij.q.iiij.si qs
suadente.alias nõ:nisi hoc fecerit de mandato epi. Episco
pus enim absolutionez bene cõmittere põt.de off.ordi.c.fi.
C Quid si absolutus pretextu tpalis impedimẽti nõ adit
sedez p precepto.dicit gl.quosdaz dicere q incidit canonẽ
iterato.xxvi.q.vi.qui recedunt.Sriuz determinat glo.qz ca
no semel extincta amplius non reuiuiscit.glo.allegat iura.
dat simile qz libertas semel data amplius nõ reuocat.C.si ad
uersus lib.l.l.e.ii.dicit tamẽ glo.q si nõ accedit ad sedẽ re/
putabitur periurus e cõpelli poterit ad obseruandum iura
mentum.de iudi.nouit.dic hodie.vt.Leo.coq.in cle.si quis
suadente.de penis.e ibi approbat opio pdictoruz reproba
ta opinione glose.e c.

a **D hec.** Cum absolutionem excõicati papa delegat mandat canonẽ
recipiendo parẽdo mãdatis ecclesie adimplen
dis.h.d. C No. primo q ab excõicatione de
legati pape non absoluit nisi papa vel ab eo habẽs manda
tum. C Secũdo no.formã cõmissionis absolutionis a snia
delegati pape. C Tertio no.q vbi littera nõ hz formã cu
rie psumitur surreptitia.ad hoc de cri.fal.q grauis.de fi.in/
stru.ex litteris. C Quero qre papa cõmittebat aliis abso
lutionẽ cum ipsi delegati psit absoluere. dicunt qdam q h
ideo fuit:qz erant mortui vel alias reuocati seu lapsus erat
annus post sniam.de offi.ordi.pastoralis. Uel hoc ideo for
te dictuz fuerat cũ regulariter qs remitti debebat absoluen
dus ad suũ excõicatorez:vt in.c.prudentiaz.ad fi.de offi.or
di.alias talis excõmunicatio vel expositio videtur supflua
cum hic papa consideret effectũ potius delegatõis absolu
tionis viin sub qua forma papa consueuit ipam cõmittere:
qd etiã posset in ordinario pcedere in illo requirit etiam ex
certa sciẽtia:alij cõmitteret:alias psumeretur delegatio sur
reptitia.cũ ad excõmunicatorẽ suũ in dubio esset remitten/
dus per prealleg.iura. C Glo.super vbo aliis tota littera
lis est. C Quero que dicat sufficiens cautio.dicit gl. q iu
ratoria.ibi.p violenta manuũ iniectione. Si pp ter cõtuma
ciam vel p crimine manifesto debet alia cautio dari.de quo
J.n.pri.ex parte. Idem quãdo data est possessio cã rei ser/
uande.s.de sequestra.pos.c.ad hoc.in fi. C No.gl.q licet



vbuz cautio a lege pferatur vnã sufficienti nõ semp intelligi
tur cuz fideiussoribus:sed sm mãs subiectaz sufficit iurato
ria e nõ iuratoria:e sic sufficiens dicit sm materiã subiectã
Ideo Jo.an.super vbo sufficit hic in glo. dicit q qñ q cõ
stat de iniectione manuuz nõ sufficit cautio iuratoria:nisi ex
forma mandati:hoc ptingat:e sic loquitur ista iura:imo re
quiritur q primo satisfaciat:vt i.c.p xi. Hosti. concordat h
de ap.peruenit.i.in vltima gl.ij.de iudi.c.postulasti.e.s.eo.
ti.c.parrochianos.e c.

c **A noscitur.** Excõmunicatus pro manuũ iniectiõe pau
per sit vel dives per papaz absoluitur vel lega/
tuz. Fallit in muliere sene. Infirmo vel mutila
to qui per epm absoluitur.h.d. Primo ponit exceptiones.
Secũdo regulaz ibi:alios. Tertio determinationez.ibi.si
vero. C No.primo quattuor casus in qbus incidens in ca
nonez si quis non accedit ad sedẽ aplicam. C Secũdo no
ta q absolutus ab excõicationes restituitur fidelium com
munioni. C Tertio no.q nõ absoluit excõicatus nisi satis
faciat de iniuria. C Quarto no.q paupertas non excusat
a pena e a grauamine pene canonis:si qs suadẽte. C Qui
to no.q causa absolutionis tpe limitata limitatũ parit effe
ctum:e sic causatuz cõmẽsuratur nature sue cause. C Ulti
mo no.q legatus de latere absoluit a snia canonis:licz sit re
seruata sedi ne saltez admittit satisfactionez precepti:e hoc
vltimuz pbat tex.de offi.deleg.q trãslationem. C Quero
qui dicantur in orbo impediri.dic claudi vel ceci:quia dato
q sint malo debilitati nõ sunt impediti ad idẽ.e.q de his.
vel cũ omnes tales sint miserabiles persone beneficio hui9
decre.e priuilegio gaudent. C Quero an sufficit adire le
gatuz transeuntez p mandato suscipiendo.qdam q sic:qz si
cut potest absoluere sic:e mãdata dare. Alij q licz pp ter pe
riculum possit absoluere cessante tamen periculo:quia iaz
absolutus mãdatum dare non potest:nisi prius legatus.ad
hoc.e.c.a nobis.ij.vñ etiam absoluit mandare potest lega9
transiens:quia illud tunc est accessorium cum nõ absoluit.
Nõ quia tunc illud est pncipale:sm Inno.pmum dictũ pla
cet Hosti. Gui.dicit id benignius in spe.de lega.§. nũc vi/
camus.v.sed tunc.allegat.l.di.accedens. C Secũdum vi
etiam videtur verius Joã.an.prime due glo. sunt litterales.
C Quid si nõ potest satisfacere dicit glo. q cõmutabit sa
tisfactio in aliã penã.de maledi.c.ii.vel expectabitur qdiu
satisfacere possit.de solu.c.pe. Nam manis est actio e c.gl.
alleg.iura. In fi.glo. dic e erit satisfactio cõpetens q si lesit
epm oẽs facultates eius tradi debent ecclesie fialiaz punit
arbitrarie.xvij.q.iiij.si quis. Ita q sm quosdam nõ suffic
corã leso flectere ianua e veniam petere:imo pẽsata qualita
te e dignitate persone nec non qñtitate iniurie. e aliis circum
stantiis hẽbit de iniuria satisfacere in numerata pecunia.C.
e.ff.de iniur.per totum.ad hoc de iudi.postulasti.s.e.eo.a
nobis.ij.e.c.quãuis.e de iniur.c.olim. Alij dicunt q satis/
factio erit competens p expensis tantuz e dãnis e interesse
datis.ar.e.c.cum desideres.e.c.conquesti.e.s.eo.porro.ibi.
cõgrue.e.c.parrochianos.e de dolo.c.l.e de penis suaz.ad
hoc q curia de facili super iniuria clerico illata nõ cõcedit
litteras que consuetudo est attendenda:vt.s.c.p xi. Itez q
clerici debẽt ex sanctitate cognoscere.C.de epi.e cle.l.si qs
in hoc. Itez qz equũ est ne quis locupletetur cũ aliena iactu
ra.s.de penis.sua:e in regula locupletari.de reg.iur. Dicit
Hosti.q primũ sapit rigorez e iustitiã sm equitatez e consi
lium qd quis sequi non tenetur nisi velit.xiiij.q.i.quisqe.vn
de dicit q epo vel alius iniuriam sibi illatam remittere non
tenetur.de iniur.olim. Et qd habeat stultus currere cũ mi
re expresse legitur q satisfaciendũ est de iniuria.ad hoc h
quia hoc de iniuria satisfit.e.c.cum desideres.e.c.conque
sti. Hoc dicit verũ Jannũ.vt de iniuria possit peti satisfactio
pecuniaria vt in primis iuribus:lapso vero anno nõ iure ac
tionis vt in secũdis iuribus:sic iure exceptiõis. Unde quã·

docuq; excōmunicatus hoc de cā petit se absolui nō audi- tur:nisi de iniuria satisfaciat: vt. Je.cum pro causa.c.c. solet. li.vi.de ver.signi.ex parte. Ex vi tamē absolutiōis nō dāna bitur. Sed debit excōicatus satisfacere si velit absolui. ad hoc de ordi.cogni.cuz dilect°. Et sic que tpolia sunt ad agē duz ppetua sunt ad excipienduz: vt.l.pure.§.fi.ff. de excep. doli. Cōtra qd op.doc.de.c.si aūt.e.c.plerū qz.Ꝫ.de rescri. vbi remittit.e dic vt,ibi no.si tamē non hēret vñ satisfaceret fiet fm q dicitur in glo. ¶ Glo.sequēs op. pretextu pau pertatis.excusatur.J.e.de his.So.excusatur si tanta ē paup tas q ire nō possit:secus si non est tanta paupertas vt h. dicit Jo.an.q paup mēdicans:alias potēs ad eūdem ire nō te netur,puidere sicut i loco in quo manet. Si vero est pauper non mendicans e nihil hz: sed ex artificio viuit qd facer nō posset itinerando:habet locum Ꝫrium. Item si ex eo q vxo rem maxime infirmam vel in itinere mendicando nō suffi- cit sibi ad victuz vel talis est quē non decet mendicare:pro- cedit q hic dicitur. ¶ Glo.sequēs: querit quid in aliis le- gatis e soluit.eē.

## c Um non abhomine.

Ante denunciationez vitandus est excōmunica tus:nisi forsan sit occultus. Secūdo dicit q qui interficit clericuz Ꝫtempto habitu se enormitatibus imiscē tem excommunicatus non est.h.d. secunda ibi. in articulo. ¶ No.primo q committit sacrilegium verberans cleri- cum. ¶ Secundo no. q denunciatio fit ad excōicationis manifestationem. Unde certum debet vitare absq; denun- ciatione:e sic data preambula in finem actus destinata non sunt necessaria. ¶ Tertio no.q occultus excommunicat° etiam toleratus occulte est vitandus. ¶ Et no. vnam cām propter quaz est educta euitatio excommūica.i vt rubozis confusione eē. ¶ Ex secunda parte no.casum in quo cleri cus perdit priuilegium,quando habitu contempto se inge- rit enormitatibus:solus ergo apostata non perdit priuile- gium;nisi hec duo concurrant q sit apostata:e q se ingerat enormitatibus e perdere videtur hoc priuilegium his con currentibus etiaz monitione non precedente. ¶ Secundo no. q ceteris paribus pius punitur in foro penitentiali de- linquens contra clericuz q̄ delinquens Ꝫtra laicū. ¶ No. tertio q licet delictum excuset occidentem vel vberantē ex forma iuris a pena fori contentiosi:non tñ excusat a pena fo ri penitentialis:e ideo dico q statuta italie disponētia q l- punc occidens bannituz eē.non liberauit a pena fori penitē tialis. ¶ Ecce ergo q aliquid:vt equum Kuatur in foro cō tentioso q iniquū est inspecta mente fori penitentialis. Et hoc,pper diuersos fines;quia vnum insequitur bonuz cor poris. Aliud bonum perpetuum anime.patet etiā q forus contentiosus etiaz iuris canonici non subditus insequit bo num anime:sed de hoc remittit ad forum conscientie:nō cu randum. Ergo sic canones prescriptionē permittunt tamē in foro conscientie sit restituenda. ¶ Quero an constitutio militantis ecclesie liget actum occultum:hic patet q sic.de quo in cle.i.de hereti.ad si.in gl.h patet. ¶ Quero an liei te quis abstineat a missa occulti symoniaci. Dicit Jo.an.q sic.idem in manifesto fornicatore.xxxij.di.§.vez. ¶ Que ro que competens penitentia infertur interficientibus tales clericos. Dicit Jo.an.q ad cautelam vt potius necessitate q̄ declaratione ad talium lesionem accedant; simile de his qui fi.occi.c.quesitis. Et sic penitentia potius ex necessitate imponetur q̄ ex libito:e hoc ne de cetero ad talia de facili e ex certa scientia prosiliant eē. ¶ Glo.j.in pri. est litteralis repetens tex.in effectu.querit de ratione quare excōmunica tus ante denunciationem euitatur. Et assignat causaz:qz de nunciatio fit ad certificandum e qui scit certiorari nō debz. ff.de act.emp.l.i.in fi.e excommunicatio secum executio- nem trahit sine denunciatione. vnde ante denunciationem datur vinculum a quo perpendiculariter dpendet euitatio

e hoc quia deus ligat non homo:licet Jo.fauē.dixit e male. q non vitabatur ante denunciationem.xi.q.iij.§. euidenter vbi de hoc.e vide quod no. Jo.an.de cleri.excō.mi. propo suit.super verbo nominati. ¶ Querit glo.ij.an ,pter con temptum habitus perdat priuilegium. Dicit q non; nisi tri na precesserit monitio.J.e.in audientia. ¶ Oppo.tertio gl. J.e.in audientia.e.c.contingit:vbi non perdit: nisi post mo nitionem. So.tribus concurrentibus perdunt priuilegiuz q habitum dimittant q portent arma e se ingerāt enormi tatibus. Prima duo non sufficerēt nisi precedat monitio: licet dimittat hītum:portent arma:si non se ingerāt enormi tatibus vt in contrario. Glo.tenet Inno.precipue quando expectari non posset monitio sine periculo nec ad iudicem recurri:qz tunc cessat excōmunicatio data q verberans sci at illum clericum. Nam si ignorauit:puta quia deuote face ret.i.occideret illum nō esset excommunicatus: licet ille in nūciantem haberet e priuilegio gauderet. Ad incurrēdaz enim sententiam requiritur q dolus interueniat:e q ille sci at eum quem percutit clericum.Ꝫ.eo.si vero. Et si dicere s hoc.c.loquitur quando precesserat monitio:tunc littera es- set plana:secundum Hostien.qui remittit.J.eodem. perpen dimus.eē. Anto.de Butrio.

## c Um desideres.

Ante abso lutionez cō municandum non est excommunicato:lz iura- uit stare mandatis ecclesie vel composuit cum offenso.hoc primo.e secūdo.tertio dicit q infamato de ex- cōmunicatione cōmunicandum non est:nisi se purget vel ab soluatur ad cautelam.h.d.secunda ibi.secundo. tertia ibi. tertio. ¶ No.primo q iuramentum de parendo manda- tis ecclesie non inducit absolutionem ab excōmunicatione: per hoc sequitur q excōmunicato ex solo iuramento pre- stito de parendo mandatis ecclesie nō est cōmunicandus. ¶ Secundo no. q iuramentum de parendo mādatis ec- clesie est introductum ad cautelam e de cōsuetudine vt pre stetur ante absolutionem:e sic nō videtur de substantia ab solutionis. ¶ Tertio no.q excōmunicatio etiaz si sit excō- municatus a se vel ab alio cōmunicandum nō est ante abso lutionem. ¶ Quarto no.q cōmunicans excōmunicato in currit sniam excōmunicationis:e hoc quādo scienter a cō trario:secus si ignoranter. ¶ Ultimo no. q excōmunica- tio est pena. ¶ Ex.v.secūdo. No.primo q infamatus de excōmunicatione vel facto ex quo a iure surgit excōmuni- catio est vitandus donec se purget vel ad cautelaz absolua tur. ¶ Et no.casum in quo non solum de delicto: sz de pe- na delicti quis purgatur. ¶ Ex.v.tertio. No.q ad remis- sionem iniurie priuate clerici non sequitur remissio iniurie publice ecclesie. Due enim sunt iniuriarum actiōes:surgūt vna ecclesie:alia clerico. Clericus ,ppriam remittere potest sed nō ecclesie iniuriam e ad remissionem iuris priuati eē. Ꝫ.de iureiur.quemadmoduz.e qd ibi no. ¶ No.q nō est cōmunicādūz excōmunicato anteq̄ absoluatur:secundum formaz ecclesie. ¶ No.tertio q in absolutione ab excōi- catione data est certa forma:qua nō seruata non valet abso lutio. ¶ Quero quando dicatur absolutus. Dicit Joā.q eo ipso q est denūcians absolutus vel postq̄ est in ecclesia introductus cum penitentiali psalmo e oratiōe dominica. J.e.a nobis.el.ij.vnde videtur aliquibus q satis est seruare hāc solēnitatez cōsuetudinariam.sine alia absolutionis sen tētia. Non tamen illi cōmunicabitur nō post hāc solēnitatē seruataz eē.quā remittit Hostiē.ad sūmaz.e.ti.§.sed e qua liter. Hec absolutio sub.§. In maiori:tamē dicit Inno.ab- soluenduz psītem esse debere:qz requiritur q introducatur: vt.Ꝫ.dictuz est:per hoc infert absolutionez fieri nō posse per procuratorez. Nō ob.q quis facere potest per se: potest e per alium:qz id verū vbi de substātia requiritur persone pre sentia ad solēnitatem agendi perficiendaz. Dicit tamē q si iusta causa subest absens absolui potest per procuratorez.

ij.q.v.c̃sto. Secus dicit in sententijs suspensionis et interdicti: quia ibi non requiritur hec solẽnitas. ar. J.e. a nobis. Item nec in excõmunicatione minori requiritur pñia: lz requirat reconciliatio que fieri potest sine solẽnitate: et sine presentia persone: vt ibi no. Hostiẽ. dicit absolutionez nullo mõ peti posse per pcuratorẽ cuz contritionez et confessionez excõicatus requirat. xi. q. iij. cũ aliquis. et certaz formaz et solẽnitatem requirit et in ecclesia introductionẽ et manuũ ipositionẽ et recõciliationez. de vi. et ho. cle. qñ anteq̃ ei nõ est cõicandum. xxiiij. q. iij. nondũ. que nec per minorem presbytero fieri potest. J.e. nuper. et c. canonica. no. et plenius J.e. a nobis. ij. c̃re dicit defendenduz vsq̃ ad sanguinẽ et animã hunc p procuratorez recipi nõ posse. Contrariuz seruat curia. et no. in spe. de pcura. §. i. v. item opponitur. q lz hãc. v. xvi. imo sed hz speciale mãdatuz petendi absolutionez vr posse iurare: lz ad hoc nõ habeat speciale mãdatuz. vt in spec. de iura. ca. §. restat. v. qd ergo fiet. de hoc dic vt no. p Jo. an. i. c. i. e. ti. lib. vj. ij. gl. et p ibi no. Jo. an. ccludit absolutiões peti posse p pcuratorez cum etiaz absens possit absolui: vt no. ij. q. v. quãto. etc. ¶ Quero vbi et in quibus nõ licet excõicato cõicari. Dicit Hosti. q non licz ei cõicari in domo nec extra domũ: nec spiritualiter: nec temporaliter: nec in orone potu cibo osculo salutatione vel alio mõ emẽdo cõtrahendo publice vel priuate. Et ponit versus. Os orare vale cõicatio mensa negatur. Si pro delictis anathema quis efficiat. Et hoc pbatur q2 vbum cõio est generale: ergo generaliter et indefinite debet intelligi. ad hoc. xi. q. iij. sicut. et tribus. c. se. et c. ad mensaz. et c. quibus. et se. et c. xpianus. et c. nihil. et l auc. de priuile. dotis. coll. viij. nec in hoc iuuat priuilegiuz. S. e. nulli. sit ergo cautus excõmunicatus ne se diuinis ingerat seu claues ecclesie cõtẽnat: vt. S. de cleri. ex. mi. illud. etc. ¶ Quid si eps precipiat excõicato cõmunicari sub pena excõicationis: an nõ cõmunicans incurrat penã excõicationis. Distinguit Vinc. aut precepit q cõmunicet ticio adiũgendo excõicatore tunc non tenet preceptuz nec excõicatio h expresse lata: q2 continet errorẽ. J.e. per tuas. Si vero non adiungit excõicato pro quo scio eum excõicatuz illuz communicare nõ debeo. S.e. pxi. tamẽ si pter hoc me cõicet ligatus sum: nisi precessit appellatio: tamen non priuat errorez: et hanc distinctiõez Vinc. vide in spe. e. ti. v. penul. Primũ dictuz huius glo. sane intelligas ne includat illas personas quibus iuste preciperetur q excõicato cõicarent: vt. J.e. inter alia. etiã No. an ipse id petens audiatur super vbo solute. ¶ Quero an cõicans excõicato minori. Incurrat excõicationem et minorẽ. dic q nõ. xi. q. iij. qm. et h est q dicitur q excõicatio nõ transit in tertiaz psonaz. Cõtra tñ facit xix. di. in memoria. et c. penul. ibi. solet. s. q ibi participãs fuit in crimine. vnde trãsit ad tertiaz personaz q̃ q̃ participãs excõicato maiori incurrat minorẽ nõ maiorẽ nisi pticipet i crimine: vt. J. c. ccubine. et in casu. c. significauit. ¶ Quero a quo petat pendente hoc dubio absolutionez ad cautelam. Dic q petere habet a papa vel eius legato: sm Gof. et Phy. et sic absolutionez nõ prestat pendente dubio qui directam in omnibus casibus certis prestare nõ potest. Host. contra. dicens q verbum arbitriũ precedens determinat totã orationez dicens q in arbitrio est episcopi: an se purget et an absoluatur ab episcopo. Inducens q hoc est fauorabile animẽ dans regulaz q vbicunq̃ pbabiliter dubitatur de excõmunicatione: quia dicit percutiens se ignorare: an percussisset clericum vel q percussit ad defensionez vel iocose nec decõtrario conuinci põt relinquitur arbitrio diocesani: an illius purgationez recipiet qua prestita denũciet illum inocentem an absoluat ad cautelaz ne forte reprobanduz eẽt si qñq̃ faceret vtrũq̃. ar. S. de homici. ad audientiam. ¶ Queritur an infamatus sit vitandus. Aliqui dicũt postq̃ defecit i purgatione et non prius. Inno. dicit q eo ipso q differt prestare c. ar. S. de aposta. tue. Et attẽde q h locus est cpurgat p pter infamiã: nec sufficeret soluz iuramẽtuz ipsius purgandi: sicut in casu. c. si vero. ij. S. e. vbi nulla aderat infamia. etc. Prima placet Jo. an. Credo q eo purgato absolutionez ad cautelam faciet episcopus: alias illã facit papa: vel legatus pendente dubio ante purgationẽ. ¶ Quero an habeat locum dispositio. c. qualitercũq̃ fuerit facta Cõpo. Dic q sic siue genuflectendo et misericordiaz petẽdo: siue etiaz pecũiariter satisfaciẽdo. Juxta no. S. e. c. ea noscit. ¶ Quero cuius ecclesie habeat seruare formã. dic q generalis que pro satisfactione requirit certam formã in absolutione vel de speciali. S. de fo. cpe. c. ij. que requirit etiaz pecuniariam satisfactionem p iniuria. de hoc. S. e. parrochianos. nisi propter ipossibilitatem aliud dicatur J. e. cũ illorum §. si vero. ¶ Quero quotuplex iniuriarum actio que oriẽ ex iniuria illata clerico. vna ecclesie. alia clerico: et prelatus illam ecclesie sine capitulo remittere non potest: licet de consensu capituli sic. de quo J. e. contingit: sm Jo. an. nec remissio vnius operatur remissionez alterius. iuxta no. S. eo. parrochianos. ¶ Veniamus ad glo. Circa pmam partem. c. omnes. gl. sunt literales et generalia prosequentes: excepta gl. que est super vbo contrahit. ¶ Oppo. q cõmunicans excõmunicato non incurrit excõmunicationem. J. e. inter. Sol. dicit gl. q hec est regula q cõmunicans excõicato incurrat excõicationez. Fallit in casibus quos ponit gl. per versus. et exponit que est clara. In fi. adde casuz de hereti. c. presidentes. in fi. lib. vj. ¶ Circa primã partem due sunt glo. prima colligit notabile et est expedita cum tex. et secũda allegat cõcor. ¶ Circa vltimã ptem sunt due gl. ¶ Querit prima de ratione quare clericus non potest remittere iniuriam sibi illatam. Dicit glo. q non solum sit sibi: sed et toti ordini clericali. vnde ipam remittere non potest. alleg. de foro cpe. si diligenti. cum concor. ¶ Querit vltima glo. an valeat absolutio facta non prestito iuramento. Quidã dicunt q nõ valeat: quia iuramentum est de forma: ideo eo obmisso nõ valz vt hic in fi. Glo. cõcludit q iuramẽtum nõ est de substãtia: sed potius ad cautelam recipitur: ne de cetero talia presumat: vt. S. e. ea noscitur. in prin. Itez quia aliqui absoluũtur sine iuramento quod non fieret si esset de substantia: vt ps. J. eo. super eo. et c. a nobis. Ad tex. q dicit q de forma etc. Intelligẽdum est de forma generali ecclesie: hoc est de ipsa absolutione: quia nisi absoluatur non est de substantia. Istaz partem tenet Tanc. Phy. et Goffr. q2 excõmunicatio lata non seruata forma tenet fortius absolutio. de peni. dis. i. verbum. ad hoc J. e. venerabilibus. §. vbi autem. lib. vj. Hosti. contra qui dicit absolutionem non valere: quo ad ecclesiam militantem: que hanc formã requirit: licet valeat: quo ad triumphantem: apud quã sufficit contritio: et erit absolutus. ad decre. super eo. et a nobis rñdet vt ibi dicam. Ad leges dicit q faciunt p eo cum ibi solẽnitas et decretũ interuenit et postea probant et absolutio indebita puta satisfactione nõ facta tenet: dũmodo sit seruata solẽnitas et forma. Non obstat tex. qui dicit q de consuetudine: quia verũ olim: sed hodie hec constitutio est redacta ad ius cõmune: sic. S. de off. leg. quod translationem. de clan. despon. cum inhibitio. cuz si. Jo. an. tenet glo. per no. xxiij. q. iiij. cperimus. et p archi. de hereti. vt officium. lib. vj.

**V Eniens.** Sacerdos eiciens regularem de ecclesia qui diuinum turbat officium excõicatus non est. h dic. In prima presbyteri cõquestio. In secũda prouisio ibi. Ideoq̃. ¶ No. primo q licituz est clerico turbantem diuinuz officium expellere de ecclesia. ¶ Secũdo no. q ludus feminarum in ecclesia et vagatiões que fiũt cã turbandi diuinũ officiũ sũt pbibiti. ¶ Tertio no. q solus tractus nõ inducit excõmunicationem. ibi. sit tractus legitima causa. ¶ Quero qualis ludus erat iste quẽ agebant clericus et moniales. dic inhonestus et illicitus: et hoc pbant religio tempus sexus et locus: sm Hosti. de religiõe patet cuius respectu potius dz fieri. xvi. q. i. placuit. ¶ Quero an cõmorãs

posset correctionis cā verberare clericum. hosti. dicit ꝙ sic si nō sic vehementer iratus. xi. q. iii. illa. cum si. ¶ Quero q̄ modo potuit ipsam compellere intra ecclesiam trahendo vt redderet se liberū ad diuinum officium, vnde est littera ꝙ compulit ipsam extra ecclesiam: e tunc stat bene. Alia habꝫ intra e tunc dic ꝙ forte erat chorus monialium contiguus choro monachorum e compulit moniales extra chorū canonicorū e intrare chorum monachorū. ¶ Oppo. de re pugnātia tex. Nam primo dicit ꝙ vt extra ecclesiaꝫ fecit residere. Ho. patet per vltimaꝫ. q. Ꝗ positā. hic sunt due gl. prima querit de ratione quare non sit hic excōmunicatus. Dicit ꝙ bono zelo e non animo iniuriandi traxit e canon punit solū temeritateꝫ e violentiam. Deinde glo. colligit notabile in tex. collectum ꝙ potest quilibet officium turbantē expellere de ecclesia: qd̄ dicunt Doc. verum etiam si magisterium nō hꝫ supra illum: licꝫ q̄dam cōtra. e est speciale i officijs diuinis vt eis liberi⁹ insistatur. ec̄.

p **Eruenit.** Breue est. duos habet intellectus pro leui iniuria: absoluit episcopus manū inicienteꝫ in clericum si hoc sibi specialiter cōmittatur. Uel s̄m aliuꝫ p leui iniuria de iure cōmuni absoluit episcopus. h. d. Uel s̄m hosti. pro leuissima ec̄. e pars huius decre. habetur de testi. cogen. puenit. ¶ Quero an absoluat siue sit laicus siue clericus percutiens. dic ꝙ sic: s̄m hosti. qꝛ decre. loquit̄ indistincte: licet dicat se olim tenuisse cōtrarium e poterit absoluere episcopus: vt patet ex illo v̄bo fraternitati: lꝫ nō appareat cui scribat. de cri. fal. q̄ graui. ¶ Opp. ꝙ solus papa absoluat. xvii. q. iiii. si qs. ¶ Gl. ponit duos itellectus. Primus est: ꝙ absoluit episcopus de speciali ɔcessiōe pape e hic est intellectus queꝫ vt securiorem sequit̄ glo. Secundus itellectus ꝙ hoc hodie fit iure cōmune: alias frustra hec decre. chartam occuparet. Itēꝫ ad hoc constitutio gregorij. ad hoc qꝛ modica iniuria leuiter deletur. ꝺ accusa. cū dilecti ꝙ ēt nōn infamat. ꝟ. de re iu. cum te. Opi. Ala. tenet Inno. per verbum duximus cōmittendum: per hoc qꝛ certis casibus hec tantum permittitur in leuibus. Ꞇe. si vero. ꝟ. eo. relatum. de vi. e ho. cle. quoniam. Uinc. Tanc. e Gof. cōtrarium hoc maxime dixerunt per antiquā sūe per integram in cuius pricipio dicebatur ꝙ episcopi poterāt absoluere mulieres senes e pueros ꝙ etiam canonem inciderant postea scribebatur. de his qui etiam clericis. ec̄. Dicit ab. ꝙ etiam consuetudo interpretatur: ꝙ possint absoluere episcopi de leuibus. e hoc credit Jo. an. Unde quedam est enormis. e ꝺ hac non absoluit nisi papa: saluo q̄ in casibus vbi papam nō potest adire. Quedaꝫ est offensa mediocris e in hac absoluit papa: nisi in certis casibus quibus papam non potest adire: quia tales absoluit episcopus: vt officiales hostiarios suos clericos cōmuniter viuentes: e professos. Quedam est offensa in leuibus e in istis omnes absoluit episcopus. Hosti. tenet ꝙ quedam est extrauagans perlectis. quā hodie nō habemus: ꝙ tantum in leuissima induxit legeꝫ dicentem ꝙ qui percussit s̄uum leuiter vel maledicit non teneri actione iniuriarum. ff. de iniur. l. item apud. §. pretor. Jo. an. dicit ꝙ de leui non tantum de leuissima absoluere potest: quia h̄ loquitur de leui: qui ergo dicit cōtrarium: pbet ꝙ hec decre. fundet intentionē. Unde vel ꝺ quolibet est negandum vel de leui concedendum: quia decr. loquitur de leui. Nō habetis hic alia. ec̄.

r **Ignificauit.** Clericus qui scienter e sponte participat excōmūicato a papa e in diuinis excōmunicat⁹ est maiori. e per papā absoluēdus. Uel aliter. Cōmunicans in diuinis excōmunicato per papaꝫ: qꝫ diuina celebrat excōmunicatus est maiori: e per papaꝫ absoluendus. h. d. s̄m Jo. an. Et est vna lec. Hosti. vel s̄m lec. primaꝫ glo. participans excommunicato incurrit excōmunicationem eandem in q̄titate priuationis sacramētorum.

¶ Et s̄m hāc lec. No. ꝙ hoc pronomen idētitatis eandeꝫ denotat q̄dam idētitatem generis non idētitatem in spē vl q̄titatem vel qualitatem. Uel s̄m secūdam lec. glo. participans excōmunicato a papa cum participibus eandem incurrit excōmunicationem in q̄titate e dissoluendi difficultate. h. d. Uel s̄m tertiam lec. glo. participans excōmunicato in crimine pro quo lata est excōicatio eandem icurrit i q̄titate excōmunicationem e indissoluendi difficultate. h. d. ¶ No. modum respondendi de iure nō dubitamus: quia sic est de iure. facit pro consilio consultoris qui dicit in consilio non dubito. ¶ No. ꝙ hoc pronomen eandē nō solū refert idētitatem substantie: sed etiam qualitatis. ¶ No. ꝙ dispositio extensa non solum extēditur respectu subiē: sed ēt respectu accidentis qualitatis. ad hoc qd̄ no. glo. si. de off. deleg. c. p. e. g. ¶ No. ꝙ omne scienter factuꝫ nō dicit̄ spōte factum nec ecōtra. ¶ No. ꝙ aliud est q̄ alteri participare: aliud in diuinis participare. Unde notet articulans qui vult participare decre. ꝙ concludat in articulo ꝙ participauit in diuinis. Si enim articulus cōcluderet tm̄ ꝙ participauit nō cōcluderetur necessario ꝙ in diuinis. ¶ No. vltimo ꝙ id dicitur ideꝫ quod est in q̄titate e in qualitate idē. Alia notabilia patēt ex sūmarijs. ¶ No. ꝙ ad hoc vt habeat locum dispositio tex. necesse est ꝙ interueniant illa. v. de quib⁹ in tex. Primo ꝙ participans sit clericus. Secūduꝫ ꝙ participatio fiat ex certa scientia. Tertium ꝙ sponte. Quartum ꝙ excōmunicatio sit papalis. Quintum ꝙ cōmunio fiat in diuinis: altero isto deficiente non habet locuꝫ dispositio. c. s̄m Hosti. e Jo. an. ¶ Oppo. ꝙ non incurrat excōmunicationem participans excōicato. ꝟ. eo. cum desideres. de cleri. ex. mi. si celebrat. So. dicit glo. ꝙ incurrit minoreꝫ in eandem sententiam: quo ad q̄titatem exclusionis sacramentorum: e sic eadem est in genere: sed non in q̄titate e eadē certo casu e respectu. xi. q. iii. excōmunicatos. e. c. se. hic est primus intellectus. Uel secundo dicit glo. ꝙ loquitur in excommunicato cum participibus eis cōmunicantes q eādeꝫ sententiam incurrūt: quo ad q̄titateꝫ e dissoluēdi difficultatem: e tunc eādeꝫ intellige. i. maiorē. Uel tertio hic loquitur de participantibus excōmunicato in crimine pro quo fuit excōmunicatus: quo casu incurrit sententiā excōmunicationis. ꝟ. e. concubine: hoc dicit verius glo. forte fuit excōmunicatus: quia irregularis celebrat. Uel quarto cōmunicās excōmunicato a papa scienter incurrit: secus si quis cōmunicet inferiori a papa. hoc tenet spe. ti. ii. §. nūc ostendendū. ꝟ. xxxviii. Uel quinto s̄m Jo. cōmunicās excōicato i diuinis nō distiguendo inter papaꝫ e alios incurrit maiorem vt h̄. secus si in alijs. Iteꝫ no. xi. q. iii. si qs epis in ɔcilio. Hosti. dicit ꝙ cōmunicans excōmunicato non incurrit excōicationē nisi hec ɔcurrāt ꝙ sit clericus ꝙ sponte e ꝙ sciens cōicet ꝙ cōicet excōicato a papa ꝙ cōicet i diuinis. Un̄ dr̄ p hanc decre. his oībus ɔcurrentibus hāc nouā penā iponere. hoc non plꝫ Jo. an. qꝛ hec ɔstō est declaratoria: qꝛ dicit pticipauerunt. vn̄ nouū ius nō inducit: qꝛ nō ligaret preterita: vt. c. ii. de ɔsti. li. vi. imo sn̄ia excōmunicationis fertur per modū future culpe vel ɔtumacie: puta nisi ꝟ certū tēpus satisfecerit: vt. c. q̄cunqꝫ. c. ti. lib. vi. e de re. ec. nō alie. c. ii. §. laici. sed h̄ ligat preterita. ibi. vn̄ dicit participauerunt. dicit tn̄ Jo. an. ꝙ posset dici ꝙ poneretur v̄bum preteriti tp̄is pro futuro. ad hoc. l. sepe. e. l. v̄bum. ff. de v̄bo. sig. tamē dicit ipse ꝙ hec solutio nō stat ppter v̄bū dubitamus ꝙ non sapit ɔstōnem noui iuris editoriā: sed poti⁹ declaratoriā. vn̄ ppter h̄ dicit videri adherendū vltime opi. gl. Tamē in tex. firmat opi. Hosti. e i glo. vbi tenemus eē noui iuris ꝓmulgatoriam. Tu dic participans excōicato in crīe incurrit maiorem pticipans excōicato icurrit maiorē oībus ɔcurrentib⁹ que hic habentur e hoc tene nō destruendo tex. Nec dicam⁹ ꝙ hec lec. non ꝓcedat: qꝛ nō sit noui iuris editoria: qꝛ sic forte erat antiquitus declaratuꝫ: relationi enī pape est standū cuꝫ oīa iura hēre presumat̄ i scrineo pectoris sui: vt. c. i. de ɔsti.

lib. vi. ad ipm spectat interpretare e declarare iura: vt. c. inter alia. J. c. cuz si. e ex quo hoc nõ alibi reperitur statutuz. e a regulis exorbitãs oẽs cõiecturas occurrere oportet. e oẽs alie solutiones deficiunt. ec.

1 **Tua nos.** Incẽdiarij excõicati denunciati ad sedẽ aplicaz p absolutiõe trãsmittunt. h. d. decisa ꝯsultatio e rñsio. secũda ibi. fraternitati. ¶ No. casum i quo excõicatus absoluitur a papa. ¶ Secũdo colligitur ꝙ incẽdiari⁹ ipso iure est excõicatus: e a solo papa absoluitur. ¶ Tertio fm aliũ itellectũ no. ꝙ excõicatiõis denunciatio aggrauat penaz. ¶ Quarto no. ꝙ ẽ temeritas manus iniciens in clericũ est excõmunicatus. ¶ Quinto no. casuz in quo dclaratio e publicatio aliquid iducit e penã aggrauat fm vnũ intellectuz. ¶ Opp. ꝙ p aliũ ꝙ̃ per papaz possint absolui: vt pz in. c. lris. J. de rap. Sol. illud ꝙ hic dicit. Fallit in articulo mortis: qz tũc qlz ali⁹ ꝙ̃ papa põt absoluere. ¶ Quero an incẽdiariũ absoluat legatus de latere. videt ꝙ nõ: qz hoc est pape reseruatũ e nõ est ꝯcessũ ei a iure nisi p violẽta manuũ iniectiõe: vt. c. ꝙ trãslatõez. d of. leg. igit ec. Et h tenẽt qdã: vt Gui. Alij ꝯriuz tenẽt p hãc decr. q equiparat talis excõicatis: ꝙ hic paria sũt pp man⁹ violẽtas pp excõicatũ vel pp icendiũ. Nã h absoluit a pmo. ergo e a secundo. facit. c. pe. de of. leg. vbi p manuũ iniectionẽ legatus absoluit. Secũdo qz absoluit pp violẽtas man⁹ qđ ẽ maius qz maior est iniuria psone: ergo forti⁹ ab icẽdio: qđ est min⁹ p qđ offendunt res: e res pp̃ter hoiez. ff. de vsuris. l. i pecudũ. e sic digniores facit. c. p venerabilẽ. q fi. sint legi. Ad pmũ tamẽ facit. xvii. q. i. c. iii. e. xii. q. i. precipimus. Jo. an. dicit posse dici ꝙ legatus de latere non absoluat: qz hoc cautũ nõ reperit: igitur remanemus sub regla. Nõ ob. ꝙ hec pisitent: qz quo ad qd. i. quo ad grauamẽ eundi ad sedẽ: nõ sequit ꝙ h pificent: quo ad alleuiationẽ ptãtis absoluẽdi ab alio ꝙ̃ a papa: imo ꝯcluditur p regulã ꝙ fauor. ff. de legi. e. ff. de reg. ge. l. fine hereditaris. Non ob. ꝙ absoluat i maiori iniuria: qz argumẽtuz a maiori non pcedit in exorbitãtibus q nõ extendunt: vt de pbẽ. cui de nõ. li. vi. Itez maius ẽ delictũ vires q culpa carẽt ꝙ̃ psonas in qbus potest adesse culpa: vt pz. ff. e. si vo. e ex his q dic ã. J. e. cũ illoz. ¶ Venio ad gl. e op. cũ prima: ꝙ solũ violẽtas iniiciens incurrat. xvii. q. iiii. siquis. So. ibi: violẽte puniunt: hic temerarie: lz ginq tamen ẽ dicere temerarias ꝙ̃ violẽtas: qz oẽ violẽtũ ẽ temerariũ: sz non ꝯuertit. ¶ No. hãc gl. ꝙ ꝯstitutio penalis de stricta significatõe ad latã extẽdit ex rõis idẽtitate. ¶ Oppo. cũ glo. ii. ꝙ capite puniant incendiarii. ff. d penis. l. capitaliũ. §. nonnũꝙ̃. So. ibi logt de pena tpali: hic de cãonica: e illa pena iponit fm doc. qñ sunt dolosi: sz qñ sũt negligẽtes. i. si sũt in culpa puniunt ciuilr id tenetur lege acquilia. ¶ Opp. cuz glo. iii. ꝙ non sunt a iure excõicati incẽdiarii. xxiii. q. vlt. pessima. Item dato ꝙ sunt excommunicati non videt ꝙ sint necessario p papaz absoluẽdi. So. vnus est intellectus ꝙ h loquit de icendiariis ecclesiaz e religiosorũ locoz: e dicit gl. ꝙ isti sũt excommũicati e p papaz absoluendi. e h in eoz terrorẽ e alioz: qđ qdã intelligũt vt sentit glo. qñ sunt publicati: e tũc sunt ad sedẽ trãsmittẽdi. Sz vt sit dicis quo ad alios. Intelligo etiã añꝙ̃ sint publicati. Secundus itellectus ꝙ loquat de incendiariis aliaz rerũ ꝙ̃ ecclesiarũ: e tunc dicit ꝙ sunt excommunicandi e eis excommunicatio e publicatis publicatio in hoc penã aggrauat ꝙ necessitat ad sedez ire p absolutione. ad h qz hec decre. loquitur generaliter. e hic itellectus pcedit de plano. Sic ergo incendiarii ecclarum ipso iure sunt excommunicati añ denũciationem: tamen non necessitantur ire ad curiã fm intellectũ gl. Incẽdiarii aliaz rerũ sũt excõicãdi e eis denũciatis necessitant ire ad curiã. ad h no. J. e. ꝙquesti. ec.

a **De eminentiam.** Legati de latere excommũicatos p violẽta manuũ iniectione i clericos possunt absoluere. h. d. In pmo recitat dubiũ qđ tollit ibi sup quo. In pma ꝯsultatio. In scda rñsio. ¶ Nota primo ꝙ iniciens manũ in clericum vel religiosum incurrit sententiam excommunicationis. ¶ Secundo no. ꝙ ille dr legatus qui est cardinalis: hodie hoc declaratũ est. de offi. leg. c. i. lib. vi. e glo. remittit. ¶ No. tertio ꝙ valẽt scdm p legatũ demũ durãte eoz legatiõe e ptãte. ¶ Quarto no. ꝙ hodie legat⁹ ceusetur hre ptãtez i absoluẽdo inodatos canone si qs suadente: lz hoc specifice sibi nõ mãdet. ¶ No. ꝙ dicit hre mãdatuz expressũ q hz mandatũ spãle. ¶ Oppo. ꝙ legat⁹ nõ absoluat nisi lras ostẽdat. de offi. de leg. cum in iure. So. si legatus agat sibi ꝯpetẽtia de iure cõi e ex gñali ptãte sibi data a iure vel ꝯsuetudine: de quis ꝯstat admittunt sine lraũ ostẽsione: vt h: sz si aget volũt sibi nõ ꝯpetẽtia nisi de iure spãli e spãli mãdato: oz ꝙ de illo ꝯstet: qz cõtra eos ꝓsumit: vt. d. c. cũ in iure. e de fi. istr. ꝙ sup his. ¶ Quero an legat⁹ de latere absoluat a canone oẽs idistincte. e sic ab enormibus hic dic tex. ꝙ sic: qz tex. logt idistincte cũ idẽfinita eqpollet vli: vt. J. de pũileg. ꝙ circa: fm host. Jo. an. no. p host. d of. leg. c. pe. ibi p enormi. Dicit non absoluere posse laicũ a snia excõicatiõis. Idẽ no. Gui. i spe. ti. ii. §. nũc dicamus. v. ꝙ ẽt dixi vbi recitat opi. Jo. de deo. e dic ibi grauẽ iniuriã homicidiũ mẽbri mutilationẽ nõ rupturã ossis vel sanguis effusionẽ pbant: qz iferioribus sp reseruat enorme delictũ. ff. e. c. ii. e. J. e. cũ illoz. Ponit euasiõem q rõez nõ hz. dicẽdũ est ꝙ absoluit etiã ab enormibus: qz h ptãs simplr est ei trãslata nec repit a iure restricta. Cõtraria loquũt in iferioribus. Itẽ qz fauorabilis e ampliãda. de regu. iur. odia. e h ẽt plz arch. d of. le. c. i. li. vi. alleg. d sen. ex. eos. vbi i qbusuis sniis. Itẽ põt dici ꝙ host. itellexit pdcã qñ legatus absoluẽs ab enormi. dicit se sup h spãlez ptãtẽ hre. Credẽduz. n. est i talibus vbo cardinalis: sz ea q no. de testi. cuz a nobis. d fi. istr. ꝙ sup his. ¶ Quero qñ dicat hre legatus tps in potẽtia absoluẽdi. dicit gl. fi. eo ꝙ egressus est vrbez a qua egredit e donec sit reuersus. ff. d of. pcõ. l. i. e vltia. e h licz ex offõ legatiõis: vt dicit tex. An aũt legatus de latere absoluat. Gio. remittit. vide eã ec.

a **Nobis.** Generalis excõicatio nõ ligat nisi subditos ꝯsentia. hoc dicit. Hec ẽ sũma Jo. an. Vel aliter. Generalis snia censure: ẽt vetita facti dãnatiua refert ad subiecta: fm tẽpus pbatiõis snie iurisdictiõis exercitio supposita. h. d. Vel clarius snia generalis nõ ligat nõ subiecto tpe sententie: lz postea in limitibus territorij sniantis existant deliquẽtes. h. d. In pma qđ. In secũda solutio. ibi. ad quẽ. Vel aliter. p thema. secũdo hiimẽbris qđ. ibi. hec gñalis. tertio rñsio ibi. ad qđ. quarto limitatio rñsiõis ibi. ni si ec. Premitte ꝙ qdaz sunt snie declaratorie e hec sũt regulariter oẽs snie que veniunt ad executõez debiti iustitie q declarant deberi vel nõ deberi: e isti necessario supponunt cãs de preterito vallationẽ. Queda sunt pene noue iductiue e hec excedunt sniaz e ingrediũtur nãz legis: qz necessario expectãt cãm de futuro. Penã eni iducit q cãtur ex ꝯtẽtu snie q dari nõ põt añ sniaz: vt in. c. ij. cum si. de ꝯsti. Et in his sniis qñqz iudex agit ligare subiectũ tpe snie excõicando i limitibus ppriI territorij. e hic casus hz dubiũ. Qñqz agit ligare nõ subiectũ put delinquit extra limites territorij. Iste est casus fm aliquos: sz modicũ hz dubiuz. Qñqz agit ligare subiectũ put delingt ex limites territorij: e ẽ casus in. c. vt aiarum. de ꝯsti. li. vi. Qñqz agit ligare nõ subiectuz put delingt in limitibus ppriI territorij: e h casus habz dubiũ. Ubi vi ꝙ decidat p hãc decre. Qñqz iudex agit originarie ex facto vẽturo e ptãtẽ iurisdictionalẽ e cãz snie simul e vinculũ inicere: e h dupl̃r. Qñqz ex facto i limitibus alterius territorij: e hic casus dubius. Qñqz agit origiare causam delicti supposita potestate inicere vinculum ex facto venturo: e tunc adhuc dupliciter. Vel in limitibus alterius territorij: e non potest: vt. §. statuto. Aut in limiti-

bus proprii e pot. ¶ Quandoq3 agit solu3 vinculu inijcere d
futuro supposita ca de pterito e planu. Ite pmitto dria3 in
ter statutu e lege. His pmissis venio ad notabilia. ¶ No.
p q gnalis dispositio omensurat agetis ptati. ¶ Scdo no
q vbo3 larga platio commesurat organizantis potentie.
¶ Tertio no. q exercitiu no excedit metas habitas a quo
vt a ca dependet exercitii vires. ¶ Quarto no. q dispo no
ve qlitatis ad delictu antiquo iure dnatu addituas vires su
as no extedit extra territorij pnuciantis limites. ¶ Quito
no. q genus platu restringit fm metas ptatis proferentis.
¶ Sexto no. q accidetalis ptas qua fac agete vltra limites
nalis e ordinarijs opat ex ca de futuro. ¶ Septimo nota
snia3 etia cesure ex causis de futuro originari nodu extante
tpe plationis eiusde: ergo q valet snia gnalis etia no noia
tis psonis 3 quas fert snia. ¶ Ad decre. declaratione hco
hic expedire duos articulos. Primus de validitate huius
snie gnalis excoicatio qcunq3 furtu fecerit. Scdo de effectu
hui9 snie. ¶ Ad primu op. q snia h no valeat duplici de ca:
q gnalis. Pria insti. de acti. §. curare. ff. de sen. q sine cer. q
tita. l. j. e p totu. Scdo q snia vt ois ca executiua d3 hre ca3
agendi pambula3: e sic occasionari d3 a ca de pterito no de
futuro. Hinc est q dicimus q tractus futuri tpis no spectat
ad iudice. ff. de iudi. l. non queadmodu. ff. de vsuris. l. j. cu si.
e. ff. de ver. sig. e in terminis iuris pbat q snia excoicatiois
ex fco de futuro occasionari no d3. de sen. exc. romana. §. caueat.
lib. vj. So. ad primu dicit glo. sufficere q snia sit certa vere.
vel equipollent siue p relatione ad aliud: qntu est in ca snia e
vera certa: q p p furtu: quo ad psonas et est certa: q distri/
butiuu qsq a singulariter psonas distribuit e certificat e eis
certificatio ex 3uentioe pinde est ac si noiatim eent. ff. de co
di. e demo. l. noiatim. sufficit enl snia3 esse certa p se vel rela
tione ad aliud hita l. si miles. §. hita. ff. de re iudi. e h solnit. l.
gl. ¶ Aduerte tn q vt dicut doc. tales no vitabunt: nisi sint
denuciati vel salte isamati. ar. Re. cu no ab hoie. e se. ¶ Ad
scdm 3riu rndent doc. snia d3 esse occasionata ptextu occa/
sionis de pterito: q venit ad executione actiois salte media
ta: vt. l. si pupilli. §. ne videamus. ff. de nego. ge. Hec est pria
so. q h veru i snia q emanauit p via snie spalis. Secus i snia
q emanat p via statuti gnalis: vel et snie gnalis q h3 in hoc vi
ce3 statuti. Na tales snie ordinant ad inducedu noua pena.
Ideo o3 q dnet ca in de futuro: q in pterito no est culpa: e
sic nec pena. de osti. cognoscetes: sed spales ordinant ad exe
quendu. Ideo in ipsis oportet q ca det de pterito: sic loqt
3riu. ¶ Ad. §. caueat. Rndeo q sale ferri non debent ex ca
de futuro: late tn tenet: e est spale in his cesuris ppter ea vim
e auctoritate q etia iniuste ligat cu sint medicinales. de sen.
exco. c. j. lib. vj. Et ibi habes casus in qbus no valet snie cen
sure: vel ad vtruq3 vbu fecit: pot itelligi in pteritu tanq3 fu/
turu subiunctiui: e sic no ob. 3riu. Ita soluit a tili gl. de osti.
vt aia3. §. j. lib. vj. Prima dio: q textu no cauillat. h de pri
mo. Ad secundu passum vt q snia liget non subditos tpe
snie no subditis submittetis rone dlicti: hic sit q snia: hodie
sit lata qcunq3 fecerit furtu sit excoicatus post. x. dies. Aliqs
in dioce. pnuciantis facit furtu hic subijcit iurisdictoi: ergo
subijcit exercitio iurisdictionis: sic ergo ligabit snia: q sub
dit cae a qua ppendiculariter depedet causatu: e eius defe
ctus causato e effectui subdef: q submittat iurisdictoi pro
fundameto iura dicedai: q rone delicti qs supponit iurisdi
ctioni delinquetis. vj. q. iij. placuit. iij. q. vi. ibi ca. de fo. cope.
c. ij. cle. pastoralis. de re iudi. C. vbi de cri. agi opor. l. j. e. ij.
cu si. Scdo extra territoriu q no est suppositus iurisdictoi
sui iudicis. l. fi. ff. de iuris. om. iudi. e c. vt aia3. §. j. d osti. lib.
vj. tn extra ligat excoicatiois snia. d ap. cu sit romana. ij. q. j.
de manifesta. de cleri. no resi. ex tue. d rap. c. j. e. ij. Et format
Io. an. in c. romana. §. 3hentes. de foro ope. lib. vj. ¶ No.
Inno. in c. fi. de fo. ope. e in c. pteres. de dila. e in multis si.
Ad primu glo. vl snia excoicatiois ligat no subditos. Hic
velit tex. ligat subditos. e h velit 3riu. ¶ Circa qs declara

dum dic q qda sut no subditi nec rone territorij nec rone so
ri siue delicti. i. q no sut de territorio nec ibi p9 snia3 deliqrut
tales no ligant. Hec e mes decre. fm vnu itellectu. Quida3
sunt no subditi rone territorij vel doicilij: s3 rone delicti sic. i.
q ibi no hitat: tn ibide deliqrut: e sic sunt subditi rone fori.
vn tales ligant nec stadu est 3rio: sic soluit gl. p multa vba.
Hec so. ocludit snia3 gnale ve[n]turi facti dnatura iurisdictio
ni nec hitu nec exercitio suppositos: sed tps snie ligare hitu3
iurisdictiois ex post facto traslatos: e sic funditus extraneu3
ca seu omissioe delicti. Hec so. falsa vi: q cessante hitu iuris-
dictiois fm tps exercitij nil valeat qs agit taq3 deficiete pta
te a qua ppendiculariter depedet iurisdictiois exercitiu. Vn
si archieps omittit ca ad se deferedas appellationis via a
metropolitana anteq3 deuoluant non valet omissio: e ergo
iurisdictiois exercitiu no suppositos tpe pnuctionis snie: vt
nullu ca supueniente no habilitat: e sic no suppositos tepore
snie ex delicto supueniente viribus tpe snie no irritet. Item
q dispositio oditionalis in futuru extensa: l3 vinculu inijciat
a tpe oditiois pstatis si tn det inhabilitas in eo agente cu ex
illo tpe quo exercet sumat vires: l3 oditioalis q sic no valet:
l3 fm tps oditiois pstatis det habilitas: vt. l. vsufructus. ff. d
stipu. seruo. e ex quo no dat habilitas in illos no subiectos
tpe snie no valet: l3 postea subijciant. Ite vt obstare. l. si rem
mea. ff. de vb. ob. vbi no possu3 stipulari re mea sub odi. exti
tia res no erat mea postea efficitur mea no valet stipulatio.
Sic l3 no sit subditus tpe snie si subdat ex post facto ante pu
rificata oditione snie no valet: q agit i dic dispo est pura: no
in futuru extesa planu q data incapacitate agetis non valet
q agit: sed vbi dispositio est i futuru extesa vt hic: tuc est mi
nus dubiu. Dico q si e deffectus in agete no ocernes dispo
sitione: s3 executione: e sic defect9 est inhabilitatis solu ppter
executione: tuc valet dispo e expectat tps executiois. ff. d ver
bo. ob. l. si re mea. Ibi vo valet stiplo rei nec pp ipotetiam
executiois q res mea efficiat non mea. Valet g stiplo odi-
tionalis: q in ipsa no dat executio an oditiois exntia: e h est
ibi ver9 casus e va ro. Aliqn icapacitas ocernit ipsam dispo
sitiona e et executione: e tuc podera hilitas fz tps dispoius
oditioalis si ex illo tpe vires sumit: e iste est casus i. l. vsufru
ctus. ff. de stipu. seruo3. vt valeat stipulatio vsufructus: o3 q
det vt psona cui vsufruct9 mesuret. seru9 iacete hditate sti/
pulet sub oditioe vsufructu no v3 stiplo: l3 an oditiois exti/
tia adeat hditas: q no est psona: fm tps stiplonis cui9 pte
xtu vires illa stiplo assumere deat: e possit illud ius spe fun-
datiue. de hsit casus h. e l ti. de offi. ordi. li. vi. q. hec icapaci
tas e h respectu potetie disponedi e exeqndi. Ista g dispo e
snia oditioalis: e l3 viculu inijciat a tpe coditiois exntis vires
tn aliqs sumit ex initio respectu esse ipsius stiplonis l3 pede
tis: cum g no repiat capacitas in psona ipsius non valet snia
quo ad no subiectos: e sic no validat: l3 postea subiicientur.
Aliqn dispositio oditionalis vires no assumit tpe ipsi9 dispo
sitionis vt in legato cui9 vires habiles dant tpe mortis: e tuc
pot valere dispo fm dispone tn regule catoniane. ff. de reg.
catho. l. i. ¶ Scdam theorica dat Inno. q poderada sunt
vba: e ex ipsis itentio pferetis si agit snie effectu restringet
ad potestati subiectos: e ad limites iurisdictionis fm tepus
snie: q dicit excoico furtu facietes in dioce. mea: tunc dicit li
gari tpe snie subiectos: e q postea subdunt roe delicti q ha
bitui subdiuidit: ergo exercitio subiecti vo tpe snie: sed non
tpe cause extra diocesim deliquerint tales no ligant: q vba
snie hoc non iportat. Si vero vba snie gnalis pferat non re
stringedo ad diocesim limites. dicit q extranei delinqntes
in diocesi ligant: s3 cu. Ista theorica peccat in trib9. Prio
i eo qs dic extraneos post snia3 iurisdictois habitui subiectos
ligari: p ea q dixi pxi. tn ex quo no det hitus: g supueniens
no retro validat actu nullu: vt l regula non firmat. de regu.
iur. lib. vi. Item peccat in eo q dicit snia lata generalis liga-
re post tps snie in dioce. sua delinqntes ead e rone peccat. in
tertio i quo dicit snia3 gnalem subiectionis extra territoriu

delinquentes ligare:quod est contra tex.in.c.animarum.§.i.
de consti.lib.vi.vbi casus clarus q sententia ligans delinquentes non ligat extra territorium:alias subditum delinquentem quãtumcunq generaliter sit prolata:et hoc de scõa theorica. ¶ Tertia theorica dicit Inno.que est hec:qñq verba snie sunt proportionabilia tantũmodo non subiectis:quia fertur snia p archiepm nõ habentẽ epm subiectum:et hec talis snia non valet:quia deficit in forma. Nam non est generalis vt esse debet.l.vi.oes. Item deficit in potẽtia fm tempus:quia videtur habere errorẽ expressum cum proportionẽ habitui iurisdictionis nõ subiectis tñ:et extendant vires snie vltra limites habitus. Si snia est proportionabilis et subiectis et non subiectis:quia excõico oẽs furtum facientes:talis snia ligat omnes etiam qui ex post facto subduntur:sic loquitur theorica glo.vel patriarcha habens sub se archiepiscopus excõicat archiepiscopos ante se crucem portari facientes:tunc quia proportionabilis est subiecti ligãtur et nõ subiecti qui ex post facto subdũtur. Istã reprobat Hosti.in primo mẽbro p.c.ex tuarũ.de vsupal.quia posset dari casus in quo archiepus ex priuilegio ferret crucẽ in alieno archiepiscopatu ex priuilegio:et sic ista snia posset illum tunc habere subiectũ:et sic esset proportionabilis subiectis:sed Inno.habuit respectũ ad subiectos iuri cõi. Secũdo dicit q ista theorica nõ procedit quia p hoc sequeretur q nõ posset epus statuere ptra peregrinos in sua dioce.celebrãtes quod est falsum:fm eum. Ratio huius quia ampliare exercitiũ potestatis et limites omnino potestati nõ subiectos est operari in obiectũ potestatẽ disponẽtis excessurũ. Unde nõ operatur vt sicut si operarer destruere celũ frustratoria ẽ mea operatio. ¶ Quarto dat theoricã Inno.et aduerte q hic nescires extrahere ex Inn.nisi legas eũ cõtinuatiue.dicit q quãdo dãnatur factũ furtum per viam legis et statuti:et tũc delinquẽs ex post facto submittẽ iurisdictionis habitui et ligat.vnde nõ subdito tempore legis q postmodum submitterẽ delinquẽdo ligatur hoc planũ est. Sed si dãnatur factum per viam snie:et tũc si snia est specialis que refertur ad facta preterita que snia dr declaratoria:et debet fieri causa cognita:et sic oportet cãm precedere planum q illi qui in preteritũ deliquerũt ligãtur:nõ illi qui deliquerũt post sniam:quia hec sine causa esset nulla et tãq manifesta comprehẽdens errorẽ. Si snia est gñalis dãnãs facta futura. Cõcludit q si expresse excõicat aliene iurisdictiõi subiectos snia non tenet:et hoc planũ et verissimũ:quia formaliter et expresse operatur statuens in obiecta limitibus potestatis non subiecta:et sic q agit est nullum:et sic habet defectum potestatis et manifestum formaliter delictum. Si excõicat omnes qui hoc egerũt non comprehendit snia illos qui subiiciuntur ratione delicti cõmittendi. Hanc opi.probat ratio.c.conuincibilis.hic non est subiectus tempore snie nec habitu nec exercitio omne exercitium vt ab initio euanescit a subiectis:fm tempus in.c.ij.et sic quo ad ipsos vires snie licet conditionalis nullas vires habent:et sic ex subditione iurisdictionis ex post facto res non validatur:ergo dato q in futurum subdatur hec snia nõ ligatur.fa.optime.c.j.de offi.ordi.lib.vi. Et si dicatur que est differentia inter statutum et iurisdictionem cum vtrũq dependeat a iurisdictiõe:vt dicto.c.vt animarum. Respõdeo statutum eo q est proditum a se vires sumat nõ a statuẽte. Unde quotidie loquit initiens vinculũ.l.arrianus.C.de heret.ff.de condi.ex lege.l.i.iniicit vinculum super facto preterito et per prius reperit iurisdictionem suppositam anteq vinculum iniiciat:secus est in sententia:quia snia vinculum suum iniicit a tempore prolationis:sua ergo metas et vires restringit ad iurisdictiõem suppositorum:fm tempus ipsius snie et ad limites suppositorum iurisdictioni date. ¶ No.ergo postmodũ subiectos ex post facto:et ita sentit Inno.hic. Io.an.se nõ declarat nec predicta intellexit. Videmus simile in dispositionibus limitãs vires a tempore iniuri:semper eum nõ habet iurisdic.causam effectus producti:nam:quia restringuntur ad supposita tempore dispositiõis.ff.

de au.et ar.lega.l.si ita.et in cle.litteras.de rescrip.et etiã in §.c.ff.de R.p. Dic duo vbi qñq iurisdictionẽ exercẽs agit ex cã de futuro originare habitũ iurisdictiõis et cãm hic ex dicit q nõ potest vt in pposito. Unde nõ subditum tempore snie nõ ligat ex causa de futuro. Aut agit cãm tñ snem:et potest:licet facere nõ debeat.de sen.excõ.romana.§.caueat.lib.vi. Aliq agit originare iurisdictionẽ de futuro:sed habita habet cãm subiectam de preterito:et põt exercere:vt.l.obseruandũ.in fi.ff.de offi.presi. Aduerte q pdicta dico vera qñ dispositio snie fertur per verba distributiua sine collectiua vel per generalia vt oẽs furtum facientes qñ snia non est capax vniuersitas vt iuris:sed solum singularis psone vt excõicatio que ligat singulares tñ. Secus dico in snia qui hus est capax vniuersitas cõsiderata vt est snia interdicti:quia tunc collectiue probata cum collectiuũ nõ varietur aduariationem singulorum.ff.de iudi.l.cum pponebatur:stante habitu iurisdictionis in collectiuum:fm tempus snie oẽs subditi:tunc collectiue ligantur vt quia ex post facto subdentur. ¶ Per hoc dico q si ciuitas sit interdicta q illi qui inerũt ad habitandum post interdictum ligentur:et ita determinat Joan.calde.in tractatu de ecclesiastico interdicto.ad hoc.ff.de iudi.l.cum pponebatur:q6 no. Bar.in.l.si ita legatus.ff.de au.et arg.lega. Illa enim tunc fundatur super ipsa vniuersitate vt iuris hui snie capacis:sed secus in excõicatiõe.de sen.excõ.romana.§.in vniuersitatem.lib.vi. Ad secundã rõnem respõdetur q id q supponit nõ est oino certum:immo sunt opi. Quidam vt Pau.de eleazariis in cle.pastoralis.de re iu.di.sunt in opi.q extra territorium existens non valeat p suum ordinarium ratione domicilij excõicari. Motus principaliter q excõicatio trahit secum executionẽ.de offi.ordi.ad reprimendũ.et c.pastoralis.de op.cum si.quia facere non potest quia extra limites territorij.de fo.compe.postulasti.dicens casum et rationem. ¶ Quartus casus esse in.c.vt animarum.§.i.de consti.lib.vi. Sed qr cõis opi.habet cõtrarium ei non adhereo:et omnia hic pcordando est attẽdendum q qñq statuens vel sententians cãm delicti in propria limitibus territorij originare solum vinculũ iniicere extra limites territorij positum. Et hic aduertendum:quia si est index naturalis et domicilij:et talis potest vinculum iniicere causa etiã in rurbus in 2o nam alle. Nec ob.ratio pauli quia quedam est executio actualis:et hoc est in limitib alteri territorij et sic ei non põt:quia duplex ratio ipeditiua pcurrit. Prima quia turbatur alterius iurisdictio propter quã quis in alterius territorij limitibus ipeditur iurisdictionẽ exercere. Scõa quia datur effectus ptãtie vt dcã.l.extra territoriũ. Nec rõ cessat vtrobiq:quia hic nõ turbat iurisdictio nec hic egreditur limites ptãtis cũ iudicis domicilij psona sit subiecta cũ vinculi intellectualis ligans spũm iniiciat in subiectũ vbilibet. Hoc est q pro delicto alibi pmisso põt puniri in territorio domicilij:vt in.c.i.de rap.et no.in.c.ii.de fo.cõpete.poterit igit et. Aliud ẽ executio itellectualis quã solus papa ligat:et sic executio talis fieri põt per existem itra territoriũ existẽ extra territoriũ:quia hic nõ deficit ptãs cũ vt dixi habeat psonã vt personam iudex a alio subiectã. Item qr nõ turbatur iurisdictio:vt dcõ.c.postulasti. Aliud est iudex accidentalis vt forte ne ratione vel delicti:et hic tanq nõ habens personã subiectã nisi prout in eius territorio inuenitur.de foro cõpe.romana.§.contrahentes in glo.de re iudi.c.pastoralis.ff.de eo quod certo loco.l.i.et.ii. Et planũ in hiis dicit Inn.in.c.preterea.de dila.et bene q sint preuenti in suo territorio:quia sunt cita ti:et sic iam iurisdictio est perpetuata in eo potest proferri sententia excommunicationis eis absentibus.arg.de foro competenti proposuisti. Si non sunt inuenti secus stante hoc quando agit iudex sententie vinculum originare. Iam causa originata:quando que iudex agit causam originare et sententie vinculũ iniicere:et tunc procedat q si vult originare ex nõ facto in limitibus proprij territorij faciẽdo hoc potest. Ite est verius.de cleri.non resi.ex tue. Et hoc intellige in eo q

possit territoriũ citare vt est iudex domicilij:iuxta no.de fo. compe.roman a.§.contrahentes.e in.l.fi.ff.de iurisdic.om.iu. e hic necessario loquit̃.c.ex tue.q: ibi quis domiciliũ censet̃ habe vbi tenet̃ residere. Ratio q: negatiuũ delictũ tanq̃ pro prios terminos nõ habens ibi reputatur cõmissũ ibi contra factũ erat faciendũ.l.iii.deserto:em.§.pena militũ.ff.de re mili.vbi miles dr̃ delictũ cõmisisse in negligendo vbi debebat militare. Et per h̃ dicit Bar.in.l.libellor̃.ff.de accusa. q: locus.in facto negatiuo in opponẽdo vbi cõtrariũ factum affirmatiuũ erat faciendũ:e fuit dictum originaliter Dy.qd̃ no.q: facit ad multa. Si vero negatiue nõ erat faciendum in limitibus ꝓprij territorij:tunc nõ potest originare cãm:e iste est casus in.l.relegator̃.§.fi.ff.de interdic.e relega.e hec fuit causa legistar̃ quare procõsul e presides nõ assignant certam insulã:e tunc relegãt a loco:q: assignare isulã e relegare vbi est quẽ distringere ad faciẽdũ vel nõ faciendũ extra limites territorij:qd̃ facer̃ nõ põt:q̃n q: agit cãm delicti originare ex facto affirmatiuo:e tunc dicebat plus. Si vult delictũ substantiare nõ potest qui se vellet dãnare non dãnatum:alias si vult de delicto nõ substãtiate pene qualitatẽ adicere.dicit q: põt: q: facilius qualitas q̃ quantitas addit̃ in delictis.§.si detracta.ff.de nox. Hec opi.est cõ casum.c.vt aiar̃.§.i.de consti. Ubi habes expresse q: nõ potest dãnare alibi cõmisso nec tali sñia ligat. Ubi ergo hic ex tali sñia nõ ligãtur extra dioc. furtũ facientes q: sic cã originaretur extra territoriũ que cã surgit ex cõtemptu qui cõtemptus dari nõ potest.vbi non daf habitus iurisdictionis:q: purgãs nõ est sine obiecto ligãtur delinquẽtes in proprio territorio:e iste casus non habet dubium nõ ligat̃ oĩno extraneus tpe sñie faciens furtum in propria dioce.hic sic secus in statuto. Hic ergo tria verba aut agit iudex ligare subiectũ prout delinquit in limitibus territorij:e hic casus nõ habet dubiũ. Aliq: agit ligare nõ subiectum tpe sñie prout delinquit in limitibus alterius territorij: e non potest. Ideo sñia nõ ligat extraneum delinquentẽ extra territoriũ:e hic est casus hic fm vnũ intellectũ:sed nõ habet dubium q̃n agit iudex creare nõ habitum iurisdictiõis: sed causam e vinculũ inijcere:e idem:e hic est casus in.c.vt animar̃.de cõsti. Aliq: agit solum vinculũ vt potest:vt est dictũ. Aliq: agit ligare nõ subiectũ tpe sentẽtie prout delinqt in limitibus ꝓprij territorij:e hic casus est dubius. Teneo q: nõ ligant̃ e hic fit casus.c. Aliq: agit ligare iudex subiectum tpe sententie qui non erat subiectus tempore delicti e prout delinquit in alterius territorio:e ista questio fuit decisa in.c.preterea.de appel. Quandoq: agit ligare subiectum tempore sñie prout delingt extra limites territorij qui tñ ad hoc suppositus est habitui:e tunc si agit ligãs causa origina ta in proprio territorio:potest iudex domicilij: sed non fori vt contictus vel delicti nisi peruenerit:sed si agit causam originare:distingue:an ex facto vel non facto vt dcm̃ est. ¶ Op. cum secunda glo.in ṽ.si videtur.e vr̃ q: per talem sententiam non sint ligati alij de alia prouincia cum ipsi ignorent talẽ sententiam:licet ibi delinquant e efficiantur de foro illius:vt per hoc illos possit punire. Sñia enim non ligat ignorantes e ꝓ cipue illos quibus publicata nõ est.lxxxij.di.ꝓposuisti.xvi. dĩ.q: dicitis.hic cum dicitur sententiam non ligari extra territorium existentem postea in territorio delinquentẽ propter ignorantiam facienda esset oppositio:fm ea que dixi in sentẽtia:sed ratio non esset generalis ad statutum. Ideo ego pon dero soluendo cum glo.statuto ignorato ligatur incidens factum antiquitus damnatum e dans operam rei illicite vt est furtus faciens:q: hoc damnatum iure diuino:e etiam iure ciuili. Secus si factum non est damnatum.ad hoc fa.l.si adulterium cum incestu.ff.de adul.vbi credens vxoratam teneri de adulterio e qualitate delictum augmentante:eo q: operam dabat rei illicite:hec est falsa. Omne delictum vt a culpa causatum e omnis quãtitas pene proportionari debet delicti quantitati.de pe.c.felicis.§.premissis.li.vj. Sed respectu pene imposite nouiter non potest dari contemptus:nec culpa:ergo nec illo respectu pena. sic firmat Jo.an.in.c.vt animarum.de consti.lib.vj. Dicens esse casum in illo.c.intelligendo illud fm finem. Cum glo.tamen nostra e Bar.in.l.cunctos populos.C.de sum.trini.cuius opi.puto veram in alijs penis q̃ excõmunicationis. Ideo pro declaratione gl.e eorum que tangit hic Inno.de duobus est videndum. Primum an nõ subditus delinquẽs pena constitutionis iudicis delicti ligetur. Secundum an subditus delinquens extra territorium liget̃ pena constitutionis proprij iudicis. Quo ad primum dic q: si sit delinquens penã constitutionis iudicis delicti punitur pena illius vel sit in supina ignorantia:vt in.c.ii.de consti.lib.vj. Et crassam ignorantiam appello quando in loco traxit tantam moram propter quam verisimiliter debet esse informatus de pena constitutionis iudicis delicti.ad hoc no.hic per gl. e per Bar.in.l.cunctos.C.de sum.trini. Uel quando in partibus circunstantibus id cõiter statuebatur:iuxta no.per eũdem in dicta.l.cunctos.e per Jo.an.in titu.de consti.e in.c. ii.de cõsti.li.vi. Si v̾o ignorat nec est supina ignorãtia:tũc fm Jo.an.indistincte nõ obligat̃ nõ habita distictiõe vtrũ scm̃ sit dãnatũ iure diuino vel positiuo:vel nõ vt ipse no.in.d.c.ii. Bar.e Dy.e ipse refert i dcã.l.cũctos.distinguit inter scm̃ dãnatũ iure diuino vel positiuo vel nõ:e tũc delinquens non subditus ligat̃. Si v̾o nõ sit dãnatũ iure diuino vel positiuo: tũc nõ ligat̃.cõ quã opi.multũ stringit iste tex.q: ad h̃ vt habeat aliqd dubij dz intelligi ẽt in nõ subdito delinquẽte.s.q: nõ ligat̃ pena iudicis delicti qcqd dicat gl.e tñ loquit̃ in scõ dãnato.pro h̃ etiã facit in.d.c.ii. Intelligẽdo tex.ipsius q: in qualibet sñi parte intelligat̃ in scõ etiã dãnato iure diuino vl̃ positiuo.put ibi itelligit Jo.an. Sed qcqd sit credo q: bar. dicat v̾itatẽ in alijs penis q̃ excõicatiõis.cũ q̃ Jo.an.ibi sentiat cõtrariũ in glo.sup v̾bo suus.e h̃ pro anc.q̃ in puincia.vbi de cri.agi.opor.in.l.saccularij.§.i.ff.de extraor.cri.q̃ iura sifr olle. Bar. Itẽ q: vbi delictũ al's est punibile de iure cõi nõ dz attendi ignorãtia seu alius delinquẽtis.ar.l.vulgaris.§.si quis co.ff.de fur. In sñia v̾o excõicatiõis ꝓcedat dcm̃ Jo.an. e sic in h̃ merito reprobet glo.nisi itelligat̃:vt.s̃.e rõ q: sñia excõicatiõis regulariter nõ ligat:nisi ex cõtẽptu:vt in.c.sacro. J.de sen.ex.cũ si.sed ille q ignorat nõ vr̃ cõtẽnere vt dic̃ gl.no. in.l.si ignorãs.ff.loca.ergo nec ligari põt cũ in ignorãtẽ non sit dare cõtẽptũ:qd̃ nõ est i alijs penis.e ꝓbat h̃ tex.nr̃ nõ violando spm̃. In scõ aũt nõ dãnato:al's de iure diuino vel positiuo nõ obligat̃:nisi vt dcm̃ est.s̃. Quo ad scdm̃ ꝑncipale.s. an subditus delinquẽs extra territoriũ ec̃. Bar.in dcã.l.cũctos ꝑplos. Dicit q: aut statuẽs agit expsse subditum delinquentẽ extra punire:e tũc liget̃.e h̃ per.l.fi.C.de eunuch.e per.l.mercatores.C.de merca.e mercatis. Aut nõ agit expresse subditũ delinquentẽ extra punire:vel q: simplr̃ statuit dicẽs quicũq: furet̃ ec̃.puniat̃:e tũc nõ liget̃ pena dicte cõstõnis sic intelligit.c.ii.de cõsti.lib.vi. Jo.an.e multi moderni in.d.c. ii.tenent indistincte talem nõ ligari pena dicte cõstõnis.e h̃ per tex.dicti.c.ii.e.l.fi.ff.de iurisdic.om.iudi.e hoc forte verior de iure per rõnem positã in fi.dicti.c.ii.que pariformiter vr̃ habere locũ in quolibet casuum predictor̃.e de predictis plene per Bar.in dicta.l.cũctos populos.e per modernos in dicto.c.ii.de consti.lib.vi.ec̃. Uel secundo dicit glo.si culpa potest imputari quare ignorauit quod declarant doc.q: longã moram traxit in loco:q: scire v̾isimiliter hoc debebat. Uel fm Bar.in.l.cunctos.ff.de iusti.e iure.e Joan.andre. in addi.Specu.in titu.de constitu.quia illud statutum communiter obseruatur in propinquis partibus:vt est in statuto in italia q: bladum non trahatur de comitatu:e tũc tenetur. Secus si non possit culpa imputari quare hoc statutum nesciuerit ex modica mora:vel quia hoc delictum non frequẽtabatur. Dicit hic Hostien.q: in dubio deficiẽtibus probationibus ex coniecturis talibus cum queritur de sciẽtia vel ignorantia stabit̃ eius iuramento.allegat.s̃.eo.titu.si vero.

¶ Pro predicta infertur an talis sententia generalis liget post defectum iurisdictionis sñiantis:q: moritur vel ad aliam

ipso facto delinquendo sicut hic. ¶ Op. glo. fina. q nõ debeat interficiẽs puniri: qꝛ qui auctoritate iudicis malos punit minister dei est. xxiii. q. v. miles. et c. qui malos. dicit glo. q ad cautellam hic imponitur si comes ille habebat potestatẽ hoc faciendi: alias secus. s. e. cum non ab homine. dic q per viam iustiue sententia precedente hominem interficere nõ est peccatum nec in foro contentioso nec in penitẽtiali: sed p viam vindicte nulla sententia precedente et cognitione et condemnatiõe bene est petiti vt in contrario. Nec obstat q hic erat mandatũ: qꝛ mandatũ forte fuerat gñale de captis suspẽdẽdis: et sic hoc fuerit factum non premissa cause cognitione et sententia: et ideo iudicandum: vt de actu iudiciali: iuxta no. cũ non ab homine. Uel mandatum fuit factum a non suo iudice: quo casu non excusatur faciens a pena penitẽtiali: licet a pena fori contentiosi excusetur: vt. s. eo. cum non ab homine. quasi velit dicere q quamq forte excusetur quis isto casu a pena fori cõtentiosi: non tamen excusatur a pena penitentiali: cum per hoc c. intelligatur attributa iurisdictio laico super clericum: tñ q sit cõpetens iudex. Unde iudicandum est vt de accidente et non habente iurisdictionem: iuxta c. cum non ab homine: tamen potest dici vt dicit glo. per hoc dico q occidens banitos virtute statuti licet sint excusati a pena fori contentiosi: non tñ pnali: et codẽ mõ in derobantibus ex forma legis vel statuti: et sic dico in prescriptionibus per viam legis etc.

**Diuersitatis.** Abbas qui monachum suum fecit p laicum verberari: et ipse et verberans excõicati sũt nec absoluũtur ab alio q a papa. h. d. In prima consultatio. In secunda responsio. secunda. ibi. nobis autem. ¶ No. primo q etiam pro temeraria manu in clericum quis incurrit sententiam excõmunicationis. ¶ No. q iussus potestatis dominice non excusat servientem in illicitis. ¶ Tertio no. q appellatione clerici non cõprehẽditur monachus: et appellatione monachi non cõprehenditur conuersus: licet omnes parificentur quo ad penam canonis: si quis suadente. ¶ Quarto no. q licet sit promissum superiori causa disciplinc castigare subditum: non tamen est permissum vt per alium faciat. ¶ Et sic no. casum cõtra regulã qui per aliũ. ¶ Quinto no. q laicus ad iussum abbatis nisi in casu necessitatis nõ potest nec debet manum inijcere in clericum. ¶ Sexto nota q mãdans et mãdatarius in casu illicito pari passu ligantur. ¶ No. septimo duo requisita vt abbas per alium possit verberare clericum. Primo q subsit causa. Secundo q hoc fiat ex necessitate. ¶ Octavo nota q quãdoq sola voce quis incurrit sententiam excõmunicatiõis: sic. s. e. si vero. ¶ Nono no. q licet delicti substantia non cadat in mandantem: prout facit: cadit tamen in mandantẽ vt hoc facit via non permissa. ¶ Decimo no. q licet abbas absoluat monachos cõtra tñ non absoluit abbatẽ contra monachos delinquentem. ¶ No. vltimo q vbi non omnis modus est permissus curandum ẽ de modo habito fine. ¶ Oppo. q iussus laicum excuset. ff. ad. l. acqui. l. liber homo. So. excusat in leuibus vt ibi not. in grauibus: vt hic. ¶ Op. q sola violenta manus puniatur per canonem. xvii. q. iiii. si quis suadente. So. punitur violẽta vt ibi: temeraria vt hic: quasi manus. s. e. nup. Quandoq sola vox vt s. e. s. e. si vero. Quandoq aliter: vt. s. e. q̃sto. s3 Hosti. et dixi. s. eo. ¶ Op. q iste abbas nõ debeat accedere ad sedem apostolicã pro absolutione obtinenda: imo per epm possit absolui: qd sic pbatur appellatione monachorum cõtinetur abbas: vt. c. fi. s. de symo. sed cõstat q monachi per epm possunt absolui: vt. c. cum illorum. s. e. ergo et abbas qui cõtinetur appellatione monachi. So. gui. in spe. de sen. pla. §. vt aũt. v. sed tamẽ claustralis. dicit abbatẽ absolui per diocesanũ. Idẽ Uin. s. eo. pro illorum. et dicunt: q si abbas percutiat clericum alterius dioce. absoluitur per ambos epos. Fundamentũ qꝛ appellatione monachorum comprehenditur abbas. s. de symo. c. fi. sed monachi absoluuntur ab inferioribus. s. e. cum illorum. ergo et abbas. dicit Jo. an. q hec opi. sibi non placet per hunc tex. licet pro aliis prima facie vr facere pcal'. c. fi. qꝛ sicut ibi ex mandato dispensandi cũ monachis nõ mittuntur ergo nec abbates qui monachi sunt: et sic sicut monachi non tenentur accedere ad sedẽ apostolicã. Item nec abbates qui cõtinentur appellatione monachorum: vt. s. dictũ est. dicit Jo. an. q in hac mã promdetur monachis quando iniectio fit per manũ abbatis vt hic. Ibi quando iniectio fit per manum tertij de mandato abbatis: et ideo hic appellatione monachi nõ põt includi abbas ibi sic: ac si dicat q vbi iura dicerẽt monachos absoluendos per epos satis posset itelligi de abbatibus: vt in contrario: per quod dicit q in casu decre. religioso. s. e. li. vi. bene absolueret epus etiam abbatem. In nouella sic stabat. Ad. c. fi. respondet q hic nouiter dispositum in monachos in quacunq parte dispositi non est proportionabile abbati: qꝛ dicitur q absoluitur monachus per abbatem: non põt ergo hoc statutũ extendi ad abbatem: qꝛ sic seipsum absolueret: quod est absurdũ. ¶ Nota istud dictum q vr quod disponitur nouiter in vno ex correlatiuis extendatur ad reliquum: hꝫ locũ vbi dispositum alteri est proportionabile. de quo non fit mentio. Nã dato q lex disponeret de potestate viri erga filios nõ extenderetur ad vxorẽ: qꝛ hec mã est non pportionata. insti. de exhereda. libe. §. mr. Uel saluando predictã opi. ab ista decre. dic si abbas solus delinquat et atrociter absoluit papa q etiã tũc monachus ad curiã trãsmittetur. s. e. cũ illorum. In leuibus absoluitur ab epo: vel vbi abbas solus deliquit et solus ligatur absoluatur ab epo vt in predicta opi. sed si delinquit cũ alio: et tũc si nã illius qui secũ delinqt est q ad papam recurratur: oportet q abbas recurrat vt sic rõne adiuncte illius nãm sequatur. de iudi. q̃sito. ff. de acqr. here. l. qui pt. in cle. i. de cõcel. pben. vbi vis dispensatiõis minuetũ cum iure impetrationis influit suam nãm in iure dispensationis concurrente. ¶ Quero an abbas percutiens monachũ rõne plationis nõ incurrat canonẽ. dic sm Hosti. si facit ex indignatiõe ira vel odio aut inuidia non cã correctiõis: qꝛ forte vult eum retrahere a bono ne per illũ pdat suã famã: vel ne maior ipso appareat: et tunc incurrit canonem. Si cã correctionis nõ incurrit: qd intelligitur nisi faciat ex vehementi ira. Secus si ex aliq cõmotiõe. s. e. veniẽs. dicit Jo. an. q qlis cũq sit cõmotio: dũmodo hoc faciat cã correctõis pncipaliter et hito respectu ad crimen: alias ad finẽ nõ ad psonã excõicatus nõ erit. ad h. xl. di. odio. et hec lra. e. s. e. c. i. et. s. e. cũ voluntate. ¶ Ultimo qro an abbas p cõuersum possit v̇berare monachum. dic q nõ: qꝛ hoc solũ pmittitur per monachũ: et sic excluditur cõuersus: et hoc dicit archidia. xlv. di. in pn. q tutũ nõ est nec honestũ: q hoc faciat per cõuersum laicũ. ¶ Uenio ad glo. Glo. i. op. q executor nõ habeat cõsiderare: an sua sit cã. de offi. dele. pastoralis §. qꝛ vero. So. cõtrarium loquitur in exequente sniam: hic in exequẽte mandatũ extraiudiciale. ¶ Scdo op. q pprijs manibus nõ puniat abbas clericũ. lxxvi. di. nõ liceat. So. cõtrariũ in epo in quo est spãle q suis mãibus aliquẽ pcutere nõ dꝫ: hoc vero si clericum hẽat per quẽ hoc facere possit: alias suis manibus facit: vt ibi no. imo potius ignoscere. C. de epi. et cleri. l. si qs in hoc. Abbas vero hoc facere potest vt h. xlv. dis. cum beatus. ¶ Oppo. q non liceat alteri etiã ex cã dato q non sit monachus vel clericus: verberare etiã ex cã et ex necessitate. s. e. cum voluntate. So. intellige de verberatione moderata: alias si modum excederet sic posset appellare. Ita q verberantes inciderẽt canonem. ¶ Glo. pe. oppo. q causa facti plus q factum curetur. xxiij. q. vlti. occidit. qꝛ non refert de modo habito fine. xix. q. iii. ecce. Sol. qꝛ glo. non soluit. dic vbi omnis modus est pbibitus habito fine curatur de modo: secus si modus nõ est pbibitus vt h. Et ergo in glo. ibi. considerari dꝫ: illud verum qñ modus facti nõ est de substãtia vt in iuribus q sequuntur: et fa. xi. q. iii. §. si ergo iniuste. et. §. sequẽtibus. xv. q. vi. c. i. in fi. Inter dum plus ponderatur factũ q cã: quo ad legẽ pmotionis. xv. q. i. si qs nõ iratus. ¶ Opp. s. e. vt same vbi clerici per laicos capiuntur. So. ibi ex necessitate: et ex causa capiebant. et sic concordant etiam dato q non

sit incorrigibilis.l.c.si clericos.lib.vi.et ibi de hoc in.v.glos.

i **A audientia.** Clericus qui a p-
lato suo tertio mo
nitus arma militaria nō deponit: pdit puilegiū
clericale.h.d. In pria ꝯsultatio. In scd̄a rn̄sio.ibi.
ad h. ¶ No.ꝑ ꝙ nō solū ꝟberatiōe clici q̄s canonē incur-
rit:sed et captiōe seu detentiōe.de quo.l.c.nuper. ¶ Scd̄o
no.illud ꝙ frustra ecclesie iplorat auxiliū q ꝯmittit in ipam.
¶ Tertio no.ꝙ licitū est argui de lege ad canonē.ꝯcor.s.
de iudi.nouit.et de ꝯcel.preben.auc.li.vi. ¶ Quarto no.ꝙ
talis reputat iniuria alteri illata qualis extrinsece alteri se de
mōstrat. ¶ Quinto no.ꝙ clericus sola obmissiōe hitus et
armoꝝ delatiōe nō ꝑmittit priuilegiū clicale nisi tertio mo
neat. ¶ Op.de.c.cū nō ab hoīe.et.c.ꝑpendimus.s.e.vbi re
licto hitu clicali etiā sine monitione cū ꝯmixtione in enormi
tatibus clericus ꝑuatur ꝑuilegio clericali. Hic in vltio nota
bili fuit dcm̄ oppositū igit̄ et̄c. So.fm hosti.h solum desere
bāt arma nō aūt delinquebāt. In ꝯrio ꝟo sic:vel supplendū
est ad tex.dū dic̄ monit.l.s.maxime:fm Inno.de h dic vt ibi
notatū fuit. ¶ Sūt.v.gl.due prīe lr̄es. Tertia sup verbo in
iuriarū.q̄rit de rōne. Rn̄det q̄ non iniuriat̄ matrimonio q
ipm ignorat.C.de adul.l.sen.sic.nec militie q milites ignora
uit.ff.loca.l.si ignorās. In glo.ibi.si ea cessat adulteriū in il
la q verbali forma et meretritio more vulgo se ꝓbuit. Ibi si
ignorās:loquit̄ ꝺ illo q locauit militi quē ignorabat milite:
vt ibi sciam. Facit ꝯ q: ibi occidēs seruum meū quē putabat
liberū tenet̄ aquilia.et ibi.§.diximus.qui hoīez vulnerauit vt
occidat de homicidio dānat̄:et qui hoīem occidit nō occidē
di aīo non tenetur cornelia de sicarijs. Quid si percussi ali
quē laicum credens clericū nunqd incido in canonē.arguit
glo.ꝙ sic:q: attendit̄ plus ꝙ est in opiniōe q̄ in ꝟitate.de bi
ga.nup.ff.ad.l.acq.l.sciam.§.ii.dic̄ glo.ꝙ non incurro lꝫ te
neor iniuriaꝝ.ar.l.i.§.diuus.ff.de sicca.vbi iudicat̄:fm ꝙ fit
nō fm ꝙ fieri intendit. Nō ob.de biga.nup.q: ibi non erra
bat in scō delinquēs:sed in iure q ita nō est tolerabilis: ideo
iudicat̄:fꝫ opinionē:lꝫ rei ꝟitas hēat ꝯriū. Nō ob.l.sciaꝫ.
§.ii.q: ibi.ꝑcussit q nō volebat et fuit in culpa:vn̄ tenet̄ aqui
lia:sed si volus regreret̄ vt h non teneret̄. Dicunt doc.ꝙ ex
cōicatus nō est intēdens ꝑcutere clericū si tm̄ percussit eius
equū.vide.l.c.nup. ¶ Glo.op.s.de aposta.c.i.s.e.cū nō ab
hoīe.ibi.fuit solutū. ¶ Op.ne cleri.vel mo.c.ii.So.dic̄ gl.
ꝙ ecclesia nō defendat illos q in fraudem deprehenduntur
non loquitur ibi de reprehensione iniuriosa:sed de reprehē-
sione.i.conuictione:quo casu ecclesia eos non defendit quin
soluere teneantur et̄c. Antonius de Butrio.

q **Uod de his.** Enumerat quedā
impedimenta pro
pter q̄ excōicati pro manuū iniectione absoluū-
tur ab eꝑo:ita ꝙ cessante ipedimento visitēt pa
paꝫ.h.d. Primo ponit regulā. Scd̄o casus quosdam exce
ptos. Tertio submittit quandā determinationē.scd̄a.ibi.ni
si.tertia.ibi.ceterū. Uel fm anto.de Butrio.h.d.incidens
in canonē pro violenta manuū iniectione absoluit̄ ab iferio-
re a papa vel legato ex cā que sit tpalis existat in absolutione
iniungit̄ vt cā cessante pro ꝑcepto adeat sedē apl̄icaꝫ.c.ibi.
Roma.ec.i.papaꝫ:q: vbi papa ibi romana ecclesia.vii.q.i.
scire. ¶ No.ꝑ ꝙ icidens canonē absoluit̄ a solo papa vl̄ le
gato. ¶ Scd̄o no.casus in qb° qs ab inferiore a papa vl̄ le
gato absoluit̄ hic positos.et.l.aliquos. ¶ Not.ꝙ pauꝑtas
excusat. ¶ Tertio no.ꝙ cā limitata et tpalis limitatū et tpa
lē parit effectū:et excusatio tpalis tpalit̄ excusat. ¶ Et no.
ꝙ causatū limitat̄ a limitibus sue cāe. ¶ Op.ꝙ tex.super
fluat:q: supflue repetit de ifirmitate detētis cū.s.dixit ꝺ his
qui sunt in piculo mortis. So.qdā sunt q sunt in piculo mor
tis aliter q̄ ifirmitatē. Quidā eni capitalē hostē timent vel
sunt obsessi in manibus ꝑdonis vel tyrāni vel sunt nauigatu
ri piculoso nauigio vel est iturus per loca periculosa.ff.ꝺ do
na.l.iii.cum.l.seq. Uel est in loco in quo frequenter baliste
proijciunt̄ vel machine.ar.s.de offi.ordi.pastoralis.§.pñte
rea.et ꝙ ibi no.fm Hosti. Uel fm Inno.loquit̄ de infirmi
tate ex qua non iminet periculū mortis:q: dato ꝙ ex ifirmi
tate nō immineat periculū mortis in h. Principiū vero loq
tur qn̄ iminet periculū mortis. Si tn̄ alias ipeditur ire ad cu
riam ꝑpter infirmitatē hꝫ locū tex. ¶ Oppo.scd̄o ꝙ senex
non ꝯpellat̄ ire ad curiā cum in eo infirmitas et impossibili
tas non sit tpalis. So.lꝫ naturaliter oportunitas non possit
adesse accidentaliter si curia se sibi approꝑinquaret vel ve
nit in loco vbi est vel legatus ibi trāsit:alias non. ¶ Que-
ro quare dixit ꝙ ire debeat ad curiā et non ad papam. dic ꝙ
forte vt daret intelligere ꝙ mortuo papa nō vacat offm̄ pe
nitentiarie:vt in cle.ne romani.de elec.putat tn̄ Inno.cardi
les se nō posse intromittere de reseruatis principi:qd̄ hebet̄
hodie in cle.ne romani.de elec.de scisma.c.i.li.vi. ¶ Glo.
op.ꝙ paupertas non excusat.s.eo.ea noscitur.ibi.soluitur.
et ibi plene dixi super glosa.et̄c.

c **Um pro causa.** Excōicat pro
pluribus causis
altera tacita i absolutiōe non hētur ꝑ absoluto.
h.d. Pria narrat casum. Scd̄a dat iudices.ibi.
discretiōi. Et pa huius.s.de ꝑcu.cū pro cā ꝑcurator.G.q
G.denūciabat si.archidiaconū peccare pro eo ꝙ se ingere-
bat cōtoni holum. Uel et sup h iplorabat iudicis offm̄:sed
archi.rn̄debat dicens se absolutū et sup h lr̄as oñdebat pro
pter q̄s replicabat̄ ꝙ cū fuisset excōicatus ꝑpter duas cās.
et vnā tm̄ expssiset nō erat hn̄dus pro absoluto:et sic potuis h
ꝑcurator licite venire. ¶ No.ꝑ ꝙ sacrilegus excōicatus est
ipso iure qn̄ est sacrilegus ledēdo ꝑsonā sacrā. ¶ Secūdo
no.ꝙ eadē pena in gn̄e pōt in eiusdem ꝑsona multiplicari.
¶ Tertio no.ꝙ duplex vinculū excōicatiōis in eadē ꝑsona
ꝯcurret pōt. ¶ Quarto no.ꝙ ad mltiplicationē vīculi gra
datim sequit̄ difficultas in remouēdo:et ꝑ vnius remotionē
nō sequit̄ alterius remotio. ¶ No.ꝙ ecclesie violate rōne
loci satisfaciendū est de iniuria. ¶ No.ꝙ multiplici ꝯcurrē
te vinculo taciturnitas vnius alterū ipedit in dissoluēdi effe
ctu. ¶ Op.tex.dic̄ h ꝙ iste archieꝑs archidiaconū istū pu
blice excōicatū fecit nūciari:quo ad violationē ecclesie:fm in
tellectū glo. Contra archieꝑs in subditos suffraganei nō hꝫ
iurisdictionez:vt in.c.pastoralis.s.de offi.ordi.sed iste erat
subditus suffraganei:ergo et̄c. So.Hostiē.dicit ꝙ iō archi
eꝑs intromisit se:q: delictū erat notoriū.ad h ꝺ ap.sollicitu
dinē.§.si vero. Uel ꝙ h faciat de spāli mādato pape.s.e.cō
questi.vel q: fuerat appellatum.de offi.ordi.ad reprimen-
dam:vel de ꝯsuetudine speciali ex quibus similiter non ob.
.c.romana.de offi.ordi.lib.vi. ¶ Quero nunquid talis sa
tisfactio de qua hic fieri possit in pecunia.dicit Hostiē.ꝙ sic
cum actio fuerit ꝑpetuata. Facit ad hoc ea que dixi.s.eo.ea
noscitur. ¶ No.autem hic Inno.ꝙ lꝫ agere de crimine sa
crilegij ciuiliter:sicut et de alijs criminibus ad suū interesse:
et lꝫ iniuria augeatur per sacrilegiū non tamen inducitur ac
tio iniuriarum:nec lege nec canone inducente actione crimi
nis sacrilegij:immo iura omnia que de sacrilegio loquun-
tur semper imponunt penas spirituales corporales vel pecu
niarias et pecuniarie applicantur fisco.xvij.q.iiij.quisquis.et
.c.sequen.de peni.c.ij.ff.ad.l.iuliam.pecula.l.iiij.§.et sacrile
gij.fm Inno.et dicit Hostien.per predicta iura probari ꝙ
nomine fisci quandoqꝫ intelligitur ecclesia. ¶ Quero vn-
de dicitur sacrilegium.dicit Innocen.ꝙ dicitur quasi sacri
legium quod committitur quandoqꝫ ratione rei vt in vsur-
patione rei sacro vsui deputate:et circa hoc membrū distin
guitur:quia quandoqꝫ aufertur sacrum de non sacro et̄c.vt
xvij.q.iiij.quisquis.§.precedenti. Large dicitur committi
sacrilegium vt transgressione iuris publici quod consistit in
sacris.i.dist.ius publicū. Itē qui articulos fidei ꝑcepta vel
ꝓhibitiōes dei negligēdo vel nesciendo violat vel offendit.
Itē qui de iudicio ꝑncipis disputauit nisi manifeste ꝯstaret
illud esse ꝯtra deū.ad hoc qd̄ no.l.c.inquisitiōi. Itē q publica

officis iudicis cōmittit. Itē qui rem datā ecclesie accipit vel
retinet ꝯ eius voluntatē. xvii. q. iiii. qui autē. ꝛ c. se. ꝛ. xii. q.
ii. nulli. Itē ē sacrilegiū ledere psonā ecclesiasticā. xii. q. iiii.
si qs suadēte. ꝛ sacrileg⁹ in rebus excōicatus est minori ꝛ in
pecunia punit. xvii. q. iiii. ꝯtumax. ꝛ trib⁹. c. se. Itē est sacrile
giū ex loco vt hic cui⁹ pena ē arbitraria: sm Inno. ad h ꝙ di
xit Joan. and. de foro compe. conquestus. ꝛ hanc gl. quero
xxvii. q. iiii. sacrilegium. ¶ Ulti° facit hec decre. ad. q. an
bānitus bāniri possit. hāc. q. tāgit spe. in ti. de accusa. §. sequi
tur. v. qd si bannitus l secunda colūna. ꝛ ibi recitat opi. Jo.
an. l addi. Arguit ad ptes. Pri° ꝙ nō: qꝛ īfamis nō pōt. C.
vt itra certū tps qō cri. ter. ꝛ. l. ii. ff. de infa. l. iiii. §. ait pretor.
Scdo qꝛ ꝓpter primū bannū ad ciuitatē venire nō pōt. ꝛ se
cundū iponitur ꝓpter ꝯtumaciā: qꝛ ꝯtumax non reputat qꝛ
tute accedere nō pōt: vt lit. nō ꝯte. accedēs. In ꝯtrariū hāc decre.
allegat cū si. vt is qui in sordibus est magis sordescat. xlvii.
di. quantūlibet. Scdo qꝛ de pena nō dꝫ portare ꝯmodū: qō
alius faceret si nō posset. ꝯ id. ff. de nego. ges. l. sine heredita
ria. Guido de suza. dicit ꝙ aut qs bānitur ex cā qua nō ꝓua
tur ciuitate ꝛ bonis: ꝛ tunc ꝓpter bona pōt citari ꝛ in ꝯtuma
cia ꝯstitui: qꝛ in hoc eqparat relegato: vt. ff. de mino. l. pap.
exuli. ꝛ. C. de fideius. l. i. ff. ꝙ pub. iudi. l. tutoris. aut bānit p p
cām ex qua pdunt bona ꝛ ciuitate: ꝛ nō pōt hoc in ꝯtumacia
constitui: nec bāniri. Et rō qꝛ eqparato deportato. ad h. ff. ꝙ
bo. dā. ꝛ de capi. di. l. ii. ꝛ. l. tutelas. §. si libertate. ꝛ. §. si. ꝛ ad
pdicta allegat. l. sed si qs can. ꝛ qui sa. da. cog. i. si decesserit.
in si. Jo. an. tꝫ in addi. ꝙ si nescit vbi sit nō pōt citari ꝛ excōi
cari. ꝛ ad hoc fa. c. plectis. qui ma. accu. pos. Si scitur vbi sit
dꝫ requiri ꝛ dari securitas veniendi si sunt tales ꝙ possunt se
cōmittere securitati: vt lit. non ꝯte. accedens. ꝛ si tūc nō com
pareat bāniri pōt. Abbas dicit iniquū fore dici talez posse
banniri vel excōicari cū nō sit ꝯtumax. Ad qō videns. c. fi.
§. i. v. sed nunqd. sufficit: ꝛ de ꝯpe. iud. adi. §. i. v. qd si aliqs.
ꝛ duobus v. se. in vltia colūna. dicit ꝙ isto casu posset venire
defensor pro illo allegās iustā cām absētie. s. bannū ꝛ petere
fidanciā ꝛ qualitas bāni ꝛ mos pateret nō resisteret venire de
beret: secus si cautio esset fragilis: qꝛ esset bānitus ex offensa
tyrannizātis in loco. ad hoc. c. accedens. vt lit. non conte. ꝛc.
Non ob. si dicat hunc ex culpa abesse: qꝛ illa culpa sufficien
ter punita est p primū bānū ad bonoꝝ aduocationē: ꝛ forte
cōfiscationē: nō dꝫ igit duplicari: vt de iudi. at si clerici. in si.
cū cōcor. Nō ob. ꝙ ꝓcuratorē dimittere potuit. ff. de mino.
l. pap. exuli. qꝛ hoc fallit in criminibus: vt pꝫ de accu. veniēs.
cū ma sua. ¶ Uenio ad glo. ꝛ qro cū pria qliter esset h du
plici excōicatiōe notatus. dicit glo. ꝙ vna rōne psone. Scda
rōne loci: qꝛ vberauit clericū in ecclesia: ꝛ sic incurrit canonē
pro primo ꝛ pro scdo: qꝛ fuit sacrilega: predicta vera vbi cleric⁹
verberat. Si vero laicus in ecclesia vberat verberans rōne
loci nō incurrit excōicationē ipso iure maiorē: sed minorē.
¶ Concludit glo. idē si vberat clericus vt ex verberatione
incurrat maiorē: sed rōne loci nō icurrat maiorē: sed hic for-
te fuit excōicatus a suo supiore: qꝛ nō satisfaciebat: vel forte
lata erat snīa vt quicūqꝫ violaret imunitatē ecclesie esset ex-
cōicatus. Non ob. xvii. q. iiii. oēs. qꝛ ibi loqtur in sacrilegio
ecclesiaꝝ: vel loci religiosi q ipso iure excōicatus est. Idē qō
glo. tꝫ Inno. ꝛ hosti. ꝯdicens ꝙ priuilegiū imunitatis eccle-
sie nō restringit ad parietes ꝛ portas ecclesiaꝝ: imo extēdi
tur circūquaqꝫ ad minus. p. xxx. pedes: vt. xvii. q. iiii. sicut an
tiquitus. ꝛ. c. in nor. Ulꝰ dicit ꝙ si violator ecclesie excōica-
tus est: sic ꝛ violator claustri adherentis ecclesie. ar. ff. de rei
vendi. l. ꝙ religiosis. ꝛ. ff. de iudi. qsto. cū suis concor. Ideo
dicit plus ꝙ inferētes vim in ecclesia ꝛ q intus sunt spolian-
tes excōicati sunt: multo fortius debēt esse excōicati verberā
tes holes in illa: qꝛ maior est corporū ꝙ rerū. ar. xii. q. i. preci
pimus. ꝛ de pe. ꝛ remis. cū infirmitas. ꝛ hūc dicit esse clarum
intellectū huius lre. Jo. an. tꝫ cū glo. ꝛ reprobat Hosti. l co
ꝙ dicit ꝙ spoliās ecclesiā ꝛ q in ea sunt sine incendio ꝛ effra
ctione sit excōicatus: iuxta no. ꝯ. co. conquesti. ꝛ hoc tene tē.

¶ Op. cū se. glo. ꝙ excōicatus semel absolutus amplius ab
solutione nō egeat. Nā libertate semel obtenta: lꝫ ex iniusta
cā sit data valet. insti. qui. ꝛ ex qui. cau. ma. lꝫ vel nō psit. §. se
mel. de ꝯsan. ꝛ affi. qꝛ circa. Itē qꝛ in liberatiōe si qs est ꝙ do
lo liberatus tꝫ liberatio: sed agit de dolo. ꝛ. ff. ꝙ dolo. l. si ser
uus. ꝛ. l. se. Itē si pignus liberat dalo ꝙ pignus dolus inter
cesserit tꝫ liberatio. ff. de pigno. ac. l. si rē. §. o is. Iste sunt alle
gationes glo. p vna parte: pro alia parte allegat: ꝙ nō suffi
ciat vna absolutio. Prio qꝛ pluribus causis cōcurrentibus
ad vnā excōicationem: vna tacita absolutio surreptitia. arg.
de offi. ordi. ex parte. Scdo qꝛ multiplicato vinculo excōica
tionis multiplicata est difficultas gradati vinculū dissoluē
di qō pꝫ: qꝛ tot accusatiōes tot absolutiones. ii. q. vi. notan-
dum. quot nūciatiōes noui opis tot remissiones. ff. de noui
ope. nunci. l. de pupillo. §. si ex pluribus. Itē qꝛ libertate per
obreptionem obtenta illa non valet: lꝫ sit fauorab. iis. ff. de si
deicōmis. libe. l. cū vo. §. subueniū. ¶ Gl. cōcludit ꝙ tenēs
opinione ꝙ excōicationis vinculū in eadē psona non possit
multiplicari: sufficit vna absolutio expressa cā pro qua fue-
rat primo excōicatus: lꝫ alias nō expresserit pro qbus durā-
te excōicatione fuit excōicatus: ꝛ hoc tenendo dictio tanquā
est similitudinaria. Sed tenendo opi. cōmunē ꝙ excōicatus
possit excōicari. dicit glo. ꝙ quidā dicūt ꝙ si absolutio ē ge
neralis vel indefinita nulla cā expressa hec absolutio valet: q̄
ad oēs. Si absolutio est facta expressa aliqua cā vꝫ quo ad
illā cām: non quo ad alias: ꝛ sꝫ hoc hic fuit solutus expressa
vna cā: ꝛ sic dictio tanqꝫ est nota veritatis. ad hoc alle. l. plu
ribus. ff. de acceptila. ꝛ. l. marit⁹. C. de pcu. ¶ Aliqui dicūt
ꝙ si aliqua cā est tacita dolo vel ex certa scia ꝓcedit ꝙ nō est
absolutus ab aliis: secus si p ignorātiā. de rescrip. sup lris. ꝛ
hoc scienter tacuit. Hanc reprobat gl. dicens ꝙ in casu isto
non hꝫ locū distinctio. c. sup lris. ¶ Tertia opi. ꝙ absolut⁹
semel est absolutus totaliter quo ad excōicationē: sed quo
ad necessitatē eundi ad sedē aplicam nō: vel quo ad satisfa-
ctionē iniuriati. ¶ Quarta opi. tan. ꝙ excōicatus vna snīa
lꝫ pluribus causis semel absolutus est totaliter liberat⁹: dūꝫ
tū satisfaciat iniuriato pro aliis: ꝛ sic tanqꝫ est similitudinari
um si diuerse sūt snīe ꝛ diuerse cause: tūc si absolutus est vna
cā pro aliis remanet ligatus nisi aliter absoluat: ꝛ sm h tan
quā expressiuū est veritatis. ¶ Glo. ꝯcludit ꝙ siue sit vna
excōicatio siue plures: oꝫ ꝙ oēs cause absoluant: alias nō va
let absolutio tanqꝫ surreptitia: ꝛ si oēs cāe exprimant: siue sit
vna snīa: siue plures valet absolutio: ꝛ valet vna absolutio: vt
in. c. officii. J. e. lꝫ. ¶ Aliq aliter itelligūt dicētes ꝙ Inn. nō
respōdit ad hoc i dcō. c. Tu dic ꝯcludēdo aliqua simul ꝙ
qñqꝫ ad excōicationē cōcurrit multiplicitas cāe ꝛ vinculum
ꝙ multe cāe cōcurrūt excōicandi ꝛ multe excōicatiōes: ꝛ tūc
dic si oēs in absolutiōe sunt petite: ꝛ ex oibus fcā absolutio
liberatus est. ad hoc. l. sub ꝓtextu. C. de transac. Si ex omni
bus causis petita est absolutio: tū ex aliqbus tm̄ expressis fa
cta est absolutio: ꝓficit quo ad illas tm̄ de qbus fcā est abso
lutio. i. si est excōicatus ex pluribus causis ꝛ diuersis senten-
tiis: ꝛ vna expressa absoluat absolutio sibi ꝓficit: quo ad il-
lam: si nō est effectualis donec ab aliis absoluat. ad hoc no.
J. e. officii. Si ex aliqbus fcā est petitio absolutionis ꝛ secu-
ta est generalis vel indefinita absolutio vꝫ solū quo ad cās
ꝛ snīas expressas. Multo fortius idē si fcā est petitio abso-
lutionis vna expressa cā ꝛ secuta absolutio: ꝛ quo ad illaꝫ tm̄
cā. ad hoc. l. si de certa. C. de transac. Et siqꝫ ad excōicationē
cōcurrit multiplicitas cāe ꝛ vinculi vnitas: qꝛ vna est excōica
tiōis snīa pro multis causis: tunc si cōstat iudicē sniam occa
sionasse ex qualibet cā specifice ꝛ singulariter: dico idem ꝙ
in pluribus sententiis occasionatis ex pluribus causis vt in
precedenti mēbro. Si vero iudex occasionauit ex altera tm̄
earum: ꝛ hoc constat tunc si cā ꝓpter quā sniaꝫ occasionauit
est tacita: aliis expressis nō valet absolutio. Si cā est expssa:
aliis tacitis ex certa snīa ꝛ dolose idem. Si causa ꝓncipalis
est expressa aliis tacitis ignorāter valꝫ absolutio: qꝛ ille nō

erant cause omnino inductiue ad absolutionem conceden/
dam: vt dicit in si. tex. in .c. sup litteris. de rescrip. sic pōt itel
ligi vna opinio hic posita. Si vō occasionauit sniaz ex pluri
bus causis simul iunctis: et tunc altera tacita non valet abso
lutio: qz absolutio est surreptitia: et sic nulla: hoc est: si ē excōi
catus vna snia ex pluribus causis si absoluat expssa: vna cā
etiā quo ad illā cām nil valet absolutio tāq̄ surreptitia. Nō
qz pro illa tm̄ nō fuit excōicatus. Si est dubiū an ex vna vel
pluribus. Dico q̄ si quelibet de se ē sufficiēs presumptio est
q̄ ex qualibet singulariter occasionasset sniaz. Si altera tm̄
est sufficiens alie nō ex illa creditur occasionasse. Si oēs sil
iuncte sunt sufficientes et separate nō presumit ex oībus oc
casionasse sil. Et ex ista glo. i. eporta designationē istius ad
uerbij tanq̄. Item qz absolutio surreptitia est nulla.

a **Nobis.** Excōicatus in quo apparue
runt euidentia signa contritio
nis in morte post mortē absolutus ab eo a quo
viuens fuerat absoluēdus: ad satisfactionē vero
ad quā tenet cōpellent heredes. h. d. Et sunt due partes. In
prima dimēbris qō. In scda solutio. ibi. nos igit. scda sub/
diuidit. Primo distinguit duplex vinculum excōicationis:
alias peccatoris. Scdo ex distinctis solutionē infert qōnis.
ibi. vnde quantuncūqz. Tertio puisionē annectit. ibi. pōt tn̄.
Quarto soluit duo obstacula. ibi. nec obstat. Quito submit
tit q̄dā determinationē. ibi. vt āt. Sexto. ibi. absolutōis. tra
ctat de forma absolutionis. Septimo de satisfactiōe et com
pulsione heredū. ibi. heredes quoqz. ℭ No. primo q̄ pro
excōicato elemosyna nō ē recipiēda nec pro eo orandū: et sic
habes duo qbus priuatus excōicatus decedens. ℭ Secun
do no. dr̄iam inter iudiciū dei et ecclesie: qz iudiciū dei verita
tem exequit ecclesie opinionē tm̄: tn̄ de his de qbus cōstat
ecclesie opinādo iudicat: lz pbatū et opinatū sit falsum: et sic
discrepāt in iudicio pbationis: ita discrepāt in iudicio eccle
sie alias snie. Unde apud vnū ligatus apud aliū est absolu
tus. ℭ Tertio no. differentiā inter opinionem et veritatē:
qz veritas nō hz se ad falsum nec actiue nec passiue. Opinio
se hz ad verū et ad falsum. ℭ No. q̄ oē causatū sequit nām
cause sup qua est fundatū. ℭ No. differentiā inter dissoluē
do vinculū peccati inter deū et ecclesiā. Deus enim illud re
mittit ad remissionē culpe. Eccl'ia nō remittit nisi del actua
lis absolutio extrinseca. ℭ No. q̄ vinculū snie et incorpale
sequitur nām vinculi corporalis: et sic ex vinculo mālī quo li
gatur corpus arguit ad vinculum spūale: quo ligat anima.
ℭ No. ar. q̄ de peccato contritus a deo est absolutus: ante
absolutionē formalē pcī hr̄i. Et sic facit q̄ sola cōtritio re
mittit peccatū: dūmō sit in actu vel fide et spe suscipiende ab
solutionis. ℭ No. q̄ solo iuramento de parendo mādatis
ecclesie qs non habet pro absoluto et solo delicto peccati qs
non soluit a vinculo ecclesie lz soluat a vinculo dei. Per qō
pz q̄ deus assumit petīn pro cā subsistente cōdēnatiōis eccle
sia pro cā efficiēte. Unī nō remittit pena ecclesie ad remissio
nem peccati: sed sic pena dei. ℭ No. q̄ ab excōicatiōe pōt
absolui iam mortuus. ℭ Et sic no. casū in quo fert snia cū
mortuo absolutoria. ℭ No. q̄ ecclesia hz ptātem ligādi et
absoluendi in terra hoie existe super terrā: sed non in celo. i.
hoie existente in celo. ℭ No. q̄ cui nō est cōicatum viuo nō
est cōicandū mortuo. ℭ No. q̄ illi est cōicandū q absolu
tionem nō petit nō religionis cōtemptu: sed pter necessita
tis periculū et articulum. ℭ No. q̄ rigor et equitas simul in
codē negocio sunt tēperanda. ℭ No. q̄ ille est absoluen/
dus mortuus ab illo a quo viuens erat absoluēdus et absol
uendus est mortuus a quo viuēs erat absoluēdus. ℭ No.
hic formā absolutionis ab excōicatione mortui. ℭ Et sic
no. q̄ absolutionis iuramentū nō est de substātia. ℭ Ultio
no. q̄ obligatio defuncti ex delicto in foro aīe transit ad he
redes. Et sic ex delicto defuncti heres ad satisfaciendū tene
tur et ecclesiastica censura cōpellit. ℭ Circa primā partem
quero qn̄ dicunt apparere signa contritionis. dic qn̄ petit se

absolui offert iuramentū de parendo mādatis ecclesie: leuat
manus et oculos in celū percutit os et pectus et similia. xxvi.
q. vi. q recidunt. et c. pce. cū tribus se. fm̄ Host. ℭ Quero
scdo qz tex. nō rn̄det an pro decedente excōicato sit orādū.
dic q̄ ante absolutionē nō: post absolutionē sic: et pro eo re
cipiat elemosyna. Un̄ Jo. e. dixit in .c. sacris q̄ lz pro excōica
to et nō pro absoluto nō sit recipienda oblatio. Nō qz obla
tio sit ecclesie. Ille aūt quo ad illā est ligatus. Oratio vero
pro eo est faciēda: qz illa sit deo apud quē non est ligatus: et
hoc verū in occulta oratione sicut occulte excōicatus potest
orare: publica vō orō pro tali fieri nō dz. Jo. e. cum volūtate:
si sit absolutus. ℭ Uenio ad v̄. nos igit. et op. q̄ eccl'ia non
fallat. xxiiii. q. i. a recta. So. spālis vel romana ecclesia fal
lit: sed vl'is simul cōgregata errare nō pōt: qō et de spāli pīu
mitur: donec de errore pbet. de frigi. c. fraternitatis. et ma
xime pro romana. de reli. et vene. sanc. c. i. Oi tn̄ casu quo ec
clesia errat nō est ligatus apud deū: vel absoluit vt hic: qz sa
cta side de errore reuocat eius snia. de do. et cōtu. cum olī.
ℭ Quero tertio an excōicato a nō presbytero a pape dele
gato possit absolui ab eo. Hosti. dicit q̄ in qualicūqz excōi
catione cōcurrit duplex vinculū. s. iudiciale: quo ad ecclesiā:
et ab isto regulariter absoluit qui ligat. xxi. di. inferior. Aliō
pniale et hoc absoluit solus sacerdos. s. de pe. et remis. oīs. &
in casu necessitatis vt hic. et s. de offi. ordi. pastoralis. Et h
duo occurrunt in excōicatiōis snia. Un̄ fm̄ eum est aduertē
dū q̄ qcunqz iudex regulariter excōicādo virū firmet vin
culū a deo q̄ sic ligato nō est cōicandū ēt post absolutionē
iudicialē factam p iudicē nisi a pniali vinculo p sacerdotem
ipsum iudicē vel aliū de mandato ipsius fuerit absolutus: et
hoc dicit pbari. p. c. cū desideres. s. eo. et Jo. c. pxi. in si. et c. ca
nonica. et tunc dicit h pbari p talē rōnem. Item qz cā origi
nalis snie excōicationis est petīn mortale. xi. q. iii. nemo epo
rum: et ad radicē hanc tollendā solus sacerdos est potēs. s.
ti. prio. oīs. Cū ergo excōicationis iudicialis causet a petō
nō est mirū si sapit nām sue cāe cui quodāmodo succedit. s.
voto. magne. §. cū igr. et sicut mixto foro ecclesiastico: vt vl
gnius ad se trahit seculare. de ordi. cog. maz. sic et pniale ad
se trahit cōtentiosum. de pse. ec. vel alia. qō in dubijs: non ti
in tm̄ qn̄ iudiciale viculū iudicem suū reqrit. Ipsa ergo cū
vt magis potēs attrahit ad se iudiciale vīculū snie. Itē esset
aliarō: qz deus vr̄ ferre hāc sniam p hoiem cui hāc ptātē de
dit: vt. xi. q. iii. nemo. et sic solus sacerdos poterit absoluere
cui deus quo ad peccata dimitēda hāc ptātē dedit itemr.
xi. q. iii. nemo. Justū est ergo q̄ ab ea alius non absoluat q̄
ipse deus vel ipsius vicarius. i. sacerdos q solus hz clauium
ptātē. s. ti. j. nona. p hoc cōcludit excōicatū absoluendū p iu
dicem suū q sacerdos sit: vel p aliū de ipsius mandato: et sic
dicit intelligēdū. s. de symo. ad aures. Sed obstāt hic. c. ab
excōicato. de R p. et c. dudū. ii. §. tandem. de elec. et c. fi. §. fi.
de of. dele. Ad q̄ dic rn̄dēdū vt l eis no. pro h aūt adducit
no. p Inno. in. c. q̄sto. j. rn̄so. vbi ēt cōcludere idē vr̄ Inno.
Refert tn̄ Jo. an. q̄ gui. l spe. de sen. pla. §. vt aūt. dic se ser
uasse q̄ excōicatos ab epo faciebat p sacerdotem absolui.
Dicit Jo. an. q̄ a radice peccati quo ad pniam absoluit so
los presbr̄ et recōciliat: quo ad pceptionem sacrorū: sed quo
ad recōciliatōem et effectus q̄ cōsurgūt a solo vīculo excō
municatōis absoluit iudex q tulit q̄ in hoc suus est iudex in
absoluendo sicut in ligādo. et per hoc dicit q̄ l iudicio deta
li post absolutōem iudicialē nō posset opponi: sic ergo quo
ad effectū priuatū sacrorū nō sufficit sola absolutio iudicia
lis: sed bene quo ad aliam: vz: quo ad hoc vt amplius tāquā
excōicatus nō vitet nec repellatur. ℭ Quero tertio quare
apud ecclesiā nō censet absolutus et apud deū est absolut⁹.
Dic qz ecclesia nō iudicat de occultis. de symo. sicut nobis.
nec contentat ecclesia de cōtritione: nisi fm̄ formā p se stat
tā excōicatus absolutus fuerit sit viuus vel mortuus. s. e. cū
desideres. Et hec sit rō: vt magis in timore et reuerentia sit
censura ecclesiastica. J. de excep. pia. li. vi. Itē sicut culpa pu
blicanda

blicanda est per sniam solēnem: ita per solēnem absolutionē deleatur. ē. ti. i. c. i. & c. cõstitum. & xi. q. iij. debēt. & vt ostēdat ecclesia se grauiter fuisse lesaz in offensione sponsi sui. s. christi Nec mirū si maior in absolutis q̃ ligatis requirit solēnitas. Nam & homo de facili in momēto ligat per peccatum: non tamen sic de facili satisfacit. lxxxij. di. psbyter. Cuz ḡ in mortali etiaz occulto requiratur ɔtritio & sacerdotis recōciliatio fortius in publicato per sniam excōmunicationis reqrit ecclesia reconciliationē prius q̃ illi cōicet. xxvi. q. vi. his qui. & c. sec. ℂ Quarto quero qualiter ɔstet de signis: dic si testes de hoc testificent qui psētes fuerunt & viderūt: fm hosti. Ab. dicit q̄ sufficit vnius testis testimoniū: ex quo non agit de alterius piudicio: alleg. de ɔse. disti. iiij. cum vtiqȝ. & c. paruuli. ℂ Opp. in v̄. nec ob. & vr q̄ non sufficienter rñdetur auctoritati q̃ cunqȝ ligaueris. & c. qz licet hoc hic sit scriptū: tñ exēplis non credit quasi diceret nō exemplis: sed legibus est credēdum. C. de sen. & interdic. l. nemo. ij. q. viij. §. in hoc. & non q̄ stat. & c. de elec. cum cām. So. dic q̄ tex. hȝ locum quo ad ecclesiam triumphantē: & si de vera absolutione loquamur: ecclesiam aūt militans non pōt absoluere in celis vel post mortem. xxv. di. q̃lis. Sȝ in terra bene pōt quem declarare absolutum in celis: & hec absolutio potius est q̃dam declaratio absolutionis a deo facte: anteq̃. s. declarationeȝ indistincte seruat per ecclesiam militātem q̄ sit excōicatus: non solutus. ē. eo. sacris. Et hec vera so. fm dñm cardinalem hug. qr quid dicat. s. auctor decre. qz quo ad veraȝ absolutionē vel ligationem nihil operatur ptās ecclesie militātis post mortem. xxv. di. qualis. Per h tñ nō dic̄ suffragia nō pficere mortuis: vt dixit. ē. ti. i. q̄ aūt. post pn. Nam plena absolutio non fit per suffragia: vt no. de cele. mis. cum marthe. in vlti. glo. qz soluȝ liberāt a pena tpali: & non eterna vel ecclesia militātis absoluere pōt quo ad effectum terrā ɔcernentē: non quo ad effectum ɔcernentē celum. Uel dic q̄ v̄bum sup terram cōcernit psonam ligantem: ita q̄ auctoritas est intelligenda. Quod cunqȝ solueris super terram. i. q̃diu fueris sup terraȝ: ex aūt mortuis ad successores deuoluit h ptās. xxi. di. in nouo. xxij di. c. i. Uel expone cum Inn. ligasse & soluisse. i. ligatos nunciasse. ℂ Quero in quo qs dicat seruare rigoreȝ: & in quo humilitateȝ: seu māsuetudinē: dic q̄ seruat rigorē in eo ꝓut q̄ nō vult absolui ab alio q̃ a papa: q tñ in mortis articulo absolui pōt a sacerdote: quasi in hoc cessauerit periculū: māsuetudinem in eo in quo absolutionem promittit post mortem: ēt interdū per alium q̃ per sedē aplicā: vt. ī. ps. ℂ Quero scdo an heretici possint absolui post mortē si in eis appareant signa ɔtritionis: q dam q̄ non q̃tuncūqȝ pniam petierint. xxvi. q. vi. is qui pro tpe. Inn. ɔ̃ dicens q̄ si in eis signa pnie apparuerint: etiā post mortē reconciliari poterūt & debēt. xxvi. q. vi. qui recedūt. & c. se. & de ɔs. di. iiij. egrotātes. & de here. excōicamus. §. sane. Nec ob. c. is qui: qz finis eius non respicit partem ꝓmam: sed pncipiuȝ capli vbi dr q̄ si aliqui etiā in mortis articulo velint ɔfiteri q̄ recipienda est eoꝝ ɔfessio. Tñ est dr̃ntia inter hereticos & alios: qz tunc heretici non recōciliabunt: nisi suata forma solēnitatis. de qua. i. q. vij. quotiens. & c. saluberrimū. & c. ɔuenientibus. vbi vero iam sunt mortui non est dr̃ntia: qz vtriqȝ recipiunt dūmodo appareāt certa signa ɔtritionis: lex enim q̄ aliud statuerit in hereticis esset inhumana: vt potest ꝓbari per canonem xxiiij. q. ij. sane ꝓfertur. vbi dr q̄ heretici recōciliantur post mortem: qđ tenet glo. hic super v̄bo mortuos. ℂ Tertio q̄ro quem psalmum hȝ dicere: dic fm Uin. q̄ miserere mei deus. de quo satis in spe. de sen. pla. §. vt autem. v̄si. porro. & fm hoc. hoc casu sacerdos absoluens pticipās ipsi excōicato nō incurrit excōicationem cum hoc faciat ad salutē: vt. ī. eo. cuȝ voluntate: & de hoc ɔsueta habetur. xi. q. iij. cū aliqs. ℂ Ultimo quero q̄ est oratio dñica. dic q̄ est pater noster: & dicit dñica: qz sic dñs docuit nos orare: vt pȝ Math. vj. ℂ Uenio ad glo. & q̄ro cum glo. que est sup v̄bo relaxatur: quare quia absoluit ab excōicatione post mortem & nō baptizatur post morteȝ: dicit glo. q̄ snia excōicationis ligat corpus & animam: & lȝ sit iniusta aufert sepulturam: baptismus vero caracter est anime: vñ post mortem nō est quid valeat baptizari. xxxij. q. vij. licite viuit. cum simi. qz sufficit ale baptismus flaminis. ē. de bapti. debituȝ. & hoc tenens fm Inno. Hosti. reprobat glo. dicens q̄ corpus non ligat excōicationis snia: sȝ anima tm̄: alle. de re. eccle. nō alie. si quis psbyteroꝝ. Et dat rōnem diuersitatis: q̄ si mortuus non baptizat: nulluȝ periculum & nullū scandalū imminet cum baptizatus sit apud deū Ideo dicit ipse q̄ magis esset errorem inducere & scandalū Si vero nō absoluat excōicatus: scandalum & errorē inducere posset q̄ per absolutionē in qua nec error imminet remouetur. Item fit hoc ad timorē & reuerentiā censure. ℂ Glosa super verbo nō potuerit. oppo. q̄ nō possit absolui in morte a papa. ē. eo. q̄ de his. & ī. eo. q̃uis. So. si i extremis esset positus bene posset absolui a sacerdote ꝓprio vel alieno: fm no. ē. ti. ij. omnis. sed ex quo est mortuus absolui non potest. ℂ Querit ea. glo. an absolui possit in mortis articulo a laico si careat sacerdote ꝓprio vel alieno. glo dicit q̄ videtur q̄ sic. de pe. di. i. quem penitet. de ɔse. di. iij. sacratum est. vbi laicus absoluit per extremaȝ necessitatē quem eps absoluere debuit. l. di. in capite: dic q̄ ɔfiteri potest: sed non absoluit: qz laicus nō hȝ claues. ē. de pe. q̄ quedā. Ita no. ē. de offi. ordi. pastoralis. in gl. super v̄bo quo casu. ℂ Quero cū glo. que est super v̄bo mortuos: quos mortuos ligabit ecclesia: dicit gl. puta hereticos. xxiiij. q. ij. sane ꝓfertur. ℂ Op. ea. glo. q̄ de delicto hoīs non agatur post morteȝ C. si reus vel accu. mor. fue. l. i. So. si agat de psona vel pena persone nō potest queri post mortē. Si de psona ꝓpter bona vel de persona & bonis post mortem bñ queritur: vt l. q̃stia. C. si pen. ap. mors interue. qui h. sint legit. causam. Uide plenius i sūma. xxiiij. q. ij. ℂ Glo. super verbo indulgemus. opp. q̄ absoluere potuerint etiā sine tali indulto mortuos: qz si absoluere poterāt viuos: multo fortius absoluere poterāt mortuos si de eoꝝ pnia constat. ℂ Glo. fatet & exponit indulgemus idest indultū esse ostēdimus. Tu dic q̄ licet de iure cōi absoluere posset in vita: non poterāt absoluere in morte: qz hic casus vt de maioribus videbat pape reseruādus: vñ discrete & cum magna cautela est de talibus ingrendum cum hoc scit quasi hoīem sanctificare. Si enim vere absolutus est: sanctꝰ est: & hoc spectat ad papam: qz solus papa sanctificat hoīeȝ. de reli. & vene. sanc. c. i. cuiusmodi videt hec absolutio que fit post mortem. ℂ Opp. cum glo. que est sup v̄bo fuetur: q̄ nō possit absolui mortuꝰ: qz non potest facere illa que sunt de substātia absolutionis: vt est iuramentū. So. dicit glo. q̄ iuramentum non est de sbā absolutionis: & hoc satis probat tex. Hosti. q tenuit ɔ̃riuum. ē. eo. cum desideres: dicit q̄ contrariuȝ ꝓcedit in absolutione viuoꝝ: h in absolutione mortuoꝝ: quo casu iuramentuȝ non est de substātia ꝓpter impossibilitateȝ cuius nulla est obligatio. de reg. iur. nemo potest. & ē. de pac. c. i. ℂ Uel scdo iuramētum prestabit per heredē vel aliū hoīem piū vt sic ecclesie satisfiat & forme. ē. de frigi. laudabileȝ. qui ma. accu. pos. vestra. ℂ Uel tertio cōtrarium loquit de absolutione ꝓpria per quā ligatus absoluit: & hec requirit iuramenti solēnitatem. Hic loquitur de absolutione ꝓpria que plus fit ad viuoruȝ consolationeȝ q̃ mortuorum dissolutionem: vt est hic & in hac iuramentuȝ nō est de substantia. de cele. mis. cum marthe. dic vt dixi in. d. c. cuȝ desideres. q̄ non est de substantia. ℂ Quero cum ea. glo. an compellant heredes ad iuranduȝ anteq̃ absoluant: dicit glo. q̄ possent cōpelli: sed si nollent iurare propterea nō differtur absolutio: sed postea indistincte compellunt satisfacere iniuriam passo: vel alias facere: qz ille viuus debuit & voluit. ℂ Quero cuȝ ea. glo. an corpus illius fit exhumādum quando absoluitur: dicit glo. q̄ si sepultum est in cimiterio ecclesie non exhumabitur si alibi tunc exhumabit & absoluetur ab ecclesia: cuȝ iam sit quo ad deuȝ absolutus: arg. xi. q. iij. tunc vera. & postea in cimiterio debet sepeliri. facit qđ no.

in cle.cos qui.in glo.sed qui.de sepul. Idem hosti.alle.inargu.pro.ff.de rei ven.l.quidam. In contrarium alle.ex.de his que vi me.cau.c.sacris. Refert ab.dicere hoc verum esse qñ absolutor est pña. Si vo est abs tunc exhumabitur: qz cuz vere sit excõicatus quo ad eccliaz ei pticipare nõ dz:qd fieret si in cimiterio dimitteret. ¶ Glo.vlti.colligit notabile:dic in si.e dato qp nõ penituerit defunct9 tenet heres restituere rem illicite acqsitam:qz res trãsit cum onere suo.de pigno.ex lfis. e ita intellige hoc dcm. Ego sum dñs visitans peccata.eč.j.q.iiij.ecõtra dñs.e cogit filius exeq votum pr̃num.ex.de voto.c.licet. eč. Anto.de Bu.

Uper. Detinens clericũ in custodia vel vinculis sine aliqua pena vel lesione excõicatus est. Hoc pmo:e excõicato i crimine scienter cõicans excõicatus est:qui nisi difficultas impediat ab excõicatore dz absolui cũ iuramẽto. Cõmunicans vo extra crimẽ recõciliat a sacerdote suo: etiã sine iuramẽto.h.d.scda ibi.nos igit. Et vtraq subdiuiditur qd p se pz:pars hui9 hẽtur.ex.de biga.c.nup.tex.ibi.lesione. vt qz nec manus iniciunt:imo eis in lectulis e ferculis parcũt que sunt grata.tex.ibi.publica.vt in domo iustitie.tex.ibi.priuata.vt in domo ppria.tex.ibi.cõsiliũ extra iudiciũ.de cleri.excõ.mi.pposuit.tex.ibi.auxiliũ.cõtra offendẽtẽ cũ.tex.ibi vel fauorẽ.in laudatione facti dr fauor impẽdi. ¶ No.p qp nõ solũ verberatiõe clerici qs sniaz incurrit:sz etiaz captura publica vel priuata:vel inuinculatiõe. ¶ No.ij.qp aliud est vinculare:aliud carcerare. ¶ No.iij.qp violẽtia inferri põt clerico aliter qz p manuũ iniectionẽ ledẽdo psonã. ¶ No.iiij.qp sola captura nõ dr qs corpalr ledi:qd no. pp statuta punientia lesiones corpales cuz dr violentia inferri. ¶ Ex vsi.in scda.no.pmo qp cõicans excõicato in crimie ei auxiliũ vel cõsiliũ impendẽdo:vel fauorẽ in crimie:maiorẽ excõicationẽ incurrit:e eandẽ quo ad quãtitatẽ e qlitatẽ dissoluẽdi cum excõicato. ¶ No.ij.qp pticipari dr excõicato orando cum eo:loquẽdo:osculãdo:comedẽdo vt incurrat qs minorem. ¶ No.iij.qp cõicans in facto a iudice dãnato cõ dãnãtem delinqre dr:p qd subdit ptãti dãnãtis. Et no.qp ad pticipiũ cãc seqt pticipium causati. Et sic no.casum in quo fit extẽsio dispositionis penalis qñ oino dat pticipiuz specifice cause penã inferende.:cor.de postu.pla.c.j. ¶ No.vlti.illo qp facientez.eč. ¶ Ex v.in scdo.no.p qp cõicans excõicato incurrit excõicationez minorez si cõicat nõ in crimie. Itez qp a minori absoluit ppri9 epũs e sacerdos. ¶ No.ij.regulã q quottidie allegat qp a snia canonis absoluit epũs:nisi spãliter papa sibi reseruauerit:e ppria sibi specifice nõ retinendo aliis cõcessisse vr facultatez relaxãdi. ¶ No.ex v.is aũt. formaz absolutionis ab excõicatione maiori:qz dz pstari iuramẽtũ: e sic vr qp iuramẽtũ sit de forma.de quo.ex.eo.cuz desideres. ¶ No.ij.qp absolutio a minori fit sine iuramẽto e solẽnitate iuramenti. ¶ Ex v.vez.no.qp cõicans in crimie excõicato:regulr absoluit ab illo a quo est excõicat9 ille cui cõicat. Fallit rõne difficultatis pstita cautione qp mãdato parebit. eč. Et sic pz qp eiusdẽ nãe est act9 progatus cuius est actus simplex. ¶ Ueniamus ad declarationẽ tex. e quero. pone qp clericus etiã violenter detrudatur in carcerẽ vl domũ:nõ tñ ad iniuriã:sz ne ab inimicis illũ querentib9 potenter occidatur:an illi pbi illũ detrudẽtes incurrãt excõicationẽ: dicit Hosti.qp nõ:cũ potius h fiat ad ipi9 salutẽ qz iniuriã: alleg. xlv.di.cum hũs.e.ff.de li.ho.exhi.l.iij.§.si qs cũ volentẽ.ad hoc vbuz nequiter:qd.l.sequitur in tex.e.ex.de aposta.c.quidam. ¶ Querit an pcedat tex.si detrudatur cleric9 in carcerem etiã nõ interueniente violentia aliqli:puta qz met9 timore illicitu carcerez ingreditur:vel etiã spõte. Dicũt doc. qp sic:dũmõ ibi postmodũ includatur e detineatur. ¶ Quero scdo quid si inimici alicui9 clerici obsidẽt eũ in castro vel in in domo:aut ipsum forte in domo alicui9 mulieris cloudũt non vt eum ibi custodiãt:sz vt verecũdiã ei inferãt:an talis tũc diceretur detineri in custodia vel carcerẽ:dicit Inn.qp nõ: qz nec id intendũt:nec violentiã faciũt in eius psona:nec in rebus q in corpe tenet:vel que sibi inherent. Esset aũt violentia si qs teneret clericũ per vestes vel per frenũ equi cui insidet clericus cum abire nõ possit quo vellet: sed vbi aufert rez violenter a clerico esset excõicatus:etiã si auferens sit dñs rei ablate. Idem si possessor:vt qz cõmodauit. Nec eniz añ vsuz cõpletũ dz auferre.de cõmoda.c.i. Si aũt occideret equũ sub clerico vel deturparet vestes:vel laniaret etiã in eius dorso vl in eius iniuriã:vr quibusdã qp excõicatus nõ sit. Nam nulla violentia est:sed tñ iniuria:qz nõ dr iniuria fieri manu:nisi ppulsetur vel verberetur.ff.de iniur.l.lex cornelia.in prin. e lz quis dicatur large ppulsari. Si per frenũ vel vestes detineatur:nõ tamen dr ppulsari: si equus occidatur vel vestes lanienturre in excõicationez nõ incidit:nisi qui man9 iniicit violentas.xxvij.q.iiij.si qs suadente. e pene sunt molliende.de pe.di.i.pene. Alijs vr qp si ad iniuriã clerici hoc faciũt qp est excõicatus. In psona enim vr fieri iniuria que fit in vestibus qbus induitur:vel in equo quez eqtat:aut quez manibus tenet:e sic in pdictis casibus fit violentia in eius psonam vl in eius iniuriã:qd sufficit.l.eo.cõtingit. Secus si nõ teneret vestem vel equũ:sed iuxta cuz essent:qz tũc nõ fit violentia psone. Idem si furto auferret corrigiã qua cinctus esset:vel vestem qua esset indutus:qz minima vel nulla esset violentia psone que nõ sentit: e in talib9 voluntas e intentio est multũ attendenda:arg.ff.de fur.l.vez.ff.ad.l.cor.de sicca.l.diuus:lz aliqui dicãt qp nõ semp volũtas e intentio est attendenda:sz ipsum scm vt appet in eo qui nõ cã iniuriãdi: sed cã lucrandi res aufert clerico. Dicimus ergo qp nõ incidat in canonez q metu cõpellit quẽqz clericũ sibi dare aliqd. Uel qui metu cogit aliquez exire de domo uel fundo quez possidet:e postea eum fundũ capit. Ad h enim ut incidat in canonez:opz qp in psonam iniciat manus violentas. Uel fm alios in res q sunt circa psonã uel quas tenent:qz tũc semp dr vis fieri psone:vt in.c.si qs suadente. Sed in alijs pxime pmissis casibus non fit vis in psona:nec in rebus que psone adherent:vel quas psona tenet. Item dicimus qp nõ incidit qs in canonẽ in casib9 vbi lz sua auctoritate rem inuadere:vel viz vi repellere: vt.ex.de loca.c.ppter.ex.de pcur.c.si.e de resti.spo.cum olim.ex.e.c.iij.fm Inno. Ex his dicit hosti.illũ esse excõicatum qui spuit in facie clerici p p dictas rõnes:e remittit ad sũmaz eo.ti.§.qualr pferatur.vsi.qd si aliquis spuit. ¶ Quero tertio qz tex.dicit auxiliũ e cõsiliũ:nunqd pcedat in quocũqz cõsilio vel auxilio dato ipsi excõicato.dicit ab.qp nõ:nisi cõsilium vel auxiliũ directe datũ sit ad crimẽ ppter qd ipse agens cui prestatur incurrat excõicationẽ:puta qz datur ad clericũ verberandũ. Secus enim esset si daretur in facto pro quo talis excõicatus nõ fuisset. ¶ No.hoc dcm qp si ego psto tibi auxilium:cõsiliũ:seu fauorem principalr p delicto:pro quo tñ nõ incurrebas excõicationem qñqz ppter hoc cum in qdam cõsequentiã cõmittas delictũ ppter quod incurras excõicationem:nõ ppterea ego incido excõicationem. Exemplũ. ego psto tibi auxiliũ:cõsilium vel fauorẽ ut aggrediaris quẽdã laicum e illũ offendas in ipso aggressu:nõ solũ laicum: sed etiã clericũ. Modo quãqz tu scis excõmunicatus:certe non qz meum cõsilium directe nõ tendebat ad pcussionem clerici:idem esset si darem consiliũ ut aliquam rem auferres:et te si in ablationem ipsius offenderes clericũ non essem excõmunicatus:qz meum consiliũ non fuit directum ad hoc:e sic patet qp quo ad hoc non pticipans criminoso in crimie incidat excõmunicationem:necesse est qp directe participet in illo crimie:ex quo cõmittens incurrat excõicationem. Possent etiã intelligi pdicta put sentiunt doc. quãdo non pticipatur in crimie damnato:sed damnãdo: qp tunc pticipãs in tali delicto nõ sit excõicatus. Exemplum. prebeo tibi cõsilium in aliquo crimie ppter quod tu cõmittens nõ incurris excõmunicationem ipso iure:sed bene ppter talem potes excõmunicari:uel uenis excõmunicãdus. Modo si postmodũ excõiceris:nunqd ego qui fui pbens cõsilium in pdicto cri

mine ero excõicatus: certe nõ: q2 auxilium nõ fuerat prestitũ
directe super facto damnato. i. ex quo quis incurrebat excõi
cationem: qõ requirit iste tex. vt factuz sit damnatum: qõ nõ
est in casu ꝓposito. ¶ Quarto quero excõicatus intrat ec-
clesiam cã orãdi: an alij orãtes ibi debeant cessare: dic ꝙ sic:
vbi aũt extra ecclesiam exñdo audiret missam: tũc sacerdos
dz cessare ⁊ alij orãtes inde recedere: vt pz in eo in quo no. š.
ti. j. ꝙ in te. §. i. vñ. ⁊ in ɔuentualibus. Si tñ sacerdos incepis
set canonẽ misse posset ipsam ꝑficere: q2 nõ recipit diuisionẽ
. vij. q. i. nihil. ⁊ per ɔña scolaris qui ipsum iuuat: arg. š. de vi.
⁊ ho. cle. c. iij. ⁊ tutius ẽ ꝙ socius sit sacerdos: vt pz in. d. c. ni-
hil. Si aũt incepisset vesperas vel alias horas statiz exeat: q2
ipsas alibi finire põt. ¶ Quinto q̃ro quid si excõicatus sit i
ecclesia nõ causa orãdi: sed pro alio suo negocio. dixit Jnn.
ꝙ nõ videt q̃re alius in eadẽ ecclia orare nõ posset cuz tũc si
bi in oñone nõ cõicet: q2 nec ad orãdum venit. Alij ɔ̃ pro q-
bus sm hosti. faciunt hec ṽba tex. in oñone aut orãdo secuz:
quasi diceret nõ est orãdum in loco in quo posset audire: vt
hic: nec ipso rñdente vt sequit: aliter nõ diuersificant hec ver
ba: quimo nec ecclesiam dz excõicatus ingredi: etiaz si ibi nõ
celebrẽtur diuina. xxv. di. c. i. circa ꝑn. ⁊. xxiij. q. iij. clericus.
. j. q. i. nõ liceat. vide qõ ibi no. ⁊ ea. q. qui studet. in fi. ⁊ de cõ-
se. di. j. epõ nullum. Et intellige ꝙ nõ liceat nisi ibi ingredia
tur cã audiendi ṽbuz dei: vt. J. eo. rñso. §. i. vbi de h. ¶ Que
ro. vj. ibi participet: an participãs huic participãti sit excõi-
catus: dic ꝙ nõ: q2 excõicatio nõ trãsit in tertiam ꝑsonaz. xj.
. q. iij. q̃ñ multos. qõ est verum in maiori excõicatione. Ad
hoc no. in. iiij. glo. vñ dixit Jnno. istam intelligẽdam de dire
cta participatione. Secus de indirecta vt si quis excõicatus
est q2 guerram facit ɔ̃ ecclesiam vel clericuz: postea ego illi
guerram facio: tu ɔ̃ me iuuas illum prebẽdo ei auxilium vt
melius ɔtra me guerram faciat: certe per hoc nõ eris excõi-
catus: q2 nec hoc intẽdis. Hosti. hoc dcñ Jnnoc. l. ꝙ liceret
tibi ɔtra inimicum tuum inuocare ɔsilium excõicati ꝓpter
guerram: ita ꝙ sibi etiam in sua guerra auxilium ꝑstes reꝑ-
hendebat: sed fatet ꝙ dñs vasalli excõicati inuocare põt au
xilium ꝓpter fidelitatis debitum: qõ remanet seu retinet. J. e.
si vero. de iudi. intelleximus. ¶ Quero. vij. ibi vel a ꝓprio:
an excõicatus minori possit absolui per archiepm: de epõ ⁊
sacerdote ꝓprio nõ est dubium: q2 tex. dicit ꝙ sic: sed est du-
bium de archiepõ qui obmittitur in respõsione: de quo tamẽ
in ꝑn. fuerat q̃situm: dic ꝙ nõ vt hic. ⁊ facit de deci. ad audiẽ
tiam: qõ est verum nisi cum visitat: q2 tunc põt que sunt fori
ꝑnialis. de censi. c. fi. in fi. lib. vj. ⁊ dato ꝙ nõ visitet dat tamẽ
litteras indulgẽtiarum. š. de pe. ⁊ remis. c. penul. ¶ Quero
viij. ibi recõciliari. qualis debet esse reconciliatio excõicati
minori excõicatione: dic ꝙ debz esse cum ꝑniali psalmo au-
ctoritate epi vel ꝓprij sacerdotis qui dabit illi licẽtiam vten
di sacramẽtis ecclesie: nõ tamẽ inducet illum in ecclesiam cũ
non sit extra: ⁊ per hoc pz dñtia iter excõicatuz etiam mino-
ri ⁊ quẽlibet criminosum: lz enim vterq3 sit suspẽsus a ꝑcep-
tione sacramẽtorum: quo ad se tamẽ criminosus sine recõci-
liatione sollẽni per ꝑniam restituitur sacramẽtis. de tempo.
ordi. c. fi. Exceptis his que post sñiam impediũt executionẽ
vt ibi. ⁊ de accusa. inquisitõis. Excõmunicatus vero etiaz mi
nori nõ restituitur nisi sollẽniter nõ recõcilietur: ⁊ idem in so
lẽniter penitẽtibus: sm Jnno. ⁊ host. qui nec credũt hanc re-
conciliationem dispensationem dici. Et per hoc infert host.
ꝙ si minor excõicatio solẽnem sacerdotalem recõciliationez
requirit: multo fortius maior: vt. š. eo. cuz desideres. ¶ Ul
timo quero ibi. iusta cã. que dicatur esse iusta cã: dicit q2 for-
te nimis distat. J. eo. relatum. multo fortius mortis periculuz
. š. eo. nõ dubium. ⁊. c. ꝙ de his. vnde dixit ab. ꝙ in his casi-
bus in quibus absoluit ordinarius excõicatum pro manuũ
iniectione absoluet: ⁊ istum qui veniebat absoluendus ab
excõmunicatione vel eius superiore. ¶ Uenio ad glo. Et
oppo. cum glo. ij. ꝙ de cõsilio quia non teneatur. ff. de his q
no. infa. l. i. §. fi. ⁊. š. de homici. sicut. §. qui vero. So. si alias

esset facturus nõ tenetur: si alias esset facturus tenetur: q2 ex
ɔsilio demuz fraudulente quis tenetur. ff. de reg. iur. l. ɔsilij.
Unde dicit glo. ꝙ nõ refert an de bono malum: an de malo
pessimum quis faciat. ff. de ser. corrup. l. i. §. qui igitur. Jsta
ratio facit in ɔtrarium. i. in hoc. glo. videtur ɔtra se allegare
vt ⁊ si ɔmissurus esset teneatur ɔsulens: q2 quasi tũc fiat de ma-
io deterior: vbi vere ɔmissurus nõ esset: tũc fiat de bono ma
lus: ⁊ hoc videtur tenere Jnno. ꝙ siue sit facturus: siue non
alias teneatur de ɔsilio ⁊ ope: q2 participat vtrobiq3 in crimi
ne. De materia in regula nullus ex cõsilio. de reg. iur. lib. vj.
⁊ ibi Dy. Jo. an. tamẽ ibi dicit ꝙ quo ad pene quantitatem
placet sibi illa distinctio per ea que habẽtur in. c. sicut dignũ
de homici. Bar. idem in. l. nõ solum. §. si mandato. ff. de in-
iur. ¶ Glo. super verbo crimini q̃ incipit pone casuz. in fi. di
xerunt hic Phi. ⁊ Uin. ꝙ excõmunicatio nõ extenditur ad
illum qui ɔmunicat crimini ⁊ nõ criminoso. Exemplum. po
ne ꝙ aliquis est excõmunicatus: q2 celebrat in loco interdi-
cto: tu ibi celebras postea nõ illi celebrãdo. Jdem dicas ecõ
uerso de illo qui cõmunicat criminoso etiam in crimie: sz nõ
in damnato: vt si cognoscit excõmunicatum propter furtuz
posset etiam ĩtelligi predictorum dictuz: vt participet crimi
ni ⁊ nõ criminoso qui participat nõ cum primo: sed cum se-
cundo participãte: vt si hertam cognosco excõmunicatam
ex eo ꝙ cõmunicauit in crimine concubinatus clerico pro-
pter hoc excommunicato: pro his facit repetitio littere qua
dicit hic communicet crimini ⁊ participet criminoso: ⁊ adde
quod no. J. eo. inq̃sitioni. super verbo mortale. ¶ Glo. ma-
gna super verbo absolutio: q2 alie sunt istalea. in ꝑn. oppo. ꝙ
non ligetur participãs q̃cunq3 in crimie excommunicato: q2
non ligatur non subditus qui communicauit: cum hec sñia
vt homĩs liget communicãtem que non debet ad nõ subdi-
tum extẽdi. š. eo. a nobis. j. So. dicit glo. ꝙ imo ad nõ sub
ditum extẽditur ⁊ homis sñia ligatur: q2 propter participiũ
in crimie submittitur iurisdictõis ⁊ exercitio iurisdictiõis: ⁊
sic. š. eo. a nobis. vbi sñia ligatur subditus: qui subditus est
large ratione delicti: ⁊ sic glo. vult ꝙ participans in crimie li
getur homis sñia: alias si ligaretur sñia iuris absolui posset
ab alio q̃3 ab excommunicãte. Scdo ꝙ nõ subditus parti-
cipans ligabitur ista sña. Hoc falsum est tenẽdo ꝙ sñia sit
homis: per no. š. eo. a nobis. ⁊ maxime patet falsitas in com-
municante extra dioce. Jtez ꝙ ligetur sñia homis immedia
te nõ erit verum: vt. J. patebit. ¶ Eadem glo. in ṽ. sed queri
potest. oppo. ⁊ videtur ꝙ excommunicatio non transeat ad
alienum parrochianum participãtem: sicut nec trãsit indul-
gẽtia. de pe. ⁊ remis. ꝙ autem. Uin. soluit aliud in idulgẽtia
⁊ aliud in excommunicatione: ⁊ lz vtrobiq3 anime cõsulatur
tamẽ in idulgẽtijs illud optinet vt diutius affligatur: nec ex
cõmunicatio est mortalis: sed medicinalis. de sen. excõ. c. j. li
bro. vj. Uel secũdo ille potest absoluere qui potest ligare:
⁊ econuerso. š. de pe. ⁊ remis. omnis. indulgẽtiam vero quia
nõ cõcedit illi quem ligare nõ potest: ex quo nõ est subiect^s:
sed excõmunicatione bene potest inodari: q2 ex quo commu
nicat excõmunicato a se: dicitur ratione delicti cum subdito
sibi subiectus: ⁊ sic ligatur. Uel tertio hoc ideo fuit statu-
tum in odium pene: per hoc nõ sequitur ꝙ deberet posse ha-
bere indulgẽtiam: quia statutum ad penam trahi nõ debet
ad gratiam. de trãsla. prela. inter corporalia. Hostiẽ. ibi. vn-
de ab eo debet absolui: dicit ꝙ hic ipsum nõ se absoluit sed
repetit: quia si nõ habet iurisdictionem in idulgentia: multo
minus in pena: quia odia restringenda. ⁊c. Et dicit ꝙ ratio
est: quia indulgẽtie licet fauorabiles restringant ne vilescat
ecclia stica iurisdictio: ⁊ eneruetur ꝑnialis satisfactio: ⁊ quia
interdum fiunt indiscrete. de pe. ⁊ remis. cuz ex eo. Commu
nicans vero cum excõmunicato scienter delinquit: vt. š. eo. a
nobis. el. j. Et dignum est ꝙ delictum nõ remaneat impuni
tum. J. eo. vt fame. Uel dic ꝙ in maleficio prorogatur pote-
stas: quia interest iudicis purgare maleficia prouincie. ff. de
offi. presi. l. cõgruit. sed nõ sic in indulgẽtijs: cãs in hñ facto.

Uel dic q excōicatio fertur auctoritate fori ɔtentiosi in quo
ex facto ꝓrogatur ptās: sed indulgentia ex virtute fori pnia
lis in quo nō ꝓrogatur iurisdictio: vt de rap. c. i. ⁊ qd ibi no.
Uel fm veritatem pnia imediate datur hoīs ptāte: ⁊ pro tā
to non datur in nō subiectum: sed excōicatio maior incurrit
imediate ex pticipio ex canonis ptāte: 3 sapiant nām primoꝝ
dictis snie quo ad difficultatē dissoluendā: qd ius vbilibz bz
ptātem: ⁊ hec est ipsa veritas: tn̄ solutio glo. nō fuit male ꝑi
te intellecta: voluit enim tenēdo q participans in crimie in/
currat sniam hoīs: qꝛ in maleficio ius disponit iurisdictionē
ꝓrogādo: sed in bñficio non reperit ius hoc disponēs: pro
tanto indulgentiam accipiens in territorio alieno illam non
gaudet: 3 malefaciens sic: hec rō non ɔcluderet nisi ꝓut de
linqueret in territorio excōicantis: iō tene qd dixi. ¶ Ea.
glo. in fi. sed mirū vr. opp. ⁊ vr q snia non liget illos de q
bus nō fiet mentio in snia: per reglaz res inter alios acta: nec
snia aliis nocet. de fi. instru. inter dilectos. de re indi. c. penul.
¶ Confirma qꝛ ex post facto obligatio orta augeri nō potest
ff. de dam. insec. l. damni. §. si is. Ad h qꝛ ex quo aliqd post
sniam accidit noua interpellatione opus est. ff. de indi. l. non
potest. ¶ Confirma qꝛ ad hanc excōicationis requirit am/
monitio. e. co. sacro. Item fm hoc ista snia nō differt a cano
ne late snie. ⁊ tn̄ hec snia non est generalis: qꝛ tn̄ vnaz psonā
ɔprehendit. So. huius timore glo. intellexit decre. qn̄ snia
est lata in qua quis est excōicatus cum pticipibus: quo casu
ligant participes: ⁊ hoc casu si participat in crimie est excōi
catus maior: secus in ɔ̄one: vt. e. c. pxi. ⁊ sic non ob. ꝑmissa.
Hec so. est falsa q pticipans excōicato cum participibus in
distincte incurrit maiorem. s. eo. significauit. ⁊ e. c. pxi. vnde
glo. dicit q pticipans excōicato in crimie incurrit sniam ex
cōicatiōis maioris: secus in ɔ̄one. Et ratio qꝛ accedit ad cri
men: g ⁊ ad penā crimis accedere dz: vn̄ nō est ɔdēnatio no
ua necessaria. Uult tn̄ in pn̄. glo. hic arguere q hec excōica
tio sit hoīs: sed h falsuz vr: qꝛ lz subijciat quis rōne delicti iu
risdictioni snīantis: hoc verū ita demuz si in territorio suo de
linqt. de so. ɔpe. c. fi. cuz si. vn̄ per hoc sequeret q participās
excōicato a iudice extra territoriū non icurreret maiorē: etiā
si participaret in crimie. Idem sequeret q cōicans excōica
to a se in crimie non incurreret excōicationem maioreʒ: qꝛ ex
quo est excōicatus ab hoīe seipsum non posset inuinculare:
ideo ꝓpter ista alij tenēt q hec snia a participio sit canonis
⁊ non hoīs. Et hoc tenēt Inno. ⁊ hosti. Nec ob. q ex hoc se
queretur q ab hac suus epūs absoluere deberet: qꝛ hec reser/
uata est ipsi epō excōicanti. i. ꝓferenti vel eius supiori: vnde
absoluere non pōt. Ratio qꝛ hec a canone causat ꝓpter ho
minis excōicationē: vn̄ facit ipsam canon sortiri nām causa/
ti. Et fm istam infert corelarium q pticipans excōicato a
se incurrit excōicationem maiorē: ⁊ q participans in crimie
excōicato extra territoriū incurrit excōicationem maiorē: vt
tenent ꝑdicti expresse hic. ⁊ e. c. pxi. ⁊ de hoc vide. e. co. statui/
mus. lib. vi. cum ius vbilibet hēat suam ptātem. Facit pro h
copula. ⁊. ibi q̄tuis. ⁊c. qn̄ in ꝑmo implicet q snia fuerit cano
nis ⁊ non hoīs. Et ꝓpter ꝑdicta forte dcm̄ est h de superio/
re excōicatoris: quasi hoc casu supior absolueret si excōica/
tor cōicaret ipsi excōicati in crimie. Uel forte de supiore fu
it dcm̄ ad supplēdaz negligētiaz vel impotētiam excōicato
ris. Uel pōt dici q est snia hoīs: sed virtute iuris imediate
extendit ad alios: ⁊ ad oia ɔtraria rn̄detur q iuris virtus h
operat q nō posset ex se homo. Nō ob. arg. glo. q snia nō
liget illos de qbus nō est actum. ⁊c. qꝛ fateor q snia vt hoīs
nō ligat tales: sed ex ptāte iuris bene ligat. Nō ob. q ex post
facto nō augeatur obligatio: qꝛ verum nisi subsit cā ex iuris
ptāte obligationis ɔ̄iunctiua. Nō ob. q excōicatio nō debz
ferri sine monitione: qꝛ fateor in illa que fertur hoīs ptāte: sz
secus in illa que ꝓpter scm̄ innitit a iure. Nō ob. q fm hoc
ista snia erit late snie: ⁊ tn̄ non est generalis: qꝛ hoc veruz ex vi
snie: ⁊ fm hoc nō ligabit: sed bene ex iuris ptāte: qꝛ ius hanc
excōicationē ampliat ad oēs in crimie participātes. Per h



pato q si aliquis excōicet aliquem cuz participib9: q ptici/
pantes aliter q̄ in crimie nō erunt ligati. s. maiori excōicatio
ne. Si pticipant extra dioce. qꝛ tunc innititur imediate vincu/
lum ex snia. Idem credo si ferat excōicatio sic q excōicans
pticipans nō icurrit. Et rō qꝛ h nō est de iure cōi q pticipās
aliter q̄ in crimie sit excōicatus maiori: vn̄ iuris dispositio i
hoc nō operatur: si ergo nō opatur solum remanet q quis li
getur dcā snia pticulari que effectū suū trahere nō potest ex
tra territoriū: nec ꝓferētem ligare pōt. ¶ In glo. simile ibi
haberet: arg. §. s. de voto. c. ex multa. vbi ius cōe non exequit
aliqs nisi ei spāliter delegef. Ze. in glo. vlti. in fi. vbi de hoc
⁊. s. de offi. or. c. cum ecclesiarum. ⁊c.

9 Uod in dubijs. Etiam psti
to iuramen
to de parēdo mandatis ecclesie per excōicatum
nō est licitum ei cōicari nisi in casibus a iure per
missis: ⁊ cōicans excōicato ptinaciter est excōicādus: nisi sit
excōicatus cum pticipibus: quo casu participātes sunt excō
municati. h. d. Tria sunt dcā que patent: pars hui9 hētur de
penis. q in dubijs. ⁊ de ɔse. eccle. vl alta. ⁊ de renūc. ¶ No
ta primo effectū absolutionis ab excōicatiōe. s. vt cōione pri
uatus illi restituat. ¶ Scdo no. q sola iuramēti pstatio de
parēdo mandatis ecclesie nō inducit absolutionem ab excō
municatione. ¶ Tertio no. q dato fine actus omne interce
dens est superfluū. ¶ Quarto no. regulā q excōicato non
est cōicandū: hoc fallit in casibus. ¶ Quinto no. nō licituz
allegare canonem nō allegato rubro vel titulo. ¶ Ex v. il
lo aūt. no. q vt participans excōicato incurrat penā requirit
ex parte excōicati q noiatim ⁊ monitus sit excōicatus. e. cō
stitutionem. lib. vj. ⁊ ex parte pticipantis q scienter ⁊ ꝑsum/
ptuose participet. ¶ Scdo no. q dictio. pter. excipiens ab
ɔ̄one affirmatiua stat exclusiue. ¶ Tertio no. q sciēter pti
cipans excōicato ⁊ ex ɔtumacia nō incurrit maiorez. Fallit
qn̄ excōicatus est cum pticipibus. Aliuin casuz habuisti. s.
eo. nup. ¶ Quarto no. q appellatione excōicationis ɔpre
hendit maior in dubio: ⁊ sic vba intelligunt ꝓlata in dubio
in potētiori significato. ¶ Quero qs ꝑsumptuose dr parti
cipare excōicato: dic q ille qui monitus nō desistit. de cle. ex
cō. mi. si celebrat. in fi. Io. tn̄ intellexit de participāte in cri
mine: cuius ɔ̄triuin tenuit Tan. vn̄ dixit hosti. q dcm̄ Io. po
terat intelligi de crimie iam damnato: ⁊ remittit ad summā
eo. ti. §. fi. sub. §. qd si epūs. vsi. pone q epūs. ¶ Scdo an ex
cepte possint pticipare in delictis excōicatis: dic q nō: lz mi/
nus peccēt id faciēdo q̄ extranei. s. de his que vi me. cā fiū.
c. sacris. fm host. ¶ Quero tertio an cōicans excōicato cū
pticipibus ⁊ fautoribus qualitercūqz in crimie vel extra sit
excōicatus maiori: dic q sic: vt hic. ⁊ s. eo. sacris. fm host. vbi
vero excōicatus est cum participibus tn̄: ⁊ nō cum fautori/
bus pticipans cum tali in quouis crimie maiori excōicatio
ne ligat. Si vero in ɔ̄one tūc minori. Si vero aliqs excom
municatus est: sed non pticeps: cōicans illi in crimie damna
to ligat maiori: si in alio excōicandus est vt hic: si in ɔ̄one nō
excōicatur nisi ɔtempserit. Premissa sunt vera vbi excom/
municatio ꝓfertur a papa. alias non ꝓcedūt hodie per no
ua iura: vt in. c. statuimus. eo ti. lib. vj. ¶ Glo. j. querit an li
ceat ꝑlato pticipare excōicato. glo. dicit q non: vt dicto. c. cuz
desideres. ⁊. c. a nobis. qꝛ ipse facere nō debet q aliis ꝓhibz
vt ibi notatū est. ¶ Eadē glo op. q excōicato liceat iurare
cuius ɔ̄triuin dicit tex. qꝛ non licet tāgere sacra cui non lz igre
di. v. vi. ad eius vero. So. fz doc. ad commodū suuz non lz
tāgere sacra: vt dixi. s. de purga. ca. c. j. sed ad incommoduz
ipsius. i. non ad sui fauorē sic: vt hic: ⁊ in eius odiū. ¶ In fi.
glo. dic de hoc. s. de excep. c. inter. in. j. glo. ¶ Op. cuz glo.
iii. q pticipans excommunicato etiā sine pticipibus incur/
rant maiorē. s. eo. nup. So. qdam per hūc tex. indistincte lo
quētes dicūt pticipātem excōicato siue in crimie: siue non: ni
si excōicatus sit cum participibus nō incurrit maiorem. Cō
trariū determiat. s. eo. nuper. in fi. qꝛ hoc capl'm loquitur in

cōicante excōicato in aliis ꝙ̄ in crimie. ¶ Glo. super verbo
ꝯmoniti. querit an teneat excōicatio lata in ꝑticipātes moni
tione non ꝑmissa. glo. dicit ꝙ nō: ⁊ sic hic est tertius casus in
quo excōicatio non tꝫ circa aliquā appōnē. Alios duos ha
betis. Leo. per tuas. ¶ In ſ. glo. dic idem in suspēsione ⁊ in
terdicto: eo. ti. statutū. lib. vi. ¶ Glo. super ū. in non dādi ē
lr̄a alia. super ūbo incurrūt. querit quam sniam excōicationis
incurrāt ꝑticipātes excōicatis cum ꝑticipibus: ⁊ dicit glo. ꝙ
eandē. s. maiorem: alle. xi. q. iii. excellētissimus. Et dicit gl.
ꝙ tales sunt noiatim excōicati. ff. si cer. peta. l. certuꝫ. cum si.
Iure tñ non sunt vitādi nisi publicenꝰ: vel saltim illa ꝑticipa
tio sit publica. de hoc de cle. excō. mi. ꝓposuit: ſm hosti. Cuꝫ
eadē glo. ibi. sic etiā. ¶ Quero an hoc veꝝ sit siue ꝑticipāns
in crimie: siue in alio vt ꝑticipātes excōicato cum participi/
bus incurrāt excōicationis sniam. Io. dixit ꝙ hoc verū vbi
participāt in crimie: ⁊ sic intellexit. ſ. c. pxi. Tu dic indistin -
cte ꝙ siue in crimie siue etiā aliter cōicant ꝑticipātes excōica
to cum ꝑticipibus incurrūt maioreꝫ. ¶ Querit ea. glo. qd
si excōicato cuꝫ ꝑticipibus alterius prochianus cōicat post
talem sniam: an incurrat maiorē: dicit glo. ꝙ si ꝑticipat in cri
mine est excōicatus maiori: alr̄ non est excōicatus nisi mino
ri: vt pꝫ. ſ. c. pxi. Hoc verum tenēdo ꝙ hec excōicatio nō sit
hois q̄ excōicatur cum ꝑticipibus. Glo. tenet Inno. qui di
cit ꝙ alii ⁊ ipsi liganꝰ snia canonis. Snia vero hois non nisi
sint de iurisdictione excōicatoris. Io. an. ꝙ supsiue ponunt
hoc. super tex. Idem dicit de excōicatione vt si ꝑticipet excō
municato a se cum ꝑticipibus ꝙ incurrat minorē ⁊ non ma-
iorem: q2 tale vinculū imediate initiꝰ a se: ⁊ se ligare nō pōt.
xxi. di. inferior. Si vero excōicator excōicat quē cuꝫ his qui
auxiliū dederūt: lꝫ ipse fuerit de auxiliatoribus: ipse non ligat
maiori: q2 se ligare non pōt cum ista non sit snia iuris: sed ꝓ-
pria: ⁊ nemo pōt se absoluere vel ꝯdemnare. xxi. di. inferior.
nec ligatur minori q̄ non incurritur nisi ex ꝑticipio futuro ſm
Ino. per hoc dicit ꝙ exemptus cōicans excōicato cum ꝑti-
cipibus incurrit minorem ⁊ maiorē: q2 ab excōicante ligari
non pōt: sed bene a iure ⁊c̄.

i **[I]Nter alia.** Excōicatis cōicare tenē
tur qui prius eis erāt ad fa
miliare obsequm obligati. Alii vero lꝫ cōicare
possint interdū non tñ tenenꝰ ad hoc. h. d. Et ꝓ-
mo ponit varietatē opinionū ⁊ vñ ortum habuerūt. Scđo il
las determiat. ibi. cum ergo. tex. ibi. obnoxietatē. i. astricta ⁊
debita obligatione. ¶ No. primo ꝙ q̄ꝙ̄ verbum tenetur:
sui natura necessitatē importet: tñ ſm māin subiectam q̄nq3
necessitatē importat: q̄nq3 facultatē. ¶ Scđo no. ꝙ dictio
nisi. sequēs vniuersalē negatiuam ponit directe ꝯ negatuꝫ in
orōne quā respicit. ¶ No. pro gn̄ali allegatiōe. de quo per
doc. in. c. vr̄a. de coha. cle. ⁊ mu. ¶ No. ꝙ ꝯ ꝓpriaꝫ naturā
q̄nq3 verbū alteraꝰ ꝓpter materiā subiectā oino rigori ver
borum repugnātem. ¶ No. ꝙ verbum diuersimode rela-
tum: aliter ⁊ aliter sumiꝰ. ¶ No. regulam ꝙ nō est cōican-
dum excōicato noiatim: nisi in casibus. ¶ No. ꝙ q̄nq3 sup
intellectum vnius verbi surgūt plures opiones. ¶ No. ꝙ
ad quē spectat inductio ad illum ⁊ interꝑtatio. ¶ No. ꝙ ex
cōicatus non pdit ius obligationis ad familiaritatē illoruꝫ
qui sibi familiaritatē exhibere ꝓmiserūt: ⁊ sic excōicatus nō
pdit vinculum obligatiōis iuris gētiuꝫ: nec ea que sunt iuris
gentium: ⁊ hoc verū quo ad familiares in qbus sit spāis re
seruatio per ius: vt dicit lr̄a. Ex qua patet ꝙ in oibus contra
ctibus ⁊ actibus in quibus exigiꝰ cōmunio: regulariter oēs
hi ꝓhibiti sunt excōicato ⁊ eoꝝ effectꝰ: nisi a iure spāliter sint
permissi: ⁊ facit hic tex. multū per locum a spāli pro opi. ho/
sti. in. c. veritatis. de do. ⁊ contu. ¶ No. ꝙ permissio antece
dentis: permissuꝫ censetur omne ad illud ꝯñs: ⁊ sic durante
obligatione permissa videtur cōmunio sine qua obligatiōe
satisfieri non potest. ¶ No. ꝙ viatoribus ⁊ peregrinis non
est licitum excōmunicatis cōmunicare: nisi immineat articu
lus necessitatis. ¶ No. ꝙ non est licituꝫ cōicare excommu

nicato etiam ratione familiaritatis in crimie pro quo quis ē
excōmunicatus. ¶ No. ꝙ dispositio noua ad alterius de/
clarationem ꝓlata refertur ad capitula tm̄ noviter dispoi/
tio proportionabilia. Sic ⁊ clausula plura respiciēs quo ad
verba capitul: ad illa in dubio referri cenſenꝰ quibus est pro
portionabilis clausule materia. ¶ Opp. ꝙ non solum in ca
su necessitatis liceat peregrinis: sed etiā ob vtilitatem. xi. q.
iii. ꝑdecessor. ⁊ petet. Leo. si vero. So. supple ⁊ vtilitatis: ſꝫ
Inno. Host. dicit ꝙ illa capitula hoc non ꝓbant: dicit ꝙ in
casu necessitatis precise vel occasionate ꝓpter damnuꝫ vitā
dum licituꝫ est cōmunicare: sed ob solā vtilitatē nō. ¶ Que
ro ꝑmo an dn̄s excōicatus possit petere debituꝫ a seruo: dic
ꝙ iudicialiter non: sed extraiudicialiter bene: ⁊ teneꝰ serui
⁊ alii prestare dn̄o debitum seruitium: alias peccant ex quo
cōmunicare possunt. ad hoc qđ no. xi. q. iii. q̄m multos. ⁊ p
Gui. in spe. de peti. ⁊ poss. §. fi. vsi. ⁊ cautis. Host. tñ dicit in
summa. de resti. spo. quoniā. §. quādo faciēda. v. quid si vir
petentem coniugem per exceptiōꝫ excommunicationis non
excludi. sunt verba Io. in dicto. c. q̄m multos. ¶ Secundo
ab. per decre. determiat q̄stionem de debitore: an teneantur
soluere creditori post debitum excommunicato: ⁊ dicit ꝙ si
re iurauerit: siue non: cum post debituꝫ duret obligatio: du
rabit ⁊ communio quo ad illud soluendum necessario. ad
hoc. ſ. de do. ⁊ ꝯtu. veritatis. xv. q. vi. iuratos. de hereti. c. fi.
Ad hoc ꝑncipaliter iducit quod hic dꝛ de mercēnario cuiꝰ
obligatio temporalis. Ibi glo. in dicto. c. iuratos. tenē ꝑteꝫ
ꝙ teneatur soluere: licet ipse non possit petere. ſ. de iureiur.
debitores. ⁊ peccat non soluēdo. Ad. c. iuratos. dicit ꝙ spe-
ciale est ibi ifidelitatis vinculo: que enim non debenꝰ durā
te excommunicatiōe. Ita dicit ibi glo. hec decre. facit ꝯtrium
ꝙ soluere non teneaꝰ: ⁊ probaꝰ clare circumscripto. c. quoni
am multos. Nulli dubium ꝙ non licet eis cōmunicare etiaꝫ
in solutione debiti: sed per illud. c. in illis casibus licita ē tm̄
cōmunio: ⁊ q2 licita est cōmunio: ideo durat obligatio: vt di
cit hec decre. Ergo extra illos casus q̄ nō est licita cōmunio
non durat obligatio: vel vt proprius loquar obligationis ef
fectꝰ. Et hic casus mirabiliter facit pro hac parte. vide tex.
ibi. cum adhuc duret debitum beneficio canonis id agēte: si
ergo hoc non egisset canon vt liceat communicare: nō posset
exigi debitum: sed subaudi ſm Innoc. beneficio canonis id
agēte: vel in personis enumeratis i dcō canone ⁊ in aliis vbi
similis sit ratio. de do. ⁊ contu. veritatis. ſm Innoc. ⁊ ideo
glo. i dcō. c. iuratos varians ⁊ vr̄ post. in fi. ꝙ non teneatur
soluere predicta statim: sed debeat deponi i edem sacrum.
¶ Quero tertio an familiaris de nouo debeat itrare fami-
liam excōicati: ⁊ an mercenarius finito suo tempore debeat
reincipere annum cum excōmunicato. Hoc. per hanc lr̄am
dicunt ꝙ non: q2 tūc volūtarie hoc agunt. Per hoc dicūt ēt
conductorem non debere conducere finito anno: locare ad
pensionem domum conductam ab excōmunicato: vnde nō
sequitur si heri cōmunicasti: ergo ⁊ hodie cōmunicare po -
tes. Illud etiam dicit abbas de obligatione si dissoluatur ꝑ
diuortiuꝫ coniugis vel patrie potestatis: si soluatur per emā
cipationem. s. ꝙ non potest postea esse cōmunio sine pena.
¶ Quero quarto quid de predicatoribus: nunqd ipsi astri
cti sint excōmunicatis. n his que spectāt ad ipsorum officiū.
dicit host. ꝙ sic: si habent curam illorum. ad hoc de offi. or.
irrefragabili. Si alii qui mittuntur a papa vel diocesano: eo
dē ti. c. inter cetera. de hereti. excōmunicamus. §. q2 vero. ne
cesse habent obedire: spreta enim temporali damnificatiōe.
de ma. ⁊ obe. c. ii. ⁊. c. illud. de tempo. or. ad aures. ⁊ de tali/
bus dicit intelligi. Leo. cum voluntate. ¶ Veniamus ad gl.
⁊ ꝑmo glo. op. super verbo agente: q2 alie sunt lr̄a alea. op. ꝙ
non beneficio canonis induceretur: q2 i filiis seruis ⁊ ancillis
hoc ꝯstitutum erat ante illum canonem. So. ꝙ in qbusdaꝫ
declarādo. In qbusdam inducendo illud beneficiuꝫ canon
induxit vt ꝯmuniter possint. glo. est clara. ¶ No. tamen ꝙ
gestum attribuitur declaranti. ¶ Querit glo. super verbo

necessitatis: an in qualibet necessitate sit licitum peregrinis e aliis cōicare excōicatis: dicit glo. q vt sustinendā esse aliq̄s icōmoditatez vt ecclesiastica iusticia seruet. xix. di. In memoriā. Si tamen magne necessitatis articulū imineat vt i ponderando an necessitas sit magna vel nō. qđ spectabit ad arbitriuz superiorl. ē. de voto. q sup his. e. c. ex multa. So. dicit glo. q i transeūtibus res dilationē non capit: qlibet semp reliquendus est arbitrio. In peregrinis autem q vltra mare aliq̄ diu vel rome cōmorari solent superioris iudiciū requirat: q nemo regulr sibi iudex esse pōt. ff. de iudi. l. si aliter. e. ti. de elec. venerabilē. ¶ Quero q sint q ad noxietatē tenent: dic glo. q super ṽbo tenentur. domestici filij e mercenarij. De vxore an teneat reddere debituz viro excōicato: habet in dicto. c. qm̄ multos. Ibi dic Jo. q maritus tenet reddere debituz vxori: vxor vero non pōt cōpelli ad reddendū debituz: dic tamen q si ex offō si marito petēte restitutōez vxoris opponat excōicatio: dz restitui viro: q pōt ei cōicare: ex lare non loqtur Jo. Bar. brix. ibi. in addi. tenet q ipsaz teneat reddere debitū: ex quo pōt ei cōicare. Idē tz lau. vt recitat ibi Archi. ¶ In si. glo. quero qd de patre: an possit cōicare filio vl dñs seruo: patronus liberto. qdam q non. xxvii. q. i. de filia. Ubi dic lr̄a q si pater acceperit monialē que accepit maritum icurrit excōicatōez. In cōtrium arguit. xxij. q. vlt. de forma. vbi est eadē fides iferioris ad superiorē que est ecōtra: e sic vr q cuz ꝓpter fidem e necessitatē iteressendi hoc sit permissuz: subsit eadē rō in patre. Inno. h tenet q non debēt cōmunicare: q debent eos pre aliis vitare. xxxvii. di. §. hic etiā e. c. pēe. lxxxvij. di. §. necesse. Rō diuersitatis est: q filius astrictus est necessitati cōicandi patri e superiori: e sic i seruo: sed non sic ecōuerso. Idē tenet pe. e ab. Dic fm host. si velit cōicare filio vel seruo ad vtilitatē filij vel serui h est illicituz: si velit cōicare ad eius icōmodū vt exigant debitū sibi h possunt: sic tz h Host. ¶ Quero. qđ de filio emācipato an possit patri excōicato licite cōicare. Jo. l. dcō. c. qm̄ multos. tz q non: qd de epō an canonici debeāt euitare epm: e silr de fratrib^9 an debeāt euitare priorez excōicatuz: dic q sic: vt. xciij. di. miratur. q non sunt ita astricti isti epō: sicut alij sunt astricti patri e dñō: saltē quo ad familiarē domesticitatē. ec.

## Cum illorum.

Qui excōicatus p manuū iniectōe scienter ordies recepit deponēdus est si est clericus secularis: si est regularis ab executione ordinum est suspēsus: q ignorans ius vel factū pro quo sit excommunicatus recipiens ordiez: si est clericus secularis solus papa cum eo dispēsat: si regularis abbas. Si ignorātia est probabilis e factū non est graue. h. d. In pma questio. In secunda responsio. ibi. circa quos. ibi distigūt. Et pmum membruz prosequtur. ibi pmos. secundū. ibi. q si. vbi prio tractat de talium absolutōe. vsq3 ibi. si aūt. ibi soluit. tex. ibi. negligētes: non dic cōtemnentes q idigni misericordia deponendi essent: vt. j. vnde de stilo cancellarie ponit clausula i lr̄is. dūmō non in contemptu clauiuz. ¶ No. pmo regulaz q pro violenta manuuz iniectōe i clericū solus papa absoluit: nisi in casibus: q sint isti casus dicet super gl. ij. ¶ Secūdo no. q secularis ordiatus durāte excōicatione e sciente se excōicatuz caret ordinuz executōe: e est perpetuo deponēdus absq3 spe dispensatōis: recipit tamē caracterez. ¶ Tertio no. q ignorantia facti e iuris qñq3 eqparant e i ordibus: ignorantia ēt facti non excusat: e rō q2 in facto ꝓpo non videtur tolerabilis ignorantia: vt i. c. ab excōmunicato. ti. de R̄p. Et ideo dicunt docto. q in casu isto epūs non dispensat: seruus autez si qs ignoraret in se sniam lataz: q2 tunc non esset irregularis. ti. de cleri. excom. mi. apostolice. ¶ Quarto no. q plus est dispēsare q̄3 absoluere: e sic ad potētiam absoluēdi de vinculo nō seqtur potentia dispensandi. ¶ Ex ṽ. q si claustrales. no. p mo q appellatōe monachoꝝ non comprehenduntur canonici regulares: lz i iure quādoq3 equiparantur. ¶ Secūdo no. hic vnuz casum i quo a snia canonis absoluit iferior a papa. ¶ Tertio no. q idiscretionez e i habilitatez abbatis supplet episcopus: e ēt ipotentiam corrigendi. ¶ No. quarto q excōmunicatio non ihabilitat religionis igressuz. Et per hoc dic Inno. h q tenet monachatus excōicati. ¶ No. quarto q concessa absoluendi potestate subiectuz de delicto ante subiectiōez cōmisso: superior absoluere non potest: nisi h expresse caueatur. ¶ Ex ṽsi. nos tamen. no. q abbas hodie absoluit etiaz monachos q ante igressum religionis sunt excōmunicati pro violenta manuū iniectōe: e hoc cum loqtur tex. idistīcte. Doc. itelligunt etiaz si percussent clericum secularem: e q post igressuz monachos verberauerunt: dūtamen non sit enormis lesio e verberatio: e sic l potestate absoluendi ab iferiore de snia canonis: papa semper excipit enormes lesionez. ¶ Secūdo no. q dicat enorme delictuz vel verberatio enormis quando ad membri debilitatōem est processum: vel sanguis effusionez. Itez quando epūs vel abbas vel superior: e sic quādoq3 delictuz enorme dr per respectuz ad delicti quātitatez: quandoq3 per respectuz ad persone qualitatez in quā delinqtur. Et generaliter omne delictuz generans scandaluz dr enorme. ¶ Tertio no. h sex casus i qbus abbas nō absoluit monachū verberantez. Primus quādo enormiter. Secundus quando i epm. Tertius quādo in abbatez. Quartus quando i religiosaz personā alterius monasterii. Quintus quando clericuz secularez. Sextus vbi cq3 ex absolutōe iferioris scandaluz imineret. ¶ Quarto nota q rōne persone i quaz delingtur quandoq3 qs submittit iurisdictōi superioris persone i quam delinqt. ¶ Ex ṽ. si autez. no. q igressus religionis nō releuat ab irregularitate ex delicti surgente. ¶ Secūdo no. q regularis excōmunicatus recipiens ordies ab executione ordinū est suspensus: e sic licet recipiat ordis caracterē nō recipit executionez. ¶ Tertio no. q abbas quādoq3 i ordinuz executōe dispensat cum monachis quādo ignorato iure vel facto ordinez suscipiūt. ¶ Quarto no. q iuris ignorantia non excusat etiam regulares: lz aliqualiter penaz alleuiet. ¶ Quinto nota differentiaz iter seculares e regulares recipientes ordies eis excommunicatis: q2 cum secularibus eis ignorantib^9 dispensat papa. Ratio q2 superior cum regulari iferior a papa: e quādo scienter seculares deponuntur: regulares vero carent executione. ¶ Sexto no. q ignorantia quādoq3 in facto proprio presumit: e hoc quando est de longiquo vel itricatū. Ita dicit Bar. i. l. non fatetur. ff. de confessis. sed hic no. limitationem ad illud: q2 quod dr ignorantiaz presumi habet locum in adulto minore: e sic tolerabilis est ignorantia facti proprii etiaz dato q factum sit antiquuz. Itez q etiaz facti de longiquo ignorantia non presumitur vbi factū est notabile egregie ita quod debuit notari: quod no. Idem si fuerit scandalosum. de spon. non est nobis. ¶ No. q ista duo drit obliuio e ignorantia. Ignorantia se habuit ad nunquā scitū: obliuio vero ab oliz scito nec ignorato. ¶ Ultio no. q priuilegium meretur amittere q permissa sibi abutitur potestate.

¶ Uenio ad dcā docto. e quero primo quid de excōmunicatis a iure vel ab hoie quos epūs poterat absoluere ab excōmunicatōe qui iteriz sunt ordinati e postea per ipsuz absoluti: an cum eis poterit epūs i susceptis ordibus dispensare: videtur q sic: vt h a contrario lr̄e. Nam si non pōt dispensare q2 non pōt absoluere: ergo si pōt absoluere a radice poterit e dispensare. Jo. an. tenet contrariū: q2 planuz est q epūs non dispensat cuz exercente executionē solam ordis iam suscepti. l. tēpoꝛe excōicationis. Multo minus ergo dispensabit cuz excōicato recipiente tunc tēporis ordis hītum. Primum pz de cle. excō. mi. c. ii. e. iii. ad hoc de eo qui for. or. re. per totum. vbi pz q contra excōmunicationem ordiatus indispensabilis est ab alio q̄3 a papa. Nō ob. hec litera: quia nō sequitur q nō potest dispēsare: q2 nō potest qđ est minus absoluere: ergo si potest absoluere: potest dispensare: q2 argumentum a minori ꝓcedit negatiue: sed non affirmatiue: q2 bene sequit q si non possum q est minus: q nec possum q

est plus:non tñ sequit possum id q est minus:ergo possum id q est plus.de quo.s.de elec.cuz in cunctis. De mãrem itē Hosti.ad desi.c.ij.e.iij.de cle.excõ.mi.sed non loquũtur in casu nostro:s loquunt de celebrante. ¶ Scdo an abbas an professionez possit:an pbatione absoluere ante professionem. Doc.dicũt q non:e hoc placet Jo.an. qr ante pbationem nec rõne criminis:nec rõne persone est de suo foro. Itē facile qlibet excõicatus euitaret iter ad curiā:seu iter eundi ad sedē apostolicam si diceret secus:hec vera in non pfessis probantibus. In nouitijs vero in pbatione incurrentib⁹ sententiam excõicationis tempore pbationis. Dicit Jo.an. q absoluet abbas:sic intelliget.s.eo.monachi. Dictũ aũt huius capli itelligit de illis qui p̃us incurrerant. de hoc in summa.eo.ti.§.qs possit. ¶ Tertio quero que dicant enormia delicta. Ultra casus h positos dicũt doc.vt si effodiat ocul⁹ .iij.di.si euangelica. Si in theatro vel foro:vel in cõspectu iudicis qs percutiat. Insti.de iniur.§.atrox. Multo fortius si in ecclesia:cimiterio vel dormitorio verberet.s.eo.cum pro causa.xvij.q.iiij.qsqs. Si quocũqz membro mutiletur:si ad grauem offensionem sanguis e offensionem ex graui ictu p ueniētez deueniat. Si ex manuuz iniectione scandalũ oriat. Si in epm abbatem vel clericum secularem per religiosum manus iniciat. ¶ Quarto quero an absoluat abbas monachũ priorem percutientem:doc.dicũt q nõ:qr idem in eo q in abbate.s.de maio.e obe.c.cum in ecclesijs. Idē vbicũqz in aliquem superiorem subditus delingt per id qd segtur arg.istc que sequit qr scandalũ est:e cum scandalo nihil faciendum.de pscrip.nihil.e fa.q dicit glo.i.per qd videtur sol ui questio de monacho q absente abbate percussit vicariuz:quem abbas dimiserat in claustro:aliuz tamen claustralez. ¶ Quinto quid si monachus vnius monasterij percutiat monachum alterius monasterij extra claustrum:an absoluat abbas. Dicunt docto. q sic.per tex. qui non repetit aliquid de claustro:quia hic concurrunt abbates duo: e impossibile est de facto q in duobus monasterijs monachus codē ictu percussus sit. Hostien. h e Jo.canonica.tenet q abbas eo casu nõ absolnat:sed epo ad quem in defectuz abbatis dicit recurrendũ.s.eo.monachi.e si diuersoz erant epatuum ambo epi tũc cõcurrunt:arg.eius q hic idncit ad hoc q abbas nõ possit.lxix.di.c.quoniã.de eta.e qua.cum cõtingat. de p̃ui.cum capella. Et pro h facit q ne cõfundat ecclesiastica iurisdictio sua cuiqz epo iurisdictio est seruãda. Abbas tenet p̃mum per rõnem.s.positam e fauorabile:e sic ampliandũ. Nõ ob.q delingt in territorio epi:ergo ne sua iurisdictio cõfundatur ipse debet absoluere:quam rõnem facit Host.qr videmus q in claustro delinquens absoluit ab abbate:dato q monasteriuz non sit exemptũ:ergo absoluit delinquentez in territorio epi. Pro hac parte facit littera superior.s.nos tamen.vbi absoluit ligatuz ante ingressum:e sic necessario alibi q̃ in claustro delinquētez. Jo.an.dicit q fecit seruari q in hoc dubio epa 9misit abbati. ¶ Sexto qd si monachus percutiat secularem etiaz eiusdem monasterij an absoluat. Abbas dicit h.Host.q nõ:alleg.de sta.mo.c.si.§.pe.ad hoc.c.seq.qr si monialib⁹ hoc casu indulget vt p alium.s.per epm q̃ per papam possint absolui.Jc.pri.absolutio alijs negat.i.in alijs s.monachis videt cõtrarium dispositum. Nec ob.s.eo.ex tenore.qr intelligit quando simul viuunt e sub codē tecto iacent:vt decre.de vi.e hone.cleri.e 9stat q moniales e clerici non debent simul dormire:mixtura enim esset suspecta e periculosa.xviij.q.ij.in nullo.ideo fuit monialibus subueniēdum spãliter pp̃ter sexum:sed ne clerici cum monachis simul debēt morari.de sta.moñ.c.si.§.pe.e cuz mares sint monachi noluit papa priuilegiare illos in hoc casu in scãdalum clericoruz. Quicqd sit dic hodie vt de sen ex.irreligioso.libro.vi. ¶ Septimo que est differentia inter regulares e seculares assumentes ordines tempore excõicationis.dic q regulares sunt suspensi:vt in si.textus.se culares deponendi. ¶ Quero octauo an dispensetur cuz secularibus qui scientes se excommunicatos receperunt ordines allegãtes iuris ignorãtiam:vide quod no.s.v.primos. In 9trariuz quia penitentiaria distincte talibus dat litteras q nõ fieret si nõ valeret. Ad hoc de dona.per tuas.dicit hostien.q h arbitrabitur bonus iudex:qui potius in h debet manus restringere q̃ laxare:vt pz ex his que sequũtur in textu. Naz si 9tra religiosum presumitur qui adultus erat:fortius 9tra clericum secularem:e sic dicit ipse q penitentiaria neminem decipit:sed iudicat sic audit. Caueant tamen dicit ipse q impetrantes se non seducant. Tamen questio non placet sibi dicens q nec hoc ius diffinit:nec offm instruit:vnde non per moduz questionis h debuit enarrari quomodo clerici sepe sic agunt e impetrãt. ¶ Ultimo quero quid de ignorantibus factum:dic q lz non peccent tamen nõ recipiunt ordinis executionez.xxiij.di.si quis.quia nõ sunt susceptibiles talis executionis.de excel.prela.c.si.de cleri.ex.mi.si celebrat.de eta.e qua.cum bone.quod dic vt no.de ordi.ab epi.c.i.e.ii. ¶ Uenio ad glo.e quero cuz prima an hoc edictum.s.si quis suadente sit prohibitorium certoruz vt regule:sed permissoruz certoruz casuum:vt no.de sponsa.cum apud. ¶ Glo.ii.querit de casibus in quibus inferior a papa absoluit a canone:dicit nominando aliquos. In si.dic q his versibus continentur.

¶ Regula mors sexus hostis puer officialis.
¶ Delitiosus inops eger qz sodalis ianitor.
¶ Astrictus dubius cause iuste atroces ictus.
¶ Debiles absolui sine summa sede merētur.

Regla vt h e.s.c.ii.mors.s.e.nõ dubiũ.sexus.s.e.mlieres. hostis.s.e.de cetero.puer.J.c.quis.e.c.i.s.e.officialis.s.e.c.iij.debilis hic priuo 9sulitur papa.s.eo.mulieres.§.i.inops.s.eo.q de his.eger.s.eo.de his.e.c.ea noscitur. Sodalis de vi.e hone.cle.c.quoniaz.vt ait. ianitor.s.eo.c.iii.i.rñso. astrictus potestati alterius.s.eo.mulieres.e.J.eo.relatũ. Dubius.quod dic vt.s.eo.cũ desideres.e.c.si vero.ii. Cause iuste.s.ad non eundum.s.eo.peruenit.de q ibi.debilis.s.e.ea noscitur. Atroces vt hic.e.J.eo.relatum.e.c.canonica. Absolui sine sũma sede merētur. De his versibus vide in summa per host.eo.ti.§.quis possit excommunicare.sub.§.ii.cespectu pe. ¶ Glo.super verbo ordinis.op.q non sunt dponendi ab ordinibus:sed etiam sunt priuandi beneficiis. de cle.ex.mini.postulastis.e.c.latores. Glo.fatetur e colligit q excommunicati recipiunt:e per hoc quidam dicunt q excõmunicati tenet monachatus:e sic tenet professio facta ab excõmunicato sic e ordinez recipit.c.i.e contrahit matrimoniuz:vt.c.significasti. Item q excõmunicatus 9fert ordines alleg.de eo qui renũc.epi.c.i.e.ii. ¶ Querit glo.super verbo interdicta.an absolutione a papa precedente possint dispensare.glo.dicit q non.quia eis dispensatio est iterdicta:arg.s.eo.nuper.vnde arguit q episcopi possunt dispensare vbicunqz eis non apparet interdictũ.alleg.iura. ¶ Glo.super verbo minora.colligit arg.a minori valere in iure.alle.iura. ¶ In v.poterunt.querit glo.que est super verbo rigorez.quid est equitas:respondet est iuris relaxatio. Aliter diffinitur.de ma.e obe.c.si.e dicit q equitas iuri pfertur:e allegat iura. ¶ Glo.super verbo fauorem.quia alie litteras.oppo.q huic nõ sit necessaria dispensatio nec indulgentia vt absolui possit:quia illi non est necessaria satisfactio cum suo totuz vite tempus obedientie impeditur sui 9ditoris.de pe.di.i.§.his auctoritatibus. Solu.dicunt doc.q imo huic necessaria est dispensatio e indulgētia vt inferior hoc possit:quia hic est de casibus pape reseruatis:e quia alexander prohibuerat:e quia loquitur latius:nõ tamen de abbatibus:sz etiaz de prelatis:sz Hosti. ¶ Glo.super verbo absolutionis.opp.q nõ sit indulgentia huius decr.q abbas absoluit monachuz:quia iaz 9cessuz erat per decre.ii.s.eo.ti. Solu.dicit gl.q hoc erat 9cessuz ante hanc decre.quo ad percuti

entem post ingressuz: sed de percutiente ante ingressuz est in dubium. ¶ Glo. super verbo membri. querit an abbas non absoluit pro enormi: siue monachus deliquerit ante: siue post ingressum religionis. glo. dicit ꝙ vt tex. indistincte loquitur: ita indistincte est intelligendus: nec etiam dicit glo. discutiendū vel distinguendū est inter membrū. ex. de cle. egro. c. ij. e. ex. de corpo. vicia. exposuisti. e de cle. pug. in duel. c. i. in fi. quod non placet hosti. qui dicit ꝙ si vngula modicum ledere|tur posset absolui ab episcopo: ar. de corpo. vicia. c. fi. e sic est dicendum fm eum. e Inno. ꝙ hoc erat arbitrariuz: e ergo dicit glo. ꝙ quando dicat excessus difficilis vel enormis relinquitur arbitrio iudicis: actuz cum excessus est notori⁹ delictuz est enorme propter scandaluz vt hic: hoc fatetur hosti. dicit tamen plus laxanduz arbitriuz circa clericos ꝙ laicos. Uel fm eum aliud est in absolutione de qua hic: aliud in dispensatione regulariter: de qua in cōtrario. ¶ Querit glo. super verbo sanguinis. quid si ledat leuiter cuz sanguinis effusione: quia percussit in naso vel in alio loco ex quo faciliter exit sanguis: an hoc erit delictuz enorme. glo. dicit ꝙ credit hoc relinquendum arbitrio episcopi vel abbatis: licz ista littera simpliciter loquatur: quia verbuz effusionis abundātiam significat. xvi. q. i. reuertimini. ¶ No. istaz glo. pro statutis dicentibus ꝙ enormiter verberans cum sanguinis effusione puniatur in tantū ꝙ omnis verberatio cum sanguinis effusione non dicitur enormis si percutiatur in loco. etc. Dicunt hoc. ꝙ etiaz potest verberare in aliquo loco sine sanguinis effusione: e tamen delictū esset enorme. facit quod no. de conse. eccle. vel alta. c. vno. in. iij. glo. vnde concludunt predicta arbitrio superioris relinquenda: licet aliqua exempla hic ad demonstrandaz enormitatē delicti exprimantur. ¶ In glo. sup verbo in episcopū. que incipit ex persona ibi. atrox. Hac e seq. vide de calum. c. i. in glo. ij. e super ea. e ibi ꝙ ait pretor. vide de excep. exceptionez. super vlti. glo. e ibi §. quedam iniuria facta per liberuz dicitur quandoqz leuis: que facta per seruuz grauis dicitur: quia crescit contumelia ex persona facientis. ¶ Glo. super verbo proprium abbatez. querit an dispositio capi habeat locuz in regularibus alium superiorem ꝙ abbatez habentibus: dicit ꝙ sic: quia tex. loquitur de omnibus regularibus. ex. eo. c. monachi. e ad hospitalarios hierosolimitanos qui per suuz superiorez absolui possunt. ex. eo. canonica. Idem de templariis: dūmodo consimilem priorez hospitalarii habeant. i. vt sit sacerdos: vnde quādo dicit glo. canonicos regulares: intellige qui non habent abbates sed priores: e sic non potest dici ꝙ benedictio hoc operetur. ex. de eta. e qua. cum contingat. quia priores non benedicuntur: vt no. de elec. idemptitatibus. lib. vj. vbi autez dicit gl. crederē. Host. contra: vt no. Jo. an. in. c. canonica. vbi tenent ꝙ debent absolui per diocesanuz: preter ꝙ vltramarini in quibus est speciale vt possint per proprium priorē absolui. ¶ Glo. super verbo passus. op. ꝙ iudex illius qui est passus iniuriaz debeat absoluere. iij. q. vj. c. i. de fo. compe. c. fi. quia fm formam rei hoc debet fieri. So. dicit glo. ideo requiritur hic absolutio abbatis verberati: quia abbas verberati videtur iniuriam passus per personaz illius qui est verberatus: vnde ille agere habet pro iniuria: e ad illum spectat remissio iniurie: sicut dicimus in patre e filio: quia iniuria facta filio patrem contingit e ipse agere potest: tamen si pater remittit iniuriam: filius agere non potest nisi pater vilis persona fuerit e filius persona honesta. ff. de iniur. l. sed e si filiosamil. Sic etiam si abbas remittit iniuriam monacho: monachus agere non posset aliquo casu: quod intellige vt no. ex. eo. parrochiano. in glo. i. e isto casu requiritur absolutio vtriusqz: e sic caueretur aliās procederet contrariuz. Dicit hosti. ꝙ hec non est sufficiens solutio cum per eam non reddatur ratio: vnde dicit ꝙ ratio huius dicti est: quia abbati monachi percussi de iniuria satisfaciendum esset in pecunia: vt pz ex no. ex. eo. parrochianos. e in. c. cū noscitur. sed constat

ꝙ percussor professus caret proprio: vt. xij. q. i. non dicatis. Nec monasteriuz pro illo tenetur: cum delictuz persone. etc. vt regula delictum. de reg. iur. libro. vj. e de iniuria satisfieri oportet: vt. ex. eo. cum desideres. Unde ad satisfaciendum papa fecit ius ꝙ potuit: vnde dicit ꝙ abbas proprius absoluet e semel percutiet. Abbas vero offensi egregie verberabit cum ictus illi succedant loco satisfactionis: arg. ff. de pe. l. in seruorum. in fi. e ex. de male. c. ij. vnde exponit per abbatem proprium: scilicet absoluentem: e eius qui passus est: scilicet verberantem. Fatetur tamen ꝙ congruentius esset ꝙ alter alteri committeret. Tu dic quicquid imbiaccat hostiē. ꝙ licet de iure deberet absolui per alterum ipsoruz e posset: quia quilibet est suus iudex ratione delicti: alter ratione domicilij: quia neuter haber potestatem nisi ex indulgentia prout papa concedit: ita ambo absoluere poterunt e debebunt ex quo ambobus est concessa: congruentius tamen esset ꝙ vnus alteri committeret: quasi diceret ꝙ ibi iure ordinario spectabat ad eum qui erat adeundus e insolidū: hic aūt videtur extraordinario: idest ex indulgentia. Nam videtur ordinario ante huius capli dispositionem spectabat ad papā. Mō papa indulgentiaz dedit vt abbati hoc liceret: e quā indulgentiam qualificauit: scilicet ꝙ in eius absolutione requireretur consensus vtriusqz abbatis: scilicet proprij e iniuriā passi: ergo a tali qualificatione nō est recedēduz. facit qd no. in simili in depositione clerici vbi requirūtur plures episcopi: vt. xv. q. vij. felix. sic ergo in potestate fuit pape hāc absolutionem qualificare. etc. Et per hoc pōt argui ꝙ vbi vn⁹ clericus vicarius episcopi vel legati non de latere subditum alteri⁹ episcopi e talis legati percutit eo casu quo possunt absoluere: isto modo sit absoluendus ab vtroqz. ¶ Glo. sup verbo promereri. op. ꝙ possit absoluere abbas monachum percutientez clericuz: quia hic datur materia euagandi. Item si absoluit percutientem clericum ante ingressuz: ita e debz absoluere post eum. glo. dicit ꝙ non absoluit percutientem clericum post religionis ingressum: qz maior est clericus ꝙ monachus: qz vix bonus monachus facit bonum clericum. xvi. q. i. legi. e licet absoluat monachum qui percussit clericum ante ingressuz: hoc est ideo: qz faciliter tollit obligatio ante ingressuz ɔtracta ꝙ post ingressuz. xix. q. iij. non liceat. cuz fi. Assignat duas causas. Prima qz qñ percutit ante ingressum leue reputatur delictum: eo ꝙ tunc sunt eiusdez cōditionis ꝙ cum factus sit regularis cum sit diuerse cōditiōis ammodo. Scda qz delictum ante ingressuz: per ingressuz attenuatur: ideo facilius absoluit. Tertia causa est qz monachus percutiendo clericum dicit grauius delinquere ꝙ si est monachus: qz inferior clerico e scandalū est ꝙ absoluatur. ¶ Glo. super verbo in cōtemptuz. querit an scienter faciēs dicatur facere in cōtemptum. glo. dicit ꝙ sic. l. iiij. di. fraternitatem. ¶ Glo. super vbo iurisperitiā. op. ꝙ mitius non agatur cum errāte in iure. C. de in ius vo. l. ii. So. mitius nō agitur cum errāte in iure naturali vel quasi: qz nec etiā parcitur rusticitati vt ibi: sed cum errāte in facto: seu in iure positiuo vt hic. ad hoc de diuor. gaudemus. ¶ Glo. super verbo dispensare. querit an possit abbas dispensare cum monacho irregularitatē incurrente. dicit glo. ꝙ sic. alle. de eo qui fur. ordi. rece. c. ii. qd dicit verum hic. Jo. an. etiā in irregularitate post ingressum cōtracta: qcquid dixerit Inno. ibi. Nō ob. ꝙ ex. pri. dixit de excōicatione: qz id dixit incidēter e preter principale ppositum: e nō ad hunc finē. s. dispēsationis. Item qz q̄stio generalr formabaē vt patuit in prin. lz dicat hostiē. hanc grām nō extendendā ad alios casus. ex. de priuil. sane. ¶ Glo. super vbo discretus. querit an sufficiat ꝙ sit adult⁹ vt presumaē scire: an requiratur ꝙ etiā sit discretus. i. sane mētis. dicit glo. ꝙ ambe requiruntur copulatiue. Deinde dicit ꝙ contra discretū presumitē: alleg. iura. Et intellige fm doc. de discretione naturali nō accidētali: vt ꝙ habeat sensum que in dubio presumitē data adulta etate: nisi cōtrariū pbeē. de sue

cel.ab intesta.c.fi.qz in eo q excedit infantiam põt peccare:
lz propter etatem mitius cuz eo agatur.de delic.pue.c.i.e.ij
¶ Et sic no.limitationem ad id q dici solet quem presumi
scire iura:qz illud est verum qñ est adultus.vt hic.e de cleri.
per sal.puio.c.vno.alias iura non psumuntur scire.Ité etiã
presumuntur qñqz factum pprium ignorare vt h. ¶ Ulti-
mo glo.colligit q nos semper credendum est pñtenti pecca
tum in pnia.Cõtra qd op.de homici.significasti.e de cõse.
di.ij.tribus gradibus.Item qz non presumit̃ immemor sue sa
lutis.i.q.vlti.sancimus.glo.non soluit.Host.dicit q iste nõ
venit ad pniam:sed in iudicio inqsitionis fuit hoc reptũ.etc̃.

a **E monialibus.** Moniales excõicatas
pro manuum iniectione absoluet epũs.h.d.Com
muis diuisio.secunda ibi.super quo. ¶ Nota
primum casũ in quo absoluit a snia canonis inferior a papa.
¶ Scdo no.q in priuilegio cõtra ius masculinus non con-
cipit femininuz. ¶ Tertio no.q manus temeraria in cleri-
cum punitur snia canonis. ¶ Quarto no.q moniales ab-
soluunt̃ ab inferiore a papa:etiã si manuz violentam inferãt
in clericum secularẽ:quod secus est in monachis:vt.s.c.pxi.
¶ Quero an epũs absoluat moniales etiam verberantẽ cle
ricos extraneos.Dicit hosti.per hanc decre.q sic:nedũ se
cum commorantes:per qd dicit q si speciale est in moniali-
bus.Secus est in monachis verberãtibus extraneum cleri
cũ.de quo.s.eo.c.pxi.§.si vero. ¶ Scdo vr̃ q abbatissa pos
sit absoluere sicut abbas absoluit monachos.s.c.pxi.Sol.
hoc ideo qz abbatissa ratione sexus incapax est ptãtis absol
uendi:cum sit incapax ptãtis clauium:vt.s.de pe.noua que
dam.de ma.e obe.dilecta.per quod sequit̃ q confessiones
non audit neqz eas bñdicit:nec euangelium legit:vnde epũs
habet absoluere auctoritate decre.sibi apl̃ica sede idulta po
testate. ¶ Tertio an absoluit epũs auctoritate ordinaria:an
delegata.Duo sunt opi.Una q absoluat auctoritate dele-
gata:e pro hac facit lr̃a antiqua que dicebat auctoritate no-
stra.Alia opi.q facit hoc auctoritate ppria:e hoc est veruz:
qz lr̃a est sublata antique:e glosator posuit glo.antiquã hãc
que recitat opi.precedẽtez non aduertens qz littera erat mu
tata:vñ dicendum est q episcopus h põt auctoritate ppria.
¶ Quarto quero an exẽptas moniales possit absoluer̃:vi-
de tenẽdo q absoluat vt delegatus:hec potestas etiã se extẽ
dat ad exẽptas:e hoc dicit glo.sed tenendo q faciat hoc au
ctoritate ordinaria:vt huius indulte est magis dubiuz.de of
ficio ordi.graue.e.c.irrefragabili.Unc.tz q indistincte or
dinarius absoluat etiam exemptas.Idez hic Inno.ad hoc
s.de sta.rdi.c.vno.ad fi.lib.vi.quod etiam vr̃ facere in cõtra
rium e in ↄcilio vien.de sta.mo.attendẽtes. ¶ Quinto que
ro quid si monasteria sint in diuersis epãtibus e vna mona-
cha pcutit monachã alteri⁹ monasterij vr̃ monachũ ↄuersuz
vel clericuz alterius dioc.dicit q ↄuenire dz vterqz:epũs vel
alter dleget alteri vicẽ suã.hãc opi.tenẽt Inn.e hos.ad ob.
lr̃a i cui⁹ dioc.monasteria fuerit:qz formabat̃ h qd qñ pcus
sa e pcutiẽs erãt eiusdẽ loci.qd pz ibi.se inicẽ.e ibi.suas.etc̃.

a **I vere.** Si locanti opam personalem
soluisti precium vel eius partẽ
licet postea excõmunicetur:si ad satisfaciẽdum
non põt induci in opera locata sibi poteris com
municare.h.d.Uel aliter sm Anto.de Bu.cõicans excõi-
cato necessitate vinculi pcedentis cõtractus ex quo abest ex
cõicanti non incurrit excõicationem.h.d.Primo ponit per
missionem:quam scdo pbat tribus rõnibus.prima ibi.cum
enim.scda ibi.est autez.tertia ibi.preterea. Casus. Quidã
cruce signati signo crucis assumpto e pposito firmato con
tra infideles eundi cõduxerunt a venetis e duce venetoꝝ na
uigiũ vt trãsueherẽt vltra mare e soluerũt certã qñtitatẽ pe-
cunie:tãdẽ certificati de excõicatõe venetoꝝ nolẽtes eis cõi-
care:repetebãt qñtitatẽ solutã:veneti ãt restituere nolebãt.
pp qd dicti cruce signati ↄquesti sunt pape petẽtes sibi in h
salubre cõsiliũ ipendi:vel alr̃ puideri.Papa dedit eis licẽ
tiam vt nõ obstãte excõicatione possint cũ eis accedere vltra
mare in eoꝝ nauibus.motus primo qz licituz est cõicare ex
cõicato p sibi debito prout põt exigẽdo.scdo per ius pmit-
tens trãseuntibus in terris hosticoꝝ accipere necessaria.ter-
tio per ius pmittens familiaribus cõicare pñfami.qrto rõ-
nes applicat ad ppositũ cõcludendo.etc̃. ¶ No.h q ex ne-
cessitate pcedẽtis cõtractus nõ est licitũ cõicare excõicato si
põt a cõtractu desistere lz cuz dãno:e sic pz q dãnuz pecunie
nõ est preferẽduz dãno eterno qd incurrit cõicando excõi
cato:nisi hoc fiat permissione sedis aplice. ¶ Scdo nota
q põt papa dare ptãtez aliqbus cõicandi excõicato ex cã si
ne peccato vel in cursu excõicationis:ex quo no.q papa põt
peccatũ facere nõ esse peccatũ:vel alr̃ impedire ne sit pecca
tũ:e h veꝝ si peccatũ surgit ex cõtemptu sue ptãtis vel ab eo
ptãtez hñtis. ¶ Tertio no.q excõicat⁹ cõtrahere põt e ob
ligationẽ querit:e obl̃onem in futuꝝ cõtractã retinet:potest
notari ↄtriuz dicẽdo q h spãlis fuerit pape pmissio:ita q ex
decre.potes hr̃e totũ fundamẽtũ. ¶ Quarto no.q licitum
vr̃ peccare sub spe venie:vbi hoc fit superioris ptãte a quo de
pẽdet illius peccati remissio:qz nõ tũc peccat:lz spe venie re-
quirit̃ ad alioꝝ exẽplum. ¶ Quito no.q nõ dz qs ex malo
bonũ reportare:e ex bono malum:h.n.ↄ legem est iustitie.
¶ Sexto no.q obligatio passiua ↄ excõicatũ nõ extinguit̃
excõicatione supueniẽte:e sic durat obligatio q̃ ad finez ex-
actionis e debiti receptiõis. ¶ Septimo no.is v.est aũt.ca
suz i quo licitũ ẽ excõicatũ cõicare.s.i cãu necẽtatis. ¶ Octa
uo no.q hñtieus est euitãdus vt excõicat⁹. ¶ Ex v.pterea.
no.h q familiaritatĳ nexus excusat a pena excõicatiõis q in
surgit excõicatione excõicati. ¶ Scdo no.q hitanõi domo
alteri⁹ vel loco alteri⁹ dñio e ptãti subiecto ei⁹ vt familiaris:
donec ibi hitat vbi loc⁹ est talis i quo sine cõione illi⁹ ad quez
ptinet hitari nõ põt. ¶ Querit̃ qd si velint absolui:nõ tñ vo
lunt satisfacere p offensa p q̃ sunt excõicati:dic q idẽ:dum
mõ sit mãifesta:vt.s.ti.i.ex pte. ¶ Querit̃ tex.dic̃ pmittim⁹.
an h sit pmissio iuris vel idulgẽtia.Inn.tz q iuris:e iõ expo
nit pmittim⁹.i.pmissuz eẽ ostẽdim⁹.Host.dicit q si cõuẽtio
fuit fcã añ excõicationẽ ẽ pmissio iuris:si post excõicationez
est idulgẽtia:h depẽdet a sequẽti qone. ¶ Querit̃ qr̃ ho-
neste etc̃.dic lz doc.qz sepate hospitabant̃ e eis pñtib⁹ nõ au
dirẽt diua:pdicationẽ tñ audire poterũt:vt.J.riso. ¶ Que-
ro an excõicat⁹ ↄhere possit cũ catholicis nõ excõicatĳ duran
te excõicatione.Sũt opi.Inn.tz ↄtrium cum excõicato vale
re.Fundamẽtũ eius pz de excep.cũ inter.c.dilecti.e.c.dilec
te.e.c.exceptionẽ.e.c.itellexim⁹.s.de iudi.e.s.de re iudi.ad
pbãdũ.xj.q.iij.iur̃.e.c.qñ mltos.vbi põt litigare i iudicio
in quo qsi ↄhit̃.ff.de pecul.l.iij.§.idẽ scribit.Itẽ qz phibet̃ a
iudicio i illis iurib⁹:e sic i ↄctu pmitti vr̃ ↄcludẽs reglam q
oia que agit excõicat⁹ i iudicio vel extra circa tpalia valẽt e
tenẽt.Circa spũalia excõicat⁹ tz ius.i.potẽtiã retinẽdi:habz
spũalia quo ad hit⁹ ppriẽtatẽ:lz nõ quo ad fructuũ effcm si-
ue executionẽ.i.receptionẽ:spũalia tñ de nouo acqrere non
põt.s.o excep.c.si.s.de ap.pastoral̃.in fi.xj.q.iij.iur̃.e.c.qñ
multos.s.de eta.e qua.cũ bone.e.s.de Rp.cũ dilect⁹.Istã
opi.tz Inn.h.e in.c.veritatis.s.de do.e cõtu.ei⁹ fundamen
tũ est h.c.qz licet ↄhere cũ excõicato:vt h pz dũ dicit vel ho-
neste cõuenerit.e.c.qñ mltos.in fi.dicit tñ h e ibi excõicatũ
excõicationẽ obl̃onis nõ hr̃e durãte excõicatiõe.de iudi.in-
tellexim⁹.qz solũ exercitiũ iudicij sibi ihibet̃:nõ ãt hit⁹ actõis
vr̃ obl̃onis.host.fuit i opi.ↄtria.qz fcm̃ ↄ legẽ humanã nõ va
let.C.de legi.l.nõ dubium.e.x.di.videa.ergo fortius factũ
qd fit ↄ legem apl̃i non valet.Item fortius est mandatum
dei q̃ hois.J.eo.relatum.§.i.Tunc vltra:q̃ nõ valet ↄct⁹ init⁹
cũ excõicato q ↄctus est ↄ legem apostoli:q dicit q non cõ-
misceamini fornicatorijs.i.excõicatĳ pp fornicationẽ vr̃ pec
catũ.ij.q.i.multi.xj.q.iij.q̃ resistit.e ↄctus non potest haberi

fine cōiōne:ergo ⁊ talis ɔtus probibitus est:arg.ɔ̄.eo.inter alia §.i.in fi. Scdo qꝛ pactum ⁊ acceptilatio īficiunt ciuilem ⁊ nālem obligationē.i.pecuniariam siue corpalez.ff.de pac. .l.si vnus.§.pactus.ff.de accep.l.an multis.ff.de noua.l.i.fo ritur ⁊ per excōicationem. Tertio qꝛ excōicatus peccat igerendo se cōioni.de cle.excō.mi.illud. ⁊ sic de peccato cōmodum reportare nō dꝫ vt habeat actionē:ergo ɔcludit Host. ɔtum cum excōicato ad cōmodū excōicati non valere:lꝫ valeat ad ɔmodum non excōicati.ad hoc decre.cuꝫ inter.qꝛ indultum est ad icōmodum nō trahat ad ipugnationis mā;. Ad.c.istud rñdet qꝫ h̄ ista obligatio veniebat ex necessitate pcedente ante excōicationem inicit:⁊ sic erat ɔducta natura nec determīatū erat ad quē potiū accedere deberet. Jtē ex hoc ɔtractu itendit ꝓuidere nō excōicatis:qꝛ dīc vobis manent obligati:nō ecōtra. Uel hoc hic fit auctoritate iuris. xi.q.iij.qm̄ multos.⁊ sic respondet ad illa iura:puta excōicatum posse ɔhere ⁊ sibi querere obligationē ⁊ ɔfir actiōē:qꝛ inhabilitas datur in excōicato ad ībabilitatē:ɔtractus cōclusiue ɔsensūꝫ hꝫ retinet que sunt iurisgentiū:nō ꝓhibetur habere bona. Non ob.qꝫ ei ꝓhibeatur cōmunio per quam ad ɔtrum deuenitur:⁊ sic cōmertiū:qꝛ lꝫ ꝓhibeaꝭ cōmunio per quam ad ɔtractū deuenitur:per hoc non ꝓhibeꝭ pactum seruare:⁊ hec est responsio Jnno.vel ꝓhibitionis pena naturalis est pro peccato:puta qꝫ tpaliter vel spūaliter:sꝫ accidētaliter est:qꝛ irritaꝭ ɔtractus ⁊ hoc non imponiꝭ. Tu dic qꝫ vbi iuris ꝓhibitio in pambulo ordinaꝭ ad actum annullandum:qꝛ fit pncipaliter ꝑpter odium ipsius actus rōne persone vel reiꝫ:tūc factum cōtra legem non valet:sic loqtur.l.non dubiū.C.de legi.Secus si legis ꝓhibitio in preambulo nō fit ꝑpter factum ɔsecutiuum post preambulum:nō enim contractus odiū fuit causa ꝑpter quam ꝓhibetur cōio:qꝛ nullo odio contractus est motus papa ad ꝓhibendum:sed odio cōmunionis nō ɔhere est in se licituꝫ:per hoc dico qꝫ si cōtractus implementū haberet cām successiuaꝫ qꝫ tunc ɔtus nō valeret:nisi ex indulgentia hoc ɔcederet vt hic:hec sunt vera quo ad tpalia. ¶ Circa spūalia tenet hosti.qꝫ excōicati mg rendo spūalia ⁊ conferendo:puta ordines vel beneficia nullam habeāt potestatē quo ad executionem:qđ intelligit etiā de occultis:qꝛ quo ad hec nō sunt habiles vel capaces.ɔ̄.de ordi.ab epi.qui epi.renunc.c.i. ⁊.ii.⁊ de cle.excō.mi.si celebrat.⁊.c.postulastis. de facto tñ tenere pōt donec ecclesie de excōicatione fiat fides:qꝛ ecclesia nō iudicat de occultis. de symo. sicut nobis.ꝺ hoc plene no.de excep.pia.in.i.Ro.lib. vi.Dicit tamen Jo.an. adoptiuū suum disputasse collationem bñficij ab occulto excōicato factaꝫ tenere si cōiter reputabaꝭ pro absoluto potissime:si fiat ignorāti valeat ratione publici officij virtute cuius ɔfert sicut tenet:⁊ ɔfirmatio eadem rōne:allegat de re iudi.ad probandum.Jdem sentit h̄ Jnno.dicit excōicatos toleratos in dignitate excōicare posse ⁊ beneficia ɔferre ⁊ lr̄as impetrare:qꝛ non persona:sed dignitas illud facere potest seu vt.viij.q.iiij.nōne. qꝛ honꝫ saera tuetur pretor:vt no.ɔ̄.de elec.nihil. Non.ob.xxiiij.q.i.⁊ ii.⁊.iii.vbi excōicatus non cōicat:qꝛ ibi loqtur de noiatim excōicato ⁊ nō tolerato. ¶ Uenio ad glo.⁊ op.cum prima qꝫ non sit licitū peccare sub spe venie:nec hic peccabat cuꝫ faciat hoc auctoritate superioris qui in hoc poterat tollere causam peccati:⁊ ex causa ne illi de dolo cōmodum reportarēt:sed hoc ideo dicit qꝛ bonaꝝ mentium est ibi suas culpas timere:vel etiam culpa non est.de obꝭua.ieiunio.c.cōsilium. §.ii.Ex hoc pꝫ si oino certitudinaliter est peccatum nō est licitum peccare sub spe venie:si hꝫ apparentiam peccati licitū est:sic apparent peccare ⁊ vtile est habere spem venie ne contra consciaꝫ agāt vt oino credāt peccatū. ¶ Glo.pe.q̄rit an socius dēat societatē dissoluere:altero excōicatiōeꝫ icurrēte. Dicit gl.qꝫ nō:nisi magnū ex hoc damnuꝫ incurrat.xi.q.iii. antecessor. ¶ Ea.glo.ibi.arg.ɔ arguit qꝫ debeat oino dissoluere.de ma.⁊ ob.illō.xxiij.q.i.omnis qui.vbi ꝓ tpalicō modo obediētiam dimittere nō dꝫ. So.ſm doc.si qs in societatem icidit ante excōicationē licite sibi cōicat:nō soluꝫ in domo:sed etiā in camera:dūmodo simul cum eo nō iaceat vel comedat ſm Jnn.⁊ Host.hic.⁊.ɔ̄.eo.nup.qꝛ ſm eos nō dī cōmunio vbi in eadem domo:sue pro factis meis:⁊ ille pro suis.Si vero societatē incidit post excōicationem ex facto alieno:vt in illo q succedit illi q̄ cōmunionē habebat cuꝫ illo:⁊ iterum nō est excōicatus illi cōicādo:qꝛ nil sibi potest imputari:⁊ iure sibi quesito pōt vti.Secus si ex facto ꝑprio post excōicationem icidit in cōioneꝫ. Nec ob.si dicaꝭ qꝫ hereditatē adire vel repudiare in eius volūtate fuit:⁊ sic facto ꝑprio icidit cōionem:sicut cum sponte cum illo cōiter rem emit:qꝛ hoc nō debet attēdi:sed initium alterius a quo causaꝫ habuit.i.illa cōio oriꝭ ab alio:facit.ff.fami.hercis.l.heredes.§.nō tñ.⁊ de reg.iur.l.q cum alio.sed iste a seipso nō debet ponderare vtilitatē quā hēre possit emēdo cōiter cuꝫ excōicato:qꝛ nō solū pro ipso vitādo dꝫ lucrū ɔtēnere:sꝫ etiā mala tolerare:vt pꝫ de his q̄ vi me.cau.si.c.factis. Tu dic si ex societate vel alio ɔtu iplementuꝫ ɔtus tendit ad cōmodū excōmunicati tñ:vt qꝛ donare ꝓmisit qs sibi aliquid si pōt desisti a ɔtu desistere:salua fide sibi cōicare nō dꝫ. Si non pōt desisti a ɔtu salua fide ⁊ obligatione excōicandū est q̄tum vires ɔplementi necessitāt ad cōicandū ⁊ nō vltra:qꝛ stante vinculo obl'onis tenetur ad oia sine qbus id vinculū explicari nō pōt.ad hoc no.ɔ̄.c.inter alia.. Si vō implemētum ɔtus respicit ɔmodū solius nō excōicati adhuc licitū est excōicato cōicare vt ɔtus impleaꝭ:qꝛ ad eius incōmodū licituꝫ est cōicare excōicato iudicialr̄.ꝺ iudi.intelleximus. ⁊ de excep.cū inter.fortius extraiudicialr̄:si tendit iplementū ɔtus ad ɔmodū vtriusqꝫ vt hic erat:⁊ a ɔtu nō pōt qs salua fide cōmunicādū est excōicato:q̄tenus vires ɔtus patiunꝭ.Si pōt salua fide vel de voluntate excōicati a ɔtu desistere:⁊ tunc si non est damnum non excommunicato desistere debet a contractu potius q̄ cōicare:sed si est damnū nō excōicato eo qꝫ ɔtus nō impleꝭ:⁊ tūc dico qꝫ ɔmunicare non pōt sine licentia supioris:qꝛ h̄ nō tm̄ cōicat in odiū excōicati:sed etiam in fauorē quatenus ɔtus eius respicit ɔmodum:⁊ ita loquꝭ hic:qꝛ damnū erat non excōicato:⁊ ɔmodū ex altera parte excōicatis qꝫ ɔtractus impleꝭ:⁊ hoc est qꝫ pōderat tex.predicta vera vbi ɔtractus est initus ante excōicationem.Si vero post indistincte dico tūc necessariā esse indulgentiā vt ɔmittaꝭ rōne ɔtractus cōicari excōicato. Jta tenent hic doc. quod puto verū in sciēter ɔtrahente:vel in ɔtrahente ignorāter qñ cōtractus tendit ad commodum excommunicati tm̄ vel vtriusqꝫ ⁊c. Cōtra pdicta facit quod habetur in.l.verū.§.fi.⁊.l.actus.§.morte.ff.p socio.vbi societas morte finiꝭ. So.dic qꝫ dcm̄ doc.pōt intelligi in his in qbus iam cōtracta est obligatio occasione societatis iam ɔtracte inter defunctum ⁊ ipsum excōmunicatū:videlicet respectu iam inchoatorum per defunctū.ad hoc.l.heres.ff.p socio.Nam in his heres teneꝭ perficere societatē vt ibi.Secus aūt in inchoandis:qꝛ tūc pōt dici si societatē psequens cōicet:xōicando excōmunicationem icurrat. Uel dic qꝫ societas solꝭꝭ herede hoc volēte:ipso aūt hoc nō volente adhuc durat:⁊ sic iam inchoatā per defectum ꝓsequiꝭ:qđ intellige vt in glo.qñ.s.in cursurus est magnū damnū nō ꝓsequēdo dictam societatē.

## ¶ fame.

Prelatus clericum suū incorrigibilē icarcerare debꝫ ⁊ potest. Hoc primo. Secundo qꝫ laici de prelatorum licentia capere possunt clericos ⁊ ad iudicium deducere.secūda ibi.laici. Tex.ibi.scelestus. idest scelerius:alias sceleratius.vnde versus. Cū sit scelestis:non te simulare scelestis.ad hoc.xxiij.q.v.c.i. Tex ibi.capere.dic Jnno.hoc intelligo de capto per iudicem secularem qui dicit se clericum:quod est expeditum.ɔ̄.eo.si iudex. libro sexto. ¶ No.primo qꝫ ab olīꝫ pena clericoꝝ erat vt pro delictis ad agendā penitentiaꝫ monasterijs mancipareꝭ ¶ Scdo

no. ꝙ plati debent esse intenti ad corrigendos excessus subditorum. ¶ Tertio no. ꝙ reipublice non interest crimina non remanere ipunita. Itē ꝙ facilitas venie incentiuum prebeat delinquēdi. ¶ Quarto no. vnā causam ꝓpter quam homo dirigit in amplexu virtutis: timor pene: et relaxatio pene: quādoqꝫ auget malitiam et viciorꝫ augmentuꝫ inducit. ¶ Quinto no. ꝙ penaꝫ carceris potest ecclesia imponere. Et no. casum in quo carcer est pena. ¶ Sexto no. ꝙ clericus etiaꝫ incorrigibilis non est subiectus propter solā incorrigibilitateꝫ iudici seculari: nisi illi tradatur. ¶ Ex v. laici. no. ꝓ casuꝫ in quo licet laico trahere clericuꝫ violenter sine pena excōmunicationis duobus cōcurrentibus. Primo ꝙ hoc faciat ex causa. Scđo ꝙ hoc faciat de mandato prelatorꝫ: et prelati dicuntur legittimi qui in eos habent iurisdictionem. Item ad quā spectat criminosos corrigere. ¶ Scđo no. ꝙ opatū opans attribuit cause remote et mediate: non ꝓxie et imediate: quādo mediate operatur necessitate principij: et si volūtarie operetur attribuitur mandanti per fictioneꝫ et non per veritateꝫ: qđ ꝓbat v̄boꝫ videlicet. ¶ Tertio no. ꝙ v̄bū trahere denotat violētiaꝫ: et nō dnotat violētiā sꝫ māꝫ subiectaꝫ. ¶ Ultimo no. ꝙ violentia in trahendo clericuꝫ rebellem: cōmensurari debet ipius rebellioni. ¶ Quero an monachi fugientes de monasterio ex sola fuga puniantur: dic ꝙ sic: etiā si alias non dlinquissent. C. de custo. reo. l. reos. et de effrac. l. i. quod est veruꝫ sm host. quādo fugiunt de carcere publico. Secus si de carcere priuato. ff. ex qui. cau. ma. l. succurritur. ¶ Secūdo quero qui erunt prelati qui possint mandare vt clerici capiantur: dicūt hic doc. ꝙ duo exiguntur per tex. Primo ꝙ clericus sit subditus iurisdictioni mandātis. Scđo ꝙ talis sit iurisdictio ex quo ille habeat cōmittere per quod est contentio: quidam dicūt vt Inn. ꝙ episcopi sunt illi qui hoc possunt: qꝛ hi soluꝫ habent ptātem clericos corrigendi tanꝗ̄ habentes meruꝫ imperiū. Idē dicit de aliis habentibus iurisdictionē ordinariaꝫ: et idem dicit de abbatibus quo ad monachos. In aliis dicit ꝙ non habent potestatem per se capiēdi: nec aliis demandandi. Alii dicunt ꝙ quilibet iudex ecclesiasticus ordinarius vel delegatus clericuꝫ ex causa iusta potest capere et detinere: arg. C. de sponsalib. l. a iudicibus. et in auē. vt litigātes. §. et hoc quoqꝫ. coll. ix. Host. dicit ꝙ illi soli prelati qui habent potestateꝫ absoluendi ab isto canone habeant hanc potestateꝫ: qui autē sint illi pꝫ ex no. s. eo. cum illorꝫ. Tu dic ꝙ quilibet habens in eo iurisdictioneꝫ hoc potest ex causa: vt dicit glo. ij. de sen. excō. si clericos. lib. vi. per hoc infertur qcquid dixerint antiqui ꝙ et delegatus ad cām ciuileꝫ et rectorꝫ vniuersitatis possunt capere clericū: dūmodo alias de captura esset per ius permissa. Per hoc dicunt doc. hic ꝙ laicus et socius potest clericuꝫ delinquenteꝫ capere ne fugiat: et vt ipsuꝫ episcopo presentet: sicut de defensore dicitur. In auē. de defen. §. nos igitur. coll. iii. xxiii. q. ii. principes. et c. reguꝫ. Scđo videtur ꝙ per premissa cuiqꝫ clerico liceat seruienteꝫ suuꝫ clericuꝫ si ipsum de furto habet suspectuꝫ modico tempore detinere: arg. ff. de pen. l. respicienduꝫ. §. furta. de quo. s. eo. ex tenore. in glo. arg. et s. de iudi. cū nō ab hoīe. super. j. glo. alias non licet cu qꝫ: maxime laico mittere manuꝫ in clericuꝫ: etiam si renunciaret clericali priuilegio. j. c. proxi. etiam si laici essent delegati a prelatis ecclesiasticis. s. eo. vniuersitatis. Host. dicit ꝙ nemo debet imponere manus violentas in clericuꝫ vel ipsum detinere. per. c. si quis suadente. et c. nuper. s. eo. Et dicit ꝙ cum iura in hoc emanauerint regulariter prohibitoria dicit hoc sibi licere: ostendat hoc vel probet: alias ei non crederetur. ff. de proba. l. ab ea parte. et pꝫ ex no. de transla. prela. c. ii. v. sed neqꝫ. dicit etiam ꝙ casus tales vel cōsimiles qui omnino sunt canonici per solas leges vel glosas magistrales cuꝫ securitate anime nō deciduntur: vt pꝫ ex no. de solu. c. si. ¶ Ultimo finem notant doc. contra satellites qui quando ducunt clericos ad iudicium: trudunt vel percutiunt illos cuꝫ tamen quiete ad iudicium veniunt. ¶ Omnes glo. sunt litterales et modice vtilitatis. vsqꝫ ad glo. super verbo etiaꝫ violenter: que opp. de. c. vniuersitatis. s. eo. So. dicit glo. ꝙ hic loquitur de incorrigibili. Contrarium loquitur de eo qui corrigitur et verberatur. Uel dic ꝙ aliud est verberare et ibi aliud capere vt hꝫ: quod non licet. Idem no. glo. de sen. excom. si clericos. vbi dicit ꝙ si licet verberare et non committitur nisi clerico. Cōsului de facto quendaꝫ clericum captum non posse torqueri per laicum etiam de mandato sui superioris: Optempꝰ fuit contrarium de facto et in tortura et in aliis: quia postea per gulam fuit suspensus in altis furcis in platea communis bononie. Et fuit dominus marchus filius bone memorie Ioānis de lignano: et hoc operantibus verbis vnius ribaldioli dolsoli cartularij miseri qui se vocat amicum qui maledicatur donec penituerit. ¶ Glo. in verbo de mandato oppo. ꝙ sufficiat generale mandatuꝫ. de quo. xxiii. q. v. principes regum: dic ꝙ non sufficit si est expectanduꝫ speciale mandatum quādiu est notum eos incorrigibiles etiaꝫ depositi adhuc sunt sub regula clericali. lxxxi. di. dictum: nisi se immiscent seuis enormitatibus. s. eo. cum non ab homine. et c. perpendimus. etc. Anto. de Butrio.

c
# Ontingit.

Excōmunicatus est qui in satisfactionem etiam precedentis iniurie in clericum: etiam violentas manus iniecerit. h. d. Cōmunis diuisio. secunda ibi. nos autem. ¶ Primo not. ꝙ consuetudo simplex patrie que tendit in preiudiciuꝫ priuilegij clericorꝫ non valet. ¶ Scđo no. ꝙ non soluꝫ punitur manus violenta: sed etiaꝫ iniuriosa in clericuꝫ: et sufficit ꝙ sit iniuriosa ecclesie: licet nō sit respectu ipsius clerici in specie. ¶ Tertio nota ꝙ iniuria dicitur fieri etiam volenti: et dato ꝙ ad animuꝫ non reuocet vel ꝓprijs alteri per euꝫ iniuria fieri vbi v̄beratio nō soluꝫ tēdit ad verberati opprobriuꝫ: sed etiam tendit ad opprobrium totius cleri. Facit ꝙ dato ꝙ vnus de vna domo magnatuꝫ se subijceret verberibus voluntarie: per hoc non minus diceretur fieri iniuria domui vt licita eis esset vindicta sꝫ statuta. ¶ Quarto quero ꝙ clericus non solꝫ iniuria remittere non potest in facto: sed nec etiaꝫ prout est in fieri de primo. s. eo. cum desideres. ¶ Quinto no. ꝙ fauor non tm̄ ad suam vtilitateꝫ prodito: sed publicaꝫ quia non potest renunciare. Et sic no. ꝙ clericus fauori inducto ob generale priuilegium clericorum renunciare non potest. ad hoc de fo. cōpe. si diligenti. ¶ No. ꝙ clericus subijciens se correctioni laici pro satisfactione iniurie excommunicandus est. ¶ Sexto no. casum in quo communicans excommunicato in crimine pro quo quis incurrit excommunicationem non est excōmunicatus. Et sic no. ꝙ cōmunicans in crimie passiue excōmunicato pro quo quis incurrit excōicationē nō est excommunicatus. ¶ Septimo no. penam clerici se subijciens verberibus. Iteꝫ no. ꝙ clerico iniuriato satisfieri debet de iniuria. ¶ No. ꝙ id dicitur rationabiliter fieri quod fit sine alterius iniuria. Uidetur primo ꝙ spontanea non esset hec submissio ex quo artabantur ad componenduꝫ vi consuetudinis: ergo non erat mere spontanea submissio ad quam artabat consuetudo. de testi. veniens. Secundo dic ꝙ consuetudo non artabat ad componendum: sed componens artabatur ad consuetudinem seruandaꝫ: vnde respectu principij poterat dici voluntaria: et sic sponte componebant: sponte videbantur se submittere. Secundo quia omnes concordant in laico percutiente clericum voluntarie subiectuꝫ sibi ꝙ sit excōicatus laicus: sed est dubium de clerico voluntarie se subijciente percussioni laici: ideo opponit subijciens se correctioni laici pro satisfactione iniurie sit ipso iure excommunicatꝰ: non autem veniat excommunicandus ꝙ sic ꝓbatur. Nam participans in crimine ipso iure incidit eandem excōmunicationem quam incidit ipse principaliter agens et excommunicationem: vt. j. eo. si concubine. et s. eo. nuper. sed iste est huiusmodi: ergo etc. Solu. secūduꝫ docto. tribus modis ꝙ ideo iste primo clericus non incurrit excommunicationem:

q pp̄ter cōsuetudinem excusatur que tempore ɔpositionis et satisfactionis cogebat ipsū se submittere. Et si dicat nō cogebatur ɔponere satisfaciendum est: vt dictū est in pn. tamē cogebatur satisfacere. Scdo modo solue q quicq participans participat excōicato post excōicationem et hic incurrit: vt in c. si ɔcubine. ibi. post latam sniam. Et decre. nuper etiā posuit illum excōicatum tem pe cōionis excōicato. Quicq participat excōicato in actu quo incurrit excōicationem: et tūc non incurrit vt hic. Non ob. si dicas q mādans et cooperans percutienti sit excōicatus: qr ille est excōicatus ex facto suo: quasi ipse delinquere videat: et sic nō est ex vi participii sed ex pprio facto: quo etiā quādoq est excōicatus nō pbibens. J. e. quāto. Uel dic q submittere non est pticipare crimini: qr pbabiliter credere poterat illum remissurū iuxta v̄bum pcere ɔstratis. et c. vt no. J. de postu. c. j. Scda sol. non videtur sufficiens vbi ictus iterant cum ex primo sit excōicatus. Et fm cōmunē lecturā pōt hic argui q clericus pcutiens seipsū non sit excōicatus cum sit dici ɔtrium ɔsuevitrex quo hoc fecit tracto sio. xxiij. q. v. si nō licet. l v. di. q percere. de vi. et ho. cle. c. vno. li. vj. et vide in spe. de pe. in pnci. §. j. iij. q. ij. vbi dētur an talis iniiciens manus i personā ppriam ligeē pena statuti ¶ Quero tertio que dicat ɔpetens et rōnabilis satisfactio: dic data. s. pecunia vel petendo misericordiā. i. veniā: nō tamē decet q se genu flectat vel illi reuerentiā faciat. lxxxvi. di. qm necessitas. cum illud nō fieret sine iniuria clericali: nisi laicus esset in dignitate. de ma. et obe. solite. §. fi. q aūt. Uel dic q cōpetens est satisfactio: dūmodo nec manus iniiciat nec in captiuitate laici ponat: fm Host. ¶ Ultimo quero quādo dicatur aliqd fieri rōnabiliter: dic quādo illud q fit refert ad arbitrium boni viri. de trāsac. c. fi. ff. de pigno. acti. l. si seruos. ad fi. fm hosti. ¶ Ueniamus ad glo. et op. cum prima q manus non sit iniuriosa: et per ɔsia qo canonem non incurrat cum violenti nō fiat iniuria. ff. de iniur. l. j. §. vsq adeo. C. de trāsac. l. cum donatiōis. xxxiij. q. v. noluit. J. de reg. iur. sciēti. lib. vj. Go. respectu ipsius iniuriati non dicitur fieri iniuria: ex quo volens est respectu ecclesie sic: qr volūtas iniuriati nō est sufficiens ad tollendā iniuriā ecclesie: sicut filius non pōt iniuriā impedire quo ad prem in persona sui illatā: vt dicto. §. vsq adeo. nec quo ad alterum. ff. de pac. l. iurisgentium. §. si paciscar. lxiij. di. §. salomitan. Inno. aūt dicit quosdam dicere ecclesiā nō agere pro clerici iniuria: qr clericus est liber homo: nisi fiat iniuria clerico in iniuriā eccsie. Bar. in. l. i. §. idem ait. dicit q quāq pro iniuria illata subdito cōpetat actio iniuriarum dn̄o: vt no. J. ad apſice. ɔiuncta glo. super v̄bo offendere. de re iudi. lib. vj. et sili pclato pro iniuria illata clerico: tamē ad hoc vt ɔpetat p̄dictis est necesse q iniuria inferatur etiam in odium ipsoꝝ vel nō datur: qd no. ga pro ipso satisfacit hoc dem̄. Dat simile in mercenario seruo siue libero alteri fuiente. ff. de iniur. l. item apud labeonē. §. interdū iniuria. vsq ad. §. vlti. vel nisi abducas ab officio diuino: vel nisi irrogetur in pcistorio epi. Aut si partes subtrabātur de pcistorio alterius iudicis: tūc enim cōpetit actio iniuriarum: qr per id videē diminui dignitas ecclesie et iudicis vt dicta. l. apud. §. si qs virgines. et §. cōmittere. et §. seq. J. de pe. c. dilectus. licet aūt nō competat actio iniuriarum eccsie: poterit tamē agi ad satisfactionē vel publicis actionibus: vel auctoritate canonum q hoc volunt. ii. q. i. in primis. in princi. xvij. q. iiij. si qs suadente. et c. si qs cōtumax. et c. seq. J. de pe. c. ij. Hosti. dicit se nō curare de istis subtilitatibus: cum nō verbis: sed rebus sit lex imponenda. de elec. cōmissa. §. porro. lib. vi. Quocūq enim iure fiat sufficit nobis: ex quo seq debet cōdemnatio non curamus de noīe actionis. J. de iudi. dilecti. de fo. cōpe. c. ii. J. eo. cum desideres. et c. procbianos. ¶ Notat etiā hic Inno. q licet actio iniuriarum solū pro sequatur vindictam. ff. de iniur. l. iniuriarum. Insti. de ppe. acti. §. nō omnes. et §. penales: tamē ex officio suo pcipiet iudex iniuriam remoueri si adhuc durat. Exemplum. si agat actione iniuriarum: de iniusta excōicatione iudex nō solum iudicabit: sed etiam faciet absolui: ar. ff. de iniur. l. item apud labeonem §. ait pretor. Plus dicūt qdam q iudex in actione iniuriarum debet habere rōnem damni: arg. C. de iniur. l. damnum. Alij dicūt id verum nō per actionem iniuriarū: sed per actionem legis acquilie. ff. ad. l. aq. sed et si quecūq. §. iniuriam. quod et ipsemet Inno. no. J. de iniur. c. j. q actio iniuriarum nō etiam nō prosequitur interesse: nisi in hoc qd per maius damnum magis extimatur iniuria. Per falleg. l. dicit host. se de predictis verbis nō curare cū simul verū q sine expressione actionis cōprehendatur. J. eo. cōquesti. J. de iniur. cum olim. dicit q actio iniuriarū principaliter nō potest intentari pro interesse. Ipsa autem intentata principaliter ob vindictam bene pōt incidenter peti interesse: arg. l. interdum. §. qui furem. ff. de furtis. et eorum que no. in c. olī. J. de iniuriis. ¶ Cū ea. glo. ibi. sed nunqd. quero an solus eps possit remittere iniuriam factam ecclesie in personā clerici sine caplo: dic vt in glo. que clara est: et ibi vt ibi dicitur. Idē no. xxiij. q. iiij. si is qui. hoc tenet hic Inno. et hosti. hic. et J. e. titu. cum desideres. in fi. et vide quod no. J. de iniur. c. olim. in glo. fi. ¶ Quero cum glo. ij. an qcunq clericus gaudeat priuilegio canonis: dicit glo. q sic: etiam si in minorib' cōsistat etiam si sit clericus cōiugatus: arg. J. de vi. et hone. cle. si clericus. dūmodo non cōtrahat secundas nuptias. lxxxiiij. di. c. quisqs. de biga. c. vno. lib. vj. xxi. di. c. clericos. de cōtrahentibus primis hētur de cle. cōiug. c. i. lib. vj. qr hoc verū vbi defert coronam et vult gaudere pulegio clericali. i. habere priuilegium clericale: alias si non vult habere priuilegiū potest deponere. J. de cleri. coniu. c. Joannes. vbi de hoc. qd dic. J. de cle. coniu. c. vno. lib. vj. Ita et clericus depositus quādiu vult viuere sub regula clericali gaudet priuilegio. lxxxi. di. dictum. vbi de hoc. et J. e. pxi. et de here. ad abolēdam. nisi se enormitatibus imisceat. J. eo. cum nō ab homine. et c. ppendimus. Uel cōtempto habitu clericali post trinā admonitionem nō reassumpserit. J. eo. in audientia. et J. eo. cōtingit ¶ Querit ea. glo. quid de excōicato deposito: an gaudeat priuilegio clericali. glo. arguit q nō. qr de his que foris sunt nihil ad nos. ij. q. i. multi. de diuor. gaudemus. et per excōitionem est extra ecclesiā: ergo ab ecclesia non est defendendus. Item qr membrū est diaboli. xi. q. iii. homo xpianus. et c. seq. de hoc. J. de offi. ordi. q sedē. de pscrip. veniens. Concludit glo. q si est excōicatus post depositionem ppter incorrigibilitatē et traditionem curie percutiens talem nō incurrit excōicationem: qr adhuc retinet priuilegium canonis: tenet Inno. J. eo. si vere. vbi dicit se credere q percutiens hereticum excōicatus nō sit: de excōmunicato vero credit q illum percutiens sit excōmunicatus: qr illud priuilegium immunitatis fauore ordinis datur: et non fauore persone vt hic: et excōmunicatus ordinem retinet: hoc tenet Jo. xvij. q. iiij. si qs deinceps. et. xviii. q. v. excōmunicatorum. Uin. et Gof. de immu. eccle. c. pe. q percutiens clericum excōmunicatum excōmunicatus est. Idem Gu. in spe. eo. ti. v. sed queritur vtrū verberans. Hosti. tenet in effectu distinctionem vin. Jo. an. dicit q priuilegium tenet: qr ab episcopo commendādus est ratione ordinis ipsius quem retinet: et vnius ratione vsq ad degradationem est de foro ecclesie. de iudi. cum non ab homine. Item eo excōmunicato ordinem suscipit. J. eo. cum illorum. fortius retinet. quod patet: qr post absolutionem nō ordinatur. ad hoc. J. eo. c. ij. et de monialibus ibi sese percutientes: vbi incurrit canonem: et quasi fuit impossibile quanlibet percutere se inuicem: per que probatur hic aperte q si clericus percussus repercutit clericum percutientem: et facit hoc ad vindictam excōmunicatus est: et tamen ille primo percutiens excōmunicatus erat. Non ob. J. eo. in audientia. vbi perdit priuilegium trina monitione: et sic fortius excōmunicatiōe: maxime cum nec illa feratur sine monitione hominis. J. eo. sacro. Solu. ibi monitio fit ad illum finem et ad illam penam: et ideo non paret: merito illam incurrit. Satis est autem q excōmunicatio suos opatur effectus priuatione cōmunione

deliᵭ e sacramentoꝝ: e monitio que precessit fit ad aliud: de quo remittit ad regulam delictum. de reg. iur. lib. vj.

r **Elatum.** Seruus excõicat⁹ pro ma nuum iniectione mittit̃ ad papam absoluendus: sed si dñs q non fuit in cul pa ex hoc graue damnum incurrat: vel seru⁹ hoc fecit in fraudem absoluet̃ ab episcopo si lesio non fuit enor mis. Cõmunis diuisio. scḋa ibi. quo circa. ¶ No. primo ꝙ tertius pro suo interesse põt vincere allegatur⁹ exceptiões quas non posset principalis: facit ꝙ platus clerico conuento possit allegare priuilegium fori ad euidẽtiam penam statuti disponẽtis: ꝯuentos non posse priuilegium fori allegare: fa cit hec decre. ¶ No. scḋo ꝙ seruus vt capax anime e corꝑ que diuini iuris sunt capax est pene spũalis. ¶ No. tertio ꝙ magis est astrictus dño anime q̃ corporis: e ꝙ principa tus aie vt potẽtior attrahit ad se principatum corpis: p qḋ ꝯcluditur ꝙ papa attrahit ad se impatorem e maior est im peratore: e sic imperiũ dependentiam hꝫ a papa. ¶ Quar to no. casus in qbus serui pro violenta manus iniectione nõ trãsmittuntur ad sedem apostolicaꝫ. Primus qñ hoc faci unt in fraudem vt a seruitio dñoꝝ retrahant̃. Scḋs qñ hoc faciunt ad graue ꝑiudicium dñoꝝ e longa est via. ¶ Vlti mo no. casuꝫ in quo inferior a papa absoluit a snĩa canonis. Itẽꝫ ꝙ vbi absoluit̃ quis ab inferiore recompẽsanda est pe nitentia pro quãtitate laboris ad sedem accedẽdi. Per de cre. dicũt doc. a ꝯtrario. Si modicum esset damnum dño: te nentur serui accedere ad sedem apostolicã: q: modicuꝫ dã nuꝫ dꝫ sofferre dñs: arg. ff. de re iudi. c. j. e. ff. eo. inter alia. ad fi. Tñ fm hosti. hoc poterit ꝯmittere arbitrio. ff. eo. pertine nit. Scḋo per ꝟbum indulgẽtia e verbuꝫ remoti. dicit ho sti. ꝙ hec decre. olim erat indulgẽtia: hodie est ius cõe. simi le de hereti. ad abolendaꝫ. in fi. e de offi. irrefragabili. §. ex cessus. ¶ Tertio querit qñ dicantur nimis remoti: dic hoc relinqui arbitrio iudicãtis. de offi. dele. de causis. de maio. e obe. c. fi. In quo ꝯsiderabitur fm hostiẽ. ꝯditio dñi. Pone enim ꝙ ꝓpter paupertateꝫ vel infirmitatem non potest seruo vno die carere: ꝓuidenduꝫ est. ff. ad. l. acqui. l. si qs in graui. facit qḋ no. de tempo. ordi. c. cuꝫ nullus. lib. vj. ¶ Vltio que ro que erit ꝯpetens alia satisfactio: dic ꝙ in orõnibus in ieiu nijs: ꝓnia: disciplinis: nõ in elemosynis vel ꝓnia cuꝫ careat pro prio. Insti. per quas per. no. ac qui. §. item nobis. ¶ Glo. sunt ffalca excepta vlti. que q̃rit an si maritus in fradeꝫ vxo ris: vel libertus in fraudẽ opaꝝ patroni pcutit clericuꝫ vt ac cedere teneatur ad sedẽ apl̃icã: possit absolui ab epõ: dicit h glo. ꝙ nõ: q: hoc edictuꝫ est ꝓhibitoriuꝫ: e ideo nisi appare at expressuꝫ ius ꝙ ire non teneãtur: ire tenentur: dicit hosti. ꝙ possꝫ dici ꝙ est expressuꝫ ius in istis. ff. eo. c. mulieres. ibi. cum tales persone sui iuris nõ sint: vbi excipit non existẽtes sui iuris: sed dicit ꝙ nõ est sic late intelligendũ illud. c. q: ni mis detraheret̃ censure ecclesiastice e canonis. si qs suaden te. Si illa verba sic late sumerent̃: quare opi. glo. preualet e seruatur. Et si dicat̃ mulier iure priuatur: sine culpa verum est: sed nõ sine cã. de reg. iur. sine culpa. lib. vj.

o **Acris.** Excõicatus ꝓpter participatio neꝫ excõicati: lꝫ eum expugnaue rit absolutus nõ est. h. d. ¶ No. regl̃am ꝙ par ticipans excõicato cuꝫ ꝑticipibus e fautoribus incurrit maiorẽ excõicationẽ. ¶ Scḋo no. ꝙ pro excõicato non est orãduꝫ anteq̃ absoluat̃: etiaꝫ si in eo signa in morte apparuerint ꝯtritionis. ¶ Tertio no. ꝙ ad solaꝫ purgatio neꝫ culpe snĩe excõicationis non purgatur snĩa: nisi detur ab solutio: e vbi ius dat formaꝫ in dissoluendo: cessante cã non cessat effect⁹: nisi forma in dissoluẽdo data fuer̃. ¶ Quar to no. ꝙ excõicatus põt pugnare in bello iusto. ¶ Quinto no. ꝙ euidẽtia signa ꝯtritionis de peccato ꝯstare nõ dicũtur eo ꝙ qs pugnat pro ecclia: e ad hoc q: posset ad pugnã mo uere ꝑtextu alterius iniurie. ¶ Opp. ꝯ tex. qui dicit ꝙ req rantur signa rc. sed nõne erãt sufficientia eo ipso ꝙ ad man datuꝫ ecclesie expugnabat illos quos fouerat: dic ꝙ ideo re quirantur alia signa: q: possibile esset ꝙ ex inimicitia noua vel offensa illos expugnauerat. Quid si violentia fuerit at tractus ad cõicandũ excõicato: an incurrat̃ excõicationẽ: dic ꝙ sic. de his que vi me. cau. fi. sacris. e. ff. de sepultu. sacris. in glo. vlti. in fi. Et per hoc pꝫ qḋ sit effectus absolutionis: scilicet quã facit ecclia de iam soluto quo ad deuꝫ.

s **Icut.** Excõicato qui dicit se absolutum non creditur nisi ꝓbet. h. d. In pri ma decisa ꝯsultatio. In scḋa responsio. ibi. frater nitati. ¶ No. primo ꝙ creditur litteris ꝑlaris ¶ Scḋo no. casuꝫ in quo in ꝓbatione exigitur scriptura. ¶ Tertio no. ꝙ absolutio potest ꝓbari aliter q̃ per lr̃as. ¶ Opp. ꝙ sit eis credẽdum: q: non est presumendũ de ali quo ꝙ sit immemor salutis rc. So. dicit glo. ꝙ non creditur: q: e possent fallere e agitur de magno preiudicio: vñ sibi in facto suo non est credẽdum. Vel fm doc. nõ creditur in fo ro ꝯtentioso: q: in hoc qlibet cõiter immemor salutis est: sed in ꝑniali secus ꝓcedit ꝯtrium. ¶ Quero an stetur dicto vnius testis. glo. dicit ꝙ non: q: sit alteri preiudiciuꝫ: nec sufficiunt iudicia que sufficerẽt alias ad faciendũ fidem de clericatu. de cleri. pereg. c. j. e c. tue. nec hoc casu sufficit hic honestas persone vt ei credatur. ¶ Nec ob. c. nobilissimus. xcvij. di. q: non creditur etiã cardinali ad preiudicium alterius. De materia. ff. de priui. cum olim. Et habetur in. c. ꝙ sup his. de fi. instru. posset tñ ꝯstare hoc per modum. de quo de priuile. cum olim. fm hosti. rc.

p **Ex tuas.** Si excõicat⁹ ab episcopo ad metropolitanuꝫ appel lat: ab illo põt absolui. Ille tñ suffraganeo defe rens põt illũ remittere absoluendũ: tenetur etiã ipsuꝫ remittere si eius excessus fuerit manifestus ante abso lutionẽ vero non auditur volens ꝓbare se excõicatuꝫ iniu ste: secus si vellet ꝓbare snĩaꝫ esse nullã. h. d. Primo sup ca su ponit falsam opi. Scḋo allegat pro archiepõ. Tertio cõ tra archiepm̃. Quarto soluit distinguẽdo. scḋa ibi. veruꝫ. ter tia ibi. in sardicẽñ. quarta ibi. nos igitur. Casus. archiepõ senoneñ. consuluit sedẽ apostolicã. Pater btissime ꝯtingit aliqñ ꝙ aliqui excõicati per suffraganeos meos via appella tionis accedũt ad me conquerẽtes de iniusta excõicatione p suffraganeos lata: circa qḋ thema in dubiuꝫ multotiens ver titur de trib⁹. Primo an tales appellãtes debeã audire. Se cũdo an posito ꝙ debeã audire talib⁹ interim pendẽte que stione sit cõicãdũ ante absolutionem. Tertio an dato ꝙ eis non sit cõicandũ possit archiepõs absoluere: e dato ꝙ possit: an ante ingressuꝫ cãe: an demũ cã finita: e ad istud facit dubi um decre. i. alexãdri ꝙ nõ. In ꝯtriuꝫ ꝯsilium sardiceñ. ꝙ sic. Ad primũ dubiũ facit ꝙ qdã asserũt ꝙ eum audire non de beo: q: est excõicat⁹ e extra eccliaꝫ posit⁹: ꝙ omni defensiõe ecclie: e sic appellatiõe priuat⁹. In ꝯtriuꝫ allegatur qdã cõsti tutio alexãdri pape in q̃ appet ꝙ tales debẽt audiri: allegat̃ etiã sardiñ. cõciliũ in quo cauet̃ ꝙ si aliqs cõquerit̃ se iniuste excõicatũ hꝫ adire supmos epõs e cã ei⁹ ẽ audiẽda. ¶ Ad ꝯ dubiũ an sit ei cõicãdũ posito ꝙ dbeat audiri: allegat̃ cõ stitutio alexãdri ꝙ nõ: vbi dr̃ ꝙ archiepõs dꝫ ipsum ante oĩa absoluere: p qḋ vr̃ ꝙ nõ sit audiẽdus anq̃ absoluat̃. Indu cit̃ etiã finis sardineñ. cõcilij i quo cauet̃ ꝙ null⁹ dꝫ ei cõicat̃ añ cãe cognitionẽ. ¶ Ad tertiũ dubiũ ꝙ nõ possꝫ absolue re epõ: alle. ꝓria rõ: q: est extra eccliã: e sic priuat⁹ bñficio ap pellatiõis. Archiepõs aũt nõ põt adiri p viã appl̃onis h cãꝫ nec aliter pꝫ ꝙ de iure totalr̃ repellit̃. In ꝯtriuꝫ ꝯducit̃ decr. alexãdri q̃ dic̃ ꝙ archiepõs sic adit⁹ põt absoluere: nisi duxe rit deferẽdũ epõ: e sic pꝫ ꝙ de necẽtate nõ remittit ꝓ pma par te idn cit̃ cõciliũ sardineñ. i q̃ pꝫ nõ cõicãdũ ei añ cãe exitũ: e sic eũ absoluet̃ nõ põt nisi in fine cãe: papa audito themate e dubiis ꝓpositis cõsulẽti r̃ndet. ¶ No. p̃ ꝙ exclusus a r. dio iurisdictiõis ꝯlatiuo excludit̃ a fine iurisdictiõis ꝯferẽde: vñ exclusus ab appellãdo: exclusus ẽ a iurisditiõe duoluẽda.

e sic exclusus a medio excluditur a fine per quez.ec. Et nota modum arguendi a diuisione e sufficienti partium enumeratione. Et ideo circa primum notabile dicit Inno. q si falso narro me ad superiorē appellasse e iudex pcedat in appellatione non valet pcessus: etiā si ignoranter pcedat: hoc est enim notabile dictū in.c.si duobus.de ap. puto etiam si se iudicem pronunciet cpetentem vbi ex Rpto falso dicit iudicem habuisse iurisdictionez: per id q ipse alibi no. in.c.super litteris.de Rptis. Secus credo si dicat se appellasse e in veritate appellauerit e renunciauerit: qsi cum qz tale rescriptū est impetratum super appellatione est subreptitium: vñ valz processus in principali cōtra contumacem si iudex nō ignorat se habere iurisdictionez: quicqd dicat Inno.in.c.si duobus. ¶ Scđo no. fm quosdaz q excõicatus est exclusus a potentia appellandi: e ab ecclesia separatus: est sepatus ab actu appellādi: que opinio est falsa: vt in.c.significauerunt.e quasi per totum.de excep. etiam si appellās veniat vt actor: e fuerit actor in cā principali: lz opi. fuerint. de quo in.d.c.significauerunt.e.c.cum inter.de excep. ¶ No. q exclusus a corpore: exclusus censef ab omni corporis priuilegio: exclusus ab ecclesia: exclusus censetur a remedio ab ecclesia concesso: quod est verum si remediū stricte est concessum a corpore. Item est verum in remedio impugnatiuo: secus si sit defensiuum: per quod vr argui q lz bānitus sit exclusus a remedio iuris municipalis ciuitatis: nō a cōi nec a facultate defendendi. ¶ Tertio no. regulam q metropolitanus nullaz habet iurisdictionem in subditos suffraganei: nisi via appellationis deferaf. de quo in.c.pastoralis.de offi.ordi. ¶ Ex v̄si. verū no. primo q permisso fine videnf oīa media quibus ad finem peruenitur esse permissa: e pmissa absolutiōe excõicationis cā ad superiorez deducta que aliter q̄ via appellationis deduci non dz: vr permissa potestas appellandi. ex quo pz q excõicatus appellat ex quo eo appellāte ad metropolitanum pōt absolui. ¶ Scđo no. q sufficit tenorem legis adducere: lz nō allegetur lex: vel vbi sit. ¶ Tertio no. q licet excõicatus non repellaf ab appellando e ab appellatione prosequēda: si tñ snia est dubia anteq̄ ad appellationis pseruationem admittatur debz absolui. ¶ Quarto no. q vbi verbum. debet. pfertur in mā necessaria sumitur pro tenetur: sic e in verbo tenetur vr. s. eo. inter alia. ¶ Quinto no. q iuramentum nō videtur de substātia absolutionis: q sola psuetudine prestatur. s. eo. cum desideres. ¶ Nota q verbum. sunt. inducit necessitatem. ¶ Ex v̄. in sardicen. no. q ab olim appellabatur ad vicinos epos e pmitiuos. i. comprouinciales: e sic appellabatur ad cōcilium. ¶ No. scđo q verbuz emendare. qñqz sumitur correlatiue. ¶ No. tertio q excõicatus est euitandus: lz iudicialiter audiatur vbi de nullitate snie conqueritur. ¶ Ex v̄. nos igitur. no. primo duas regulas. Primo q vbi excõicatus cōqueritur de nullitate snie coram superiore per viam absolutionis: etiā non prelata absolutione auditur. Scđa regl'a q vbi conquerif de iniustitia non auditur etiā appellationem prosequens: nisi ante omnia absoluatur. ¶ Circa primam regulā no. q nullitas snie arguitur duobus modis: vl' qz lata post absolutionem: e sic supponitur defectus iurisdictionis pnunciātis: vel quia lata in se manifestum cōpzehendit errorem: e tunc peccat ex forma e non later: qz peccatum forme e cāe efficientis reddit actum nullū. de quo de re iudi.c.i. ¶ Scđo circa primam regulam. no. q lz non necessitatur ad petendam absolutionem. absolui tñ potest ad cautelam: e dicitur absolutio ad cautelam. i. qz cautum est q fiat: sed nō necessarium: quicquid dicant doc. hic. e de sen. excō. solet. lib. vi. de quo vt ibi no. in nouella. per Io. an. ¶ Tertio circa eādem regulam no. q excõicatus cōquerens de nullitate excõicationis est in dicendus in ceteris: preterq̄ in articulo excõicationis prosequendo: quod intellige in ceteris actibus. s. iudicialibus: nō extraiudicialibus: sed hoc hodie declaratum est in.c. solet. de sen. excō. lib. vi. ¶ Circa scđam regulam no. iniuste excõicatum absoluendum a superiore vbi ad eum est appellatum: nisi velit deferri suo excõicatori. Ex quo no. q lz in his que sunt de mera appellationis iustitia non debeat vicuz remittere iudex appellationis iudici ad quem. de ap. interposita. In his tamē que impendit gratiose etiam ex iuris potestate potest inuita pte iudex appellātem iudici a quo remittere. ¶ Tertio no. vnum casum exceptum a scđa regula: qz vbi conquerenf appellans de iniusta excõicatione nō remittif nisi opponitur per iudicem vel aduersarium de notoria vel offensa manifesta. ¶ Principalis capli materia ptitur in examinatione duaz regularuz hic positarum que volunt excõicatum conquerentem de appellatione non ex necessitate absolui: vbi vertitur in dubium de nullitate: secus vbi de iniustitia. ¶ Et anteq̄ descendam a regulas op. q decre. contradicat: qz in v̄. verum sentit q absoluatur anteq̄ audiatur. In v̄. in sardinen. contra. So. dic iura cōtradicere videbātur: ideo opus fuit interpretatione: vnde si ponderas ius antiquū nunq̄ conquerens de excõicatione via appellationis. Si ponderas ius nouum distinguitur: qz si dicit nul'az prosequi potest etiā si non absoluatur: lz absolui debeat ad cautelam. ¶ Circa regulas pcedam op. e primo videf excõicatum nullo modo absolui a metropolitano ex iurisdictionis defectu: qz excluditur ab appellādo cum excludaf a iudicio. de iudi. intelleximus. e excluditur ab appellatione: ex quo est exclusus ab ecclesia. ¶ Scđo qz excõicatur qs propter offensum manifestā e contumaciam. xi. q. i. nemo. etc. contumax nō auditur appellans. ii. q. vi. sunt quez. probatur in cle. si ante. de do. e cōtu. So. ad primuz hec fuit allegatio tex. in prin. que est falsa: qz excõicatus in iudicio auditur appellans cuz audiatur defendendo: e semper se defendit siue veniat vt actor: siue vt reus aduersus stimulum iniustitie: vt dixi de excep. significauerunt. Nec ob. decre. pastoralis. de app. que dicit appellari non posse ab excõicatione: qz id verū quo ad effectum iurisdictionis suspensiuū: sed quo ad effectum iurisdictionis delatiuum sic. Aduerte tñ q lz audiantur appellātes vt hic: non audiuntur psequētes nisi potest absolui. ec. vt in notabili. Item nō procedit q archiepus non possit adiri aliter q̄ per viam applonis: vt no. de offi. or. pastoralis. Vel scđo lz principalr non possit absoluere archiepus tanq̄ iurisdictionem pricipalr non habens: e hoc dicit glo. i. pōt saltem in subsidiū negligente suffraganeo. s. offi. ordi. ad reprimendā. ¶ Ad hm dicūt doc. q auditur appellans vbi ptextu alterius cāe fuerit excõicatus: q̄ ppter quā appellat: puta est excõicatus ppter cōtumaciā in nō veniendo: e nō appellat ptextu alterius cāe. Vel dic tu q hic loquitur in presumpto cōtumace qui auditur appellās: non in vero: vt ibi hētur. ¶ Scđo circa eandem regulā op. cū glo. q est super v̄bo ad cautelā: q non absoluaf ad cautelam excõicatus qui contēdit sniam nullam. de sen. excō. solet. li. vi. So. absoluif ad cautelā nisi opponaf manifesta offensa. de q̄ cognoscitur infra. ix. dies a iudice statuēdos cōstare: e si cōstat non absoluif nisi satisfaciat: si non cōstat absoluitur ad cautelam prestita cautione de parendo iuri: vt. d.c. solet. lib. vi. ¶ Circa scđaz quero primo an ista regula pcedat vt nō sit necesse absolui vbi aliter cōqueritur de nullitate snie: dic q supposita iurisdictione iudicis supioris qñocunqz conqueratur de nullitate snie excõicationis pcedit decre. vt etiam sine necessitate absolonis cognoscaf de meritis cāe: siue dicatur nulla ex defectu iurisdictionis. Vel aliter: vt qz ex defectu falsi pcuratoris: e sic cōtendif iudiciuz retro nullū. s. de pcu. in pñtia. Et h etiā sentit h glo. mag. in v̄. e idē est dicendū. Ista est cōclusio doc. p multa v̄ba. in.c. solet. de sen. ex. li. vi. e hic e h qz eadē est rō. Rō hui' ē qz ex quo nō fatef se ligatū nō eget absolutione aliq̄: e hoc p pri' est discutiēdū an sit ligat' anteq̄ absoluaf: sed qñ est iniusta opz q primo absoluaf: qz ibi fatef se ligatū: hec rō concludit qñocunqz snia sit nulla: modo habeo h clax. ¶ Scđo circa eandē regl'az. q̄ro de exēplo qñ dicaf snia nulla: qz cōtineat errorem intol-

lerabilem. Dicit glo. magna hic q hoc pōt esse multiplici-
ter. Prīo rōne euidētis iniustitie cause snīe. Scdō ex euidē-
ti iuris exp̄ssione in snīa. Tertio ex euidēti falsitate cāe l scdō:
sȝ de h ultio est dubiuȝ. Exēplū de p̄. si excōico si non ducis
meretricem ut peccem cum ea: si excōico q: es obediens ut
p̄cipio impossibile uel turpe: alle. simile de condi. appo. c. fi.
Iste oēs cause euidenter sunt iniuste: sniam reddunt nullaȝ.
¶ No. glo. e tene ipsam menti: quia cā euidenter iniustitia
reddit sniam nullam. Idē si sit impossibilis vel turpis. Idē
si ptineat snia aliqd in se sub vi p̄cepti q in se sit peccatuȝ: vt
q elemosynaȝ nō faciat: vel q nō faciat aliud q in se sit bo-
num: vel q hominem occidat: sufficit ergo. e ad hoc no. tex.
q in suo genere snia ostēdat iniquitatem in se euidentem vt sit
nulla: dato q possit casualiter excusari: qd no. e tene menti.
Casus. de sen. excō. venerabilibus. lib. vj. ¶ Scdō dicit ea-
dem glo. q snia est nulla ex euidenti iuris errore: qd dicit gl.
pcedere duobus pcurrentibus. Primo q in snia iudex er-
ret in iure. Scdō q error pateat ex tenore snie: vt sic snia sit ꝯ
ius litigatoris e legis. Secus dicit si error esset ptrarius liti-
gatoris tm̄: q: tunc snia tenet. de re iudi. cum inter. Sic dȝ in-
telligi opi. Vinc. dixit nullā esse ex errore iuris: alias falsum
dicit. His pcurrentib⁹ snia est nulla a qua nō est necesse ap-
pellare: lȝ ad cautelam possit quis appellare. Exemplum. si
pnunciat excōicationem valere post appellationem latam: h
limitant doc. qn̄ error est iuris de quo agit: e sic loquitur le-
ges de qbus hic dr: facit no. Io. an. in tertia glo. Secus si
de eo non ageret: vt si excōicaret euȝ ex aliqua cā: e subderet
q snia non esset in scriptis ferenda. Item hec vera qn̄ ius est
notum: non si sit extrauagans: vt no. Barto. in. l. cum pla-
tis ff. de re iudi. Item opȝ q snia sit cōtra ius certum. Secus si
esset ius sup quo eēnt opiniones e non appareret casus exp̄s-
sus: vt no. Iaco. de are. in dicta. l. cum platis. Et est dictum
doc. s. de appel. cum spāli. Item hoc est verum qn̄ pȝ verifice
error: secus si appet error mentaliter: vt no. Inno. s. de offi.
dele. c. P. e. G. e no. s. de testi. cog. peruenit. Tertio dicit
error ex falsitate cause: e hic aduertendū q: excōicat: q: spo-
liauit talē e notorie est falsum. Hoc dubium tangit glo. vi-
de si est falsa sed nō manifesta: planum q snia valet: q: iniu-
sta. Si manifeste est cā falsa tunc glo. alleg. q snia videatur
nulla: sicut in calculi errore. ff. q sen. sine app. rescin. l. i. §. fi. e i
exheredatione. ff. de lib. e posth. l. si posthumus. sicut nec va-
let decretum de donatione tutoris: vbi error facti est exp̄ssus
ff. de tuto. e cu. l. tutor. e. l. seye. Cōcludit glo talem sniam
valere quo ad ecclesiam: lȝ non ligetur quo ad deū q: iniusta: e
dicit hoc tutius. Vult ergo glo. quā no. q snia que est lata ꝯ
manifestum sit aliqua. In ꝯtrium ex tex. de sen. excō. romana
. §. in vniuersitatem. lib. vj. Si arguit euidens falsitas cause
e impossibilitas simul pcedit. §. in vniuersitatem: si sola falsi-
tas sed non impossibilitas: e arguit notorietas falsitatis di-
co q snia nō valet: vt est casus cuȝ no. in. l. i. ff. que sen. sine ap-
pel. rescin. vt lit. nō conte. accedens. e qd ibi no. s. de re iudi.
inter cetera. de ap. qua fronte. de re. iudi. cle. pastoralis. e ibi
Pau. pro hoc rō: q: notorium equiparatur expresso in teno-
re libelli: de of. vica. ad audientiā: per Inno. sed euidens ex-
pressio in tenore viciat. igit ec. Ad hoc qd no. in. c. cum no-
stris. de pces. pben. in addi. e in. c. examinata. de iudi. etiam
in addi. qd pondera e tene menti. Facit qd no. e dixi de re iu-
di. inter. monasteriū. de fri. fraternitatis. e de Rp. ab excōi-
cato. Si arguit manifesta falsitas cause: tunc dico q sicuȝ h
arguitur implicite defectus iurisdictionis nō valet snia in cō-
tumacem: sed in p̄ntem sic si de defectu nō opponitur. exem-
pli gratia. q: euidens est me delictum nō cōmisisse in territo-
rio florentino. Iudex florentinus ꝯtra me ꝯtumacem proce-
dit: nō valet pcessus: facit qd no. Inn. de Rp. super litis. Si
arguit tm̄ nullitas snie ex falsitate cause: tūc hic est glo. q sen-
tentia valet: quod no. e hoc videtur tenere Io. an. lȝ alterna-
tiue loquat. ¶ Quero quo respectu dicat absolui ad caute-
lam. dic quicquid hic supflue dicāt doc. q dicitur ad caute-
lam: q: non petit ex necessitate: sed cautum est q sic petat p-
pter dubium nullitatis snie: e cautum est ipsi q nō peccat cōi-
cando: e illis etiam quib⁹ cōicatur. Per hoc dico q petens
hanc absolutionem cum ad cautelam petat e ex supabundā-
ti nō videtur per hoc absolui petēdo se fateri ligatum. No.
ob. s. de elec. per venerabilem: q: ibi loquit qn̄ directe pete-
bat e simpliciter: nō ad cautelam. Dic tn̄ sanum ꝯsiliuȝ In-
no. q ptestetur q per absolutionem sibi nō fiat p̄iudicium i
aliquo: puta si interim celebrauerit nō sit irregularis: quo ca-
su pdest ptestatio: q: fit ex legittima causa. de ꝯsti. cuȝ. M.
vt pȝ de his que vi me. cā. fi. c. i. Dicit tn̄ Inn. e sic intelligo
cum q talis absolutio ad cautelam nō prodest: siue cum pro-
testatione: siue sine quo ad effectus p̄teritos: quin si celebrat
exīte excōicatione aliqua sit irregularis. Item dicit non ad-
mitti petentē: vt petens absolui ad cautelam fateatur se ligatū
q: ad cōfitendum id nō debet compelli: ex quo iniurioso de-
trahatur. ff. si ser. ven. l. sicuti. §. sed si queratur. hec ꝰa dicit In-
no. etiam si aliquo agēte opponatur excōicatio e ipse dicat nul-
lam: e ad cautelam petat se absolui: siue coram ordinario: si-
ue coram delegato: q: per hoc nil deperit aduersario: e p h
non cōtemnitur snia: imo incipit habere effectum: ex quo iaȝ
paret snie petēdo se absolui. ¶ Quero an super nullitate ste-
tur simpliciter vbo dicentis sententiā nullam: vt ad cautelaȝ
possit absolui. Dic q si excōicatus offert cautionem tm̄ iu-
ratoria de parendo mādatis ecclesie. Tunc Io. an. conclu-
dit q quandoqȝ citato eo pro quo est lata snia: vel qui tulit q
fieri dȝ: vt no. de offi. ordi. ad reprimendā. de app. qua fron-
te. e eo comparente proceditur: e si fatetur sniam latam post
appellationem: sed dicit appellationem frustratoriā vel nul-
lam: absoluetur ad cautelam prestita iuratoria cautione: nisi
opponatur de manifesta offensa: vt dicto. c. solet. Vel saltem
dubia quo casu absoluetur prestita alia satisdatione q̄ iura-
toria: vel dicit non appellatum: vel dicit appellationem post
sniam fuisse interpositam: non debet statim absoluere: sȝ de-
bet examinare sūmarie si inueniat appellatuȝ ante: absoluat
ad cautelam: alias nō. Ratio q: si staretur suo dicto eēt sem-
per in eius ptāte absolui ad cautelam: q: non haberet nisi di-
recte dicere. Ego sum excōmunicatus post absolutionem e
aduersario preiudicaretur: si citatus non venit examinabit
articulum sūmarie e procedet in absolutione. Io. an. sacro. §. i.
Cantum est q tunc exigat cautionem non iuratoriam: sed il-
lam de quo sequitur. Si vero vult offerre cautionem de pa-
rendo e satisfaciendo: non solum iuratoriam sed aliam. Di-
cit q debet absolui indistincte: q: de magno preiudicio non
potest conqueri aduersarius. de vb. sig. ex parte. e. c. cuȝ oliȝ.
q: si fateretur se ligatum etiam absolueretur tali cautione p̄-
stita: vt dicto. c. ex parte. nisi opponeretur de manifesta offen-
sa: vt. s. de offi. dele. cum contingat. e dicto. c. ex parte. de ap.
qua fronte. §. i. e erit cause probatio non plene prout requiri-
tur in principali: q: si tanta probatio requireretur nō esset dif-
ferentia inter petentem se absolui dicentem se excōmunica-
tum ante appellationem vel post. Item non esset tunc neces-
saria absolutio ad cautelam si directa facta plena probatio-
ne: sufficiat ergo semiplena. dummodo sit talis que posset iu-
dicem mouere. Aduertendum tamen q tales testes nō pro-
derunt nec preiudicabunt in principali: e per eosdem testes
poterit in causa principali probari: vt probatur. s. de testi. ve-
nien. cum simi. ¶ Quero in quibus causis euitetur appel-
lans e dicens sententiam excommunicationis nullam: e in q-
bus non: dic q euitabitur in iudicialibus. In aliis vero ex-
traiudicialibus actibus non vitabitur etiam legittimis: vt ē
casus hodie in. c. solet. de sen. excom. libro. vj. in fi. quod ex-
mina ut ibi plene p glo. e doc. ¶ Quero an coram aliis iu-
dicibus absoluatur ad cautelam ubi conqueritur de nullita-
te: q̄ coram papa: dic q sic: sm Doc. Idem si questio nulli-
tatis deducatur incidenter: ut q: me agente opponitur excō-
municatio: ego de eius replico nullitate: e q: post appellatio-
neȝ lata sm Inno. licet qdam contra. Primuȝ tene per tex.

ff.de offi.dele.prudentiã.§.sexta. ¶ Uenio ad scd͠az regu laz q̃ dicit ꝙ vbi excõicatus ꝯquerit̃ de iniustitia est absolue dus:nec audit̃ anteq̃ absoluat̃:ɛ fit remissio si ci vr̃:al's nõ. ¶ Opp.ꝙ ꝙ excõicatus audiat̃ appellans:ɛ ꝓsequens nõ repellat̃ ꝓtextu excõicationis:dato ꝙ absolui nõ petat:vt p3 in.c.significauerunt.de excep. So.audit̃ appellans excõica tus:ɛ ꝓpter excõicationez non repellit̃:tñ vbi absolutionem ꝓsequitur d3 absolui iuxta formã decre.vt hic. Uel dic ꝙ si ꝓsequens fatetur se ligatũ d3 absolui:si nõ fatet̃ se ligatum: sed negat:vt q2 ꝓsequit̃ aliam cãm opponit̃ excõicatio. Il le replicat q fateri non vl̃ ꝙ d3 audiri defendens:audit̃ etiaz non absolutus. ¶ Scd͠o oppo.ꝙ statiz nõ absoluat metro politanus:vt p3 de sen.excõ.venerabilibus.lib.vi. Uñ opp. etiaz de.c.ad reprimendã.ɛ qd̃ ibi no.ff.de offi.ordi. Solu. qñq3 supponit̃ defect⁹ iurisdictionis in ꝑsonam supioris adi ti:vt q2 excõicatus a suffraganeo adijt archiep̃3 p viam que rele:ɛ principal'r ꝯqueritur de p̃te supposita suffraganeo:q̃ casu nõ est iudex metropolitanus.de offi.ordi.c.pastoralis. ɛ tunc dicit ꝙ nõ potest absoluere:nisi in subsidiũ negligen te suffraganeo:vel nisi piculum sit in mora:q2 tunc efficit̃ iu dex:vt.d.c.ad reprimendaz. Qñq3 supponit̃ iurisdictio i ꝑ sonaz iudicis aditi:q2 audit̃ per viam appellationis vel p vi am querele:ɛ ꝯquerit̃ principaliter ꝯquerens de ipso iudice: ad finez vt iudici pena imponat̃:ɛ tunc q2 archiep̃s est iudex ep̃i de quo fit questio:tunc si ꝯstat sñiam iniustaz esse absol uendus est. Si cõstat sñiam esse iustaz est remittẽdus. Si est dubiuz ɛ opponit̃ manifesta offensa est remittẽdus:nisi peri culum sit in mora.de offi.dele.prudentiaz.§.sexta.ɛ.c.cũ cõ tingat.de sen.excõ.venerabilibus.§.simil'r.lib.vi. Si nõ op ponit̃ manifesta offensa absoluit̃:equitas tñ facit remittẽdo: hec distinctio probat̃ per tex.de sen.excõ.venerabilibus.li. vi. Et aduerte qñ dicat̃ dubia ꝯtumacia:dic qñq3 citatus ɛ inuentus fatet̃ se cõtumacez:ɛ hec cõtumacia manifesta: qñ q3 quia est citatus ɛ nõ inuentus ɛ negat se sciuisse:ɛ hic dica tur cõtumax. Qñq3 citat⁹ ɛ inuentus fatet̃ se citatuz: s3 dicit se fuisse impeditum:ɛ h̃ dubia cõtumacia:nisi fit sup ip̃o im pedimẽtũ ꝓnunciatuz ɛ nõ appellatum:qñq3 citatus ɛ inuẽ tus fatet̃ se citatuz:sed negat se cõtumacẽ:nõ tñ allegat im pedimentũ:ɛ hic verus cõtumax:sed nõ manifestus:qñq3 ci tatus ɛ inuentus in iudicio dixit se nolle venire: ɛ hic verus contumax:sed nõ manifestus:hec habent̃ clare ex no.i.c.ve nerabilibus.de sen.ex.lib.vi.plenius scripsi in cle.i.de dolo ɛ cõtu. ¶ Oppo.tertio circa istam scd͠az regulaz ꝙ nõ pẽde at ex volũtate iudicis ad quẽ remittere appellantẽ nisi volue rit appellans.de appel.interposita.ɛ sic absoluẽdus remitte re non debeat. ¶ Ponit glo.tres casus in q̃bus quis ap pellans remittit̃. Primus qñ malitiose appellat. Secun dus qñ appellationẽ deserit. Tertius o3 ꝙ hoc petat absol uens. Tu dic ꝙ in his que fiunt de iustitia ꝓcessus iudicis ad quẽ non fit remissio in his que facit de gr̃a etiã ex iuris ꝑtãte bñ põt in hoc deferre iudici a quo. Nã ista solu.non d3 fieri anteq̃ cõstaret de cã:l3 ius de gr̃a ipsum absoluat:ideo po test fieri remissio. ¶ Op.ꝯ limitationẽ casus excepti huius regule ꝙ vbi opponit̃ offensa manifesta nõ absoluat̃ etiam in subsidium ab archiep̃o anteq̃ satisfaciat.de appel.q̃ fron te.ɛ qd̃ ibi no.ff.ti.i.ex p̃te. So.nõ absoluit̃ vbi principaliter excõicatus est pp hoĩs offensaz. Secus si principal'r ꝓpter offensaz dei:vt fuit notatũ.ff.de offi.ordi.ad reprimẽdã. Di cit tñ abbas ꝙ tutius est ꝙ talis appellet a denegatione ab solutionis:dic ꝙ vbi pro manifesta offensa nõ absoluet: nisi ille excõicator iniuste deneget. Et iniuste denegare cẽset̃ qñ offert cautionẽ vel satisfactionẽ:rea enim nõ oblata neglige re non diceret̃ ordinarius cũ3 faceret ꝙ deberet. ¶ Op.ꝙ statim nõ posset archiep̃s absoluere appellantẽ cõquerẽtez de iniusta excõicatione anteq̃ ingrediat̃ appellationẽ:q2 nõ est iudex si appell'o nõ est legittima. Prius ergo h3 cogno scere an appelatio sit legittima quã absoluat anteq̃ cõstet ip sum iudicẽ.de app.romana.lib.vi. So.intellige ꝙ absolue re põt habita cognitione sũmaria:an teneat appellatio:q2 vl̃ ex iusta ɛ vera cã fuit appellatũ:ɛ tunc est in eius ꝑtãte:an ab soluat vel remittat. Hoc fuit dcm̃ hosti.qd̃ q̃dã reprobãt:q2 si cõstat de iustitia appellationis fiat remissio:sit iniustitia ex cõicato qui d3 absolui:imo puniri d3 excõicans:ɛ remittens:si cõ stat iniustã male faceret absoluẽdo. Scd͠o soluit Inn.ꝙ h̃ decre.loquit̃ s̃m antiqua t̃pa:s̃m quẽ non erat necesse cãm in appellatione exprimi:hodie vero q2 necesse est cãm expri mi nõ hẽbit istam optionẽ vt vel absoluat vel remittat: imo hẽbit iudex appellationis cognoscere:an legittime sit appel latũ:ɛ si inueniat absoluat:al's remittat:non aũt debebit re mittere si inueniat ex iusta causa appellatũ. Recitat Inn.ali os dicere nõ iustificãdã appellationẽ a sñia excõicationis ex causa:sicut nec necesse est appellationẽ a diffinitiua iustifica ri:quasi appl'o a grauamine sñie excõicationis ex cã sit appel lare a diffinitiua. Hoc nõ plac3 Inn.q2 sñia excõicationis nõ est diffinitiua:cum ea negociũ principale nõ diffiniat̃. Item nec appellatio suspẽdit eaz sicut diffinitiuaz: vñ defert talis appellatio negociũ p̃ncipale nõ suspendit:de tali ergo vt de appellatione ab interlocutoria est iudicãdũ. Et sic videtur appellationẽ ex cã prius iustificandã esse. Item q2 appl'o ab excõmunicatione assumit vi3 ɛ locũ querimõie: q2 sicut que rimonia nõ suspendit negociũ nec sñiam neq3 appl'o ne ab excõicatione:vt p3.ff.de app.pastoralis. De ipsa ḡ que non h3 effectũ delatiuũ iudicet̃ vt de querela: sed in hoc querela nõ h3 optionẽ ipse supior:sed tenet̃ remittere.de offi.or.ad reprimendã.ita ɛ in ista:vñ residet in scd͠a solutione. Hec tñ s̃m ꝙ sentit Jo.an.in.c.venerabilibus.de sen.excõ.lib.vi.su per glo.pe.ꝙ põt statim absoluere:ɛ d3 anteq̃ cãm incipiat audire. Ita punctualiter dicit tex.in dicto.c.venerabilib⁹.§. porro.ɛ hoc in absolutione directe. Idẽ in absolutiõe ad cau tellã:q2 vt p3 in fi.debet absoluere cõstito ꝙ appellatio ante fuerit interposita q̃ lata fuerit excõicatio anteq̃ cognoscat de veritate appl'onis cãe:vt ibi dicit. Hic si in eius forma eui denter apparet appl'o frustratoria:planũ ꝙ nõ d3 absolui: vt in.c.romana.de app.lib.vi. Si euidenter iusta: planuz ꝙ debet absoluere vt hic. Si est dubiuz ɛ appl'o h3 suam for mã:tunc satis negociũ defert ad euz:ɛ hoc dubio pendente ius ꝯfert iurisdictionẽ supiori vt possit absoluere: vt hoc du bium discutiat̃:ɛ sic cessat obiectũ de defectu iurisdictionis sicut etiã h3 iurisdictionem pp dubiũ vt cognoscat:an iudex sit sic h3 ꝓpter dubiũ vt possit absoluere anteq̃ negocium ingrediat̃. ¶ Oppo.s̃m dñm meuz dñ3 ioseph:ꝙ imo ipse supior prius de cã cognoscere debet q̃ absoluat.de.c.ab ex cõicato.ff.de rescrip. So.cõtrariuz loquit̃ qñ per modũ q̃ rele cã deuoluit̃ ad supiorem. Iste aũt tex.qñ per modũ ap pellationis.de quo dic vt ibi no.

## Si aliquando.

Si papa in suis litteris excõicatũ salutat:nõ ꝓpter hoc illũ absoluit.h.d. Primo ponit dcm̃. Scd͠o cãm reddit.scd͠a ibi.cu3 igno rantia. ¶ No.primo ꝙ p verba salutatoria papa absolue re non presumit̃ excõicatũ:ɛ intellige siue sit excõicatus a se siue ab alio:q2 eadem est ratio. ¶ Scd͠o no.ꝙ sola cõicatio tione excõmunicato non videt̃ absoluere supior excõmuni catũ:nisi excõmunicationis detur certa scientia:ɛ sic econuer so. A contrario ꝙ data scientia certa pape: sola cõmunione videtur papa absoluere illũ cui cõicat. de quo dic vt in cle. si sũmus.eo.ti. ¶ Tertio no.ꝙ non datur sola cõmunione approbatio vitij vel remissio:nisi detur vitii scientia in cõ municante. Notet ergo articulans qui ex patiẽtia alio actu vult denotare vitij approbationez ꝙ illius vitij articulet sci entiam. ¶ No.tria que excludunt scientiaz certam in actu ɛ ex quibus probatur ɛ presumitur ignorantia.s.negligẽtia ɛ occupatio agendoruz ɛ surreptio. ¶ Glo.querit an sit sa lutandus excommunicatus.dicit glo.ꝙ non.primo ne quis videatur eius vicium approbare salutatione. ɛ vt facilius re sipiscat videns se contemptuz.ff.de excep.pia.li.vi. Potest

tamen ge

tamen qa eis loqui pnt locutio tendit ad eoꝝ conuersionē: e dato qꝫ alia vba interponant nō nocet.J.e.cū so.qꝛ ille interpositiones inducerent ad solū finem cōicandi vt reducat.dicunt doc.qꝫ licitū est eis optare salutē aīe e pro eius orare: sicut orat ecclia pro hereticis in die parasceues:qui tn̄ excōicati sunt.de hereti.excōicamus. Facit gl.qꝫ si statuto dnnetur loquens bānito vel eū receptans: vbi bānitus satisfaciendo exire possit de bāno:qꝫ tale statutū non ligat cōicantē ad finem vt soluendi quātitē vbāni exeat de bāno:lꝫ alia verba iterponat. Idē si puniat dans ꝯsilium bānito qꝫ si dat ꝯsiliuꝫ vt exeat de banno aut reconciliet ciuitati de qua est bānitus: qꝫ per h non incurrat penā statuti. ¶ Quero cuꝫ.e.glo.ibi. sed pone an papa ex certa scia videat absoluere. Gl.ꝑ qꝫ nō: qꝛ data est certa forma in absoluendo.J.e.cū desideres.cum si.que non includit in simplici salutatiōe:ergo ɀc. Scdo qꝛ simplex asseueratio iudicialis vel extraiudicialis dñi non facit quē liberū. Unde si dñs scribit seruo vt libero:per hoc nō datur ei libertas.C.de libe.cā.l.iubemus.C.de proba.l.non epistolis. In ꝯtrarium arguit gl.qꝛ dicit canon qꝫ non ꝑsumit excōicatus quē papa ad osculū scienter admittit.de priuile.cū olim essemus:ergo in dubio presumit ipm absoluere. Secundo qꝛ papa nulli subiacet forme iuris positiui:sed qꝫ vult est lex si pateat de eius scia:qꝛ legi nō subiacet.C.de legi.l.digna vox.ff.de legi.l.princeps. Data ergo certa scia pape e voluntate ille est absolutus:lꝫ non dicat absoluo te. Probo qꝛ ptās iuriū dependet a voluntate pape:non voluntas e ptās pape a iurium ptāte. Quicqd ergo vult papa seruet cōstito de eius voluntate:ergo qd dicāt iura pro hoc casu ista ꝯtro. qꝛ si ignorat de nimia occupatiōe vel negligētia quibus casibus excludit scia:non vr absoluere: posita ergo certa scia absoluere vr. Itē ad hoc qꝛ maior dꝫ esse ptās pape qꝫ aliorum. Si eni daret papaꝫ non posse absoluere voluntate nisi seruaret iura:nulla esset maior ptās ipsius qꝫ quoꝛūcunqꝫ alioꝝ inferiorū iudicū. ad hoc adducūt doc.qꝛ princeps sola voluntate manumittit.ff.de manu.l.apud.C.de fideicō.libe.l.si voluntate. dic hodie si ꝯstat de certa scia pape qꝫ intēdit illuꝫ absoluere qꝫ presumit qꝫ hoc exprimit ipm absoluere videat: vt.e.ti.in cle.si summus pontifex. Idē est quo ad dignitatē:qꝛ lꝫ scribat sub titulo dignitatis vel eum noiet per hoc ipm non approbet vel sibi tribuit nouū ius nisi hoc exprimat. Non ob.qꝫ in absolutione non seruata forma ɀc. qꝛ papa non astringit forme vt est dcm̄. Non ob.qꝫ simplex asseueratio non inducat libertateꝫ: qꝛ ille leges loquunt qn̄ libertas enunciatiue narrat in instro:quo casu non cōstat de scia dñi:sed si ꝯstaret qꝫ ex certa scia dñs nūcuparet seruum liberū alio dādi libertatē e h exprimeret nō est dubiuꝫ qꝫ h esset liber:qꝛ datio libertatis post iura pēdet i libertate dñi.

o ## Fficij.

Excōicatus a plꝛibus platis non restituitur cōioni ab vno tn̄ absoluit.h.d. Cōis diuisio.secunda.ibi.super hoc. ¶ No.ꝑ qꝫ ad multiplicationē excessuū datur multiplicatio pene e ad multiplicationem causaꝝ iterabilium datur possibilitas multiplicatiōis causati. ¶ Secūdo no.qꝫ hñs iurisdictionem in subiectū vr habere ius in eum. ¶ Tertio no.qꝫ ptās excōicandi dependet a iurisdictione. ¶ Quarto no.qꝫ ad multiplicationeꝫ causaꝝ datur multiplicatio vinculi pene pluriū prelatoꝝ:sed non ad multiplicitatem prelatoꝝ:sequit multiplicatio vinculi excōicatiōis eadem supposita excōicādi cā. ¶ Quinto no.qꝫ multiplici vinculo cōcurrēte ad vnū ligamen in dissoluendo augmentat gradatim tollendi difficultas. ¶ Sexto no.qꝫ taciturnitas vnius cāe ꝓpter quā qs est excōicatus viciat absolutionē ab excōicatione vt surreptitia. ¶ Septimo no.qꝫ ad sublationeꝫ causatiꝛoꝫ qꝫ ois radix cāe radicitus tollat:aꝉs remanet causatū. ¶ Ultimo no.qꝫ excōicatum pro pluribus causis simpliciter ordinarius absoluere nō dꝫ ad vnius satisfactionem. ¶ Itē no.etiā qꝫ vinculū excōicationis est in eiusdē psona pro pluribus causis multiplicabile:e maxime a diuersis personis. ¶ Op.qꝫ excōicatus nō excōicetur:finis excōicationis est extra ecclesiā reiicere. Isto fine habito non vlterius est ꝓgressus. Scda ergo excōicatio nil opatur vt superflua. Sol.dic qꝫ multiplex est finis excōicationis. Unus finis eiiciendi. Scds finis ꝯfirmādi. Per primā quis eiicit. Per scdam qs confirmatur vt dcm̄ est.J.de iudi.ita quorūdam:sicut si in fisi debitor carcerat e postea pro alio debito carceri confirmat. ¶ Op.scdo cū glo.ii.qꝫ valet absolutio ab excōicatione vna:lꝫ alia sit ligatus.de pe.di.iii.c.fi. Sol. non valet quo ad totalē vinculi dissolutionem:e quo ad vitaꝫ eternā:sed bene quo ad minus suppliciū subeundo vt in ꝯtrario. ¶ Tertio op.qꝫ possit absolui:lꝫ totaliter nō penituerit.J.de pe.e re.qꝫ inte. So.absolui potest a peccato:de quo est confessus:vel de quo penituit:sed non simpliciter nisi satisfaciat.ita dicit glo.fi. ¶ Quero de practica qliter absoluat eps excōicatū pro pluribꝰ causis ab aliis iudicibus eo de satisfactione cauere volente. dic qꝫ si plures concurrūt:excōicationes ab eadē psona sufficit vna absolutio oībus causis enumeratis:vt dixi.J.e.cum pro cā. Si a diuersis iudicibus.dic qꝫ duplex erit practica. Prima qꝫ vnus alteri ꝯmittat e tunc vnus absoluat in totū. Scda qꝫ quilibet absoluat a sua:sed primi absoluentes non denūciabūt ipsum absolutum nec ipsis erit cōicandū:qꝛ excōicatus in vna ecclesia excōicatus est in aliis.xi.q.iii.quisquis. Uel ꝫ Inno.poterit ipsum absoluere vel ipsum cōioni boium restituere:lꝫ i ecclesiam introducere non debeat:aꝉs si non posset absoluere e vnus alteri nō vellet ꝯmittere. Uel vnus cū altero non vellet ꝯuenire ꝑpetua esset ipsa excōicatio nisi papa vel legatus absolueret qui in eos sup oībus hꝫet ptātē. credo qꝫ bene possit vt dō absoluo:dum tn̄ astringat a d cām ꝑpter quā est subiectus absoluenti qꝫ in dubio cēset:sed simpliciter expressis causis sibi non suppositos absoluere non dꝫ: nec pōt nisi forte esset supior ipsius excōicatoris:qꝛ tūc ab illo posset absoluere.ar.coꝝ que no.fuerūt.J.e.ꝑ tuas.e in.c.ad reprimēdū.J.de offi.ordi. Si aūt non esset ipsius supior adeat ille qui est superior qui absoluet:vt in dicto.c.ad reprimendam.

r ## Esponso.

Excōicatis e interdictis predicari potest verbum dei e tpe gnālis interdicti cōceditur baptismus crismatio in fronte e pnia morientiuꝫ.h.d.scda. ibi.ꝑterea.e qlibet subdiuidit e cuiuslibet. scda incipit.super quo. ¶ No.ꝑ qꝫ excōicationis snia vr ferri posse in vniuersitatem:hodie ꝯ.e.ti.romana.§.in vniuersitatem.lib.vi.de q dic vt ibi. ¶ Scdo no.qꝫ excōicatis licitū est cōicare ad finē vt ad pniam reducant. ¶ Tertio no.qꝫ itroitus ecclesie excōicatis vel iterdictis non vr ꝓhibitus nisi prout ibi accederent ad audienda diuina. ¶ Ex secūda parte no.tria sacramenta permissa tempore generalis interdicti.s.baptismus penitentia:e confirmatio in fronte. ¶ Secundo no.qꝫ actu permisso vel dispositione omnis eius actus vel dispositiōis confirmatio est permissa. ¶ Nota qꝫ dictio preter sequens orationem prohibitiuam stat iclusiue. ¶ Quarto no.qꝫ potestas crismandi solis episcopis est permissa e non inferioribus.de quo.J.de consue.quanto. ¶ Op.qꝫ vniuersitas nō excercetur:vt in.c.romana §.in vniuersitatem.eo.titu.lib.vi. So.vniuersitas non excōicatur:qꝛ pena excōmunicationis pro delicto alterius quis non ligatur.xxiii.q.iii.c.i.sed bene interdicitur:qꝛ tali ligamine quis pro altero ligatur.de spō.nō est nobis:lꝫ ciuiles singulr hñ pñt excōicari vt pncipales ciuitatē regētes.de symo.dilectꝰ.e dcō §.in vniuersitatem. ¶ Op.qꝫ ēt pmittat baptisma adultoꝝ.J.e.ti.qm̄.li.vi.So. pmittit paruuloꝝ vt h.adulteroꝝ vt ibi. ¶ Op.qꝫ ēt viuētium e sanoꝝ pnia admittat:hodie vt i.c.fi.e.ti.li.vi.So.stādū est ꝯtrio. ¶ Quero an crisma possit confici tempore interdicti.dic qꝫ sic.J.e.quoniam.lib.vi.

i ## Aquisitioni.

Si cōiunx scit pro certo impedimentum matrimonij non dꝫ reddere debitū.sed po.

tius excōicationē pati: reddit aūt: sed nō exigit si hoc credat ex cā probabili & discreta: sed si ex levi & temeraria reddit & exigit. h. d. Primo ad casum de quo querit distinguit & pri mū mēbrū ꝓsequit ibi. In primo circa scd̄z subdistinguit. ibi. In scd̄o. & tertiū membrū subdistinctiōis ꝓsequit. ibi. verū. Tex. ibi. in prio. s. qn̄ scit ipedimentū: nec pōt illi ꝯmisce ri sine mortali: vt qꝛ scit illā ꝯsanguineā in gradu ꝓhibito. & ꝯsangui. & affi. nō dz. ¶ No. ꝙ vbi dei iudicium & ecclesie discrepāt amplectendū est dei iudiciū & ecclesie relinquēdū. ¶ Scd̄o no. ꝙ finis fori ꝯtentiosi discrepat a fine fori pnia lis. ¶ No. tertio ꝙ finis iuris canonici prout est fori cōten tiosi nō est finditiue viatoris in patriā directiuus. Ideo am plexus qn̄qꝫ esset in mortē inductiuus. ¶ Quarto no. ꝙ nō oē ꝙ vt licitū ſm metas fori ꝯtentiosi est licitū ſm metas fo ri pnialis. ¶ Quinto no. ꝙ finis iuris canonici prout est fo ri pnialis semꝑ est innitēs veritati & ꝯscie est in patriā dire ctiuus. ¶ Sexto no. ꝙ ille que non pōt expediri forus con tentiosus ſm suas traditiones vt innitēs opinioni id expedit & seruari facit. Non per h̄ tn̄ impedit vel ipedire pōt qn̄ hō possit ad foꝝ pniale recurrere & ſm suas metas & finē expe dire. Per hoc dico ꝙ lz snia que innitit opinioni faciat de indebitū & id seruari faciat vt debitū: vt. l. iulianus. ff. de ꝯdi. inde. per h̄ non facit id debitum inspectis metis fori pnialis qn̄ ille teneat & possit potius attenta vitate ꝙ opiniōe fori cō tentiosi ad metas ꝯscie recurrere & debituꝫ iniusta snia resti tuere. ¶ No. vij. ꝙ opinio & vitas hn̄t se vt opposita & ideo fundata sup eis qn̄qꝫ discrepant iudiciū dei veritatē ecclesie opi. per qd̄ apparet ꝙ ligatus: quo ad vnū est solut⁹ quo ad aliuꝫ. ¶ No. octauo ꝙ snia excōicationis lata ex falsa cau sa valet. Et sic snia excōicatis ad peccatū ipellens vbi appa reret est pctm̄: lz nō sit inspecta veritate de qua nō ꝯstat eccle sie ligat. ¶ No. nono ꝙ iudiciū ꝯscie est sequendū qn̄ con scientia inducit ex cā ꝓbabili & discreta. ¶ Decimo no. ꝙ ꝯscia inducta ex temeraria cā & non ꝓbabili est ad cōsilium sui supioris & informationē deponenda: ex quo pz ꝙ nō pro pria auctoritate deponi dz. ¶ No. vndecimo ꝙ ꝯriante ec clesie iudicio: & ꝯscie: vbi conscie iudiciuꝫ radicat a ꝓbabili cā est sequendū iudiciū ꝯscie: si radicat a cā improbabili de ponenda est ꝯscia & informanda cū ecclesie iudicio & illud ē sequendū. ¶ Duodecio no. ꝙ aliud est qd̄ euidens eē aliud quid manifestū. ¶ Decimo tertio no. ꝙ ꝯriante iudicio ec clesie & iudicio ꝯscie: si ꝯscia est iformata ex cā certa seqnda est oio cōscia. Si ex cā dubia & ꝓbabili iudiciū ꝯscie ē seqn dum in his que alteri nō: sed est amplectendū iudiciū eccle sie: si ex cā friuola etiā in respicientibus ꝓpriū cōmodū am plectendū est iudiciū ecclesie. ¶ No. xiiij. ꝙ aliud est credu litas aliud scia: & facit ꝙ si testis in his que pcipere pōt ex cer ta scia deponat per verbum credit ꝙ talis nō recte deponat. ¶ No. xv. ꝙ ꝯscia est qdam ipulsio ai ad credulitateꝫ eius de quo nō est plene certus. Inclinat enim aium & pungit ad illud vel aliquid credendū. ¶ No. vltimo ꝙ ꝯriante iudi cio ecclesie vel iudicio ꝯscie in dubio tutius est eligenda pe na tpalis ꝙ eterna. ¶ Quero an ipedimentū quodlibet pri uans iure petendi debitū priuet iure reddendi etiā si ꝯstet de impedimento supiore precipiente. dicit Inno. ꝙ si ipedimē tum ꝯcludat ad ius petendi & exsoluendi: vt est qn̄ ꝯmisceri non pōt sine peccato scito ipedimento nec peti: nec exigi dz. Si vero ipedimentū ꝯcludat tn̄ ad ius petēdi & exsolui pos sit sine peccato: vt est qn̄ ipedimentuꝫ surgit ex adulterio qd̄ priuat ꝯmittētē ptāte petendi debitū nō priuat facultate red dendi. Unde ꝯcludit ꝙ marito ꝯmittente adulterium vxor reddere pōt debitū sine peccato & sine preiudicio accusatio nis adulterij: si preceptū est a iudice ꝙ reddat debitū ex quo nō est separata quo ad thoꝝ also preceptū de debito reddē do ante sepationē esset iniustū & illaquearet ad peccatū illū. xxvij. q. j. de viduis. de resti. spo. lras. Iteꝫ dicit etiā ꝙ nec ꝑ hoc incurrit irregularitatē. de qua ha. xxxiiij. distin. si cuius. ¶ Predicta sunt vā qn̄ factuꝫ non est notorium: also debet

ipsum dimittere: multo fortius denegare. de diuor. significa sti. sed si mulier ante separationē reddat debitū iudice nō ꝑ cipiente: vī remittere accusationē adulterij & incurrit irregu laritatē. de qua. ā. Inducit decre. ad. q. vidi iniuste verbera ri clericū an debeo illi cōicare: vī distinguendū si certitudi naliter scio ipsum iniuste ꝟberatū verberanti cōicare nō de beo nec ipso exigente nec eo exigente cōionē reddere: si cre do euꝫ iniuste ꝟberasse si credulitas est temeraria & leuis. i. si credo percussionē iniustam ex leui & temeraria credulitate potero & debeo eo exigente cōicare vel nō exigente ꝯscia de posita. Si ex ꝟisimili cā scio ipsum ꝟberasse clericū: sed non pro certo eo exigente debeo cōicare: sed eo nō exigente vo luntarie non. dicit tn̄ ꝙ est dīia magna inter hunc casuꝫ & ca sum decre. & rō diuersitatis est: qꝛ reddere debitū necessitat ex causa precedentis matrimonij: sed ois cōio est volūtaria. Unde per hoc vī ꝯcludendū ꝙ ei nō sit reddendū etiam si petat vbi verisimiliter credit ipsum excōicatuꝫ. ¶ Aduer te per hoc sentit Inno. ꝙ si video aliquē verberare clericū debeo ipsum euitare tanqꝫ excōicatū: lz referat dicere quos daꝫ ꝙ nō dz per hoc vitari: qꝛ non dz quis vitari nisi notoriꝰ sit excōicatus per iudicē: tn̄ ipse dicit ꝙ sufficit aliter notori am excōicationeꝫ ꝙ ꝙ notarium sit excōicatus que pōt aliter esse notoria: sicut & fornicatio. ā. de coha. cle. & mu. c. vestra. Nec ob. ij. q. j. multi. Ubi non dz euitari nisi sit notarium ex cōicatus per iudicē: qꝛ loquit qn̄ excōicatio nō erat notoria: lz talis esset ꝙ ꝓbari poterat: puta qꝛ multis videntibus fa cta erat iniusta percussio. de hoc dic: vt no. ā. c. cū non ab hoīe. ꝯ sco. ¶ Quero an sufficit semel notoriū fuisse quē excōica tum vel denūciatū: lz hodie notoriū non sit ex variatione tē poris vel loci vel ꝓbari non possit vt possit euitari. dic ꝙ sic. vnde excōicatū vel denunciatū publice in remotis partibus inuentū potero vitare in publico & priuato. Nā ridiculosuꝫ esset dicere quē non posse vitari nisi prompte & parate habe ant ꝓbationes. per hoc dicit idē si oēs illi per quos poterat ꝓbari excōicatio sint mortui. nō ob. vj. q. ij. c. ij. & iij. qꝛ loqt qn̄ excōicatio nunqꝫ fuerat notoria per sniaꝫ vel facti euidē tiam. Indubitatū hic fuit aliqn̄ notoria vel snia vel facti eui dentia: qꝛ sufficit factū fuisse notoriū alicubi & aliqn̄ lz ꝓba tiones deficiāt. ¶ Per hoc dicit ꝙ si abbas precipiat mo nacho vt celebret ꝓñte illo quē scit excōicatū ipse monachus & abbas ignoret subditus ipse parebit: sed dz ꝓtestari saltē illi quē nouit excōicatum ꝙ non intendit secū celebrare: sed cum alijs & si precipiat ꝙ cū ipso solo celebret poterit nō ce lebrare & potius excōicationeꝫ dz sustinere. Rō qꝛ peccatum esset. ā. de his q̄ vi me. cā. ā. c. sacris. & si excōicat⁹ dicat se ab solutū non credet ei. ā. c. si aliqn̄. de cleri. peregri. c. j. & ij. di cit tn̄ Inno. ſm aliquos ꝙ hec cōio non est alteri preiudicia lis ei cōicare: pōt si est bone vite & iurat ꝙ nō est excōicatus. aliter de cleri. peregri. tue. dic ꝙ non credit ei per no. ā. c. si nobis. qꝛ semꝑ est preiudiciū in cōione. Quid si iudex pre cipiat iniustū: sed non pctm̄ vt ꝙ det libro sine cā vel domuꝫ & si non det sit excōicatus. dic ꝙ dare non tenet: sed aget co ram superiore vt absoluat: vt. ā. eo. sacro. nec consulens inci dit in excōicationē: qꝛ nec cōicat ei in crimine cū crimen non sit si non obedit iniusto precepto. In minoreꝫ tn̄ dicit ꝙ inci dit: qꝛ lz sit iniusta est seruanda. xj. q. j. c. j. Hosti. dicit ꝙ nec forte in minorē nisi modū excedat. ar. eoꝝ que no. de cle. ex. mi. ꝓposuit. & de excep. cum inter. & si papa iniustū preceptū cui non datur supior si de spūalibus vel negocijs ecclesiasti cis iniustū precipiat id seruandū: qꝛ nemini lz de ipsius factis iudicare. xl. di. si papa. cū si. nisi mandatū cōtineat heresim: qꝛ tūc eēt pctm̄ vel nisi ex mandato surgeret vehemēs psum ptio turbationis status ecclesie vel alia mala ventura etiam qꝛ non peccant non obediendo eū debeant mala futura pre cauere. ad qd̄ de cle. ex. mi. proposuit. ad si. & c. magne. de vo to. tn̄ excōicationē debēt seruare: qꝛ in ei⁹ est potestate eccle sia militans & ad eius mandatū debeant ecclesiastica sacra menta ministrari nec ꝯ mandatum dz se eis. s. sacris ecclesie

immiscere. de hereti. ad abolendã. in prin. Si vero precipiat laico qui non est de sua iurisdictione rõne psone vel cause vel aliter non dz obedire ex necessitate: sed bene dz seruare excõicationẽ: vt. s. dixi. per rõnem. s. positã. e sic quoad priuationem sacroꝝ laicus est suppositus ecclesie. ¶ Ultimo quero ibi non euidenti qd erit si maritus non ꝯfiteaẽ impedimentũ qḋ sciebat ante matrimoniũ ꝯtctum: vt qꝛ dicit ꝙ ante matrimoniũ cognouit ꝯsanguineã vxoris: tñ hoc probare non põt. Rñ deo nõ põt vxorẽ impetere: sed potius vxor ipsum: vt no. in. c. transmisse. de eo qui cogno. consang. e de eo qui duxit in ma. c. i. Ipse tñ qui certus est de ipedimento nec exigere nec reddere põt: imo potius excõicationẽ tollerabit: vt no. s. e. c. ¶ Uenio ad glo. e quero pro declaratione tex. qñ dicatur pbabilis cã opi. e qñ temeraria. dicit glo. i. ꝙ temeraria dĩ qñ impedimentũ audiuit a leuibus e paucis quibus credere non tenet. Nam talẽ credulitatem vel similez deponere dz quã non euadat nisi deponat errorem. de symo. per tuas. pbabilez dicit glo. vltima qñ in locis suspectis molier vidit virũ cum ꝯsanguineã sua e tpe suspecto anteꝗ̃ ꝯtraxisset cũ eo vel qꝛ hoc publice dĩ e a bonis ꝙ maritus ꝯsanguineã vxoris ante cognouerit. ad hoc de presum. tertio. Et idẽ in viro si vidit suã ꝯsanguineã cũ ista. ¶ No. ꝙ presumptio nõ differt a credulitate nisi vt cã a causato: qꝛ presumptio inducit credulitatẽ. ¶ No. ꝙ id ꝙ publice dicitur ab oĩbus inducit presumptionẽ que causat legitimaz credulitatẽ: e tene menti: e glo. de significato hui' verbi credere. Nã credere supponit presumptionẽ quandã nõ certaz sciam. In glo. ista vltima ibi ante matrimoniũ. Hosti. forte non habens hoc ꝟ. in glo. non approbat istud exẽplũ ꝙ hoc nocere non debebat mulieri que non fuit particeps iniquitatis. allegat de eo qui cogno. consang. vxo. sue. c. pe. e vlti. sed loquuntur in affinitate superueniente post matrimonium. Et bonum est exemplum dicebat autem exemplificandum per decre. dominus. s. de secundis nup. ec̃.

t **Contingit.** Clericus a prelato tertio monitus habitum e tonsuram non reassumens perdit priuilegiũ clericale. h. d. In prima continẽ querelã. In secunda puisio. ibi. verũ. ¶ No. primo tria signa clericos significantia habitus tonsura e qualitas operationis. ¶ Scḋo no. ꝙ talis quis presumit in quali habitu reperit. Et momẽtanea habitus mutatio nõ arguit qualitatez psone diuersaz: e sic qualitas superueniens re integra nõ iuuat illũ in cuius persone qlitas supuenit. ¶ No. tertio ꝙ bona opatio non dz solo verbo e labiis declarari: sed facto est demonstrãda. ¶ Quarto no. illud ꝙ priuilegiũ ec̃. ¶ Quĩto no. ꝙ apostata non pdit priuilegiũ clericale nisi tertio monitus habitum nõ reassumat: e requirit monitio diocesani. de quo. c. si. si clericos. lib. vi. ¶ Sexto no. ꝙ priuilegiũ clericoꝝ est institutũ ꝑpter duo ob cohercendã violentiã laicoꝝ e dandã tutelaz clericis. ¶ Quero a quo debeat fieri ista monitio. tex. ibi a te cõiuncta subscriptione vĩ ꝙ requirat ꝙ fiat a diocesano: non aũt sufficit a quocunqꝫ fieri. Hic ꝙ sufficit ꝙ fiat a quocunqꝫ tñ in talem clericũ hñtem in iurisdictionẽ: vt no. in. c. si clericos. c. ii. lib. vi. in glo. ij. ad hoc. s. e. in audientia. ibi a prelatis suis. ¶ Glo. iiij. op. ꝙ non gaudeat priuilegio clericus sine habitu ingerens se excessibus. s. e. cũ non ab hoĩe. So. si se ingerit grauibus enormitatibus statiz perdit priuilegiũ. Si venialibus reqrit monitio vt hic. Abbas dicit ꝙ si se ingerit enormitatibus cũ armis habitu dimisso perdit priuilegiũ vt in ꝯtrio. Si incedit in habitu clericali e sine armis retinet priuilegium vsqꝫ ad traditionẽ curie secu lari. de iudi. cũ non ab hoie. Si dimisso habitu e tonsura e cum armis põt sine pena puniri. de priuile. ex parte. de apostа. c. i. ab exercente iusticiã. Si vero nõ exercens iusticiã illum pcutiat sciẽter est excõicat'. s. e. si vero. ij. Secus si ignoranter: qꝛ tunc ignorantia eũ excusaret vt ibi. Si desert tõsuram e non habitũ e enormitatibus se imiscet pseueranter perdit priuilegiũ. s. e. cum nõ ab hoie. etiã si ab eo qui scit eũ esse clericum. Si non pseuerat in eis vt qꝛ semel furtũ vel homicidium cõmisit e recedit: e tunc si tertio monito non desistit perdit priuilegiũ ex toto si nõ est monitus gaudet ꝑuilegio vt hic. e. s. e. in audientia. plenius de hoc dixi in. c. perpendimus. s. e. dic vt ibi hoc addito ꝙ vt põt ꝑpositio õari. ¶ Op. scḋo ꝙ non gaudet priuilegio clericus habitũ dimittens ante monitionẽ. de cleri. coniuga. c. pe. So. dic ꝯtrium predict' clerico ꝯiugato: ꝯiugatus enim faciliter pdit priuilegiũ clericale sola nõ delatione habitus. Item dicit glo. ꝙ ibi loquitur de alio priuilegio. dic hodie vt de cleri. ꝯiuga. c. i. lib. vi. ¶ Ultima glo. querit an possit huic priuilegio renunciari. dicit ꝙ non: qꝛ hoc priuilegiũ concernit fauorẽ alioꝝ e odiũ tertij. Idem dicit in pacto apposito in odiũ criminis vel ei' detestatiõez cui pacto qs renunciare nõ põt. ar. C. si manci. ita fue. alie. l. ne prostituatur ec̃.

i **In presentia.** Ab excõicati denũciatiõe repellitur q non premonuit e illi cõicauit. h. d. Ponit dictũ cu' rõnem subdit. ibi. cum sup. ¶ No. primo ꝙ non admittit ad denunciationẽ non admonens e in delicto cõicans: e sic no. vnuz signũ requisitũ preambulũ ad monitionez. ¶ Scḋo no. ꝙ cõicans excõicato repellitur ab ipso denunciando. ¶ Quero an semel cõicans excõicato ipsum possit vitare. dic ꝙ sic. de excep. exceptionez. Nec ob hoc. c. qꝛ non põt ꝯ eum agere cõicans: sed bene põt eum vitare quicqd superflue dicat hic Uin. Item põt cõicans excõicato ipsum repellere a testimonio: qꝛ replicatio cõionis non repellit a potestate excipiendi sicut nec aliud crimen: lꝫ Uinc. contra. ¶ Uenio ad glo. e op. ꝙ nõ repellatur cõicans ex cõicato ab excipiendo de excõicatione: qꝛ nullũ crimen quẽ repellit a defensione. de excep. a nobis. e pꝫ. s. de excep. significauerunt. Glo. cõcludit ꝙ cõicans excõicato vel criminoso repellitur a denunciando. Idem de non promonente: sed ab excipiendo non. Dixit tamen Uin. hic ꝙ si isti de nouo moueant non obstãte communione admittentur ad denunciandũ e sit speciale ne pereant cõicando perpetuo. Inn. dixit ꝙ etiã accusans repelleret ab accusatione ꝑpter peccatũ qḋ contraxit excõicato participando: vt. s. de accu. cũ P. e ii. q. vii. querendũ. e. c. accusatio: hoc non placet qꝛ accusat' excõicatus minori solũ repellitur a perceptione sacroꝝ: vt no. in. c. a nobis. s. de excep. e in. c. si celebrat. de cleri. ex. mi. e hoc maxime sequendo Io. an. in. c. sacris. de his qui met' cã fiunt. s. ꝙ ex participatione non ꝯmittat mortale: speciale est in epo qui excipere crimen non põt ꝯ clericũ suum eũz accusantẽ: e hoc in odiũ epi morez taliuz approbantẽ e maioꝝ opa vtentẽ. de accu. nulli. ii. q. vii. cũ pastoris. cum si. excipere bene põt de excõicatione maiori: vt no. in dcõ. c. nulli. ßm Inno. ¶ Quero an exceptio excõicationis post litis cõtesta. valeat opponi: vĩ ꝙ non: qꝛ ex quo passus sum litẽ contestari ipsum videor approbasse: e sic videt ꝙ non posset ipsum amplius reprobare: ꝯtrium est verũ: qꝛ excõicationis exceptio ĩ qualibet parte litis põt opponi. s. de ecep. exceptionem: e sciens retardans dãnat in expensis: qḋ dicit glo. verũ olim: hodie per decre. pia. si exceptio opponat e ꝓbetur in iudicio que acta sunt valent e opponẽs non dãnatur in expẽsis: licet olim acta non valerent: e per hoc si malitiose nõ opsuit damnabatur in expensis: ꝙ est verum in ordinario: secus in delegato: vt patet hodie. de rescrip. c. i. lib. vi.

q **Quante.** Excõmunicatus est qui permittit clericũ percuti cũ possit probibere. h. d. Premittit culpã quã. Secundo aggrauat. ibi. ne aũt. Tertio aggrauationẽ declarat. ibi. eos. ¶ No. primo ꝙ agentes e consentientes pari pena ligantur. ¶ Secũdo no. ꝙ pro consentiẽte habetur obuiare potens delicto e non obuians: lꝫ ex officio non teneatur. ¶ Tertio no. ꝙ vt statutum puniens delinquentem vt extendatur ad patientem cum probibere possit est ex iter

pretatione: et sic per extensionez que non haberet locũ in statutis que sunt stricti iuris. Et sic no. ꝙ appellatione facientis non cõprehẽditur fieri faciens: in materia stricta nisi hoc ex interpretatione ostendatur et extendatur. ¶ No. ꝙ in materia penali procedimus per extensionem eius qñ statutũ loquitur in psonaz. ¶ Oppo. ꝙ non puniantur pari pena facientes. ff. de offi. dele. c. i. et qbi no. So. quidã sunt consentientes cooperatiue et tales puniunt̃ vt facientes: alias nõ: qđ no. ppter statuta que puniunt facientes vt punire censeantur qñ auxilium est cooperatiuũ. de quo per Bar. ff. de fur. l. is qui opez. ¶ Glo. op. ꝙ qs non teneatur defendere clericũ et non defendens non incurrat excõicationem: qꝛ licitũ est p defensione pecuniã recipere: qđ alias licitũ non esset si aliqs ad hoc teneretur. ff. de condi. ob tur. cau. l. si. ꝙ licitum est recipere: pz in. l. metuz. §. sed nolenti. ff. q̃ me. cã. ¶ Gl. ponit duas opi. Prima ꝙ qs teneatur ad defendendũ clericũ: licet non teneatur ad defendendũ laicum: et hoc qꝛ delictuz ꝫ clericum est ꝫ publicã vtilitatẽ que consistit in sacris et sacerdotibus. i. di. ius publicũ. et pro isto non esset licitum recipere pecuniam: et hec est opinio Jo. Hec opi. non placet glos. Ideo alij dicunt et hoc tenet glo. ꝙ quis ad defendendũ tenetur qñ obligatio precedit ad defendendũ ratiõe prelationis vel superioritatis quo casu delictũ non impediens cõsentire vi. Sed non tenetur ad defendendũ ratiõe affectionis: qꝛ per hoc non punitur nec excõicationez incurrit si nõ defendat etiã: hoc. c. dz intelligi qñ ad hoc tenetur ratione prelationis et similia. ad hoc ꝙ non reperitur cautũ ꝙ quis incurrat excõicationez ex facto alterius nisi participando locutione oratione vel crimine. ẽ. e. a nobis. et. c. mulieres. qđ hic nõ contingit. Cõis opinio est ꝙ incidat in canonẽ patiens verberari clericũ et dolose non phibens siue habeat verberantem in ptãte siue non: et hoc tenent doc. alias si non adest dolus quis excõicationem non incurrit. ar. canonis si quis suadente. xvii. q. iiij. dic si is cuius delicti conscius fuz est mee potestati subiectus et delinquit me sciente et phibere valente teneor eius delicto. ff. ad. l. acqui. l. sciam. et pz in. l. in delictis. in prin. cum si. ff. de noxa. et. ff. ad. l. cor. de sicca. l. fi. §. i. et idẽ est si de familia mea est vt pz ibi. Si aũt non ẽ mihi aliter subiectus. Glo. tangit in regula culpa. ff. de reg. iur. dic regulariter non teneor vt dicta regula. Fallit in crimine quo cõmittitur paricidiũ. ff. de paricidi. l. vtrũ. insti. de publicis iudi. §. alia. Fallit fm doc. ibi in tacente et sciente delictum ꝫ ciuitatem. C. ad. l. iuliã maie. l. qsquis. Fallit in seruo qui nõ iuuat dñm cui est subiectus et tacet: vt pz. ff. ad sill. l. ij. §. si seruus. et. l. si. his rationibus põt dici idẽ in clericis: qꝛ patres sunt anime et in eius vertitur publica vtilitas. i. di. ius publicum. et qꝛ deinde sunt laicoꝝ: igitur qđ credo qñ sciunt et dolose tacẽt vt hic alias puniretur pro mõ culpe sicut dicit Albertus de cremona in ope suo super rubrica de iudicijs. Hec vera quo ad penã temporalẽ: quo ad pnialem credo in quocunqz delicto non obuiante. Ubi põt teneri sic intelligo glo. in dicta regula caret culpa. ff. de reg. iur. prout dicit aliud fm canones. Hec vera vbi constat ipsum nõ deliquisse. In dubio si non est modicũ indicium ꝫ volentez iuuare delinquentez ꝙ consentiat delicto adeo ꝙ in curia seculari foret sufficiẽs ad torturam vt dicit Albertus in loco preallegato. ¶ Op. ꝙ nõ incidat in canonem nisi percutiat: vt dicto. c. si quis. So. dic incanonẽ incidit ex verbis percutiens: ex mẽte mandãs: vel expresse ꝯsentiens. Ex mẽte mẽtis in casu decre. tc.

# Sacro.

Prelatus excõicare nõ debet nisi monitione premissa et ex manifesta et rationabili cã et contrafaciẽti penã imponit. Scđo punit subditũ qui falso conqueritur se excõicatũ iniuste. Tertio dicit quid iuris si prelatus dicẽs se errasse vult excõicatuz absoluere et aduersarius appellat. scđa. ibi. verũ. tertia. ibi. sin vero. ¶ No. primo quedã requisita ad validitatẽ snie excõicationis seu iusticiaz. Primo ꝙ monitione premissa proferat̃: sicut eniz citatio requiritur ad alias snias. Ita et monitio ad sniam excõicationis: qꝛ excõicatio fertur ppter contumacie perseuerantiã. Unde monitio requirit̃ vt a cõtumacia desistat. Monitio enim ordinatur ad correctionez peccati. Scđo requiritur ꝙ fiat monitio aliquibus presentibus: sed hoc nõ est de substantiali solennitate: sed pbatoria vt possit pbare monitionez. Ex quo no. ꝙ acta possunt per testes pbari in snia excõicationis. de quo de proba. qñ contra. ad fi. Tertio requirit̃ ꝙ sit iusta ex causa et ꝙ manifesta sit cã et rationabilis. ¶ Et not. ꝙ id dicit̃ manifestum qđ est in iudicio pbatum: pz qꝛ si esset probata causa posset excõicare. ¶ Tertio no. penaz excõicantis monitione non premissa et personis non presentibus: qꝛ suspenditur ab ingressu ecclesie per mensem et arbitrarie punitur. ¶ No. ꝙ iusticia finĩ non excusat a vicio forme in sententiando vel forme in procedendo. ¶ Quarto no. ꝙ superior aditus per viã querele tenetur remittere ad excõicatorẽ nisi periculum sit in mora: et potest statuere terminuz ad soluendum qđ intellige ex voluntate qñ deponitur querela principaliter de epo. de sen. exc. venerabilibus. lib. vj. ¶ Quinto no. ꝙ negligente inferiore superior aditus etiã per viaz querele absoluere põt tanqz ad eum potestas et iurisdictio sit deuoluta. Et no. ꝙ potestas absoluẽdi delegat̃ et sic potestas absoluendi ab excõicatione est delegabilis. ¶ Sexto not. penã excõicantis iniuste et non reuocantis: qꝛ tenetur excõicato ad interesse et punitur arbitrio superioris. ¶ No. vij. ꝙ grauis est culpa imponere penã insonti et ꝙ snia excõicationis dr pena. concordat. ñ. eo. cum desideres. ¶ Octauo no. ꝙ parcitur erranti maxime qñ existat opinio laudabilis et sic attenta iudicis qualitate presumitur ꝙ non presumitur pro sententia. Et no. ꝙ probabilis error etiã male sententiantis excusat iudicẽ a pena iudici imponenda ex iniusta pronunciatione. ¶ Ex §. verũ. No. penam cõquerentis de iniusta excõicatione et vbi nihil pbauit: qꝛ ad interesse et pena arbitraria ligat̃. ¶ No. scđo ꝙ probalis error excusat sententiantem et de snia conquerentẽ. ¶ Tertio no. ꝙ cautio prestita corã iudice hz excusationem sicut snia. ¶ No. ꝙ absolutus iurans parere mandatis ecclesie nõ rescindit ipso iure sniam nisi actualiter a iudice reintendat̃: lz non satisfecit ei pro quo stare mandatis ecclesie iurauit. de quo dic vt i. e. eos. e. ti. lib. vi. ¶ Ex §. sin vero. No. p̃ ꝙ iudex sniam excõicationis potest etiã parte ꝯtradicente reuocare etiam appellatione reiecta. ¶ Secũdo no. ꝙ iudex a quo est appellatum potest se intromittere de his que tendunt ad facilioẽ appellationis exitum. ad hoc de appel. qua fronte. ¶ No. in pluribus locis in hac decre. ꝙ snia excõicatiõis potest iudicez reuocari. Ex quo pz ꝙ est interlocutoria: qꝛ diffinitiue valide per eundez non possunt reuocari. de re iudi. ꝙ sicut. ¶ Uel dic scđo ꝙ snie que non trãseunt in rem iudicataz et pro iusticia et rectitudine processus presumitur donec ꝯtrariuz probetur. Ideo dicens ꝯtriuz dz probare vt pz ex hac decre. in duobus locis. ad hoc allegat ipsam glo. de offic. ordi. ad reprimendã. et vide Inno. de cler. bone. cl. i. et de proba. qñ contra falsam. Legaz decre. per partes et capiendo primam partem op. ꝙ snia non sit iusta que lata est nõ precedẽte monitione: qꝛ omnia snia nulla est iniusta. de offi. dele. cum contingat. So. dicit glo. iniusticiam considerari pluribus modis. Primo ex causa. Secundo ex ordine. Tertio ex animo. Unde dicit glo. ꝙ diuersis tribus respectibus sentẽtia potest dici iusta et iniusta. Si est lata monitione non premissa est iniusta ex causa etiam est iniusta ex ordine. Ideo licet iusta sit causa propter ordinis iniusticiam punitur de quibus modis. xj. q. ij. si ergo. ff. de do. excep. l. ii. §. si quis. hoc tãgit glo. iusta in prin. ¶ Secundo op. ꝙ alia pena imponat̃ ordinem non seruanti. xxiiij. q. iii. de illicita. So. patitur penaz de qua hic. Item arbitrariam vt hic et in contrario. Item qꝛ tenetur iniuriarum. xi. q. iii. illud. Itez pena sacrilegij. xvii. q. iiii. non in perpetuum. ¶ Tertio opp. ꝙ alia pena iponatur ordinem non seruanti in sententia excõicationis: qꝛ p me

sem suspenditur ab ingressu eccle. e si diuina celebret icur rit irregularitatē: vt.e.ti.c.i.li.vi. So. olim seruabatur q̄ h̄ hodie seruatur quod ibi que decre. auget in duobus in solemnitate: q: requiritur q̄ in scriptis ⁊ q̄ cā exprimatur: ⁊ tertio aggrauādo penaȝ celebrantis. hoc vult gl. per mensem in ṽ. hodie. ¶ Quarto opp. q̄ excõicatus iniuste ex ordine non excõmunicet valide: q: excõicans iniuste priuatur per mensem ingressu ecclesie: ergo alios priuare non potest: lata enim snia priuatur excõicatus: ⁊ lata ea priuatus est excõicans: ergo snia teneri non potest in effectu. Item q: eadem sententia non potest esse priuationis ⁊ alium priuare cum snia parere non possit diuersos: als contrarios effectus. dicit glo. q̄ ea dem snia non priuatur excõmunicans sed iuris auctoritatē propter sniam: sed bene priuatur excommunicatus pretextu sententie. vnde non parit snia ɔ̄rios effectus. ¶ Hic soluit scdm ɔ̄riū. Dic ad primum ɔ̄rium q̄ ante latā sniam non ē priuatus: sed post latā sniaȝ est priuatus. Vn̄ per prius dant effectus snie priuationis q̄ priuās sit p̄uatus: vn̄ h̄ȝ Gos. naturaliter p̄cedit p̄uatio iniuste excõicati ⁊ sequitur priuatio excõicantis: q: prima operatur h̄m ⁊ sic necessario precedit sicut infusio gratie ⁊ remissio peccatorum: q: gratie infusio ⁊ remissio cõcurrunt: in tempore tamen intellectu precedit remissio peccatorum infusione gratie. xxxii. q. i. cum renunciatur. hoc idem pbi. q: huic ingressus interdicitur. demū sub conditione si citra monitionē excõicauit sic: q: locus est pene cuȝ existat conditio ff. de verb. signi. l. cedere dič. ¶ Venio ad questiones istius partis. Et quero primo qualis requiritur monitio. dic trina vt hic. dicit glo. i. alleg. Leo. continģit. dic vel vna pro omnibus: vt hodie determinatū est. Leo. ti. e. constitutionem. lib. vi. sicut dicimus in citatione an si nõ seruetur solennitas. hec snia sit nulla. dic vt in glo. se. ¶ Secundo quero an sit seruandus ordo iuris in snia excõicationis ⁊ quid si non seruetur. Glo. dicit q̄ seruandus est ordo. allegat. ii. q. i. Nemo. si tamen non seruetur qn̄qȝ ordo obmissus non annulat. xi. q. iii. c. i. Quiqȝ sic vt qn̄ obmissa est monitio. Vt hodie habetur in c. statuimus. eo. ti. lib. vi. ad dunt doc. casus no. in c. presenti. e. titu. li. vi. ¶ Tertio quero an te sniam excõicationis lata ex causa iniusta vel impertinenti sit nulla vt q: excõico te q: paduas currit: vel q: elemosynam fecisti: vel q: deum coluisti: vel aliud bonum. Hug. dicit sniam tenere. Vincē. dicit q̄ apud deum non sit ligatus: sed apud ecclesiā sic. Tan. ⁊ Joan. q̄ nõ valeat: vt no. s̄. e. p tuas. ⁊ hec opi. est vera vt hodie determinatum est. l. e. venerabilibus. lib. vi. ¶ Quero an hec pena mensis infligatur ipo iure ⁊ tollat lapso mense. Glo. dicit q̄ sic. allegat. lxxxi. di. si qui sunt. ¶ Quero quot dies habebit iste mensis. Dic h̄m Pe. q̄ habebit. xxx. dies. q: est quoddā arduum: ⁊ hoc per. c. de illicita. xxiiii. q. iii. ⁊ q: cõmuniter vulgus mensem sic accipit. Jo. an. remittit ad no. in. c. q̄ sit. in. vi. glo. de elec. lib. vi. ⁊ ex ibi no. vr̄ concludendū q̄ dȝ habere tot dies quot habet mensis quo ipse iudex suspenditur. ¶ Quero quid si excõicatus iniuste petat se absolui ab excõicante an possit absolui ab ipso excõicatore. vr̄ q̄ nõ: q: caret ingressu ecclesie ⁊ sic alium non potest reconsiliare. In cõtrarium videtur ipsum excõicatum ad excõicatorem remittendum. Quidaȝ dicunt q̄ a superiore est absoluēdus ad id q̄ dicit. §. sequēs q̄ debet remitti ad excõicatorem: dic q̄ si excõicatio est iniusta ex ordine absoluere non potest. Si ex causa absoluere potest: q: per hoc non est ab ingressu eccl'ie suspensus ⁊ hec est opinio quorundā. ¶ Glo. tenet q̄ absoluere possit q: licet sit ab ingressu ecclesie suspensus non est iurisdictione priuatus ⁊ potestas absoluendi dependet a iurisdictione. alle. de rescrip. ab excõicato. ¶ No. glo. q: suspēsus ab ingressu ecclesie retinet iurisdictionem. Item q̄ etiam absoluit et q̄ potestas absoluendi dependet a iurisdictione. Inno. tenet q̄ absoluet: sed in ecclesiam non introduceret: sed alius etiam de eius h̄m Hosti. de offi. ordi. c. si. Nam ingredi ipse non potest ecclesiaȝ ratione officii ne ibi celebret q̄ꝙ̄ ingredi possit ꝓpter aliud. s. e. responso. ⁊ c. duobus. ¶ Opp. q̄ non sit necessaria monitio: vt no. de censi. venerabilis. in alia glo. vltra medium. So. hic in excõicatione que fertur a iudice. ibi in excõicatione que fertur a parte: qd̄ no. ¶ Opp. de. c. q̄ȝ sit periculosum. e. ti. lib. vi. So. hoc. c. intelligitur i inferiori ab epo non in ipso vel eius superiore. ¶ Quero qd̄ in suspensione vel interdicto an ferri possit monitione non premissa. dic q̄ quo ad penam huius constitutionis si ferat in fraudem eius habet locum decre. alias non habet locum pena respectu ingressus: sed bene pena respectu interesse hodie tene quod habet in. c. i. e. ti. li. vi. ¶ Quero an sufficiat monitio vna persona presente. dic q̄ non. Nec ob. de testi. in omni: q: ibi in euangelica nunciatione in qua non querit de cõmodo monentis: sed tn̄ moniti: hic in iudiciali in qua ꝓ cõmodo suo testificaretur saltē in euitatione pene. vnde ipse non sufficit pro vno teste. ¶ Quero an possit talis suspensus ab ingressu ecclesie intrare ecclesiam. dic q̄ nõ possit audire diuina. v. q. ii. presenti. Dicit tamen Inno. q̄ per ecclesiam transire potest de excõicato vidisti. s. e. nuper. circa notabilia. In ṽ. caueant. quid si excõicat quis iniuste ⁊ non requiratur an teneatur ad interesse: licet paratus sit reuocare sententiam. dic q̄ sic. non ex viribus decre. sed ex quasi maleficio. ff. de iudi. l. si filius. insti. de obliga. que ex quasi cõtrac. per totum. ad hoc de re iudi. c. i. lib. vi. ad hoc no. s̄. de emp. ⁊ vendi. c. si. ⁊ per requisitionē probabiliter ipsius negligētia que requisitio fit etiam ad hoc si voluerit possit euitare hanc penam errorem suum corrigendo. ¶ Quero an excõmunicatus q: non paret iniuste snie que transiuit in reȝ iudicatam possit illam petere reuocari tanq̄ꝫ iniustam. dic q̄ nõ. q: excõicatus est pro manifesto: ex quo snia transiuit in rem iudicatā. ff. n. i. ex parte. tn̄ poterit habere locū pena interesse expensarum ad quā agere poterit contra iudicem: licet snia transiuerit in rem iudicataȝ post absolutionē: q: ille transitus in rem iudicatā facit presumere iustam sniam solū quo ad personas cum quibus est iudiciū agitatum: non autem quo ad tertium. Alia enīȝ est iudicis persona ⁊ illius cū quo est iudiciū agitatū. Iteȝ q: ad aliud agitur. s. ad penam ⁊ interesse: ⁊ ad aliud primo. s. ad reȝ que petebatur: concordat Glo. de offi. dele. pastoralis. §. q: vero. super verbo in concussa ad si. Item potest ꝓcedere pena huius decre. si procedat ordine iudiciario non obseruato quo casu si deponat etiam preter appellationem excõicatus querelam penes superiorem procedetur ad absolutionem excõicati ⁊ ɔdemnationem excõicatoris: h̄m formaȝ decreti. de quo dic vt in decre. venerabilibus. vt in. c. ti. lib. vi. ¶ Queritur pone q̄ superior piculo nõ substinēte nõ remittit: sed absoluit an tenebit absolutio. dic h̄m Inno. q̄ sic. ex quo iudex est. ad hoc. e. titu. venerabilibus. §. vbi autē. lib. vi. ¶ Queritur an remissio debeat fieri vbi de iniusta excõicatione cõstat. dic q̄ nõ. ii. q. i. nemo. ⁊ ne ex eodem facto premium ⁊ penam ɔsequatur. ff. de nego. gest. l. fine. de hoc in dicto. c. venerabilibus. ¶ Quero an in absolutionis petitione sit libellus offerendus. dic q̄ non: sed de plano ⁊ officio iudicis est procedendum: h̄m Inno. nec repelli potest repetens exceptionē spoliationis. Primo q: causa spiritualis in qua iuris rigor nõ seruatur. de dolo. c. i. Item q: periculū esset in mora q̄ sufficit ad dandam absolutionem. per hanc decre. Iteȝ quia petit se integrare cõioni: vt no. de excep. cum inter. Obstat tamen exceptio q̄ alia est excommunicatione ligatus. s. e. officii. sed hanc exceptionem non opponet nisi is cuius interest non absolui: ⁊ pro quo est excõicatus. Ipsa vero absolutione prestita si petatur interesse necesse erit libellum offerre: ⁊ tunc posset conuentus excipere de spoliatione sicut ⁊ in aliis iudiciis. de ordi. cogni. c. ii. Nec ad istud interesse agi poterit ante absolutionem. s. e. per tuas. ¶ Veniamus ad glo. Oppo. glo. i. dictio etiam. est implicatiua hoc non apparet quid implicet. dicit glo. q̄ non solum snia debet esse iniusta ex ordine vt in precedētibus: sed etiā ex causa vt h̄. ¶ Op.

secundo q non sufficit causam esse iniustam nisi de ea cõstet.
ij.q.i.nemo.glo.fatetur z sic supplet. ¶ Quero qr dicit abs
q grauamine que grauamina excludantur. dic q nullas ex
pensas debet per hoc facere nec iurare si constat q est iniu/
sta nec aliquod sibi preceptum fieri cum sententia fuerit in/
iusta.de offi.ordi.ad reprimendam. Ad c. venerabilibus.§.
e.ti.solue.vt ibi dicitur. Dic q vbi constat aliquez iniuste ex
cõmunicatum tunc non tenetur ad expensas nec ad iurãdũ:
sed vbi est dubium tunc saltem tenetur ad iuramentum z eti
am tenetur ad expensas.vbi pro illis habet regressum con
tra aliũ vt no.§.c.venerabilibus.§.idem zc. Gl.fatetur Ho
stien.q non sit necesse iuramentum nec q relaxans sit facer/
dos:quia hec est reuocatio z non absolutio. Uel sm doc.nõ
vidit priuilegium.de priuile.cum olim. Uel erant opi.iuri/
starum vt in exceptione de nuncio misso vel de priori rescri/
pto.vt patet de appella.vt debitus.sm abba.qõ no. Quid
si persona est laudabilis.dicit glo.q idez:sed magis pro lau
dabili presumitur:q errauerit z stat maxime sic comparati
ue. ¶ No.q maleficium in honesto potius erroneum pre
sumitur q dolosum:secus in non honesto.§.cunq.nihil est
extra. ¶ Ad glo.quero quando dicatur conqueri de iniu
sta sententia:quo ad finem pene iudici imponende.dicit quã
do eo presente:hoc est patefactum vel iudice contumaciter
absente:hoc verum vbi agitur de pena iudici imponẽda. Si
vero ageretur de reuocatione sententie non ad effectum pe
ne imponende posset fieri reuocatio etiam iudice nõ presen
te:vt no.in.c.hoc etiam placuit.ii.q.vi.pars tamen debet vo
cari.§.eo.venerabilibus.§.i.z.ii.lib.vi. Ad hoc q no.hic de
verbo constiterit:quia intelligitur presente parte. ¶ Et no.
istam glo.cui adde quod no.in.c.sollicitudinem.de appel.
z in.c.de cetero.per Inno.de trãsac.z in.c.in nostra.de pro
curato.z vide glo.que concordat huic.de appel.cuz specia
li.z glo.z tex.in.c.venerabilibus.de sen.excõ.li.vi. ¶ Que
ro quid erit istud interesse z qualiter probabitur. dic q erit
damna z expẽsas quas in lite sustinerit:siue circa sumptus li
tis:siue circa alia z probabuntur iuramento excõicati taxa/
tione premissa.ii.q.i.in primis.cum si. Recurre ad glo.§.de
foro cc mpe.dilecti. que ponit veritatem. Alij dicunt etiam
iurari in litem ex quo ex dolo agatur.ar.ff.de in li.iuran.l.vi
deamus. Recitat Inno.alios contra dicere:qr nõ succedit i
locum alterius in cuius exhibitione vel restitutione facit ma
litia vel contumatia vt si non exhibeatur vel restituatur res
que mandata est restitui.ff.de in litez iuran.l.ii. Tamen si nõ
deferatur iuramentum in litem defertur aliud iuramentum.
per hoc.c.hec materia spectat ad legistas.õ hoc dic vt in.c.
si.§.de his que vi metus causa fiunt. ¶ Querit glo.an veni
at interesse:qr perdidit beneficium vel dignitatem ad quaz
fuit electus. ¶ Glo.p̄ arguit q sic.qr hoc est interesse circa
rez non extra rez q non venit.alle.pro primo.ff de acti.emp.
.l.iul.in princi.pro secundo ff.de acti.empt.l.si sterilis.§.cũ
per venditorez. ¶ Concludit ergo q non credit q ecclesia
excõmunicantis per hoc teneatur ad tale interesse:sed ipse si
habet vnde satisfaciat bene tenetur.dicit Hosti.q potest cõ
stare talem non electuz propter excommunicationem tenet
excõmunicans ad simile beneficium si illud dare potest de
iure pa.c.pastoralis.alias punietur ad iudicis arbitrium vt
hic:z sic habebitur ratio non solum damni:sed etiaz lucri.ff.
de eo quod certo loco.l.iii.§.ft.sed si fuit electus z propter ex
cõmunicationez post appellationez latam fuit repulsus aget
de iniuria contra confirmatorez.de emp.z ven.c.si.z in sub/
sidium si non sit soluendo contra excõmunicatorez.ff.de eo
per quez fac.est.l.iii. ¶ Quero quãdo dicatur probabili/
ter errasse.dicit glo.q credũ citationez peruenisse ad ipsuz
credens euz contumacẽ cum non esset. ¶ No.glo.q vt sit
sententia excõmunicationis iusta exigitur q sit verus contu
max vel credebat sufficienter esse probatam causaz excõmu
nicationis errans cuz esset dubius.de re iudi.cũ bertoldus.
¶ Uenio ad v.vex. Et quia doc.super ista parte nihil scri

bunt. Ideo quero cum glo.qualiter poterit probabilis er
ror excusare appellantem.dicit glo.quia forte credidit non
sufficienter probatum id pro quo excõmunicabãtur quod
tamen erat de quo aliquis bene poterat dubitare. In ordi/
ne autem iuris qui seruandus est in hac sententia sic faciliter
non potest errari. In fi.glo.colligit ar.q habens legitimã
causam litigandi non est in expensis condemnandus.ff.de l.
ij.l.qui solidum.§.etiaz.de quo de dolo.finem.de penis.ca
lumnias. ¶ Oppo.cum seq.glo.q non sit necesse inquire/
re an excõmunicatio sit iusta vel ne anteq aliquid precipiat.
ar.de rescrip.ab excõmunicato. So.si ipse qui excõmunica
uit absoluit nõ habet inquirere de iusticia excõicationis ad
preceptuz:vt in contrario:sed si superior absoluit vel arbiter
communiter a partibus electus facta absolutione z iuramẽ
to recepto nihil precipitur ei anteq cognouerit de iusticia
excommunicationis vt hic:z si inuenerit iniuste excõmunica
tum nihil precipiet:alias sic. ¶ Oppo.secũdo q petens ab
solui fateatur se iuste excõicatum:z sic acquiescat sententie.
de offi.delega.gratum.z sic non debeat plus conqueri de iu
stitia vel iniusticia. Glo.dicit q petens absolui non videtur
acquiescere sententie ex eo q sit iusta. Dic tu q petere absol
ui ad aperiendam viam appellationis prosequende est cõ
passibile cum sententia q licet fateatur se ligatum: per hoc
non fatetur se iuste ligatum:quod intendit in appellatione:
secus est si actum faciat coram iudice a quo incompassibilẽ
cum appellatione:vt in contrario. ¶ Oppo.tertio glo.q
non semper possit adiri superior per viam querele cõtra sen
tentiam excommunicationis:quia illa transit in rem iudica
tam per lapsum decennii z sic audiri non debet per viaz ap
pellationis.glo.dicit q quedam sunt sententie capaces ap
pellationis:quia suspendi possunt:z in his procedit q lap/
sus decennii excludit a potestate querele contra sententias.
Quedam sunt sententie incapaces appellationis vt senten/
tie excommunicationis que non suspenduntur vi appellatio
nis. Et in his procedit hic:quia sicut non sunt capaces ipsi
rum. Ita eius appellationis exclusio non validat fortius sen
tentias quin de eis possit quandoque querela deponi. Uel
dic q non transeunt in rem iudicatam quo ad potentiam re
uocandi:sed bene quo ad modum deuoluendi:vt no.de of.
ordi.ad reprimendam. Unde dico q bene posset retracta/
ri excommunicatio per viam querele:sed non per viam ap/
pellationis vt ibi no. In v̄si.si vero. ¶ Oppo.q iudex non
possit retractare propriam sententiã vbi valet:licet sit iniusta
.C.sulam rescin.non pos t.ii.iii.q.v.hoc etiã. Jo.an.remittit
ad no.per Inno.in.c.q ad consultationez.de re iudi. Sol.
dic q 2rium loquitur in sñia diffinitiua z perpetua hic inter
locutoria z non perpetua que non transit in rem iudicataz:z
hoc etiaz voluit glo.super verbo non deferat:quaz no.quia
dicit sententiam excõicationis interlocutoriam. ¶ Quero
an reuocatione sñie euitet penam suspensionis per mensem.
dic q euitabit penaz interesse futuraz non iam cõmissaz ipso
facto sic:ergo in delictis si illius admittat purgationem:ad
mittit quo ad penaz inferendaz non iam executam:z sic vbi
iam a iure facta est executio non admittitur purgatio.concor
dat.l.si insulam.ff.de verb.ob.z q ibi no. Bar. ¶ Oppo.
q vbi dubiuz est probabile an excõicatio sit iusta non valet
appellatio:qr causa debet esse certa.de ap.vt debitus. Glo.
colligit q pro dubia causa possit appellari z remittit.de ap.
vt debitus.dic de causa appellationis illa debet esse iusta in
se vt valeat appellatio:sed quo ad necessitatẽ deferẽdi suffi
cit q sit dubia. ¶ Glo.pe.op.q absoluere nõ possit iudex
a quo pendente appellatione legitima:qr appellatione pẽ
dente nil est innouandum.de app.non solum.lib.vi.cum si.
So.dicit glo.quatenus valet appellatio non se intromittit
iudex a quo:sed quatenus non valet sic.vnde appellatio ne
absoluat non valet quatenus appellat ne absoluat:sed qua
tenus intendit deuoluere causam bene valet z deuoluitur vt
hic.vnde dicit Inno.q sicut appellatio subsequẽs sententiã

non impedit eius effectum. de appella. pastoralis. sic nec im pedit absolutionis effectum si subsequatur: ꝙ par est pote- stas ⁊c̄. de pe. distin. i. verbum. sed si appellatio precedat ab solutionem ex verisimili causa tunc non impedit absolutio- nem: sed causam deuoluit. Sed hec solutio non placet: quia sicut appellatio ante impedit sententiam. ī. c. per tuas. sic de beret impedire absolutionem. dic ergo ꝙ non impedit ab solutionē: ꝙ hec solutio tēdit in faciliorē exitū appellatiōis cū hoc haberet facere iudex appellatiōis. ī. eo. p tuas. Sed non sic in sententia excōicationis. Facit qđ no. de ma. ꝯtrac. ꝯtra interdic. eccle. c. fi. ⁊ dixi de ap. c. qua fronte ⁊c̄.

a **Querit.** Excommunicat hereticos ⁊ quosdam violatores ecclesie libertatis. Secunda principalis. ibi. nec non.

¶ No. primo ar. ꝙ masculinum non concipit femininum. ¶ No. ꝙ omnes heretici sunt excommunica- ti. concor. ī. de hereti. excommunicamus. ¶ Tertio not. ꝙ fautores ⁊ hereticorum receptores pari pena ligantur cum hereticis. de hoc in dicto. c. excommunicamus. §. credētes. ¶ Quarto no. ꝙ appellatione statuti non comprehēditur consuetudo. ¶ Quinto no. ꝙ ipso iure sunt excommunica ti facientes statuta vel consuetudines introducentes contra libertatem ecclesiarum obseruare. ¶ Sexto no. ꝙ eo ꝙ sta- tutum extrahitur de volumine statutorum videtur cassatum. Et sic est ar. ꝙ statutum non inuenitur in volumine statuto- rum vel constitutio synodalis in volumine constitutionum sy nodalium non facit fidem. Idem de extrauagantibus nisi de mente condentium aliter pateat. de quo dic: vt in. c. pasto ralis. ī. de fide instru. Et est argumentum ꝙ scriptura ad certum volumen fit de esse statuti. ¶ No. ꝙ sententia excō municationis potest ferri ad diem ⁊ sub conditiōe. ¶ No. ꝙ componentes statuta ⁊ scribentes licet eorum auctoritate non vtantur contra libertatem ecclesiarum sunt ipso iure ex communicati. ¶ No. ꝙ potestas statuendi dependet a po testate seu rectore ⁊ consiliarijs ciuitatis: ⁊ sic videtur ꝙ cō munitas sine superiore suo statuta edere non possint. de quo ī. de consti. cum venissent. ¶ No. ꝙ quandoq; dispositio noua dat formam effectui de futuro prout inest subiecto de preterito: ⁊ tunc sufficit effectum de futuro pendere: lꝫ subie ctum sit de preterito. ¶ Ultimo no. ꝙ seruantes ⁊ iudican- tes statuto vel consuetudine edita contra libertatem ecclesie sunt ipso iure excommunicati. ¶ Quero quando dicatur fieri contra libertatem ecclesie. Dic quando detrahitur pri uilegio generali ecclesie concesso: siue super spiritualibus: si ue super temporalibus: siue a deo: siue a papa: siue ab impe- ratore concesso. A deo vt in illo quodcūq; ligaueris ⁊c̄. qđ trahitur etiam ad interpretationem dubiorum: vt patet. ī. q fi. sint legittimi. per venerabilem. §. rationibus. Item priui legiū de decimis ⁊ primitijs habendis ⁊ oblationibus. xvi. q. i. reuertimini. de deci. a nobis. ⁊ c. tua. Item ꝙ ecclesia so las res ecclesiasticas administret. xvi. di. si imperator. ⁊ ꝙ ō spiritualibus sola iudicet. xcvi. di. idemq; ⁊ alia multa que tam ex veteri q̄ꝫ nouo testamento colligi possunt a papa vt ꝙ manus non inijciatur in personam ecclesiasticam. xvii. q. iiii. si quis suadente: ꝙ in relictis ad pias causas sufficiat testamē tum cum duobus testibus: vt patet de testa. relatum. ⁊ c. cum esses. cum si. Ab imperatore etiā possunt priuilegia conce- di: quia ipse solus cum vniuersis laicis ⁊ clericis preesse de- bet in temporalibus. Unde quo ad illa potest priuilegia cō cedere. xcvi. distin. cum ad verum. hoc dicit esse verum. Host. generaliter. i. ꝙ imperator solus preest in tēporalibus debꝫ intelligi generaliter. Nam ⁊ papa in ipsis exercet casualiter suam potestatem: vt no. ī. c. grauem. quod quandoq; concedi tur loco quantū ad immunitatem: quandoq; ecclesie vniuer sali. i. congregationi fidelium: quandoq; ecclesie romane: quandoq; personis ecclesiasticis. C. de epis. ⁊ cleri. l. nemo. C. de his qui ad eccle. confu. l. presenti. in auc. vt romana ecclesia centum annorum ⁊c̄. coll. ii. Non autem procedit in priuile- gijs aliquibus specialibus siue generalibus ecclesijs vel col legijs vel personis ꝯcessis a papa siue ab alijs: siue ab impe ratoribus vel alijs regibus: siue principibus mūdi: ꝙ ⁊ alij reges in his que ad eos spectant hmōi priuilegia dare pos- sunt. de resti. in inte. auditis. de prescrip. auditis. de fi. instru. inter dilectos. de deci. dudum. Unde contrauenienns non in- cidit in canonem istum. Nam qui facit contra libertatem istius vel illius ecclesie singulariter non propterea dicitur facere contra libertatem ecclesiasticam sꝫ Inno. ¶ Quero quis absoluet scriptores ⁊ alios si velint satisfacere. dic ꝙ episco- pus ex quo papa sibi nō reseruauit. ī. c. nuper. ¶ Quero in secundo responso an scriptores cōsules ⁊c̄. sint ipso iure ex communicati eo ꝙ scripserint vel fecerint. dic ꝙ scriptores sunt statim excōicati. Rectores ⁊ alij si sunt negligentes i eis delendis: sm Inno. quod puto verum in his qui non inter- fuerunt editioni: sed in edentibus: credo ꝙ ipsi statim sint li gati ipsa editione. Quid si consiliarius dedit consilium cō trarium vt non ederetur statutum: an sit excōmunicatus: dic sm quosdam ꝙ sic: quia debent potius dimittere dignitatem vel officium: ⁊ hoc nisi destruant statuta si habēt potestatem destruendi. de immu. eccle. aduersus. Secus si non haberēt: quia tunc non ipsi sed statutum consulentes illaquearētur. ad hoc in cle. ex graui. de vsuris. Nam tamen statim ligati ⁊ in differenter sunt statuta non delentes: sed arbitrabitur bon⁹ vir. Quid enim si statuta ignorant. dic non ligabuntur nisi a die scientie. Item non statim quandoq; ligabuntur. Quid enim si hoc sciuit de nocte vel in festo tam solenni ꝙ concilium congregare non potuit vel erat tunc infirmus. dic ꝙ arbitra bitur iudex bonus. ff. de solu. l. ratum. de dona. ad apostoli ce. ¶ Ultimo arguit Ja. ⁊ phi. ꝙ scribens sententiam latā per falsas litteras sit excōmunicatus. Inducunt. ī. c. quante. ij. q. i. verum. Secus si dictam sententiam scriberet in forma priuata: ꝙ tunc non ligaretur pena huius constitutionis: vt patet per tex. ibi publicam. ¶ Glo. ij. allegans concor. ibi in fi. op. de. c. graue. vbi tales sunt excōmunicandi. ⁊ remit- tit ad ibi no. ¶ Quero an post publicationem huius statuti quilibet ligetur vt incurrat excōmunicationem. Glos. dicit ꝙ sic lapsis his duobus mensibus. Hodie indifferenter om nes ligabuntur cum iam diu fuerunt publicata: qui lapsi sūt duo menses a die publicationis. Quidam dicunt ꝙ hec con stitutio ita demum ligabit si sit specificis locis publicata: in quibus contra constitutionem fit: ⁊ hoc quo ad penam excō municationis quam non incurrit: nisi contumax qui nō potest dici si ignorat. xi. q. ii. nemo. de consti. c. ii. Quo ad aliam pe nam bene punitur ignorans: vt patet. ī. de tempori. ordi. vel non est. ī. c. cum illorum. hoc putat benignius Hosti. Joan. an. dicit primum verius ⁊ remittit ad datā sexti ⁊c̄.

c **Canonica.** Statutū de regularibus excommunicatis pro inie ctione manuum per suos prelatos absoluendis ad hospitalarios hierosolimitanos extenditur vt ipsorum prior ipsos absoluat. h. d. Primo ponit antiquū canonem: quem secundo prorogat. ibi. nos igitur. ¶ No. primo ꝙ appellatione monachorum non includuntur cano nici regulares. ¶ No. secundo casum in quo a sententia ca- nonis si quis suadente. absoluit inferior a papa. ¶ Tertio no. ꝙ etiam in discretione abbatis in corrigēdis excessibus monachorum supplet episcopus: ⁊ sic ad episcopum imme diate non: sed in subsidium nō sufficiente abbate spectat ab solutio. Et sic facit ꝙ correctio monachi immediate spectat ad abbatem. de quo in. c. quanto. de offi. ord. ¶ No. quar to ꝙ in transferenda in inferiores de absoluendo a senten- tia canonis potestate semper excipitur enorme delictum. ¶ Ex vsi. nos igitur. No. ꝙ statutum in monachis ⁊ cano nicis regularibus extenditur vbi dispositione iuris expresse appareat extensum. ¶ Secundo not. ꝙ magister ordinis hierosolimitani potest absoluere a suo priore: licet magister sit laicus ⁊ prior ei inferior. Hoc patet ex superscriptione: ꝙ

loquitur magistro: e dicit ipsum absolui posse a priore. de
quo in spe. de sen. prola. §. vt autem. v. quid si prior. Nec ta/
men potest prior illum ligare: q2 absoluere voluntarie iuris/
dictionis est: ligare contentiose. Ut patet q2 legatus de late
re absoluit non subditos. de offi. le. c. pe. e tamen non ligat.
Item canon dat potestatem absoluendi vt hic non ligandi
e restringenda sunt odia rc. de reg. iur. odia. lib. vj. contra-
rium potest colligi ibi fratribus vestris. ¶ Tertio no. q ab
solutio ab excõmunicatione per presbyterũ est imponenda:
e hoc q2 absolutio est fori penitentialis. d quo. E. c. a nobis.
e. c. nuper. ¶ Quero an possit absoluere hierosolimitanos
se vbilibet percutientes: dic q non: sed si se percutiant intra
certa monasterij e claustri e domus sumetur pro claustro di
cet aliud claustrum non habeant. de vi. e hone. cle. c. qm. E. eo.
ex tenore. Unde si se percutiant extra claustrũ absoluet epo
sm Hosti. Gui. in spe. de sen. prola. §. vt autẽ. v. quid si mo
nachi. dicit q religiosi extra claustrum se percutientes a pa
pa. de quo. E. c. cum illorũ. §. si vero. vbi notatũ fuit contra
rium. ¶ Scdo quero an quilibet prior hospitalis hieroso
limitani absoluere possit. Hosti. propter singular̃ prior e ex
superscriptione. dicit q non: sed solus prior vltramontanus
cui scribitur q hoc speciale priuilegium conceditur: alr̃ di
cit recurrendũ ad episcopum. Item dicit q non poterunt
absoluere singulares priores vel preceptores mansionũ nisi
aliud haberent priuilegiũ: quo casu ad diocesanum recurri
tur. de quo. E. eo. de monialibus. e. c. cum illorum. §. si vero.
¶ Quero an prior templariorũ templarios sese inuicẽ per
cutientes possit absoluere. vi q sic. E. c. cum illorum. Hosti.
contra nisi eis concedatur simile priuilegium. Naz licet vbi
eadẽ sit ratio sit idem ius verum in iure cõmuni. Secus i ex
tensione priuilegij. dicit tamen q omnes religiosi deficien/
te potestate superioris vel deficiente plato recurrunt ad epũ.
¶ Uenio ad gl. e quia due prime sunt litterales. Ideo que
ro cuz tertia quando maioris requiritur prouidentia. dicit gl.
propter enormitatem excessus que perpenditur ex delicti q̃
titate e persone in quam cõmittitur qualitate. E. c. cum illoz.
¶ Quero cuz glo. quarta quare ponderat q sit presbyter.
dicit glo. quia beneficium absoluendi vt penitentiale non de
facili est cõmittendum nisi presbyteris: sicut nec officiũ pre
dicandi vel saltem clericis: laicis vero etiam religiosis hoc
officium non est cõmittendum: q2 ipsi non habent clauium
potestatem. Nam petro presbytero e nõ laico fuit cõmissuz
officium clauium. xxiiij. q. i. quodcunq3. ¶ No. glo. q cle
ricus habet potestatem clauium vt saltem ab excommunica
tione possit absoluere: vt no. archi. xxiiij. q. iij. notandũ. Et
q laicus non habet potestatem absoluere ab excommuni-
catione: e sic not. q potestas absoluendi ab excommunica-
tione non est delegabilis nisi clerico. de quo de resti. spolia.
cum olim. ¶ Et no. clericum capacem potestatis clauium
etiam quo ad absoluendum ab excõmunicatiõe. ¶ Et no.
q absoluere ab excõmunicatione est de potestate clauium.
¶ Glo. si. querit an possit prior hospitalariorum absoluere
fratres aliunde venientes. dicit q nõ: vt p3 per verbũ fratres:
q2 ex quo est permissum de fratribus in aliis videtur prohi
bitum. allegat iura de presumptio. nonne. cum si. rc.

Antonius de Butrio.

Uper eo. Excõicatus vel suspẽsus
propter scandalum euitan-
dum absoluitur per manualẽ permissionez sine
iuramento. h. d. Cõis diuisio. scda. ibi. hoc tibi.
¶ No. primo pro e cõtra q iuramentũ est substãtia abso-
lutionis: e q nõ est de substantia. Facit q sit de substãtia p
ut requirit regulariter prestari de iure: e de gratia nõ exigit.
Facit in contrariũ prout quis absoluitur: licet nõ prestetur.
¶ Scdo no. q vbi non põt haberi iuramentũ sufficit pro/
missio manualis: e sic succedit hoc loco iuramenti. Item q
qsi q3 detrahit seueritati ecclesiastice ad scandalũ euitãdũ.



Item q excõicatio fertur propter inobedientiã. Item q si-
cut in absolutione excõicationis prestat̃ iuramentũ. Ita e
in absolutione suspensionis. ¶ Quero an hec decre. conti-
neat gratiam vel ius cõe. dicit Hosti. q quo ad cõtrariũ sen
sum verboz continet ius cõmune: sed quo ad casum absolu
tionis ibi hac vice prestante continet gratiam. dic q de iure
cõmuni quo ad absolutionem consequendã non sufficit ma
nualis promissio. Fallit in casu isto vbi gratia fuit per papã
facta. sm. qd dicit Hosti. in summa. e. ti. §. e qualiter hec abso
lutio sub. §. j. Posset tamen dici q vbi scandalũ immineret
nec aliter posset quis induci ad penitentiã nisi per manualẽ
obedientiaz habeat locum dispositio. c. e sic in hoc cõtinet
ius cõe: e hoc ideo q2 si contineret gratiam frustra occupa/
ret mẽbranas. ¶ Quero cum glo. prima de qua forma lo-
quitur. dic de illa de qua habetur. E. c. cum desideres. Jura/
mentũ tñ potius est ad cautelã introductum q̃ sit de substã
tia. de qua dic vt ibi: q2 Hosti. fuit in opi. 3ria vt h ponit Jo.
an. super gl. ij. in si. Cõis opinio dicens 3rium potest proba-
ri maxime per cõtrariũ huius littere. de his que si. a pla. cuz
apostolica: e q2 prestatio fidei succedit loco iuramenti. d vo
to. c. magne. v. cũ igitur. e q2 hoc sit de mandato pape. E. c. si
aliqsi. Non ob. sm eum de ma. e obe. c. cũ in ecclesijs. vbi in/
nui vr̃ q arbitrium sit recipere iuramentũ: q2 ibi non loquit̃
de iuramento. Nã iam ibi prestiterant corã papa tpe abso/
lutionis: sed de iuramento obedientie ad quod nõ tenentur
religiosi: nisi ex cã: sed sufficit manualis permissio. e. ti. lege
batur. In glo. ij. ibi substantia. Non tñ sequit̃ est de forma:
ergo de substantia: q2 facilius tollunt̃ forme vel circunstan/
tie rez q̃ ipsaruz rerũ substantie. ad hoc qd dicimus de pa
cto vel consuetudine: per qd tollit primuz e non scdm: vt p3
de consuetudine. c. ij. li. vj. ¶ Attende quod 3 hoc si. q no
tant legiste in. l. si inutilis. in prin. ff. de acceptil. vbi no. q si
aliquis est de forma e obmittat̃ actus est nullus: e loquitur
etiã in actu liberatorio: sed dic q loquitur ibi de forma que
appellatur substantia sine qua actus nõ valet: e sic ibi forma
capitur pro substantia sicut hic. Si autem obmitteretur ali/
quid quod esset de mã: tunc ibi actus non validaret̃: e sic h
accipiemus formaz pro mã: e sic non obstat. rc.

Antonius de Butrio.

Enerabili. Prestito iuramento
absoluit̃ quis ad cau
telaz cum de viribus snie dubitatur. h. d. Et non
diuidit̃. ¶ No. p̃ q vbi vertit̃ in dubiũ de iusti
tia vel iniustitia snie suspensionis corã superiore absoluitur
suspensus ad cautelã. ¶ Scdo no. formã iuramẽti ad cau
telam. ¶ Tertio no. q in absolutione ad cautelã prestatur
iuramentũ conditionaliter: qd secus est in aliis in quib' pre-
statur pure. ¶ Quarto no. cpm in absolutiõe prestare cor
porale iuramentuz: licet sit: secus in iuramento calumnie. de
quo dic: vt per glo. de eler. vt circa. ¶ No. q archiepõ põt
suffraganeũ suũ suspendere quod nõ põt ipsius vicarius eo
presente: vt. E. de offi. ordi. c. j. lib. vj. ¶ No. vlti. q absolut'
ad cautelam debet prestare iuramentum de parendo man/
datis ecclesie. ¶ Et sic no. hic casum qui non est alibi q si-
cut in absolutione ab excõicatione requiritur iuramentũ de
parendo mandatis ecclesie. E. c. cum desideres. sic in abso/
lutione a suspensione. ¶ Op. q non sit necessaria absolutio
ad cautelam suspenso: q2 per suspensionem a iudicio nõ pro
hibet̃: vt no. de coha. cleri. e mu. sicut. So. absolutio ad cau
telam a suspensione sit ad effectum vt possit communicare
sacramentis ecclesie e negocijs ecclesie interesse non ad hoc
vt possit agere. In hoc nõ est similis excõmunicatio. de quo
est specialiter prohibitum propter periculum participatio/
nis. de quo de excep. c. fina. sm Innocen. ¶ Oppo. secũdo
de. c. presenti. eo. titu. lib. vj. Sol. illud loquitur in generali i
terdicto lata in locum in quo non habet locuz absolutio ad
cautelaz. ¶ Uenio ad glo. e oppo. q nõ fiat absolutio ad

cautelam vbi vertitur in dubium de iustitia sententie: sed solum quando de validitate c. ff. eodem. per tuas. Solu. dicit glo. q ad cautelam prestatur hic: quia vertebatur in dubium de nullitate. Nam dicebatur sñia lata post absolutionem sicut ibi. Et si dicatur quare prestat iuramentum. Dicit glo. q erat dubium de appellatione: an precesserit: an subsecuta sit. ¶ Ex quo no. glo. q sicut in absolutione ab excõmunicatione debet iuramentum precedere. Ita in absolutione a suspensione qd est notandum. & dicit Joã. an. q faciliter alibi istud nõ inuenitur: sed est casus. ff. c. pri. quod loquitur tã de suspensione q̃ excõmunicatiõe. & dicit iuramentum prestari quod fateretur. Inno. in suspensione vel interdicto lata ab homine. Secus si latum esset a iure vt in symoniaco vel notorio fornicatore. de coha. cle. & mu. sicut. quia in illis licet sit necessaria dispẽsatio: & in symoniaco manus impositio & dispensatio. i. q. i. c. statuimus. Nõ tñ iuramentum est necessarium nec absolutio ɔtra no. in dicta decre. sicut. de quo dic vt ibi. s. q illud dictum Inno. illud potest intelligi in absolutione pniali. Et ratio: quia vbi suspensio se habet accessorie ad delictum sublato ipso delicto quod est principale aufertur & ipsa suspensio que venit accessorie. Exemplum: symoniac⁹ ppter delictum symonie a iure est suspensus: pone ergo q cum eo dispensetur super delicto symonie nõne & suspensio videtur esse sublata ppter quã erat suspensus que dependentiam ab ipsa symonia hẽbat: & licet dispẽsetur cum eo. Non tamen ppter hoc tollitur peccatum: quia de eo penitere debet & penitentiam consequi ratione peccati. Simile dicimus in sententia excõmunicationis q̃ŋ quis sit absolutus iudicialiter: nihilominus tamen per presbyterum reconciliari debet. ff. eo. a nobis. ij. Ad hoc qd no. ff. de homici. sicut dignũ. Unde vbi dr q absolutio fori iudicialis nõ tollit absolutionem fori penitentialis. Secus dicit Inno. in excõmunicato minori: licet sit suspensus absoluitur. ff. eo. nuper. ad fi. Interdictus vero ab homine sine culpa si hoc constet nec iuramentum nec absolutio est necessaria: quia non est apud deum ligatus: secus in dubio vt hic: sm Inno. ¶ Ultima gl. querit coram quo constabit de excõmunicatione: dic q corã papa vel eius delegato vel corã arbitris si arbitros eligere voluerint. Nam archiepiscopos cognoscere non debet. arg. ff. eodem per tuas. Uel cognoscerent isti quibus scribitur. Antonius de Butrio.

g Rauenn. Excõmũicent officiales locorum in quibus recipiũtur statuta cõtra ecclesiasticas libertates: nisi faciant illa deleri & statutarij feudis ecclesiasticis sunt priuati. h. d. Primo ponit querelam. Secũdo dat iudicem. ibi. Ideoq. ¶ No. primo q vbi leditur ecclesiastica libertas. dicitur ledi papa. ¶ Secũdo no. q quãdo laici etiam in temporalibus inferunt violentiam ecclesiis vel ecclesiasticis personis sedes apostolica habet cohercere vt h. & de re. ec. non alie. c. fi. Et sic patet papam casualiter exercere iurisdictionem in temporalibus. de quo. ff. qui fi. sint leg. c. per. venerabilem. §. rationib⁹. ¶ Tertio no. q populus potest alteri committere potestatem edẽde legis. & sic potestas edende legis & condendi statuti est delegabilis. ¶ Quarto no. q in mãdato de edendis statutis nõ trãsfertur potestas edendi statutum iniquum: quod pz: q isti mãdantes non sunt excõmunicati sed excõmunicãdi. ¶ Quinto no. q populus non potest facere statutũ nisi interueniẽte consensu superioris in populum iurisdictionẽ hñtis: & sic ptãs edẽdi statutũ dependet in populo & in iurisdictiõe presidẽte populo. ¶ Sexto no. q nõ valz statutũ in preiudiciũ sedis apostolice & derogationẽ ecclesiastice libertatis. ¶ Septimo nota q statutũ artans quẽ ad agẽdũ in foro seculari indifferẽter cõtra laicum vt detrahens ecclesiastice libertati nõ valz: forti⁹ artans directe vel indirecte ad respõdendum: sicut statuta extinctia a ptectiõe cõis. ¶ Octauo no. q detrahi dr libertati alicui⁹ vbi detrahit' puilegio iurisdictiõali. ¶ Nono no. q ppter ɔtumaciã qs põt priuari redditu possessionũ & ptãte agri sui colendi & poni in bãno. ¶ Decimo no. q ad illum lr̃a expectat iponere bãnum qui habet iurisdictionẽ in loco. ¶ No. xi. q vniuersitas vna cũ hñte iurisdictionẽ supra ppl'm põt facere constõnes penales: secus in vniuersitate iurisdictionẽ nõ habẽte: vt no. Inno. de ɔsti. cũ accessissent: potest tñ vniuersitas se astringere ad ɔstõnem pena conditionali. de rescrip. cũ aliquibus. lib. vj. Et ibi no. glo. ¶ No. xij. q nõ valet statutum artans clericos ad castra custodienda & omnino penam imponens vbi nõ custodiunt. ¶ Ex. §. ideoq. No. primo q statutũ deletum ex volumine statutorum videtur cassatum & fidem non facit. ¶ Secundo no. q delictum cõitatis principaliter in statutis edendis ascribitur consiliarijs & officialibus. ¶ Tertio no. penam edentis statuta contra libertatem ecclesiasticam: quia priuat' feudo ab ecclesia tento. Item compellunt' cauere de nõ faciendo talia in futurum & incurrũt rẽ. ¶ Opp. q statutũ nõ tolleret ecclesiasticã libertatem quatenus volebat impetrantem ɔtra laicum adire secularem q hoc est iuris. de fo. compe. cum sit: quia actor rẽ. So. erat contra consuetudinem curie que habet q exceptis feudalibus clericus contra laicum impetrat in curia ecclesiastica. Itẽ quatenus excludebat clericum ab impetratiõe ab ecclesia in ecclesiasticis negocijs. ff. iudi. ceterũ. Secus si esset statutum q non impetraret laic⁹ contra laicum vel clericus cõtra laicum a sede apostolica: nisi in casibus concessis. ¶ Opp. ij. q sint excõmunicati non excõmunicandi ɔsules. ff. c. nouerint. Sol. hic non fecerunt statuta nec fieri mãdauerunt nec in mora erant delendi vel officium dimittendi. secus in contrario. ¶ Opp. tertio q nõ possint excõmunicare pretextu culpe future: qz tract⁹ futuri temporis non spectat ad iudicem. ff. de vsuris. l. i. ff. de iudi. l. non quẽadmodũ. So. pretextu ɔtumacie preterite tractus futuri temporis quãdoq spectat ad iudicem vt hic. de quo. ff. de procura. auditis. Plenius de sen. excom. romana. §. caueant. lib. vi. ¶ Quero primo an statutum factum p laicos q vadens de nocte puniatur in tantum: liget clericos. hic q non: sm Uinc. & Abb. sed sunt p ecclesiam cohercẽdi. de ɔsti. ecclesia. xcvi. di. bene qdem. secũdo quid si statutum vel bãnum factum ẽ per laicos de pecoribus pascendis vel ad aquã ducendis q de quolibet pecore tm̃ soluatur si dãnum dederit: an liget clericos. Dicũt vin. & Ab. q pastores tenent' d dãno ppter mercedẽ quã accipiũt. Facit ɔtra bar. q statutum simplex liget clericos vt ipse no. in l. cũctos populos. C. de sum tri. ¶ Attẽde hoc dem̃ Uin. & Ab. videt' dubium q aut itelligim⁹ q isti clerici tenẽãtur occasiõe male custodie p eos cõmisse: & videt' q teneri nõ debeant cum etiam expresse tale statutum ipsos ligare non potuisset: ergo nec tacite. Itez quia isto casu ex delicto suo videnf obligari: sed hoc est notorium in iure q clericus non occasione contractus nec delicti potest per laicum iudicari: vt patz. ff. de iudi. qualiter. co. titu. si iudex. lib. vi. Aut intelligem⁹ q vigore istorum & tunc aut animalia sunt dominorũ: & domini sunt obligati non ipsi pastores. Aut sunt ipsorum clericorum: & tunc q non ligentur: patet: quia res sunt ecclesiastice que gaudent eodem priuilegio quo & ipsi clerici: vt. c. fina. ff. de re. ec. non alie. ergo sicut ipsi clerici eodem statuto non ligentur: ita nec ipse res ecclesiastice: licet prior intellectus videtur magis applaudere opi. ipsorum. dum dicũt ipsos obligatos ratione mercedis. Tamen dic q dictum ipsorũ potest intelligi q ipsi clerici principaliter non sunt obligati ex statuto: sed in quandam consequentiam: scilicet qz tale dãnum quod dominus animalium patietur occasione dãni dati per pecora ipsi clerici ratõe custodie assumpte domino tenebuntur restituere: & sic principaliter ipsorum obligatio fundatur a contractu inito inter ipsos & dominum potius quam a statuto q̃ŋ tale dãnum originẽ a statuto ha-

buerit. Ex quo dicto potest sumi arg. ꝙ vbi laicus committit aliud faciendum clerico ad quod ipse laicus incidebat penaȝ ex forma statuti laicalis: ꝙ si clericus illud non faciti poterit ipse per dictum laicuȝ ad dictaȝ penaȝ conueniri: ꝙ no. ¶ Quero tertio an statuto ꝑpter factuȝ aliquoꝝ principalium de vniuersitate ligetur vniuersitas pena excõmunicationis. Dic ꝙ sic si tota consensit vł maior pars. Vel si hoc factum ratuȝ habet. vel si monita non emendet vel faciat emendari. ⁊. eodeȝ quãte. Fatetur tamen ꝙ collegiũ vniuersitas capitulũ ⁊ populus non possunt excõmunicari: qꝛ hec sunt nomina iuris non personarum: ⁊ iura non sunt capacia excõmunicationis. Item quia ibi sunt incapaces excõmunicationis singulariter vt sunt pueri vnius diei. Item quia eadeȝ est vniuersitas presens ⁊ postea: que tamen nõ deliquit ⁊ esset iniustũ eos ligari. xxiiij. q. iij. c. i. ⁊. eodeȝ. romana. ad si. lib. vi. Capax est tamen vniuersitas pene suspensionis ⁊ interdicti. xvij. q. iiij. vxoꝛ. ⁊ c. miroꝛ. ⁊. ⁊. de spon. non est. Item vniuersitas capax est pene pecuniarie. ff. ꝙ metus causa. l. metum. §. animaduertenduȝ. Pene vero capitalis non est capax mortis. s. vel relegatiõis: sed mutabitur in pecuniariaȝ. ff. de his qui no. infa. l. quid ergo. §. pena. Iteȝ nec est capax criminalis accusationis: secundũ quosdaȝ: qꝛ nõ potest per sindicum comparere. ff. ꝙ cuiusqȝ vniuersi. l. i. §. procurator. ⁊ sindicus non admittitur. de accusa. veniens. Tu dic ꝙ accusari potest criminaliter: vt no. de symo. dilectus. ⁊ potest tunc ex necessitate comparere vniuersitas p sindicum: licet alias non possit ꝓcurator interesse: vt ibi no. Ideȝ no. de iura. calũ. c. i. potest etiaȝ pati penã priuationis priuilegioꝝ: ⁊ sic pati ꝗ capitis diminutioneȝ. ff. qui. mo. vsufruc. amit. l. si. Si vsufructus ciuitati. xxv. q. ij. ita nos. Potest etiaȝ pati penaȝ pecuniariaȝ criminaleȝ: vt fiat collecta per solidũ ⁊ libraȝ a qua eximuntur pueri ⁊ alij innocentes: ⁊ qui contradixerunt. de consti. c. ij. Alij dixerũt nullum eximenduȝ: ⁊ hoc placet Hostien. vt tollatur materia malignandi ⁊ excusandi: ⁊ per consequens ne maleficia remaneant impunita. ⁊. eo. vt fame. Nam etiaȝ ꝑpter vicinitatem punitur quãdoqȝ innocens. de quo de excel. prela. cleri. i. q. iiij. per totum. deinde vide plene. de symo. dilectus. ij. õ iureiur. i nostra. ¶ Quero decimo qualiter erit hec cautio prestanda. dic ꝙ per iuramentum ⁊ idoneaȝ vel pignoratitiaȝ cautiõeȝ etiaȝ apposita certa pena. de presump. litas quia ex quo circa hoc deliquerunt cogendi sunt vt caueant: licet a principio non tenerentur. ad hoc de presump. mãdata. ⁊ c. scribaȝ. ⁊ iura que allegat gl. ¶ Quero an si absoluatur excõmunicatus ꝑpter statuta contra libertatem ecclesie restituantur sibi feuda. Dicit ꝙ non. Nec ob. xvi. q. vi. nos sacramentoꝝ. ⁊ c. iuratos. que loquuntur cum dominus perdit vasallos ex consequentia excõmunicationis: hic principaliter ⁊ directo priuatur feudo propter delictum.

¶ Glo. pe. oppo. ꝙ sint excõmunicati nõ excõmunicandi: edentes statuta contra ecclesiasticaȝ libertatem. ⁊. eo. nouerit. So. contrarium loquitur de facientibus seruari statuta ⁊ non delentibus lapsis mensibus quo casu sunt excommunicati. Hic loquitur de edentibus statuta vel non delentib⁹ i. mensem qui nondum sunt excõmunicati: sed excõmunicãdi. Statutarij vero ⁊ scriptores sunt ipso iure statim excõmunicati vt ibi: vel contrariũ loquitur de illis qui interfuerunt editioni statuti. vel de illis qui non interfuerunt: sed seruari fecerunt hic de non existentibus tempore statuti: sed q postea successerũt: ⁊ isti excõmunicãtur: sed si seruari fecerint: nisi deleri fecerint inter duos menses: post duos mẽses sunt excõmunicati vt in cõtrario. Vel tertio promulgare ꝓcures. i. promulgataȝ esse ostendas. Vel dic ꝙ excõmunicantur vt hic licet sint excõmunicati vt in contrario. Hosti. dicit ꝙ hec decre. habet tria capitula. Primum contra clericos impetrantes. Secũdum contra laicos. Tertium ꝺ custodiendo castro suis sumptibus. Per secundum ⁊ vltimũ excõmunicati erant ipso iure propter primum non: quia illõ est solum contra ius canonicum ⁊ consuetudineȝ sedis apostolice. Unde nõ sunt excommunicati: sed excõmunicandi quod est hodie contra tex. de imu. ec. quoniam. lib. vi. Ratio enim est ꝙ de consuetudine spectet ad forum ecclesie: vt sit locus pene vt ibi. Tu dic qdam sunt edentes ⁊ hi statim sunt excõmunicati. ⁊. e. nouerit. in si. multo fortius si fuerint edentes ⁊ seruari facientes vt ibi. Quidam sunt tantuȝ seruari facientes: sed non edentes in istis procedat prin. c. nouerit: qꝛ hi sunt excõmunicati nisi deleri fecerint. i. duos mẽses interim excommunicandi sunt. Quidam sunt nec edentes nec seruari facientes. Isti sunt excõmunicandi vt hic.

¶ Glo. si. oppo. ꝙ ecclesia non priuat laicum feudo. arg. de iudi. nouit. Sol. priuat feudo ecclesiastico: quia ratione feudi: subest laicus ecclesie sicut dominus priuat vasallum: quando facit feloniam domino suo. de feu. l. hac edictali: quia dominus inter vasallos de feudo cognoscit. de fo. cõpe. verum. ⁊ c. ex transmissa. Simile. ⁊. de hereti. c. si. sicut ⁊ clericus qui contra ecclesiam aduocat perdit beneficium. õ postulan. c. si. ¶ Oppo. ꝙ etiam in feudis non cognoscat ipse papa: sed cognoscant pares: vt in. §. illud quoqȝ. ⁊ no. õ fo. compe. c. ex transmissa. Hostien. dicit ꝙ per dominũ potest priuari quando notorium est delictum vel vbi vasallus cõmittit feloniaȝ ꝯtra dominum vel feudum alienat: quia cadit ipso iure a feudo. Si vero negetur ⁊ non sit notorium necesse est per sententiaȝ declarari priuatum: vt in. c. ad aures. ⁊ tunc per pares priuatur: vt in. §. illud quoqȝ. hic alle. Vel hoc procedit in feudis ecclesiasticis: quia maior ⁊ fortior est sententia pape ꝗ parium. ad hoc de appel. si duob⁹. primo rñ. Idem in legato ⁊ maxime quando eius mandato dictat sententiam: vt hic. ⁊ de appel. nouit. Et hoc dicit expedite fieri vbi sunt potentes vasalli contra quos etiaȝ dominus procedere non auderet. de immu. ecc. aduersus. ⁊ sic erat hic alias decet ꝙ papa ad dominum feudi etiam ecclesiastici vel pares remittat: vt patet. ⁊. de iudi. ceterum. de fo. ꝯpe. ex transmissa. ⁊ c. verum.

## Cum voluntate.

Alloquens excõmunicatum in his que pertinent ad salutẽ: etiã si verba alia interponat non est excommũicatus. predicatores presertim qui aliter sustentari non possunt ab excõmunicatis ⁊ detinentibus alienas recipe elemosynas possunt. ¶ Tertio ponit quoidã casus qũb⁹ percutiens clericum excõmunicatus non est. h. d. secũda pars ibi. predicatores. tertia ibi. si qui vero. ¶ No. primo ꝙ voluntas est ꝓpositum distiguens maleficia. ¶ Nota ꝙ in delicto primaria causa surgit a voluntate ⁊ ab anima rationali ⁊ sic etiam ꝯsideratur volũtas in delictis etiã ꝓut tpaliter puniunł non autẽ solum simplex ⁊ rude factũ. ¶ Tertio no. ꝙ idẽ factum potest quãdoqȝ malo ⁊ bono applicari: ſm volũtatem operantis eadem operatio est: quandoqȝ bono: quãdoqȝ malo proportiõabilis: ſm electionẽ finis operantis. ¶ Quarto no. ꝙ licitũ est cõmunicare excõmunicato in his que tendũt ad dissolutionẽ excõmunicationis ⁊ peccatori in his que tẽdũt ad egressum pcti in quo moratur. ¶ Et sic no. casuȝ l quo etiã ad cõmodũ excõmunicati licitum ẽ cõmunicare. facit ꝙ si statuto puniatur rebelli consulens vel opẽ dãs ꝙ nõ incurrat ꝯsulens vł de rebellione vel bãno exeat. ¶ No. ꝙ cõicans excõicato nõ incurrit excõicationem ẽt minorem.

¶ In ṽ. predicatores. No. primo ꝙ regulr nõ est licitum elemosynã recipe ab excõicatis vel aliaȝ reȝ detẽtoribus. ¶ No. ij. ꝙ l casu necessitatis ⁊ vbi eis cõicaŕ ad bonũ licitum est elemosynas recipere. ¶ Ex ṽ. si qui vo. Not. hic plures casus in quibus percutiens clericuȝ non incurrit sententiaȝ canonis. ¶ Primus quando ratione officii percutit turbantem officium. ¶ Secundus quando est senior in ecclesia ⁊ percutit propter officij turbationem. Ex quo

patet q ad antiquiores ecclesie spectat corrigere iuuenes: officium diuinum turbantes: sicut e equum esset quod antiquiores ciuitatis cohartarent iuueniles calores. ¶ Tertius q̄do corrigit obtētu plātōis vel magisterij. ¶ Quartus quando percutit aliquos de familia vel propinquos: ad finem vt in virtuosis operationibus dirigantur. ¶ Secundo no. q alius est puer: alius adolescens: e sic appellatione puerorum non continentur adolescentes nec econtra. ¶ Tertio no. q familiarem potestatem e correctionez nō enadit quia susceptione ordinum inferiorum. ¶ Quarto no. q patrifamilias licituz est corrigere familiaz suaz: nō solum propinquorum: sed etiam extraneoruz de familia existentiuz. ¶ Quinto no. q appellatione familie continentur non solum propinqui: sed etiam existentes de domo alterius seruitij causa: seu cōmuniter ad vnum panem e vinuz viuentes. ¶ Sexto no. q vbi permissa est ratione superioritatis percussio permissa est ita demum si sit leuis. ¶ Venio ad dicta doc. e in prima parte quero p̄mo an sit licitum pro corporali salute alteri cōmunicare: a cōtrario dic q non quod est verum si negligit vel contemnit. Extra. i. cuz infirmitas. ¶ Secundo quero an sit licitum reductionis causa cōmunicare in mensa vel habitatione. dic q non: quia permittitur in sola locutione. xxiiij. q. i. omnis. fm Hosti. Tex. ibi incidenter. i. qui incidunt nec ad absolutionem nec ad salutem faciunt: immo principaliter fm Hostien. sed tamen in ducunt vt si querit de vxore filijs recitat ei dilectionem quā habuit ad genus suum e his similia: sicut verba stipulationis q̄uis superflua illam non viciant. ff. de verbo. ob. l. que extrinsecus. ¶ Glo. huius partis sunt clare. Ideo videas per te. ¶ Venio ad secundaz partez in ver. predicatores: e quero primo an procedat decre. in quolibet p̄dicante. doc. intelligunt hanc partem in habentibus officiuz predicandi e confessionem audiendi. de vsuris. cum tu. In curatis fratribus predicatoribus e alijs qd no. q: mihi non esset licitū sic recipere ab illis. ¶ Secundo quero an oblatio possit recipi a peccatoribus notorijs vel excōmūicatis. dic q nō. ex. di. oblationes. e c. comm. licet posset recipi elemosyna: qd est veruz in necessitate: vt hic. i. q. i. non est putanda. xvij. q. iiij. miror. Ratio quia elemosyna fit in occulto d quo nihil ad ecclesiam. S. de symo. sicut nobis. in fi. Oblatio in publico que prohibetur ne exinde peccator consoletur e ne ecclesia publice illius peccatū videatur approbare. Dicit tamen Inno. q licet elemosyna fiat in publico. per hoc non mutatur genus elemosyne quin percipi possit: quia eius natura regularis est consideranda que potius debet fieri in occulto. Matthei quinto. decime vero reales a talibus licite recipiuntur. de deci. de terris. d illicite vero acquisitis nec d cime nec elemosyne recipi debent: licet si res detineantur ex fructibus earum licite decime recipiantur: vt no. de deci. ex transmissa. Mortuaria vero que pro anima dantur nō sūt accipienda ab excōmunicato: quia nec pro eo orandum. S. eodem a nobis. q est verum: secundum Hostien. specifice sed generaliter sic cum oretur etiam pro heretico in die parasceue. xiij. q. ij. nō extimemus legatum ab excōmunicato non pro anima percipere potest licite ecclesia: q: nec ei testari prohibetur: secundum Inno. de testamento. dic vt de sen. ex. com. decernimus. lib. vi. ¶ In prima gl. huius partis que est super v̄bo alias ibi: elemosyna melius diceret oblatio: est enim differētia inter hec duo vt dixi in tex. ¶ Gl. super verbo comm: querit de ratione quare licitum sit recipere elemosynaz a predicatore de alieno. Dicit gl. q sicut ipse cuius res est posset suuz recipere: sic hic predicator debz esse vt a gestatore recipere elemosynaz: quia quasi suum negocium gerit: e hoc voluit dicere tex. ¶ Et dicit glo. q sufficit si ceperit vtiliter predicare: licet negociuz effectuz non habuerit. ff. de nego. ge. l. sed an vltro: in pri. ¶ Et dicit gl. q est argumentuz q ita est honorandus qui vicem alterius gerit: sicut e tempore honoraretur. alleg. xciij. distin. c. si. cū simi. ¶ Glo. super verbo presertiz oppo. q sit licitum recipere in casu necessitatis elemosynas ab excommunicatis e peccatoribus: dato q quia nō predicet. xj. q. iij. quoniā multos. Glo. dicit optime si subest necessitas licituz est recipere predicatoribus e non predicatoribus si non subest necessitas est licitum recipere a predicatoribus nō alijs. Sed dicit glo. q subaudiendum est maxime: dicunt Docto. super verbo maxime: quod Inn. exponit pro tm̄: e hoc plus placet vt tutius hostien. ¶ Glo. habuit bonuz intellectuz: sed male fuit posita si presertim referatur ad predicatores stat bene pro maxime: e hic fuit intentus glo. vt patet per sequentia si presertim referatur ad casuz necessitatis stat bene pro tantum: e dicunt Docto. veruz. ¶ Venio ad tertiaz ptez in ver. si quis vero. Et quero primo qui sunt qui ratione officij possunt castigare: e qui ratione prelationis. dic ratione officij qui habent officium sine dignitate prelati qui habēt dignitatem fm Inno. Goff. exemplificat habentes officiū in cantoribus e his qui regunt chorū. ¶ Quero secundo quare liceat ratione officij percutere clericuz. dic q ex quo permissum est officiuz omnia permissa sunt sine quibus officium explicari non potest: hinc est q delegatus potest cōpescere omnes eius iurisdictionez impedientes: licet nullā habeat super eos iurisdictionez. de offi. deleg. c. i. ¶ Quero tertio an in superioribus ordinibus existētes possint impune verberari a suis superioribus. Dic q non per tex. a cōtrario. Ratio quia honorabiliora membra nō sunt verberibus subijcienda: exceptis culpis grauioribus. xlv. dis. cuz Beatus. vnde puniri debent alijs admonitionibus: e si se correxerint possunt suspendi. de celebratio. mis. cuz dolentes. ¶ Omnes gl. huius partis sunt litterales: excepta gl. que est super verbo familia. Illa tangit duo effectualiter. Primuz an prelatus possit corrigere subiectos cuiuscunq; ordinis. Glo. dicit q licet ratione officij non sit licitū nisi in inferioribus e vbi corrigit ratione patrie potestatis. Tamen vbi corrigit ratione prelationis potest etiaz superiores cum ibi hoc non limitet. ¶ Ultimo glo. assignat casus in quibus licituz est percutere clericuz sine pena excōmunicationis e casus in quibus percutiens nō accedit ad sedē apostolicam. de sententia habuistis versus. S. eodem pro illorum Hostiē. dat casus in quibus nō incurrit per hos versus.

¶ Officium zelusq; pater doctorq; propinquus.
¶ Affectus dominus vis e correctio ludus.
¶ Quisq; sit exceptus si sit moderamine septus.

Officium. S. eo. vniuersitatis. §. laici. e c. iij. primo resp. Zelusq; etiam si percutiens aliquātulum motus sit. S. eo. veniens. Pater doctorq; p̄pinquus vt hic. Affectus mris filie sororis e vxoris. S. eodē. si vero. el. i. §. finali. dominus familiam corrigens vt hic vis. hic casus respicit infamiez viz. S. codez. c. i. §. si vero. e enormitatibus. S. codez perpendimus. e c. cuz non ab homine. Correctio hic casus respicit leuitatez reprehensibilez clericoruz: e omnes casus qui ipsos incorrigibiles reddunt trina monitione premissa. S. eodem contigit. e c. in audientia. Ludus. S. eodem. si. in fine. §. l. Quisquis sit exceptus supple a pena canonis. Si sit moderamine septus nisi sit enormis excessus: e nisi indefendēdo excedatur modus ponit d̄sus abbatis. Dicit q primi placent: non curandum ergo de abbate. ¶ Glo. finali: querit de duobus. Primum qui dicantur in superioribus ordinibus. Dic q existentes in sacramentis. et in subdiaconatu e supra quia hodie ordo subdiaconatus est translatus ad sacros. de eta. e quali. a multis. e illi dicuntur ordines superiores. ¶ Secundo querit de ratione quare superiores nō corrigant patres. Dicit quia ordines superiores eximunt a patria potestate: similiter e professio. ff. de minori. l. ex causa. §. mior. Ex quo colligit gl. tria. Primo dignitatē sacrorū ordinuz. Scdo q: sacer ordo releuat a patria potestate.

Tertio quia in minoribus existens est sub patria potestate e de quo remittit doc. de eta. e qua. in decorū. vbi plenissime Jnno. e Goff. tenent talē nō eē liberatuȝ a patria potestate: quo ad paternam. Item quo ad manuum iniectioneȝ: quo autem ad beneficialia liberatus: vt in. c. fi. de iudi. li. vj. bar. Brie. dicit ꝙ pater percutiens clericum etiam superioris ordinis causa correctionis: ꝙ non est excõicatus: sm Ba. e Tanc. ꝙ licet in eius non sit potestate: tamē manus illa iniuriosa non est. dicit demū Lau. e legistas tenere ꝙ talis sit i patria potestate. in auc. de san. epi. §. presbyteros. coll. ix. e . l. sacrosancte. C. de epi. e cleri. e dicit finaliter. e auc. sed epi scopalis dignitas: questio est soluta per hunc finem an sit in patria potestate: sm Bar. brie. e an liceat patri corrigere. Nec ob. ꝙ manus nō sit violēta: quia est temeraria: ex quo ꝑpter superiores ordines etiaȝ eximitur a patris correctione: e non solum manus violenta: sed etiam temeraria punitur. ff. eo. vniuersitatis. ¶ Eadem glo. in v. quid si persone. querit an persone quibus est licituȝ corrigere clericos si modum excedant incurrāt excõmunicationem. Dicit gl. ꝙ nō: qz in dolo non sunt: licet modū excedant e canon si quis suadente violentas manus punit que sine dolo non sunt. ad h c. si clericos. J. e. ti. lib. vj. sed huiusmodi manus predictaꝝ personarum non sūt dolose: sed charitatiue: licȝ fortuito casu excedant modum disciplinę: qḋ ꝓbatur ex prin. huius. c. de hoc de resti. spo. oli. i. in glo. fi. eť.

c **J concubine.** Cõmunicans ex cõmunicato i crimine dānato excõmunicatꝰ est maiori. h. d. e nō diuiditur. ¶ No. primo casum in quo sola cõmunione quis incurrit maiorē: quādo participat in crimine specifice pro quo est excõmunicatus. ¶ Secūdo no. ꝙ virtus extensiua sententie ad alias personas non datur anteꝗ̄ sententia sit in esse deducta: e sic virtus e actus operatio nō datur anteꝗ̄ ipsius esse. ¶ Et sic no. ꝙ participans i crimine excõmunicato ante excõmunicationē nō incurrit excõicationem maiorem: e sic ꝙ dicitur ꝙ participanteȝ i crimie criminoso incurrit maiorē est verū quādo cõicat post lataȝ excõmunicationis sententiam. ¶ Tertio no. duo requisita vt quis incurrat maioreȝ ex participio. Primuȝ ꝙ participet in crimine specifico pro quo est lata sententia. Secūduȝ ꝙ participet post sententiaȝ. Tertium ꝙ sententia sit publicata. Quartum ꝙ illi persone specifice cõmunicet que est excõmunicata. ¶ Quero quid si laicus participat et cū tali muliere: an incurreret excõicationeȝ. dic si mulier est simpliciter excõicata propter fornicationem specificā clericorum: quia tunc non incurrent nisi clerici: quia laici nō possēt dici paticipare specifice in illo crimine: secus si mulier ē excõmunicata ꝑpter fornicationē: quicunqȝ illā cognoscat: qz in crie dānato participat cuȝ eadeȝ: sm Hosti. ¶ Oppo. ꝙ non icurrat quis ex participio excõmunicationē maioreȝ vt ꝓbatur n. c. nuper. ff. eo. So. si participabat in crie incurrit maioreȝ: si in oratione locutione vel alias icurrit minorē vt in contrario. ¶ Et sic no. casum in quo extenditur excõmunicatio ad alias personas ꝗ̄ cõtra quas est lata excõicatio. alī. doc. ff. ti. nouerit. e c. significauit. eť.

d **Vobus.** Minor excõmunicatio nō excludit a clauium potestate etiam absoluendi a minori. h. d. e non diuiditur. ¶ No. primo ꝙ peccatum nō tollit clauium potestateȝ etiaȝ a tollendo simili peccato. ¶ No. secundo ꝙ potestas absoluendi ab excõmunicatione minori nō expirat per interuentum excõmunicationis minoris. Ex ꝗ patet ꝙ priuatus sacramentis ecclesie alterum potest reconciliare. ¶ Oppo. ꝙ non possint duo habere potestatem inuicem absoluendi depēdet a superioritate. ff. titu. i. ois: sed vnus nō potest esse superior e subiectus: igitur. Sol. potest hoc esse de consuetudine. de excel. prela. accedentibus. de iure. ff. tit. i. c. fi. vel superioris concessione. ff. titu. i. c. omnia. ¶ Quero quibus dari potest hec potestas. dic sacerdotibus: quia inferiores non habent clauium potestateȝ: sm hosti. ¶ Glo. op. ꝙ expiret absoluēdi potestas: qz minori excõmunicatus est priuatus sacramentis ecclesie. de cleri. ex. mi. c. si celebrat. Ergo alteri conferri non potest: qz nemo dat quod nō hȝ. de iure pa. nobis. i. q. vij. daybertū. So. duplex prima ꝙ non expirat habitum: sed exercitio: quia alter alterum absoluere non poterit durante excõmunicatiōe: sed altero absoluto bene poterit alterum absoluere: quia non est extincta habitu potestas: licet impeditus sit eius effectꝰ. hec so. destruit tex. Secunda solutio ꝙ potestas non extinguitur etiā quo ad actuȝ e exercituȝ durāte excõicatiōe: qz excõmunicatur minori: licet sit priuatus actu passiue perceptionis sacramentorum nō actiue: e sic potestate conferendi. vt de cō. c. si celebrat. Nec ob. ꝙ nō hȝ: ergo nō dat: quia hoc respectu quo dat potentiā dandi virtutem sacramenti. Item tenet Hosti. quia hec decre. vult ostendere aliquā spālitatē in excommunicatione minori: e dicit ꝙ Bernardus illam tenebat i addi. quas dicit. se nō vidisse eť.

p **Ermittimus.** Breue e hodie sublatum. ¶ No. ꝙ consequenti permisso antecedens sine quo non potest esse: videtur esse permissuȝ: e sic concesso ꝙ viaticum detur tempore interdicti: videł cõcessuȝ ꝙ confici possit vbi non habetur. ¶ Secundo nota ꝙ corpus christi confici non debet nisi cuȝ solēnitate misse. ¶ Tertio no. ꝙ de solēnitate misse nō est ꝙ pulsentur cāpane e alta voce cantentur. Facit ꝙ si legatuȝ est sacerdotibus annuatim: vt dicant solēnia vnius misse: per hoc nō teneantur ipsam cantare: e possit recipere legatū dicendo missam suppressa voce. ¶ Quarto no. ꝙ permissio celebrationis tempore interdicti semper permittit modificare vt clausis ianuis non pulsatis campanis voce suppressa interdictis e excommunicatis exclusis. ¶ No. vnum sacramētuȝ qḋ permittitur tempore interdicti e licet detur in certis nō tamen interdicti possunt assistere celebrationi: qua cõficitur. ¶ No. ꝙ soli ministri corporis: e sic curati habent potestatem celebrandi vt conficiant tempore interdicti: per qḋ videtur ꝙ alij sint exclusi: nisi facerent de mandato istorum: qḋ placet Hosti. quando impediti: alias non. Jnno. dicit indistincte ꝙ possunt facere per alios: quia ꝗ per alium eť. quia hoc non competit ex commissione: sed ex officio. de of. ord. c. fi. Credo ꝙ Hosti. dicat veruȝ. sed hoc hodie est sublatum. per c. fi. ¶ No. ꝙ ex sola necessitate permissum est h celebratio: puta si qui repente tot infirmarentur ꝙ non sufficiunt eucharistie reseruate: debet tamen minister discrete agere vt reseruet considerata multitudine populi e loci infirmitate. Scire etiaȝ potest vnā inter plures diuidere. Itē nō seruare debet vnam vltra ebdomadam ne putrescat e si non occurret sibi infirmus vltram ebdomadam: sumat presbyter antiquā cum altera noua quā conficit e alteram innouatam reseruet: e in omnibus sit temperatus. de offi. custo. c. i. secundum Hostien. ¶ Oppo. ꝙ hodie possit pluries celebrare: vt J. eodem titu. c. fina. lib. vi. §. adiicimus. e §. soli. Solu. hodie serua quod ibi: sed adhuc hodie si papa misisset extre clerum e reseruando ibi parrochiales sacerdotes pro sacramentis que consueuerunt impendi tempore interdicti: habet locum ꝙ hic dicitur: e non ꝙ dicitur in dicta decre. fi. ¶ Quero rationem quare permittitur celebratio. Respondeo ꝙ ex quo est permissum vt corpus christi detur. videtur permissum ꝙ possit celebrare vt conficiat in necessitate: quia non rite conficitur corpus christi sine missa. de summa tri. c. i. Concessa ergo eucharistia concedenda est missa: secundum Hostien. qui per hoc arguebat ee conficere crisma tempore interdicti eadem ratione determinatum J. e. ti. q͂m. lib. vj.

q **Uāuis.** Satisfaciēs clerico quē lesit pp hoc absolui nō potest nisi in certis casib⁹.h.d.secūda ibi:nisi. ¶ No.primo ꝙ ad satisfactōez priuate iniurie nō remittitur publica pena vl' ei⁹ aggrauatio ꝛ sic pacto priuati nō tollit pena publica. ¶ Secūdo no.ꝙ legatus absoluit a sñia excōmunicationis ꝑ violēta manuū iniectiōe. ¶ No.iij.hic plures casus in qbus incidens canonē ad sedem apl'icā ire non tenetur. ¶ Quarto no.ꝙ cā tēporalis ꝛ limitata tēporalem ꝛ limitatuz parit effectuz ꝛ causatuz mēsuratur limitibus cause ꝑmanēdi ꝛ excusatio temporalis tpaliter excusat:qꝛ finita deficit excusatio. ¶ Alia notabilia sunt clara. Quero que infirmitas excuset. So.dic ꝙ etiā illa que est sine mortis piculo vt si haberet febrē quartanā vel hȝ podagrā. Quid si est senex videtur tamē potens ad eūdum dic ꝙ absoluendus est ꝑpter itineris periculum. ¶ Quero qō priuilegiū iuris excuset.dic ꝙ priuilegiū iuris cōis:vl' beneficio priuilegij ad corpus iuris redacti:vt in religiosis.ẜ.eo.cum illoꝝ.ꝛ.c.canonica.ꝛ qui nō sunt sui iuris.ẜ.e.mulieres. Uel priuati corpore iuris clausi: vel mādati sup hoc spāliter facti.ẜ.e.pozzo.ad fi.ẜm Host. Quid si absoluēdus ab excōmunicatione est impeditus accedere ad excōicatorez impedimentis de quibus hic:an ab alio possit absolui.dic ꝙ nō:nisi in mortis articulo.ẜ.e.ti.a nobis.ad fi.vide etiā.ẜ.e.ti.c.nuper.ad fi.ꝛc.

f **Jquem.** Excōmunicatio simplr' lata intelligit de maiori.h.d. ¶ No.ꝑmo ꝙ vba in dubio intelligunt in suo virili ꝛ potentiori significato.ꝯcor.l.i.§.qui in ppetuum.ff.si ager vecti.vel emphi.pe.de testa.c.si pater.li.vi.facit insti.de iusti.ꝛ iure.§.i. ¶ Secūdo no.ꝙ ꝑ hec verba excōmunico vel eqpollentia fertur sententia excōicationis:ꝛ sic sufficit ꝙ sñia valeat ꝙ ꝓpalis ꝛ ad hoc ordinatis vbis ꝓferatur vel equipollentibus:per quod pȝ formalitas vboꝝ in sentētia ꝙ nō est de substantia ēt in excōicatione dum ꝯstet de mente excōicandi. ¶ Tertio no. ꝙ vba dubia sñie ex psona ꝓferentis declarant:ꝛ sic vbi vba sñie sunt ꝓportionabilia iuri ꝛ homini si ab hoīe ꝓferant sñia presumitur lata ꝑut ab hoīe ꝓfert:nō ꝑut a iure:ꝛ sic ex cā agēte actus vel effectus dubius declarat vt in dubio effectus ꝓductus censeatur:ẜm nām sue cāe. ¶ Quarto no. ꝙ verba dubia interpretantur etiā ꝯͣ in penis vt maior pena iposita cēseatur ꝑut ab hoīe ꝓfertur. ¶ Quinto no. effectū excōicationis minoris:qꝛ illa excludit a pticipio sacroꝝ. Maior autē a cōione hoīum fideliū.ẜ.e.nuper.ꝛ facit de cler.ex.mi.si celebrat. Ratio huius.c.est qꝛ vba i dubio debēt intelligi in suo potentiori significato. Uel dic ꝙ rō est qꝛ sñia minor nō ꝓfertur ab hoīe:sed a iure: maior vero ꝯsueuit ab hoīe ꝓferri:ex psona ergo ꝓferente creditur maior cuȝ maior tantuȝ ab hoīe ꝓferatur. ¶ Opp.ꝙ appellatiōe sñie excōicatiōis in dubio intelligat minor: qꝛ in penis interpretatio est benignior facienda vt minor pena iposita videat.ff.ð penis.l.presea.ꝛ.l.interpretatiōe.de reg.iur.in penis ꝛ regula in obscuris.lib.vi. So.in penis corpalibus ꝛ pecuniariis ex qbus corpus ligatur ꝓcedit ꝯͣrium in penis vero fauorabilibus ꝛ qbus ligat ai'a:que potius dicūtur medicine ꝓcedit ꝙ hic.ij.q.i.multi.ẜ.e.ti.c.i.li.vi.ista ergo via tutior i dubijs est eligēda.de cleri.excō.mi.c.illud.ꝛ fauores amplia'di ꝛc.de reg.iur.odia.lib.vi. Et ad hoc qꝛ cōmunis vsus loquēdi hȝ quē dici excōicatus qui excōicatus est maiori.ar.de spon.ex litis.ꝛ hoc verū lȝ abolim. Lau.in.c.preterea.ð ap.tenuerit contrarium. Item ad hoc qꝛ a sacramētis quis est priuatus solo peccato mortali: ꝛ excōicatio fertur ꝑ peccato mortali:vt.xx.q.iij.nemo.ꝛ minor hȝ effectuȝ soluȝ priuationis sacramētoꝝ:vt ergo aliqd addat intelligit ð maiori.l.ij.§.siqs a principe.ff.ne qd in lo.pub. Tu dic ꝙ si excōicatio fertur a iure posset dici ꝙ in dubio itelligeretur de minori ꝑ rationes in ꝯͣrium allegatas:ꝛ quia in dubio mitius agitur cū lege.distigue tamē si pp pricipiū in dubio minor:qꝛ regulariter in tali materia minor esse ꝯsueuit.ẜ.e.nuper. Si ꝑpter aliā ꝯtumaciā in dubio maior:qꝛ sic a iure regulariter ꝯsueuit ꝓferri:sic limita hic Jo.an.qui dicit decr.ꝓcedere etiā in sñia iuris. Si excōicatio ꝓfertur ab hoīe in dubio maior:qꝛ regulariter minor nō ꝓfertur ab hoīe. Intelligat ergo in dubio maior ex psona ꝓferentis. ¶ Quero an excōicatus maiori que secū trahit effectuȝ minoris:qꝛ priuat sacramētis ꝛ vltra cōionem possit absolui a minori. dic ꝙ nō:ẜm ab. Sec⁹ si minor esset sepatim plata ꝛ maior de per se:quia tunc bene posset absoluere a minori tm̄.ad hoc quod no.i salutatione sexti in fine vltime gl. ¶ Glo.i. querit si vbis similib⁹ ferat sñia.dicit ꝙ feratur sententia ꝑ hec verba noueris te excōicatum.de ap.preterea. de quo dic vt ibi:qꝛ sunt opiones. ¶ Gl.vltia vt magr'a tāgit tria. Primo qs sit effectus excōicationis minoris ꝛ maioris. Secūdo qd est excōicatio. Tertio quis ꝓferat sñiam excōicationis maioris ꝛ minoris:ꝛ sic de causis efficientib⁹ ei⁹. Quarto ex quib⁹ causis ferat excōicatio. Quinto quis eas tollat seu qui ab eis absoluāt. ¶ Ad primū dicit ꝙ effect⁹ minoris est priuationis sacramentoꝝ. Effectus maioris est priuationis ecclesie.i.cōionis fideliū.xi.q.iiij. engeltrudam. Dicit Phy.ꝙ effectus minoris est duplex:qꝛ priuatiōis sacramētoꝝ.de quo dicit glo. q daȝ priuationis ẜm tm̄.i.ꝙ remouet a cōione fratrum tātum:ita ꝙ non a sacramentis.v.q.ij.c.ij.ij.q.iiij.in loco.xviij.di.placuit.xxvij.di. quorūdam.lviij.di.si quis maior.ergo priuat vtroqȝ: minor altero tm̄:qēcunqȝ sit illud. ¶ Ad secūduȝ dicit ꝙ excōicatio vt maior est a qualibȝ licita cōione ꝛ a qualibȝ actu legitimo separatio: ꝛ dat simile in adam qui fuit sepatus ab esu ligni.xi.q.iij.§.euidenter. In hac ꝯcluditur minor que pōt dici a sacramētorum ꝑceptione sepatio. ¶ Ad tertiuȝ dic ꝙ quedā est excōicatio solēnis que dr̄ anathema:ꝛ hec a iure ꝛ ab hoīe ꝓfertur.ab hoīe.J.ti.i.ex parte.a iure.xvij.q.iiij. si quis suadente. Minor qñqȝ fertur a deo vt ꝑpter peccatū: quia quilibet ex pctō est a deo separatus ꝛ a perceptione sacramentorum:qꝛ per peccatuȝ separatus est a deo ꝛ tradit⁹ sathane.xi.q.iij.audi deniqȝ. Qñqȝ iponit a sacerdote quādo suadet sacerdos non plene penitenti vt abstineat a pceptione sacramēti.de pe.di.i.facilius.xvij.q.iiij.minor. Qñqȝ imponit a iure.xi.q.iij.cū excōicato.ẜ.e.nuper.de cle.excō.mi.si celebrat. Qñqȝ profertur a seipso vt quia bono vl' malo ductus cōsilio abstinet a perceptione sacramēti. Uel quia nō vult penitere:vel qꝛ penitet:sed se putat indignū.ð pe.di.i.sunt qui arbitrantur.de ꝯsecra.di.ij.sunt qui scelerate. ¶ Ad quartuȝ ex quib⁹ causis feratur. dic maior qñqȝ ꝑpter ꝯtumaciā:ꝛ hoc regulariter ab hoīe.J.tit.i.ex parte. Quandoqȝ ꝑpter delictuȝ ꝛ hoc regulariter a iure.xvij.q.iiij.si quis. Minor que fertur a deo illa fertur ꝑpter peccatū: que a sacerdote in penitentia illaȝ accusat in penitētia vel reliquie precedentis peccati illam que fert canon illam causat leuis ꝯtumacia vt participare excommunicato. Illam quā quis in se fert causat peccatum ꝛ in penitentia vel euȝ causat bona conscientia. ¶ Ad quintum quis absoluat. dic ꝙ in minori si ab homine fertur regulariter absoluit proferens nisi papa expresse per ius vel aliter sibi reseruet: vt patet.ẜ.e.tua.ꝛ.c.per tuas. Si fertur a iure regulariter proprius episcopus absoluit.ẜ.eo.nuper.nisi sit pape reseruata. xvij.q.iiij.si quis. Minor que fertur a deo tollitur penitentia peccati si a sacerdote expectetur ipsius sacerdotis reconciliatio. Si a canone fertur minor a solo suo presbytero vel episcopo fieri potest reconciliatio.ꝛ sine iuramento.ẜ. eodem nuper.nisi participauerit in crie:vt ibi.ꝛc.

p **Ueris.** Breue est. ¶ No.ꝑmo ꝙ in ponderanda delicti enormitate quo ad penā exageratiōnē attēditur tēpus ð licti cōmissi. ¶ Secūdo no.ꝙ i ponderāda capacitate persone agētis in actu attendit tempus:quo actus

geritur. ¶ Tertio no. q alteratio psone post delictuz iam cōmissum superueniēs nō alterat delicti subaz: e sic magis la te q ad alteratonē cause efficientis post effectuz iaz in esse pductum nō sequitur alteratio causati effectus: e sic tale est causatuz quale cā demonstrat: sm tempus quo in esse pdu citur. ¶ Quarto no. q doli capacitas post delictuz iā cō/ missum superueniens nō augmentat delictuz iaz ante cōmis/ sum. ¶ Quinto no. q quo ad pene qntitatem mēsurādam e imponēdam inspicitur tempus delicti cōmissi nō snie. Et sic patet q si minor pena p statutum imponeret tpe delicti cōmissi: e postea iponeretur alia tempore snie: q pma debe- ret imponi nō secunda de qua habetur in.c.si.de elec.li.vj. Et ponit Bar.in.l.oēs populi.ff.de insti.e iur. e p Joā.de lig.in.c.si.de cōsti. Hosti.inducit decr.ad.q. An pupillus fa ctus pubes possit testificari de his que vidit in pupillari eta te: e dicit q facit hec decre.q sic: qr p delicto cōmisso i pu/ pillari etate punit post pupillarē etatez. Facit altero respe- ctu in cōtrariū: qr eius capacitas in delicto ex eius exageratiōe inspicit sm tempus delicti cōmissi. Ita eius capacitas in te/ stimonio cōsiderabitur: sm tempus apprehensi testimonij: sed sm id tēpus erat incapax testimonij. igit ec. de quo dic vt de corpe vici.ex pte. Et habuistis hō ānotatuz p glo.i.c. cum nobis.§.de prescrip.in glo.sup vbo centuz annorum. ¶ In glo.ij.ibi in delictis.§.i.e vide de delic.pue.c.i.super glo.vlt. ¶ Glo.vlt.ponit quattuor casus qbus tēpatur ri gor. ¶ In fi. dicit Hosti.plene de hoc in sūma.de penis.§. a quibus e ex quibus causis extimantur. ¶ Non habetis hic aliud.ec. Anto.de Butrio.

¶ De vborū significatione Rica.

¶ Continoatur ista rubrica ad pcedentez sub hac forma. Uisuz est de diuersis cōstitutionibus circa iudices iudicia clericos matrimonia e crimina: vez qr de ipsarū cōstitutio num vbis: ac etiam alijs posset dubitari in iudicijs quid ip sa verba significent. Ideo hic circa finē opis ponit istaz ru bricam. Materia habetur specifice in decre.sed repetitur in.vj.e clemen.

i **Nnouate.** Breue ē.ideonō summatur. In pri ma ponunt verba offec. In secunda vba Hieronymi.ibi.nouale. ¶ No.pmo qd est nouale: quia est ager nūc primū preci- sus.i.nouiter ad culturā deductus. ¶ Se cundo no.de ista dictione nūc: qr non semp notat instans tē poris pntis. Nam e verificatur etiā in nouali. Iaz anno ad agriculturā deducto. ¶ Ad littere declarationē veniamus. Querunt doc.quid si ager fuisset ad culturā redactus: sz in agro est aliqua pars que nunq fuit culta e nunc primo pre ciditur an dicat nouale. doc.dicūt q nō: qr hec ps attribuit ad nām totius. Unde ex quo extat memoria de agricultu/ ra totius hec ps ibi nō dicetur nouale: qa hec ps trahit ad suū principale: singule eni glebe non sunt colende.ff.de acq rē.pos.l.i.vin. Sz nūqd si ager sit ad culturā nouiter reda/ ctus demū collectis aliquibus fructibus est alienatus.I.an nō. An iste ad quē deuenit vtat priuilegio cōcesso sibi sup no ualibus: e ponamus q ista alienatio sit intra annū a tempo re culture pme. videt q sic: ex quo iste ager nondū āno ela pso est redactus ad culturā: e sic videtur dici nouale vt hic. Cōtrarium.tz Uin. q nūc nō est pmō pcisus quo ad istuz: s mo secūdo. Ideo nō pōt dici nouale. In cōtrariū. allegat xxxv.q.vij.de gradibus. vbi dicitur nouū qd I.ānō sit. Itez qr possibile est q idē ager ter in anno cultura egeat: ex quo I.annum scā est potest dici nouale. Remanet tamē q nō dz dici nouale quo ad istū. Jo.an.remittit ad no.I.c.quid p no uale.e ibi hoc explicatur. Quid aūt dicat nouū. habes per glo.e doc.in.c.generali.de elec.lib.vj.e mā in spe.de pba. .§.i.v.qd si. ¶ Capio glo.iij.qr prima e secūda lfales sūt. Et op.q aliter dicatur nouale vt in iurib alle.glo.q fidet fa tendo q idez est sensus. ¶ Glo.vi.ibi semp erit hoc est ve rum qn ager nō mutat psonā: sz si mutet psonā qd iuris.di xi sup lra. Jō non insisto videbitis.I.e.c.pe.simile de loco de serto.I.e.ti.c.i.lib.vi.ec.

n **Am e rex.** Oēs ascēdentes in la ta significatōe appella tione pris cōprehendunt.h.d. In pma verba de niclis. In secūda verba hieronymi exponētis ibi.idest. ¶ No.sūmarium. ¶ Secundo no. de dictione idest.que est expositiua pcedentioz. ¶ Tertio no. q statu ta e cōstōnes intelligi debēt e interpretari: sm cōem modūz e morē loquēdi: e maxime qn talis mod loquēdi est eius dem scripture e eiusdē statuti: qd no. p statutis: sz cōiter so leamus dicere q statuta stricte sunt accipienda: alia nō ha betis. ¶ Quero qd cōprehendit appellatōe filii. dicit glo. q sicut appellatōe pris cū lata significatōe oēs ascēdentes cōtinent. Ita appellatiōe filii: oēs descēdentes cōtinent. e vi de qd no.in.l.filii.ff.e.ti.e in cle.vna.de bapti.i gl.cōpreben/ dit.alt.etiā.l.iuris ordo.§.parētes.ff.de gradi. e vide de te sta.tu.l.qd si nepotes: e ēt de hoc habet.ff.d v.sig.l.libero- rum. ¶ Glo.fi.ibi dicūt oriri ē magis stricta significatio.

n **Am e ego.** Nō dicitur nat q fra tiz decessit.h.d. In pri ma vba salomonis. In secūda ibi: quare. verba hieronymi interrogātis e respōdentis. ¶ No ta pmo q ille pprie dicit vnigenit q aliū frēm cōcurrētez nō habuit. ¶ Scdo no.q paria sunt quē nō fuisse vel fuisse e statim extictuz esse sine noie e sic nō facit gradū q nō durat i gradu. ¶ Uenio ad gl. Glo.fres vterini.in fi. doc.dicūt q qnq frater vterin possit succedere ab intestato: tn ēt vtr/ pi psona istituta nō rūpet testm: secus si sunt fres cōsangui nei. Ita q dāt legalez dfiaz inter frem vterini e frez cōsan/ guineū: qr si vterin decedat istituta psona alt sop noīe nō rūpit testm: sec si sunt fres cōsanguinei.l.fres.C.de inof.te sta.qd tn est correctū: sz quosdā p iura modernō: sm q sub lata est dfia agnationis e cognatiōis.in auē.de heredi. que ab intest.§.i.coll.ix. Alii tamē dicūt q illa dfia solū est sub lata quo ad successionē ex testō: sm quos nec agit cōsangui neus si fuerit igratus fri suo: vt in auē.de nup.§. ingratitu/ dinez.coll.iiii.hec disputatio est relinquēda legistis: qr pos set reuocari in dubium an illa auē.corrigeret in successione ex testamento.ec. Anto.de Butrio.

q **Uod dicitur.** Dictio āteq.nō sp implicat.h.d. In prima verba euāgelii. In secūda vba hiero nymi ibi.nō sequitur. ¶ No.primo q positio certi temporis non negat tēpus futurū nec actuz negatiuuz respectu determinati tēporis: ponit actuz vltra temp deter minatum: e sic in tpe negatū nō necessario ponit alio tpe: sz ecōtra: secus de prescrip.nōne. ¶ Et sic no. q dictiones notan tes ordinē in tpe vel ordinē in actib necessario nō iplicāt vl tra assertum qd facit si testis dicat q titius fuit prim q posu it vexilluz sup turri q ad infringenduz dictuz testis nō suffi cit pbare q alt fuerit post titium qui posuerit. facit q si sta tuto ille qui ponit ante vexillum sup turri debeat priuari vl qui primo fuit bellator q si aliquis sit primus: sz alius cum nō fuerit secutus priuetur. ¶ No.arg.in dictis testiū q a falsificanduz dictuz testis nō hz locū.arg.a cōtrario in superio prione.e.c.i. ¶ No.etiam summarium. Alia notabilia habetis. ¶ Uenio ad glo. No. istum tex. e sequentem ista dictio antequam e donec e similes non semper im cant: sed inspicitur subiecta materia quod no.p dictum stium vt non summatur implicatio vbi aliquod falsi saltaret. Antonius de Butrio.

i **Oseph.** Primogenit⁹ dicitur etiā q post se nullū hūit genitū.h.d. In prima ꝟba euāgelij. In secūda ꝟba Hieronymi ibi.ex h.tex.ibi.habuisse:subaudi:e maior:e tūc hn̄ seq̄t ꝗa sequēs. ℭ No.i.ꝙ dictio donec.nō sp implicat.nam si staret hic implicatiue:inferret ꝙ Joseph cognouit mariam postq̄ peperit. ℭ Secūdo no.ꝙ appellatiōe primogeniti ꝯprehenditur ille qui sequētez nō habuit fr̄em post se. Gl.dat ꝯcor.facit qd habet̄ in pſti. ffoꝝ.§. reliqua.e.lxxvij.di.c.j.

i **Ntelligentia.** Breue est e nō summatur. In prima dictuꝫ. In secūda pbat soli⁹ rōnē ponendo minoreꝫ. ℭ No.pⁱmo circa itellectuꝫ sumēduꝫ ex lege potius debemus ponderare cām dicēdi e mētēꝫ q̄ ꝓprietatēꝫ strictā e corticē ꝟboꝝ. ℭ Secūdo no.ꝙ dictuꝫ regulatur e regitur a cā dicendi. ℭ Tertio no.ꝙ qn̄ vnuꝫ est ꝓpter aliud illud ꝓncipaliter est attendendum ꝓpter qd quid est. ℭ Quarto no.ꝙ verba sunt organū e instr̄m ad exprimēdū ꝯceptum mētis e sic ꝟba regulantur a mente e non mens a verbis vbi de ea constat:alias stādum est ꝟbis. ℭ Opp.ꝙ dictuꝫ ex causis declaratuꝫ sit nō ad ꝓpositum dubitare. Nā aliud pōt esse dictuꝫ per ꝟba:aliud p scripturaꝫ. In dicto p scripturā frustratoria ē verborū dubitatio. So.dicit glo.dictoꝝ.i.verboꝝ que ꝓlata sunt. ℭ Opp. ꝙ ratio non concludat hic disputamus an ꝟba preferantur menti:an mens ꝟbis:e hic respondet assignādo rōneꝫ ð re. So.dicit gl.res.i.intellectus q̄si diceret hoc ꝟbū res est generale aptum notare sbām corporeā e incorporeā put homini loquit̄ e ꝟm nām subiectaꝫ. Res ergo hic significat intellectuꝫ seu mēteꝫ.dat simile.xxxi.q.i.quo virginib⁹.vbi dicitur sex maritos habuisse que dūo testante nō habuit nisi qnq;. Nam respexit Hieronymus intētiones e nō ꝟba samaritane. L.an.sic exponit.e hoc vult tex.ꝙ si verba sonant aliud q̄ mēore intentio mens est sequēda e non verba.allegat iura.nō enim in folijs:sed in radice rōnis consistit euāgeliuꝫ.i.q.i.Marchion.cū si.e verba sunt ordinata vt organū ad exprimēduꝫ mētis ꝯceptuꝫ:nō ergo minus regulatur mens ab organo:sed organū a mente. Ista enīꝫ se hꝫ vt eis ad corpus:e sic anima se habet ad corp⁹ regēo ipm̄:sic mēs ad ꝟba. Nam mens regit ꝟba:nō ꝟba mētē:vn̄ arguit glo. ꝙ ꝟba vltra ꝓpriū sensuꝫ sunt trahēda.vbi res aliter salua esse non pōt.ar.e.cū q̄dam.de verbo.sig. ℭ Accedā ad glo. e super ea q̄ hic dicunt̄ ego non possum me adaptare ad faciendū ꝟmonem:qꝛ ibi sit eꝯ:qꝛ inspiciunt̄ cōmuniter verba non mens e captiuatur mens ad ꝟba:ꝫ vidi quēdam ep̄m florentinuꝫ qui nimis bn̄ ad mentē ꝟmocinabat̄ e hēbat pre manib⁹ valde bene e ad ꝓpositum.ec̄.

n **Jhil.** Diuersitas ꝟborꝫ nō viciat testimōiuꝫ si tamē ideꝫ in sbā ꝯcludūt hoc dicit. ℭ No.ꝙ diuersitas in corticē ꝟboꝝ: nō attēditur. Idem intētus e eadeꝫ mens in sbā nō diuersificat dictuꝫ a cc ꝯrietatem iducit:e ideo licꝫ testes vel instr̄a:plura de eodeꝫ facto ꝯfectara diuersis. Idē narrent in subst̄ātia licꝫ per diuersa ꝟba. Per hoc nō viciat̄ eorum dcm̄ q̄si sint singulares vel cōtrarij:qd itellige verꝫ quādo formaliter nō recitant verba vt ab alio ꝓlata: qꝛ si recitant:exigitur ꝙ concordēt ēt in cortice ꝟboꝝ:e p tanto vidi dubitari de isto:duo testes fuerunt ꝓducti: ad probāduꝫ ꝙ citi⁹ instituit seium heredeꝫ:e vnus dixit scio ꝙ audiui ꝙ dixit seium heredem instituo. Alius dixit ꝙ dixit seius heres sit:e terminatuꝫ fuit de facto ꝙ essent testes ꝯrij aut singulares:e non ꝓbarent:qꝛ recitabant ꝟba vt ab alio prolata. Jō debuerunt cōcordare in verbis predictis. ℭ Uenio ad gl. Inducit gl.arg.p testibus. Idem diuerso mō narrantib⁹ e ad cōcordiam reducant̄:e si idem dicunt ꝙ probēt adducit.ad hoc de testi.cum tu. ℭ Oppo.glo.xxxv.q.vi.de parentela. So.si diuersitas inducit contrarietatem fides testibus non adhibetur vt ibi:si simpliciter concludat in narrendi modo diuersitateꝫ eodeꝫ effectu supposito:secus vt hic. ℭ Glo.si.in fi.dic si verba sunt adeo diuersa ꝙ diuersa est sententia non probant:secus si sint diuerse verba si idētitas snie:e ita loquitur decre. Inducit Hosti. decre.in ar.ad.q. Testis examinatur e scribit dcm̄ eius extense:postea notarius examinat secundum:e audit euꝫ e forte ꝓpter pigritiā in scribendo nō scribit extense:sed dicit talis testis ideꝫ dicit ꝙ prim⁹:e sic fecit de tertio e quarto:an isti testes descripti sic abbreuiati ꝓbent.videtur ꝙ probare debeant:qꝛ ex quo scriptis talis idem dixit apparet ꝙ salteꝫ in substantia concordarent:e licet forte ibi fuerint aliqua verba diuersa: tamen ex quo notarius sic attestatur apparet ꝙ in sententia fuerunt concordes:e ex quo sic scriptuꝫ est oia ꝓsumuntur solēniter acta.ar.insti.de inuti.stip.§.si scriptū. In cōtrariū dicunt q̄dam ꝙ non debent valere p.l.iij.§.si plura.ff.de testi.qꝛ debet notarius verba e gestus scribere vt iudex possit perpendere qd iudicare habeat.ad hoc quia lex est scribenda per ꝯsequentiam litterarum nō notas vel abbreuiaturas:vt in consti.ffoꝝum.ad fi.de.l.ij.ad fi.e.l.ij.§.ad fi.C. de ve.iur.enu. Sed maius est periculum in teste q̄ in lege: qꝛ plura exēpla habent̄ in lege pro lege inuēda q̄ pro dicto testis. Dicit Hosti.ꝙ vidit tempore suo predictā practicaꝫ reprobari per predicta:e q̄dꝫ vnū ꝟuari:q̄dꝫ aliō. Jō dicit tutius esse ꝙ scribantur extense:e credo ꝙ etiam de iure sit verius adeo ꝙ non ꝓbarent:qꝛ si notarius sic scripsit videtur velle ꝙ vnū eūdēꝫ ꝓmeditatum ꝟmoneꝫ dixerint:e sic non ꝓbant.ar.no.ē.de testi.ex tenore. Jō credo ꝙ scribenda sunt dicta testium extense p ꝯsequētiam litterarū nō abbreuiate.de hoc in spe.de teste.§.nūc tractandum.ꝟ.cautuꝫ quoꝫ est. De iudice vero qui pronūciat pronūcio sicut talis pronūciauit.vide in spe.de sen.prola.§.qualiter.ꝟ.qd si iudex:ꝟm Jo.an.e pro eo ꝙ dixi facit:quia vl̄ sequitur ꝙ vnum eundemꝫ premeditatuꝫ ꝟmonem dixerunt vel non apparebit qd dixerit. Ideo nō probant.ec̄.

p **Ropterea.** Sensum non verba cōsiderare debem⁹. hoc dicit. ℭ No.ꝙ intellectum scripturaruꝫ e statutoꝝ potius debemus attendere mētē q̄ verborum corticē.ꝯcor.ff.de adi.leg.l.iij.§.cōditio.e.l.iij. C.de libe.prete.ibi.verborum interpretatio aūsq̄ tamē valet vt melior sensus existat:licet eni q̄dꝫ ꝟba offendere seruata mente:quod facit ad testamēta e contractus vt in iuribus all'.in prima glo.c.q̄to.ē.de priuileg.idē in iuramēto.xi.q.iij.antecessoꝝ.e in baptismo.de ꝯse.di.iiij.retulerunt.e in rescriptis.ð rescriptis.c.ij.e in priuilegiis e iudicijs vt h. Econuerso aūt qui sectat̄ verba e offendit mētem punitur pro excesso enim habetur quod e autū tacite reperitur:vt.l.his solis.ff.de reuo.do.e.l.nominis.e rei.§.verbum.ex legibus.ff.de ver.sig. ℭ Alia non habetis hic. Uenio ad gl. que per se patent.

q **Uamuis.** Dicit qd proprie sit propositus nec aliter diuiditur vel summatur. ℭ No.ꝙ vsus loquēdi magis attenditur q̄ propria verboꝝ significatio ꝯcor.l.cum de lanionis.ibi.a sententia.de fun.instru.ad hoc de spon.ex litteris. ℭ Secūdo no.ꝙ in intellectu scripturarum e statutoꝝ potius debet attendi vsus loquendi q̄ proprietas verbi:e sic allusio vocabuli succūbit vsui e consuetudini loquendi. ℭ No.ꝙ signum naturaliter ordinatum ad aliquod significatum destinatione hominis preambula ex vsu surgente potest aliud e aliud significare:e sic signum variatur in significando:ꝟm diuersitatem destinationis hominis ad illō ordināṫis.ad hoc de ꝯsue.c.ij. ℭ Nota quis dicatur ꝓpositus ꝟm vsum loquendi. ℭ Nota ꝙ id dicitur fieri rite quod fit ꝟm eius propriam naturā e causam originalem:e sic verbum rite denotat rectitudinem naturalem. ℭ Quero an aliud significet.dic quod sic:quia

est dignitas prepositura p se sic dicta. de pben.c.nisi.e.c.si. ¶ Non habetis hic alia. Veniam⁹ ad gl. que de se patet.

f **Forus.** Propter multiplicitatez dictoꝝ nō sūmatur nec diuiditur: sʒ in ca a capite vsqʒ ad fi. ponaʒ casus ꝛ lectio lrē est p notabilibus: qꝛ nō esset nisi repetere tex. ¶ No. q primus dederit legē grecis. de quo. vij. di. fuerūt. ꝛ. l. ij. ff. de ori. iur. ¶ No. q licituʒ est arguere ex dictis poetaꝝ simile. ff. de ꝯsti. cū omnia. ꝛ ēt allegam⁹ aliqñ puerbia ꝛ similia. ¶ No. qd sit forus. ¶ No. q locū sumit qñqʒ nomen ab eo q ibi agitᷣ: qñqʒ ab eo qui locū ꝯstituit: ꝛ sic qñqʒ a materia que agitᷣ: qñqʒ a cā efficiente. ¶ No. ex ꝟ. cōstat tres ptes principales fori seu ex quib⁹ cōstat iudicium seu forū ex cā. s. que in iudiciū deducitᷣ ex lege que sumitᷣ p determinatōe iustitie circa cām ꝛ ex iudicio dū iustitia mediāte terminatᷣ. ¶ Et no. q cā dicitᷣ a casu q ē origo ꝛ materia negocij. ¶ No. q ois cā ppꝛie dicitᷣ dū pponitᷣ dum discutitᷣ dicitᷣ iudiciū. ¶ Ex quo no. qd ꝯtineatᷣ appellatione cause qd appellatiōe iudicij vel appellatōe legis: vel iustitie: qꝛ eā dū pponitur ꝛc. ¶ No. hic allusionez vocabuli cā ꝛ ēt eius descriptiōem: qꝛ dᷣ a casu ꝛ est origo negocij. ¶ Et no. finē iudicij ꝛ legis: qꝛ eius finis est iustitia loquēdo ꝺ fine īmediato: sʒ iustitia hʒ ꝛ alios fines p⁹ se. ¶ No. pprietatem huius ꝟbi status q id dicitur de statu alicuius qꝺ est de fine eius: ꝛ id ꝯtra statū q est ꝯtra finem eius: qꝺ no. ppter statuta q̄ loquūtᷣ de statu. ¶ No. q q̄libʒ actus ꝯmēsuratur ex tribus: pncipio medio ꝛ fine. ¶ Ex. ꝟ. vocatᷣ no. allusionē vocabuli iudiciū: qꝛ dicitᷣ qñ iurisdictio ꝛ sic iudiciū depēdet a iurisdictiōe: ꝛ vñ dicatᷣ iustitia qñ iuris status: qꝛ sicut hō dᷣ in statu qñ feliciter ꝯseruat suas partes: ita ius ꝯseruat suū statū qñ iustitia exercetᷣ ꝛ pdit statū quādo iustitia nō exercetᷣ. Est ergo iustitia qñ executio status iuris. ¶ Et no. q qñqʒ sumitur nomē ab arte vel pitia. ¶ Ex ꝟ. negocium. no. qd significet negociū: qꝛ qñqʒ actū rei: qñqʒ actiōem cause. ¶ Et sic no. de eius negocio ꝛ ei⁹ allusione. ¶ No. differentiaz inter negociū ꝛ negociationez. ¶ Ex ver. Iurgiū no. vñ dᷣ iurgiū: ꝛ sic iurisconsulti dicuntur iuris gratulatores seu disceptatores. ¶ Ex ꝟ. lis. nota vnde dᷣ lis: ex quo pʒ q lis dicitᷣ a cōtestatione: ꝛ sic nō dicitur lis añ litē ꝯtest. ¶ No. q licituʒ est arguere ab auctē. ¶ Ex ꝟ. cā. no. duo ex qb⁹ ꝯstat cā: qꝛ ex pbatiōibus ꝛ argumēto. ¶ Et no. dr̄iam inter argumētuʒ ꝛ cām: qꝛ argumētum hʒ se vt qādam preambuluʒ ꝛ via ad ipam verā pbationē: ꝛ sic argumētuʒ hʒ se vt inuestigatio ad veritatem. ¶ No. hic duo instrumēta inuestigāda veritate. s. argumētū ꝛ pbatio. Argumētum ppꝛie est inuestigatio intellectus ꝛ reprobatio. ¶ No. duplicem spēm pbationis q̄daʒ ē pbatio ex tabulis. i. instrumēto: quedaʒ est pbatio ex testib⁹. ¶ No. allusionez illius vocabuli argumētum. ¶ In ꝟ. in di. no. ex qbus psonis consistet iudiciuʒ: qꝛ ex psona actoris ꝛ rei ꝛ testis. ¶ Secūdo no. vnde dicatur iudex. ¶ Tertio no. q cui nō ꝯgruit ꝯparatio nec nomen operationis. vnde iudex nō est qui iustitiā nō facit nec doctor q docere nescit: nec q̄s dicitᷣ accusator seu actor. ¶ No. vnde dicitur reus. ¶ No. quarto vnde dicuntᷣ testes. ¶ Et no. q ptis declaratio nois nō vitiat. ¶ No. q que ꝯsiderantᷣ in teste. ¶ Et no. tria puertentia iudiciuʒ veritatis. ¶ No. q metus qñqʒ quē extrahit a via veritatis ꝛ īpellitur in mēdacij ꝯplexum. ¶ No. q femina non potest esse testis. ¶ No. q iudicium nō pōt hēre ꝯmertiuʒ cū homine scelerato. ¶ Oppo. q forus non consistet ex lege iudicio ꝛc. So. dicit glo. q constat nō ex partibus ꝯponētibus: sed conātibus sicut vestes hominis ꝛ puelle dicuntur partes hominis ornatiue. vnde illud. po quoqʒ ꝛc. Hosti. hoc fatetᷣ nisi ponā forus nō p loco materiali: sed p exercitio qꝺ in loco fit. ¶ Glo. super ꝟbo tres testes: queris q aliē sūt clere. ¶ Gl. allegat quasdam figuras ꝛ tex. est totus notabilis ꝛ quotidie allegatᷣ. ¶ Glo. prima argumētū: qꝛ iurgia i. c. vltimo. de ꝟ. ibi gl. hoc intellige ibi. in testamētis quid in codicillis. vid l spe. ꝺ test. §. i. ꝟ. ite q est mulier. ꝛ. ꝟ. sequēti.

p **Pactum.** Dicit qd sit pactuʒ. ¶ No. ppꝛie qd sit pactū ꝛ vñ descendat: qꝛ a pace. naʒ homines post multā controuersiā veniunt ad pacta. ¶ No. de dictione ex. que notat cāuʒ primam. ad hoc. l. i. §. ex icendio. ff. de incen. rui. ꝛ naufra. ¶ Veniamus ad glo. Glo. i. ibi: pactuʒ ꝛ valet. ff. de pigno. l. ꝯtrahitur nisi ꝯueniatᷣ ꝛ fiat in scriptis q nō valet nisi inde scriptura fiat: ꝛ sic ꝯpleta. de pac. c. ij. vnde nisi hic agatur: ꝛ tunc nō valet nisi scriptura interedat. C. de fi. instru. l. ꝯtractus. qꝛ qñqʒ ptes paciscuntᷣ q ex nihil sit scriptura contractus videtur in scriptis factus.

i **Ius dictum.** Hic Isidorus ponit ethymologiam iuris put in re habetᷣ. ¶ No. q iuris ppꝛietas hʒ se ad possessionez tanq̄ instrumētum seu vinculum tenēdi firmiter. vñ iuris ppꝛietas trahit ad se possessionē. ad hoc. c. cū dilectus. ꝯ. de cā pos. ꝛ proprie. ¶ No. q dupliciter quis dicitᷣ male possidere. pmo per respectuʒ ad iniustā cām tenēdi ꝛ ille male possidet qui possidet alienum. Alio mō per respectū ad rē possessam: ꝛ ille male possidet qui male tractat reʒ. ¶ Oppo. q aliter dicitur ius: qꝛ dicitur a iustitia. l. i. ff. de iusti. ꝛ iu. So. hic sumitᷣ ius prout determinatur ad reʒ: sʒ ibi sumitur ius prout est generale nō determinatuʒ ad reʒ: ꝛ illud tunc dicitur ius qꝺ est iustum. ¶ Quero q̄s dicitᷣ iuste possidere. dic qui iuris vel iudicis auctoritate possidet. ff. q cum fal. tu. auc. l. i. ꝛ. l. iuste. ff ꝺ ac qui. pos. Itez dicitᷣ iuste possidere qꝺ nō possidetᷣ ꝯtra deuʒ nec contra iura instituta. ff. de re. vi. p totum. Quid de iuribus spūalibus. dic q nūq̄ possidentᷣ nisi superueniat auctoritas superioris. de insti. c. i. lib. vi. ꝛc.

c **Ausam.** Quicqd offertur ecclesie ē oblatio ꝛ nō dʒ a secularibus possideri. h. d. In prima decisiē narrat factū. In secūda ponitur diffinitio. ibi ceteruʒ. ¶ Nota q oblationes decime ꝛ primitie sunt reddi ꝛ ... ad ecclesiaʒ spectātes. ¶ Secundo no. qd ꝯprehenditᷣ appellatiōe oblationū: quia oīa que a christi fidelibus ex propriis ꝛ licite acquisitis ecclesie offeruntᷣ: ioʒ ergo q ex pte psone offerentis sit de corpore mistico. i. q sit christianus. Itez ex parte rei oblate q sit licite acquisita. Itez ex pte eius cui offertur reqꝛitᷣ q sit ecclesia. ¶ No. q occupantes tales res spūales raptores ꝛ sacrilegi censentur: ꝛ q tales reddit⁹ laicis possideri non possunt. ¶ Quero stricte sumēdo qd ꝯprehenditᷣ appellatiōe oblationis. dicit Hosti. q id qꝺ offertur in missa sacerdoti: ꝛ dicit q illa oblatio est debita in precipuis festis. ꝯ. de parro. vt diucie: ꝛ ad istaz tenetᷣ q̄libʒ fidelis xp̄ianus etiā vltra decimas. ꝯ. de vsuris. q̄sto. ad fi. ¶ Venio ad glo. Glo. in ꝟbo: sed qd ibi: sed hic ecclesia. Et sic quis appellari debʒ dominus ecclesie. ¶ Eadeʒ gl. in fi. hec vltima opinio tenetᷣ ꝛ sic proprie nec prelatus nec ꝯuentus est dominus rerum ecclesie: sed xp̄us: ꝛ ita ꝯcludit Inno. qui ponit istam glo. lʒ plenius. i. c. cū super. ꝯ. de causa pos. ꝛ proprie. ¶ Itez no. q clerici dicuntᷣ habere vsuʒ in dictis rebus: sed nō dicantᷣ vsurarij nec vsufructuarij sed procuratores dixit. ꝯ. de cā pos. ꝛ proprie. c. fi. ꝛ ibi tenui q sūt tm̄ di administratores nec sunt proprie vsurarij nec vsufructuarij. Et de hoc recurrendū est ad no. de offi. ordi. c. pstit. lib. vi. ꝛ sequor opi. archi. cōtra gl. ibi: ꝛ tene menti hāc glo. ... non habeas semper necesse dicere Inno. tenet sic: sed dic glo. ordinaria est in tali loco cum qua concordat Inno. in tali loco. Anto. de Butrio.

q **Uesiuit.** Solus sacerdos vngere ... test infirmū. secūdo ... q anno bisextili circa festū mathie festiuari dʒ cōsiderando loci dūmodo vigilia ... festo. secūda die festum. ¶ No. primo sumariam ...

col

colligi non pōt ex prima parte. ¶ Ex scda no. ꝙ regulariter inter festū ꝫ vigiliā nō dꝫ aliqua dies iterponi. Fallit nisi occurreret dies dñica: qꝛ tūc fit vigilia in sabbato precedēti si festū in die lune occurrat. ¶ No. scdam ptem summarij. ¶ Venio ad glo. Et op. cū prima in fi. ꝙ debeant esse plures sacerdotes vngētes ꝗ̄ vnus. Jacobi. v. c. vbi dī infirmaf quis ex vobis tollāt presbīos qui orēt super eū. So. ꝯtrium pcedit regulr qd hic pcedit ex necessitate. Jac. dicebat ꝙ illud intelligif distributiue in qbusdā locis vt padue seruaf ꝙ plures presbīi ꝯueniunt ad vnctionē extremā. Unus tñ inungit alij rñdent. Hosti. rñdet ꝙ plurale resoluif in singulare: sic in fili. ff. de ꝯdi. ꝫ de. l. demōstratio. §. fi. Vel illud intellige fm ꝯsuetudinē locoꝝ. ¶ Glo. ij. querit q̄re die dñico nō fit ieiuniū. dicit ꝙ pꝑter solennitatem festi. ¶ Tertia glos. querit an sit aliꝰ effectus ꝙ ꝯputenf pro vno. dicit ꝙ sic: qꝛ nō ꝯputanf in tpe restitutiōis in integrū: lꝫ fiat de momento ad momentū. ¶ Eadē gl. querit qd causet bisextū ꝫ q̄re sic appellaf. dicet in ea. ¶ Eadē glo. q̄rit an suspēsus per annū est in anno bisextili: an in die bisexti celebrans fit irregularis. Glo. dicit ꝙ nō. die vt in ea. in fi. gl. de bac. l v. dil. c. ij. Jo. remittit ad no. de re iudi. c. j. li. vi. i gl. ex tūc ꝫ super ea. ꝫ vide bonā gl. de rescrip. si pꝑter tua debita. vbi ꝯcluditur ꝙ hic dr̄ ꝙ ex fauorabilibus ex modo tpis dies bisextilis in anno cōputatur in odiosis. Ex mora non. Ratio dicti patet ex regula odio. de regu. iur. lib. vj. cē.

i **A his.** Per verbū statuo ꝫ p̄cipio fertur snia diffinitiua. h. d. ¶ No. ex decre. ꝙ snia dꝫ ꝯtinere absolutionē vel condemnationē vel eqpollens vt valeat. ¶ Secundo no. ꝙ per verbū statuo ꝫ precipio ferf snia. ¶ No. ꝙ ꝟba debent intelligi cū effectu ꝫ non verbotenus. ¶ No. ꝙ vbi lex est p̄cepti peccat veniēs ꝯ̄ preceptū ꝫ punif. ¶ No. ꝙ verba debēt ꝯueniri intentiōi nō intētio ꝟbis. ¶ No. ꝙ interpretatio snie vel ꝯctus dꝫ fieri partibus semp p̄ntibus vel vocatis. ¶ No. ꝙ snia interptans aliā sniam dr̄ diffinitiua. ¶ Expedio dcā doc. vñ ipsi dicūt ꝙ pꝑria locutio ē loqui aperte: fm mām subiectā. Oportet. n. rebus de qbus loquimur cognatos ꝫ familiares eē sermones. Philo ethicoruꝫ. insti. de acti. §. est ꝫ aliud. ꝫ h̄ dupl'r accidit. Vel qꝛ cōis intellectus gentiū sic itelligit: qꝛ cōis intellectus vocabuli oī significatiōi p̄pōderat: qꝛ significationes nate sunt p intellectuꝫ cōeꝫ. ¶ Per eundē ergo mutari ꝫ augeri pñt ff. ꝺ verbo. sig. l. libelloꝝ. §. ꝙ tñ cassius. Ubi aūt deest iste cōis itellectus vulgi omnibus p̄ferendus stādum est pꝑrie significationi ꝟboꝝ in qbus tñ nulla est dubitatio: recurrendū est ad ꝯiecturas: vt. l. ille aut ille. §. cū in ꝟbis. ꝫ. l. nō aīr. ff. de lega. iij. Qñqꝫ tñ toleraf iproprietas. s. qñ tolerat ipsaꝫ lex: vt. l. vlt. C. de insti. ꝫ substi. Itē qñ tolerat cōis intellectus: vt. d. §. ꝙ tu cassius. Itē quā tolerat nā rei: vt ff. de iureiurā. l. sed si possessori. §. sed si reꝫ. Itē quā tolerat nā ꝯctꝰ: vt. l. si vno. ff. loca. Itē quā tolerat nā iudicij: vt. l. ꝫ puta. ff. famil. herci. Itē quā tolerat ꝯsensus ptiū: vt. l. si tibi. ff. si cer. peta. Nimie aūt abusiones ꝫ interp̄tabiles voces nihil opanf ne vis opiatur ineptis locutiōibus: vt. d. l. vlt. ꝫ. l. q̄ extrinsecus. ff. de ꝟb. obli. Patet ḡ ꝙ alius ꝗ̄ papa interptaf vocabula. Dicūt scdo doc. ꝙ octo sunt illa q̄ vocabula interp̄tanf. s. significatio innata a p̄ncipio quo vocabula nata sunt vel datiua. i. postea vsu gentiū mutata. Primas. n. insiōnes nescimus: sꝫ de ipsis credendū est auctoribꝰ: vt. l. j. ff. si cer. pe. ꝫ. l. si qs in fundē ff. ꝺ de. j. Itē cōis itellectus alicuiꝰ loci vel patrie. l. tale pactū. §. fi. itē publica vtilitas. ff. ad. l. acq. l. ita vulneratus. ad fīl. l. si qs in graui. §. id quoqꝫ viua rō. q̄ dr̄ viua: qꝛ est anima ipsius scripture. ff. de ꝯdi. inde. l. fr̄ a frē. Equitas ꝯsiderata psons cui dꝫ equitas eē: vt qꝛ est princeps vel legislator. ff. de vul. substi. l. ex scdō. in pñ. stilus iudicioꝝ ꝫ ꝯsuetudo. ff. de legi. l. si de interpretatiōe. ¶ Veniamus ad glo. Glo. j. ibi vnde videbatur: sed ratio decidendi est: quia hic continet equipollens. Unde fit glo. fina. vide de ista interpretationis materia. de postula. prelato. c. j. cē.

o **Olim tibi.** Verba priuilegioꝝ que ꝯsonāt iuri cōi vt beneficia latissime sunt interp̄tanda. h. d. In pria mandatum. In scda interp̄tatio ꝫ eius cā. ibi. qꝛ ꝟo. Hec est bona decre. ¶ No. ex decre. de significato istiꝰ aduerbij: sicut est aptū notaf oimodā similitudinē. ¶ Scdo no. ꝙ beneficia p̄ncipū latissime sunt interp̄tāda. ¶ No. ꝙ priuilegiū certo respectu pōt appellari beneficiū. ¶ No. ꝙ p̄uilegiū fm ius cōe ꝯcessuꝫ ꝯ̄ regulas cōe latissime est interpretandū: dū tñ nō excedat limites iuris. ¶ No. ꝙ adeq̄tū ad alterius ꝯditionē p oīa assumit ꝯditiones eius ad quod adequaf. ¶ No. ꝙ appellatiōe cōiuꝫ pꝑuentuū nō soluꝫ includunf pꝑuentus victꝰ: sꝫ ēt vestitus. hec is notabilia. ¶ Veniamus ad mām capli videtis hic ꝙ h̄ priuilegiū fuit absēte parte interp̄tatū: hoc vr̄ ꝯ̄ tex. ī. c. pxi. ꝫ. ī. ꝺ deci. nup. vbi requirif partis p̄ntia vel vocatio. Inno. satis late explicat hic istā mām: ꝫ dic̄ ꝙ est dare modificationē ꝙ est qñ aliqd additur vel detrahif: ꝫ h̄ fieri nō pōt pte nō vocata: imo ptes debent vocari vel ꝯsentire: ꝫ cā dꝫ subeesse in tali modificatiōe qñ si ps vocata nollet ꝯsentire posset dās priuilegiū ex iusta cā etiā illa in vita h̄ ꝯcedere. alle. de excel. pla. c. ij. ꝫ vt eccle. benefi. c. j. Qd dicit verū si agif de modificatiōe priuilegij iam ꝯcessi: sed tpe ꝯcessiōis in libera ptāte est pape modificari ēt ptibus abntibus. alle. de deci. ex pte. Nec iste modificatiōes sunt finiende lite pēdente: nec nisi ad petitionē illoruꝫ quoꝝ interest: vt li. pen. c. dilectus. ꝫ de testi. cāꝫ. Est etiā dare interpretationem in p̄uilegiis ꝫ tūc si extraiudicialiter vult declarare voluntatē suā pōt etiā partibꝰ abntibꝰ vt hic: ꝫ hic pꝑrie dr̄ declaratio. l. hr̄des. §. j. ff. de testa. ad h̄. ī. c. cum tibi. ꝫ c. dilecto. Si ꝟo papa adif iudicialiter sup dubio verboꝝ priuilegij ad declarādū priuilegiū: ꝫ tūc siue declaret: fm pꝑrietatē ꝟboꝝ: siue aīr hec declaratio dꝫ fieri pte obsi. te: aut ea vocata: vt. ī. c. pxi. ꝫ hic qꝛ non semp staf pꝑrietati verboꝝ: imo qñqꝫ plus est standū menti. ī. c. pxi. ꝫ qñqꝫ detrahif pꝑrietati verboꝝ. ī. c. ioseph. ꝫ. ff. de legi. l. si interpretatione. ꝫ h̄ verū siue interpretef priuilegiū a se ꝯmissum vel ꝯcessuꝫ: siue alterius priuilegij sniam vel aliū actū que aīr interpretari nō pōt: eo expedito cū sit suo functus offō. de offi. dele. in l'fis. Qñqꝫ adif iferior a papa sup interp̄tatiōe q̄ regulariter adiri nō pōt post sniam: ꝫ tūc dicit siue adeaf sup interpretatiōe ꝯctus: siue snie: siue priuilegij a se ꝯcessi semp dꝫ fieri pte p̄nte aut vocata vt p̄iudicet. Et h̄ ideo qꝛ talis interpretatio nō pōt ab inferiori fieri: nisi per formā iuris. Et talis interpretatio nō preiudicat nisi p̄ntibus ex eo ꝙ talis interpretatio est magistralis non necessaria: pꝫ ex notatis. ī. de postu. prela. c. j. xxx. q. v. iudicantē. Hec oīa dicit ꝟa Inno. in negocijs preteritis. In futuris aūt si est principis ꝫ fm pꝑriam significationē hoc preiudicat oībus siue in iudicio siue extra fiat. ff. de legi. l. j. Si ꝟo fit inferioris a p̄ncipe nō p̄iudicat nisi p̄ntibus: qꝛ nō exemplis: sed legibus est iudicādū. C. de sen. l. nemo. Sed q̄rit ipse qs ordo iuris seruabif sup interpretatiōe verboꝝ si adif supior iudicialiter. dicit ꝙ procedif sicut in notorio. ar. ī. de iureiuran. ad nr̄am. ꝫ sine libello ꝫ sine litis ꝯtesta. ꝫ summarie ꝫ de plano: ꝫ assignat cām: qꝛ adire iudicē sup tali interpretatione nō est adif super facto: sed sup iure: qꝛ verba certa sunt qlia sint. i. certitudo ipsoruꝫ verboꝝ sumif a iure. Ius aūt nō pōt esse nisi notoriū. Modo q̄ in iure habenf etiā in iure notoria sunt: ergo nō est necessarius ordo iuris. ar. ī. de ꝯsue. cū inter. ꝫ dcō. c. ad nostraꝫ. Hec sunt verba Inno. ꝫ bona ꝫ notanda. Ideo tene menti. ¶ Veniamus ad glo. ꝫ op. ꝙ aut iste canonicus erat p̄sens ꝫ tunc hoc priuilegiū nil opof. Aut erat absens ꝫ tūc non debent dari quotidiane distributiones q̄ nō danf nisi interessentibus diuinis: vt in. c. de cetero. de cleri. nō resi. lib. vi. Itē tunc nō est beneficiū sed priuilegiū. Ideo stricte deberet intelligi: cuius ꝯ̄rium dicit l'ra. ¶ Glo. j. huius timore intelligit ꝙ hic erat absens pro seruitio epi vel pape: ꝫ isti interp̄-

tabantur solum q̄ bēret vestitū. sed nō quottidianas distri butiōes ⁊ male vt dicł ſra. Uel dic gl. qđ itentio fuit pape q̄ h̄ di. Ideo fraudā est. Videtis pōt decr. intelligi qđ itentio fuit pape q̄ bēret iste abb̄s quottidianas distributiones: ⁊ tunc nō pōt dici aliter nisi q̄ papa sic voluit: q: vere nō dbu/ it sic interp̄tari: vt est tex. cū glo. i. c. j. de cle. nō resi. lib. vj. nā ēt p̄hib⁹ nō danł q̄tidiane distributiōes nisi iterſint diuis. alius ē itellc̄s qđ iste nō dēbat q̄tidianas distributōes: sed i ecc̄lia erāt reddit⁹ p̄ vestitu ⁊ ēt certe distributiōes p̄ victu: certe debet iste h̄ē victū ⁊ vestitū: sicut ⁊ p̄ñtes haberēt lz nō iteressent diuinis. Et si dicas hic pur est p̄uilegiū: ergo non debet late iterp̄tari. dic q̄ iquātū papa mādat p̄ isto q̄ erat abb̄s in s̄uitio ep̄i vel pape. Hic nō fuit p̄uilegiū i casu isto: imo est ius ⁊ ē mādatū iuris: licet ɔ̃ regulas cōes: q: regula/ riter abb̄s nō debet h̄ē fruct⁹. vñ h̄ latissime dz intelligi: q: nō est priuilegiū: sz mādatū iuris. ⁊ itellige latissime ad limi tes tñ iuris ⁊ put ɔcedūt iura qđ vt bēat illđ qđ p̄ñtes nō in teressentes diuinis. Si v̄o fuisset abb̄s ex volūtaria cā: tunc h̄ñ esset priuilegiū: sz tūc nō deberet latissime iterp̄tari: sz la/ tissime. i. nō ita stricte q̄ mens ⁊ v̄ba p̄uilegij offendanł qđ esset in casu p̄posito: q: papa voluit q̄ iste h̄ret id qđ p̄ñtes: sed p̄ñtes h̄ñt victuz ⁊ vestitū. ergo ⁊ iste. Habetis itellectū glo. Jo. an. ⁊ Hosti. Ponūt aliuz itellectū q̄ s̄m ɔsuetudi nez ecclesie vt est florentie statutū q̄ canonic⁹. i. certuz t̄p̄s: sz sit p̄ñs nō habeat reddit⁹ aliq̄ habeanł grossi p̄uent⁹: modo si ɔcedił p̄uilegiū q̄ ei p̄uideał sicut vni ex residentib⁹: tūc latissime dz iterp̄tari. Et s̄m h̄ habes q̄ vbi p̄uilegiū nō pri uat legem cōem sz p̄uatā: puta ɔsuetudinem vł statutum: ⁊ reducit legem priuatā ad ius cōe illđ priuilegiū dz interp̄ tari. Et p̄ hoc habes limitatōem ad oīa iura dicentia priui legia stricte interp̄tanda: qđ verū est si priuāt legem cōem: se cus si priuatā. Modo habetis itellectū. c. s̄m meū appare re. Videatis istā glo. j. ¶ Glo. st. l. si. Videte i lata signifi catiōe vocabuli h̄ñficiū ɔp̄hendit in se p̄uilegiū ⁊ rescriptū sed h̄ñficium put est in sp̄ē sua nec est absonū q̄ aliqđ repe riał in gñe ⁊ in sp̄ē vt dicim⁹ de adoptiōe. ff. de cogna. lega. c. i. vbi gen⁹ qñq̄ trāsit i sp̄ēm. Nā h̄ñficiū in lata significa tiōe vocabuli est beniuola actio gaudiū tribuēs capiēti. Jđ cum qđlibet p̄dictoꝝ gaudiū tribuat dici pt̄ h̄ñficiū: tñ stri cte loquēdo: aliđ est priuilegiū: aliud rescriptū: aliud h̄ñfi cium. Beneficiū est qñ aliqđ ɔcedił ex largitate ɔcedētis nō ad p̄iudicium alterius vel iuris: sed ad p̄iudiciū ɔcedē tis tantum. ff. de dona. cum dilecti. Priuilegium est quod conceditur contra legem ⁊ priuat legem. iij. distinctio. pri uilegium. Rescriptuz reperił in duplici mō: q: qñq̄ datur ad lites: ⁊ h̄ pōt appellari h̄ñficiū: sz certo respectu pōt dici p̄uilegiū. s. q̄ emanat ad preiudiciuz potestatis ordīarie. itē q: ē rescriptuz ad h̄ñficia ⁊ tūc hoc h̄ñ pōt dici h̄ñficiuz: sed certo respectu priuilegiū: q: emanat ad tollēdaz p̄tātem or dinariā. Modo si q̄rił an h̄ñficiū late sit inter pretandum. dic q̄ sic qñ nō preiudicat alteri nec priuat legē: sz solū ɔcer nit p̄iudiciū ɔcedentis. ff. de ɔsue. cū dilect⁹. Si vero q̄ritur de priuilegio tūc si priuat legē cōem lp dz strictissime iterp̄ tari. iij. di. priuilegia. de rescrip. c. i. Si v̄o priuat legē p̄uatā ⁊ reducit eā ad limites iuris cōis: ⁊ tūc latissime debet inter pretari vt hic. Idē si hoc priuilegiū sit iuris cōie licz sit ɔ̃ re gulas cōes: q: iterp̄tandū est latissime vsq̄z tñ ad vias iuris vt hic ēt p̄batur: ⁊. ff. dixi s̄m aliū itellectuz. In rescriptis ad lites planū qđ strictissime sūt interp̄tanda. ff. de rescrip. se/ des. Idez in rescriptis ad h̄ñficia ⁊ fortius i eis qua agitur de maiori preiudicio. d p̄hē. q̄uis. lib. vj. De mā p̄ legistas. C. de ios. test. l. si qñ. ⁊ habetis bonā glo. ff. de trāsla. lz. mō habetis clare istam materiam quare. ⁊c.

c **Um in partibus.** Gene/ rale in/ terdictuz ē qđ ferł generalr ivilla vł castro. h. d. Cōis diuisio. scđa ibi cū aūt. tex. ibi. dicēte. Et sic in duob⁹ peccabāt. s. i sumēdo ɔ̃riū sensuz. Itē i restringē do priuilegiuz. ¶ No. q̄ duplex ē iterdictum: qđdā gñale qđdā sp̄ale vel p̄ticulare. Gñale est qđ ɔp̄rehēdit ciuitatem castrū vel villā. Particulare qđ ɔcernit seu ɔp̄hendit locū certū: vt certā ecclesiam vel oratorium. ¶ No. q̄ i p̄uile/ gijs ɔ̃ ius cōe nō p̄cedit argumētū a ɔ̃rio. Inq̄tū ɔ̃ri⁹ sen/ sus aliqđ ɔcederet cōtra ius. dicebāt. n. isti si nobis licet in i terdicto gñali submissa voce celebrare. vł ɔcessum q̄ in in terdicto sp̄ali alta voce possumus celebrare. certe sic sume re nō d̄ebāt: imo poti⁹ ɔ̃riū ex quo erat p̄ p̄uilegiū ɔcessū. ¶ No. q̄ appellatiōe terre nō solum ɔp̄rehendił ciuitas ⁊ p̄uincia: sed ⁊ castꝝ vel villa. ¶ No. q̄ oli erāt qđā p̄uile giati vt possint celebrare t̄pe gñalis interdicti ianuis clau/ sis ⁊c. hodie q̄libet pōt de iure: vt in. c. si. de senten. ex. lib. vj. ¶ Querūt doc. qđ si in castro vel villa nō esset nisi vna ec/ clesia: an diceret generale an p̄ticulare: vł q̄ p̄ticulare cum vnica sit tñ ibi ecclesia. determinant ɔ̃riū inspecta potius aptitudine ⁊ h̄itu q̄ actu. Est eñi aptum natū ɔp̄rehendere plures eccl̄ias: licet casualiter vnā tñ ɔp̄rehēdat. Cōtra fa cit tex. de of. dle. ex p̄te. i. ¶ Querūt doc. scđo an p̄ p̄ pecu niariā cām possit poni iterdictum gñale. Dicūt q̄ nō nec p̄ delegatō: nec p̄ extraordinariū nisi expressa lr̄is pape. xl. extrauag. Bonifacij. que icipit p̄inde attendētes. ¶ Alia nō habetis. Glo. vt plurimū sunt litterales. In glo. vlt. ibi. cum qđā. de reg. iur. odia. lib. vj. vel dic q̄ fauore interdicti nō est odiosum cū ad correctionē anime infligał. xi. q. j. c. pe nulti. s̄m Hostien. ⁊c.

c **Um tibi.** Uerbū clericorū etiā ca nonicos ɔp̄rehēdit. h. d. vel s̄m ab. p̄uilegiū ɔ̃ ɔsuetudinē iuri cōi obui antē large ē iterpretandū. Intelligēdo decre. sz casum quē ipse ponit. de testi. cū tibi. Cōis est diuisio. secun da ibi. ɔsultationi. Ponā casum s̄m itellectū abbatis: quia mihi magis placet. ¶ No. p̄rio q̄ appellatōe clericoꝝ cō prehendunł cānonici ēt in p̄uilegijs. ¶ No. q̄ p̄uilegium ɔtra ɔsuetudinē ⁊ s̄m ius. ⁊ sic p̄uās legē p̄uatā latissime est iterpretādū: ⁊ illđ reducēs ɔsuetudinē ad ius extendił: s̄m nām māe a iure regulate. ¶ Opp. q̄ appōne clerici nō cō p̄rehēdał cānonicus: q: maior ē canonic⁹ clerico simplici: ⁊ sic i hac mā stricte nō debet ɔp̄hēdi. ff. d rescrip. c. sedes. ad h de sen. ex. q: piculosum. Doc. dicūt q̄ h̄ sunt rō dubitādi ⁊ dicūt q̄ ɔ̃ria p̄cedunt i priuilegijs vel rescriptis ɔ̃ ius eis mā stricta: hic i p̄uilegijs ⁊ h̄ñficijs q̄ late sunt iterpretan da. vt vidistis. ff. e. cum oli. h aūt itelligendū est: vt. j. patebit ex glo. ¶ Opp. q̄ hec idulgētia sit iniqua ⁊ ius alteri⁹ ab/ sorbens: ⁊ sic nō extendēda: imo poti⁹ hec dispō debuit stri cte iterp̄tari. C. de pci. impa. of. l. quotiēs. cū si. Nā bona in testantiū amicorū debent venire ad veniētes ab itestato. vij. q. vlt. c. si. Sol. itelligił decr. de bonis ab eccl̄ia q̄sitis de q̄ bus poterāt aliq̄ largiri. Ista p̄ hoc priuilegiū spectant ad dispositiōem ep̄i: ⁊ s̄m hoc nullū ɔ̃riuz p̄cedit in bonis pa trimonialib⁹. Uel secūdo loqtur qñ cleric⁹ bona p̄pria iu/ sit pauperibus erogari: ⁊ nō p̄uidet de erogante vel si p̄uidit fuit negligens. In his casib⁹ ptinet hoc ad ep̄m. C. de epi. ⁊ cle. l. nulluz. sed h̄ nō placz glo. ad tex. r̄ndet q̄ hic loqtur in decedētibus ab itestato: ⁊ nō pōt dici intestatus q̄ bona sua iter pauperes mādat distribui: q: nō dicił decedere itestatus q̄ cōmisit dispositionez rex suax. ff. de testa. cū ibi. q̄ est pa huius. Item reprobat ipsam Inno. ex eo q̄ illud spectat de iure cōi ad ep̄m: ⁊ sic supfluū esset priuilegiū nisi dicał q̄ ɔsuetudine spectabat dispositio vt solueret debita eccle siae. j. c. pe. quis frustra precibus impetrał: qđ de iure cō cedił. Ualt ergo q̄ appellatiōe clericorū ɔp̄rehendunł qui subsunt ep̄o ⁊ canonici ⁊ alij. ¶ Or p̄cedens rō el lior. s. glo. q̄ valet priuilegiū ɔcedens id q̄ ius cōe. ff. re scrip. c. i. cuz ibi no. ⁊ sic. C. de thesau. l. i. li. xi. ¶ Gl. si. patet solutio ex his que dixi sup tex. ⁊ ff. eo. cū oli. decre. cum dictis doc. habes reportare q̄ in stricta ap pellatione clericoꝝ non ɔp̄rehendunł cānonici: sz in

larga:sic vt dic:s̄m intellectū abbatis. Item habes q̄ priui legiū tollens legē priuatā etiam reducens ad ius cōe est la te interpretandum nec est restringēdū. Idē dixi.ā.c.olitibi.

c **Um clerici.** Iurans obedire p̄ lato ⁊ ecclesie nō cle ro diocesano:sed caplo cathedrali obedire tene tur.h.d. Cōis diuisio.scda.ibi.nos igit. ℂ No. q̄ clerici prestāt iuramētū obedire ecclesie ⁊ p̄lato. ℂ No. q̄ appellatione ecclesie ꝯprehendi vr̄ prelatus. ℂ Not.q̄ appellatione ecclesie ciuitatis nō ꝯprehendit̄ clerus dioce sanus dioce.sed clerus cathedralis tm̄. ℂ No.q̄ iuramen tum ex parte eius cui prestat̄ strictissime intelligit̄ ⁊ min⁹ q̄̄ pōt liget iurantē. ℂ No.q̄ ad ꝯsiderandū principalitatē iuramenti ⁊ p̄ncipalē obligationē ex eo non attendit̄ ordo scripture:sed q̄litas p̄sonaꝝ q̄bus prestat̄. Uel aliter not.q̄ ex v̄boꝝ ordine iuramentū non regulat̄:sed ex ordine ⁊ p̄so narum q̄litate q̄bus prestat̄. vñ non d̄r principalr̄ prestitum primo noiato:sed ēt vltimo si sit maior in dignitate. Nam h̄ ecclesia prius fuit noiata q̄̄ ep̄s ⁊ tn̄ in fi. dicit q̄ principalr̄ est obligatus ep̄o non ecclesie p̄ncipaliter: ratio q̄ ecclesia est maior. ℂ Op.ꝯ decre.q̄ clerici nō debeāt prestare iura menta fidelitatis.ī.c.in regulis iuris indignū.⁊.ā.de maio.⁊ obe.legebat̄. Rn̄dent doc.q̄ hic isti clerici erant in aliq̄ di gnitate ꝯstituti. Uel dic q̄ iuramentū omagij prestare non debent:sed iuramentū obedientie sub quo ꝯprehendit̄ iura mentū fidelitatis:qd̄ d3 prestare:s̄m Hostié.alle.ā.de excess. prela.c.graue.⁊.ā.de iureiuran.c.dœni. ℂ Opp.de.c.illa. xij.di.vbi de appellatiōe ecclesie intelligit̄ clerus totius dio cesis.Doc.dicunt q̄ hoc opat̄ periculū periurij:qd̄ posset in curri si clerus totus intelligeret̄:venire cui posset de facili p̄ iuriū incurri si toti clero.de iureiuran.c.j.de preben.q̄uis. lib.vi. ℂ Quero qd̄ si iuramentū est prestitū tm̄ ecclesie an eum obliget ep̄o.dic q̄ sic in sp̄ualibus:q̄ in eis nō est diui sa administratio inter ep̄m ⁊ caplm:imo simul exercēt.ā.de his que fi.a prela.q̄to. In tp̄alibus autē q̄ cōiter h̄nt diui sam administratiōem ⁊ vbi habent diuisā iuramentū presti tum ecclesie nō intelligit̄ de ep̄o.facit quod no.ā.d rescrip. edoceri. Quis est effectus q̄ p̄ncipaliter est obligat⁹ ep̄o. dic q̄ effectus est:q̄ prius est obediendū prelato q̄̄ capitu lo si cōtraria vel īpossibilia preciperent.alle.xi.q.iij.resistit. ℂ Quero pone q̄ aliqui singulares canonici aliqd preci piunt:an d3 obedire.i.an hoc iuramento eis obliget̄.doc.q̄ non:q̄ iuramētū est prestitū sub noie collectiuo ecclesie. Jō caplo vt caplo est obediendū:sed eis vt singularibus nō est obligatus.xii.q.ij.qui manumittit̄. ℂ Ueniamus ad glos. Scda glo.tangit duo. Primo querit q̄re appellatiōe eccle sie non ꝯprehendit̄ clerus dioce.dic q̄ aliud est clerus dioc. aliud clerus ciuitatis:⁊ alle.iura.de rescript. Rodulphus. ℂ Scdo op.glo.q̄ appellatiōe ecclesie ꝯprehendant̄ om nes viri ecclesiastici non solū ecclesia.lxvj.di.c.i. ℂ Glo.di cit q̄ multipliciter sumit̄ ecclesia.dic vt in ea. In fi.gl.dic de hoc etiā.ā.ne prela.vi.suas.c.vltimo.addit alios modos.s. muroꝝ ambitū corpus xp̄i prelaturā ecclesie ⁊ ipsius obuen tiones. Fran.de rescrip.cam te.addebat totius ecclesie vni tatem vel oēs ecclesias orbis.vii.q.i.nouatianus.de sum.tri. c.i.§.vno.xxi.di.q̄uis.in cle.frequens.§.verū.de excess.pre la.⁊ in hac varietate dicebat ecclesiā sumi prout precedentia ⁊ sequentia patiunt̄. ℂ Per decre. intelligentia.ā.ti.j.bene facit.ī.eo.nouimus.vsi.pro quo.vbi aliter sumitur cōtra.de hereti.excommunicamus.el.ij.vt vtrobiq3 patet.

q **Uerenti.** Appellatione censure ec clesiastice ꝯprehendit̄ ex cōmunicatio suspensio ⁊ interdictum.h.d.Cōis diuisio.scda.ibi.respondemus. ℂ Not.p̄ quid cōprehendat̄ appellatione censure ecclesiastice. Alibi tn̄ su mitur censura pro rigore.de biga.nup. Q̄ñq3 pro cēsura ca nonum.ne cleri.vel mo.c.j. ℂ No.q̄ vbi iudex pōt impo nere diuersas penas in eius facultate est quā imponat:d3 tn̄ ex variis circunstātijs eligere penā imponendā. ℂ No.de intellectu huius verbi viderit:q̄ idē est q̄ arbitrabit̄ qd̄ no. q̄ si cōpromittatur in arbitrū vt pronunciet pro vt ei videbi tur. Intelligit̄.i.arbitrabit̄:⁊ sic eius arbitrium reducet̄ ad arbitrium boni viri.de iureiuran.quintauallis. ℂ No.vlti mo q̄ censura ecclesie nō est odiosa:sed fauorabilis. Ideo ampliāt quo ad has sp̄ūales penas inuentas ad correctiōē peccati.ā.ti.j.c.i. ℂ Gl.i.tangit duo. Primo.op.q̄ in du bio minor pena videat̄ imposita:q̄ si dicit iudex vim fecisti. intelligit̄ de priuata.ff.de pe.l.preses. Glo.non soluit.dic q̄ cōtrarium loquit̄ in pena corporali ⁊ odiosa:hic in pena aie correctiua que d̄r medicina.de sen.excō.c.i.lib.vi. ℂ Scdo querit gl.quid ꝯtineat̄ appellatione correctionis.dicit q̄ cō tinetur ēt depositio:l3 ꝯprehendant̄ illa.l.di.cōtumaces.de sta.mo.ca que.v.quid si abbas.de offi.lega.c.legatus. Di cit tn̄ Hosti.q̄ appellatione censure nō ꝯprehendit̄ deposi tio:l3 ꝯprehendant̄ illa que dicunt̄ in tex.assignat rōnem:q̄ depositio est odiosa.de reg.iur.odia.lib.vi.sed expressa in tex.sūt fauorabilia. Itē dicit etiā q̄ nō ꝯprehēdit̄ degrada tio:ratio:q̄ degradatio ⁊ depositio sunt odiosa ⁊ ppetua:⁊ sunt pene secus in expressis in tex.que sunt tp̄ales ⁊ ad limi tis ꝯtumacie.dicit Hosti.q̄ l3 ex vi verbi nō possit penas ali as imponere q̄̄ de q̄bus i tex.tn̄ vbi simpliciter delegatio fa cta est pōt imponere penā que venit pro modo delicti impo nenda:⁊ si non est pena in iure expressa poterit ad arbitrium mulctare.ā.de offi.dele.d causis.vnde hec clausula q̄ appo nitur vt possit exercere censurā ⁊ q̄ imponit̄ ad ampliandā ptātē delegatā nō ipedit q̄n possit exercere ptātē iurisdictio nalem quā h3 ex vi simplicis delegationis sine aliq̄ cl̄a.⁊c̄.

q **Uid per nouale.** Hec de cre.habet mām peregrinā ⁊ potissime in mā probationis same:quā Inno.glosauit ⁊ bene ⁊ subtiliter:hic ⁊.ī.c.veniens.lib.vi. Et eā ponit ad l̄ram Jo.an.⁊ etiā spe. ⁊ ponit aliqd Jo.an.in glo.sua ordinaria.de prescrip.c.i.li. vi. ℂ Or videamus mām istā.⁊ breuiter dicit decre. In pri uilegiis de decimis noualiū non soluendis:id d̄r nouale.de cuius cultura nō est memoria. Et q̄ prius nullū vel modi cum fructū afferebat.h.d. In prima parte ponit̄ qd̄. In se cunda rn̄sio.ibi.l3 aūt. In qua primo ponit duas opi. Scdo soluit. Tertio moderat̄ vel declarat.scda.ibi.nos tn̄.tertia. ibi.nec. Tex.ibi.illo anno cessant:certe si hoc esset verū oēs terre horū partiū essent nouales:q̄ anno cessant. Tex.ibi.re digere:certe ⁊ silua pōt dare magnū fructū. ℂ No.tria re quisita.ad hoc vt terra noualis dicat̄ vt sic ꝯprehendat̄ in p̄ uilegio.de decimis.c.noualiū non soluendis. Primo req ritur q̄ ager nouiter ad culturā sit redactus. Scdo q̄ de cul tura non extet memoria. Tertio requirit̄ q̄ de eo vt inculto modicus ꝯsueuerit fructus h̄ri:sit ergo cautus articulās ad uocatus:vt hec oia in hoc articulo ꝯprehendat. ℂ Not.re gulare q̄ priuilegia semp intelligātur sine alterius magno p̄iudicio.ad hoc de deci.suggestū. ℂ No.hic apertū q̄ de cime de iure cōi debent̄ ecclesie parrochiali. ℂ Ultimo no tando potest etiā colligere q̄ diuer so respectu qd d̄r noua le ⁊ nō nouale. Itē q̄ nō semp ex argumētis legū dubia iu ris canonici sunt terminanda. ℂ Or veniamus ad materiā examinandā que hic.⁊.ā.c.i.⁊.ī.c.veniens.tangunt̄:quedā tangentia theoricā:q̄dam tāgentia practicā. Primo expe diā primum. Secundo veniā ad glo. Tertio ad tangentia practicā eius quibus expediā dicta Inno.⁊ alioꝝ quibus visis clara erit materia:⁊ procedā per questiones. ℂ Que ro an priuilegiū de decimis noualiū non soluendis extenda tur ad preterita noualia.dicit Innoc.q̄ non:nisi de preteritis ibidem caueatur expresse.ar.ā.de consti.c.ii.⁊ fi. Nec ob.q̄ dispositiones cōiter respiciant presentia vel preterita vel fu tura subiecta:vt de rescrip.c.fi.⁊ in cle.litteras.ā.de priuile. q̄ circa.⁊.c.dudū.q̄ causa concedendi est vt inuitent̄ homi nes ad culturandū inculta:⁊ quedā recompensatio laboris

culture que ratio cessat in preteritis. ¶ Scdo quero quid si
e aueatur de preteritis: an extendatur ad antea quecunqз culta.
dicit Inno. ꝙ priuilegia etiā de preteritis nouallibus non ex
tendet ad culta retro vltra decem annos: extendetur autē ad
culta retro a .x. annis citra: quia tanto tpe seruitus continua in
ducitur. ff. si seruitus ven. l. si quis diurno. C. de seruitu. l. ii. et vl
tima. ¶ Quero tertio an ager nouallis duret nouallis quo
ad successiones vt quia ab vno est ad agriculturam redactus.
Nunc scdo quidā priuilegiatus sup nouallibus emit agrū:
an duret nouallis. Abbas et Vin. dicunt dato ꝙ nouiter illū
colebat scdo et inde fructus pcipiat ex eo debebitur decima:
ex quo illud fuerat precisū primo et cultum. per decre. i. sc. e.
ti. Nec ob. ꝙ hic no. in glo. et ꝙ no. xxxv. q. viii. c. de gradi
bus. vbi annale nouum dr̄ vel ꝙ annuū non excedit. ad hoc
qd no. de elec. generali. lib. vi. Et sic ex quo intra annuū plu
ries coli pōt nouale vr̄. Tenet primū hic. et dcō. c. i. hoc etiā
tenet spe. in ti. de proba. §. i. v. qd si pars agri. et v. se. et ibi B
sequi vr̄ Jo. an. in addi. Non ob. de deci. c. ii. lib. vi. et ꝙ ibi
no. Jo. an. in pn. vbi nouallia dici possunt. vbi decime p ali
um iā sunt possesse et antea culte: sз non possesse subtrahun
tur priuilegio: quia illud verū quo ad priuilegiū percipiendi
decimas nouallium: hoc enim extenditur ad nouallia iā per ali
um precisa: vt dicit Jo. an. in addi. spe. loco prealleg. Nec
ob. c. si. de priuile. quia semel nouale semp durat nouale in per
sona illius qui nouiter ad agriculturā reduxit: sed non quo
ad nouū possessorem: et hoc totum facit fauor inducendi ad
agriculturā desertoꝝ agroꝝ et remuneratio laboris reducē
tis. Quid si ager nouallis transeat ad aliū possessorem: po
stea reuertatur nouiter ad priuilegiatū: an gaudeat priuile
gio nouallium. dicit Gui. in loco prealle. v. Item si ab istis ꝙ
nō: alle. l. inter stipulantē. §. sacra. de verbo. ob. vbi si seruus
factus liber in seruitutē reincidat nō reducitur in pristinā ob
ligationē. Quid si ager est in parte cultus: an illa pars di
catur nouale: que nouiter est ad culturā reducta: vr̄ ꝙ sic: quia q̄
libet pars fundi efficitur fundus si scindatur. ff. cōia prediorū.
l. si quis duo. et l. si quis partē. In 2trium quia pars inculta trahi
tur ad antiquitus cultā: quia singule glebe terre nō coluntur.
ad hoc de ver. signi. vemens. li. vi. Hoc tз Vin. vt. Seo. c. i. et
ponit in. c. si. de priule. Alii dicunt ꝙ pro parte nō pōt esse no
uale et pro parte nō: quia primo cepit esse nō nouale: et precisus
est quasi nouale. xxii. q. ii. cognouimus. vt dicit Spe. in loco
palle. Credo ꝙ si pars inculta nouiter culta aliqua destina
tione patrisfamilias est diuisa a culta: ꝙ ager vt diuersus di
catur nouallis. Si tota est tenta sub vna terminatione: et tot⁹
ager primo erat incultus: nunc aliq̄ pars ad agriculturam re
ducitur: illa pars nouallis dici possit quo ad fruct⁹ qui ibi col
liguntur. Si autē vna pars fuit culta et alia inculta et que incul
ta nunc nouiter colitur. Si pars nouiter culta est maior pars
q̄ illa nō accedit alteri: hec saltз pars possit dici nouale. Si
pars olim culta erat maior pars nouiter culta minor. proce
dat dictum Vin. quasi illa alteri accedat: et sic intelligo Jo.
an. in loco prealle. etiam adde prout dicit B ex varietate par
tis nouiter culte debere exterminari: quia glos. prosequuntur
hāc materiā. et doc. solū actū practicū circa nouale expedio
primo glo. ¶ Quero qn̄ dicatur ager nouallis: et quanto tē
pore durat nouale. dicit glo. ꝙ nouū dicitur mulier sicut no
uitia mancipia: que anno seruierūt. ff. de publi. l. vltima. §.
quoti. et vinum nouū quod annum non excedit. ff. de vi. tri. et
ole. le. l. vetus. et noue nuptie que annuū nō excedunt. xxxv.
q. viii. c. i. sic et nouale durabit vsqз ad annū. Sed dicit glos.
ꝙ quo ad priuilegium durat semp nouale. de priuile. c. si. Et
de deci. ex parte. de hac materia an quid dicatur nouale: ali
as nouūз et vsqз ad quot tēpus. vide de regu. statuimus. et vi
de de elec. generali. lib. vi. dictū autem glo. procedit nisi noua
le mutet possessorem: quo casu dic vt dixi. s. ¶ Oppo. cum
glo. vltima. ꝙ non dicatur nouale quod longo tempore du
rauit. xxxv. q. iii. quod scripsi. vbi cōcessum in nouitate fidei
non punitur: ex quo sunt in fide cōsolidati: quia tз illud priuile
gium non spectat personis superuenientibus post cōsolidatio
nem: tamen antiquis qui fuerant tpe nouitatis fidei quos
priuilegiū apprehendit illud priuilegium durat perpetuo.
¶ Quero quid si ex nouallibus ecclesia grauiter incipiat le
di: an desinit esse nouale. Arguit glo. ꝙ sic. per hanc decre.
et per decre. suggestū. de deci. et de dona. ad apostolice. quia si
priuilegiū incipiat esse iniquū perditur priuilegium: et ab eo
quod vtilem equū receditur propter euidentem vtilitatem. ff.
de consti. prin. l. pe. Jo. an. dicit per decre. suggestū ꝙ princi
pis erit extimatio. et sa. quod no. s. c. olim. propter quod di
cit hic Hosti. ꝙ si totum territoriū castri deserti priuilegiati
occupant et ad agriculturā reducunt et castrū populatur ec
clesia antiqua reedificatur vel de nouo aliqua fabricatur: sub
ueniendū esset ecclesie: alias non. de noui ope. nuncia. c. i. et de
deci. c. ii. vbi autē. lib. vi. sm Jo. an. ¶ Venio ad practicā
materie huius cum doc. Et quero primo priuilegiatus di
cit agrū nouiter cultum. de cuius memoria non est. Aduer
sarius dicit memoriā extare quis probabit. dicit Inno. ꝙ in
cumbit onus pbandi agenti vt si priuilegiatus soluit deci
mas et illas repetat: quasi indebite soluerit: quia ex nouali: oз
ꝙ probet memoriā non extare si parrochialis ecclesia agat
illa probet illud non nouale. Credo et est de mente Inno. ꝙ
sufficiat ecclesie probare ꝙ redditus colliguntur in parro
chia vel epo: ꝙ colligunt in dioce. et de iure cōi est fundata i
tentio: dicens ergo nouale ad extenuandā intentionem iure
cōi fundatā probet. ad hoc qd no. de priuile. c. si. de prescri.
ad aures. et c. ex transmissa. ¶ Scdo quero qd si ager scdo
fuerit nouallis et religiosi habentes priuilegiū de nouallibus
non soluendis decimis nō soluerūt: per centum annos an ie
leuentur ab onere probandi illud nouale: puto ꝙ si religiosi
sunt rei petentes decimas: habeant probare agrum cultū:
quia eo ꝙ sunt in possessione illius tanq̄ nouallis ex possessio
nem releuantur ab onere probandi iustificato titulo. de in
stitu. cum venissent. q̄ ꝙ possessio fit contra ius: ex quo hāt
priuilegium: et puto ꝙ sufficeret nedū centū annoꝝ posses
sio: immo et sufficeret vnius anni possessio. Si autē agant pri
uilegiati. dicit hic Hostien. ꝙ si allegent fundū nouale: et
ad hoc probandū producant priuilegiū: et vltra hoc probēt
patientiā tanti temporis cuius non extet memoria: ꝙ hec pa
tientia probabit titulū. ar. de vsuris. l. cum de in rem verso:
quia sicut ibi titulus probatur ex totorita et titulus probatur cū
patientia fortius rei habet imprimere qualitatē que rem ti
tulo subiciat: qd no. quia extendit. l. cum de in rem verso. etiā
ad patientiam loquamur in absolutēte. de quo in. l. si certis an
nis. C. de pa. et no. in. l. i. in fi. ff. de aqua plu. arc. et no. l. de vsu
ris. cū de in rem verso. Item extendit de probatiōe tituli ad
presumptionem qualitatis circa rem titulo subiciendam.
¶ No. tamen ꝙ in talibus exigit spatium cuius non extat
memoria dixi. de cēs. peruenit. ¶ Quero tertio priuilegia
to in publicatione vel iudicio nolente probare culture agri
memoriā non extare: an parrochialis ecclesia admittatur ad
probandum contrarium. s. memoriam extare. Tenet ꝙ sic:
quia quilibet ad intentum probandum est admittendus. de p
scrip. illud. ¶ Quero quarto quid si vtraqз pars probet in
tentionem suam. dic ꝙ preualebunt digniores et verisimilio
res dicentes: et sic pauci asserentes locum fuisse cultum pre
ferentur multitudini negantium. vi. q. viii. actor. de proba.
tertio. de testi. preterea. §. si. et c. in nostra. quod dic vt ibi. no.
et vide glo. de prescrip. c. i. lib. vi. Tum quia satagunt affirma
tiuam: tū quia verisimiliora deponunt cū habeant pro se iu
commune: immo dicit Inno. in. c. veniens. ꝙ duo testes pre
ferentur centum testibus ex dictis causis. Alii dicunt hoc
scretioni iudicis relinquendum: quia vtrumqз testimonium
admissum contra ius: quia de auditu: licet testimonium pri
legiati sit magis contra ius: quia est de auditu: et astruit ne
tiuam. ff. de proba. l. si arbiter. et ff. de aqua plu. ar. l. i. §. fi
§. idem labeo. ¶ Quero qualiter probabitur: quid
uale. dicit hic Hosti. ꝙ tutum est ꝙ a principio pu

ꝙ primum nouerit colitur ⁊ in publicatione fiat fide nõ solum de noualitate:sed de priuilegio iam concesso. sic intelligo Inno.vt faciat vocare testes ⁊ parrochianos cuius interest:⁊ examinent a iudice:⁊ publicentur ad perpetuã rei memoriam qualiter nullus est qui recordetur agrum ad culturam redactũ:⁊ similiter publicetur tẽpus priuilegii ⁊ tempus culture:⁊ postea tutus erit ⁊ seruabitur practica.c.significauit.de testi.⁊.c.albericus. Et consulit ꝙ de publicatiõe plura fiant instrumenta ⁊ diuersis locis deponantur: vt si forte vnũ amittatur alterius habeatur copia.insti. de testa.§.pen. ⁊.ff.de testa..l.vnum.cum si. Secundus modus probandi est sm Inno.in.c.veniens.e.ti.ꝙ testes religiosorum qui sũt priuilegiati dicant ꝙ cõis opinio est oium qui habitant in vicinia ⁊ circa loca illa de quibus agitur ⁊ alioꝝ de quibus querere cura hoc agitat vel oium:qui circa hoc arbitrant: ꝙ talia loca fuerunt inculta ⁊ noualia:⁊ ꝙ non est mẽoria de cultura. ¶ Aduertendum ꝙ non oportet ꝙ ad ꝓbandum famam testis concludat opinionem oium de vicinia:sed solũ taliũ qui notitiã de talibus habere debent.vide Bar.in.l. de minore.§.tormenta.ff.de q̃ôni.⁊ tex.⁊ glo.in.l.cum quidẽ ff.de acqui.heredi.qd no.si de hoc sit probanda fama ꝙ talis erat mortifere vulneratus:sufficit ꝙ cõcludat testis famã esse in maiori parte illoꝝ de vicinia qui de talibus cognoscere possunt. Scdam practicã ponit quã dicit meliorẽ ꝙ testes deponant ꝙ cõis vox est oium qui de talibus arbitrant nullum vidisse vel audiuisse ab his qui viderint ꝙ loca illa fuerunt culta:⁊ debent tales arbitrantes esse ad minus duo vel tres vel plures vt iudex arbitrabitur:⁊ nõ oportet oẽs eẽ vel maiorẽ partem que sic opinentur. Nã municipes scire dicantur qd maiores sciunt.ff.ad municipa.l.municeps. qd intellige non oium de vicinia:sed omnium qui de talibus verisimiliter sint informati sic. Itẽ addicere debent: ꝙ nunquã viderunt aliquos qui dicerent se vidisse illa loca coli vel audiuissent ab aliis qui vidissent vel audiuissent ab aliis antecessoribus suis infinitum: vel etiam ab aliis qui secum cõuenichant vsq; in infinitũ suo tempore loca coli. Non tamẽ sufficit ꝙ dicant ꝙ non est opinio oium nec alicuius precedentium in infinitum: ꝙ predicta loca fuerunt inculta:q: hec est negatiua q̃ ꝓbari nõ posset vt ad alios nõ a se relata.vi.q.iiii.c.actor.C.de proba.l.actor.ff.de proba.l.ii. Sed bene possunt dicere ꝙ ipsi non audierunt:q: hec est ad eos coartata. de proba.tertio. Sed an necesse est ꝙ adiciãt predicta loca semper fuisse culta. Dicit Inno.ꝙ non:immo bene valet eius testimonium etiam si audiuerint aliquo tempore illa loca fuisse culta. Nam tunc saltem probabunt prescriptionem tanti temporis cuius non est memoria:sufficit enim ꝙ testes cõcludant cõem opinionem sui temporis ⁊ auctoris ꝙ non audiuerint vel viderint loca culta. Verũ probabũt testes:si dicant ꝙ nullus viuens vidit vel audiuit suo tẽpore loca fuisse culta. Nam volunt isti sufficere ꝙ loca non fuerunt culta suo tempore:nec tempore illoꝝ qui audiuerunt testamentũ .s.vt illorum de quorum opinione vel auditu deponunt:licet audiuerint aliquo tempore culta fuisse:sed nõ suo tempore: sed anteriori. Recitat opinionem aliorum dicentium ꝙ nõ sufficeret memoriã esse excludere a testibus vel ab illis a quibus audiuerunt suo tempore non culta fuisse. Si tamen constat memoriam extasse vltra ⁊ ante suum tempus loca culta fuisse tempore certo:vt si dicant testes non fuit auditum ꝙ a tempore iustiniani citra fuerunt culta:sed audiui a petro:q: audiuerat a martino ꝙ tempore iustiniani fuerat culta:q̃uis ꝙ isti testes excludant memoriã temporis testium. Et memoriam temporis illorum de quoꝝ opi.deponũt:ꝙ suo tempore non fuerint culta:ex quo memoria extat de facto certo tẽpore non probat memoriam non extare. Et idẽ dicunt si dicant de certo facto vt si dicat testis audiui ꝙ predicta loca colebantur tempore conflictus saracenorum cum christianis:⁊ ab illo tempore citra non fuerũt culta. Quod satis puto verum:q: est dicere memoriã extare ꝙ aliquando fuerint culta:⁊ hec vera quando de mẽoria vt dixi attestantur certi diei vel facti ⁊ determinati. Secus si confusi vt q: dicant ꝙ a tempore christi citra fuerunt culta:q: sic incõfuse dicunt non probant. Nam hii non debent de certo tempore ⁊ hec sunt practice probandi:quas ponit Innocẽ.in.c.veniens.e.ti.lib.vi. Hic autem dicit ꝙ alia est practica:sed sibi non placet ꝙ testes dicant. Nos vidimus ꝙ hec possessio fuit inculta p tẽpus.xl.annorum ad minus:nos etiam non vidimus nec audiuimus quando hec possessio fuerit culta. Nec vidimus vel audiuimus eos qui viderint.dicit ꝙ nõ sufficit hoc nisi adiiciat de cõi opinione.s.ꝙ cõis est opinio non vidisse vel audiuisse eos:qui viderint vel audiuerint quando culta fuerint. alle.ff.de proba.l.si arbiter. Sed dices eodẽ modo probabo legem datam a moyse ⁊ scisma datum ab aaron.vii.q.i. denique. Et si õ hoc dicitur multe absurditates ⁊ impietates probari non poterunt etiam de christo. Unde non est ita late accipiendum:sed restringendum non vidimus eos qui viderint suo tempore factum.i.cõmuni opiniõe habebatur ꝙ possessio de q̃ agit non colebatur:sed ludis ⁊ transeuntibus bestiis ⁊ paludibus patebat. Si autem velles adducere non vidimus vel audiuimus eos qui viderint suo tempore vel etiam ante tempus illorum factum male intelligeres:⁊ predicte absurditates ⁊ multe alie sequerentur. ¶ Quero qd si testis dicat ab aliquo opinari culta fuisse: sed ratione. dicit ꝙ probant noualitatem ⁊ prescriptionem tanti temporis cuius non extat memoria:non placet hoc per illa que sequũtur. Quid si dicat parem partem opinari ꝙ aliquando fuerit culta sed sine ratione. dicit ꝙ non probant:q: non est eius distinguere:an sine ratione:an cum ratione dicant. Quid si dicat ego vidi aliquẽ dicentẽ se vidisse vel audiuisse ꝙ suo tempore fuerunt culta:sed non credit ei:quia cũ interrogasset ab eo de causa dicti vel circunstantiis non respondit vel respondit sed falsum. Respondet ꝙ non probatur prescriptio:q: cum non esset testis iudex eius a quo audiebat loca culta non tenebatur respondere:sed si falsam causam subiecisset sui dictitũne potest dici ꝙ probatur prescriptio: omnimodo constet falsam esse ⁊ etiam eum illam falsam causã dixisse:quia non est credendum ꝙ falsam dixerit nisi probetur. Sufficit tamen vt puto si duo sint testes qui recitent illũ dixisse talem causam que de se apparet falsa ꝙ hoc sufficiat. ¶ Quero qualiter habeant deponere testes volentes probare memoriam extare. Dic ꝙ debent deponere communem esse opinionem omnium quorũ hoc est scire ⁊ arbitrari:quorum aliqui sunt qui viderunt vel audiuerunt quando loca predicta culta fuerunt etiam si aliquid aliud non probent.s.diem ⁊ consulem:vel annum probent. Secunda est practica ꝙ testes deponant se aliquos vidisse vel audiuisse qui ab aliis audiuerũt ꝙ suo tempore loca fuerãt culta. Itẽ dicit Inno.hic ꝙ sufficit ꝙ dicant ꝙ viderunt aliquos dicentes ꝙ audiuerant eos qui audiuerant possessionem de qua agitur cultam fuisse.i.communi opinione habebatur eam fuisse cultam.ff.de aqua plu.ar.l.in suam.in princi.⁊.§.fin. dicit tamen ꝙ non sufficit ab vno audiuisse nec in probando memoriam culture vel non memoriam.alle.de testi.licet ex quadam. Tertia est practica ꝙ volens probare memoriã esse de cultura per confessionem vel alio modo probet ꝙ a centesimo anno citra ante litem contesta.fuerint predicta loca culta:quia ex hoc apparet memoriam extare:quia vsque ad centum annos vel parum minus potest memoria extendi:sicut vita.ff.de vsufruc.l.an vsufructus. Secus si per confessionem vel alio modo non constet de citeriori tempore: sed constat ꝙ a ducentis annis citra non fuerunt culta:quia per hoc non excluditur hodie memoriam extare. ¶ Quero vlterius an dicte probationes communis opi.sufficiant ab aliis casibus.vbi agitur probari factum vel non factum antiquum:puta volo probare constãtinũ fuisse imperatorẽ romanum vel karolum regem francie vel quem fuisse notarium vel prelatum. Concludit Innoc.ꝙ quandoq; factum

probationi subiectum est antiquum ⁊ vocat antiquū ſm ali
quos id q̄ excedat metas centum annorum: vel ſm aliquos
id q̄ excedit metas.xl.⁊ in hoc resides ⁊ tunc dic eisdem ra
tionibus valebit dicta probatio de communi opinione ⁊ nō
memoria oppositi de qua dictum est quando factum non sit
antiquatum submittitur necessitati probandi:⁊ tunc quidaz
dicunt q̄ si factum est ignotum:puta q̄ factuz est de longin
quo apud sarecenos:⁊ dicunt q̄ sufficit adhuc probatio per
famam:sed hoc non placet ei. ¶ Ad priinuz facit auē.ho/
die.C.de repud.⁊ quod no.in.l.ii.ff.quēad.testa.aperi.de q̄
dic vt ibi.⁊ vide qđ dixi.ꝺ testi.veniēs.q: pcederet istoꝝ opi
nio:quando aliter de facili:alia non posset haberi probatio.
ad hoc de testi.preterea. Si factum est nouuz ⁊ non excedit
predictas metas:q: non sit antiquatum est tamen circa me/
tas illas:tunc dicit q̄ si factum a principali non principaliter
deducitur in iudicium:sed incidenter deducitur inter alios:
puta quia peto aliquid ex contractu prelati viuentis: vel pe
to aliquid per instrumenta tabellionis viuentis: ⁊ tunc suf/
ficit probare communem opionez que habebatur pro pre/
lato vel notario quousq̄ probetur contrarium.arg.C.de te/
sti.l.i.C.de sen.⁊ interlo.om.iudi.l.ii.ad hoc quod no.de p
ſump.illud. Idem si agatur de probanda morte alicuius:sz
de hoc dic:vt.§.promisi. Quandoq̄ factuz subiicitur neces
sitati probandi principaliter ⁊ a principalibus deducitur in
iudicium:vt q: prelatus dicit se prelatum petendo ecclesiam
quam alius possidet vel tabellio petit aliquem cassare a sua
diffamatione super eo q̄ non esset tabellio:⁊ tunc cōis opi/
nio non sufficit etiam ad transferendum in alium probatio
nem:q: multa sunt pro reo:q: est in possessione ⁊ qui negat q̄
non est in aliis casibus:tamen huic aliter subuenit: vt no. de
presump.illud.⁊ de restitu.spolia.sepe. Ratio autem quare
non sufficit principalibus agētibꝰ: ⁊ sic quando inter alios.
de hoc in dubium reuocatum est:q: principalis persona de/
bet habere paratas probationes sui status magis q̄ alius.
Pro probationibus autem talibus q̄ in iure sufficiant.all.
.c.nostrum.⁊.c.super quibusdam.de verbo.c.si.iii.q.vi.hoc
quippe.ff.de aqua plu.ar.in summa.§.idem labeo.⁊.ff.de
aqua quottidia.⁊ esti.hoc iure.§.ductus aque.⁊.ff ꝺ iti.ac.q̄
prima l.apparet.§.penul.C.de serui.l.i.⁊.ii.⁊.l.manifeste.ff.
de proba.l.si arbiter.dicit tamen hic q̄ tales probatiōes nō
sufficiunt nisi vbi iure est expressum vel nisi vbi iura exigunt
probationem q̄ memoria non extet vel quando factum est
antiquum:vt.§.dixi. ¶ Quero o testes deponentes an habet
adicere in testimonio de scientia vel credulitate quando in ta
libus testificantur. Respondet q̄ oportet in testibus credu
litatem concludi cum aliqua ratione:licet enim lingua mo-
ueatur ad loquendum facile q̄ vult sic ⁊ caro facile mouet
ad credendum illicita. Anima tamen facile nō mouetur ad
aliquid non credendum ⁊ solus deus scrutatur animaz. Iō
ille qui fert testimonium de opiniōe si interrogetur quomo-
do scit hanc esse opinionem:respondebit non scio: q: solus
deus scit:sed credo causam:autem credulitatis subiiciet : q:
verbis exprimebat vel aliam qua volet:⁊ hac ratione:q: tm̄
de credulitate respondit qui deponit de opinione si interro-
getur de opinione respōdeat q̄ sic audiui a multis:⁊ credo
q̄ anima exprimebat organo vocis suam voluntatem ⁊ opi
nionem. Et si interrogetur a quibus audiuit si nominat ali-
quos bonum est:sed si dicat non habeo in mēoria ꝺ aliquo:
q: modo non recordor de aliquo:sed q: sic cōiter dicebatur
videtur valere testimonium:⁊ dicit q̄ probare communem
opinionem videtur esse idem q̄ probare omnium propter
que dicit q̄ si vnus ducta ratione esset in oppositum non eēt
communis opinio. Hoc dictum est verum quando agitur
de probanda cōi opinione memoriam non extare:secus vbi
alias agitur de probanda fama:q: tunc sufficit probare opi
nionem maioris partis:vt no.in.l.de minore.§.tormenta.ff.
de questionibus.vbi per Bar. Vel forte id procedit quan-
do de cōmuni opinione deponitur ⁊ non constat de opposi-
to dicto alicuius singularis.hic q̄si cōstat primū plus placet.
¶ Quero in q̄ differt probatio cōmunis opinionis ⁊ fame
a probatione notorii.dic q̄ in multis. Primo q: probatio
fame est de longe preteritis:vel vt dixi.ꝭ.de non facile pro/
babilis:⁊ que non possunt ꝓbari per testes.de visu:sed noto
rium de presentibus vel ꝓxime preteritis ⁊ que ꝓbari pos-
sunt per testes de visu:quod no. q: clarissime dicit differenti
am hic notoria fama.vide q̄ dixi.ꝭ.de coha.cleri.⁊ mu.ve-
stra. ¶ Ultimo quero a quo surgat equitas vt tali proba/
tioni credatur. Respondet Inno.q̄ ex hoc q: reputari de/
bet indubitatum q̄ omnes homines communiter reputati
sunt sine contradictione tanto tempore a quo non extet me/
moria.ff.de aqua plu.arcen.l.in sūma.§.idem labeo.iuxta il
lud vox populi vox dei.⁊c. Antonius de Butrio.

## Venerabili.

Per matricem eccle
siam cathedralis intel
ligitur non romana.h.d. In prima querela. In
secunda dantur iudices.ibi. ideoq̄. Tex.ibi. q̄
per matricem.cum forte diceretur reseruata obedientia ma
trici ecclesie. ¶ No.q̄ priuilegiuz subreptitium est ipso iu
re nullum. Itez q̄ episcopus in monasteriis colligit iura epi
scopalia. ¶ No.q̄ non solum papa sed etiam inferior ec
clesiam suscipere potest sub sua protectione. ¶ No.q̄ ap
pellatione matricis ecclesie comprehenditur ecclesia diece/
sana. ¶ No.q̄ occasio differt a causa:q: occasio ficta cau-
sa vera.de quo de maio.⁊ obe.solite. ¶ No.q̄ appellatio
ne episcopaliū comprehenditur obedientia.de quo de offi.
ordi.conquerente. ¶ Ultimo no.iustitiam sedis apostoli-
ce que priuilegia contra se debet interpretari vt ius suuz vni
cuiq̄ reddat:licet ius suū negligere non debeat.de sup.ne.
prela.licet. Nec suorum.de conces.preben.q: cunctis.in fi.
¶ Quero in quo fuit subreptio.dic q: dicebant ad se spe/
ctare institutionem vt posset vnuz de fratribus instituere q̄ð
non habuisset si dixisset epm ibi habere iura spiritualia cū
institutio inter illa enumeretur:ſm Inn.vel q: illud erat mo
nasteriū sancti benedicti.vnde dicebat per monachū non p
canonicum q̄ regeretur:ſm Hosti.xvi.q.i.nemo. ¶ Que
rit glo.quid contineatur appellatione ecclesie matricis.dicit
q̄ cathedralis.lxiii.di.§.ex his.cum si.dic ⁊ quelibet baptis
malis.de transac.preterea.ii.ꝺ eccle.edifi.ad audientiā.in
cle.i.de sen.excō.⁊ vide q̄ ibi no.in gl.i.maiores. ¶ Secū-
do querit quid posset allegari.dic q̄ aliud priuilegium: pre
scriptio enim allegari non posset:q: nulla valet.de prescrip.
cum non liceat:⁊ hoc verū vbi allegaret nomine suo:vt vult
Inno.secus si alterius.alie glo.sunt litterales.

## Ex parte.

Excōicatus vel interdictꝰ
pro contumacia vel offen-
sa dubia absoluitur prestita cautione:pro mani
festa prius satisfaciet:⁊ dicitur manifesta per cō-
fessionē legitimā probationē ⁊ rei euidentiaz.h.d.cu3.c.se.
In prima querela commisse. In scđa iudices instruit.secun-
da.ibi.ad intelligendam. ¶ Or attendite q: hec est bona
decre.⁊ regularis in sua mā:⁊ hz etiaz aliqua bona dicta: tā
per Inno.q̄ per glo. ¶ No.ꝑ ex decre.q̄ ex priuilegio cō
cedi pōt ⁊ de iure ꝯpetere vž vt capl'z possit etiā in cā propria
excōicationis sñiam promulgare ad sui defensionē.⁊ sic no.
q̄ valet priuilegiū concedens ptātem excōicandi capl'o pro
iniuria illata capl'o:⁊ sic pōt priuilegiū concedi vt q̄s possit
esse iudex in cā propria. ¶ No.scđo q̄ captum pro delicto
in territorio illo in cuius territorio captus est illuz requirere
pōt ⁊ iustitiā impedire. ¶ No.de significatione istoꝝ ver/
boꝝ iustitias:q: aliq̄n sumitur pro executiōe criminalis cāe
⁊ ita dicunt vulgares.hodie fit iustitia. Ad ꝺ no.si statutū di
ceret q̄ tpe quo fit iustitia sint ferie:q: debent intelligi de iu
stitia ⁊ executione criminali. ¶ No.q̄ priuilegiū loquens
vel disponens in mā iuris dz interpretari limitari ⁊ restrin-
gi oīno ad limites iuris. ¶ No.hic tres regulas q̄ excōi-
catus pro ꝯtumacia dubia absoluitur prestita cautiōe de stā

do iuri. Excõicatus vero pro offensa manifesta non absoluitur anteq̃ satisfaciat: vt .c. venerabilibus. §. sectus. de sen. ex com. lib. vi. Excõicatus vero pro offensa dubia absoluitur ꝓstita cautione de satisfaciendo. ¶ No q̃ vitiũ est purgandũ per oppositum ↄtumacie ꝛ vitij: vnde qualis est contumacia talis dꝫ esse cautio. Ad hoc. l. si pecuniã. ff. vt impos. lega. vi de qđ no. in spe. ti. j. ꝛ. ij. decreto. §. restat. v. scire debes. Nõ habetis hic alia sbalia notabilia. ¶ Venio ad dicta doc. ꝛ vꝫ q̃ frustratoria fuit ista petitio capli vt petebat hoiem iusticiatum: ꝛ sic mortuũ quez inutile est habere. Rñdet doc. q̃ petebat latro. i. emẽda capture latronis: ꝛ petito latrone videbat emenda petita. l. si seruũ. §. fi. ff. de vbo. ob. vñ homo est in petitione: ꝛ emenda in executione: vt. d. c. fi. Nec ob. q̃ aliud veniat in snia q̃ in petitione. Cõtra id. ꝫ. de symo. licet hely. qꝛ illud verũ si potest snia ↄfirmari libello ꝛ petito: secus si non potest ↄfirmari vt hic: qđ fatetur Host. quãdo potest ꝓportionari q̃ q̃. s. quãdo hoc hꝫ naturã actionis vt veniat extimatio petito hoie: alias fatuus eẽt iudex qui in alio cõdẽnaret q̃ petitus esset. l. fi. C. de fideicõmis. liber. Scđa est solutio q̃ sñiste erat fuit petebat emenda ipsius. ꝫ. de iniur. c. fi. Vel ꝑncipaliter petebatur emenda libertatis territorij violatis: ꝛ hoc videbatur petitum. Vel istius hoie facta erat iustitia verbalis: non realis: qꝛ erat tñ ↄdemnatus non facta executione: vel lꝫ esset facta executio nõ erat mortuꝰ: qꝛ forte ad carceres vel fustigationez fuit damnatus: vel forte petebant illud corpus vt prochiani sic qñq̃ fit. de sepul. c. j. lib. vj. ꝛ. ꝫ. de sepul. in nřa. ¶ Scđo op. q̃ snia canonicoruꝫ fuerit nulla: ꝛ sic frustra de satisfactione tractatur: seu nõ eẽt necessaria cautio. de app. dilectus: qꝛ nemo potest esse iudex in causa ꝓpria. l. j. C. ne quis in sua cã. ꝛ. ꝫ. eo. ti. sorus. Inno. late tractans hanc materiã. de qua per glo. in. c. cuꝫ venissent. de iudi. s. an papa vel impator possit esse iudex in causa propria. Scđo quid de alijs inferioribus. ¶ Ad primũ dicit q̃ si papa litiget pro iniuria que est sibi illata: ꝛ tunc potest esse iudex in causa propria vbi offensa est manifesta. xxiiij. q. iiij. guilizarius. ꝛ. c. se. Si est occulta põt de ea facere inquiri. C. si quis impera. maledix. l. j. Si agit de rebus vel iuribus ꝓpriis: tunc debent eligi arbitri vt iudiciũ sine aliqua suspitione procedat. xj. q. j. si clericus. ij. q. v. c. qꝛ suspecti: potest etiã cãm delegare: arg. ad hoc qꝛ imperator causas suas ꝛ imperij facit tractari per ꝓcuratores q sunt ab eo dati: lꝫ ipsi sint ordinarij. C. vbi cã fisca. per totuꝫ C. si aduersus fiscuꝫ. l. j. ꝛ. ij. Nã non videt Inn. rationẽ quare vitet suspitio si sint ordinarij: ꝛ non vitet si sint ðlegati cum vtriq̃ sint ab eo dati: imo ꝓcuratores tanq̃ magis familiares: magis haberi debent suspecti: ꝛ sic optinet de ↄsuetudie q̃ papa alijs hãc cãꝫ delegat. Aduerte qꝛ hoc verũ in ꝑncipe qui hꝫ omnes subiectos: sed secus esse in domio: qꝛ omnis delegatꝰ in ꝓuincia sua esset subiectus: vt in c. accedens. i. ꝛ. ij. vt lit. nõ contesta. ꝛ sic ꝑdie dicebam de facto. Si tamen pape quis vellet crimen obiicere: de hoc nullus potest cognoscere. xi. q. iij. facta aliorũ. nisi de heresi. xl. di. si papa. Si de eius potestate agatur vel snia eius vel priuilegijs. Idem. s. q̃ nullus potest cognoscere. xi. q. iij. isti nemo fuit. ꝛ. c. seq. Si agitur de rebus ecclesie vniuersalis hñ potest esse iudex vt pꝫ in multis iuribus. Vide qꝛ tu habes istaꝫ gl. huiusq̃ ad lrã mrita q̃ nõ expedit tibi scriptura alia. in. c. cũ venissent. ꝫ. de iudi. ꝛ. ꝫ. de arbi. cuꝫ tẽpore. ¶ Circa hm Innoc. ꝓsequitur q̃ttuor casus. Primus qñ agit vel debituꝫ est notoriũ ꝛ non negatur nec ↄtet. Scđa qñ hoc negatur ꝛ ꝓbabiliter. Tertius qñ hoc negatur sed non ꝓbabiliter. Quartus qñ est notorius defectus iuris ꝛ iurisdictionis. ¶ Ad primum si prelatus inferior vendicat iniuriaꝫ notoriaꝫ: ꝛ hãc põt vendicare excõmunicando ꝛ deponendo. ii. q. vii. si quis a proprio. ꝛ de offi. ordi. irrefragabili. ꝛ dicto. c. guilizarius. assignat rõnes qꝛ vbi offensa est notoria non eget probatione vel indagatione. ii. q. i. de manifesta. de app. cuꝫ sit romana. vñ tunc iudex nõ sustinet partes iudicis nec habet sentẽtiare: ꝛ sic non est iudex.

¶ No. q̃ nõ est necessaria snia in notorijs: qđ itelligit Io. an. verũ in solẽni ꝛ in scriptis ferẽda: vt no. de re iudi. c. si. li. vi. in glo. v. ꝛ sic nõ est iudex in cã ꝓpria: sed tunc fungit vice executoris pene: qđ bene põt esse in causa ꝓpria: quo casu vt purus executor recusari non põt. ꝫ. de app. nonn. Si võ agitur de iuribus ꝓlati vel rebus ecclesie: si id qđ petitur notorie est debitũ ꝛ aliter nõ negatur indebitũ vel iurisdictionis defectus: lꝫ cognoscere nõ possit in causa ꝓpria. ii. q. i. manifesta. excõicare potest illũ iniuste tenentẽ tanquã sacrilegiuꝫ. ii. q. vii. si quis erga. ꝛ. c. si quis. Scđo casu qñ negatur iniuria vel indebitũ aut iurisdictionis vel litis defectus ꝛ ꝓbabiliter: vt qꝛ monitus dicit se exemptũ ꝛ non dat decimas dicendo non debeo tibi hec iura: puta decimas ꝛ mortuaria: tunc si ꝓbabiliter negat qꝛ ostẽdit instrꝫ vel priuilegiũ: ꝛ tũc non põt vlterius cognoscere iudex an priuilegiũ sit falsum: vel ei sit derogatũ: sed dꝫ supersedere ꝛ coraꝫ superiore agere de iure suo: qꝛ ex quo ꝓbabiliter est negatuꝫ: res facta est dubia ꝛ non est notoria. C. qbus ad libe. ꝓcla. non licꝫ. l. iii. ideo excõicare non põt nisi causa ꝓbet coraꝫ superiore: ꝛ sic excõicat: excõicans puniet tanq̃ iniuste excõicans: ꝛ snia sine difficultate relaxabitur. ꝫ. de sen. excõ. sacro. etiã si in veritate esset subiectus: etiaꝫ si iura denegata deberent: ꝛ si esset exemptus ꝓbaretur snia nulla: ꝛ est ↄsiliũ illi ꝯ quez ꝓceditur cum est monitus q̃ appellet qđ põt: qꝛ hec est extraiudicialis appellatio que potest interponi a futuro grauamie. de app. ↄsuluit: ꝛ sic snia post lata erit nulla. Nec ob. q̃ iudex debeat cognoscere an sua sit iurisdictio: an reuocat in dubiuꝫ. de rescrip. super lris. ff. de iudi. l. si qs ex aliena: qꝛ illud verum qñ de iurisdictione ↄtenditur inter partes: hic qñ inter iudicez ꝛ partẽ: quo casu iudex in cã propria cognoscere nõ põt qđ no. Plus dicit alibi glo. notãda q̃ si iudicio inter ptes pendẽte assumat iudex locũ partis ↄtendẽdo de iurisdictione q̃ ipse cognoscere non põt. Ita no. glo. de rescrip. statutum. §. i. que multuꝫ est notanda. Itẽ quia hic non soluꝫ contenditur de iurisdictionis exercitio: sed etiã de iurisdictionis proprietate pticulari. de qua notãter dixi vobis. ꝫ. de ap. ad audiẽtiã. in glo. pe. ꝛ no. Inno. de fo. compe. c. veruꝫ. ꝛ de iudi. cetez. Tertio casu qñ negatur iurisdictio vel debituꝫ: sꝫ non ꝓbabiliter: puta qꝛ dicit se exemptũ ꝛ non ostẽdit priuilegium: sed dicit q̃ hꝫ alibi testes vel instra aut ꝓbationes: ꝛ tunc poterit eum excõicare ꝑlatus: qꝛ talis improbabilis negatio ex quo est notoriũ non facit rem dubiam: dato tñ sibi prius aliquo termio ad ꝓbandũ de iure suo. Superior tñ iudex ipm absoluet ad cautelã ꝑstito sacramẽto de parendo mandatis ecclesie: sed ꝑstita absolutione q̃ret quare non soluit decimas vel aliud qđ notũ est de iure deberi. Et si ꝓbabit cãm ꝛ legitimã absoluet vel damnabit: ꝛ hoc operatur ipsa ꝑsumptio que surgit ex debiti notorietate que ꝓbatione non indiget: siue facti siue iuris notoriuꝫ existat: nec alio iudiciario ordine. ¶ No. bene q̃ dicimus negatione rem effici dubiã: est veruꝫ qñ negatur non notoriũ: alias secus: qꝛ si negat notoriũ: negatio nõ facit reꝫ dubiaꝫ: nisi aliqua excusset: vt pꝫ de resti. spo. ad decimas. lib. vi. ꝛ de ꝑuil. cum ꝑsona. lib. vi. Idem no. de censi. venerabilis. vbi Inno. plene disputat de hoc. Quarto casu qñ est defectꝰ iuris ꝛ iurisdictionis: vt si negetur iurisdictio ꝛ ↄstat notorie illuꝫ cõtra quẽ agitur exẽptuꝫ: tũc non tenet ↄparere. ff. qui satisda. co. l. si vero. qꝛ non hꝫ iurisdictionẽ in ꝑncipali nec in icidenti. ff. de fer. l. i. alias dubio pendẽte ↄparere debet allegaturus priuilegiũ suuꝫ. ff. de iudi. l. si quis ex aliena. Tutius est si appellet vt est dcm: ꝛ si non ↄparet snia ꝯtra ipm lata tenet: vel multa alia. Et hoc ex eo solo qꝛ non ↄparuit allegaturus ꝑuilegiuꝫ vt dicta. l. si quis ex aliena. Iudex tñ stulte facit vbi est notoriũ illum subiectum vel debituꝫ esse ꝛ nihil allegatur probabiliter si arbitros petat: qꝛ arbitri non petuntur nisi quãdo prelatus conuenit subditum: sic loquitur. c. si clericus. xi. q. i. sed hic prelatus nunq̃ debꝫ se ↄstituere actorem: sed reuꝫ qui fauorabilior est. ff. de iudi. l. si quis ex aliena. Hic reporta duo

singularis. Primum q id qd dr iudicem cognoscere debere an sua sit iurisdictio: dz locum qñ non se cõstituit adversarium: e sic dubiũ pendet inter partes. Scdm q id qd dr q negatione res fit dubia: dz locum qñ id q petitur non est notorium: alias si id q petitur notorie est debitum: negatione non fit res dubia: nisi pbabiliter consiet de negatione. fa. de resti. spo. ad decimas. lib. vi. Ad formam ergo 2rij: dic q h priuilegiũ locum habebit vt iniuriã possit vindicare qñ est notoria offensa: alleg. de offi. dele. statutus. lib. vi. alias snia lata esset nulla. C. ne qs in sua cã. l. j. Sz quicqd sit ob. hoc. c. q2 hic offensa erat dubia: e tñ obstat priuilegium e vi priuilegij potest excõicare. Itẽ prelatus in cã ecclesie põt eẽ iudex. de testi. cũ nuncius. e ibi no. Et papa potest cognoscere de iuribus romane ecclesie: lz decentius fit q alteri cõmittat: vt no. de cõfir. vti. vel inuti. dilecta. §. qui vero. e de iudi. cũ venissent. fm Hosti. Itẽ iste excõicationes ad defensaz iurium sunt extraiudiciales quas pmittit ius ferri. de sen. excõ. dilecto. lib. vi. Et ita põt intelligi hec decr. secus si ageremus de iudiciali excõicatione: e sic loqtur 2rium. Expedita est glo. Inno. ¶ Venio ad alia: e quero que erit sufficiens cautio de stando iuri: dic q iudex arbitrabit e si male appellabit. de purga. cano. nos. Et sic no. q in arbitrariis appellabit. ¶ Quero q̃ erit cõpetens cautio vbi dubia est offensa. dic q dabunt fideiussores e pignora. Dicit hosti. cõsiderãtes tres casus. Primus qñ pro 2tumacia nuda excõicat: e tũc sufficit cautio iuratoria. Scda quãdo pugnante contumacia est excõicat9: e tũc dz satisfacere de his que sunt implicita in snia siue pro interesse: siue p expẽsis agatur. de quo de iudi. c. i. Tertius qñ pro offensa soli9 dei excõicatur: nec ibi est speciale homis interesse: vt qi deuz blasphemat vel de heresi est suspectus: e tunc si est notoriũ nisi peniteat e desistat non est absoluẽdus. de offi. ordi. significanit: si peniteat statiz absoluit: lz aliter nõ satisfecerit: nisi alias per euz sit illusum ecclesie. de here. ad abolendã. §. illos quoqz. Ratio q2 deus non reqrit pecuniã: sed solum cor cõtritũ. homo vero cõuerso: e qi deus benignior est facilius remittit offensaz q̃ homo. ad hoc de cele. mis. de homine: e hoc verũ de rigore. Dicit tñ q de benignitate tota die absoluunt sine satisfactione. s. de sen. excõ. ex tenore. e c. ea noscitur. e c. sacro. Adde qd no. de app. qua fronte. Itẽ id q dr q excõicatus pro manifesta offensa non dz absolui nisi satisfaciat: est verum quãdo emẽda offense est implebilis exercitio actus tempalis: sed vbi est implebilis exercitio actus spũalis tñ: tunc q2 excõmunicatus non põt spũalia tractare absoluit: etiaz anteq̃ satisfaciat: iuxta no. per Inno. s. de pben. pro illoz. vt si quis excõicatur q2 non recipit in canonicuz receptione iuris: non ppellitur ad recipienduz anteq̃ absoluat. ¶ Prime tres glo. sunt Falce. Gl. iiij. tangit tria. Primo duas oppositiones. Scdo vnã qõnem. ¶ Op. e vr q distinctio an p 2tũacia vel pro crie seu offensa qs excõicet non pcedit: q2 nemo dz excõicari nisi pro 2tũacia. xj. q. iij. nẽo. cũ si. So. qñqz qs excõicat pro nuda 2tumacia: vt qñ citat ad iudiciũ e nõ venit: e p hoc pcedit 2 eũ ad excõicationẽ: q2 nõ põt fieri missio in possessionẽ: vt l. l. nõ 2t. tue. Aliqñ qs excõicat pro cõtumacia pregnãte: vt q2 notorie deliqt e nõ satisfecit de delicto: e tũc excõicat: e si est manifestũ delictũ nõ absoluit nisi satisfaciat. Si dubiũ absoluit cũ cautiõe e vtrobiqz pter 2tũaciã: sed alia est 2tumacia nõ veniẽdi e h nuda: e alia nõ satisfaciẽdi: e hec pgnãs e appellat offensa: q2 causat ab offensa e delicto. Glo. dat sua exẽpla: e est clara. ¶ Scdo op. gl. q h pnilegiũ sit supfluũ: cuilibz eni de iure cõi erat 2ces/suz q nisi satisfieret de offensa nõ absolueret. s. d of. dele. ex litis. xvii. q. iiij. d psbfoz. cũ si. So. dic gl. q nil vltra ius cõe 2cedit q̃ q in gñe: sz fit q2 solet plus timeri qd spãliter 2cedit q̃ q in gñe. xxiiij. di. q̃q̃. s. de hti. Si adversus gl. allegat silia in qbus 2cedit alã a iure cõi 2cessuz. xxiiij. q. ij. admonere. vel fm doc. lz ex capite isto nõ cõtineat vltra ius cõe ex capite tñ quo 2cedebat vt capiz ppias iniurias posset revocare aliqd vltra 2tinebat. ad h d rescrip. ex parte decani. ¶ Querit glo. qd si est ita paup q satisfacere nõ põt. dicit glo. q pstabit cautionẽ d satisfaciendo cũ pvenerit ad pinguiorẽ fortunã. de solu. Odoardus: e si pstare nõ posset talẽ cautionẽ iurabit. C. de epi. e cleri. auc. gnaliter. Recitat alios dicere q in potẽtia talis nõ excusabit: q2 qñqz qs non absoluit pter delictũ suũ. xvii. di. si qs. cũ si. Dicit tñ q finaliter sibi nõ denegabitur. xxvi. q. vi. si presbr. q2 eccl'ia nõ claudit gremiũ. C. de sum. tri. e fi. ca. l. fi. ¶ Quero qñ dicatur citatus 2tumax. dic qñ trino edicto vel vno p oib9 est citatus. xxiiij. q. iij. de illicita. cũ si. In 2riuz arguit q in prima citatõe possit vt 2tumax dãnari. remittit ad ibi. no. ¶ Glo. q ad finẽ excõicationis citatio dz esse perẽptoria. de quo de accusa. ad petitionẽ. de dolo. venerabilis. ¶ Glo. de pbs. qñ 2. de offi. dele. consuluit. Querit que sit sufficiens cautio. dicit q pignora vel fideiussores. ¶ Glo. vltima op. q non sit dare excõicatum pro offensa dubia: si enim dubia est offensa. Iudex nihil debuit precipere: q2 de his de qbus nõ cõstat iudicare non dz. vi. ij. q. i. per totum. Si sibi constat in iudicio non põt esse manifesta. 2c. proxi. e si sibi iubet facta ẽ notoria offensa per sententiã. de coha. cle. e mu. c. fina. Sol. glo. ponit duplicem intellectum. Primus vt intelligat quãdo iudici de offensa constabat per confessionẽ partium coram eo factam: quo casu dicit q hec confessio quem est simpliciter facta non precedente tela iudicij non facit rem notoriam vel manifestaz: cum etiam post preceptum factum possit error allegari. Ad 2ria dicit q sententiando non debet iudex iudicare de eo q sibi non constat: sed interloquẽdo se si sibi constet confessiõe partium: licet non sit hoc notoriũ vel manifestum: e sententia nõ est omnis vox iudicis e preceptũ.

Ad id q dicitur q sententia facit transire in notoriũ id habet locum in sententia diffinitiua: sed non in precepto: q2 preceptum e ois vox iudicis non habet vim sententie. C. de sen. l. ex stipulatione. Sed tunc vltra si intelligatur in confesso: iam ipsa confessio facit manifestum: sed salua gl. dupliciter. Primo quia id loquitur in 2fessione in forma iudicij facta: hic in facta tela iudiciali legitima non precedente: quod mihi non placet. per tex. de accu. c. i. e ij. li. vj. fm verũ itellectũ. Item per clemẽ. cõstõnem. ad fi. de elec. Item per no. p Inno. in. c. cum dilectus. de causa posses. e proprieta. e Hosti. de resti. spo. c. fi. Ideo salua secundo e hec fuit mens glo. q confessio hic bene facit rem manifestam: hoc est veruz nisi reuocetur in dubium de viribus confessionis: vt quia vult allegare quod potest etiam facto precepto: e hoc notanter dixit glo. Idem dicit Innocen. quod poterit allegare excusationem confessionis: puta si fateretur quod percussit e dicit quod ad suam defensionem: oportet tamen q de excusatione fidem faciat: quia non esset probabilis negatio contra notorium nõ facit dubiũ vt dixi sup tex. e d hebit pbare. 2c to dica: alã nõ absoluet pp eqlitatez iudiciorũ suãdaz: vt in decre. pia. de excep. li. vj. Hosti. i hoc vltio 2. q2 i primo casu eccl'ia per limitatiõem tpis puidere noluerit petẽti absolutiõem q̃ nõ est sine cã negãda. i. q. vij. si quis oẽm. ¶ Scdo casu satisfit ipsi quo lata est q nõ absoluit nisi satisfaciat vel defensionem suã pbet: e si hoc casu pcise cogeret satisfacere posset: ex hoc min9 grauari: q2 nec solutões de facili recupa ret. Posset tñ tẽpus a iudice limitari si sniam 2tẽnat quo lapso posset ad satisfaciendũ 2pelli. de pe. c. fi. de rest. spo. c. frequens. li. vj. ¶ No. gl. singulr ad ista. Primũ q 2fessio facta in iudicio ltime nõ pmoto iducit notorietatẽ. Secũdum q pceptuz iudicis sine cãe cognitiõe nõ iducit notorietatez: e sic iducit. c. fi. Tertiũ q lz nõ possit error reuocari post sententiã. ff. de 2fes. l. nõ fatet. Põt tñ reuocari post pceptũ: p9 pfessionẽ: e sic h est gl. de eo q dubitat Bar. i. d. l. nõ fatet: e ibi determiat Bar. q si pcedẽte cãe cognitõe fiat pceptũ e tela iudicij habet vim diffinitiue: quo ad ipediendam reuocationem erroris: secus si non precedat cause cognitio: sic loquitur ista glo. Quartum potest reuocari: quia vbi

precedit ꝯfessio fine lit.ꝯte.ꝛ tela iudicij potest fieri precep-tum de soluēdo:etiā alia snia nō pcedente:ꝛ tale pceptū nō hꝫ oīno vires diffinitiue:nec est snia:sed pceptum. Itē ꝙ dī confessionē transire ī notoriū est verū qñ non reuocaꝭ in du bium de viribus ꝯfessionis.de quo dic vt de elec. dudū.ij. in glo.sed pone. ℂ Scđo intellectus ponitꝭ pro glo.ꝙ hic nulla ꝯfessiōe:s;solū q̄rela ptis pcedēte iudex possit ꝙ satis faceret,vel ꝯpeteret de iure suo officio reuocaꝭ ipsum excōica-re:s; ille nō venit fuit excōicatus.Si petat absolui audiꝭ cum cautione:qꝛ excōicatus pro dubia offensa:etiā si fama sit ꝙ hoc fecerit vꝭ etiā iudex a pluribus audiuerit:sic ergo fama non facit manifestū. ℂ In.ṡ.glo.hostiē. legit plane ꝙ si ego excōicatus petat absolui excōicans:vel ia ꝓ quo lata ē snia: dicit nō absoluēdū nisi pmo satisfaciat absoluetur:nisi ls in viij.dica.ꝓbeꝭ offensa notoria:qꝛ lapsus reputabiꝭ dubia q̄ ad absolōnē.ṡ.de sen.excō.solet lib.vj. Et hꝫ hoc locū l; iu dex id habuerit pmo pro notorio:multi enī iudices sniam ferunt vt super notorio: super quo postea dubitaꝭ.ṡ. de sen. excom.sacro.ad finem.ec.

c **Cum olim.** Sūmata est decre. cū pcedenti.Et est cōis di uisio.scđa ibi.qꝛ vero. Tex.ibi.ꝛ.ṡ. decidiꝭ tenor precedēs capꝭm. ℂ No.ex decre.qd dici mani festū seu notoriū tpaliter.s.aut rei euidētia:aut ꝯfessiōe iudi cialiter facta:aut ꝓbatione in iudicio agitata:sic ergo in iu diciū ꝓbatum est notoriū:qđ dicū verum dñi de rota quan do ꝓbatio est facta pfecta:ꝛ in eā est ꝯclusū: ita ꝙ nihil op poniꝭ vel opponi notāt. Sic notāt in ꝯclusione.cccciij. ꝛ vide glo.ꝛ Inno.de testi.significauerūt. Et semp ad istū tex.re currūt oēs doc.dum queriꝭ an per ꝓbationē iudicialiter fa ctam inducaꝭ notoriū.ꝛ facit glo.ṡ.eo.super qbusdā.ꝛ quod no. Inn.de fi.pśby.ꝯstitutus..ꝛ de diuor.significasti. ꝛ Jo. cal.post Jo.an.de coha.cle.ꝛ mu.vēa. Alij ponūt in.c.tua. ideo plus dicit Inno.de app.ex insinuatione.ꝛ de ꝯsue.cum dilectus.ꝛ de testi.per tuas.ꝛ glo.ṡ.de accu.euidētia.ꝙ qꝛ quid in iudicio agiꝭ dī notoriū circa ꝯfessionē:an inducatur notoriū:habuistis vnā limitationē.ṡ.c.pxi. ℂ No.ꝙ quid esse notoriū non ponderaꝭ in respectu ad partes: s; ad rei ve ritatem. ℂ Uenio ad glo.qꝛ nō habetis aliq̄ dicta docto. ℂ Glo.ij.declarat qd est dicere ausa. ℂ Glo.iiij.in pn.lit teraliter tangit vnū ꝙ ad opinionē iudicis referaꝭ qd dicaꝭ manifestū:sicut ad eius opinionē redigiꝭ qd dicatur ꝓbabi le.de app.cum spāli. So.dicit glo.ꝙ l; opinio iudicis refe ratur qd dicatur ꝓbabile:non tñ referꝭ qd dicatur manife stum:s; id dī manifestū qđ ꝓbatione nō indiget.xi.q.iij.eo rum.ꝛ manifestū hic sumiꝭ pro notorio:vt in si.diciꝭ. ꝛ.ij.q. de manifesta. Tu dic sm host.arbitrio iudicis standū corā quo agiꝭ quid dicaꝭ manifestū:donec fuerit appellatū:etiā si inique arbitreꝭ.de re iudi.ꝙ ad ꝯsultationē.ꝛ si corā supe riore ꝯstet ꝓbationem nō legitimā absoluet excōicatū.ij. q.i.nemo. ℂ No.glo.ꝙ an qd dī probatū vel non:bene de pendet a ptāte iudicis.Sed ꝙ aliquid sit vel non sit notoriū vel manifestum non.ec.

a **Abbate.** Hec est vna notabilis decre. ꝛ allegabilis in tex.ꝛ mā sua ꝛ quādā materiā extrauagātē hic posuit Inno. ꝛ tetigit etiā materiā qñ possessionis acq̄rēde re spectu electionis passiue. ℂ Expediā decre.more solito pri us recitādo dcā doc. ℂ Scđo veniā ad glo.ꝛ breuiter dicit ṽba priuilegiorū largā hñt interptationē:vñ verbū sm.ꝛ iu xta.in eis positū causatiue poniꝭ:ꝛ nō conditionalr.h.d. Et primo narrat fcm̄.Scđo diffinit ibi.nos igiꝭ.prima subdiui ditur:qꝛ in prima poniꝭ petitio pro pte electi.in scđa ibi. cete rum. Petitio ꝛ rñsio cōtra electū.in tertia ibi.nos igiꝭ Po nit iura ꝯ electum.in quarta ibi.ad hec.rñsio ꝓ electo. in qn ta ibi.ꝯ quod.replicatio ꝯ electum. ℂ No.ex decre.primo ꝙ monachi eligētes hñt ptātem petēdi cōfirmatiōē electio nis ꝛ illius qōnē vacāte sede:etiā illius iuris ꝓsequēdi.de q̄ de cōsue.cum dilectus.de resti.in integ.c.ij. ℂ Scđo no.ꝙ ad idē optinendū eque principalr vī posse allegari cōsuetu do ꝛ priuilegiū ꝛ simul accumulari. ℂ Tertio no.ꝙ electio facta ꝯ priuilegia alteri⁹ monasterij vel cōsuetudinē non est nulla:sed venit cassanda.ad hoc.ṡ. de elec. cōsiderauimus. ℂ Quarto no.ꝙ sup libello cōfirmationis pōt dari libelli⁹ infirmationis:ꝛ ꝙ super deducto in libello p modū cause si id partes principaliter ꝓsequanꝭ:pōt snia principaliter fer ri.vnde Inno.de offi.dele.cum cōtingat.ꝛ de cā.pos. cū ec clesia sutrina. ℂ Quito no.practicā ꝓbandi cōsuetudinem ꝛ articulādi:qꝛ dꝫ dici a.xl.annis ꝛ citra:ꝛ sic per copulā vi de.ṡ.de ꝓba.l; cām. ℂ Sexto no.ꝙ vt monachus electus ad aliam ecclesiā trāsire possit req̄riꝭ cōsensus abbatis ꝛ cō uentus:s; de hoc dic vt hodie.de elec.si religiosus.libro.vj. ℂ No.qd importēt ista ṽba.surrogationē abbatis. volu mus esse penes tale monasteriū: qꝛ talia ṽba priuilegij non repugnanꝭ:interptanꝭ vt dispositio electionis actiue ꝛ passi ue:sit penes illud monasteriū ꝯ iue:s; stricte intelligunꝭ vt p illa ṽba sit trāslata electio passiua. ℂ No.ꝙ vbi in priuile gio sit mētio de cōsuetudīe vel alio priuilegio:ꝛ ṽba priui legij illud enunciāt ꝓpter se:non ꝓpter aliud priuilegiū ꝓ bant enunciatū priuilegiū ꝛ enunciatā cōsuetudinē. Et no. ꝙ ꝓpter se talia videnꝭ esse denūciata:qñ ꝛ cā priuilegij ꝛ cau saliter assumaꝭ in priuilegio. ℂ No.ꝙ ṽba priuilegiorū q̄ causaliter originalr ꝛ cōditionalr intelligi pñt:in dubio cau saliter intelligi debēt. Et no.ꝙ vbi priuilegiū est multiplici ter intelligibile ꝛ sm vnum sensū remanet dubiū:sm aliū certum aplecti dꝫ in dubio sensus cert⁹. Itē no.ꝙ vbi priui legiū est multipliciter itelligibile:ꝛ sm vnum sensū aliquid cōfert:sm alium nihil cōfert: sm vnū sensū aliqd valet:sm aliū nihil valet. Amplectēdus est sensus sm quē aliqd opa tur ꝛ valet altero sensu reiecto. ℂ No.ꝙ vnū priuilegiū p ali ud declaratur. ℂ No.possibile per cōsuetudinē q̄ri ius eli gendi passiue in monasteriū alterius ordis. ℂ Not.vltimo ꝙ priuilegia ꝛ cōsuetudies electionis passiue limitantur ꝛ itel ligūtur vt inde electio fieri debeat:donec ibi viget obſuātia regularis:vel ibi sint psone idonee. Hec ṡ notabilia. ℂ Or attēdamus ad materiā capꝭli.Et pō op.ꝙ respōsio fcā ad pri uilegiū paschalis nō sit bona:qꝛ in eo erat dictio iuxta: ꝛ re spōdetur de dictione sm sol. Dictio iuxta eq̄pollet dictiōi sm.ꝛ ideo author vtitur alio ṽbo ad rephensionē illorū qui eadē verba req̄runt nō contēti mēte.ṡ.eo intelligētia. cū si. Dicit Jo.an.ꝙ est ꝯ illos q voluñ ꝙ argumēta sua recitenꝭ per eadē ṽba sensu:per alia ṽba recitare:s; sufficit in effectu sniam recitare. ℂ Circa finē capꝭli q̄ro.qd si monasteriū san cti vbertini sit diuerse religiōis vel hitus:an hodie posset ele ctio fieri:vī ꝙ nō.per ele.cū rationi.de elec.iuncto isto capi tulo:qꝛ hodie nō pōt fieri electio de monasterio diuerse reli gionis q̄si ītroducta cle.post illud capꝭm sit ihabilitatus hic locus:vt de ipso nō possit assumi pp religiōis diuersitatē:ꝛ sic oēs psone sunt ihabiles ad h:qꝛ si hodie nullus eēt ꝓfes sus in mona⁹ scti vbertini ibi nullus eligi posset:l; illud fue rit ītroductū p ius nouū.de elec.nullus.lib.vj. Itē si hodie statuereꝭ ꝙ minor.xxv. annis eligi nō posset de mona⁹ scti vbtini:nullus eligi posset cū oēs eēnt ihabiles ꝛ minores.xxv. Jo.an.determīat ꝯtrium:qꝛ dispositio noui iuris supueniens nō tollit statutū nec ius ex cōsuetudie vel statuto q̄sito.i. ius antiquū.ad h alle.cle.vt hi qui.de eta.ꝛ qua.vbi sup sine ap poniꝭ clausula cōsuetudis. Nā vbicūq; ius nouū aliqd di sponit iducēdo nō tollit ꝯ ius cōsuetudie:nisi de eis faciat mētionē.de cōsti.c.i.lib.vj. Nō ob.ꝙ dī de ꝓfessione ꝛ eta te:qꝛ dispositio noui iuris modificā:vñ illa modificat:licet nō faciat mētionē de ea:s; nō pōt ex toto tollere: vt est i casu ꝓposito:nisi fiat mētio exp̄sse:sicut ē ꝙ de mona⁹ scti vberti ni nō eliganꝭ nisi ꝓfessi:qꝛ h nō tolliꝭ taliter ius q̄situ cū pos sint ibi esse ꝓfessi ꝛ nō ꝓfessi:ꝛ si nō erāt erūt alij fili:ꝛ i dis positione etatis:s; si eēt mutata totalr religio:h totaliter per nouā cōstōnem tollereꝭ cōsuetudo ꝛ statutū:sine priuilegiū.

Tu dic q si iure quesito ex privilegio vel statuto a sola emanat statu ñ dispositioné inducens circa eligédo: et postea mducit̃ pditio monasterii de quo fieri débat electio pria nouis iuris dispositioni: dico q per dñt privilegiũ: q: assumédo códitionem prãm iuri icompatibili cũ pulegio assumpta códitione videret suo privilegio renũciare: arg. de offi. dele. relatum. de app. c. sollicitudiné. Si vero fiat mutatio prie qualitatis privilegio obuiãtis ex pte ecclesie prã quã est privilegium pcessuz: tũc nó preiudicat monasterio de quo fieri debz electio. Nã non psit alius piudicare ipsi: q: per me meuz sine meo fcõ a me auferri nó põt. ff. de reg. iur. l. id qõ nr̃m. Nec in piudiciuz alterius psit se alterare. de dona. inter dilectos. et de bis q̃ vi me. cã fi. c. cum dilecti. Nũq: stante privilegio mutata est pditio loci: et noviter sit ius repugnãs privilegio stante pditione mutata: q: stãte privilegio de eligédo in certo loco: loc^o efficit diuersi bitus: postea sit statutũ q nó possit q eligi de loco diuersi bitus: et tũc si ius superveniens declarat irregularitaté et irrationabilitaté act^o trabit ad statuta pterita: et illa tollit: sic no. Genzelinus in termis nostris. in cle. cum róni. et est casus in. c. i. de pstit. lib. vi. Nam certe irrónabile est statutuz q quis obliget de corpe diuerso: vt sic aret in boue et asino: et róni incongruũ est: vt dicit tex. in dicta cle. Idé dico si t pe privilegii erat pditio vel qualitas que mõ est damnata per statutũ superveniens. Iura vero que superveniunt q ex cã tollant psuetudines privilegia vel statuta: loquũtur qñ ius superveniens est itroductoriũ non declaratoriũ errons antiqui: qñ. s. non declarat irrationabilitatez prii eius ob disponit. ¶ Venio ad glo. q: glo. i. ii. et. iii. intrant mãz quã tangit hic Inno. eas capio simul cũ Innocé et tãgunt plura. Primũ quaít acqrat quasi possessio iuris electiõis passiue. s. vt de corpe suo q eligat. Scõm quo iure agatur pro iure sibi pseruãdo vt electio fiat de corpe certo passiue. Tertium q̃ reqrunt vt q possit agere pfessoria vl̃ negatoria pro talib^o iurib^o. Quartũ qb^o pcetit. Qõituz ptra qs ppetat et ad quas res. Sextum quaít formet libellus: et qño dicetur snia. ¶ Ad primũ reqritur primo q vtétes monachi sancti vbertini vtant iure electionis passiue. i. vt fiat de cor: monasterio: hoc est vt in corpe suo eligatur. Scdo q faciãt B animo q̃rende possessionis. Tertio q vtantur vt pro iure suo et q ab aduersario pstetur patiétia que satis dr̃ pstari: eo q abbas est elect^o de corpe alchiacesi. et pdicit per ipsos sancti vbertini ne pfirmet. Si vero nó daret patientia: lz vtens crederet vt iure suo nó quereretur q̃si possessio. Quid enim si p mille annos volũtarie vel paupate vicinus teneret domum suã deprebésaz nó acqreré suitutez. q: ego nó facio aio vtendi iure meo: nec ipse patitur tãq̃ credat et sciat me vti illo iure aio queréde suitutis: alleg. ff. de itine. actuq: pua. l. fi. et facit. ff. qué ad. ser. amit. l. si q alri. §. siue ius béret. Ité et si p centũ annos simplici volũtate eligeret monasteriũ de alio monasterio: si monasteriũ in q̃ fit electio nó faceret hoc aio in illos transferendi possessionem huius iuris nó q̃ritur q̃si possessio: nec illi psequerétur suitutez. Et hoc vez qñ actus pót fieri altero respectu q̃ aio trãsferéde q̃si possessionis. s. per modũ cuiusdã facultatis: qõ sec^o esset si illi q̃bus ppetat potestates eligédi admitteret extraneos ad eligédũ: q: videnf trãsferre possessioné cum nó sit verisimile talé actũ pmittimi si ius bñte: et sic pcludit patientia aduersarii et vtenté iure suo vti. de quo dic plene vt in tractatu qué posui de postu. prela. bone. et hoc anno clari^o hãc mãm habuisti. s. de cã pos. cuz ecclesia. eo. ti. cum sup. de resti. spo. in lris. et in. c. oliz. eo. ti. et in repetitione. c. in lris. ¶ Ad sm. s. quo iure et qua actióe agatur pro bis iurib^o pseruãdis: qdam dicũt q agit cõfessoria vel negatoria sicut pro iurib^o realibus et suitutibus. ff. si sui. ven. per totũ. Glo. dicit q videt q non possit agi negatoria nec pfessoria: et sic iure cõpetenti pro suitutibus realibus: q: illa cõpeterent qñdo aliqd pibibetur ne fiat: nó qñ aliquid petitur vt fiat: sed hic petitur vt eligatur in certo loco: vt patz ex petitione istoz scti vbertini: alleg. ff. de sui. l. quotiens. §. i. glo. dicit q imo agi põt negatoria: et deducit: et qd pbibetur ne fiat: q: dicũt ne saltem implicite ius nó esse eligentibus vt aliunde q̃ de suo monasterio eligãt: dicédo q cõpellantur eligere petunt q faciũt id ad qõ de iure cõi tenent: in dicendo q de monasterio suo implicite negãt q nó de alieno. Vel etiã iure suitutis cõpetit vel aliqd fiat: et sic factũ affirmatiuũ. ff. si sui. ven. l. si forte. §. ii. Vñ fm doc. petere possuz vt parieté reedifices vsq: ad illuz modũ quo vti possum seruitute. Inno. dicit q poti^o agetur p talibus iurib^o q̃si confessoria et q̃si negatoria: q: tales sunt q̃si dñi iuriũ ecclesiaz: non pprie dñi: hoc est vez si non est platus: si est platus agere potest noie ecclesie etiã directa. Ité de caplo bñte bona discreta. de rescrip. edoceri. Per hoc infert archidiaconum posse agere quasi cõfessoria p iuribus archidiaconat^o: q̃ñ archidiaconus est quasi dñs. Epm vero p illis iurib^o agere posse directa cõfessoria. Archidiaconus enim hec iura tenz ab epo: et sic vtiliter dñs eps directe sicut dicimus in dño et feudatario. ff. si ager vecti. vel emphi. peta. l. i. et. iii. q: ad epum principalr̃ spectat cura aiaz et ecclesiaz. x. q. i. decreuĩ. de success. ab intesta. c. fi. ¶ Ad tertiũ. s. que reqrãtur vt dentur he actiones p incorpalibus et quibus cõpetant: dic q requiritur iuris pprietas q̃ deduci dz in iudiciũ et pbari vere vel psumptiue. Non autẽ sufficit possessio vel q̃si ad hoc vt talia iura cõpetant: q: talia iura cõfessoria sunt iudicia pprietatis non possessionis: et dantur dñis dñii vel q̃si: vt. l. ii. §. i. ff. si sui. ven. nó possessionis: sicut dicimus in rei védicatione que dñium requirit ex pte agentis. ff. de rei ven. l. in rez. Possunt tamé taliuz iuriũ possessores agere aliis possessoriis: puta iurisdictio vti possidétis et similibus. ff. de suitu. l. quotiens. Item poterũt excipe tales possessores de defectu iuris agétis: et obtinebit nisi actr̃ pbet se dñuz. ff. de remé. l. si. ff. si vsufruc. peta. l. vti frui. Sufficit tñ agéti pfessoria deducere pprietaté iuris in iudicio et ad psumendã hanc pprietaté allegare possessioné ex qua quis psumitur dñs nisi prium pbetur: q: talis nó cogitur dicere titulũ sue possessionis. C. de peti. here. l. cogi. C. de rei ven. l. fi. et. l. liberis. §. fi. ff. de libe. cã. l. eaz quã. qõ no. quia possidens etiam dominuz principaliter dominium in iudicium deducens probat id presumptiue sola possessione. Nec ob. vt eccle. bene. c. vno. quia debet probare actor quod intendit: quia verum est vere vel presumptiue: hic probat presumptiue sola possessione probata de iure suo. Si vero non esset in possessione: oportet q agens probet se dñm. Aduertat ergo libellans in cõfessoria q nó deducat solam possessioné. Item et articulans q articulet de pprietate et ad ipsaz pbandã de possessione. de quo per Azo. in. l. sicut. §. sed si queritur. ff. si sui. ven. Per hoc infert q cũ dicetur dño vel q̃si: vñ dicendũ q si aliquis est in possessione ecclesie et petat alii imponi silentiũ super ea vel dicat q nullum hz ius in ecclesia nó est audiendus nisi dicat se habere ius in ecclĩa sicut in rei védicatione nó auditur: lz se dicat habuisse possessioné: nisi dicat se dñm. ff. de rei ven. l. in rez. ¶ Ad q̃rtum quibus cõpetit: dic q cõpetit ista actio possessorio et nó possessori. Hec enim est dñtia inter corporalia et icorpalia: q: vendicatio corpalium requirit dñioz ex parte agẽtis: possessionem ex parte cõuenti: et primum est actionis fundamẽtũ. secundũ actionis directiuũ. de quo per doc. l. i. C. de alie. iudi. mu. cã fac. et sic nó datur cõtra non possessorez. ff. de rei ven. l. is qui se obtulit. Totum prium est in incorpalibus: q: ibi vendicatio datur possessori: q: non cõpetit soluz ad possessionem restituẽdam: sed etiam manutenẽdam: vt dcã. l. sicuti. et plene de hoc in. c. examinata. de iudi. datur etiaz hec actio creditori. ff. de remis. l. i. §. lit. iul. et superficiario. ff. de superfi. l. i. §. fi. et vsufructuario. ff. si vsufruc. peta. l. i. §. fi. datur etiam archidiacono: et etiam epo a quo tenetur archidiaconatus ea ratione: q: est prelatus ecclesie que directa et principalis dña archidiaconatus et archidiaconus que hec iura tenz

est vtilis dominus: e sic confessoria competit epo nomine ec
clesie: archidiacono nomine proprio; sicut in domino e va-
sallo.ff.si ager vecti. vel emphi.peta.l.i.§.fi. Et dns dicitur
episcopus: qz ad eum spectat ordinatio omnium ecclesiaꝝ.
de quo.xviii.q.vi.omnes.cum si. Per hoc infert q si episco
pus petit iura epalia contra abbatem: interim ipse potest exer
cere iura contra abbatem: quia petendo non vi fateri se non
possidere: imo dicit se non possidere e inquietari. Secus di
cit si epo petit abbatem vt sibi subiectum: qz cum non pote/
rit excoicare: qz episcopus quodammodo videtur intentare p
iudicialem: vnde non poterit exercere aliquid per qd preiu-
dicetur petitioni pncipali: vt pz in.l.fundi.e.l.fundum.ff.de
excep. ¶ Ad quintum ptra quos competit: dic q confesso
ria competit ptra possessorem rei e ecclesie in qua agens di/
cit sibi ius ecclesie.ff.si vsufruc.peta.l.vti frui.§.i. Et contra
quasi possessorez: vt est ille qui dolo desiit possidere: e qui se
liti obtulit.ff.si vsufruc.peta.l.fi.e qui non pati agentem vti
iure suo: puta turbat eum.s.possidentem: vt in interdicto vti
possidetis: quia faciendo q agens non possideat possidere
videtur.ff.si ser.ven.l.loci.§.si quis mihi.e.l.si quis diutur/
no.e datur contra vsufructuarium e superficiariuz.ff.si ager
vecti.l.i.§.fi.vnde superficiarius est ille qui super solo alteri
us facit domum. Negatoria datur contra detinentem rem
vel ecclesiam nomine alterius cuius nomine possidet: e etiaz
ptra illu qui noie proprio non noie ecclesie vel alieno pos-
sidet: vt si agam contra illum qui est in possessione archidia
conatus: dicens nego te vel ipsum habere ius exercendi ar-
chidiaconatus in mea dioce.vel in tali archidiaconatu qui
ad me spectat principaliter vel directe: qz sum epus a quo idem
archidiaconatus tenetur e recipitur: argu.q dicitur de vsu-
fructuario qui naturaliter possidet: argu.ff.de acqui.pos.l.
naturaliter: tamen contra eum competit hec negatoria.ff.si
vsufruc.peta.l.iiii.§.antepe.e datur pro rebus corporalibus
e incorporalibus: puta spiritualibus: datur enim creditori.ff.
de remis.l.i.§.item iul.datur superficiario.ff.si vsufruc.peta.
.l.i.in pn.e datur beneficiatis: licet non sint veri dni. ¶ Ad
sextum de practica libellandi e sniandi: dic q semper debet
exprimi q ad agentem pertinet de iure.de offi.ordi.conque
rentem.de sepul.certificari.vel ex constitutione.de consue.cum
dilectus.vel ex privilegio.lxiii.di.c.adrianus.e.c.seq.e suf/
ficit petere ius eligendi ratione consuetudinis: etiam alio titu
lo non allegato: alleg.de ca pos.cum ecclesia. Non ob.q tem
pore non queritur ius vel amittitur: vt.l.obligationum fere.
.§.i.ff.de acti.e ob.l.seruitutes.ff.de serui.quia immo ius eli
gendi.de quo glo.remittit ad no.in dicto.c.cum ecclesia. Dic
sm doc.q nudo tempore non queritur vel ius amittitur: sed
vestito consuetudine causata tacito consensu eius contra quem
prescribitur sic. Sic e ex tacito pacto queritur ius: vt pz in.l.
.s.e.ii.ff.de pac.facit.l.litibus.C.de agri.e vecti.lib.x. Pra
ctica vero sententiandi in confessoria sm quosdam est: quia
si vtatur contra turbantem: non soluz iudicialiter super desi
stentia turbationis: sed etiam ius rei adiudicabitur e decla
rabitur agenti competere.ff.de nego.gest.l.qui aliena.§.fi.e
hoc casu oportet q probet dominium vere: e non sufficit q
probet se possidere.ff.si vsufruc.peta.l.vti frui. Ratio quia
tunc dominium deducit principaliter si intendit declarari do
minus. Secundo incidenter per modum cause si intendit re
pellere per molestatorem: aliis tamen per talem sententiam
non preiudicaret: nisi connexio cause aliquid operetur.ff.si
serui.ven.l.loci.§.si fundum. Inno.dicit q sibi melius vide
tur q non declarabitur ius agenti spectare: nec sibi adiudi/
cabitur ex quo non est petitum. Pondera non petitum: se
cus ergo si peteret se declarari dominium iuris: e adversario
peteret silentium imponi. Sed dicit tamen quia talia actor
in tali fundo probauit sibi seruitutem deberi. Precipimus
ratio q cum non molestet: e hoc casu sufficeret probare pos
sessionem: e sic intelligo quod dicit Innocen. Non obstat q
idem obtinuisset per interdictum vti possidetis: etiam si de
proprietate nihil probasset: quia in possessorio sufficit sola
possessio: dic q plus obtinebit quando agitur confessoria:
quia verus heres damnati constringitur ex vi sententie e tur
batione de qua actum est. Secus quando agitur possesso/
rio. Ratio quia vbi succumbit in confessoria cauere debet
ne per se neqz per alium vel successorem molestare: sed se/
cus in interdicto: quia nil de herede cauere debet: nec de se.
Item in confessoria dato q actor non possideat. Si tamen
habet ius in re fertur pro eo sententia: e contra possessorem
fit executio.de cau.pos.e proprieta.c.ad vltimum. Secus est
in interdicto: quia quantumcumqz ius habeat non prodest ei
si non possideat: immo dabitur sententia pro reo possiden-
te. Non ob. q actio in factum ex re iudicata detur contra
heredem: quia id verum ex turbatione defuncti: sed ex tur/
batione heredis non: quia potest esse q turbat iuste: vnde opus
est noua actione cum de illa non sit actum: e alia est heredis
turbatio: alia defuncti. ¶ Venio ad glo.in vbi.porro.opp.
q hic allegans privilegium dicit se dominum a tempore
concessionis privilegii: allegans se dominum consuetudine
dicit se non fuisse dominum tempore concessionis privile/
gii. Et hec duo sunt contraria: quia q meum est ex altera cau
sa fieri non potest meum.de fide instrumen.inter dilectos.
¶ Glo.remittit ad no.de prescrip.audītis.in glo.que inci-
pit.sic ergo abbas.ibi dicit q sub distinctione privilegium e p
scriptio potest allegari: sed pure non: quia vnum proponit
in subsidium alterius non coniunctive. Hic soluit q privile
gium e consuetudo possunt allegari vt hic. An vero allege-
tur privilegium e prescriptio procedit contrarium. Aduer
te tamen q quandoqz in iudicio accumulantur privilegium
e consuetudo circa idem tanquam causatiua de se proprieta
tem iuris de quo agitur: e non possunt pure cumulari. Quan
doqz allegantur duo iura separata. Unum ad causandum
ius. Alterum ad confirmandum seu manutenendum ius iam
quesitum: e tunc talia iura possunt simul accumulari vt hic.
Nam hic consuetudo allegatur non ad causandum iuris p
prietatem: sed ad probandum vsum privilegii: quo casu manu
tenetur privilegium: e etiam manutenetur ius privilegio que
situm. ¶ Quero cum glo.que est super verbo iudicio an
requirantur ad substantiam consuetudinis q obtineatur in
contradictorio iudicio. glo.dicit q sic: vt hic: e dicitur obten
ta contradictorio iudicio quando allegata est consuetudo
per alteram partem: e per alteram est negata: e per iudicem
pronunciatum est hanc esse consuetudinem. Dat simile de
protestatione que requiritur in prescribenda libertate vel ser
uitute.ff.quemadmodum serui.amit.l.si quis alia.§.ii. Doc.
dicunt q glo.reprobatur per tex.quia hic iudicatur pro con
suetudine: scilicet q ipsa valeat e non fuit obtenta contradi
ctorio iudicio: licet sit obtenta alia contradictione preualen-
te: sm Innocen. ¶ Videte ad causandam consuetudinem
requiritur consensus populi: vel habentium potestatem ius
concedendi. Hic in consuetudine opposita que detrahit iu/
ri publico. In illa vero que detrahit iuri priuato: requiritur
tempus e quasi possessio continuata suo tempore. Si ergo
tractamus de inducenda consuetudine respectu actus iudi/
cialis: oportet q vt detur patientia populi e consensus q
isti actus iudicialiter exerceantur in contradictorio iudicio:
alias non daretur populi consensus: e ita loquuntur iura re-
quirentia aliquid obtentum in contradictorio iudicio vt in
ducatur consuetudo. Si vero tractetur de inducenda con/
suetudine respectu actus extraiudicialis: vt quia inducere/
tur consuetudo q si dominus apponat manum ad plaustrum
e currus cadat q perdat. Tunc si hoc est seruatum ita pu-
blice q totus populus vniuersaliter sit hoc passus indu-
citur consuetudo. Si vero apparet q secundum consue/
tudinem sic sit iudicatum: quia que fiunt in iudicio fiunt
publice. Et sic statim causatur populi consensus: e e in-

ducit̃ ꝯsuetudo:sic no.doc.in.l.de qbus.ff.de legi.Et specia
liter Nicolaus de mata.⁊ vide qð no.in.c.fi.ex.de ꝯsue.Qð
aũt hic fuit ꝯdictorio iudicio obiectũ:pꝫ q2 per arbitros non
fuit sententiatum: quorum sententia consuetudinem indu/
cere non posset:quia talis sententia non meretur habere no
men sententie.C.de arbi.l.pma.Hinc est ꝙ non infamat.ff.
de his qui no.infa.l.quid ergo ex compromisso.¶ Op.cõ
glo.que est super verbo fides.ꝙ non sit necesse exhiberi
instr̃m de quo fit mẽtio.xix.di.si romanoꝝ.In auc.vt frẽm
filii.§.i.C.de dona.l.si ea q̃.Dic ꝯcludẽdo glo.i duob⁹ ver
bis.Si instr̃ꝫ pũatũ facit mẽtionẽ de alio instr̃o:non ꝓbat
nisi aliud exhibeat̃.Si est public⁹ ⁊ nõ inserit̃ tot⁹ tenor istru
mẽti de quo mẽtionẽ facit:nõ ꝓbat.Si est publicũ ⁊ tot⁹ te
nor instr̃i inserit̃ auctoritate solius notarij:⁊ nõ facit fidẽ nisi
sic exhibeat̃.Si auctoritate iudicis tot⁹ tenor instr̃i enũciati
inserit̃:tũc facit fidẽ nec est necesse adhiberi nec exhiberi in
strumẽtũ enũciatũ:q2 auctoritas iudicis facit illud haberi ꝓ
publicato:q nõ p̃sumit̃ aliqd facere sine cãe cognitiõe:vt ꝓ
bat̃.ex.de offi.dele.ex pte.quo ad h vero vt reprobet̃ instr̃m
de falso opꝫ exhiberi:nisi pars iuret se instr̃m pdidisse.de re
iudi.cum inter nos.in fi.C.de fi.instru.l.fi. Hec ẽ ꝯclusio gl.
quã fatet̃ host.dũmõ publicatio fiat iudicis auctoritate ⁊ cũ
forma q̃ tradit̃.de fi.instru.c.i.⁊.ij.⁊ fi.de testi.albericus.⁊
c.significauit.alĩo nõ sufficit auctoritas nisi debita forma sit
s̃uata:vel nõ sufficit etiã si p miseros notarios fcã essꝫ publi
catio.Et si dicat̃ nõne data est auctoritas ꝯficiẽdi instr̃m no
tario ⁊ attestãdi de his q̃ vidit.Si ergo attestet̃ in p̃ntia mei
notarij talib⁹ p̃ntibus:fuit tale instr̃m p̃ntatũ hui⁹ tenoris:vi
delicet.⁊c̃.Dic ꝙ ptãs data est scribẽdi.de eo qð pcipit sen
su imediato:sꝫ nõ mediato:⁊ lꝫ ꝓbet̃ ꝙ viderit illud instr̃m
sensu mediato:nõ sequit̃ ꝙ illud fuit oĩo integrũ:q2 multe
in eo poterũt esse falsitates occulte:ppterea ꝙ ei oblata fuit
ptãs publicãdi:⁊ hec ptãs soli iudici attributa est:qui pñte ꝑ
sente hꝫ discutere de fide instr̃i.Predcã sunt vera si in vno
instr̃o fiat mẽtio alteri⁹ instr̃i.Sec⁹ esset si in vno instr̃o enũ
ciaret̃ actus de p̃terito:q2 si pp se ⁊ nõ pp aliud ꝓferret̃ pro
baret:vt si diceret iudex vel ep̃s.Noueritis ꝙ talẽ ꝯfirma
uimus vel instituimus:vel ordinauimus:⁊ tale instr̃m ꝓbaret
confirmationẽ:ordinationẽ:vel istitutionẽ:q2 tale ferret te/
stimoniũ veritatis directe sup enũciato.de ꝓba.post cessio
nem.xi.q.iij.pcipue.ff.de dona.l.ex hac scriptura.⁊ vĩ exp̃
sum.ex.de iure pa.qð aũt.⁊.c.vnico.cũ.si.lib.vj.Itẽ q2 sic cõ
sueuerũt lr̃e iste formari designãdo t̃ps preteritũ:q2 ꝯsuetu
do est attẽdẽda.de p̃sump.mãdata.⁊ qr nõ est curãdũ d ver
bis ex quo de mẽte ꝯstat.ex.eo.in his.⁊.c.intelligẽtia.Itẽ nõ
refert an v̄ba sint de p̃terito vel de p̃nti in instr̃o:puta vtrum
tabellio dicat vẽdit vel vẽdidit:sic nec refert vtrũ instr̃m for
met̃ in p̃sona tertia vel pma.ex.de ꝯuer.ꝯiuga.dudũ.§.sꝫ ad
ista.Nec est simile si fiat mẽtio instr̃i vt p̃missũ est:q2 illud
põt esse viciosũ:nec ex lr̃is pendet:nec ex officio:imo h ex
facto suo pendet.Nõ ob.de le.i.titio cum testõ.l.rñso.ff.de l.
iij.l.cum qs deinceps.§.codicillis.In qbus iuribus dr̃ ꝙ si
iudex dicat p̃missa v̄ba.s.Noueritis ꝙ talẽ ꝯfirmauimus.
⁊c̃.ꝙ tale instr̃m nõ ꝓbaret ꝯfirmationẽ.⁊c̃.Dic ꝙ non ob
obstãt ista iura:q2 in eis fert̃ testimoniũ de ꝯtu hito coram
alio.Hic vero iudex fert testimoniũ de ꝯtu hito corã ipso:
⁊ hoc approbat curia s̃m host.¶ No.glo.pe.de significa
to verbi noluerit.q2 in dubio nõ ꝯprehẽdit vt aliqd fiat cõ
tra iura:qð facit ꝓ arbitris ⁊ statutariis:⁊ fuit de facto in ci
uitate florentie.¶ Glo.vlti.q̃rit an p̃uilegiũ ꝯcessũ mona
sterio extinguat̃ extincto monasterio.dic ꝙ hec decre.facit
ꝙ sic.ad hoc.xvii.q.vij.hec scripsimus.cũ sꝫ.Dicit Inno.ꝙ
si p̃uilegiũ est datũ ordini:durat durãte ordie:⁊ extinguitur
extincto ordie.Priuilegiũ v̄o datũ loco vel possessionib⁹:
nõ extinguit̃ extincto ordie.de relt.do.c.ij.⁊ de.sta.mona.re
colẽtes.sed datũ loco extĩcto:loco extinguit̃:nec resurgit lo
co edificato de nouo.¶ Querit ea.glo.qd si nullus idone
us inueniat̃ in ecclesia scti vbertini:vel ibi nõ viget obseruan
tia regularis ⁊ eligat̃ quis de alio loco:an p̃iudicet̃ mona/
sterio scti vbertini si postmodũ reformet̃.dicit glo.vt ꝙ sic:
q2 p̃uilegiũ pdit̃ vnico actu:vt pꝫ de rescrip.ꝯstitutus.de cõ
sti.cum accessissent.ad hoc decr.in si.que dicit donec ibi vi/
geat.⁊c̃.⁊ sic est ibi ꝯditio extinctiua:quã sufficit semel exi/
stere vt deficiat dispositũ.dicit glo.ꝙ nõ credit ꝙ fiat p̃iudi
cium:⁊ alle.de elec.q1 diligẽtia.ff.de bui.ru.ꝑdio.l.atilianus.
ꝓbat glo.q2 huius priuilegiũ hꝫ ꝯditionatã cãm extinctiue
⁊ resurrectiue ad desistentiã ⁊ cãe defectũ:vt pꝫ per dictionẽ
donec.q̃ est eius nã:vnde cessat nõ extinguit̃ eius p̃uilegiũ
totaliter.sic in simili.ff.de cura.furio.l.furiosi.⁊.l.fi.vbi cura
tor datus furioso durat q̃diu est furiosus:sꝫ si hꝫ dilucida l.
terualla cessat.ad hoc de offi.dele.prudẽtiã.§.sexta.Cõtra
ria loquunt̃ qñ qs ꝯuenit priuilegio renũciãdo tacite vel ex
presse:h qñ derogat̃ p̃uilegio ex cessatione cãe p̃uilegiũ
q2 aut cessat cã ⁊ spes cãe:⁊ cessat p̃uilegiũ totalr̃:lꝫ ex postfa
cto reficiat̃ vt dixi prime.Aut cessat cã ⁊ nõ spes:⁊ tũc nõ ex
tinguit̃ priuilegiũ:maxie si cãm momẽtaneã nõ hꝫ:sꝫ succes
siuã ꝯditionatã extinctiue ⁊ suscitatiue ad desistẽtiã ⁊ ad cãe
defectũ.¶ Querit eadẽ glo.qd si elect⁹ de monasterio scti
vbertini.xl.annis steterit elect⁹:an pdat̃ p̃uilegiũ:vt ꝙ sic:
q2 nõ vsu perdit̃ p̃uilegiũ spatio.xl.annoꝝ:vt no.ex.de p̃ui.
accedẽtibus.de ꝯsti.cũ accessissent.Sol.glo.determiat ꝙ
nõ pdat̃:vel si pdit̃ restituit̃ ecclesia ex clausula gñali:q2 cũ
eligere nõ possint:interim nõ põt dici ꝙ sint negligẽtes ex nõ
vsu:vt.d.l.attilianus.ff.de bui.ru.ꝑdio.Tu dic clarius ꝙ q
dam est nõ vsus volũtarius ꝯ mentẽ p̃uilegij seu p̃uilegiũ:
vt.d.c.cũ accessissent.Quidã est nõ vsus necessarius ex me
te p̃uilegij.Primus nõ vsus tollit vires p̃uilegij seu priui/
legiũ:vt iam.d.c.cũ accessissent.Scd̃s nõ tollit priuil̃m:q2
tũc ex q̃ nõ vtit̃ ex mẽte p̃uilij:vtit̃ p̃uil̃o:⁊ sic nõ pdit p̃uil̃.
Itẽ melior rõ:q2 q̃diu ille stat ibi elect⁹ dicunt̃ vti p̃uilegio
ipsi de monasterio scti vbertini:q2 durat effect⁹ suoꝝ priuile
gioꝝ.Secus dicit glo.vl̃a si ibi per.xl.annos nõ vigeret re
gularis obs̃uantia:q1 tũc culpa sua se p̃uaret b̃nficio priui/
legij.Alij dicũt ꝯtrium:q1 delictũ eoꝝ nõ dꝫ nocere ecclesie.
Sꝫ veritas est in ꝯtrium:q2 delictũ capl̃i põt nocere eccl̃ie:vt
no.de ordi.cogni.cũ dilect⁹.⁊ de reg.iur.delictum.libro.vi.
¶ No.ꝙ plat⁹ nõ implẽdo vel faciẽdo deficere disposino
nes ꝯditionis nõ põt facere deficere ꝯditionẽ sicut ⁊ delin
quẽdo:imo reqrit̃ tota ecclesia.facit qð no.de ꝯdi.ap.c.ve
rum.Et sic habes ꝙ vbi plat⁹ est negligens in iplenda ꝯdi/
tione alicui⁹ priuilegij vel iuris ꝯsequẽdi:delictũ plati non
nocet ecclesie.Sec⁹ est quando totus cõuentus negligit:qð
no.⁊ tene bene menti.⁊c̃.

# Uper quibusdaꝫ.

Dicit q dicãtur
heretici mãifesti ⁊ q̃ sint pedagia:guidagia:⁊ sal
niaria interdicta:⁊ quõ intelligat̃ p̃ceptũ factũ
laico vt de se ꝯquerẽtibus in foro ecclesiastico rñdeat.h.d.
Et sunt tres partes q̃ patẽt.scd̃a ibi.pterea.tertia ibi.cũ aũt.
⁊ ipsaꝝ subdiuisio pꝫ.¶ No.qui dicant̃ heretici manifesti
seu notorij:q2 hic manifestũ sumit̃ ꝓ notorio.¶ No.ꝙ tri
plex est spẽs notorij:q2 qðdã facti euidẽtia:qðdam iudicia
li ꝓbatione:⁊ qðdam iudiciali ꝯfessione.ad hoc.ex.eo.cum
oliꝫ.vbi dixi.¶ No.vnã penã hereticoꝝ:q2 eoꝝ bona cõsi
scant̃.¶ No.ꝙ oĩa pedagia ⁊ similia sunt illicita nisi repe
riant̃ ab impatore rege vel ꝯcilio lateranẽ.vel antiqua ꝯsue
tudine ꝯcessa.Et s̃m hoc hẽtis q̃ttuor q ꝯsit inra taliũ peda
gioꝝ ꝯficere.¶ No.casũ in quo reqrit̃ p̃scriptio tãti t̃pis
cuius initij nõ extet memoria.¶ Ex v̄si.cũ legatono.ꝙ
mãdatũ de litigãdo vel parẽdo iustitie gñale restringit̃ ad
causas iurisdictioni mãdantis suppositas:⁊ sic verbum gña
le limitat̃ ad ptãtem limitati ptãti ꝓferẽtis:⁊ exercitiũ ptã
tis nõ egredit̃ limites b̃ntis.facit.ex.ti.i.a nobis.¶ Secun
do no.ꝙ q̃stio pacis spectat ad ecclesiam.facit de iudi.nouit.
Item q̃stio miserabiliũ personaꝝ.de quo hic vt in.c.signifi
cantibus.de offi.dele.⁊ plene in.c.ex parte.B.⁊ in.c.ex le/

none.de fo.compe. ¶ No.q in concessis ad arbitrium.intel
ligitur solus prelati. ¶ No.tertio q legatus de latere pot
facere statuta.concor.de offi.legn.c.fi. ¶ Quarto no.q ap
pellatione arbitrij dati cprehenditur potestas statuendi: fa
cit q si statuto detur potestas e arbitriu disponendi sup pa
ce vel super grassa terre:q possit facere statutum.pz p Bar.
in.l.ambitiosa.ff de decr.ab ordi.fa. ¶ Quero an inferior
rege romanorum possit pedagia concedere. Dicit hosti. q
non:q materia est pbibitoria:e solus impator est dns mun
di.ff.ad.l.rhodi.de iac.l.deprecatio.C.de quadri. pscrip.l.
bene a zenone:nec preses inconsulto principe.ff.de publi.e ve
cti.l.vectigalia.Sic etiaz de regibus romanis itelligit.E.6
censi.innouamus.e sic dicit corrigendum:qd no.in suma.de
censi.§.ex quibus causis.v.e nunquid rex francie. ¶ Contra
rium tame videmus fuari de facto.s.q reges e ciuitates iter
subditos:imo e inter extraneos per suum districtum trasceun
tes imponut ista de nouo.i.noua pedagia.dicit etia hosti.q
vidit in alamania per principes iudicari e teneri q rex roma
norum post electionem concordez hèat oem potestatez qua
impator:nec vnctio ad id aliquid addat.Sz 3ariz dicit.E.6
elec.venerabilem.dixi de hoc de iureiur.romani.§. porro.i
clemen. ¶ Venio ad glo.e no.glo.l.que iuncto tex. dic q
notorium potest dici id de quo constat simplici probatione
iudiciali.Idem no.E.c.olim.dic vt ibi. ¶ Alie glo. sunt lit
terales.Glo.i vbo pedagia querit.vnde dicatur pedagium.
Dicit gl.q dicitur a pede:q dantur ab itinerantibus. ¶ Se
quenn glo.querit qui dicatur guidagia: e dicit q guidagia
dicuntur que dantur p ductu per terram alicu9 vt securus
vadat.Goff.dicit q si is qui recipit submittit vim vel metu
ad restonem tenetur.ff.q me.causa.l.metum.ij.§.sed si lz.
e intelligit hoc hosti.de Guidagio voluntario:secus de an
tiquo quod licite exigitur:vt pedagium.Jo.an.credit Gui
dagium recipere non posse ab illo qui alias tenetur ad gui
dam e securam:coductu:ab alio sic qui ad hoc locaret ope
ras. ¶ Eadem glo.querit quid sit salinarium:e quod e qd
datur pro sale.s.vt promittat emere vel vendere:sm Innoc.
Hosti.dicit q sunt domus in quibus domini terrarum faci
unt poni sal:e vedi e emi a proposito illius officij. Ita q ali
us ibi non audet nisi ad certaz qntitatem pro necessarijs suis
emere vel vendere.Ista sunt prohibitoria,p eo q regulari
ter monopolia.i.couenticula illicita sunt prohibita:ne quis
impetret vt sibi soli emere vel vedere liceat:e sic sumitur.C.
de monopol.l.vna. ¶ Eadem glo.querit vltimo:an de oi
bus rebus que portantur soluantur pedagia. Glo.dicit q sic
si portantur negociationis causa.Si vero ad vtilitatez publi
cam vel priuataz:sec9.C.e.ti.l.vniuersi. ¶ Querit glo.iij. an
ciuitas possit inducere vectigal.Glo.dicit q non: sed solus
princeps post pacem constantie:ex qua comuniter ciuitates
Italie receperunt merum e mixtum imperium: e vsurpauerut
sibi ius imponendi vectigalia. ¶ In fi.vltime gl. vel dic q
hic conueniebantur principes que non habent superiorez: e
hoc etiam ratione peccati.de iudi.c.nouit.ec.

n **Ouimus.** Clericus traditur curie
seculari qui degradatur
seculari potestate presente cui etia denuciat e re
cipiat illum in forum suum.h.d. Premittit qo
nem iuris quaz soluit ibi:cum enim.Secudo ad causam fa
cti respondet.ibi.pro illo. ¶ No.primo q in dubijs iuris
sequenda est opinio in qua plures concordant. ¶ Secudo
no.q ad illum spectat declaratio ad quam spectat iuris edi
ctio. ¶ Tertio no.q pro solis grauibus delictis etia dano
sis clericus est degradandus.Tene bene menti istum tex.qui
dat tibi regulaz q pro omni crimine potest procedi ad de
gradationem:e sic non est speciale tantum in casibus contra
glo.in.c.ad abolendaz.de hereti.qui dicit q extra casus ibi
enumeratos depositus non traditur curie seculari. ¶ No.
quarto q degradatus videtur exutus priuilegio clericali:e
est de foro seculari. ¶ Quinto no.duplicem practicaz tra

dendi quem curie seculari:vna q actualiter tradat. Alia q
verbaliter vt eo degradato seculari potestate pnte pnuncie
tur:vt ibi in forum suum recipiat:e sic pari sunt verbaliter vel
realiter que tradere. ¶ Sexto no. q etia pro tradito curie
seculari debet intercedere ecclesia ne pena mortis imponat.
¶ Septimo no.penaz falsarij q delictum falsi dicitur scele
ratum delictum. ¶ Octauo no.q ecclesia hz penam carce
ris cum pane doloris e aqua angustie:e q carcer quadoqz i
stituitur ad penaz. ¶ Vltimo no.q carcer panis e aque no
debent esse in tanta extremitate q detrusus in carcerez mo
riatur verisimiliter:vt patet ex verbo sustentadum:quod est
contra prelatos. ¶ Oppo.q in actu spuali sicut est degra
datio non vocetur laicus.de cle.excoi.c.sa.So.ad actum spi
ritualem vt principaliter agens non vocatur:sed in adiutori
um sic.Hic enim vocabatur forte ad auxiliandum ne cleric9
fugeret.de offi.or.c.i.de cleri.ex.mi.c.i. vel in actu spiritua
li non vocatur laicus vt ibi:sed post actum sicut h. ¶ Que
ro de practica tradendi clericum curie seculari. Dicunt qui
dam q verbalis dz fieri non realis traditio ne videatur san
guini consentire. alr.ne clerici vel mo.c.clerici.e.c.sententia:
sed qualitercumqz fiat color ad hunc effectum agitur vt occi
datur:sm Hosti.Placit hosti.q non dicentur hec verba in
dici q in suum forum ec.sed iudex vocatur vt per hoc intelli
gat vt amodo iurisdictionez habeat in illum. ¶ Venio ad
glo. Et opp.cum secuda q non traditur statim curie secula
ri:sed tunc demum si est incorrigibilis:vt pz.E.de iudi.cu no
ab homine.Sol.dicit glo.quosdam dicere quez tradi secu
lari curie in duobus casibus. Primus quado est incorrigi
bilis.Secundus quado sceleratum delictum comisit.s. quia he
resim vel litterarum falsationez.dicit quosdaz alios dicere et
vltimo casu requiri incorrigibilitatez:e hoc vltimum approbat
glo.tanq benignius.e remittit ad no.in dicto.c.cum non ab
homine. ¶ Quero qualiter debeat ecclesia intercedere. di
cit glo.super vbo intercedere q precibus no per excoicatio
nem.dicit ab.q prelatus iudicem secularez mouebit ad pie
tatem dicendo q est imago dei rememorado etiaz de petro
e de magdalena.e alijs de quibus.i.di.egru. ¶ Glo.super
verbo includas op.q durius punietur falsarius. de cri. fal.
ad falsariorum.So.dicit glo.q hoc hic placuit pape minus
rigide agi.Dicit Inno.hoc esse de iure q traditur curie se
culari quado non est spes de ipsius correctione: sed sm hoc
nullu esset speciale in falsario.Alij dicut q si criminaliter conui
citur locum habet pena.c.ad falsariorum.Si in modum inqsi
tionis pcedit q hic.Vel hic loquitur de alio falsario cui pa
pa potuit iponere pena quã voluit.Media opinio no est ve
ra p illa q habent in.d.c.ad falsarioru.e 3 eum facit.c.inqsi
tionis.E. de accu.qr h delictu est de grauioribus.

d **Ilecto.** Si papa indulget reo qui pp
absentiam actoris rez recuperare
no pot:q ei no noceat lapsus ani:lapsus ani intel
ligitur sm ius coe.h.d. In primi recitat tenorez
indulgetie.secuda ibi.qm.illa declarat. ¶ No. primo q 3
absentez ex necessaria causa no potest fieri restitutio possessio
nis oblata cautione de iudicio sisti. ¶ Scdo no.q priuilm
cessum aduersus lapsum ani,put de futuro pedet non tollit
ius qsitu ia ex lapsu ani de pterito. ¶ No.iij.q priulm ces
sum ex certa ca limitat e restrigit sm nam e limites cae:vnd
cessum rone absetie priuilegiat qten9 ledit absentia e aliter no.
¶ No.iiij.q missus i possone ca rei suade efficit ver9 pos
sessor lapso ano,de q vt lit.no cte.qm.§.qd isup. Ite q ces
sante absetia cessat priulm roe absetie cessu. ¶ Alia sut cla
ra.Quero cu doc.an io 3 que facta e missio i possone pos
sit recupare possone sna pte missa no citata.Doc.q no.per
hac decr.e qr sic reqrit i missioe sieda citatio sic i reuocatioe
eiusdem.argu.regle pme.d reg.iur.lib.vi.Item qr tali mis
so:debet prestari cautio.E.de eo qui mit.in possessio.c.i.e sic
citari debet i vt videat qualis cautio: scilicet vt idonea of
feratur vel an dentur fideiussores. Item quia missus pos

set habere aliq̃ legitimã exceptionem ꝓpter quam posset impedire reuocationem. Ideo uocandus est. de excep. ex. ceptionẽ excõicationis ꝯ petentẽ reuocationem vel aliã: puta ꝙ fideiussores nõ sunt idonei. ff. qui satisda. co. l. si vo. Ad an sit verum ꝙ talis exceptio obstet petenti reuocationez remittit. Jo. an. ad spe. de contu. §. fi. v. sed pone reus. dixi. ff. vt li. non contesta. qm̃. §. ꝙ si super. e tactũ fuit aliquid. de testi. significauerunt. dicit tñ Inn. ꝙ si iste presens vult interrũpere anni cursum vel tpis ꝯ absentem: sufficit oblatio fideiussionis cum effectu etiã dato ꝙ absens sit aduersarius: e hec offerat cautionem corã iudice vel vicinis. ff. de offi. ordi. pastoralis. alr̃ faciat quod potest. xxij. q. ij. ꝙ faciat ſm Host. ¶ Uenio ad glo. Glo. j. ponit casum quã videatis. In gl. ij. ibi de tyro ſm Hosti. erat qõ de ecclesia sancti Marci venetoꝝ inter archiepm̃ ex vna parte e plebanum ex altera: cui veneti assistebant: vt in decre. accedens. vt lit. nõ cõte. ¶ Gl. iij. op. ꝙ ꝯ absentem esset aliter procedendum nec esset necessaria missio in possessionẽ: vt lit. non contesta. qm̃. §. ꝙ si super. ¶ Glo. respondet ꝙ hic loquitur vbi abest actor necessaria causa: puta cã reipublice: vel abest alia cã probabili. Si vero est absẽs cã voluntaria e non ꝓbabili tunc reus ꝓsens mittit in possessionẽ e quilibet ipsoꝝ erit in possessione postmodũ fiet contributio expensaꝝ e cõpensatio e restituẽtur superflue illi qui maiores fecit expensas. ¶ Ultio glos. remittit de mã qñ quis aduersus absentez restituet quã materiam. dicit hic ipertinentẽ. ¶ Glo. iij. op. ꝙ hec indulgentia sit superflua: qꝛ sine hac indulgentia poterat interrũpere: vt pꝫ extra no. ff. de offi. ordi. pastoralis. Sol. glo. fatetur ꝙ parum papa indulsit: nisi qꝛ plus solet timeri e c̃. de hereti. si aduersus. e multotiens papa concedit id ꝙ est iuris. Itez ad confortandũ epm̃ potuit fieri qui de hoc dubitabat. Uel dic ꝙ in hoc fuit indulgentia ꝙ etiã non oblata cautione impediebatur cursus prescriptionis annalis. ¶ Glos. sup verbo intentionis est clara prosequens generalia. ¶ Glo. sup verbo ex futura queritur an ꝓpter absentiã ex hac indulgentia interrũpatur cursus anni: an vero interim dormiat. dicit ꝙ dormit: vnde si postea contingit esse presentẽ. Ultima tẽpora continuant̃ primis subducto tpe absentie. Glos. ponit exemplũ. Uincen. idez tenuit ꝙ glo. Gof. e phi. ꝯ: qꝛ oblatio cautionis interrũpit annũ non tñ facit dormire. Ideo oꝫ ꝙ iterato inchoetur. Itaq; post reditum erit necessarius nouus integer annus: ſm gof. e phi. dic primã opi. verã qñ tractatur de impedimento vim priuilegij hic dati. Secũda qñ offertur cautio. Ita ꝙ vbi non est interrupta prescriptio per cautionis oblationẽ: sed solum impedit̃ cursus prescriptionis per indulgentiã papalez: e idem si alias de iure cõi: e sic sit vera opinio glo. Secunda vera opinio sit vera vbi interrupta sit prescriptio per oblationem cautionis.

c **Cum inter.** Oblationũ nomine ꝯtinetur quicqd offertur ecclesie quocũq; modo in missa vel extra. h. d. In prima qõ e eius diffinitio. per Inno. In secunda. ibi. verũ. qõ e diffinitio per eundẽ. In tertia. ibi. ac capellani. Quarta qõ e diffinitio facta per honoriũ. ¶ No. ex decre. Primo ꝙ ius tertie oblationũ colligende in capella vel ecclesia inferiori prescriptibile est spatio. xl. annorum. ¶ Scdo no. ꝙ vbi qs aliquã quotam oblationũ percipere põt de ecclesia: an recipere possit per nũcium ꝓpriũ: an recipere debeat de manibus illoꝝ de ecclesia statur consuetudini: e si ꝯsuetudo nõ apparet de iure vi ꝙ possit sibi tenere nũcium qui percipiat ne decipiat̃. ¶ Tertio no. ꝙ tertia oblationum que debet̃ epõ vel subrogato loco epi debetur integraliter nõ detractis oneribus capelle vel ecclesie. ¶ Quarto no. hic multa que ꝯprehendunt̃ hic appellatione oblationum ecclesie: e specialiter no. ꝙ appellatione oblationũ ecclesie cõprehendunt̃ decime e primitie: e illa q̃ offerunt̃ pro anniuersarijs: e illa etiã que offerunt̃ pro lãpadibus e gñaliter oĩa quocunq; titulo ad ecclesiã perueniunt. ¶ O i de clarentus decre. qꝛ alia nõ sũt vtilitatis nisi qꝛ no. de isto verbo oblationũ late sumpto qd ipostet. ¶ Opp. ꝙ deportant̃ ad domuz sacerdotis nõ debeant̃ hec tertia. ff. de excel. pla. nimis iniq̃. §. pe. So. qdã dicũt ꝙ ibi ꝯriũ loquit̃ de relictis priuilegiatis. de qbus de sepul. in nr̃a. hic de alijs. Uidetur decre. nimis loquit̃ in casu diuerso: qꝛ hic de oblatiõibus q̃ fiunt ecclesie prochiali: vbi tertia vel q̃rta venit detrahenda ab epõ vel subrogato loco epi ex priuilegio. Ibi in relictis que dant̃ religiosis in qbus seruã eoꝝ priuilegia vt ibi. Itez op. de c. ex parte. ij. j. e. vbi de relictis pro anniuersarijs trigesime e alijs detrahi dꝫ. Rñdent doc. hic qñ fit relictũ in fraudẽ tertie. Ibi qñ nõ in fraudẽ. hec v̾a in se: sed diuinat. Ideo alij dicunt ꝙ ibi in portionario mortuoꝝ hic in portionario oblationũ. ¶ Uel tertio qñ agit̃ ꝯditione ex decre. non veniunt talia relicta pro anniuersarijs: sed si agit̃ ꝯditõe ex canone ꝯcesso. xij. q. ij. bene veniũt talia vt hic videtis ſm veritatem. Hec decre. loquit̃ de q̃rta seu tertia que detrahit̃ ab epõ vel alio loco epi: quo casu de olbus dꝫ detrahi. decr. vero ex parte. loquit̃ de quarta q̃ dꝫ trahi ꝑ parrochialẽ ecclesiam qñ aliter ecclesie est relictum pro anniuersarijs: quo casu detrahi non dꝫ qñ sic relinquit̃ pro anniuersarijs vel ornamentis ecclesie. ¶ Op. iterato e vr̃ ꝙ hec quarta nõ debuerit recipi per nũciũ prioris sed capellanoꝝ ibi institutoꝝ ab abbate: qꝛ sic erat prescriptũ: e etiã apparebat priuilegiũ: vt in princi. dꝫ. dicit Jo. an. post phi. e gof. ꝙ papa hoc fecit ad sedandã discordiã: alr̃ fatetur ꝙ de iure ꝓcederet ꝙ dꝫ opponendo seu in ꝯrio formato. Ista est so. Gof. e phi. Uinc. vero aliter intelligit tex. s. ꝙ iste prior debet procurare e consuetuz recipere nisi aliter ex consuetudine sit statutũ: e sic per clericos ab abbate institutos recipiet prior illos tamen procurabit vel mittet manum qui illos procuret. Et dicit Jom. an. ꝙ magnus est effectus: an qs per se vel per aliuz recipiat. alle. xvij. q. ij. c. j. sicut. e est differentia si mitto tibi epistolã: an mitto per nunciũ proprium: an per aliuz. all. l. cuz qui. §. si epistola. ff. de furtis. e melius est recipere per proprios nũcios q̃ per alios: vt euitetur fraus in istis que cõmitti poss. Uidetur mihi apparet ex pn. ibi tuisq; filius prior e c̃. e ita habeo in tex. ꝙ etiam erat preceptum ꝙ per clericos priores ipse posset percipere. Ideo nimirum si papa mandat hic per eius nunciũ euz posse recipere. ¶ Quero an illa que acquirat capellanus prias iniũgendo vel curã exercendo: an psumantur quesita ꝯtemplatione ecclesie: an ꝯtemplatione persone: e effectus est magnus: qꝛ primo casu testari non posset sup eis. Scdo casu sic. ff. de testi. requisisti. Inno. hic dicit ꝙ talia in dubio censent̃ quesita intuitu ecclesie: e ideo nõ poterit testari e ptinebũt ad successorẽ. alle. xij. q. ij. põtifices. e . ff. de testa. requisisti. vbi ad lr̃am. Idem dicit Inn. ¶ Quero an de donatione intuitu persone debeat̃ isti priori tertia. dicunt doc. ꝙ non. alle. de sepul. de his. cũ si. Naz tale nõ est relictũ ꝯtemplatione ecclesie. Ideo nec est ecclesie. de testa. officij. ¶ Uenio ad glo. e breuiter q̃ñ oẽs sũt lr̃ales. No. tñ glo. que incipit h̃ adiectio. e intellige glo. ſm casum decre. lr̃e. de vila. quã alle. ¶ Glo. sup verbo. sed nõne. in fi. sed ſm Hosti. hic loquit̃ de expẽsis factis in cã vel nũcijs trãsmittẽdis vel clericis pascẽdis. Nõ aũt de expẽsis fabrice de qbus loquit̃ ꝯriũ. ¶ Et no. gl. ꝙ expẽse capelle õbẽt detrahi de portiõe debita epõ vel alteri eius loco nisi aliter sit prescriptũ. Credo ꝙ h̃ nõ sun menis lr̃e: qꝛ ſm canones antiquos fiũt tres ptes. s. vna dat̃ fabrice. Alia i seruitiũ ecclie. Tertia paupibus. vñ cũ sit certa portio ꝯputata fabrice nõ vr̃ ꝙ epõ vel alteri eius loco de sua pte aliqd debeat detrahi. e h̃ credo hic voluisse tex. q sic simplr̃ dic nil detrahendũ.

c **A patre.** Lis dicitur mota cum fuerit detestata. h. d. In prima parte querela: quã secundo diffinit. ibi. nos igit̃. Casus colligit̃ ex scda glo. in v. e intellige quid de nuncio e c̃. ¶ No. p̃ ꝙ valet sñia cũ vniuersitate lata verbis snie ad ipm nomẽ vniuersitatis relatis. ¶ Scdo no. ꝙ

fit nunciatio noui operis quãdoq3 p iactuz lapilli. ¶ No.
q edificiuz factuz lite pendente super iure edificandi venit
demoliendu3:nulla precedente nunciatione vel precedente:
sed remissa a tempore cõtestate lit. ⁊ est in hoc mirabilis ca
sus:q: nulla precedente nunciatiõe vel precedẽte:sed remis
sa:potest edificari vsq3 ad litis ptest.post non.⁊ tũc venit de
moliendu3.Hunc tex.sic intellige.s.quãdo ille cui facta est
nũciatio nõ erat in possessione loci in quo edificat: nec i pos
sessione edificãdi:alias nõ deberet impediri litis dependen
tia vti possessione sua. ¶ No.q lis dicitur mota demũ qñ
lis est contestata.ad hoc.ff.e.forma ante eni3 ⁊c.ff.rem ra.ha
be.l.hoc amplius. ¶ Quero an ista casa agustana ecclesie:
cuius episcopo ⁊ archidiacono scribit papa. Fuerit regula
ris cũ hic dicat moñ.an vero epus illud moñ.intrasset:sicut
habetur de renun.post trãslationes.dicit hosti.q fit regula
ris.Ego credo subscriptionẽ corruptã:⁊ q debet dicere se
retiano quẽ vocam9 epm saley.⁊ pfuerit iste abbas moñ.
vocari de galliana. ¶ Gl.querit quotuplex est nunciatio.
dicit q duplex: quedã verbo: quedã iactu lapilli p primam
vt timende factã pditur possessio ex parte nũciatis loci i q
facta est nunciatio per secundã: vt nõ timende factã nõ per
ditur possessio:sed retinet.de no.ope.nuñ.c.i.⁊.ii. ¶ Op.
q edificiu3 post noui opis nũciationẽ veniat demoliẽdu3.
de no.op.nũ.c.i.⁊ sic videtur q destructu3 possit reedifica
ri solũ a tempore nũciatiõis non lite mota. ¶ Glo.ponit
casum.dicit q facta nũciatione fuit cautio prestita. p moñ.
edificantem.⁊ sic fuit remissio facta postea edificatu3.Vel
quia non fuit.I.temp9 debitu3 psecuta nũciatione lite mot9:
canonici totu3 opus destruxerunt:postea mota fuit qõ corã
papa:super hac reedificatione.papa pnũciauit q canonici
non impedirent vsq3 ad tempus litis mote.lis mota hic in
terpretatur a tpe litis ptestate.Cõtrariũ pcedit quãdo fuit
facta nunciatione nõ est remissa: q: tunc bñ edificatu3 venit
demoliendu3 vsq3 ad denũciatione3 ⁊ sic nõ esset pmitten
d ū multominus edificari. ¶ Glo.si.op.q a tempore cita
tionis lis dicitur mota.de of.deleg.gratũ.⁊.c.relatu3.So.
id verũ qñtum ad effectu3 perpetuationis iurisdictiõis. hic
quo ad alios effectus:licet etiã quo ad illu3 effectu3 dicant
legiste iudiciũ ceptu3. p lit.ptest.vt pbatur in.l.⁊ q.ff.de iu
r sdi.om.iudi.Sol.dic q illud vbu: ceperit poterit intelli
gi etiã de citatione. Idẽ quo ad faciendã re3 litigiosã:vel
quo ad inducendã litis pendentiã aut litigiosa3.C.de liti
gio.l.vt lit.penden.⁊ i clemẽ.i.vt lit.pen.fm Doc. ¶ Op.
q lis dicatur mota citatione.ff.de resti.spo.pisanis. So.he
n e dicitur ptrouersia mota p citationẽ.S3 his dicitur mo
ta per contestationem.

c **Ex parte.cl.ij.** Cõstitutio lega
ti de soluẽda ter
tia mortuariorũ debet intelligi de illis mortua
riis:que de iure cõmuni debentur.h.d.Et ẽcõ
munis diuisio.secũda ibi.cu3 igitur. ¶ No.q pstitutio p
ticularis disponens id q ius cõmune vinculũ addit: ⁊ q ex
ea agi potest:⁊ sic aliqd operat saltez in iducendo nouo iu
re agẽdi.vide Bar.in.l.i.§.i.ff.ad.l.fal.⁊.l.si mulier.ad si.
de leg.iii.⁊ qd no.in.c.i.de consti.lib.vi.⁊ in.c.i.ff.de rescri.
¶ Secũdo no.q pstitutio secũda particularis disponens
id q prima particularis illã nõ nouat nec illã tollit.⁊ sic l p
ticularibus constõnibus idem disponẽtibus nõ hz locũ no
uatio. Ideo ex vtraq3 agi põt. ¶ Tertio no.q legat9 ẽ la
tere in prouincia sua constõnes facere potest. Idẽ q ius di
sponentes vel ius declarantes seu determinantes. Vide qd
no.de offi.archipresby.c.i.⁊ fi. ¶ No.q pstitutio vel statu
tu3 disponens in materia iuris recipit oẽs limitationes ⁊ re
strictiones iuris:⁊ vt nil vltra ius concedat:quãdo sic cõce
deret:tangeretur preiudiciũ tertii:ad hoc.l.ii.C.de noxa.⁊
vide Bar.ff.de iusti.⁊ iur.l.omnes populi. ¶ Et no.bene
hoc:q: iam multotiens vidi dubitari:an statutu3 in materia
iuris disponens debeat taliter itelligi:q aliqd operet.Cre

do q bona sit doctrina supradicta:l3 sciã legistas varie lo
qui in hac materia.Et si dicas:quid operabitur tũc statutũ:
vel constitutio:dico q operatur q: iducet nouũ ius agendi
vt hic:vel operabitur q plus solet timeri ⁊c.xxiii.dist.q̃si q̃.
¶ No.q ad hoc vt legatum ad fabricã nõ possit defalca
ri requirunt duo.s.q legatum sit ad fabricam:⁊ q ecclesia
indigeat reparationem:vt p3 hic ex tex.fm doc. ¶ No.q
statutum vel pstĩ.faciens etiã eo functo officio suo:illã con
stõnem interpretari põt de mãdato vel volũtate habẽtis po
testatem pstõnem edẽdi. ¶ Venio ad declarationem de
cre. Per hanc decre.dicunt doc.q ita demu3 legata repa
tione ecclesie non defalcantur si ecclesia indiget reparatiõe
fiat detractio quarte vel tertie.q: cessante causa cessat priui
legiu3.Et ideo dicunt q si clericus dimitteret in fraudẽ for
ma3 in ecclesia vt faciunt cõmuniter isti religiosi nõ noceret
episcopo.de dinor.qsto.de resti.spo.frequẽs.li.vi. ¶ Se
cũdo op.de.c.in fi.de offi.dele.⁊.ff.de offi. prefec. vrb.l.
si.⁊ de elec.c.venerabilẽ.in fi.Per que p3 q finito officio
qs nõ hẽat aliquã potestate3:⁊ sic isti cardinales videntur q
nõ potuerunt interpretari hic cũ finita esset eo3 legatio.So
lu.dicit Inno.regulariter pstõnem edens officio durante
potest suã pstõnem interpretari: dũtamẽ partibus vocatis.
no.ff.e.in his.⁊.c.olim ubi.finito officio nõ potest.Fallit ni
si faceret de mãdato habẽtis potestate3 pstõnes edendi:vel
vbi faceret sua auctoritate:⁊ postea approbaret a papa: vel
habente ptãte ius condendi:q: tunc bñ staret illi interpre
tationi:alis nõ hẽret aliquid opari ex quo finitum esset offi
ciũ:vbi de volũtate ptiũ facta ẽ:tũc q: nil aliud qrit pretor ni
si pcordiã ptiũ.l.i.§.⁊ post.ff de no.ope.nũ. ¶ Et predicta
faciunt ad.q.an statutarii possint iterpretari statuta a se edi
ta.i.an illi quibus data est potestas statuta faciendi statutis
factis possint illa interpretari ⁊ dicũt q nõ:q: fũcti sunt of
ficio suo.vnde recurrendum est ad illos quo3 auctẽ pstitu
tio facta esse censetur.ar.l.videam9.§.ii.⁊ se.ff.de i lit.iurã.
Nec ob.l.ii.§.exactis.ff.de orig.iur.q: ibi durabit eo3 offi
ciu3.Itẽ nõ ob.q eius est interpretari cui9 ẽ condere:q: ille
vr facere seu cõdere cuius auctoritate fit vt in regla qui per
aliu3.de reg.iur.lib.vi. ¶ Venio ad glo.que patent. vide
eas per tex:q: clare sunt.

t **Va nobis.** In priuilegio de percipi
endis fructibus bñfi
ciorũ appellatiõe beneficio3 maiora bñficia cõ
prehenduntur.h.d.Et est cõis diuisio.scda ibi.
Nos igitur.⁊ est hec decre.hodie declarata in.c.si ppter.de
rescrip.lib.vi. ¶ No.pmo q pro reuelatione oneris deli
cto3 põt pcedi epo vt hẽat reddit9 bñficio3 vacãtiũ ad cer
tu3 tpus. ¶ Scdo no.q priuilegiũ p regulas cões: iure ta
mẽ suadẽte pcessũ nõ est strictissime iterpretandũ h vult h
decre.s3 ei9 vba sunt in larga significatiõe tenẽda,ius enĩ cõe
suadet h q hic pcedit:q: iferiores tenẽtur de iure cõ: carita
tiue ad necessitate3 ecclie epales.ff.de offi.or. pquerẽte.l fi.
Ideo nimiru3 si late h priuilm itelligit. ¶ Or declaro de
cre.⁊ qro an legatus de latere possit cõcedere h priuile3.dic
vt p gl.⁊ doc.i.c.si ppter.tua debita.de rescrip.li.vi. ¶ Que
rũt doc.an hec idulgẽtia locũ hẽat in bñficiis que nõ vacãt
sicut quãdo supprimunt.ff.de psti.cũ accessissẽt:vel in ecclia
nõ numerata.ff.de preben.dilecto.cũ si. Et dicũt q nõ extẽ
dit hoc priuilm ad pdcã bñficia:q: repugnãt vba priuilegii:de
pcessu3 est i vacaturis. s3 an ppbendis e pariu.dicũt q nõ.
de pces.pbẽ.dilecto.⁊ dicũt h ve3 ẽt si i priuilegio hẽret idul
gẽtiã:q: l3 largi9 aliqliter itelligat ⁊ iterptet:nõ pcedit i p.
uicia.de pbẽ.qũuis.li.vi. No tñ in tm q pphẽdat epam. s3
an pphẽdat pbẽdas laico3 qñ dant laicis.dicũt q nõ. alr.
no.de isti.c.l ecclesia.s3 an pphẽdat pbẽdas vbitas expectã
ti.aliq qd sic.Alii p.dicut dcõ.c.si pp tua dbita.de R p.li.vi.
S3 an extẽdat ad illũ q: titulat ad ppuũ pñmoniu3.de q.ff.
de ma.⁊ obe.tuis.dicũt q nõ. Ratio q: ibi non vacat: s3 de
nouo istituitur. ¶ Sed quero an trahatur ad bñficiu3 cõ

mendatum. dicūt ꝙ nō: q2 qui comedat concessit vitium vacationis purgauit: et dicūt ꝙ si episcopus assignet illud beneficium cōmendatum non habebit locū dcā indulgentia. de quo de elec. nemo. deinceps. lib. vi. Sz an hz locū si eps restituat depositū a beneficio tenent ꝙ nō. alleg. de rescrip. ꝗ uis. li. vi. Sz an hēat locū in beneficijs exēptis: dic vt in. c. si ꝑpter tua. Sed a quo tpe ꝯputabitur bienniū. dic a tpe vacationis cuiuslibz beneficij: vt dicto. c. si ꝑpter tua. Sz an ħ īdulgentia absorbeat oēs fructus. Dicunt nō: q2 vicario debet dari congrua portio. de offi. ordi. ꝓhti §. porro. lib. vj. ℭ Quero an hoc priuilegiū impediat vnionē seu ānexionem. doc. ꝙ non debebit priuilegiat⁹ suo tpe percipere fructus: sm formā priuilegij. ℭ Quero an comprehendat beneficia maiora. dicunt vbi non agitur de magno preiudicio secus si de paruo. Itez dicunt ꝙ in bñficijs et priuilegijs ỽba sunt late interpretanda: hoc intellige vt dixi in notabili: alš falsum diceret. ℭ Quero quid de indulgentia ꝯcessa studentib⁹ bosi. vt recipiant fructus beneficioꝝ suoꝝ: an itelligatur de maiorib⁹ beneficijs. doc. dicūt ꝙ sic. arg. hui⁹ lfe. ℭ Si hoc posset recipere dubitationez trāseamus ꝑ mō. ℭ Quero que sunt ista alia beneficia maiora. qdaz ꝙ personatus et dignitates qꝫ qdam non admittunt ne talis vacatio contingat. super quo dic vt in dicto. c. si ꝑpter. ℭ Veniamus ad glo. Glo. fi. ibi. arg. ꝯ: hec est via Brocardica. Non curetis de ea. ꝛc. Anto. de Butrio.

t **Ransmisse.** Verbū moderationis diminutionē cōtinet non augmētationez. h. d. et est cōis diuisio. secūda ibi: quo circa. ℭ No. primo legittimā cām diminuendi numerū ab ecclesia taxatuz. s. quando facultates non suppetunt. ℭ No. ꝙ ỽbum moderatiōis diminutionē ꝯtinet non augmētum. ℭ No. ꝙ in his que sūt stricti iuris. et de forma mandati non ꝓcedit regula vel argumentatio regule ꝙ ꝯrioꝝ eadē est disciplina. ℭ Nota ꝙ superexcrescētia reddituū: alio nō intercedente: ipo iure non rūpit numerū canonicoruz nec prebendarū. vide Inn. ꝫ. de ꝯsti. cum. M. et de preben. dilecto. et ibi tenet Inno. ꝙ ipso iure rumpit. ℭ Si qualiter hoc debeat intelligi dixi in. c. cū. M. ꝫ. de consti. ℭ No. ꝙ reddit⁹ superflui cōiter sunt in vtilitatē ecclesie ꝯuertendi. ꝫ. c. cum clerici. Vel ħ dictum est: q2 qcqd superest necessitatibus clericorum. ꝛc. ℭ Declarenius here. Et quero circa vltimū notabile qd continetur appellatione ecclesie. dicūt qdam canonici et prelatum: erogandū erit in pias cās. xij. q. i. quia. vel erogabitur in fabricā si eget reparatione vel in alias vtilitates ecclesie. xij. q. ij. nobis. et c. concesse. s. indebita ecclesie si grauata sit debitis vel erogabuntur pauperibus. ℭ Veniam⁹ ad gl. quas hic hētis. Glo. et hic etiā ibi dubitabant. Sed dubitationē tollit ỽbuz dubitari: q2 licet de iure hoc faciendū eēt tamen non receperunt ꝑtātem augmentandi sed diminuendi: vt patet per ỽbum moderare: et forma mandati diligenter ꝯuanda est. Unde quia potestatem augmētandi numerum nō receperunt. Ideo numeꝝ augmētare non ꝑfit. ꝫ. de rescrip. cum dilecta. ℭ Glo. ex hoc facit in fi. glo. in precedentib⁹ soluit: q2 si constat de mēte illi standum est: alš stari debet verbis vt hic. ℭ Gl. fi. ibi videt ꝙ nō distinguebat. et sic nō debet distingui: vt in. c. cum. M. de ꝯsti. Rō q2 hic nō ꝑcipitur ex ꝑprio: sed ex alieno. s. ecclesie: vel cōi. Ideo indistincte: sic casualiter vel ex labore augmētatio facta circa fructus debet cedere lucro ecclie. ꝛc. Hic nō hētis alia. ꝛc.

ℭ De regulis iuris Rice.

o **Mnis.** Non summatur nec diuiditur: sed pone casum per decre. per eccla. de spon. sm Gof. Abb: et Hostien. ℭ No. ꝙ per natiuitatez rei inducitur eius essentia et per destructionem annihilatur. ℭ No. ꝙ eadem cā que inducit esse rei: inducit etiaz eius deesse. de quo hic in glo. ℭ Quero an hēat locum in spiritualibus regula: et respondit ꝙ sic. Hosti. alšat. de regu. ad apostolicā. de trāsla. ꝑla. c. ij. aliter in adoptione auctoritate principis facta que soluitur sine principe per emancipationez. So. lex id cōcedit ne plus possit adoptio ꝗ origo. ℭ In glo. ibi contractus sicut patet in stipulatione que ỽbis contrahitur et verbis tollitur in venditione locatione et alijs similibus qui sicut consensu contrahunt: sic et in re integra cōtrario dissensu dissoluūtur. ff. de pac. l. sin⁹. §. pactus. ỽ. idem dicimus. et l. ab emptione. et l. alš. in glo. aliter vero solus per soluz suuz dissensum nō potest tollere obligationem iaz contractā. C. de acti. et ob. l. sicut. sed si ad traditionez rei sit ꝓcessuz: non soluz nouus consensus cōtrarius requiritur: sed etiaz cōtraria traditio. i. retraditio: vt in pre alš. l. ab emptiōe. ℭ In. c. gl. ibi: licite. ꝫ. de iureiur. tua. et pz idē. ꝫ. de spon. duo. c. fi. Idē in ꝗūsti quo ad casum decre. statuimus. de regu. et ỽ trāsla. ꝑla. c. ij. Et idez in eo loco per quē q̄s se obligat: sed per dissensuz illa obligatio nō tollitur. ꝫ. de voto. c. liez. et c. magne. Item fallit hoc in quibusdam casib⁹ quibus quis potest ligare et nō soluere. et ecō uerso. de quibus. ꝫ. de maio. et obe. cum inferior. Fallit etiā in reconciliatiōe: sm suā opi no. de sen. excō. cuz desideres. ℭ In ea. glo. ibi: baptismo: et est ratio: quia in his et similibus cōtrarius actus cōgrue interuenire non pōt: sicut et virginitas semel amissa non recuperatur. xxxij. q. vj. si paulus. sicut et in oībus in quibus caracter spūalis vel tēporalis imprimitur. Hostien. Et q2 idez dixerunt Tanc. Gof. et phy. Sed tu dic sm hosti. ꝙ possessio solo animo perditur si incipias ab animo: vt in. §. in amittenda. Si īcipias a corpore vtrunqꝫ requiritur: vt. l. quēadmodum. Cum ergo nūꝗ acquiratur nisi corpore et animo: vt. ỽ. l. possidere. §. Ro. solo vero animo ꝑdatur interdum: vt in. §. in admittenda. Restat ꝙ facilius perditur ꝗ acquiratur. Idem in peculio ꝙ facilius amittitur ꝗ constituatur. ff. de peculio. l. non statī. ꝫ. de preben. dudū. lib. vj. vbi de hoc l gl. pe. ꝛc.

c **Stote.** Pone casum per decre. et si questiones. de symo. dubia in meliorem partem īterpretari debēt. hoc dicit. Primo pōit dictum. Secūdo soluit obstaculum. ibi: ꝙ enim. ℭ No. ꝙ dictio ꝛc. scripta abbreuiate intendit includere aliquid vltra precedentia expressa que autem includat. vide aliquid per doc. ꝫ. de offi. dele. suspitionis. ℭ Nota ꝙ vbi est dubiuz locus est interꝑtationi. vbi autem clarum est et notū non est necesse ad interpretationez recurrere. ℭ No. ꝙ delicta non presumunt̄ fieri bono animo. ad hoc. ꝫ. de presump. c. i. ℭ No. ꝙ de notis non ỽ occultis iudicari licet. ad hoc. ꝫ. vt eccle. benef. c. vno. ℭ Oppo. ꝙ dubia non interpretentur in benigniorem partem. de cleri. non resi. c. l. de elec. ꝗuis. lib. vj. Solu. dicit Vinc. ꝙ ibi vehemens est suspitio pro parte aspera quā pro parte benigna: et eodem modo soluitur. de peni. distinc. vij. baptizatus. ℭ Oppo. ꝙ de furtis blasphemijs et similibus non permittatur nobis iudicare. vij. q. ij. si tantum. et c. placuit. Solu. ꝙ hic dicitur loquitur in publicis. Contrarium in occultis. ℭ In glo. i. in fi. et sunt hec verba bede exponentis euangelium hostien. ꝛc.

q **Ui scandalizauerit.** Matth. xviij. Pone casum per decr. magne. de voto. ꝑpter scandalum vitanduz. veritas nō est obmittenda. hoc dicit.

q **Uod non est.** Propter necessitatem illicituz licitum efficitur. hoc dicit. Primo ponit dictū. Secunda ponit exempla. ibi. Nam vtilius. gl. Bede in subscriptione ibi. Marcum. secunda ibi. nūqd. legistis quid fecerit deus quando necessitatem habuit ibi.

glo.bede.qȝ nō ē.cc.ꝛ eadē vba luce.c.vi. ¶ No.ꝙ necessitas non est subiecta legi.de ꝯsue.q̄to. ¶ No.ꝙ propter necessitatem licitum est diebus festiuis vacare rebus temporalibus.ad hoc.ē. de ferīis.lȝ. ¶ No. votū simplr factuȝ hȝ ꝯditionē tacite insertā si potero.ad hoc qȝ vꝫ ī iuramento.ē.de iureiur.quēadmodū. ¶ In gl.i.ibi:panes. qui fiebāt de flore farine.i.q.i.p esaiā.in pri. vbi de hoc nec de eis licebat familiā pascere:ut no.x.q.i.hēc ꝯsuetudineȝ. ¶ In gl.fi.in fi.ꝛ sic patet ꝙ necessitas in aliqbus qsiqȝ a peccato excusat ꝛ merito:qꝛ necessitas est ꝯtra volūtati spōtanee.ff.ꝙ me cā.l.i. Peccatū autē ſm Augustinuȝ adeo voluntariuȝ est:qȝ si nō est voluntarium nō est pctm̄.xvi.q.i.§.i.ꝛ.c.illa.Lau.ꝛ Hosti.

q

# Uod latenter.

Illicite factā obligatiōem non inducit.h.d. ¶ No.ꝙ gesta p metuȝ obligationē non inducunt.de quo.ē.de his q̄ vi metū fiunt.c.abbas. ¶ In gl.i.ibi a subditis. Et si allegāt dn̄i vel prelati se percepisse predicta a tempore cuiꝰ non est memoria. Attendendum est an gratis pacifice ꝛ quiete hoc perceperint ꝛ habuerint:ꝛ tūc videtur p illis sententiandū.ē.ti.i.super quibusdam.an vero clam violenter vel illicite:ꝛ tunc sententietur cōtra illos:vt hic cum si.infra.p ꝛ cōtra.ē.de ces.si.peruenit. In dubio videtur iudicādū p subditis quasi p sumantur inuiti hoc pstitisse.ff.de pba.l.cuȝ de idebito.§.si vo ab initio.ff.de dona.l.filius. Nam ꝛ si pignora capiant vel redimantur vel subditi pbabiliter timeāt ꝛ vexationez suā redimant.per talez prestationez ius nō acquiritur vt hic ꝛ in.c.qui ex timore.ff.ꝙ me.cā.l.pe.de restitu.spo.olim.ij. ¶ In gl.ii.ibi.reuocant.interduȝ ipso iure nō teneat.ꝛc.

c

# Um in contēplatiōe.

Pone casuȝ de spo.c.grauis. ¶ Opp.de casibus.no.xii.q.ii.qōne.So.fallit in casibus ibi.notatis. ¶ Quero an clerici possint torqueri. ō hoc.i.c.in fi.gl.allegato.ꝛ de hoc.xv.q.vi.in sūma.Qō aūt clerici torqueri possint sufficienter pbat:accusatores eporuȝ ꝛ testes torquent.ii.q.i.in primis.ꝛ dicto.c.illi.qui vbi de hoc:ergo clerici:qꝛ laici nō admittunt ꝯtra episcopos.ii.q. vii.ipsi te stes. Quidaȝ dicūt nullū torquēduȝ licȝ possint pro crimine vberari.xlv.di.cū beatus.leuiter tamē ita ꝙ nō in sanguinis vindictā.ne cle.vel mo.sniaȝ. de rap.in archiepatu.ꝛ.c.seq. ¶ Ad ꝯtraria rn̄det ꝙ illa itelliguntur de laicis accusatoribus in crībus exceptis.ſm Inn.hosti. dicit ꝙ adhuc remanet absurditas. Episcopus.n.nō pōt accusari nisi in ecclesiastico foro:qꝛ nec clericus alius.ō iudi.at si clerici.ergo ſȝ hoc in foro ecclesiastico locꝰ est qōni.qȝ verū:qꝛ ꝛ hoc putat veruȝ:nō solū de laicis:sed etiā de clericis vilibꝰ ꝛ suspectis:dūmodo fiat ex cā:ꝛ fit qȝ moderata.de cri.fal.ad audiētiam.de rap.c.in archiepatu.ꝛ h est veꝝ nō solū cuȝ de crimie q̄ritur:sed etiā in cā ciuili.de depo.c.i. Abbas dicit nō reperitur torqueri clericos nisi sint infames:qȝ aūt dicit qōnem fieri de clico:itellige moderatā:qꝛ subiici debēt virgis ꝛ sculticis:nō aūt seuioribꝰ tormētis.xxiii.q.v.c.i.ad fi.vnde dicit lex ꝙ talis fit modus qōnis ꝙ tortū huet icolumē supplicio vel inocētie.ff.de qōni.l.qōnis modū. Tractat de qōnibꝰ p modū sūme. Primo qd sit qō:quid tormētuȝ. Secūdo qn ꝛ quare ad qōnem pcedi possit. Tertio qualia ꝛ quibꝰ modis ꝛ casibus. Quarto q homines psit torqueri vel qōnari:ꝛ cōtra quos. Quīto quīa sit effectus qōnis hūe per tormēta. Sexto quotiēs hēri possit qȝ vel tortura. ¶ Ad primum dic ꝙ qȝ est veritatis inquisitio p tormēta.ē.de depo.c.i.de accu.si ꝯstiterit aptius.ff.de iniur.l.item apud labeonem.§. qōnem.ff.ad sill.l.i.§.qōneȝ. Nuda enī interrogatio vl leuis territio ad hoc edictuȝ non ptinet vt ibi. Tormētuȝ autē dicitur dolor corporis ꝛ mala māsio.vn̄ ꝛ ieiunia sunt tormēta:vt no.in cle.i.de homici. Est ergo tormētuȝ torquēs mētem. dictum a torqueo torques. ¶ Circa secūduȝ est sciēduȝ ꝙ a qōnibus nō est inchoandū vt est h.ꝛ i ꝯcor.sȝ duo requirunt vt homines torqueri possint. Primū ꝙ alius pbationibus veritas haberi nō possit:sunt enī qōnes in subsidiū introducte.v.q.v.illi qui.C.de qōni.l.quotiēs.ff.e.l.diuus. Secūdo ꝙ iudicia sup illo facto pcedāt.ff.de qōni.l.i. ¶ Sed q̄ro q̄ iudicia.dicūt qdam ꝙ talia que faciāt psumptiōem vt hic. No.gl.ꝛ Jo.xv.q.vi.in sūma. Dicit Jo.an.ꝙ iudicis examinationi relinquit que sint sufficiētia iudicia cuȝ iure scripto id determinari vel etiā clara doctrina dari nō possit:sic de rescrip.statutū.§.assessorē.de elec.cupiētes.in prin.lib.vi.de testi.lȝ. Unde dicit ꝙ non pōt dici ꝙ id ꝙ faciat semiplenā pbationez faciat iudiciū hoc casu. Unū ꝛ si dicatur ꝙ vnus solus testis i criminalibus nō faciat semiplenā pbationē. Juxta no.ff.de excu.tu.l.ii.faciet tamē ꝯpetens iudiciuȝ ſm Azo.in sūma.e.ti.dūmodo alie circūstantie nō resistāt.ꝛ sic intelligit.ff.de qōni.l.maritus. Nā ibi nō fuit qȝ reprobataqꝫ vnus testis nō facetur iudiciū. Sȝ qꝛ ancilla in pecuniaria causa non debebat etiā iudiciis precedentibꝰ in dn̄m torqueri:ꝛ hoc etiā ibi no.glo.pe.ꝛ pȝ.C.e.l.i.nisi de suo facto ageret:vt qꝛ diceretur p ipm depositū vel cōmodatuȝ.e.ti.l.interrogari. ¶ Attendet ergo iudex illa que suspitionez ꝛ psumptionē faciunt vt famā inimicitias minas fugā.ꝛ his similia per se colligat:an sit locus torture. ¶ Ad tertiuȝ qualis debet esse tortura. Dic ꝙ dȝ eē moderata:vt.ē.dixi.nō q̄rtū postulat accusator.ff.e.l. de minore.§. tormēta.ꝛ debet prius fieri de suspectissimo vel timidissimo a q̄ melius ꝛ facilius veritas eruatur.ff.e.l.i.§.i.ꝛ.l.vnꝰ.ꝛ Ro.ꝛ nō debet fieri qȝ an titius cōmiserit ne potius videatur suggerēs q̄ querēs.ff.de qōni.l.i.§.p qōnem. ¶ De quarto dicendum est ꝙ in criālibus ꝛ ciuilibus locus est questiōi.de accusa.si ꝯstiterit.de depo.c.i.i cle.i. de heret.ff. de qō.l.diuus C.e l.iii.ꝛ.l.cum fluuien.ꝛ.l.hoc qȝ patet. ¶ De q̄nto dicunt legiste apertius:vt azo.i sūma ꝙ sunt tres hominum ꝯdītōes. Nā sunt liberi statu:liberi ꝛ sui. De liberis dicit aut sunt in militia vel dignitate ꝯstituti ꝛ hi nō torquent.C.de qōni.l.milites.ꝛ.l.diuus.xlv.di.cū beatꝰ. Per hoc dicūt qdam. Idem in clerico cum miles celestis sit.de cleri.egro.c.i.cū ꝯcor. Alii specialiter id putant de presbytero.p.l.presbyteri.C.de epi.ꝛ cle.canonizata.v.q.vi.hug. dicit ēt presbyteruȝ suspectū torqueri:ꝛ illa.l.loquat de nō suspecto.vel de iudice laico. Cuȝ eniȝ sacerdos fortius alio peccet in celādo veritatē:vel dicēdo celāda.ē.de exces.prela.ꝙ sit graue.iii.q.vii.sacerdos.ergo priuilegiū perdet de hoc.ē.in gl. Quod dixi de in dignitate ꝯstitutis nō torquēdis fallit in crībus vt lese maiestatis pditionibꝰ ꝛ his similibus.vbi etiā minor etas non iuuat.ff.de re mili.l.desertorē.§.is qui.ꝛ.l.pditiones.ff.de qōni.l.de minore.i prin. Torquet etiā decurio si decurionatꝰ ipe querit.de fi.istru.prīus cōfecti.C.de fal.l.si quis decurio. Aut nō sunt tales:ꝛ tunc aut petuntur torqueri in seipsos in ciuilibus causis:ꝛ nō psit in criminalibus possunt interuenientibꝰ his duobꝰ de qbꝰ.ē.mēbro.ii. Si nō petit i alios vt testis torqueri:aut est vilis psona ꝛ in criminali ꝛ in ciuili nō recipiunt nisi cuȝ tormētis.ii.q.i.in primis.in fi.ꝛ.iiii.q.iii.si ea.ff de testi.l.ob carmen.§.ii.ꝛ ſm quosdaȝ in subsidiū.in auc.de testi.§.iii. Aut nō est vilis ꝛ torquet duobus iteruenientibus ꝙ vacillet.facit.ē.de penis.c.super his.ꝛ ꝙ iter fuerit facto.facit.ff.e.l.ex libero.ꝛ ꝙ sit maior.xiiij.ānis:vt de ā.l.ex libero.§.i. ꝛ.l.de minoris.i.Ro. Hec vera nisi alia cōsideratione ipediat qȝ vt quia inimicus vel liber homo bona fide seruiens.ad h.ē.de accusa.cum oporteat. Potest tamen minor terreri. ferula si alias nō potest haberi veritas.ff.ad sill.l.i.§.impuberes.ꝛ.l.excipiuntur. Non torquentur etiam senes etatis decrepite.ff.eo.ti.l.iii.§.ignoscitur.nec mulier dum pregnans est ff.de pen̄.l.pregnantis. ¶ De secūda conditione scilicȝ de statu liberoꝝ. Idem ꝙ de liberis dicendum est.ff.e. ti.l.statuliberi. ¶ De seruis dicēdū ꝙ aut petit faꝰ torqueri ꝯ extraneuȝ q nec est nec fuit dn̄s:aut ꝯ dominum presentem:

vel preteritū. Primo casu torquet̄ pcedentib⁹ indiciis ꝛ in subsidiū vt dixi. Secūdo casu refert an ſuus interroget̄ de facto cōi dñi ꝛ ſuiſ: ꝛ tūc torqueri pōt. C. d ser. fug. l. qcunqꝫ §. fi. ff. de edi. edi. l. qro. §. fi. ff. e. l. i. iiii. q. iij. ſui. Aut interrogat̄ de facto extranei. ꝛ tūc distingue: Aut dubitat̄ de dñio ꝛ ratiōe dubij poterit. C. e. l. cū plures. ꝛ C. de rei vē. l. cuʒ ſuper. Aut certū est ꝙ vel fuit dñs: ꝛ tūc si cā ē pecuniaria non torquet̄ regulr̄. Fallit i casib⁹ q habent̄. C. e. ti. l. i. ſicut i crie adulterij. fraudati census. lese maiestatis: pncipis: reipublice: vel ſi ꝯiunx ꝯiugē: vel soci⁹ sociū occidisse dicat̄: vt illo q ad lat⁹ militis militātiqꝫ de dño dixi. Intellige d ſingulari. Seruus. n. vniuersitatis vel corpis ꝯtra ſingulos de vniuersitate vel corpe torquet̄: q2 nō ſingularis ſꝫ corpis ſuus ē. ff. e. l. i. §. ſuuʒ. ſicut de liberto dr̄. xij. q. ij. qui manumittit̄. Itē que dixi itelligas de seruo qui tpe accusatiōis meus erat vl̄ prius fuerat: sec⁹ ſi post accusatiōeʒ ſuus meus fact⁹ ſit. ff. e. l. i. §. ſed cū ad hoc. fa. xv. q. vi. c. i. xxxi. q. i. lothari⁹. i fi. cuʒ ꝯcor. ē. de testi. lꝫ ex quadā. ¶ De sexto. ſ. de qōnis effectu ſcʒ vtrū valeat ꝯfessio in qōnib⁹ vel tormētis aut nō pseuerret ꝛ nō valʒ. ff. e. l. i. §. diuidit̄. facit. xvi. q. vi. c. i. xxxi. q. ij. lothari⁹. in fi. cū ꝯcor. Si pseuerat ꝛ ꝯtra ipʒ valet ꝯfessio ꝛ ſibi piudicat. Si ē aliuʒ est inspiciēduʒ. Si persona est talis que potuerit vel nō potuerit sustinere tormēta: vt. ff. eo. l. i. §. qōm. ¶ Sʒ quero qñ dicat̄ pseuerare. Hoc. dicunt ꝙ perseuerare dicit̄ qñ nō territ⁹ tormētis. ꝛ extra tormētoꝝ locū illa nō videt̄ pseuerat. alias ſi pp̄ter tormēta vel illa videtur pseuerare in tormētis. vt id fieri. ar. ff. de icen. rui. ꝛ nau. l. ſ. §. ex icendio. Hoc tñ scias qñcunqꝫ pseueret ēt ſi dānetur ſi postea apparet de inocētia liberat̄: vt dicto. §. ſi quis vltro. facit. ē. de purga. vulg. c. i. ¶ Circa septimū vt̄ ꝙ q semel est tortus iteꝝ torqueri possit. ff. de qōni. l. repeti. In auten. vt iudi. ſine quoquo suffra. §. i. vbi dr̄ ꝛ nō prius qescat ꝛc. In ꝯtrāʒ facit. e. ti. l. diuus. §. i. Iteʒ sufficit semel fieri. ff. de ver. ſig. l. bonos. §. hoc ſmone. de pben. nō pōt. li. vi. §. i. cuʒ ſuis ꝯcor. ꝛ q2 ſic est in teste. ff. de testi. l. pduci. iiii. q. iii. §. itē in crīali. in prin. ē. de accu. cū. p. O dof. dicebat repetitioneʒ tormentoꝝ fieri posse ſi noua emergebāt inditia: vt q2 tortus dixit se ſoluʒ fuisse: ꝛ mō apparet ꝯtra vl̄ his ſimilia. alij simplr̄ dicunt pp̄ter oēm nouā ꝯiecturā pcedat ex ipsi⁹ dicto vel nō qōnem repeti posse. ar. de ē. l. diuus. §. i. ff. de dā. in fec. l. qui bona. §. ſi ſtipulaturus. ꝛc.

q **Ue multotiens.** Sacrileg⁹ ē offendēs res vel psonas ecclesiasticā. h. d. ¶ No. ꝙ appellatiōe sacrarū reruʒ ſlata ſignificatiōe vocabuli ꝯprehendunt̄ oia bona ꝛ psone ecclesiastice. ¶ Quero an aliter peccet sacrilegus. dic ꝙ ſic. peccat. n. in deū quē scādalizat. xcij. di. nulla. ꝛ locus est pene. de qua. xvij. q. iiij. ſi qs deinceps. ¶ Quero an ſit sacrilegus stricte. dic ꝙ nō: ſꝫ large. ¶ In gl. ij. ibi. homo ecclesiasticus vt clericus vel secularis: vt ſuus ecclesie. xij. q. ij. ecclesiarum. C. de episco. ꝛ cleri. l. ij. Anto. de Butrio.

q **Ui ex timore.** Pone casum p decr. maiores. d bap. Qui facit aliter ꝙ̄ dbeat facere nō dt̄. h. d. ¶ Quero qd vult tex. Ro. ꝙ pōt intelligi actiue ꝛ passiue. Actiue vt referat̄ ad euʒ qui pcipit. Nā qñqꝫ actus iudicialis est nullus. vt pʒ de his q̄ vi me. ve cā ſi. c. ſi. ff. de iudi. l. ij. pōt intelligi passiue in eo q metu obtēperat precepto. ¶ In gl. i. ibi charitateʒ. vñ dicit̄ ſuiste dño in timore. Et qui timet deū facit bona eccle. xxv. Hosti. ¶ In glo. ij. ibi. vñ ſic iputandū. dicit Hostiē. ꝙ lʒ excuset̄ a tanto non a toto: per ea que leguntur. de his que vi me. cā ſi. c. sacris. hoc credit Jo. an. qñ coactus est a priuato. deīn glo. intelligit̄ quādo coactus a iudice. ꝛc.

b **Efleat.** Et eccl̄ia. d pe. di. i. ſleat. pone casuʒ ſic. Cōmittēs vnuʒ pctm̄ reus ē ad vitā eternā oīm. h. d. Nō hētis d alia.

q **Uāuis.** Pone casum per decre. ea q §. ſi vero. de sta. regu. ignorātia pastoris nō excusat cū ſi lupus oues rapiat. h. d. ¶ No. ꝙ vbi qs artat̄ ad custodiā rei non excusatur ſi res perit p eius ignorātiaʒ. ¶ No. ꝙ pastor tenet̄ restituere oues a lupo raptas. ¶ Quero qd ꝯtinet̄ appellatiōe pastoris. Rñdeo ꝙ prelatus. ē. de elec. ne p defectu. vocat̄ etiā dux. de cās. ꝛ qua. cū ſit. ꝛ etiā doc. i. q. vij. cōuenientibus. Peccato. xliij. di. ſit rector. Pastor vt hic. medicus. ē. de peni. ꝛ re. oīs. Gladiator. xvi. q. ij. c. i. Prefect⁹ vigiliū. lxxxi. di. oportet. xciiii. di. nūciatuʒ. de hoc de of. archi. c. ſi. Miles. xxiii. q. viii. §. i. Nutrix. de penis. deus qui. agricultor. de ma. ꝛ obe. ſolite. Corrector. de of. or. lʒ. iudex qꝫ. e. ti. qui per totum. Speculū speculator. de elec. cū iuncti officiis: presul. viii. q. i. q episcopatum. sacramentant̄ i ꝙ. ē. d ꝯse. ec. vel alia. p totū pſonis. x. q. i. q sacerdotes. ¶ Quero quē ꝯprehēdat hic rōne lupi. dicit hic diabolus. de cunctis noibus. de ſum. tri. ꝛ ſi. catho. ¶ In gl. i. ibi apl̄i. actuū. xx. ꝛ ibi custodiā: alias gñale est ꝙ qui dolū allegat. ꝛc. l. i. ꝙ̄ma. ꝛ. l. vltima. ff. de proba. Uincen.

ſ **Adignum.** Pro spūalibus homagia nō pstantur. h. d. ¶ No. ꝙ ꝯsuetudo romane ec. facit ius. de quo vide gl. de tēp. or. c. i. ꝛ. iii. c. i. de ſum. tri. ꝛ ſi. catho. li. vi. ¶ Quero qd in temporalibus. dic ꝙ sec⁹. de quo de sta. reg. c. vno. §. verū. li. vi. ¶ Quero an ꝯsuetudine possit iduci ꝙ qs ad homagiū teneatur. dic ꝙ nō: quia nō posset prescribi. ē. d ꝯsue. c. i. ꝛ vlt. ¶ In glo. i. i ſi. exceptis pꝛiuilegiis ſuis: qd dic vt no. de tēpo. ord. c. i. ꝛ de re iu. in causis. ¶ In gl. ii. ibi obedientiā. ꝛ extenditur obedientia ad spūalia: ꝛ ad ea que ad deū pertinēt: vel ad offm̄ cuiuslibet prelati. x. di. susceptis. xi. q. iii. qd mirum. vii. q. i. q2 frater. ad quā laici ꝛ impator tenent̄. lxi. di. Ualentinianus. de ma. ꝛ obe. ſolite. Homagiū vero est de tpalibus ꝛ his que ad tpalia pertinent. xxii. q. v. de forma. ꝛ ideo in hac ſignificatōe sumptum p spūalibus prestandū non est nec pdesset. In hoc consuetudo: vt in tex. ſm Innocen. ꝛc.

F I N I S.

Impressum Venetiis per Joānem: ꝛ Gregorium de gregoriis fratres. Regnāte Inclito duce. Dño Leonardo Lauredano. Venetiaꝝ principe. Anno ab incarnatiōe
M. ccccc. iij. die
x. Januarij.

Registrum huius Operis. a b c d e f g h i k l m n o p q r s t. Omnes ſunt quaderni preter T q est quinternus.